oldalról kettős bástyafallal, mély futóárkokkal védett sziklával, az Ausztria

építtette?
ság tagja.
jutalmául,
ról semmi
lyamán kik

az időben
1424-ben
vár előbb
an Oláh
be került.
y Ferencé,
solya nevű
az Ester-
ány szerint
naga aján-
, mit Mik-
t Esterházy
en szerény

n ők épít-

rabból álló, kagylós típusú, Biatic felírású arany pénzletet igazolja a Kr. e. 60. év táján Boiohaemumból a mai Nyugatmagyarországba vándorolt boitörzsek itteni lakozását.

Nádasdról a Soproni-hegységen át, a 605 méter magas Brentenriegel alatt, a Sieggrab-patak kies völgyében ereszkedünk délfelé. A patak partján apró, világtól elzárt falvacskák üldögélnek. Közvetlenül a régi magyar határon Szikra, lejebb Mészverem, aztán Cundra. Itt a közbeeső hegyháton átlépünk a Schwarzbach völgyébe és alig hagyjuk el az erdő övét, a patakszélen egy kedves, tiszta gót-renaissance templomocska tűnik a szemünkbe. A község neve Kabold, másként Kobersdorf. Lakosai német anyanyelvűek. Azaz nem is németek, hanem a germán nyelvcsaládhoz tartozó hiencek. Nagy Károly frankjainak a magyar államesszmétől magukat távoltartó, zárkózott életet élő maradékai.

A község északi részében fekszik az ősi vár. Régi krónikáink szerint közvetlenül a tatárjárás után épült. Első okleveles nyoma 1280-ból való. Kun László király ekkor III. Csák Máténak, Zsámboki Máté fiának adományozta. Ez a Máté nemcsak mint a király egykori nevelője, de mint erdélyi vajda s 1278—1282-ig az ország nádorispánja érdemelte ki többek közt a kaboldi várbirtokot. A magtalanul elhalt főúr testvére, Péter azonban nem sokáig bírta, mert 1287-ben már Albert osztrák herceget valja urának. Minthogy a magyar országgyűlés tiltakozott az ország

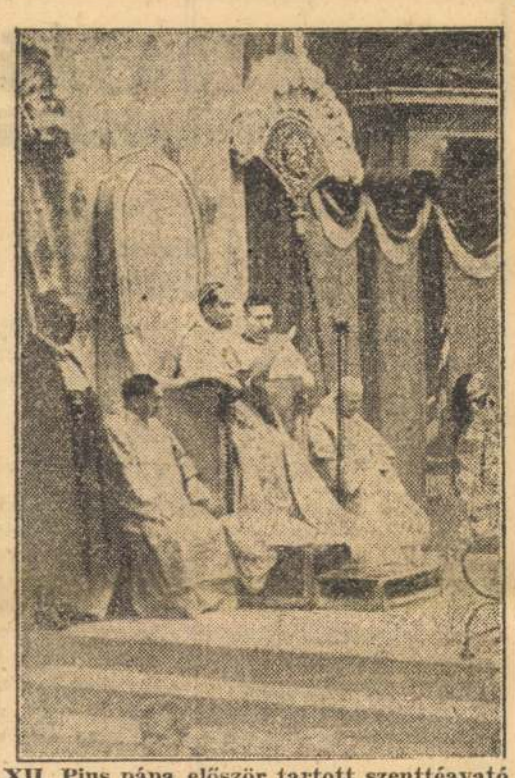

XII. Pius pápa először tartott szenttéavató szertartást

Elnapolták a Lőwinger Samu-féle uzsorabünügy főtárgyalását

Az Esti Ujság részletesen beszámolt arról a nagyszabású uzsorabünügyről, amelynek *Löwinger* Samu dúsgazdag váci termény- és gabonakereskedő a vádlottja. A pestvidéki törvényszék Csimák-tanácsa

két napon keresztül a késő esti órákig tárgyalta a bünügyet, amelynek során több mint ötven sértettet és tanut hallgatott ki a bíróság,

akik közül legtöbben visszavonták a vizsgálat során tett terhelővallomásukat. Csütörtökön este nyolc órakor *Szokolányi* Zoltán királyi ügyész és a védő indítványára a bíróság bizonyításkiegészítést rendelt el és a bünügy főtárgyalását elnapolta. A következő főtárgyalást már Budapesten tartják meg.

Uj idegenforgalmi plakát

Már a *Budapesti Nemzetközi Vásáron* nagy feltünést keltett a magyar idegenforgalom pavillonjának plakátgyüjteményében a *„Rimóci menyecske"*. Ezt az új plakátot a magyar idegenforgalom külföldi propagálására most adta ki az *Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal*. A vizeskorsót tartó, fejdíszes palóc menyecske, stilizált népviseletben, csodálatos finom színekben, komoly müvészi megoldásban *a magyar népmüvészet szépségét* — amely Magyarország egyik legfőbb idegenforgalmi értéke — hirdeti. A plakáton a tervező *Koneczni* György művészi elgondolása a modern nyomdatechnika legtökéletesebb eszközeivel valósul meg. Nyolcszinü coloroffset nyomással, 6500 példányban készült, *tizenkét különböző idegennyelvü felirat-változatban*. Az új idegenforgalmi plakát, miután a Budapesti Nemzetközi Vásáron a magyar közönséget már meghódította, bizonyára a külföld tetszését is megnyeri majd és a magyar idegenforgalmi propagandának egyik hathatós eszköze lesz.

— **Rapaics Rymund: Magyar kertek.** Rapaics Raymund, a népszerü és kiváló természetudományi iró új könyvében összeállítja a magyar kertmüvészet fejlődésének történetét. Egyszerű szellemi vagy természettudományi beállitottságunkban nem is gondoljuk, hogy micsoda kultúra rejtőzik a füvek, a fák, a szines virágok müvészetének pompájában. A könyv bepillantást enged a különböző kertformákat, diszitő, rendező eljárásokat kivirágoztató korszakok lelkébe is és gazdag anyagával valóban kultúrtörténetet ad. Szines leirásaiból, bő irodalmi utalásaiból élénk szinekkel elénk áll a középkor, a későbbi barokk-, majd rokoko-korok emberének kertje. Kibontakozik Szent István korában, felvirágzik a királyi várkeretekben, magyar talajba nő a virágtáblás kert korában, amikor a müvészi kert elterjedt az egész nemzet körében, majd egyszerübb alakjában a nép körében is. A könyvnek különösen az ad rendkivüli jelentőséget, hogy első teljes összefoglalása a magyar kertmüvészetnek irodalmunkban. Ötven hiteles kertleirás és száz egykorú kép elevinti meg a magyar kert élettörténetének ezt a közvetlen stilusban, ízes nyelven megirt összefoglalását. A bibliofil gonddal készült diszes köntös a Királyi Magyar Egyetemi Nyomda hagyományos könvkultúráját mutatja. A könyv a Magyar Könyvbarátok sorozatában jelent meg. (Ára félbőrkötésben 20 pengő.)

Londonban hivatalosan közlik, hogy a szövetségesek minden eszközzel megsegitik Hollandiát és Belgiumot

London, május 10. (Havas)

A Press Association londoni jelentése szerint Londonban hivatalosan bejelentették, hogy a szövetségesek a rendelkezésükre álló valamennyi eszközzel segítséget nyujtanak Belgiumnak és Hollandiának.

Berendelték Franciaországban az összes tiszteket

Páris, május 10. (Havas)

A nemzetvédelmi és hadügyminiszter és a hadsereg főparancsnoka valamennyi szabadságon levő tisztnek megparancsolta, hogy azonnal foglalja el állomáshelyét. Ez a rendelet éppen úgy vonatkozik a belső alakulatokra, mint a hadseregre.

Belgiumban elrendelték az általános mozgósitást

Brüsszel, május 10. (Havas Iroda.)

Belgiumban hajnali fél 5 órakor elrendelték az általános mozgósítást. (MTI).

Rádion rendelték el a belga hadsereg mozgósitását

Brüsszel, május 10. (Havas.)

A miniszterek Brüsszelben tanácskozást folytattak. A megbeszélések után Pierlot és Spaak a királyhoz ment. Jelentik továbbá, hogy a belga rádió valamennyi katonát felszólította, hogy azonnal vonuljon be. (MTI.)

Angol csapatok megszállták Islandot

London, május 10. (Havas)

Jelentik, hogy angol csapatok szállták partra Islandban, hogy biztosítsák Islandot német megszállás ellen.

Az angol csapatoknak izlandi partraszállásáról az angol külügyi hivatal a következő hivatalos jelentést adta ki:

Dánia megszállása óta szükségessé vált, hogy számoljunk Németország gyors izlandi megszállásának a lehetőségével. Világos, hogy a gyenge izlandi kormány ezt a támadást nem verte volna vissza és az ország teljesen a németek kezébe került volna. Őfelsége kormánya elhatározta, hogy megakadályozza ezt a lehetőséget, amennyiben maga szállit partra Izlandban katonai erőket és a hadműveletet pénteken reggel végrehajtották. A kormány határozott szavatosságot nyujtott az izlandi kormánynak, hogy a sziget védelmének német betörés elleni biztosítására partraszállt csapatokat az ellenségeskedések végén visszavonja. Őfelsége kormánya közölte az izlandi kormánnyal, hogy egyáltalában nincs szándéka beavatkozni a szigeten fennálló közigazgatásba és ezenkívül hajlandó az izlandi kormánnyal olyan kereskedelmi egyezmény megkötéséről tárgyalni, amely a lakosságra nézve kedvező. (MTI.)

Légiriadó Párisban

(Páris, május 10. (Havas.)

Páris vidékén hajnali négy óra ötven perckor légiriadót jeleztek. A riadó reggel félhét órakor ért véget. (MTI.)

Washington egész éjjel tanácskozott

Washington, május 10. (Havas Iroda)

A külügyminisztérium főtisztviselői éjfél óta szakadatlanul tárgyalnak. (MTI.)

Bombázó német repülők a Themze felett

London, május 10. (Havas)

A légvédelmi ágyúk a Themze torkolatánál működésbe léptek. Repülőgépeket láttak, amelyek keleti irányban haladtak.

A Themze torkolatánál elhelyezett légelhárító ütegek pénteken reggel tüzelni kezdtek. Ellenséges repülőgépek tüntek fel, amelyek keleti irányba repültek.

Későbbi jelentés szerint

a légelhárító ütegek a Themse torkolata körül széles körletben működésbe léptek.

A hajnali órákban ugyanis

öt német repülőgép tünt fel, amelyek valószinüleg Henckel-bombavetők.

A bombázók a partvonal fölött haladtak és több várost átrepültek. A heves ágyútüz [illegible] a lakosságot. Erre kitódultak ki hirtelen magukrakapott ruhákban az utcákra, hogy szemtanui legyenek a légicsatának. Jelentik, hogy tovább keletre is többhelyütt ellenséges repülőgépeket láttak. (MTI)

Washington, május 10. (Havas)

Cuhady nagykövet kijelentette, hogy a luxemburgi kormány a külügyminiszter kivételével elhagyta Luxemburg területét. (MTI.)

Mussolini beszéde a német sajtóban

Berlin, május 10. (NST.)

A Duce rövid, de tartalmas beszédét, amelyet a Palazzo Venezia erkélyén tartott, a német sajtó vezető helyen közli. Egyidejüleg részletes kivonatokat közölnek a német lapok a moszkvai Izvesztija cikkéből, amely a földközi-tengeri angol háborúkiterjesztési tervvel foglalkozik.

„Moszkva keresztüllát a brit támadó politikán", az Olaszországra gyakorolt angol nyomás módszerei" és más hasonló feliratok alatt ismertetik a német lapok a moszkvai vezető sajtóorgánum cikkét.

A Völkischer Beobachter vezércikkben foglalkozik a földközitengeri katonai helyzettel „Az impérium fegyverei" címmel. A cikk mindenekelőtt oz olasz hadiflotta és légihaderő jelentőségét emeli ki. A világ leghatalmasabb flottája is halálosan komoly probléma elé kerül — irja a német lap, — ha egyidejüleg kell védekeznie a lezuhanó légi bombák és a torpedók villámgyors raja ellen.

Behatóan foglalakoznak a német lapok az új nyolc angol korosztály behivásával és a Chamberlain bemondása körüli vitával is. Az új angliai behivásokat a német lapok a alsóházi vita következményeinek tartják. A Zwölf-Uhr-Blatt szerint ez az intézkedés annak tanujele, hogy Nagybritannia erősebb hadviselési módszerhez rolyamodik.

Különösen kiemelik még a német lapok Duff-Cooper beszédének azt a mondatát, hogy Nagybritanniának olyan kormányra van szüksége, amely nem csupán könyörtelen, hanem gátlásnélküli. A német lap ezekben a kijelentésekben újabb bizonyítékát látja az angol támadó terveknek.

Németek bombázták Anvers városát

Páris, május 10.

(Havas.) A párisi belga nagykövetségre érkezett távbeszélő értesülések szerint

harminchét német repülőgép bombázta Anvers városát.

Az ellenséges repülőgépek ugyancsak megrongálták Luxenburgban Jemelle vasútállomást. Brüsszelre is több bomba esett. Reggel hat és hét óra között a belga nagykövetet megbízta a kormány, hogy a fennálló szerződések értelmében segélyt kérő felhivást intézzen a francia kormányhoz. A francia kormány azonnal hozzájárult ehhez.

A francia katonai hatóságok parancsot adtak, hogy a Belgium megsegítésére készenálló csapatok nyomban induljanak el. (MTI)

Fellegi Teri
DANCING
Széna-tér 7. sz.
14 napos vendégjátékával ma, pénteken este nyilik meg a
ASZTALRENDELÉS:
357—368
158—325
POMMERY BAR
Budapest új előkelő családi szórakozóhelye

az Esti Ujság teljes rádióműsora

május 10. déltől — május 11. délig

Péntek, május 10

12 óra

Budapest I.: 12 Harangszó, Himnusz. — Időjárásjelentés. 12.10 H. Veöreös Juli zongorázik. 12.40 Hírek. 12.55 Vándorné Szathmáry Aranka énekel zongorakísérettel.
Kassa: 12—15.25 Budapest I.
Belgrád: 12 Népdalok.
Bukarest: 12.30 Rádiózenekar.

13 óra

Budapest I.: 13.20 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 13.30 Rácz Zsiga cigányzenekara.

14 óra

Budapest I.: 14.30 Hírek. 14.45 Műsorismertetés.

15 óra

Budapest I.: 15 Árfolyamhírek, piaci árak és élelmiszerárak.
Kassa: 15.25 Mátyás király építőmestere. Előadás. 15.45 Hanglemezek.

16 óra

Budapest I.: 16.10 Magyar helyesírás. Előadás. 16.45 Időjelzés, időjárásjelentés. Hírek.
Kassa: 16.15—10.15: Budapest I.
Bécs: 16.30 Katonazene.
Köln: 16.20 Hangverseny.
München: 16.15 Énekkar orgonával.

17 óra

Budapest I.: 17 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 17.15 Gyulai Pál. Mitrovics Gyula dr. egyetemi tanár előadása. 17.45 Országos Postás Zenekar.
Berlin: 17 Szalon-hatos.
Boroszló: 17.10 Indulók.
Königsberg: 17.10 Lemezek.

18 óra

Budapest I.: 18.45 Üzenet az édesapáknak. 18.50 Válaszol a külön tudakozó. Közvetítés a m. kir. Posta Tudakozó Hivatalából.
Budapest II.: 18.50 Lovászi Ferenc cigányzenekara.
Belgrád: 18.20 Tánczene.
Berlin: 18.50 Lemezek.
Bécs: 18 Tánczene.
Bukarest: 18 Katonazene.
Lipcse: 18-tól: Berlin.
Stuttgart: 18.30 Lemezek.

19 óra

Budapest I.: 19.05 Liszt: IX. magyar rapszódia. Pesti Karnevál. Hanglemezről. 19.15 Hírek. 19.25 Operaismertetés. 19.30 Az Operaház előadásának közvetítése. — Pataki Kálmán tiszteleti tag felléptével: Manon Lescaut. Az I. felvonás után külügyi negyedóra. A II. felvonás után hírek, időjárásjelentés. Hírek szlovák és ruszin nyelven, utána azonos Budapest II. műsorával.
Budapest II.: 19.30 Gyorsírótanfolyam.
Belgrád: 19.40 Népzene.
Berlin: 19.15 Üdvözlet hazulról.
Boroszló: 19.15 Szórakoztató zene.
Bukarest: 19.15 Énekkar.
Hamburg: 19.50 Weber-operákból.
Köln: 19.15 Könnyű zene.
Milano: 19.35 Magyar hírek.
München: 19.15 Balladák.
Stuttgart: 19.15 Lemezek.
R. Szófia: 19.50 Csajkovszkij: Anyegin, opera, utána tánczene.

20 óra

Budapest II.: 20 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 20.25 Repedt csupor. Elebeszélés. 20.50 Táncleмezek.
Angol műsor: 20.35 Tábori zene.
Ankara: 20.30 Strauss János-zene.
Berlin: 20 Rádiózenekar.
Berom.: 20.40 Jódlidalok.
Bécs: 20 Szimfonikusok.
Bukarest: 20 Szimfonikus hgv.
Köln: 20.45 Lemezek.
Königsberg: 20.05 Szimfonikus zene.
Páris P. t. t.: 20.30 Lalo. Ys királya, opera.
Pozsony: 20.36 Lemezek.
Prága I.: 20.40 Rádió, regény.
Riga: 20 Zongora hgv.
Róma: 20 Lemezek.
Sottens: 20.45 Operett.
Stockholm: 20.50 Katonazene.
Toulouse: 20.20 Három tengerész, egyveleg.
Zágráb: 20.30 Hangverseny Belgrádból.

21 óra

Budapest II.: 21.45 Időjárásjelentés. 21.50 A rádió szalonzenekara.
Angol műsor: 21 Kabaré.
Ankara: 21.35 Jazz.
Belgrád: 21.10 Dalok.
Berlin: 21.30 Rádiózenekar.
Berom.: 21.15 Operett-zene.
Boroszló: 21.30-tól: Berlin.
Bukarest: 21.30 Lemezek.
Königsberg: 21.30 Szórakoztató z.
London: 21.15 Magyar hírek.
Milánó: 21 Rádiózenekar.
München: 21-től Berlin.
R. Páris: 21.45 Kamarazene.
P. Parisien: 21.50 Hangképek.
Pozsony: 21.15 Hangverseny.
Riga: 21 Keringők.
Róma: 21 Haydn: Krisztus hét szava a keresztén.
Sottens: 21.40 Tánczene.
Toulouse: 21.50 Szórakoztató zene.

22 óra

Angol műsor: 22 Tánczene.
Belgrád: 22 Orgona.
Berlin: 22 Szórakoztató zene.
Firenze: 23 Tánczene.
Milánó: 22.15 Operett részletek.
R. Páris: 22.45 Szimf. hgv.
Pozsony: 22.15 Tánczene.
Riga: 22 Lemezek.
Stockholm: 22.15 Klasszikus zene.
Toulouse: 22.15 Szórakoztató zene.
Zágráb: 22.20 Tánczene.

23 óra

Budapest I.: 23 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 23.20 Közvetítés a Pannoniaszállóból. 0.05 Hírek.
Berlin: 23 Hangverseny.
Milánó: 23.15 Tánczene.
Páris PTT.: 23.15 Cselló, 23.45 Szimf. hgv.
P. Parisien: 23.15 Jazz.
Prága I.: 23 Rádiózenekar.
Róma: 23.15 Tánczene.

Szombat, május 11

Budapest I.: 6.40 Torna. Hírek. Hanglemezek, utána étrend. 10 Hírek. 10.15 Gyermekdélelőtt. 10.45 Mit nézzünk meg? 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
Kassa: 10 Budapest I. 11.05 A Szepesség városai: Bártfa. Előadás. 11.25 Hanglemezek. — 11.40 Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.

— A hosszantartó bélhurutok, a vastagbél bántalmai és a végbél megbetegedései kezelésében a természetes „Ferenc József" keserűvíz használata által — reggel éhgyomorra egy pohárral bevéve — sok esetben rendkívül jótevő hashajtó. Kérdezze meg orvosát!

MÁJUSI LÓ

Irta: Thury Zsuzsa

Gyermekkorunkban kellemes izgalommal vártuk a májust. Valamit mindig kaptunk ilyenkor: felszallagozott, színes pántlikás lovakat, bútorszállítókocsik elé fogott, virágdíszes, látványos hatalmas mecklenburgiakat, konflisok előtt vidáman döcögő gebéket. Mentünk az utcán és számoltuk a májusi lovakat. Versenyeztünk, ki találkozik többel, egymást figyelmeztettük egy-egy díszesebb állatra találgattuk, melyik szebb, elegánsabb a többinél. Így tartott ez napokig. Most valahogy úgy emlékszem, hogy gyermekkoromban május elején mindig szép idő volt. Sütött a nap, tavasz volt és orgonát árultak az utcán, meg léggömböt.

Tegnapelőtt elindultam a dolog után. Szürke, esős, hideg délelőtt volt, mindenki sietett, mogorván és rosszkedvűen. Az emberek éppen csak felpillantottak menetközben az égre, amikor a kilenc repülőgép elzúgott a város fölött, nem is lassítottak, közönyösen mentek tovább. Autók, autobuszok, biciklisták, azután a Liszt Ferenc-téren egy teherkocsi, előtte két ló bandukolt előre. A lovakat piros és zöld és fehér pántlikákkal díszítették fel, fülük mögött lógott a sok tarka papiros, nyakuk körül tekerőzött, szemük előtt lobogott a kellemetlen korai tavaszi szélben.

Megbámultam a két állatot, ahogy döcögnek szomorúan az autók tömkelegében és nem értik, miféle maskarát csinált belőlük tulajdonosuk. Nem látnak sehol semmi színt, csak szürke eget, szürke, esőfoltos aszfaltot. Sehol egy szál virág, csak az ő fejük búbján éktelenkedik egy odabiggyesztett csokor. Találkoznak lovakkal, komoly, dolguk után baktató állatokkal, nincs rajtuk semmi ünnepi, semmi feltűnő.

A két feldíszített ló lehajtja a fejét és nem néz semerre. Szégyelli magát.

Nem mennek másodszor férjhez
Sacha Guitry
elvált feleségei

Nizza, május 10.

Az elmúlt héten az európai sajtót bejárta az a hír, hogy *Hore Belisha volt angol hadügyminiszter Cannesban házasságot kötött Jacqueline Delubac-al, Sacha Guitry elvált feleségével.* A hir elterjedése óta valóságos telefon-pergőtüz alá veszik az ujságírók *Pierre Nouveaut,* Cannes polgármesterét, hogy nyilatkozatra birják az érdekes esküvő lefolyásáról.

A cannesi polgármester, úgy látszik, megsokallta népszerűségét, mert néhány nappal ezelőtt igen mérges hangú nyilatkozatot tett közzé a francia lapokban. Nyilatkozatát három pontban foglalja össze:

1. Hore Belisha tényleg vendége volt Cannesnak, de már elhagyta a francia Riviérát.

2. Jacqueline Delubac az elmúlt augusztusban tartózkodott utoljára Cannesban.

3. Ha Hore Belisha mégis összetalálkozott ott Delubac asszonnyal és házasságot kötött vele, az nem az ő hivatalában történt, hanem az angol konzulátuson.

Ugyanakkar Jacpueline *Delubac* édesanyja is nyilatkozott a francia ujságíróknak.

— Lányom — mondta — három hét óta Olaszországban tartózkodik, ahol új filmjét forgatják. Házassági hírét Hore Belishával egy angol ujság röpitette világgá, de ennek a hírnek semmi alapja nincs. Lányom egyáltalán nem szándékozik másodszor is férjhezmenni.

Úgylátszik *Sacha Guitry* volt feleségei mindnyájan ugyanezt az elvet vallják. *Delubac* elődje *Yvonne Printemps* volt, a legkiválóbb francia színésznők egyike. Amikor férjétől elvált, ő is azt mondta az ujságíróknak, hogy *soha többé nem szándékozik férjhezmenni.*

Tutajokon hozzák le az Alföldre a kárpátaljai falvak ócskavasát

A „Fémgyüjtő" központban a vasnapok előkészületei befejeződtek. A vidéki városokban és a fővároson kívül mintegy hatezer faluban tart vasnapot a „Fémgyüjtő" és az erre vonatkozó hirdetmények

a legközelebbi napokban jelennek meg.

Hogy a magyar társadalom mennyire átérezte a vas- és fémhulladék gyüjtésnek nemzetgazdasági jelentőségét, legjobban bizonyítja az

a sokezer érdeklődő levél, amely a „Fémgyüjtő" központjába érkezik.

Kitünik a levelekből, hogy számos faluban már mágnessel sem lehetne vashulladékot összeszedni, részint az ifjúság, részint a háziasszonyok minden hulladékanyagot összegyüjtöttek a vasnapra.

Az első vasnapokat

májusban tartják meg,

az eddigi tervek szerint a *Kárpátalján és az Alföldön.* Ez a terv természetesen még megváltozhatik. Program szerint a vasnapokon ismertető előadások és filmelőadások is lesznek.

Érdekes az a terv, amelyet az egyik kárpátaljai egyesület vetett fel és óhajt megszervezni. Azt tervezik ugyanis, hogy

a kárpátaljai falvakban gyüjtött ócskavas- és fémmennyiséget tutajokon hozzák le az Alföldre.

Ezzel is kifejezésre akarják juttatni, hogy Kárpátalja népe mennyire együttérez az anyaország gazdasági jelentőségü mozgalmával. Amennyiben a terv megvalósul, *az ócskavas- és fémet szállító első tutaj megérkezéséről filmfelvételt készítenek.*

Záporeső, zivatar

A METEOROLOGIAI INTEZET HIVATALOS ELŐZETES JELENTÉSE. VARHATÓ IDŐJÁRÁS A KÖVETKEZŐ 24 ÓRÁRA:

Mérsékelt északkeleti szél. Egyes helyeken, főképp az ország keleti részein záporeső vagy zivatar. A hőmérséklet nem változik.

Budapesten ma délben a hőmérséklet

+20 fok

KÖZGAZDASÁG

Magas árak miatt csökkent a kereslet a baromfipiacon

A mai *nagyvásártelepi* forgalom súlypontja a zöldségfélék piacára terelődött. Itt különösen az olcsó tömegcikkekben volt élénk forgalom. Ugyanis kissé ismét

olcsóbbodott a sóska, a paraj, az olasz zöldborsó, a fejessaláta és a zöldhagyma.

Ezekben a cikkekben a fogyasztás a növekedő kinálat mellett jelentősen fokozódik. A *tojáspiacon ma kevesebb volt a kinálat,* de ennek ellenére a piac árai nem változtak, mert a kereslet is csökkent. A *baromfipiacon* is tapasztalni lehet a kereslet visszaesését, ezt a kereskedők azzal magyarázzák, hogy a magas baromfiárak mellett a fogyasztóközönség tartózkodik a baromfi fogyasztásától. A *gyümölcspiacon a narancs és az alma tovább drágult.*

Vásárcsarnokok és piacok kiskereskedelmi árai:

Marhahús, rostélyos 160—260, leveshús 120—180, borjúcomb 260—300, juhhús eleje 120—150, juh, hátulja 150—190, sertéskaraj 220—280, tarja, comb, lapocka 190—220, oldalas 160—170, háj 196—204, zsir 196—198, idei csirke 200—400, élő csirke 200—400, élőtyúk 350—500, vágott tyúk 180—250, tisztított csirke 240—420, tisztított lúd 180—240, tisztított ruca 200—250, teatojás darabja 9—11, főzőtojás kg. 160—170, élőponty 180—260, sóska 30—120, melegágyi kalarábé 20—60, hónapos retek 835, paraj 26—56, zöldborsó (olasz) 136—140, uborka 200—380, vöröshagyma, makói 14—20, fokhagyma 28—44, karfiol (olasz) 150—180, burgonya, fojtott 20—23, Ella 12—13, Krüger Woltmann 11—12, alma, nemes 100—220, narancs, sárgabélü 100—130, vörösbélü 116—140 fillér.

Száznégy kúlturházat építettek a kisalföldi szövetkezetek

A *Magyar Agrár Ujságirók és Irók Országos Egyesülete Baross* Endre dr. elnök, országgyülési képviselő és *Mayer* Emil főtitkár, hirlapiró vezetésével tanulmányi kirándulást rendezett Galántára a *„Hanza" Központi Szövetkezet* meglátogatására. A népes tanulmányi társaságot a tisztviselőkar élén *Nagy* Ferenc főigazgató fogadta, majd a központi épület tanácstermében előadást tartott arról a nagyvonalú munkáról és megkapó eredményekről, amelyeket a kisalföldi magyarság e gazdasági fellegvárának megteremtése végett kifejtettek, illetve elértek. Ezután szakszerű kalauzolás mellett a központ galántai áruraktárainak és telepeinek megtekintése került sorra. A tanulmányi társaság tüzetesen megszemlélte a szövetkezet asztalosüzemét, autó-szerelő műhelyét, szeszfőzdéjét, ecetgyárát, pincészetét, hütőházát, a baromfikeltető-berendezést, a baromfi-vágót, a baromfi-tenyészetet, valamint a tojás-osztályozót és tojás-csomagolót. A szemlét a nagyméretü gabonasiló megtekintése zárta be.

A vendégek látogatás tettek a galántai fogyasztási- és hitelszövetkezetben is, megszemlélték a tisztviselő- és munkás-lakótelepet, majd autókon kimentek *Magyardiószeg, Kismácséd* és *Nemeskosut* községekbe, ahol mindenütt virágzó szövetkezeti életet találtak. *Magyardiószegen* a kisalföldi szövetkezetek által eddig emelt 104 kultúrház legszebbikét mutatta be a társaságnak *Khín* István igazgató-tanító, szövetkezeti ügyvezető. *Kismácséd* községben *Szkladányi* Károly igazgató-tanító, szövetkezeti ügyvezető irányitása mellett szövetkezeti téglagyár is müködik. Ebben a mindössze 818 lelket számláló községben a Szövetkezet járdát létesitett, országzászlót emelt és *máris 80.000 pengőt teremtett elő templomépitésre.* Nemeskosut községben felhivták a látogatók figyelmét arra, hogy 15 esztendővel ezelőtt ebben a helységben indult el az a mozgalom, amely ma már *218 fausi szövetkezetet és több mint 50.000 tag-családot vallhat a magáénak.* A kiránduló társaság nevében *Baross* Endre dr. elnök köszönetet mondott a szives vendégszeretetért, a „Hanza" Központi Szövetkezet részéről pedig *Kuthy* Géza dr. elnök kérte az agrársajtó munkásainak további támogatását a jövő munkájában.

— A hypochondria mindazon eseteiben, amelyeket az elégtelen bélműködés és esetleg aranyeres bántalmak idéznek elő, a természetes „Ferenc József" keserűvíz — reggelenként éhgyomorra egy-egy pohárral bevéve — kitűnő szolgálatot tesz. Kérdezze meg orvosát!

Konecsni György

l.

Szépművészet

1940. 70 l.

Konecsni György. 1940.

A ruszin ezerév könyve

KEMÉNY GÁBOR

VERHOVINA FELTÁMAD

elmondja

Miért ölték meg Egánt!
Miért sikkasztották el a ruszin autonómiát!
Miért harcolt Kurtyák János!
Miért bukott el Volosin!
Milyen lesz az igazi autonómia!

A legidőszerűbb írás
A ruszin sors élő története

MEFHOSZ KIADÓVÁLLALAT

Mi az ami mindenkit érdekel?
Amit minden iparos és kereskedő megvesz?
Ami a Felvidéken és anyaországban mindenütt kell?

A felvidéki iparosok és kereskedők címtára

Negyvenezer cím!
Tökéletes tájékoztató!
Gazdasági irodalmunk meglepetése!

Mefhosz könyvkiadó

A Magyar Kulturszemlében ismertetett könyvek és folyóiratok megrendelhetők, illetve előfizethetők

Pfeifer Ferdinánd

(Zeidler Testvérek)

nemzeti könyvkereskedésében

Budapest IV, Kossuth Lajos-utca 5. sz.
Telefon: 18-57-30 és 18-74-00.

Magyar Népviseletek

Palotay Gertrud könyvének az ezévi könyvnapra készült új kiadása a magyar népviseletek színpompás kertjéből mutat be egy csokorra valót. Magyarország távoli szögleteiből hozza elő őket: meglett férfit és ifjú menyecskét és javakorabeli komámasszonyt. Elmondja, hogyan alakultak ilyenné, mikor keletkezhettek és miben különbözők.

Konecsni György kitünő festőművészünk 12 szines és számos egyszinű müvészi képe ad különös értéket ennek a rendkívül izléses kötetnek.

***Ára keménykötésben a könyvnapon P* 3·80**

2 új Officina-képeskönyv

KASSA MŰEMLÉKEI

Kőszeghy Elemér szakavatott tolla ismerteti Kassa művészettörténeti emlékeit, templomait, házait és szobrait, Felsőmagyarország történetének évszázados tanúit. — 30 képpel.

***Ára keménykötésben a könyvnapon P* 2·20**

RÁKÓCZI FÖLDJE
(Kárpátalja)

Pataky Mária tanulmánya Rákóczi földjéről, várairól, városairól, vadregényes tájairól és a várak hajdani urairól, népéről és művészetéről. — 32 képpel.

***Ára keménykötésben a könyvnapon P* 2·20**

CSERÉPFALVI KÖNYVNAPI KÖNYVEI

3 KÖNYV! 3 SIKER!

1. Illyés Gyula: *„Külön világban"*

A kiváló költő legszebb versei. Ára a könyvnapon P 3·60, könyvnap után P 4·80. E kötet fényűző kiállításban is igen mérsékelt példányszámban jelenik meg, ezért ajánlatos előjegyeztetn.

2. Kovács Imre: *„Kolontó"*

A „Néma forradalom" híres szerzőjének társadalmi regénye, témájánál fogva eseménye lesz a magyar könyvpiacnak. Ára a könyvnapon fűzve P 3·60, kötve P 4·80, a könyvnap után fűzve P 4·80, kötve P 6·—.

3. Ráth-Végh István: *„Új butaságok az emberiség kultúrtörténetéből"*

Emlékezetes volt a szerző 1938 könyvnapján megjelent művének, „Az emberi butaságok kultúrtörténete" sikere. Lelkes olvasóinak kifejezett kívánságára írta meg a jeles szerző új könyvét. Végre egy vidám könyv! Ára a könyvnapon fűzve P 3·60, kötve P 4·80, a könyvnap után fűzve P 4·80, kötve P 6·—.

Új és használt

IRÓGÉP

részletre is!

Gépírás! Sokszorosítás!

Budapest, IV. Kecskeméti-u. 13.

Telefonszám: 388—075.

Tulajdonos:

Diószegi Lehel

okleveles középiskolai tanár.

Konecsni Gyula

grafikus

l.

A Pesti Városháza

1936. II. 2. 20 l.

TRICOSAL

VÍZHATLAN
CEMENTKÖTŐ

FRIEDLÄNDER S. FRIGYES

BUDAPEST, III., LAJOS-U. 92.

TÁVBESZÉLŐ: 162—637

Sürgönycim:
„TRICOSAL BUDAPEST"

HAIDEKKER

KERÍTÉS

légoltalom

Kerepesi-út 58. Andrássy-út 21.

A posta új bélyegsorozatot bocsátott ki, amely a magyar történelem nagy nőalakjait ábrázolja

Koncsni Gazd

Az is a bélyegvilág érdekességei közé tartozik, hogy a posta rendeletére a *Szent László, IV. Béla és Nagy Lajos* királyaink emlékére december 21-én megjelenő feláras bélyegekből *egy-egy vásárlónak legfeljebb 5—5 sorozatot* szolgáltatnak ki a postahivatalok.

Esti Magyarország

1942. dec. 19.

(Új magyar bélyegek)

Koncsny György

I. díjat nyert plakátterv

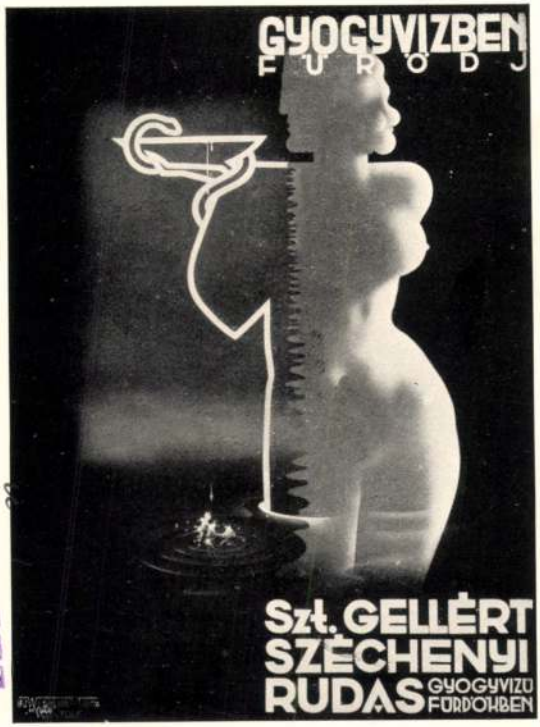

MAGYAR IPARMŰVÉSZET
1933. 32. l.

Mélységes részvét mellett, nagy gyászpompával

temették Csáky külügyminisztert

Teleki miniszterelnök megrendítő búcsúztatója a nagy hazafiról és reálpolitikusról

Ma délelőtt temették el gróf *Csáky* István külügyminisztert az Országház kupolacsarnokából. Az Országház-térre torkoló utcákon már reggel 9 órakor megindult az emberáradat. *Körül a téren a rendőrség kordont vont, lezárták a környező utcák ide irányuló forgalmát és a kordont csak meghívottak léphették át.*

A téren, a főbejárat előtt díszruhás rendőrcsapat helyezkedett el s feszesen álltak a parlament homlokzatát elborító gyászdrapériák alatt.

A kupolacsarnok bejáratának vasrácsát pontosan 9 órakor nyitották meg.

Már ekkor egymás után érkezni kezdtek a meghívottak. Bent, a katafalk lábától a bejáratig két sor örökzöld között fekete szőnyeg omlott végig a márványlépcsőn. *A kupolacsarnok, amely máskor fényben szikrázik, komor gyászba borult.* A csillogó márványoszlopokat fekete drapériával vonták be és a sírbolti csendben, virághalmaz közepén állt a ravatal. Az ezüstveretű koporsó mögött óriási gyászposztódrapérián fehér kereszt. *A gyertyák nyugtalan fényében elől tizennégy bíborpárnán hevernek Csáky István kitüntetései.* A katafalk körül kétoldalt, le végig a főbejárati lépcsőn, ameddig csak hely volt: virág és virág. A koporsón egyetlen koszorú piros rózsákból: az özvegyé.

Halkan, néma csendben helyezkedtek el a kupolacsarnokban az érkezők.

A koporsótól balra ül a gyászoló család, Csáky István felesége, az édesapja, gróf Csáky Zsigmond és húga, Csáky Bora.

Elsők között érkeznek a német, olasz és jugoszláv kormányok kiküldöttei, Bastianini olasz meghatalmazott miniszter, *Moltke* nagykövet és *Beslics* jugoszláv közlekedési miniszter vezetésével. Ők a kupolacsarnok elején jobbra foglalnak helyet a japán és a többi budapesti küldöttségek vezetőivel. Majd megérkeznek a pártelnökök, a kormány tagjai *gróf Teleki Pál* miniszterelnökkel és a képviselőház tagjai.

A koporsótól jobbra az első sorban foglal helyet gróf Teleki Pál miniszterelnök és mellette a két Ház elnökei, gróf Széchenyi Bertalan és Tasnádi Nagy András.

Mögöttük ülnek a kormány tagjai és a képviselőház tagjai. Balra a koporsó mellett elől ülnek *József, Albrecht* és *József Ferenc* királyi hercegek. *Mögöttük a titkos tanácsosok foglalnak helyet,* akik között ott van *Ravasz* László református püspök, *Esterházy* Móric gróf, *Bethlen* István gróf, *Karafiáth* Jenő főpolgármester, *Szendy* Károly polgármester, a régi és a mai politikai és társadalmi élet számos kiválósága. Ugyancsak itt tűnik fel *Bárdossy* László bukaresti magyar követ, gróf *Bethlen* György és több erdélyi politikus társaságában. A gyászoló család mellett foglal helyet a kormányzóné és a királyi hercegi család, *Anna* és *Magdolna* főhercegnők.

Az egyházi szertartás

Néhány perccel 10 óra előtt lassú, feszes léptekkel vonul be négy díszruhás palotaőr és elhelyezkednek a koporsó négy sarkában.

Pillanatok mulva a kupolacsarnok karzatán körben felgyúlnak az égők,

a hatalmas Jupiter-lámpák és a nappali világosságban dolgozni kezdenek a karzaton elhelyezkedett filmoperatőrök, német és jugoszláv rádiósok. *A vakító fényben csillogva tűnnek elő a koporsó körül elhelyezett gyászkoszorúk,* amelyek között ott van a *kormányzó, Hitler, Mussolini* és *Pál* jugoszláv herceg hatalmas koszorúja. Tíz óra előtt két perccel érkezik meg a kormányzó, akit az egybegyűlt gyászoló sereg néma felállással üdvözöl. A kormányzó, miután szárnysegédével elhelyezkedik közvetlenül a koporsó előtt, a kupolacsarnok karzatán felhangzik az első gyászének.

A gyászének komor hangjai közben vonul be a terembe *Serédi Jusztinián,* Magyarország hercegprímása. A papság fekete és lila pompája új színfoltokat vegyít a kupolacsarnok fekete-ezüst színeibe.

Serédi Jusztinián fényes papi segédlettel végzi a gyászszertartást,

majd a koporsó beszentelése után felhangzik a „Requiescat in pace" komor dallama.

Teleki miniszterelnök gyászbeszéde

Ezután *Teleki* Pál gróf miniszterelnök lépett a katafalk elé és mélységes csöndben a következő gyászbeszédet mondotta:

— Amidőn az Erdélyről történt bécsi döntés estéjén hazatértünk, a nemzethez szólva azt mondtam:

„A munka oroszlánrésze Csáky István barátomra esett. Forduljon a nemzet szeretettel és bizalommal feléje és érezze azt, kije van Csáky Istvánban!"

— *És ma én kell itt álljak és én kell búcsúztassam az egész nemzet nevében azt, akiben — mint sokkal fiatalabban — közös munkánk folytatóját, fiatalabb utódok nevelőjét láttam.*

— Az emberek szemében Csáky István 21 éves diplomata működése alatt fényes, magasröptű pályát futott be. Én, aki munkásságának első napjától kezdve munkatársa voltam, tanuja vagyok annak, hogy ezektől

az első napoktól kezdve Csáky István vezető egyéniség volt.

Amikor mint a szegedi ellenforradalom külügyminisztere, megfontoltabb, komoly munkatársat kértem magam mellé Bécsből Bethlen Istvántól, két hét alatt meggyőződtem arról, hogy *a diplomatai iskolából rövidddel előbb kikerült 25 éves Csáky István az az ember, aki a megfontolt, komoly munkatárs szerepét legjobban töltheti be.* Az első hetektől kezdve leomlott közöttünk minden korkülönbség s nem miniszter és titkár, de egyforma és meghitt munkatárs voltunk mesterségünkön belül és kívül, az akkor újjáébredő nemzeti élet egyéb terein is.

— Ott kezdtük már ketten a béketárgyalások előkészítő munkáját. Aztán Pestre kerültünk, ahol ez a munka kibővült. *Csáky* István attasé a magyar békedelegáció tudományos előkészítőjének titkáraként ment a magyar békedelegációval Párisba.

De egyben Apponyi titkára is és meghitt, szeretett, mindenben megkérdezett munkatársa.

— *Csáky a fődelegátusokból álló vezető tanácsnak éppúgy jegyzőkönyvvezetője és szellemi támasza is, mint az előkészítő munkának volt.* Ő vitte el a Quai d'Orsayra az összes problémákat, a magyarság összes életkérdéseit felölelő első jegyzékünket, — ő, aki 20—21 keserves, de a történész által majdnem hihetetlen rövidnek ítélendő esztendő mulva maga vihette győzelemre ezeket az érveket.

— *Emellett* — mint mindegyikünk — *szakelőadó is volt.*

Neki jutott a Ruténföld problémájának feldolgozása.

És a sors különös kegyelméből ismét ő az, aki *pontosan húsz év mulva* — mint négyhónapos külügyminiszter — *ezt a földet Magyarországnak visszaszerzi.*

— A békedelegáció hazatérte után Csáky István a rendes diplomáciai munkába lép. Munkásságának legnagyobb részében két, különösen fontos állást tölt be magában a külügyminisztérium központjában. *A sajtófőnök állását,* előbb mint helyettes, majd mint sajtófőnök hét esztendeig, —

majd három esztendeig a kabinetfőnöki állást Kánya Kálmán mellett.

— A sajtófőnöki állás talán a legfontosabb a magyar külügyminisztériumban ebben az időben, amikor *a világ minden része felé meg kellett magunkat, ügyeinket, problémáinkat, mivoltunkat ismertetni,* megtörni az ellenszenv jegét, küzdeni a rágalmak özöne ellen, alátámasztani Magyarország és az idegen járom alá került magyarság egyes, a Népszövetség, a nagyhatalmak és a külföldi közvélemény ítélőszéke elé kerülő ügyeit. Köztudomású, hogy *Csáky* István mennyire átérezte korunknak háborús jellegét. Érezte, hogy az egész világ táborba szállt és mi is táborba szálltunk és onnan háborús gyorsasággal kell halljunk, felfogjunk, intézkedjünk, harcoljunk.

Hivatalában tábori ágyon alszik, tábori szerűen írásztalán étkezik, pedig már akkor is beteg,

beteg a világháború alatt, a francia internáltságban töltött idő óta, ahol a betegség csiráit szerezte.

— *A kabinetfőnöki állásban azután miniszterének jobbkeze,* oldala mellől órákra sem távozik. Részese, tevékeny résztvevője ebben az időben az ország legfőbb vezetői legbizalmasabb munkájának. Nem mint előkészítő és végrehajtó közeg, de mint együtt gondolkodó fő.

Csak az, aki mindenre kiterjedő közös munkában élt vele, tudja, mily sokoldalú, mily mély, mily részletes és alapos volt tudása,

mily mély, hiánytalan és kötelességtudóan részletes volt érdeklődése a nemzeti mult, a nemzeti élet minden megnyilvánulása és minden szükséglete iránt. *Minden miniszertársa nagyra tartotta mint a miniszertanácsi munka minden részlete kitűnő, kiegyensúlyozott kritikusát.*

— Magyar volt *Csáky* István és minél beljebb látott az ember egyéniségébe, annál magyarabb. Magyar — akár baráttal, akár ellenféllel állott szemben.

— *Sohasem volt hangos hazafi.* Mert a hazafiság túl természetes és főleg túl szent volt neki. *De a hazafiság volt élete — lelki élete —, amelynek alávetette és feláldozta testi életét.*

— Egy kis ország nagy és ürük feladatának büszke öntudata élt benne, — de amely a reálpolitikusban sohasem válhatott fennhéjázássá.

Csak belső kincs lehetett és volt, néha rejtett, de önnönmagában, lelkében a nemzetet hordozó kincs. *A magyar diplomata nehéz, gondteljes sorsát, a hazafi történelmi felelősségét hordozta* ez a modern kor minden exigenciáját átérző sarja egy Árpáddal bejött ősi nemzetségnek.

— Ezeknek a gondoknak súlya könnyítette testi kínjait.

Mélyen vallásos volt s *a vallásos hit és a nemzeti hit és ősi fájának tradíciója örök bizodalommá vált benne.* Örök bizodalommá, amelyyel biztonsággal tudott szakadékok szélén járni, bámulatos keleti egyensúlyérzékkel, ez a kicsi, fekete, szívós, kemény magyar.

— Ezt a magyart vesztettük, ezt gyászoljuk. De nemcsak egy nagy magyart, hanem hőst. A szeretetében síró nemzet tisztelettel hajtja meg fejét nagy fia előtt, avval az ígérettel, amelyet a túlvilágról is elvár tőlünk, hogy

áldozatos élete nem volt hiába, a nemzet tanult belőle

és soha el nem felejti kezének iránymutatását.

Megalakul a gyászmenet

Teleki Pál gróf miniszterelnök gyászbeszédének elhangzása után *az Operaház énekkara gyászdalt énekelt,* amivel a kupolacsarnokban a gyászszertartás végetért.

A székesfőváros fekete díszmagyarba öltözött temetőőrei ezután megindultak a ravatal felé, hogy a koszorúkat levigyék a kocsikhoz.

Az ünnepélyes csöndben egyszerre megszólal Wagner Siegfried - gyászindulója, melynek megrázó hangjai mellett lassan megindul Serédi Jusztinián hercegprímás az egyház képviselőivel együtt lefelé a lépcsőn.

A koporsó mellett fölsorakozott hat altiszt lassan vállukra emeli a koporsót. Közben az Operaház zenekara *Erkel* Hunyadi László című operájának gyászindulójára zendít rá. A megrázó dallam mellett indul a menet le a kupolacsarnokból. *Elől viszik a feszületet, utána két, hatalmas égő gyertyát, majd a papság után jön a feketeezüstveretű koporsó.* A koporsó után a gyászoló család következik, majd néhány lépésre

a Kormányzó úr őfőméltósága tengernagyi díszegyenruhájában.

Őt követik a kormány tagjai, élükön gróf *Teleki* Pállal, majd a felsőház és a képviselőház elnöke és a külföldi előkelőségek. Részt vettek még a gyászmenetben a legfőbb számvevőszék, a Kúria, a közigazgatási bíróság elnöke, majd a tábornoki kar, Budapest főpolgármestere és polgármestere és más előkelőségek.

A menet, élén a Kormányzó úr őfőméltóságával lassú lépésekkel megindult az Alkotmány-utcán a Vilmos császár-út felé.

Kétoldalt díszegyenruhás és díszsisakos rendőrök, majd a kordonon túl hatalmas fekete tömeg állott néma csendben és rótta le hódolatát az elhunyt nagy diplomata előtt.

A Vilmos császár-út és Alkotmány-utca sarkán a menet megállt és a kísérő előkelőségek kocsiba szálltak. A gyászmenet a Vilmos császár-úton, az Andrássy-úton, a körúton és a Rákóczi-úton halad egészen a kerepesiúti temetőig.

A Kerepesi temetőben már 11 órakor felálltak a rendőrőrszemek az útvonal mindkét oldalán. Az utat a Köztisztasági Hivatal két hatalmas kocsija szórta fel homokkal, miután a gyászmenet a temető bejáratától a sírhelyig gyalog teszi meg az utat.

Tizenkét óra előtt néhány perccel megkondulnak a temető harangjai, jelzik, hogy a gyászmenet elérte a kaputt.

Elől nyolc hatalmas hintó hozza a koszorúkat. A hintók befordulnak a kapun és lassú menetben indulnak a sír felé. Utána egy fekete díszruhás temetőőr viszi a keresztet. *Egyszerű fakereszt, rajta kis vastábla: Itt nyugszik...*

A menet eleje közben már elérte a sírhelyet, az előkelőségek csoportjai lassan körülállják a nyitott sírt. A koszorúk lekerülnek a kocsikról.

Felhangzik a *Kyrie eleison, Serédi* hercegprímás beszenteli a sírt. A koporsót lassan leengedik a sírba. A hercegprímás a Miatyánkot mondja, a gyászoló tömeg, élén a miniszterelnökkel, a kormány tagjaival és az idegen követségekkel, mormolja az imádságot.

Azután ismét egyházi énekek szólalnak meg, a koporsón tompán dübörögnek a hantok.

Így temette Magyarország a nemzeti feltámadás külügyminiszterét.

IDEGENFORGALMI PLAKÁT- ÉS FÉNYKÉPKIÁLLÍTÁS

A magyar plakátművészet fejlődése, illetve a magyar amatőr fényképezés színvonalának emelése szempontjából nagyjelentőségű az a kiállítás, amelyet az *Idegenforgalmi Propaganda Munkaközösség* megbízásából mutatott be az *Országos Magyar Iparművészeti Társulat* a «Budapest télen» akció keretében.

A kiállítás magyar anyagát két országos pályázat legjobb és legszebb darabjai képezik. Az első díjat *Konecsny* György stilizált plakátja nyerte el. Az *IPM* amatőr fényképpályázatot is hirdetett, amelynek egyes csoportjaiban *Rehák* Tibor *Ramhab* Gyula, *Aszmann* Ferenc és *Mosonyi* Emil lettek az elsők. A magas színvonalú magyar anyaghoz csatlakozik a rendkívüli gonddal összeválogatott — közel másfélszáz — művészi idegenforgalmi plakát nemzetközi anyaga.

Szemere-utcai
légvédelmi gyakorlaton
e hó 24-én résztvett
„JÓ HÁTVÉD"
kéretik, jelentkezzen „Szabadság-kávéház" jelzésre Tezner bíróetőjében, Szervita tér 8.

ALICE FAYE
első komika-szerepe egy makrancos és temperamentumos korcsmárosné alakjában
Brenda Joyce • Richard Greene • Fred Mc Murray
az „Árvíz Indiában" bájos naivája | Amerika ujonnan felfedezett amorozója | a vaskos, kegyetlen humor képviselője
A holnap hajósa
DÍSZELŐADÁS MA fél 8 és fél 10 órakor
SCALA

UNGÁR GYÖRGY
VIRÁGOS BOLTJA
Kis Riviera
Szt. István-krt 5
Tel.: U-38-48

Gondoljon egészségére!
Ha hatásosan védekezni akar a folyton változó — hol ködös, hol nyirkos — időjárás veszélyei ellen, tartson otthon állandóan készenlétben
DIANA sósborszeszt
mely megbizható első segitség a házban. Öblögesse szájüregét és torkát naponta minél többször ezzel a pompás háziszerrel.
Igen jó hatású és kellemes megkönnyebbülést okoz a légzőszervekben a Diana-sósborszesz gyakori szagolgatása.
Fejfájdalmak ellen borogatások vagy bedörzsölések formájában nyujt gyors és tartós enyhülést.
Mindenütt kapható!

A hercegprímás szózata

Krisztus parancsainak és Szent István tanácsainak követéséről

A *Magyar Kurir* jelenti: *Serédi* Jusztinián biboros-hercegprímás pásztorlevelének élén papságához az új esztendő alkalmából *latinnyelvű szózatot intéz* és abban, mint egyetlen biztos sziklát:

a családatlan Istent jelöli meg az emberiség reménységeként a mai súlyos időkben.

Majd megköszönvén papjainak és híveinek újévi jókívánságait, ezeket hasonlókkal viszonozza, éreztük atyai szívvel imádkozik és megismétli azt a régi kérését, hogy *az új esztendőben is legyenek hívei, hitéletükben Krisztus követői, parancsainak teljesítői:* polgári-, köz-, magán- és családi-életükben pedig

első szent királyunk és apostolunk: Szent István király nyomdokain haladjanak és az ő tanácsait kövessék.

Mert nem elég Krisztus parancsait és a Szent Király példáját és tanácsait fennen hangoztatni, hanem *szükséges, hogy életünket: a magán-, családi- és a közéletet — nemzetit és nemzetközit egyaránt — azok szerint rendezzük is be.*

Ezeknek a parancsolatoknak, példáknak és tanácsoknak alapján ugyanis könnyen megoldhatók a nehéz kérdések,

amelyek napjainkba annyira izgatják az emberi elméletet, akár a vallásról, akár a polgárok magán- vagy családi-életéről, akár társadalmi és gazdasági kérdésekről, akár bel- és külpolitikai ügyekről essék szó, *mivel az említett parancsnok, intelmek és tanácsok magában az örök igazságban, igazságosságban és szeretetben gyökereznek.*

Ötvenegymillió pengő értékű ingóságot csaptak zálogba, de csak negyvenkilenc millió értékűt váltottak ki

1940 januárjától novemberig

A fővárosi Statisztikai Hivatal havifüzetei minden hónapban beszámolnak a *Postatakarékpénztár zálogkölcsönének forgalmáról is.* A legújabb füzet szerint

november hónapban 4,692.000 P új kölcsönt adtak ki a Postatakarékpénztár zálogkölcsön intézetei

különböző ingóságokra, még pedig 3,055.000 pengőt arany- ezüsttárgyakra és ékszerekre és 1,647.000 pengőt egyéb ingóságokra. Ezzel szemben a *kiváltások összege 4,916.000 pengőre rúgott,* ami azt jelenti, hogy a kézizálogkölcsönök állománya nem kevesebb, mint 224 ezer pengővel csökkent ebben a hónapban. Ez a csökkenés azonban csak az egyéb ingóságoknál mutatkozik, mert itt 1,897.000 pengőre rúgott a kivátlás, tehát 260 ezer pengővel többre, mint amennyi új kölcsönt adtak egyéb ingóságokra.

Viszont az arany- és ezüsttárgyaknál és ékszereknél 36 ezer pengővel meghaladta az új kölcsönök összege a kiváltásokét.

Érdekes, hogy novemberben rendesen több a kiváltás az egyéb ingóságoknál (amelyek természetesen főkép ruhaneműek), mint a „becsapás", mert *ilyenkor váltják ki a nyáron zálogba tett télikabátokat.* Ami az év elmult 11 hónapja alatti forgalmat illeti,

1940-ben januártól novemberig 51,391.000 pengőre rúgott a zálogba tett tárgyak értéke.

Ezzel szemben *a kiváltások összege 49,641.000 pengőt tett, a végeredmény tehát az, hogy a kézizálogkölcsönök álladéka ez alatt a 11 hónap alatt 1,751.000 pengővel növekedett.* A mult év e tekintetben kedvezőtlenebb eredményeket hozott, mint az előző, 1939. év. *Tavaly ugyanis több volt a kiadott zálogkölcsönök összege 1,002.000 pengővel az előző évinél, viszont a kiváltásoké erősen csökkent, 53,457.000 pengőről* 49,645.000 pengőre. 1939-ben az első 11 hónap alatt elég jelentékenyen, több mint 3 millió pengővel csökkent a zálogkölcsönállomány az erősebb kiváltások következtében, míg az idén, amint láttuk, ebben a tekintetben fordított a helyzet.

Végeredményben 1940 november végén az egész zálogkölcsön-állomány 23,865.000 pengőre rúgott, 1,147.000 pengővel többre, mint egy évvel előbb.

Az a folyamat tehát, amely 1937 óta kedvezőbb irányban mutatkozott, 1940-ben újra, ha nem is nagy mértékben, visszafelé fordult, de még mindig távol állunk az 1937 november végi állapottól, amikor még 27,738.000 pengő volt a kézizálogkölcsönök álladéka. *A mostani helyzet tehát majdnem 4 millió pengővel kedvezőbb.*

Nagyszabású városépítési programot dolgoztak ki

a marosvásárhelyi építészek

Marosvásárhely építészei és építőmestereinek egyesülete legutóbb dr. *Mályai* Ferenc polgármesternek emlékiratot nyujtott át, amelyben feltárta azokat a sürgős tennivalókat, amelyek a város fejlődése szempontjából szükségesnek mutatkoznak. Így elsősorban

szükségesnek tartják a volt városi ingatlanok visszaszerzését és azok felhasználását ipari, valamint városfejlesztési célokra.

Az emlékirat részletesen ismerteti a Székelyföld fővárosának kiépítéséhez szükséges munkálatokat, amelyek között *a városi szálloda, vigadó és étterem, állandó színház, pásárcsarnok, női és férfi népfürdő, téli uszoda és modern gőzfürdő, valamint városi menház építése szerepel.* Szükségesnek tartják, hogy a város alatt elhúzódó

jódos, sós vizet mélyfúrásokkal felszínre hozzák

s azzal gyógyfürdőt létesítsenek. A város fejlődése érdekében javasolják, hogy *a városi autobuszjáratokat a szomszédos községekig terjesszék ki.* Elsőrendű fontosságúnak tartják

a megkezdett állami kórház még el nem készült pavilonjainak felépítését,

a félbenmaradt kaszárnyaépítkezés és a vármegyeház építkezésének befejezését. Kérik, hogy *helyezzék újra üzembe a leállított városi téglagyárat és hatóságilag állapitsák meg a tégla, valamint az építőanyagok árát,* amit az előreláthatóan kezdődő építkezések miatt feltétlenül szükségesnek tartanak.

— **A Magyar Közgazdaság** e heti száma ismerteti a legkimagaslóbb gazdasági eseményeket, a legújabb pénzügyi, hiteléleti és kereskedelmi tranzakciókat, a gabona és értéktőzsde helyzetét.

— RÖVID — NAPIHÍREK

A MAGYAR TOURING CLUB választmánya 30-án, csütörtökön délután 6 órakor a Club helyiségében (V., Ferenc József-tér 5—6. I. em.) ülést tart. A tárgysorozaton az erdélyi szervezkedés megtárgyalása szerepel.

●

A SZENT ISTVÁN AKADÉMIA II. osztálya január 31-én, pénteken délután 5 órakor a Szent István Társulat kistermében felolvasó ülést tart. Theiss Ede rendes tag «Közgazdaságtudomány és korszerű gazdaságpolitika» címmel olvassa fel székfoglaló értekezését.

●

A MÉRNÖKI KAMARA felkéri a budapesti mérnököket, hogy a népszámlálási lapok kitöltése alkalmából a szakképzettségüket az oklevelük, illetve kamarai bejegyzésük szerint tüntessék föl.

●

AZ ALFÖLDKUTATÓ BIZOTTSÁG pénteken délelőtt ülést tart és azon dr. Kogutowicz Károly, a szegedi egyetem tanára, az alföldi vadvizek veszélyéről tájékoztatja a bizottságot. Felszólalnak az érdekelt törvényhatóságok vezetői is.

●

AZ ERDÉLYI PÁRT gróf Bethlen Györgyöt titkos tanácsossá történt kinevezése alkalmából táviratilag üdvözölte.

●

A KÁLVIN-TÉRI REFORMÁTUSOK balatonlellei gyermeknyaraltatása javára február 4-én este fél hatkor nagyszabású hangverseny lesz, amelyet a rádió is közvetít. A templomi hangversenyen Ravasz László dr. püspök, Koréh Endre és Osváth Julia operaházi tagok, Zsámboki Miklós zeneakadémiai gordonkatanár, Ákom Lajos karnagy, orgonaművész és a Lónyay-utcai gimnázium énekkara, Faragó József tanár vezetésével működnek közre s a hangverseny fővédnökei: Katalin kir. hercegasszony, Ravasz László és felesége, Petri Pál dr. főgondnok és felesége. Belépésre jogosító műsorok a Kálvin-téri lelkészi hivatalban és a Bethlen-könyvkereskedésben kaphatók.

●

BAJTÁRSI TALÁLKOZÓT rendez szombaton este félnyolc órakor a Beszkárt-otthonban a volt 5. honvédlovashadosztály Bajtársi Köre.

●

A DEÁK-TÉRI LUTHER SZÖVETSÉG korábbi határozata alapján a szövetség tehetősebb tagjai elvállalják a nagycsaládú munkásemberek ötödik gyermekének keresztapaságát. Az első ilyen keresztelőt most tartották meg. A gyermek Luther emlékezetére — első névként a Márton nevet kapta, második neve Vilmos lett a család kívánságára. A keresztszülők természetesen hozzájárulnak a gyermek neveltetési költségeihez is.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

HALÁLOS BALESET érte Gálesa Livius nagyilvai pályaőrt, aki a magurai állomáson egy mozgó tehervonatra akart felugrani, de a kerekek közé esett és a vonat halálra gázolta — Pasali István cipészt a kolozsvári úton halálra gázolta egy autobusz. — Schmidtmayer Teréz hét éves kislányt a felsőgallai műúton Bogdán József földbirtokos gázolta el gépkocsijával. A kislány a tatabányai kórházban belehalt súlyos sérüléseibe.

●

ZSEMLYENÉLKÜLI NAPOT vezetnek be a kassai pékiparosok a város polgármesterének kezdeményezésére. A zsemlyenélküli nap szerdán lesz, amikor régi zsemlyét sem szabad árusítani. A sütőiparosok ezen a napon kenyérliszből készített lángost és vágott cipót kívánnak készíteni.

Hatévi fegyházra ítélték

a padon alvó emberek fosztogatóit

Pál Vince 27 éves kovácssegéd és *Szabó* József 21 éves sütősegéd tavaly nyáron egy Mária Teréziatéren alvó ember zsebéből kiloptták a pénztárcát, amelyben *tíz pengő volt.*

Másnap a *Ludoviceum-kertben folytatták ezt a működésüket,* ahol

egy alvó ember zsebéből 125 pengő készpénzt loptak el.

Az ügyészség a rovottmultú tolvajok ellen *lopás büntettének vádját emelte* és a büntetőtörvényszék a vádlottakat fejenként egy-egyévi börtönre ítélte el.

De vádat emelt ellenük a királyi ügyészség *rablás büntette miatt is,* mert a *Mátyás-téren* egy fiatalembertől ennek aktatáskáját vitték el olymódon, hogy

az illetőt földre teperték, megrugdosták, beverték az orrát.

A büntetőtörvényszék azonban a rablás büntettének vádja alól *felmentette őket.*

A budapesti tábla dr. *Marton* Sándor elnöklésével tárgyalta ezt az ügyet és vitéz dr. *Széchy* István királyi főügyészhelyettes felszólalása után

a tábla rablásban is bűnösnek mondotta ki a vádlottakat

és ezért *az enyhítőszakasz alkalmazásával fejenként hat-hatévi fegyházra ítélte őket.*

A bacillus-uralom alkonya

Új gyógyszer, amely a szervezet veszélyeztetése nélkül teszi ártalmatlanná a kórokozó baktériumokat

A betegorvoslásnak nem minden neme örvend egyenlő megbecsülésnek. A sebésznek és szülésznek ünnepeltetés és népszerűség az osztályrésze, a belgyógyászé a bizalmatlanság és az ócsárlás. Aligha nem azért, mert bármennyire is előrehaladtunk a betegségek korai és biztos felismerésében, tulajdonképpeni feladatát, *a gyógyítást,* mindmáig sokszor nem igen tudta teljesíteni a belgyógyászat. Egyszerűen azért nem, mert minden igyekezet és kísérletezés ellenére,

oly gyógyszer, vagy eljárás nem állott rendelkezésére, amellyel a betegségeket előidéző baktériumokat ártalmatlanokká lehetne tenni az emberi szervezet veszélyeztetése nélkül.

A gyakorló orvosoknak azonban éppen ilyen gyógyszerre, vagy kezelési módra van szükségük. Ugy látszik, hogy ez a régi és hő vágyuk most teljesült végre, mert a Salvarsan halhatatlan felfedezőjének, *Ehrlich* német professzornak kezdeményezésére felkarolt *chemoterapiának* sikerült ily vegyikészítményeket legújabban mégis előállítani.

Ezek az új szerek, az úgynevezett „sulfonamid vegyületek" az emberi szervezetbe hatolt káros baktériumok fejlődését megakaszthatják s az általuk termelt mérges anyagokat, a toxinokat is közömbösíthetik, de a szervezetet nem támadják meg.

Áttörés a „halálfronton"

Felfedezésük mindenképpen nagy és örvendetes haladást jelent. Segítségükkel a halál frontjának eddig megközelíthetetlen szakaszán sikerült benyomulni, amelyen egészségünk legkérlelhetetlenebb ellenségei jól beásták magukat: *a genykeltő coccus-csirák frontján.* Ezek tudvalevően fertőző és genyező gyulladásokat okoznak az agyhártyán, a tüdőben, a bőrön és az ivarszerveken és az általuk előidézett agyhártyalob, valamint tüdőgyulladások sokszor halált okoznak.

Ezeket a készítményeket már sokan csodaszernek nevezik és ez a vélemény mindenképpen megérdemelt. Nemcsak azért, mert a járványos agyhártyalob és bizonyos tüdőgyulladás - fajták halálozási arányszámát az új gyógyszerfélék révén, 60 százalékról 20—15 százalékra csökkenthették, de azért is, mert a betegségek időtartamát is átlagban egyharmadára megrövidítik, ami természetesen tetemes költségmegtakarítást jelent elsősorban, de

nagy jelentősége van annak is, hogy a betegségi időtartam tetemes megrövidülése csökkenti a ragály terjedésének veszedelmét.

Járnak-kelnek közöttünk emberek, akik maguk teljesen egészségesek ugyan, de orr- és szájüregükben fertőző csírákat hordanak és köhögéssel, tüsszentéssel, vagy hangos beszéddel ragadós betegségeket terjesztenek.

Az új gyógyszerfélék segítségével az ilyen bacillusgazdákat is ártalmatlanná lehet tenni.

Lehetséges, hogy egyesek, amint az új gyógyszer nagyszerű fertőtlenítő hatása ismertebbé lesz, túlzott óvatosságból orvosi ellenőrzés nélkül szednek majd ilyen szulfonamid készítményt. Ezek póruljárhatnak, mert

a szernek ártalmas mellékhatásai is lehetnek.

„Aktiv immunizátorok"

Arról, hogy milyen módon fejtik ki áldásos hatásukat az új készítmények, biztos ismereteink még nincsenek. Nem kétséges azonban, hogy azokhoz a régóta keresett és nélkülözött gyógyanyagokhoz tartoznak, amelyek

«önsegítő» munkára serkentik a szervezetet s ennélfogva «aktiv immunizátorok»-nak tekinthetők.

Ezt úgy kell elképzelni, hogy a gyógyszer nemcsak a veszedelmes coccusok burjánzását akasztja meg és az általuk termelt mérges anyagokat közömbösíti, hanem a megbetegedett szervezetet is készteti, hogy

a reátartozó élettani feladatot teljesítve annyi védanyagot állítson elő és juttasson a beteg testébe, amennyi a gyógyulási folyamat akadálytalan lezajlásához szükséges.

Természetes, hogy ez a fontos önsegítő védekezés csak akkor következik be, ha a megtámadott szervezet még elég ellenállóképes. Ezért

fontos, hogy minél korábban felismerjék a betegséget s minél hamarább részesítsék a betegeket szakszerű kezelésben.

Ez csak akkor lehetséges, hogyha a laikusok is tudomást szereznek a betegségek kezdeti tüneteiről és különösen emlékezetükbe vésik azt, hogy *többszörös hányás, amely láz kíséretében lép föl, nemcsak gyomorrontás, vagy vakbélgyulladás, hanem agyhártyabántalomra figyelmeztető fontos jel is lehet.* Ilyen esetekben sürgősen orvost hozatni ép oly életmentő eljárás, mint ahogy sok nagy bajt elháríthatnak azok, akik testük valamely részén belázasodva, a bőr megfeszülését és elvörösödését, vagy fekete pattanást észlelve, *orbáncra,* illetve *lépfenére* gyanakodnak, mert ennek a két veszedelmes betegségnek is az új készítmények a biztos ellenszerei.

Ezeknek a nagyszerű gyógyszereknek áldásaiban

a vagyontalanok is könnyen részesülhetnek,

mert az államkincstár és az összes társadalombiztosító szervek terhére is rendelhetik azokat az orvosok.

Konecsni

irod

Rosner, Charles:

Ungarische Gebrauchsgraphik.

Különlenyomat a

Gebrauchsgraphik

1936. 8. számából.

írta.

MAGYAR MUVESZET

1936. 350-357. l.

Konecsni György

CSŰRÖS EMILIA: **Szeretnék szántani.** Rendkívül bájos regény egy úrileányról, ki elveszti vőlegényét, de nem veszíti el akaraterejét, s minden energiáját mások boldogságának megmentésére fordítja. Konecsni György rajzaival, fűzve 3.80

A Szt István Társulat könyvei 1941.

Erdély gazdasági problémái

Irta Ajtay József

A kormányzat és valamennyi közéleti tényezőnk teljes odaadással buzgólkodik az átmeneti sulyos gazdasági nehézségeknek leküzdésén, amelyek természetszerü velejárói annak, hogy egy közel két és félmilliónyi lakosságu, nagymértékben elszegényitett, elhanyagolt és kifosztott terület tért vissza Magyarországhoz. Teleki Pál miniszterelnök ismételt utazásai erre a területre, közvetlen tájékozódást szolgáló megbeszélései a helyi viszonyokat ismerő tényezőkkel, az uj földmivelésügyi miniszternek, báró Bánffy Dánielnek az erdélyi gazdasági körökkel a helyszinen folytatott tárgyalásai, az Erdélyrészi Gazdasági Tanács állandó tanácskozásai mind ezt a célt szolgálják. A helyzet tisztázását és a halaszthatatlan szükségletek megállapitását nyomon követik a sürgős kormányzati intézkedések, hogy a téli időszak következtében még sulyosabbá vált állapotokon át lehessen segiteni a kétévtizedes idegen uralom gyötrelmeitől megviselt lakosságot.

A nehézségeket fokozza, hogy a különböző kivánságok és szükségletek egyszerre jelentkeznek és követelnek kielégitést. A Székelyföld fő kereseti forrása: a fatermelés és faipar sulyos közlekedési, értékesitési és hitelnehézségekkel küszködik. A Kolozsvár és Marosvásárhely közötti fővonal román részről történt elzárása igen nehéz helyzetbe sodorta a székelyföldi fatermelést. Hatalmas fakészletek hevernek értékesithetetlenül a szállitás lehetetlensége miatt. A székely fa ma valósággal blokád alá helyeződött és a székely munkásnép jelentékeny részének kenyere is veszedelemben forog. A kormány rendkivüli intézkedésekkel, keskenyvágányu vasuti összeköttetés gyors megépitésével, megfelelő értékesitési, illetve exportlehetőségek megteremtésével és egyéb módon siet segitségére a válságba jutott faipari vállalatoknak.

A másik nagyon fontos termelési ága a visszakerült terület hegyvidéki részének: az állattenyésztés. Az állatállományt mennyiség és minőség tekintetében egyaránt leromlott állapotban találta az államváltozás. Itt is azonnali intézkedések váltak szükségessé és a jövőbeli feljavitás előkészitésének legott való munkábavétele. Ide sorozható a multban oly hiressé vált, a román uralom alatt azonban sajnálatos módon visszaesett erdélyi lótenyésztés ujra való fellenditése. A földmivelésügyi minisztérium három méntelepet állit fel az anyaországhoz visszatért keletmagyarországi és erdélyi részek területén és közel kétezer tenyészkanca kerül kiosztásra az erdélyi gazdák között.

Sok helyütt általában visszahanyatlott a mezőgazdasági termelés is, annak következtében, hogy a magyar birtokosoktól elvett földeket a román kormány a havasokról lehozott és a gazdálkodásban járatlan elemek kezébe juttatta, akik még a termeléshez szükséges eszközökkel sem rendelkeztek. A visszaesett mezőgazdasági termelés lehető fokozása tekintetében nagyon sok és sürgős a teendő. Az izes gyümölcseiről hires keletmagyarországi és erdélyi gyümölcstermelés elömozditására — különösen az értékesitès terén — megoldandó feladatok várnak.

A visszacsatolás során több nehézipari vállalat is visszakerült hozzánk. A kivonuló román csapatok sok esetben elvitték vagy legalább is megrongálták a gépeket, a berendezési tárgyakat és elvitték a nyersanyagkészletet. Az üzemek folytonosságának biztositása és nyersanyaggal való ellátása a háboru és a blokád következtében egyre fokozódó nehézségek miatt sulyos feladatot hárit az illetékesek vállára. A visszakerült területek textilipara mind gyáripari, mind kézmű- és háziipari vonatkozásban egyaránt igen jelentős termelési lehetőségeket és kereseti forrásokat jelent. Ezeknek fejlesztésére fontos elgondolások és tervek merültek fel és várnak megvalósitásra. A gyapjufeldolgozó üzemek létesitése a tömegfoglalkozást jelentő juhtenyésztés nagyarányu fejlesztését teszi lehetővé. Az erdélyi gyáripar Romániában rekedt 30 millió pengőnyi követelésének rendezése pedig most nagyon nélkülözött forgótőkéhez juttatná az érdekelt vállalatokat.

A siralmas állapotban talált utak rendbehozatalára, uj utak épitésére megtörténtek az intézkedések. A kormány jelentős összegeket utalt ki erre a célra. Az erdélyi köröknek az a kivánsága, hogy az utépitési munkálatoknál ne a munkaosztagosok sokba kerülő és gyatra munkaereje vétessék igénybe, hanem munka- és keresetnélküli székely munkásokat alkalmazzanak. A vasuti és autobusz-közlekedésre fontos szerep vár a vasuti összeköttetéseitől megfosztott Székelyföldön. A készülő rendes nyomtávu vasuti összekötő vonal nagymértékben megkönnyiti majd a Székelyföld és Erdély nyugati része közötti gyors és megfelelő teljesitőképességü közlekedést. A MÁV tarifális könnyitésekkel máris előmozditani törekszik a személy- és áruforgalmat a visszacsatolt területen.

A szebbnél-szebb vidékekben és fürdőhelyekben bővelkedő erdélyi részek az idegenforgalom szempontjából kitünő és biztos sikerrel kecsegtető lehetőségeket nyujtanak. Az áldott erdélyi föld rendkivül gazdag bányakincsekben és energiaforrásokban, amelyek kiaknázásra várnak.

A román konverziós törvény sulyos csapást mért az erdélyrészi magyar pénzintézetekre, amelyeknek feleértékre lecsökkentett követeléseit hosszu évekre be nem szedhetőkké tette és másrészt a betétek folyósitását is megnehezitette. A teljes pénztelenségen s a forgalom bénultságán lehető legsürgősebben segiteni kell. Az erdélyi pénzintézetek likviditását méltányos kölcsönökkel mielőbb helyre kell állitani, hogy a tavaszi munkálatok és épitkezések akadálytalanul megkezdhetők legyenek. A hitelélet fellenditése és a gazdasági vérkeringés megindítása önműködően hóna alá nyulna az erdélyi magyar földmüvesnek, kisiparosnak és kiskereskedőnek egyaránt. E két utóbbi foglalkozás hiteligényeinek megfelelő kielégitéséről még külön intézkedésekkel is gondoskodni kell.

Aki komoly felelősségérzettel végiggondolja a visszatért területekkel kapcsolatos halaszthatatlan teendők hosszu sorozatát, elismeréssel kell adóznia az erdélyi képviselőknek és csak helyeselnie lehet elhatározásukat, hogy egyelőre távol kivánnak maradni minden pártpolitikai mozgalomtól és egységesen csupán odaadó és önzetlen támogatói akarnak lenni a visszatért területek nagy átmeneti nehézségekkel küszködő lakosságának, melynek képviseletére jogos érdekeik szolgálatára hivattak be a magyar törvényhozás házába. Egyetemes nemzeti érdeket jelent, amely felette van minden egyoldalu pártpolitikai törekvésnek és politikai becsvágynak, helyes megoldása azoknak a konkrét feladatoknak, amelyek manapság a visszakerült területek ügyeivel kapcsolatban parancsolóan irják elő a törvényhozás, a kormányzat, a pártok és minden közéleti tényező összefogó együttműködését.

Laky miniszter a közellátási kérdésekről

„Történhetnek esetleg olyan korlátozások, amelyek a szociális kiegyenlitődés utján mozognak" — A románok elleni megtorló intézkedések

A győrvármegyei MÉP-szervezetek értekezletet tartottak *Győrött* s azon *Laky Dezső* közellátási miniszter is részt vett. *Lukács Béla* országos elnök rámutatott arra, hogy ma a nemzet fegyelmezettségére és egységére nagy szükség van s az ország mindent kockáztathat, ha a fegyelmet nem tartjuk fenn és ábrándképek vagy hamis jelszavak után futunk. Visszautasitotta azt a vádat, hogy a zsidókérdésben a kormány nem jár el elég szigorral. A zsidók kezén lévő 500.000 kat. hold földből egy esztendő alatt 124.000 kat. holdat vettek igénybe.

Laky Dezső miniszter rámutatott azokra a tulkapásokra, amelyeket hüséges magyar véreinkkel szemben román részről elkövettek, ezért a *magyar kormány retorzióhoz nyult.* Az egész magyar nemzet hüségesen tartja magát a bécsi döntés szelleméhez. De megköveteljük, hogy ezt a döntést a másik oldalon is szentnek tartsák s amennyiben e tekintetben bármilyen ingadozás jele mutatkozik,

egészen biztosan tudunk mi is ugy beszélni, hogy szavunkat a határon tul az illetékeseknek is meg kell hallaniok.

Ezután a miniszter gazdasági és közellátási kérdésekkel foglalkozott. Gondoskodni kell arról — mondta — hogy a nemzeti jövedelem szétosztása más elvek szerint történjék, mint eddig. Valamennyien azt kivánjuk, hogy minden magyar embernek több kenyér jusson, minden magyar otthont találjon. Ennek megvalósitására okkal-móddal kell az eszközöket megtalálni. *A munkaadók és a munkások szempontjaira egyaránt tekintettel kell lenni.* Azoknak a politikai irányoknak mindenféle igérgetése, amelyek csupán munkabéremeléssel gondolják a munkásság jóléte fokozását elérni, *nagyon politikai izü és nem számol a realitásokkal, a törvényekkel, amelyek nem engednek meg magukkal szemben semmiféle mesterkedést.*

Álprófétáké, vagy éppenséggel gonosz izgatók olyan követelésekkel próbálják felkorbácsolni a lelkeket,

hogy a kormány miért nem biztosit például sokkal több cipő-, ruhaanyagot a lakosság számára, holott jól tudják, hogy lehetetlen kivánsággal állanak elő. Számolnunk kell azzal, hogy éppen a közösségi gondolat alapján *történhetnek esetleg a jövőben olyan korlátozások,* amelyek a szociális kiegyenlitődés utján fognak mozogni és lehetővé teszik, hogy

egyesek ne duslakodjanak a javakban, de viszont másoknak feltétlenül biztositsuk azt, amire szükségük van.

Szánt szándékkal nem élelmiszerekről beszéltem, hanem olyan árukról, amelyek azért a létfenntartáshoz szükségesek.

Utalt a miniszter a *világitási petroleum* terén mutatkozó nehézségekre. Ha a lispei források nem volnának, semmi petroleumunk nem lenne, mert a behozatal teljesen szünetel Romániából. Kemény kézzel gondoskodni arról, hogy minden család hozzájuthasson a legszükségesebb mennyiségü világitási anyaghoz. *A zsirellátás* biztositására a 160 kilónál sulyosabb hizósertések árát kilónként 2—6 fillérrel emelte. Ha ez kevés lesz, a további emeléstől sem fog elzárkózni. A közeljövőben meg kell vizsgálni a cukorrépa és a gyapju árkérdését és sok más kérdést is. Azt a kérést intézi a gazdaközönséghez, hogy a mezőgazdasági termékek árai megvizsgálásának munkájában magyaros hüséggel támogassa.

A legutóbbi rendelet szerint az *50 holdnál nagyobb gazdaságok tulajdonosai kötelesek bejelenteni készleteiket.* Figyelmezteti a gazdaközönséget, hogy a valóságos helyzetnek megfelelő bejelentést tegyen. *Kötelessége, hogy gondoskodjék a bejelentések ellenőrzéséről is.*

Csak annak kell félnie, aki bünös gondolatok szolgálatában, spekuláció céljából igyekeznék olyan termelvényeket kivonni, amelyek a valóságban az egész országéi.

Gondoskodnia kell a kormánynak arról, hogy a háborus konjunktúrából teljes mértékben mentsük át az ipar munkáját akkorra, amikor már a fegyverek hangja elnémult. A gyáriparnak lehetőséget kell nyujtani, hogy el tudja végezni a szükséges felujitásokat és ujabb beruházásokat is végezhessen.

— A háboru befejezése után — mondta végül a miniszter —, ha okosan, fegyelmezetten, egységesen állunk helyünkön és nem hagyjuk magunkat téveszmék által eltéritetni a helyes uttól, megvan minden kilátás arra, hogy minden embernek életviszonyai javuljanak. Be kell következnie Magyarország mezőgazdasága számára olyan fellendülésnek, amelynek határai szinte áttekinthetetlenek. Semmi kétség, hogy a magyar ipar is meg tudja majd találni az uj európai rendben, különösen déli és délkeleti irányban, a maga piacait. A békekötés után a munkások többet fognak keresni és Magyarországnak még hüségesebb dolgozó polgárai lehetnek.

Grönland — amerikai védnökség alatt?

New York, jan. 15. (NST) A newyorki lapok washingtoni jelentést közölnek, amely szerint az Egyesült Államok adott körülmények között komoly mérlegelés tárgyává tennék, nem kellene-e *amerikai védnökség alá helyezni Grönland szigetét.* Raborg őrnagy, ismert katonai szakiró, azzal magyarázza ezeket a terveket, hogy ilymódon is hozzá akarnak járulni *a nyugati félteke védelmének tökéletesitéséhez.* Minden ellenkező értelmü külföldi állitással szemben tény, hogy a nyugati féltehét *igen hathatósan lehet megközeliteni Európa felől a levegőben:* egyrészt *Izlandon, Grönlandon* és *Ujfundlandon* át, másrészt pedig a *Behring-szoros* orosz flottatámpontjainak irányából. Az Egyesült Államok védelme szempontjából éppen ezért feltétlenül szükség van *repülőtámpontok épitésére Alaszkában is.*

Sokat foglalkoznak az amerikai lapok mostanában az *izlandi kérdéssel* is. Izland newyorki főkonzulja, *Thors,* ugy nyilatkozott a sajtó képviselői előtt, hogy az izlandi nép jobban szeretné, ha az angol megszálló csapatok helyett *inkább amerikai csapatok tartózkodnának a szigeten,* hiszen Izland *inkább a nyugati féltekéhez tartozik,* mint az európai kontinenshez.

Képes Vasárnap

legujabb számából:

Bulgária (4 képpel). Az Egyesült Államok világpolitikai jelentősége (1 térképpel). Franciaország vajudása (7 képpel). Politika és nemzetnevelés (2 képpel). Amerika első számu kedvencei, a kanadai ötös ikrek (11 képpel). Az olasz Lybia (7 képpel). Fiona. Edelsheim-Gyulai Ella cikke. Az első bál (4 képpel). Farsang 1941 (6 képpel). Ezenkivül miniatürök, szerkesztői üzenetek, rejtvény, humor és sok érdekes kép a hét nevezetes eseményeiről.

ÁRA 20 FILL.

A magyar frontharcosok erélyesen visszautasitották a román rágalmakat

A Magyar Tüzharcos Szövetség gróf *Takách-Tolvay József* elnöklete alatt vezetőségi értekezletet tartott és foglalkozott a *román frontharcosok történelemhamisitó rágalmaival.* A határozatban, amelyet a külföldi frontharcos szervezeteknek is megküldöttek, megállapitja, hogy a román frontharcosok a világháboru második évében óriási számbeli tulerővel meglepetésszerüen rohanták meg az akkor katonailag szinte védtelen Erdélyt községeit, városait. Az alig egy évig tartó háborus beavatkozásuk ideje alatt — mondja a határozat — nem annyira hősi kiállásukkal, hanem futásszerü visszavonulásaikkal és hazájuk területének csaknem teljes feladásával irták be nevüket a világháboru történetébe. Azon az elvitathatatlan tényen, hogy Románia történelmi határait önálló állami létük elismerésekor, 1878-ban *erdélyi területek nélkül* állapitották meg, *semmiféle történelemhamisitással változtatni nem lehet.* A magyar tüzharcosok a *leghatározottabban visszautasitják a román frontharcosok folytonos okvetetlenkedéseit.*

Örömmel vették tudomásul, hogy a honvédelmi miniszter magáévá téve a Szövetség álláspontját, megengedte, hogy a büntetlen előéletü tüzharcosok fiuleszármazottai, akik a világháboru utáni nemzeti hadseregben, illetve a honvédségben katonai szolgálatuknak eleget tettek, a Tüzharcos Szövetségbe mint „katonaviselt" tagok beléphessenek. A fiatalabb évjáratu katonaviseltek, akik a kárpátaljai harcokban résztvettek, átkerülnek majd a rendes frontharcos csoportba. Végül üdvözölték a bolgár frontharcosokat elnökük budapesti tartózkodása alkalmából.

A Faruk király elleni merénylet terve

Róma jan. 15. (TP) A damaszkuszi arab rádióállomás szerda délutáni hirsugárzásában szenzációs leleplezéseket közölt a Faruk király és az anyakirálynő ellen tervezett merényletről. A damaszkuszi hiradás szerint *Ibn Saud* király kiküldötte, az arab világ kiváló tudósa, *Chiond,* két nappal ezelőtt jelent meg kihallgatáson *Faruk* királynál és *pontos közléseket adott az ellene irányuló összeesküvés kiterjedéséről és irányáról. Faruk* király tegnap azt a követelést állitotta fel Kairó katonai parancsnokának, hogy néhány magasabbrangu brit tisztet azonnal bocsásson el a szolgálatból. A vezérkar egy ezredeséről, két őrnagyról és egy kapitányról van szó, akik az egyiptomi harci övben összevont angol-ausztráliai katonai csoportnál teljesitenek szolgálatot. Két tisztnek a neve nyilvánosságra került, az egyik *Henry Mitchell,* a másik *Ernest Hutchinson.* A *Faruk* király támasztotta követelés és *Ibn Saud* rendkivüli követének közlései közti összefüggés egészen nyilvánvaló. Amint Damaszkuszból még közlik, az ez idő szerint Törökországban működő brit légi haderők főparancsnoka, *D'Abriac* is belebonyolódott a királygyilkossági ügybe. A nyilvánvalóan hivatalosan sugalmazott királyellenes akció a közeli kelet arab országaiban a felháborodásnak viharát váltotta ki. A felháborodást még fokozza egy megvesztegetési ügy, amely a királygyilkosság tervével egyidejüleg pattant ki Kairóban. Amint most vált ismertté, egy hónappal ezelőtt három angol altiszt 400.000 fontnyi összeget sikkasztott. Tetteiket azzal akarták palástolni, hogy azzal az állitással álltak elő: felfegyverzett arabok támadtak rájuk és fosztották ki őket. A valódi tényállás azonban napfényre került. A bünösök ellen nem Egyiptomban, hanem Angliában emelnek vádat. Közben azonban egy arabot, akit hamisan vádoltak meg a koholt rablótámadással, a hadbiróság már halálra itélt és ki is végeztetett.

Az Ország Bokrétája és a társadalom

Tizenegyedik éve vonulnak fel a napsütéses nyár ragyogásával István királyunk ünnepén Budapesten és a vidéken is más időkben, — várjuk, ünnepeljük őket nagy gyönyö[illegible]ggel —, azonban a társadalom jó része egyáltalán nincs tájékozva az *Országos Magyar Bokréta Szövetség* műhelytitkairól. Pedig azt hiszem, a Bokréta ma már *nemzeti ügy*. Érezzük át mindnyájan szivünk egész melegével, hogy kivánnunk kell és küzdenünk kell a magyar népi hagyományok felvirágoztatásáért.

Paulini Béla izzó magyar szivében nyilott ki, mint a magyar föld legszinesebb és legpompásabb virága ez a gyönyörü gondolat és hogy igy ölthetett testet, az egyedül az ő Istenáldott művészi elhivatottságának a gyümölcse. És éppen ez a művészi tehetség a bizonysága annak, hogy az évente való ismétlődések dacára, az ő vezetése mellett, nem járhatja le magát, mivel palettáján uj és uj szinek virulnak ki, mert elgondolásainak száma légió s ha illetékes helyekről megkapja a módot és lehetőséget, még csak azután fog kinyilni teljes gyönyörüségében az *Ország Bokrétája!*

De a társadalom is nagyban hozzájárulhat ehhez, ha átérzi a felelősséget ennek a nemzeti ügynek a felkarolására.

Ha Paulini Béla nem volna annyira szerény és hallgatag ember, ma dicsfény övezné homlokát. De ő aszkéta lélek, aki belül könnyezve, lemondásokkal, csöndben kell beérje a morzsákkal, amivel szent ügyét előre viheti.

Csak kevesen tudják még azt is, hogy van egy *„Országos Magyar Bokréta Szövetség"* a VIII., Szentkirályi-utca 49. szám alatt, ahol vitrinekben viritanak mesebeli ragyogással a bokrétáskezek tüneményes szépségü munkáinak valódi, hamisitatlan darabjai. Aki befizet havonta két pengő pártoló tagsági-dijat: Karácsony előtti napokban *meghivót* kap, amivel odamegy és a teljes befizetett összeg, huszonnégy pengő értékében, *visszakapja pénzét az általa választott* népművészeti remekekben! Igy érhetjük el, hogy ha megtartjuk ezeket magunknak, kivirul az otthonunk, ha pedig odaadjuk karácsonyi ajándékul, lassan megtelnek a lakások igazi népművészeti értékekkel, miáltal elősegitjük a magyar nemzeti hagyományok felujitását és fenntartását.

De ezenkivül rendkivül fontos kötelességünk a megsegitésnek ez a módja a Bokrétások érdekében is, mert igy munkát adhatunk nekik és ezáltal módot nyujtunk anyagilag, hogy megvehessék és előállithassák saját drága viseletüket, amikben felvonulnak gyönyörködtetésünkre s amit nem az angyalok hoznak le nekik az égből, bár azt hinné az ember, ha látja őket ezekben a gyönyörü ruhákban. Tudnunk kell, milyen érték ez ma. A *Bokréta-ügy* elsősorban nem idegenforgalmi érdek, hanem *magyar nemzeti feltámadás!* Egyetlen nemzet sem képes ilyet és igy felmutatni és oly szomoru volna, ha nem minden magyar szivérezné ezt át. Elsősorban nekünk, magyaroknak, van erre szükségünk és csak másodsorban van nemzetgazdasági és külpolitikai jelentősége is. Az előbb emlitett havi két pengő befizetés búsásan visszatérül, mert az árak a falusi önköltségi áron vannak számitva.

Nemrégiben volt a karácsonyi „válogatásunk", amikor a társadalom előkelőségei bensőséges közvetlenséggel válogatták ószsze, mint magyar mezők virágait, a szebbnél-szebb népművészeti remekeket. *Anna* királyi hercegasszony is egyik leghűségesebb pártolótag és magyar szive egész szeretetével tud a válogatásban gyönyörködni.

Van egy édes-kedves olcsó lapocskájuk is, a *„Hagyomány Szava"* cimmel, amiből izes magyar zamatu olvasmányok utján tájékozódhatunk a hagyományok ápolásának helyes módjáról, amit mindnyájunknak fontos tudni. Utóbbi lapszámban már boldogan gyönyörködhettünk a Gyöngyös Bokréta karácsonyi képein, a régen várt, visszakapott gyönyszemek ragyogásában, akik abban a nagy gondolatban velünk egyesülve, végre hazajöhettek.

Mindezek a dolgok legkevésbé sem terhelhetik tul a társadalmat és megfelelő érdeklődésük ösztönzés az illetékes körökre, hogy minden segitő készségükkel támogassák az ügyet, hogy kivirulhasson az egész világ csodálatára, teljes pompájában az *Ország Bokrétája!* . . .

Irsai Szabó Tiborné.

Mi történik Romániában?

Megszüntek a magyarellenes sajtótámadások

Bukarest, jan. 15. (MTI) A kedd délutáni és reggeli ujságok, *ugy látszik, megszüntették a Magyarország elleni támadásokat;* egyáltalában nem foglalkoznak Magyarországgal. Még a „Romania Noua" is beszüntette legutóbbi számában a tüzelést Magyarország ellen.

Áihir Carol volt román király öngyilkosságáról

Madrid, jan. 15. (NST) Carol volt román király öngyilkosságáról terjedtek el külföldön hirek. Sevillában most az exkirály közvetlen környezetében határozottan kijelentették, hogy *ezekből a hirekből egy szó sem igaz. Carol* továbbra is az andaluziai fővárosban van és rendkivül visszavonult életet él. Szállodai szobáját több mint három hete nem hagyta el. A továbbutazási engedélyt a volt királynak még mindig nem sikerült megszereznie. Kiséretének egy része, hir szerint, már Észak-Amerikában van.

Tiltakozó gyülés

Marosvásárhely lakossága vasárnap hatalmas arányu gyülést rendez, amelyen tiltakozik a román propagandának az ellen az állitása ellen, hogy a székelyek nem magyarok. A tiltakozó nagygyülésre a Székelyföld lakossága óriási tömegekben vonul fel.

Nem Antonescu, hanem Horia Sima megy Berlinbe?

Belgrád, jan. 15. (Bud. Tud.) A „Pravda" berlini jelentés szerint azokat a hireket, amelyek szerint Antonescu Berlinbe látogatna, német hivatalos helyen önkéntes kitalálásnak minősitik. Ezzel szemben Horia Simát, a Vasgárda jelenlegi vezetőjét várják a német fővárosba. Bár ezt nem hivatalos részről jelentették, számos előjel amellett szól, hogy Horia Sima Berlinbe érkezik.

Ribbentrop külügyminiszter Berlinből való elutazásával kapcsolatban, jól értesült körökből azt jelenti a lap, hogy a külügyminiszter kedden este hagyta el Berlint és eddig még ismeretlen helyre utazott. Nem lehet megállapitani, hogy elhagyta-e Németországot, azonban az a vélemény alakult ki, hogy Ribbentrop utazása kapcsolatban áll az ismét megindult német diplomáciai aktivitással, amely az elkövetkezendő napokban figyelemreméltó helyzeteket fog teremteni a nemzetközi politikában. Fel lehet tételezni — irja a lap —, hogy a német birodalom vezetői *véglegesen elhatározták bizonyos kérdések rendezését.*

Elmarad a bukaresti elsötétitési gyakorlat

Bukarest, jan. 15. (MTI) A legközelebb kiadandó rendelet szerint a kenyérlisztet 20 százalék kukoricalisztte kell keverni s január 19-ike után tilos az állatkivitel Romániából. Bukarest hétfőre tervezett *elsötétitési gyakorlatát bizonytalan időre elhalasztották.*

A szovjetlapok a székelyek tiltakozó gyüléséről

Moszkva, jan. 15. (KH) A lapok részletesen megemlékeznek a Gyergyószentmiklóson megtartott *székely tiltakozó gyülésről.* Kiemelik, hogy huszonötezren vettek részt a gyülésen, amelyen tiltakoztak azok ellen *a román rágalmak ellen,* hogy a székelységnek bármi köze lenne a románokhoz. A lapok megemlitik a többi hasonló erdélyi tiltakozó gyülést is.

Utóhang a művészek pártolására kiadott bélyegekhez

A postabélyeget a nemzeti hirverés szolgálatába kell állitani

Az ujságok közölték, hogy a magyar művészek megsegitésére kibocsátott postabélyeget mind megvásárolták. Nem akartunk ünneprontók lenni, most azonban utólag, amikor a mozgalom kivánatos anyagi eredményét már a legcsekélyebb mértékben sem veszélyeztethetjük hozzászólásunkkal, közérdekből szükséges rámutatnunk az alábbiakra.

Legtöbb ország a postabélyeget a nemzeti hirverés szolgálatába állitotta. Nemzeti és művészeti kincseiket, a nemzet nagy fiait, mondakörüket igyekeznek bélyegeiken megismertetni az egész világgal, mert tudják, hogy a néhány száz bélyegujság és a több millió példányszámban megjelenő bélyegkatalógus révén sok millió müvelt ember szerez tudomást a bélyegképekről és azok jelentőségéről. Hogy csak néhány példát emlitsünk, Olaszország Vergiliust, Horatiust, Augusztus császárt, Dantét, Leonardo da Vincit, Garibaldit adja bélyegsorozatain. Németország a legszebb német városokat, várakat, várkastélyokat, Wagner operáit és a német női népviseleteket ismerteti 9—9 bélyegből álló sorozatban. Ausztria hires zeneszerzőit, költőit, festőit, épitészeit, hadvezéreit és a Nibelung-mondakört tárta a világ elé. Svájc a kantonok és városok cimereit, női népviseleteket és a Tell-mondát hozza bélyegein. Görögország Myron diszkoszvetőjével, Praxiteles Hermesével, a milói Vénusszal, Pegazussal és a görög mitológia számtalan jeleneteivel és alakjával büszkélkedik.

A belgák bélyegeiken müvészeti céljaik szolgálatába Rubens néhány remekművét állitották, közöttük az antwerpeni katedrális Krisztus-képét. Más alkalommal Memlinget ismertetik. A hollandok Rembrandttal és egyik művével dicsekednek. A spanyolok Goya művészetéből adnak néhányat, a németek Dürer velencei asszonyképmását hozzák egyik bélyegükön.

Nekünk, mint kis nemzetnek, ezerszer inkább kötelességünk, hogy minden alkalmat és lehetőséget megragadjunk nemzeti kincseink, műveltségünk, művészeink és műveik ismertetésére. Sajnos, a művészek megsegitésére kiadott bélyegsorozatban ezt a törekvést nem lehet felfedezni. A bélyeg a muzsát, szobrászatot, festészetet és költészetet jelképező allegorikus alakokat ábrázoló ó-görög felfogásban. Ha a görögök adták volna ki ezt a sorozatot, nem szólnánk semmit. Igy azonban kénytelenek vagyunk megjegyezni, hogy nekünk elsősorban a magyar művészek és müalkotásaik mellett való hirverés a kötelességünk, nem pedig hellenisztikus elgondolások százezredik változatának közreadása. Mi Mányoki, Barabás, Madarász, Lotz, Székely, Benczur, Munkácsy, László, Kolozsvári Márton és György, Zala, Fadrusz munkáiból szerettünk volna néhányat a világ elé tárni, hadd kapott volna a külföld a magyar művészetek nagyszerüségéből valamelyes izelitőt. Ha mi magunk nem igyekszünk a magyar müremekek terjesztésére, a görögöktől és a többi európai népektől ezt ugyan hiába várjuk. A sorozatnak még legkisebb hibája a felirat magyartalansága. Ugyanis „A magyar művészetért" feliratból az „A" betü kimaradt s a bélyegre került „Magyar művészetért" idegenszerüen hangzik.

Erdély visszatérésével kapcsolatban szeretnénk látni bélyegképeinken a magyarság és a külföld okulására Erdély természeti szépségeit, várromjait, várkastélyait, templomait, müemlékeit, az erdélyi fejedelmeket, fejedelemasszonyokat, hadvezéreket, népviseleteket, a vármegyék és városok cimereit stb., stb. Magyarország és ezeréves története oly végtelenül gazdag képekben, hogy órákon belül száz és száz csodálatosan szép bélyegsorozatot lehetne összeállitani a belföld és külföld nagy gyönyörüségére. Az a közérdek, hogy a nemzet általánosan elismert értékeit ismertessük meg a külfölddel, de még a magyarsággal is, nem pedig idegenszerü jelképes ábrázalásokat.

Dr. Jáky Gyula.

Befejezéshez közeledik a Kovarcz-ügyben a bizonyitási eljárás

Kovarcz Emil és társainak államfelforgatási bünperében szerdán folytatta a főtárgyalást a büntetőtörvényszék ötöstanácsa dr. *Héthelyi Ferenc* elnöklésével.

Tanuként kihallgatták *Zámbó László* házfelügyelőt, aki elmondotta, hogy *Balogh József* vádlott egy izben megvételre kinált lengyel katonai puskába való puskagolyókat. Balogh ugyanis tudta, hogy Zámbó házigazdája vadász ember. Miután házigazdája a puskagolyókat nem használhatta, Balogh arra kérte, hogy szerezzen a töltényekre más vevőt, még jutalékot is igért.

A törvényszék ezután az ügyész inditványára zárt tárgyaláson ismertetett iratokat.

A zárt tárgyalás után dr. *Temesváry György* fogházorvos tett tanuvallomást.

— *Panaszkodtak-e a letartóztatottak arról, hogy a rendőrségen bántalmazták őket?* — kérdezte az elnök.

— Én minden egyes esetben megkérdezem a letartóztatottaktól, hogy van-e ilyenirányu panaszuk? Ha van, akkor az illetőt megvizsgálom és a vizsgálat eredményét orvosi naplómban feljegyzem. *A napló adataiból megállapithatólag az itt jelenlevő vádlottak egyike sem panaszkodott előttem rendőrségi bántalmazásról.* Völgyi vádlottat az ügyészség utasitására vizsgáltam meg és akkori jelentésem szerint *a bal csuklóján hámbarázdát észleltem, amely az átkisérésnél alkalmazott szitibilincstől keletkezhetett.*

Több röpirat ismertetése után a tárgyalás folytatását péntekre halasztották, amikor előreláthatólag befejezik a bizonyitási eljárást.

Uj könyvek

Szavak a Tó fölött

Dr. vitéz József Ferenc királyi herceg költeményei

„Ajánlom édes feleségemnek, hetedik gyermekünk, harmadik fiunk születésének nagy örömére" — ezek a meleg sorok olvashatók a finom kiállitásu kötet élén. Boldog férj, aki hitvesének karácsonyra költői ajándékkal kedveskedhet — boldog költő, aki hét szép, egészséges gyermeket nevelhet a magyar haza javára, Isten nagyobb dicsőségére. A legnemesebb emberi érzések kohójából került ki *József Ferenc kir. herceg* költeményeinek csengő érce. A most megjelent versgyüjtemény ujabb bizonyitéka annak a mélységes szeretetnek, amellyel a magyar szó szépségein, a magyar irodalom kincses hagyományain csügg a szellemi élet sokféle területén otthonos Palatinus-sarj. Az alkotás vágya magasztos eszmék világába ragadja, mikor igy kezdi a kötet első versét:

Én hiszek minden erőben,
Ami tőled van eredőben,
Én Istenem, erőknek élő Istene.

Én hiszek minden szavakban,
Kik fölgyujtva fényt, tavakban
Tőled fogantak, Isten! . . .

Hisz a szavak igézetében, tüzes vallomást tesz a magyar költő nevében, ki „százak, ezrek éneke, szikra-utja századok szavában". Mert „egy szó — mögötte mennyi érzés: lebeletnyi szerény, de benne egy világ — megtorpant kérdés — egy sóhajnyi remény." Verset ir a magyar anyákról, verset Erdély asszonyáról, himnuszt énekel a naphoz és Ady Endre emlékének áldozva, mereng a Balaton tündére hangulatvarázsán. Egy Krisztus-csoda jelképes lirai visszhangjával zárja le a sorozatot e szép kötetnek cimet adó költemény.

— **Vándor Kálmán: Báthory Erzsébet.** Báthory Erzsébet tragikus élete, szenvedélyektől tulfütött beteg lelke gyakran szerepelt az irodalomban, de legtöbbször a babona, legenda vérgőzös beállitásában és sohasem az eredeti dokumentumok bizonyitó valóságában. Most *Vándor Kálmán* kiváló tolla nyomán kapott uj életet ez a tragikus élet s ezuttal végre a babonák helyett a dokumentumok tiszta fényében. A regény a tizenhatodik századot eleveniti meg, központjában a csejthei várurnő meghasonlott Báthory-lelkével. Él Báthory Erzsébet alakja, de él ehhez a kitünő, izgalmas, amellett a lélekbuvár eszközeivel megirott regényben minden szereplő és főként él a kor, melyben alakjai mozognak. Vándor Kálmán kitünő uj regénye méltán sorakozik eddigi sikerei mellé.

— **Könyvek Erdélyről és az óhazáról.** Ujra meg kell ismernünk Erdélyt: jelenét, régmultját és most véget ért huszesztendős szenvedését. E munkához finomművü mozaikkal szolgál *Biró Józsefnek*, a jeles mütörténésznek most megjelent *Kolozsvári Képeskönyve.* Ebben gyönyörü képsorozat kiséretében megkapjuk Kolozsvár müvészeti multját, majd értesülünk azokról az esztelen városrendezési ötletekről, amelyekkel a románok a város müemlékeit veszélyeztették. Ezekkel szemben megnyugvással olvasunk a magyarság legujabb fáradozásairól. Kolozsvár történelmi patinájának megmentése érdekében. — *Palotay Gertrud* az erdélyi magyar népművészetről irt hasonló formáju könyvecskét, amelyben szóval és képpel ügyesen összefogta az erre a témára vonatkozó régi és uj kutatásokat: ismerteti a templomok művészetét, a kőpjafákat, a székelykapukat, az erdélyi fazekasipart, a kalottaszegi varrottaszőtt és a székely szőnyegeket. Mindkét mü az Officina kiadásában jelent meg. Harmadikul csatlakozik hozzájuk *Sötér Istvánnak*, a *Francia Szellem Magyarországon* c. tanulmánya. — A *Tolna vármegye Multjából* c. sorozatban *Holub József, Könyi Mária, Csalog József* és *Derczényi Dezső* tollából jelent meg érdekes hely- és művelődéstörténelmi tanulmány *A Bátai Apátság és Krisztus-vére Ereklyéje* cimmel.

A csendes-oceáni brit szigetek

Washington, jan. 15. (KH) A Hawai-szigetek képviselője az amerikai képviselőházban azt az ajánlatot terjesztette elő, hogy az Egyesült Államok a Csendes-óceán középső részén fekvő brit szigeteket a hadiszállitások egy részének kiegyenlitéseképpen *vegyék át Angliától.* Az ötletet felvető *King* képviselő hangsulyozta, hogy *a Gilbert-, Fanning-, Marshall- és a Phoenix-szigetek felbecsülhetetlen értékűek lennének* az Egyesült Államok számára. Ezek azok a szigetek, amelyek a Csendes-óceán számtalan szigetöblét és hajózási utját stratégiai szempontból *ellenőrzik* és partjaik kiválóan alkalmasak arra, hogy flotta- és légi támaszpontokat épitsenek rajtuk.

Hir az Alaszkába vezető „folyosóról"

Róma, jan. 15. (MTI) A „Stampa" és a „Popolo di Roma" San Sebastianból azt a hirt kapta, hogy az angol külügyi hivatalhoz közelálló személyiség kijelentése szerint Anglia távolkeleti birtokállományából *egyes részeket átenged az Egyesült Államoknak és Kanadán át Alaszkába vezető folyosót biztosit Amerikának.* Mindezek mint ellenértékek szerepelnek ezért a segitségért, amelyet az Egyesült Államok ezentul juttat Angliának.

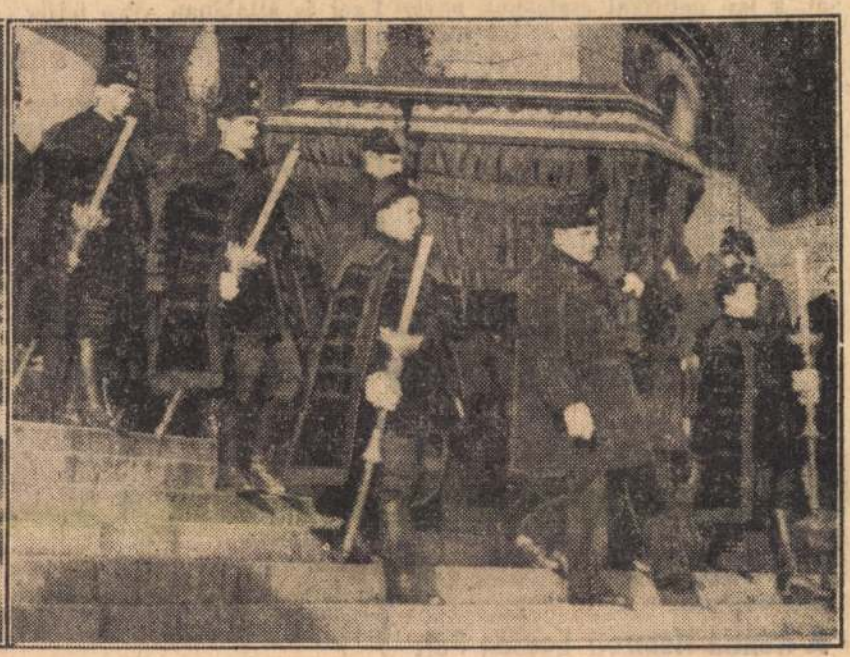

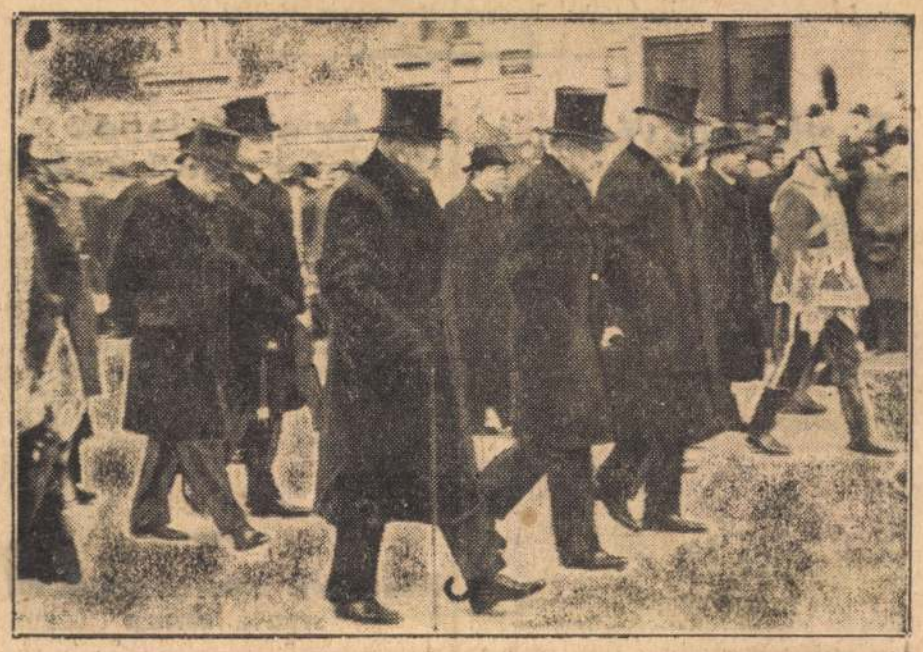

GRÓF CSÁKY ISTVÁN TEMETÉSE

1. A ravatal a kupolacsarnokban, előtte Kormányzó Urunk, Tasnádi Nagy András képviselőházi, Széchenyi Bertalan felsőházi elnök és gróf Teleki Pál. 2. Viszik a koporsót. 3—4. A kormány tagjai, a német és olasz küldöttség a gyászmenetben.

Hitler ma beszél

Berlin, január 30. Ma, amikor a Birodalom nyolcadszor ünnepli a nemzeti megujhodás napját: Hitler Adolf 16 óra 30 perckor beszédet intéz a német néphez. (Magyar időszámitás szerint délután négy órakor). A Führer beszédét valamennyi német adó közvetiti. Az esti hirszolgálat után 8 óra 20 perckor (magyar időszámitás szerint 7 óra 20 perckor) az adást megismétlik.

*

A *Donausender* 325.4 hullámhosszon *magyar nyelven* közli a führeri megnyilatkozás kivonatát, *magyar időszámitás szerint* esti 8 óra 15 perctől 28 percig és 10 óra 28 perctől 45 percig.

*

A *Völkischer Beobachter* leszögezi, hogy a nemzetiszocialista birodalom *forradalmi vívmányainak védelmében* áll most harcban. Rosenberg Alfréd vezércikkében rámutat arra, hogy Németország ellenfeleinél ma már nagyfokú *átalakulás* is mutatkozik. Rosenberg emlékeztet több angol politikusnak a közelmultban mondott *szociális igérgetéseikkel* teli beszédére s kijelenti, teljesen hamis volna azt hinni, hogy Greenwood és Attlee a legcsekélyebb mértékben is nemzeti szocialista módra gondolkoznának, azaz valóban eltöltené őket a szociális igazságosság érzete. Ezekben az angol nyilatkozatokban azonban egy *mélyenjáró forradalmi erjedés külső megnyilvánulását* lehet felfedezni. A *Lokalanzeiger* irja: »Soha nemzedék nem lesz osztályrészese annak, amit mi átéltünk *Hitler Adolf* megjelenésével: egy évtized alatt állandóan, feltartóztathatatlanul előre és felfelé törtünk olyan módon, *amire nincs példa a történelemben.*«

A *Popolo di Roma* mai vezércikkében olvasható: »A német nép ujjászületésének mai évfordulóján *Olaszország testvéri érzéssel áll szellemével és fegyverével Németország oldalán.* Az olasz nép az együttmüködésben a szabadság diadalát látja, az arany és a kizsákmányolás zsarnokságával szemben«.

Súlyos válság a francia politikában

Páris, január 30. *(NST)* **A francia politikai helyzet feszültsége nőttönnő. A végső döntés most már nem halasztható sokáig, mert a német kormány franciaországi főmegbizottja, Abetz nagykövet befejezte németországi tárgyalásait és visszaérkezett Párisba, hogy rendezze az ügyeket.**

Amikor néhány héttel ezelőtt Németországba utazott, a vichy-i kormány különféle kérdéseket juttatott el általa a német kormányhoz. Vichyben azóta feszült izgalommal várták a német választ. Párisba való megérkezése után azonnal maszához kérette a vichyi kormány párisi megbizottját, de Brynon nagykövetet és hosszasabban tárgyalt vele. Olyan hirek is vannak, hogy német részről egyáltalán nem válaszoltak a francia kérdésekre.

A párisi sajtó egyre élesebb hangon támadja a vichyi kormányt és minden jel arra mutat, hogy Páris és Vichy között végleg kiéleződnek az ellentétek.

A »Paris Soir« már azt a kérdést is felveti: nem veszélyezteti-e a vichyi kormány magatartása a német-francia együttmüködés egész politikáját, amely pedig olyan reményteljesen indult, Hitler kancellár és Pétain tábornagy montoiri találkozóján.

A »Nouveau Temps« egyenesen azt irja, hogy a vichyi kormány mostani összetételében egyáltalán nem jöhet számitásba Németország előtt, mint tárgyaló fél. A kormány tagjai közül csak a katonák tanusitanak lojális magatartást a győztes Németország iránt. A lap kormányváltozást követel és azt irja, hogy gyökeres személyi és irányváltozás nélkül a legnagyobb veszedelem fenyegetheti a német-francia együttmüködést is, de a francia föld integritását is. A mai vichyi kormány politikája csak arra vezethet, hogy Franciaország területének kettébomlása még jobban kiéleződik és német részről lassulni fog a francia hadifoglyok hazaengedésének üteme.

Pétain tábornagy a január 21-iki fertői találkozó alkalmával ünnepélyes igéreteket tett Lavalnak, de azóta mindenféle mesterkedések folynak, amelyeknek az a céljuk, hogy megakadályozzák az igéretek teljesitését.

A tanácsadó kamara megalakitá-

MÁR AZ Influenza BAYER ASPIRIN
ELSŐ JELEINÉL SZEDJÜNK TABLETTÁKAT

sát, a lap politikai csalásnak nevezi és azt írja, hogy ennek az intézménynek felállításával tulajdonképpen vissza akarják vezetni Franciaországot a monarchista korszakba és fel akarják támasztani a francia forradalom előtt való állapotokat. Vichyben perfid nyilatkozatokat adnak a külföldi sajtónak. A miniszterek végzetes következményekkel járó kijelentéseket tesznek.

A sajtó és a rádió állandóan sértéget és általában véve teljes a zűrzavar, nyilván azért, mert Vichyből tervszerűen irányítják a képmutatást.

A »Paris Soir« Flandin külügyminiszter személyét is támadja. A tanácsadó kamarák felállítását államcsínynek nevezi, amelynek belátható következményei lehetnek. Abban a pillanatban, amikor a rendszer meginog, elkerülhetetlen lesz a forradalom.

Ellenpártot szerveznek a megszállt területeken

Párisban és a megszállott területeken most már ellenpártot is szerveznek a Pétain-féle nemzeti egységpárt ellensúlyozására. Ennek a pártnek a neve: a Nemzeti Népegység Pártja lesz és szervezői azt tervezik, hogy propagandájukkal eléje vágnak a vichyi kormány pártalakítási törekvéseinek.

A francia Nemzeti Egység Párt szervezése

Vichy, január 30. *(NST)* Az *új francia Nemzeti Egység Párt* megalakításának előkészítését tanulmányi bizottság végzi, amelynek legfőbb irányítója maga *Pétain* tábornagy. A tanulmányi bizottság *40 tagját* szerdán nevezte ki a tábornagy a szellemi, politikai és társadalmi élet kiválóságainak soraiból; *nagyrészük frontharcos.* A tanulmányi bizottság feladata, hogy megalakítsa a *Nemzeti Egység Párt vidéki szervezeteit.*

Belin közellátásügyi miniszter hosszabb megbeszélést folytatott az Egyesült Államok vichyi nagykövetével, *Leahy* tengernaggyal.

Metaxas és Anglia szertelen követelései

Szófia, január 30. *(TP)* **Dan Kraftschef a »Zorá«-ban állást foglal Metaxas halálával kapcsolatban és kifejti, hogy Metaxas tulajdonképpen stratégiai meggondolásokból lépett a háborúba. Egyrészt az angol hadiflotta veszélyeztette Görögországot, másrészt pedig Olaszország, és nem Németország támasztotta a követeléseket.**

Ez a meggondolás Metaxast arra az elhatározásra bírta, hogy Angliával szövetkezve belépjen a háborúba, de azért németbarát maradt és ellenállt Anglia szertelen követeléseinek.

Bizonyos ingadozás állott elő a görög politikában Németország és Anglia között és ugyanakkor a német politika is bizonyos ingadozást mutatott Görögországgal kapcsolatban. Kraftschef attól tart, hogy Metaxas halálával gyengülni fog az angol követelésekkel szemben eddig tanusított ellenállás. Görögország elvesztette mindenható miniszterét, aki képes volt ellenállást kifejteni az angolok követeléseivel szemben és ennek még beláthatatlan következményei lehetnek.

Hitler üdvözlő távirata Boris cárhoz

Berlin, január 30. *(NST)* Hitler kancellár táviratot küldött Boris bolgár cárnak és szívélyes szerencsekívánatait fejezte ki az uralkodó 47-ik születésnapja alkalmából.

Tisztítsa

meg szervezetét a belekben felhalmozódott salaktól, ha nincs is éppen székrekedése
Jó tisztító hashajtó a DARMOL

Négy vaddisznót lőtt a Vértesben a kormányzó

Gróf *Eszterházy* Mórie a *Vértes* északnyugati lejtőin vaddisznóvadászatot rendezett a kormányzó úr tiszteletére január 28-án. A kormányzó *Brunswick* György ütimarsall és *Tost* Gyula százados szárnysegéd kíséretében érkezett a vadászat színhelyére.

Az elejtett 31 vaddisznó, 6 szarvastehén és 1 róka közül *a főméltóságú úr 4 vaddisznót lőtt.*

A vadászaton résztvettek: herceg *Hohenlohe* Lajos, gróf *Kálnoky* Sándor, gróf *Merán* Fülöp, gróf *Hadik* Béla, gróf *Andrássy* Mihály, gróf *Szapáry* László, *Nemeskéri Kiss* Sándor, *Eszterházy* József, gróf *Eszterházy* János, gróf *Eszterházy* Miklós és *Jankovich* Miklós székesfehérvári főispán, aki ez alkalommal lőtt először vaddisznót.

A vadászaton résztvettek házigazdaként gróf *Eszterházy* Mórie fiai is: *Mátyás* és *Marcel.*

Bartha honvédelmi miniszter látogatása a Maginot-vonalon

Berlin, január 30. *(Magyar Távirati Iroda)* A lapok beszámolnak *Bartha* Károly honvédelmi miniszter látogatásáról *Hitler* vezér és kancellárnál és *Ribbentrop* birodalmi külügyminiszternél. A legtöbb lap fényképeket is közöl a magyar honvédelmi miniszter látogatásairól.

A magyar honvédelmi miniszter a nyugati hadszíntéren tett szemleútja során kedden délelőtt *Metzbe* érkezett, ahol azoknak a tábornokoknak egyike fogadta, akik a német csapatokat a *Saar*-menti *Maginot*-vonal áttörésénél vezették. A tábornok ismertette *Bartha* Károly honvédelmi miniszterrel a *Maginot*-vonal áttörésének történetét. Hangoztatta, hogy a német csapatok a rendkívül súlyos természetadta és műszaki nehézségek ellenére *két nap alatt áttörték a betonvonalat* és üldözték a visszavonuló franciákat egészen a *Vogézekig*, ahol több mint *ötszázezer* francia volt kénytelen megadni magát.

A magyar honvédelmi miniszter és kísérete ezután a tábornok vezetésével *megtekintette az áttörés helyeit* és élénk érdeklődéssel szemlélte a nehéz harctéri terepet.

Az olasz lapok Himmler oslói útjáról

Róma, január 30. *(Magyar Távirati Iroda.)* Az olasz lapok közlik, hogy Himmler jelenleg Oslóban tartózkodik s ott résztvesz a norvégiai nemzeti szocialistákból alakult SS-csapatok eskütételén.

A lapok ezzel kapcsolatban megjegyzik, hogy ez a hír már magában véve is cáfolata azoknak az angol és amerikai jelentéseknek, amelyek szerint Himmler Olaszországban van, hogy ott az állítólagos olasz »lázadók« ellen megszervezze a Gestapo-hálózatot.

Részegek kifosztásából élt: nyolc hónap

Az ügyészség *Takács* Gergely vasesztergályost többrendbeli lopással vádolta. A vád szerint Takács kültelki vendéglőkben szemelte ki áldozatait. Amikor látta, hogy egyik-másik vendég italos állapotba került és *nem vigyáz pénzére, meglopta őket.* Az ügyet a büntetőtörvényszéken Török Zoltán egyesbíró tárgyalta és Takács Gergelyt jogerősen nyolchónapi börtönre ítélte.

IDEGENFORGALOM

Nemzetközi idegenforgalmi plakát- és fényképkiállítás Budapesten

Hatalmas színes plakátok az utcán *plakátművészeti* kiállításra hívják a főváros közönségét az *Országos Magyar Iparművészeti Társulat* Mária Valéria-utcai helyiségébe. Az erdélyi országrészek visszatérése alkalmából az *Idegenforgalmi Propaganda Munkaközösség* országos művészi plakátpályázatot írt ki Erdély turisztikai szépségeinek, népi és táji érdekességeinek fokozott propagálására. A tegnapi sajtóbemutatón a Munkaközösség részéről dr. *Gál* László miniszteri osztálytanácsos üdvözölte a sajtó megjelent képviselőit és ismertette előttük a kiállítás célját. A kiállítás művészi anyagáról *Richter* Aladár, az Országos Irodalmi és Művészeti Tanács tagja nyujtott részletes felvilágosítást.

A plakátpályázaton az Országos Irodalmi és Művészeti Tanács szakbírálata alapján az I. díjat *Konecsni* György nyerte. A plakát egy torockói asszonyt ábrázol álomszerű grafikai finomságokkal, háttérben az Erdélyt annyira jellemző négytornyú templomtípus; a háttér: hófedte hegygerinc. A jeligés levelek felbontásakor kiderült, hogy ugyancsak Konecsni György nyerte meg a második díjat is. A következő díjat *Lőrinez* Gyula nyerte sárgatónusú, vérpiros plakátjával, amely egy merészen feltörő szálfa alatt messzire nyúló erdélyi tájat mutat ragyogó sugárözönben. Kevéssel beszél, mégis csodálatos derű árad ki a képből. Tervezője, a robusztus erejű Lőrinez Gyula, aki a közeljövőben külön kiállításon készül bemutatni pompás festményeit, ezzel a plakátremekével egyszerre a magyar plakáttervező művészek legkülönbjei közé emelkedett. A pályázat negyedik díjára *Szathmáry* István művét találta érdemesnek a zsüri. Feltűnően érdekes és szép pályaműnek jutott az ötödik díj, nyertese *Bánhidy* Andor.

Az Idegenforgalmi Propaganda Munkaközösség által kiírt másik pályázat az *amatőrfényképpályázat* volt, amelyet négy főcsoportban írt ki a bizottság: *A magyar ház, A magyar ember, A magyar táj, Budapest.* Az első díjakat az egyes csoportokban dr. *Rehák* Tibor, *Ramhab* Gyula, *Aszmann* Ferenc és *Mosonyi* Emil nyerte.

A kiállítás, amelyet dr. *Karafiáth* Jenő főpolgármester *holnap délután hat órakor* nyit meg ünnepélyesen, bemutatja díjnyertes művek mellett a pályázat értékesebb plakátjait és fényképeit is. A plakátanyag közül különösen a tehetséges *Fery* Antal, *Kolozsváry* Sándor, *Szücs* Pál, *Mayer* Árpád és *Szentkúti* Pál képei tünnek ki művészi elgondolásukkal. A szép és változatos magyar anyagot a külföldi plakátművészet legkiemelkedőbb képviselői zárják be igen jó gyüjteménnyel. Különösen szép a német, olasz, bolgár, francia, svájci, japán és lengyel anyag. Végül a már sokszorosításban is megjelent magyar idegenforgalmi plakátok közül látunk pár jellegzetes*et. Konecsni* György, *Richter* Aladár és *Fery* Antal tervező művészektől.

A pompás kiállítást az Idegenforgalmi Propaganda Munkaközösség a *»Budapest télen«* akciójának keretében rendezte meg, dr. *Gál* László min. osztálytanácsos, mint az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal vezetője, dr. *Markos* Béla igazgató, Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatalának vezetője, dr. *Gaál* András m. kir. egészségügyi főtanácsos és *Veress* Gábor kormányfőtanácsos, az IBUSz vezetője támogatásával.

Az Idegenforgalmi Propaganda Munkaközösség felkérésére a kiállítást *Richter* Aladár szervezte és rendezte meg nagyvonalú gondossággal és nemes ízléssel. A szellemesen megoldott installációt ifj. *Szabó* István iparművész tervezte és építette. A színvonalas kiállítás nemcsak az idegenforgalomnak tesz elsőrangú nemes szolgálatot, hanem hazai plakátművészetünknek is, amely derekasan megállja helyét a többi nemzettel való versenyben is.

Az IBUSz víkendjei februárban

Az IBUSz újabban bevezette luxus autocarokkal az olcsó és mégis minden kényelemmel ellátható víkendeket is. Ilyen víkendezés lesz február 8.-án Lillafüredre. Indulás 8.-án, 13.00-kor az IBUSz Vörösmarty-téri Autobus Tours irodája elől. Visszaindulás 9.-én 17.00 órakor a Palota szállótól. Részvételi díj 39 pengő, melyben benne foglaltatik az oda- és visszautazás költsége, szállás és teljes ellátás a Palota szállóban, napi háromszori étkezéssel, italok nélkül. Jelentkezési határidő: február 7.

Az IBUSz február 2., 9., 16. és 23.-án si-vasárnapokat rendez Dobogókőre. Indulás reggel 8.30 órakor a Vörösmarty-térről. Visszaindulás ugyanaznap 18.00 órakor a dobogókői Turistaháztól. Jelentkezési határidő minden szombaton 12.00 óra.

A harmadik víkend kirándulást az IBUSz a Kékestre február 2., 9., 16. és 23.-án rendezi. Indulás vasárnap 6.45-kor a Vörösmarty-térről. Visszaindulás aznap este 18.00 órakor a mátraházi Sport szállótól. Részvételi jegy ára ebéddel a Kékes szállóban, vagy a mátraházi Sport szállóban 17 pengő.

ERDÉLYÉRT

A Főméltóságú Asszony legfőbb védnöksége alatt alakult »Erdélyért« akcióra a *Magyarország* és *Pest* szerkesztőségéhez eddig **22.526.85 pengő** adomány érkezett.

Lapunkhoz mellékelt *befizetési lapon* újabban a következő adományok folytak be közvetlenül az »Erdélyért« Országos Gyüjtőbizottsághoz:

I. sz. községi óvoda, Bonyhád 8.—, Köz. áll. el. isk. IV. fiú oszt., Jászárokszállás 4.51, Vajger György, Tardos 2.—, Áll. el. népiskola, Barkaszó 11.71, Nyiry Sándorné, Budapest 30.—, Mariscsák Mihály, Nagyida 3.—, Marhhóh Mór, Budapest 2.—, Szőllősi Antal, Királyháza 4.50, Fóris Béla, Tecső 2.— pengő.

MAGYARORSZÁG KIS KIRAKATA

BRILLIÁNS
nagy köveket veszek
priváttól, 2000 P-től 4000 P-ig fizetek karátonkint. Jeligét »Minden ékszert veszek« **Blocknerhez, Vilmos császár-út 38**

Kis **bérháztelek** érdekel sürgősen, 10—20.000 pengő. Közvetlen vevő 120-228.

Priváttól **BRILLIÁNS NAGYKÖVEKET**
VENNÉK karátonként 2500—4500-ig. Megk. »Színes köveket is« jeligére **Tenzer hirdetőjébe, IV., Szervita-tér 8.**

Hentesüzlet 35 éve fennálló **eladó**
Bővebbet: VII., Alsóerdősor-u. 36, hentesüzlet

ÁTADÓ Ferenc-körút 41. sz. házban **1 nagy és 1 kisebb helyiségből álló üzlethelyiség.** Érdeklődni Kinizsy-utca 6/a, I. em. 3

Árverési hirdetmény
A K. T. 347. § alapján rendelkezésre bocsátott **1 vagón olasz karfiol** 1941. év január 31-ikén délelőtt 11 órakor, eladó terhére, Budapesten, IX., Nagyvásártelepen, Alagsor 5. számú raktárban, Árverési Csarnok közbenjöttével nyilvános árverésre kerül. Kikiáltási ár 2500 pengő. Megtekinthető árverés napján délelőtt 9—11 óra között.
Agilitas szövetkezet

Áll. kép. okl. zongoratanárnő vállalja kezdőknek és haladóknak zongoratanítását elsőrangú módszerrel. **Tel. 122-068**

Miss Volk quotes indiscriminately from her own diary, kept at this time, and that of her sister Rose, who was also on the nursing staff. It was the latter who noted, in an entry marked December 7, what seemed to her the most noticeable national traits of the men under her care:

"Hungarians are nice and amiable.
Germans are willing to help with the work.
Austrians speak German and are very polite.
Poles are in a difficult position because no one can speak their language.
Bohemians, very nice class of men.
Italians from the Servian border are very bright."

We notice that she had a good word for each — which is as it should be, coming from a hospital nurse.

Strenuous as was the work of all the nurses, — "six days shalt thou labour — and the seventh shall be just the same," as Miss Volk put it, — they had some fun as well, and even made some contacts with the inhabitants. These contacts made of Miss Volk an understanding champion of the Magyar cause. She is convinced that the Hungarians did not desire the War but when "it was forced upon them they did what they felt to be their duty." An earnest pacifist herself, she wishes that this duty had not been thrust upon them. "How much better it would have been," she says, "had Austria-Hungary, instead of leaping to the conclusion that the Servian government was involved in the killing of their Prince, inquired more thoroughly; had withheld judgment, kept a cool head, and settled everything in a peaceful manner!"

This is not the least interesting reflection in an interesting book which shows throughout a warm sympathy for Hungary and her people and a wholesome detestation of war.

Miss Volk concludes her pages with the confession that on the verge of departure from Budapest she "felt a tug at her heart," having "experienced enough to furnish her with memories and thoughts that will last a lifetime."

ELSA DE SZÁSZ

The Significance of National Dress

"Hungarian Folk Costumes" by Gertrud de Palotay. Illustrated by George Konecsni. Officina Hungarica. Budapest, 1938. See also an article by the same author in our Spring issue.

The dress of a people is not only an expression of national taste and character, but also a document wherein the historical development of a country can be traced. National dress is the country's barometer. It becomes richer and more elaborate with improving economic conditions. It is often a sudden transition.

With the abolition of the Urbarium (vassalage) in Hungary in the eighteenth century, the peasants celebrated their emancipation by wearing ornate embroideries and gay colours. The sumptuary laws were then finally abolished. Although these laws, whereby the upper classes sought to guard their privileges, had been frequently disregarded, there is no doubt that with their repeal the national dress gained in brilliance and elaboration. For

generations the feudal lords had seen in the peasants' aping of freeman's attire a dangerous sign of revolt, a growing consciousness at work which they recognized and feared. In England, where the rise of the middle class began with the curtailing of the feudal Barons' power, sumptuary laws were promulgated from the reign of Edward II onward. In 1363, during the reign of Edward III, the House of Commons voiced a complaint against the wearing of apparel suited neither to the means nor rank of the people. The lower classes were forbidden to wear jewellery on pain of forfeiture, and no person under the rank of yeoman was allowed "bolsters or stuffing of wool in his doublet" under penalty of a fine. The unfortunate tailor making such garments for unprivileged persons was cursed by the clergy and heavily fined.

In the Sárköz district, where the dresses are some of the richest and most beautiful in Hungary, they bloomed simultaneously with the control of the Danube bed and were the direct outcome of the increase in prosperity of an agricultural people whose arable land had been secured from flood.

But Madame de Palotay in her recent book shows that the development of Hungarian national dress is not solely due to social and economic change. The Hungarian has a creative brain, an untiring fertility of imagination. His clothes are his means of self-expression and he has never been content to copy mechanically the clothes of his forebears. He must embellish his garments according to his own taste and mood, and even should he keep the old pattern and cut, he will frequently take and adapt some fashion new to him which has pleased his fancy on a visit to the town or market. The costumes are rarely heirlooms as in Tyrol, Holland or elsewhere. They are worn and discarded and fresh ones are made, each with an individual variation. "For" as Carlyle says, "if the Cut betoken intellect and talent so does the Colour betoken temper and heart."

In Europe to-day we see the national dresses gradually being replaced by clothing less decorative but more adapted to modern usage. In Bavaria and Tyrol the mountain women still wear their thick drab petticoats — a good protection against the cold — their black felt hat adorned with gold galon, their brocaded scarves and aprons. On Breton feast days the women crown their everyday black with starched caps and gold pins. The mountain snows, the Atlantic gales, do not permit of too much fantasy. But although climatic influence on dress must necessarily be considerable, we have only to compare the gay dress of the Hungarians with those of other Europeans to realize that individual genius can be both practical and decorative. The Hungarians have evolved their indispensable garments from necessity and have created clothes which completely fulfil their purpose and that is why in Hungary there is less danger of the national dress dying out than elsewhere. The herdsman's long sheepskin cloak was made to be wind-and-weather-proof centuries ago and he has not found it necessary, therefore, to change its design, although the decoration of these *suba* has now passed into the hands of skilled workmen.

"To the Hungarian," says Mme. de Palotay, "the *suba* is everyday wear the week round, best clothes on Sunday, a bed at home, a seat on the road, a table in the fields, pride for the young and decorum for the old. They wear it in winter against cold, in summer against heat . . ."

There is too, the restraining influence of economy. The Hungarians, a pastoral race, were always skilled in the preparation of leather and the form of their clothes is largely dictated by the cost of their material. Their linen, too, takes many weeks to spin and weave, thus the women's shirts are cut to a pattern which uses the material to the best advantage.

But perhaps the most potent factor in the survival of national dress in Hungary is its social significance. Rich as is the individual imagination of the peasant, his exuberance of form and colour must remain strictly within the bounds of the many rules, unwritten laws and age-old customs which govern dress. "Do not wear a *szűr* if it is not your own," is an old warning to the pretentious. For formerly each man must wear only the particular cloak due to his rank, his fortune and his village.

The *szűr* is the pride of maker and wearer alike. It lasts a lifetime and plays an important part in a man's social life. In the Palóc district a young man will leave his *szűr* in the house of the girl of his choice. The following day he will return to claim it. Should be find it hanging outside the door he will know that he has been rejected. Its absence is a tacit invitation to enter and press his suit.

In the nineteenth century high boots became more or less general among the people in imitation of the upper classes, who in their turn had copied them from the Turks. Spurs, too, are worn chiefly for decorative purposes, and the added effectiveness their jingling gives to the stamping, heel-clicking country dances. But spurs must be fittingly worn. The Hungarians say of a man whose manners are not equal to his station : "God gave him spurs, but he does not know how to dance in them."

With the women the headgear is the most important indication of status. In Bavaria the unmarried girls wear silver instead of gold cords in their saucer-shaped hats. In Hungary the girls go bareheaded until they marry and then must never again be seen with an uncovered head. There is a strange popular belief which attributes a secret power to a woman's hair to cast an evil spell on herself and on her surroundings. In Ormányság the women wear eight different hoods from the day of their wedding onwards, each with its particular significance. These hoods are some of the most beautiful specimens of popular art. Intricate patterns of flowers and leaves are embroidered in white on a black muslin ground. No pattern is traced and the designs are flowing and spontaneous and often as delicate as lace.

The dictates of the clergy have had a lasting effect on the peasant dress. In the Palóc villages the fashion was entirely ruled by the Catholic Church. The peasants were obliged to conform to the ecclesiastical regulations and wear the appropriate dress for Mass at Easter, Whitsun, Christmas and Lent.

In these days when the national costumes of Europe are gradually disappearing, such students of national dress as Mme. de Palotay and M. George Konecsni are doing a timely service to posterity by their record of Hungarian folk costumes. And, if they cannot prevent the march of so-called Progress, they are at least able to preserve the history and form of some of the most beautiful of European peasant dresses.

In this swift mechanical age, pride and joy of workmanship is fast giving way to the indifferent tending of machines and its accompanying discontents,

its deadening of creative will and power. Inventions appear daily whereby manual labour is abolished. Our minds quail before the prospect of a future in which man, without the necessity to use his intellect and his hands to earn his bread, may well end by losing the power to do so. So Mme. de Palotay heartens us when she tells us of the beautiful handwork which the Matyó bride-to-be lavishes on the betrothal shirt of her lover; how she and her friends proudly carry it through the streets cunningly folded to display the embroidery to the best advantage, and how she is rewarded by a spindle or a distaff gaily carved and painted by her groom. It is encouraging to hear that there is still a spirit of friendly rivalry among the Rimóc girls as to who shall produce the finest apron for her sweetheart. Criticism is stimulating.

To the foreigner the chief charm in the Hungarian dress is the richness of its embroidery. No other European peasant costume has the same vivid and beautiful blending of colours, the same variety of pattern. M. Konecsni has been as successful in reproducing the dresses as his water-colour medium permits, and his dozen gay squat figures are rendered with a certain naivety which suits the subjects.

AVERIL MACKENZIE-GRIEVE

One View of Rumania

RUMANIAN JOURNEY, *by* SACHEVERELL SITWELL. *Batsford. pp. 115*

Mr. Sitwell's book is the result of a journey of four weeks in Rumania — a country about which we cannot help suspecting him of having had approximately the same amount of knowledge as he attributes to the "vast majority of persons," namely, that it is "far away," that its capital is called Bucharest, that it has oil wells, and that its peasants wear beautiful costumes. The book, according to the author's definition of its scope, deals with living people and with their past as expressed in buildings and in works of art, with Lipovans, and with Jews. There are, of course, also coal and iron in Rumania, but Mr. Sitwell is not concerned with these. He does, however, give a short historical introduction, and interpolates his book with historical and political observations which to us were more interesting even than ikons and gypsies. We hope we may be permitted to turn our attention to these.

In his introduction Mr. Sitwell states that "Turkish suzerainty . . . has had to its credit the result that the political, ethnical and religious entities of the two principalities survived through three centuries." This is poor solace for the tragedy of lost independence. It is true that the Turks interfered neither with the ethnical nor with the religious life of the Rumanians; such interference was never a part of Turkish policy. Nor did they change the political construction of the provinces. But their influence was fatal as regards any development of cultural or religious life, which in consequence was condemned to utter stagnation. The political damage, loss of territory and decline of public morals, was, on the other hand, appalling. The Bukovina and Bessarabia were lost. The reign of the Phanariote Princes, who were simple emissaries of the Sultans, covered a period of bribery, corruption and

Fővárosi iskolák

A Mester-utcai felsőkereskedelmi jubileuma

A székesfővárosi községi IX. ker. Mester-utcai „Teleky Blanka grófnő" női felsőkereskedelmi iskola május 24-én délelőtt igen jólsikerült, *nagyszabású ünnepség keretében ünnepelte fennállásának negyedszázados jubileumát.* A jubileumi ünnepség fővédnöke *Szendy* Károly polgármester volt. Az ünnepélyt zászlóavatás előzte meg, amely az ifjusági énekkar által előadott Himnusszal kezdődött. A megnyitót dr. *Hézser* Aurél egyetemi magántanár, igazgató, az ünnepi beszédet *Kirchner* Ilona tanár mondotta. Ezután a zászló felavatása következett. A zászlóanya tisztét dr. *Felkay* Ferencné, Felkay tanügyi tanácsnok felesége töltöte be. A jubileumi ünnepségen *Rigó* Anna az iskola volt növendéke *Havas* István ünnepi ódáját szavalta. Az ünnepi beszédet ugyancsak dr. *Hézser* Aurél mondotta, az iskola negyedszázados történetét *Cseh* Elekné tanár ismertette. Ezután dr. *Bakács* István kir. főigazgató arcképének leleplezése következett. Bakács István munkásságát *Erdélyi* Ernőné *Friedrich* Ida, az iskola volt növendéke méltatta. A továbbiak során a hatóságok és a tanügyi szervezetek képviselői köszöntötték a jubiláló iskolát. A szép ünnepség a Hiszekegy eléneklésével fejeződött be. Este társasvacsora volt a Gellért-szálló éttermében.

Vidéki városok

Nyiregyháza ünnepel

Nyiregyháza városa *nagyarányu ünnepségre készül.* Junius 6-án és 7-én ünnepli meg fennállásának 75-ik évfordulóját a nyiregyházi ágostai hitvallásu evangélikus Kossuth Lajos reálgimnázium.

A nevezetes évforduló programját dr. *Vietórisz* József főigazgató, reálgimnáziumi felügyelővel és *Zsolnay* Vilmos reálgimnáziumi igazgatóval karöltve *Szohor* Pál polgármester, a Nyiregyházi Öregdiákok Egyesületének elnöke készitette elő.

A nagyszabásu ünnepi program a következő:

Junius 6-án, szombaton, délután 5 órakor a NyTVE bujtosi sporttelepén a reálgimnázium *tornaünnepélye;* ebbe belekapcsolódik a NyTVE vivó- és tenniszversenye. Este 8 órakor lampiónos felvonulás a reálgimnázium udvaráról, a NyKISE kerékpárosainak kiséretével. Este 9 órakor az *Öregdiákok ismerkedő estéje* a Koronában.

Junius 7-én, vasárnap délelőtt ½9—½10-ig *általános öregdiák-találkozó a reálgimnáziumban.* Fél 10-től fél 11-ig a reálgimnáziumi ifjuság és a NyKISE kerékpáros felvonulása. Délelőtt fél 11-kor az uj reálgimnáziumi *diszzászló felavatása* az iskola udvarán, — az avató beszédet D. *Geduly* Henrik püspök mondja. Utána az iskola *uj Kossuth képének leleplezése* a lépcsőházban. Délelőtt fél 12-kor *az uj diszzászló alatt az öreg és ifju diákok bevonulnak az ev. templomba a reálgimnáziumi kormányzótanács diszgyülésére.* Ezen az ünnepi beszédet *Duszik* Lajos ev. főesperes öregdiák mondja. Délután háromnegyedkettőkor *közebéd* a Sóstón, utána a tavon uszó- és csónakverseny a NyTVE rendezésében. Este 8 órakor a reálgimnázium udvarán *szabadtéri szinpad, buffet és a tornateremben tánc.*

Junius 6., 7. és 8-án a város kereskedői *kirakatversenyt* rendeznek az iskola évfordulójával kapcsolatban. Az iskola disztermében *iskolatörténeti kiállitás,* a rajzteremben pedig *rajz- és gyüjteménykiállitás* lesz.

— **Ujságirók tanulmányi kirándulása Esztergomba.** A Magyar Ujságirók Turista Egyesületének nagyobbszámu csoportja *Szabó* Béla vezetésével tanulmányi kirándulást tett Esztergomba. Az ujságirók megtekintették az árpádkori királyi palota ásatásait, majd a székesegyházat, a kincstárat és a primási képtárat. Azután ellátogattak a strandfürdőbe, amelynek terraszán elköltött ebéd során *Kőhalmy* László dr. a polgármester nevében üdvözölte őket. Az ujságirók részéről *Fóthy* János köszönte meg a polgármester képviselőjének üdvözlő szavait.

— **Méltatlan diszpolgárok.** Sopron város törvényhatósági bizottságának közgyülésén *Völker* József bizottsági tag előadta: kérelem érkezett, hogy *Haynaut és Jellasichot a város diszpolgárai közül töröljék.* A közgyülés a kisgyülés javaslatára zajos helyesléssel, egyhanguan kimondotta, hogy nevezetteket a város diszpolgárai sorából mint méltatlanokat törli.

A kivilágitott Lánchid

A királyi Várhoz, a Citadellához és a Halászbástyához hasonlóan a Lánchidat is fényárral borítják el. Most kisérleteznek, hogy megállapitsák: melyik világitási módszer a legalkalmasabb. Dr. Szentmiklósi József felvétele

A Gellérthegy-cukorból

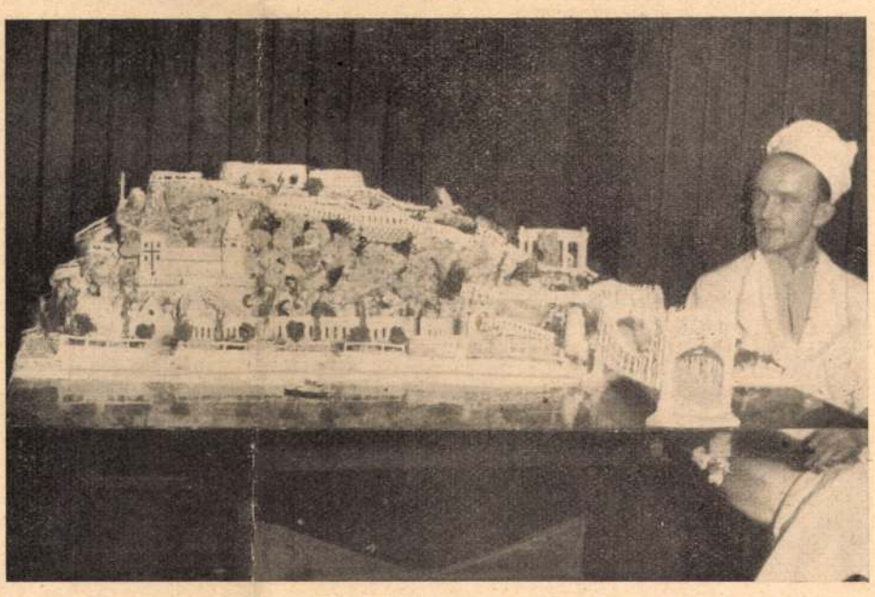

Borkity Ferenc cukrász valóságos szobr ászmüvészeti csodát alkotott cukorból és tojáshabból. Elkészitette a Gellérthegy, a Citadella, a Gellért-szobor és az Erzsébet-híd mását. Ezerszáz tojást és 70 kiló cukrot használt fel a cukrászati szoboralkotáshoz.

A Pesti Városháza hirei

— **SZEMÉLYI HIREK.** *Dr. Sipőcz* Jenő főpolgármester lemondott a Saskör elnökségéről. Helyére *Usetty* Béla dr-t választották meg. — A budapesti I. cserkészkerület közgyülése díszelnökévé választotta *Szendy* Károly polgármestert. — A „Virágos Budapest — Virágos Magyarország" Egyesület nagygyülése Liber Endre indítványára társelnökké választotta *Szendy* Károlynét, *Sándor* Arnoldnét, *Flassig* Jenőnét, *Kleysel* Károly Tibort. — *Illyefalvy* L. Lajos dr-t, a főváros Statisztikai Hivatalának tudós igazgatóját, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjává választotta. — *Felkay* Ferenc dr. tanácsnok a polgármester megbizásából Stockholmba utazott, hogy a Magyar Eremművészeti Egyesület ottani reprezentativ kiállításán Budapest fővárost képviselje. Felkay tanácsnok egyuttal *előadást tart a stockholmi városi tisztviselők kongresszusának hallgatósága előtt* Budapest kulturális helyzetéről. — *Csilléry* Dezső BSzKRT-igazgató tiszteletére junius 2-án a villamosvasut székházának disztermében nagyszabásu ünnepséget rendeznek abból az alkalomból, hogy az igazgató szolgalatanak negyedszazados jubileumát betölti. Aznap este a Gellértben diszvacsora lesz Csilléry Dezső tiszteletére. — *Szinte* László műszaki főtanácsos, a főváros magasépitési ugyosztályának helyettes vezetője, most ünnepelte közszolgálatának huszonötéves jubileumát. A jubilánst melegen ünnepelték a nevezetes évforduló alkalmából.

— **Dorner Aurél kitüntetése.** A kormányzó a miniszterelnöki teendők ideiglenes ellátásával megbizott *Darányi* Kálmán dr. földmivelésügyi miniszter előterjesztésére *Dorner* Aurél pénzügyminisztériumi miniszteri tanácsosnak a magyar királyi honvédség fejlesztése körül kifejtett ügybuzgó és értékes munkássága elismeréséül *a Magyar Érdemrend középkeresztjét adományozta.* A magas kitüntetés a magyar társadalom legszélesebb rétegeiben váltott ki őszinte örömet.

— **A Városi Mérnökök Szövetségének uj vezetősége.** A Városi Mérnökök Országos Szövetsége *Berzenczey* Domokos műszaki főtanácsos elnöklésével tartotta közgyülését az Eszterházy-utcai tisztviselő kaszinóban. *Váczy-Hübschl* Kálmánt, Vác város műszaki tanácsosát három évre ujból alelnökké, *Kempelen* Ágoston fővárosi műszaki főtanácsost, *Papp* Ferenc vizműigazgatót, *Farkas* Imre győri műszaki tanácsost, *Friedrich* Lajos fővárosi műszaki főtanácsost, *Viola* Rezső dr. fővárosi műszaki főtanácsost és *Buócz* Károly szegedi műszaki tanácsost szakosztályi elnökké választották.

— **A Vizmű-szakértők.** Az üzempolitikai bizottság által a Vizmüvek ügyeiben véleményadásra felkért szakértők a következők: *Becsey* Antal okleveles gépészmérnök, bizottsági tag, *Farkas* Kálmán nyugalmazott helyetes államtitkár, dr. *György* Ernő, az OHE ügyvezető igazgatója, dr. *Hoór-Tempis* Móric műegyetemi tanár, *Koiss* Géza nyugalmazott miniszteri tanácsos, dr. *Kuncz* Ödön egyetemi tanár, *Majorossy* Gyula miniszteri tanácsos, *Makó-Kléger* Sándor miniszteri tanácsos, *Orphanides* János okleveles gépészmérnök, *Pfeifer* Ignác ny. műegyetemi tanár, dr. *Reményi-Schneller* Lajos vezérigazgató, *Rékay* Frigyes ny. miniszteri tanácsos, *Rohringer* Sándor és vitéz *Verebély* László műegyetemi tanárok.

— **Doktorrá avatás.** *Kertész* Eleket, a Magyar Uriasszonyok Lapja szerkesztőjét, *Kertész* Bélának, a lap kiváló és népszerü főszerkesztőjének fiát, a m. kir. Pázmány Péter Tudományegyetemen *államtudományi doktorrá* avatták.

— **Eljegyzés.** *Budó* Mária leanygimnáziumi tanarnőt, dr. *Budó* Jusztinnak, a székesfőváros főlevéltárnokának leányát eljegyezte *Biró* Béla okl. gépészmérnök. — *Lantos* Zoltán fővárosi mérnök, *Lantos* Antal és néhai *Schmidt* Katalin fia, május 31-én este fél hétkor köt házasságot a kegyesrendi gimnázium kápolnájában (IV., Piarista-utca 1.) *Major* Katinkával, *Major* Ferenc és *Greiner* Marianne leányával.

— **Dr. Halász Sándor ünnepiése.** Tisztelői, barátai és kollégái meleg ünnepiésben részesitették dr. Halász Sándort, a A 8 Órai Ujság segédszerkesztőjét, aki két évtizede munkatársa a lapnak. Halász Sándor a fővárosnak és a városházi ujságiróknak régi barátja, hiszen hosszu esztendőkig volt fővárosi rovatvezető és mint ilyen, szerető gonddal, pompás tollal irányitotta Budapest sorsának kialakulását. A 8 Orai Ujság szerkesztősége, élén *Nagy* Samu főszerkesztővel, banketten ünnepelte a jubiláns népszerü ujságirót.

— **Magyar plakát nyerte Fuad király aranyseriegét.** Most fejeződött be Rómában a Conseil Central du Tourisme International-nak, a Nemzetközi Idegenforgalom Központi Tanácsának idegenforgalmi plakátversenye, amelyen az öttagu zsüri magyar szempontból rendkivül érdekes döntést hozott. A most elhalt *Fuad* egyiptomi király által felajánlott nagy aranyserleget, az idegenforgalmi plakátverseny első diját, *Konecsni Kling* budapesti grafikusmüvész plakátjának itélték oda. A többszinü plakát *matyóruhás asszonyt* ábrázol, aki magasra emelt kezében szines pillangót tart. A plakát felirása egyetlen szó: „Hungary".

— **Tanitó-közgyülés.** A fővárosi tanitók most tartották rendes évi közgyülésüket a Vigadóban. A megnyitó beszédet *Olveczky* Pál elnök mondta s hangoztatta, hogy akaraterős nemzedéket csak önérzetes és lelki nyugalmában meg nem zavart, anyagilag és jogilag biztonságban élő tanitó tud nevelni. Kifogásolta, hogy *ujabban sok oldalról beleavatkoznak az iskola belső életébe,* az elemistákat különböző közületekbe sorozva nevelik. Az elnöki megnyitót a főtitkári jelentés követte, majd *Liber* Endre alpolgármester szólalt fel s beszédében hangoztatta, hogy a főváros a szanálást keserves szivvel hajtja végre. *Ősz* Béla, *Jablonkay* Géza, *Ekamp* Nándor után *Józsa* Rezső igazgató beszélt s szóvátette az uj iskolai közös imádság szövegét, amely szerinte a fiatalság számára tulságosan nehézszövegü. Majd *Mátray* Ferenc Béla tette szóvá, hogy neve a végelbánás alá vonandók listáján szerepel.

— **Bilkei-Pap Lajos a fizikoterápiás világkongresszuson.** A fizikoterápiás világkongresszus tagjait ünnepélyesen fogadta *London* lordmayorja a Guild-Hallban és tiszteletükre vacsorát is adott. A kongresszuson Magyarországot *Bilkei-Pap* Lajos egyetemi rk. tanár, *Györki* Béla igazgatóőorvos és *Földes* Ferenc képviselték. *Bilkei-Pap* professzor nagyon érdekes előadást is tartott *Budapest hév-vizeiről.* Földes dr. pedig a hydraulikus masszázs alkalmazásáról. A yorki herceg megszólitotta Bilkey-Pap professzort, akivel hosszasan elbeszélgetett.

— **Oláh János — sajtóelőadó.** Megtisztelő kitüntetés érte a fiatal ujságirógárda egyik képzett és kitünő tagját: *Oláh* Jánost, a *Függetlenség* politikai rovatvezetőjét. *Kozma* Miklós belügyminiszter őt bizta meg azzal, hogy mint sajtóelőadó, kapcsolatot tartson fenn a rendőrség és az ujságirók között. A kinevezést az egész magyar sajtó őszinte helyesléssel fogadta.

— **Budapest — Bécsben.** *Kovácsházy* Vilmos tanácsnok beszámolója szerint a főváros bécsi idegenforgalmi irodájában tavaly *87.400 látogató* fordult meg. Az iroda vezetősége 67 propagandaelőadást tartott Bécsben, amelynek eredményeként 134 társas-utazást rendezett Bécsből — Budapestre. Legjobban mutatja az egyre kedvezőbb eredményt a következő kis statisztika: 1932-ben 16.940, 1933-ban 22.712, 1934-ben 24.741 és 1935-ben 28.192 osztrák érkezett Budapestre.

— **Hubay Jenő-gyermekotthon.** A Lublói-uti uj gyermekotthont, amelyet *Hubay* Jenőről neveztek el, most avatták fel a kormányzó nejének jelenlétében. *Szendy* Károly polgármester és *Felkay* Ferenc tanügyi tanácsnok üdvözölte a főméltóságu asszonyt, aki nyomorenyhitő akciójának főcéljául már évek előtt a szegénysorsu gyermekek megmentését tüzte ki. A kormányzó nejének áldozatos példaadása sok követőre talált, közülük való Hubay Jenő is.

— **A Szent István hét rendezőbizottságába** behivták *Herczeg* Ferencet, *Zilahy* Lajost, *Porzsolt* Kálmánt, *Márkus* Lászlót, *Németh* Antalt, *Voinovich* Gézát, *Hevesi* Sándort, *Bárdos* Arturt, *Lakner* Arturt, *Hubay* Jenőt, *Dohnányi* Ernőt, *Koudéla* Gézát, a fővárosi bizottsági tagok közül pedig *Csilléry* Andrást, *Rassay* Károlyt, *Terbócz* Imrét, *Petrik* Jenőt, *Bánóczi* Lászlót és *Gidró* Lászlót.

— **A Boráros-téri hid budai hidfőjének rendezése.** A Boráros-téri hid budai hidfőjének rendezésére és kialakitására kiirt tevpályázatra 29 pályamű érkezett be. A dijazásra alkalmasnak talált hét terv szerzői a következők: *Bierbauer* Virgil, *Halászy* Jenő és *Dobl* Géza, *Heim* Péter, *Riehmer* Pál és *Orczy* Gyula, *Krompecher* György, *Sztojka* József, *Horváth* Szabolcs és *Schömer* Ervin, *Tóth* Kálmán, *Weichinger* Károly.

— **Halálozás.** *Szirmai* Ödönt, az Elektromosmüvek főfelügyelőjét és nejét *Keppich* Katókát sulyos gyász érte. Egyetlen leánykájuk, *Veronka,* 13 esztendős korában, május 15-én hirtelen elhunyt. Május 17-én temették a rákoskereszturi izr. temetőben óriási részvét mellett. A tragikus gyászeset által mélyen lesujtott szülőket igen sokan keresték fel részvétnyilvánitásukkal. — *Galambos* István, az ismert törökszentmiklósi malomtulajdonos, május 20-án este, tevékeny és munkás életének delelőjén, 51 éves korában váratlanul elhunyt. Május 22-én délután temették a törökszentmiklósi uj izraelita temetőben, óriási részvét mellett, mert az elhunyt egyik közkedvelt egyénisége volt Törökszentmiklósnak és a megyének. Hirtelen elhunytával mély gyászba boritotta feleségét *Galambos* Istvánné szül. *Deutsch* Zelmát, valamint két gyermekét: *Somogyi* Pálné *Galambos* Anikót és *Galambos* Andrást, valamint a kiterjedt rokonságot.

Felelős szerkesztő és kiadó:
GYÖRGY ENDRE

Kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.
Hungária Hirlapnyomda R. T. Budapest
Felelős: Schmidek Géza

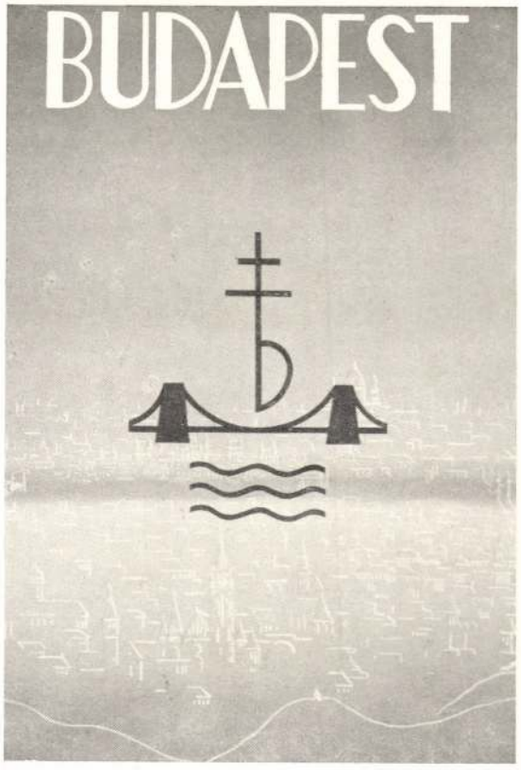

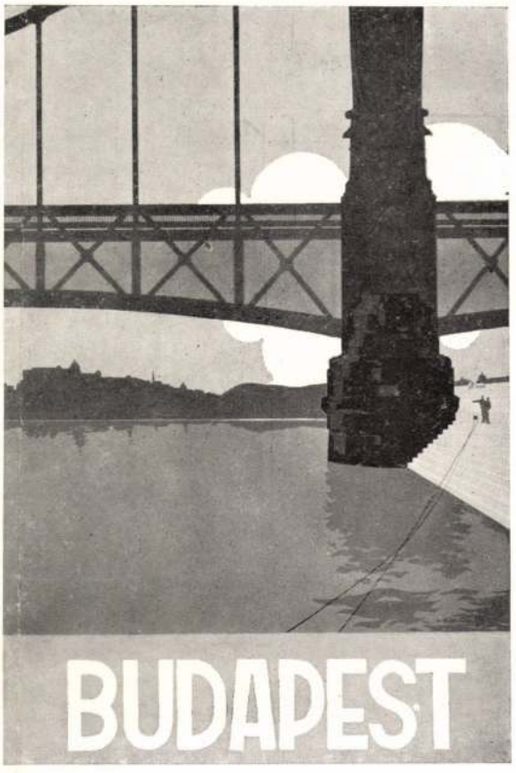

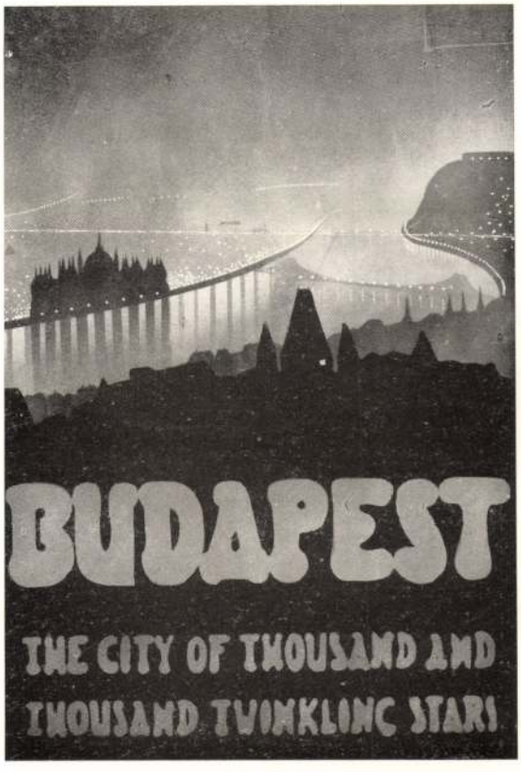

Budapest székesfőváros idegenforgalmi plakátpályázatáról. Megvásárolt tervek. Fent balra : Polgár Boris, fent jobbra : Zrinszky József, lent balra : Trautmann Anna, lent jobbra : Konecsny György terve. — Vom Preisausschreiben der Hauptstadt Budapest für Fremdenverkehrsplakate. Angekaufte Entwürfe. Oben links : Entwurf von B. Polgár, oben rechts : von J. Zrinszky, unten links von Gy. Konecsny, unten rechts von A. Trautmann. — From the Residence Budapest's poster-competition. Bought sketches. Left above : Sketch of B. Polgár, right above : by J. Zrinszky, left below : by Gy. Konecsny, right below : by A. Trautmann.

Magyar Iparművészet
1935. 3 77

Budapest székesfőváros idegenforgalmi plakátpályázatáról. Megvásárolt tervek. Fent balra : Jeges Ernő, fent jobbra : Pekáry István, lent balra : Rácz Vera, lent jobbra : Turi Polgár István terve. — Vom Preisausschreiben der Hauptstadt Budapest für Fremdenverkehrsplakate. Angekaufte Entwürfe. Oben links : Entwurf von E. Jeges, oben rechts : von I. Pekáry, unten links von V. Rácz, unten rechts : von I. Turi Polgár. — From the Residence Budapest's poster-competition. Bought sketches. Left above : Sketch of E. Jeges, right above : of J. Pekáry, left below : of V. Rácz, right below of I. Turi Polgár.

A spanyol nemzeti frontról

A nemzeti hadsereg hires páncélos autói, melyek a városok bevételénél oly nagy szerepet játszottak

Franco tábornok és szükebb vezérkara

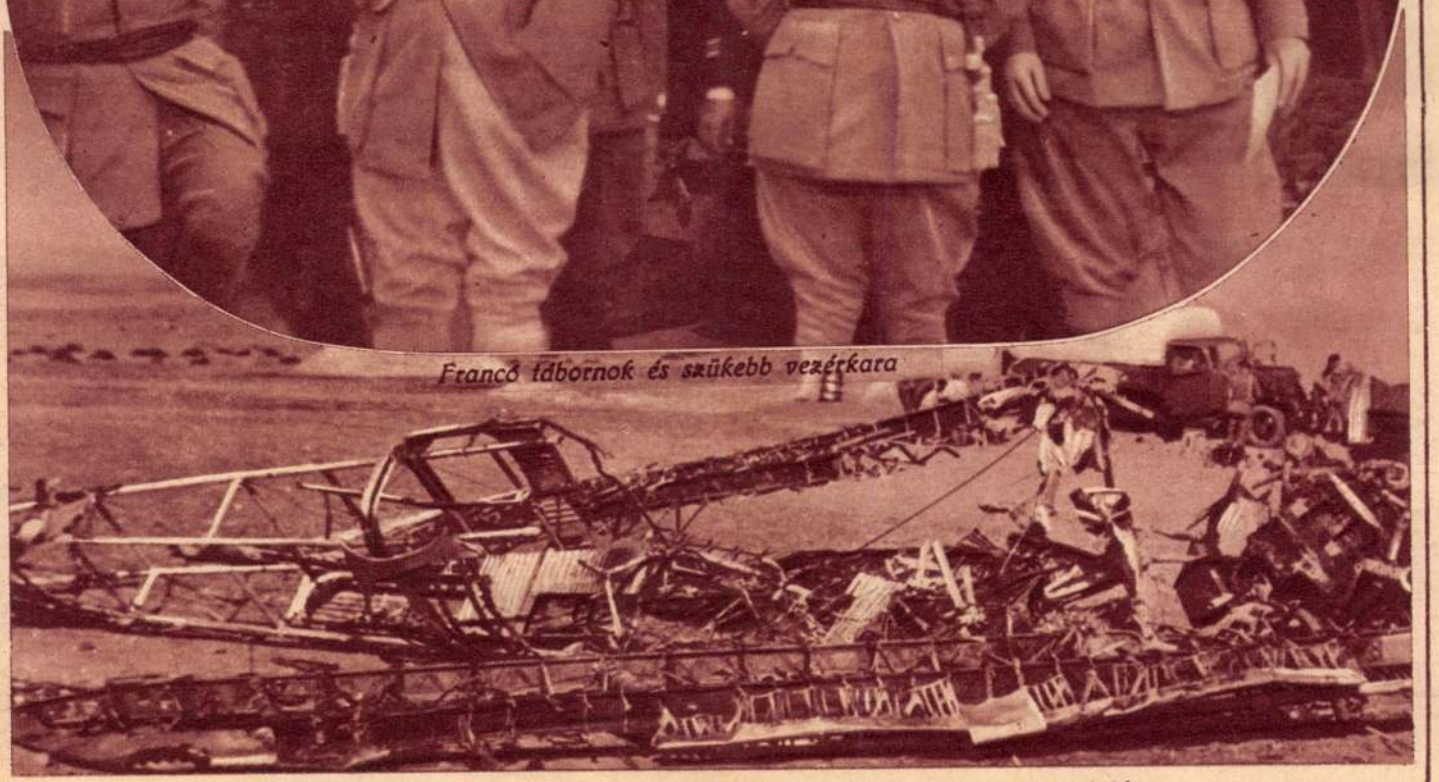

Lelőtt és elégett vörösseregbeli repülőgépek roncsai a bruneteri csatatéren

A MAGYAR MŰ

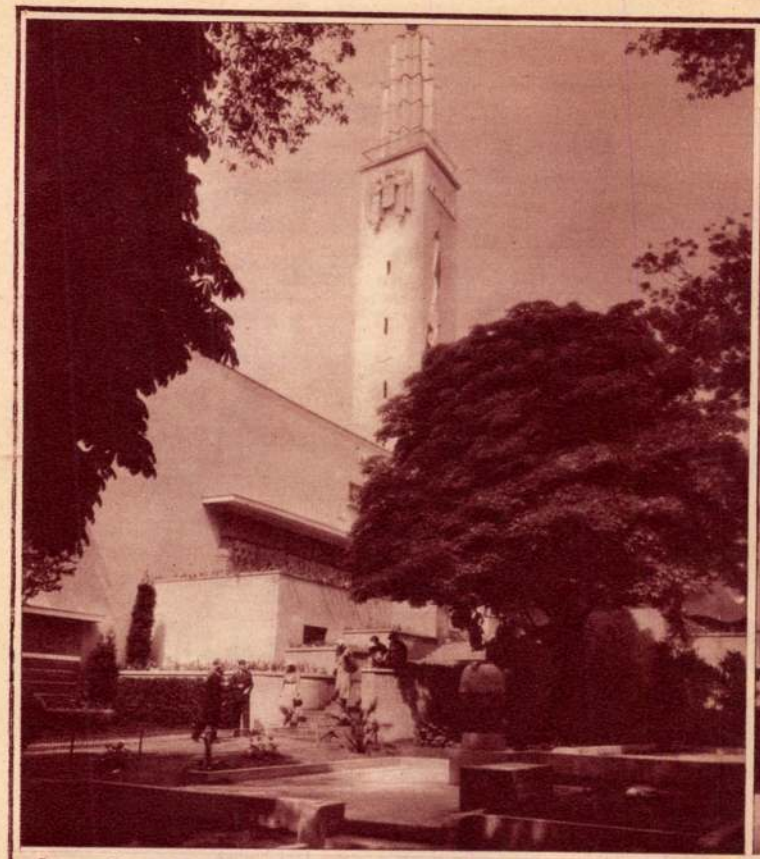

A pavillon főbejáratához vezető lépcsőzet a nagytoronnyal

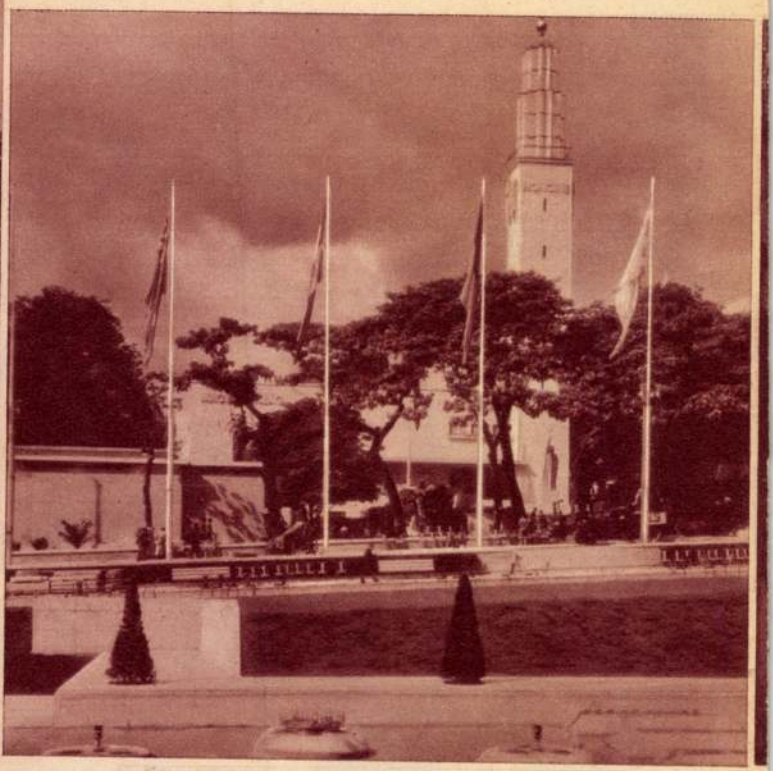

Oldalkép az előtér vízmedencéje felől

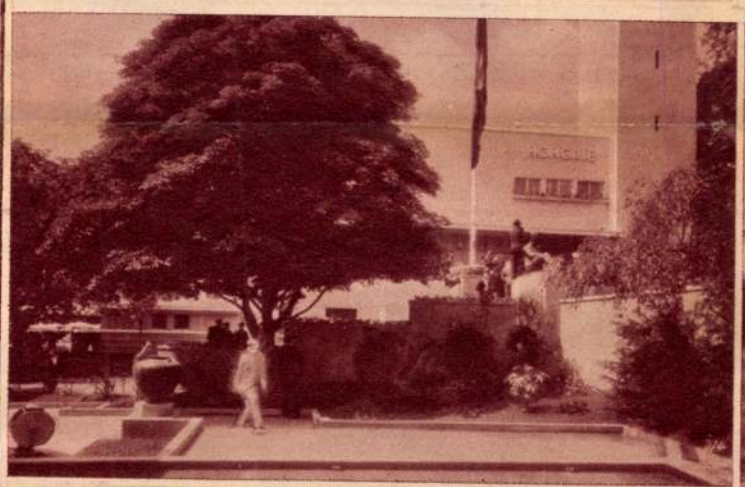

Részlet az egyiptomi pavillon felől

Hátsó front a pavillon magyar vendéglőjével

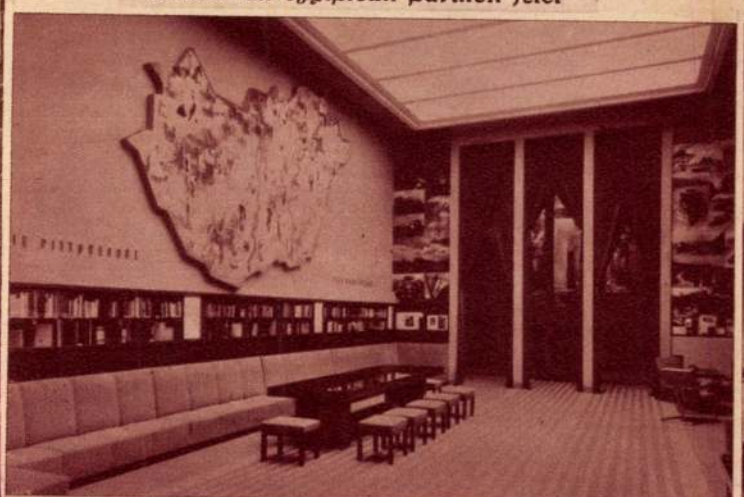

Az idegenforgalom terme Konecsni György idegenforgalmi térképével

Főbejárat, Ofmann Béla dombormüvü frizjével és bronz Madonndjával

VÉSZET NAGY SIKERE PÁRISBAN

Illusztrációk mai főlapunk fenti című cikkéhez

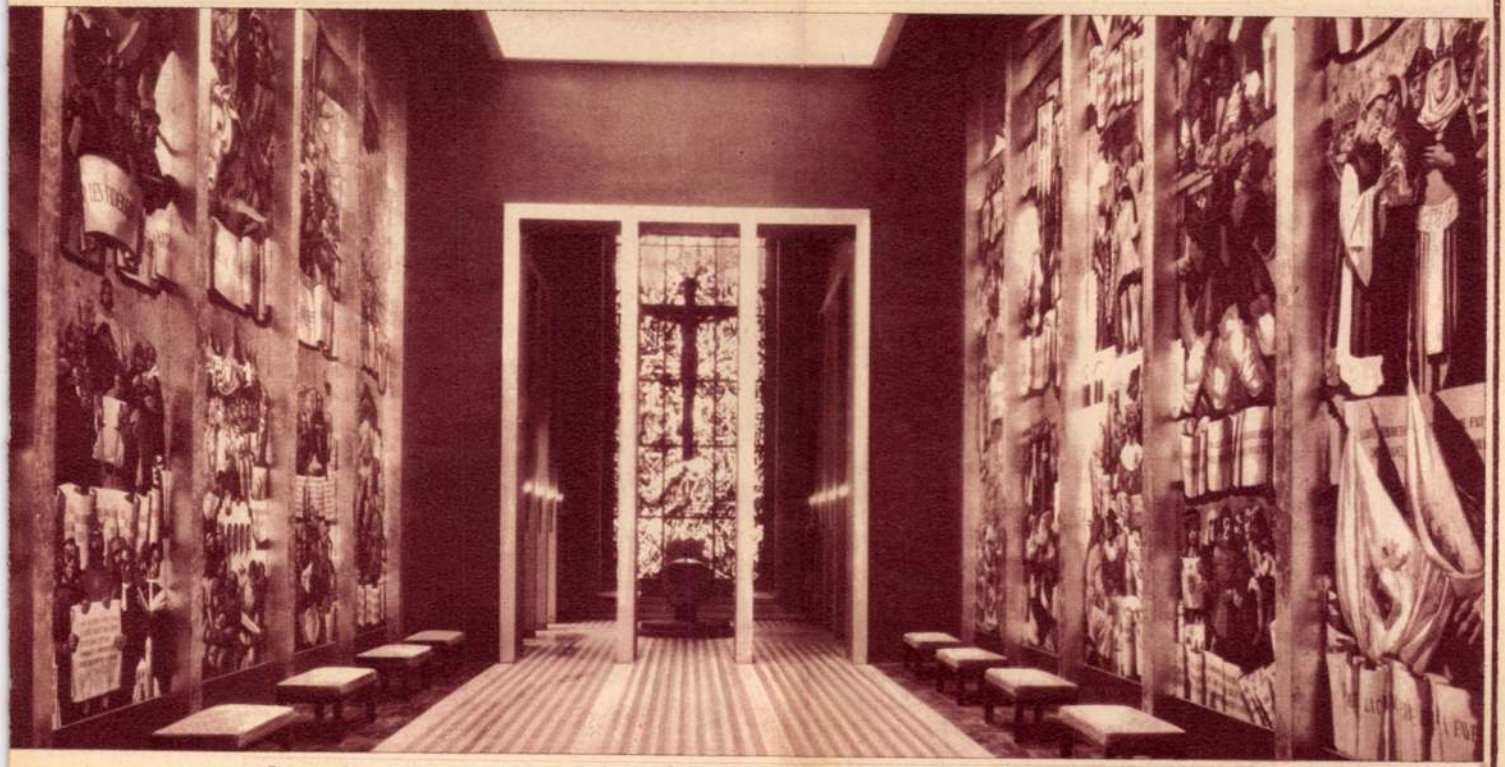

A pavillon, „Salle d'honneur"-je, Aba-Novák Vilmos festőművész falfestményeivel

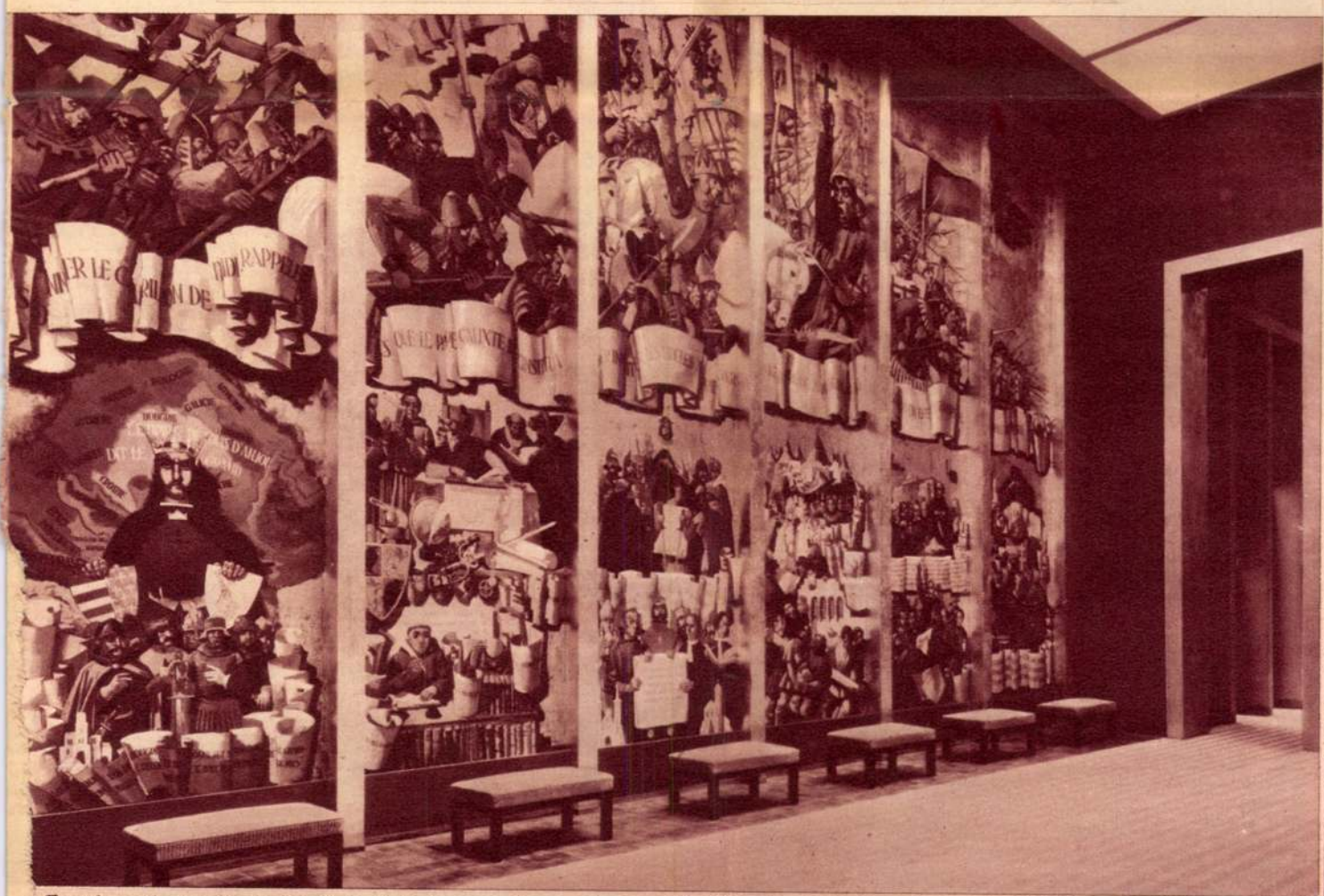

Egyike a fenti két nagyméretű falfestménynek, amelyeken Aba-Novák az egész magyar mult főbb mozzanatait festette meg, a középen látható irásszalagon kihangsulyozva a francia-magyar történelmi kapcsolatokat

Az előző oldalak folytatása

Budapest székesfőváros terme, Richter Aladár Budapest látképével, Kovács Margit kerámiai keretével és Szentgyörgyi István „Bigéző" c. bronzszobrával

Részletek a pavillon „Cour d'honneur"-jéből

Virágos lépcső Borbereky Zoltán „Kubikos"-ával

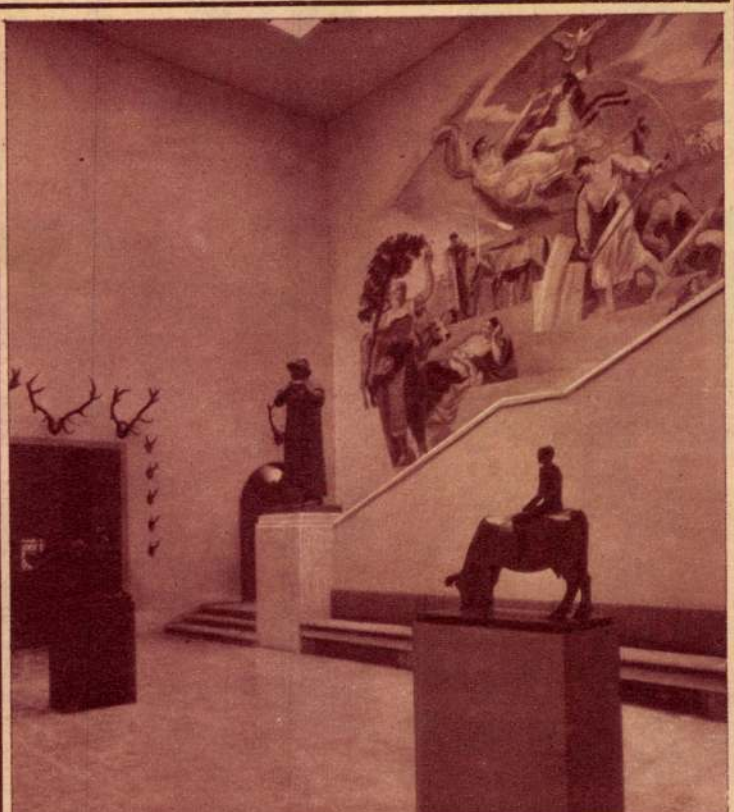

Medveczky Jenő „A magyar föld" c. falképe és Borbereky „Tehenes fiú" c. szobrászműve

megjegyzések

MAGYAR ARCOT...

Pár nappal ezelőtt igen figyelemreméltó kérdések merültek fel Egyesületünk ügyvezető alelnökének néhány grafikus tagtársunkkal folytatott beszélgetése során. Úgy hisszük, iparművész társadalmunkat érdekelni fogja e beszélgetés egyik tanulsága. Röviden erről volt szó: magyar arcot iparművészeti alkotásainkra. Általában azt tapasztalhatjuk, hogy figurális iparművészeti alkotásainkon hiába keressük a magyar jellegű arcot, mert ha a művész magyar jelleget óhajt alkotásába belevinni, ez rendszerint kimerül abban, hogy alakjait magyar viseletben ábrázolja, vagy nemzeti vonatkozású szimbolumokat komponál melléjük. Ha figyelemmel kísérjük különböző grafikai termékeinket — szándékosan ezeket említjük, mint legnagyobb nyilvánossággal bíró műveket — megállapíthatjuk, hogy kevés kivétellel mindegyiken semmitmondó arcokat látunk, pedig nem mindegy, ha például a Lysoformot a — sajnos — közismert kihívó, jellegtelen (vagy nagyon is jellegzetes) férfiarc kínálja e cikk plakátjain, vagy pedig egy szép, üde magyar női arc. Felhozhatnánk itt sok közismert példát, de elrettentésképpen ez az egy is elég. Talán a magyar arctípus nem alkalmas művészi ábrázolásra? Vagy egyáltalában van-e magyar arctípus? Hiszen ezt is hallhattuk már. Igenis van; ha valaki látta a „gyöngyösbokrétá"-t, nem meri e kérdést megkockáztatni. A Szent István-év plakát- és bélyegpályázatain hivatalos formát is öltött e probléma, amikor felszólították a pályázó művészeket: hagyjanak fel az eddigi sablonos Mikulás-képű Szent István ábrázolással és tudományosan is felvilágosították őket, hogy különböző ezeréves krónikák néhol pontos leírással és oly adatokkal szolgálnak, melyeknek alapján rekonstruálhatjuk az igazi Szent István arcát. Hogy ezt meg is szívelték grafikusaink, láthattuk az eredményeken. Megemlítjük itt Konecsni György Szent István plakátját és Fery Antal bélyegtervét; jól esett végre egy-egy valószerű Szent Istvánt látnunk a jóságos, de semmitmondó Őszapó-fej után. Ime e pályázatok eredményei és előzményei irányt mutathatnak nemcsak valamely történelmi nagyság, hanem a „magyar arc" meghatározásának szempontjából is. Utalunk itt néhány tudósunkra (Bartucz Lajosra, Györffy Istvánra stb.), akik kiváló és alapos ismerői fajtánk testi és lelki alkatának. Egyesületünk vezetősége úttörő munkát végezne, ha felkérné őket egy-egy vetítettképes előadás megtartására, melynek keretében a birtokukban lévő fényképanyaggal igen értékes irányítást nyujtanának a gyakorló iparművészeknek.*

(Klaudinyi)

OLVASÓINK FIGYELMÉT

külön is fel kell hívnun lapunk hírszolgálatára. A magyar iparművészek itt Budapesten és szerte az országban eddig nem rendelkeztek alapos és mindenre kiterjedő szakmai hírszolgálattal. Lapunk fokozottan arra törekszik, hogy „az Iparművész" minden olvasója teljes keresztmetszetben lássa szakmai életünk minden fontos eseményét. A szaksajtó feladata, hogy hű tükör legyen. Bizonyára mindenki örömmel látja, hogy ez a tükör eleven képet mutat. Lapunk minden egyes száma újabb dokumentuma annak, hogy van már egy önálló közösségi életet élő „iparművész társadalom". Hosszú ideig csak „iparművészek" voltak szétszórva, elhagyatottan. Ki-ki egymaga vívta meg harcát hol sikerrel, hol sikertelenül. Az iskolából kilépve, az iparművészt társtalan, nehéz sors várta. Körülvette egy közömbös, problémáit, de legtöbbször még őt magát sem ismerő idegen világ. Az „iparművész" címnek nem volt rangja, útonútfélen élethivatását megbecstelenítő kontárokkal találkozott. Egyszerűen nem volt helye a társadalomban, szociális és erkölcsi tengődésre volt ítélve. Aki „az Iparművész"-t rendszeresen és figyelmesen olvassa, láthatja, hogy ez ma már nem így van. A végső célt még nem értük el, de a légkör már megváltozott. Eredményeket elsősorban befelé, a saját közösségünk életében értünk el. Talán nem túlzás, ha azt állítjuk, hogy ma már van „iparművész öntudat" és „iparművész szolidaritás". Természetesen jól látjuk a hibákat és hiányokat, de tagadhatatlan, hogy a negatív állapot lassan pozitívvá alakul. Ha sikerül a közösségi munkától továbbra is távoltartani az „egyéni érvényesülés"-t, az „ugródeszka politiká"-t ha a közösségi célok érdekében végzett minden munka személytelen munka marad, ez a társadalmi réteg még igen nagy dolgokat fog művelni. A befelé végzett munkát, természetesen, lassan kifelé kell irányítani. Önmagunk megismerése után következik önmagunk megismertetése. Előbb-utóbb megkell tudnia a magyar társadalomnak, hogy vagyunk, hogy feladataink vannak és azt elsikkasztani nem lehet, hogy Magyarország új felépítését nélkülünk elvégezni nem lehet. Beállt az ősz, mindenki műtermébe, dolgozóhelyére vonul. Szeretnénk, ha „az Iparművész" — mely évenként tizszer bekopogtat a műtermek ajtóin — mindenkit az alkotó munka lázában találhatna. E lap éber figyelője és önzetlen támogatója minden hivatott iparművésznek: akinek pansza van, írja meg, aki eredmények-

* *Lapzártakor értesülünk Györffy István tragikus és váratlan haláláról. Tisztelettel állunk meg ravatala előtt mi iparművészek is; sokat tanultunk tőle és még sokat vártunk alig pótolható munkásságától. Értékelésére még visszatérünk. (Szerk.)*

Az Iparművész
1939. 7.

ről számolhat be, közölje velünk, hogy még teljesebb keresztmetszete lehessünk az iparművész életnek. „Az Iparművész" minden magyar iparművészé, de sohasem a „hiúak legyezője", hanem mindig a pozitív munka értékelője.

KÖNYVET ÍRT Jászberény multjáról Komáromy József kollégánk. Szenzációs adatokat közöl Jászberény 100 éves városházáról, a városkép 156 éves fejlődéséről, a főtemplom 178 éves tornyáról és sok más művelődéstörténeti érdekességről. E helyen nem kívánunk a könyv bírálatával foglalkozni, ellenben felhasználva az alkalmat, rá kell mutatnunk valamire. Komáromy József Jászberényben megjelent könyvét nem tekinthetjük lokális eseménynek: általános jelentősége van. Mindig hangoztattuk az iparművészek irodalmi munkásságának a jelentőségét. Az iparművészeti kultúra nem teljes szakirodalom nélkül. És kik művelhetik hivatottabban az iparművészet irodalmát, mint az iparművészek. Ahogyan erősödik a gyakorlati iparművészet, úgy kell erősödni irodalmának is. Beszélnünk kell egyszer az „iparművészeti intelligenciáról" is, a mélyen kultúrált iparművészekről. A tehetség kovásza, sója: a tudás. A széles szellemi horizont biztosítja csak az alkotóképesség teljességét. E nélkül nincs művészeti fejlődés, elmélyülő, érett alkotó munka. A felületes iparművészkedés előbb-utóbb zsákutcába jut. Folytonos megújulásra, felfrissülésre, meg nem szünő fejlődésre van szükség. Elmélyedni a multba, megismerni iparművészetünk történetét, az előttünk járt nemzedékek szellemiségét, ideáljait, elért eredményeit. Éberen figyelni mindent, amiből összetevődik iparművészeti kultúránk. Az, amit iparművészetnek nevezünk, ezer és ezer gyökérszállal kapcsolódik az emberi élet számtalan tényéhez. Ha a művészben nem élnek elevenen az az összefüggések, ha lelkében, szellemében nem fut össze művészete folyamának számtalan tápláló ere és patakja: invenciói elapadnak, nem kerülheti el az egyoldalúság, a szárazság veszedelmét, röviden: megáll benne a fejlődés lendülete. Az iparművésznek tehát feltétlenül széles kultúrával kell rendelkeznie, ez pedig iparművészeti irodalom nélkül majdnem lehetetlen. És ne felejtsük el: enélkül hiába beszélünk nemzeti művészetről. A nemzeti művészet csakis egy gazdag és televény egyetemes kultúráltságból nőhet ki, természetesen és gazdagon, mint a jól művelt földből a dús termés. Nincs magyar művészeti kultúra egyetemes magyar kultúra nélkül. Ha művészeti kultúránk még nem bontakozhatott ki egész erejével, ez azt jelenti, hogy egyetemes kultúránk még lefojtottan vár a mindent megtermékenyítő szétömlésre. Felbontani a lefojtó rétegeket, utat nyitni a rejtett erők előtt, ez a mi feladatunk. Kibányászni a magyar kultúrtörténet minden pozitívumát. Felépíteni a magyar szellemi élet történelmi vasbetonvázát, csak ez lehet a kerete, biztosan működö belső dinamikája minden kultúrmegnyilatkozásnak. Nem szabad külön-külön építgetnünk a magunk kis kultúrviskóit, hanem bele kell épülnünk a magyar kultúra hatalmas homlokzatának architektúrájába. Ezt tudomásul kell vennie minden magyar iparművésznek. Bele kell szövődnünk a magyar kultúra szövetébe. Komáromy József könyve egy ilyen beszövődő fonál: minél több ilyen fonálra van szükség. Iparművészeti irodalmunknak két irányban kell működni. Egyfelől fel kell dolgoznunk a szakma legbelsőbb kérdéseit, másfelől művelnünk kell a szélesebb tájékozódás irodalmát. Például milyen óriási jelentősége lenne, ha valaki feldolgozná népzenénk és népművészetünk összefüggéseit, vagy megírná az európai iparművészetek összehasonlító történetét, kimutatva a magyar iparművészet sajátosságait. De ha ilyen nagy készültséget és sok tudást kívánó munkára egyelőre nem is vállalkozhatunk, el kell végeznünk a nagy műhöz szükséges téglahordás munkáját. (Cs. R.)

A VÁROSRENDEZÉS nem iparművészeti feladat, de sem az illetékesek, sem mi iparművészek nem kicsinyelhetjük le azt a — sokszor szakembert zavarbahozó — városrendezői készséget, amellyel építőiparművészeink rendelkeznek. A városrendezés különben is közügy s ha a laikusok bírálhatják, miért ne szólhatnánk hozzá mi is, akik — ha hivatalosan nem is — mégis csak szakemberek vagyunk. Lehetetlen fel nem szólalnnnk a Károly-körút „rendezésével" kapcsolatban. E sorok írója már e városrész rendezésére hirdetett tervpályázat alkalmával rámutatott arra, hogy a „Városközpont" gondolata, amelyről léptennyomon azt hangoztatták, hogy „valami olyan lesz, mint a bécsi Ring" — teljesen elhibázott. A forgalmi, az útvonalvezetési hibákkal itt most nem foglalkozunk. De a városkép annál jobban érdekel. Megjegyezzük röviden a következőket: A városrendezést nem lehet elintézni térképtervezéssel. Most, hogy a térkép vonalain felépülnek a térformák, az épülettömegek s kibontakozik a tulajdonképpeni városkép, szomorúan beigazolódik álláspontunk. Az úgynevezett „Forum" négy tengelyre épül fel: az Andrássy-út tengelyére a Tisza István-utca felé, továbbá a Vilmos császár-út és a Károly-körút tengelyére a Deák-tér felé, valamint a Madách-út tengelyére a városháza felé. Ebből a hibák sorozata következik. Csak egyet említünk: e tengelyre beállított épülettömegek e tengelyektől független nézőpontokból széthulló, összefüggéstelen képet alkotnak. Adva van, mint első egység a Madách-út szükreszabott torkolatának kis tere. Ehhez kapcsolódik a Károly-körút térré szélesített szakasza. Nyomában egy újabb „önálló" tér, a Deák-tér, majd pedig a Tisza István-utca térszerű torkolata, nem messze az Erzsébet-tér. Valamennyi térnek van egy uralkodó épülettömege — a rendezési tervek szerint —, melyek az említett tengelyekre néznek s azokat lezárják, de a térrel már nincs összefüggésük, ellenben a tér egyensúlyát felosztják Lehet-e itt jó és szép eredményeket remélni? A Madách-út torkolata már készen áll szük, kényszeredett kis terével és nyomott, keskeny kapujával. Tessék megnézni az itt kialakított városképet bármely nézőpontjából, ha a szemlélő csak egy kis egyensúlyi és tömegformáló érzékkel bír, igazat fog nekünk adni abban, hogy ez nem városrendezés. (—aba)

KÉT ÉLETKÉRDÉSÜNK...

1

AZ IPARMŰVÉSZ ÉS AZ ÖNKÉNTESSÉG

Már 1937 februárjában foglalkozott a MIOE hivatalos közlönye, a *„Havi Értesítő“*, azzal az életbevágóan fontos kérdéssel, amit most, majd három évvel később, ismét szóvá kell tennünk. Egyik tagtársunk esete adja kezünkbe a tollat, aki annak ellenére, hogy az „önkéntességre jogosító“ végbizonyítványt megszerezte, a Honvédelmi Minisztérium végzése szerint az önkéntességi jogot nem élvezheti. Meg kell állapítanunk, hogy *a minisztérium a fennálló rendelkezések értelmében szabályszerűen járt el.* Ugyanis van egy miniszteri rendelet, amely szerint *önkéntességi jogot csak az kaphat, aki 23-ik életévének betöltéséig szerzi meg középiskolai érettségijét, vagy végbizonyítványát.* Ezt a rendeletet alapjában véve helyes és érthető indokok hozták létre. Ugyanis azok a növendékek, akik osztályismétlésekkel és bukások sorozatával tudják csak megszerezni bizonyítványaikat, nem méltók arra, hogy a hadsereg tisztikarába bekerüljenek.

Itt azonban egészen másról van szó. Tagtársunk egyszerűen azért jutott 23-ik életéve után egy évvel az Iparművészeti Iskola végbizonyítványához, mert a négy középiskola és az Iparművészeti Iskola között egy évet más szakiskolában töltött el.

Az Iparművészeti Iskola az ilyen szakiskolai előképzettséget mindig szívesen látta, sőt ezt előnyösnek minősítette és kívánatosnak tartotta. De egyről megfeledkezett... tudniillik, hogy azokat a növendékeket, akik néhány éves szakiskolai előképzettséggel jelentkeznek felvilágosítsa arról, hogy *előtanulmányuk önkéntességi joguk elvesztését jelenti...*

Helyesebben: az Iskolának nem is a felvilágosítás, *hanem e kérdés hivatalos rendezése lett volna a kötelessége...* ezt pedig a mai napig elmulasztotta. Így azután a végzett növendékek tekintélyes százaléka került és kerül állandóan — *legénységi állományba...* Nyilvánvaló, hogy ez az állapot tarthatatlan. Hiszen ezek a növendékek, nem a rossz előmenetel, nem a bukások és osztályismétlések miatt lépik át a 23 éves korhatárt, hanem a teljesebb és alaposabb szaktudás megszerzéséhez szükséges szakiskolai előtanulmányaik miatt.

Az Iparművészeti Iskola számára két út van ebben a kérdésben: vagy tudomásul véteti szakiskolai vagy más előtanulmánnyal jelentkező minden egyes növendékkel, hogy *az Iparművészeti Iskola végbizonyítványa számukra nem ad önkéntességi jogot* — vagy pedig sürgősen rendezi ezt a kérdést. Az első eset nyilvánvaló abszurdum: *nem lehet az iskola kapuja előtt az előképzettséggel járó jogi hátrány sorompóját leereszteni* s ezzel az ifjúságot a fokozottabb és mindenképpen kívánatos előtanulmányoktól elriasztani. Tehát nincs más választás, mint vállalni a kérdés sürgős és radikális rendezését. Nem tűrhető tovább az az állapot, hogy a szakmai szempontból kiválóbb, képzettebb és több tudású növendékek ne élvezhessék azt a jogot, ami az előképzettséggel nem rendelkező növendékeket megilleti.

Ismételjük: mindezt már 3 évvel ezelőtt megírtuk s most, hogy a katonai szolgálat kérdései rendkívüli módon aktuálissá váltak, megdöbbenve kell látnunk, hogy 3 év alatt ebben az ügyben semmi sem történt.

2

AZ ISKOLA ÉS AZ ÉLET

Nemrégen örömmel számoltunk be az Iparművészeti Iskola kiváló igazgatójának, *Szablya-Frischauf* Ferencnek nevelési reformjairól. Elismeréssel állapítottuk meg, hogy az intézet tanműhelyeinek fejlesztése és tökéletesítése, valamint a tanterv gyakorlati célokat szolgáló átalakítása mennyire időszerű és életrevaló cselekedet volt. Az Iskola ugyanis veszedelmesen eltolódott a képzőművészeti nevelés módszerei felé, annyira, hogy az ipar és a művészet már-már különvált s az iparművész legfőbb anyaga a — *papiros* lett. Ebből azután az következett, hogy a végzett iparművész „künn az életben“ csak hosszú évek küzdelme után találta meg ismét „művészete“ anyagát s csak azután, hogy megtalálta, kezdhette el *iparművészeti* gyakorlatát. Akiben pedig nem volt elég erő és kitartás e „pótiskolá“-hoz, az elkallódott, lett belőle jobb esetben „rajzoló“ kevésbbé jó esetben „festőművész“... A nevelés új irányzata helyes: *vissza az anyaghoz* — de félúton nem szabad megállni...

Egész nevelésügyünket izgató kérdés: az *életre-nevelés,* iparművészeti vonatkozásban különösen időszerű. Mi, akik e sorokat írjuk, már az *életből* beszélünk, s az élet, a gyakorlat sokat tapasztalt

Az Iparművész
1939. 7. szám

iparművészei vagyunk. Tehát jogunk van beszélni kötelességünk keservesen megszerzett tapasztalatainkat a következő nemzedékek érdekében elmondani.

Elismerjük, hogy az iskola sohasem pótolhatja az élet iskoláját, de ez nem ment föl egy iskolát sem az alól, hogy az ifjúságot *életképes* honpolgárokká nevelje, különösen nem ma, *amikor nemzeti érdek minél több önálló és életképes exisztenciát teremteni.* Kormányprogram az ifjúságot a szabad pályákra terelni s a túlméretezett tisztviselő-társadalom további felduzzadását megakadályozni. Termelő, alkotó, vállalkozókedvű új nemzedékekre van szükség, országunk gazdasági és kulturális életképessége függ ettől. *Virágzó iparművészet el sem képzelhető vállalkozó kedvű, termelő és alkotóképes önálló exisztenciák nélkül.* Tehát nincs semmi túlzás abban, ha iparművész-nevelésünk további reformját nemzeti érdekekre hivatkozva sürgetjük.

Vagyis nem elég, ha iskolánk a kitűnő szakművészeket az élettől elvonatkoztatva, mintegy a „művészet szentélyeibe" zárva neveli fel. *Az iparművészet a reális élet művészete:* tehát a nevelésnek mindig a realitások vonalában kell haladnia. Ki kell nyitni a szentélyek ablakait s *ki kell vinni a növendékeket a valóságok, az élet tényei közé.* Például a ruhatervező egyszerűen ne legyen képes irreális „ruhaálmokat" költeni, vagy az építőiparművész minden ceruza- és ecsetvonásán érezhető legyen az, hogy a tervező a *megvalósítás* minden részletét átgondolta és nemcsak elméleti, de *gyakorlati vonatkozásaiban* is alaposan ismeri. Minden szakművésznek ismernie kell s legalább egyszer meg kell járnia elejétől-végig azt az utat, ami művészi gondolattól a gyakorlati rendeltetésnek való átadásig vezet.

Tehát: meg kell találni a módját, hogy a *szakosztályok növendékei az iskolán kívül, műhelyekben, gyárakban, műtermekben bizonyos időt — mint növendékek — eltöltsenek.* Hangsúlyozzuk, az iskolán kívül, de úgy, mint az iskola növendékei. Nem nehéz elképzelni, hogy pl. a bútortervező növendékek tanrendjében *X asztalosműhely*, majd *Y bútorszövetkezet* legvégül egy *tervező iroda* kötelező látogatása szerepel, mint a *technikai, a kereskedelmi, a munkaszervezési* ismeretek tanórái. Ezt az iskolába bevinni nem lehet, viszont lehet-e, szabad-e kétségbevonni elgondolásunk előnyeit. A növendék, aki így szerzi meg oklevelét, az iskolából nem egy egészen ismeretlen életbe lépne ki, már ismerné a műhelyek, az irodák, az üzleti világ levegőjét, tudná merre kell indulnia, mit, hol kell megfognia, ha megélni akar. A tanműhelyekben, ha még oly tökéletesek is, a növendékek mindezt sohasem kaphatják meg: *az iskolában a műhelynek is tanterem levegője van.*

NEW-YORK, 1939

SZŰCS PÁL BESZÁMOLÓJA (1)

Amerikai tanulmányutamról visszaérkezve, ezt a legelső alkalmat felhasználva, azzal szeretném üdvözölni a magyar iparművészeket, hogy pár mondatban képet adok a newyorki világkiállításról. Nem könnyű feladat, mert a méreteiben imponáló világvásár iparművészeti feldolgozása jelentékeny munka. Az európai ember és a gyakorló iparművész szemével néztem ezt a hatalmas felvonulást. Igen sok jelentés és hirlapi közlemény mozaiksorozata után, készülő előadásomat megelőző rövid beszámolómban még nem térhetek ki a konkrétumokra. Imponáló számok és a méreteket igazoló összehasonlítások érdekesek és csábítóak. Ezek felsorolása megmozgathat érdeklődést, kielégíthet kíváncsiságot, de mindezeknél számunkra fontosabb a tanulság. A tanulságkeresés természetesen nem mellőzheti a számszerű adatokat sem, azonban az európai szakember számára a kvantum és a kvalitás nem áll egyenes arányban.

A newyorki világvásár nagyjában két részre oszlik. Az egyik oldalon 52 vendégnemzet, a másik oldalon a gigászi amerikai nagyipar ipari és technikai bemutatója vonul fel. A vendégnemzeteknek két óriási nehézséget kellett leküzdeni: a nagy távolságot és a kiállítás számukra szűkreszabott kereteit. Mégis óriási áldozattal valamennyien reprezentálnak az otthon levő amerikai nagyipar hatalmas anyagi erejével szemben. Nyilvánvaló tehát, hogy a kiállítás e kettősségét semmiféle eszközzel összefogni, a bírálat szempontjából közös nevezőre hozni nem lehet.

A vendégnemzetek sokoldalúsággal, sokrétű igénnyel törtek önálló pozícióra, s ezzel szemben Amerika a technika gigászi méreteivel lehengerelte az átlagos szemlélőt. De ez nem is lehetett másként, az amerikai embertől mást nem is várhattunk, hiszen világszemléletére, mentalitására ez a jellemző, még akkor is, ha különválasztom a nagyvárosok emberét a hatalmas vidéken lakóétól — és mert ez a kiállítás éppen New-Yorkban volt.

Az európai ember világa az évszázados kultúrákon épült fel, az európai államok kiállításai ezt vissza is tükrözik. Minden európai állam kiállítása elsősorban a saját népiségére és önálló népi kultúrhatásaira támaszkodik, még akkor is, ha a rendezőség ezt a hatást bizonyos mértékig igyekezett visszaszorítani. Kevés kivételtől eltekintve a nemzetek csarnoka adott hajlékot a kiállító országoknak. Ez a tény megfosztotta a nemzeti kultúrákat a külső megnyilatkozásoktól, mely bizonyos mértékig az amerikaiak fogásának tudható be. Vigyáztak arra, hogy az amerikai tömegtermelési rendszer óriási méretei mellett ne érvényesüljenek tulságosan az önálló népegyéniségek. Az európai népi kultúrák konzerváló erejét történelmi fejlődés erősítette. Ezzel pedig Amerika nem rendelkezik, az állandó bevándorlási folyamat megakadályozta az egységes kulturális fejlődés kialakulását.

A szőrnyű méretű technikai haladás hatásosabb kilátásokkal kecsegtet — de a feltörő kulturális kívánságok könnyen a technika csömörét is eredményezhetik. Kulturális kívánságok bármily népi közösség életében csak akkor lehetnek egészségesek, ha egyetemesek alapjukban és fejlődésükben. Amerika ezt a történeti alapokon nyugvó fejlődést anyagiakkal kívánja azonnal megteremteni. Természetesen fontos a pénz, elképzelhető ennek bizonyos vonatkozású serkentő hatása is, de a történelmi fejlődésen felépülő kultúrákat ezen az úton beérni egyhamar nem lehet. Ez pedig meglátszik a newyorki világvásár iparművészeti arcán. Amerika kiállítástechnikája, a mindenható modernség jegyében, művészember számára de az átlag szemlélő számára sem adott átfogó és kielégítő képet. Pedig ez volt az állítólagos döntő szempont, mikor az önálló kiállítások helyett sorbarakott csarnokokba telepítették a nemzeteket. Hogy pedig az önálló kultúrák színessége vonzóerő, ezt igazolta a szerény keretbe szorított magyar kiállítás sikere.

Összefoglalva: mi európaiak tiszteljük, sőt csodáljuk Amerika technicizmusát és — „giganticizmusát", mégis többre becsüljük Európa „qualitás-kultusz"-át.

Budapest, 1939 október hó.

MŰVÉSZETÜNK SZABADSÁGHARCA

JEGYZETEK LECHNER ÖDÖN HALÁLÁNAK 25. ÉVFORDULÓJÁN

Csak 25 esztendeje annak, hogy *Lechner* Ödön meghalt, mégis mennyire távol estünk korának és munkásságának szellemétől; Lechner Ödön legalaposabb ismerője, *Vámos* Ferenc szerint ő volt a millennium és az 1900-as évek rövid időszakában *„a magyar építészet szabadságának harcos prófétája."* Építészetünk szabadságharca azóta is folyik, hol ellanyhuló, hol ismét megerősödő lendülettel. Tény azonban, hogy a halála óta eltelt negyedszázadban nem tünt fel még egy olyan építészegyéniség, mint Lechner, az ő neve említésére még ma is heves viták támadnak. Akárhogyan értékelik is egyesek Lechnert, azt senki sem tagadhatja, hogy építészetünk történetében senki sincs, aki annyit és olyan intenzíven foglalkoztatta volna az utókort, mint Lechner. A történeti stílusokban dolgozó korabeli építészek miért nem foglalkoztatják a mi nemzedékünket, miért hangzik közömbösen egy *Steindl*nek vagy *Ybl*nek a neve, pedig elég jelentős és nagyszabású épületeket hagytak hátra. Miért megyek el közömbösen az Országháza előtt, vagy jobb esetben miért fog el a szomorúság e „gótikus ház" láttán. És miért mozdul meg bennem valami nyugtalan, pezsdítő, ösztönző érzés, ha az Iparművészeti Múzeumot, vagy a kőbányai rk. templomot nézem? Azért, mert Lechner művein érzem a „szabadságharcot", érezzük, hogy itt egy kor és egy nemzet kereste a *saját* építőművészeti kifejezését. Az Országháza nem vág így szíven, ez a későn született gótika azt a kort, amikor épült, e kornak a szellemét, új eszményeit igazi lelki-szellemi tartalmát nem fejezi ki. Lechnernél nem az a fontos, hogy például a síkdíszítések szerepét túlértékelte, hanem az, hogy ő *mert hinni* magyar építészeti ideálokban és *vállalta* az önálló magyar kultúra kialakítására felmozduló nemzet építőművészeti szabadságharcát. *Hinni* és *vállalni* — ez Lechner Ödön legfőbb tanítása ma is, halálának 25. évfordulóján. *Hinni* a nemzeti művészetben úgy, mint *kulturális exisztenciánk* feltételében és *vállalni* a magyar sorsközösség, a történelmi hivatás művészeti feladatait.

*

De lesz-e itt valaha is nemzeti művészet egy utópisztikus vágyálom nehéz sóhajtásaiból? Lesz-e e kérdés még oly alapos és még oly terjedelmes elméleti feldolgozásából, vagy a *„néprajzi romanti-*

kából?" Nem volna helyesebb, ha a nemzeti művészet alapjait a *szociális realizmusban* keresnénk, hiszen a kultúrának nemcsak lelki és szellemi, de társadalmi és gazdasági feltételei is vannak. Lehet-e ma nemzeti építészetet várni, amikor az építőipar stagnál, *lehet-e nemzeti iparművészetről beszélni, amikor iparművészeink szociális és gazdasági helyzete egészen rendezetlen?* A kérdésnek ilyen ellentétes felállítását számtalanszor hallhatjuk de egészen elhibázottnak tartjuk. Nem hiszünk sem az illuzionisták romantikájában, sem a realisták szocializmusában, ellenben hiszünk a kettőnek nemes ötvözetében. Az egyoldalú romantika és az öncélú realizmus külön-külön a teremtő erőnek sohasem lesz tényezője. Az ember nemcsak számító, de érző lény is. Ábrándjai, indulatai, szertelenségei, vad és forró életérzései vannak. Ezt elnyomni, a művészetből kisterilizálni nem lehet semmiféle *sachlich*-elmélettel. Különösen nem lehet a magyar vérmérsékletből „kitiltani", ahogyan ezt egyesek a háborút követő új tárgyiasság szédületében megkísérelték. Ez a húszéves divat elvonta művészeink, különösen építőművészeink figyelmét a magyar ideáloktól, művészeink háborúelőtti szabadságharcának nagyszerű eszményeitől és eredményeitől. Építészetünk két véglet meddőségében elvesztette vitalitását. Egyfelől a történelmi formaelemek tartalmatlan és értelmetlen játéka folyik, másfelől egy „modern" formalizmusba merevedett tehetetlenséget látunk. Innen csak egy kivezető út van: *művészeti forradalmat szítani a magyar ideálok jegyében...*

*

Kállai Ernő azt írja, hogy *„...amíg a magyar népi demokráciát meg nem valósítjuk, minden népviseletünket, de díszmagyarunkat is, rejtsük el a ládák és szekrények fenekére."** Nincs igaza. Miért? — Ezért: Békéscsaba szép alföldi magyar város. A Kőrös partja, főutcái, terei a körülményekhez képest eléggé rendezettek. De van néhány újabb épülete, például egy kéttornyú temploma és egy igen nagyszabású pályaudvara. A templomról itt most ne essék szó. Ellenben a pályaudvarát tegyük egy kissé mérlegre. Mindjárt meglátjuk, hogy miért nem szabad nemzeti ideáljainkat a láda fenekére elrejteni. Ha valaki a magyar Alföld széles mezőin átrobogva a magyar táj, a magyar égbolt szépségeivel, ihletésével telítve befut a csabai pályaudvar homlokzata elé, igen-igen nagy keserűség szorítja össze a szívét. Legalább olyan nagy, mint a szegedi kéttornyú dóm előtt. Ha a szegedi dóm *stílusgyakorlat,* akkor ez a pályaudvar *stílusakrobatika.* Hátborzongató bukdácsolás a formaelemek laza pányváin. A nagycsarnok „modern" üveghomlokzata fölött „klasszikus" timpanon, a timpanon csúcsán „mozestábla", mint működőzáradék, jobbra, balra egy-egy toronytest, fent oszlopokra állított kupolás záradék, négy sarkán iszonyatos arányú működőgolyókkal. A pályaudvar jobb- és balszárnya egy-egy mandzardtetős, a középtesttel még tévedéseiben sem összhangzó, bérvillaszerű épület, még iszonyatosabb arányú működővázákkal telirakva. A három tömböt összefogja egy-egy alacsonyabb, „neoreneszánsz" oszlopokkal szegélyezett összekötő épületrész. Az egészet kiegészíti a rózsafűzéres működőoszlopokkal, felette „görög" háromosztású főpárkánnyal és — lapos tetővel kialakított főbejáró. Nos, kérdezem, hová jutnánk, ha a szocialis realizmust, az építés anyagi és mérnöki előfeltételeit nem egészítenénk ki, vagy nem előznénk meg művészetünk alapvető kérdéseinek tisztázásával, egy új művészeti közvélemény, közízlés megteremtésével, de legfőképpen egy olyan művésznemzedék nevelésével, amely megmenti majd kultúránkat a békéscsabai és hasonló barbarizmustól. Ez pedig másként nem lehetséges, mint öntudasító munkával; és ezzel mindig együttjár az utópia és a romantika, amit mi *ideáloknak* nevezünk. Természetes, hogy a szociális és gazdasági alapvetés nem kevésbé fontos munka, *de a legvirágzóbb gazdasági helyzetben sem leszünk képesek ideálok nélkül magyar kultúrát teremteni.* A békéscsabai pályaudvar és társai a legszomorúbb bizonyítékai annak, hogy nemzedékünkből hiányzik még a nagy és egyetemes *ideálok* átütő ereje, hiányzik még az a szellem, hit és elszánás, ami Lechner Ödönt majdnem egymagában egy heroikus művészeti szabadságharc megindítására késztette.

*

Egész bizonyosan meg fog történni kultúránk egész területén az a forradalom, ami zenében Bartók és Kodály munkája nyomán már végbement. *Karácsony* Sándornak — a „Magyar észjárás" című már ismertetett nagysikerű könyv szerzőjének — ez a megállapítása megérdemli, hogy minden magyar művész emlékezetébe rögzítse. Azok a fiatal titánok is, akik a nemzeti művészet gondolatáért folytatott küzdelmeinket eddig nagyon lenézték vagy figyelemre sem méltatták. Minden életképes szellem egyszer megérik s az egymás fölé rétegződött tapasztalatok, élmények, meglátások szintézisében feloldódnak a kamaszkor nyers dogmái. Akiben ez a szellem-élettani folyamat úgy jut el a kiteljesedés deltájához, hogy útja mindig a magyar sorsközösség medrében vezetett, abban a nemzeti kultúra kérdése eldöntött kérdés. A magyar művész kisértései igen nagyok, azt el kell ismerni. Nincs még köröttünk egy lenyűgöző történelmi atmoszféra. Sokan még nem merik vállalni magyarságuk művészeti

*) L.: „Magyar Nemzet" 1939 május 21. sz 17. old.

konzekvenciáit, mert féltik európaiságukat. Nem veszik észre, hogy *európaivá nemzettelenül nem lehetnek,* mert az európai kultúra az ittélő nemzetek önálló kultúráinak, a számlálóknak a közös nevezője: számláló nélkül pedig nincs nevező. Bartók és Kodály jól látták, hogy a magyar népzene semmiben sem hasonlít az európai népek zenéjéhez, mégis a magyar népzene tette őket európai művészekké. Építészetünk és iparművészetünk népi megnyilatkozásai is egészen mások, mint Európa bármely építő- és iparművészete és mégis ebben gyökerezik építő- és iparművészeti kultúránk európaisága, nem pedig a nyugati kultúrák utánzásában.

*

Szabadságharcot kell indítanunk nemzeti művészetünk elnyomóival szemben, folytatnunk kell Lechner Ödön korának forradalmát. A magyarságnak nemcsak a frontokon, de a kultúrák mérkőzésében is csatát kell nyernie. És ebben a harcban most sem szabad elernyednünk a fegyveres erők mérkőzése idején. A latinok közmondása: Inter arma silent Musae, nekünk azt jelenti: *a Múzsák a kardokat is élesebbé teszik.*

Csaba Rezső.

ZSINDELYNÉ TÜDŐS KLÁRA

Zsindelyné Tüdős Klára, egészen rendkívüli sikerű, külsőségeiben is attraktív előadást tartott az Iparművészeti Társulat kiállítási csarnokában. Az előadáson megjelent *Horthy* Miklósné főméltóságú asszony is és sok más közéleti előkelőség. A díszteremben sok meglepetés várta a nagyszámban felvonuló közönséget. *Erhardt* Ernő tervei szerint készült trónszerű pódiumra irányult minden figyelem, amit szellemes szcenikai beállítások tettek változatossá. Az emelvényt hatalmas fényszórók világították meg a filmhiradó felvételei alatt. Ugyanis a MTI nagy aparátussal megjelent az előadáson és három filmriporter dolgozott a hangos felvételeken. Ilyen miliőben tartotta meg Tüdős Klára előadását. A konferanszié szerepét *Fáy* Béla színművész töltötte be szórakoztatóan és szellemesen, kinek frakkjához fehér himzésű frakkmellényt készített Zsindelyné műhelye. A teremben egész idő alatt tompított világítás volt s a bemutatót halk, kitűnően összeválogatott hanglemezekről közvetített zene kísérte. Minden elismerést megérdemel Zsindelyné Tüdős Klára korszerű akciója, a rendezés újszerű elgondolása pedig *Richter* Aladár ötletességét s rendezői képességeit dícséri. — A nyolcvan eredeti és szebbnél-szebb ruhamodell bemutatásával összekötött tanulságos előadás iránt olyan hatalmas érdeklődés nyilvánult meg, hogy az egészet másodszor, sőt harmadszor is meg kellett rendezni.

A TANONCOKTATÁS és az iparművészek

Nagy örömmel vettük ismét tudomásul, hogy a Rozsnyói Iparostanonciskola választógyűlése *Kiss* Imre 25 éves iparművész kollégánkat igazgatónak választotta.

Egyesületünk vezetősége jól ismeri a tanoncoktatás terén működő iparművészek munkásságát A tanoncoktatás 50 éves évfordulója alkalmából 1935 évi június havában az Iparcsarnokban megrendezett Orsz. Tanonciskolai Kiállítást a M. I. O. E. egy ezen alkalomra külön alakított szakbizottsággal nézette meg. A kiküldött bizottság egyhangú megállapítása már akkor az volt, hogy az iparművészek a tanoncoktatás terén — de különösen a díszítő szakágazatokban — az ipari kultúra lejlesztésében jelentős és rendkívül értékes munkát fejtettek ki. A M.I.O.E vezetősége azóta is állandóan figyelemmel kiséri az iparművészek ilyen irányú munkásságának állandó lejlődését. Mindenkor örömmel büszkeséggel vette tudomásul az „Iparosnevelés" c lapban is közzétett eredményeket. Az iparművészek által elért sikerek mint pl. a Vallás és Közoktatásügyi Minisztérium 1935-ben egyesületünk két tagjának a kárpitos és ötvös-irányú szakrajzi „Vezérfonal" elkészítésére adott megbízása, vagy több iparművész igazgatói kinevezése a vidéki városok tanonciskoláihoz, vagy a Tanonciskolai Tanárok Orsz. Egyesületének hivatalos lapjában megjelent úttörő értekezéseik, vagy szakegyesületükben kifejtett közérdekű és önzetlen tevékenységük stb. stb. mind-mind képzettségük és rátermettségük bizonyítékai Ugyanakkor a M. I. O. E. vezetősége kénytelen azt is megállapítani, hogy az elismerés megnyilvánulása minden esetben az állam részéről, illetve a V. K. M. részéről történt, holott az iparoktatás terén legeredményesebben működő és úttörő munkát végző iparművészek a Székesfőváros szolgálatában állanak.

Tudvalévő, hogy a tanonciskolák szakirányúak s így az iparművészettel legszorosabb kapcsolatban álló nyolc szakágazat: a festő, szobrász, keramikus, nyomdász, kárpitos, könyvkötő és fényképész szak szerencsésen egy épületbe van csoportosítva Az említett szakágazatok legjava az iparművészek munkakörét képezi. Érthető tehát, hogy ennél az iskolánál több iparművész működik olyan eredménnyel, hogy teljesítményük országos viszonylatban is mintaképül szolgál.

Mint értesültünk Ujpest város közgyűlése elhatározta, hogy az ujpesti tanonciskoláknál — ahol eddig óraadók látták el a szakoktatást — tíz főhivatású állást rendszeresít s ezzel alkalmat nyujt az *állástalan diplomások* végleges elhelyezkedésére A közgyűlés hangsúlyoz a, hogy ezzel az intézkedésével nemcsak szociális céljai vannak, hanem biztosítani kívánja az iparostanoncoktatáson keresztül iparosaink általános műveltségének és *szakmai felkészültségének* a nívóját. Igen dícséretes és örvendetes Ujpest városának ez az elhatározása, de meg kell iti kérdeznünk, hogy *a tíz főhivatású állásból hányat juttatnak iparművész szakembernek?* A szakmai felkészültség az ipari műveltség ugyanis elsősorban általuk lesz biztosítható nem beszélve a diplomás iparművészek szociális helyzetéről. *(M. I.)*

bírálatok

A LAKÁSKRITIKUS

e rovatban rendszeresen figyelni fogja a napi lakás és bútoreseményeket, a bútorpiac, a tervező művészek tevékenységét, bírálatot mond a piacra hozott lakásberendezési cikkekről, tervezőink legújabb alkotásairól. Célunk a magyar lakáskultúra fejlesztése. Kritikánk mindig tárgyilagos, szókimondó és útjelölő lesz. Számítunk ebben a munkánkban az építőiparművészek segítségére, várjuk, hogy felhívják a figyelmünket a lakástervezés, a bútoripar és kereskedelem eseményeire. „Plakátkritikus" kollegánknak könnyebb a helyzete, mert bírálatának anyaga az utcán állandóan a szeme előtt van. A bútor, a lakás csak zártan, műhelyekben, üzletekben és lakásokban lelhető fel. Kevés az, amit az utcai kirakatokban látunk és a bútorkirakat egyáltalán nem ad képet igazi lakáskultúránkról. Kritikánk természetesen kiterjed az üzletek „eredményeire" is. Küzdeni fogunk azért, hogy tervező nélkül ne exisztálhasson egy „lakberendező" vállalat sem. És ha van már tervező az ilyen vállalatoknál, nem engedjük, hogy elsikkasszák a nevét, s üzleti számításaik rabszolgájává tegyék. Nehéz a helyzetünk, mert célt csak akkor érhetünk, ha névvel írunk a bonckés alá vett bútorról, vagy lakásról, hangsúlyozzuk azonban: nem személyeskedés vezet, amikor netán nem csak dícsérő lesz szavunk, hanem hibákat megmutató is. A jóért, a fejlődésért indítjuk útnak rovatunkat. Egyben a kollégák fejlődésének munkásságának útjelzője és katalógusa is szeretnénk lenni. Ki mennyit, hogyan és mit dolgozik? Sokat jelentő feladat ez, mert a bírálat az előbbrejutást, a hírnévszerzést is elősegíti. Ezért kérjük a kollégákat, hívják meg a „lakáskritikust" műveik „sajtóbemutatójára". Nem általánosságok, nem közhelyek, frázisok és tapogatózó mondatok tárháza lesz e rovat, hanem a kemény és őszinte munkáé. Ha magunkon érezzük a figyelő és kontrolláló szemet — meggondoltabb, jobb lesz a munkánk. Örülnénk, ha megértéssel és örömmel találkozna törekvésünk, s ezzel is előbbre jutnánk céljaink felé.

(—ász.)

●

A KÉPKRITIKUS

örömmel számol be arról, hogy Dióssy Antal tagtársunk a a Műcsarnokban egy 60 darabból álló gyüjteményt állít ki díszfestményeiből, főképp stockholmi és norvégiai tartózkodásának idejéből. Egy csendes lélek boldog perceit tükrözik vissza ezek a képek. Szeretet és hit van bennük, ami az emberrel elfeledteti a háborus pszihozus izgalmait s a szemlélő örül, hogy vannak még emberek, akik belső életet tudnak élni. Új felfogás alakul ki vízfestményeiben. Már nem a régi, keményen és precízen kereső képei fellágyulnak, harmonikusabbak és melegebbek. Szerencsés változáson megy át és jó irányban halad. Az osloi „Esti hangulat" és a stockholmi „Rakpart"-ja erősen hansúlyozzák vízfestményeihez fűződő szeretetét. Hazai témáiból a „Füredi öböl„ és az „Eső után" című képei azok, amik különösképp említésreméltóak, mert ezek a legvilágosabban dokumentálják útjának helyességét.

(O.)

A PLAKÁTKRITIKUS

szeptemberi szemléjén örömmel látta, hogy a háborús hangulat ellenére (amelytől minden reklámtevékenység visszaesését, sőt megszűnését várhattuk) hirdetőoszlopaink újra megszínesedtek hirdetvén, hogy mégis élünk. Rádiógyáraink „ősi" szokás szerint megkezdték őszi reklámharcukat. Ott látjuk D. Szabó nagyméretű, angyalos „Standard"-plakátját, amely témájával kellemes ellentéte a mai zord időknek. — Az „Orion"-gyár szintén nagyméretű plakátjáról megállapítjuk, hogy vagy ugyanezt, vagy egészen hasonlót láttunk már tőlük; minden plakátjukat egyforma kék és sárga színben terveztetik s emellett témáik semmitmondók — tavalyi plakátjuk jobb volt. — Még egy nagyméretű plakátról kell szólnunk: Konecsni „ABC" szappanplakátjáról. Tervezője megmutatja, hogy nagyméretű mosószerplakátban is lehet ötleteset és művészit alkotni, bár keze meg volt kötve, mert a gyár is ragaszkodik bizonyos színekhez. — Gebhardt „Szénásy" plakátja kedves humorú, jó merkantil-plakát; a rajta szereplő kisdiák Bocskay-sapkája azonban zsinóros magyar ruhát kíván, amely nélkül ma már nehéz a magyar diák típusát elképzelni. — A „Protestáns Napok" úgy témájánál, mint kivitelénél fogva dilettáns plakátját egészen rossznak találjuk, — a nyitott bibliára mutató glóriás kéz — s enyhén szólva csodáljuk, hogy e mű utcára kerülhetett, mert tudomásunk szerint egy plakátpályázat is lezajlott, s nem hisszük, hogy ne lett volna a pályamunkák között kivitelre alkalmasabb plakát.

(KL.)

M.D.K.

Konecsni

Plakátrajza "Vegyünk Erdélyi Nyeremény Kötvény
cimmel.

Szinházi Magazin, Bp. 1941. dec. 17-23. IV.
évf. 52. sz. hátsó boritólap belső felén.

Konecsni György

---

ird

Képzőművészetünk
tíz éve. 7 Bp. 1955.
(Képpel.)

7 Műcsarnok.

M.D.K.

Konecsni

Karikatura Nagy Endréről "Egy jó vendég" cimmel "A hét humora" c. rovatban.

Rajz Latabár Árpád szinművészről /karikatura/ fenti rovat tréfájának illusztrálására.

Szinházi Élet. Bp. 1931. dec. 13-19. XXI. évf. 51. sz. 38-39. lap.

Konecsni Ferenc Gy.

Alkotása a Nemzetközi Idegenforgalmi plakát-kiállitáson.

B.H.936.II.1.

Konecsni György

Az Országos Magy. Idegenforgalmi Hivatal részére készitett plakátért, elismerő oklevelet kapott.

B.H.036.II.8.

MDK

Konecsni György

az Iparm.Orsz.Egyes. ezüstérmét kapta

Orsz. Magyar Iparm. Kiáll. Müvészet 1938.
III. évf. 22.sz. 161.l.

MDK

Konecsni György

Művészet 1938. III. évf. 22. sz. 16o.l.

MDK

Konecsni György

Budapest fürdőváros

/-t/.: Plakátkiállitás a Nemzeti Szalonban.
Az Est 1936. febr. 2. 9.1.

MDK

Konecsni György

Diplome d'honneur kitüntetése az 1937-évi párisi nemzetközi világkiállitáson.

Cikk: A párisi világkiállitás magy.pavillonjának kiváló nagy sikerének mérlege.

Magyar Iparművészet 1938. 178.l.

MDK

Konecsni György

Grand Prix-vel tüntet ék ki az 1937-évi párisi nemzetközi világkiállitáson.

Cikk: A párisi világkiallitás magy.pavillonja kiváló nagy sikerének mérlege.

Magyar Iparművészet 1938. 179.1.

MDK

Konecsni Görgy festőm.

Megnyitották Kassán az ... iparm. tárlatot. Uj Magyarság, 1943. máj. 11.

MDK

Koneczni György, ip.müv .

az Iparművészek Országos Egyesületének ezüst érmét nyerte.

Kik nyerték az iparművészeti díjakat.
Magyarság. 1938. nov.15.

MDK

Konecsny György

Plakátfestő művészetét mutatta be a Kassan
rend.iparművészeti kiáll.-on.

Délibáb,1943.máj.22. 21.sz.XVII.évf.

KONECSNI GYÖRGY

az Iaprmüvészek Országos Egyesületének ez üst érmét nyerte az első magyar iparmüvészeti tárlaton.

A REGGEL, 1938. nov. 14.

KONECSNI GYÖRGY

AZ Iparművészek Országos Egyesületének érmét nyerte

Pesti Napló, 1938. nov.15.

Konecsni György

Palotay Gertrud =
Magyar népviseletek.
Fenti 12 mintés
számos egyszínű Egyé-
vel
Officina.

P é n z t

a gyulafehérvári székesegyház helyreáll

Hó	Nap	T á r g y :
VII.	1.	1915.I.félév leszámolás
		többletkiadás áthozata
	8.	Faur György tetőjavitás
	28.	Fábry Péter tetőjavitás
	31.	Fellner Leo fénymáslato
VIII.	14.	Heti munkabérjegyzék
VII.	31.	Fridli Sándor épitésvez
		julius havi illetéke
VIII.	18.	Möller müépitész tiszte
		1915. III. negyedre
	21.	Heti munkabérjegyzék
	25.	Portland cementért és m
	30.	Fridli Sándor épitésvez

Konecsni György

III. dij -

l,

Reklamélet

1932. 4. l.

Konecsni György

Erdély plakatja
Szinesen repr.

l.

Magy-Iparm

1941. 12. l.
és mellékl.
17 l.

Konecsni György

1 -

Magy. Iparm

1941. 132. l.

Rákóczi Ferenc a szultánnál.

n, olaj, 60×65 cm.
i Arnold gyüjteményéből.
polyi Arnold képgyüjteménye. Új Magyar
ion, II., 1871., 376. l. — Gerevich PA,
20. l. — Gerevich IPGY, 94. l.

YAR (?) FESTŐ, 1710 körül
: *csatajelenet* (56. kép)

: *csatajelenet*
n, olaj, egyenként 32×35 cm.
i Arnold gyüjteményéből, ki 1870-ben kül-
1 vette.
polyi Arnold: Századok, IV, 1870., 572. l. —
Gerevich PA, 220. l. — Gerevich IPGY,
4. l. (Képe az elsőnek 94. l.)

YAR FESTŐ, 1710 körül
: *lovasok*
n, olaj, 26×35 cm.
Gerevich PA, 220. l.

YAR FESTŐ, 1717 körül
zi Ferenc fogadtatása a szultánnál
kép)
ri ebéd Rákóczi tiszteletére
n, olaj, egyenként 81×116 cm.
i Arnold gyüjteményéből, ki 1870-ben kül-
n vette.

MDK

Konecsni György, festőm.

A fővárosi gyógyfürdők részére kiírt plakát-pályázatok eredménye:

K.Gy. az 500 pengős I.dijat nyerte.
/ "Hygiea" jeligéjü pályaterverel./

Pályázatok. A Szent Gellért Gyógyfürdő és Szálló Magyar Iparmüvészet. 1932. 203.l.

Konecsni György

Élet.

Ujmagyképzőm. II.

11, 12, 13. t.

63. l.

olgárnő.

llvaés diszbe ~~öltözve~~ vannak ábrázolva ~~a Pesti~~ ~~ről~~
ony balkezével vállkendőjét fogja s kezfejés jobbja-
nig a férfinél bot és kezfű van. Az asszony öltözete:
gyanilyen csipkével s hátul csokorra kötött piros sza-
ros kötény, rózsaszinű szoknya három fodorsor-
rfié: három szögletes kalap csokorral, körülcsa-
endő, kék mellény, piros nadrág, zsinóros kabát
szárú csizma sarkantyúval. A háttér Pest
t szigettel. Jelirata a kép alatt két-két sor-

-osi Polgár
lgárne
ürger und Frau
s der Stadt.

23."

et, méretei a réclapnak 25·5 : 19·3 cm.
Beyer K.
4977 (szines).
nnoniens Bewohner. Wien, Cappi 1816.

217/96 N° 31.

Konecsni György

K 1

• PÁLYÁZATOK •

A SZENT GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ ÉS SZÁLLÓ által a fővárosi gyógyfürdők részére kiírt plakátpályázat eredményéről az alábbiakban van módunkban beszámolni: A pályázati határidő november 26-án járt le, mely időpontig összesen 107 pályamű érkezett be. A bírálóbizottság november hó 28-án ült össze. Tagjai voltak: dr. Ugron Gábor v. b. t. t. a Képzőművészeti Tanács részéről, dr. Antalffy Géza főjegyző a közművelődési osztály részéről, Balogh Sándor, a Reklámélet szerkesztője, Bánlaky Géza, a Szent Gellért-szálló központi igazgatója, Csánky Dénes mint a Főváros felkért művészeti szakértője, Domonkos Gyula a városgazdasági bizottság részéről, Girardi Tibor a Szt. Gellért-gyógyfürdő üzemigazgatósága részéről, Kovácsházy Vilmos tanácsnok a városgazdasági ügyosztály részéről, Rosner Károly, a Magyar Grafika szerkesztője, Szablya Frischauf Ferenc az O. M. Iparművészeti Társulat részéről. A bírálóbizottság megállapította, hogy a beérkezett pályaművek mértéke minden tekintetben megüti azt a nívót, melyet a magyar grafika kivívott magának és így a pályázat igen eredményesnek mondható. A bírálóbizottság döntése a következő: Az 500 pengős I. díjat Konecsni György «Hygea» jeligéjű pályaterve, a 300 pengős II. díjat Végh Gusztáv «Tub» jeligéjű pályaterve nyerte. Megvásárolta ezenkívül még a bizottság Fejes Gyula és Nemes László együttes, valamint Pólya Tibor és Mihály Iván pályaműveit. A pályadíjnyertes műveket legközelebbi számunkban fogjuk közölni.

MAGYAR IPARMŰVÉSZET 1932. 203. l.

helyi Agyagipar, Horváth Géza, Ihrig Sarolta, Iparművészeti Iskola, Székfőv. Iparrajziskola, Járitz Mária, Juvanez Iréneusné, N. Kandó Magda, dr. Katona Sándorné, Kelemen Aranka, M. Kende Jolán, dr. Kenyeres Györgyné, Kiliánné Lipták Lizy, Kiss Erzsi, Ligeti Miklós, Lux Elek, Manus R. T., Markup Béla, Misák László, Molnár Kálmán, Nádas Józsefné, Nádor Lajos (Astra), Nagy Ferenc, Áll. Nőipariskola, Nesnera Ida, Ohmann Béla, Okrutzky Erzsébet, Páder Emma, R. Papp Hermin, Seenger Béla, Simon Aranka, Schöntheil nővérek, Schuller Klára, Schüller Károly, Szabó Olga, Borzai Szuchy Ferenc, Temesváry Ilona, Tóth Gyula, Varga Béla, Varga Ilona, Váradi Irén, Vladár László, Vladár Sándor, Z. Vozáry Emmy, Vörösváry László, M. Walter Edith, Zilzer Hajnal, Zsolnay-gyár.

A debreceni «Bundá»-ban rendezett társasebéd után a budapesti vendégek a legújabb nagyszabású építkezéseket tekintették meg és az esti gyorssal visszajöttek a fővárosba. A kiállítás november 15-én zárult.

A rendezéssel kapcsolatban külön kell kiemelnünk: Oláh Istvánt, M. Walter Editet, Nagy Ferencet és Horváth Györgyöt, akik a rendezés munkájában voltak sok szeretettel kiküldötteink segítségére. Sz. I.

DECEMBER 3-ÁN nyílt meg az O. M. Iparművészeti Társulat karácsonyi iparművészeti kiállítása és vására a Technológia kiállítási termeiben (VIII., József-körút 6). A változatosan rendezett, pompás anyagot bemutató kiállítás, melyen mintegy 100 kiállító iparművész szerepel, eddig is igen nagy forgalmat bonyolított le, úgyhogy annak anyagi és erkölcsi sikere máris biztosítva van. A ki-

MDK

Konecsni „graf.

plakátjai ugyszintén D.Szabó Istváné kiválóak.

/f.j./: A magyar iparmüvészet első országos tárlata.
Orsz.Iparmüv.Tárlat.-v.Lloyd -palota.
Pesti Hirlap. 1938. nov. 6. 11.l.

Konecsni György

1927/28 - 1930/31

Ferképzomfoiskàvk

103.l.

Konecsni György

Źród
z
Müvészet 1941.
39. n. 57. l (Interi-
eur a MAV pavillon
jából.)

Autorok, XV. és XVI. századbeli olasz

IV. 35.

Konecsni György

az alábbi kiállítás
I. és II. díja.

Ivód

Művészet 1941. 38. sz.
34. l. F (Nemzetközi
idegenforgalmi és pla-
kátművészeti kiállí-
tás P.)
F 37. l. P, képpel.

Térkép.

E lapon, a melyhez föl
HAZIADUM VIRTUS Virtus
Pietatis habes körirattal, szem
Viae veteris per montem Magnam
novae sub pede ejusdem Montis
Húros-Zsuffay Approbatum Jur
Balra fölül az EXPLANATIO LITT
van adva.

Szines rajz, mér. a

3215. VADÁSZFEGYVER, ismétlő, golyós, 8 mm, Mauser. Vászontokban 250

3216. VADÁSZFEGYVER, kétcsövű, golyós, 8 mm, Smith & Habermann, Suhl. Bőrtokban 200

3184. ÍRÓGÉP. Underwood 16
3185. SZÍNHÁZI LÁTCSŐ, gyöngyházfoglalatban. Busch. Multinet 250
3186. RAJZESZKÖZ, tokban 32
3187. SZÍNHÁZI LÁTCSŐ. Bőrtokban 10
3188. HEIDOSZKÓP FÉNYKÉPEZŐGÉP. Zeiss, Tessár. 1:4.5-ös lencsékkel és egy keresőlencsével. Bőrtokban 18
3189. SZÍNHÁZI LÁTCSŐ. Goerz, Unipont. Bőrtokban 300
3190. PRIZMÁS LÁTCSŐ. Optika, 8×. Bőrtokban 38
3191. SZÍNHÁZI LÁTCSŐ, gyöngyházfoglalatban. Calderoni és társa 55
3192. PRIZMÁS LÁTCSŐ. Sultár, II. 8× 10
3193. SZÍNHÁZI LÁTCSŐ. Busch, Multinett 55
3194. THORNTON—PICKARD (altrinchem) trópikus tükörreflex fényképezőgép, 9×12, formátum-tokban. Hozzávalók: 6 drb kettős kazetta tokban és packfilmkazetta. 2 vászontáskában 18
3195. PRIZMÁS LÁTCSŐ. Minor, 8×. Bőrtáskában 600
3196. SZÍNHÁZI LÁTCSŐ nyéllel, zománcozott 60
3197. PRIZMÁS LÁTCSŐ. Ross, London. Power, 6×. Bőrtokban 22
40

Koncsoni György

illusztrálta az alábbi
művet.

Palotay Gertrud:

Magyar népviseletek.

Bp 1939 [2]-1

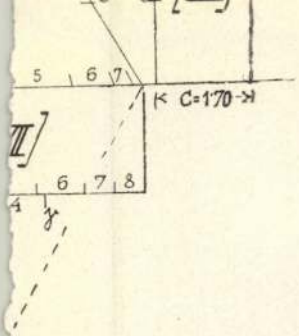
5
6
7
C=1.70
6
7
8
4
y
b=5m

Konecsni György

l.

Bán

228 – 231. l.

232 – 233 l.

254 – 255. l.

HELYSÉG

SZEPES-IGLÓ

VÁRMEGYE

ÖRZÉSI HELYISÉG

R. kat. plébánia templom

TULAJDONOS

SZAKCSOPORT

ötvös

KOR

XV sz.

MÉRET

TÁRGY

Szentségtartó.

LEIRÁS (ANYAG, MEGMUNKÁLÁS, DISZITÉS, FELIRAT, JELZÉS):

Ezüst. ...

Patrona Hungariae" ala...

"Jó, alak, Jézus meg kin...

karélyi talpán kivágott ...

FÉNYKÉP, RAJZ

Koneczni György

Grafikus

Mil. 1908.

l.

Bund Gra

69. l.

A m. kir. vallás- és köz

11027. szám.

A Műemlékek O
Mk. Ernőkre

Hivatalból.
Közszolgálati ügyben.
Dij átalányozva.

Koncesni György

l.

Müvészet (Kende)

1939. 25-26 m

57. l.

~~xxx~~

Villa Rino

Velence - Canal Grande

Viti Eugenio

Félalak

~~Xolfx Ferrarix Xxxxxx~~

Wolf Ferrari Teodoro

Il Grappa: S.Zenone Ezzellini

Zanini Gigiotti

Konecsni György

építénhallgató

Kotsis Iván kari-
katúrája, repr.

Megfagyott Mursilus

1929. 18. l.

Parragh Tsenc

tartozás P 200.—

Konecsni György

úvod

A Pesti Városháza

1934. 12. n. 23. l.

Konecsni - Kling

wód

=

Rosner Károly:

Idegenforgalom és idegenforgalmi propaganda.

a

MAGYAR IPARMUVESZET

1935. 203. l.

Konecsni György

1940. évi milánói
Triennalen Grand
Prix

MAGYAR IPARMUVESZET
1940. 81. 9.

10.- P, jogi személyeknek 2
küld a kiadóhivatal: Budape

Hogyan képz

Rendkivül érdekes
le legutóbbi számában Vask
azt Benes és társai Londonl
természetes alapköve Csehs
állitása, sőt domináló szer
vák-lengyel államszövetsége
tesen itt az, hogy mit szól
kintve Európát két részre
népeknek szolgáltatná ki,
jetnak. Világosan láthatjul
nultak az 1918-as párisi b
és gyors bukásán, mert ism
nélkül akarják Európa uj a
tanulás hozza magával azt,

6559 sz.

ó ..... nap.

KIRÁLYI MAGYAR
EGYETEMI NYOMDA
BUDAPEST

KÖNYVESBOLT IV, Kossuth Lajos-utca 18.
Telefon : 1-895-40 és 1-862-81.

Konecsni

grafikus

l. -

a 1

MAGYAR IPARMUVESZET

1937. 24. l.

Konecsni

R. K.:

Idegenforgalmi plakátkiállítás a Nemzeti Szalonban.

MAGYAR IPARMŰVÉSZET

1936. 50. l.

< Konecsni György >

< > Hősi halottak táblája. Kiadta a Hadirokkantak, Hadiözvegyek és Hadiárvák Országos Nemzeti Szövetsége. Bpest, 1941.

A kultuszminisztérium könyvajánlásai.

Hivatalos Közlöny

Kiadja a m. kir. vallás és közokt. minisztérium

1941. ápr. 1.

VASÁRNAP
30
Kat. Fekete v.
Prot. Izidor
Ó-g. 17. Nb. 4. v.

N. k. 5 ó. 44 p. N. ny 18 ó. 25 p.

HÉTFŐ
31
Kat. Guidó ap.
Prot. Árpád
Ó-g. 18. Cirill

IV. HÓ ÁPRILIS

KEDD
1
Kat. Hugó pk.
Prot. Hugó
Ó-g. 19. Krizsánt

SZERDA
2
Kat. P. Ferenc
Prot. Áron
Ó-g. 20. Szabb.

CSÜTÖRTÖK
3
Kat. Rikárd p.
Prot. Keresztély
Ó-g. 21. Jakab

PÉNTEK
4
Kat. Fájd. Szűz
Prot. Izidor
Ó-g. 22. Vazul

SZOMBAT
5
Kat. F. Vince
Prot. Vince
Ó-g. 23. Nikon

Ixr. 8. S. Zav

Konecsni György

festő

a budapesti állatkert

plakátpályázatán

1941-ben III. díj.

Magyar Nemzet

1941. okt. 25.

MDK

Konecsni Gy.,festö

a párizsi világkiállitás magyar pavillonja /tervezte Györgyi Dénes,müépitész/ idegenforgalmi termének dekorativ falfestményeinek müvésze.
Illusztr. 162.l. felsö kép.

Magyar Iparmüvészet. 1937. /?/ illusztrációk.

A párizsi világkiállitás magyar pavillonjáról.
157-164.l.

MDK

Konecsni-Kling
plakát

Rosner K: Idegenforg. és idegenforg-i propaganda.
Magy.Iparmüv. 1935. 202-203 l.

Koncesni Györaj

Ladd
2

Magy. Tparm.
1938. 325. l.

Konecsni György

—

d. —

Magy. Iparm

1938. 221. l.

— Őszi kiállítás, 1930., Ipolyi, 45.szám. —
hon RMF, 46. l. — Pigler Evag, 123 —
l. (Képei 126. és 123. l.) — Éber László:
rvismertetés, MM, X., 1934., 255. l. —
: Pótlások, AÉ, XLVII., 1935., 169. l. —
y Miklós: A szepesi és sárosi táblakép-
zet 1460-ig. Bp. 1938., 9. l.

RGI FESTŐ, 1450 körül

Kalászos Madonna előtt térdelő lovaggal

a, 60·5×45 cm.

fel 1839-ben elárverezett bécsujhelyi
rnold gyüjteményéből.

nt a térdelő lovag melletti sárkány
stől 1468-ban alapított Szent György-
A lovag rajta térdel a sárkányon s e
ak annyit jelenthet, hogy a lovag
, ily késői datálást a kép stílusa nem

niss einer Sammlung altdeutscher
de... Wien 1839., 30. szám. —
l: Lexikon der Wiener Gemälde-
ngen II. kötet, München, 1914.,
— Gerevich IPGY, 87. l. — Pigler:
e aux épis. Gazette des Beaux-Arts,
II. kötet, Paris, 1932., 136. l. —
vag, 134. l. (Képe 135. l.) — Éber
Könyvismertetés. MM, X., 1934.,
— Pigler: Pótlások, AÉ, XLVII.,
69. l. (Benesch szerint a halleini
műve.) — Hoffmann Jegyzetek, 24. l.

Koncesni György

l.

Magy. Iparm.

1938. 261 l.

Esztergom látképe a Szenttamáshegyről

Jelezve lent jobbra: H. Sattler, 1873.
Vászon, olaj, 165×260 cm. (Első emeleti fogadó.)
Simor prímás rendelésére készült.
Beszédes Kálmán: Az esztergomi érseki képtár. Esztergom, II., 1875., 44. szám. — Maszlaghy II., 458. szám.

Az esztergomi prímási palota

Jelezve lent jobbra: H. Sattler, 1883.
Vászon, olaj, 165×260 cm. (Első emeleti fogadó.)
Maszlaghy II., 459. szám.

A Szent Péter-tér Rómában

Jelezve lent jobbra: H. Sattler, 1873.
Vászon, olaj, 95×159 cm. (Első emeleti fogadó.)
Simor prímás rendelésére készült.
Beszédes Kálmán: Az esztergomi érseki képtár. Esztergom, II., 1875., 44. szám. — Rényi 23. l. — Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 849. l. — Kőrösy László: Esztergom, Esztergom, 1887., 239. l. — Maszlaghy II., 192. szám.

A római Konstantin-bazilika

Jelezve lent jobbra: H. Sattler.
Vászon, olaj, 95×127 cm. (Hivatal.)
Simor prímás rendelésére készült.
Beszédes Kálmán: Az esztergomi érseki képtár. Esztergom, II., 1875., 44. szám. — Rényi 23. l. — Kőrösy László: Esztergom. [illegible] 239. l. — Maszlaghy II.,

Koncesni Gyorány

l.

Magy. Iparm.

1938. 203 l.

107. kép. *Pierfrancesco Fiorentino: Mado a kis Jézussal.*

Pesellino miniatore. Dedalo, XII., 19 88. l. (Képe 88. l.)— Berti Toesca, 950—9 l. (Pesellino.)—Delogu, 184. l. (Képe 172 (Pesellino.) — Leopold—Lippay 55. l.

PETRUCCIOLI, COLA (orvietói festő, X század második fele)

Háromkirályok. Madonna trónon

Fa, tempera, 34×44 cm.

A kölni Ramboux- és az Ipolyi-gyüjteményből

Hátlapján márványutánzatú festésben: Giova da Melano (sic!) — Ramboux, 107. sz (Giovanni da Melano.)

PIEMONTI ISKOLA, XV. század

Hármas kép. Balról *Sienai Szent Bernardin*, kö pen *Madonna a kis Jézussal*, jobbról *Ren Szent Antal*

Fa, tempera, 48×83 cm.

A Bertinelli-gyüjteményből.

-ó: Az esztergomi hercegprímási kép Magyar Korona, III., 1879., 20. szám. Maszlaghy II., 50. szám.

PIERFRANCESCO FIORENTINO (firen festő, XV. század második fele)

KONECSNI GYÖRGY

Frank János: Góra Gert mutatnak

Bp. Magvető 1975

Bartha László: Őszi vadászat

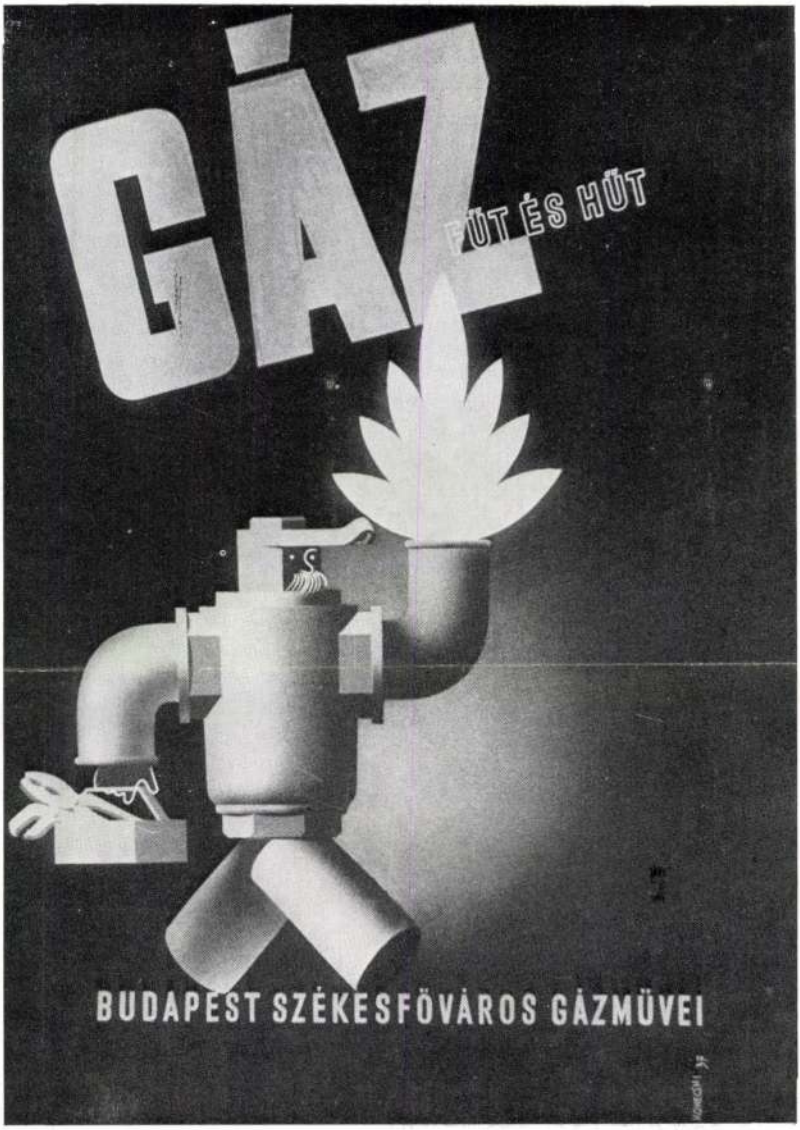

Konecsni György: Gáz fűt és hűt

Konecsni György, lelő-grafikus művész

1021

1976. VII.27. 18,30. Ea.

Esti Magazin.

- Konyecsnyi György életműve a Galériában.

- A kiállitást D. Fehér Zsuzsa rendezte és nyitotta meg.

- Kalauzunk Lengyel Anna.

- Konyecsnyi Györgyöt mindenki úgy ismeri, hogy a magyar plakát művészet legnagyobb alakja, megteremtője, művészi szintre emelője. Ez a most nyiló kiállitás pedig az egész életművét, mintegy 308 művetfestményt, grafikát természetesenplakátot is és szobrokat is tartalmaz, ezeket is kiállitették.

- Konyecsnyit nem kell felfedezni, hiszen "laureatus" mestere volt művészetünknek. Ami aktuálissá tette ezt a kiállitást, az a tragikus korai halál, másodszor maga az anyag, ami megdöbbentő volt. A plakátanyag, ami végig kiséri az életét, az egy teremben került elhelyezésre. Felépiése a kiállitásnak kiséri a Konecsni féle ábrázolási módnak, lelki világnak változásait. Minden technikát kiptóbál, zománc, repesztés, golyóstoll, tuss, tollrajzok, sőt az olajfesték, collage együtt, tehát alig tudnék mondani technikát, amit ő ne próbált volna ki. Ezek a magyar rajzművészet kiemelkedő alkotásai. Ami meglepetés lesz azt hiszem, az a 19 hang lemezborító terv.

- Nem emlitette, de itt van a kiállitáson, az a magyar képző művészetben páratlan anyag, aminek csak egy részlete készült el éppen a halála miatt, A magyar nyelv története, rajzokon. Ezt ő úgy gondolta, hogy egészen a Tihanyi Alapitólevél, egyetlen magyar mondatától, tehát a Fehérvárra menő hadúrra mondattól, egészen József Attilláig megrajzolja a magyar nyelvet.

- Valóban páratlan kisérlet, sőt nagy eredményekkel rendelkező kisérlet ez. Ehhez azonban a páratlan és zamatlás rajztudáson kívül még valami kellett, az a szent indulat, ami fűtötte Konecsnit élete utolsó éveiben. Sokszor tárnaságban szürtölődött azon, hogy a magyar nyelvemlékeket, a magyar kultura régi emlékeit, mért nem viszik be jobban a köztudatba és ő maga látott hozzá, hogy ezeket megközelithetővé tegye olyan emberek számára is, akik a képi beszédből jobban értenek.

- Meddig lesz nyitva a kiállitás?

- Szeptember közepéig szeretnénk nyitvatartani, elsősorban azért hogy már az iskolák is megtekinthessék.

1021

1976.VII.27.Tv.19.30 Szné/

Tv-híradó.

-Konecsni György az alkalmazott grafika és a plakátművészet ma már klasszikus mestere,grafikus és festőművész,1969-ben, halála előtt egy évvel,gyüjteményes kiállitáson adott számot művészetének fejlődéséről,önmaga és a közönség előtt.Az azóta eltelt évek során alkotói hagyatékából hatalmas,művészi felfedezésekkel szolgáló anyag került elő,amelynek egy részét a Nemzeti Galéria ma megnyilt kiállitásán mutatja be.A több mint 300 alkotás között elsősorban azok láthatók,amelyek Konecsni Györgyöt a technikával,mint eszközzel kisérletező művészt mutatják be.Hogyan alakitotta ki művészi lemezberitóit,vagy próbálkozott különböző anyagokkal,és alkalmazta a repesztéses technikát,mint ahogy ezt a páva, variációk felülete mutatja. Műhelymunkának készültek, a müterem polcairól kerültek a kiállitásra a szobrok.Egy, a természet által csiszolt kő amely ben a művpszi harmoniát látta meg.Kisérletezett nyomtatott képpel és ujságkivágásokkal.Kollázs technikával különös képi világot szerzett.A művész belső világáról azonban legőszintébben nem ezek a képek,alkotások,tanusitanak,hanem néhány, most először kiállitott grafikája.A kisérő gondolat is vallomás.

-Egy kőszobor áll előttem,valami régi isten.Milyen kicsi és terz szegény.

-A Konecsni György hagyatékából rendezett kiállitás egyes darabjai a művész eddig nem ismert világát tárják elénk.És ez a világ ,ahogy a katalógus is irja,elemzésre és felfedezésre vár még.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

Budapester Rundschau

György Konecsni
1976 AUG 9

32/1976 1021

Der Kentaur Schnitt 1953—1957

Der schlechte Husar Schnitt 1953—1957

Gedenkausstellung eines grossen Grafikers

György Konecsni (1908—1970)

Geboren im Jahre 1908 in Kiskunmajsa, absolvierte György Konecsni seine Studien zwischen 1927 und 1931 an der Hochschule für Bildende Künste. Nach 1948 leitete er den Lehrstuhl für angewandte Grafik und unterrichtete von 1961 bis zu seinem Tod auch an der Hochschule für Kunstgewerbe. 1937: Grand Prix auf der Pariser Weltausstellung, 1950 und 1952: Kossuthpreis, 1968: Verdienter Künstler der UVR.

★

Jeder kannte ihn in Ungarn, denn der unerreichbare Meister des „Fresko" unserer Zeiten, des Plakates nämlich, verkündete sein künstlerisches Credo und Engagement mit denkbarster Lautstärke: an den Mauern der Straßen.

Er war in der Tat ein engagierter Künstler, der es niemals als unter seiner Würde stehend empfand, die einmal erkannte Wahrheit seinen Zuschauern möglichst direkt mitzuteilen. Und mit welch elementarer Kraft tat er dies und zugleich mit welch feiner Empfindsamkeit! Geradezu erschütternd ist das Plakat, mit dem er im Jahre 1945 im wahrsten Sinne des Wortes auf Budapests Trümmern einem entschwundenen Zeitalter, einer gescheiterten Ideologie und einer daraus entspringenden Unmenschlichkeit Abschied sagte. *Trommeln, Trommeln, Trommeln schlagen, Auf Soldaten, ihr Soldaten! Vorwärts, vorwärts, eins, zwei...* (s. Plakat Seite 1).

Entwürfe, Varianten und Werkstattstudien seiner Plakate — zu sehen auf der soeben eröffneten Gedenkausstellung in der Nationalgalerie, in der Budaer Burg — zeigen, auf wie hohem Niveau und mit welch zauberhaftem handwerklichen Können er jeder Reklamebestellung nachzukommen vermochte. Sein Plakat *Der Tiergarten* aus dem Jahre 1937 scheint mit seinem frappanten optischen Effekt eine Vorahnung der Erkenntnisse Vasarelys zu sein, die der weltberühmte Landsmann erst gut anderthalb Jahrzehnte später entdeckte.

Konecsni, wie er sich heute in der Budaer Burg präsentiert, bereitet selbst seinen Kennern manche Überraschung. Nicht nur, weil dem überaus reichen Nachlaß diesmal auch die weniger bekannten Grafiken und Illustrationen entnommen wurden, sondern weil sich dem Zuschauer ein neuer Zug seiner künstlerischen Anschauung erschließt: Ein oft schon bis zum Absurden ironischer Konecsni st sich vor.

Von diesem, ein wenig heim gehaltenen Wesen allerdings das Plakat *Ka liendame*, entstanden fast drei Jahrzehnten, sc einiges erkennen. Ziem geziert ist die ganze Ze nung eine einzige Grim und die herabgefallene w Rose setzt als echten treffer den Punkt aufs i

Es folgen die grafis Werke ironischer Inspira eines charaktervoller als andere: *Der Kentaur*, d

Kameliendame Tempera 1947

Menschenkopf streng und kritisch zurückblickt auf sich selbst und auch auf uns, die Figur des *Schlechten Husar*, eine Verspottung des selbstgefälligen Nationalismus, die *Zusammengehörigkeit*, ein grotesk und eben nicht als zusammengehörig dargestellter Doppelakt (S. 10). In dieser Serie repräsentiert die Federzeichnung *Don Quichote* schon nicht mehr das einfach Ironische, sondern die schonungslose Enthüllung, denn der Held ist deshalb so einsam und ausgeliefert, weil er sich geradezu wahnwitzig von der Wirklichkeit loslösen will (S. 7).

Auch die lyrische Note fehlt nicht in dieser überaus reichen Ausstellung — immerhin bezeugen neben 380 Zeichnungen, Illustrationen, Grafiken, Werbegrafiken und Plakaten auch noch kleinplastische Werke die außergewöhnliche Vielfältigkeit seiner Begabung. Anschaulich präsentiert sich dieser Wesenszug auf der Schallplattenhülle für *Tod und Verklärung* von Richard Strauss (S. 2), in der Federzeichnung *Altungarisches Marienlied* (S. 4) und teilweise auch in der Federzeichnung *Kunsthistorische Assoziationen* (S. 6).

Denn selbst wenn er die menschlichen Schwächen aufdeckt, blickt Konecsni mit einer packenden humanistischen Sanftheit auf seine Helden oder Antihelden. Er empfand immer ein tiefes Verständnis für den Menschen — ihm diente er jederzeit mit seiner Kunst: mit der lautstarken bildlichen Sprache der Straße ebenso wie mit den intimen Grafiken, den Tafelbildern oder auch mit Pannos in öffentlichen Bauten. **János Nemes**

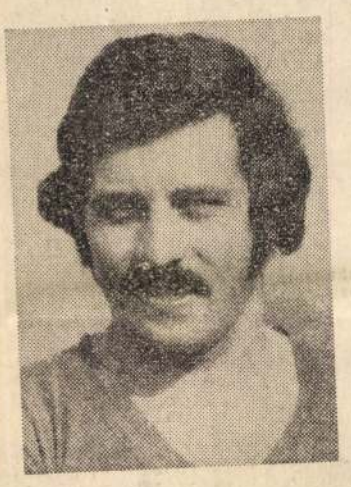

Sztanity, und Géza Csapó (Kajak-Kanu)

EN

mit großer Überlegenheit. Die Frauenauswahl im Handball belegte den dritten Platz, die Männer den sechsten und verbesserten sich damit im Gegensatz zu München um zwei Ränge. Die Volleyballspieler konnten von der fünften auf die vierte Stelle vorrücken.

urner

Silbermedaille nur deshalb, weil er bei seinem zweiten Sprung das Pferd unvorschriftsmäßig berührte. Sowohl die Männer als auch die Frauen belegten schließlich den vierten Platz. Seit der Olympiade 1964 in Tokio gelang es unseren Mädchen zum erstenmal, in Montreal eine Medaille zu gewinnen: Márta Egervári wurde Dritte am Stufenbarren.

Noch eine positive Bemerkung zu den Judokämpfern. Bisher brachten die ungarischen noch nie eine Medaille nach Hause, diesmal wurde Tuncsik Dritter.

Eine ganz besondere Leistung erbrachten die Disziplinen Kajak-Kenu. Zwischen den Olympiaden gewannen die Ungarn in diesem Sportzweig 15 Weltmeisterschaftstitel. In Montreal standen sie zwar ihren Mann, konnten aber keinen einzigen Sieg erkämpfen. Ihr Resultat: drei Silber- und drei Brozemedaillen. Andere Olympiateams wären bei der kleinen Besetzung sicherlich mit dem Ergebnis zufrieden, Ungarn erwartete jedoch von seinen Kanuten wenigstens zwei Goldmedaillen.

Abgesehen von allen Erfolgen bleibt die Tatsache bestehen, daß Ungarn in der Mehrzahl der Sportzweige schwächer geworden ist. Bei den Athleten muß neben Miklós Németh noch der fünfte Platz von Ildikó Szabó im Weitsprung erwähnt werden, alle anderen Athleten kamen nicht unter die ersten Sechs oder konnten sich nicht einmal qualifizieren.

Beim Schwimmen vertraten zwei Weltmeister und Rekordhalter Ungarn, doch konnten sie nicht eine einzige Medaille gewinnen. Gänzlich versagt haben die Fünfkämpfer. Nach dem Ausscheid der sowjetischen Mannschaft wurden sie von zwei Teams besiegt (Großbritannien, Tschechoslowakei), die noch nie die Ungarn überflügeln konnten.

Im Ringen brachten die Ungarn stets Goldmedaillen nach Hause, jetzt reichte es nur zu einer silbernen und einer bronzenen. Im Boxen gelangte kein Ungar ins Viererfinale. Beim Gewichtheben blieben die Sportler 5—15 Kilo hinter ihren Bestleistungen zurück, eine erfreuliche Ausnahme bildet lediglich die Silbermedaille von Kőszegi. Im Rudern kam die Weltmeisterschaftszweite Mariann Ambrus mit Müh und Not auf den sechsten Platz. Die Sportschützen erzielten keinerlei nennenswerte Ergebnisse, bislang unvorstellbar.

Parade der sozialistischen Länder

Ildikó Tordasi erfocht für Ungarn eine Goldmedaille, aber dem dritten Platz von Győző Kulcsár (Degenfechten) und der Damenauswahl (Florett) folgte nichts weiter. Die Goldmedaille knüpfte zwar an die olympischen Traditionen an, aber der Verbandskapitän Dr. Béla Bay blickt der Zukunft bange entgegen.

Zusammenfassend muß man also eher von Rückfällen als von Fortschritten sprechen. Dies besonders dann, wenn wir Vergleiche mit den sozialistischen Ländern anstellen. Die Sowjetunion wurde unumstritten Erste auf der Olympiade, die DDR, die vor 15 Jahren noch vom ungarischen Sport lernte, war sensationell. Ungarn wurde auch von Polen, Kuba, Bulgarien und Rumänien überholt, für die wir vor Jahren noch Vorbild waren.

Noch nie konnten die sozialistischen Länder derartige olympische Erfolge aufweisen. Von den 198 Disziplinen gewannen die Sportler der zehn Länder 121. Die Lorbeeren ernteten die Sowjetunion mit 47 und die DDR mit 40 Goldmedaillen. Zu diesem Erfolg trug Ungarn mit seinen Leistungen nur recht bescheiden bei.

Róbert Zsolt

Frauen! Am Südufer des Balaton ist das Wasser recht flach, man muß 300—400 Meter hinein laufen, ehe man keinen Grund mehr findet. Mir fielen zwei Freundinnen auf, die gerade in den See wateten. „Was sagst du dazu, daß sich Sári scheiden läßt?" „Mich wundert das eigentlich gar nicht,

Programmangebot in Stadt und Land

8.—15. AUGUST

8.	Galaprogramm des Staatlichen Volkskunstensembles auf der Freilichtbühne der Margareteninsel	Budapest
8.—12.	Zauber Afrikas. Auftritt des Senegaler Nationalballetts auf der Budaer Parkbühne	Budapest
8.—15.	Internationales Esperanto-Treffen	Szeged
9.	Konzert mit Zsuzsa Koncz und der Gruppe Korál	Balatonboglár
9.—11.	Orgelabend mit Gábor Lehotka in der Abteikirche	Tihany
9.—23.	Savaria-Sommeruniversität. Thema: Regionale Planung und Fremdenverkehr	Szombathely
10.	Konzert im Museumshof	Miskolc
11.	Beatkonzert der Gruppe Omega	Balatonföldvár
12.—17.	VIII. Kongreß der Internationalen Gesellschaft für Vergleichende Literaturgeschichte (AICL)	Budapest
13.	Orgelkonzert in der historischen Kirche	Gyöngyös
13.	XIII. Zentrale „Bori-Kisjankó"-Gedenkausstellung für Volkskunst	Mezőkövesd
13.	Konzert mit Zsuzsa Koncz und der Gruppe Korál	Siófok
13.—15.	Landesmeisterschaft im Kajak-Kanu der Männer und Frauen	Szolnok
13., 15.	Aufführung der Operette Der Zigeunerbaorn von Johann Strauss auf der Freilichtbühne	Szeged
14.	Beethoven-Konzert	Martonvásár
14.	Beatkonzert der Gruppe Lokomotiv GT	Balatonfüred
14.	Orgelkonzert im Dom mit Vaclav Rabas (Tschechoslowakei)	Eger
14.	Beatkonzert der Gruppe Omega	Balatonlelle
14.	Sinfoniekonzert auf der Fischerbastei	Budapest
14.—15.	Internationaler Orientierungslauf „Lóránd Eötvös"	Gödöllő
14.—15.	Griechische Theaterabende	Debrecen
14.—15.	II. Lauf der Landesmeisterschaft der Motorboote	Szeged

STÄNDIGE PROGRAMME:

Ausstellung des Verdienten Künstlers István D. Kurucz in der Kunsthalle	Győr
Folklorevorführungen im Hauptstädtischen Kulturhaus (XI. Fehérvári út 47)	Budapest
Gulaschparty in Hüvösvölgy — Folkloreabende mit ungarischem Abendessen	Budapest
Budaer Jugendpark (I. Ybl Miklós tér 1—3) Unterhaltungsstätte der Jugend mit Musik und Tanz	Budapest
Ausstellung gotischer Skulpturen im Budaer Burgpalast	Budapest
Schiffe auf dem Balaton — Ausstellung aus der Geschichte der Schiffahrt auf dem Balaton im Balatonmuseum	Keszthely

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

MAGYAR HÍRLAP

Konecsni György

1021

Egy gazdag hagyaték — és a vízbe merült jéghegy

A plakát mögött

Konecsni György emlékkiállítása

ALKOTÓEREJE teljében, hat évvel ezelőtt, hatvankét esztendős korában ragadta el a hirtelen halál. Most hagyatékának anyagából gyűjteményes emlékkiállítást rendezett a Magyar Nemzeti Galéria. A tárlatot járva minduntalan a közhellyé koptatott hasonlat jut eszembe a jéghegyről, amelynek nagyobbik fele a víz alatt úszik. A felszabadulás előtt és után — itthoni és külföldi díjai, az utcát öltöztető alkotásai, kiállításai alapján — elsősorban és szinte kizárólag a kiváló plakátművészt tisztelték benne a szakírók, tanítványai és a közönség egyaránt. A kiállított hagyaték gazdagsága viszont arról győzi meg a látogatót, hogy ez a nagy művész mily sokirányú alkotói munkát végzett.

Négy évtizedes munkássága során önmagával szemben támasztott igényessége, valamint a közönség iránti megbecsülése miatt sohasem engedett a nyilvánosság elé hevenyészett, avagy nem véglegesen kivitelezett kompozíciót, még az alkalmazott grafikában sem, amely sorozatban került ki keze alól. Ezért érezzük most kissé illetéktelennek magunkat, amikor halála miatt örökre félbeszakadt skiccei, technikai kísérletezései, elővázlatai vagy késznek tűnő munkái között tallózunk a több mint háromszáz címet felsorakoztató tárlat jóvoltából.

A TÁRLAT utolsó, eddig ismert mérföldkövei: a *Bánk bán* 1968-as kiadásához készült festménysorozata, valamint 1970-es posztumusz kamaratárlata, *A magyar nyelv történetét* illusztráló tollrajzokból. Ezeket itt most ismét viszontláthatjuk. De a körítés már merőben új. Mert a pergamensárgára alapozott farostlemezre az alvadt vér bordó foltjaival és gyászosfekete ecsetvonalakkal rögzített, ország sorsát hordozó királydráma közismert darabjai mellé odakerültek most egyrészt a tollal papírra vetett első ötletek, másrészt a tuskompozíció-vázlatok. Egyetlen konkrét példát idéznénk a néző emlékezetébe. Már a bélyeg nagyságú figurális körvonalak között felbukkan Melinda és Bánk „kézkézben" motívuma kapcsán a nagyúrra terpeszkedő koronás sas (Gertrúdis), amely egy közbeeső változaton elmarad, hogy aztán heraldikai jegyekkel terhes jelképessége a végleges változaton újra visszatérjen.

Ha már a magyar irodalom grafikai újraértelmezésénél tartunk, elöljáróban felhívnánk a figyelmet a tárlat egyik revelációjára: a szobrász Konecsnira. Bár évszám, vagy cím nélkül vannak itt, és ezért a katalógusban sem szerepelnek, mégis rendkívül szerencsés ötletnek tartom jelenlétüket, hiszen központi elhelyezésükkel egy-egy teremrész vagy kiállítás-

részlet alaphangjait ütik meg. Érdekes módon kerültek a műterembe, és onnan a tárlatra ezek a gyökerek, és vízmosta kövek. Mintha előre megérezte volna a közelgő véget, élete utolsó éveiben Konecsni György sorra bejárta országszerte gyerekkorának színhelyeit, pályafutásának fontosabb állomásait. Ezekről az emlékkereső, múltat vallató utakról hozott magával egy-egy torzonborz természeti formát, amely kis kiegészítéssel vagy csonkítással, esetleg színezéssel groteszk kisplasztikává változott a keze alatt. *Bosch* vízióira emlékeztető gyökérszobrok ezek: uszonyvégtagú, csontszigonyfejű madáremberek, repedtes kődarabra ragasztott karvalycsőrű koponyacsont, vagy törzsroncsra illesztett üvegszem ránk meredő golyója. És ezek kísértetiesen rímelnek a körben kiállított illusztrációkra, amelyeknek mindegyre visszatérő motívuma a madárfigura. Akár etnográfiai díszítéssel, színes viaszszal az *Ady*-versre rajzolt pávaváriációk, akár a félelmetesebb áttételekkel szóló, repesztéssel készült *Arany*-balladaillusztrációk, akár a szürrealista *Vörösmarty*-rajzokra gondolunk, akár *József Attila* írásaihoz gyermekrajzok egyszerűségével közeledő „átiratai-ra" célzunk, mindég ugyanarra utalhatunk. És ezt látjuk viszont a *Tél* című sorozat paraszti egyszerűségű szürkeségében, a *Fészek*, a *Madarak*, *Az öreg hölgy látogatása* című festményeken, a *Figura I—II.* és a *Madár* című monotypiákon, a *Variációk I—VI.* zománcsorozatában, vagy akár egy hanglemezborító-terv kollázsán. Ezeknek az olykor goyai vízióknak utórezgései az *Olyan különös mesék* tucatnyi tollrajzán, a *Művészettörténeti asszociációk* hat darabból álló ciklusán vagy *A játszma vége* alcímmel jelzett *Szintézis* biblikus súlyosságú szárnyas figuráival keveredve élnek tovább.

NEM VOLT öncélú nála a teljesen absztrakt formai bravúr sem. Hiszen tiszta ritmusú, grafikai erejű fekete-fehér tasiszta tustanulmányai — amelyeknek felnagyított rokonai a zománc *Faktúrák I—II*, avagy a *Fortély*, a *Varázslat* című festményei — hátterül szolgálnak későbbi figurális, alkalmazott grafikai alkotásaihoz. *Tömegvariáció* című többszínnyomásos linósorozatának mintha a *Triptichon* tömör párlata lenne, de előfordul részletelemként a vegyes technikájú *Kompozíció* egyik sorozatdarabján is.

Töprengő-tépelődő, befelé forduló ember tűnődő kézmozdulatáról, vastag keretű szemüvege mögé rejtőző pillantásáról árulkodik a kiállítás katalógusában szereplő fotóportréja is. Jelen kiállításának tanúsága szerint műtermi laboratóriumában a tematikai változatosság teljesnek tűnő skáláját, a türelmetlen technikai kísérletezések számtalan formai bravúrját próbálta végig. Az elvi kétélyek, a halálfélelem meganyi lelki poklát élte át az az ember, aki kora és társadalma hívására mindég egyértelmű, tömör igennel felelt.

Wagner István

KÖZÉLET DIPLOMÁCIA

Üdvözlő távirat

Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke az ecuadori nemzeti ünnep alkalmából táviratban üdvözölte *Alfredo Poveda Burbanót*, a legfelsőbb kormányzótanács elnökét.

Addisz Abeba főpolgármestere budapesti lakótelepeken

Makonnen Mulat, Addisz Abeba főpolgármestere — fővárosi tanácsi vezetők társaságában — tegnap több budapesti lakótelepet tekintett meg. Ellátogatott Újpalotára, ahol megnézte a vásárcsarnokot s a szomszédságában levő óvodát. Újpesten a rendelőintézetet és az új fürdőt, Óbudán, a nemrég felavatott bevásárló központot és az egyik új iskolát kereste fel.

Szigetvár

Évfordulóra készülnek

Szigetvár évfordulóra készül: a vár védelmének 410. és várossá alakulásának 10. évfordulójára. Szeptember 6. és 12. között eseménysorozattal adóznak a szigetváriak *Zrínyi Miklós és vitézei emlékének*. Hazánkban ez a legrégibb világi jellegű ünnepély. Zrínyi zászlótartójának, *Juranics Lőrincnek egy kései leszármazottja* még 1833-ban alapítványt tett a várvédők emlékére, s azóta minden évben a hősök tiszteletének szentelik Zrínyi és társai kirohanásának napját.

Az évforduló alkalmából *díszkivilágítást kap a híres középkori végvár*. Első ízben a Zrínyi-emléknap estéjén gyúlnak ki a fények a vár bástyáin, megvilágítva a hősi harcok színhelyét.

— *Három műszakban dolgozik. Jut-e ideje szórakozásra?*

— Az utazás a passzióm. A feleségemmel *bejártuk már egész Európát*, az NSZK-tól a Szovjetunióig. Volt egy Skoda kombim. Igaz, ezt nemcsak utazásra használtuk, hanem munkaeszközként is. Állattenyésztéssel foglalkoztam, volt olyan év, hogy *harminc disznót* neveltem. Gondolhatja: volt velük gond elég. De szerettem csinálni. Jó volt figyelni, ahogy gyarapodnak. Az

SZEMBE[illegible]

Az utóbbi esztendőkben több olyan dokumentum is napvilágot látott, amely az állami irányítás hatékonyságának növelését, az állami centralizáció rendelkezésére álló eszközeinek fokozottabb érvényesítését szorgalmazza. Ugyanakkor, ezzel együtt, állandóan napirenden szerepel a szocialista demokratizmus továbbfejlesztésének feladata.

Hát hogyan ?— kérdezik egyesek. — Tulajdonképpen akkor mi az, amit akarunk? Az állami beavatkozás szerepét kívánjuk növelni, vagy az emberek és kollektívák öntevékenységét? A központi utasítások mechanizmusát helyezzük ismét előtérbe, vagy a demokratikus elemeket igyekszünk szaporítani a kormányzásban, az igazgatásban?

Mindazok, akik ma nyíltan, vagy burkoltan megfogalmazzák ezeket a kérdéseket, teljesen önkényesen állítanak szembe olyan fogalmakat, amelyek nemcsak szembeállíthatatlanok, hanem kölcsönösen feltételezik egymást. Feltehetően e szembeállításokat kétfajta aggodalom diktálja: vannak, akik a demokratizmustól „féltik" a tervszerűséget és fegyelmezettséget; továbbá akadnak, akik attól „tartanak", hogy az állam súlyának további növelése korlátozhatja a demokratizmust. Tekintettel arra, hogy ezeket a meggondolásokat minden téves kiindulópontjuk ellenére a szocialista építés féltése diktálja, nem szabad egy vállrándítással túllépni felettük. Nagyon fontos ugyanis, hogy ezekben a kérdésekben a társadalom minden rétegére kiterjedő, széles körű egyetértés alakuljon ki, mert csak ezen az alapon lehet, a leghelyesebb törekvéseknek is, viszonylag gyorsan érvényt szerezni.

Kezdenénk mindenekelőtt azzal, hogy a társadalom megszervezésében az államnak kell képviselnie a szakszerűséget, s a demokratikus formák és fórumok biztosíthatják azt a politikai „játékteret", amelyek a szakszerűséggel szemben igényeket fogalmaznak meg, sőt, magát a szakszerűséget is igényként jelölik meg az állami apparátus számára. Ebből következően a szocialista demokratizmus háttérbe szorítása elkerülhetetlenül csökkenti az állami tevékenység hatékonyságát, mert csak társadalompolitikai eszközökkel lehet elérni, hogy mind az állami célok kitűzésében, mind azok megvalósítása során mindig újra és újra „helyére kerüljön" az állam feladata. A szocialista de-

ket teremt az ügyek megfelelő intézéséhez.

Amint látjuk tehát: a szocialista demokratizmus nem gátja, vagy akadálya az állami munka hatékonyságának, hanem előfeltétele. Rendelkezésünkre állnak bizonyos történelmi tapasztalatok is, amelyek ebben a felfogásunkban megerősíthetnek. Ma már nem szorul különösebb bizonyításra az a tény, hogy a marxizmus—leninizmus eltorzításának időszakában, amikor az állam hatékonyságának érdekében rendkívül egészségtelenül korlátozták a szocialista demokratizmus működését, valójában az állami munka a szakszerűtlenség és az alacsony fokú hatékonyság állapotában teledzett. Ez az úgynevezett „bumeránghatás" a marxista—leninista társadalomszemlélet számára várható lett volna, meglepetést csak azért keltett, mert maga a szemlélet is torzult.

De mit feleljünk azoknak, akik az állam tényleges hatékonyságától óvnák a szocialista demokratizmust? Fenyegethet-e annak veszélye, hogy az „utasításos mechanizmus" rátelepszik a demokratikus intézményrendszerre? Normális körülmények között ez gyakorlatilag azért elképzelhetetlen, mert a tényleges állami hatékonyság és az „utasításos mechanizmus" kizárják egymást. A jól működő, fejlett szocialista államnak „szüksége van" a szocialista demokratizmus által biztosított politikai játéktérre, mivel a társadalmi célok kijelölésére és önmaga ellenőrzésére képtelen, s ha ilyen funkciót lát el, azonnal és szükségszerűen megszűnik jól működő, tehát hatékony lenni. A szakértelem nem utasítgatásokban juthat kifejezésre, hanem olyan beavatkozásokban, amelyek segítik bizonyos meghatározott társadalmi-gazdasági tendenciák kibontakozását, s más tendenciák fokozatos háttérbe szorítását. Ez a társadalmi tervezésnek, a központi irányításnak egy olyan fejlett szintje, ahol a demokratizmus egyszerűen nélkülözhetetlenné válik, mivel nélküle a valóságos tendenciák fel sem tárulkoznak, tehát az állam nem választhatná a beavatkozásnak azt a módját.

Hétköznapibban fogalmazva: a szocialista demokratizmus fejlesztése nem öncél, nem a „politikai okoskodás" intézménye, amely kimerülhet az emberi szabadságjogok formális gyakorlatában. Ez a fajta demokratizmus a célok kijelölésének és a végrehajtás ellenőrzésének eszköze, amelynek létezését éppen az indokolja, hogy

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP
1976 AUG 2

Konecsni György

1021

Pest Megyei Hírlap
1976. AUGUSZTUS 4., SZERDA

Kosáry Miklós
Kiállítótermekben

Hazai és nemzetközi mérleg

KONECSNI GYÖRGY HAGYATÉKA A NEMZETI GALÉRIÁBAN

Nagy nemzedék távozott s hagyta az utókorra gazdag életművét. A Magyar Nemzeti Galéria alapos felmérés és előkészítés után rendre bemutatja mesterré növekedett képzőművészeink hagyatékát, egy egész népre hagyományozott örökségét. *D. Fehér Zsuzsa* méltó rendezésével és könyvméretű katalógusával most szeptember végéig *Konecsni György* emlékkiállítását láthatjuk. *Mérték* ez is fiatal festőink, grafikusaink számára. A mesterség mértéke, a rajzi alaposságé és elmélyültségé, amelyről oly sokan és oly szívesen megfeledkeznek napjainkban a pályakezdők közül. Nem indokolhatóan, mert megszerzett tudás alkalmazása nélkül nem épülhet életmű, az éppen a mesterség művészi fokozásainak következménye. Konecsni György valamennyi szobrászi tisztázata, hibátlan szerkesztésű rajza, festmény-kísérletei és plakátsorozata ezt az *alaposságot* példázza, amely a tehetség és teljesítmény központi része. Az már egyénisége, hogy *sokoldalú*. O több műfajban törekedett klaszszikus értékre hitelesen, sikerrel. Vegyük a plakátot. A *Dobolok*, továbbá az *És mégis lesz kenyér* üzenet, remény, bizalom, felszólítás volt 1945-

Konecsni György: Szabács viadala (tollrajz)

ben, hogy közös munkánkkal mégis lesz élet és békesség. *Társadalmi tett volt*, nem a művészi erejére figyeltünk, az csak rejtetten és nem elsődlegesen hatott bennünk, s csak most veszük észre, hogy a Dobolok lap csonkolt fájával, halott lovával, monumentalizált emberfejen lépkedő papírfigurájával *Salvador Dali* égő zsiráfjának továbbteremtett megoldása. Egyáltalán Konecsni György *nyughatatlanul kísérletezett* — műterme laboratórium volt önmaga, nemzedéke, utódai számára. Így a szürrealizmus és tasizmus eszközeit felhasználó, azok lehetőségein szemlélődő képei *előművek*, mások részéről igénylik a még pontosabb felmérésű folytatást. Kezdeményezései önmaguk zártságán túl *indítást adnak* másoknak, így minden Konecsni-mű *szociális hasznú is*, esztétikai végeredménye mellett. Ezen összetartozó kettősség nemcsak ars poeticája, hanem állandósult képzőművészeti gyakorlata volt, hatása ma is érződik, hiszen *minősége általános érvényű mérték*. Rendszeres, szerves elmélyültséggel törekedett a műveltségre, ennek köszönhetjük *Ady-, Csokonai-, József Attila-, Katona József-, Arany János-, Vörösmarty-adaptációinak* komolyságát, mely a maga esztétikai együtthatóival jelent hozzájárulást értékelésükhöz. Kiemelkedő sorozata értelmezi tollrajzokkal *A magyar nyelv történetét.*

Tudása, tehetsége, szorgalma arra ösztönzi képzőművészetünk ifjú alkotóit, hogy *rendszeres összpontosítással, szivós munkával érjék el* fokozatosan a mindig meredekebb magaslatokat. Konecsni György *elérte* — életműve ezért jelent példát, utat, eredményt a ma mesterjelöltjeinek.

Előtérben: a korszerűség

Cselekvési program a Lenfonó- és Szövőipari Vállalat pártszervezetében

A Magyar Szocialista Munkáspárt XI. kongresszusának határozata megállapítja, hogy a következő időszakban egész gazdasági tevékenységünk fő feladata a társadalmi termelés hatékonyságának erőteljes növelése, a termelési szerkezet további korszerűsítése, a tőkésországokkal meglevő gazdasági, kereskedelmi kapcsolatok bővítése, kölcsönös előnyök alapján.

Kiszorítani a gazdaságtalan termékeket

A szocialista építés soron levő feladatainak teljesítése érdekében *még hatékonyabban kell érvényesíteni a párt vezető szerepét.* Minden pártszervezetnek össze kell kapcsolnia eszmei, politikai irányító és nevelő tevékenységét a határozatok végrehajtásának folyamatos szervezésével, állandó ellenőrzéssel. A gazdasági munka eredményességének az s elengedhetetlen feltétele, hogy az alapszervezetek minlen tagja *egységes szemlélettel, ktívan vegyen részt* a feladaalapszervezeteivel, érintve a minőség javításával összefüggő teendőket is. Kiemelten foglalkozik a cselekvési program a tőkés export növelésének lehetőségeivel, feltételeivel. Kapcsolatot teremtettek például a HUNGAROTEX pártbizottságával, s mindkét fél számára hasznos eszmecserét folytattak az exporttal kapcsolatos kérdésekről.

Hazai alapanyagból

A népgazdaság számára az is lényeges, hogy az ipar a lehető legtöbb termék gyártásában *hazai alapanyagot használjon fel.* A Lenfonó- és Szövőipari Vállalat központi pártalapszervezete célul tűzte ki, hogy az ázott lenkóróból legalább 12 százalék tilolt lent kell nyerni. Ehhez a vállalat *anyagi ösztönzést* ad a dolgozóknak, de előtérbe került a műszaki feltételek változása is, mind a kóróátvételnél, mind a technológia fejlesztésében. Ez utóbbival egyéb szempontból is foglalkozik a cselekvési program. Az MSZMP XI. kongresszusának határozata fontos feladatként jelöli meg, hogy a feldolgozó iparban — így a könnyűiparban is — *elsősorban rekonstrukcióval bővüljön a termelés.* A fejlesztés alapvető feltétele *a beruházási tevékenység javítása.* A Lenfonó központi pártalapszervezete ilyen meggondolásból vette bele programjába a műszaki fejlesztési főosztály vezetőjének beszámoltatását a határidők és a beruházási költségek alakulásáról.

Az idei termelési tervek teljesítésében *nagy szerepe van szocialista munkaversen mozgalomnak.* A Lenfonó- é Szövőipari Vállalatnál meg alakult a munkaverseny-bi zottság, melynek operatí munkájában messzemenően ér vényesül a közvetlen pártirá nyítás.

A cselekvési program módo ad arra a központi pártalap szervezetnek, hogy intenzíve foglalkozzék *a munkaidőala ésszerű kihasználásával, tervszerű munkaerő-gazdálko dással.* Fő feladat a teljesít ményekhez kötött bérformál bővítése, a normakarbantartás a nagy teljesítményű gépek maximális üzemeltetése. Az SZTB-gépekre az idén bevezetett bérezés az első osztályú áruk arányának növelésére is ösztönzi a munkásokat.

A legfontosabbakat

A Lenfonó- és Szövőipari Vállalat központi pártalapszervezetének titkára, *Énekes Béla,* értékelve a cselekvési program végrehajtását, megjegyezte: *nem ölelhet fel ez a terv minden részletet.* A program összeállításakor az volt a fő cél, hogy vezérfonalat alkossanak. Olyan vezérfonalat, ami *a leglényegesebb tennivalókra* hívja fel a figyelmet, segít végrehajtani a párthatározatokat, segít eleget tenni mindannak, amit a népgazdaság vár az idén a vállalattól. Ugyanakkor

---

Augusztus végét

A budapesti nemzetközi vásárközpontban elsőnek Csehszlovákia kezdte meg szabadtéri bemutatójának berendezését az augusztus 25-én megnyíló nemzetközi mezőgazdasági és élelmiszeripari gép- és műszerkiállítás és vásár az AGROMASEXPO '76 területén.

A hazaiakkal együtt 20 ország mintegy 1300 kiállítója hozza el Budapestre legkorszerűbb gépeit. A berendezések jelentős részét működés közben is

---

n — barátok közöt

en Pest m

rsz fagyni?"

Konecsni György (1908—1970)

Összetartozás

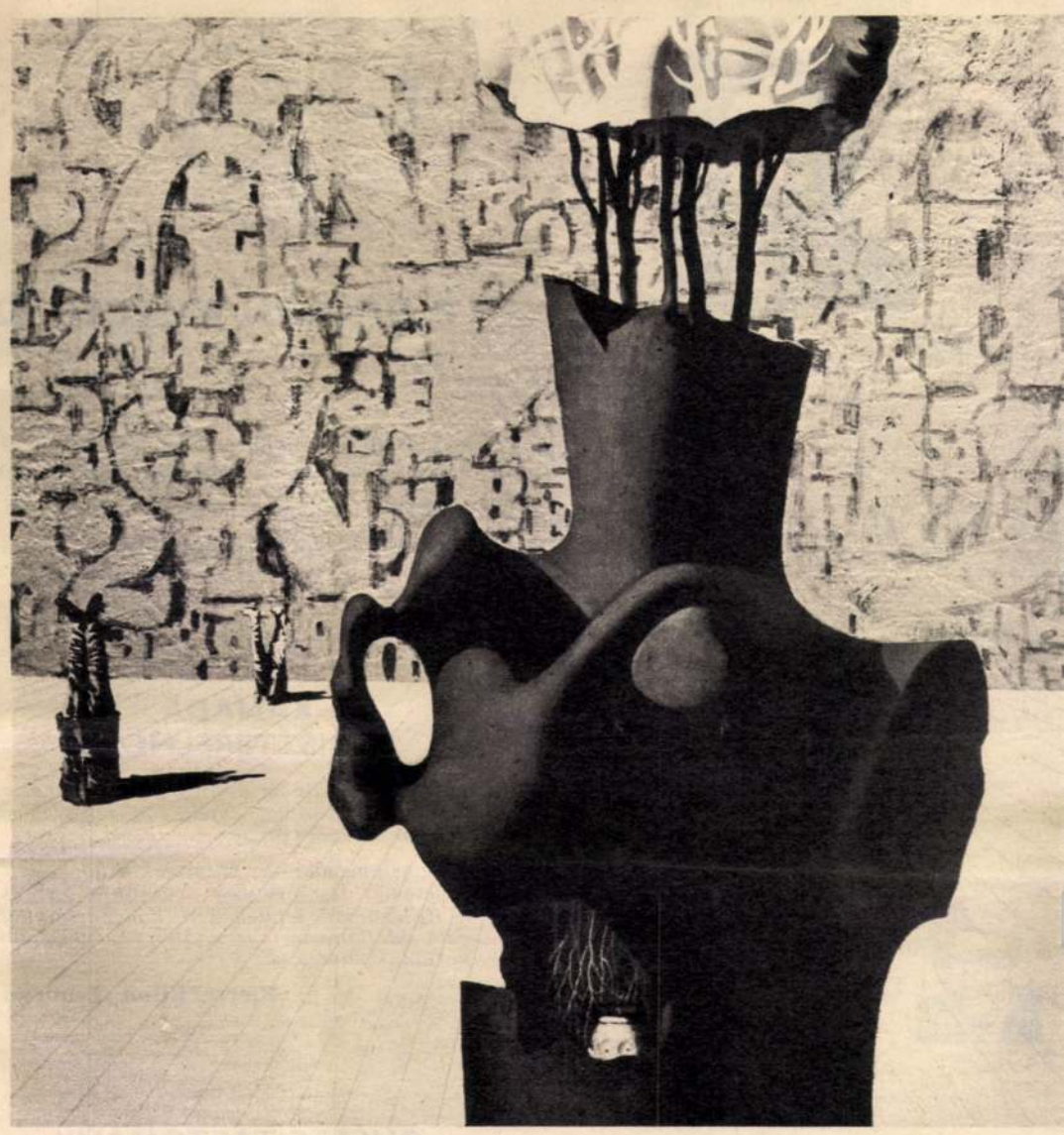

A kiállítás katalógusának borítója

KONECSNI GYÖRGY KIÁLLÍTÁSA

Munkásságát a kortárs művészet hazai és külföldi szakirodalma elsősorban a plakátművészetben, annak is az élvonalában tartja számon. De díjakat, kitüntetéseket kapott az ötvenes évek első felében festett olajképeiért is.

Az alkalmazott grafikai művek alkotóját, több generáció nevelőjét, a magyar művészet fejlődését befolyásoló emberi és művészi egyéniségét sokoldalúan méltatják és idézik ma is. 1969-ben a Műcsarnokban megrendezett hatalmas tárlata a több évtizedes plakáttermés keresztmetszetét adta. — az egykor nyomtatásban megjelent plakátok eredetijét mutatta be. Hirtelen halála után töredékben maradt a Magyar nyelv történetét feldolgozó rajzsorozata, ennek anyagát kiállításon és könyvben is közreadták.

Hagyatékának nagyrésze azonban a közönség előtt ismeretlen volt. Olyan műveket találtunk ott, amelyek kísérletező kedvét, stílust újító törekvéseit igazolják, azt a párhuzamos vonalat, amely a nyilvánosságra szánt plakátok mellett foglalkoztatta. A zománc, a kollázs, a repesztés, a viasz és egyéb technikával készült kompozíciók, az általa „frázisoknak" nevezett sorozat, az alkalmazott grafikai tevékenység nyersanyagának tekintett előtanulmányok sora és mindenekelőtt utolsó éveinek szürreál tollrajzai azonban érett eredményeket hoztak és különleges programot valósítanak meg. Olyan új vonásokkal gazdagítják alkotói portréját, hogy bemutatásuk a mester halála után hét esztendővel meglepetést jelenthet azok számára is, akik tevékenységét ismerni vélik.

Dr. D. Fehér Zsuzsa

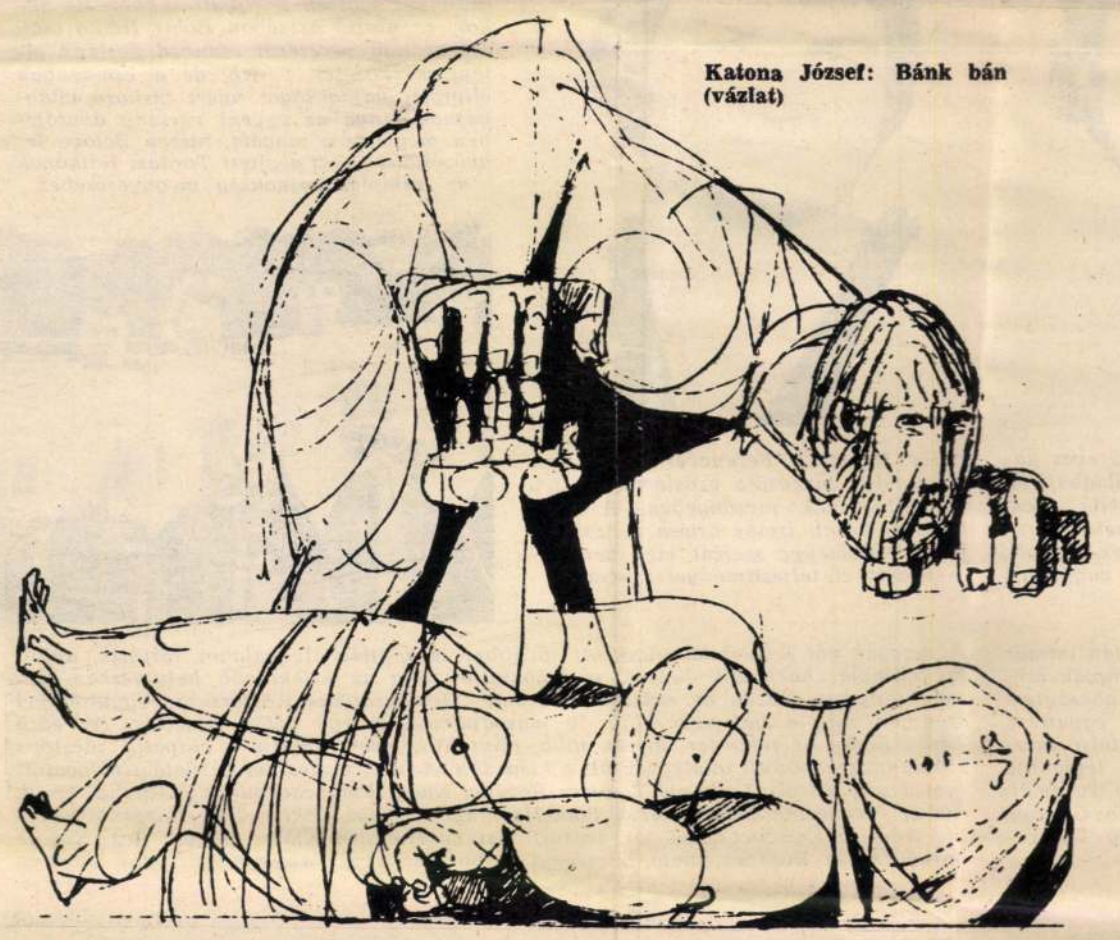

Katona József: Bánk bán (vázlat)

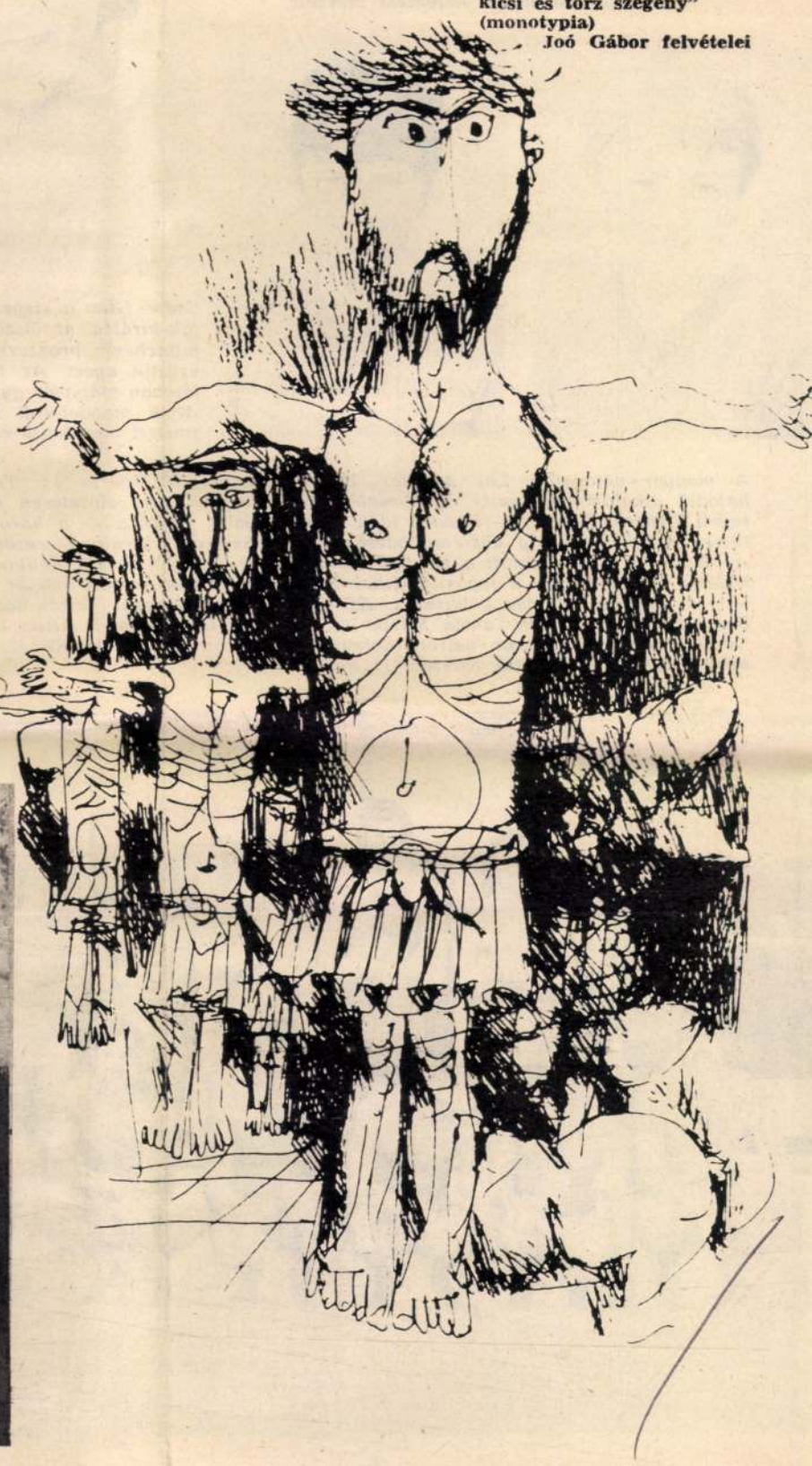

„Egy kőszobor állt előttem, valami régi isten. — Milyen kicsi és torz szegény" (monotypia)

Joó Gábor felvételei

Dürrenmatt: Az öreg hölgy látogatása (plakát)

Vörösmarty Mihály: Óda

Kanadai vezető politikusok üzenetei

A Kanadai Magyar Olimpiai Társaság díszvacsorájának a védnökei üzeneteket küldtek a magyar olimpiai csapatnak. Ezekből közlünk most néhányat.

KANADA MINISZTERELNÖKE

Örömmel küldöm őszinte üdvözletemet a Montreali Olimpiai Játékokon részt vevő magyar atlétáknak.

Remélem, hogy az Olimpiák által keltett egyetemes testvériesség hasznukra lesz és a Kanadában letelepedett honfitársaikkal való találkozáson keresztül mi is közelebb kerülünk hozzájuk.

Pierre Elliot Trudeau

QUÉBEC TARTOMÁNY MINISZTERELNÖKE

Örömmel csatlakozom a kanadai magyar társadalomhoz abból az alkalomból, hogy fogadást rendeznek a Monreali Olimpiai Játékokon részt vevő magyar atléták tiszteletére.

A XXI. Olimpia alkalmából Québec szeretettel fogadja az Önök olimpiai csapatát és örömmel válik részesévé az emberi testvériesség és összetartás ezen nagyszerű élményének.

Robert Bourassa

MONTREAL POLGÁRMESTERE

A Montreali Olimpiai Játékokon való részvételével Magyarország hű maradt a hagyományaihoz, amelyek számára újabb megbecsülést jelentenek.

A magyar atléták meleg fogadtatása biztosított a városomban, s bizonyos vagyok abban, hogy Kanadában, Québecben való tartózkodásuk felejthetetlen élmény lesz.

Ami a montrealiakat illeti, felejthetetlen heteket élnek át mint az egész világ atlétáinak vendéglátói és kétségtelen új és tartós barátság születik köztük és a fiatal magyarok között, akik elhozzák hazájuk szineit, hogy tanúságot tegyenek — minden távolság ellenére — az emberi összetartás mellett.

Éljenek a magyar atléták, s rajtuk keresztül küldjük szívből jövő üdvözletünket minden magyarnak, éljen bárhol is a világon.

1976. június 28.

Jean Drapeau

A KANADAI OLIMPIAI BIZOTTSÁG ELNÖKE

A Kanadai Olimpiai Bizottság örömmel fogadja a magyar atlétákat az 1976-os montreali Olimpiai Játékok alkalmával.

Tekintve, hogy Kanadának 135 000 körüli magyar származású lakója van, a Kanadai Magyar Olimpiai Társaság megmozdulása, hogy szülőhazájuk atlétáit vendégül lássa, különleges dicséretet érdemel.

A barátkozásnak ez a formája szerves része az Olimpia elvének, s bizonyosak vagyunk, hogy sikeres lesz és mindenkinek a javára válik.

Őszinte üdvözlettel,

Harold M. Wright

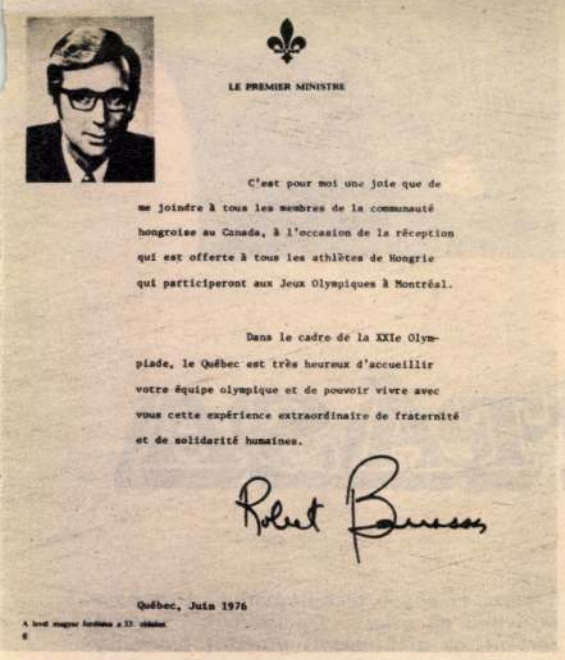

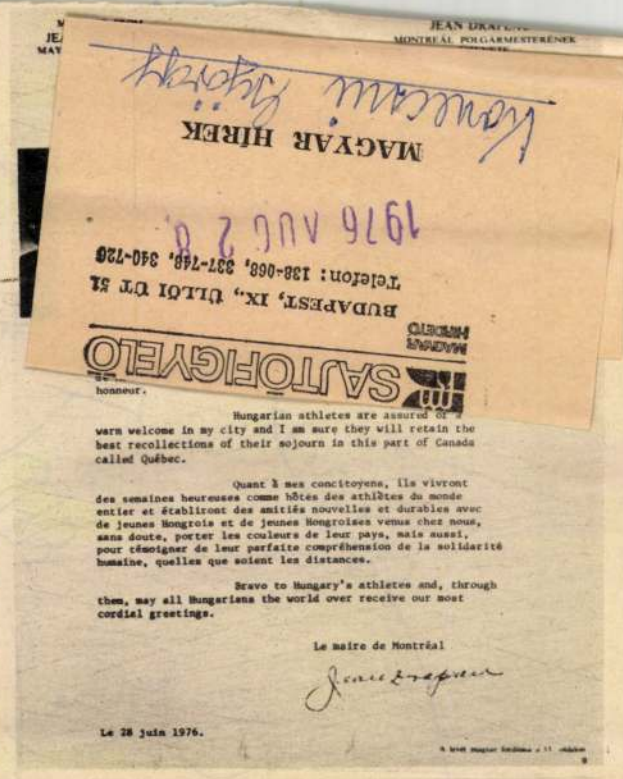

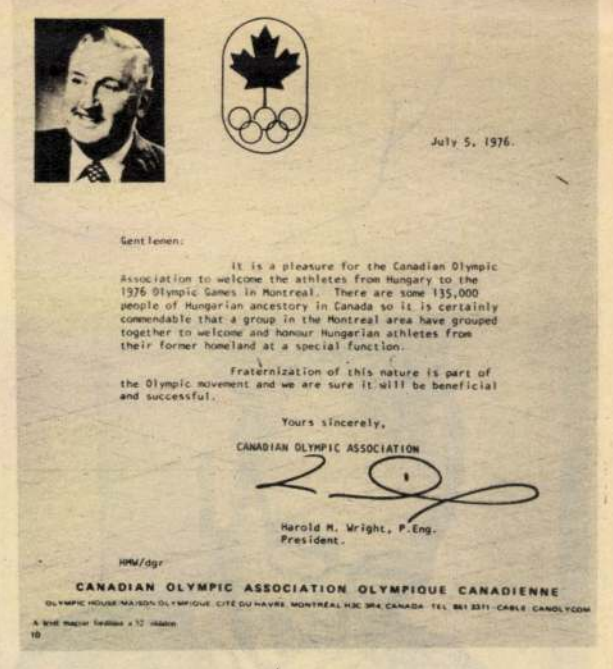

Rajnai Klára és Pfeffer Anna kajak-kettőse kellemes meglepetésre második lett a Notre Dame csatornán rendezett versenyen. Rajnai (Ferencváros, 22 éves) fiatalos lendülete és a visszavonulási tervét megváltoztató Pfeffer (Ganz-MÁVAG, 30 éves) tapasztalata nagyszerűen érvényesült. Kiváló együttest alkottak, igazán minimális különbséggel szorultak a második helyre, s Rajnai Klári az egyesben is értékes harmadik helyezést szerzett

Csapó Géza a szegediek 25 éves kajak-királya, az ötszörös világbajnok, müncheni bronzérme mellé most ezüstöt nyert. Az 1000 méteres futamban már-már győztesnek látszott, de a magdeburgi Helm nagyszerű finissel meg tudta előzni

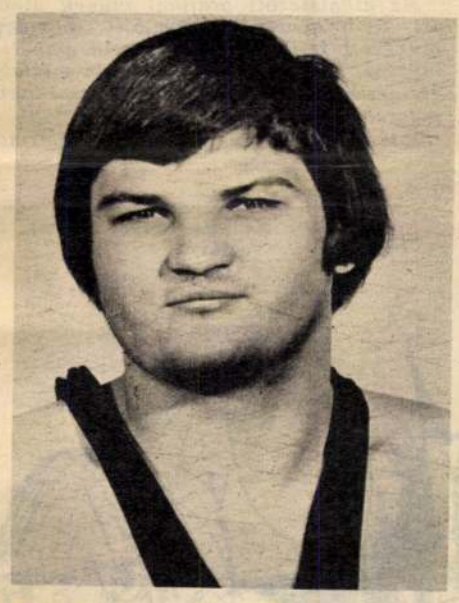

Balla József, a Ferencváros 21 éves nehézsúlyú birkózója ezüstérmes lett a szabadfogásúak mezőnyében. A zöldfehérek fiatal, izmos óriása a szakemberek véleménye szerint még nem érkezett el teljesítményei csúcsára

A magyar női tőrcsapat — (a képen balról) Bóbis Ildikó, Maros Magda, Rejtő Ildikó, Kovács Edit, Tordasi Ildikó összeállításban — a dobogó harmadik fokán állt. A négyes döntő első mérkőzésén a franciák 8:8-as mérkőzés-állás után csak jobb találataránnyal győzték le együttesünket. Ha akkor, az utolsó asszóban Bóbis Ildikó csak 5:4 arányú vereséget szenved Josland elleni mérkőzésén... No, de a Londonban olimpiai bajnokságot nyert birkózó világbajnok lánya az egyéni verseny döntőjében megtette a magáét, hiszen Belova legyőzésével sokat segített Tordasi Ildikónak az olimpiai bajnokság megnyeréséhez

A magyar válogatott Los Angeles, Berlin, Helsinki, Melbourne és Tokió után immár hatodik alkalommal nyerte az olimpiai vízilabdatornát. Az előzetesen öt olimpián szerepelt Gyarmati Dezső — minden idők egyik legjobb játékosa — a három bajnokságban részes Kárpáti György közreműködésével München óta kiválóan vezeti az együttest. A csapat veretlenül jutott a bajnoki címhez. Már biztos első volt, amikor az utolsó mérkőzésen 5:5-re végzett a jugoszlávokkal. S Faragó Tamás, a mai csapat egyik legjobbja lett 22 góljával a torna gólkirálya. Az olimpiai bajnok csapat (balról, hátsó sor) Gyarmati Dezső kapitány, Faragó Tamás, Szivós István, Csapó Gábor, Sudár Attila, Gerendás György, Kárpáti György, (első sor, balról) Molnár Endre, Horkay György, Kenéz György, Cservenyák Tibor, Sárosi László, Konrád III. Ferenc

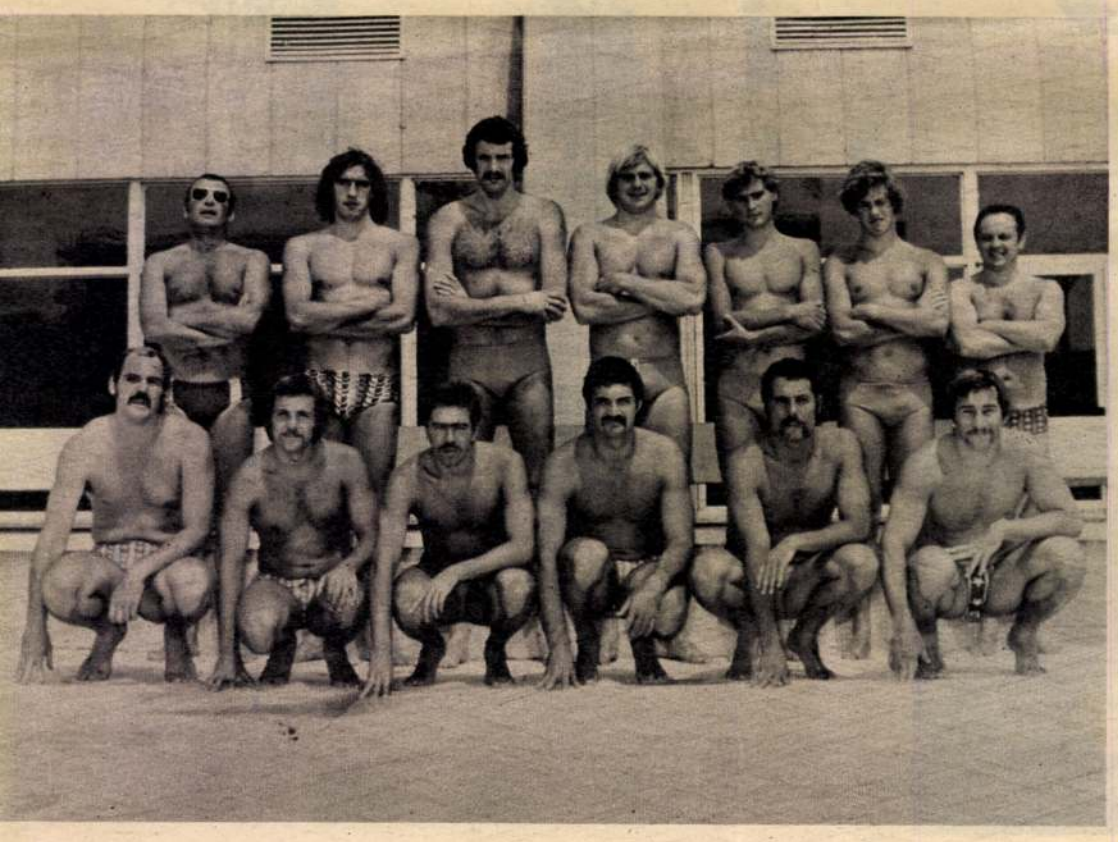

A magyar női kézilabda-válogatott továbbra is a világ élvonalához tartozik, amint ezt olimpiai harmadik helyük is bizonyítja. Még az értékesebb helyezéshez sem sok hiányzott, hiszen az ezüstérmes Német Demokratikus Köztársaság együttesével szemben még a befejezés előtt 30 másodperccel is egy góllal vezettek. Az edző Török Bódog is rekorder, hiszen több, mint húsz éve irányítja a csapatot, idestova 250 nemzetek közötti találkozón ült a kispadon. A bronzérmes női kézilabda-válogatott (hátsó sor, balról): Lelkesné Tomann Rozália, Nagy Ilona, Sterbinszky Amália, Török Bódog, Megyeriné Pacsai Mária, Tóth-Harsányi Borbála, Lakiné Tóth-Harsányi Katalin, Németh Erzsébet (első sor, balról): Csikné Horváth Klára, Angyal Éva, Kéziné Pethő Zsuzsa, Bujdosó Ágota, Berzsenyi Mária, Vadászné Vanya Mária, Nagy Mariann

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

György Konecsni
Budapester Rundschau

1976 AUG 9

1021

György Konecsni: Schallplattenhülle zu „Tod und Verklärung" von Richard Strauss
Wallkyd 1963–1966

EELLE KRAFT

e öffentliche Mei
llt, konnten die K

mesh Chandra, Generalsekretär des Weltfriedensrates:

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-729
1976 AUG 19
LOBOGÓ

Konecsni György
1021

Konecsni György kiállítása

Ki ne ismerné a csövekből összeállított figurát, egyik kezében szerszámosláda, a másikat magasra tartja, benne tűz lobog. A plakát alsó felirata: Budapest székesfőváros gázművei, fölül: Fűt és hűt...; vagy a szögesdróttal összekötözött fehér galambot, fölötte ez áll: „Soha többé..."

És ezután egy újabb kérdés: vajon hányan tudják, hogy ezeket Konecsni György tervezte? Elgondolkodtató, hogy hány meg hány belénk ivódott, figyelmünket megragadó plakát mellett megyünk el anélkül, hogy tudnánk, ki alkotta. A látogató számára ez az egyik meglepetés: felfedezi, hogy egy-egy kifejező, általa már ismert plakát készítője Konecsni György.

A Nemzeti Galériában nyílt meg halála (1970) óta az első kiállítása. Hagyatékát felesége őrizte. D. Fehér Zsuzsa művészettörténész, a kiállítás rendezője szorgalmazta, hogy minél előbb tárják nyilvánosság elé az eddig nem ismert műveket is, amelyeket ő maga nem értékelt bemutathatónak. A mostani tárlat 1934-től 1969-ig készített munkáiból ad válogatást.

A plakáttervezés csak egyik oldala volt művészetének. Kollázsok, monotípiák, vers- és drámaillusztrációk, szürrealista kompozíciók egyaránt oeuvre-

jéhez tartoznak. Mindjárt az első teremben láthatunk egy eddig ismeretlen sorozatot, címe: Tél. A harmincöt fokos hőségben is dermesztenek, vacogtatnak ezek a képek: az élettelenül fekvő, üveges szemű varjú vagy a kiterjesztett szárnyakkal a fagyos föld felé tartó fekete madár, a pipázó parasztember, akinek sötét szemgödreiből maga a halál néz ránk, a jeges, földszagú elmúlás...

Konecsni György 62 évet élt. Tanított a Képző- és Iparművészeti Főiskolán. Már a háború előtt iskolát teremtett a plakátművészetben. A mai kiállításon azonban megismerhetjük az eddig ismeretlen Konecsni Györgyöt: a kísérletező, szürrealista álmait képpé teremtő művészt is.

ÁRNAI FERENC:

MERRE TART ÁZSIA?

IADÜZENET
A HELYBEN
TOPOGÁSNAK
5.)

únius 25-én volt egy esztenje, hogy az indiai jobbolali szervezkedések letörése dekében Indira Gandhi mi-

Az események középpontja a hatalmas keleti tartomány, Bihar állam volt. Bihar városait és falvait a múlt esztendőben elöntötte a „nemzet önkéntes szolgái szövetsége" nevű félkatonai szervezet által felkorbácsolt soviniszta hullám. A kampányhoz csatlakoztak más jobboldali csoportok, fanatikus vallási közösségek és ultraradikális elemek. Postahivatalokat, vasútállomásokat és -vonalakat romboltak szét, üzleteket fosztottak ki, s felgyújtották a kongresszuspárt helyi képviselőcsoportjának a házát is.

Ilyen körülmények közt a rendkívüli állapot bevezetése eszköz volt annak a politikai és gazdasági folyamatnak az elindításához, amelyet tavaly július elsején húszpontos programjában a miniszterelnök asszony megígért. Ez a program ahhoz kérte a támogatást, hogy a kongresszuspárt sokszor ígért mélyreható reformjait többé senki ne szabotálhassa.

A július elején meghirdetett gazdasági tervek a legalapvetőbb és legsürgősebb feladatokra irányulnak a szociális igazságtalanság mérséklése, majd felszámolása végett. Az árak csökkentése, a közellátási viszonyok fejlesztése most a legégetőbb tennivaló. Igaz, a legszegényebb rétegeknek elvileg eddig is garantált árakon adták az alapvető közszükségleti cikkeket. Csak az áruk jó része eltűnt az állami

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

MAGYAR NEMZET

Konecsni György

1021

Konecsni György rajza

A

Állami segítség egyházi értékek

Történelmünk, szellemi és művészeti életünk értékes dokumentumait, tárgyi emlékeit őrzik a magyarországi egyházi könyvtárakban, levéltárakban és múzeumokban. Pótolhatatlan dokumentumok, fölbecsülhetetlen értékek ezek. Hozzátartoznak múltunkhoz, létünkhöz, nemzeti tudatunkhoz; s egyetemes művészeti értékűek. Fölbecsülhetetlen értékűek azért is, mert ma még megválaszolni sem tudjuk pontosan, hol milyen muzeális értékű tárgyat, írásos emléket őriznek. Egy részüket a központi egyházi gyűjtemények őrzik, de nagyon sok van az egyházközségek tulajdonában. Ahhoz, hogy megfelelő védelmük, restaurálásuk, szellemi hagyatékuk feldolgozása szóba jöhessen, előbb nyilvántartásba kell

Kulturális Minisztériumh tartozó intézetek segítségév *az egyházi múzeumok köz sen rendeztek.* Ez az együt működés tette lehetővé, hog ilyen reprezentatív anyag lehessen bemutatni, s hog hazánk valamennyi egyházá nak muzeális értékű tárgyai stílustörténeti rendbe állítv együtt láthassa a közönség.

A közelmúltban csodálhattu meg a felújított esztergomi K resztény Múzeum műkincseit

— Ennek a múzeumnak fenntartási költségeiről az á lam és az egyház közös gondoskodik. A nagyarány rekonstrukciós munkában esztergomi egyházmegye é Kulturális Minisztérium k zös anyagi terheket vállalt. *állami támogatással hozt létre és tartják fenn a K*

Konecsni György

Soha többé!"

"

A Nemzetközi Antifasiszta Plakátkiállítás anyagából.

Művészet, 1976. január — a borítón.

soha többé

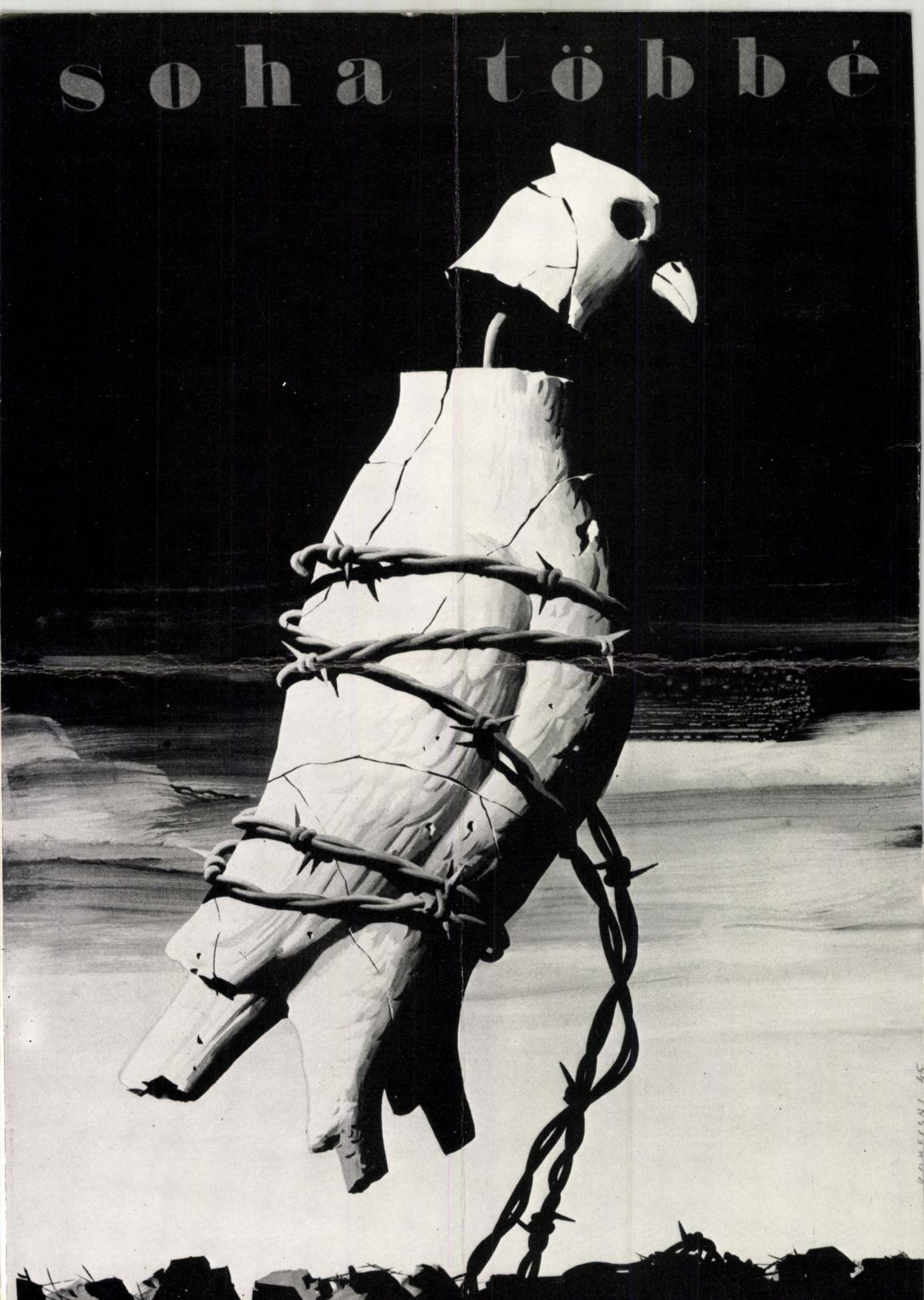

Konecsni György

Konecsni György (1908–1970): festő, grafikus, Kossuth-díjas művész, a modern magyar plakátművészet legjelentősebb képviselője. Tanár volt a Képzőművészeti Főiskolán; tanítványaiból kerültek ki a mai alkalmazott grafika fő képviselői.

Mihályfi Ernő:Müvészek,barátaim Bp.1977.Corvina

Konecsni György festő- és grafikusművész

MAGYAR
KÉPZŐ- ÉS
IPARMŰVÉSZEK
SZÖVETSÉGE

V., VÖRÖSMARTY TÉR 1.
1364 BUDAPEST, Pf.: 51.
TELEFON: 184-074
1980. január 21.

10 esztendeje halt meg Konecsni György.
Tanítványai, barátai és tisztelői 1980 január 28-án
d.u. 3 órakor emlékeznek meg az évfordulóról
a Magyar Nemzeti Galéria előadó-termében
Budavári Palota B.-porta.

Papp Gáborné
szakosztály titkár

Konecsni György 8

Töprengo-tepelodó, befelé forduló ember tűnődő kézmozdulatáról, vastag keretű szemüvege mögé rejtőző pillantásáról árulkodik a kiállítás katalógusában szereplő fotóportréja is. Jelen kiállításának tanúsága szerint műtermi laboratóriumában a tematikai változatosság teljesnek tűnő skáláját, a türelmetlen technikai kísérletezések számtalan formai bravúrját próbálta végig. Az elvi kételyek, a halálfélelem meganynyi lelki poklát élte át az az ember, aki kora és társadalma hívására mindég egyértelmű, tömör igennel felelt.

Wagner István

Magyar Hirlap 1976/189/4

Wagner:A plakát mögött

Konecsni György 7

NEM VOLT öncélú nála a teljesen absztrakt formai bravúr sem. Hiszen tiszta ritmusú, grafikai erejű fekete-fehér tasiszta tustanulmányai — amelyeknek felnagyított rokonai a zománc *Faktúrák I—II*, avagy a *Fortély*, a *Varázslat* című festményei — hátterül szolgálnak későbbi figurális, alkalmazott grafikai alkotásaihoz. *Tömegvariáció* című többszínnyomásos linósorozatának mintha a *Triptichon* tömör párlata lenne, de előfordul részletelemként a vegyes technikájú *Kompozició* egyik sorozatdarabján is.

Magyar Hirlap 1976/1 89/4

Wagner: A plakát mögött

Konecsni György 5

Ezekről az emlékkereső, múltat vallató utakról hozott magával egy-egy torzonborz természeti formát, amely kis kiegészítéssel vagy csonkítással, esetleg színezéssel groteszk kisplasztikává változott a keze alatt. *Bosch* vízióira emlékeztető gyökérszobrok ezek: uszonyvégtagú, csontszigonyfejű madáremberek, repedtes kődarabra ragasztott karvalycsőrű koponyacsont, vagy törzsroncsra illesztett üvegszem ránk meredő golyója. És ezek kísértetiesen rímelnek a körben kiállított illusztrációkra, amelyeknek mindegyre visszatérő motívuma a madárfigura. Akár etnográfiai díszítéssel, színes viaszszal az *Ady*-versre rajzolt pávavariációk, akár a félelmetesebb áttételekkel szóló, repesztéssel készült *Arany*-balladaillusztrációk, akár a szürrealista *Vörösmarty*-rajzokra gondolunk, akár *József Attila* írásaihoz gyermekrajzok egyszerűségével közeledő „átiratai-ra" célzunk, mindég ugyanarra utalhatunk. És ezt látjuk viszont a *Tél* című sorozat paraszti egyszerűségű szürkeségében, a *Fészek*, a *Madarak*, *Az öreg hölgy látogatása* című festményeken, a *Figura I—II.* és a *Madár* című monotypiákon, a *Variációk I—VI.* zománcsorozatában, vagy akár egy hanglemezborító-terv kollázsán. Ezeknek az olykor goyai vízióknak utórezgései az *Olyan különös mesék* tucatnyi tollrajzán, a *Művészettörténeti asszociációk* hat darabból álló ciklusán vagy *A játszma vége* alcímmel jelzett *Szintézis* biblikus súlyosságú szárnyas figurával keveredve élnek tovább.

1976/189/4

Wagner: A plakát mögött

Konecsni György 4

(Gertrúdis), amely egy közbeeső változaton elmarad, hogy aztán heraldikai jegyekkel terhes jelképessége a végleges változaton újra visszatérjen

Ha már a magyar irodalom grafikai újraértelmezésénél tartunk, elöljáróban felhívnánk a figyelmet a tárlat egyik revelációjára: a szobrász Konecsnira. Bár évszám, vagy cím nélkül vannak itt, és ezért a katalógusban sem szerepelnek, mégis rendkívül szerencsés ötletnek tartom jelenlétüket, hiszen központi elhelyezésükkel egy-egy teremrész vagy kiállítás-

Magyar Hirlap 1976/189/4

Wagner: A plakát mögött

Konecsni György 6

részlet alaphangjait ütik meg. Érdekes módon kerültek a műterembe, és onnan a tárlatra ezek a gyökerek, és vízmosta kövek. Mintha előre megérezte volna a közelgő véget, élete utolsó éveiben Konecsni György sorra bejárta országszerte gyerekkorának színhelyeit, pályafutásának fontosabb állomásait.

Magyar Hirlap 1976/189/4

EGY DUNÁNTÚLI MANDULAFÁRÓL

A FORRÁS KÖNYVEK EDDIG MEGJELENT KÖTETEI:

Buda Ferenc: VARÁZSÉNEK (MŰFORDÍTÁSOK, 1973.)
Gál Farkas: KARDOM, KERESZTEM (VERSEK, 1974.)
Raffai Sarolta: EGYSZERI KALAND (ELBESZÉLÉSEK, 1975.)
Goór Imre: CSIGOLYAGYÖNGYÖK (VERSEK, 1976.)
Zoltán Zoltán: BIZAKODÓ ALFÖLD (SZOCIOGRÁFIÁK, 1976.)
Kiss Benedek: CSIGA, CSIGA, FACSIGA (GYERMEKVERSEK, 1976.)
Zám Tibor: TANYABEJÁRÓ (SZOCIOGRÁFIÁK, 1977.)

ELŐKÉSZÜLETBEN:

Hatvani Dániel: FÜST SZÁLL FÖLFELÉ (SZOCIOGRÁFIÁK)

a kutatás itt még nem állhat meg!

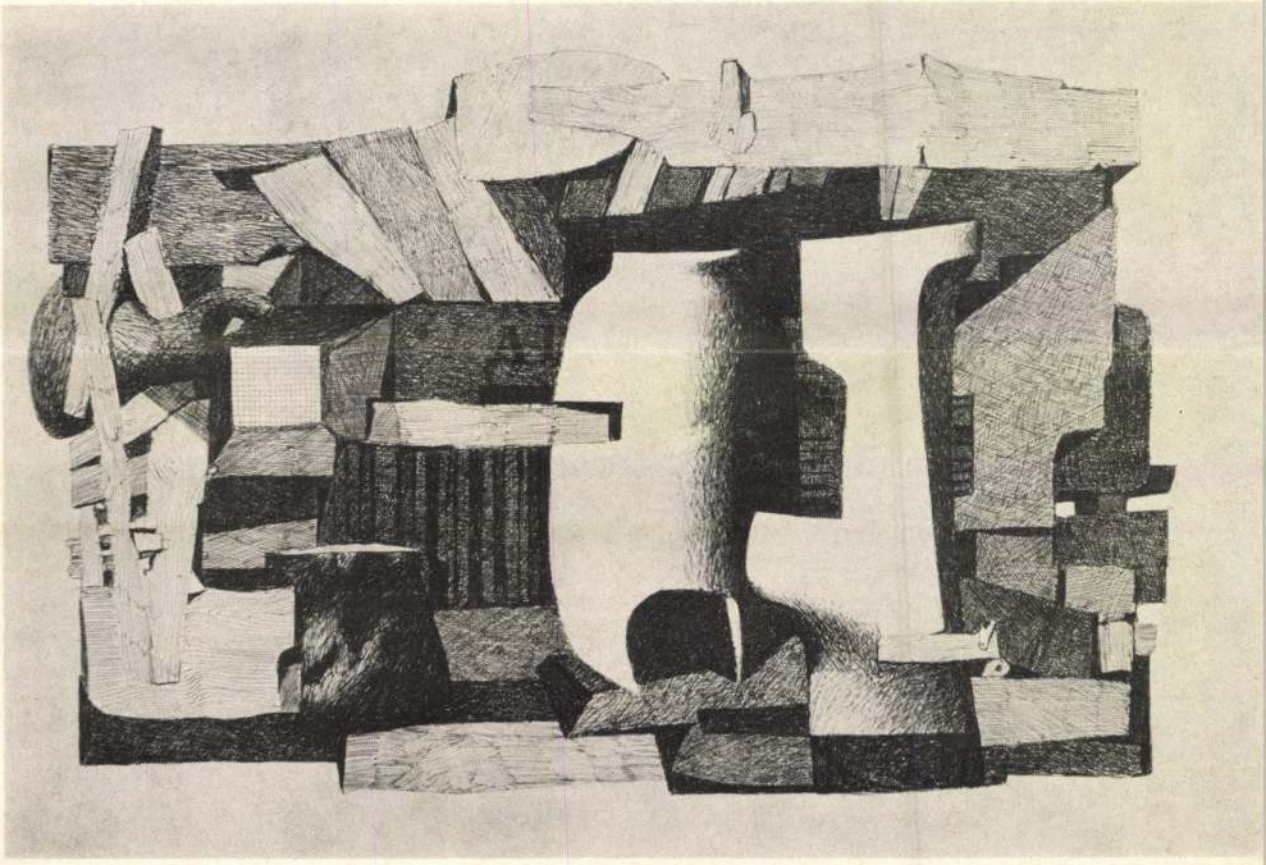

Konecsni György

Kiskunmajsán helytörténeti muzeumot nyitottak, ahol szerepelnek alkotásai a művésznek.

...megismerkedhet a látogató az ünnepek és hétköznapok emlékeivel, a vidék életmódjának és viseletének történetével. Kiskunmajsa szülöttének, Konecsni György festőművésznek külön emlékszobát rendeztek be.

Magyar Hirlap 1981/5/6/6

Konecsni György 1

MŰVÉSZET

KONECSNI MŰVÉSZETÉNEK ABLAKA

Amikor olyan sokoldalú művésszel állunk szemközt, amilyen Konecsni György, körülményesen válogatjuk szavainkat s — *korlátaink miatt*— „is"-eket halmozunk, feltételes módokban dúskálunk és ilyen fogalmakkal: „kísérlet", „tanulmány", „eredmény, „befejezett mű"; nem tudunk megfelelően bánni; s amit a művész önmagáról mondott, vagy mások róla mondtak, abból szinte mindent elfogadunk; és a jövő emberére bízzuk a teljes portré megformálását abban a reményben, hogy az majd a meglepetéseket tartogató hagyaték elemzését is elvégzi. Pedig az eddigiek ismeretében is mondhatnánk a Mesterre az —egyébként nem túl sokat jelentő, de gyakori szóhasználatunk szerint mindenképpen *minősítő* „nagyformátumú" jelzőt.

Konecsni György 2

Konecsni művészete csupán a hagyaték láttán is kiteljesedik a szemlélő előtt. A grafikák különbözősége, műfajok, értelmi és érzelmi tartalmak szerinti váltakozása, technikák gazdag felvonulása; az egymástól rendkívül távolinak tűnő témákban való otthonosság és ezeknek minősége nem hagy kétséget a mester nagysága felől. A legnagyobb hazai és külföldi kortársakkal mérhető ez a művészegyéniség, melynek látóhatára a kiélezett konstruktivizmus egyénitett kötöttségétől a *Művészettörténeti asszociációk* szabadságáig; a *népművészeti gyökerektől* — *nyelvi* emlékeink parafrázisain és történelmi, mondai emlékeink szárain keresztül — *az emberiség nagy kérdéseinek* gyümölcseiig terjed; s olyan darabokat mutogat közben, mint a *Bánk bán*-művek vagy a nagyon egyszerűre s döbbenetesre alapozó *Jézuskák*.

Goór Imre: Konecsni művészetének ablaka

Konecsni György 3

Aki ily gazdag, annak nincs szüksége pózokra, színészi megnyilvánulásokra; az a művekben éli ki magát. Talán azért van, hogy a társakra, a tanítványokra sokkal inkább hatott a mester művészete, mint külső magatartása, mely igyekezett a világ dolgaihoz természetesen igazodni. Pedig ez utóbbi mindenkor az erkölcsi tartás példája lehetett. A munkásságával foglalkozók olykor fölényesen megjegyzik, hogy művészettörténeti helyét nem a személyi kultusz idején keletkezett művei fogják kijelölni. Hadd mondjuk

Forrás 1977-12-79

Goór Imre: Konecsni művészetének ablaka

Konecsni György Y

meg: *azok is*! De ezeknek bizonysága arról fog vallani, hogy Konecsni az álpátoszos pasztózitással kimunkált államfői önmutogatás fali-, vagy táblaképei helyett a kevesebb közvetlen sikert ígérő, *a nép igazi nagyjait szerepeltető történelmi témákat választotta*, mintegy tiltakozásul amazok ellen. Ha csak ez volna, amit tett, már ez sem volna kevés azok előtt, akik történelmi összefüggésekben látják a művészet történetét; de azt is látnunk kell — láttuk akkor is, — hogy a mester példát ad az *erkölcsi tisztességen túl a művészi megoldáséból;* ezért volt az, hogy újabb nemzedékek időztek hosszasan a magyar kiállításokon bemutatott művei előtt.

Forrás 1977-12-79

Goór Imre: Konecsni művészetének ablaka

Konecsni György

Konecsni György januárban lenne netven éves. Talán a kecskeméti alkotóházban dolgozna éppen, mint fiatal korában, vagy halála előtt közvetlenül. A születési évfordulót választotta ki a *Nemzeti Galéria és a Bács-Kiskun megyei Művelődési Központ*, hogy a mester hagyatéki anyagát és plakátjait közelebbi szülőföldje népének egymást követő kiállításokon, s egy szerény katalógusban megmutassa. Hisszük, hogy a kecskeméti — kissé zsúfolt — bemutató után Kiskunfélegyháza és Kiskunmajsa (a szülőhely) lakosai számára is rendkívüli élményt jelent majd az ünnepi alkalom arra, hogy az Alföld népművészetéről, lelkéről, a hazáról és az emberségről és emberiségről sokat tudó MŰVÉSZ nagyon gazdag világába, közös világunkba a felkínált ablakon át betekintsenek.

Gyóni László

KONECSNI GYÖRGY

SZÉPIRODALOM, SZOCIOGRÁFIA, MŰVÉSZET

forrás

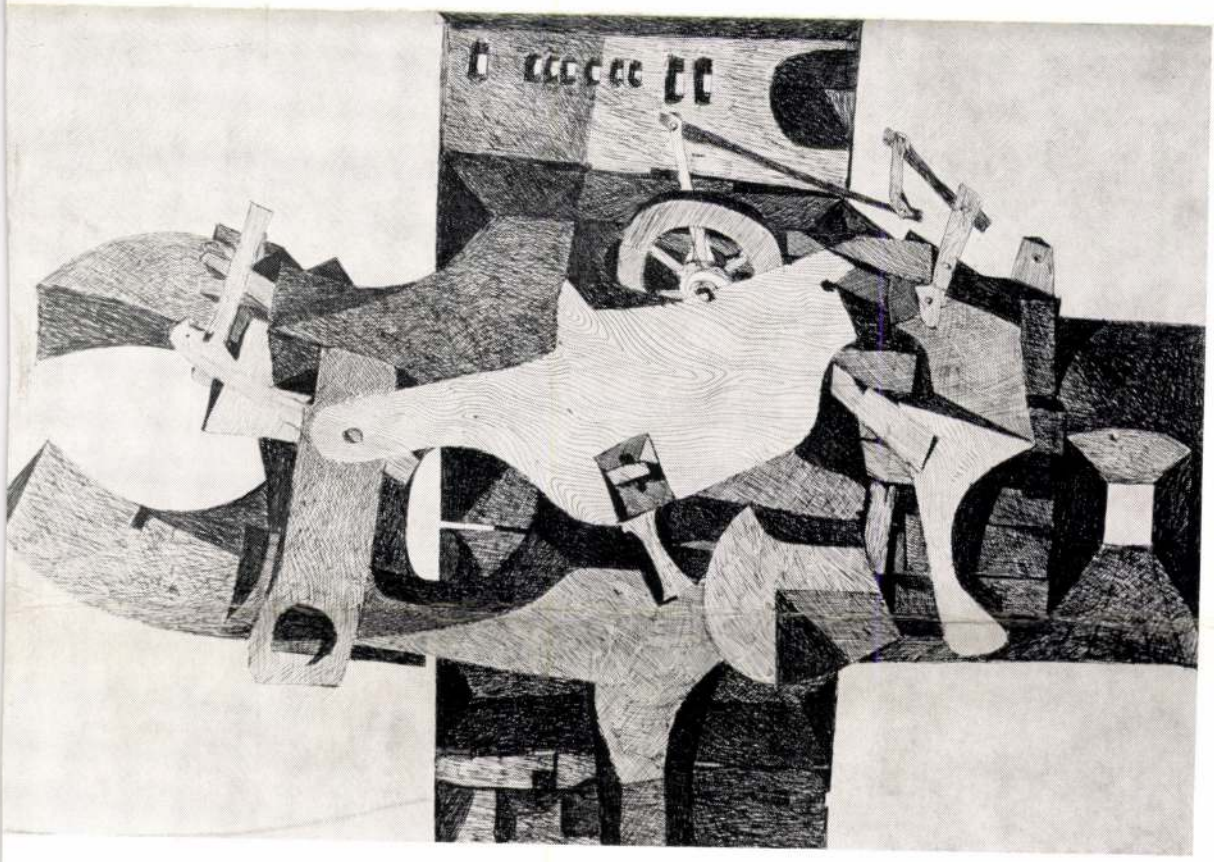

IX. ÉVFOLYAM, 1977. DECEMBER

12

PÁRIZI
BALLET

KONECSNI GYÖRGY

FOLKLÓR IV.

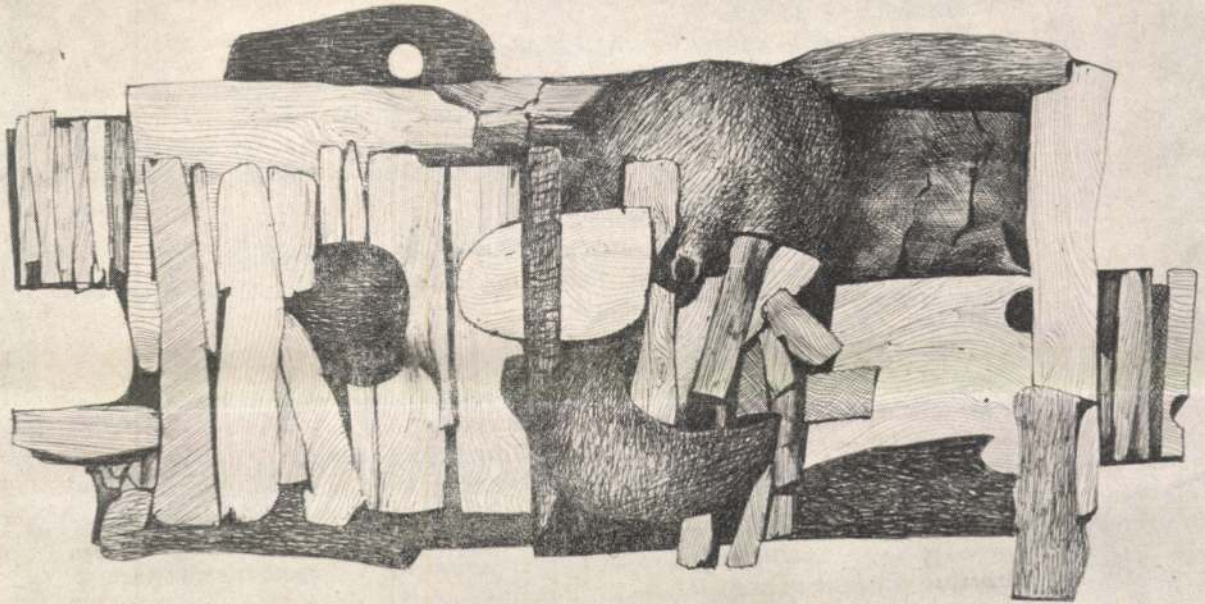

Kalenda az utcát vette szemügyre.

— Maga fél? — nézett rá a fuvaros.

— Nézze, én nem tudom, hogy mit akar . . . most még azt sem tudom, hogy bemenjek-e, vagy ne . . . ? — Kalenda úgy állt a kocsi mellett, hogy látszott rajta, bármelyik pillanatban elindulhat visszafelé.

KONECSNI GYÖRGY

HALOTTI BESZÉD

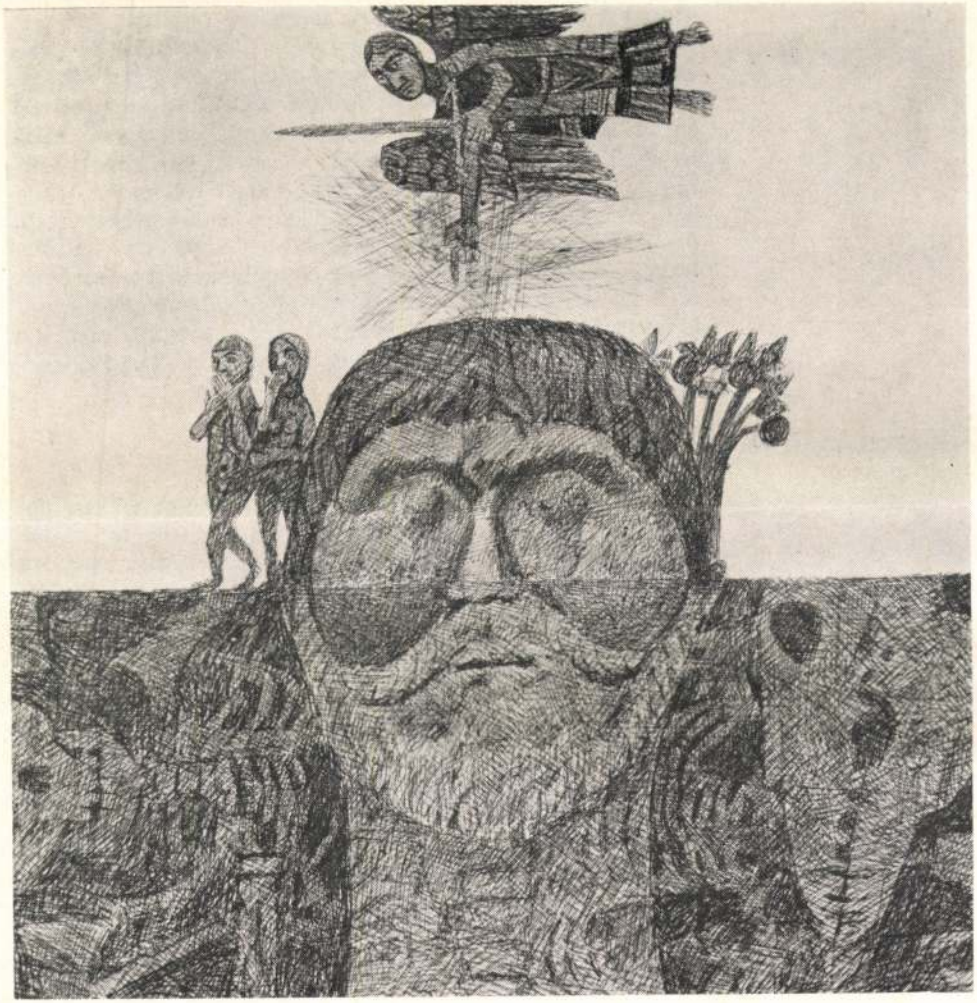

nálunk nem szállítóeszköz; ennyi tagadószót összegezve a barkochbázásban járatlan olvasó is sikerélményhez jut: kitalálhatja, hogy nem tevehajcsárok vétkeztek. Szőke Nagy köre egy pesti taxisból, egy hőszerelő szakmunkásból, és 9 teher- illetve tartálygépkocsi-vezetőből állott. Tizenkettőjük büntetése összesen (a pénzbüntetésen kívül) 12 év és 3 hónap szabadságvesztés (börtön), amelyből csupán 2 év és 1 hónap a „felfüggesztett, a többi „végrehajtandó".

A jogtudományban, s a BTK labirintusaiban járatlan ember is morfondírozhat aztán, hogy sok ez vagy kevés? . . . Nem volt-e túlságosan szigorú a büntetőtanács a penitencia kiszabásakor, hiszen a feketefuvar hatóságilag üldözött, de társadalmilag megtűrt, sőt szükséges és igényelt formája a gépkocsivezetők jövedelemkiegészítésének. Mindenki tudja, hogy a szállítás szolgáltatását legálisan végző állami cégek csak többékevésbé állanak hivatásuk magaslatán (enyhén szólva). Építkező, költözködő, sokat fuvaroztató állampolgár eleve a „svarc" kockázatára bátor pilótához forduljon; gyor-

KONECSNI GYÖRGY

FOLKLÓR II.

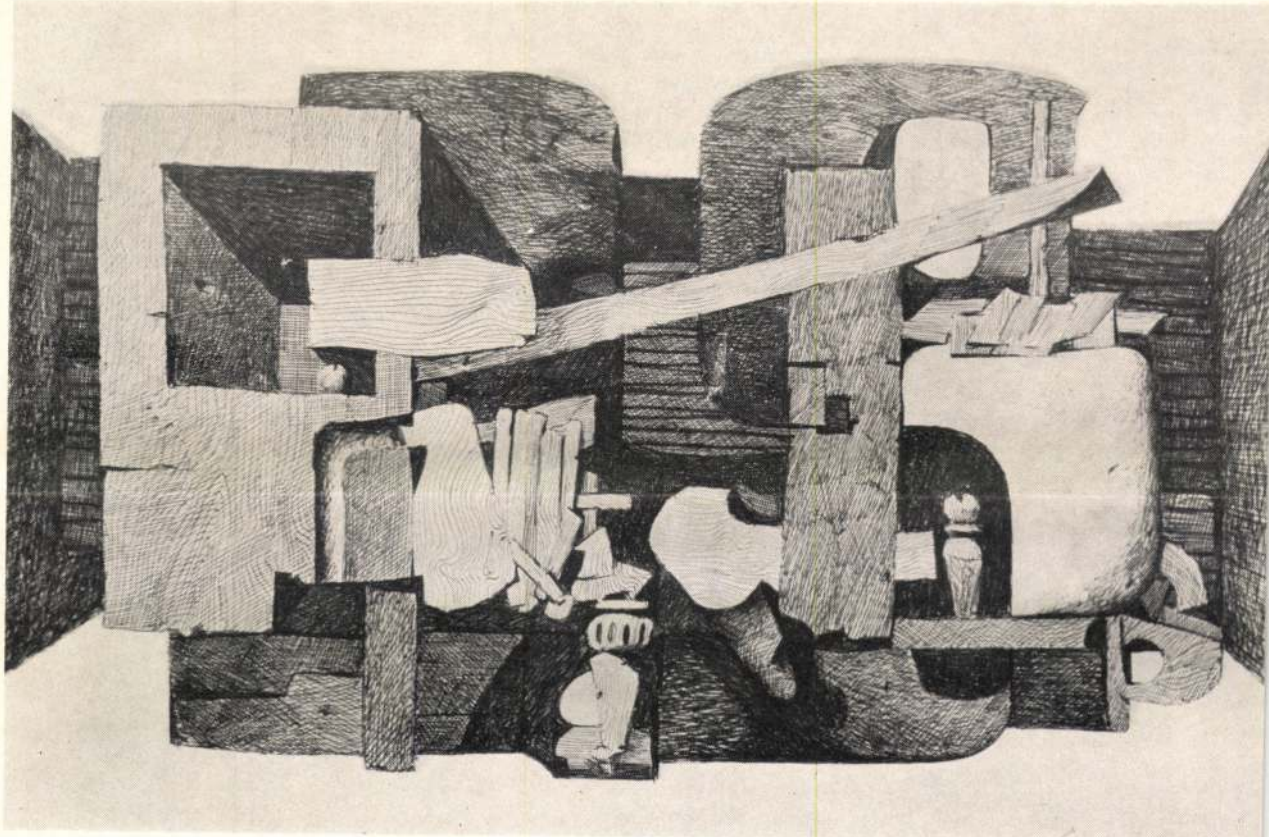

A koporsóra döngve hulltak a gorongyok:
mintha több szívről kő esett volna le.

HAZÁM

1.

(Ellenséges dúlás után. — Muhi)
Hazám! — te senki földje . . .

KONECSNI GYÖRGY

PLAKÁT

másodszor 260 q cukornak és 230 hl sűrítménynek a hiányát vette jegyzőkönyvbe. Bűnvádi feljelentés, nyomozás, előzetes letartóztatás stb. Mint a mesében: minden jó, ha a vége jó.

A népmesei befejezés azonban nem elég ok arra, hogy vidám halotti tort üljünk egy maffia kiemelésén. Ti. ha Szőke Nagy úgy cselekszik, ahogy okoskodik — tehát csak a természetesen képződött felesleget sikkasztja el, amit senki sem keresett — talán ítéletnapig is várhattuk volna a szükségszerűség vonalára eső véletlent. Okoskodása és cselekvése közti ellentmondás azonban idő előtt megbosszulta magát, egy dúvadként viselkedő tolatómozdony képében. E véletlennek az adja a pikantériáját, hogy akkor következett be, amikor Szőke Nagy már időt is kapott az első leltározó bizottságtól a hiba kijavítására. És az is érdekessége még a véletlennek, hogy már-már hajlamosak vagyunk azt **esetlegességgé** degradálni. Kisarkítva a dolgot: a vasút történetében most fordult elő először, és minden bizonnyal utoljára, hogy megtöltöttnek dokumen-

Konecsni György

Konecsni György

ÁRA: 6—,Ft

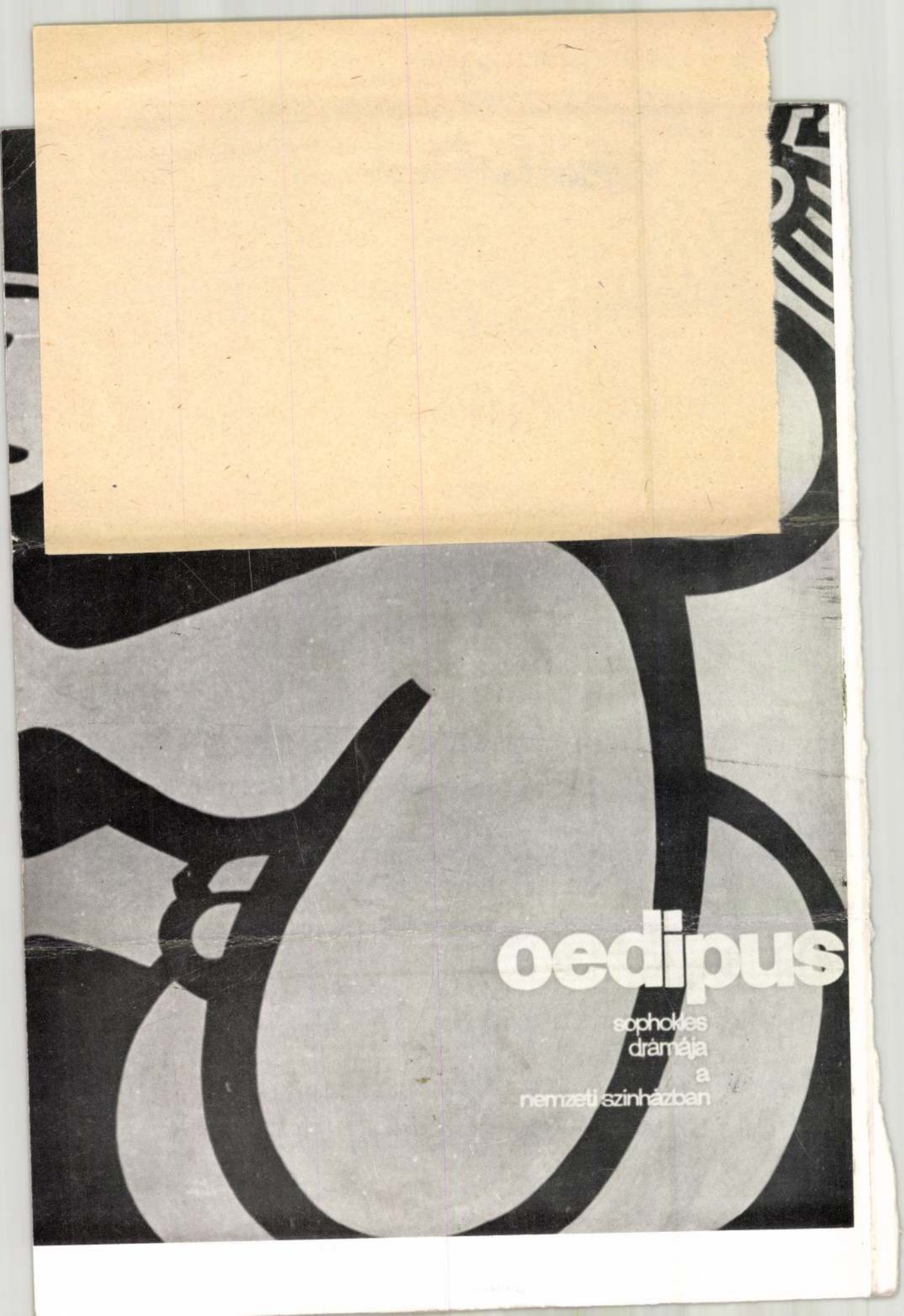
oedipus
sophokles
drámája
a
nemzeti szinházban

1978.I.6.Televizió 17.4o Gné
Dél-alföldi krónika

- Két szinházi bemutató is lesz január 2o-án. A Kecskeméti Katona József Szinház Shakespeare Perikles cimü tragédiáját adja elő. A rendező Raszt József. Periklest Farádi István játsza. Néhány név még a szereposztásból. Major Pál, Kézdi György és Szirtes Ági. Ugyan ezen a napon, tehát január 2o-án mutatja be a Szegedi Nemzeti Szinház Mozart Cosi fan Tutte cimü operáját. A rendező Horváth Zoltán, vezényel Pál Tamás. A főbb szerepeket Pregor József, Pergál Valéria és Réti Csaba énekli. Szintén január 2o-án nyilik meg Kolecsnyi György emlékkiállitása Kiskunfélegyházán a Kiskun muzeumban. A nemrégen elhunyt festőművész ezen a tájon született, és innen indult el nagyszerü müvészi pályája. Ismeretes, hogy a Kisz évről évre megrendezi az országos képzőművészeti tábort amatörök részére. Annak idején mi is beszámoltunk erről a táborról, a Dél-alföldi krónikában. Az ott készült alkotásokat janár 28ától láthatják a szegedi November 7-e müvelődésiházban. És végül még egy esemény. A hónap végén lesz 3o éve annak, hogy aláirták a magyar-lengyel kulturális egyezményt Erre emlékezve rendezi meg a kecskeméti megyei müvelődési központ a lengyel grafika reprezentánsainak kiállitását, amely január 29-től látható.
- Krónikánk ezzel véget ért, köszönjük figyelmüket. Viszont látásra egy hónap mulva.

Kovacsi György, Kossuth-díjas festő–
és grafikusművész

MAGYAR KÉPZŐ- ÉS
IPARMŰVÉSZEK SZÖVETSÉGE
Budapest, V., Vörösmarty tér 1.
Tel.: 184 - 074.

Budapest, 1978.I.12.
Ikt.sz.: 127/1978.
St.sz.: 16/1978. - 530 pld.

KONECSNI GYÖRGY Kossuth dijas festő-grafikusművész születésének 70. évfordulója tiszteletére

1978. január 23-án, hétfőn d.e. 11órakor

megkoszoruzzuk a FARKASRÉTI Temetőben lévő urnáját /NV.541./.

Szeretnénk, ha ezen a megemlékezésen minél több kollégánk résztvenne.

Üdvözlettel:

Papp Gábor s.k.
szakosztálytitkár

Bálványos Huba s.k.
szakosztálytitkár

Gábor Eszter s.k.
szakosztálytitkár

Svéby Lajos s.k.
szakosztálytitkár

Kovács Péter s.k.
társadalmi kapcsolatok alelnöke

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1977 JUN 13
BUDAPESTER RUNDSCHAU

György Konecsni (1908–1970)

1021

György Konecsni (1908—1970): Grafik (1967)
„KUNST 76"

einer Katastrophe f
velle das Verhalten
Worauf ich anspi
braucht man da nic
beunruhigende und
me der Hetze gege
Koexistenz, gegen d
Analogie, die ich m
der gewiß nicht in
lung und der besag
zieht sich natürlich
des Individuums.
Er, der junge Ma
will ja das Schlimn
tun, überhaupt nich
was dieser Finne da
es nicht zu wissen -

Zusammenhang zwischen seinem Interesse und dem Unterfangen dieses Pechvogels! Kann man ihn dazu zwingen, kann man ihn dafür zur Rechenschaft ziehen, herausfinden, was da gespielt werden soll? Und wenn er es auch wissen sollte, ist es seine Aufgabe, sich dessen bewußt zu werden und dementsprechend zu handeln? Wer kann ihn dazu verpflichten, den Weltbeglücker aus freien Stücken zu spielen, in wessen Auftrag hat er sich denn da einzumischen?

Freund Lenz antwortet glücklicherweise auf diese Fragen nicht in moralisierenden Sentenzen. Die Antwort gibt die Handlung selbst; von dem so schön geplanten Abend bleibt nichts als Lähmung, Krampf, Entsetzen ...

Und wäre es in der Geschichte, in der Politik anders?

Das müßten sich diejenigen mal durch den Kopf gehen lassen, die heute nichtstuend dreinschauen, wenn für das Linsengericht der NATO-Strategen die europäische Sicherheit preisgegeben wird, und die so tun als ob sie nichts wissen würden und nicht wissen müßten, was tatsächlich — zugegeben! — nicht in ihrer Absicht steht. Friede und Verständigung? Natürlich. Ihnen geht es nur um ihren lieben kleinen Wohlstand, um das gesicherte gute Abendessen. Wogegen wahrlich nichts einzuwenden ist.

Offen bleibt bloß, ob man so dazu gelangt? Wohl kaum.

Konecsni György, festő

KONECSNI GYÖRGY kétszeres Kossuth-díjas festő- és grafikusművész születésének 70. évfordulója alkalmából több emlékkiállítást rendeztek szülőkebb hazájában, Bács-Kiskun megyében. Tavaly Kecskeméten, január 23-án szülőhelyén, Kiskunmajsán, vasárnap pedig Kiskunfélegyházán nyílt Konecsni-tárlat.

– Hl.

Népszabadság. Bp. 1978. jan. 31.

8.

Konecsni György festő

KONECSNI GYÖRGY Kossuth-díjas festő és grafikusművész születésének 70. évfordulója alkalmából hétfőn a Farkasréti temetőben koszorúzást rendeztek a művész hamvait tartalmazó urnánál a Képző- és Iparművészek Szövetségének, a Képző- és Iparművészeti Iskolának, a Képzőművészeti Alapnak és a művész szülőföldje, Bács-Kiskun megye Tanácsának képviselői.

– : Hk

8.

Népszabadság, Bp. 1978. jan. 24.

Konecsni György.
1021

1977. november 20. Zalai Hírlap

SZÁZ ÉVE

ADY ENDRE

Fölszállott a páva

„Fölszállott a páva a vármegye-házra,
Sok szegény legénynek szabadulására."

Kényes, büszke pávák, Nap-szédítő tollak,
Hírrel hirdessétek: másképpen lesz holnap.

Másképpen lesz holnap, másképpen lesz végre,
Új arcok, új szemek kacagnak az égre.

Új szelek nyögetik az ős magyar fákat,
Várjuk már, várjuk az új magyar csodákat.

Vagy bolondok vagyunk s elveszünk egy szálig,
Vagy ez a mi hitünk valóságra válik.

Új lángok, új hitek, új kohók, új szentek,
Vagy vagytok vagy ismét semmi ködbe mentek.

Vagy láng csap az ódon, vad vármegyeházra,
Vagy itt ül a lelkünk tovább leigázva.

Vagy lesz új értelmük a magyar igének,
Vagy marad régiben a bús, magyar élet.

„Fölszállott a páva a vármegye-házra,
Sok szegény legénynek szabadulására."

(Konecsni György illusztrációja)

Beszélgetés Király Istvánnal

(Folytatás a 7. oldalról.)

tikai színvonalon, itt Kelet-Európában, azt a költészetet, mely máig egyedüli életképes alternatívája az individualista polgári költészetnek.

— Készül és várjuk az Ady-monográfia második, az utolsó pályaszakaszt feldolgozó részét. Miben tudná Király elvtárs e — talán legfontosabb — pályaszakaszra vonatkozó kutatásainak eredményeit összefoglalni?

— Az Ady-líra csúcsának valóban joggal tekinthetjük a világháborús évek költészetét. Ezekben a kötetekben jut el a költő egyetemes magaslatokra. E kötetekben teljesedik ki tragikus optimizmusa, mely egész költészetének kulcsa. Míg könyvem megjelenő első részében azt próbáltam megmutatni, hogyan jut el Ady a kiteljesedett otthontalanságig, majd a kiteljesedett otthontalanságból hogyan próbál kitörni egyrészt a társadalmi-politikai feladatvállalás változatain, másrészt — tévesztett módon — az istenkeresésen keresztül; a második részben az elidegenedettséggel szemben győzedelmeskedő otthonteremtés gondolata kerül a középpontba. Meg kellett jutnia ehhez Adynak, hogy leírhassa, „a végesség halhatatlanság/ s csak a Más a rettenet", s nem véletlen, hogy éppen az első világháború mindent kizökkentő, minden Voltat összekuszáló iszonyata, tébolya idején. El kellett jutnia ehhez a gondolathoz annak a költőnek, aki olv mélyen élte meg az életet, akit olv mélyen foglalkoztatott az ember sorsa a huszadik században. S hogy ehhez eljuthasson a költő, természetszerűen el kellett jutnia az aktuálpolitikától a világnézetig. Azaz el kellett jutni ahhoz a felismeréshez, hogy az ember nem lehet otthontalan, nem lehet idegen végérvényesen saját világában, hogy „várja az Embert víg célja/ a Piros, tartós öröm". S ha az ember természettől fogva nem otthontalan, akkor megvan az igazi, evilági otthonteremtés lehetősége.

Pete György

RA

satok". Bizonyára azért, mert poézisának is itt van a kulcsa, s a líráját tápláló életének és korának a megismerése könnyebbé teszi az utat e művészet vulkánjához: önmagához is.

M. J.

A kulturális élet hírei

Ady-emlékműsort ad hétfőn este hétkor Zalaegerszegen, a Megyei Művelődési Központban a Reflex Színpad. A költő születésének 100. évfordulója tiszteletére összeállított műsorban Ady-versek és Baka István Háborús téli éjszaka című oratóriuma szerepel. (Ugyanezt kedden Lispeszentadorjánban, szerdán Lovásziban, csütörtökön pedig az egerszegi Ifjúsági és Úttörőházban is előadják.)

★

Háromhetes nyugat-európai turnéra indult a hét elején Lehel György vezetésével a Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekara. Többek között fellépnek Rotterdamban, Hannoverben és Münchenben, sőt, útjuk végén Svájcban is pódiumra lépnek.

★

lett kiállítás is nyílik, felidézve az együttes múltjának legfontosabb eseményeit.

★

Az országos filharmónia bérleti hangversenyén a Szlovák Filharmónia Zenekara ad koncertet november 23-án este hétkor Zalaegerszegen, az MMK-ban. Az esten Marian Lapsansky működik közre zongorán, vezényel: Ludovit Rajter.

★

Az 1978. január 1-ével megalakuló Népszínház utazó társulatai a jövő év első felében Örkény István Macskajáték, Jevgenyij Svarc Hétköznapi csoda, Marcel Achard A bolond lány, Muszorgszkij Szorocsinci vásár, illetve Tamási Áron—Farkas Ferenc Bubós vitéz című művét tervezik előadni.

★

Magyar Hirdető
Sajtófigyelő

SZOLNOK MEGYEI
NÉPLAP

1977 NOV 20

Konecsni György

1021

Konecsni György illusztrációja a Fölszállott a páva című
vershez

SZOLNOK MEGYE M

Parasztforradalmár volt

Az alföldi mezőgazdasági munkás 1882-ben költözött a fővárosba. Előbb napszámosként dolgozott, majd apai örökségét kamatoztatva különféle vállalkozásokba kezdett. Fuvarozással, telekspekulációval hamarosan jelentős vagyonra tett szert. A már meglett férfi Pesten pótolta hiányzó iskoláit: gimnáziumot végzett és jogot hallgatott.

A nyolcvanas évek végén ismerkedett meg a szocialista eszmékkel, és 1889-ben tagja lett az Általános Munkáspártnak. Ettől az időtől kezdve a polgári kényelem helyett tudatosan vállalta a szocialista pártmunkások áldozatos és veszélyekkel járó életét.

Az MSZDP 1896-os kongresszusán választották meg a pártvezetőség tagjának, abban az időben, amikor a

Az ellentétek elmélyülé séhez nemcsak a pártvezetőség megalkuvása és a gaz dag vállalkozó iránt érzet bizalmatlansága, hanen Várkonyi kiforratlan, anar chista elemekkel keverede nézetei is hozzájárultak. Vi tathatatlan volt lelkesedése fáradhatatlan ügybuzgalm — hiányzott azonban szilárd szocialista tudása. Nem ér tette meg az ipari munkás ság történelmi szerepét, túl becsülte a parasztság erejé és lehetőségeit a szocialist forradalomban.

1897 februárjában nyíl szakadásra került sor. Vár konyi földmunkáskongresz szust hívott össze, az 1897 es szociáldemokrata kong resszus pedig válaszként ki zárta a pártból. Ekkor ellen zéki pártot alakított, Függet len Szocialista Párt néven Programja a falusi szegény ség alapvető követelését fo

Konecsni György, festő

Konecsni György plakátja, 1945

Aradi Nóra: A sarló-kalapács történetéről

16.

Népszabadság, Bp. 1977. nov. 6.

Borsos Miklós illusztrációja Ady „Jóba, a kőtörő" című elbeszéléséhez

a takarosság, az igényes tisztaság, ami azért inkább a nőket dicséri.

A tanácstagok a kastély rendbehozását is szorgalmazták, aminek mint kulturális központnak az egész lakosság hasznát veszi. A kastély kertjét pedig a megyei tanács védett parkká nyilvánította, értékes faállománya, egzotái miatt. A népképviselet helyi szervébe választottaknak a kereskedelmi alapellátásra is kiterjed a figyelmük, s a napi fogyasztási cikkekből régóta nincs hiány a faluban.

Elmúlt dél, amikor iskolásgyermekek sora illedelmesen, hangosan ránk köszön az utcán, hogy jó-napot ki-vá-nok! Az utca forgalmát az érkező busz és Németh Lajos fogatos jelenti még, aki tüzelőolajat szállít a tsz csirkefarmjára.

Beszélgetés közben egy, a kapuban kíváncsiskodó idős bácsitól véletlenül kérdezem meg:

— Hol tetszett születni?

Nem lepődök meg, amikor azt válaszolja:

— Helyben, fiam, itt Guarban...

Udvardy Gyula
Fotó: **Tóth Imre**

Egymásnak segítve könnyebb: Babos Györgyné és Babos Jánosné egy kézi „fuvarozó" alkalmatossággal.

Konecsni György

Petőfi Népe, 1944. nov. 20.

ADY ENDRE:

Fölszállott a páva

„Fölszállott a páva a vármegye-házra,
Sok szegény legénynek szabadulására."

Kényes, büszke pávák, Nap-széditő tollak,
Hírrel hirdessétek: másképpen lesz holnap.

Másképpen lesz holnap, másképpen lesz végre,
Új arcok, új szemek kacagnak az égre.

Új szelek nyögetik az ős magyar fákat,
Várjuk már, várjuk az új magyar csodákat.

Vagy bolondok vagyunk s elveszünk egy szálig,
Vagy ez a mi hitünk valóságra válik.

Új lángok, új hitek, új kohók, új szentek,
Vagy vagytok vagy ismét semmi ködbe mentek.

Vagy láng csap az ódon, vad vármegyeházra,
Vagy itt ül a lelkünk tovább leigázva.

Vagy lesz új értelmük a magyar igének,
Vagy marad régiben a bús, magyar élet.

„Fölszállott a páva a vármegye-házra,
Sok szegény legénynek szabadulására."

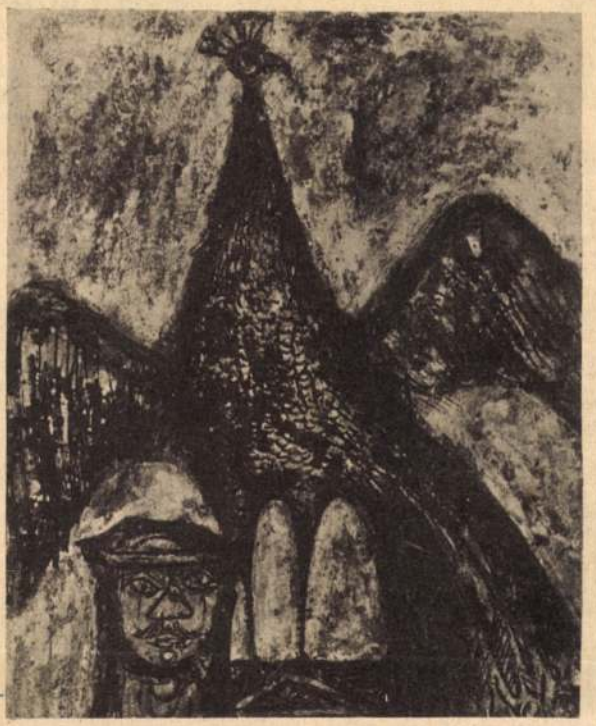

● **Konecsni György illusztrációja.**

Munkaalkalom

KECSKEMÉTI színház felvételre keres B, C, D, E kategóriás gépkocsivezetőt pótkocsis tehergépkocsira. Jelentkezés a színház portáján 8—12 óráig. 1444

A KERTÉSZETI Főiskolai Kar Szőlőtermesztési és Borászati Tanszéke felvételre keres kertészeti szakközépiskolai végzettséggel rendelkező tanszéki előadót. Jelentkezés a Szőlőtermesztési Tanszéken szombat kivételével naponta 8—12-ig. Kecskemét, Erdei Ferenc tér 1—3. 1512

A BÁCS-KISKUN megyei Tanács VB. Kiskunhalasi Járási Hivatala igazgatási főelőadói munkakörbe keres legalább 3 éves államigazgatási gyakorlattal rendelkező jogászt, illetve 5 évi államigazgatási gyakorlattal rendelkező tanácsakadémiát végzett személyt. Jelentkezést írásban kérjük. 4980

APRÓHIRDETÉSEK

Ingatlan

ELADÓ azonnal beköltözhető, kétszobás, belsőportás házrész. Kecskemét, Tizedes u. 8. szám. 19550

A HALASI útban hobbikert 204 négyszögöl eladó. Kocsit beszámítok. Kecskemét, Lőcsei u. 18. Bagi András. 19554

ELADÓ házhely. Hetényegyháza, Petőfi utca 95. Szekéréknél. 4927

HOBBIKERT eladó új TÜZÉP-telep mellett. Érdeklődni: Kecskemét, Kiskecskemét, Mező Imre utca 33. 4931

KÉT szoba, konyhás, melléképületekből álló családi ház eladó. Garázs, víz van. Kecskemét, Szegedi Lajos u. 20. szám. 19569

ELADÓ Hetényegyháza, Vasút u. 7. szám alatt, 200 négyszögöl házhely, 16 000 ezer forintért. Építési engedély van. A templomnál jobbra kell befordulni, Kiss János-féle ház. 19568

KERESEK Kecskemét körCSEREPES tanya, pince, mellékhelyiségekkel, szőlőnek alkalmas egy hold földdel, műút mellett, buszmegállónál Soltszentimre és Fülöpszállás között. Csaplár, Fülöpszállás, Petőfi u. 16. 19576

BÁTYA, Alsószállás 19. sz. alatt, igen jó állapotban, családi ház, melléképületekkel, 230 négyszögöl telekkel, azonnal beköltözhetően, kp + OTP-hitelát-het: Kálóczi László, 6351 Bátya, Úttörő utca 3. szám alatt, egész nap. 414

Lakás

ELCSERÉLEM egyszobás, konyhás, kamrás, tanácsi bérlakásom hasonló kétszobásra. Érdeklődni: Kecskemét, Rákóczi út 5. földszint 2. Mindennap. 4926

KÉT szoba összkomfortos gázfűtéses, szövetkezeti lakás, azonnal beköltözhetően, kp + OTP-hitel-átvállalással eladó. Garázs van. Érdeklődni lehet: Nagykőrös, Vági I. lakótelep IX/B. 2. lépcsőház II. 8.

Gépek és alkatrészek

ELADÓ 7 lóerős, benzines MIA motor. Érdeklődni lehet: Császártöltés, Bem J. u. 7. 1539

VENNÉK RS—09 típusú traktort tolólapáttal, vagy anélkül. Ajánlatokat: Háncs József, Fonyód, Kupavezér u. 13. 1511

GARÁZSBAN tartott, jó állapotban levő, Polski Fiat eladó. Érdeklődni: Kiskunmajsa, Kiss Gyula u. 1, vagy telefon: Kiskunmajsa 61. Gyóni. 19561

ELADÓ 600-as Trabant 2 éves műszakival 11 000,— Ft-ért. Hetényegyháza, Belsőnyír 51. Tószegi Mihály. 4964

UZ rendszámú, 1200-as Zsiguli személygépkocsi, fehér színű eladó. Érdeklődni lehet: Gazdik Péter, 6300 Kalocsa, Alkotmány utca 21. szám alatt, egész nap. 419

UE—28-AS felújított állaMEGVÉTELRE keresek oxigén- és dissousgáz-palackot, nagyméretűt. Varga László takácsmester, Jánoshalma, Bíró Béla u. 115. 1541

PHÖNIX pálma terebélyes, 2 méteres eladó. Vállalatok, intézmények válaszát várjuk. Kudron Nándor, Kiskőrös, Tomori u. 12. 19601

KONYHABÚTOROK eladók. Kecskemét, I. kerület. Simon István utca 14—16. 4995

ÚJ 80 literes villanybojler eladó. Kecskemét, Csokonai u. 11. 4991

PIANINÓ és Albalux mosógép eladó. Érdeklődni: Kecskemét, Akadémia körút 31. I. emelet 18. hétfőn, kedden, szerdán 18—20 óráig. 4987

ELADÓ trágya. Kecskemét, Dankó utca 6. 4938

ELADÓ kétéves magyar csikó. Kecskemét, Közép u. 27. (Muszáj) 19573

Vegyes

7 HÓNAPOS, németjuhász

György Konecsni

György Konecsni:
Hier beginnt das Brot

János Nemes: Geschichte an den Wänden.

Budapester Rundschau, 1946. nov. 15.

٢

٦

٤

٨

Konecsni György

Magyar Hirlap 1976/258/8

Konecsni György plakátja

Konecsni György

— **Konecsni György** kiállítása kedden a Magyar Nemzeti Galériában megnyílt. A művész grafikái, plakátjai, szobrai és festményei láthatók az egy hónapig nyitva tartó bemutatón.

Kiállitása nyilt a Nemzeti Galériában.

Népszava, 1976. julius 28.
4. oldal.

SAJTOFIGYELO
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

Budapester Rundschau

1976 AUG 9

György Konecsni

RI

1021

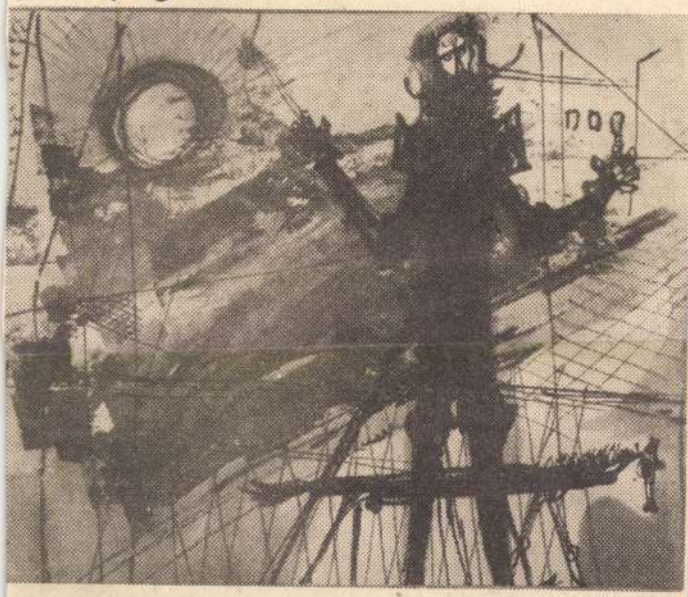

György Konecsni: Don Quichote
Aquarell 1963

Unternehmensstrategie und Exportexpansion

Bei der Ausarbeitung ihrer mittelfristigen Pläne — die im Laufe des ersten Halbjahres 1976 vollendet wurden — sind die ungarischen Unternehmen einerseits davon ausgegangen, mit welchen Impulsen sie seitens der Allokation der Ressourcen, die vor allem in den vorgesehenen Investitionen und der Kreditpolitik zum Ausdruck kommen, im Zeitraum des fünften Fünfjahrplanes (1976—1980) rechnen können und welche Vermarktungsmöglichkeiten auf den Außenmärkten bestehen.

Kooperationsabkommen

Einrichtungen und Meßinstrumente zur Verfügung.

Was den ungarischen Straßenfahrzeugbau anbelangt, so sind die Ikarus Autobusse — von denen 1980 bereits 13 000 gebaut werden sollen — allgemein bekannt und gegenwärtig werden

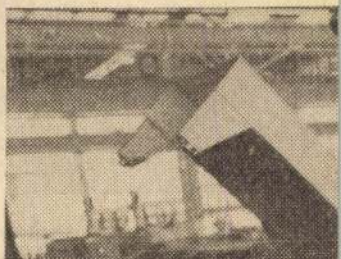

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
György Konecsni
Budapester Rundschau
1976 AUG 9

1021

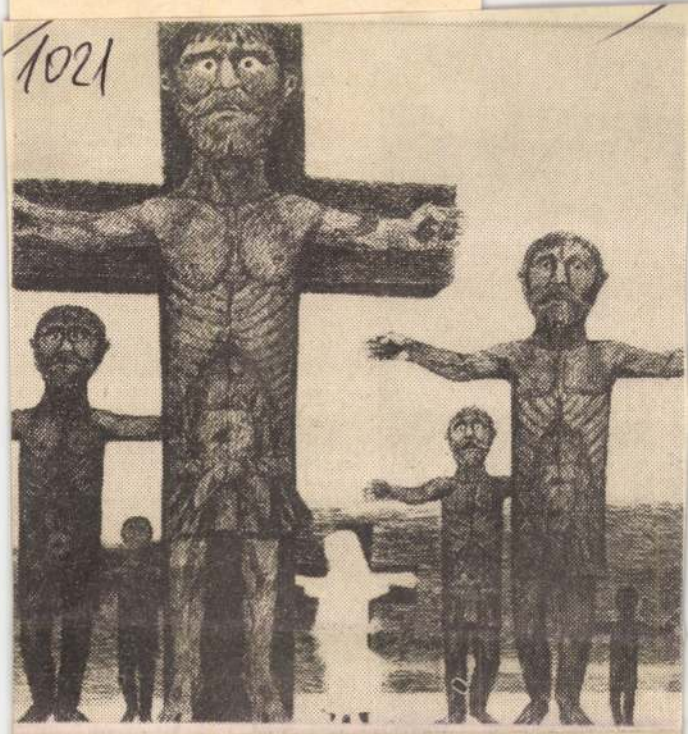

György Konecsni: Altungarisches Marienlied
Federzeichnung 1970

verken

nen Formen der [illegible] Völkern und Regierungen zu koordinieren.

Unsere Arbeit, unser Leben müssen in jeder Minute, in jeder Tat das Schicksal, die Forderungen, das Leben der in der Heimat Gebliebenen widerspiegeln.

Es ist sehr schwer, fern von der Heimat zu leben, von einer Heimat, die jeden aufrichtigen Patrioten mit Gefängnis und Folter bedroht, wo unsere besten Genossen eingekerkert sind. Uns war die Möglichkeit gegeben, vor den Gefängnissen, den Waffen der Junta zu fliehen, aber ganz gleich, wo wir auch leben, wir arbeiten und leben nur für Chile, für jenes Land Chile, wo unser Volk ein den Menschen würdiges Los bereits kennenlernte und das es sich wieder wünscht, mit seinen Kämpfen zurückerobern will.

László Diósdi

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

Budapester Rundschau

György Konecsni

1976

/1021

György Konecsni: Kunsthistorische Assoziationen
Federzeichnung 1969

BUDAPI
RUNDSCH
berichtet

tion wird in erster Linie vor
den heimischen Ansprüchen
bestimmt, da 75—80 Prozent
der Lebensmittel im Land
selbst verbraucht und nur
die Restbestände exportiert

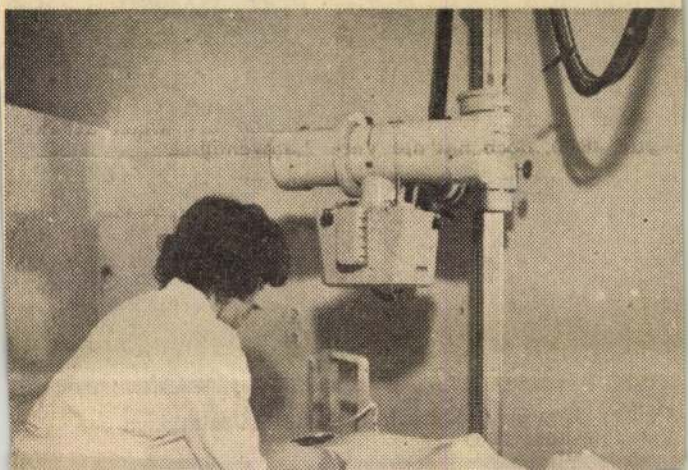

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

György Konecsni

Budapester Rundschau

1976 AUG 9

1021

György Konecsni: Wanddekoration im Budapester Künstlerklub FÉSZEK

Ihr
Gastgeber
in Ungarn
HUNGARHOTELS

...produktion um das Drei-
fache geplant, und dies ne-
ben einer weiteren nicht un-
beträchtlichen Senkung der
Arbeitszeit.

Geringer Wirkungsgrad

Es liegt also klar auf der Hand, daß neue Reserven und Quellen für die Produktionssteigerung erschlossen werden müssen.

Heute wird am häufigsten als großes Problem der Unternehmen und der Produktion der Arbeitskräftemangel erwähnt. Er tritt besonders kraß in den Budapester Betrieben zutage, ansonsten in der Textilindustrie, im Handel und auf dem Gebiet des Gesundheitswesens. Die Zeitschrift Pártélet (Parteileben) brachte in der Märznummer dieses Jahres einen Artikel des stellvertretenden Abteilungsleiters des ZK der USAP, *János Hoos*, worin er

...kann es sich
weder heute noch in Zukunft
leisten, auf derartige Mehr-
arbeit zu verzichten.

Schließlich wurden im Interesse einer sinnvolleren und effektiveren Arbeitskräftelenkung, der hundertprozentigen Ausnutzung der Arbeitszeit umfassende Maßnahmen getroffen, die sich auf die Öffnungszeiten bestimmter Geschäfte, Ämter und Institutionen beziehen. Diese werden sich von nun an der Freizeit der Bevölkerung besser anpassen. In Auswirkung dieser Verfügungen änderten sich die Sprechzeiten zahlreicher Ämter, wurde die Sachbearbeitung schneller und un-
komplizierter

MK SAJTOFIGYELO

MAGYAR HIRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1976 AUG 9

Budapester Rundschau

György Konecsni

1021

György Konecsni: Zusammengehörigkeit
Federzeichnung 1946—1948

Des

Vo

Di
rigk
nich.

Gründe hervorgerufen. In Industrie, Landwirtschaft, Transport und Handel — alle maßgeblich an der öffentlichen Versorgung beteiligt — muß häufig Desorganisation, Voreiligkeit, Unverständnis und Undiszipliniertheit konstatiert werden.

Die Angaben des letzten halben Jahres weisen aus, daß der Kleinhandelsumsatz im ganzen Land durchschnittlich, bei unveränderten Preisen, um 2,5 Prozent zugenommen hat. Dies ist weniger als geplant. Schneller als im Plan vorgesehen stiegen nur die Lebensmittelkäufe, während der Umsatz an Industriegütern und insbesondere an Bekleidungsartikeln weit unter den Planziffern blieb. Eine besonders schlechte Halbjahresbilanz zog der Bekleidungshandel: Der Umsatz — ebenfalls bei unveränderten Preisen — lag um 5 Prozent niedriger als in der Vergleichsperiode des Vorjahres.

„Angebot

wollindustri
prozentig au

Solche un
Fragen sind
rum? Die Fe
sehr oft in
genden Verl
den Herstel
ger Konsum
Handelsunte
lenden oder

SAJTOFIGYELO
MAGYAR HIRDETO
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

Budapester Rundschau

1976 AUG 9 -

AU 1021 György Konecsni

György Konecsni: Der Tiergarten
Tempera 1937

TER

irgang X, Nr. 32.
August 1976

KULTUR

Patriotische Volks

Seite 6—7
Hilfsarbeiter

Seite 9
Handel und Versor

Seite 10
„Anna"

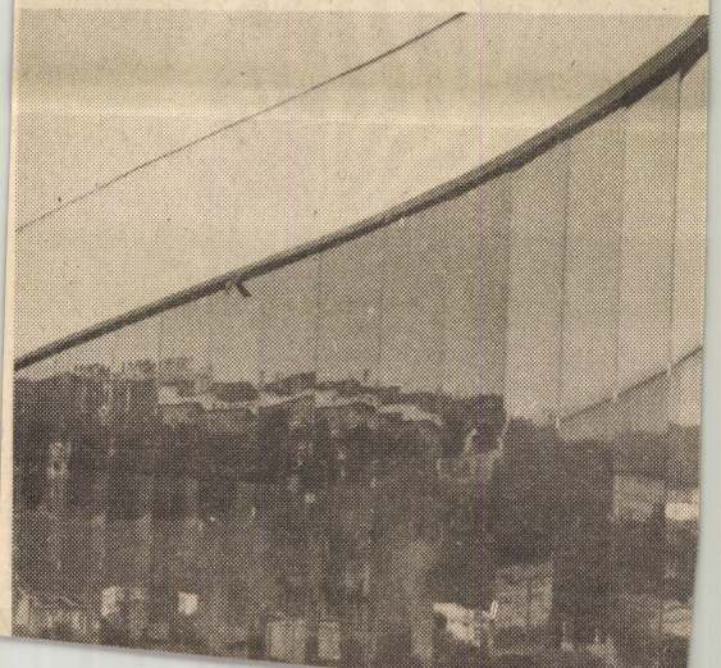

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
György Konecsni
Budapester Rundschau
1976 AUG 9
1021

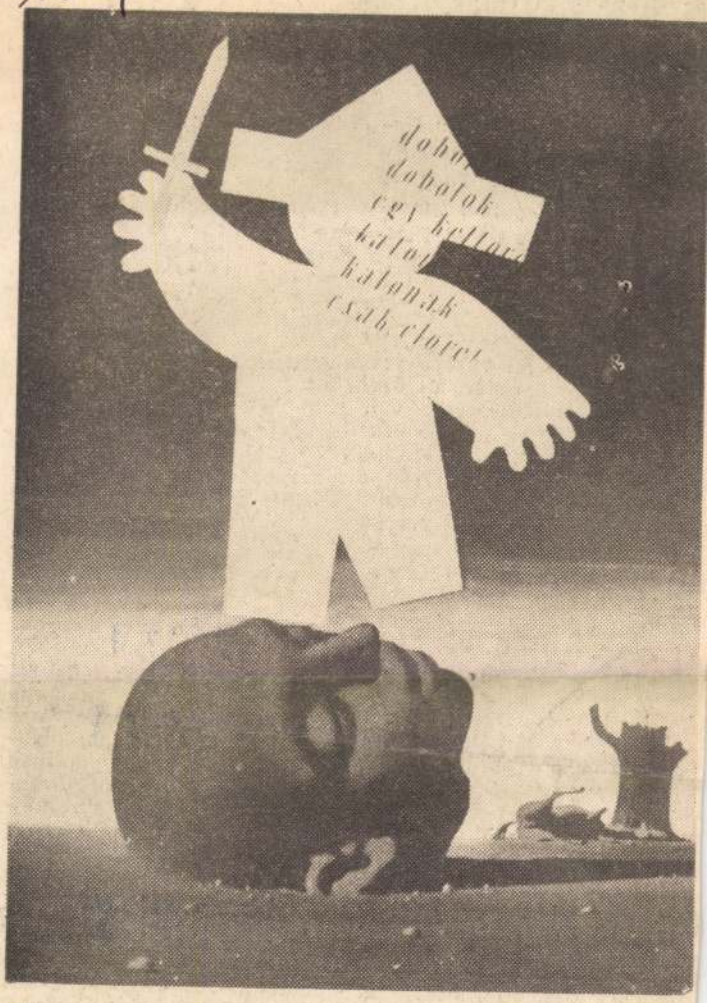

Trommeln, Trommeln, Trommeln schlagen ...
Plakat von György Konecsni (1945)
Dazu s. Beitrag auf S. 11 sowie Reproduktionen seiner Werke S. 2, 4, 6, 8, 10 und 11

es, Generalsekretär, epräsident der CUT

esrates der Ungarischen Ge- e Delegation der Einheitlichen hiles (CUT) einige Tage in gliedern der Delegation beant- Luis Meneses und Vize- r d o die Fragen unseres Mit-

und wirtschaftlicher Einfluß nimmt zu, ihr Vermögen wächst an. Parallel mit der Zunahme der Oligarchie und der Monopole sinkt jedoch das Lebensniveau der werktätigen Schichten rapide. Heute sind bereits 20 Prozent aller Arbeitskräfte — insgesamt 600 000 Werktätige — arbeitslos. Dem muß hinzugefügt werden, daß dies eine offizielle Angabe der Regierung ist. Die Dunkelziffern liegen wahrscheinlich bedeutend höher. Im September 1973, zur Zeit des faschistischen Putsches, waren nur 3—4 Prozent der Werktätigen von Arbeitslosigkeit betroffen.

Chile exportiert heute beachtliche Warenmengen. Das bedeutet, daß wegen dieser Exporte die Arbeiter und ihre Kinder im Pinochet-Regime Hunger leiden müssen, denn sehr viele der Waren, die ins Ausland gehen, in erster Linie Lebensmittel, standen früher nicht auf der Ausfuhrliste des Landes. Wegen der steigenden Inflation und

Preise kann es sich die chilenische Bevölkerung beispielsweise nicht leisten, Geflügel zu kaufen. Andere volkstümliche Lebensmittel, die nicht exportiert werden, — zum Beispiel eine bestimmte Bohnensorte — haben sich gegenüber dem Vorjahr um das Tausendfache verteuert.

Vor allen Dingen während der Sitzung des Bundes der Staaten Amerikas in Santiago, aber auch zu anderen Zeitpunkten erhielten wir Nachrichten von erneuten Verhaftungen von Gewerkschaftern im Hinblick darauf, daß die chilenischen Werktätigen Proteststreiks und andere Aktionen durchführen. Bitte, berichten Sie über die Bedingungen ihres Kampfes.

LUIS MENESES: Es ist selbstverständlich, daß die Gewerkschaftsbewegung unter dem Druck des faschistischen Terrors die Formen des Kampfes in den illegalen und legalen Organisationen sucht und damit große Risiken auf sich nimmt. In allen drei Formen haben die Aktionen das Ziel, die Rechte der Werktätigen wiederherzustellen, die Entlassungen von Arbeitern zu verhindern, das Gesetz 198, das die Tätigkeit der Gewerkschaften einschränkt, außer Kraft zu setzen und die Freilassung der inhaftierten po-

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Budapester Rundschau

György Konecsni

1021

György Konecsni:
Illustration zu einem Gedich von Attila József 1953—57

wir aber keinen Grund. In ihrer überwiegenden Mehrheit gaben unsere Sportler ihr Bestes, viele warteten sogar mit ihrer bisherigen Bestleistung auf. Eine andere Frage, daß bisweilen selbst solche Spitzenleistungen nicht zum Erfolg ausreichten. Eine Lehre können allerdings alle Sportler und Fachleute aus Montreal ziehen: In den vier Jahren, die bis Moskau zur Verfügung stehen, muß noch mehr und fleißiger gearbeitet werden, denn nur so können die Moskauer XXII. Olympischen Spiele den ungarischen Sportlern zu den Erfolgen verhelfen, die die Sport-

Konecsni György

KONECSNI GYÖRGY kiállítását a Magyar Nemzeti Galéria földszinti termében tegnap nyitotta meg D. Fehér Zsuzsanna dr. művészettörténész. VII.27.

Magyar Hirlap 1976/177/6

Konecsni György 1

ALKOTÓEREJE teljében, hat évvel ezelőtt, hatvankét esztendős korában ragadta el a hirtelen halál. Most hagyatékának anyagából gyűjteményes emlékkiállítást rendezett a Magyar Nemzeti Galéria. A tárlatot járva minduntalan a közhellyé koptatott hasonlat jut eszembe a jéghegyről, amelynek nagyobbik fele a víz alatt úszik. A felszabadulás előtt és után — itthoni és külföldi díjai, az utcát öltöztető alkotásai, kiállításai alapján — elsősorban és szinte kizárólag a kiváló plakátművészt tisztelték benne a szakírók, tanítványai és a közönség egyaránt. A kiállított hagyaték gazdagsága viszont arról győzi meg a látogatót, hogy ez a nagy művész mily sokirányú alkotói munkát végzett.

Magy[illegible]

Wagner: A plakát mögött

Konecsni György 2

Négy évtizedes munkássága során önmagával szemben támasztott igényessége, valamint a közönség iránti megbecsülése miatt sohasem engedett a nyilvánosság elé hevenyészett, avagy nem véglegesen kivitelezett kompozíciót, még az alkalmazott grafikában sem, amely sorozatban került ki keze alól. Ezért érezzük most kissé illetéktelennek magunkat, amikor halála miatt örökre félbeszakadt skiccei, technikai kísérletezései, elővázlatai vagy késznek tűnő munkái között tallózunk a több mint háromszáz címet fölsorakoztató tárlat jóvoltából.

Magyar Hirlap 1976/189/4

Wagner: A plakát mögött

Konecsni György 3

A TARLAT utolsó, eddig ismert mérföldkövei: a *Bánk bán* 1968-as kiadásához készült festménysorozata, valamint 1970-es posztumusz kamaratárlata, *A magyar nyelv történetét* illusztráló tollrajzokból. Ezeket itt most ismét viszontláthatjuk. De a körítés már merőben új. Mert a pergamensárgára alapozott farostlemezre az alvadt vér bordó foltjaival és gyászosfekete ecsetvonalakkal rögzített, ország sorsát hordozó királydráma közismert darabjai mellé odakerültek most egyrészt a tollal papírra vetett első ötletek, másrészt a tuskompozíció-vázlatok. Egyetlen konkrét példát idéznénk a néző emlékezetébe. Már a bélyeg nagyságú figurális körvonalak között felbukkan Melinda és Bánk „kézkézben" motívuma kapcsán a nagyúrra terpeszkedő koronás sas

Magya

Wagner

Konecsni György

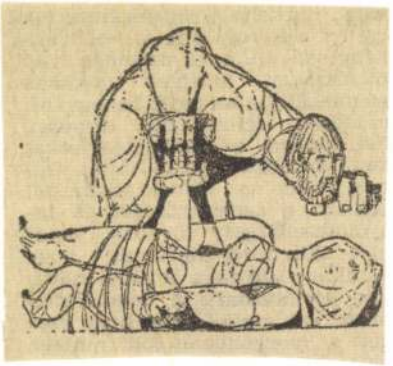

Magyar Hirlap 1976/189/4

KOVÁCSNÉ GYÖRGY

76-7 fnyv 14 7112

MAGYAR NEMZETI GALÉRIA 1957

MEGHÍVÓ

A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA
MEGHÍVJA ÖNT

KONECSNI GYÖRGY

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA
1976. JÚLIUS 27-ÉN, KEDDEN 16 ÓRAKOR
A MAGYAR NEMZETI GALÉRIÁBA

A KIÁLLÍTÁST
D. FEHÉR ZSUZSA DR.
MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ
NYITJA MEG

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1976 MAJ 1
ZALAI HÍRLAP
Konecsni György
1021

Konecsni György mozaikja a megyei pártbizottság előcsarnokában.

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Kádár János és Lázár György fogadta Hans-Dietrich Genschert

Elutazott Budapestről az NSZK külügyminisztere

– János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi ának első titkára pénteken délelőtt a Központi Bi- ág székházában fogadta Hans-Dietrich Genschert, a émet Szövetségi Köztársaság alkancellárját, külügymi- nisztert.

Felvonták az Állami Zászlót

Május 1-e, a nemzetközi munkásmozgalom nagy ünnepe tiszteletére péntek délután a Parlament előtti Kossuth Lajos téren katonai tiszteletadás közepette felvonták az Állami Zászlót.

Ugyancsak katonai tiszteletadással vonták fel a magyar nemzeti lobogót és a munkásmozgalom vörös zászlaját a gellérthegyi Felszabadulási Emlékműnél. (MTI)

Tovább javulnak a szovjet—francia kapcsolatok

Párizs (MTI): Szovjet—francia közös közleményt adtak ki abból az alkalomból, hogy Andrej Gromiko szovjet külügyminiszter április 27-től 30-ig látogatást tett Franciaországban.

A Szovjetunió és Franciaország kijelentette, eltökélt szándéka „folytatni az erőfeszítéseket azért, hogy szilárd jelleget adjanak az enyhülésnek, és hozzájáruljanak egy olyan légkör kialakításához, amely kedvez a nemzetközi együttműködés fejlődésének és enyhülésének Európában és világszerte a béke megőrzésének" — hangzik a közlemény.

A tárgyalások során, „amelyek a szovjet—francia kapcsolatokat jellemző barátság és kölcsönös megértés légkörében zajlottak le, megállapíhülés politikájához, amelyet a Szovjetunió és Franciaország kezdettől fogva szorgalmazott,

eltökélt szándékuk tovább haladni ezen a valamennyi nép érdekeinek megfelelő úton.

A Szovjetunió és Franciaország „nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy az európai biztonsági és együttműködési értekezleten részt vett valamennyi állam tartsa tiszteletben a Helsinkiben elfogadott záró dokumentumban rögzített elveket, és teljes egészében valósítsa meg e dokumentumban foglalt tételeket" — hangoztatja a közlemény.

A felek megelégedéssel nyilatkoztak a szovjet—francia kapcsolatok fejlődéséről, és kifejezték azt a meggyőződésüket, hogy a legmagasabb szintű

A MÉRC

ÉRVÉNYBEN van-e még az enyhülés? — kérdezte egy nyugati vezércikkíró. Ha már kérdezi, nyilvánvaló, hogy kételkedik, vagy kételkedést igyekszik ébreszteni. Számunkra, nehezen érthető az ilyen kérdés, annyi azonban tény, hogy az utóbbi hónapokban hűvösebb lett a nemzetközi légkör. Az enyhülés folyamata, amely a 70-es évek első felében oly szép lendületet vett — lelassult.

Vegyük föl a vita kesztyűjét, és nézzünk szét tágabb házunk táján, Európában! Vajon változott-e valami, ami tavaly még szükségessé tette az enyhülést? Vajon nem akarja-e Kelet és Nyugat egyaránt elkerülni az atomháborút és nem érdeke-e valamennyi népnek az együttműködés? Válaszunk nem csak ilyen általánosságban mozog. Van egy kitűnő mércénk: a Helsinkiben, az európai biztonsági és együttműködési értekezlet befejezésekor aláírt záróokmány, amely nemcsak azt mutatja meg, érvényben van-e még az enyhülés, hanem azt is, hogy mi történt és mit kell még tenni érte.

nyek Helsinki szellemében jöjjenek létre és szó essék a záróokmány jelentőségéről. A nyugati partnerek ebben általában egyetértenek velünk, a részletek értelmezésében viszont vannak viták.

A GAZDASÁGGAL foglalkozó fejezetnek sok ága-boga van, mi most két különösen időszerű részletet emelünk ki. Az egyik a hátrányos megkülönböztetések fölszámolása, a nemzetközi kereskedelemben. E területen tapasztalható ugyan haladás, Svédország, Ausztria, Törökország és más államok már a legnagyobb kedvezmény elvének kölcsönös alkalmazásával kötnek gazdasági szerződéseket a szocialista országokkal. A Közös Piac és az Egyesült Államok azonban még tartja magát a diszkriminációkhoz, és ezzel fékezi a nemzetközi gazdasági kapcsolatok fejlődését. Másik gondolat, amelyet Leonyid Brezsnyev vetett fel: hívjanak össze a környezetvédelem, a közlekedés és az energiagazdálkodás kérdéseivel foglalkozó európai kongresszusokat. E javaslattal kapcsolatban még csak odáig ju-

Konecsni György

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR HÍREK
1970 FEB 27.

1021 Meghalt Konecsni György, kétszeres Kossuth-díjas érdemes festőművész, a Magyar Képzőművészeti Főiskola és az Iparművészeti Főiskola tanára.

aestek a számukra kitet
dolgok, de valahogy kiti
hon! A program ismét
tünk, ahová évente viss

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

CIALISTA
MŰVÉSZETÉRT

1021

Konecsni György

TÁRLATOKON LÁTTUK

Balra fent: Konecsni György „A magyar nyelv története" című befejezetlen grafikai sorozatának egy képe. — Jobbra fent: Zoltán Mária Flóra kiállítását a Fényes Adolf teremben mutatták be a közönségnek (Seimeczi Tóth felv.) — Oldalt: A Fejér megyei képzőművészek kiállítását december 6-án Csohány Kálmán grafikusművész nyitotta meg a székesfehérvári István király múzeumban. (MTI)

az IBUSZ 1971. évi
ülföldi társasutazási programjából:

azzon, aztán fizessen!
Ft felett RÉSZLETFIZETÉSI KEDVEZ-
MÉNY a baráti országokba induló
IBUSZ TÁRSASUTAKRA.

n örömet családjának!
keresse fel a legközelebbi IBUSZ-IRODAT
zon ízlésének és igényeinek megfelelő
zást.
utazási tanácsadás!

KÖRÚT
együtt 5 nap. Indulási időpontok: márciustól
g. Utazás: autóbusszal.
0,— Ft

KÖRÚT
együtt 9 nap. Indulási időpontok: egész éven át.
tóbusszal.
s utószezonban kb. 2760,— Ft; főszezonban kb.

—JAROSZLAVL
együtt 6 nap. Indulási időpontok: júniustól ok-
tazás: repülővel és autóbusszal.
s utószezonban kb. 2230,— Ft; főszezonban kb.

—ULJANOVSZK
együtt 8 nap. Indulási időpontok: áprilistól no-
Utazás: repülővel.
s utószezonban kb. 3140,— Ft; főszezonban kb.

POTSDAM—LIPCSE
együtt 7 nap. Indulási időpontok: májustól szep-
Ár: kb. 2830,— Ft

Utazással együt
Utazás: autóbu
Ár: kb. 1450,— F

POZNANI VÁS
Utazással együt
zás: autóbussza
Ár: kb. 2370,— F

ERFURTI KER
Utazással együt
zás: autóbussza
Ár: kb. 2500,— F

HÉTVÉGI KIRÁNDULÁSOK

NYUGAT-SZLOVÁKIA
Utazással együtt 3 nap. Indulási időpontok: áprilistól októberig. Utazás: autóbusszal.
Ár: kb. 800,— Ft

GYÓGYÜDÜLÉSEK

KRYNICA
Utazással együtt 8 nap. Indulási időpontok: július. augusztus. Utazás: vonattal és autóbusszal.
Ár: kb. 2050,— Ft

KARLOVY VARY
Utazással együtt 10 nap. Indulási időpontok: július. augusztus. Utazás: vonattal és autóbusszal.
Ár: kb. 2700.— Ft

KÜLÖNVONATOK

OPATIJA
Utazással együtt 5 nap. Indulási időpontok: április. május.
Ár: kb. 1650,— Ft

MOSZKVA—KIEV
Utazással együtt 8 nap. Indulási időpontok: egész éven át.
Ár: előszezonban kb. 2100,— Ft; főszezonban kb. 2500.— Ft

KIEV—LENINGRÁD—MOSZKVA
Utazással együtt 10 nap. Indulási időpontok: egész éven át.
Ár: előszezonban kb. 2900,— Ft; főszezonban kb. 3300,— Ft

SPLIT
Utazással együtt 6 nap. Indulási időpontok: május.
Ár: kb. 1900,— Ft

LIPCSEI VÁSÁR
Utazással együtt 6 nap. Indulási időpontok: március és szeptember.
Ár: kb. 1310.— Ft

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748; 340-726

1977 FEB 2 0

MAGYAR NEMZET

Konecsni György

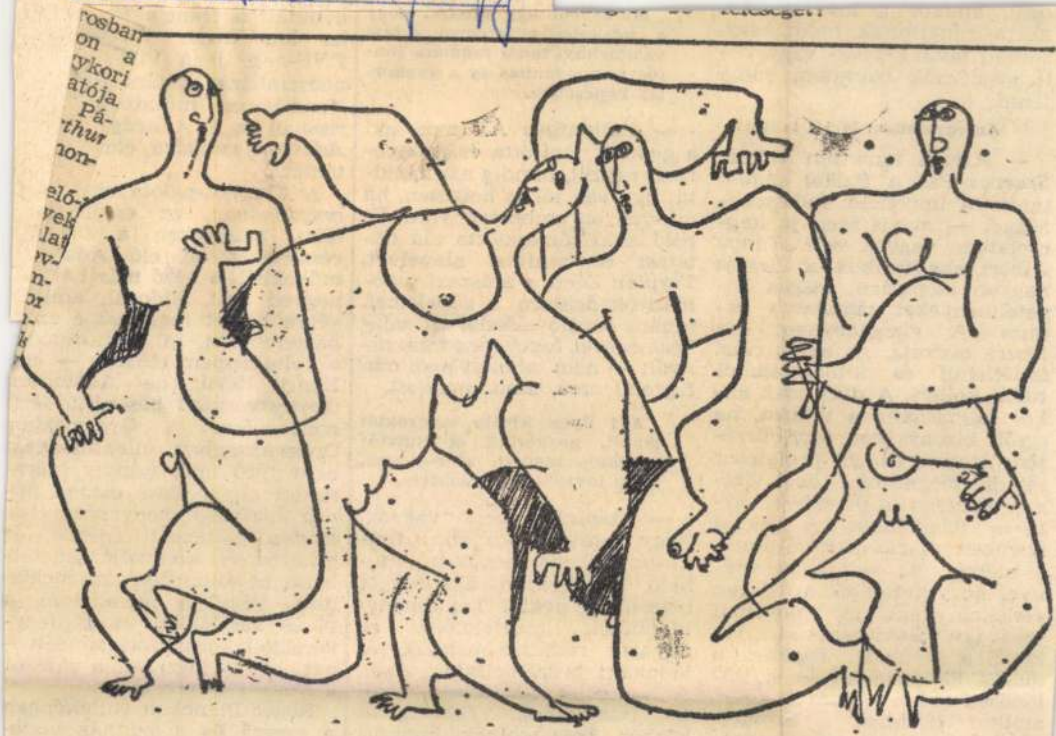

Konecsni György rajza

dást, amikor a kohómérnöki karra irányítottak, holott elsősorban talán gépész- vagy villamosmérnök szerettem volna lenni.

Az egyetemen is jól tanult?

— Kiváló tanáraim voltak. *Szarvas* Pál a fizikai kémiát tanította imponáló felkészültséggel — ma is igen jó kapcsolatban vagyok vele. *Kónya* Albert akadémikus a fizikát nagyon szigorúan, magas követelményeket támasztva oktatta. A vizsgaanyagot két részre osztotta. Az egyik részt föltétlenül és kifogástalanul tudni kellett. A diák csak akkor folytathatta a vizsgát, ha erről bizonyságot tett. Érzésem szerint Kónya professzor mindig megnézte a többi vizsgaeredményt is, és ehhez mérte a feladatokat. A jókkal szemben magasabbra állította a mércét. Az volt a véleménye, hogy feltétlen szükséges szelekció csak így valósulhat meg; így választhatók ki a jók közül a kiválóak. Ezeknek a magas követelményeknek különösen akkor láttam hasznát, amikor 1959-ben a Szovjetunióba kerültem aspirantúrára. A szilárdtestfizikával, va-

Mindebből a miskolci valamennyi tos volt a t lat kapcsol

— *Pattant* a géptant tar rűen rajzolt, ta: úgy van j minden az e példákkal tá tatási és t *Terplán* Zén mányok dok tanára kiváló előadói és rajzkészségével fogta meg tanítványait — nem lehetett nem oda figyelni arra, amit mondott.

Aki ilyen kiváló tanároktól tanult, gyakorlati és kutatómunkája mellett ráér-e arra, hogy továbbadja tudását?

— Aspiránsvezető vagyok. Négy tanítványom van: fizikusok és kohómérnökök. A lehető legteljesebb önállóságot biztosítom nekik. Tanulmányi idejüknek megfelelően az anyagot részekre osztjuk, és időnként beszámoltatom őket. A kapcsolat közöttünk baráti és munkatársi. Beszélgetés közben beszámolnak kutatási eredményeikről, és én is ren-

végre helyet foglalhat a ház
házteremben, és megkezdődi
a voltaképpeni előadás — eg
Henri nevű, de Adamovra
ikertestvérként hasonlító férfi
emlékezése. „Gyermekkor
Oroszországban, ellentmondás
nem tűrő apa, mindig szórakozott anya, kissé ostoba nővér, biciklizö menyasszony és azután a tehetetlenségbe, az erkölcsi és szexuális tehetetlenségbe süppedés, a mazochizmus. Végül a forradalom, a vörös zászlókkal és gépfegyverekkel koronázott páncélvonat..." — idézi fel a játékot a *Nouvel Observateur*.

Roger Planchon voltaképpen a szerző és a színház viszonyát gondolta újra. Engedet

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRKÖTŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Konecsni György

PETŐFI NÉPE
Kecskemét

1971 JAN 22

Konecsni György és Kiskunmajsa

Január 28-án lesz egy éve, hogy meghalt a magyar plakátművészet legnagyobb alakja, Konecsni György. Munkásságát sok helyen és sokféleképpen méltatták. Szocialista államunk — egy sor más kitüntetés mellett — kétszer jutalmazta Kossuth-díjjal.

Múltkoriban kezembe került 1968-as kiállításának katalógusa. Magam is kiskunmajsai vagyok, így kétszeres büszkeséggel olvastam, hány helyen szerzett méltó elismerést hazájának, megyéjének — s szülőfalujának. Lám, községünkből milyen nagy tehetségű, kiváló ember indult el a világhír felé!

Átböngésztem néhány más kiállítására készült katalógust is, és egyre jobban hatalmába kerített egy furcsa hiányérzet. Kiskunmajsa egyetlen helyen sem szerepelt, mint kiállításának színhelye. Kifelejtették? Vagy — erre gondolni is alig mertem — lehetséges, hogy ott nem is volt tárlata?

Lehetséges. Érthetetlen, s nagyon elszomorító. Nem jöhetett szülőfalujába, hogy személyesen mutathassa be páratlan műveit. Erre már nincs mód. De arra igen, hogy ha későn is, de megismerhessük munkásságát Kiskunmajsán is. Nagyon reméljük, hogy az illetékesek végre felfigyelnek a mulasztásra. Jó lenne, ha mielőbb. M. J. F.

— Mondjam azt, hogy szerencsés helyet jelölt ki számomra a sors? — válaszol félig irónikusan, félig évődő kérdéssel. Aztán komolyabbra fordítja a szót. — Itt valahogy mindig jó volt a kollektív légkör, nem volt intrika, furkálódás, soha senki nem érezte szükségét annak, hogy meneküljön innen. Része volt ebben Nyúl Jani bácsinak, aki 1949 óta egyfolytában tevékenykedett a község élén, s nemrég ment nyugdíjba. Azóta az elnöki tisztséget is én látom el...

Ha már itt tartunk, vegyük sorra a társadalmi tisztségeket, egyéb megbízatásokat is.

— Tanácstag vagyok, vb-tag, de ez természetes is, hiszen összefügg beosztásommal. Járási pártbizottságnak vagyok tagja, 1962 óta folyamatosan. Második ciklusban vagyok tagja a járási pártbizottság fegyelmi bizottságának. És községi párttitkár is vagyok egyszemélyben. Ezt a funkciót már hat évvel ezelőtt is elláttam. Mi van még? Tagja vagyok az ÁFÉSZ-nek, a takarékszövetkezetnek, vezetőségi tag vagyok a Zrínyi Szakszövetkezetben, ugyanott pártvezetőségi tag az alapszervezetben... Azt hiszem, a funkcióim nagyját felso-

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAPKIADÓ VÁLLALAT

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Konecsni György

1971 JAN 27

ESTI HÍRLAP

● NEMES BÉLA, A KÉPZŐMŰVÉSZETI ALAP KIADÓVÁLLALATÁNAK IGAZGATÓJA, ma délelőtt ismertette a kiadó utóbb megjelent kötetei. Lyka Károly Vándorlásaim a művészet körül című posthumus önéletírását és Tölgyessy János Konecsni Györgyről írott monográfiáját, a Mai magyar művészet című sorozat első kötetét mutatta be az újságíróknak.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
MAGYAR NEMZET
1971 MÁR 21

NAPI KÖNY

1021

Konecsni György

Konecsni György tanulmánya egy Bánk bán illusztrációhoz

ség!

szeszárusítást

kor is, ha egy néhány ráfizetéses üzemnek bizonyul is. Az eszpresszók száma 1958 elejétől 1963 közepéig, öt és fél év alatt 176-ról 860-ra (4,9-szeresére) nőtt.

Az italboltok hálózata minden mást felülmúlóan túlfejlesztett, a legkisebb településben sem hiányzik. Rajtuk kívül is lépten-nyomon kapható szeszes ital a legkülönbözőbb helyeken.

A szeszfogyasztás növelése érdekében mindenütt kiterjedt, állandó és költséges hirverés folyik a legváltozatosabb és legcsábítóbb eszközökkel — állami pénzen.

A szeszfogyasztás csökkentésére itt-ott, hébe-hóba tett részintézkedések kényszeredettek, hibásak, hiányosak, és így hatástalanok is. Propagandája is érezhetően visszafogott.

Mindez kilátástalan szélmalom-harcra kényszeríti a szeszfogyasztás elleni küzdelmet és a közvélemény rövidlátó része előtt le is járatja. A szeszfogyasztás növelésében érdekelteknek pedig fölényes biztonságérzetet ad működésük folytatásához.

A szeszfogyasztás elleni küz-

A fehérvárcsurgói iskolába nem vittek be veszett rókát

A Magyar Nemzet március 13-i számának 7. oldalán „Veszett rókák az iskolában" címmel közölt cikkben dr. Kádár Tibor főosztályvezető elmondotta, hogy az egyik pedagógus bevitt egy veszett rókát a fehérvárcsurgói általános iskolába, hogy a gyermekek tanulmányozzák . . .

Iskolánkba semmiféle rókát nem vittek be. Iskolánk tanulói rókát az utóbbi időben nem is láttak. A leírthoz hasonló eset állítólag történt Kincsesbánya iskolájában, amely tőlünk körülbelül 10 kilométerre van. A tévedés — és dr. Kádár Tibor főosztályvezető tévedése is — bizonyára abból eredt, hogy Kincsesbányának — mivel ipartelep — állatorvosa nincs. Az állatorvosi teendőket dr. Schwanner László főállatorvos látja el, aki Fehérvárcsurgón lakik. Jelentését bizonyára félreértették.

Általános iskola, Fehérvárcsurgó,
Paulikovics György, igazgató

A segítőkész buszvezető

Március 10-én éjjel fél 11-kor történt a 8-as busz vonalán. Az eset első része nem is olyan különleges, mert a pesti ember már megszokta, hogy utazik, és a jármű egyszercsak felmondja a szolgálatot.

Azonban az ezt követő intézkedés már váratlanul érintette az embereket. Ott állt az autóbusz két megálló között és nem tudott megbirkózni az emelkedővel. Mivel késő volt, a szembe jövő autóbusz valószínű már a garázsba tartott és ez volt az utolsó fordulója.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Társadalmi Szemle

1021

Konecsni György

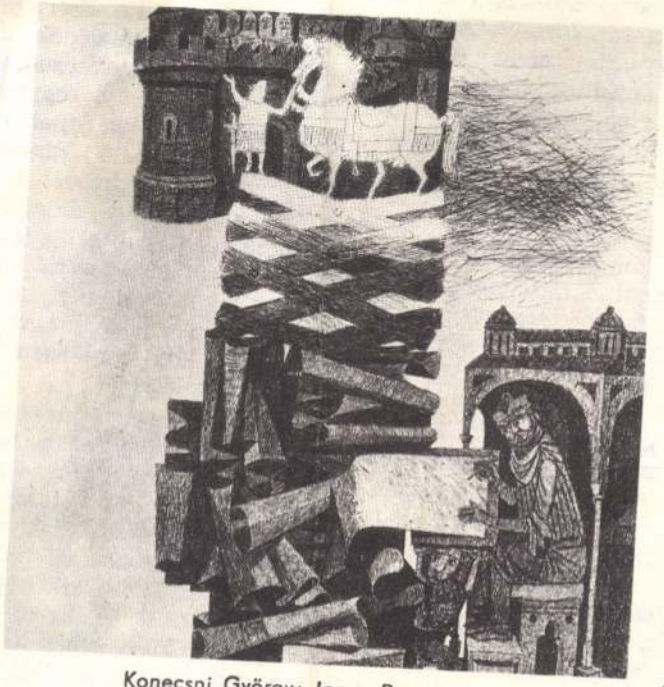

Konecsni György: Janus Pannonius

európai szocialista országok most lépnek
amelyben a fogyasztás szerkezetével és dinamikájáv
mind hevesebben kezdik foglalkoztatni a közvélemény
dolkodást egyaránt. Bizonyosnak látszik, hogy azok az
pusztán a fogyasztott *anyagi javak szerkezetének*, öss
s valamifajta optimális változat kialakításával kívánjá
meglehetősen egyoldalúak és kevéssé ígéretesek. (Jólle
összetétele — főként a gazdaságilag kevéssé vagy köze
— önmagában véve rendkívül fontos mutatónak tekin
hetjük, hogy kielégítő megoldást csupán olyan, *több*
ígérhet, amely egyaránt kiterjed az *elosztási forrásokra* (a társadalmi, a
munális és a közvetlen egyéni juttatások kölcsönviszonya), a fogyasztott *anyagi és szellemi javak összetételére* és a személyes fogyasztást vezérlő *szubjektív értéktudatra*, a fogyasztott javaknak tulajdonított s a közvélemény által szabályozott társadalmi „jelentés" vizsgálatára. Úgy vélem, csupán ez az összetettebb megközelítésmód kecsegtethet azzal a reménnyel, hogy reálisan meg tudjuk majd rajzolni a szocializmus adekvát fogyasztási modelljét.

Hadd utaljak még egy, főként gyakorlati hatásai miatt fontosnak látszó kérdésre. Az elmondottak nyomán bizonyára érthető, hogy a fogyasztási szféra egyebek között olyképpen is visszahat az elosztásra, hogy a maga sajátos folyamatai révén mintegy *szakadatlanul „nyomás" alatt tartja az elosztási mechanizmust*. Ez a nyomás igen sokirányú lehet, s — mint láttuk — kedvező és kedvezőtlen elemeket egyaránt magában foglalhat. Negatív hatásai bizonyos pontokon szembeszökően eltorzíthatják a szocialista elosztás elvének következetes érvényesülését, elsősorban azáltal, hogy az *újrafelosztás* legális és igen gyakran illegális elemeit építik be a rendszer működésébe. Mint ismeretes, ennek bizonyos objektív lehetőségei is fellelhetők még tulajdonviszonyainkban és gazda-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

Budapester Rundschau
György Konecsni
1976 AUG 9
1021

György Konecsni: Plakat für Kaffee-Ersatz, 1948

Ein bit

ÜBEROLNI

Am liebsten würde ich jetzt allen meinen Lesern die Frage stellen: Empfinden Sie das Wort unserer Überschrift auf den ersten Blick als ein ungarisches? Sicher werden die Aufmerksamen, die Hellen unter Ihnen, die schon ein bißchen von der Sprache mitbekommen haben, prompt antworten: Nein! Sie werden nämlich sofort erkennen, daß *-olni* als Endung ungefähr den gleichen Wert hat wie z. B. das *-en* beim rasen.

Was ist — um bei diesem Vergleich zu bleiben — ein rasen ohne *-en?* (Ganz leich, ob Sie dabei an den oder das Rasen denken.) Nichts. *Überolni* aber ohne *-olni* ist was! Nur nichts Ungarisches!

Wie kommt das deutsche *über* zu dem ungarischen Anhängsel? Und was bedeutet dieser ungarische Mischmasch *überolni* überhaupt? Es bedeutet oder es heißt soviel wie *überbieten, übertreffen, überflügeln, überholen.* Da haben wir's! *Überholen.* Ein schönes deutsches Wort, das eben gerade während der Olympiade vielfach verwendet worden ist.

Ich kann mir die Entstehung dieses völlig vermurksten, verkrüppelten, der Schrift nach unverständlichen Wortes *überolni* nur so denken, daß irgendein beflissener, begeisteter Fremdwortfetischist *überholen* durch seinen ungarischen Sprachwolf gedreht hat, bis danach nur noch *über* übrig

an -
dem
gt, e
Ver
ic —
ár —
hen S
aufrichtig ges
ist; und denn
ungarische Fe
ter diesen Qu
Zunge. Mit
schrie da ein
Speer ins oly
senki a vilá
(wortwörtlich
Satzbau nich
die Welt auf
Deutsch: *Das*
übertreffen!

Es gibt für
ungarisches
ausrufen kön
sterung: *Ez*
unübertreffb
pen und schi
sagt. Aber v
etwas nicht
daß dieses u
dem olympis
flammt ist u
Dasein treib

Ich werde
zähen Maule
demnächst
rufe: *„Ezt m*
leicht wird
was das bed
worten: *Solc*
mehr unterb

/ 1021

Gratulálok az eszedhez...

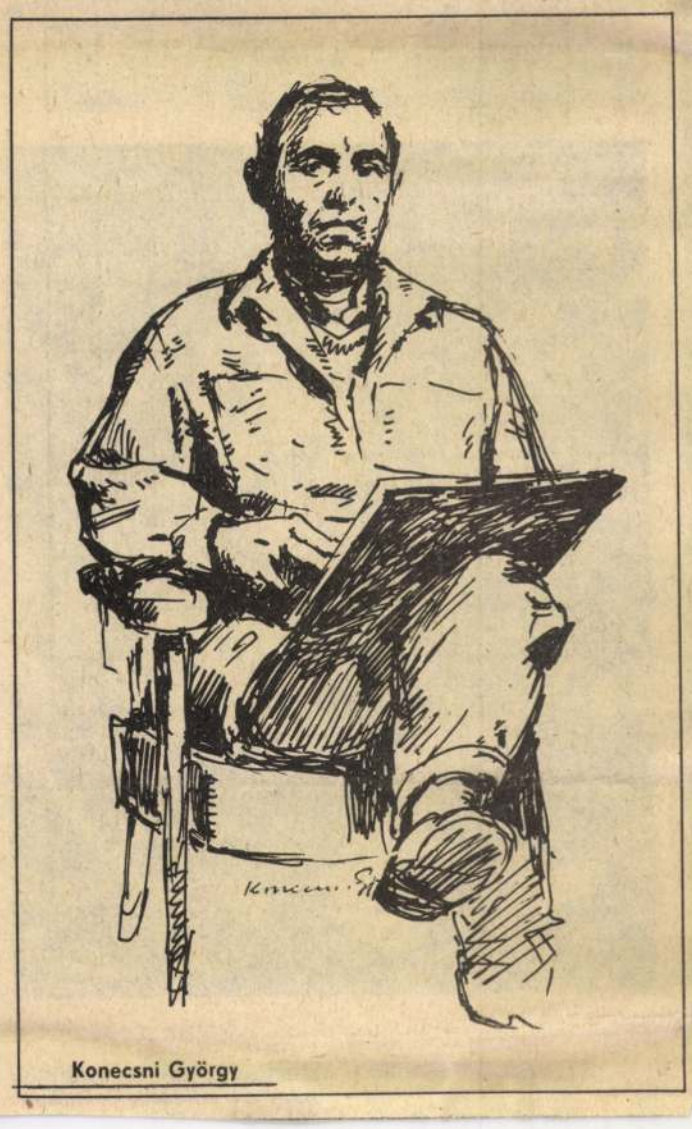

Konecsni György

Van, aki gyermekkorában bélyeget gyűjt, gyufacímkét vagy autogramot. Ő neves képzőművészek eredeti önarcképét, később táblaképeit. 1976-ban elvégezte a közgazdasági egyetemet, majd a Művészeti Alapnál helyezkedett el, 26 évesen kiállításokat nyit meg, képzőművészeti tanulmányokat publikál. Családja Hatvanban él, ő albérletből albérletbe vándorol a fővárosban. Két hónapja ilyen lakása sincs. Gumimatracon alszik a barátok műtermeiben. Nyáron külföldön és vidéken forgolódott a fiatal művészek között. A fentiekből is kitűnik, beszélgetőpartnerem nem mindennapi ember. *Chikán Bálintnak* hívják. Ismerői a háta mögött összesúgnak, ha látják. Irigykedve mondják; milliomos.

— Gyerekkoromban nem érdekeltek különösebben a művészetek. Az átlag értelmiségi gyerekszoba nekem is megadatott, de az érdeklődésem nem a szüleimtől ered, hanem az általános iskolai rajztanáromtól, Schaár Zsuzsától. Reprodukciókat gyűjtetett a diákjaival és én ezt az átlagosnál lelkesebben csináltam. Nyolcadikban, amikor rendszereztem a gyűjteményemet, kiderült, hogy egész sok olyan képről van repróm, amit még élő művészek készítettek. Akkoriban mindenki gyűjtött valamit, én is elhatároztam, hogy élő festőktől kérek autogramot. Viszont — gondolkodtam — ha már írok nekik, akkor nemcsak aláírást, hanem valami kis rajzot is kérek tőlük. Így kezdtem el levelezni Egerből, ahová középiskolába jártam, az ország minden részébe. Az első levelet Czóbel Bélának küldtem, mert éppen születésnapját ünnepelték a televízióban. A címzés csak ennyi volt: Czóbel Béla, Szentendre. Utána Holló Lászlónak írtam ugyanígy, Debrecenbe. Megkapták. Akkor még senkit nem ismertem a művészek közül és lehet, hogy ha az első próbálkozások nem sikerülnek, abbahagyom az egészet. De ők válaszoltak, és küldtek is önarcképet.

— *Ilyen egyszerűen állt volna össze a ma már 134 darabból álló önarckép-gyűjtemény?*

— Na, azért nem. Kaptam szép számmal elutasító leveleket is. Hol kedvesen, hol kevésbé barátságosan tagadták meg a kérést. Volt, aki azt írta, előbb pénzt gyűjtsek, aztán képeket. Ék Sándor finoman kért elnézést; életében csak két önarcképet festett, ne akarjam, hogy a kedvemért harmadik is legyen. Mások arra hivatkoztak, hogy életükben nem csináltak önarcképet. Mikus Sándor viszont csak ennyit írt: „Gratulálok az eszedhez, milliomos leszel.", és küldött egy kis rajzot. A nagy mesterek közül sokan teljesítették a kérésemet. Van önarcképem például Barcsay Jenőtől, Borsos Miklóstól, Kisfaludi Strobl Zsigmondtól, Amerigo Tottól, Schaár Erzsébettől Vilt Tibortól, Kas Jánostól, Kmetty Jánostól. A válaszleveleket természetesen szintén megőriztem. Az így kialakult kapcsolatokat aztán szerettem volna továbbfejleszteni. Gyakran jártam fel a fővárosba. Ilyenkor beálltam egy telefonfülkébe, kikerestem 10 számot és sorra felhívtam a címeket. Három nem felelt, hárman nem értek rá, de négy műterembe mindig elmehettem egy-két órára. Személyesen is megismerkedhettem a művészekkel, munkásságukkal. Több mint száz helyen voltam és gyakorlatilag a 60-as évek végének idős és középnemzedékét megismerhettem. A gyűjtést katonakoromig folytattam. Ma már nehezen lenne összeegyeztethető a munkámmal. Művészkörökben tudnak a gyűjteményről, kiállítás is volt már belőle. Annak idején minden stílus képviselőjétől szívesen fogadtam képet. Ma csak azok a művészek vonzanak, akiknek művészete, világképe számomra is elfogadható.

— *Szavaidból világosan kiderül, a művészet szerelmese vagy középiskolás korod óta. Mégis a közgazdasági egyetemre pályáztál.*

— Matematikából mindig is jó voltam, s úgy gondoltam, hogy ezen az egyetemen sikerülhet az érdeklődési körömet és a képességeimet összhangba hozni. Vendéghallgatóként azért átjártam az ELTE-re is.

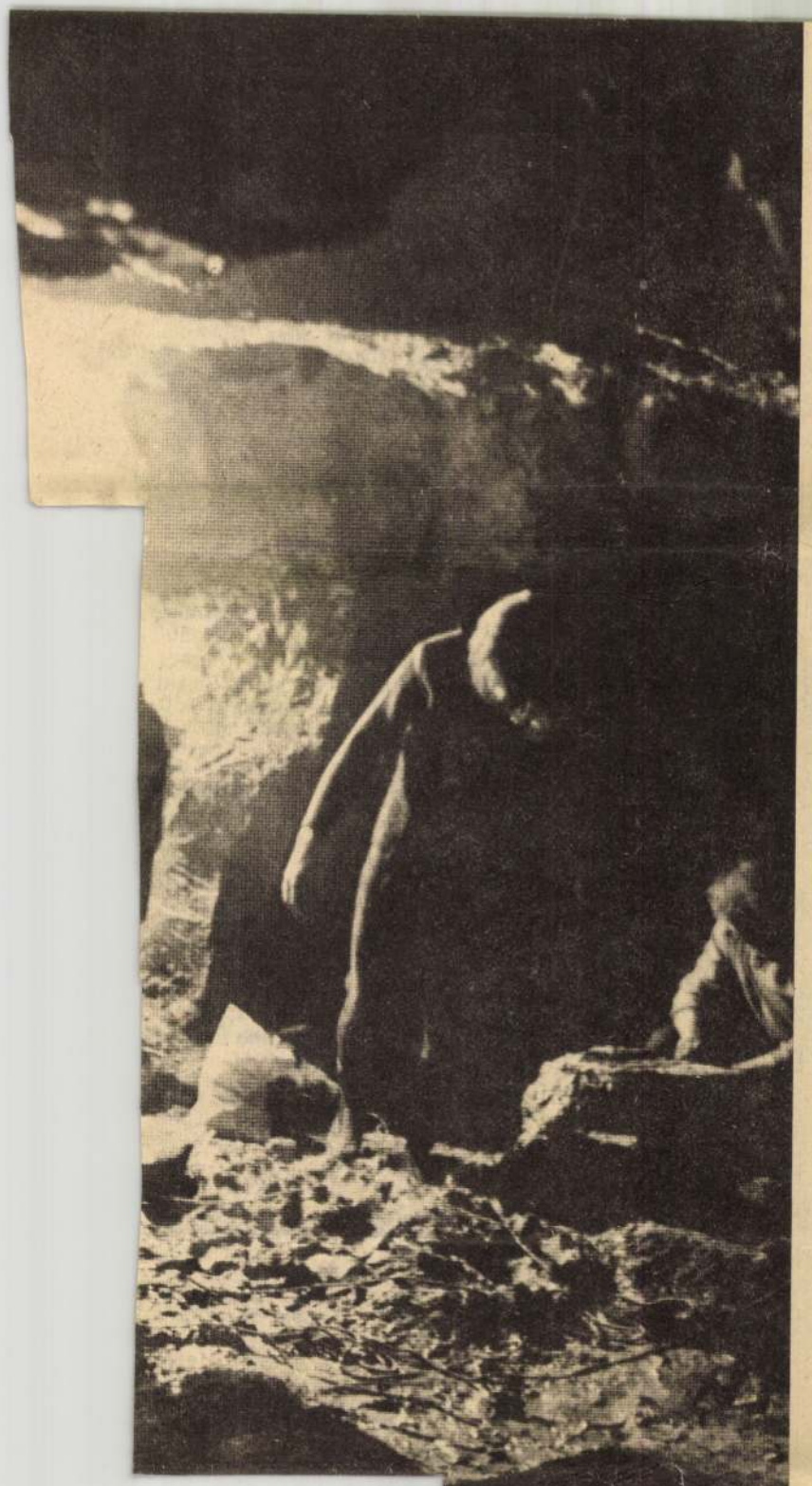

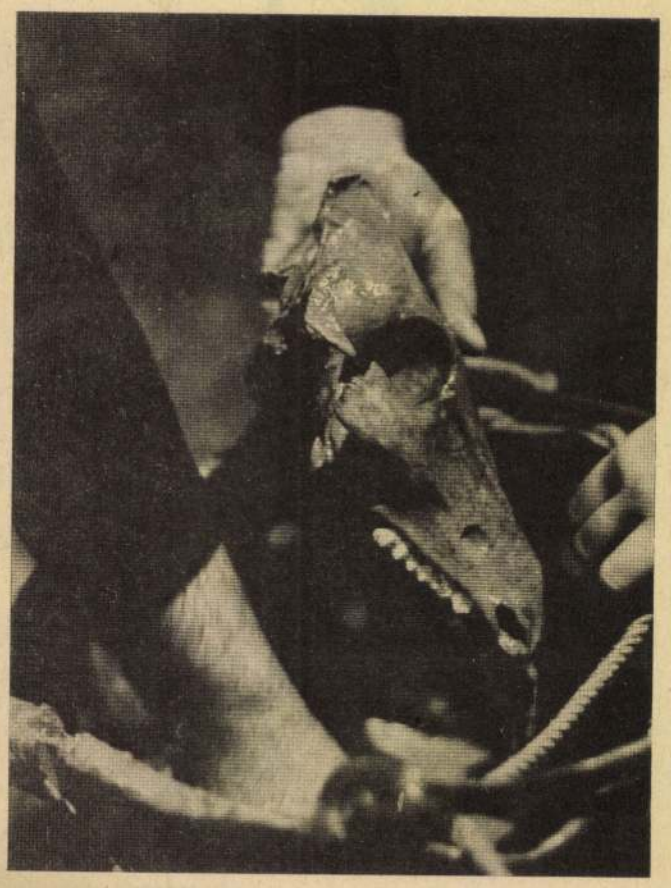

— Ha csak kaland lenne — felelte *Luther And-*

megtisztították a salaktól, már az étkezési szokások-

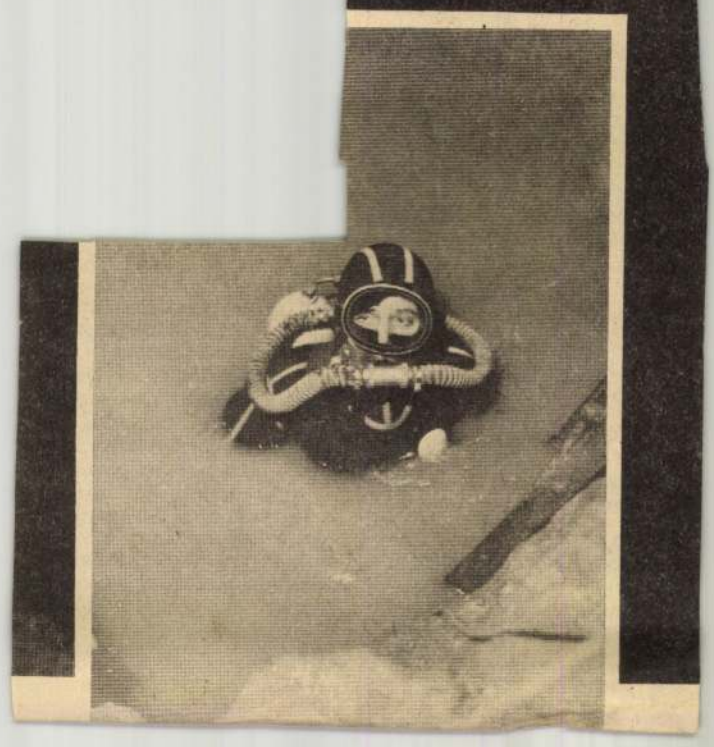

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1979 JAN — 5

MAGYAR IFJÚSÁG

Konecsni György
festő- és grafikusművész

2

— Népgazdasági tervező-elemző szakon végeztél. Hogyan hozható ez a terület kapcsolatba a mai magyar képzőművészettel?

— A diplomamunkám címe A képzőművészet támogatásának rendszere és eredménye a szocialista társadalmunkban, alcíme Művész—mű—mecénás kapcsolata hazánkban volt. Ebben összegyűjtöttem a képzőművészettel kapcsolatos minden adatot — többek között a tárlatvezetésről, a könyvkiadásról, a képforgalmazásról, a művészek segélyezéséről és így tovább. Ugyancsak teret kapott dolgozatomban az 1974-ben Egerben, a IV. országos akvarell biennálén végzett felmérésem eredménye is. Itt arra voltam kíváncsi, milyen társadalmi rétegekből kerül ki a kiállítás közönsége, milyen a látogatók viszonya a művekhez, kiket ismer a közönség. Ennek anyaga később a Kritikában is megjelent, valamint egy Kokas Ignác-képről írt elemzésemmel megnyertem a Képzőművész Szövetség műelemző pályázatát. Így sodródtam a közgazdaság mellől egyre inkább a képzőművészet, illetve az ezzel foglalkozó intézmények felé. Aztán a pályamunkámra felfigyelt a Művészeti Alap akkori igazgatója és állást ajánlott; készítsek felmérést a dolgozó művészekről; hogyan élnek, milyen a társadalmi helyzetük. Egyszóval dokumentáljam a tevékenységüket. Kérdőíveket küldtem ki és a beérkező adatokat feldolgoztam. Másfél év után a ráfordítható összeg elfogyott. Azóta az adatok avulnak. Most a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának vagyok a referense. Ez azért jó, mert megismerhetem a legfiatalabb művészgenerációt is.

— Fiatal létedre elég gyakran lehet olvasni a nevedet meghívókon: a kiállítást megnyitja Chikán Bálint művészettörténész.

— Erre barátok, ismerősök kérnek fel. Egy-két helyen azért titulálnak művészettörténésznek vagy művészetszociológusnak, mert jól hanzgik. Van is mit hallgatnom érte a szakmabeliektől. Én elméleti munkát akarok végezni, érdekel, hogyan illeszkedik be a művész a társadalomba, milyen a kiszolgáló apparátus, milyen a közönség ízlésvilága. A közgazdász doktori értekezésemet is a táblakép-forgalmazásunk 25 évéről írom. Nagyon izgalmas kérdés például, hogy 1952-ben kitől kik vásároltak és mennyiért? Összehasonlítva a mai viszonyokkal a közönségre, a piacra s a művelődéspolitikára vonatkozóan nagyon érdekes következtetéseket lehet levonni. Könyvkiadókban, a filmnél vagy a színházaknál ezt a munkát már elvégezték. A képzőművészetben még hiányzik. Hasonlóan izgalmas kérdés lehet az is, hogy a fiatal művészek, pl. keramikusok, iparművészek milyen körülmények között kezdik a pályájukat? Hisz a keramikusnak kell kemence, jó nyersanyag, hogy olyan munkákat csinálhasson, amivel be lehet törni a szakmába. De az említett feltételek olykor a rangos művészek számára is megoldhatatlan nehézségeket jelentenek. A munkához persze adatok kellenének, ám ezek beszerzése sok helyen akadályba ütközik.

— Szavaidból úgy érzem, hogy elégedetlen vagy, holott sokan azt mondanák, ott lóg a szobád falán az a rengeteg érték, minek ugrálsz. Hiszen milliomos vagy ...

— Nagyon rossz, hamis az ilyen gondolkozás. Ha viccesen akarnám elütni a kérdést, azt mondhatnám; nincs is szobafalam, ahová a millióimat kiakaszthatnám. Az igaz, hogy nap mint nap hallani, hogy egy Dürer-kép 640 000 forintért kelt el. De az Dürer. A mai művészetnél reális értéket, árakat nem lehet mondani, hiányzik az időtávlat, ami biztosan eldönti, egy alkotás maradandó-e vagy sem? Az lehet, hogy ma 10 000 forintot kifizetnek egy képért, de lehet, hogy holnap semmit sem fog érni. Azonkívül a kortársképeket nem nagyon lehet forgalmazni, legalábbis nagy haszonnal nem. Másrészt és ez a leglényegesebb, az én gyűjteményemnek nincs használati értéke, csak eszmei értékkel bír. A képek éppúgy hozzám tartoznak mint a könyvtáram. Kétféle gyűjtési lehetőség van; az egyik az értékmegőrzést szolgálja, a másik fajta gyűjtő a szellemi társaságért, az emlékek miatt veszi körül magát művészeti alkotásokkal. Én is ezért gyűjtök.

— Az önarcképeken kívül táblaképeid is vannak. Ezek vásárlására viszont nincs pénzed. Honnan és hogyan szerezted őket?

— Gyakran hívnak kiállításokra. Ilyenkor nem csak megnyitom a tárlatot, hanem a rendezésben a katalógusírásban is segítek. A munka végén a köszönet mellé gyakran azt is hozzáteszik: válasszak egy képet a kiállított anyagból. Kokas Ignáctól nászajándékba kaptam két képet. Az ő művészete áll hozzám legközelebb.

— Végül egy személyes jellegű kérdés. Milliomos tehát nem vagy, nem tartod annak magad. Mégis, akkor hova sorolnád be magad: közgazdásznak, művészettörténésznek, gyűjtőnek?

— Fontos ez a skatulyázás? Papíron közgazdász vagyok, de a gyakorlatban valami más. Most szeptemberben elkezdtem levelezőként a művészettörténet szakot, de mégis inkább művészetszociológiával szeretnék majd foglalkozni. Egyik skatulyába sem férek bele. Én azt mondanám, olyan valaki vagyok, aki szereti a képzőművészetet és tenni akar érte valamit.

Sebők János

Vasárnap d
oroszlányi ne
érkeznek a lát
megy ez mene
a hónap egy m
vasárnapján. N
leülnek az e
várják, hogy a gyerekek befejezzék reggeli foglalatosságukat. Többségükben ők az édesszülők, azaz a vér szerintiek. Akik még meglátogatják a csemetéiket. Bármily soványnak tűnik is ez a kapcsolat, jó, hogy van, hiszen ünnepi és pótolhatatlan.

„Ha jönne, jó lenne..."

H. Zsuzsa ötödik osztályos. Értelmes, okos kislány. Azok közé tartozik, akik szeretik az intézetet. Nevelői sem tudták rábeszélni, hogy nyáron otthon töltse a szünidőt.

— Tavaly otthon voltam. Siettem vissza, mert anyám állandóan részeg volt — mondja szemlesütve. — Olyankor pedig verekedik.

— *Édesapád?*

— Meghalt. Anyu egy férfival él együtt, meg annak a gyerekeivel.

— *Kinn álltál a kapuban, talán látogatót vártál?*

— Soha nem jött hozzám senki. Azaz a nővérem, a középső, egyszer meglátogatott.

— *És a nagyobbik?*

— Nem tudom, hol él.

— *Ha most jönne a mamád örülnél?*

Elgondolkozik.

Az osztályteremben a padok nem iskolás rendben sorakoznak, csak úgy, szanaszét. Délutáni klubszobára emlékeztetően. Az asztalok körül kisebb csoportok. Testvérek, féltestvérek, anyák, mostohák, apák, élettársak, patronálók. Ránézésre nehéz megállapítani, ki milyen minőségben érkezett... De biztos, hogy majd mindenki tartozik valakihez. Csendben beszélgetnek, legtöbbször suttognak. Mintha kórházban lennének.

— Bárcsak minden gyerekhez jönnének — mondja kalauzunk, *Tóth Magdolna* igazgatónő. — Azt hiszem, munkánk egyik legnagyobb eredménye, ha sikerül kontaktust teremteni a szülőkkel. A látogatások hatását akkor is érezzük a gyerekeken, ha az most nem látszik rajtuk. Másként viselkednek a rendszeresen látogató apák-anyák. Mi pedig igyekszünk szorosra fűzni a családi kapcsolatokat. Ha a gyámügy engedi, kéthetenként hazaengedjük a tanítványokat.

Három sors

Idős, nagypapa korú férfi ül az egyik padnál. A 73 éves *K. József* néhány éve nősült. Felesége kislányát

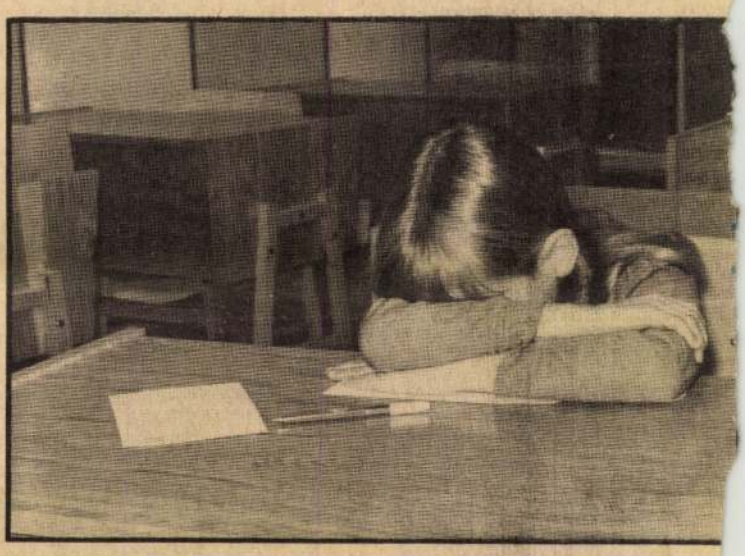

Konecsni György (1908-1970)

„Önarckép" Pastell 60x60 cm

s. l. j. Konecsni György Védett.

Kiáltási ár: 2500 ft

BÁV 42.Képaukció Budapest,1977.május

Konecsni György

és Ék Sándor alkotásai szerepeltek
a Politikai plakátok 1945-tól cimü tárlat
Sárváron

Magyar Hirlap 198o/4/19/6

Konecsni yGyörgy

Részt vett a Magyar Nemzeti Galériában megrendezett rajzkiá litáson.

Magyar Hirlap 1980/5/15/6

Wagner:Levélféle egy rajzkiállitásról

Konecsni György
(Kiskunmajsa, 1908 - Bp. 1970)

„Önarckép" pastell 60x60 cm
s.l.j. Konecsni György. Védett.
kikiáltási ár: 4000 ft

BÁV 56.Képaukció Bp.1981.december

Koncesni györgy, festő

L: Barcsay

–: Jubileumi rajzkiállítás . . . 7.

Népszabadság, Bp. 1980 ápr. 2.

Koncsni György, festő

L.: Seregi Lánló

Kristóf Károly: Balett a Vikarból 4.

Esti Hirlap, Bp. 1980 apr. 2.

KONECSNI GYÖRGY

Konecsni György tanitványa volt Kajári Gyula a Képzőművészeti Főiskolán.

Összeállitotta:

Z. Szabó Ágnes: Veszprém megye képzőművészei. MŰVÉSZET, 1980. február - 14. lap.

Konecsni György, szobrán

L: Kass J.

Tandi L: Kass Jánosnál 91-96

Tiszatáj, Szeged, 1980. júl XXXIV/7.

Konecsni György grafikusművész

Ex libris-ek készitésével is foglalkozott

(cikk: „Algyai Viktor grafikusművész" cimszó alatt.

Kőves József cikke „Ex libris" cimmel

Magyarország, 1978. XI. 19.

Konecsni György festő és grafikusművész

A művész plakátjai szerepelnek a Magyar Nemzet galériában a Szinházi plakátokat bemutató kiállitáson

cikket l. „Bilis Mihály festőművész" cimszó alatt

„P. H" cikke „Posters in Thalia's service" cimmel

Daily News 1978. XII. 7

Konecsni György

A modern magyar alkalmazott grafika megkerülésében részt vállalt Konecsni György kiállítása a jövő évben lesz a Nemzeti Galériában.

Brestyánszky Ilona: A magyar kultúra vára.
Nők Lapja, 1976. jan. 17 – 10 oldal

Konecski György

Kajári Gyula mestere volt a Képzőművészeti Főiskolán Konecski György

Menyhárt László: Nehem fehete volt minden. Művészet, 1980. augusztus – 22. lap.

Konecsni György

Szalay Lajos Konecsnihoz
és Kerényi Jenőhöz vonzó-
dott.

Rideg Gábor: Egy grafikus genezise
Művészet, 1980. szeptember – 2. lap.

Konecsni György

- plakát a hátsó borítón

Múzeumi Magazin 1975/1

Konecsni György

Az elmult évtizedekben plakátjaival iskolát teremtett.

P. Szabó Ernő: Szinházi plakátok.
Új Tükör, 1979. január 21 - 3 lap.

Konecsni György, szobrán

L. Marton Lánló

Tandi L. Dózsa alakja és szelleme 83-85.

Jászkunsaj, Szolnok, 1978. nov. XXIV/3-4.

Konecsni György festő, grafikus
1908-1970

emlékkiállítása az MNG-ben
Bp. 1976. július-szeptember

– katalógus a tárlatban –

Konecsni György

Kádár György és Konecsni György
művét a „Vihar előtt"-jét a ki-
állításról méretei miatt ki kellett
hagyni.

Horváth György: A korral nembeszélve.
Művészet, 1950. április – 4. lap.

Konecsni György, festő

L: Mátis K.

Godó J.: Művésztelep ... 75-89

Forrás, Kecskemét, 1980. márc. XII/3

Konecsni György

A magyar plakátművészet nagy korszaka 1945-től kezdődött. Ekkor készült Konecsni György politizáló, állást foglaló és állásfoglalásra serkentő, munkára, építésre buzdító művei.

Horváth György: A korral szembesülve
Művészet, 1980. április – 4. lap.

Konecsni

A két világháboru között európai rangu eredmények születtek a könyvmüvés zet/Kner, KOZMA, Tevan/, a reklámgrafika/Berény, Bortnyik, Konecsni/ és a csomagolás/Lukáts Kató/ területén is.

Ernyey Gyula: Az ipari forma története Magyarországon

Akadémiai Kiadó 1974 35.o.

Konecsni György

A Munkásmozgalmi Múzeumban rendezték meg a "Nemzetközi Antifasiszta Plakátkiállitás" cimü tárlatot, a fasizmus felett aratott győzelem harmincadik évfordulója alkalmából. Vadas József: "Plakát a lakásban" cimmel felsorolja az ott szereplő magyar művészeket: Konecsni György, Ék Sándor, Kemény György, Sós László, Balla Margit, Felvidéki András, Lakner László, Gadányi György és a külföldiek között megemliti Victor Vasarely nevét is.
A kiállitást ismertető részletes beszámolót, -Vadas József cikkét- lásd: Konecsni György nevénél.
Élet és Irodalom, Bp. 1975. okt. 11.
XIX. évf. 41. sz. 13. lap.

Konecsni György festő- és grafikusművész

A Kiskun Múzeumban tekinthető meg Konecsni György emlektárlata.

Dél-Alföldi Krónika

1978. III. 3. Televízió, 17:40 – Ánó –

Konecsni György

Méltatás

Vadas József: Portrétól portréig.
Művészet, 1979. május – 2. lap.

Koncesni Gyöngy, testő

L: Zicky Mihály

–: A mai gyöngy fi művészettől ... 7.

Nérszabadság, Bp. 1978. febr. 1.

Konecsni György
festőművész

— Konecsni György Kossuth-díjas festőművész életművét bemutató kiállítás nyílt hétfőn a kecskeméti megyei művelődési központban.

A művész életművét bemutató
kiállitás nyilt Kecskeméten.

Népszava, 1977.szept. 20.
4.oldal.

Konecsni György

1908 - 1970

Ziállítása a MNG - ben

Bp. 1976 julius - szeptember

– Katalógus a Tőzsdében –

Konecsni György - Kádár György

Vihar előtt 1951 Olaj 350×575 cm
MNG tul. 36. tép

Kritikák és képek Corvina Bp.1976.

Konecsni György

1945 után az üveg, öltönködési tárgyak, tipog ráfia és alkalmazott grafika területén uj szakgárda jött létre, melynek terja a fenti művész is

Ernyei Gyulasas ipari forma története Magyarországon Akadémiai Kiadó 1974 46.o.

Koncsni György, festő
grafikus

Lóska L. Vázlat a ... 24-29.

Mozgó Világ, Bp. 1978. 4/sz. IV/2.

Konecsni György, festő

L.:Bálint Endre

Bodri Ferenc:Művészeti könyvszemle 91o-913

Telenkár Pécs, 1977. okt. XX/1o.

Konecsni György: grafikusművész

a művész, aki 1945 legtöbb emlékezetes plakátját alkotta, minden művelen a jelkeprendszer tisztaságával érzel: „És mégis fen kenyér" – a kenyér itt kezdődik" c. az előbbi a roncskerék utal" a háborús pusztulásra, utóbbin a sarló, kalapács, a fogó már a sarló-kalapács emblémájához közelít. (emlitve) és (repr.)

Aradi Nóra: Felszabadulás

Népművelés, 1977. 4.

Konecsni György, grafikus

1. Szilvásy Nándor

P. Szűcs Juliánna: Jelek a plakátban 7.

Népszabadság, Bp. 1978. máj. 31.

Konecsni György

41-42. sz. reprodukciók, fekete-fehéren, kettős táblán:

„Katona József: Bánk Bán (tempera)

Szántó Tibor: Graphica Hungarica I.

mai magyar illusztráció, Budapest, é. n.

Konecsni György

tanítványa a Képzőművészeti Főiskolán

Csohány Kálmán.

Szántó Tibor: Graphica Hungarica I.

mai magyar illusztráció, Budapest, é.n.

Konecsni György

tanítványa a Képzőművészeti Főiskolán Kondor Lajos.

Szántó Tibor: Graphica Hungarica I.

mai magyar illusztráció, Budapest, é.n.

Konecsni György

43-44 sz. reprodukciók, kettős táblán:

„Katona József: Bánk Bán" (tempera).

Szántó Tibor: Graphica Hungarica I.

mai magyar illusztráció, Budapest, é.n.

Konecsni György

tanítványa a Képzőművészeti Főiskolán Kass János.

Szántó Tibor: Graphica Hungarica I.

mai magyar illusztráció, Budapest é. n.

Kovacsi György

Koffán Károly rola készült

fotója a 30. oldalon

Tüzér 1965 június 8

Konecsni György

tanítványa a Képzőművészeti Főiskolán Gross Arnold.

Szántó Tibor: Graphica Hungarica I.

mai magyar illusztráció, Budapest, é.n.

Konecsni György

További tárlatai: Budapest; 1948, 1968.

Kossuth díjas: 1950, 1952

Szántó Tibor: Graphica Hungarica I.

mai magyar illusztráció, Budapest, é.n.

Konecsni György

Született Kiskunmajsán 1908-ban. Tanulmányai: a Képzőművészeti Főiskolán. Tanára: Rudnay Gyula. Tárlatai: Párizs 1937, Milano 1939.

Szántó Tibor: Graphica Hungarica I. mai magyar illusztráció, Budapest, é. n.

Konecsni György reklámgrafikus

1968-ban az Érdemes Művész kitüntetést kapta.

Képzőműv. Almanach 1, Corvina 1969, 74. l.

Kovecsni György

Részt vett a Csomagolási ötletek c. kiállításon
(Kult. Kapcs. Intézetének kiállítási terme).

Magyar Grafika, 1967. 4. sz. 15. l.

MAGYAR IPARMÜVÉSZETI FŐISKOLA
Budapest, XII. Zugligeti u.1

. . . . . .

Kérésére engedélyezem, hogy a
Könyvtárát a könyvtár nyitva
és a könyvtárra vonatkozó sza
vehesse.

Budapest, 1971. . . . . .hó.

Konecsni György
grafikus

Méltatás

Bauer Jenő: Tamássi Zoltán plakátjainak....
Művészet, 1971. julius - 47.oldal

Kovacsi György
festő

Zala Tibor mestere volt a Képzőmű-
vészeti Főiskolán

Maksay László: Zala Tibor műtermében.
Művészet, 1971. július - 20.oldal

Maksay László: Zala Tibor műtermében.
Művészet, 1971. julius - 20.oldal

Konecsni György és Kádár György

„Vihar előtt" c. nagyméretű kompozíciója, mely Dózsa György nevét őrzi a tiszai átkelés helyén, szerepel a II. Magyar Képzőművészeti Kiállításon.

Pogány Ö.Gábor Befejezetlenség és minőség
Kritikák és képek 1945-75 Bp.Corvina 1976

121.old.

KONECSNI GYÖRGY, festo

Nyiregyhaza 1931-ben meghivta a Képzőmüvészeti Főiskola öt szegénysorsu növendékét hogy jún.27-től 8 héten at Sóstón dolgozhassanak.Ellatasukról gondoskodnak.
Rudnya öt növendékét küldte el:Takacs Antal,IV.éves, Csaszar Viktor IV.éves,Konecsni Györhy IV.éves,Czene Béla I.éves,Koffán Alajos/Karoly/,III.éves. 27.old

DIENES ISTVÁN: Müvésztelep a Nyiregyházi Sóstófürdőn 1931-34 25.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 197[illegible]. v. 4.sz.

KONECSNI GYÖRGY, festo

Rudnay Gyula tanitvanya volt. Sóstón a nyari müvésztelep
pen dolgozott. Nagyon szerette, becsülte Sóstó tajait, er
dejét itt tartózkodasnak élményeit sokszor elmesélte
tanitvanyainak, baratainal. Kétszeres Kossuth-dijas volt
31.old

DIENES ISTVÁN: Müvésztelep a nyiregyházi Sóstófür-
dőn, 1931-34. 25.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 4.sz.

Konecsni György

neve emlitve
Németh Lajos:Uj monumentális müvészet felé
/Domanovszky Endre,Kerényi Jenő és Somogyi József/
c.irásában szerepel 161-167.old.
/Szabad Müvészet 1955/4,153-164.old./

Kritikák és képek 1945-75 Bp.Corvina 1976.

Konecsni György és Kádár György

„Vihar előtt" c. Zajzenet részletes elemzése a 129-137. oldalon

Horváth Márton: Megjegyzések a képzőművészeti vitához
Kritikák és képek 1945-75 Bp. Corvina 1976.

Kenessei György

írása a művészetről a 177. oldalon

(Szabad Művészet, 1956/7, 319-322.p)

Kritikák és képek Bp.1976 Corvina
1945-75

Konecsni György

Konecsni György a plakát
nagyjainak mestere lett.

László Gyula: XXXX Aki a követ életre keltette.
Művészet, 1976.szeptember - 5.oldal.

Konecsni György

Konecsni György nevéhez fűződenek
történelmi panmók és emlékezetes
rajzorozatok.

Horváth Terér: Konecsni György emlékezete
pszava, 1976. aug. 6 - 5 oldal

Konecsni György

Mostani emlékkiállitáson azok a művek szerepelnek, amit a művész soha nem vitt közönség elé.

Horváth Teréz: Konecsni György emlékezete
Népszava, 1976. aug. 6 – 5 oldal.

Konecsni György

A kiállításra került az 1953 - 1957 közötti időszakból származó „Tél" című vászonpasztell sorozat.

Horváth Terén: Konecsni György emlékezete
Igaz Szó, 1976. aug. 6-5 oldal

Konecsni György

A Galériában a kiállításon bemutatták az 50-es években készült „Éjszaka"-t, „Félelem" és „Sárkány" című műveket.

Horváth Terén: Konecsni György emlékezete
Népszava, 1976. aug. 6-5 oldal

Konecsni György

Konecsnit 1967-ből a Bánk-bán históriája foglalkoztatta Katona drámájának a „meg-képesítése":

"Szóáth Tevér: Konecsni György emlékezete szava, 1976. aug. 6-5 oldal.

Honecsni György

A Honecsni emlékkiállításon bemutattak költő, illetve vers illusztrációkat. (Ady, Bernsenyi, Arany, Csokonai, Petőfi, stb.)

Horváth Terézia: Honecsni György emlékezete
Népszava, 1976. aug. 6 – 5 oldal.

Konecsni György

Kaotikus és galád öntörvénymegnyilvánulásainak nyújtja gróteszk rajzi megfogalmazását az „Olyan különös mesék" císzű sorozatában.

Horváth Teréz: Konecsni György emlékezete.
Népszava, 1976. aug. 6-5 oldal.

Konecsni György

6 évvel ezelőtt hatt meg Konecsni György festő és grafikusművész a modern magyar plakát művészet ittlévő egyénisége.

Horváth Teréz: Konecsni György emlékezete
Népszava, 1976. aug. 6-5 oldal.

Konecsni György

A kiállításon szerepelnek
plakátjai és hanglemez-
borítói is.

Horváth Teréz: Konecsni György emlékezete.
Népszava, 1976. aug. 6-5 oldal.

Konecsni György, kisfő

L:Biró Mihály

Horváth Kálmán:Munkára,harcra hivtak 8.

Népszabadság,Bp.1977.ápr. 30.

Konecsni György, festő

L.: Simon Béla

Dévényi Iván:Hárs Éva:Simon Béla 161-i62.o.

Jelenkor, Pécs 1977.febr. 2/xx.

Konecsni György

Éljen Május Elseje a világ dolgozóinak harcos összefogása. (repro)

Bereczky Loránd: Éljen „Május elseje". Tükör, 1977. május 1 – 24 lap.

Konecsni György

szerepelt a MNG-Ban plakáttal

Magyar Hirlap 1976/258/8
Wagner: Plakátkiállitás a Várban

Konecsni György

a Férnek-klub expresszó falán
pannója látható. /repr./

Gapó György: a Férnek.
Budapest, 1976. jún. 18. old.

Konecsni György

Kádár Györgygyel közösen készitette el 1951 es történelmi freskót.

Magyar Hirlap 1976/81/1o

Konecsni György

Vöröskatona (vegyi)

Magyar Hírlap, 1969. március 21. 10. c.

Konecsni György

Bánk bán sorozatával szerepel a bélyegterv-ki-
állításon. (Kulturális Kapcsolatok Intézetének
Dorottya utcai kiállítóterme).
(11 grafikus állított ki)

Bélyegtervek kiállítása (K.A.)

Magyar Hirlap, 1969. január 14. G.l.

Konecsni György

A Magyar Nemzeti Galériában rendezett,-"Történelmi sorsfordulók a falragaszokon és plakátokon"-cimü kiállitásról ir Vadas József: "Történelem – plakátnézetből" cimmel. A tárlaton szereplők közül felsorol néhány müvészt, s külön kiemelve Biró Mihályt az élen. Mindegyikük müvészetét a kiállitáson bemutatott müveikkel együtt részletesen ismerteti:
Csáki-Maronyák József, Gönczi Tibor, Konecsni György, Muray Róbert, Pór Bertalan, Schmal Károly, Uitz Béla, Végh Gusztáv.
Vadas József cikkét lásd: Biró Mihály nevénél. Élet és Irodalom, Bp. 1976. dec. 4. XX. évf. 49. sz. 12. lap.

Konecsni György
grafikus

Méltatás

Solymár István: A magyar grafika tisztelgése Dürer előtt.
Művészet, 1971. augusztus - 10.oldal

Konecsni György, festő

L: Borsos Miklós

Láncz S: Képzőmův Krónika 899-902

Jelenkor, Pécs 1976. október XIX/10

KONECSNI GYORGY, festo

Rudnay tanitvany volt.-A pesti Fészek Klm szellemes falképei,a gyulai var fürdöjének mozaikterve,stb.alapjan méltan sorozhatjuk ot a legkorszerübb,legnagyobb magyar mesterek közé. 31old.

DIENES ISTVÁN: Művésztelep a nyiregyházi Sóstófürdőn 1931-34. 25.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 4.sz

KONECSNI GYORGY, festő

Rusnaynak nem utanozta külso jegyeit, de komolysagat, lelkiismeretét legjobban atvette. Ez a vonzó, nagytudású vérbeli művészegyéniség még sok örömet szerezhetett volna a magyar művészetnek, ha gazdag termékeny életét aranylag fiatalon, varatlanul be nem fejezi. 31.old

[illegible] ISTVÁN: Művésztelep a nyíregyházi Sóstófürdőn, 1931-34. 25.old

[illegible] Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 4.sz.

KONECSNI GYORGY, festo

Rudnay tanitvany volt.-Nuralis alkotasai,mint a székesfe
hérvári vasutallomas,auschwitzi falkép,stb, alapján
méltan sorozhatjuk őt a legkorszerűbb,legnagyobb magyar
mesterek közé. 31.old

DIENES ISTVÁN: Művésztelep a nyíregyházi Sóstófür-
dőn 1931-34. 25.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 4.sz.

/ KONECSNI GYÖRGY, festo.-

Rudnay tanitvany volt.Bélyegterveiért,nagyhatasu plakatjaiért,könyvillusztrációiért ,stb.méltan sorolhatjuk őt a lekorszerübb,legnagyobb magyar metsrek közé / "BANK-BAN", könyvillusztadiók. 31.old

DIENES ISTVÁN: Művésztelep a nyiregyházi Sóstófürdőn 1931-34. 25.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 4.sz.

KONECSNI GYÖRGY, festő

Rudnay tanitvany volt.-A tablaképfestésben elért sikereiért:"Dózsa György atkel a Tiszan seregével" cimü m
müve.méltan sorozhatjuk ót a legkorszerübb,legnagyobb ma
gyar mesterek közé. 31.old

DIENES ISTVÁN: Művésztelep a nyiregyházi Sóstófürdőn 1931-34. 25.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 4.sz.

KONECSNI GYORGY, festö, grafikus

Rudnay tanitvany, Sóstón a nyari müvészetep vendége
volt. Alig hagyta el a Föiskolat, maris vilagsikert ért
el, plakatjaival. 1938-ban aranyérmet és az egyiptomi ki
raly altal felajanlott két és fél kilós aranyserleget
nyert egy svajci nemzetközi kiallitason. 31.old

DIENES ISTVÁN: Művésztelep a nyíregyházi sóstófürdőn 1931-34. 25.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 4.sz

Konecsni György visszatért szülőhelyére

● Önarckép.

● Plakáttervek.

A magyar képzőművészet kiemelkedő, nagy egyénisége, *Konecsni György*, végre visszatért szülőhelyére, Kiskunmajsára. Az új helytörténeti gyűjteményt — melyet május elsején nyitottak meg — a művész alkotásait bemutató emlékszoba egészíti ki és gazdagítja.

Egyelőre tizennégy festmény és grafika látható itt, melyeket a művész özvegye adományozott önzetlenül a nagyközségnek. Több plakáttervét, a *„Majsai tájak"* című grafikai sorozatát, s három olajfestményét mutatja be egyebek között az állandó kiállítás.

Jó alkalom ez arra, hogy — ha csak röviden is —, szóljunk a művész pályafutásáról; arról, hogy ki volt Konecsni György. Nagynevű festő- és grafikusművész, akinek már életében kijutott az elismerésből. A plakátművészet máig legjelentősebb mestere. Műveit a Bács-Kiskun megyeiek néhány évvel ezelőtt láthatták. Kecskeméten, Kiskunfélegyházán és szülőhelyén, Kiskunmajsán mutatták be a Magyar Nemzeti Galéria és a Bács-Kiskun megyei Művelődési Központ által rendezett időszaki kiállítást. Akkor írta róla *D. Fehér Zsuzsa* művészettörténész: „Kísérletező és türelmetlen alkotó. Elismert ember, aki az egész korszak plakátművészetét műveivel és tanítványain keresztül meghatározta. Közéleti ember, megbecsült mester, de befeleélő alkat."

Konecsni György 1908. január 23-án született Kiskunmajsán. A Képzőművészeti Főiskolán Rudnay Gyula tanítványa volt, majd az alkalmazott grafikával foglalkozott. *„Állami és társadalmi felforgatás vétsége"* címén 1932-ben bebörtönözték. Ez komolyan megnehezítette itthoni munkásságát. Külföldi sikerei közül meg kell említeni a Faud-serleget, amelyet kétszer nyert el: 1934-ben és 1936-ban idegenforgalmi plakátjaiért. A Párizsi Világkiállításon, 1937-ben plakátjaiért Grand Prix-vel díjazták. Ugyanakkor elismerő oklevelet, *Diplome d'honneurt* is kapott a magyar pavilon egyik terének tervezéséért. Két év múlva, a Milánói Iparművészeti Triennálén *Grand Prix-vel* jutalmazták, majd az Iparművészek Egyesületének ezüstérmét nyerte el.

A felszabadulás után készített politikai plakátjaiért és dokumentációs kiállítások rendezéséért 1948-ban a Köztársasági Érdemérem arany fokozatával tüntették ki. Két év múlva, 1950-ben Kossuth-díjjal jutalmazták. Ismét két év telt el, amikor 1952-ben a Dózsa-pannóért — amelyet Kádár Györggyel közösen festett — *újra megkapta a Kossuth-díjat*. Azután, 1954-ben a Munka Érdemrenddel tüntették ki. A felszabadulás után, 1946-ig az Iparművészeti Főiskolán tanított, 1954 és 1957 között a Honvéd Stúdió tagja volt, 1964-től pedig a Képzőművészeti Főiskolán az alkalmazott grafikai tanszék vezetőjeként tevékenykedett. Hatvanéves korában, 1968-ban rendezte meg első önálló kiállítását. Konecsni György 1970. január 29-én, hatvankét éves korában hunyt el.

Dr. Major Imrének, a Bács-Kiskun megyei Tanács elnökhelyettesének a megnyitó ünnepségen elhangzott mondataival zárjuk e rövid ismertetést: *„Konecsni György itt látható művei innen, Kiskunmajsáról is ablakot nyitnak a nagyvilágra, s a teljesség igényével képesek formálni a nagyközség lakóinak látáskultúráját. Bízunk abban, hogy idővel még nagyobb teret kaphat a hagyaték, s így Majsa a modern magyar plakátművészet mesterének tisztelői számára zarándokhellyé válik."* **Rapi Miklós**

● Majsai táj.

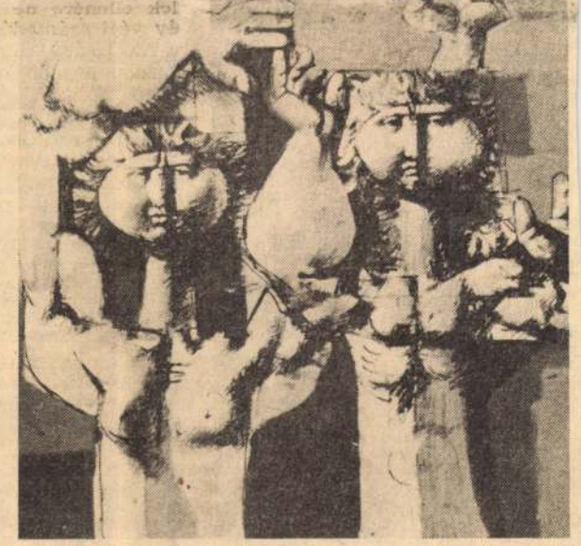

● Testvérek.

...alkalmazna. Leveleket „Azonnali belépéssel" jeligére a kiadóba kérjük. 27527

A KŐBÁNYAI Sörgyár Kecskeméti Kirendeltsége női és férfi segédmunkásokat keres felvételre. Jelentkezni lehet a Kirendeltségen: Bodzai u. 1. 1863

A KUNADACSI BARÁTSÁG Mg. Termelőszövetkezet kozmetikai cikkek csomagolásához, kiszereléséhez középfokú vegyipari végzettséggel rendelkező minőségi ellenőrt keres fizikai állományba. Jelentkezni a személyzeti vezetőnél, Kunadacs, Barátság Mg. Tsz. Kunszentmiklósi út 3. szám. 1864

ELADÓ Komfort ST gáztűzhely nyomáscsökkentővel, palackkal, 2 darab olajkályha, 8 darab olajoshordó, felújított Komár Moped és 20 négyzetméter használt PVC-padló. Kecskemét, Szimferopol tér 20. V. em. 29. 27518

AKAI pick kup quadro Shibata tűvel és lemezjátszó elő-előerősítő eladó. Kecskemét, Széchenyi tér 1—3. I. em. 6. Érdeklődni: 18—19 óráig. 26390

2 KÖBMÉTER nyár rönkfa eladó. Érdeklődni: Kecskemét, Külső-Szegedi út 136. MEZŐGÉP portáján. 27501

ELADÓ 40 mázsáig bíró gumiskocsi. Kecskemét, Vacsi köz 69. 1839

SÁRGARÉZ kilincsek, ablakfélfordítók, bútorfogantyúk kaphatók a készítőnél. Lószerszámdíszek megrendelhetők. Alumínium fűrészgép-kerék és ékszíjtárcsa nyers öntvényből raktárkészletem van. Utánvétel nem szállítok. Kiszolgálás szombat kivételével reggel 7-től este 7 óráig. Kovács László öntőmester. Kecskemét, Epreskert u. 53/a. (E 5-ös főútvonalról a vasúti fölüljárónál.) 1824

Vegyes

KECSKEMÉTI lakásomon kisgyermek gondozását vállalom 2 éves kortól. Leveleket: „Pótmama 131 886" jeligére a kecskeméti Magyar Hirdetőbe kérek. 1798

AUTÓSOK figyelem! Vonóhorog felszerelését és a vele járó műszaki vizsgáztatást vállalom rövid határidővel, kedvező áron, minden típusra. Levélben is megrendelhető. Huszka József, autószerelő kisiparos, Kecskemét, Enekes u. 76. (Izsaki úton, Alföld benzinkút mellett.) 26594

ÜRES szoba, konyhás lakást keresek 2 gyermekkel albérletbe Kecskeméten. Leveleket: „Sürgős 131 927" jeligére a kecskeméti Magyar Hirdetőbe kérek. 1843

TIZENÖTÉVES műszaki fordítói gyakorlattal, felsőfokú nehézipari nyelvvizsgával angol nyelvi fordítást, tolmácsolást, vagy levelezést vállalok Kecskeméten, vagy környékén, egyedi megbízás, vagy szerződéses jogviszony keretében. Leveleket „Megbízható 26 807" jeligére a kiadóba kérek. 26807

Házasság

VIDÉKEN élő, lakással rendelkező, 35 éves, elvált, gépkezelő keresi korban hozzáillő nő ismeretségét házasság céljából. Gyermek nem akadály. Leveleket „Közös út" jeligére kérem a Kiskunhalasi Hirdetőbe. Magyar u. 2. 1019

170 CM magas, 26 éves, jó megjelenésűnek mondott, komoly szakmunkás vagyok. Házasság céljából megismerkednék csinos, házias lánnyal, vagy elvált asszonnyal. Fényképes levelek előnyben. Kocsi van. Leveleket: „Szeretnélek megtalálni 131 931" jeligére a kecskeméti Magyar Hirdetőbe kérek. 1847

HÁZASSÁG céljából megismerkednék 59 éves, nyugdíjas, egyedülálló nővel, akinek Kecskemét környékén kertes háza van. Leveleket „Pálma cukrászda" jeligére 27521

...ügy-osztály vezetőjénél, Kecskemét, Nagykőrösi utca 32. 1737

KÖZLEMÉNYEK

A DÉMÁSZ értesíti a lakosságot, hogy Méntelek külterületén Tóth Pál és társai részére létesített 20 kV-os légvezetéket, transzformátorállomást, valamint a csatlakozó kisfeszültségű hálózatot 1981. május 14-én feszültség alá helyezi. Fenti időponttól a létesítmény érintése és megközelítése életveszélyes és tilos! 1920

Gyászhír

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férjem, fiam, édesapánk, testvérünk, nagyapánk, keresztapánk

P. KOVÁCS FERENC
kőművesmester

Kecskemét, Kiskörösi út 2. szám alatti lakos, életének 56. évében, hosszantartó súlyos betegség után elhunyt. Temetése f. hó 12-én, háromnegyed 3 órakor lesz a kecskeméti Köztemetőben. Gyászoló család. 27687

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

FARKAS JÓZSEF
főmérnök

életének 54. évében, hirtelen elhunyt. Temetése f. hó 12-én, kedden, negyed 12 órakor lesz a kecskeméti Köztemetőben. Gyászoló család. 27679

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett leányunk és édesanyánk

GÓBOR JÁNOSNÉ
SZEBELÉDI RÓZSA

Kecskemét, Árpád körút 10 II. em. 6. szám alatti lakos életének 30. évében elhunyt. Temetése május 12-én kedden du. fél 4 órakor lesz a kecskeméti Köztemetőben. Gyászoló család. 2003

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy édesapánk, apósunk, testvérünk

PÁLFI JÓZSEF

Kecskemét, Árok u. 2/a szám alatti lakos életének 66. évében elhunyt. Temetése f. hó 12-én kedden délután 14 órakor lesz a kecskeméti Köztemetőben. Gyászoló család. 2000

Köszönetnyilvánítás

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik

KÁLLAI KLÁRÁT

utolsó útjára elkísérték, vagy részvétüket más módon kifejezték. Gyászoló testvérei. 26379

Köszönetet mondunk mindazon rokonoknak, ismerősöknek, szomszédoknak, akik szeretett édesanyánk

özv. MÓCZA JÓZSEFNÉ
KULLAI ANNA

temetésén megjelentek, sírjára koszorút, virágot helyeztek, fájdalmukat enyhíteni igyekeztek. Gyászoló család. 26392

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazon szomszédoknak, ismerősöknek, jó szomszédoknak, akik édesanyánk, anyósunk, nagyanyánk

özv. TÓTH ISTVÁNNÉ
V. KOVÁCS MÁRIA

temetésén résztvettek, sírjára koszorút, virágot helyeztek, mély fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Gyászoló család. Szabadszállás. 26395

Hálás szívvel mondunk köszönetet a kedves rokonoknak, ismerősöknek a Bács megyei Vendéglátó Vállalat dolgozóinak, akik szeretett édesanyám, anyósom, nagymamánk, testvérem, dédnagymamánk,

özv. SAJÁTOVICS LAJOSNÉ
URI KISS ZSUZSANNA

temetésén megjelentek, sírjára koszorút, virágot helyeztek és mélységes fájdalmunkban velünk együttéreztek. Gyászoló család. 26384

Köszönetet mondunk mindazoknak a rokonoknak, ismerősöknek, akik felejthetetlen jó feleségem, édesanyám, testvérünk

MOLNÁR SÁNDORNÉ
CSŐSZ KLÁRA

temetésén résztvettek, sírjára koszorút, virágot helyeztek, mély fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Gyászoló család. Fülöpszállás. 27503

...gyöngye u. 55.

A BÁCS-KISKUN megyei ZÖL... Vállalat kecskeméti kirendeltség... vételt hirdet óvodai gondozónő... betöltésére. Felvételre jelen... Kecskemét, Bercsényi u. 4... alatt a személyzeti osztályon.

„ÉPÍTŐIPARI Szolgáltató... azonnali belépéssel felvesz ... egész területén üzemelő szá... ha üzemegységeibe: portást,... nőt, szobalányt, udvari segéd... konyhalányt, konyhalegényt,... nőt, büfést. Két hetenként... szombat. Munkásszállás, üze... zés, munkaruha biztosított.... zés a Központban: (Budap... Bartók Béla út 152. IV. em...

ÉPÍTŐIPARI Szövetkezet ... munkára felvesz: építő, s... relőipari szakmunkásokat,... gédmunkásokat. Építőipar... Kiskunfélegyháza, Szabadság tér ... 820

A CZÜV KECSKEMÉTI Számítóközpontja azonnali belépéssel felvesz takarítónőt meghatározott időre, és férfi segédmunkást határozatlan időre. Jelentkezés: Kecskemét, Irinyi u. 17. sz. 827

ALFÖLDI TÜZÉP Vállalat azonnali belépéssel felvesz közgazdasági érettségivel rendelkezőt elszámoltatói munkakörbe, gépírót a pénzügyi osztályra. Jelentkezés: a központban Kecskemét, Nagykőrösi u. 32. pénzügyi osztályvezetőnél. 1923

Kistenyésztők, figyelem!

Naposkakas olcsó áron

KAPHATÓ A HÖGYÉSZI ÁLLAMI GAZDASÁG KELTETŐJÉBEN

ár: 4,50 Ft/db

A megrendeléseket a beérkezés sorrendjében vesszük előjegyzésbe és az átvétel időpontját visszaigazoljuk.

973

...galvanizá... kezés a Szegedi út ...

BÁCS megyei Állami Építőipari Vállalat nagy kivitelezői gyakorlattal rendelkező építészmérnököt keres vezetői munkakörbe. A pályázatot részletes önéletrajzzal a BÁCSÉP Személyzeti és Oktatási Osztályára kérjük, Kecskemét, Klapka u. 34. I. em. 113. 1736

A DUNAPATAJ Nagyközségi Tanács pályázatot hirdet költségvetési üzemvezető állás betöltésére. Szükséges építéstechnikusi képesítés és legalább 5 év szakmai gyakorlat. Bérezés a 16/1976. (XII. 11.) MüM. számú rendelet szerint. Pályázatokat részletes önéletrajzzal a nagyközségi tanács elnökéhez kérjük legkésőbb 1981. május 15-ig. 190

MEGYEI Kórház Kecskemét, Nyíri út 38. azonnali belépéssel felvesz munka- és bérgazdálkodási osztályra középfokú végzettségű, gyakorlattal rendelkező, gépírni is tudó bérügyi előadót. Betegellátó osztályaira takarítónőt, műtőssegédet, élelmezési osztályra konyhalányt, segédmunkást. Gazdasági osztályra előadókat. Jelentkezés a Nyíri úti munkaügyi osztályon. 954

VÁROSI Tanács Kommunális Költségvetési Üzem felvételt hirdet gyakorlattal rendelkező gépkocsivezetőknek, KUKA-szemétbegyűjtőre, IFA seprőgépre, MULTIKÁR locsolóra és KONTÉNER-kocsira. Jelentkezni lehet: Kecskemét, Thököly út 34. szám. 1682

A VOLÁN 9. sz. Vállalat felvesz gyakorlattal rendelkező gyors- és gépírót. Jelentkezés a vállalat munkaügyi osztályán (Kecskemét, Csáktornyai u. 4—6.). 815

A VOLÁN 9. sz. Vállalat felvesz kocsikísérőket (szállítómunkás) „E" kategóriával és egyéves gyakorlattal rendelkező gépkocsivezetőket és autóbuszvezetőket. Jelentkezés Volán 9. sz. Vállalat, Kecskemét, Csáktornyai u. 4—6. Munkaügyi osztály és Baja, Nagy István u. 39. Munkaügyi csoport. 816

A CZÜV KECSKEMÉTI Számítóközpontja azonnali belépéssel felvesz 32 éven aluli női dolgozókat kétműszakos adatrögzítői munkakörbe. Jelentkezés Kecskemét, Irinyi u. 17. sz. 736

KISÁLLATTARTÓK, HÁZTÁJI GAZDASÁGOK FIGYELEM!

A Bács-Kiskun megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat körzeti üzeme

új takarmányboltot nyitott

— KECSKEMÉTEN, a Ceglédi úton, a nyomási iskola mellett, és
— NYÁRLŐRINC községben.

Mindenféle táptakarmányok árusításával várjuk kedves vásárlóinkat.

KECSKEMÉT, GMV KÖRZETI ÜZEME. 953

A LAJOSMIZSEI GÉPJAVÍTÓ ÉS VASIPARI KÖZÖS VÁLLALAT

szabad kapacitást keres különböző vasszerkezeti munkák gyártására

Ügyintéző: Dömötör Péter ker. vez.
Telefon: 110.

1777

PETŐFI NÉPE
1981 MÁJ 10
MAGYAR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
KONECSNI GYÖRGY

Konecsni György emlékezete

„Hitvallásunk: a szocializmus érzelemben gazdag, erőteljes pátoszt sugalló művészi tükrözése." Konecsni György festőművésztől származnak e szavak, s az ars poetica fedezete a művészi pálya.

Konecsni György, aki most vasárnap lenne 75 esztendős, főiskolai tanulmányai után, a gazdasági válság közepette először kereskedelmi plakátokkal próbált boldogulni. Neve egy csapásra ismertté vált, az expresszív és szigorúan konstruktív alkalmazott grafikusi iskolák mellett *az ő plakátjainak festőisége újszerűen hatott:* Konecsni néhány egyszerű — *de nem leegyszerűsített* — formából, jelből állította össze hatásos falragaszait. Sikereinek nagyobb részét azonban külföldön aratta (mert miután 1932-ben politikai meggyőződése miatt börtönbüntetésre ítélték, idehaza nehezebben érvényesült); 1937-ben *a párizsi világkiállításon nagydíjjal jutalmazták plakátjait.*

A második világháború után a politikai változások őt is magukkal ragadták, akkori mozgósító plakátjai (például: *A kenyér itt kezdődik*) erőteljességükkel a műfaj klasszikusainak számítanak; *a korábbi lírai jelek most drámai jelképekké sűrűsödnek*, évezredes motívumok új tartalmakkal gazdagodnak ezeken a műveken.

1949-ben kezd újra *festeni* Konecsni György. Ekkor nevezik ki, viszonylag fiatalon, tanszékvezető főiskolai tanárrá. *Kádár* Györggyel közösen készített nagy történelmi tablója, a *Vihar előtt*, a II. Magyar Képzőművészeti Kiállításon, 1951-ben maga felé fordítja a közönség és a kritika figyelmét. A kép Dózsát és seregét ábrázolja, döntő csata előtti hajnalon. Az ábrázolást az a lelkesültség járja át, amely Konecsninek a bevezetőben idézett szavaiból is kiérződik. A korabeli kritika elismeri a tabló művészi értékét, ám kifogásolja, hogy a festők nem éreztetik a kapcsolatot a harcosok és a tervet kovácsoló vezér között (e kompozíciós „hiba" *ma* inkább a kép javára írható). Konecsni György történelmi képei, melyek az ötvenes évek elején születtek *(Petőfi 1848. március 15-én a Nemzeti Múzeum lépcsőjén, Rákóczi és Esze Tamás találkozása)*, meggyőződéstől áthatottak, így a korszak művészettörténetének jelentős dokumentumai maradtak.

Konecsni elismert művésszé vált; 1950-ben plakátjaiért, 1952-ben történelmi festészetéért kapott Kossuth-díjat. *A hatvanas években monumentális feladatok foglalkoztatták*, freskó- és mozaikmegbízatásai voltak (pannók a szegedi Tisza Szállóban, a budapesti Fészek Klubban, az auschwitzi múzeumban), ám továbbra is gyakran, szívesen vállalt megbízást plakáttervezésre. Első önálló gyűjteményes kiállítására 1968-ban, hatvanéves korában került sor a Műcsarnokban, ugyanakkor tüntették ki az érdemes művész címmel.

Az ebben az időszakban keletkezett kisebb művei, grafikái, illusztrációi arra utaltak, hogy a pátosz múltával *a stílus vált számára a legfontosabb, megoldandó kérdéssé;* a festék önmozgására hagyatkozó, tasiszta megoldásokkal próbálkozik, ezzel párhuzamosan mesteri rajztudására támaszkodó, nagy kifejezőerejű vonalrajzos lapokat is készít, főleg a *Magyar nép története* című, befejezetlenül maradt sorozatához. Mindvégig, 1970-ben bekövetkezett haláláig nyughatatlan, az érvényes művészi formát kereső művész maradt.

(bán)

*

Konecsni György kétszeres Kossuth-díjas festőművész születésének 75. évfordulója alkalmából koszorúzási ünnepséget tartottak pénteken a Farkasréti temetőben. A Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének nevében *Timár* Árpád alelnök mondott beszédet, majd a Művelődési Minisztérium, a Művészeti Alap, a Magyar Nemzeti Galéria, a Képzőművészeti Főiskola képviselői elhelyezték a síron az emlékezés virágait.

Az Elnöki Tanács Bassa Endrének, a Kossuth Könyvkiadó főszerkesztőjének nyugállományba vonulása alkalmából, több évtizedes eredményes tevékenysége elismeréseként, A Szocialista Magyarországért Érdemrendet adományozta. A kitüntetést pénteken Lakatos Ernő, az MSZMP KB osztályvezetője adta át.

Magyar Nemzet 1982. I. 22.

szövegen, hogy aki nyelvünkre plántálta, ismerte a klasszunkra figyelmezve, jovonkre nevelődve.

Lőcsei Gabriella

Szonda

Kicsi község az, amelynek mindössze 1150 lakosa van. Tíz hónap alatt 1150-en haltak meg az ország közútjain.

Egy kisközségnyi halott nem „mindössze"-halott. És abszolút halott: a szám egygyel sem lesz kevesebb, ha megállapítjuk, hogy a halottak száma az autóforgalom utaskilométer-számához képest, azaz relatíve csökken (egymillió utaskilométer ma kevesebb halottba kerül, mint került, mondjuk, három éve).

1150-nek a 30 százaléka 345. Kisközségnyi lakosban számítva mindössze kétutcányi lakos. A közúti balesetek bő 30 százalékát ittas vezetők okozzák. És tudjuk, hogy az egy országúti halottra jutó alkoholfogyasztás mértéke nem csökken, hanem nő. Ámbár nem tudom, hogy elosztottuk-e már az ittas vezetők számát a halottak számával. Azt sem tudom, van-e egyáltalán akár csak nagyságrendnyi ismeretünk arról, hogy egy halottra összesen és országosan hány olyan vezető jut, aki ittasan ül a volán mögé egy-egy statisztikai időszakban, függetlenül attól, hogy tényleg növeli-e a halottak számát, vagy csak potenciálisan.

Aki balesetet okoz, azt megszondázzák. (Ha lehet. Ha nem, akkor a kórházban vagy a kórbonctanon végeznek véralkohol-vizsgálatot.) Ez a szondázás *utólagos*. Annak megállapításához kell, hogy van-e a veszélyeztetés, az emberölés bűntettének súlyosbító körülménye. Megelőző szondázásról, rendszeres szondázás-razziákról nem tudok. Vagy nem értesültem ilyenekről. Észlelni nem észleltem rendszeres és tömeges szondázást; tizenkét éve autózom, ezalatt egyszer kellett szondába fújnom (koccantam, karcolás sem esett egyikünk kocsiján sem, de épp ott állt a közelben egy járőrkocsi, és a törzsőrmester elővett egy szondát): készséggel fújtam. Talán különös, hogy készséggel fújtam volna szondába többször is, főleg sokezredmagammal. Amióta alkoholszonda van, az a vágyam, hogy az alkoholszondás közlekedési rendőr legyen az autósok barátja, biztonságuk szakadatlanul járőröző őre, az ittas autósok réme.

Nem vagyok biztos benne, hogy sebességkorlátozó táblák táján kell-e maximális erőbevetéssel fegyelmezni-nevelni az autósokat. Tudom, hogy óvni kell a parancsoló és tiltó kresztáblák tekintélyét, tudom, hogy útkereszteződésekben, becsatlakozásoknál sok a súlyos és halálos karambol. De azt is tudom, hogy a karambolok bő harmadrészét ittasok okozzák, tehát az ittas vezetés dominánsabb, alighanem egyre dominánsabb karambol-ok. Nem tudom, hogy évente hány ittas vezetését ússza meg hány ittas vezető. Ha, mondjuk, az M3-ason hajmeresztő manőverrel, két sávon sem férve el, szlalomozik egy autós (több autós, sok autós), ha fénykürtölve rohan rám, 1300-as Ladásra egy 1500-as Ladás, miközben én épp egy Trabantot előzök, akkor nem státusgőgre gyanakszom, hanem arra, hogy ittas veszélyeztetők sokasága rohangász előttem, mögöttem.

Készséggel fújnék szondába. Megnyugtatna, ha évente legalább háromszor-négyszer szondába kellene fújnom: tizedmagammal, esetleg huszadmagammal. Ha, mondjuk, az M3-ason Gödöllő és Aszód között razzia-hirtelenséggel fölterelnének az egyik szép erdei parkolóba, huszadmagammal alkohol-razziára. Nem észleltem, és egyetlen autóstól sem hallottam hírét, hogy volnának rendszeres, tömeges, megelőző szondarazziák.

Azt hiszem, hogy az országúti alkoholizmussal kellene fölvenni a kíméletlen harcot, az irgalmatlan megelőzésre kellene maximális erőt bevetni. Mondjuk, naponta száz parkolóban óránként húsz autóssal megfújatni a szondát. Aki száraznak bizonyul, annak jó utat kívánni, aki nedvesnek, azt úgy kivágni a forgalomból, hogy már kezdhesse is árusítani a kocsiját, mert neki már nem kell többé kocsi.

Ha az egy országúti halottra jutó abszolút alkoholrazzia-költség többszörösére nőne, akkor az országúti halottak abszolút száma csökkenne. Ez a matematikai összefüggés nem matematika. Minél több razzia-szondázás jut egy halottra, annál kevesebb a halott. Ha a karambolok bő harmadrészét ittas vezetők okozzák, akkor állítható, hogy a halálos karambolok harmadrészét szintén ők. *A szondázás sűrűsödése tehát ritkítaná a halottakat.* Évenként életben maradna, kisközségi utcaméretben számítva, kétutcányi lakos. Mondjuk, 345.

Bor Ambrus

1981. V. 1. Televizió 19,30 Áné

1021

TV Hiradó 1.

- Minden bizonnyal jeles nap ez a mai Kiskunmajsa életében. Ma ugyanis emléket állitott a falu önmagának, önmagáról. Helytörténeti muzeumot nyitottak, gondos előkészület és alapos gyüjtés után. Már a sokaság is jelzi, hogy nem hétközmpi ügy ez egy közösség életében. Ezt sejtve jártunk itt néhány héttel ezelőtt, amikor még csak a puszta falak álltak. Szokatlan hir hozott ide bennünket. Az, hogy ennek a muzeumnak a falu nagyobbik tésze, a Jonatán TSZ a gazdája, anyagi és szellemi támogatója. Csodáltuk, hogy egy termelőszövetkezetnek megéri ilyesmivel foglalkozni. Csodálkozásunkra akkor ezt válaszolta Vedres Ferenc az elnök.

- Megéri-e? Én azt hiszem ezt forintban nem lehet kifejezni, hogy milyen érték az, amikor rendelkezünk azzal, hogy a multunkat jelképező értékeket összegyüjtjük, azt mindenkinek közrebocsájtjuk.

- Nos, a mai nap azt bizonyitotta, hogy igazuk volt a muzeumalapitóknak. A majsaiak százával jöttek el a megnyitóra, erősödni elődeik tárgyai, emlékei által. Visszaidézni a falu legnagyobb szülöttének, a Kossuth-dijas festőművész Koncsny Györgynek majsai ifjuságát, vagy ámulattal nézni azokra a népi kerámiákra, amelyek a távoli Korádról érkeztek ide, s találkozni éppen itt-tartózkodó alkotójukkal Pál Antallal.

A muzeumlátogató tömeget látva eszünkbe juthatott az örök kérdés, mi célra vagyunk a világon? Azért, - mondja a válasz - hogy valahol otthon legyünk benne. Ez jutott eszünkbe, és azt érezhettük, hogy a kiskunmajsaiak multjuk feleelevenitésével bizonyára otthonosabbak lettek a jelenben is.

Konecsni György, Kossuth-díjas festő-grafikusművész

2 Konecsni György: A kenyér itt kezdődik, plakát, 1945

Művészet, Budapest, 1981. márc. 4.

MAHIR
Sajtófigyelő

MAGYAR NEMZET
Konecsni György, Kossuth-díjas festő-grafikusművész
1983. SEP. 10

1021

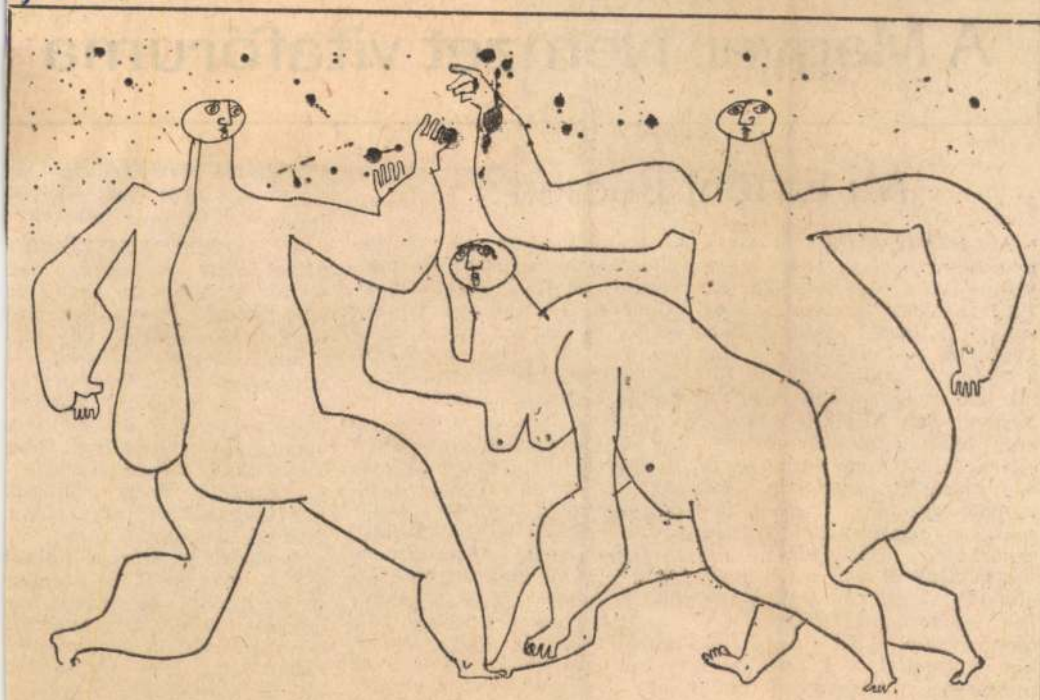

Konecsni György rajza

A Magyar Nem

Mi történt Pécsett?

A NYOLCADIK országos gyermekszínjátszó fesztiválon, június 20-a és 24-e között, Pécsett néhány nagyon jó előadást láttunk. Békéscsabai gyerekek — tíz-tizenkét év körüliek — saját életükből adták elő maguk által nem is megírt, csak kitalált, megcsinált jeleneteket; természetesen a felnőtteket, szüleiket is ők játszották; kitűnően. (A csoport vezetője: *Ungár* Tamás, a békéscsabai színház rendezője. Célkitűzésükről, életmódjukról — a csoport életéről — ezt olvastuk a róluk szóló ismertetőben: „A csoport nem él fellépéscentrikus életmódot, s a színjátszó mesterség tanulgatása csak szűk és nem is mindig legfontosabb rétege munkájának. Rengeteg élet- és önismeretet — személyiségük, életkori sajátosságaik, spontán megnyilatkozó játékos kreativitásuk *ellenére* —, hanem mindezekre építve, belőlük kibontva, szabadságukat meghagyva, alkatukhoz alkalmazkodva, hozzáértéssel hozták létre.

A többi előadás kisebb-nagyobb erőszaktételt mutatott. A gyerekeket (persze játékosan, a siker reményében, mintegy az ő hozzájárulásukkal) életkoruktól, alkatuktól idegen szerepekbe, mozgásokba, álérzelmekbe kényszerítették. Erőszakot tettek a feldolgozott anyagon (meséken), a beszélt nyelven (hangsúlyok). A fesztivál közönsége — évek vagy évtizedek óta az amatőr mozgalomban dolgozó pedagógusok, rendezők s más szakmabeliek — izgatott vitákat

tól feltörő játékkedvre kel építenie, s nem saját elképze lését kell rájuk erőszakolnia

A GYERMEKSZÍNJÁTSZÁS nagy veszélye, hog olykor a pedagógus személye ambícióinak terévé lesz. „Si kert" akar aratni, így aka elismeréshez jutni (nehéz é szorongatott helyzetében per sze ez is érthető), ahelyet hogy a gyerekek ön- és világ megismerő játékához *társ* kínálkozna, abban segítene gyerekeknek, hogy játékuk ban *magukat* tudják a *magu módján* kibontakoztatni.

A fesztivál zsűrije (felnőt tek és gyerekek) és közönsé ge ez utóbbi pedagógus-hoz záállást ismerte el a gyereke személyiségének és szabadsá gának védelmében, és az előb bit (a külsődleges sikerkere sőt) elvetette.

Ebben az értelemben foga

KONECSNI GYÖRGY gr Művészet 1985/7/ belső borító

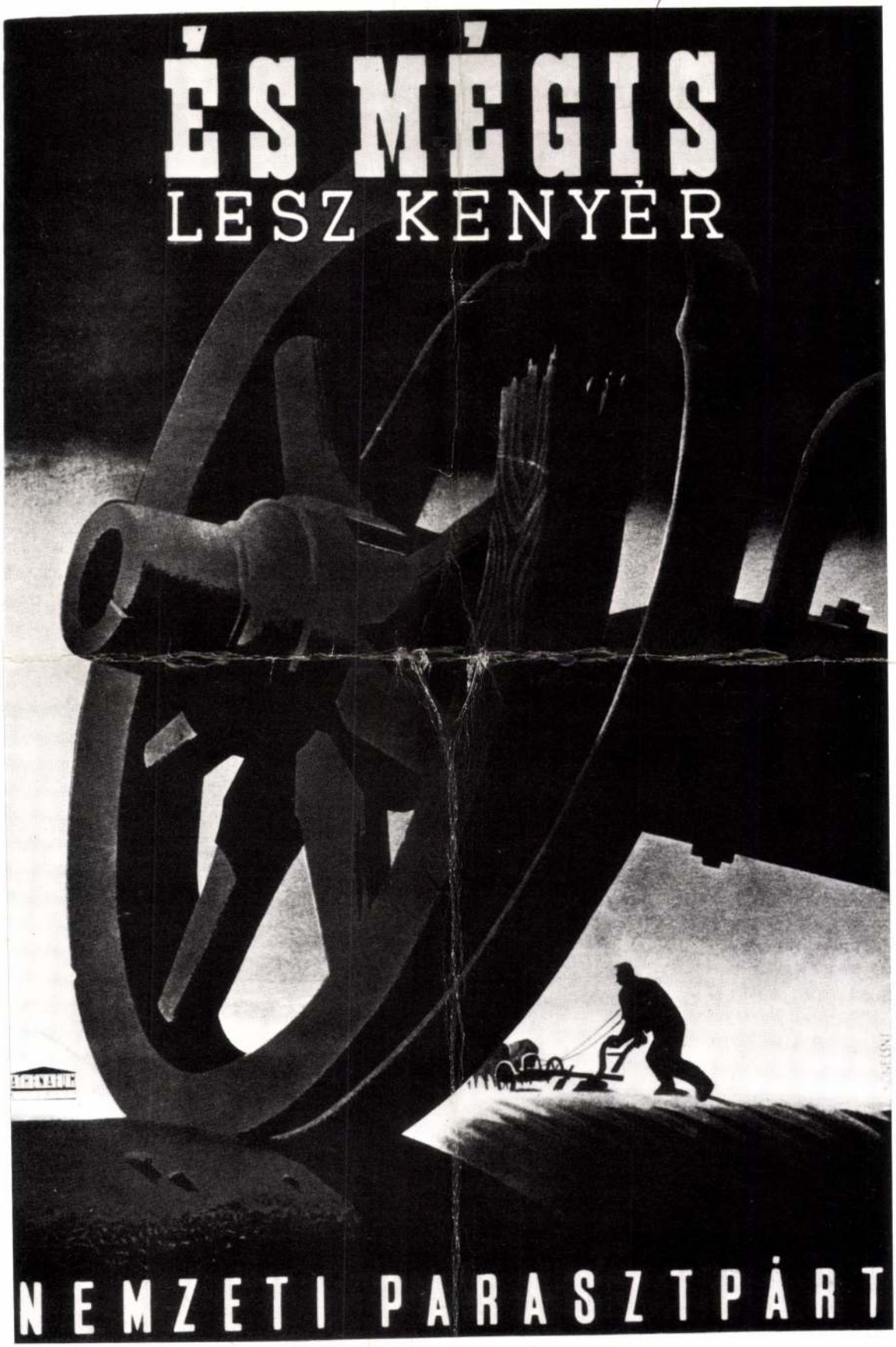

Konecsni György: És mégis lesz kenyér, 85x59 cm, 1945, Nemzeti Parasztpárt

Művészet

1985. július

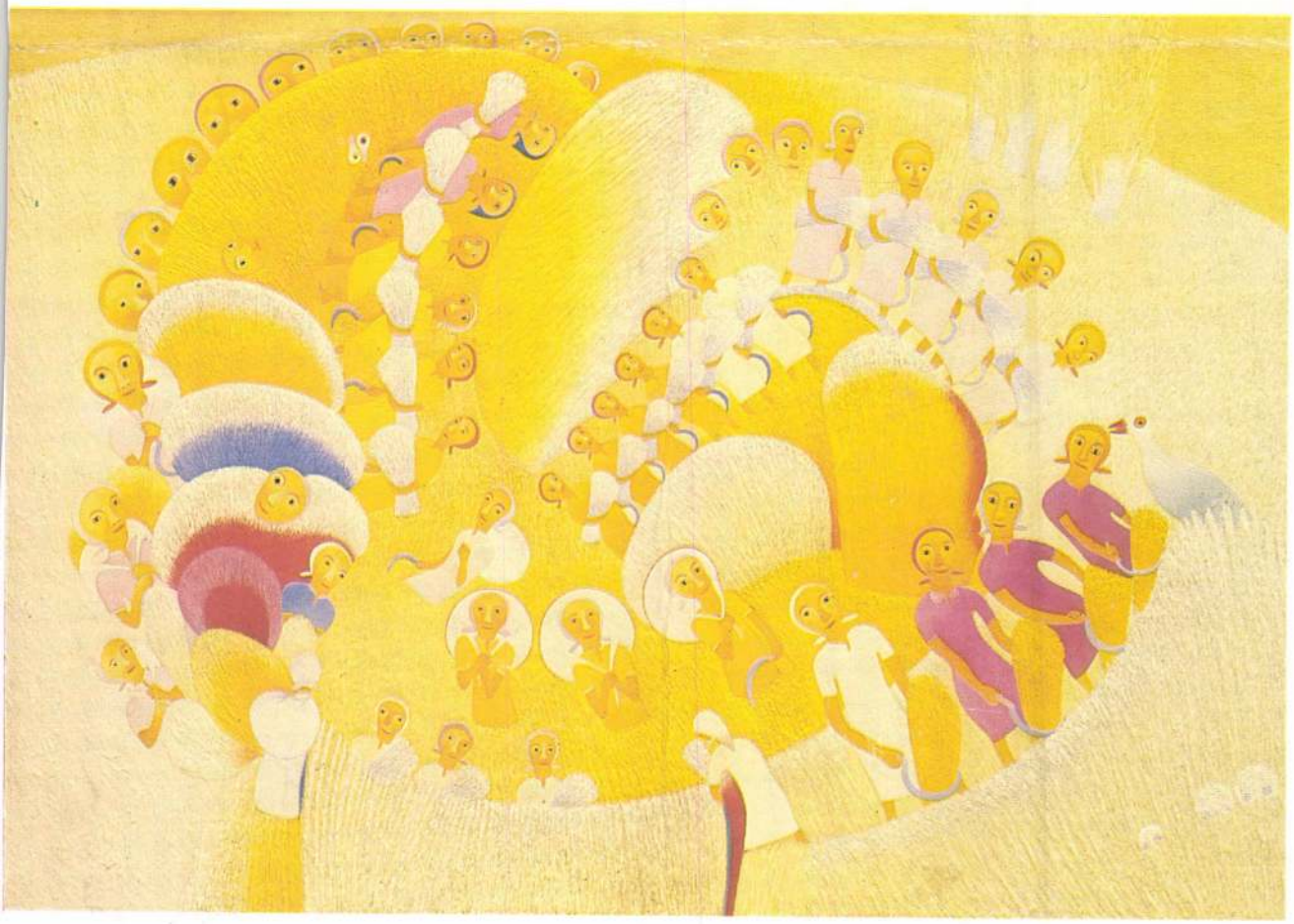

KONECSNI GYÖRGY ÉLETMŰVE

Kiskunmajsa, Konecsni Múzeum

Konecsni György Kiskunmajsán született 1908-ban. Nagy értéket, sok félig érlelt lehetőséget hagyott maga után: rendkívül becsületes grafikai, festői életművet. Csöndben alkotott, csöndben távozott, de amit ránk hagyott, az egyre fényesebben ragyog: a tudás és az invenció találkozása plakáton, rajzon, képen, murálián.

Emberi becsületessége révén, Konecsni általa tökéletesnek vélt művet tudott csak kiadni a keze alól, indulásától a záróakkordig. Legyenek azok *A magyar nyelv története* címen kiadott tollrajzai vagy linók, festmények, reklámgrafikák, plakátok. Mindig önmaga legjavát igyekezett adni. Világosan fogalmazott, látszólagos szenvtelenséggel — mintha nem is lettek volna érzelmei a gondolatokkal kapcsolatban. Voltak; csak rejtve maradtak szemérme jóvoltából. Iskolát teremtett Konecsni azzal is, ahogy felhasználta a század minden képzőművészeti mozgalmának, eredményének lehetőségeit a saját szükséglete szerint, magához szelídítve még a szürrealizmust is. Bár kiskunmajsai állandó kiállítása

életművének csupán kivonata — talán túlzóan neveztük fentebb múzeumnak —, a gyűjtemény gyarapítható és gyarapítandó is. A szülőhelynek volna talán energiája, hogy nagyobb és méltó teret biztosítson az alkotásoknak. *(Képünkön a művész egyik plakátja)*

Losonci Miklós

ILONA TOKODY
THE SLOVAK PHILHARMONIC CHORUS & ORCHESTRA
JÁNOS FERENCSIK
ISTVÁN GÁTI

nagyobb vívmányaként Luther fordításában a klérus privilégiumából a néptömegek mindennapi olvasmányává „demokratizálódtak". Most a Luther-évforduló és a Brahms-jubileum egybeesése különösen jó alkalmat kínált a mű felvételére, s a produkció valóban ünnepi jellegű: azzá avatja a Szlovák Filharmónia Ének- és Zenekarának remek megszólaltatása Ferencsik János ihletett vezényletével. A tételek karaktere meggyőzően és plasztikusan bontatkozik ki ebben a felemelő áhítatot, de ugyanakkor erőt és lendületet árasztó interpretációban; kivált a kórus nyújt hangzásban és átélésben olyan teljesítményt, amelyet bátran

KONECSNI GYÖRGY

PLAKÁTKIÁLLÍTÁS

Harmincöt év hetven plakátja címmel kiállítás nyílt a szegedi Móra Múzeumban a budapesti Munkásmozgalmi Múzeum anyagából. Képünkön a május 25-ig nyitva tartó bemutató egyik jellegzetes darabja, Konecsni György híres plakátja.

I/ 2o. sz. 43o.

fácá-
lni, a
tojó-

szegte keskeny fejét,
val nekirontott a csiz
madott. Ilyet még ne
öreg vadkan támad, ha

Konecsni György, grafikus

100 + 1 ÉVES A MAGYAR PLAKÁT

Ezzel a címmel nyílt plakátkiállítás a Műcsarnokban. A tárlat anyagának egy részét az Országos Széchényi Könyvtár százezer darabból álló gyűjteményéből válogatták; az intézmény 1885-től gyűjt plakátokat. Képünkön Konecsni György munkája 1937-ből.

– : Horai Tükör

Új Tükör

43

XXIII/22

karnoztatja a
az előjáték so-
ugyan a mere-
int az aktusra
a „cselekvés-
merevedés tel-

zisát" igen
meg. Ma má
szükséges, h
adja a fejét,
xuális működ
pszichoterápi

KONECSNI GYÖRGY ÉLETMŰVE

Dömös Galéria

Mi okozza, hogy bár Konecsni pályája lezárult, műve és magatartása ma is hat? A titok nyitja valószínűleg a szakmai és emberi tisztességben kereshető. Konecsni György mindig önmagára és a haladás erőire hallgatott; ezért él ma is művészete. 1931-ben végezte el a Képzőművészeti Főiskolát Rudnay Gyula tanítványaként; 1932-ben börtönbe zárták politikai okokból; 1937-ben Párizsban, a világkiállításon, 1939-ben Milánóban nagydíjat kapott.

Alkalmazott grafikus volt. 1945 után is szüntelen újított a plakát, a bélyeg, a kiállításrendezés lenézett és elhanyagolt műfajában. Csöndesen dolgozott, de kimagasló eredményekkel; a szakma mérlege, mértéke lett. Tanított az Iparművészeti és a Képzőművészeti Főiskolán: nemzedékek sajátították el tőle a rajztudás küzdelmesen kivívható rangját, a hibátlan stílusérzéket és ízlést és az erkölcsi tartást is.

Bravúros könnyedségűnek tűnő archaizálással kísérte nyomon grafi-

kával a magyar nyelv korai műveit, és álmodta a díszletét. Ez a pompás sorozat a dömösi kiállítás éke. *(Képünkön lap a magyar irodalom történetét bemutató grafikai sorozatból)*

Losonci Miklós

RZŐDÉS
egyéb jogviszony létesitéséhez

vészettörténeti Kutató Csoport (Bp. I. Uri

el:

besorolás

TÍZ JUGOSZLÁV FOTÓMŰVÉSZ

Budapest Fotóklub

Mintha Schaár Erzsébet sorsokról beszélő széksorozatának modelljeit vallatta volna tovább a fényképezőgép segítségével Ante Verzotti. A hasonlóság azonban csak látszólagos: a jugoszláv művész egyébként kitűnő képeiből éppen az hiányzik, ami a magyar szobrász teljesítményét jelentőssé tette: az ösztönös beleér-

1021

1984. III. 31. Petőfi 10.00 /Kné/

Szombat délelőtt

- A jó bornak nem kell cégér! Bár manapság e szólásnak si módosult az értelme! Ma már szakemberek ezrei foglalkoznak reklámmal. Propagandavállalatok létesülnek, mindennaposak a hirdetések plakátokon, ujságokban, a rádióban és a televizióban is. Szerencsére mi ott még nem tartunk, hogy rádió és tévé müsorokat reklámokkal szakitsunk meg. De bosszankodunk, ha egy hirdetés bárgyu, vagy öncélu. Igaz, hogy a reklámtól nem a nagy szellemi teljesitményt várják el, hanem a hatást. Node, minden áron? Hogy is állunk a meztelenséggel? Dévai Kovács Gyula összegyüjtött egy tucat kártya és fali naptárt. Először néhány általános iskolásnak mutatta meg!

- Rettentően izléstelen, én legalábbis annak tartom. Ez egy félig meztelen hölgyet ábrázol. Kicsit izmos nőről van itt szó.

- Én nem tenném ide, erre a plakátra!

- Hogyha már ilyen hölgyeket fotóznak, akkor valami szöveget is kéne odatenni. A szöveg nélkül ez a nő nem tudom mit mond el. Hogy mi köze ennek a félmeztelen hölgynek a MAGÉV-höz, vagy az OFOTÉRT-hez.

- Hogyha már igy reklámoznak, hogy egy selyemben van a fél teste a hölgynek, akkor már inkább a Selyemipari Vállalatot, vagy a Szövőipari Vállalatot kéne vele reklámozni. Ha már ugyis félmeztelenük akarják őket ábrázlni!

- Azt nem értem, hogy ezen az a felirat van, hogy " Felöltözhet MODI boltjainkból" és ez a nő ugy néz ki, hogy semmi nincsen. Hogyha ezt hirdetik, akkor én inkább valami kifejező ruhát adnék rá.

- Konecsni György, Kossuth-díjas festő-grafikusművész

- Valaki vegyen egy újságot és azt nézegesse!

- Szóval, nem ilyenekkel kéne reklámozni egy vállalatot! Hanem a termékeivel.

- Nem bántja a szemét a szemét? Olyan szellemesnek tartom, és ha az találta ki, aki a plakátot is tervezte, akkor minden elismerésem a plakáttervezőé!

- A Kontakta plakátjai saját termékeiket hirdetik. Hogy alakult ki ez a teljesen tárgyszerű plakátreklám? Variházi Zoltán a Kontakta Kereskedelmi és Vevőszolgálati Osztály vezetője.

- A reklámnak a célját kell meghatározni és ez a cél nem lehet más, mint hogy az árut bemutassam és az árut kínáljam. Ebből következik, hogy minden más, amelyik az áruról a nézőt, vagy a potenciális vevő figyelmét elvonja, az csak ámavar. Van egy olyan plakát forgalomban, amelyiken egy csábos hölgy kínálja az árut. Csak az a baj, hogy ez az áru ez műszaki professzionális termék. Maga a vállalat is olyan. Nem lakossági felhasználású terméket kínál, hanem vállalatoknak anyagot. Tehát itt semmiképpen nem illik, pl. egy ilyen [illegible] félig akt fotó. Meggyőződésem, hogy sokkal jobb és szerencsésebb lett volna, hogy ha a termékválasztékukat teszik fel a plakátra, minden különösebb kísóret nélkül.

- Azt mondják ezek a megrendelők, hogy termékeik így jobban eladhatók.

- Mindenáron nőkkel operálni, ez szerintem antireklám. Egy öncélú valami, amelyik feltehetően a megrendelőnek tetszik és nem a közönségnek. A Kontakta Vállalat alkalmaz egy művészcsoportot és ezek határozzák meg azt, hogy milyen reklámeszközökkel éljünk. -Természetesen magas művészi színvonalon. Magyarán mondva, a vásárlókedvet kívánjuk a reklámmal növelni.

- A Műszaki Anyag- és Gépkereskedelmi Vállalat, a MAGÉV naptárain szinte kizárólag lengén, vagy alig felöltözött hölgyek szerepelnek. Földiák János piackutató tanácsadónak tökéletesen propagandista tapasztalatai vannak.

- Kezdetben csak néhány hátrább vállalat kezdte azt a propagandát alkalmazni, ma viszont, már - azt kell mondanom - hogy mi egyike vagyunk a sokaknak. Azt hiszem, hogy a propaganda legfontosabb célja, hogy felhívja a figyelmet valamire. Sajnos a mi anyagaink olyanok, hogy ha az anyagot fénykópeznem is, azt oda senki nem figyel.

- Ön biztos?

- Ebben egész biztos vagyok, mert kb. 15 éven keresztül használtunk egy plakátnaptárt, amely az akkori korok-nak megfelelően, igen keresett volt, a vége az lett, a 80-as években már az ügyfelek abba csomagolták az uzsonnájukat.

- Itt előttünk az asztalon egy naptár fekszik, ami merőben más koncepció szerint készült, mint az Önöké! Formatervezett kapcsolók, különböző elektromos berendezések, készülékek....

- Nagyon esztétikus és nagyon szép, csak impressziót nem nyujt. Fel kell hivnom a figyelmet! Es, ha én nem tudom a figyelmet felhivni, akkor elkölthetek egy plakátnaptárra 1 millió forintot, anélkül, hogy 1 forint hasznot hozna. Ma ott tartunk, hogy a nagyon lengén öltözött, szép női test, az érdekes, izgató, felfigyelnek rá, a fejükben tartják, hogy ez a MAGEV-nek a reklámja és evvel elértem a célomat, hogy el tudjam adni azt az igen csunya esztergapadot, vagy semmit nem mutató csavart, amelyet hogyha én megjelentetek naptárban, a kuty oda nem figyel.

- Ennyire alacsony lenne a reklámkulturánk, vagy ennyire sablonos az értékitéletünk?

- Azt hiszem, hogy bővebben belemennünk nem kell, mert Ön is tudja, ezen a csonton rágódunk évek óta. A magyar propaganda gyerekcipőben jár. Tanuljuk a saját bőrünkön, a saját kárunkon.

- A mai reklám helyzetéről beszélgetünk Rátki Péterrel, a Magyar Hirdető Budapesti Kereskedelmi Osztályának vezetőjével. Nagy a reklámszakemberek felelőssége!?

- Reklámot nemcsak a gazdasági élet hűtűkre, hanem az egész életünk hű tükre. Hogyha a televizióba, a moziba és mindenütt ezzel találkozunk,akkor miért éppen a reklámnak rójuk fel hibájául? Félreértés ne essék, nem a felelősséget szeretném elháritani! Mindazzal együtt, hogy én sem értek egyet ennek az öncélu alkalmazásával.

- Feltünt egy bizonyos váltás! Mindha több lenne az olyan plakát, amelyen az áruk rekláma az elsődleges. Tehát a reklám van az áruért és nem forditva.

- En azthiszem, hogy ez a váltás nem most kezdődött. Kevés az igazán szinvonalas plakát. Ezzel együtt én egy bizonyos fejlődés érzek az elmult években.

- A falon, itt oldalt, azt hiszem tulzás nélkül mondhatom, hogy az egyik legismertebb magyar plakát. Ez a bizonyos Unicum reklám. Nagyon csunya férfi reklámozza ezt az Unicumot és mégis azt hiszem, hogy ma mindenki ismeri ezt a reklámot.

- Ma nincs élő rangja a plakátművészetnek. A két világháború között a legnevesebb alkotók, Moncesnig, Moholy-Nagy nagyon gyakran plakátokat készitett, és ezek mind a mai napig megállják a helyüket. Én ugy érzem, hogy részint anyagi, részint pedig presztizs okokból, a jelenleg élő művészek, tehát grafikusok között is nagyon kevés, aki részt vesz, főleg a kereskedelmi plakátoknak a tervezésében.

- zene

KONECSNI GYÖRGY festőművész

KONECSNI GYÖRGY festőművész születésének 75. évfordulója alkalmából koszorúzási ünnepséget tartott pénteken a Farkasréti temetőben a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége, a Művelődési Minisztérium, a Művészeti Alap, a Magyar Nemzeti Galéria és a Képzőművészeti Főiskola.

Népszabadság 1983. 1. 22.

Gróf Teleki Pál miniszterelnök a magyar-jugoszláv baráti szerződés jelentőségéről

„A Kormányzó Ur mohácsi beszéde alapozta meg Jugoszláviával való együttműködési politikánkat" — Gróf Csáky István emlékezete a képviselőház külügyi bizottságában

A MTI jelenti: A képviselőház külügyi bizottsága pénteken délben ülést tartott. Az ülést, amelyen a kormány tagjai közül gróf Teleki Pál miniszterelnök, Radocsay László, Laky Dezső és báró Bánffy Dániel miniszterek, a képviselőház elnöksége részéről pedig Tasnádi Nagy András elnök, Szinyei-Merse Jenő és Törs Tibor alelnökök voltak jelen, gróf Takách-Tolvay József nyitotta meg. Az elnök megnyitó szavaiban kegyelettel emlékezett meg gróf Csáky István külügyminiszter elhunytáról.

— Gróf Csáky István törékeny testében államférfiui és vezéri tulajdonságokkal megáldott magyar lélek lakozott — mondotta többi között. — Róla igazán el lehet mondani, hogy nem voltak ellenségei, neki csak barátai és tisztelői voltak és el lehet róla mondani, hogy pótolhatatlan ürt hagyott maga után. Hogy ki volt nekünk nemzetközi vonatkozásban, arra világos választ megadják azok a szivből fakadó részvéttáviratok, amelyek idegen országok államfőitől, államférfiaitól érkeztek gyászunk alkalmával, az illusztris idegen küldöttségek tömege, amelyek a temetésre a távolból eljöttek. Istenben boldogult nagy halottunk a kötelességteljesités nemes csataterén esett el, ahol dolgozott, tárgyalt, harcolt, irányt mutatott és vezetett még akkor is, amikor szervezete már nem birta a kötelességteljesitésnek ezt az emberfeletti iramát. Ezért kellett fiatalon, mint a kötelességteljesités hősi halottjának eltávoznia körünkből akkor, amikor nagy külpolitikai munkájának fundamentumait már lerakta és a végső eredményt mármár kibontakozni látta a magyar szentistváni horizonton. A külügy bizottság, amely neki szükebb politikai otthona volt, annak minden egyes tagja, mindazokkal a milliókkal egyetemben, akik őt szerették és tisztelték, féltő kegyelettel fogja őrizni soha el nem muló nemes emlékét.

Az elnök megemlékezését a jelenvoltak állva hallgatták végig.

A miniszterelnök expozéja

Gróf *Teleki Pál* miniszterelnök tartotta meg most expozéját. Expozéjában ismertette a mult év december 12-én *a jugoszláv királysággal megkötött baráti szerződés jelentőségét és létrejöttének körülményeit.*

— A boldogult külügyminiszter urat — mondta egyebek között a miniszterelnök — betegsége, amely utján sulyosra vált, megakadályozta abban, hogy erről az utjáról szokás szerint beszámoljon az országgyülés két házának külügyi bizottságai előtt és ismertesse a megkötött barátsági szerződést. Igy most, mielőtt a szerződés törvénybeiktatás céljából az országgyülés képviselőháza elé kerül, a miniszterelnök tartja kötelességének, hogy a külügyi bizottságot a szerződés létrejövetelének okairól, körülményeiről, valamint kihatásairól felvilágositsa.

A magyar-délszláv barátságnak szálai messze századokra nyulnak vissza. A rokonszenv a jugoszláv államot alkotó és a magyar vitéz népek között mindenkor fennállott; sokszor küzdöttek együtt, éltek részben állami kapcsolatban s ha egymással vivtak is harcokat, mindig becsülték egymást kölcsönösen.

Történelmileg megalapozott volt tehát az, amit boldogult külügyminiszterünk mondott: *„Ez a szerződés csak látható kifejezése azoknak a kapcsolatoknak, amelyek a két nép között különben is fennállottak. Ezért lesz az jó és tartós."* A világháboru utáni időkben is, bár a szerbekkel szemben állottunk, még a párisi ugynevezett béketárgyalások előtt felujultak a kapcsolatok. *A szegedi kormány az összes külállamok közül egyedül Jugoszlávia részéről észlelte a rokonszenvnek bizonyos jelét.*

Nemcsak magyar, de európai szempontból is fontossága van a szerződésnek

— Ezekben az előzményekben és lelki diszpoziciókban kell keresnünk annak az *1926-ban elmondott mohácsi beszédnek indokait, amelyet a Kormányzó Ur Őfőméltósága tartott* és amelyre mind a két külügyminiszter Belgrádban, a barátsági szerződés aláirása alkalmából mondott pohárköszöntőkben, mint *„a Jugoszláviával való együttműködési politikánk és kölcsönös megértésünk alapjait lerakó..." tényre mutatott rá.* Ezek a beszédek a sajtóból ismeretesek. A jugoszláv külügyminiszter azt mondotta e beszédről: „Ezt azóta is *mindig kiinduló pontul és a magyar-jugoszláv politikai, gazdasági és kulturális együttműködés alapjául tekintettük".* A magyar miniszter pedig azzal válaszolt: „ez a beszéd abból a felfogásból indult ki, hogy a két nemzetnek, amely ugyanannak a sorsnak, hol megpróbáltatásnak, hol dicsőségnek volt alávetve, — *meg kell egyeznie a béke programjában".*

Az időközben tovább fejlődött kedvező légkör lehetővé tette, hogy a rokonszenvnek és szomszédi érdekkapcsolatoknak formálisan is kifejezést adjunk és ezzel a jövőbeli békés, barátságos együttműködést jobban megalapozzuk.

De *nemcsak magyar* szempontból, hanem *európai szempontból is fontos volt ezt a barátsági szerződést előkésziteni és a jelen pillanatban megkötni.* Európa békéjének tettünk ezzel szolgálatot és igy teljes összhangban maradtunk a tengelyhatalmaknak Európa békés rendezését célzó törekvéseivel.

Az expozéhoz *Rajniss Ferenc, Maróthy Károly, Rácz Kálmán, Bajcsy-Zsilinszky Endre, Balázs Károly,* gróf *Hunyady Ferenc, Matolcsy Mátyás* és *Eckhardt Tibor* szólt hozzá.

A kérdésekre gróf *Teleki Pál* miniszterelnök kimeritően válaszolt.

A felsőház külügyi bizottságának ülése

A felsőház külügyi bizottsága pénteken délután tartott ülést, amelyen a kormány tagjai közül gróf *Teleki Pál* miniszterelnök és báró *Bánffy Dániel* földmivelésügyi miniszter jelent meg. Az elnöklő Balogh Jenő kegyeletes szavakkal emlékezett meg az elhunyt gróf Csáky István külügyminiszterről.

— Ugy látom — mondta többek között —, hogy gróf Csáky István évtizedek óta teljesen át volt hatva attól a meggyőződéstől, hogy a Gondviselés ennek a magyar nemzetnek ezen a földön történelmi küldetést rendelt és ezt a történelmi küldetést nemzetünk még nem töltötte be, tehát reá a jövendő évszázadokban is még feladatok várnak. A borzasztó csapás után, amely a trianoni békeparancs révén nemzetünkre zudult, *sohasem vesztette el a jobb jövendőbe vetett bizodalmát,* sem azt az erős meggyőződését, hogy *ezen a földön olyan magyar nemzetet kell* — mint Széchenyi István mondta — *megtartani és továbbfejleszteni,* haladásra vinni, amely ezt a történelmi küldetést *a jövő századokban is betölteni tudja.* Szivós akarata — mindig ebben a tudatban — szakadatlan munkával, évtizedeken át, különböző munkakörökben ezért küzdött, hogy a trianoni békeparancs igazságtalanságait elháritsa nemzetéről. Gróf Csáky István a régi diplomácia munkásságából megtanulta és felhasználta mindazt, ami abban időtálló és maradandó értékü, de egyuttal elsajátitotta és felhasználta *az uj magyar diplomácia kötelességteljesitésének minden fordulatát.*

Ezután hálával és nagyrabecsüléssel emlékezett meg arról a hősies és önfeláldozó munkáról, amelyet gróf Csáky István betegsége ellenére is folytatott.

A megemlékezés után, amelyet az egybegyültek állva hallgattak meg, gróf *Teleki Pál* miniszterelnök tartotta meg expozéját, amely főbb vonásokban megegyezett a képviselőház külügyi bizottságában megtartott előadással.

Utána *József* kir. herceg, tábornagy szólalt fel, aki *elismerő szavakkal mondott köszönetet a miniszterelnök expozéjáért.*

Anglia és Amerika

Tizenhét szavazat nyolc ellen

Washington, jan. 31. (Német TI) A képviselőház külügyi bizottsága 17 szavazattal 8 ellenében az Anglia támogatásáról szóló törvényjavaslat mielőbbi *elfogadása mellett* foglalt állást. A törvényjavaslat elfogadását azzal indokolták, hogy a törvény „igen nagy fontosságu Amerika életbevágó érdekei és az amerikai civilizáció" szempontjából. A bizottság közleményt adott ki, amely szerint világos, hogy az Egyesült Államok politikájának arra kell törekednie, hogy: 1. Amerikát megóvja a háborutól; 2. Angliát és más országokat, amelyeknek védelme az Egyesült Államok védelmezése szempontjából is fontos, a legsürgősebben ellássák a védekezéshez szükséges hadianyagokkal. A bizottság a továbbiakban kifejezésre juttatja azt az álláspontját, hogy a törvényjavaslatnak az a célja, hogy az Egyesült Államokat *távoltartsa a háborutól,* nem pedig az, hogy közelebb sodorja a háboruhoz.

Roosevelt elkésett közlése a sajtónak

Washington, jan. 31. (KH) Roosevelt elnök a sajtó képviselőivel közölte annak a beszélgetésnek részleteit, amelyet *Halifax* lorddal, az uj washingtoni brit nagykövettel folytatott saját yachtján az annapolisi kikötőben. Miután a Lord Halifaxot hozó King George The Fifth befutott a kikötőbe, az uj angol nagykövet átment az elnök hajójára, ahol Roosevelt szivélyesen üdvözölte és a következő szavakkal fordult hozzá:

— Angliát és az Egyesült Államokat már régóta egybefüzi a vérség és barátság köteléke. Én bizom abban, nagykövet úr, hogy az Ön jelenléte a két állam viszonyát és kapcsolatait csak erősiteni fogja. Boldog leszek, ha megadhatom Önnek *mindazt a segitséget,* amiért Ön idejött és amelyet *hatalmamban van* megadni. Biztositathatom Önt, hogy ugyanakkor az amerikai kormány tagjai és felelős vezetői mindent megtesznek az együttműködés érdekében. Egyben biztositani akarom Önt arról — folytatta az elnök —, hogy az amerikai kormánynak az az eltökélt szándéka, hogy *minden növekvő mértékben* küldjön fegyvert és lőszert az Ön hazája számára.

Az amerikai lapok vezető helyen közlik ezt az üdvözlést. Valamennyi lap feltünőnek találja, hogy az elnök ezt az elkésett közlést *Hitler kancellár beszédének elhangzása után* tette a sajtónak.

Születésnapi rádióbeszéd

Washington, jan. 31. (Német TI) Roosevelt elnök születésnapja alkalmából az Egyesült Államokban mindenütt jótékonycélu ünnepségeket rendeztek a gyermekbénulás elleni küzdelem javára. *Roosevelt rövid rádióbeszédet* mondott, amelyben kijelentette, hogy mostani születésnapján boldogsága *nem teljes,* mert ma senki a világon *nem lehet zavartalanul boldog.* Mindazonáltal Amerikában a születésnapok *még mindig boldogabbak,* mint más népeknél. Az amerikai városokban és falvakban még a béke fényei világitanak. **Nevetés és zene csendül egyik partról a másikig és mindenki nyugodtan hajthatja álomra a fejét.** *Roosevelt* végül kijelentette, hogy Amerika rokonszenvez *az egész világ szabad népeivel* és hisz abban, hogy *a gyámoltalanoknak, gyengéknek és törékenyeknek* is joguk van arra, hogy kivegyék a részüket az életből.

Hull kitérő válasza

Washington, jan. 31. (KH) Cordell Hull külügyminiszter megerősitette azt a hirt, hogy Lord Halifax-szel különböző gazdasági természetü tárgyalásokat folytat, de eddig még döntés nem történt.

Az ujságirók többek között azt kérdezték a külügyminisztertől, vajjon ezek a tárgyalások magukba foglalják-e a tengelyhatalmak elleni *szigoritott blokád* és főleg az *Oroszországnak szánt árukivitel* ügyét is, — ezekre a kérdésekre azonban *Hull megtagadta a feleletet.* A külügyminiszter ugyancsak *kitérő választ* adott arra a kérdésre, hogy vajjon az amerikai kormány ezeket a brit kivánságokat teljesiteni tudja-e.

Sumner Welles „a kőkorszak világrendjéről"

New York, jan. 31. (Német TI) Sumner Welles külügyi államtitkár a newyorki egyetem jogászai előtt hosszabb külpolitikai beszédben a hármas egyezmény hatalmaival kelt vitába. Véleménye szerint Németországnak az a szándéka, hogy a latin-amerikai országokat *politikai és gazdasági nyomás alá helyezze.* Az államtitkár Németországot és Japánt azzal vádolta meg, hogy Európát és a Távol-Keletet illetőleg *támadójellegü egyeduralmi szándékaik vannak.* Kemény szavakban kelt síkra ama véleménye mellett, hogy a háromhatalmi egyezményben előrevetített uj rend „a kőkorszak világrendje" lesz, amely a modern kulturát bukásra itéli majd.

Az USA és Brazilia

Washington, jan. 31. (NST) A szenátus külügyi bizottsága *James Gerard* volt berlini nagykövet kihallgatásával folytatta az Anglia megsegitésére irányuló javaslat felülvizsgálását. *Gerard* közismert németellenes felfogása tükröződött vissza nyilatkozatából. Többek között kifejtette, hogy Amerikára nézve veszélyes lehet *Brazilia népességének nemzetiségi összetétele,* ahol a lakosság 35 százaléka német vagy olasz eredetü. Azt állitotta, hogy *Hitler meg akarja hóditani Merikót* és onnan fenyegeti majd az Egyesült Államokat és hogy a német népben „borzasztó gyülölet" él az Egyesült Államokkal szemben a világháboru befejezése óta.

Évi gyártás: 5700 repülőgép

New York, jan. 31. (NST) A „New York Herald Tribune" feltünést keltő értesüléseket közöl *Stimson* hadügyminiszter előadásáról, amelyet a szenátus külügyi bizottságának legutóbbi titkos ülésén tartott. A lap szerint *Stimson nyiltan beismerte,* hogy az Egyesült Államokban 1940 folyamán gyártott *2800* harcirepülőgépből *2400-at Angliának küldtek* s az amerikai légi haderő mindössze *400 gépet* kapott. Az egész amerikai légi flotta jelenleg csak *650 harci repülőgéppel* rendelkezik. Stimson szerint azonban *ezek a gépek sem felelnek meg teljes mértékben* a modern európai háboru követelményeinek. A *New York Herald Tribune* kiszámitja, hogy Stimson adatai szerint az Amerikában gyártott harci repülőgépeknek *85.7 százaléka* Angliába megy. *Stimson* még azt is kijelentette, hogy 1940-ben az egész amerikai repülőgépgyártás mindössze *5700 darab volt.*

Átszervezik a légi haderőt

Washington, jan. 31. (KH) A hadügyminisztérium sajtóértekezletén félhivatalosan közölték, hogy a légihaderőt *teljesen átszervezik.* Az USA-t jelenleg *négy légihadtest* védi. Ezek közül egy Hawai-szigetén, egy pedig a Panama-csatorna körzetében állomosozik. A közeljövőben már *12 légi-hadtest* gondoskodik az amerikai szárazföld védelméről. A jelenlegi 25 harciraj számát pedig *ötvennégyre emelik fel* és ezzel egyidejüleg a repülőterek személyzetét is megfelelő módon növelik. Az 54 harcirajba: *12.800 különböző* osztályu és tipusu repülőgép tartozik majd.

Willkie vidéki „ellenőrző" körutja

New York, jan. 31. (KH) Az amerikai lapok londoni tudósitói azt jelentik, hogy *Wendell L. Willkie* a következő héten több angol vidéki várost látogat meg és főleg azokat, amelyek *legtöbbet szenvedtek a német repülőtámadásoktól.* Igy *Manchestert és Liverpoolt* keresi fel elsősorban. Amerikát nagyon érdekli, mennyiben áll fenn az a tény, hogy a brit ipar teljesitőképességét a légitámadások *komolyan nem hátráltatják.* Ebből a célból látogatja meg *Willkie* a fontosabb gyárakat és ipari vezető embereket. Tárgyalni fog a gyárosokkal és a munkásokkal is. Ezt a tervet tegnap az amerikai nagykövetségen adott teán közölték a sajtó meghivott munkatársaival. Ezt a programot *Willkie* körülbelül egy hét alatt akarja lebonyolitani, azután visszatér Londonba, hogy ott az amerikai kereskedőkkel és a nagy amerikai gyárak képviselőivel folytasson tárgyalásokat. Szombaton *Willkie* Knowesleybe utazott, ahol a hétvégen *Derby lord* vendége lesz.

Knox amerikai hadügyminiszter a megegyezéses béke lehetőségéről

Washington, jan. 31. (KH) A szenátus külügyi bizottságában Knox hadügyminiszter beszédet mondott a béke lehetőségeiről. A miniszter véleménye szerint megegyezéses békéről csak akkor lehet szó, ha egy háboru során már hosszabb idő telt el és kialakult az erők egyensulya. Hasonlóképpen szolgálhat a megegyezéses béke alapjául, ha mind a két hadviselő fél meggyőződést szerzett egymás tartós békevágyáról. A feltétel ez idő szerint nem állapitható meg, — az amerikai hadügyminiszter szerint.

A berlini török követ kormánya uj utasitásaival visszautazott Berlinbe

Belgrád, jan. 31. (MTI) **A „Politika" istanbuli jelentése szerint a berlini török követ, Gerede Kusref, aki már egy hónap óta Törökországban tartózkodott, pénteken este visszaindult Berlinbe. Török politikai körökben ugy vélik, hogy Gerede kormányának ujabb utasitásaival tér vissza Berlinbe, mert ankarai tartózkodása alatt több politikai személyiséggel is volt kihallgatáson.**

Képes Vasárnap
legujabb számából:

Gróf Csáky István (9 képpel). Hadifoglyok élete a mai háboruban (7 képpel). A helyreállitott madridi Escorial (2 képpel). Palóc népművészet és háziipar (3 képpel). A modern török nő (5 képpel). József Ferenc kir. herceg, a katona (10 képpel). Antonescu, Horia Sima és a román forradalom (2 képpel). A faszénhajtásu autobusz (4 képpel). A francia gyarmatbirodalom (4 képpel). Willkie küldetése (3 képpel). Tizenöt képből álló nagy riport gróf Csáky István temetéséről. Ezenkivül szépirodalom, miniatürök, rejtvény, humor és számos érdekes kép a hét kiemelkedő eseményeiről.

ÁRA 20 FILL.

Az ujjáirt Kemény Zsigmond

Irta Hegedüs Loránt

Irodalmi berkeinkben hangos a lárma. Rendkivüli az eset. Egy őstehetségü, nagyszerü regényirónk regényt, még pedig történelmi regényt irt. Eddig még nem lenne baj. Csakhogy ő nem a saját regényét, hanem egy másik őstehetségü regényirónk munkáját irta le. Arról van szó, hogy Móricz Zsigmond ujradolgozta báró Kemény Zsigmond legnagyobb mesterművét, a Rajongókat.

Azok, akik Móricz ellen feltámadtak, abból indulnak ki, hogy nem szabad hozzányulni egy nagy iró remekéhez, maradjon ugy, amint maga a szerzője nemzetének adta. A támadás olyan éles, hogy az egyik modern kritikus igy ir: „Mindez csak következetlenség, kicsinyes erőszak, olcsó játék. Gyerekek pingpongoznak. De nem méltatlan-e Keményhez, ha pingpongra kényszeritjük?"

A másik oldalon maga Móricz Zsigmond egész lelkességével rajongója a Rajongók szerzőjének és azt mondja, hogy miután Kemény Zsigmond tehetsége nem kapta meg azt a népszerüséget, amelyet megérdemelt volna, hogy külföldön a nevét sehol nem ismerik, az iskolákban csak a legbuzgóbb tanulók lelkesednek érte, a többiek pedig megszöknek Kemény regényeinek olvasásától, ő kihozza a lomtárból a beporosodott nagy regényt és ujra bemutatja a magyar közönségnek.

Hogy Móricz Zsigmondnak ez a lelkesedése szószerint igaz, az bizonyos. Kemény Zsigmond messze van az elismeréstől, természetesen rendkivüli tehetség és regényei kincsek. Az még igazabb, hogy ha valaki meg tudná oldani ezt a feladatot, az éppen Móricz Zsigmond volna, aki az Erdély cimü trilógiájában legalább is elérte Kemény Zsigmond történeti regényirói magasságát. Két titán áll egymás mellett és egyik segiteni akar a másiknak. Vajjon lehetséges ez?

Ha egymás mellé teszem a két Rajongókat, akkor meg kell állapitanunk azt, hogy Móricz Zsigmond annyira háttérbe tolta saját zsenialitását, hogy valóságos rabszolgája lett Keménynek, mert hiszen nemcsak kötetről kötetre, fejezetről fejezetre, hanem kikezdésről kikezdésre is ujrairta a regényt. Minden benne van, amit Kemény megalkotott, csak a folyondárokat tépte le a klasszikus alkotásról.

Eléri-e célját Móricz Zsigmond és legyűri-e támadóit? Ez nagyon kétséges. Annyit meg kell állapitani, hogy vannak részek, ahol határozottan nagy előnyére szolgált a Rajongók-nak, hogy Móricz hozzányult. Keménynek tudniillik az a baja, hogy a legdrámaibb mozzanatoknál olyan mondat- és szóiszalaggal fedi be a cselekményt, hogy a közönség kifárad, mire a tragikai hatás hozzáérne. Én mégis azt hiszem, hogy Móricz Zsigmond nem tudja továbbfolytatni Kemény regényeivel nagyszerü és az ő mesteri tollához méltó vállalkozását. A Kemény-regényekből sohasem lesznek népszerü művek, mert Keménynek az a nagy baja, hogy regényeiben mindaz nagyszerü, ami a drámában a hatást biztositja: az alakok éles, sőt érdes rajzolása, a folyton gyorsuló cselekmények rettentő következetessége, a különféle, aránylag kis okokból induló események összetorlódása. Ellenben hiányzik Kemény minden művéből az, ami a regényt regénnyé teszi: a humor, a himes mezőkön való elandalodás, a fantázia lepkéinek kergetése és az a megragadó lendület, amely viszont Jókai műveit tette halhatatlanokká.

Ebből az következik, hogy Kemény Zsigmond regényeit drámákká kell átirni, mert ha övele tragédiát irattak volna, ő volna a magyar tragédia legnagyobb mestere.

HÁZI-LÉGOLTALOM
Felszerelési cikkek

HAIDEKKER
ANDRÁSSY-UT 21/17.

Tanácskozás József Ferenc kir. hercegnél az árvizveszedelemről

A Duna—Tisza közében a tavalyinál is sulyosabb talajvizáradás fenyeget

Vitéz *József Ferenc* királyi herceg pénteken délután zártkörü értekezletet hivott össze a fenyegető alföldi árvizveszedelemmel kapcsolatos legsürgősebb teendők megbeszélésére. A főhercegi palota tanácstermében gyültek egybe az elsősorban érdekelt vármegyék és városok főispánjai, alispánjai, polgármesterei és műszaki főtisztviselői. Jelen volt dr. *Bauer Sándor* miniszteri biztos, *Lóczy Lajos*, a Földtani Intézet igazgatója, valamint a kereskedelmi, a földmüvelésügyi, a pénzügyi és a honvédelmi minisztériumok képviselői.

A királyi herceg elnöklete alatt működő Szegedi Alföldkutató Bizottság ügyvezető igazgatója, dr. *Kogutovicz Károly* egyetemi tanár ismertette a kérdés lényegét. Rámutatott arra, hogy a különleges időjárási viszonyok és a rendkivüli mennyiségü csapadékképződés folytán

a Duna—Tisza közében a tavalyinál is sulyosabb talajvizáradásra kell felkészülni. A katasztrófa az idén már elháríthatatlannak tekinthető,

ugy hogy az áradásoknak kitett lakosság szerencsétlenségét enyhitő intézkedésekről lehet csak szó. Ugyanakkor azonban már most gyökeres megoldást kell keresni arra, hogy hasonló szerencsétlenség a jövőben ne ismétlődhessék. Számos fölszólalás hangzott el és az értekezlet elhatározta, hogy

a várható bajok orvoslásának minden lehető módját s legfőképpen a szükséges pénzügyi alap gyors megszerzését szorgalmazni fogja.

Kialakult az a felfogás, hogy a sürgős és alapos segitség nem a helyi érdekeltségek, hanem *az állam feladata*, minthogy országos ügyről van szó.

Az elnöklő királyi herceg javaslatára lépések fognak történni az irányban is, hogy a sajtó és a rádió utján az árvizkáros területek lakosságához megnyugtató, tájékoztató és szakszerüen irányitó közlések jussanak el.

Budapestnél emelkedik, lejebb már csökken a Duna szinvonala

Az egyre nagyobb arányokban jelentkező talajvizek pusztitása a Duna áradásánál is sulyosabb helyzetet teremtett. *Kiskunhalas, Kiskunfélegyháza, Kiskőrös, Kecskemét, Kiskunlacháza és Szeged környékén* a pusztitás napról-napra nagyobb. A nagy költséggel készült belvizek levezetésére szolgáló csatornák egyrészt méreteiknél fogva alkalmatlanok feladatuk teljesitésére, másrészt a csatornák vizének elvezetésére szolgáló patakok és folyók magas vizállásaik miatt a belvizeket visszaduzzasztják a csatornákba.

Kiskőrös környékén 50.000 holdat öntöttek el a belvizek

Soltvadkert, Bócsa, Prónayfalva irányából zúdulnak le az alacsonyabban fekvő területekre és maguk előtt sodornak minden ideig-óráig utjukat álló akadályt. Az *Átok-csatorna is kilépett medréből* és elöntötte *Csengőd, Akasztó* községeket és környéküket. *Pénteken a kiskőrösi járásban már 400 ház, Kiskunlacházán* 2500 hold került az ár hullámaiba. A tavalyi árvíz pusztitásai után épült uj házakat ismét körülvette a viz. A társadalom adományaiból épült épületek betonalapzata egyelőre még ellentáll a hullámoknak, de ha a viz növekszik, az itt lakókat is ki kell lakoltatni uj otthonukból.

Harc az elemekkel

A Duna két partjának lakói közel tiz napja bizkóznak a jeges árral. Hóviharban, 8—10 fokos metsző hidegben a polgári lakosság, valamint a kirendelt utász és hidászcsapatok éjjel-nappal épitik, erősitik a gátakat. Egyes helyeken már csak 10—15 centiméterrel állnak ki a gátak a vizből. A rendkivüli igénybevétel és a hatalmas jégtáblák nyomása miatt a védőgátakon állandóan átszivárog a viz. Állandóan ujabb és ujabb megerősitésre van szükség. A rendkivüli hideg időjárás nemcsak a dolgozók erejét bénitja meg, hanem megakadályozza a csonttá fagyott földnek a felhasználását is.

Óráról-órára emelkedik a kilakoltatottak száma. A belvizektől és a Duna árjától veszélyeztetett területekről

eddig közel háromezer családot kellett lakásukból kitelepiteni.

Pest és Fejér megye vezetői a helyszinen vannak és személyesen irányitják a védelmi munkálatokat. *Ercsinél péntek estig 60 centiméterrel emelkedett a vizállás,* ugyhogy a műut már csak 55 centiméternyire van kint a vizből. *A község környékén 4000 hold áll viz alatt. Szánatelep, Teréz- és Marcsa-majorokkal együtt. Dömsödön 10.000 holdat boritott el az ár.* A pénteki hét centiméteres apadás ellenére

egy hirtelen beálló olvadás az egész vidéket elöntéssel fenyegeti.

Érd és Adony közötti Dunaszakaszon pénteken a helyzet még nem enyhült. Adonyban 12 lakóház és számtalan gazdasági épület dőlt össze. A katonaság és a polgári lakosság több ezer kocsi földet szállitott a gátak megerősitésére. A mohácsi országut töltése megakadályozza a viz lefolyását. *Érden hat házat elöntött a viz.*

Budapesten 37 centiméterrel áradt a Duna

A fővárosban a Duna vizállása csütörtökön este 490 centiméterről pénteken reggel 517 centiméterre, délben 525-re és este 8 órakor 527 centiméterre emelkedett. Ez a szintemelkedés nem a fentről jövő áradás, hanem az *Adony-Dunapentele közti jégtorlaszok folytán előállott visszaduzzasztás következménye.* A budapesti alsórakpartok magassága 570 centiméter, igy tehát *43 centiméterrel maradt az ár a rakpartok magassága alatt. Miután a Duna felsőszakaszáról, Regensburgtól Pozsonyig apadásról érkeznek hirek, valószinü, hogy a fővárosban az árszintvonal, ha egyelőre nem is csökken, azonban tovább emelkedni sem fog.*

A Vizrajzi Intézet jelentése

A földmivelésügyi minisztérium vizrajzi intézetétől pénteken este a következő felvilágositást kaptuk:

— A Duna helyzete tegnap óta lényegében nem változott. *A felülről érkező jégtáblák az álló jéggel boritott szakasz hosszát péntekre 10 kilométerrel növelték,* ugyhogy ma már Ercsitől a Dráva torkolatáig mintegy *230 kilométer hosszu az összefüggő jégtakaró. A jégnek Adony és Ercsi közti megállása a vizet visszaduzzasztja* és igy

Budapesten tegnapról mára 37 centiméteres apadás mutatkozik.

Adony és Dunapentele között 5—10 centiméteres apadás mutatkozik. Pakson alul az áradás 20—28 centiméter. A dunapentelei jégdugó alatti viz átfolyása javul. *Pozsony és Esztergom között a viz szintje változatlan.* A felső szakaszokról némi apadást jelentenek. A soroksári Dunaágban *Dömsödről* és *Tassról az utolsó 24 órában 5 centiméter apadást jeleztek.*

Róma Hitler beszédéről

Róma, jan. 31. (Stefani.) Római politikai körök egyhangu megértéssel fogadták *Hitler* szavait. Főként azt hangsulyozzák, hogy a Németbirodalom vezére egyaránt szólott az olasz néphez is, amikor elismerte a fasiszta forradalomnak a német forradalomra gyakorolt fontosságát és amikor azt mondta, hogy a két forradalom összetalálkozva csakis európai forradalmat idézhetett elő. Olasz politikai körök véleménye szerint Hitler a következőket szögezte le:

1. Az angol vezető körök München után azonnal a háboru előkészitéséhez és elinditásához fogtak. Ezzel kapcsolatban emlékeztetnek Mussolini inditványának elutasitására, aki a danzigi ügy rendezésére nemzetközi értekezlet összehivását ajánlotta. Akik ennek az inditványnak elutasitása mellett foglaltak állást, azok magukra vállalták a háboru elinditásának felelősségét.

2. Két proletár és néprajzilag gazdag nemzet áll egy 40 milliós néppel szemben, amelynek az uralma több millió négyzetkilométernyi területre terjed ki.

3. Végül felhivják a figyelmet arra a tényre, hogy Hitler elismerte Olaszország háborus hozzájárulásának mértékét, a szövetségesek azonban ezt az előző háboruban sohasem tették meg. Olaszországban sokra értékelték a két nép közötti fegyverbarátság megerősitését. Ez megnyilvánult az olasz légi rajok jelenlétében a Csatorna mentén és a légi rajok jelenlétében Sziciliában.

Ugyancsak rámutatnak a biztos győzelmi tudatra, amelyet sok történelmi, földrajzi és katonai ok táplál, főként azonban szellemi okok. A győzelemben — hangoztatják ezekben az olasz politikai körökben — Olaszország épp oly szilárdan hisz, mint Németország és a győzelem elérésére Olaszország mindenféle áldozatra is hajlandó.

Plakátművészeti és fényképkiállitás

Pénteken délután nyitotta meg a főpolgármester képviseletében *Gál László* miniszteri osztálytanácsos, az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal vezetője, a Nemzetközi Idegenforgalmi, Plakátművészeti és Fényképkiállitást. Az Iparművészeti Társulat Mária Valéria-utcai kiállitási termein ozondus békelevegő ömlik végig: fenyőgallyak integetnek a havasok aljáról, napsugár nevet a Hortobágyról, fátyolos arab nő szemepárja tüzel a tuniszi mecset alól s még Bali boldogság-szigetének minden öröme is kitárul előttünk.

Pazar szinek, remekbe készült rajzok és csalogató ötletek. Mindent szeretnénk egyszerre látni! Egy ügyes, ujszerü labirintus mentén egyenként meg is szemlélhetjük e plakátmesterműveket, amelyek emlékezéseket váltanak ki belőlünk a közelmultra és reményt arra, hogy egyszer mégis csak ujból járhatjuk ezt a szép világot. Mert ha valaki kételkednék abban, hogy szép-e ez a világ, ezt a kiállitást nézze meg és eloszlanak kétségei.

A kiállitás külföldi plakátanyagában csaknem minden ország képviselve van. Idegenforgalomról lévén szó, Svájc mondható a leggyakorlottabbnak a szines hirdetés terén. Németország husz változatos plakáttal szerepel, ugyanennyi mutatja be az olasz tengert, eget és művészetet. Svédektől a portugálokig minden ország plakátművészeivel találkozunk.

Ami a magyar részt illeti, itt mutatja be két pályázatának eredményét az *Idegenforgalmi Propaganda munkaközösség.* A *plakátpályázat* dijnyertesei sorrendben a következők voltak: *Komecsni György* (Torockói asszony), *Lőrincz Gyula* (Benyőszálfa erdélyi tájjal), *Szathmáry István* (Népviselet) és *Bánhidy Andor.* A *Fényképpályázaton* a csoportok első dijnyertesei: dr. *Rehák Tibor, Ramhab Gyula, Aszmann Ferenc, Mosonyi Emil.* Második dijat kaptak *Korschelt Miklós,* dr. vitéz *Ajtay-Heim Jenő, Mark József* és *Tokaji András.*

Ez a pár csak mutató abból a tehetséggárdából, amely ezen a kiállitáson plakáttervezőkből és foto-művészekből felvonult. Érdemes velök megismerkedni. A kiállitást *Richter Aladár* rendezte.

Siklóssy László.

*

A péntek délutáni megnyitó ünnepségen nagy és előkelő közönség jelent meg. Dr. Gál László min. oszt. tanácsos megnyitó beszédében örömmel emlékezett meg arról, hogy eme, a szakkörök és a nagyközönség számára egyaránt értékes kiállitáson, amelyen a magyar plakátművészek — akik világviszonylatban is olyan jó helyet foglalnak el —, ilyen jól szerepelnek, résztvesz a baráti két nagyhatalom, Németország és Olaszország is egy-egy nagyobb kollekcióval. De nemcsak Németország és Olaszország szerepel ezen a kiállitáson, hanem Svájc, az északi államok, Spanyolország, Bulgária, Jugoszlávia, Franciaország, Amerika, Japán, Anglia, Ausztrália, Egyiptom és még más országok is.

A megnyitóbeszédet lelkes tapssal fogadta a közönség, amely sokáig gyönyörködött a kiállitás sok szép látnivalóiban.

Harmincnyolcezer pengőt loptak a pénztárfuró betörők egy irodában

Betörést fedeztek fel pénteken reggel a *Lardoline Motorolaj rt.* igazgatóságának Kerepesi-ut 152. sz. alatti irodájában: ismeretlen betörők *megfurták az egyik pénzszekrényt és a benne levő 38 ezer pengőt elvitték.* Az igazgatóság panaszára dr. *Csizmadia Béla* rendőrtanácsos irányitásával két detektivcsoport kezdte meg a nyomozást a nagyszabásu betörés elkövetőinek felkutatására.

A rendőrség megállapitotta, hogy a betörők a ház keritésén átmászva jutottak be, majd *álkulccsal* felnyitották az iroda ajtaját. Az irodában ugynevezett *„hidegvágó" készülékkel megfurták a Wertheim-szekrényt és feltörték az iroda szekrényeit. Megpróbálkoztak a nagyobbik páncélszekrény megfurásával is,* de nem boldogultak és igy az éjszaka sötétjében a 38 ezer pengős zsákmánnyal megszöktek.

Kiderült, hogy a nagyobbik szekrényben — amelyet nem tudtak megfurni — *kivételesen százezer pengő volt.* A pénztárfurást gyakorlott betörők követték el és jól ismerték a helyszint, de az ottani szokásokat is. Az iroda pénzszekrényében ugyanis nem szoktak ilyen nagy összegeket tartani, mert a pénzt bankban helyezik el, a betörők azonban valami módon megtudták, hogy most, a hónap végén, nagyobb összegek vannak rövid időre a pénzszekrényekben és ezért törtek be. A rendőrség széleskörü nyomozást inditott felkutatásukra.

A szovjet sajtó Hitler beszédéről

Moszkva, jan. 31. (Stefani.) A szovjet sajtó részletesen közli Hitler beszédét és kiemeli azokat a fejezeteket, amelyekben Hitler a győzelembe vetett biztos hitet juttatta kifejezésre és figyelmeztetéssel fordult Amerikához. Az olasz-német szolidaritást is kellőképpen kidomboritják.

Képek a 91 éves Mackensen háborús életéből

A vezértábornagy magyar katonákat tüntet ki Bukarestben – Látogatás egyik osztrák-magyar táborban

DEKORIERUNG OST.-UNG. UNTEROFFIZIERE U. MANNSCHAFTEN MIT DEUTSCHEN AUSZEICHNUNGEM DURCH GFM. v. MACKENSEN-(1) IN BUKAREST. 2. OBSTLT. D. GSTB. v. FÖRSTER-STREFFLEUR. 3. GM. v. SEMBLER, OST.-UNG. BEVOLLM. B.D. MIL.-VERWALTUNG RUMÄNIEN. 6227

Generalfeldmarschall von Mackensen in einem österreichisch-ungarischen Biwak. Bachmann tábornagy egy osztrák-magyar táborban

Teleki és Csáky beszéde alapján megkezdődik a reális együttműködés Magyarország és Jugoszlávia között — írja a belgrádi Vreme

Halálbüntetés Romániában a katonai lázadás vezetőire

Róma, december 6.

(Az Esti Ujság római tudósítójának telefonjelentése.)

Római politikai és diplomáciai körök érdeklődésének középpontjában

a magyar—jugoszláv közeledés kérdése áll.

Az olasz lapok rendkívül kedvező beállításban foglalkoznak Magyarország és Jugoszlávia közeledésének problémájával. Megemlítik, hogy

Csáky István gróf beszéde új lökést adott a két ország között fennálló baráti kapcsolatoknak és Belgrád olyan kitünően reagált a magyar külügyminiszter szavaira, hogy most sor kerülhet a kapcsolatok újabb elmélyítésére.

A Messaggero budapesti munkatársa azt írja, hogy

nem csak a szerb, hanem a horvát sajtó is rendkívül meleg hangon ír a közeledésről.

A horvát lapok különösen nagy érdeklődéssel fordulnak Magyarország és Délszlávia együttműködése felé és a zágrábi lapok napok óta első oldalukon közölnek cikkeket a két ország közötti együttműködés szükségességéről. A zágrábi lapok véleménye szerint

Magyarország és Jugoszlávia közeledésének elmélyítése végleges békét teremthet

a Kárpátok és az Adria medencéjében.

A Messaggero munkatársa a következőkben állapítja meg a magyar—délszláv közeledés új alapelveit.

1. Magyarország és Délszlávia közeledése véglegesen elrendezi Délkeleteurópa politikai helyzetét, sőt erkölcsi szempontból is véget vet a genfi intézményből és a kisantantból visszamaradt csökevényeknek.

2. Magyarország és Jugoszlávia közeledése újabb szoros kapcsolatot teremt Jugoszlávia és a tengelyhatalmak között is.

Rómában ugyancsak ezt a két szempontot hangoztatják a két ország közötti közeledéssel kapcsolatban. Rámutatnak arra, hogy

Magyarország Délkelet-Európában a tengelyhatalmak exponense

és éppen ezért a tengelyhatalmak is örömmel üdvözlik a közeledést.

Belgrád, december 6. (TP.)

Még mindig kimerítően foglalkozik a jugoszláv sajtó a jugoszláv—magyar barátság elmélyítéséről szóló cikkekkel és jelentésekkel. A Vreme „Jugoszlávia és Magyarország a helyes úton" cím alatt cikket közöl, amelyben többek között az áll, hogy

gróf Teleki és gróf Csáky bezédei alapján megkezdődik a reális közeledés és együttműködés munkája.

Ez az együttműködés nagyjelentőségű feladatok előtt áll és az út, amely elsősorban Jugoszlávia és Magyarország érdekében áll, a kívánt eredményhez fog vezetni.

Megindul a tengelyhatalmak nyugateurópai akciója

RÓMA, december 6.

(Az Esti Ujság római tudósítójának telefonjelentése.)

A Popolo di Roma berlini jelentése szerint német vezető politikai körökben hangoztatják, hogy a tengelyhatalmak diplomáciai kampányának első fejezete végleg lezártnak tekinthető és most a délkeleteurópai rendezések után sor kerülhet a tengelyhatalmak második, nyugateurópai akciójának befejezésére. Ez az akció, berlini vezető körök felfogása szerint, bármely pillanatban megindulhat.

Maniu és Vajda menekülnek Romániából

Kolozsvár, december 6.

Megnemerősített hírek szerint

Maniu Gyula és Vajda Sándor volt miniszterelnök két nap óta a feleki határállomáson tartózkodik,

s összeköttetést kéres a magyar hatóságokkal a határátlépési engedély megszerzése érdekében. Az eddig Kolozsvárra érkezett alsóerdélyi románokat, akik a Vasgárda terrorja elől menekültek,

Budapestre irányították.

Hatiegan Emil dr. volt miniszter, a Kolozsváron megjelenő Tribuna román lap igazgatója Budapesten tárgyal a kormánykörökkel, hogy több román politikus részére megszerezze a határátlépési engedélyt. A menekültek elbeszélése szerint

a német csapatoktól mentes városokban kérlelhetetlen magyarüldözés folyik

és minden jel arra mutat, hogy hamarosan véres összeütközésre kerül sor a Vasgárda és a haderő között. Erdélybe menekült a vasgárdisták terrorja elől a többek között Gonza Gergely román ujságíró is, aki a Tatarescu-kormány idején Kasza címen államilag támogatott magyarellenes és revizióellenes lapot szerkesztett Kolozsváron.

Megszigorítják a román katonai törvényeket

Bukarest, december 6. (TP)

A pénteki román hivatalos lap egy november 29-én keltezett törvényrendeletet közöl, amely

megszigorítja a katonai lázadásban résztvevők ellen foganatosítandó büntetéseket.

A lázadás vezetői halállal, a lázadásban résztvevők pedig életfogytiglani kényszermunkával lakolnak. Az ítéletet egy rendkívüli törvényszék mondja ki, amely a honvédelmi miniszter által kinevezett tábornokokból áll.

Sürgős esetekben a hadsereg- vagy a hadtestparancsnokság ítélkezik 24 órán belül.

Az itt hozott ítélet ellen nem lehet fellebbezni és az ítéletet tíz órán belül végre kell hajtani. Az Antonescu és Pentusi hadügyminiszteriumi államtitkár által aláírt megindokoló okmány szerint a mai rendkívül nehéz helyzetben, midőn az állam határának és az állam egységének biztosítása képezi a vezetőség legfőbb gondját, a katonai fegyelem és rend megsértése szabad kezet engedne az ellenségnek az állam ellen.

Összehívják a pánamerikai értekezletet

Róma, december 6.

Az Esti Ujság római munkatársának telefónjelentése)

A Stefani-iroda Rio de Janeiroból keltezett jelentés szerint

a pánamerikai értekezletet napokon belül összehívják.

A pánamerikai szövetség elnöke ugyanis kijelentette, hogy az értekezlet összehívására azonnal megteszi a szükséges intézkedéseket, mihelyt beérkezik hozzá Brazilia kormányának tiltakozása az angol admiralitás erőszakosságai ellen. Erre a tiltakozásra, mint Rio de Janeiroból jelentik, rövidesen sor kerül.

A szövetség elnöke valamennyi amerikai állam képviselőjét összehívja,

hogy megvitassák egyrészt az angolok erőszakos eljárását braziliai felségvizeken, másrészt pedig, hogy kidolgozzanak egy olyan tervezetet, amely lehetetlenné tenné Anglia számára, hogy a jövőben is megsérthesse az amerikai felségvizeket.

Braziliában óriási feltűnést keltett az a hír, amely szerint

az angol hadihajók az elmúlt hetekben és hónapokban kisebb braziliai kikötőkben üzemanyagot vásároltak és szedtek fel.

Az angol hadihajók rendszeresen keresték fel például Montedót és a Trigo sziget mellett levő kis öblöket, ahol ismeretlen kezek valóságos üzemanyagraktárt rendeztek be. A braziliai rendőrség azt is megállapította, hogy

a brazil felségvizeken cirkáló angol hadihajókat a partról titkos rádió útján értesítették.

Egész Délamerika közvéleményét forrongásban tartja az Itape brazil gőzösnek braziliai felségvizeken angol hadihajók által történt feltartóztatása. Nagy feltűnést keltett az a tény is, hogy amíg az összes délamerikai államok teljes szolidaritást vállaltak a brazil kormánnyal, addig

az Egyesült Államok sajtója mélyen hallgat az esettel kapcsolatban.

A pánamerikai kongresszus most arra akarja rábírni az Egyesült Államokat, hogy csatlakozzék a délamerikai államok angolellenes fellépéséhez. Anglia szempontjából az Itape-esetnek tehát rendkívül súlyos diplomáciai következményei lesznek.

V. F.

— A „Ferenc József" keserűvíz régóta kitünően bevált háziszer megrögzött szekrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél; biztos, enyhe és gyorsan ható természetes hashajtó, mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

Feláras bélyegsorozatot bocsátanak ki a magyar művészetért akcióra

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A Budapesti Közlöny a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter rendeletét közli „a magyar művészetért feláras bélyegsorozat forgalombabocsátásáról". A rendelet szerint a minszter a Magyar Képzőművészek Országos Szövetsége Segély- és Nyugdíjintézménye és a „Magyar Művészetért" mozgalom támogatására szolgáló 100 százalékos felárral folyó évi december hó 15-én 6, 10, 16 és 20 filléres címletekből álló bélyegsorozatot bocsát forgalomba.

A bélyegsorozat 150.000 példányszámban kerül kibocsátásra.

A 6 filéres címletű bélyeg eladási ára 12 fillér, a 10 filléresé 20 fillér, a 16 filléresé 32 fillér, a 20 filléresé pedig 40 fillér.. A teljes sorozat eladási ára 1 pengő 4 filér.

A bélyegek csak sorozatban árusíthatók.

A bélyegeket Konecsni György tervezte.

A bélyegek bárhova szóló postai küldemények bérmentesítésére folyó évi december hó 15-től 1941. évi március hó 31-ig felár nélkül számított értékük (6 fillér, 10 fillér, 16 fillér, illetőleg 20 fillér) erejéig használhatók fel.

Az 1941. évi április hó 1-től a bélyegek érvényessége megszűnik. Ettől az időponttól kezdve bérmentesítésre nem használhatók fel és a közönség birtokában maradt példányokat a postahivatalok forgalomban lévő bélyegekre nem cserélik be.

A bélyegeket csak „A magyar művészetért" kiállítás színhelyén (XIV. kerület Hősök tere, Műcsarnok) folyó évi december 15-től 22-ig működő alkalmi postahivatal árusítja a kiállítás belépőjegye szelvényének átadása és 1 pengő 04 fillér lefizetése ellenében.

Egy belépőjegyszelvényre az alkalmi postahivatal csak egy sorozat bélyeget szolgáltathat ki.

— MAKKAI JÁNOS HAZAINDULT AMERIKÁBÓL. Makkai János országgyűlési képviselő, az Esti Ujság felelős szerkesztője amerikai körútját befejezve, vasárnap hajóra szállt s Lisszabonból előreláthatólag repülőgépen utazik tovább Budapestre.

— Zemplén jegyzői a politikai kalandorok ellen. Zemplén vármegye jegyzői egyesülete dr. Sáray Béla elnöklésével tartotta évi rendes közgyűlését, amelyen Bornemisza Miklós alispán is megjelent. Sáray Béla dr. hangoztatta, hogy a zempléni jegyzők a megnagyobbodott országban még odaadóbb hűséggel dolgoznak az igazi keresztény nemzeti és jobboldali gondolat gyakorlati megvalósításáért és mindent el fognak követni, hogy meghiusítsák a politikai kalandorok, félbenmaradt exisztenciák felelőtlen izgatásait.

— Kétszázötven Gamma-gyerek boldog Mikulás-estje. A Fehérvári-úti Gamma-gyárban Juhász Istvánné csütörtökön délután Mikulás-estet rendezett az alkalmazottak gyermekeinek. A gyár étkezdéjében hosszú asztalokon 250 gyereknek terítettek, akik kakaót és mazsolás kalácsot kaptak uzsonnára. Ezután Bükky András tanár bábszínháza tartott előadást, minden egyes jelenet után tapsra verődtek össze a kis tenyerek. Juhász Istvánné osztotta ki ezután a gyermekek nagy örömrivalgása közepette ajándékait: meleg ruhákat, játékszereket és cukros-zacskókat. A megható ünnepség végén alig lehetett a gyermekeket hazavinni; a hatalmas teremben új játékaikkal foglalatoskodtak.

— A mi szűcsünk a Váci-utcai Palugyai.

— Meghalt a színház folyosóján. A Nemzeti Színház csütörtök esti előadásának szünetében a folyosón hirtelen összeesett *Zimányi* Albert 51 éves cukrászmester. Az elősietö orvos már csak a halált konstatálhatta.

— Önbetörést követett el Lefkovics Manó, a nagyváradi Stefánia-malom főpénztárosa. Az Esti Ujság jelentette, hogy november 26-án amerikai stílű rablás történt Nagyváradon, a Stefánia-malomban, ahol ismeretlen tettes leütötte Lefkovics Manó malompénztárost és 500.000 leit rabolt el. A rendőrség nagy felkészültséggel indította meg a nyomozást és megállapította, hogy önbetörés történt. A rablótámadás meséjét Lefkovics Manó eszelte ki és ugyancsak ő volt az, aki több zúzott sebet ejtett önmagán és ő tulajdonította el a malom pénzkészletét. Lefkovicsot kihallgatása után letartóztatták.

Importált fajtiszta idomított
fehér uszkár kutya olcsón eladó.
Szent László-út 59, földszint 10. sz.

Huszonötmillió pengőért vásárolt élelmiszertartalékokat a főváros

A főváros vezetősége messzemenően gondoskodni kíván arról, hogy Budapest élelmiszerellátását különösen a legfontosabb cikkekben biztosítsa és a polgármester már a nyári hónapokban *felhatalmazást kért a közgyűléstől arra, hogy megfelelő készleteket szerezhessen be.*

A közgyűlés húszmillió pengőt szavazott meg erre a célra és a polgármester a Községi Élelmiszerüzemen keresztül megtette az intézkedéseket a legfontosabb élelmezési cikkek beszerzésére. Ez az akció természetesen nem azt jelenti, hogy a főváros lakosságának élelmiszerellátásáról kizárólag a főváros, illetőleg a Községi Élelmiszerüzem gondoskodik, mert ez nem is lehet a főváros feladata, itt csupán *biztonsági óvóintézkedésekről van szó és a tartalékok arra szolgálnak, hogy előre nem látott szállítási, vagy beszerzési nehézségek esetén a Községi Élelmiszerüzem a fogyasztók rendelkezésére álljon.*

A jövő heti közgyűléstől Szendy Károly polgármester *további ötmillió pengőt kér ugyanerre a célra,* ennek az összegnek túlnyomó részét azonban már előre befektette a Községi Élelmiszerüzem, úgy, hogy új vásárlásokról egyelőre nincs szó. A jövő heti közgyűlés szavazza meg a munkanélkülieknek adandó kétszázezer pengős karácsonyi segélyt is.

— A Magyar Tudományos Akadémia könyveket ajándékoz a belgrádi egyetemnek. A belgrádi lapok nagy tudósításokban számolnak be arról, hogy a Magyar Tudományos Akadémia több tudományos munkát ajándékoz a belgrádi egyetemnek. Az átadás alkalmából Belgrádban ünnepséget készítenek elő. A magyar tudományos munkákat a belgrádi magyar követség fogja átadni a jugoszláv egyetemnek.

— Hirtelen megindult az „elgázolt" autó motorja: — hat sebesült. Csütörtökön este féltízkor különös szerencsétlenség történt a Baross-utca és József-körút sarkán. A Kálvin-tér felé haladó 16-os villamosba beleszaladt a Rákóczi-tér irányából az AS 389 rendszámú magánautó, amelyet Windt László 19 éves műegyetemi hallgató vezetett. A gépkocsi beszorult a villamos két jobboldali kereke közé és motorja leállt. A hirtelen összeverődött tömeg szétválasztotta az autót és a villamost, de váratlanul, amikor éppen a járda szélére akarták tolni a gépkocsit, az autó motorja működésbe kezdett és a gépkocsi éles kanyart leírva, nagy sebességgel átszelte az úttestet és a közönség körül hat embert elgázolt, majd a Bodó-kávéház előtt veszteglő AN 160 jelzésű autóban megakadt. A mentők percek alatt megérkeztek a tömeges gázolás színhelyére és Szeif Péterné 51 éves asszonyt bordatöréssel, Mislovits Paula 35 éves tisztviselőnőt gerinc- és csonttörésekkel, Kormos Vilma 27 éves magánzónőt zúzott sebekkel, Deutsch Gyula 42 éves fogtechnikust törésekkel, feleségét agyrázkódással és bordatöréssel kórházba szállították. Lessek Margitot pedig a helyszínen részesítették elsősegélyben. Megindult ma délelőtt a tanuk kihallgatása és a szerencsétlenség hátterének kiderítése.

— MACKÓ ÚR VÉRES KALANDJA PILSENBEN. A pilseni állatkert egyik hatalmas medvéje eddig még ki nem derített módon kiszabadult ketrecéből és vad dühvel vetette rá magát minden tárgyra és élőlényre, ami „keze" ügyébe került. A fellármázott őrök üldözőbe vették az elszabadult mackót, amely azonban szétütött martalócai között, akiknek legtöbbje súlyosan megsebesült. Ezután kicammogott az állatkert kapuján és egy szemben lévő házikóba tört be, ahol csak két gyermek tartózkodott. Az egyik gyermek ösztönös mozdulattal a tűzhelyből égő fahasábot rántott ki és a veszedelmes látogató felé dobta. A medve ettől annyira megijedt, hogy visszaszaladt az állatkertbe. Az előbb még dühös fenevad ekkor már udvarias morgással fogadta a halálra vált őröket és nyugodtan engedte magát visszavezetni ketrecébe.

A falange ifjúsági szervezet nemzeti alakulat

Madrid, december 6.
(Német Távirati Iroda)

A falange nemzeti tanácsának pénteki ülésén a szindikátusi törvény kihirdetésén kívül rendeletet adtak ki, amely a falange ifjúsági szervezeteit állami ifjúsági alakulatnak teszi meg. Erre bízzák a spanyol ifjaknak húszéves korukig leendő testi, politikai és bevezető katonai nevelését. (MTI)

— A Kúria 200 pengőre ítélt egy zsírdrágítót. Diamant Lajos gyöngyösi hentes- és mészárosmester két esztendővel ezelőtt a zsír kilóját 2 pengő 44 fillérért árusította, noha az árellenőrző országos bizottság ebben az időben 2 pengő 20 fillérben állapította meg a zsír legmagasabb árát. A gyöngyösi járásbíróság, mint uzsorabíróság Diamant Lajost bűnösnek mondotta ki árdrágító visszaélés vétségében, ezért kéthónapi fogházra és 200 pengő pénzbüntetésre ítélte. Ezt az ítéletet a Kúria Szolnok-tanácsa most helybenhagyta.

— **Halálozás.** Krausz Rezső gépszedő 56 éves korában december 4-én rövid szenvedés után elhunyt. A megboldogult az Esti Ujságnak megindulása óta kötelességtudó munkása volt. Temetése december 8-án, vasárnap délután 3 órakor lesz az óbudai újtemető halottasházából.

— Gyilkosság a kóser tej miatt. Weisz Mór 39 éves bolyi malomtulajdonos és Klein Mór tejtermelő hosszabb idő óta haragos viszonyban éltek. Weisz azt híresztelte a faluban, hogy a Klein által „kóser" tejként eladott árut nem az előírt rituális szabályok szerint kezelik. Ezért Klein a zsidótemplom előtt megvárta Weisz Mórt és a kezében lévő kóser-tejjel telített bádogsajtárral fejbevágta haragosát, úgyhogy az megtántorodott. Másodszor is feléje sujtott, mire Weisz előrántotta a pisztolyát és Klein Mórt hasbalőtte. Klein Mór az eset után harmadnapra meghalt. Az ungvári törvényszék erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntettében mondotta ki bűnösnek Weiszot és ezért egyévi börtönre ítélték el. A kassai tábla ezt az ítéletet helybenhagyta, míg most a Kúria Gergics-tanácsa jogerőre emelte.

— Felrobbant egy talált régi töltény — hat gyermeket sebesített meg. A komárommegyei Aszód-pusztán súlyos gyermekszerencsétlenség történt. Egy hat főből álló, játszadozó gyermekcsoport a határban még a csehektől viszamaradt töltényt talált. Az egyik kisfiú kővel szét akarta feszíteni a töltényt, amely felrobbant és mind a hat gyermeket megsebesítette. A vármegyei mentők a gyermekeket kórházba szállították.

— Elaludt a vonaton — ellopták az összes pénzét. Weiss Ferenc nyiregyházai állatkereskedő a vonaton utaztában elaludt. Amikor ki akart szállni a vonatból, észrevette, hogy az 1300 pengőt tartalmazó pénztárcáját ismeretlen tettesek ellopták Feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást.

— Bereg vármegye útmunkálatokra alkalmaztatja a leszerelt katonákat. Bereg vármegyében több helyen megkezdték az útépítési munkálatokat. Fekésházy Zoltán alispán a munkálatokkal kapcsolatban rendeletet bocsátott ki, amely szerint ezekre a közmunkákra elsősorban a munkanélküli leszerelt katonákat alkalmazhatják.

Hagyatéki önkéntes árverés!
6 szoba berendezés, meisseni service, keleti szőnyegek, csillárok, műtárgyak stb. december hó 7-én d. e. 9 órától folytatólag VII., Rottenbiller-u. 33. I. em.

Já tudni,

hogy ha cserépkályhában fütünk brikettel, ügyeljünk a tüzelés módjára, mert különben a kályha nem ad elég meleget. Először gyujtsunk be három-négy darab fával, s amikor ezek már jól lángolnak, tegyünk rá brikettet, mégpedig a naponta eltüzelt mennyiséget, lehetőleg teljes egészében. A kályhát csak akkor csukjuk be, ha már nem lángol. Utólagos rakásnak meleg szempontjából kevés haszna van.

BORJUSZIVPAPRIKÁS: A szivet gondosan kiáztatjuk, előbb egészben, majd paprikásnak aprítva, azután rendes paprikást készítünk belőle. Olyan, mintha legfinomabb húsból készült volna! (Z. Tábori Piroska: Húspótló ételek.)

— Mindenáron meg akart halni, mert elhagyta a felsége. Papp Lajos 30 éves autószerelő az elmult éjszaka Vig-utca 18. szám alatti lakásán felvágta az ereit. A mentők elsősegélynyujtás után beszállították a rendőrség életvédelmi osztályára, ahol elmondotta, hogy felesége elhagyta és elkeseredésében követte el tettét. Öngyilkossági szándékáról nem akar lemondani. A rendőrség életvédelmi osztálya saját érdekében őrizetbe vette.

— KAKAÓHÉJJAL HAMISITOTT PENÉSZES DRAZSÉT ÁRUSITOTT FEUERSTEIN ÉS OPRAVEL: EGYHÓNAPI FOGHÁZ. A miskolci városbíróság most tárgyalta Feuerstein Imre és Opravel Manó cukorkakészítők élelmiszerhamisítási bűnügyét. A két cukorkakereskedő kakaóhéjjal hamisított romlott és penészes drazsét hozott forgalomba Miskolcon és környékén már hosszabb idő óta. A bíróság a cukorkahamisítók közül Feuerstein Imrét egyhónapi fogházra és 1000 pengő pénzbüntetésre, Opravel Manót pedig egyhónapi elzárásra, 200 pengő pénzbüntetésre ítélte.

— Beküldött hirek. *A Turul Szövetség Szépmives B. E. Vezérsége* a keresztény nyugdíjas és szerződésnélküli színészek felsegélyezésére december 27-én díszelőadást rendez a Magyar Müvelődés Házában. — *A marosvásárhelyi római katolikus főgimnázium* öreg diákjainak baráti köre 11-én 8 órai kezdettel tartja összejövetelét az Erdélyi-étterem különtermében, József-tér 1. szám alatt. — *A Kelet Népének* Móricz Zsigmond folyóiratának december 1-i száma rendkívüli gazdag és érdekes tartalommal jelent meg. — *Az Országos Széchenyi Könyvtár december 7-én* délelőtt féltizenkét órakor a Nemzeti Múzeum Kupolatermében megnyitja Kölcsey Ferenc emlékkiállítását, a Szatmárvármegyei Egyesület pedig december 8-án este 9 órakor a Pannonia-szálló különtermében Kölcsey-vacsorát rendez. — *Az Ars Hungarica* művésztagjai december 8-án nyitják meg gyüjteményes kiállításukat a Pátria Andrássy-út 45. alatti székházában. — *Az Országos Müszaki Egyesület* december 15-én, délelőtt 9 órakor a Budai Vigadóban tartja negyvenéves jubileumi kongresszusát. — *Az Országos Közegészségügyi Egyesület* december 10-én egészségügyi előadást tart a Tudományegyetem közegészségtani intézeti tantermében. — *A Hungária-úti Kálvin Szövetség* december 8-án délután 5 órai kezdettel jótékonycélú müsoros szeretetvendégséget rendez a Könyves Kálmán-körút 25. szám alatt. — *Az Árverési Csarnok* aukciójának kiállítását december 8-án nyitja meg. — *Az Úrvezető* karácsonyi száma most jelent meg. A téli autózás nehézségeivel küzködő úrvezetők sok hasznos tanácsot találnak a szakszerüen szerkesztett folyóiratban.

Roosevelt küldöttje Petainhoz utazott

Barcelona, december 6.

Murphy északamerikai diplomata továbbutazott Vichybe. Murphy, aki különmegbizottja Rooseveltnek, tájékoztatni fogja Pétain tábornagyot az Egyesült-Államoknak a francia kormánnyal szemben tanusított magatartásáról. (MTI)

FIZESSEN ELŐ
Előfizetési ár: egy hónapra 2.20, negyedévre: 6.60 P. Egyes szám ára hétköznap és vasárnap 10 fillér
az Esti Ujság-ra

Konecsni György

MESÉK, ELBESZÉLÉSEK

CSŰRÖS EMILIA:
SZERETNÉK SZÁNTANI

295 old. Konecsni György modern címlapjával és rajzaival. Füzve P 3.80

Rendkívül bájos regény egy úri leányról, ki elveszíti vőlegényét, de nem veszíti el akaraterejét s minden energiáját mások boldogságának megteremtésére fordítja.

MESZLÉNYI ANTAL:
BUDA FELSZABADITÁSA

231 old. Konecsni György művészi címlapjával. Füzve ... ... P 2.80

A török idők pusztító dúlását, Buda várának dicsőséges, nagyjelentőségű visszafoglalását mondja e ebben a könyvben a nagyközönség számára a lelkes és tudós történetíró.

1936

MEGRENDELŐ LAP

Ezennel egy esztendőre megrendelem a Szent István-Társulat világnézeti és tudományos folyóiratát, a **Katolikus Szemlét** évi 10 P előfizetési díjért.

Név: .....

Foglalkozás: .....

Pontos cím: .....

..... 19..... év..... hó..... n.

(VAJDA M. PÁL) felvételei.

Nemzeti Színház: Éljen az egyenlőség

Ujlaky László, Lukács Margit, Timár József, Gál Gyula és Csortos Gyula

Lehotay Árpád és Kürthy György

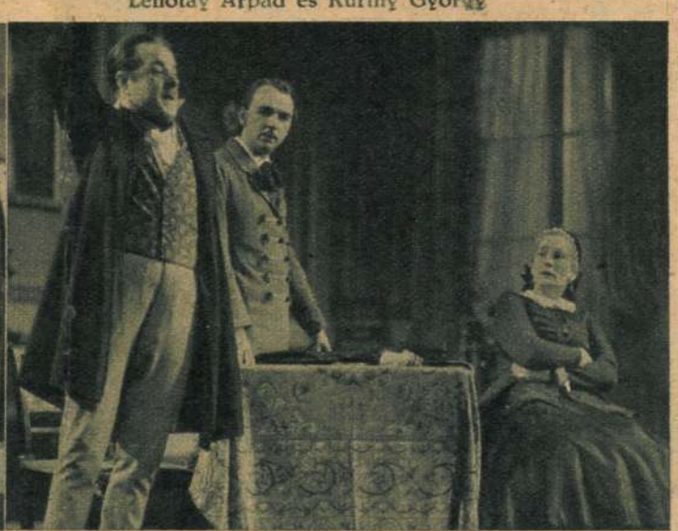

Olthy Magda, Lukács Margit, Timár József

Juhász József, Timár József és M. Tasnády Ilona

KONECSNI GYÖRGY

festőművész plakátja, amellyel másodizben nyerte merte meg a lausannei nemzetközi versenyen az egyiptomi király aranyserlegét

FELELŐS KIADÓ: BARANYAY LAJOS. A GLOBUS NYOMDAI MŰINTÉZET RT. MÉLYNYOMÁSA — NYOMDAIGAZGATÓ: ANGERMAYER KÁROLY

Hírek

Előfizetési naptár

Milyen idő várható?

A Meteorológiai Intézet jelenti június 21-én délben: Várható időjárás a következő 24 órára: Mérsékelt északi szél. Jobbára felhős idő. Több helyen eső, zivatar. A hőmérséklet alig változik.

— **Az Egyesült Magyar Párt kassai vezetőségének tisztelgése Pohl Sándor dr. kassai polgármesternél.** Az Egyesült Magyar Párt kassai vezetősége — élén *Tost* Barna prépost, elnök, *Münster* Tivadar társelnök, *Pajor* Miklós dr. országgyülési képviselő, *Wirth* Gyula kerületi pártigazgató, *Palyó* Mihály kanonok, *Piláth* József dr. elnökségi tag, *Grusetzky* Ferenc ker. főtitkár, *Helyei* Gyula ipari és kereskedelmi szakosztályi elnökkel — hétfőn délelőtt tisztelgő látogatást tett *Pohl* Sándor dr.-nál, Kassa új polgármesterénél. A pártküldöttség nevében *Tost* Barna elnök üdvözölte az új polgármestert és biztosította arról, hogy munkájában mindig maga mellett tudhatja az *Egyesült Magyar Pártot*. Az üdvözlésre *Pohl* Sándor dr. polgármester válaszolt és megköszönte az iránta tanusított bizalmat. A párt kiküldöttei még hosszabb ideig tartózkodtak a polgármesternél, akivel több aktuális dolgot megbeszéltek. Az *Egyesült Magyar Párt* kiküldöttei a legjobb benyomásokkal távoztak el az új polgármestertől.

— **Öregdiák-találkozó Beregszászon.** A beregszászi áll. főgimnázium öregdiákjai a Felvidék felszabadulásának örömére az intézetben 1903 (első érettségi) óta érettségizett öregdiákok *július 2-án* Beregszászon általános érettségi találkozót rendeznek. Erre a különös találkozóra — kellő számú utas jelentkezése esetén — a MÁV különvonatot indít. Indulás a Keleti p. u.-ról július 1-én 15 órakor, vissza július 3-án kb. 16 órakor. Részvételi díj személyenként 14 pengő 50 fillér. *Az utazáson bárki résztvehet.* Beregszászon lakásról a rendezőség gondoskodik. *Jegyelőjegyzés fizetés mellett:* vitéz Fehér, II., Fő-u. 20., tel.: 154—823, Toldy Elemér dr., Lónyay-u. 47., tel.: 187—649, Astoria drogéria, Múzeum-körút 2., tel.: 144—115, Gergely Albert dr., V., Wekerle S.-u. 3. I. 8., tel.: 186—153 (itt vasárnap is). *Jegyelőjegyzés bezárólag június 27-ig.*

— *KITÜNTETIK AZ OLASZ MINTAÜZEMEKET. Rómából jelentik: Az olasz kamarában törvényjavaslatot nyujtottak be, hogy a kiváló teljesitményt felmutató „mintaüzemeket" minden évben kitüntetésben részesitsék. A törvényjavaslat szerint ezt a nemzeti kitüntetést minden évben Róma alapitásának ünnepén a tiz legkiválóbb üzem kapja, amelyek technikailag és szellemileg is legtöbbet tettek a fasiszta gazdasági termelés érdekében. A kitüntetés öt évre szól és azután megujitható.*

— **Orosháza négy beregmegyei testvérközsége.** Orosháza község képviselőtestülete elhatározta, hogy a beregmegyei szarvasházi körjegyzőséghez tartozó négy községet, Szarvasházát, Beregsziklást, Pereházát és Alsóhatárszeget testvérközségévé fogadja.

— **Egyiptom külügyminisztere ellátogat valamennyi balkáni fővárosba.** Szófiából jelentik: Abdul Fetah *Jahjah* egyiptomi külügyminiszter, aki a mult hét végén Törökországba érkezett és jelenleg *Ankarában* tárgyal a török kormánnyal, hazatérőben valamennyi balkánállam fővárosába ellátogat. *Ankarából* jövet június 23-án, pénteken *Szófiába* érkezik, ahol két napot tölt, majd vasárnap a román fővárosába megye, ahonnan *Athénen* keresztül tér vissza *Egyiptomba.*

— **Felállítják Verecke országzászlóját.** Június 25-én, vasárnap nagyszabású ünnepség keretében avatják fel Verecke kárpátaljai község országzászlaját, amelyet a Hubertus Országos Magyar Vadászati Védegylet adományozott a községnek. Az ünnepi beszédet vitéz *József Ferenc* királyi herceg tartja és az Ereklyés Országzászló Nagybizottsága nevében vitéz *Csécsi Nagy* Imre ny. altábornagy mond avató beszédet.

— **Halálozás.** Eperjesi Ferencet, az Egyesült Párt bódvavendégi szervezetének elnökét mélységes csapás érte: felesége, szül. *Bartók* Mária, a gerinces magyar asszony életének 60-ik, boldog házasságának 43-ik évében elhunyt.

Tűzvész Newyork kínai negyedében

Newyork, június 21. A kínai negyedben nagy tűz keletkezett és elpusztított két bérkaszárnyát.

Nyolc ember életét vesztette

és sokan könnyebben megsebesültek. Attól tartanak, hogy a romok alatt még további áldozatokra akadnak. Newyork alsó városrészének valamennyi tűzőrsége órák hosszat dolgozott a szűk utcákban, hogy megakadályozza a tűz tovaterjedését.

— **Korláth Endre dr. főispán beiktatása.** ünnepélyes keretek közt ment végbe Beregszászon. A főispán beszédében hódolatát fejezte ki *Horthy* Miklós kormányzó személye iránt, akinek bölcs irányitása a felszabadulást eredményezte. Hangsúlyozta végül, hogy Kárpátalján nemzetiségi különbség nélkül jólétet talál mindenki, aki hű volt a szent-istváni eszméhez. Utána *Fekésházy* Zoltán alispán, majd a felvidéki minisztérium képviseletében *Weis* István miniszteri osztályfőnök, *Schultz* Gábor miniszteri osztálytanácsos és még sok más előkelőség köszöntötte *Korláth* Endre dr. főispánt.

— *REPÜLŐGÉP VITT 30 TOJÁST AMSZTERDAMBÓL BAGDADBA. Amszterdamból jelentik: Az indiai menetrendszerü repülőgép harminc friss tojást vitt magával sir Newton bagdadi angol követ számára. A tojásokat a követnek Limburg-Stirum grófné, a londoni holland követ felesége küldte, aki megigérte, hogy mindig friss holland tojással látja el majd az inyenc követet. A repülőgép 36 óra alatt Bagdadba érkezik, úgy, hogy a tojások frissen kerülhetnek az angol követ asztalára.*

— **A szlovákiai magyar reformátusok új püspöke.** Pozsonyból jelentik: A szlovákiai magyar reformátusok Böszörményi Sándor homonnai lelkipásztort püspökké választották. Böszörményi Sándor régi, kipróbált hűséges munkása a református egyháznak. Eddig egyházkerületi tanácsbíró volt s az elszakítás évei alatt kiválóan értékes szolgálatokat végzett.

— **Filléres gyorsvonatok Kassára.** Az Államvasutak igazgatósága közli, hogy legalább 500 utas jelentkezése esetében június 29-én, Péter-Pál napján, a következő filléres gyorsvonatokat indítja: 1. Egerből—Kassára. A menettérti jegy ára Ceglédről 6.40 P., Pilisről 6.20 P. Jegyárusítás Cegléden a menetjegyirodában, előjegyzések Ceglédbercel, Albertirsa, Pilis és Monor állomásokon az állomásfőnökségnél. — Fenti vonatokra csakis a különleges menettérti jegyek érvényesek, melyeket az utazás megkezdése előtt tintával vagy tintairónnal alá kell írni. Minnden más jegy érvénytelen.

— **György görög király Olaszországba utazik.** Athénből jelentik: György görög király szerdán Patraszban egy romboló fedélzetére száll, hogy résztvegyen a görög hadihajóraj gyakorlatán. Utána György király Olaszországba utazik, ahol jelen lesz a spoletói herceg és Irén görög hercegnő esküvőjén.

— **Gázolt, aztán továbbrobogott az autó a balatoni országúton.** A siófok-budapesti úton kedden este egy személygépkocsi vezetője Székesfehérvár közelében az országút árkában összeroncsolt férfit talált. A haldokló férfit mentők vitték a székesfehérvári kórházba, ahol megállapították, hogy Gáger Ferencnek hívják, siófoki festőmester. A jelek szerint valószínű, hogy Gágert gépkocsi gázolta el és sorsára hagyta. A festőmester, aki agyalapi-, gerinc- és medencetörést szenvedett, szerdán reggel a székesfehérvári kórházban meghalt.

— **Idegenforgalmi iroda Rahón.** A kárpátaljai Rahó községben idegenforgalmi és tájékoztató iroda nyilt meg, amely készséggel nyujt felvilágositást mindenkinek, aki Rahón nyaralni óhajt.

— **Öregdiákok érsekujvári találkozója.** Az érsekujvári Pázmány Péter-főgimnázium öregdiákjai vasárnap, június 25-én tartják találkozójukat Érsekujváron, egybekapcsolva szabadtéri előadásokkal. De nemcsak az öregdiákok sereglenek össze a találkozóra, hanem az intézet jelenlegi növendékei is e napon tartják az évzáró ünnepséget és az ünnepélyes Te Deum-ot közösen az öregdiákokkal. A találkozó és az évzáró ünnepség müsora: Reggel 9 órakor gyülekezés a gimnázium udvarán, majd fél 10 órakor tábori szentmise a Kossuth-téren ünnepélyes Te Deummal, amelyen a MÁV dunakeszi „Magyarság Dal és Önképző Egyesület" 160 tagú énekkara *Rajter* Lajos vezénylésével működik közre. A szentmisét Gunda Jenő pápai kamarás, öregdiák mondja. Mise után az elhalt tanárok sírjának és a Turul emlékmünek megkoszorúzása, majd pedig a gimnázium tornatermében az öregdiákok szövetsége megalakulása. A Kossuth-téren ez idő alatt a dunakeszi zenekar térzenét ad. Délben bankett, az öreg- és fiataldiákok találkozója. Szombaton és vasárnap este az öregdiákok résztvesznek a szabadtéri előadásokon.

— **PÁL JUGOSZLÁV RÉGENSHERCEG TALÁLKOZIK MACSEKKEL. Belgrádból jelentik: Pál jugoszláv kormányzóherceg Brdóba utazott, ahol előreláthatóan találkozni fog Macsekkel, a horvát parasztpárt vezérével, hogy tanácskozzon a szerb-horvát megegyezésről.**

— **Torna és Szádudvarnok ünnepe.** A magyarlakta Felvidék visszacsatolásának örömére a kétegyházi leventeegyesület a *tornai* leventéknek, Gyulavári község leventei pedig a *szádudvarnoki* leventéknek zászlót ajándékoztak. Az ünnepélyes zászlóátadás most folyt le Tornán, a régi megyeháza előtt. A szabadtéri ünnepség után a megáldott és átvett zászlóval díszmenet vonult el az előkelőségek előtt.

— **A szegedi honvédek kettős ünnepe.** Kettős ünnepet ült Csongrádon a szegedi Hunyadi János 9. honvédgyalogezred vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó hetvenegyedik születésnapján. Ugyanekkor tartották az ezrednapot is, amelyet már előző nap zenés takarodó vezetett be.

— **127 cseh nemzetiségü tanár Szlovákiában.** Prágából jelentik: A szlovák lapok szerint a szlovákiai középiskolákban az új tanévben még mindig 127 cseh nemzetiségü tanár fog működni, mert Szlovákiának nincs elég kiképzett tanereje. A szlovák iskolaügyi minisztérium a nyár folyamán tanfolyamot rendez Pozsonyban szlovák szakiskolai tanítók részére, akiket azután az ősz folyamán középiskolákba osztanak be.

— **Magyarok zarándoklata a grosboisi Rákóczi-emlékműhöz.** A franciaországi magyar egyletek szövetsége zarándoklást rendezett a Párizs melletti Grosboisban felállított Rákóczi-emlékműhöz. A kirándulással egybekötött zarándokláson többszáz franciaországi magyar vett részt. A zarándokok virágcsokrokkal és koszorúkkal halmozták el az emlékművet, amely előtt ifj. Bethlen István gróf mondott emlékbeszédet. A zarándokcsoportot Varga Zsigmond dr., a franciaországi magyar egyletek szövetségének főtitkára vezette Crosboisba.

Miért volt szükség zsidótörvényre?

Negyven esztendővel ezelőtt már válaszolt erre a kérdésre

Bartha Miklós

a legnagyobb magyar publicista és nemzetpolitikus.

Könyvét akkoriban titokzatos kezek eltüntették a piacról, a szerzőt pedig támadták, csúfolták...

Megállapitásai nemcsak ma is igazak, hanem ma is égetően időszerűek, s a „Kazárföldön" súlyos problémái ma is problémák.

Minden müvelt embernek olvasnia kell BARTHA MIKLÓS könyvét, amely meggyőz arról, hogy miért van szükség fajvédő politikára!

Kapható a STADIUM könyvkiadónál (VI., Rózsa-utca 111. szám), PFEIFER FERDINAND könyvkereskedésében (IV., Kossuth Lajos-utca 5) és minden könyvesboltban.

Ára kötve: 2.50 P

— **A Szlovákiai Magyar Házak Mozgalom csekkszámlája: 1111.** A Szlovákiai Magyar Házak Mozgalma javára *Esterházy* János gróf legutóbbi rádióbeszéde nyomán tömegesen érkeznek be adományok. A Mozgalom budapesti irodája ezúton közli mindazokkal, akik adományokat kívánnak küldeni, hogy az adományok az 1111-es csekkszámlára fizetendők be és a befizetési lap hátlapján megjegyzendő, hogy az adományok a *Szlovákiai Magyar Házak* javára fordítandók.

Dzsingiz kán

ezüstkoporsója titokzatos vándorútra kelt

Honkong, június 21. Dzsingiz kán ezüstkoporsóját a kínaiak a *Szuiján* tartományban lévő *Paotao* városából ismeretlen helyre szállították. Ezzel megakadályozták, hogy Dzsingiz kán földi maradványai az előrenyomuló japánok kezébe kerüljenek.

Dzsingiz kánt, a nagy mongol hódítót 1227-ben temették el Paotaóban.

Az ezüstkoporsó több évig tartó út után ért oda

és sirját a kínaiak mindmáig egyik legnevezetesebb nemzeti szentélyüknek tekintették. Dzsingiz kán birodalma a *Fekete-tengertől* a *Csendes-óceánig* terjedt, de *Kínában* érezte leginkább otthon magát.

— **Kedvezményes nyári tanfolyam Rómában külföldiek számára.** A külföldiekkel való kulturális kapcsolatokat ápoló Olasz Országos Intézet igen érdekes előadássorozatot rendez Rómában július 20-tól augusztus 10-ig, amely előadások során ismertetni fogja fasizmus fejlődéstörténetét, a fasiszta államszervezetet, az olasz alkotmány reformját, valamint a fasiszta rezsim szociális munkájának eredményeit. A kurzus befejezése után mintegy 15 napra tervezett körtazáson, az azon résztvenni óhajtó külföldi vendégeknek alkalmuk lesz megszemléini mindazt, amit a fasizmus a nevezetesebb olasz kultúrközpontokban (Nápoly, Firenze, Bologna, Venezia, Dolomitok, Északitáliaitavak, Milánó, Genova, Torino stb.) alkotott. A tanfolyamot annak szem előtt tartásával fogják megrendezni, hogy minden értelmiségi foglalkozáshoz tartozó vendég az őt érdeklő tárgykörben aránylag rövid idő alatt tudomást szerezhessen arról, mit jelent a fasizmus elméletben és gyakorlatban. Különösen gondot fordítanak arra, hogy az elhangzó előadásokat fontosabb idegen nyelvekre lefordítva, illetve sokszorosítva, hozzáférhetővé és megérthetővé tegyék azok számára is, akik az olasz nyelvet nem birják. Részletes programot, valamint a jelentkezésre és a kedvezményekre vonatkozó tájékoztatást (ingyenes vizum, hajó- és vasúti kedvezmény, díjtalan múzeumlátogatások, tartózkodási kedvezmények, szállókedvezmények, stb.) kívánatra a Segreteria del Corso sul Fascismo — Róma, Corso Umberto 271. ad.

— **Léva városi jellegének visszaadását kéri.** Léva képviselőtestületének közgyülésén Klain Ödön polgármester bejelentette, hogy illetékes helyen kérést terjesztettek elő Léva városi jellegének visszaadása érdekében. A közgyülés helyesléssel fogadta a polgármester bejelentését.

— **Szép az új balatoni prospektus.** A Pölzel Jenő dr. min. tanácsos vezetésével működő m. kir. Balatoni Intéző Bizottság magyar, angol, francia és német nyelvü, valamint lengyel szövegü hét színben nyomott müvészi prospektusai Konecsni György tervezésében ma jelentek meg. A müvészi készitésü, igen jól sikerült és nagy példányszámban megjelent balatoni prospektus a legsikerültebb idegenforgalmi nyomdai termékek egyike és jó példa a magyar tervező, grafikai müvészet és a hazai nyomdaipar felkészültségének bizonyitására. A fedőlapok előállitása offsetnyomással készült Klösz György és fia cégnél, mig a pompás müvészi mélynyomások a Pallas-nyomda nagy felkészültségét és kitünő munkáját dicsérik. Az ügyesen összeállitott müvészi prospektus minden bizonnyal egyik leghatásosabb eszköze lesz a Balaton népszerüsitésének. A szerkesztés összeállitását Tóth Lajos BIB főtitkár végezte nagy szakértelemmel és szeretettel.

— **Nem indítják a rozsnyói kultúrvonatot.** A rozsnyói kultúrvonat és autóbuszkirándulással kapcsolatban a „Magyar asszony magyar vidékért" mozgalom közli, hogy kellő számú utas hiányában nem tartják meg a kirándulást, de június 25-én a a Kossuth-szobor leleplezésére küldöttség indul Rozsnyóra, ennek résztvevői bármelyik menetrendszerü vonattal utazhatnak, s ott résztvesznek az ünnepségen. Azok részére, akik már szombaton kívánnak elutazni, elszállásolást is nyujt a szoborbizottság (Knoth László dr. elnök, Rozsnyó). A Rozsnyóra indított küldöttséget dr. Spurné Bárdos-Féltoronyi Magda vezeti.

— **Kárpátaljai tájékoztató könyv.** Az Országos Magyar Vendégforgalmi Szövetség (Budapest, II., Hunyadi János-út 1. Telefon: 35-77-50) kiadásában megjelent a már közismert „Utas Könyvének" kiegészitéseképpen a visszacsatolt Kárpátalja tájékoztatója. A füzet részletes adatokat tartalmaz a városok, gyógy- és üdülőhelyek nyaralásra alkalmas községeiről. A könyv ára 2.— pengő.

SZINHÁZ·KÖNYV·KULTURA

KASSA DALOL

Magasszinvonalú hangversenyek, hatalmas tömegkórusok a kassai dalosünnepen

Egy-két nap csupán és *Rákóczi* városa ismét országos esemény középpontjába kerül. Június 24. és 25-én rendezi meg ugyanis a *Magyar Dalosegyesületek Országos Szövetsége Kassán* a hagyományos országos dalosünnepet, amelyen az ország összes dalegyletei képviseltetik magukat és amelyen körülbelül 10.000 magyar dalos ajkáról fog az ég felé szállni a hálaadó magyar imádság.

A rendezőbizottság már hetek óta élénk tevékenységet fejt ki abban az irányban, hogy a dalosünnep minden tekintetben rendkivülit nyujtson. *Kassa* összes nagyobb helyiségeiben világi-, a nagyobb templomokban magas nivójú egyházi hangversenyek fognak lezajlani, a *Szent Korona*-téren meg hatalmas tömeg-kórusok mutatják majd be a fejlett magyar énekkar-művészet tökélyét. A dalegyletek díszfelvonulása — melyen a gazdadalárdák színes népviseletben vesznek részt — az egyesületi zászlók, valmint a *Rákóczi* emlékmű megkoszorúzása és az ezzel egybekötött ünnepély, a város minden részében felhangzó esti szerenádok mindmind felejthetetlen emóciókat fognak kelteni a résztvevők lelkében.

Két napon keresztül dalolni fog *Kassa!* Szabadon szárnyal ismét a magyar dal szent ritmusa és hirdeti Kassa örök magyar jellegét, azt a százados magyar jelleget, amelytől 20 esztendő minden raffináltsága és erőszaka sem tudta megfosztani. Dalolni fog Kassa, amint dalolt 38 évvel azelőtt, amikor 1901. augusztus 16—18. napjain a *Magyar Dalosegyesületek Országos Szövetségének* megrendezésében megtartott XIV. országos dalosverseny *Felsőmagyarország* fővárosában ugyancsak országos érdeklődés mellett folyt le. *Kassa* akkor is kitett magáért: a legmelegebb fogadtatással és legszívesebb vendégszeretettel ünnepelte a dalosokat.

Harmincnyolc esztendő után ismét dalosünnepre készülődik *Kassa* városa, a megnagyobbodott *Magyarország* északi végvára, mely régi idők óta erős fészke és irányító gócpontja a magyar dalnak. Egyes dalegyletei — mint a *Kassai Régi Dalegylet* és a *Kassai Zenekedvelők Koszorús Dalegylete* — a háborúelőtti *Magyarország* dalosünnepein első díjakat nyertek és ezáltal *Kassa* város dalkultúrájának országos hírnevet biztosítottak. És a nemes tradiciókhoz a kassai dalegyletek a trianoni határokon kívül, a megszállás 20 esztendeje alatt is hűek maradtak. A magyar dal kultuszán keresztül ápolták a magyar gondolat és a magyar érzés megmaradására irányuló törekvéseket és nemcsak belekapcsolódtak a szlovákiai magyar kultúréletet intézményesen szolgáló mozgalmakba, hanem kezdeményezői és irányítói is voltak egy olyan szervezetnek — a *Csehszlovákiai Magyar Dalosszövetségnek,* —, amilyennel saját országukban még maguk a szlvákok sem rendelkeztek.

Rákóczi ősi városa ritka áldozatkészséggel, büszkén és boldogan, a felszabadulás közelmult impresszióinak a mámorával igaz magyar testvéri szeretettel készül a megnagyobbodott ország minden részéből idesereglő dalosokat vendégül látni. Abban a reményben, abban a szilárd meggyőződésben teszi ezt, hogy a kassai országos dalosünnep új határkövet fog jelenteni a hazai dalosügy korszakában, hiszen a 60 megszervezett felvidéki dalárdával megizmosodott *Magyar Dalosegyesületek Országos Szövetsége* immár frissebb irammal, nagyobb súllyal és erővel szolgálhatja nemcsak a nemesen gyönyörködtető művészi célt, hazai dalkultúránk egyre tökéletesebb fejlesztését, hanem a nemzeti eszme kiteljesedésének szent ügyét is.

Schalkház Lipót.

RIGÓ MAGDA és LOSONCZY GYÖRGY, az Operaház két ismert művésze a pasaréti templomban tartotta esküvőjét. A fiatal házasok mögött Márkus László, az Operaház igazgatója áll

(*) **Németh Antal dr., a Nemzeti Színház igazgatója Svájcban.** Az egyes nemzetek rádió és a rádiódramaturgia fejlesztése, a nemzetközi kapcsolatok elmélyítése és tapasztalatok kicserélése céljából értekezletet hívtak össze a korszerű idevágó kérdések megvitatására. A magyar rádió részéről Németh Antal dr., a Magyar Telefonhírmondó és Rádió Rt. dramaturg főrendezője vesz részt ezen a kongresszuson, amelynek kiküldöttei többek között a római, a belga, a norvég, a finn, a svájci, dán, lengyel, angol, az ausztráliai és a francia rádióállomások vezető tagjai. Németh Antal dr. a kongresszus résztvevői előtt előadást is tart a színház, a rádió és a film viszonyairól, valamint hozzászól a megvitatandó kérdésekhez, amelyek elsősorban gyakorlati, de jelentékeny mértékben elméleti jelentőségűek is. A nemzetközi konferencia helye St. Moritz. A konferencia tapasztalatairól a Magyar Telefonhírmondó és Rádió Rt. vezetősége és előadást rendező munkatársai előtt részletes előadásban számol majd be Németh Antal dr. A háromnapos kongresszus lezajlása után Németh Antal tovább folytatja a jövő színiévad előkészítésével kapcsolatos munkálatait.

(*) **Koudela Géza meghalt.** Koudela Géza dr., pápai kamarás, egyházzenei igazgató, június 21-én, kedden hajnalban 4 óra 15 perckor agyvérzés következtében 45 éves korában elhúnyt. Koudela Géza 1894-ben Kalocsán született. Középiskolai és teológiai tanulmányai elvégzése után 1920-ban nevezték ki az Egyetemi-templom karnagyává és a Központi Papnevelő Intézet énektanárává. 1927-ben egyházzenei igazgató lett, majd a következő évben a Zeneművészeti Főiskola egyházzenei tanszakának tanárává nevezték ki. Koudela Géza dr. a magyar egyházzene egyik legfényesebb tehetsége és leglelkesebb ápolója volt. Rendkívül sok egyházzenei hangversenyt rendezett és széles körökben szerzett népszerűséget az egyházi muzsikának. Lelke és előkészítője volt a magyar egyházzenei reformnak. Nagy szerepe volt a Liszt Ferenc jubileumi év megrendezésében és könyvet is írt Lisztről. Színpompás közvetítése mindenkor kiemelkedő eseménye volt a rádiónak. Koudela Gézát két évvel ezelőtt agyvérzés érte. Állapota súlyos volt, de később javult, már dolgozott is, a javulás azonban nem mutatkozott tartósnak és régi munkaerejét nem nyerte többé vissza. Szombaton délután újabb agyvérzés érte, beszállították a Vöröskereszt-kórházba, ahol ma hajnalban meghalt.

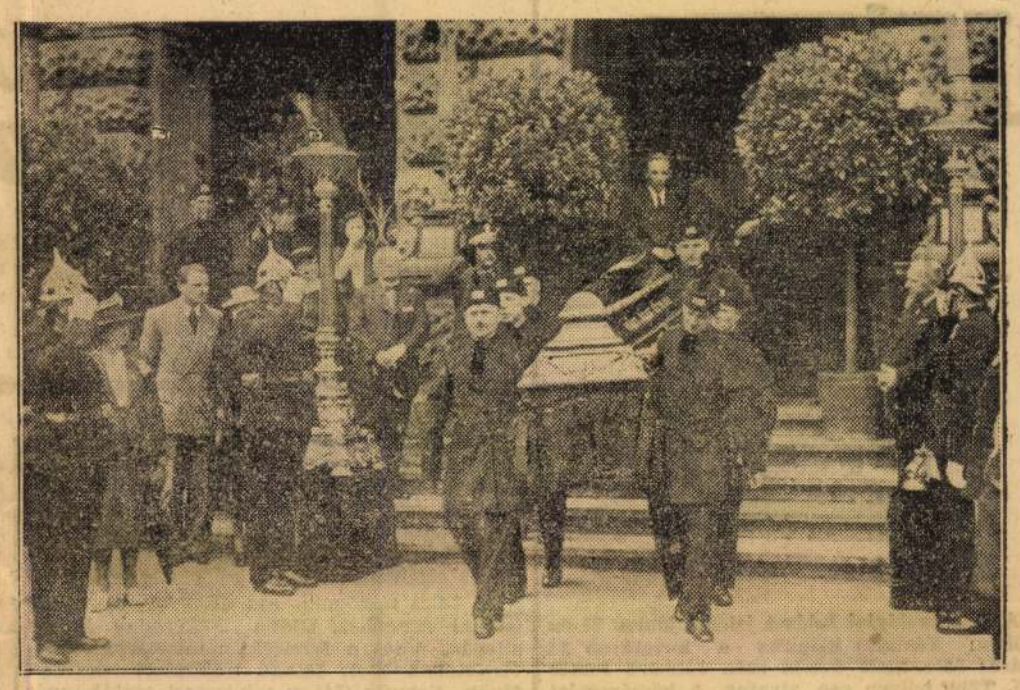

Kürti József temetése

Az érsekujvári szabadtéri előadások

Érsekujvár társadalmi és kulturális egyesületeinek vezetői lelkesen készülnek a június 24-i és 25-i szabadtéri előadásokra. A rendezőség a legnagyobb körültekintéssel végzi a hatalmas előkészítő munkát, hogy a felszabadult *Felvidék* délirészének magyarságát a *MÁV* dunakeszi *Magyarság Dal- és Önképző Egyesület* külföldön is jól ismert együttesének előadására *Érsekujvárra* hívja. A *MÁV* dunakeszi műhely munkásainak évtizedes kitartó kultúrtevékenysége méltó, tettekben megnyilvánuló elismerésben részesül a felvidéki magyarság részéről.

Egyszerű munkások magas teljesítményéről van szó, akik a munka zajának megszüntével a dalnak, a zenének és a teremtő magyar lélek szavakban kifejezett alkotásainak szentelik idejüket, hogy ezzel a munkájukkal is dicsőséget szerezzenek a magyar névnek. A külföldet bejárva, ennek a feladatnak eleget is tettek a multban és minden valószínűség szerint még sok sikert is fognak aratni a külföldön. De itthon is, hazai földön bejárták az országot és díjakban, emléktárgyakban gazdagon tértek vissza a műhelyükbe. Most első útjuk *Érsekujvárba* vezet, ahol a lelkes vezetőnek, *Lányi* Ferenc műszaki főtanácsosnak bölcsője ringott, hogy a szülőföld is megismerje az önzetlen ember hatalmas munkáját.

Nem fog csalódni a felvidéki magyarság a teljesítményben és nem csalódhat az anyaországi munkás társadalom dunakeszi csoportja sem a felvidéki magyarság erkölcsi támogatásában. A felvidéki magyarság lélekben húsz év alatt összeforrt társadalmi különbség nélkül s éppen ez biztosítéka az érsekujvári társadalmi és kulturális egyesületek vállalkozásának, amikor a szabadtéri előadások megrendezését kezébe vette.

Június 24-én szombaton este *A magyar szivárvány*-revü és 25-én, vasárnap az *Ellák* történelmi színmű kerül előadásra. Máris nagy érdeklődés nyilvánul meg mindkét előadás iránt *Érsekujváron* és a messze környéken. Jegyek a rendezőség *(Batthyány-utca* 9. sz.) irodájában kaphatók.

SPORT

Magyar versenyző nyerte a hamburgi galamblövő versenyt

Hamburgból jelentik: A Hamburg város nagydijáért rendezett nagyszabású nemzetközi agyaggalamblövő versenyen a magyar színeket Szapáry László gróf képviselte, akinek sikerült a legjobb német és dán galamblövőket legyőzve, megnyerni a 200 agyaggalambra kiírt nagydíjat. Szapáry gróf, aki mindössze két év óta vesz részt galamblövő versenyeken, sikeres hamburgi szereplésével ismét beigazolta kivételes tehetségét. A fiatal versenyző a mult évi világbajnoki versenyen hatodik lett, az idén már a Balatonbajnokságot megnyerte, s most a hamburgi győzelmével újabb kimagasló sikerhez juttatta a világhírű magyar galamblövő sportot.

*** A Kassai Sport Club versenyzőinek sikere az északi kerületi versenyen.** Diósgyörvasgyárban kerültek lebonyolításra az északi kerületi tenniszbajnokságok, amelyeken elsőízbenn vettek részt a felszabadult Kassa játékosai. Kassa tenniszsportját a Bartos-fivérek, a KSC nagyszerű versenyzői képviselték, akik a kisebbségi tenniszsportnak is érdemes és kiváló oszlopai voltak. A Bartos-fivérek a vasgyári versenyen is pompásan megállották a helyüket és sikeres szereplésükkel nagy dicsőséget szereztek nemcsak önmaguknak, hanem anyaegyesületüknek is, amelyben Fekete Béla és Wieland Albin báró céltudatos munkája bevezette és nagyranevelte a fehér sportot. Bartos I. a férfi egyes döntőjében Banet-tel került szembe és kétszettes küzdelemben, 6:0, 6:1 arányban nagy fölénnyel győzött. A férfi páros döntőjében a Bartos I., Bartos II. kassai pár a Banet, Galló párral küzdött meg és kemény harcban 3:6, 6:2, 4:6, 6:4, 6:1 arányban az erősebb kassai pár győzött.

*** A skót válogatott nagy amerikai győzelme.** St. Louisból jelentik: A skót válogatott csapat amerikai körútja során az All Stars St. Louis együttesét 10:2 arányban, megsemmisítő fölénnyel megverte.

*** A Lazio németországi győzelme.** Mannheimből jelentik: A német portyán lévő Lazio Piola nélkül 5:0 arányban verte a TSG Ludwigshafen együttesét.

*** Atlétikai eredmények Párizsban.** Párizsból jelentik: A napokban rendezett atlétikai versenyen néhány kiváló eredmény volt. Igy Frinet a gerelyben 62.60 m-rel francia csúcsteljesítményt állított fel. Hansenne 1:52.9 p alatt futott 800 métert.

*** MÁV versenyzők sikere a német vasutas tenniszbajnokságon.** Berlinből táviratozzák: A németbirodalmi vasutak Drezdában versenyt rendezett, amelyen résztvettek a MÁV Sportliga legjobb versenyzői is és nagyon szép eredménnyel végeztek. A szegedi Pataki a férfi egyesben második lett, Nagy (Testvériség) pedig a harmadik helyre került. A férfipárosban a Pataky—Dóczy páros a második helyen végzett, a Réthey—Nagy pár pedig a harmadik helyre jutott A vígaszversenyt a pécsi Réthey nyerte.

*** Belgium vezet a német kerékpáros körversenyen.** Bielefeldből táviratozzák: A német kerékpáros körverseny keddi napján a versenyzők a Köln-Dortmund-Bielefeld közötti 334 km-es távot futották meg. Az eddigi eredmények összesítése alapján a nemzetek versenyében Belgium vezet 375 óra 04 p 02 mp idővel Franciaország, Svájc és Németország előtt. Az egyéni versenyzők sorában első helyen áll Umbenhauer 124 óra 40 p 09 mp idővel.

MOST JELENT MEG!
Kerecsényi Antal felvidéki író
A BARÁT, MEG A KOMÉDIÁS
c. könyve.
Rendelje meg azonnal kiadóhivatalunknál.
Ára díszkötésben 6.— pengő.

194. **Honti János:** *Az úrfiú, aki a paradicsomban járt.* 12 népmese a világ 3000 éves mesekincséből a felnőttek számára. Vadász Endre színes rajzaival. „Az év legszebb könyve" címet nyerte el. (Bolti ára 7·80 P.) **Pontértéke: 15.**

195. **Kenyeres Imre:** *Aurora.* Kisfaludy Károly almanachjának kiadása, bevezető tanulmánnyal és 34 képpel. (Bolti ára 2·80 P.) **Pontértéke: 5.**

196. **Kruif, Paul:** *A bacillusok világa.* A világhírű szerző óriási sikert aratott művének propagandakiadása vászonkötésben. Vk. (Bolti ára 6 P.) **Pontértéke: 12.**

197. **Sztrókay Kálmán:** *A természet titkai nyomában.* A modern fizika könyve. Say Kornél rajzaival. 286 lap. Vk. (Bolti ára 6 P.) **Pontértéke: 7.**

198. **Biró Izabella** és **Schlandt Henrik:** *Szólások és fordulatok magyar-német gyüjteménye.* 653 l. Vk. (Bolti ára 32 P.) **Pontértéke: 60.**

200. **Domanovszky György:** *A szkitáktól a magyarokig.* 22 l. szövegrész, 32 képpel. (Bolti ára 2·80 P.) **Pontértéke: 5.**

201. **Kardos Tibor:** *Kálti Márk képes krónikája.* A Bécsi Képes Krónika kiadása, 90 képpel, 2 színes, facsimile melléklettel. (Bolti ára 2·80 P.) **Pontértéke: 5.**

203. **Pauler Ákos:** *Bevezetés a filozófiába.* Tudományos gyüjtemény. 268 l. (Bolti ára 6·40 P.) **Pontértéke: 8.**

204. **Dékány István:** *Bevezetés a társadalom lélektanába.* Szociálpszichológia. **2 pont.**

205. **Gaál István:** *A föld története.* Történelmi geológia. **2 pont.**

206. **Irk Albert:** *A Nemzetek Szövetsége.* **2 pont.**

207. **Nagy József:** *Az ethika alapvonalai.* **2 pont.**

208. **Nagy József:** *A psychologia főkérdései.* **3 pont.**

210. **Alfredo Panzini:** *Xantippe.* Regény. Olaszból ford. Lukits—Várkonyi. Kötve. **3 pont.**

211. **Hunyady József:** *A magyar könyvkötés művészete a mohácsi vészig.* 111 o. 12 szövegképpel és 24 táblával. (Bolti ára 10 P.) **Pontértéke: 18.**

212. **Arany János Összes Prózai Művei és Műfordításai.** Az Összes Költeményeivel azonos kivitelben, bibliapapíron. Vk. (Bolti ára 22 P.) **Pontértéke: 40.**

213. **Genthon István:** *Az esztergomi főszékesegyházi kincstár.* Lepold Antal esztergomi prelátus-kanonok előszavával. 32 lapos melléklettel. (Bolti ára 2·80 P.) **Pontértéke: 5.**

214. **Szende Zoltán:** *A magyar katasztrófa 1918—19.* A történelmi Magyarország utolsó korszaka és összeomlása a nagy világégésben. III. bővített kiadás. (Bolti ára 3·60 P.) **Pontértéke: 7.**

215. **Zboray Ernő:** *Tizenöt év Jáva szigetén.* 315 oldal, 96 műmelléklettel, 106 nagyobbrészt eredeti képpel. (Bolti ára 11 P.) **Pontértéke: 14.**

217. **Az otthon és gazdasága.** Szerkesztette: *Gombocz Endre.* Gyakorlati tanácsadó a családi ház építésének, felszerelésének, kert- és állatgazdaságának kérdéseiben. 800 oldal. 192 rajzzal a szöveg között. Vk. (Bolti ára 6 P.) **Pontértéke: 8.**

218. **Rapaics Rajmund:** *A magyarság virágai.* A virágkultusz története. 423 oldal. 4 színes műmelléklettel, 14 táblával és 125 szövegrajzzal. Vk. (Bolti ára 7 P.) **Pontértéke: 10.**

219. **Fári—Vermes:** *A fényképezés új útjai.* 199 oldal. 1 színes táblával, 70 eredeti ábrával és fényképpel. (Bolti ára 6·50 P.) **Pontértéke: 13.**

220. **Rados Jenő:** *Magyar Oltárok.* Fólió alakú könyv. 91 szöveglap és CLXXI tábla. (Bolti ára 28 P.) A Magyar Könyvbarátok Szent István-évi ajándéka. Fbk. **Pontértéke: 25.**

221. **Várdai Szilárd:** *Magyar népi díszítő művészet.* 18 rajzzal, fólió alakban, mappában. (Bolti ára 10 P.) **Pontértéke: 20.**

222. **Szabó István Andor:** *Gondolattöredékek.* (Bolti ára 1·50 P.) **Pontértéke: 3.**

223. **Palotay Gertrud:** *Magyar népviseletek.* Konecsni György rajzaival. (Bolti ára 5 ~~P.~~) **Pontértéke: 10.**

225. **Arvi Järventaus:** *Kis falu a világ végén.* A világhírű finn író nagy sikert adatott regénye. Vk. (Bolti ára 4·80 P.) **Pontértéke: 9.**

226. **Deér József:** *Pogány magyarság — keresztény magyarság.* A kiváló történész rendkívül nagyjelentőségű könyve. Vk. (Bolti ára 4·80 P.) **Pontértéke: 8.**

228. **J. Huizinga:** *A holnap árnyékában* című munkája szinte kiegészítője Ortega művének. A mai kultúrélet diagnózisát adja könyvében a világhírű holland tör-

Diárium 1939.

ténettudós, s kifejezi rendületlen bizalmát a jövő fejlődésében. Vk. (Bolti ára 5·40 P.)
Pontértéke 10.

231. **Ybl Ervin:** *Mesterek és mesterművek.* Finom műízléssel és tudományos alapossággal megírt könyv a nagy mesterek nagy alkotásairól és sok elfeledett remekműről. Fvk. (Bolti ára 12 P.)
Pontértéke: 16.

232. **Ráskay Ferenc:** *Áram a tengerben* (Jászai Mari rajzi regénye). Jászai Mariról, minden idők legnagyobb magyar tragikájáról szól ez a könyv, életének egyik legérdekesebb részletét mondja el. Vk. (Bolti ára 4·80 P.) **Pontértéke: 10.**

233. **Catullus összes költeményei.** Fordította: *Devecseri Gábor.* Kétnyelvű kiadás, mely az antik költő csodálatos szépségű verseinek remekbekészült fordításait adja. Vk. (Bolti ára 7 P.)
Pontértéke: 14.

234. **Say Géza:** *A barokk Székesfehérvár.* Színes és élvezetes tanulmányban számol be Székesfehérvár gazdag barokk korszakáról a szerző, 32 egészoldalas képpel. (Bolti ára 2·80 P.) **Pontértéke: 5.**

236. **Dudichné-Vendl Mária** és **Koch Sándor:** *Drágakövek, különös tekintettel a mesterséges ékkövekre.* Ez a hatalmas, gazdagon illusztrált mű a nagyközönség számára ismerteti a drágakövek fizikai és kémiai tulajdonságait. Vk. (Bolti ára 10 P.) **Pontértéke: 14.**

237. **Entz Géza** és **Soós Lajos:** *Élet a tengerben.* 500 oldalas kötet, rengeteg képpel díszített könyvben szervesen összefüggő fejezetekben vonulnak el előttünk a tenger csodálatos élettájai és szervezetei. Vk. (Bolti ára 8 P.) **Pontértéke: 16.**

238. **Kendall J.:** *Az atómok világában.* Ez a tréfás ötletekkel és világos hasonlatokkal gazdag könyv a művelt közönséget szándékszik bevezetni a kémia érdekes világába. 16 rajz és 45 tábla díszíti a könyvet. Vk. (Bolti ára 7 P.)
Pontértéke: 14.

239. **Lovassy Sándor:** *Magyarország gerinces állatai és gazdasági vonatkozásaik.* Nélkülözhetetlen könyve ez a mezőgazdának, erdésznek, halásznak, vadásznak, kertésznek és tanárnak. Vk. (Bolti ára 10 P.) **Pontértéke: 20.**

240. **Molisch, Hans:** *A felkelő nap országában.* A világhírű szerző Japán természetvilágát és népét ismerteti ebben a munkában közvetlen tapasztalatainak és élményeinek alapján. Fv. (Bolti ára 3 P.)
Pontértéke: 6.

241. **Szabó Zoltán:** *Az átöröklés.* Az általános örökléstudomány elemei, figyelemmel a gazdasági és orvostudományi vonatkozásokra. (Bolti ára 20 P.)
Pontértéke: 40.

242. **Gróf Széchenyi-Walkenstein Ernőné:** *A törpe gyümölcsfák ültetése és gondozása.* A gyümölcstermesztők számára nélkülözhetetlen könyvnek ez már a harmadik átdolgozott kiadása. (Bolti ára 7 P.)
Pontértéke: 14.

243. **Kispéter Miklós:** *A győzelmes film.* A mai idők új művészetéről, a filmről írt nagyszerű kötet rengeteg illusztrációval. (Bolti ára 8 P.)
Pontértéke: 10.

244. **Császár Elemér:** *A Röntgen-sugárzás és gyakorlati alkalmazása.* Vk. 504 l. 359 kép. (Bolti ára 10 P.)
Pontértéke: 14.

245. **Behyna Miklós:** *Az akvárium élővilága, berendezése és gondozása.* Második bővített kiadás. 212 l. 2 színes műmelléklet. 156 kép. Vk. (Bolti ára 8 P.)
Pontértéke: 16.

246. **Magyary Zoltán:** *Amerikai államélet.* A közigazgatás útja az Északamerikai Egyesült Államokban. Vk. 302 l. (Bolti ára 5·60 P.) **Pontértéke: 12.**

247. **Kosáry Domokos:** *A Görgey-kérdés és története.* Történelmünk egyik legérdekesebb kérdése modern megvilágításban. Vk. 328 l. (Bolti ára 8·60 P.)
Pontértéke: 12.

248. **Makkai János:** *A háború utáni Magyarország.* Országunk mai helyzetének, társadalmának képe. Vk. 214 l. (Bolti ára 5·60 P.) **Pontértéke: 8.**

249. **Goethe:** *A bűnrészesek.* Fordította: Bardócz Árpád, Santhó Miklós rajzaival. Fűzve. (Bolti ára 2 P.) **Pontértéke: 4.**

251. **Szabó Zoltán:** *Cifra nyomorúság.* A Cserhát. Mátra és Bükk földje és népe. Vk. 282 l. 30 fényképfelvétellel. (Bolti ára 6 P.) **Pontértéke: 11.**

252. **György Lajos:** *Világjáró anekdóták.* A halhatatlan frisseségű magyar anekdótakincs válogatott gyüjteménye, tudományos magyarázatokkal. Sch. Kovács Kálmán remek rajzaival. (Bolti ára 6 P.)
Pontértéke: 8.

253. **Hóman Bálint:** *Szent István.* A nagy magyar történész ünnepi nagy munkája Szent István eszten-

Bőrtűs kehely, Celldömölk, XV. sz. vége
(Az Evangélikus Országos Múzeumból)

Ón úrvacsorai kanna, soltvadkerti evangélikus egyházközség, 1800
(Az Evangélikus Országos Múzeumból)

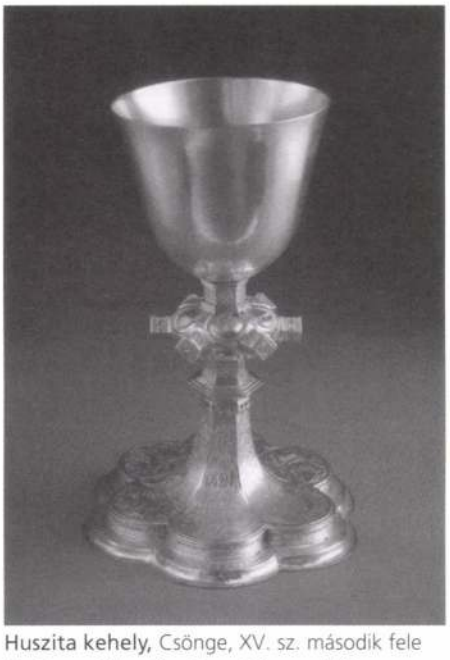

Huszita kehely, Csönge, XV. sz. második fele
(Az Evangélikus Országos Múzeumból)

Eddig ismeretlen József Attila kézirat került a szegedi Móra Ferenc Múzeum birtokába

Egy aukción sikerült megszerezni a Móra Ferenc Múzeum számára a szakemberek által sem ismert *József Attila* verset. A költő egy 1925-ben publikált, *Ady Endre* versfordításokat tartalmazó kiadványba írta bele a „Klasszicizmus 3 rímmel" című költeményét.

Lengyel András irodalomtörténész szerint József Attila alighanem baráti társaságban kapta ezt a kis füzetet, amelybe ott helyben rögtönözve jegyezte fel a *Babits Mihályt* fricskázó avantgard alkotást. A fiatal költő számára egy ideig Babits egyfajta „apapótlékot" jelentett, a későbbiekben viszont szembefordult vele. A most előkerülő szösszenetet ironikusan egykori mesterének ajánlja és Babits Mihály klasszicizáló stílusát tűzi tollhegyre.

Az ismeretlen vers felbukkanása segítséget jelentett a kutatóknak a József Attila életrajz pontosításában is. A korábbiakban ugyanis úgy gondolták a szakértők, hogy 1925 karácsonyán az ifjú művész Bécsben tartózkodott. A „Klasszicizmus 3 rímmel" című költeményt azonban egészen biztosan Budapesten írta, hiszen a keltezés és a dátum is szerepel a feljegyzésben. Így tudhatták meg az irodalomtörténészek, hogy József Attila az ünnepeket Magyarországon töltötte.

József Attila 1925 nyaráig tartózkodott Szegeden egyetemi hallgatóként, ezt követően ment ki Bécsbe tanulni. Az előkerült alkalmi vers azért is különösen érdekes, mert ez a költemény stíluskészletét tekintve lényegében lezárja a költő szegedi szerzői korszakát.

Magának a kéziratnak a több évtizedes történetéről egyelőre keveset tudnak a kutatók. Annyi bizonyos, hogy a Központi Antikvárium árverésén néhány hónappal ezelőtt bukkant fel a darab. *Vörös Gabriella* megyei múzeumigazgató eljárásának köszönhetően a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma biztosította a szükséges forrásokat ahhoz, hogy a Móra Ferenc Múzeum Irodalomtörténeti Gyűjteményébe kerülhessen az értékes dokumentum. Lengyel András irodalomtörténész gondozásában a közeljövőben jelenik meg a vers és a hozzátartozó irodalmi elemzés.

Medgyesi Konstantin

Egy évszázad közlekedési plakátjai

Közlekedési Múzeum
2004. július 11-ig

Ha plakátról van szó, a közlekedés ágazataiból elsősorban a személyszállítás a téma, hiszen a plakát a nagyközönség, az utca embere felé fordul. A nagy ipari, külkereskedelmi cégek, a közgazdaság szintje a reklám más formáit követeli meg, bár elvétve találunk plakátot a teherszállításról is. Az utca embere felé két fő érvet állít a közlekedést szorgalmazó plakát: az utazás élményét vagy a takarékosság lehetőségét.

Ezt támasztja alá a kép és a szöveg. Az élmény a táj vagy a műemlékek formájában jelenik meg, lehetőleg látványos, csábító formában. A mindenkori divat és ideálok erősen befolyásolják, hogyan és mi jelenik meg. A vonzó látvány kiegészítője vagy központba állított szereplője az utazás, élménygyűjtés közben ábrázolt ember, szintén a divat, a megcélzott közönség ízléséhez alkalmazkodó megválasztásban. Felváltva kerül előtérbe hol a természetes életmód, a sportos ember, hol a kifinomult módon kulturálódó, kényelemkedvelő elegáns polgár típusa.

A plakátokon gyakran megjelenített élmény még az autó csodája, a sebesség élvezete. Már a tízes évektől állandó téma ez Magyarországon is, ahogy Európa-szerte, a kiállításon *Manno Miltiadesz* 1913-as Tátra-Adria versenyének plakátja képviseli a szédítő kék csúcsok között hajtűkanyarokon száguldó, erős rövidülésben ábrázolt autót erőteljes sárga foltjával. Szintúgy látványba kívánkozik a repülés csodája. A kiállításon kicsi, de hatásos, a felhők festői játékát ábrázoló plakát képviseli 1922-ből. Az ugyanebben a témában 1954-ben készült MASZOVLET plakát nem a felhőkön átsuhanó, hanem a földön álló gépet ábrázolja. A gép masszív formái ellenére sem statikus ez a kompozíció, az áramvonalas forma és a diagonális beállítás jól érzékelteteti a gépóriásban rejtező mozgás potenciált.

Farkas plakátja (Budapest Wien. Kombinierte Fahrt) több közlekedési forma együttes ábrázolásával a technika csodájával csábítja utazásra nézőit. A konstruktivizmus technika imádata szellemében és ennek a stílusnak az egzakt formáit felhasználva ábrázolta a művész a vonatot, a repülőt és a hajót. Farkas jól ismert, mint kiváló Modiano plakátok tervezője 1929–1930 fordulóján, s öröm látni munkáját egy más témában.

A közlekedési cégek közül a MÁV nemcsak nyilvánvalóan tudatában volt a reklám óriási jelentőségének, hanem meg is becsülte az általa megrendelt grafikák művészi értékét: ezt tanúsítja a plakátok, hirdetések újrafelhasználása naptárakban, ajándék reklám-albumokban. Egyre ismertebb lesz a Modiano cigarettapapír gyártó cég hasonló szerepe, amely 1920-as évek végén több kiadványban közölte a reklámkampányai során készült művészi terveket – itt az idő, hogy a MÁV mint a színvonalas reklámgrafika nagy megrendelője szintén ismertté váljon. /.../

A mindenkori közlekedési plakátok ősei az Osztrák-Magyar Monarchia területén a fürdővárosok, szállodák reklámjai, melyek a MÁV-val közösen kerültek kiadásra és terjesztésre. Jellegzetes elemük a kis térkép, ami zárványként illeszkedik az üdülőhelyeket madártávlatból ábrázoló képbe vagy a gyógyulni vágyók illetve üdülők idillikus csoportjeleneteibe. Ezen a kiállításon jól látható, hogy 1929-ben még mindig él ez az archaikus elrendezés. Ez is mutatja, hogy a reklám eszköze nemcsak a meglepetés, hanem a megszokás. A jól ismert dolgok közegében nő a néző otthonosság érzése, biztonságérzete. A bölcs megrendelő és a rátermett grafikus gondosan adagolja az újdonság és az ismert elemek mindenkor megfelelő arányát. A vizuális meglepetést ezen a kiállításon a „filléres vonatokat" hirdető 1932-es plakát képviseli, melyen az árengedményre utaló „75%" feliratba szinte berobban egy szembe száguldó vonat. Manno Miltiadesz említett plakátja a hajtűkanyarokban csúcsok között száguldó autóval szintén ezt a típust képviseli.

Igényes megrendelője volt a plakátnak a harmincas évek elején a MFRT, több pályázatot hirdetett. A kiállításon *Konecsni György* hajózást népszerűsítő grafikai remeke tanúsítja ezt.

A közlekedés hirdetése gyakran párosul a turizmussal, a harmincas évek reklám szakirodalmában „csoportos reklám"-nak nevezett módszer szellemében. Nem véletlen, hogy itt is találkozunk *Molnár C. Pál* egy plakátjának reprodukciójával (Balaton). Ő és *Bortnyik Sándor* képviselték idegenforgalmi plakátokkal Magyarországot az 1933-as milánói triennálén, s Bortnyik is készített reklámot a MÁV kedvezményes járataihoz 1932-ben. Ezeket közölte a The Studio folyóirat Angliában. A csoportos reklám jegyében születtek olyan kampányok is, mint aminek termékeit a kiállításon is láthatjuk *Pólya Tibor* temperával megfestett formájában: „Utazgassunk hazánk földjén" (1940). Az 1950-es években hasonló kampány zajlott „Ismerd meg hazádat" szlogennel, *Papp Gábor* és *Reich Károly* részletezően leíró tájképeivel.

A plakátok segítenek megismerni a MÁV új arculatát az 1970-es években, amely professzionális tervezők csapatmunkája, *Balogh István* főiskolai grafikus tanár és növendékei készítették. A Mahart *Molnár Kálmán*ra bízott egy sorozatot, ami szintén arculatteremtő jellegű. A Malévot az 1960-as évek végén kiemelkedő plakátok hirdették a pop art jegyében, *Máté András* kezéből. A kiállításon későbbi, a hetvenes évek második felétől népszerűvé lett fotós típusú plakát látható. A nyolcvanas évekre jellemző tipográfiája ma már túlhaladott, de éppen ezért benne van a kor íze. Kár, hogy nem képviseli plakát a jelenleg érvényes, *Zsótér László* által tervezett Malév arculatot.

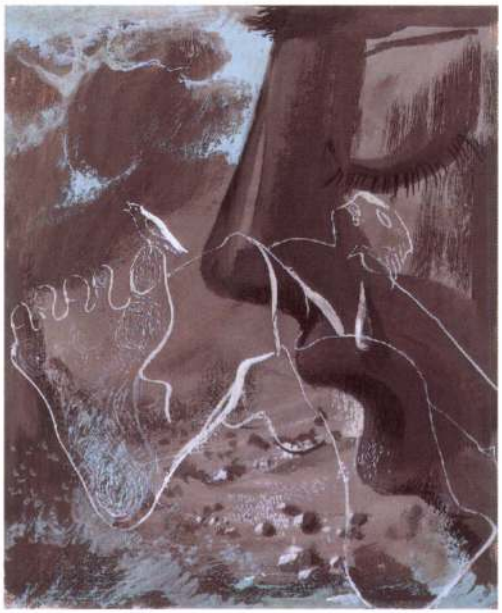

ÁLOM, vegyes technika, 16×14 cm

VÁRAKOZÁS, vegyes technika, 31×27 cm

Tisztelettel meghívjuk

KONECSNI GYÖRGY

grafikusművész kiállításának
MEGNYITÓJÁRA

2000. február 17-én 18 órakor
a
FERENCZY GALÉRIÁBA.

A kiállítást megnyitja:
Bakos Katalin
művészettörténész

MÁRFFY ÉS TÁRSA AUKCIÓSHÁZ
1053 Budapest, Ferenczy I. u. 28.
Tel.: 318 1007

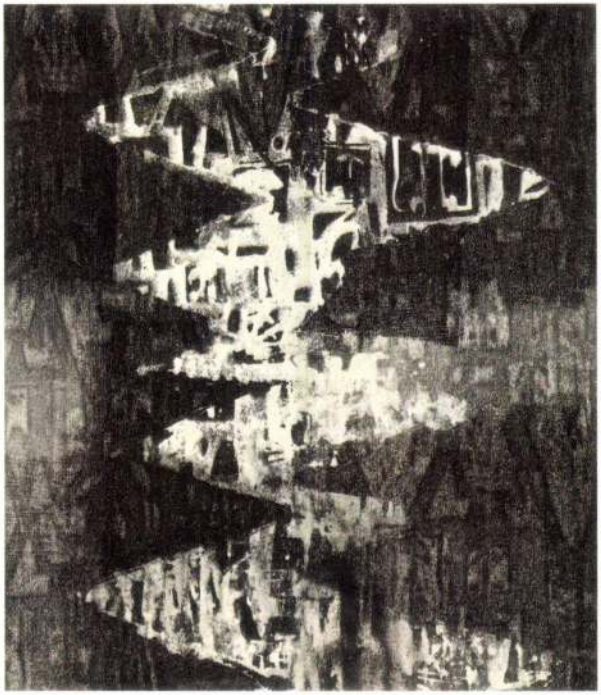

VISSZATÜKRÖZŐDÉS, monotipia, 29×26 cm

KONECSNI GYÖRGY

(1908–1970)

grafikusművész kiállítása

a

FERENCZY GALÉRIÁBAN

2000. február 17– március 3.

Konecsni

SEPARATUM

ACTA HISTORIAE ARTIUM

ACADEMIAE SCIENTIARUM HUNGARICAE

TOMUS XVII FASCICULI 3—4

S. LÁNCZ

GYÖRGY KONECSNI

BUDAPEST
1971

GYÖRGY KONECSNI

par

S. Láncz

C'est au début des années 1930 que György Konecsni, l'artiste qui nous a prématurément quitté, a commencé sa carrière à essor rapide. L'époque de ses premières activités a été celle d'un nouvel épanouissement de l'art de l'affiche en Hongrie. Au temps de la République des Conseils, en 1919, l'affiche avait tenu un rôle politique de prime importance; les artistes radicaux et révolutionnaires du Groupe des Huit et de celui des Activistes s'y étaient consacrés. Une fois les premières années de la contre-révolution passées, le renouveau de l'affiche se rattacha aux noms de Sándor Bortnyik et de Róbert Berény rentrés d'émigration vers le milieu des années 20, ainsi qu'à celui de Gusztáv Végh. Après 1930, c'est l'art de ceux-ci que le jeune Konecsni a continué en réalisant une somme de leurs acquisitions artistiques, puis en ouvrant, avec un dynamism espécifique, des perspectives nouvelles. L'art de Konecsni s'est constamment régénéré, s'est enrichi d'influences diverses, tout en conservant son ton bien personnel, son autonomie. Les activités de Konecsni représentent un chapitre marquant de l'histoire de l'art de l'affiche, de l'art graphique appliqué: ce qu'il a créé s'avère de valeur durable, de même que son œuvre pédagogique. Mais nous ne saurions oublier ses tableaux non plus, ni ses peintures dites murales, ou ses illustrations. Pour simplifier la présentation, nous allons, cependant, les traiter à part, bien que la chronologie désire leur étude parallèle.

* * *

Le but de l'art de l'affiche est de populariser des produits matériels ou spirituels, des idées politiques, d'attirer l'attention sur des événements d'intérêt public, d'organiser des mouvements sociaux. L'affiche moderne — celle comprise au sens donné de nos jours au terme — a cent années: c'est en 1867 que Jules Chéret a produit sa première affiche en couleur à propos de Sarah Bernhardt dans «La Biche au Bois». Avec Manet (affiche pour le livre *Les chats* de Champfleury en 1868), Toulouse-Lautrec (Le Moulin Rouge — 1891) et Bonnard (La Revue Blanche — 1894), le genre faisait immédiatement son entrée dans l'histoire de l'art. Pendant un temps, on lui a donné la dénomination d'«art de la rue» ce qui précise deux de ses traits caractéristiques: l'affiche s'adresse aux masses (avec toutes les conséquences que cela comporte) et, dans ce domaine, seuls les œuvres murales et les monuments peuvent rivaliser avec; elle reste en liaison étroite avec la tournure prise par la peinture, ses modifications de forme. Au tournant de notre siècle, le modern style a fortement influé sur le style de l'affiche; il en fut de même, à la suite de la Grande Guerre, pour le Bauhaus, ses principes esthétiques puritains, sa pratique constructiviste. Parallèlement, la Neue Sachlichkeit exerçait son effet avec ses objets mis crûment au premier plan, ainsi que le surréalisme, avec sa méthode de créer des corrélations choquantes. Au cours de ce processus, les grandes figures de l'art de l'affiche jouèrent un rôle de plus en plus prépondérant et leurs activités déterminèrent l'évolution même du genre.

C'est dans cette période que l'affiche hongroise aussi atteignit à sa maturité. Cela a été dû, de manière décisive, au vaste essor artistique de 1919, ainsi qu'au renflouement, vers les années 25, de la vie commerciale en Hongrie et à l'importance croissante prise par la publicité, dont l'organisation fut assumée d'abord par le *Magyar Grafika* (Art graphique hongrois) fondé par Károly Rosner, puis — à partir de 1928 et pendant dix années — par le *Reklámélet* (Vie publicitaire). C'est au printemps de 1930 qu'eut lieu la première exposition des Artistes graphiques et de la Publicité en Hongrie; à cette occasion, on put voir défiler, pour la première fois, les dessinateurs publicitaires les plus en vue du pays. Comme Iván Hevesy le constata, trois artistes dominaient in-

Fig. 1. Konecsni: Savon Flóra I., 1935

contestablement la cohorte: Róbert Berény, Gusztáv Végh et Sándor Bortnyik. Il y a nombre d'affinités dans les œuvres des deux premiers: tous les deux offrent, dans une présentation graphique, des préoccupations d'ordre pictural, accordent une grande importance à la thématique, au contenu littéraire, illustratif, anecdotique. De la sorte, dans le domaine du style, ils établissent la liaison entre l'affiche française plus picturale et spirituelle (ou, tout au moins, de style pointu) et l'affiche allemande plutôt tournée vers le dessin et les fins de publicité. A leurs côtés, les ouvrages de Bortnyik représentent le style graphique pur et absolu («sachlich»); ils s'apparentent aux produits de la tendance allemande vouée au mot d'ordre du nouveau chosisme, tout en nous réservant des émotions picturales aussi, puisque leur point de départ n'est pas un rendu astucieux des figures de l'affiche, mais les possibilités graphiquement picturales de la composition, des effets de couleurs et de formes. Avec ces trois artistes marquants, on pouvait voir encore, à cette exposition, Lajos Kassák, Gyula Kaesz, Albert Kner et la jeune génération, dont les promesses de l'école Bortnyik.

Mentionnons également István Irsai qui fut, après Lajos Kozma, le deuxième architecte hongrois à se mettre en valeur dans l'art graphique hongrois. Ses affiches sont les manifestations les plus nettes de la « Neue Sachlichkeit » dans notre pays; leurs éléments principaux sont la ligne et le plan, leur essence est le dessin débarrassé de tout motif ornemental, de toutes fioritures.

Sándor Kiss résume comme suit, dans son étude, la situation historique du moment: « Le style autonome de l'affiche est approché du plus près par le constructivisme, mais la rigidité et la propension au mécanisme de celui-ci rendent impossible toute évolution . . . il faut réaliser une synthèse des résultats acquis à ce jour qui réunisse les éléments émotionnels du naturalisme illustratif, le caractère décoratif du naturalisme graphique et l'intense accent d'authenticité du naturalisme pictural à la simplicité tendant à l'essentiel de l'affiche constructive et aux richesses de tons, de formes de la nouvelle peinture. Cette synthèse doit non seulement réfléchir les résultats acquis, jusqu'ici, par l'art de l'affiche hongrois, mais elle

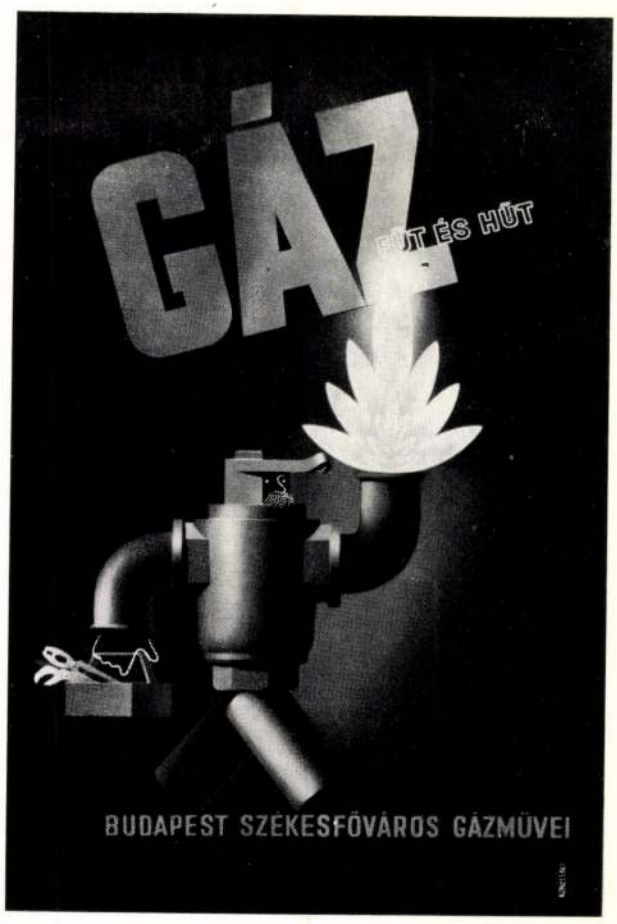

Fig. 2. Konecsni: Le gaz chauffe et réfrigère, 1937

doit être aussi, simultanément, de notre temps et différente de l'art de l'affiche antérieur.» Telle était la tâche qui incombait à György Konecsni.

György Konecsni a fini ses études à l'Ecole nationale des Beaux-Arts de Budapest dans la classe de Rudnay et son intérêt s'est immédiatement manifesté à l'égard de l'affiche, de la publicité. Son premier succès date de 1932, quand — au concours de la Foire Internationale de Budapest — il fut distingué d'un prix pour l'arrangement économique des vitrines, des rayons, des comptoirs, ainsi que pour la solution d'un haut niveau artistique d'un décor orné des motifs de diverses marchandises. La même année, il gagnait le concours des Assurances Sociales pour la prévention des accidents et le premier prix du concours d'affiche des thermes Gellért, Széchenyi et Rudas, ouvrant par cela une voie nouvelle au genre en Hongrie. La surface de l'affiche *Gyógyvízben fürödj* (Baigne-toi dans de l'eau thermale) est divisée en deux: d'un côté, devant un fond noir, une statue antique d'une chaude blancheur et d'un effet plastique avec des teintes d'un gris neutre; de l'autre, symbolisant la santé, le serpent se lovant autour du bâton d'Esculape apparaît en silhouette dans la main d'une figure féminine présentée par le même procédé. En bas, l'espace s'ouvre sur des taches d'un bleu-vert froid; l'une de celles-ci s'éclaboussant rend sensible un corps qui pique une tête dans l'eau. Sur cette affiche, la composition constructive s'unit au rendu pictural qui utilise la perspective aussi et tout cela s'accompagne d'une palette hautement sensible, évoquant sans faiblesses l'atmosphère voulue. Cette œuvre nous permet de saisir les qualités de Konecsni: l'utilisation assurée des «signes», la compréhension instinctive du langage de l'affiche, le choix soigneux des couleurs peu nombreuses, mais frappantes. Tout cela le rattache aux maîtres importants, à l'époque, de l'affiche française.

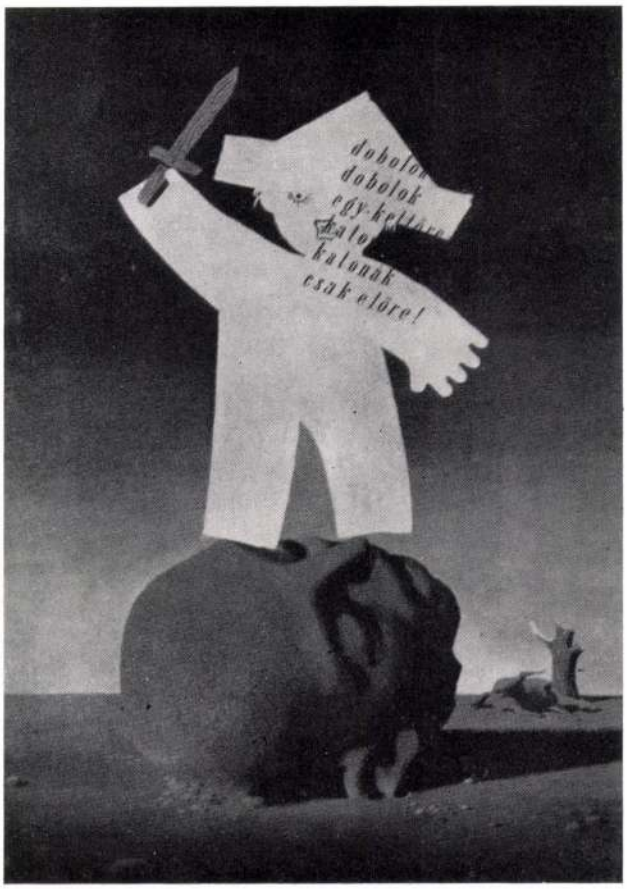

Fig. 4. Konecsni: Je bats le tambour, je bats le tambour, 1945

Fig. 3. Konecsni: Aquárium, 1937

Il ne nous est pas donné de suivre pas à pas, dans tous ses détails, l'œuvre de György Konecsni — nous nous contenterons donc de parler de quelques-unes de ses créations qui ont déjà rang de classiques. La première période de sa carrière va de 1932 à la libération. Les œuvres alors réalisées se rangent — grosso modo — en quatre catégories

Fig. 5. Konecsni: Encore et toujours, 1945

plus importantes: affiches commerciales, affiches touristiques, affiches diverses et autres ouvrages graphiques: timbres, jaquettes, illustrations de livres.

Ses affiches commerciales se signalent par leur esprit d'à-propos. «L'affiche doit vendre la marchandise» — disaient, dans ce temps, les spécialistes de la publicité. Il était essentiel que le nom, la marque ou l'image du produit se grave dans la mémoire de l'acheteur et le texte — partie intégrante de la composition dans ses formes et couleurs — devait être lapidaire, frappant. Il est notoire que dans le tumulte de la rue de l'ère moderne, l'œil du passant entraîné à toute allure ne peut percevoir plus de cinq mots sur une affiche. Konecsni satisfait intégralement ces exigences depuis son affiche Modiano en 1932 jusqu'à celle de la boisson rafraîchissante Balilla en 1940. (Les premiers temps, il avait travaillé en commun avec György Kling pour les affiches commerciales et avec Antal Fery pour celles touristiques.) Quelques-unes de ses réussites marquantes: *Itt a tél, Dorogi brikett* (Voici l'hiver, Boulets de Dorog, 1934) avec le mot Dorog qui se répète six fois, passant du gris au rouge incandescent et disposé en forme de poêle (utilisation conjointe de la photographie et du procédé graphique); *Kakas paszta a ragyogó cipõ titka* (Le cirage Kakas: le secret des souliers brillants, 1935) avec un coq formé des demi-cercles d'une boîte à souliers découpée en deux; *Flóra szappan I.* (Savon Flóra I, 1935) avec deux corbeaux noirs en vol et un corbeau blanc tenant dans son bec une boîte de savon Flóra; *Flóra szappan II.* (Savon Flóra II, 1935) avec un baquet voguant sur une mer de mousse de savon, une chemise d'un blanc immaculé séchant au vent et lui servant de voile; *Gáz fűt és hűt* (Le gaz chauffe et réfrigère, 1937), dont le petit bonhomme en tuyaux assemblés, emboutis est, peut-être, la publicité commerciale la plus spirituelle de toute l'époque avec son dessin concis et ses couleurs caractéristiques.

Quant aux sujets les affiches touristiques puisent à une même source: la mise à profit de la beauté, de l'attrait du paysage et de l'art folklorique vivant. Naturellement, les variations possibles sont nombreuses, mais l'essentiel reste le rendu pictural très attirant, s'adressant aux sentiments. *Bakony* (Le Bakony, 1936) retient l'œil par l'image d'un chevreuil traversant à toute allure un paysage de prés et de forêts ensoleillé; *Wegry* (Hongrie, 1936) nous présente la jeune paysanne portant du raisin et le gardien de chevaux (csikós) sur son cheval, tous les deux en costume régional; *MALÉRT* (Compagnie hongroise de transport aérien, 1939) montre un minuscule cavalier sous un avion brun qui survole un immense herbage vert; *Rimóci menyecske* (Jeune femme de Rimóc, 1940) montre une jeune paysanne palocze à diadème et tenant un broc; *Ungarn* (Hongrie, 1940) présente une jeune paysanne en costume régional, élevant au-dessus de sa tête un papillon aux ailes étalées; *Puszta* (La Puszta, 1940) laisse voir des chevaux galopant dans une plaine qui s'étend à l'infini avec, à l'avant-plan, une grande fleur de cierge de Notre-Dame. Chacune de ces affiches choisit un motif attrayant, une curiosité qui permet de saisir pourquoi le pays vaut la peine d'être visité. Ces œuvres ont assuré un retentissant succès international à leur auteur. En 1936, une affiche représentant une paysanne matyó avec un papillon a remporté le premier prix du concours organisé à Rome par le Conseil Général du Tourisme International (cette œuvre était réalisée en

commun avec György Kling). La même année, *Hortobágy* — un canard sauvage prenant son vol et, à l'arrière-plan, un troupeau de bœufs au pâturage — a gagné le titre de la plus belle affiche de l'exposition Internationale d'Affiches Touristiques de Budapest (cette œuvre a été réalisée en commun avec Antal Fery). En 1966, le Bureau de Tourisme du département de Hajdú fit réimprimer cette feuille et la présenta à l'exposition internationale d'affiches de Barcelone. Entre temps, il avait remporté le premier prix de la Fédération Internationale: la belle coupe d'or offerte par le souverain d'Égypte Fouad (Lausanne, 1938), le Grand Prix de la Triennale de Milan (1940), le premier et le troisième prix de l'Exposition Internationale d'Affiches et de Photos Touristiques à Budapest (1941).

Nous avons déjà fait mention de deux œuvres à ranger dans la catégorie des affiches diverses: celle de la prévention des accidents et celle des eaux thermales de la capitale. Parmi les ouvrages qui leur firent suite, rappelons: *Állatkert* (Zoo, 1937), primé et connu comme l'« affiche au zèbre » et *Aquárium* (1937), ainsi que *Helyezze pénzét búzakötvénybe* (Placez votre argent en bons de blé, 1943). En 1939, à l'intention des P. T. T. de Hongrie, Konecsni a gravé une série de timbres représentant les grandes figures féminines de l'histoire nationale; en 1940, il a donné les timbres émis dans la campagne de soutien « Pour l'Art Hongrois ». A l'Exposition Mondiale de Paris, en 1937, les deux murs longitudinaux de la salle du tourisme au pavillon hongrois étaient ornés des peintures de György Konecsni et lui valurent un Grand Prix et un Diplôme d'honneur. En 1943, avec l'architecte István Fekete et l'artiste graphique Pál Szücs, il prépara les projets du pavillon hongrois de l'Exposition de Barcelone et les réalisa en style folklorique.

Qu'est-ce qui caractérise cette période de la carrière de György Konecsni? Plus haut, nous avons déjà dit qu'à l'aide d'un seul « signe », d'une seule image il était toujours en mesure d'exprimer quelque chose de général. Cela devint une de ses qualités fondamentales surtout dans la période suivante, celle d'après 1945. Pour l'instant, ses œuvres étaient à effet pictural: il appréciait les contrastes du clair-obscur et fondait ensemble à touches floues les surfaces confrontées; ses formes étaient vigoureusement modelées, il avait un goût spécial pour mettre en harmonie les couleurs; sa composition était toujours d'un jet, bien agencée, la surface était économiquement répartie, l'essentiel étant mis en évidence par le coloris; enfin, les caractères du texte s'intégraient parfaitement à l'ensemble; il appréciait, au début, les caractères droits et grotesques, puis passa aux caractères romains à fin tracé.

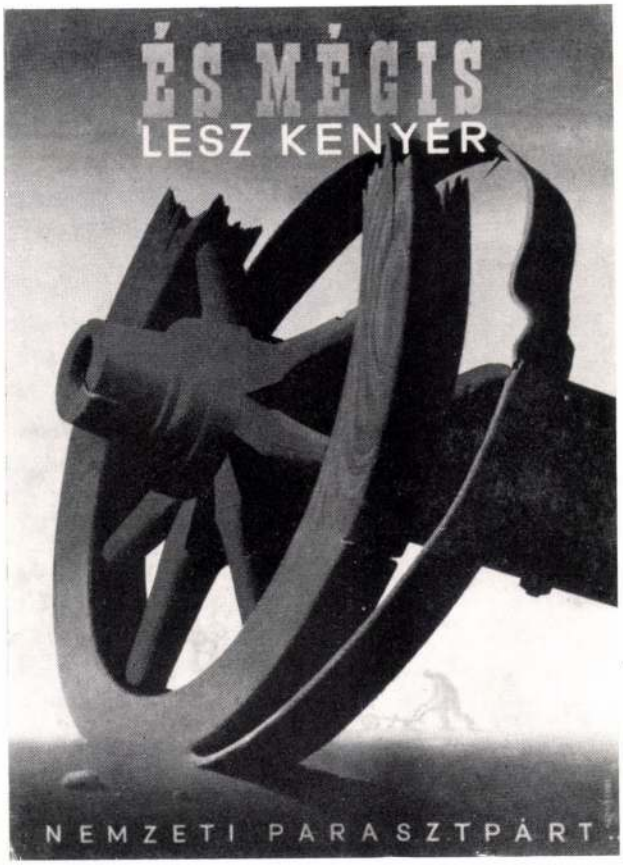

Fig. 6. Konecsni: Malgré tout, nous aurons du pain, 1945

* * *

La libération amena de nouvelles tâches pour les artistes graphiques de publicité, dont György Konecsni. La période allant de 1945 à 1949 a été de caractère transitoire dans les beaux-arts aussi; elle se rattache à la période d'avant la libération, car c'est maintenant que se développent des tendances qui ont pris leur départ dans la seconde moitié des années 30 (la deuxième vague de l'avant-garde, par exemple) et parce que la peinture de la post-école de Nagybánya continue à fleurir. D'autre part, de nouvelles tendances voient le jour, devant être rangées dans le domaine du nouvel art libéré, cela avant tout dans la statuaire monumentale et dans notre art de l'affiche. Kassák avait noté, dès 1916, sur les colonnes de la

Fig. 7. Konecsni: Vite, donne, viens en aide, 1946

revue *Ma* (Aujourd'hui) que l'affiche est la forme de manifestation artistique de tout premier ordre d'une nouvelle collectivité. En 1919, elle avait, effectivement, tenu le rôle de « grand art ». Il en fut de même entre 1945 et 1949: les tâches révolutionnaires de la réforme agraire, de la reconstruction, de la lutte pour le pouvoir l'élevèrent au rang de véritable besoin social. A défaut — momentané — de possibilités monumentales, c'était l'affiche qui assumait la fonction de transmettre, de manière accessible à tous, le message progresiste à diffuser parmi les larges masses (bien que, au cours des campagnes de propagande électorale, elle ait, plus d'une fois, popularisé des idées rétrogrades aussi). C'est l'alternative, voire même la nécessité d'un art monumental conforme à l'esprit de l'époque, d'un art nouveau et représentatif qui s'expriment dans l'art de l'affiche de ces années.

Cependant, malgré nombre de ressemblances, la période en question a fondamentalement différé de 1919 du fait qu'elle n'avait pas été précédée d'un renouveau politique et, en conséquence, artistique comme celui du Groupe des Huit ou du Groupe des Activistes. Ce fut pour cela que, tandis qu'en 1919 les affiches avaient été l'œuvre de *peintres* participant aux mouvements progressistes, si bien que le *langage* des affiches se rattachait étroitement à ces mouvements, une telle relève ne se déroula pas après 1945. Le Groupe Vajda-Korniss n'avait été, à aucun moment, capable de transgresser les limites qu'il s'était assignées lui-même, donc de s'adresser aux masses et de produire des affiches. Les œuvres sorties de ce cercle sont progressistes, plus d'une fois inspirées par des sentiments révolutionnaires, mais restent les extrapolations du monde intérieur clos des artistes, dépourvues de toute interaction sociale. La création des affiches incombait aux artistes graphiques et devait s'établir sur l'utilisation des formes d'expression développées, en grande partie, déjà avant la libération. L'influence du surréalisme ne se manifesta que dans le domaine des affiches idéales: en 1945, on émit l'idée d'organiser une exposition d'affiches contre la guerre. D'excellentes œuvres furent produites, mais elles ne trouvèrent pas d'éditeur et ne purent être présentées qu'en 1948, au Salon National, sans pouvoir jamais affronter le large public des rues.

Sur les affiches de cette époque, pas une fois la foule ne fait son apparition: en guise de *symbole de la classe*, la représentation se sert toujours d'une figure donnée et, à côté de celle-ci, utilise des « signes » dont la signification est notoire, sans équivoque — ou le deviendra précisément après leur apparition sur les murs. Les tâches sont plus complexes qu'en 1919: alors, les meilleures affiches visaient à recruter, à mobiliser, ou à démasquer. Après 1945, la situation historique était, de fond en comble, différente: il fallait mobiliser non pour le combat, mais pour la reconstruction, ce qui rendait l'affaire bien plus embrouillée; et démasquer n'était également pas une chose toujours facile dans les conditions offertes par la coalition du Front d'Indépendance.

Dans la situation nouvelle, le train prit force de symbole, mais au sens exactement opposé de celui qu'il avait, dans les années 1930, chez Derkovits. Pour celui-ci, il représentait la force fatalement écrasante de la classe dirigeante; maintenant, au contraire, il signifiait la force de cohésion exigée par la reconstruction. La classe ouvrière est représentée par le marteau, la paysannerie laborieuse par le cultivateur qui laboure ou qui sème, tandis que le monsieur bouffi qui

fume son cigare, ou le sac à argent renvoie à la bourgeoisie. Le compas, la brique, la truelle, la grue, l'élévateur se manifestent comme d'authentiques symboles neufs, de même que la représentation de la classe: l'ouvrier tenant un marteau ou un emblème. Les représentations de l'alliance des ouvriers, des paysans et des intellectuels sont différentes: figures à pic, à faux et à livre, ou bien: homme à marteau, femme à faucille et homme à compas. La silhouette de l'usine de même que les figures d'enfants, prennent également un sens symbolique: celui de l'avenir socialiste. Le marteau qui frappe l'enclume transmet un nouveau message, tout comme le poing levé derrière la silhouette de l'usine et du laboureur. L'ouvrier à marteau et le semeur qui se donnent la main parlent de l'alliance des classes. Le pain fait son apparition, comme la promesse d'une vie meilleure, avec une figure féminine qui sourit. En 1947, aux moments du plan triennal, le chiffre 3, formé de briques, parfois couché en guise de pont entre les deux rives d'un fleuve, parle de la reconstruction. *Tous ces motifs étaient donc puisés à la vie quotidienne et c'étaient les exigences nouvelles qui les avaient arrachés á leur milieu habituel pour les ériger en symboles neufs.* Tel est le rôle des objets en débris: roue brisée, la jante sans bandage, le Pont suspendu détruit par l'explosion, etc. Ces motifs se présentent toujours en contraste: la roue avec le laboureur, le pont détruit avec celui reconstruit. Et c'est toujours le Pont suspendu de Budapest que nous voyons, ce qui traduit le sentiment profond qui lie la nation à son premier pont permanent sur le Danube — œuvre de la génération des réformistes de la première moitié du XIXe siècle — et extériorise aussi le sentiment fondamental de ces années: le patriotisme d'inspiration nouvelle.

Ce sont là les années les plus fructueuses de György Konecsni. Bien que, du point de vue de son art, 1945 ne puisse être considéré comme un tournant d'époque — celui-ci ne se précisera qu'avec 1949 —, nous devons traiter cette période comme une étape autonome pour ce qui est de son caractère et de la portée des tâches résolues. A la libération, les meilleures énergies créatrices de l'artiste étaient intactes et ses activités précédentes, surtout le langage de formes concis, à symboles convaincants, auquel il avait accédé sur ses affiches touristiques, l'avaient quasi préparé à répondre aux exigences modifiées. Selon la pertinente constatation d'un de nos critiques, Konecsni «créait des affiches à l'intention de l'histoire de l'art». La caractéristique de ces œuvres est la densité de leurs symboles, la souple adaptation de leur coloris au contenu à transmettre. *És mégis lesz kenyér* (Malgré tout, nous aurons du pain, 1945) proclame son message en plaçant, derrière une roue de charrette brisée, sans bandage, la silhouette du laboureur au travail. Nous avons une variante — celle-ci non réalisée — de cette affiche: un paysan courbé jusqu'à terre tire la charrue guidée par sa femme. C'est là un motif représentatif de la fin du XIXe et du commencement du XXe siècle, nous en retrouvons la réalisation la plus marquante sur une des feuilles de la série de Kollwitz, *la Jacquerie*. *A kenyér itt kezdődik* (C'est de là que vient le pain, 1947) exprime lapidairement le travail de création, de production à l'aide des deux instruments qui symbolisent la classe ouvrière: le marteau frappant la faucille incandescente. L'éloquence du court slogan prend aussi valeur de symbole. *Minden dolgozó pártja az MKP* (Le PC hongrois est le parti de tous les travailleurs, 1945) se propose de toucher les couches citadines: la main tenant le compas et l'ou-

Fig. 8. Konecsni: C'est de là que vient le pain, 1947

Fig. 9. Konecsni: Café de chicorée SZIT, 1948

vrier élevant un mur parlent des intérêts communs et de la solidarité des intellectuels et des ouvriers. La situation historique est parfaitement rendue sur ces «fresques» de l'époque agitée: *Kaptál földet, adj kenyeret* (Tu as reçu de terre, donne du pain, 1945), *Siess, adj, segíts* (Vite, donne, viens en aide, 1946), *Megszűnt a csere, itt a forint* (Plus de troc, voici le florin, 1946), *Szebb karácsonyt, boldogabb újévet hoz a 3 éves terv* (Le plan triennal apporte un Noël plus beau, une nouvelle année plus heureuse, 1947). Les paroles de Iván Hevesy, en 1919, trouvaient leur justification: «Naturellement, la nouvelle fresque sera de dimensions plus grandes, elle sera plus pure, mieux équilibrée que la nouvelle affiche, mais l'essence des deux sera identique. L'affiche sera la fresque d'actualité, la fresque sera l'affiche à contenu immanent, destinée aux siècles à venir.»

Nous ne pouvons que déplorer que les affiches de Konecsni contre la guerre, composées à cette époque, soient restées à l'état d'épures et n'aient pas orné les murs. Elles puisent aux accessoires du surréalisme. *Dobolok, Dobolok* (Je bats le tambour, je bats le tambour) fait voir, devant un tronc d'arbre brisé et la charogne d'un cheval, un enfant en papier, à sabre de bois et shako de papier, qui bat la marche sur la tête coupée. *Soha többé* (Plus jamais) montre, devant des barbelés, une silhouette à shako qui semble un épouvantail déchiqueté par les balles. *Még mindig* (Encore et toujours) représente un petit garçon qui souffle des bulles de savon sur un balcon en ruines soutenu par une cariatide détériorée. L'affiche *Egészségvédelmet* (Protection sanitaire) montre une fleur qui s'épanouit, dans un pot ébréché, à la fenêtre ouverte, frappée par le soleil, d'un abri. Toutes ces feuilles parlent de l'absurdité, de la folie de la guerre, de la force élémentaire de la vie.

Dans la même période, Konecsni a composé toute une série de timbres aussi. La monnaie (pengœ) se dépréciant rapidement, il fallait continuellement renouveler — en 1946, presque chaque mois — les vignettes. Le *timbre de la reconstruction* (1945) est particulièrement intéressant: le blason en pierre de la capitale hongroise est brisé en deux; un ouvrier robuste, au torse dénudé emboîte les deux parties; dans sa main droite portant encore des menottes et un morceau de chaîne brisée, il tient un marteau; à l'arrière-plan, d'un côté, une des piles en ruines du Pont suspendu; de l'autre, ce même pont reconstruit. Le *timbre de la République Hongroise* (1946) applique le principe de la création de types, dont nous avons déjà parlé: au milieu de la vignette, dans un cadre oval, nous voyons une figure féminine en blanc, la République, et un homme libéré de ses chaînes, le peuple hongrois. Sur les *unités courantes*, nous voyons soit un ouvrier tenant un marteau, avec une enclume et une roue dentée, soit une moissonneuse en costume national, la faucille à la main droite et la gerbe à la main gauche. Un ensemble symbolique intéressant figure sur le *timbre de la Paix* émis en 1947: une femme y est agenouillée; de sa main droite, une colombe portant un rameau d'olivier prend son vol; de la gauche, elle tient une gerbe de blé; au-dessus d'elle, un disque solaire stylisé.

En février 1947, une exposition commémorative de la Libération fut organisée à l'Hôtel Károlyi; son affiche montre, dans une teinte grise, les ruines du Château, avec le blason détérioré de la capitale; à l'avant-plan, des barbelés dans lesquels un fusil à baïonnette, orné d'un drapeau rouge à faucille et à marteau ouvre une brèche et, au-dessus, une colombe qui prend son vol. C'est de la même période que date l'affiche mé-

morable *Szabad Nép a dolgozók legjobb újságja* (Szabad Nép: le meilleur journal des travailleurs, 1948): sur une table couverte d'une nappe à carreaux rouges, un journal plié laisse lire l'éditorial de József Révai: «Le pain des masses»; à côté, le couvert d'un petit déjeuner avec du café, du pain et du beurre. L'affiche *SZIT cikória kávépótlék* (Café de chicorée SZIT) est également de 1948: l'arrière-fond à élégantes rayures couleur lilas demi-teinte et brun, la tête féminine ravie buvant son café le petit doigt levé de manière recherchée évoquent avec un humour subtil l'atmosphère du foyer assurée exclusivement par le café de chicorée vanté.

Cette période se termine avec l'exposition d'affiches organisée, en 1948, au Salon National. A l'avant-propos du catalogue, nous pouvons lire, de la plume de György Markos: «... Les travailleurs intellectuels de tous les arts et genres graphiques — depuis ceux qui illustrent les manuels scolaires jusqu'à ceux qui composent des affiches — ont compris l'appel de l'époque et de la société, des masses; ils expriment cette époque et cette société, l'opinion des masses, les sentiments de leur peuple. Ils en viennent, de ce peuple, et ils s'adressent à lui. Cela a de l'importance, car ... ils se sont fait l'expression durable de leur temps .. après la libération aussi, les artistes graphiques hongrois ont été à la hauteur de leurs tâches.»

Dans cette période, Konecsni a étendu son «appareil de signes», il a usé, sans hésitation, de figures en tant que types; nous lui devons les symboles de la roue brisée, du pont en ruines, ainsi que du laboureur et du pont reconstruit qui leur font contraste. Il a appliqué la faucille et le marteau au travail de reconstruction, il a fait du pain le symbole du bien-être et de la paix.

* * *

Avec 1949, un chapitre nouveau s'ouvre dans l'histoire des beaux-arts de Hongrie. Le cours organique de l'évolution fut arrêté. L'interprétation simpliste du type, l'identification du type au symbole effaça les limites du tableau et de l'affiche. Les affiches commerciales étaient devenues inutiles, la fonction de celles politiques s'était modifiée, leur apparition se rattachant, la plupart du temps, à la commémoration de grands anniversaires historiques, ou à des actions importantes: élections, lancement de l'Emprunt de paix, etc. Mais le caractère même des anniversaires

Fig. 10. Konecsni: Oedipe, 1962

avait changé; auparavant, ils étaient imprégnés de l'idée du combat pour le pouvoir ou de celle des tâches plus d'une fois héroïques de la reconstruction; après 1949, on salua, vanta les résultats — effectifs ou présumés — de la construction d'une société nouvelle, du labeur assidu de tous les jours. De la sorte, l'affiche politique se mettait au service de la popularisation de tels buts et, de mobilisateur et agitateur, son caractère était devenu solennel et apologétique. Au rang des œuvres conçues sous le signe de l'accessibilité à tous, l'affiche qui «reflète» toute l'époque est celle sur laquelle nous voyons un géant tout en muscles et à un air ricaneur défendre, à coup de marteau, la paix. Les affiches cinématographiques — l'autre catégorie majeure de la production de ces années — n'étaient guère plus conformes aux règles du genre: elles se contentaient de rendre, de manière naturaliste, le protagoniste ou la scène principale du film et de «populariser» celui-ci de la sorte.

Konecsni ne pouvait se soustraire aux exigences générales. *Te is figyelj, leplezd le és tedd ártalmatlanná a kémeket, az imperialisták ügynökeit*

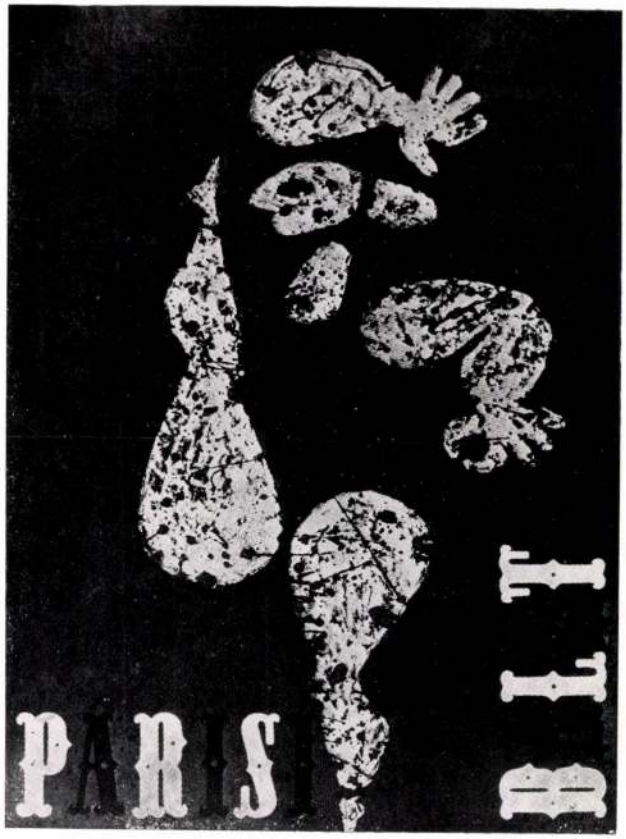

Fig. 11. Konecsni: Ballet de Paris, 1960

(veille toi aussi, démasque et réduis à l'impuissance les espions, les agents de l'impérialisme, 1949) est une somme de ces exigences et nous fait penser à la planche montrant un cheval frappé de toutes les maladies imaginables dans les vieux manuels de vétérinaire: nous avons, dans un rendu photographique, une tête grandeur nature, coiffée d'un képi, cette figure tient, entre ses doigts tendus en avant, un petit bonhomme grotesque avec des liasses de dollars dans sa poche. Si le goût, la réflexion, la grande routine de Konecsni lui permettaient, de temps à autre, de s'évader des contraintes, il ne pouvait, toutefois, passer outre aux poncifs de composition de l'image « accessible à tous ». Autant que cela lui était permis, il s'efforçait d'arriver à une unité et de rester simple, clair; cependant, il ne pouvait, lui non plus, éviter une représentation plus détaillée et naturaliste. Sur les affiches aussi, les formes naturelles devenaient formes artistiques, derrière des colosses au sourire figé, les drapeaux claquant au vent proclamaient les slogans d'actualité. *A haza javára, a magad hasznára* (Au profit de la patrie et pour ton bien [souscris à l'Emprunt de paix]) illustrait une de ces phrases creuses: on voyait un ouvrier en vêtement d'atelier et une jeune paysanne tenant un enfant par la main, et offrant, le visage illuminé de bonheur, une partie de leur salaire. Une politique illusionniste fondée sur des sentiments illusoires — le rendu illusionniste lui convenait parfaitement. Si nous passons en revue la production de la période (nous avons pu le faire en septembre 1953 grâce à l'Exposition des Affiches de Paix et du Plan quinquennal, au Musée Ernst de Budapest), nous ne pouvons en avoir qu'une image aride, désolante.

C'est en 1951 que Konecsni se mit à peindre des tableaux historiques. Ceux-ci — monumentaux et redondants — devaient immanquablement influer sur ses affiches aussi. Ce ne fut que lentement, après des efforts de plusieurs années qu'il réussit à revenir à sa véritable manière et, graduellement, à dépasser ses conceptions de 1948. L'affiche *Dózsa* de 1955 est sa première œuvre où, débarrassé des contraintes picturales, il se plie à nouveau aux lois du genre de l'affiche, bien que le visage qui remplit le champ soit encore à rendu évocateur. Mais, il n'est plus question de représentation illusionniste: nous avons, de face, un visage dur, cerné de quelques gros et vigoureux traits, pris entre deux sortes de caractères; les majuscules

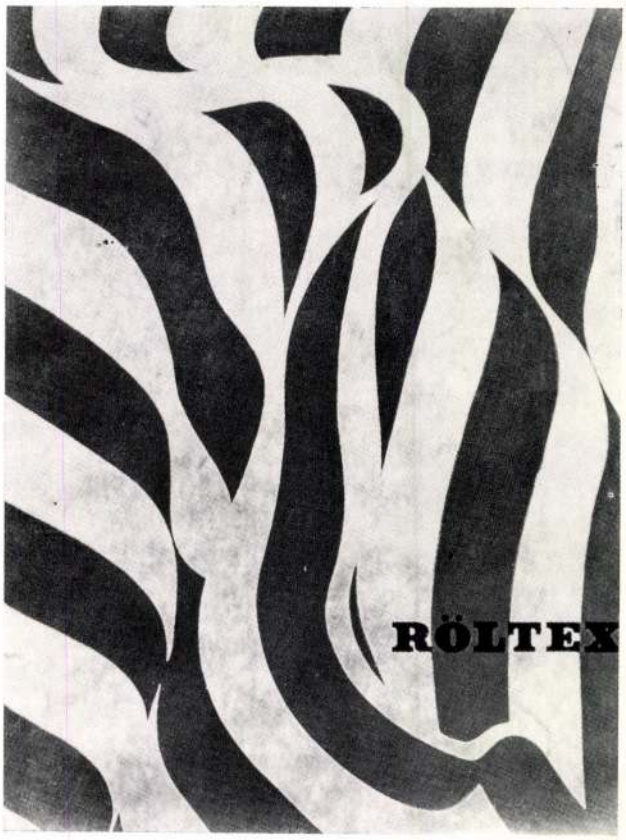

Fig. 12. Konecsni: Röltex, 1962

en haut-relief donnent le mot « Dózsa », tandis que les minuscules serrées limitent, d'un bout à l'autre, la composition: « tragédie de gyula illyés au théâtre national». Cette période ne se terminera qu'avec 1960. Jusqu'à cette date, il nous donnera encore une série de tableaux et d'illustrations, entre autres de poésies. C'était là son domaine alors favori, lui permettant de lâcher la bride à son imagination. Le Musée littéraire Petőfi et le Ministère des Affaires culturelles avaient nourri le projet, en 1958, de publier un album représentatif rassemblant les plus belles poésies de nos meilleurs poètes — anciens ou présents — et illustrées par nos dessinateurs marquants. Cette initiative suscita un vif intérêt parmi nos artistes et nombre d'œuvres de haute tenue en furent le fruit.

* * *

Depuis la Seconde Guerre Mondiale, mais surtout depuis 1950, le style de l'affiche s'est transformé dans le monde entier. La reconstruction vigoureusement encouragée après les hostilités était en étroite corrélation avec l'affluence considérable de capitaux américains en Europe. Parallèlement, les moyens et méthodes de la « publicity » américaine se propageaient toujours plus. L'affiche connut une solide concurrence dans le cinéma en couleurs, la télévision, les réclames au néon de plusieurs étages de haut, les rubriques d'annonces accrues des magazines et des journaux. Le rythme de la vie dans les villes s'accéléra, le nombre des voitures augmenta — toutes ces circonstances firent que l'affiche subit aussi des transformations: elle devint de dimensions plus grandes et plus haute en couleurs. L'apparition et la pénétration des nouveaux courants de style picturaux modifièrent le genre. Son style fut influencé par la rapide expansion du surréalisme après la guerre, puis par le tachisme. Les surfaces se couvrirent de nouveaux rythmes de couleurs, on vit réapparaître les montages; l'imprimerie en pleine évolution rendit possible la reproduction rapide et en grand nombre d'exemplaires des procédés les plus raffinés. Écarter totalement l'illusionnisme fut une des lois premières, de même que le traitement décoratif des surfaces. La présentation « sachlich » de la marchandise n'eut plus cours et, en général, la représentation naturelle de la figure humaine non plus. Elle céda la place à la photographie accompagnée de spirituelles solutions de coloris et de dessin, éventuellement,

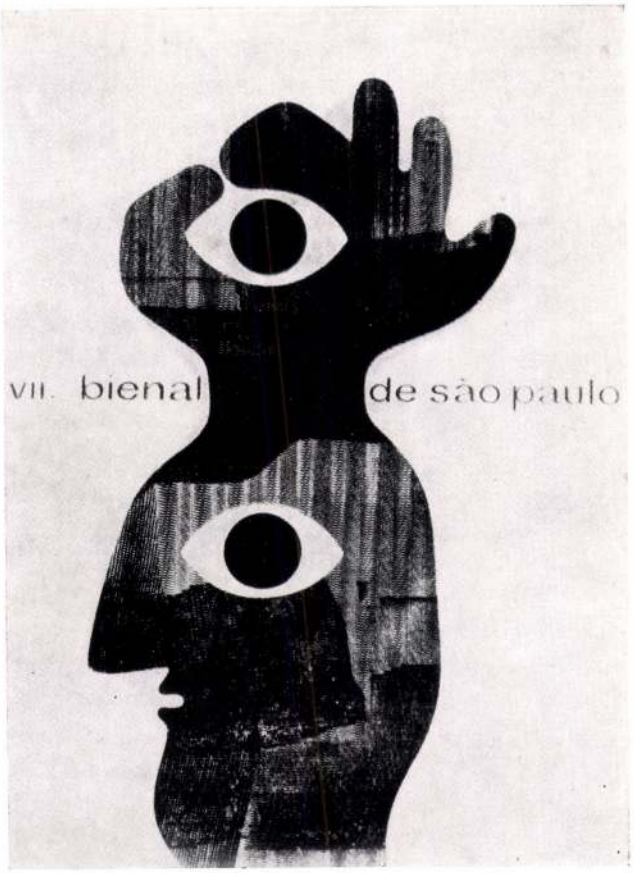

Fig. 13. Konecsni: Biennale de São Paulo, 1963

d'une figure humaine astucieusement traitée, ou de l'interprétation sérieuse ou comique d'une situation caractéristique. La couleur se vit conférer un rôle plus important qu'auparavant, on utilisa des teintes vives, scintillantes, attirant immédiatement l'œil et l'attention. L'affiche conçue dans l'esprit des primitifs ou des dessins d'enfants se manifesta également. Enfin, le nombre des montages s'accrut, procédé qui permettait de réaliser des effets choquants.

A la fin des années 50 et au début des années 60, l'art de György Konecsni connut aussi un renouveau. C'est à partir de 1960 que nous pouvons parler de sa nouvelle période de création. Il rompit alors radicalement avec sa manière picturale précédente renvoyant à des objets concrets, tangibles. Les éléments de ses nouvelles affiches se composent de figures, de « signes » stylisés, décoratifs. Leurs thèmes sont divers, mais ces œuvres ont un trait commun: très peu ont été réalisées, la plupart sont restées à l'état de projet. *A felszabadult Budapest művészete* (L'art de Budapest libéré, 1960) montre la masse tassée,

noire du portail du Pont suspendu, avec l'arche en blanc, puis l'autre portail et, au-dessus de tout cela, un disque solaire rayonnant; le fond de l'affiche est un bleu en rayures et en taches qui rappelle le fleuve enjambé par le pont. *Párisi Balett* (Ballet de Paris, 1960) présente, sur un fond tacheté, un corps traité comme une poupée: l'une des jambes est sur pointe, l'autre haut levée, les deux mains distordues, la tête tournée de profil; de grands caractères « biedermeyer », composés en angle et alternant deux à deux les couleurs, délimitent la composition. *A vihar kapujában* (A la porte de l'orage, 1960) présente des faisceaux de traits blancs sur fond noir et, à première vue, dans un grand désordre, mais d'un rythme en réalité sévèrement ordonné; ils rappellent une pluie drue, ce qui est en vigoureux contraste avec l'équilibre des caractères romains en colonne. *Riksakuli* (Le coolie-pousse, 1961) est ordonné de manière semblable: le fond vibrant de taches est réparti en bandes horizontales, semblant indiquer la suite infinie des rues; sur l'une d'elles, la silhouette du coolie et de son pousse-pousse sort du champ, tandis que le titre apparaît, en bas, en caractères romains gras. *Budapesti Ipari Vásár* (Foire Industrielle de Budapest, 1960) est une affiche primée, imprimée, puis retirée de la circulation; d'un côté, la moitié de la surface est occupée par un hémisphère blanc et brun; de l'autre, par une tête de Mercure stylisée, aux yeux bruns, avec — dessous — le pied ailé du dieu sur un marteau. La même affiche dessinée une année plus tard (1961) se compose de trois lettres: sur fond blanc, un « b » rouge stylisé autour d'un globe noir-blanc; un « i » en négatif, avec le texte; un « v » vert, avec la date. De même que l'affiche de la Foire de 1960, celle de la représentation au Théâtre National de l'œdipe *(œdipus*, 1962) est abstraite; la conception part des formes et des couleurs des dessins sur les vases grecs: sur fond noir, un profil d'homme portant la barbe et traité en brun, avec des caractères grotesques en blanc à la hauteur de l'œil.

C'est en 1962 que le très coté périodique spécialisé, *Gebrauchsgraphik* de Munich, entra de nouveau en contact avec György Konecsni, dont il avait présenté l'art en 1941. Le directeur de la rédaction, Eberhard Hölscher, commença sa présentation en soulignant qu'il est rare de rencontrer un artiste graphique dont la veine ne se serait pas tarie et qui n'aurait pas été conduit à la monotonie au cours de tant d'années écoulées. Mais « . . . le ton vif, moderne des affiches [de Konecsni] témoigne d'une évolution positive de son talent. Il ne s'est pas contenté de ses succès précédents, il ne s'est pas cantonné dans les limites d'une attitude une fois adoptée. Bien au contraire, il est parfaitement conscient des courants artistiques de notre époque . . . ses affiches sont les expressions vivantes du présent . . . » Mais la majorité des œuvres de cette période ne sont pas nées sur commande: il manque, entre le client et l'artiste, la demande et les possibilités, cette harmonie qui est la condition première de la réalisation d'une bonne affiche. Ainsi, Konecsni ne répond qu'à sa propre inspiration et ne travaille que pour son plaisir. Il y a, par exemple, l'affiche *Állami Biztosító* (Assurances d'État, 1962): devant un arrière-fond sombre, coulé, un montage de deux charognes blanches et d'une façade en ruines, et, à angle droit, les minces caractères romains d'un proverbe arabe; ou bien le projet *Az öreg hölgy látogatása* (La visite de la vieille dame, 1960): la pièce bien connue de Dürrenmatt est évoquée par la figure d'un chat tenant, dans sa gueule au tracé déformé, un squelette d'oiseau. C'est en 1962 que l'idée d'une rétrospective Konecsni fut soulevée pour la première fois. Il prépara alors plusieurs projets d'affiche; l'un d'eux est particulièrement spirituel: c'est une caricature en style moderne d'une tête d'artiste à chapeau blanc et nœud papillon, au dessin grotesque sur fond noir.

En 1963—1964, un groupe d'artistes graphiques hongrois — dont plusieurs disciples de Konecsni — organisa une série d'expositions présentant des projets de calendrier, de jaquettes de disque et d'illustrations. Konecsni participa à ces expositions avec des œuvres d'un haut niveau, pleines d'esprit, dont le sort fut, régulièrement, de rester à l'état de projet. Le genre, devenu alors à la mode, des calendriers lui plaisait particulièrement, parce que libéré de toute contrainte; il en composa, plus tard aussi, plusieurs séries pour son plaisir. A la même époque, la Croix-Rouge hongroise lui demanda des affiches pour populariser le mouvement des donneurs de sang. Nous avons plusieurs variantes de *Adj vért, életet adsz* (Donner du sang, c'est donner la vie); la plus concise est celle qui montre deux amphores, une goutte de sang rouge tombant dans le récipient inférieur, brûlant d'une flamme plus petite. Toutes ces œuvres annoncent déjà la transition à une nouvelle période. Les caractéristiques de celle qui prend fin sont la re-

fonte et l'abstraction totales du dessin, la fonction complémentaire du contraste de l'image et des caractères; la couleur fait son apparition conformément à une interprétation entièrement neuve: elle n'est qu'un élément «affectif», de «mise en train», soutient, en quelque sorte, l'affiche.

Au début des années 1960, un style nouveau était en voie de se dégager dans le dessin appliqué. Ce nouveau constructivisme faisant revivre les principes esthétiques du Bauhaus rayonna à partir de l'école de Bâle et conquit, surtout, l'affiche suisse. Chez Konecsni, nous pouvons également relever un changement semblable; déjà la magnifique affiche *São Paulo-i Biennale* (Biennale de São Paulo, 1963) en témoigne. On voit, sur celle-ci, une tête stylisée, avec un œil stylisé étroitement tenu par une main: expression massive de la notion de réclame. Au concours ouvert à l'occasion du 50e anniversaire de la *Révolution d'Octobre*, Konecsni remporta trois des quatre prix: le premier et deux troisièmes. C'est alors qu'il composa le globe formé de deux mains qui se serrent, ce beau symbole de l'amitié des peuples. A l'occasion du 50e anniversaire du *Parti des Communistes de Hongrie*, il fit une affiche constructiviste de trois lettres (KMP) d'une belle plastique et étagées l'une sur l'autre. Cet ouvrage lui valut le prix de la meilleure affiche politique de l'année.

En automne 1968, on inaugura sa rétrospective dont il était question depuis un certain temps. Ce fut une véritable révélation de voir rassemblées les œuvres de toute une vie — et nous ne savions pas encore que, malheureusement, elles n'auront guère de suite. Konecsni avait atteint ce que peu d'artistes réussissent: devenir, de son vivant, un classique. Comme l'un de ses critiques l'a noté, il a été de nouveau prouvé que «. . . dans ce genre aussi, l'œuvre d'art commence au haut niveau du talent créateur, du sûr degré de civilisation et de la riche ingéniosité . . . » Konecsni a facilement dépassé ce niveau le plus élevé qu'il s'était proposé.

Parmi ses dernières œuvres, nous avons les dix-huit illustrations du *Ban Bánk*, ainsi que sa série — inachevée — de gravures sur cuivre *A magyar nyelv története* (Histoire de la langue hongroise), dont il ne nous a laissé que les esquisses à la pointe Bic. Sur les dessins pour le *Ban Bánk*, nous reconnaissons l'influence du langage des miniatures médiévales. En 1969, Konecsni participa à l'exposition des Projets d'Emblèmes organisée dans l'esprit de la réforme de la gestion économique; mentionnons, à cette occasion, l'emblème réalisé à partir du schéma de la pile du Pont suspendu. Ses dernières affiches — celles dessinées pour le congrès mondial des femmes tenu à Helsinki et, parmi elles, celle où deux visages de femme souriants entrelacés forment le globe terrestre — lui valurent, en 1969 aussi, les prix des meilleures affiches politique et culturelle de l'année.

* * *

Pour rendre le tableau d'ensemble plus complet, nous devons aussi parler des activités de peintre de Konecsni — bien que celles-ci se détachent nettement de ses réalisations dans le domaine de l'affiche. Et si, parmi ses peintures, nous ne trouvons pas des œuvres de valeur durable telles que parmi les affiches, la faute n'en revient pas uniquement à l'artiste.

József Révai, lors de son discours d'inauguration à la Ire Exposition des Beaux-arts de Hongrie (en 1950) avait reproché l'absence de la représentation picturale des grands événements héroïques et révolutionnaires du passé. Cet appel ne tenait pas compte du fait qu'une différence fondamentale de la manière de voir se manifeste entre la sensibilité d'une communauté sur la voie de devenir une nation, qui se trouve, vers le milieu du XIXe siècle, tout au début de l'évolution capitaliste, et la notion internationaliste, au XXe siècle, de la nation. Or, cette différence amène des conséquences non seulement dans le contenu, mais aussi dans la forme et tout autant dans les beaux-arts que dans les autres domaines artistiques. En prononçant les paroles citées, l'orateur n'avait pas pesé les dangereuses difficultés de la question. La conception éclectique, vulgarisatrice réduisait le processus historique aux «revirements du destin national», aux éléments de révolution désignés comme «bonds qualitatifs en avant», excluait de cette notion le cours naturel de l'accumulation quantitative et les corrélations qui en découlent. L'exigence d'une réalisation rapide des idées mal éclaircies entraînait avec soi l'échec. A défaut d'autres points de repère, les artistes se tournèrent vers le modèle historique et transplantèrent, au sein des conditions nouvelles, l'univers de l'art pictural romantique du XIXe siècle. Plus que dans n'importe quel autre domaine, le chaos, l'incertitude des idées signifiaient, là, un danger insurmontable. Immanquablement, les représentations des masses perdaient tout caractère, de-

venaient floues, les figures se contentaient d'une typisation banale et n'étaient pas capables de transmettre les nouvelles idées encore en formation. Il ne restait comme refuge, pour l'artiste, que le savoir professionnel, la routine. On pensait pouvoir suppléer au modelage spécifiquement pictural par la fidélité à la nature et, sur la base de la conception lukácsienne du grand réalisme, on avait recours aux procédés de la peinture de la nature courants au siècle passé. Tout cela empêchait, même l'enthousiasme le plus sincère, d'arriver à des œuvres supportant l'épreuve du temps. Déjà quelques années plus tard, celles-ci semblaient désuètes, éphémères, fausses, car les thèmes historiques ne s'étaient pas imprégnés de pensées valables aussi de nos jours et ne dépassaient pas le niveau de l'illustration des situations au XIXe siècle. Pourtant, les exemples étaient édifiants aussi bien au sens négatif que positif. Au sens négatif, les tentatives, au tournant de notre siècle, de traiter des sujets historiques dans l'esprit plébéien et bourgeois s'étaient soldées par des œuvres inachevées, comme la Marche de Rákóczi *(Rákóczi induló)* de Hollósy, ou figées dans un héroïsme factice comme le Miklós Bercsényi *(Nagy Bercsényi Miklós)* de Tornyai. L'exemple positif était encore plus proche: la série de gravures sur bois *1514* de Derkovits, où celu-ci avait saisi la jacquerie de 1514 grâce à la concentration artistique de phénomène concret, mais avait, en même temps, rendu les réalités de 1930 aussi. L'apparition du policier horthyste sur l'une des feuilles n'est point une falsification de l'histoire: l'artiste se souvient du passé et le rappelle à son public en parlant, conjointement, du «présent». Naturellement, entre 1950 et 1953, quand la «lutte» était virtuelle, illusionniste, quand l'ennemi tapi portait souvent nos couleurs et applaudissait avec les enthousiastes, il devenait encore plus ardu de consacrer les doctrines professées. En 1930, une profonde crise sociale secouait le pays, l'illusion de l'approche d'un changement révolutionnaire se manifestait chez plus d'un: l'œuvre classique de Derkovits avait pu voir le jour grâce à l'ensemble favorable de circonstances historiques et subjectives. En 1951, il n'y avait pas de front effectif de combat dans le pays, celui de la guerre froide passait en dehors de nos frontières, tandis qu'on ne croyait guère à l'existence du front virtuel (qui devint, subitement, réalité en 1956). Dans de telle conditions, alors que, dans l'entre-deux-guerres, l'école de Rome avait déjà sclérosé le thème historique par ses idées controuvées, une invention d'inspiration opposée ne pouvait s'avérer mieux apte à revivifier celui-ci.

Toutes ces difficultés, les artistes ne les avaient pas mesurées. Les œuvres créées à la suite de l'appel de Révai remplirent, d'année en année, les salles du Műcsarnok (Galerie d'art) et les opinions, les controverses qu'elles suscitaient (car, *alors*, les beaux-arts aussi étaient encore affaire publique) remplissaient les colonnes des journaux et des revues. György Konecsni se mit également avec un bel enthousiasme à ce travail. En 1951, en compagnie de György Kádár, il réalisa un tableau de près de vingt mètres carrés: *Vihar előtt* (Avant l'orage); cette vaste œuvre n'avait pas de noyau conceptuel et se désagrégeait en petites unités picturales sans lien organique entre elles. *1848 március 15* (15 mars 1848, 1952) montre le poète Sándor Petőfi déclamant ses vers révolutionnaires sur les marches du Musée National; la multitude défilant à l'avant-plan de cette scène confère une sorte d'ambiance «biedermeyer» à cette œuvre. *Rákóczi és Esze találkozása* (La rencontre de Rákóczi et de Esze, 1953) est également un tableau non résolu: le noyau central — les deux personnages historiques — se perd dans une multitude de détails. Konecsni travailla pendant plusieurs années au panneau de la gare de Székesfehérvár et considérait cette œuvre comme le sommet et, en même temps, l'échec final de ses activités dans le domaine de la peinture.

Nous pouvons juger plus réussies ses œuvres de caractère décoratif sur lesquelles ses qualités développées dans l'art graphique — concision et sens des bons effets — pouvaient mieux s'imposer. Les matières de mauvaise qualité ont empêché la réalisation de son idée artistique dans le cas de la gare de Győr; son sgraffite pour le siège du Parti à Zalaegerszeg — *Világ proletárjai, egyesüljetek* (Prolétaires du monde, unissez-vous, 1962) — est une composition planiforme, serrée, bien réussie, à placer au même rang que ses œuvres graphiques. Son grand panneau pour le Club «Fészek» des artistes de Budapest — *Századeleje* (Début du siècle, 1964) — est également une réussite pleine d'esprit inventif et d'humour; il y met à profit les possibilités techniques des couleurs synthétiques pour cerner gentiment et avec goût son thème.

* * *

En présentant la carrière de Konecsni, nous ne saurions oublier ses «œuvres invisibles»: ses

riches activités pédagogiques. En 1946, c'est lui qui a fondé, à l'École des Arts décoratifs d'alors, la chaire de dessin appliqué. En janvier 1948, cette institution fut réorganisée en École supérieure, il y devint titulaire de chaire; puis, l'année suivante, il passa à l'École supérieure des Beaux-Arts, où il enseigna jusqu'à 1954. Ces quelques années lui avaient cependant suffi pour arriver à de magnifiques résultats: la preuve en est fournie par les réalisations des artistes graphiques qui ont été ses élèves. En 1964, il fut invité à réoccuper son poste et il y enseigna jusqu'à sa mort.

A la suite de la libération aussi, ses activités furent honorées à plusieurs reprises. Il reçut le Prix Kossuth, d'abord en 1949, pour ses affiches politiques, puis en 1952, pour son œuvre commune avec György Kádár (*Vihar előtt* — Avant l'orage); en 1968, il fut distingué du titre d'Artiste émérite de la République Populaire Hongroise.

Sa disparition prématurée nous a fait perdre l'un des artistes marquants de notre époque, un artiste dont l'art représente un chapitre autonome de l'affiche moderne en Hongrie. Sa personnalité créatrice a été en constant renouveau, elle a toujours suivi le mouvement de son temps. Konecsni a créé sans relâche; il a été pleinement conscient des tâches et il a tout autant compris les possibilités de cette éphémère fresque collective de notre siècle qu'est l'affiche.

NOTES

Les activités de György Konecsni sont partie intégrante du développement des beaux-arts hongrois modernes. Cf. les communications ci-dessous des *Acta Historiae Artium:*

Körner, É.: Künstler der ungarischen Räterepublik. Zum Andenken der vierzigjährigen Wiederkehr der Räterepublik. Tomus VI (1960), fasc. 1—2.

Genthon, I.: Béni Ferenczy. Ibidem.

Passuth, Kr.: Les « Huit ». Le premier groupe hongrois de tendance constructive. Tomus VIII (1962), fasc 3—4.

Genthon, I.: Jenő Barcsay. Tomus IX (1963), fasc. 3—4.

Körner, É.: Jenő Gadányi. Tomus XI (1965), fasc. 3—4.

Szij, B.: Róbert Berény. Tomus XII (1966), fasc. 1—2.

Hárs, É.: Ferenc Martyn. Tomus XIV (1968), fasc. 3—4.

Quelques problèmes de l'affiche hongroise de l'époque ont été développés par Sándor Kiss dans son étude *Magyar plakátművészet a két világháború közt* (L'art hongrois de l'affiche dans l'entre-deux-guerres), in: Legújabbkori Történeti Múzeum Évkönyve, 1960. A ce sujet, cf. encore:

Kassák, L.: A plakát és az új festészet (L'affiche et la peinture nouvelle). In: *Ma*, Ire année, 1916, n° 1.

Hevesy, I.: Az új plakát (La nouvelle affiche). In: *Ma*, IVe année, 1919, n° 5.

Aradi, N.: Néhány 1919-es plakátunk nemzetközi vonatkozásairól (A propos des rapports étrangers de quelques-unes de nos affiches de 1919). In: Művészettörténeti Értesítő, 1966, n° 2.

A propos de l'art de György Konecsni, cf.: — l'article de József Pálfy, année 1940 de la *Gebrauchsgraphik;* — les années 1948/1949 et 1963/1964 de l'*International Poster Annual;* — l'étude de E. Hölscher, année 1962 de la *Gebrauchsgraphik;* — l'édition 1962 du *Who's Who in Graphic Art.*

INDEX

Melinda Tóth: Le pitture murali romaniche nella cripta della chiesa di Feldebrő 141

E. Marosi: Einige stilistische Probleme der Inkrustationen von Gran (Esztergom) 171

Éva Kovács: Über einige Probleme des Krakauer Kronenkreuzes 231

Gy. Rózsa: Isaak Majors ungarische Schlachtenbilder 269

Andrea Czére: Contribution to John Raphael Smith's Career as a Graphic Artist and as a Publisher 281

S. *Láncz:* György Konecsni 307

RECENSIONES

Ludwig Budde: Antike Mosaiken in Kilikien. Band I. Frühchristliche Mosaiken in Misis-Mopsuhestia *(Z. Kádár)* 323

Jan Zachwatowicz — Aleksandra Świechowska — Zygmunt Świechowski — Lech Krzyżanowski — Aleksander Holas: Katedra Gnieźnieńska *(G. Entz)* 324

Anežka Merhautová-Livorová: Einfache mitteleuropäische Rundkirchen *(G. Entz)* 325

V. N. Lazarev: Rousskaïa Srednievekovaïa Jivopis (Peinture russe du Moyen Age) — *(Gy. Ruzsa)* 326

71.72943 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

KONECSNI GYÖRGY

TÁRLAT

Grafikai (h)arcok

Konecsni György (1908–1970) a harmincas évektől folklorikusan dekoratív vagy klasszicizáló eleganciájú turisztikai plakátjaival, illetve hol humoros, hol meg tárgyilagos kereskedelmi reklámjaival szerzett nevet és díjakat, mind itthon, mind a határokon túl. A negyvenes évek közepétől politikai plakátokat követeltek tőle, valamint történelmi témájú, monumentális festményeket.

Most Budapesten a Ferenczy Galéria eladással egybekötött kiállításán fedezhetünk fel eddig ismeretlen műveket is a hagyatékból, március 3-ig naponta tíztől este hat óráig. „Kik hívták fel Budapest népét a pincéből?" – kiált ránk egy harsány plakát a kirakatban, és rögtön megadja a választ, vörös betűkkel: „A kommunisták!" Amellett, hogy a történelmi realitás kissé sántít, mélyen elgondolkodtatja a mai nézőt... Hiszen az a művész, aki a második világháború előtt római aranyérmet nyert Hungary-imázsával – a zöld mezőben hímes tojásokként virító, sokszoknyás lánykákkal –, ilyen megalkuvásra, direkt politizálásra volt kényszeríthető 1949 és 1953 között. Aztán jött a Szabad Népet olvasó, obligát mosolyú munkás és paraszt fotografikusan realista portréja, majd később már modernebb fotomontázzsal is élhetett ugyanennek az egyetlen lapnak a propagálásában, „a valóságot tárja eléd" feliratal. Magasba emelt fáklya és könyv „a szocialista nevelésért" száraz szimbóluma, de visszafogottságában is frappáns modernségű a „Kreutzberg táncol a Zeneakadémián" falragasza, hiszen a rácsodálkozás örömét sugallja ma is frissen a festékcsorgatás játékossága. Kulturális témájú az Ernst Múzeum plakátkiállításának ünnepélyes, komoly plakátja a hatvanas években, és hogy kereskedelmi téren sem volt híján a nívós ötleteknek, azt a néprádió hőskorából a doromboló macska bizonyítja, amelynek farka a konnektorba kapcsolva, miközben az egerek vidáman cincognak körülötte. „Cserélje ki használt rádióját" – olvasható alatta a lakonikus szöveg, a frizsiderszocializmus relatív jólétét vetítve előre... Aztán a „Budapest" házainak és tetőinek egész plakátfelületét betöltő, kaleidoszkópszerű kavalkádja nemcsak szerelmi vallomással ér fel, hanem mértani módon elvont periódusának is előrejelzése.

Nagyjából ilyenek a falakra függesztett vagy a tárlókban és a mappákban fellapozható, egyedi és sokszorosított grafikák tucatjai, amelyek megannyi technikai eljárás kipróbálásáról, a kísérletezés örömérő l tanúskodnak: a tustól a monotípiáig, a temperától a vegyes műfajokig. Ezekkel került a hatvanas évektől nemcsak a hazai élvonalba, de az akkori Nyugat-Európa élmezőnyébe is a művész. Bár Kossuth-díjat a feledhető és el is feledett, népies-patetikus, méreteiben is monumentális történelmi tablóiért kapott annak idején, manapság mégis ezeket az intim „kamararemekműveket" érezzük aktuálisnak, egykori életünk egy-egy darabkájának... Amelyhez – sajnos – tagadhatatlanul hozzátartozott az egypártrendszer diktatúrája is. ■

Wagner István

MAG

Megjelenik minden héten hétfőn és csütörtökön a Napi Magyarország ingyenes magazinjaként ♦ Felelős szerkesztő: Tóth Szabolcs Töhötöm ♦ Képszerkesztő: Kegyes András ♦ Művészeti vezető: Gremsperger Péter ♦ Olvasószerkesztő: Nádai László ♦ Munkatársak: Dévényi István, Dombrádi Krisztián, Lukács Csaba, Molnár Balázs, Stépán Gábor ♦ Tördelés: Balogh Brigitta, Tóth Tibor ♦ Címlapgrafika: Tóth Tibor ♦ Szerkesztőség: 1091 Budapest, Üllői út 51. ♦ Telefon: 216-1274 ♦ Fax: 215-3197 ♦ Kiadja a MAHIR Lapkiadó Korlátolt Felelősségű Társaság ♦ Felelős kiadó: Dr. Győri Tibor ügyvezető igazgató ♦ Lapigazgató: Lovas Lajos ♦ Hirdetésfelvétel: MAHIR Press Média Kft., 1075 Budapest, Wesselényi u. 8. ♦ Telefon: 322-2448, 342-6164 ♦ Fax: 342-6132 ♦ Nyomtatás: Magyar Hivatalos Közlönykiadó Kft. Lajosmizsei Nyomdája ♦ Felelős vezető: Burján Norbert igazgató ♦ ISSN: 1418-04 3 X ♦ Internetcím: www.napimagyarorszag.hu ♦ e-mail: mag@napimagyarorszag.hu

FUTOTTAK MÉG...

Cyrano, a svájci magyar

Cyranóra emlékezhetett az ügető közönsége szombaton, a főfutam előtt. Már aki emlékezéssel tölti az idejét, s nem a kasszáknál tolong vagy a büfékben üdíti magát. Cyranóra amúgy sem nagyon emlékezhetnek a magyar nézők, hiszen a kiváló mén már ifjúkorában idegenbe szakadt hazánk lova lett.

Cyrano 1974-ben jött a világra, apja az USA-ból behozott fedezőmén, Talent Scout, anyja a Mezőhegyesen tenyészett Manon volt. A pedigré sokat ígért, hiszen Talent Scout addigra már olyan nagyságokat adott, mint Zápolya, Zeusz, a derbinyerő Zöldfülű. Talent Scout később is eredményesen tényked ett a kancák körül, az említetteken kívül olyan nagyságok hirdették apaméni kiválóságát, mint Almás, Bárnő, Bertrand, Csinom Palkó, Cousine, Dúdoló, Evezős, Fecsegő, Föveny, Filozófus, Gesztus, Gyógyír stb. Cyrano anyja, Manon nem tartozott a nagy versenylovak közé, de a család sok jó lovat adott, ezért várható volt, hogy Cyrano is jó képességeket örököl.

Cyrano kétévesen három versenyt nyert, kitűnt megbízhatóságával, de igazából még nem szaggatta szét a mezőnyt. Kétévesen 1.31 volt a legjobb teljesítménye, azzal tizenegyedik lett az évjárat rangsorában. Háromévesen jelentősen előrelépett, ötödik lett évfolyamtársai között. Tíz versenyt nyert, 1.24:2 volt a legjobb ideje, de tenyész- és rendszeresített versenyekben nem szerzett helyezést. Az évjáratból Csinom Palkó, City, Cousine és Complex (City kivételével mind Talent Scout-ivadék!) jobbnak tűnt nála. Ezután Cyranót nem látta többé a pesti pálya közönsége, mert egy *Gerhard Meier* nevű svájci futtató megvette, és új hazába költöztette. Meier, aki amatőrként maga hajtotta, jó vásárt csinált Cyranóval. Svájcban, az NSZK-ban és Ausztriában 145-ször futott, 25-ször győzött, összesen 108 alkalommal ért el pénzdíjas helyezést. 1979-ben törte át az 1.20-as határt. Legjobb évében, 1982-ben 2050 méterre 1.19:4-et ment, ezzel középtávú magyar rekordot ért el, majd rövid távon először 1.18:2-re, majd 1.17:2-re javította az abszolút magyar rekordot. Sokáig szerepelt a csúcslistán, abszolút rekordját 1987-ben Lázálom beállította, de megdönteni csak 1996-ban tudta Virginia (1.17:0). Középtávú csúcsát Omnia döntötte meg 1991-ben. A remek időteljesítmények, a rekordok ellenére joggal merülhet fel a kérdés: valóban Cyrano volt a C betűs évjárat legjobb lova?

Cyrano Nyugat-Európában az itthoninál lényegesen gyorsabb pályákon versenyzett, de ezentúl megkapta azokat a tápszereket, vitaminkoncentrátumokat, amelyekről a magyar szakemberek akkoriban még csak álmodoztak. Vajon ha évjárattársai közül City vagy Csinom Palkó hasonló körülmények közé kerül, mire lettek volna képesek? City 1980-ban futott 1.18:3 ideje két évig abszolút rekord volt (Cyrano döntötte meg), de egyben pályarekord is. City többször ügetett a pesti pályán 1.20 alatti időt, ami azt jelzi, ha rendszeresen szerepelt volna külföldön, sokkal jobb teljesítményt ér el. Az évjárat harmadik büszkesége, Csinom Palkó legjobb ideje jelentősen elmaradt az előbbi kettőtől, de a nagy versenyeket sorra megnyerte (Derby, Négyévesek Nagydíja, Hungária-díj). Az eredményesség alapján Csinom Palkót is joggal tekinthetjük az évjárat legjobbjának. Mindenesetre elmondható: az 1974-ben ellett C betűs volt a magyar ügető történetének addigi legjobb évjárata.

Az idei Cyrano-díjra kicsi, de erős mezőny jött össze. A győztesre nem volt gondjuk a fogadóknak, Zala Szépe a legutóbbi kisiklása ellenére „terített" nyerő volt. Zala Szépe előző versenyében zsákutcába került, nem talált utat a finisben, így csak hatodik lett. Ám az a balszerencsés futás nem ingatta meg a fogadók bizalmát. A Cyrano-díjban Zala Szépe rászolgált a bizalomra, hajtója, *Fazekas Imre* csak arra ügyelt, nehogy megint bezárják. A célegyenesbe fordulva Zala Szépe egy pillanat alatt faképnél hagyta a mezőnyt, a végén kiengedve is nyert vagy 40 méterrel. A második díjat is előre odaadták volna Toniónak, a befutókvóta ennek megfelelően 10 forintra 19 volt. A hármas befutó viszont igazán meglepőre sikeredett, hiszen aki a harmadik helyezett Big Boy Start játszotta, 10-re 1056 forintot vehetett fel. Ilyen kis mezőnyben (nyolc ló indult) ilyen biztosan eltalálható első és második helyezettel igen szép osztalék. Ez a lovi egyik gyönyörűsége, még a „tutik" is tudnak meglepetést okozni. ■

Ugró Miklós

Pipasarok

Szólni kellene a trafikokról is. Azokról a helyekről, ahol az ember a pipáit és a dohányát beszerzi. Noha számuk mintha az utóbbi időben látványosan megnövekedett volna, annyi összegezve elmondható róluk, távol vannak még attól, ami az ilyen üzleteket látogatva külföldön tapasztalható. Kicsik, zsúfoltak, és híjával vannak a meghittségnek, ami pedig a pipázás sajátja. Nem a felesleges flancra, nem méregdrága berendezésre gondolok, sokkal inkább a megfelelő teret hiányolom, azt, hogy módom legyen nyugodtan nézelődni, válogatni anélkül, hogy a sorban utánam következő a sarkamra lépne, vagy agylobot kapna, amiért nem tud vásárolni tőlem.

Még nem pipáztam – azt sem tudtam, hogy a pipagyártásáról híres városban járok –, amikor a dániai Svenborg tengerparti sétálórészén betévedtem egy dohányboltba. Az illatok, a berendezés, a fények leginkább patikára – vonatkoztassunk el kicsit a betegségtől, gondoljunk inkább olyan helyre, ahová megpihenni, menedéket találni, gyönyörködni téved be az ember – emlékeztettek. Körben a falak mentén embermagasságig, beépített lámpákkal ellátott, üveges vitrinekben pipák és kellékek sorakoztak. Fölöttük a nagy pipagyárak naprakész és réges-régi reklámképei, grafikái. Az üzlet egy jelentős részét vérvörös terítővel letakart asztal foglalta el, körülötte négy nagy, kényelmes szék, hogy a vásárló leülhessen, ha úgy gondolná. Ott láttam először olyan papírból készült hüvelyt is, amit a pipaszárra húzva még vásárlás előtt szájba lehetett venni a kiszemelt darabokat. És akkor még nem beszéltem a kínálatról, no és persze az árakról sem. (Néhány jó pipa átszámítva kisebb vagyonra rúgott.)

Természetesen nem akarom én kárhoztatni a honi dohányárusokat. Azt hiszem, ők örülnének a legjobban, ha módjuk lenne nagy és szép üzleteket bérelni és felszerelni. Számtalan nyűgük közepette az is eredmény, ha valahogyan talpon tudnak maradni. Inkább csak a vágyamat próbálom megfogalmazni, a vágyat arra, hogy méltó helyek legyenek itt is. S ha ezt végiggondolom, nyugodtan mondhatom, ez nem csupán pipaügyben lenne boldogító. ■

Abbi

Huszonöt éve hunyt el Konecsni György

A plakát világhírű magyar művésze

Rendkívül érzékeny, hallatlanul tehetséges, szuverén alkotó, aki a „nagy összegzés" belső igényével élt, dolgozott, és aki (mégis) alkalmazott grafikái, plakátjai által vált világhírűvé... És akinek a művészi hagyatékában rejlő titkok megfejtésével még adós az utókor... Az évforduló alkalmából – özvegyével beszélgetve – idézzük fel a kétszeres Kossuth-díjas *Konecsni* György emlékét.

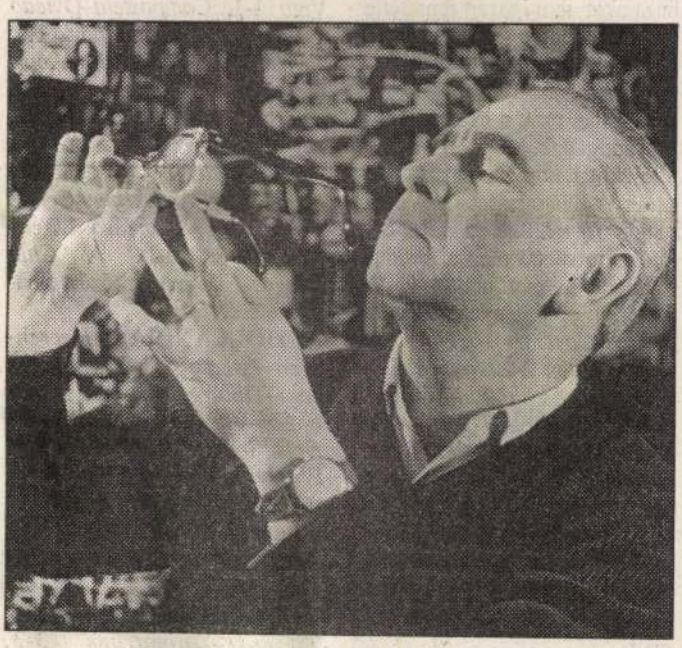

Konecsni György a hatvanas években

A falakon, hatalmas polcokon, mindenütt a huszonöt éve örökre eltávozott alkotó rajzai, festményei és különös szobrai sorakoznak. A festőállványon: olajkép. Mintha csak néhány perce simította volna végig az utolsó ecsetvonás...

– Még a *Képzőművészeti Főiskolán*, 1929-ben ismerkedtünk meg – emlékezik az özvegy, aki maga is festőművész, férjének alkotótársa volt. – Mindketten *Rudnay* Gyula növendékei voltunk. Amikor én kezdtem, ő akkor már harmadéves volt. És év elején szokás volt, hogy a felsős fiúk „megmustrálják a választékot", az újonnan bekerült lányokat. Nos, ő már akkor engem nézett ki magának... Szegény gyermek volt, az iskolát ösztöndíjjal végezte. Közös életünk is nehéz anyagi körülmények közt indult, én akkor a polgári iskolában tanítottam. Ő azonban, már a harmincas években, rövid idő alatt, fiatalon – szinte a semmiből – szárnyalt a világhírig. Meredeken felfelé ívelő pályájának állomásait – Párizstól Rio de Janeiróig – a föld legkülönbözőbb pontjain kiérdemelt nemzetközi nagydíjak jelölik.

– Aztán jött a háború, amelyre iszonyodva és elutasítással reagált. Majd ennek végén a művész plakátjai a halál bódulatából ocsúdó embereket az új élet, az újjáépítés elindítására ösztönözte. Az ötvenes években persze ő is csak „szocreált" művelhetett. És miután – a hatvanas években – megharagudott rá a „magas vezetés", már semmiféle megrendelést nem kapott. Azt hiszem, szakmai féltékenységből „mártotta be" valaki, méghozzá a legfelsőbb szinten... Ezekben a kellemetlen években romantikus rézkarcokat készített, abból éltünk. De – természetesen – erős kritikai hajlama is kifejezési formát keresett. Ekkortájt születtek ezek a karikatúrák. Persze, jó időre csak az „íróasztalfióknak"...

Vastag mappa kerül az asztalra, telis-tele a korról való gúnyos lepelrántásokkal. Legfelül egy bozontos, brutális figura, aki egy szobor nyitott fejébe éppen könyveket, brosúrákat tömköd. Címe – mi egyéb is lehetne?! – A művészetpolitika.

– Írták róla, hogy a modern magyar plakátművészet mesterét a „boszorkányos" ügyesség jellemezte...

– Való igaz, hogy rajzzal ő bármit ki tudott fejezni! Fantasztikus tehetsége – öltsön bármiféle formát – mindig sikert aratott. A középkortól a XX. századi irányzatokig minden stílus jegyeivel egyformán bámulatos biztonsággal bánt.

– Mi lesz a sorsa a Konecsni-életműnek?

– Szerencsére a *Nemzeti Galéria* igen sokat megvásárolt belőle, tehát azok már a helyükre kerültek. Természetesen a „maradék" is állandó, önálló kiállítást érdemelne, de sajnos az ilyeneket alig-alig látogatják. Ezért, az általam őrzött darabokat is, legszívesebben valamelyik múzeumunk kiállítótermében látnám... A birtokomban lévő műalkotásokat *Picassóhoz* hasonlóan szeretném örökül hagyni: a felértékelt anyag után, képekben „fizessen" illetéket az örökös! Ez kétszeresen jó megoldást jelentene, mert a fizetségképpen állami – múzeumi – tulajdonba kerülő alkotások is az őket megillető és biztonságos környezetbe kerülnének.

Albrecht Gyula

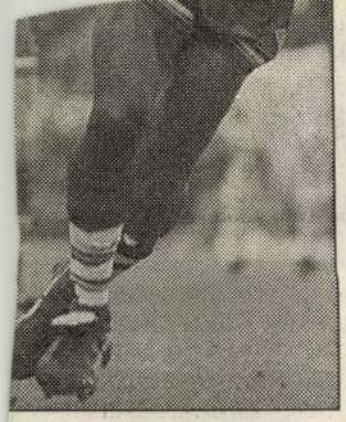

-kúrán nemrégiben átesett Paul tal a leicesteri Jamie Lawrence--Leicester (1-1) mérkőzésen

(MTI külföldi képszolgálat – AP)

lepetés, hogy a vezetést a QPR szerezte meg *Gallen* révén. A hazaiakat nem igazán rendítette meg az, hogy az *Anfield Roadon* az ellenfél vezet, s biztos ami biztos, játékosai továbbra is elsősorban csak a saját térfelükön adogattak. Meg sem fordult a fejükben, hogy az ellenfél 16-osáig is ellátogassanak. Végül mégis egyenlített a *„Pools"*: *Scales* mentette meg a hazaiak számára az egy pontot (1-1). További eredmények: *Crystal Palace–Coventry* 0-2, *Norwich–Southampton* 2-2, *Arsenal-Leicester* 1-1, *Aston Villa–Wimbledon* 7-1, *Chelsea– Tottenham* 1-1, *Blackburn– Sheffield Wednesday* 3-1. A *Leeds–Ipswich* meccset elhalasztották, a *West Ham–Everton* találkozót hétfőn rendezik. **Az élcsoport:** 1. Blackburn 62, 2. Manchester United 60, 3. Newcastle 51 pont.

SKÓCIA. A svéd válogatott csapatkapitánya, *Thern* megunta az *AS Roma* kispadjának koptatását, s bejelentette: ott szeretné hagyni a klubot. Thern pont/25 mérkőzés, 2. Hibernian 37/25, 3. Motherwell 36/24.

Rónay Tamás

OLASZORSZÁG. A 19. forduló eredményei: *Bari–Juventus* 0-2, *Brescia–Foggia* 1-0, *Fiorentina–Genoa* 3-1, *Milan–Cagliari* 1-1, *Parma–Padova* 1-0, *Roma–Internazionale* 3-1, *Sampdoria–Reggiana* 2-1, *Torino–Lazio* 2-0. **Az élcsoport:** 1. Juventus 42 pont, 2. Parma 39, 3. Roma 34.

SPANYOLORSZÁG. *Atletico Madrid–Tenerife* 3-1, *Racing Santander–Barcelona* 5-0 (!), *Gijon–La Coruna* 3-1, *Zaragoza–Real Sociedad* 1-1, *Albacete–Betis* 3-1, *Espanol–Valladolid* 3-0, *Sevilla–Valencia* 1-1, *Athletic Bilbao–Celta Vigo* 1-1, *Compostela–Oviedo* 1-1, *Logrones– Real Madrid* 1-4.

BELGIUM. *Seraing–Lommel* 3-0, *Beveren–Lierse* 2-2, *Anderlecht–Aalst* 3-2, *Charleroi–Molenbeek* 2-0, *Sint-Truiden–Ostende* 1-1, *Mechelen–Gent* 0-0, *Antwerpen–Cercle Bruges* 2-1, *Standard Liege–FC Liege* 1-0. A *Club Bruges–Ekeren* mérkőzést elhalasztották.

HOLLANDIA. *Heerenveen–Twente* 1-4, *Volendam–Tilburg* 0-0, *PSV Eindhoven–Vitesse* 3-2, *Maastricht–Sparta Rotterdam* 0-0, *Waalvijk–Utrecht* 2-1, *Groningen–Nijmegen* 2-2. **Az élcsoport:** 1. *Ajax* 33 pont, 2. *Roda* 30, Twente 28.

PORTUGÁLIA. *Uniao da Madeira–FC Porto* 0-0, *Tirsense–Guimaraes* 3-3, *Boavista–Belenenses* 1-0, *Braga–Chaves* 1-0, *Salgueiros–Farense* 0-3, *Beira Mar–Gil Vicente* 0-0, *Sporting Lisboa–Estrela* 0-1.

ZKEDÉS

a felnőttekhez kerülő te-
ló – csak azért, hogy *ki-*
tt legyen vele a szakve-
nem hiába „hozta fel" a
–, az edzésen az élre áll,
vegő után kapkodó kora-
ık, hogy *„öcskös, fogd*
mert egyébként gond le-
úgymond nem ért a szép
gyakorlást követően fél-
sarokban halkan a fülébe
: nagyon erőltesse a dol-
lesz a vége…
ociközállapotainkat ille-
vége.
az a kérdés, hol van
az edző? Az az ember,
ben *felelős* a kompánia
Nem tudni, hogy mit
ető: ő ilyenkor talán *be-*
t vagy *homokba dugja a*
nevezett struccpolitikát
még baj legyen a do-
ént szólva, a magyar
ze – legalábbis mifelénk
ajnos általában *enged* a
azoknak a pályafutásuk
öregeknek, akik amúgy,
dásuk és tapasztalatuk
zintünkön a gárda meg-
sainak számítanak, ám
upán *jártányi az erejük,*
ültből szeretnének meg-
lni az itthoni langyos
az igazán borzasztó,

hogy erre a legtöbb helyen lehetőségük is kínálkozik, így aztán érthetően egyáltalán nem céljuk a fejlődés érdekében a változás. Más kérdés, hogy mit kívánna a magyar foci és a pályája elején járó, az átlagosnál feltétlenül többre hivatott magyar focista, a külföldre (Dél-Koreába…) készülő, valamilyen figyelemre méltó eredményt felmutatni óhajtó, nagy pénzt keresni akaró tehetséges fiatal, alapvetően az előre lépni szándékozó labdarúgó érdeke.

Persze mindezért, mármint a nálunk *honos, bűnös* gyakorlatért, sok helyütt *színvonaltalan* tréningekért elsősorban az egyesületi vezetőket terheli a legnagyobb felelősség, és természetesen a szakembereket – mind szakmailag, mind emberileg. Azért, mert a tőlünk egy ázsiai futballcsapathoz kerülő fiatalember képtelen megállni ott a helyét – s ez meggyőződésem –, a felkészítését évekig irányítók kötelesek „tartani a hátukat", azaz mindenekelőtt ők kárhoztathatók, a csőd nagy részben az ő szégyenük. Egészen biztos, hogy a legfőbb érintett, *a játékos is hibás*, de a korsó csak addig jár a kútra, amíg el nem törik, a futballista pedig csak annyira lóg ki a sorból, tér el *önkényesen* az elvárható rendtől, amennyire a felettesei trehány módon hagyják.

Az idehaza még mindig igénybe vett elavult módszerekről, az oktatás hiányosságairól ezúttal nem is beszélve.

Ám a legszörnyűbb az egészben a nemtörődöm hozzáállás.

Molnár László

KONECSNI György

Péter J: A képzőr és iparm. szöv... (vita)

Irodalmi Ujság 1955 u. ért. 44 n. okt. 29, 8 l.

Konecsni György festő

(szerepel a kiállitáson)

Nonlogi: Plakátszínvonalunk helyzete egy kiállitás tükrében
Népszava 1956 ápr. 26, 84 évf. 99 sz. 4 l.

Konecsni György

Ülő férfi, paszt.

Tanulmány I-II., paszt.

III.Miskolci Orsz. Képzőmüv. Kiáll.
Herman Ottó Muz. 1957.

Ismeretlen festő

Árverési Közlöny, 1936. márc. 2. rendk.sz.
1.

MDK

Konecsni György

Cifka P: Festészetünk a VI.M.Képzm.Kiáll. tükrében.
MN. 1956. jan. 7.

Konecsni György

Szebestyén Gy: Plakátkiállitás. MN. 1956. ápr. 8.

MDK

Konecsni György Kossuth-dijas festő Miskolc
8ooo frtos nagydija:
1848 márc.15-e, ~~xxxxx~~ olaj

Megnyilt az I.Miskolci o.képzm.kiáll. Magyar nemzet
1955. jul. lo. 4 l.

MDK

Konecshi György

Szabad Nép, plakát

Ötéves tervvel a szocialista Magyarországért, "

Békeplakát és 5 éves terv graf.kiáll. Ernst Muz.
1953. szept,

4 l.

MDK

Konecsni György

Hazádnak, magadnak takarékoskodj, plakát

Jólétet, fényt, müveltséget viszá a faluba az Ötéves Terv, "

Békeplakát és 5 éves terv graf.kiáll. Ernst Muz. 1953. szept,

4 l.

KOVECSNI György

9. 27. – Simonyi Emő visszaemlékezése

Új Művészet 1992

Oesterreichische Blätter fü

1. No. 1o5. S. 817-82o

Das Gebäude der Ungarischen

/Vorgetragen in der Gesamtsi

28. Janner./

Pester Lloyd, 1861. Januar

No.28. S. 2-3.

Der gotische Baustil

Pester Lloyd, 1861. Februar

Die Wandbilder des neuen Re

Zeitschrift für Bildende Kun

Konecsni György, Kossuth-díjas festő- és grafikus

A párthadcok idején kiváló művésznek, Konecsni Györgyi, a már 1918-ban tevékeny Bortnyik Sándort és a többiek rajzban fogalmazták meg az MKP céljait.
1968-ban földgömbből alakítja ki az egymást szorító két kezet, így hangsúlyozva május elsejei nemzetközíségét. / emlitve /

Horváth Kálmán: Plakát és történelem.
Népújság /Tolna/, 1980. máj. 1.

Konecsni György

festőművén

tanítványai Tőrő sorolható Szykszman Wanda grafikus is.

Népújság (Tolna)
1983 ápr. 1.

(38.sd)

Konecsni György

festő-grafikus művész

A Képzőművészeti Főiskolán Darvas Ár pád mestere volt.

Művészet 89/6

Konecsni György, Kossuth-díjas festő-grafikusművész

Molnár Kálmán grafikusművész 1943-ban született Budapesten. – A Magyar Képzőművészeti Főiskolán először a festőosztályon dolgozott Fónyi Gézánál. 1967-ben a grafika szakon végzett, mestere Konecsni György volt.

Művészet, 1989., január, 31-old.

Kovacsi György
65 db plakát gyűjteménye

Magyar Nemzet 1985. III. 22.

Kovacsai György

Papp Gábor emlékkiállítás a Budapesti
Történeti Múzeumban

Budapest 1984/3.

Konecsni György, Kossuth-díjas festő- és grafikusművész

Csoliány Kálmán, Munkácsy-díjas érdemes művész, kortárs grafikánk egyéni hangú ittörője 1980. ápr. 2.-án halt meg. A Magyar Nemzeti Galéria emlékkiállítása tiszteletadás a mesternek. - 1947-ben az Iparművészeti Főiskolára került, 1948-ban valódi hivatását felismerve a Képzőművészeti Főiskola grafikai tanszakára ment át és Konecsni György mesterkeze alatt nyert diplomát 1952.-ben.

Brestyánszky Ilona: Grafikánk balladaköltője.

Nők Lapja, Budapest, 1982. júl. 31.

Konecsni Gyöngy, Kossuth-díjas festő- és grafikusművész

az adományozásából 1968-ban alakult képtár nemrég része lett a Borsod megyei művészeti szervezetnek. Így a pataki és a miskolci gyűjteményeket egyesítésével megrendezhették ezt a kiállítást. – A kiállítás az európai iskolát követő „szocreál" korszakkal indul; az utóbbit Domanovszky Endre, Bencze László, Burghardt Rezső, Gabai Kálmán, Szabó Vladimir mellett Konecsni Gyöngy nem éppen sikeres műve, a „Pákozdi és Ezre Tamás" képviseli. /említve/.

Végvári Lajos: Új magyar művészet, Sárospataki Képtár.
Tükör, 1982. júl. 25. 3. old.

Konecsni György, kstő

L. Barcsay

Láncz S. Képzőműv. krónika 453-456

Jelenkor, Pécs, 1982. máj. XXV/5

Konecsni György, festő

l. Ék Sándor

Szíkely A: Az „ötvenes évek" művészetéhez 23-38

Mozgó Világ, Bp. 1984. márc.

X/3

Konecsni György, Kossuth-díjas festő- és grafikusmúvész

A pártharcok idején kiváló, művészek, Konecsni György, a már 1918-ban tevékeny Bortnyik Sándor és a többiek rajzban fogalmazzák meg az MKP célja-it.

1968-ban Konecsni György földgömbből alakítja ki az egymást szorító két kezet, így hangsúlyozva május elseje nemzetköziségét.

(említve).

H. K.: Plakát és történelem. Vörös ember kalapáccsal.
Vas Népe, 1980. máj. 1.

Konecsni György, Kossuth-díjas festő- és grafikus művész

E tárlat megnyitásáig rajzkiállítás még nem volt hazánkban. Ez az első tárlat, mely a rajz műfajához kötötte magát. – Konecsni György főiskolai tanár, magányosságban is elveihez, elképzeléseihez ragaszkodó.

Horváth György: Rajzkiállítás I a Nemzeti Galériában. Magyar Nemzet, 1980. máj. 1.

Konecsni György, Kossuth-díjas festő- és grafikusművész

a háború utáni években nem tellett égetőkemencére, agyagra, bruzára még igen. Akkor az Iparművészéti, majd a Képzőművészeti Főiskolán olyan kimagaslóművészegyéniségek tanítottak, mint Hincz Gyula, Konecsni György, Kállai Ernő, Hevesi Iván — Kass János grafikái mintegy kapcsot jelentenek a Hincz-Konecsni-Buday György-Szalay Lajos-nemzedék és a hatvanas évek végén jelentkező fiatal grafikuscsapat között.

Tandi Lajos: Kass Jánosnál.
Tiszatáj, 1980. 7. 92. old.

Konecsni György, Kossuth-díjas festő- és grafikusművész

Bükkösi Gábor festő és grafikusművész, alezredes 1959-1965 között a Képzőművészeti Főiskola grafikai tanszékén tanársegéd volt. A grafikában Konecsni György és Bánlúdi Andor voltak a művész példaképei.

K.L.: Látogatóban Bükkösi Gábornál. A katonaművész rangja.
Néphadsereg, 1980. jún. 28.

Konecsni György

A kenyér itt kezdődik
/plakát/

Aradi Nóra: A magyar művészet története 1945 után. Tanulmány
MŰVÉSZET, 1981.március - 4.oldal.

Konecsni György, Kossuth-díjas festő- és grafikusművész

A kiskunmajsai Konecsni György – aki szintén Rudnay-növendék volt – tanította Csoháry Kálmánt, Gross Arnoldot, Kajári Gyulát, Szabó Endrét.

Halász Ferenc: Festők Tiszakécskén.
Petőfi Népe, 1980. szept. 14.

Koncsni György, Kossuth-díjas festő és grafikusművész
Móri Mihály a főiskolán Papp Gyula, Fónyi Géza, Koncsni György és Gyönyi István osztályába járt. Mesterei közül az utóbbi került volt a művészete a legnagyobb hatással.

Bakó Endre: A Napló Tárlata: Móré Mihály
Hajdú-Bihari Napló, 1982. jan. 16.

Koncsni György

Menyhárt László: Az ottfelejtett stafeláj

Művészet, 1983. május

Konecsni György

Sinkovits Péter: Művészet az utcán és a kiállítóterembe
Beszélgetés Kemény Györggyel

Művészet, 1982. április

Konecsni György

Acsay Judit: Mozaikkép egy életműről
Papp Gábor

Művészet, 1982. június

Konecsni György, Kossuth-díjas festő és grafikusművész

A világnézeti szilárdság és forradalmi lendület a művészetnek is hatalmas motorja. Bortnyik Sándor és Konecsnyi György vezetésével rangos művészek egész sorának kiemelkedő plakátjai az új magyar politikai plakátművészet mérföldkövelvé váltak. — A hatvanas évek elején Konecsni György szárnyai alatt felnőtt nemzedék tagjainak, a műfaj derékhadának plakátjain a korszakváltással együtt a stílusváltás is megtörtént. Plakátművészetünk a nemzetközi eredmények átvételével néhány év alatt újjászületett.

Brestyánszky Ilona: Korunk politikai plakátjai.
Békés Megyei Népújság, 1982. nov. 27.

Konecsni György, kstő

L: Zalai Tibor

Vadas József: Életművek

13.

Br. 1985. jan 25. XXIX/4

Élet és Irodalom

Konecsni György, Kossuth-díjas festő- és grafikusművész !!

"a Kiváló Árak Fóruma" emblémát Oláh György tervezte. A grafikus tervező hajdan Kádár György és Konecsni György növendéke volt.

Nem vicc!

1984. V. 21. Kossuth 20.30

KONECSNI GYÖRGY

Kanizsay Dorottyát ábrázoló bélyegportrét említik a Sárvár történelmének ikonográfiája cím alatt

Kondics József: Sárvár és a sárváriak a magyar képzőművészetben I. rész

Vasi Szemle 1983. 4.

Konecsni György festőművész

- állandó kiállítása a Kiskunmajsán

Szerd: Szitkey Györgynél

Somogyi Néplap, 1983. dec. 10.

Konecsni György, Kossuth-díjas festő és grafikusművész Csáki-Maronyák József emlékét idézi: 1951 őszén kapott egy telefonhívást, hogy másnap menjen a minisztériumba, de nem mondták, hogy miért. Amikor odaért, más ott ült Tátray Tibi, majd Pór Bertalan, utána Kisfaludi Strobl Zsigmond és Konecsni György is megjött, – ők sem tudták miért hívták ide. A miniszterhelyettes közölte a művészekkel, hogy Rákosi Mátyás 60. születésnapjára megfestethetik, megmintázhatják őt.

Andódy Tibor: Csáki-Maronyák József festőművész emlékei. Békés Megyei Népújság, 1984. febr. 25. 8.-old.

Koncsol György gr

1945-ös plakátjai

→ Sugár András

MŰVÉSZET 1985/7/3, 4

KONECSNI GYÖRGY

emlitve ld.Macskássy János

Kaján Tibor: A plakát mestere.Egy rádiómüsor után.

UJ TÜKÖR 1980./XVII/5.sz.30.o.

Dési Huber István Detre Lor

1941,VI.1.

Kedves Detre, nálunk ugy
egy levél megirásához. A mai
is mutatja, milyen korszerüt
dig annyi jó szándék élt ben
válaszolok a leveledre, miko
volna, ha néhány dolog közbe
öten tartottunk az Ernst Muz
szatérek. 2. a balkáni hábor
tett. 3. mindaz, ami az ilye
zöny saját dolgaink iránt: m
ismered ezt a lelki állapoto

Konecsni György

Plakátok (1945 - 1948)

Élet és Tudomány

1985. 1. 4.

Konecsni György, Kossuth-díjas festő és grafikus művész

A Magyar Népkádszereg évtizedek óta képzőművészeti pályázatokat ír ki, hogy művészeink bemutassák a honvédség mindennapi életét. – Az idők során maradandó értékű alkotások születtek, Konecsni György, Szentgyörgyi Kornél, Imre István és mások révén.

Losonci Miklós: Katonaélet a képzőművészetben.

Népújság (Tolna), 1984. jún. 16.

Koncsni György

P. Kucs Julianna: Visszkijárat-bejárat
Gondolatok a kincsarnokban

Népszabadság, 1986. VI. 21

Kovacsi György

Kádár György 75 éves

Magyar Nemzet 1987. 1. 10.

Konecsni György

Sugár Andor

MŰVÉSZET 1985/7/3,5

All.

KONECSNI György

9 1 2. 62
3. 23

Új Művészet

Konecsni György, Kossuth-díjas festő-grafikusművész
Hudra Klára: Kézjegy.

Veszely Ferenc 1969-ben kapott diplomát a Képző-
művészeti Főiskolán, mesterei között volt Ká-
dár Béla, Konecsni György, Barcsay Jenő.

Művészet, 1988. jan. 29-old.

Konecsni György

Képzőm. főisk. kiáll.

1937.

2. alakrajz.

Tanár: Rudnay Gy

Konecsni György

Konecsni György festőművész
és grafikus, II. Zivatar-u. 11.
166-248

Budapest, 1940. sept

Koncsni György

l.

MAGYAR IPARMŰVESZET

1937. 150. l.
162. l.

KIRÁLYI EGYETEMI MAGYAR NYOMDA

30 nap **JÚNIUS** 26. hét

22 Vasárnap		Paulin *Paulina*
23 Hétfő		Ediltrud *Zoltán*
24 Kedd		K. Ján. szül. *Iván*
25 Szerda		Vilmos *Vilmos*
26 Csütörtök		János és Pál *János, Pál*
27 Péntek		László kir. *László*
28 Szombat		Ireneus *Arszlán*

Konecsni György

Csűrös Emilia: Szeretnék szántani c. ifjusági könyvének rajzai fentitől.

Szent István Társulat
Karácsonyi Könyvjegyére

1937

Konecsni György

223. **Palotay Gertrud:** *Magyar népviseletek.* Konecsni György rajzaival. (Bolti ára 5 P.) **Pontértéke: 10.**

Bencze László:

Konecsni [György]

Kortárs, 1969. 7sz. 1132-1137. képpel

Konecsni 91.

á

LÁNCZ Sándor

Gy. KONECSNI,
Acta Historiae Artium, 1971. Tom.17.Fasc.3-4.
3o7-321. Képpel

KONECSNI György
Tölgyesi Ildikó: K. Gy.
Bp. 1971. Képzőművészeti Alap Kiadóv.
47 l., 16 cm, címlapkép, 4 szövegközti fehér lappal és 16 színes kép
Életrajzi adatokkal, irodalommal és a színes képek elemzésével

LÁNCZ Sándor

Koncsi Gyöngy plakátművészete

Élet és Tudomány, 1968. 31. sz. 1460-1464.
Képekkel

KONECSNI GYÖRGY

Új Művészet
2004. Apr. XV/4.

3. old.

KONECSNI GYÖRGY

Új művészet

1998. dec.

7.0.

KONECSNI GYÖRGY

ÚJ MŰVÉSZET

1998/~~nov.~~ dec.

P - 9396

7.0.

az Egyetemi Könyvtár igazgatója Pécs

svárad

ság regénypályázatára beérkezett

van szó. Ld. 861/2.

ologus, ornitologus, etnográfus.

1934-től az Országos Széchényi

dkívüli tanárként néprajzot taní-

Konecsni György, festő MDK.

1919-ben jelentkezés a Vörös Hadseregbe "című" képe azt mutatja, hogy a művész kiheverte az 1957-es törést.

Herczeg János: A VII. Magyar képzőművészeti kiállítás

Népszabadság, Bp. 1959. ápr. 19 7. l

Konecsni György MDK

A Művelődésügy miniszter kinevezte a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége 30 tagu ideiglenes elnöksége egyik tagjának.

Müterem 1958. I. évf. 11. sz.9.o.

MDK

Konecshi György

MNDSZ II. Kongresszusa, plakát

A magad hasznára, a haza javára, jegyezz béke- "
kölcsönt,

Békeplakát és 5 éves terv graf.kiáll. Ernst Muz.
1953. szept. 4 l.

Konecsny /Konecsai/ György, festő MDK

"1848. március 15." 1952

183.o.

"Rákoczi és Esze találkozása"

184.o.

Körner Éva: Festőművészetünk uj utjai. Kiállitás az Uj Magyar Képtárban - 1956 február. Müv. Ért. 1956. V. évf. 2-3. sz. 183-188.

Konecsni György

NDK

Mátó György:A magyar forradalmi plakátművészet
utja Csillag,1956.X.évf. augusztus 362.365.1.

KONECSNI GYÖRGY

VADAS JÓZSEF:

Képzőművészet

Vázlatok, váz nélkül

Megint egy elszalasztott lehetőség.

Mármint *Konecsni György* kiállítása, amely — hat évvel a mester halála után — az életmű tudományos feldolgozása, művészeti szenzáció, maradandó élmény is lehetett volna. Ezzel szemben a *Nemzeti Galéria* szétfolyó rendezésében — megválaszolatlan kérdésektől hemzsegő alkalmi bemutató.

Ki volt Konecsni?

Hadd kérdezzem így, keresztnév nélkül, mert személye fogalom volt már a felszabadulás előtt. A Művészeti Lexikon adatai és a kiállítási katalógus tanúsága szerint: Rudnay Gyula tanítványaként a fiatal festő már a harmincas években rangot vívott ki magának kereskedelmi reklámjaival az alkalmazott grafikában. Nem akármilyen teljesítmény volt ennek a rangnak a megszerzése; ezért tehát nem is járt lemondással, holmi táblaképfestői ambíciók kisebbrendűségi érzést szülő elfojtásával. Elsőrangú mezőnyben állta meg Konecsni György a helyét. A festőnek és plakáttervezőnek egyaránt jelentős Berény Róbert, Bortnyik Sándor épp akkoriban alkotta főműveit, amikor a huszonéves művész színre lépett.

Ha most azt mondom: nem utánozta nagynevű elődeit, akkor ez a megjegyzésem kitérőt jelez. Mert az induló Konecsni György, a katalógus dicséretnek szánt utalásával ellentétben, nem kamatoztatta a Bauhaus tanulságait. Nem követte a Bauhausban is járt Bortnyikot vagy a Bauhaus szemléletéből is merítő Berényt. Konecsnit — velük szemben — az a neoklasszicista, a társadalmi feszültségeket megtévesztő harmóniára váltó stílusideál indította el pályáján, amely legfeljebb puritanizmusával és kiegyensúlyozottságával hasonlítható az egész életet átformálni akaró konstruktivizmushoz. Csak meg kell nézni Konecsninak a szegedi ünnepi játékokra készített plakátját, ezt a klasszikus mezbe öltöztetett és kék égben szálló, rózsaszín árnyékú fenséges női alakot.

A kérdés az, hogyan lett ebből a — képzőművészet fogalmaival élve — „római iskolás" Konecsni Györgyből, tehát a hivatalos kultúrpolitika elképzeléseinek is megfelelni látszó művészből, közel másfél évtizeddel később, a munkáshatalomért harcba induló kommunista párt legodaadóbb grafikusa? Mert Konecsni nagyságát — mindenek előtt — a megtett út bizonyítja; az, hogy a negédesség jegyeit levetkőzve, olyan céltudatosan fegyelmezett és tömörségében is festői nyelvezetet alakított ki, amelyen közérdekű gondolatok fogalmazódhattak meg. Megint csak példát említek, ezúttal a negyvenes évek végéről; azt a plakátját, amelyen a reggeli mellé feltálalja a munkás mindennapi szellemi kenyerét, a *Szabad Népet*.

De a történelem bonyolult. Amikor már úgy látszott: a magyar társadalom és benne Konecsni György művészete végre rendes kerékvágásba zökkent; új gondok adódtak. Hagyjuk most az ötvenes évek első felének politikai viszonyait; maradjunk a művésznél, pontosabban annál a ténynél, hogy a Rudnay-tanítvány Konecsni Györgyben feléledt a parasztember szenvedéseit romantikus tablókban vízionáló Rudnay Gyula, amikor 1951-ben — Kádár Györggyel közösen — megfestette *Vihar előtt* című Dózsa-kompozícióját. Nem egyszerűen visszalépés volt ez a múlt századi festészetet idéző történelmi jelenet, hanem folytatás inkább — tévedésekkel. Lehetetlen nem látni a megkomponálás és megjelenítés magas színvonalát, azt a drámai küzdelmet, amit a két festő folytatott a forradalmi eszme, a barokk pannó és a realisztikus formanyelv összeötvözéséért. És a reakciót is észre kell vennünk: e kosztümös romantika ellen Konecsni lázadt fel először, a gyermekrajzok stílusából merítő bájos versillusztrációival.

Ez a gesztus azonban nem érzékelhető. Tapintatból vagy taktikai meggondolásból, ne firtassuk, de tény: a kiállításról hiányoznak a „szocreál" művek. Így a fordulat sem plasztikus. Ráadásul — az idillikus zsánerábrázolások híján — értelmetlen folytatásai ezek a fanyar rajzok a negyvenes évek Picassót és Szalay Lajost idéző klasszicista grafikáinak. Hiányoznak továbbá — legalább fotóról — a murális művek, a különféle nagyméretű falképek. Konecsni ezekben ébredt rá arra: nincsenek meg a monumentális felületalakításhoz szükséges eszközei. Márpedig ebből a felismerésből következnek tasiszta foltés vonaljátékai az ötvenes-hatvanas évek fordulóján. Még később a legszeszélyesebb montázsok és kollázsok, a szürrealizmus kelléktárából is bőven merítve.

Ezeket a kísérleteket elsősorban alkalmazott grafikai munkáiban kamatoztatta. A kitűnő hanglemezborítókban például, amelyek azért jók, mert nem akarják a zenét illusztrálni, még kevésbé helyettesíteni; az izgalmas foltoknak olyasféle hangulatkeltő-előkészítő feladatuk van, mint a színházi előcsarnok fénypanorámájának. Hogy ne legyek ilyen udvarias: ezeknek a most először nyilvánosság elé kerülő kísérleteknek óriási a szerepük az életműben, de önmagukban nem jelentősek. Ezért maradt műteremben az, ami végül is a műteremre tartozik. Alighanem Konecsni is megérzett valamit abból, amit mi ma már így fogalmazhatunk meg: lebernyeges amőba-figurái voltak Szász Endre kommercializálódott festészetének elődei.

A tehetséges művész nemcsak önkritikára képes. Lépni is tud. Konecsni erejét — immár nem először tapasztalnánk, ha tapasztalhatnánk a kiállításon — ez a megújulásra való készség bizonyítja a legszemléletesebben. A Nemzeti Galériában túlságosan kiemelt, ám felszínes szürrealizmuson már túllép a Bánk bán még kissé irodalmias képsorozata. Felülemelkedés — ha úgy tetszik: antitézis — egész hatvanas évekbeli, tömör és puritán plakátművészete, amely viszont csak helylyel-közzel van jelen a termekben. Szintetizáló lezárás végül *A magyar nyelv története* című ciklus, amely a szürrealista vázlatokban felfedezett szertelenséggel ötvözi a korábbi, klasszikus fegyelmet.

Finom rajzokkal, a magyar nyelvemlékekből ihletet merítő sorozattal zár az életmű; ezzel a néhány lappal zár a tárlat is. A mi záróakkordunk azonban egy kérdés: mikor lesz végre Konecsni Györgynek Konecsni Györgyhöz méltó életműkiállítása?

Élet és Irodalom, Bp.

1976. AUGUSZTUS 21.

XX. évf. 34. sz. 13. lap.

Tuloldalon lásd: Gyeney Judit "Üvegplasztika" c. munkáját.

tkosárra hajszol-

i és logikus le-
verékét. Beleélnie
ajba, kikövetkez-
égeit, a cél érde-

?
e-képzelnie magát
sok. A törpe bol-
súszott

szül-

zsák-
zsákmány iz-
z erős. Mondják.
A pillanat alkal-
gelésére, hogy az
nyire csalhatnak.
várt információt
ítettek ugyan az
tárgyat éreztek
an, puha tokban,
egtokban, kedves
, vagyis, amikor
rájött az állat,
p éppen, de hát
rgyat, és minden
lmas lehet, és a
fölvillanyozza az
nott világban, az
se. a brutális cse-
ntudat? Csak ve-
nül: tüstént ki és
atok múlva kide
az ürge fölfede-
tok, a kijáratot
dulattal bevágja,
gy döntő bűnjel.
legalábbis park-

De valamit tenni kell. Helyrebillenteni az egyensúlyt. Megtorolni a sérelmet, igazságot szerezni az emberi és társadalmi méltóságnak, összemorzsolni a csirkefogóvá lecsúszott, a szemüveg eldobása óta lelketlen állat tolvajt.

Visszamenni az ABC-be.

Mert meg kell kérdezni a pénztárosokat, a presszóslányt: nem adott le valaki, kérem, esetleg? Miért ne adhatott volna le valaki, esetleg? A második negyedóra végén parancsolóan fölmerül ez a lehetőség. Az ember rohant, cikázott, átizzadta a csüngőre nyúlt atlétatrikót. Amikor az illető meglátta, hogy a zsákmány neki semmit sem ér, tulajdonosának viszont nélkülözhetetlen, nélkülözhetetlen, visszavihette.

A lehetőség olyan objektív, annyira csupa remény, hogy a szatyros futásba lendül, és türelmetlenségében ki se tart az ABC-ig, hanem beugrik a legelső nyitott üzletbe vagy mibe és ez éppen az idegenforgalmi kirendeltség, ez kitűnő, ez mondhatni a talált tárgyak legindokoltabb, leglogikusabb leadóhelye.

— Nem adott le épp imént egy becsületes megtaláló...?

Elakad. Torkában reszelős, idegen a saját hangja. Az „imént" idétlen, a „becsületes" hangsúlya torzan szarkasztikus. A nő, aki egy villamos összeadógépen zongorázik, csak másodszorra érti meg, miről van szó.

— Csak egy személyi igazolványt adtak le, már egy hete. De az egyébként is nőé. — Nevet: — Ön nem nő.

Nem.

A szatyor húzza a karját, gyűrött arcán gumis réteg a verejték. A nő:

— Sajnos, lopnak kérem. Nem szabad letenni a bukszát.

geti magát vele.

Fölállni.

Jó ötvenes ez a Népsportos is, mit akar? Lötyög rajta a vászonnadrág. A lemondás nadrágjainak lóg az ülepük. A tetovált karján régesrég megfeketültek és elmosódtak, ernyedt bőrön lógnak a sellő kék pontfüzérmellei. Mit akar? Itt egy sérelemről van szó.

De az ő szatyrában a joghurt, narancslé, kenyér, egy üveg oportó, s a többi mellé odadugva a reggeli lap, meg két magazin, és csak a címsorokat tudná elolvasni.

Két éve gyorsan romlik a szeme.

— Messzire — mondja a tetováltnak —, úgy látok, mint a sas. Toronyórán a legyet, hegyoldalban a zergét.

S elfordul. Sas és légy. Zerge. A presszóslány épp szól valakihez, kínzóan kedves az arca.

Ötvenöt.

Kimegy a boltból.

Két éve rohamosan romlik a szeme. A jobb kettő, a bal négy. Szövegek elmosódnak, néha megkettőződnek. Szemüvegét máskor is el-elhagyogatja, idegen íróasztalokon, polcokon, mások szobáiban, ahol viszonylag sokat szokott beszélni, megítélni, elítélni. Aztán idegesen futkos, keresi, kollégák adják vissza, nevető nők nyújtják felé, amikor berohan az ajtón.

Ez a harmadik vagy negyedik negyedóra. Családja az üdülőben várja a reggelit.

Útban még bele-belenéz szemétkosarakba, odahajol, lehajol. Várakozása láthatóan csökkent. A szemétkosarak alacsony karókon lógnak, vagy a földön állnak. Az utóbbiak olyanok, mint a felnőtt méretű játékvödrök.

Gyeney Judit

se

s nem kímélvén erőt,
kban, évezredek sora óta,
és mágusi szabályait,
tárgyakba csínt, kellemet,
y-egy hanyag redőt,
tot, megcsúszott terítőt:
önemű Szent György lovagjaiként
rútságokádó sárkány fejét;
yén is fészket rakni tudók,
csecsemőt ringatók,
ók,
l valamennyiünknek,
n hiába,
c rendet, bent önmagunkban,
dolgaiban is,
éldamutatók,
z egybetartozót, a jót,
hogyan szívünkbe írták,
s kezekkel, Ők, a Tisztak.

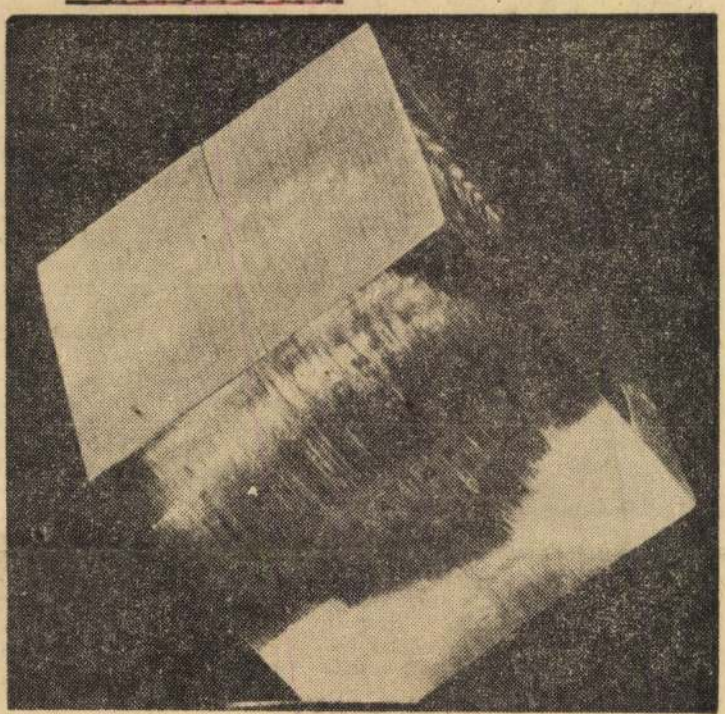

Gyeney Judit: Üvegplasztika

Élet és Irodalom, Bp.
1976. AUGUSZTUS 21.
XX. évf. 34. sz. 14. lap.

MŰSZAKI VEZETŐINK NAGY FELADATA: SEGÍTENI A TÖMEGEK VERSENYÉT

„Rákosi elvtárs 60. születésnapja új, széles népmozgalom forrása lett országunkban. Ez a mozgalom a dolgozó tömegek legmélyéről tört fel a felszínre és magávalragadta országunk milliós tömegeit" — mondotta Gerő elvtárs. Soha ennyien még nem sorakoztak fel a munkaversenyben részvevők nagy táborába, soha ilyen erővel még nem nyilvánult meg a dolgozók alkotókészsége Tajkov András, a tatabányai XIV-es akna vájára a verseny alatt nem egyszer hatszorosan, sőt tízszeresen túlszárnyalta normáját A Rákosi Mátyás Művekben Bese József marós március elejéig több mint 200 napra előírt feladatot teljesített A dolgozók tízezrei folytattak mindennapos, szívós harcot a teljesítmények emeléséért, a több és jobb szénért, acélért, téglaért szövetért.

Dolgozóink most újult erővel készülnek április 4-re felszabadulásunk hetedik évfordulójára A szilárd elhatározásokban, a fogadalmak teljesítéséért vívott kemény küzdelemben megmutatkozik pártunk egyik legnagyszerűbb eredménye: munkásaink, mérnökeink technikusaink egyre növekvő öntudata a munka iránti odaadása, izzó hazaszeretete. Az a tudat, hogy saját maguknak, saját népük javára dolgoznak, hogy a jólét útja a jobb munka — népgazdaságunk fejlődésének hatalmas hatóereje A párt és a kormány történelmi jelentőségű december 1-i határozata még csak fokozta a tömegek munkakedvét

Mindez nagy segítséget jelent a termelés műszaki vezetői számára — de ugyanakkor nagy feladatokat is róják. Éppen ezért hangzik el egyre nagyobb erővel, egyre gyakrabban dolgozóink követelése:

teremtsék meg a verseny sikerének műszaki, szervezési feltételeit.

Ezt az általános kívánságát tükrözi Hajdú Györgynek a MAVAG dolgozójának, a pécsi Benke Jenőnének, a Vörös Csillag Traktorgyárban dolgozó Károly Gyulának és sok más munkásnak a *Szabad Néphez* írt levele is. A dolgozók örömmel és helyesléssel fogadták, amikor Gerő elvtárs az országos aktívaértekezleten az 1952. évi terv teljesítésének hat legfontosabb feladata között jelölte meg a gazdasági vezetés színvonalának emelését

Szocialista versenymozgalmunknak egyik legégetőbb, legsürgősebben megoldásra váró kérdése ez. Eredményeink sokkal nagyobbak lehetnének, ha a műszaki vezetés mindenütt lépést tartana a tömegek lelkesedésével

A nehézségek legtöbbször már *a munka kiadásánál* felbukkannak. A sztálinvárosi lakások építkezésénél Praznovszky Sándor főépítésvezető vajmi keveset törődik azzal, hogy a munkások teljesíthessék fogadalmukat. A dolgozók későn kapják a munkalapokat, jóformán még arról sem tájékoztatják őket, hogy a következő órában mi lesz a dolguk Gyakran egyáltalán nem akad munkájuk. Előfordul az is, hogy a főépítésvezető túlságosan sok embert oszt be egy-egy munkára, s így a brigád tagjainak teljesítménye jelentősen elmarad a lehetőségek mögött. Pedig Praznovszky főépítésvezetőnek nem is kellene messzire mennie a jó példáért A sztálinvárosi Tűzállótéglagyár építkezésén Felhősi főépítésvezető egy hónapra előre kiadja a brigádoknak a feladatokat, a munka beosztásánál figyelembeveszi a dolgozók szocialista fogadalmait.

Sokszor az zavarja a folyamatos munkát, hogy *a dolgozó nem kapja meg a szükséges anyagot.* Az Elektronikus Mérőkészülékek Gyárában a műszaki vezetők azzal szoktak ilyenkor mentegetőzni, hogy nincs elég anyag. De ha közelebbről megnézik, rögtön kiderül, hogy igenis van anyag a gyárban — csak éppen későn kapnak észbe, amikor már kapkodni kell a szükséges anyag után Az állítólagos „anyaghiány"-t valójában többnyire a szervezetlenség, az üzemek, műhelyek közötti rossz együttműködés okozza A Rákosi Mátyás Művek gépgyárának munkája is azért döcög gyakran, mert az öntöde későn szállít, vagy pedig selejtesek az öntvények. Műszaki vezetőink gyorsan leküzdhetik a versenynek ezt az akadályát. Horváth György elvtársnak, az Elzett-gyár egyik művezetőjének is eleinte nehézségei voltak az anyagellátással De nem nyugodott bele ebbe, szívósan törekedett a munka jobb megszervezésére Most már legalább egy hétre való anyagról előre gondoskodik és nem éri meglepetésként, ha egy-egy dolgozó akár 170 százalékos teljesítményhez igényel anyagot Horváth elvtárs joggal lehet büszke arra, hogy a legutóbbi versenyszakaszban két sztahánovista nőtt fel a keze alatt.

A jó műszaki vezető szívén viseli azt, hogy a munkásnak keze ügyében legyen a munkájához szükséges *szerszám.* A DIMAVAG vasúti-kerékpár gyárban Székely igazgató első útja mindennap az üzembe vezet Nemcsak azt nézi meg, hogy működnek-e a daruk, van-e elég anyag, hanem ellenőrzi a szerszámellátást is Így könnyíti meg a fogadalmak teljesítését, a folyamatos munkát Ezt várják a műszakiaktól a Vörös Csillag Traktorgyár gépműhelyének dolgozói is, akik naponta hosszú negyedórákat töltenek el azzal, hogy szerszám után szaladgálnak.

A műszaki vezetőknek

minden segítséget meg kell adniok a verseny ellenőrzéséhez, értékeléséhez.

Az eredmények népszerűsítése, az elmaradás kipellengérezése persze olyan feladat, amely jelentős mértékben a pártszervezetre és a szakszervezetre hárul. De a művezetők is hibásak abban, hogy egyes üzemekben többhónapos eredmények díszelegnek a versenytáblákon. Vegyenek példát művezetőink Böhm Jánostól, a Várpalotai Ferencmező frontmesterétől, aki mindennap nyilvánosságra hozza a teljesítményeket, sőt még azt is feltünteti a versenytáblán, hogy egy-egy bányász mennyit keresett aznap Van is érdeklődés a verseny iránt, a tábla előtt a műszakok után egész csoportok gyűlnek össze: latolgatják, mit is kellene tenniök, hogy túlszárnyalják a legjobb eredményeket.

Műszaki vezetőink úgy készítsék el terveiket úgy osszák be a munkát anyagot, hogy közben *számítsanak* az öntudatos dolgozók lendületére, amely túlteljesíti a normákat. Akkor majd nem éri őket „meglepetésként" a verseny nyomán rohamosan növekvő igény több anyag, több munka iránt Nem *szocialista* ipari vezető, hanem bürokrata módjára dolgozik a Fémáru- és Szerszámgépgyárnak az a művezetője, aki úgy osztotta el a munkát és az anyagot, hogy azzal 100 százalékot is alig lehet teljesíteni. Pedig a dolgozók nagyobb célokat tűztek maguk elé!

Műszaki vezetőink egy része nem gondol még eléggé az országos aktívaértekezlet egyik fontos útmutatására: *„A vezetés színvonalának emelése . . nagyobb hozzáértést, több szakismeretet, magasabb műszaki és általános szaktudást és kultúrát követel".* Pedig a kellő szakismeret hiánya szűk korlátok közé szorítja a műszaki vezetőt, arra, hogy csak a keskeny, kitaposott ösvényeken járjon, csak „bevált" rutinmunkát végezzen Ilyen műszaki vezető nem tud lépést tartani az új, nagyszerű kezdeményezésekkel, versenyekkel, nem képes azokat felkarolni — úgy érzi, hogy kizökkentették őt kerékvágásából, ha többet, nagyobbat, jobbat akarnak alkotni, mint azt ő megszokta. A nagyobb hozzáértés, szakismeret hiánya így fékévé válik a versenynek.

Műszaki vezetőinknek több támogatást kell kapniok

a *minisztériumoktól.* A minisztériumok mindenekelőtt azzal nyujtanak segítséget, ha maguk szigorúbban betartják a tervfegyelmet, nem változtatják lépten-nyomon a tervet és ezzel szilárdabbá teszik az üzemen belüli vezetést is. A munka és az ellátás megszervezése iparáganként — a minisztériumnál kezdődik. Ezért nagyon sok függ attól, hogyan élnek a minisztériumok lehetőségeikkel; hogyan támogatják munkájukkal a versenyt Szükség van arra is, hogy az eddiginél több gyakorlati, szakmai útmutatást adjanak a műszakiaknak, ismertessék meg velük a munka megszervezésének legjobb tapasztalatait.

Nagyon nagy a pártszervezetek felelőssége a műszaki vezetők nevelése, támogatása terén Egyes pártszervezetek beérik annak a megállapításával, hogy „a műszaki vezetők elmaradtak a tömegek lendülete mögött" De ugyanakkor a pártszervezeteknek a műszakiak között végzett politikai nevelő munkája is elmarad a tömegek közötti politikai nevelő munka mögött Pedig a műszakiakkal jelentőségüknek megfelelő súllyal kell foglalkozni.

Egyes helyeken ez a foglalkozás egyes-egyedül abból áll, hogy a műszaki vezető fejére olvassák hibáit. Ez persze nem egészséges. Nemrégen a Diósgyőri Kohászati Üzemekben több mint száz művezető részvételével értekezletet tartottak. A „munka megbeszélése" abból állt, hogy a műszakiakat egymás után bírálat és ismét csak súlyos bírálat érte. Meg sem említették egyes művezetők jó munkájáról helyes kezdeményezéseiről Ez a műszakiak kedvét szegi, ahelyett, hogy előrelendítené őket. Rákosi elvtárs nem egyszer figyelmeztetett, hogy *a munkások és a műszaki értelmiség alkotó együttműködése nélkül nem lehet szocializmust építeni.* Pártunk, dolgozó népünk szeretettel tekint a műszaki értelmiségre, amelynek soraiból most újabb Kossuth-díjasok kerültek ki; tiszteli a fontos munkájukat lelkesen, odaadással végző mérnökök, technikusok, művezetők százait és ezreit Ezért elvárja pártszervezeteinktől, hogy többet törődjenek a műszakiakkal, érdeklődjenek problémáik, kívánságaik javaslataik iránt, karolják fel kezdeményezéseiket, vonják be őket az oktatásba. Ahol szükség van rá, bátran éljenek a kemény kritika fegyverével is. De ne felejtsék el egy-egy baráti, elvtársi beszélgetés a párttitkár és a műszaki vezetők között, a biztató, bátorító szó néha ennél is többet nyujt.

Nem könnyű feladatok állnak műszaki vezetőink előtt. Hatalmas mértékben megnövekedtek a követelmények — de éppen ezért fokozottan meg is becsüljük munkájukat Egész népünk azt kívánja a műszaki dolgozóktól, hogy a vezetés megjavításával segítsék a versenyt, vegyék ki még tevékenyebben részüket az ország építéséből.

Rákosi Mátyás elvtárs üdvözlő távirata Ville Pessi elvtárshoz, a Finn Kommunista Párt főtitkárához

Ville Pessi elvtársnak,
a Finn Kommunista Párt főtitkárának.
Helsinki.

Ötvenedik születésnapja alkalmából testvéri üdvözletünket küldjük. Kívánunk Önnek, kedves Pessi elvtárs, friss erőt, jó egészséget ahhoz a fáradhatatlan harchoz, melyet a testvéri Finn Kommunista Párt élén a finn nép ügyéért, a nagy Szovjetunió népei és a finn nép közötti barátság megszilárdításáért, a tartós békéért folytat.

A Magyar Dolgozók Pártja
Központi Vezetősége,
RÁKOSI MÁTYÁS főtitkár.

Ville Pessi elvtárs ötven éves

Ville Pessi elvtársnak, a Finn Kommunista Párt főtitkárának 50. születésnapját ünnepeljük Ezen a napon szeretetüket és forró jókívánságaikat küldik Pessi elvtársnak a magyar kommunisták, a magyar dolgozó nép.

Ville Pessi elvtárs munkáscsaládból származik, s maga is vasmunkás volt. Tizenhétéves korában csatlakozott a munkásmozgalomhoz, előbb szakszervezeti és ifjúsági munkát végzett, majd 1924-ben belépett az illegális kommunista pártba. A párt felelős harci posztokra állította őt: kerületi és megyei pártbizottságok élére, majd 1931-ben a központi bizottság tagja lett. A párt ekkor a fehérterror szörnyű nyomása alatt dolgozott, sok-sok drága véráldozattal szervezte a munkásosztály harci sorait, küzdött az államhatalom megtorló intézkedései, a fasiszta bandák garázdálkodásai, s az áruló jobboldali szociáldemokraták besugásai, egységbontó tevékenysége ellen

Ennek az áldozatos küzdelemnek az élgárdájában haladó Pessi elvtársat a finn reakció pribékjei 1935-ben letartóztatták és hétévi börtönre ítélték. A Szovjetunió elleni háború idején — a szocializmus országa iránti barátság más szószólóival, harcosaival együtt — koncentrációs táborba hurcolták. A Finn Kommunista Párt tennállása — 1918 — óta harcolt a Finnország és a Szovjetunió közötti barátságért. Ebben az időben azonban ez tilos gondolat volt, terjesztőit a dühöngő reakció halállal fenyegette. Csak a Szovjetunió ellen viselt két háború után, keserves történelmi tapasztalatok után jutott el a finn nép a békéje és fejlődése szempontjából oly nagyjelentőségű szovjet-finn barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyujtási szerződéshez.

A Szovjetunió második világháborúban aratott győzelme szabadította ki Pessi elvtársat a koncentrációs táborból, tette lehetővé a finn demokratikus erők fejlődését, ekkor kezdte meg legális munkáját a Finn Kommunista Párt. Pessi elvtárs a párt főtitkára lett ekkor. Ő vezeti a kommunistákat, a munkásosztály harcát a jobb életért, a demokráciáért, a békéért. Az ő vezetésével a Finn Kommunista Párt jelentős utat tett meg. Mint Pessi elvtárs mondotta tavalyi budapesti tartózkodása során a Szabad Népnek adott nyilatkozatában: az egykori kis földalatti szervezetből tömegpárttá nőtt s ma erősebb, mint bármikor a multban. A párt az ország politikai életében központi tényezővé vált. A hatalom a burzsoázia kezében van, de a munkásosztály és szövetségese, a dolgozó parasztság erői ma már mind nagyobb hatást gyakorolnak az ország sorsával kapcsolatos kérdések eldöntésére.

A Finn Kommunista Párt az ország demokratikus erőinek élén, a nemzetközi békefront egyik jelentős szakaszán folytatja küzdelmét. A Szovjetunióval határos Finnországot az imperialisták mindig a szocializmus országa elleni felvonuló terepnek szánták s erről ma sem tettek le. Az új világháború előkészítői, az amerikai imperialisták és csatlósaik ma is azt akarják, hogy Finnország szovjetellenes terveik támaszpontjává váljék. A reakciós finn burzsoázia és a jobboldali szociáldemokrata vezetők pedig készségesen kiszolgálják az imperialistákat. Különösen a jobboldali szociáldemokrata vezetők tünnek ki e téren, ők az imperialisták főügynökei Finnországban. A Finn Kommunista Párt Pessi elvtárs vezetésével éles harcot vív ellenük. A Finn Kommunista Párt magasra tartja a Szovjetunió iránti barátság zászlaját, a finn nép életének, felvirágzásának zálogát. *„Finnország függetlenségét és békéjét* — mondotta Ville Pessi elvtárs —, *csak a Szovjetunióval baráti külpolitika biztosíthatja."*

A háborús előkészületek során a hatalmon lévő finn reakció dühös támadásokat indít a munkásosztály és a szegényparasztság életszínvonala ellen, fokozódik a munkások és szegényparasztok nyomorúsága. Ezen a területen is a jobboldali szociáldemokrata vezetőké a főkolomposok szégyenletes szerepe, akik — például Kemiben — arra vetemedtek, hogy a sztrájkoló munkások közé lövettek. Az életszínvonal emeléséért, a demokráciáért, a békéért küzdő kommunista párt befolyása egyre növekszik a tömegekre. 1950-ben és 1951-ben választások zajlottak le Finnországban. Ezeknek során a Finn Népi Demokratikus Unió, amelynek vezető ereje a kommunista párt, minden esetben növelte szavazatainak számát. A demokratikus unió volt a tavalyi választások egyetlen részvevője, amely növelte szavazatainak számát. A finn nép is a békét óhajtja. Ezt mutatja a többi között az a tény, hogy a négymilliós országban egymillió ember írta alá a stockholmi békefelhívást. Ezt a békevágyat fejezi ki, ezért a békecélért vezeti a harcot Pessi elvtárs irányításával a Finn Kommunista Párt.

Ville Pessi elvtársat mélységes szeretettel veszik körül a finn kommunisták, jól tudják, hogy életét, erejét a finn munkásosztály, a finn nép ügyének szenteli, hogy életének tartalma a munkásmozgalom iránti hűség, a lenini-sztálini tanítások elvhű követése, a megingathatatlan szilárdság a harcban A Pessi elvtárs által vezetett Finn Kommunista Párt Finnország békéjéért és függetlenségéért, a Szovjetunióval és az összes békeszerető államokkal való barátságért, a finn munkásosztály és parasztság tartós, harcos szövetségének létrehozásáért, a demokratikus erők összefogásáért, a nép társadalmi felszabadításáért és boldogulásáért küzd, harcban az imperialisták és a finn csatlósaik ellen.

A magyar kommunisták, az egész magyar dolgozó nép őszinte szívből azt kívánja az ötvenéves Pessi elvtársnak, a testvér Finn Kommunista Pártnak, a testvéri finn népnek, hogy ezek a szent célok minél előbb megvalósuljanak

AZ 1952. ÉVI KOSSUTH-DÍJASOK

SIMONYI KÁROLY
egyetemi tanár
Nagyjelentőségű fizikai berendezés hazai megépítéséért részesült a Kossuth-díjban.

PÁLÓK FERENC
sztahánovista kőműves
A Makszimenko gyorsfalazási módszer terjesztéséért és nagy termelési eredményeiért tüntették ki

MAGYAR ILONA
általános iskolai tanárnő
A „Módszertani kézikönyv az általános iskola I. osztályának olyasás-írás tanításához" című mű egyik szerzője.

FOGARASI BÉLA
egyetemi tanár
„Logika" című filozófiai munkájáért tüntették ki Kossuth díjjal.

KONECSNI GYÖRGY
festőművész
Kádár Györggyel közösen alkotott „Vihar előtt" című festményéért tüntették ki.

Meg kell fékezni a baktériumháború gonosztevőit!

Január 28-a óta, tehát majdnem két hónapja, az USA imperialista rablói rendszeresen és tömegesen szórnak le szörnyű járványos betegségek baktériumaival fertőzött rovarokat a koreai néphadsereg és a kínai önkéntesek állásaira, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaságnak az arcvonalak mögötti területeire és Északkelet-Kína területére.

Az emberiség története soha nem ismert még ily irtózatos gaztettet. A vademberek kannibalizmusa és a középkori inkvizíciók borzalmai eltörpülnek az amerikai imperialista katonai klikk vérfagyasztó kegyetlenkedései mellett. A hitlerista „fajvédők" és embergyűlölők, akik mélységes erkölcsi züllöttségükkel döbbentették meg a világot, s akik a második világháború idején nagy arányban alkalmaztak olyan emberpusztító módszereket mint a majdaneki és auschwitzi gázkamrák és kemencék, a baktériumfegyvert mégsem merték felhasználni.

Az amerikai imperialisták, a népek vérszomjas hóhérai, a világuralom őrült rögeszméjének megszállottjai messze túltesznek a hitlerista gonosztevőkön. Miután kénytelenek voltak feladni azt a reményt, hogy megtörhetik a koreai néphadsereg dicső katonáinak és a kínai önkénteseknek hősi ellenállását, a legaljasabb, a legszégyenletesebb pusztítóeszközhöz folyamodtak, amelyet az amerikai laboratóriumokban azok a „tudós" cimet bitorló gonosztevők csak fölfedezhettek, akik becsületüket és lelkiismeretüket eladták az emberiség ellenségeinek.

Az amerikai beavatkozók arra számítanak hogy a baktériumfegyver segítségével harcképtelenné tehetik a koreai nép szabadságát és függetlenségét védelmező hadsereget, kiirthatják a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság lakosságának minél nagyobb részét, kiszélesíthetik a háború tűzfészkét a Távol-Keleten. Az amerikai imperialistáknak a baktériumfegyver tömeges alkalmazásával egyéb céljuk is van meg akarják félemlíteni a szabadságszerető népeket, rettegést akarnak kelteni az emberek szívében az Egyesült Államok túlértékelt hatalmával szemben, meg akarják bénitani a népek akaratát a rabló amerikai imperializmus ellen országuk szabadságáért és nemzeti függetlenségéért vívott harcban.

Az amerikai imperialisták már régóta készülnek a baktériumháborúra. A nagyhatalmak közül csak az Egyesült Államok és Japán nem volt hajlandó ratifikálni az 1925 június 17-én kelt, ismert genfi jegyzőkönyvet, amely megtiltja a fojtó, a mérges vagy más hasonló gázok és bakteriológiai eszközök alkalmazását a háborúban, azt a jegyzőkönyvet, amelyet 40 állam — köztük a Szovjetunió is — vagy ratifikált, vagy elfogadott.

Az amerikai „tudós"-kannibálok számos nyilatkozata és az amerikai sajtó közleményei napnál világosabban tanusítják, hogy az USA reakciós körein belül már jóval a második világháború előtt érlelődni kezdett a baktériumfegyver használatának elvetemült gondolata. A háború alatt az amerikai szörnyetegek hozzáfogtak e gondolatnak a gyakorlatban való megvalósításához: neves mikrobiológusok részvételével — akik dollárokért bemocskolták a tudós magasztos nevét — az Egyesült Államokban, külön e célra létesített táborban, 1941-ben megszervezték a tömegpusztító bakteriológiai fegyverek készítését.

Ennek a pokoli laboratóriumnak a munkája különösen nagy lendületet vett a háború utáni években. Az amerikai halálgyárosok a baktériumfegyver előállításába bevonták a védelmükbe vett baktériumháború japán bűnöseit Iszii Szirót, Vakamacu Dzirót és Kitano Maszadzót. A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság ellen intézett támadás után az amerikai fenevadak nagyarányú kísérleteket folytak, a koreai és kínai hadifoglyokon próbálták ki a halálthozó mikróbák hatását, végül pedig megkezdték a baktériumfegyver tömeges alkalmazását.

Az egész világot megrázta az amerikai imperialisták szörnyű gaztette. Minden országban egyre magasabbra csap a harag és a felháborodás hulláma az amerikai agresszorok aljas cselekedetei miatt, akik lábbal tiporják az emberi erkölcs és az emberiesség elemi törvényeit, a nemzetközi jog alapelveit. A haladó emberiség a baktériumháború szervezőinek sohasem bocsátja meg gaztetteiket, egyöntetűen támogatja azt a határozott tiltakozást, amelyet Pak Hen En, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság külügyminisztere és Csu En Laj, a Kínai Népköztársaság külügyminisztere juttatott kifejezésre a baktériumfegyver alkalmazása ellen tett nyilatkozatában. A népek követelik, hogy haladéktalanul vessenek véget e fegyver alkalmazásának és állítsák bíróság elé a baktériumháború bűnöseit.

A varsói Béke-Világkongresszusnak a népek akaratát kifejezésre juttató ama határozataiból kiindulva, amelyek a bakteriológiai, a vegyi és minden egyéb tömegpusztító fegyverek használatának eltiltását követelik, Frederic Joliot-Curie, a Béke-Világtanács elnöke a világ népeihez intézett felhívásában felszólította a világ közvéleményét, tiltakozzék az amerikai háborús gyujtogatók gaztettei ellen.

64 ország 135 millió asszonya nevében jelentette be erélyes tiltakozását a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség az ellen, hogy az Amerikai Egyesült Államok baktériumfegyvert használ. Haragtól izzó tiltakozó nyilatkozatot tett közzé a Szakszervezeti Világszövetség, a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség, a Nemzetközi Diákszövetség és egész sor más tömegszervezet is, valamint sok ország számos tekintélyes közéleti személyisége.

A Szovjetunióban, Lengyelországban, Csehszlovákiában, Magyarországon, Romániában, Bulgáriában és Albániában lezajlott tömeggyűlések az egész nép tiltakozásának adnak hangot az amerikai agresszorok által Koreában és Kínában kirobbantott baktériumháború ellen. Egyre erőteljesebben harsan föl Franciaország, Olaszország, India, Irán, Vietnam és sok más ország népeinek haragos szava is.

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének titkársága, azé a szervezeté, amelynek zászlaja alatt követik el az amerikaiak sötét üzelmeiket, ezekben a napokban tömegesen kapja a táviratokat, amelyek a bűnös baktériumháború ellen tiltakoznak és követelik, hogy az ENSZ tegyen haladéktalanul intézkedéseket e háború megszüntetésére. Amde Trygve Lie, az ENSZ úgynevezett főtitkára továbbra is urainak, az amerikai kormánykörőknek odaadó szolgája marad. Változatlanul úgy viselkedik, mintha mi sem történt volna a világon. A világ egyszerű emberei ezt nem foghatják fel másnak, mint bűnrészességnek, azokban a szörnyű tervekben, amelyek alapján az amerikai imperializmus az emberek tíz- és százmillióit akarja kiirtani.

A népek általános felháborodása és a megcáfolhatatlan bizonyítékok súlya alatt az amerikai kormány hivatalos képviselői mint a földhöz szögezett mérgeskígyók szisszegnek és jobbrabalra kapkodnak. Hogy eltereljék a világ közvéleményének figyelmét hallatlan gaztetteikről, amelyeket Koreában és Kínában követnek el, az úgynevezett katini „üggyel", ezzel a már 1944-ben leleplezett fasiszta provokációval kapcsolatban újabb rágalomhadjáratot indítottak. Ami pedig az Egyesült Államok kormánykőreinek a baktériumháború felidézésében való közvetlen bűnösségét illeti, erre vonatkozóan Acheson úrék — nyilván az együgyűek hiszékenységére számítva — egyre csak azt hajtogatják: mi semmiről sem tudunk, nekünk mindehhez semmi közünk. Amikor azonban ilyfajta „cáfolatokat" hangoztatnak, egyetlen szót sem találnak arra, hogy elítéljék a baktériumfegyver használatát.

Vajjon kit téveszthet meg Acheson, ez a megrögzött háborús gyujtogató? A baktériumfegyver használatának puszta tagadásával sem Achesonnak, sem Trumannak nem sikerül eltüntetnie az amerikai katonai klikk gaztetteinek nyomait. A bubopestis a kolera, a kiütéses tifusz és egyéb halálos betegségek baktériumával megfertőzött bolhák, pókok, legyek és más rovarok amelyeknek milliárdjait szórták le, nem a Marsból, nem is a Holdból hullottak alá a népi demokratikus Korea és Északkelet-Kína sokat szenvedett földjére, hanem az Egyesült Államokban gyártott repülőgépekről, amerikai ipari üzemekben készített bombákban, lövedékekben és dobozokban. Amerikai repülők dobták le azokat egy tábornoki egyenruhát öltött gengszter: Ridgway parancsára. Ezek megcáfolhatatlan tények, amelyek előtt hiába dugják fejüket a homokba Achesonék és Trumanék. Annál is kevésbbé, mert más alacsonyabb rangú, de nem kisebb gonosztevők: Looks Creasy, Ballen tábornok és mások, teljesen lerántják a leplet magasrangú főnökeikről, amikor nyiltan azzal kérkednek, milyen nagy lendülettel készül az USA a vegyi- és baktériumháborúra.

Itt az ideje, hogy megzabolázzák a fékevesztett halálkereskedőket. El kell érni, hogy az amerikai gengszterek haladéktalanul szüntessék meg a koreai és kínai lakosság pusztítását.

Világ népei! Tiétek a döntő szó, tőletek függ az emberiség sorsa. Az egyes államok határai nem áthághatatlan falak. Ma Korea és Kína fölött dobtak le halálthozó bacilusokat, holnap megjelenhetnek e bacilusok a sűrűn lakott Indiában, a közelkeleti országokban, de Európában is. Akarjátok-e, hogy pestis és kolera látogasson el hazátokba, pusztítsa el gyermekeiteket, mindenkit, aki számotokra a legdrágább? Ha nem akarjátok ezt, akkor fogjátok le a gyilkosok kezét!

Amerikai anyák, Amerika becsületes emberei! Ha nem akarjátok, hogy fiaitok Koreában saját honfitársaitok bűnös kezétől pusztuljanak el, ha nem akarjátok, hogy e gaztettek következtében pestis- és kolerajárvány s egyéb fertőző betegségek terjedjenek el szerte a világon, ha nem akarjátok, hogy fiaitokat — az Egyesült Államok hadirepülőit — a népek mint a baktériumháború bűnöseit ítéljék el, fékezzétek meg a Pentagonban és a Fehér Házban ülő gonosztevőket!

A világ békeharcosai közös akcióikkal megakadályozták az atomfegyver használatát, a jóakaratú emberek százmillióinak lelkében ébresztettek hő törekvést a békeegyezmény megkötésének kivívására. Hatalmas, legyőzhetetlen erő a békemozgalom, amely aktív harcával segíti hozzá a népeket, hogy kezükbe vegyék a béke megőrzésének ügyét és mindvégig kitartsanak mellette.

A népek egységfrontja véget vethet és véget is kell, hogy vessen az amerikai rablók szörnyű gaztettének, elérheti a tömegpusztító eszközök használatának haladéktalan megszüntetését és azt, hogy örök időkre megbélyegezzék a baktériumháború amerikai értelmi szerzőit és szervezőit.

(A „Tartós békéért, népi demokráciáért!" legújabb számának vezércikke.)

Egy francia munkás levele a Renault-gyáriak győzelmes csatájáról és a francia és magyar munkások testvériségéről

Kedves Barátaim!

Sohasem fogom elfelejteni azokat a csodálatos napokat, amelyeket tavaly szabadságképpen a ti gyönyörű országotokban töltöttem. Azóta úgy figyelem Magyarország előrehaladását, mintha második hazám volna.

Sajnos, a mi hazánkban, Franciaországban egyre rosszabbul megy a dolgozók sora. De a mi küzdelmünk nem lanyhul békeköveteléseink és jogaink érdekében, a békéért és a függetlenségért.

Nekünk, billancourti dolgozóknak az általános, az egész országban folyó nagy küzdelmen kivül külön harci feladatunk is van: a Renault-gyári dolgozókat sujtó megtorló intézkedések visszavonatása. Valószinüleg már hallottatok arról, milyen eseményekkel kapcsolatban hozták ezeket az aljas intézkedéseket. Február 12-én a párizskörnyéki dolgozók nagyarányú sztrájkmozgalmat folytattak, mert a fasizmus elleni hagyományos népi tüntetést a kormány betiltotta. A Renault-gyárban, amely az egész mozgalmat kezdeményezte, a tiltakozás nagyszerü volt. Az óriási gyár körül mindenütt sztrájkőrségek álltak, a dolgozók nagy része már reggel megszüntette a munkát és azok is, akik nem mertek mindjárt csatlakozni a sztrájkolókhoz, később minden nyomás ellenére kinyilvánitották szolidaritásukat.

A gyár környéke valósággal feketéllett a sisakos és állig felfegyverzett rendőröktől és rohamrendőröktől. Billancourt utcáin hernyótalpas harckocsik cirkáltak. Délben a dolgozók nagy része ebédidőre elhagyta a gyárat. Ezt a sztrájkőrség arra használta fel, hogy még egyszer megmagyarázza nekik a sztrájk jelentőségét. Erre sokan csatlakoztak a sztrájkőrségekhez. A rendőrök közben be akartak nyomulni a gyárba. A dolgozók azonban — sztrájkolók és nem sztrájkolók, férfiak és nők — azonnal torlaszokat emeltek felszakitva a kövezetet s kórusban kiáltották: a fasizmus nem fog felülkerekedni! A rendőröket pánik fogta el, majd megtámadták a munkásokat. Erre azután a dolgozók teljes egységben visszavágtak és több órán keresztül hősiesen álltak a sarat a rendőrök ellen. Végül is a rendőrök a sztrájkolók hurrogása közepette kénytelenek voltak meg futamodni.

Az igazgatóság persze ebbe nem törődött bele. Mindenáron vissza akart vágni a dolgozóknak, akik oly erélyesen keltek szabadságjoguk védelmére. Nagyszámú sztrájkolónak felmondólevelet küldtek, közöttük több sokgyermekes családapának. Az egyik, 30 évi Renault-gyári munka után kapott felmondólevelet.

Az elbocsátólevelet kapott dolgozók érdekében azonnal nagyszabású szolidaritási mozgalom indult meg. Sokmillió frank és nagymennyiségü élelmiszer gyült össze az elbocsátottak megsegitésére és a szolidaritás több mint egy hónap óta nemhogy csökkent volna, de még növekszik. Számos munkást a dolgozók nyomására az igazgatóság már kénytelen volt visszavenni és a munkaügyi miniszter éppen most igérte meg a CGT és a Keresztény Szakszervezet egységküldöttségének, hogy az ügyet „az igazság szellemében" rendezni fogja. Azt is elismerte, hogy „tévedések foroghatnak fenn". Semmiféle igéret sem fogja a mi akciónkat lefékezni, amelyet addig folytatunk, amig szükséges lesz.

Az egységmozgalom azonban nemcsak Billancourtban, a Renault-gyárban fejlődik, hanem egész Franciaországban. Minden francia dolgozó láthatja ugyanis, milyen káros az a politika, amelyet az egymást követő kormányok amerikai nyomásra folytatnak. Saját bőrén érzi, mennyire fokozódik a nyomor. Egy hónap alatt a hús kilója több mint 150 frankkal emelkedett, ugyanakkor lényegesen emelkedett a zsiradékok, tésztafélék, stb. ára, hogy a gázról, s a villanyról ne is beszéljünk, amelynek dija két év óta több mint háromszorosára emelkedett.

Dolgozó népünk azt akarja, hogy vessenek véget annak a nyomor- és háborús politikának, amely minden szerencsétlenség igazi oka. Azt akarják, hogy a francia dolgozókat emberségesen fizessék, hogy gyermekeknek iskolákat épitsenek, magubnak pedig lakásokat, ahelyett, hogy fegyvert gyártanak és milliárdokat küldenek Titónak, a Szovjetunió és a népi demokráciák elleni háború gyilkos céljaira. És elsősorban azt követelik, hogy az amerikaiak hagyják el azonnal ezt az országot, hogy mi, franciák sajátmagunk irányithassuk országunkat. Ezt mindennap tudomásukra hozzuk.

Biztosithatunk titeket, hogy a francia dolgozók a legnagyobb rokonszenvvel, szeretettel figyelik a ti békeharcotokat. Szeretettel üdvözlünk benneteket kedves barátaink, kedves elvtársak.

Szabadság!

ANDRÉ URBAIN

Tizenötezer főnyi tömeggyűlés Teheránban az olajipar államosításának évfordulóján

Pénteken Teheránban 15.000 dolgozó részvételével az iráni olajipar államosításáról szóló törvény elfogadásának évfordulója alkalmából nagygyűlést tartottak. A nagygyűlést az imperializmus ellen küzdő országos szövetség hívta össze. A nagygyűlés részvevői egyhangú határozatot hoztak, *amelyben követelik, hogy a kormány hagyjon fel az imperialistákkal kötendő kompromisszum politikájával, biztositsa a demokratikus szabadságjogokat, a politikai pártok és szakszervezetek szabadságát, szüntesse meg a statáriumot, bocsássa szabadon a politikai foglyokat,* stb. A határozat felszólitja a kormányt: aktivan szálljon szembe az angoloknak és amerikaiaknak Iránra gyakorolt gazdasági nyomásával, fejlessze az ország külkereskedelmét, az olajipari vállalatokat Irán saját erejéből helyezze üzembe.

A határozat *követeli az amerikai „tanácsadók" eltávolitását az iráni hadseregből és csendőrségből, valamint az állami intézményekből és „a Truman-terv negyedik pontját" végrehajtó missziók bezárását.* A határozat befejező részében a nagygyűlés részvevői követelték, hogy *az iráni kormány folytasson függetlenségi és békepolitikát.*

A magyar zeneművészek tiltakozó nagygyűlése az amerikaiak koreai baktériumháborúja ellen

Szombaton este a magyar zeneszerzők, zenetudósok, előadóművészek és zenepedagógusok békenagygyűlést tartottak, amelyen az amerikai imperialisták gyalázatos baktériumháborúja ellen tiltakoztak.

A tiltakozó gyűlést a Zeneművész Szövetség békebizottsága nevében *Péterfi* István zenekritikus nyitotta meg, majd *Szabolcsi* Bence, Kossuth-díjas zenetudós, a Magyar Zeneművészek Szövetségének ügyvezető elnöke mondott beszédet.

— *Az emberiség* — mondotta —, *amely hősies erőfeszités árán megszerezte a baktériumok világának ismeretét s már a felette való uralmat is, most megdöbbenve látja, hogyan válik a tudás minden tudomány s minden emberség megcsúfolásává egy maroknyi gonosz ember kezében.*

— A mi feladatunk is, hogy minden embertársunkat segitsük öntudatra ébreszteni, hogy összefogjunk, ellenálljunk, hogy nemet kiáltsunk a galádságnak s hogy kivivjuk és megőrizzük a felszabadult emberiség igazi békéjét és boldogságát!

Szabolcsi Bence beszéde után *Szervánszky* Endre, Kossuth-díjas zeneszerző felolvasta *Bárdos* Lajosnak, a Zeneművészeti Főiskola tanárának levelét. Bárdos Lajos levelében élesen tiltakozott a baktériumháború ellen. — *Vincze* Imre zeneszerző, *Enyedi György*, a rádió kulturális osztályának munkatársa, *Keveházi* Lajos előadóművész, *Irsai* Vera zenepedagógus, *Hernádi* Lajos zongoraművész, *Szőnyi* Erzsébet, *Mihály* András és *Dávid* Gyula, a Zeneművészeti Főiskola tanárai, *Ujfalussy* József, a népművelésügyi minisztérium zenei osztályának vezetője, *Koródi* András, az Operaház karnagya és *Halmos* László zeneszerző hozzászólása után a nagygyűlés részvevői *Viski* Jánosnak, a Zeneművészeti Főiskola tanárának javaslatára határozatot hoztak. A határozat követeli: vessen véget az ENSZ a bűnös baktériumháborúnak.

42.000 dolgozó sztrájkol Szalonikiban

Athén, március 22 (TASZSZ)

Az *Eleftheria* című lap jelentése szerint a görögországi Szaloniki-ban 42 000 munkás és alkalmazott sztrájkba lépett. A görög általános szakszervezeti szövetség közölte, hogy általános figyelmeztető sztrájkról van szó és ha nem teljesitik a dolgozók követelését, a sztrájk még nagyobb méreteket ölt. A sztrájkolók béremelést követelnek.

Tömeges kilépések az Osztrák Szocialista Pártból

Bécs, március 22 (TASZSZ)

Az Osztrák Szocialista Párt jobboldali vezetőségének politikája miatt egyre fokozódik az elégedetlenség a párt egyszerű tagjai és sok funkcionáriusa között. Emiatt sokan kilépnek a pártból. A demokratikus sajtó közlése szerint a *Sankt-Pölten kerületi szociáldemokrata pártszervezetből az elmult hetekben 1300-an léptek ki.*

Csendőrsortűz Olaszországban az igazságos földosztásért tüntető parasztokra

Róma, március 22 (MTI)

Az olasz csendőrség szerdán a nápolykörnyéki *Villa Literno*ban tüzet nyitott az igazságos földosztásért tüntető parasztokra.

A csendőrök golyói egy parasztot megöltek, egyet pedig súlyosan megsebesitettek

A parasztok már napok óta tüntetésekkel tiltakoztak a De Gasperi-kormány „földreformja" ellen. A kiosztásra kerülő földeket ugyanis a tartományi főnök elnöklete alatt álló bizottság *nem a földnélküli parasztoknak, hanem hatósági személyeknek és kulákoknak juttatja.* Az Olasz Általános Szakszervezeti Szövetség (CGIL) titkársága táviratot intézett a belügyminiszterhez, amelyben erélyesen tiltakozik a gyilkos gaztett miatt. Szigorú vizsgálatot és a bűnösök példás megbüntetését követeli.

A finn köztársasági elnök javasolja, hogy Kekkonen április 2-ig lássa el a miniszterelnöki teendőket

Helsinki, március 22. (TASZSZ)

A *Finn Távirati Iroda* jelentése szerint Urho *Kekkonen* miniszterelnök március 21-én a következő levelet intézte a köztársasági elnökhöz:

„Minthogy a képviselőházban, az Agrárszövetség képviselőcsoportja körében nem tudtam olyan többségre szert tenni a kormány által kidolgozott stabilizációs rendszabályok elfogadása érdekében, hogy a képviselőcsoport bizalma alapján folytathassam miniszterelnöki tevékenységemet, kérem Önt, mentsen fel e tisztségem alól."

Kekkonennek *Paasikivi* köztársasági elnökkel folytatott beszélgetése után hivatalos közleményt adtak ki, amely szerint az elnök javasolta Kekkonennek, hogy április 2-ig lássa el miniszterelnöki teendőit. Az Agrárszövetség ugyanis április 2-án vezetőségi ülésen dönt Kekkonen ügyében.

Konecsni György

Szabad Művészet

1957. 452, 453. l.

képpel

454. l. 456. l.

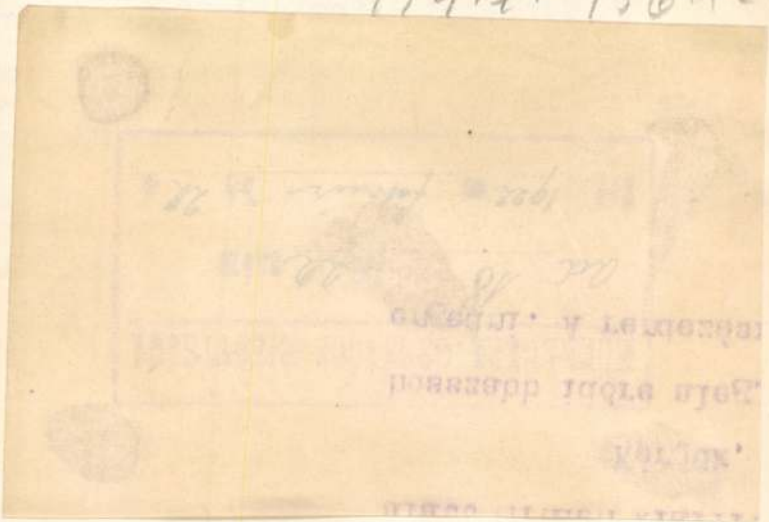

roországi tudományos és irodalmi,
magára vállalta a Florencben
iállitásra küldendő magyar
tel kérjük----------
----------sziveskedjék sürgősen
elnökségével/Végh Gyula muz.
enci kiállitáson saját kiadvá-
kérjük a kiállitásra szánt
lább eljuttatni.A könyvek,
pedig legkésőbb március 10-ig
Iskola Könyvtárába elküldeni,
elyben a könyvek értéke is
szvétel bővebb feltétele a

Konecsni György

a család egész-
segéért c. plakátja
repr.

Műveriet szemlélet

1948. 6. sz. 11. l.

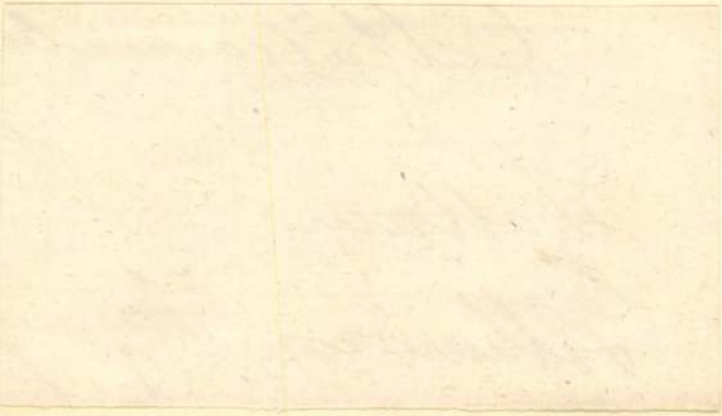

A VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI M. K

191 5 évi 14571 számv. sz.

XIII. ügyosztály.

A válaszban a megkeresés számának és évének pontos feljegyzése kéretik.

Nagyméltóságu

báró F O

a Müemléke

Folyó évi szeptembe

átiratára, van szerencsém Nag

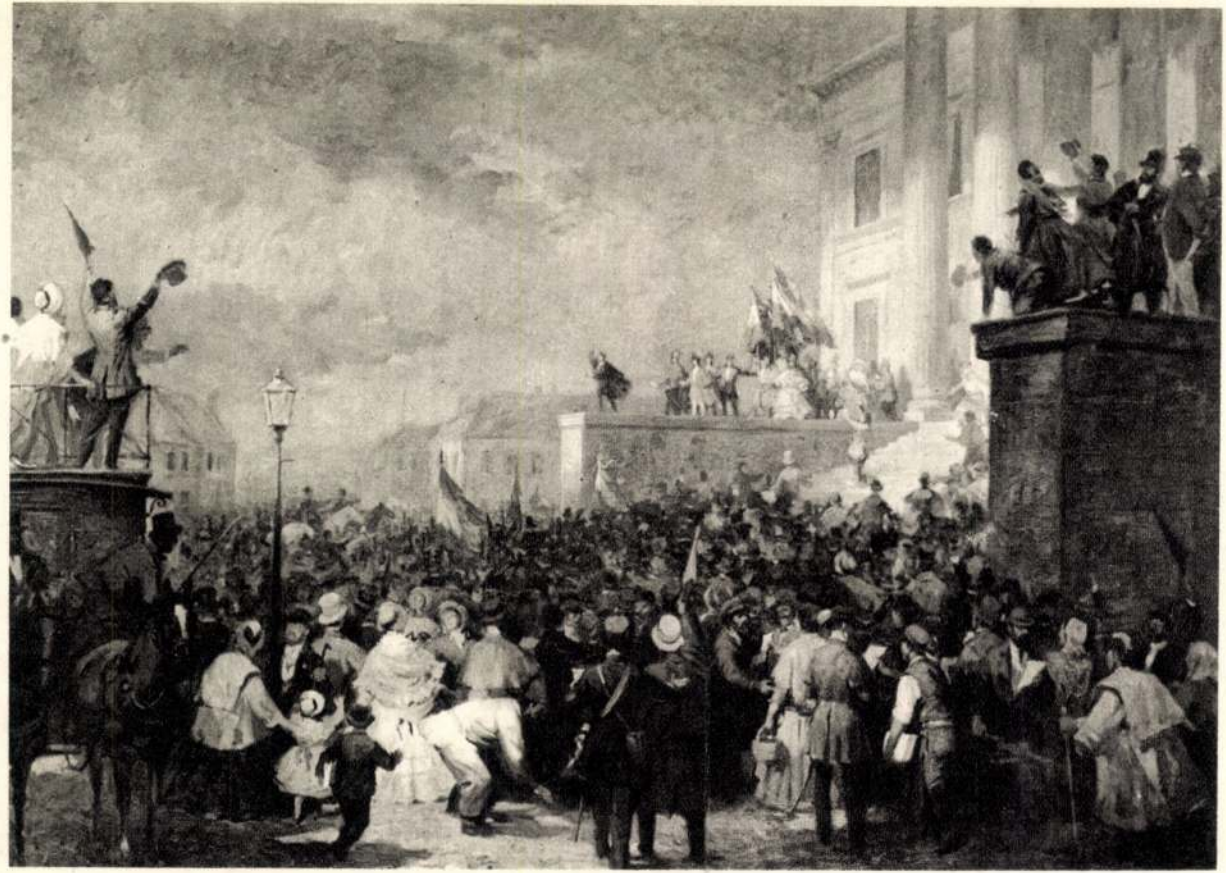

Konecsni György: 1848. március 15.

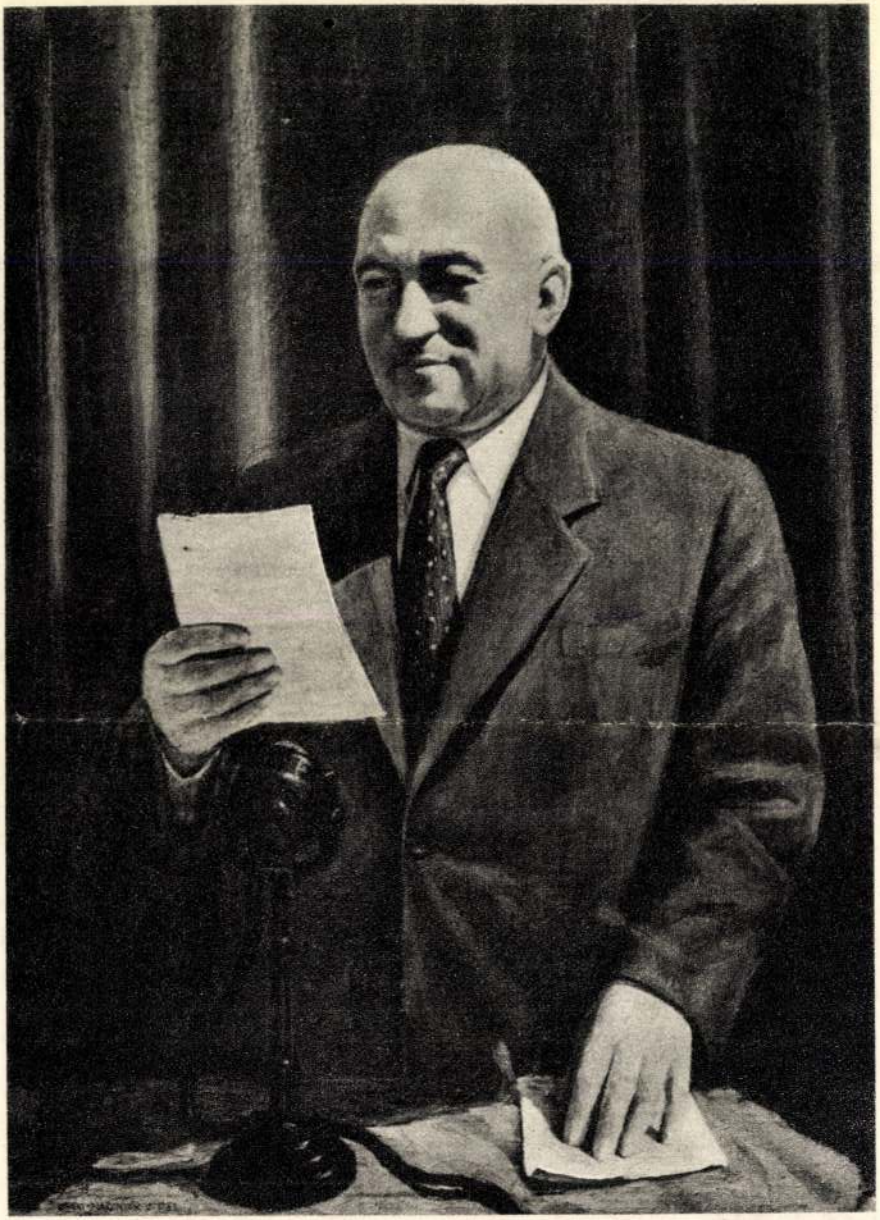

Csáky-Maronyák József: Rákosi elvtárs portréja

Csáki Maronyák József

Konecsni György: 1848. március 15.

III. M. Képzőmi-Kiáll
1952. dec – 1953. márc.

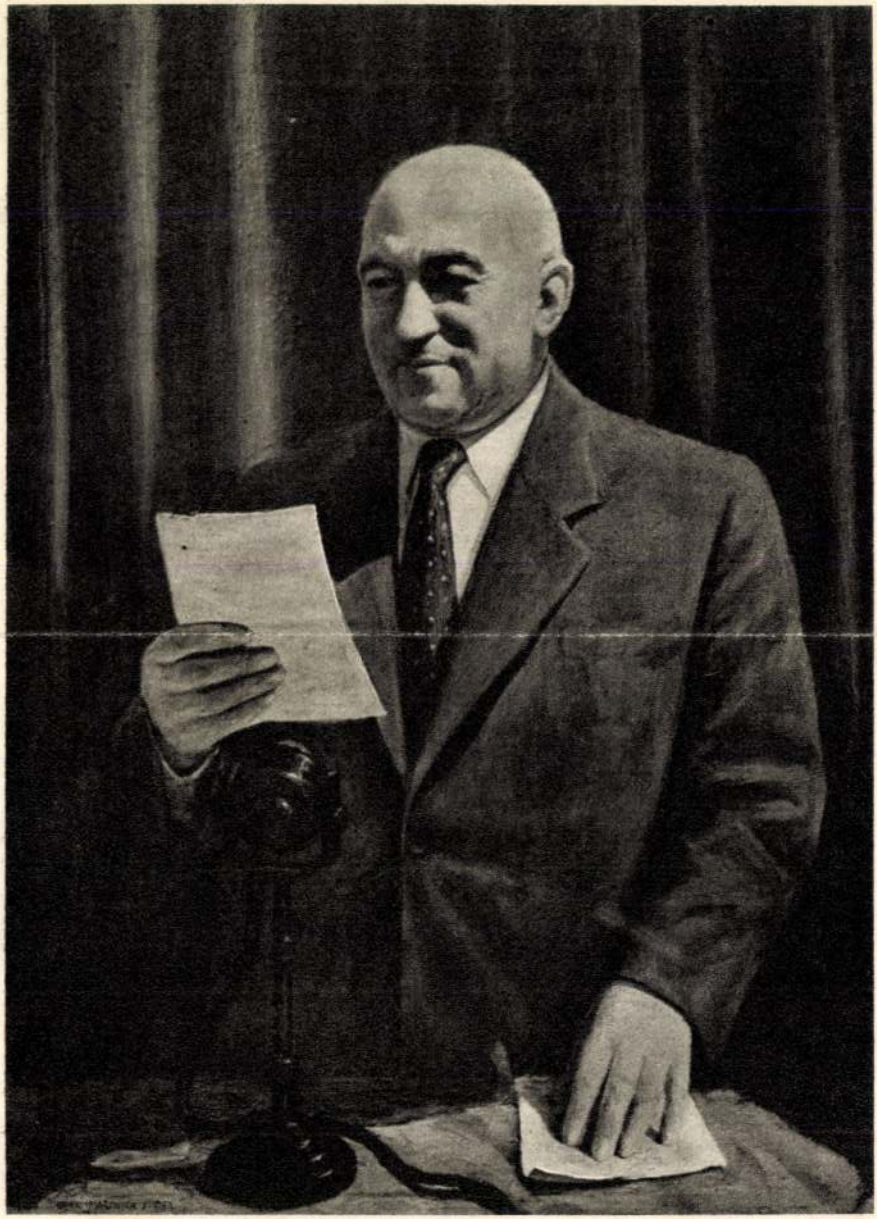

Csáky-Maronyák József: Rákosi elvtárs portréja

Konecsni György: Rákóczi és Esze találkozása

Ék Sándor: Bem és Petőfi a 48-as csatában

berség igényteremtő emlékének meghagyásával fosztja meg. Elszabadult romboló indulatait börtöne elleni jogos gyűlöletként érezteti vele ez az igény. Akármennyire felszívja és feloldja a környező közeg, akármennyire összeolvad a közönséges ösztönösségben érzelem és ész, a szédületes kavargásban mégis át-áttűnik, gyorsan forgó kerék vibráló állásban látszó küllőihez hasonlóan, az önálló személyiség és ezen belül a reflektáló magatartás. Kívülről nézve az iszony világa egységes, magába foglalja Nellit, Sanyit, társaikat, az, egész társadalmi környezetet. Nelli az iszony gyújtópontjában áll, benneél az iszonyban, tudatával nemcsak kíséri az eseményeket, nemcsak közvetíti őket, hanem tudatának változása és objektív élettörténete az iszony spontán kifejezője is. Tudatának, őszintén kialakított véleményének az átlényegülés, létének iszony-létté történő formálódása a határa. Véleménye kialakításakor az adott tematikus mezőben mozog, ami túl van e mező látóhatárán, amiért éppen ebben és nem más mezőben keresgél, az hozzáférhetetlen számára. Korlátozottságának fejlődését, pl. merevségének az indulatok számára is utat nyitó ellágyulását, még részben kifejezi, a mozgató erők nagy részét, történetének általános értelmét azonban csak kívülről megközelítve lehet felmérni. Amíg kizárólag önmagát figyeli, a saját határai között igaza lehet. El kell fogadnunk, hogy gyűlöletet tapint önmagában, bárhová nyúl. Ami az iszonyt illeti, itt már téved. Saját megváltozását nem számíthatja be egyenletébe, ezért az iszonyt külső igazságtalanságként fogja fel, aminek az ő bensőjében ágaskodó gyűlölet felel. Egyéni életének közössége és társai életének alapvető torzulása pedig egészen rejtve marad előtte: rendeltetéses élet helyett elrendelt, odarendelt életet élnek, az eszmék felé kinyúlás, a felegyenesedés helyett önmagukban és egymásban vájkálnak, és hol jólesően, hol keserűen simulnak a sárba. Átlényegülésük miatt önmaguknál sokkal helyesebben ítélhetik meg kínzó, pedig rokon ellentétüket, a másikat. Iszonyuk a másikban észlelt és onnan rájuk ömlő iszonyat, az iszonytelített másik ember és szituáció az objektivált iszony: a szörny és a szörnyűség. Sanyi szempontjából és a vele rokonszenvezők nézete szerint Nelli a szörny. Nelli tudja ezt, észreveszi a Sanyi halottaságyához járulókon, jómaga mégis a Sanyi által köréje rétegzett burkot, a nemesnek vált természetét eldurvító helyzetet és végső soron Sanyit tartja szörnyűnek.

Mi vagyunk és nem ismerünk magunkra, az Én kiválik és világtalan vagdalkozásban visszabukik maró közegébe, szavak vesszőparipáján lovagolunk tettekre vezérlő gondolatokként hajszolva őket, szabadságra-serkenésnek érezve hanyatlunk le a közvetlen felélésben — ez az iszony szférájának mélysége. Ezzel az iszony természetrajza az iszony ontológiájába torkollik. Elvont meghatározásokba kell párolni az előttünk fekvő tapasztalati anyagot, az összefüggések feltárására, általánosításokra és elméleti rendszerezésre kell törekedni. A valóság, minden egyetemlegessége mellett, felparcellázott is, ezért a filozófiai vizsgálódás is mindig egy bizonyos régióra vonatkozik. Végletes példát véve: ki követelhetné meg, hogy egy rabszolgaláncaiból félig-meddig feloldozott, elnyomatásban sínylődő afrikai bölcseletében előbbre kerüljön az anyag egységének kérdése szabadságának és kötelékei mibenlétének kérdésénél? Az elméleti tisztázás eszmélés, aki pedig eszmél, az mozog, tájékozódik és hamarosan cselekedni fog. Így érne céljához a regényi képekbe sűrítő szándék, a valóság gyakorlati megváltoztatása hozná meg az ábrázolás gyümölcsét.

Az iszony a legártalmasabb dolgok alanyi fluktuációjából sarjadó szellemi, sejtelemszerű érzelem. Kétszeresen van benne képviselve az ember, egyszer mint a dolgok ártalmasságának mértéke, másodszor az iszony tudattól független, képszerűen szörnyűnek érzékelt fennállásának elszenvedője és reagense. Erre az utóbbira vonatkozik az „alanyi" kitétel; az objektíve iszonyatos helyzetből csak az hangol iszonyra, ami elérhető *az* illető számára, aminek felfogására van szerve. Fejletlen értelmi képesség és műveletlenség gyakran érzéketlenné tesz a még oly elhatalmasodó iszonnyal szemben is. Az alanyi tulajdonságnak van mélyebb jelentése is. Kifejezésre juttatja, hogy az iszony egyik pólusa mindig a szubjektum, az egyén aktíve és passzíve egyaránt résztvesz a dolgok forgatagában, önmaga is módosul, alakul és átlényegül benne. Fluktuációnak az ellentétek közötti folytonos, nyugtalan átváltást nevezzük. Nincs támpont, nincs egyértelmű viszony, nincs határozott alakulat, minden ez is és az is, csak kristályosodási kezdemények tűnnek át a dolgok oldódó-kötődő közegén. A megjelenő iszony egyszerre érzelmi és értelmi. Éppúgy nincs súlypontozva, mint dologi mása. Mivel az értelem határozott logikai formákat követ és teremt, ez a homályos egység inkább élmény, mint ismeret; az ismeret ködös előalakja.

Az iszony objektív alapja fluktuációs természetének közvetlenül ez a sejtelemszerű átélés a megfelelő tükröződése. Közös bennük az elvonttá nem párolható, csupán anyagiságában érzékeltethető, körülírható közeg, ez mintegy közvetlenül ömlik át a megélt valóságból az átélésbe. Közegének minősége különíti el az iszonyt más, emberre szintén ártó hatású fluktuációs képződményektől, ez avatja végső lényegének megbontása nélkül tovább nem elemezhető kategóriává.

Negatív és fluktuációs kategória a szorongás és a gond is, ezek azonban más, tisztább közegben mozognak, ami vitális, érzelmi és intellektuális arculatuk határozottságában is kifejezésre jut. Pozitív fluktuációs kategória a boldogság, ami az előző kettővel együtt a magán- és magáért-való-léthez tartozik. Velük szemben az iszony az együtt-lét kategóriája, a másért-való-lét negatív formája, a szeretet ellenpólusa, kétszeresen is. Először, mert a szeretet az általában használatos értelemben véve nem fluktuációs, másodszor, mert a szeretet pozitív, építő, istápoló. A szeretet nem-fluktuációs ellentéte a gyűlölet, mint már a régi görögöknél is, vagy — kevésbé erőszakos formában — az irigység, mint Danténál. Az iszony fluktuációs ellentéte viszont nem a szeretet, hanem az elragadtatás, az extázis, az unio mystica.

Rövid, kezdeti elemzésre ennyi reflektor gyúl az iszony éjszakájában! Fényüknél meglátjuk az iszony túlsó partját, az összetartás, gyarapítás, megbékélés honát, ami elsüllyedni látszott a komor, ám találó történet hullámaiban. Kiderül, hogy a lét, közelebbről az együttlét, egyik lényegi lehetősége az iszony, amit éppen a lét létesítésével, az okok megkeresésével és az akadályok elhárításával lehet jobbra fordítani. Nagy a veszély, hogy az iszony rabjai maradjunk, erre figyelmeztet az ábrázolt események kiúttalan, végzetes zártsága. Az iszony ott jellemzi az emberközi kapcsolatokat, ahol megrekesztik a társadalmi fejlődés folyamát és ahol a közvetlenség koncán rágódva kötik le, egymás marakodtatásával is, a meghasonlott kedélyeket. Csak érzelmi eszközökkel, mint népiség és haza, éppúgy nem lehet lecsapolni fojtó közegét, mint csak elméletileg, steril ideológiával. Az iszony felismerése és boncolgatása nem több még, mint a sorskérdések ismeretének rezignációs foka, de kinőhet belőle az adott valósághoz hű elmélet és a megjobbulást művelő gyakorlat.

PETHŐ BERTALAN

1021

Konecsni

(Szubjektív-objektív szauna egy életműről)

A név így önmagában jelez. Fogalmat — nemcsak magát az embert, a művészt — a magyar grafikáét ugyanis. Mondhatnók: a magyar plakátgrafikáét, de akkor nem lennénk eléggé pontosak. Mert bár azét is, de Konecsnit nem szűkíthetjük plakátgrafikussá, noha életének első önálló — hozzátehetjük: egy egész életművet kodifikáló — kiállításának nagy részét plakátjai teszik. De, hogy „plakát" címszóként mit értünk — milyen tág s egyáltalán nem csak árut vagy eszmét propagáló utcai műfajt — azt minden nagyképű elemzés helyett példásan mutatja első megjelent — s már szakmailag kifogástalan, sőt már teljesen „konecsnis" — plakátja. (*Gyógyvízben fürödj!* 1932) és utolsói egyike (*Trioxazin*, 1961) közötti hallatlan különbség: a tárgy-propagáló „sachlich" közlés és az asszociáció ugrásaira építő s lelkiállapotokat grafizáló szürreális képteremtés szemléletbeli ellentétessége. A két plakát, persze, egy élet s egy életmű két szakaszát is jelzi: az indulóét és a csúcsaira érkezettét. De magát a hozzáállás változatlan etikáját is: a mindig korrekt, formailag-nyelvileg józsefattilaian kényes, s szinte személytelen művi objektivitásra *is* törekvő grafikai, illetve művészi precizitást. Mert Konecsnit két állapot jellemzi — dialektikus ellentétességével — igazán: a homo sapiensi s a homo ludensi egymást átható magatartás és a művesség maximálisan kényes eszközisége, korrekt tisztasága.

Ezért szűk Konecsni művészi értékének és milyenségének meghatározására a plakát-

Konecsni

grafikus vagy pusztán a grafikus címszó. (Ami persze nem mond ellene annak, hogy a legjelentősebb magyar plakátgrafikus s a legkitűnőbb grafikusok egyike. A legautonómabb is.) Pedig az is bizonyos, hogy életművének legnagyobb részét (nem mindig a legjelentősebbet) a plakátművészet műfaján *belül* teremtette. Siessünk azonban hozzátenni, hogy ezt a fogalmat — plakátgrafika — ő sokszorosan kitágította. Élesebben meghatározva: Konecsni egész emberi-művészi mivoltával feltöltötten olymódon tágította a plakátgrafika kereteit, hogy ezáltal műfaji szigorát nem feloldotta, hanem méginkább megkötötte, vagyis: be tudta oltani a plakát szervezetébe a művészi világlátás magasabb — mert hasznossági célokon felültörő — gondolatrendszerét. Néhány áruplakátját leszámítva többékevésbé mindegyiket erős gondolati — vagy érzelmi — töltés jellemzi; alapvető vonása ez. Megteremtvén ezáltal — egyúttal — ennek a táguló plakátnyelvnek a megszigorított fegyelmét is. Ez szükségszerűen azzal járt, hogy az efajta propagatív szándék és tendencia — különösen kései plakátjainál van ez így — az utca lazább és múlóbb szinteréről a szemlélőt zártabb terep akusztikájával kényszeríti a tudomásulvételnél maradandóbb hatás — a meggondolkoztatás és meditálás elfogadására. Ez a kamarazenei nemessége az időskori plakátoknak szembetűnő. A „magasabb szféra" meghatározására ez ád magyarázatot. (*Kreutzberg*, I. II, 1947, *Orfeo*, 1959, *Az öreg hölgy látogatása*, 1960, *A vihar kapujában*, 1960, *Trioxazin*, 1961, *Labirint*, 1967.)

Honnan jött, milyen előzmények nevelték, milyen emberi magatartás vezérelte s milyen társadalmi viszonyok között nevelődött? Ki az ember e mögött az eredmény mögött? Művész és mű, fa és gyümölcse között milyen az oksági összefüggés? Véletlen-e, hogy a festőnek induló falusi mészáros- és parasztfi, aki közben a tanítói diplomát is megszerezte: szinte minden előzmény és indok nélkül a plakát területén tűnt fel, első plakátjai tanúsága szerint máris pályadíjnyertesen? Tegyük hozzá: első plakátjai már kész grafikust mutatnak, a korabeli plakát (a nemzetközié) legjobb szintjéig felérőt. És máris „konecsnisan". A 20-as, 30-as évek magyar plakátművészetében Berény és Bortnyik plakátjai jelentették — a Bauhaus szellemétől nevelt — élvonalat s az európai szintet. Ami a többséget illeti: kommersz és konvencionális, többnyire naturális árubemutatást, utcai humorral sózott „ötletet" jelentve csupán. Konecsni egyszerre a két idősebb plakátművész mellé, majd elé vágott, versenyen kívül szinte. Beleszámítva azt is, hogy neve mellé tehertételként került a — négy hónapi fogházzal hitelesített — kommunistagyanúság jelzése.

Kiskunmajsán született (1908. január 23.), apja mészáros, édesanyja a jómódú parasztcsalád lánya. Falusi naivitás, paraszti humor, kerítéseken és nyitott ajtókon-kapukon bepillantó kíváncsiság, gyanakodó irónia és jól tetézett gátlásosság: szinte magam előtt látom a kissé félszeg szégyenlős, vastag szemöldökű falusi suhancot, aki hasonló parasztfiúkkal és a jegyzőékével együtt nyargalta a poros utcákat, szérűskerteket, dűlőutakat és a lim-lomdús parasztházak padlásait. Ől megetti időbarázdálta palánkok, szénakazlak öblei, pincék, vermek homályai csalták kutató és kíváncsi tekintetét. S a jegyzőék milléniumkori képes kiadványai, az obligát „albumok", Morelli mester fametszeteivel készült illusztrációi, Feszty-körkép, Munkácsy és kora selyempapír-előzékű reprodukciói. Miért említem ezeket? Magyarázatul a fővárosba, pontosabban a Képzőművészeti Főiskolára kerülő parasztfi sokáig dédelgetett történelmi képek utáni nosztalgiájára, melyet a rázuhanó modern művészi élmények mélyen a tudat alá szorítottak, s melyek — visszaütésül — éppen a „szocialista realizmus" hőskorában buktak ki néhány éves festői periódusának eredményeképp. Csak ezért? Tán ez volt az emócionális ok. A közvetlen meglökő pedig az a mélypont, ahova a politikai palkát — véget nem érő megalkuvások tudomásulvétele során — ugyanebben az időben jutott.

A főiskolát épp elvégző Konecsni kettős dilemma elé jutott. Az első — a társadalmilag buktatóbb — egy kommunista-per eredményeképp kifogott négyhónapos fogház s a vele járó priusz volt. Ami egy-egy pályadíjnyertes mű meg nem jelenésének formájában ütött rá vissza. A második: a honi élvonalbeli festészet, az immár polgárjogra is számító, ám az európai fejlődéstől 30—40 évvel elmaradt posztimpresszionizmus sajátos állapota volt. Szélesebben értve: a táblaképfestészet dilemmája. Mely nem találhatta helyét egyrészt a társadalomban, másrészt nem az európai festészet időszerű állapotában.

A képzőművészet 19. századi romantikával elindult a „szabadság" útján, vagyis függetlenült a mindig-volt társadalmi függéstől. Nem idetartozó, hogy ez a „Vogelfrei" álla-

pot milyen útra juttatta a maga szabadságára, a társadalomtól való függetlenségre esküvő képzőművészetet. Létrehozott egy új csodát: az impresszionizmust. Egy új szerkesztőteremtő látást: a kubizmust. S létrehozta társadalom és művészet jócskán szaporodó és felburjánzó antagonizmusait.

A festészetből kiágazó új műfaj — az alkalmazott grafika elsőszülött fia: a plakát — azonban, egyelőre még a nevelőapa védnöksége alatt, hamarosan önálló lett s megtalálta azóta is érvényes szubordinációját a társadalommal.

Ezt a tényt vette tudomásul a világválság szélütésétől éppen csak magához térő magyar társadalmi és gazdasági életbe lépő, tétova fiatal művész. Az épp-erre-valóságot persze magában — természetében, erős valóságérzetében, az emberi és társadalmi gyöngeségek felismerésére hajlamos, kétkedéssel és iróniával átfűtött énjében hozta. És a — már említett — igen erős, egy életen át mindig maximálisra felcsavart igényességet is: munkájával és önmagával szemben.

Az európai plakátkultúra — az első világháború után hamarosan meginduló gazdasági konjunktúra jóvoltából — átsütötte az eléggé árnyékos magyar glóbuszt is. Konecsni azonnal megtalálta a kontaktust s — tehetsége jóvoltából — megteremtette a maga local couleur-jét is. Példát erre nem csak plakátjai szolgáltatnak (*Hubertus*, 1935, *Idegenforgalmi* 1935, 1936, *Bakony*, 1936, *Állatkert*, 1937, *Szentistván év*, 1938, *Malév*, 1939), de az egyre szaporodó külföldi, majd hazai díjak és kitüntetések is. (1934—36-os Fuad serleg, két Grand Prix és hazai díjak: 1937—39). Mi ezeknek a plakátoknak az ereje, máig is ható esztétikai érvénye? A megbízás céljának felismerése, a motívum egyszerűsége s a két tényezőnek a legnemesebb esztétikai törvény által való érvényesítése. Hozzá kell tennünk a plakát — grafikai eredetű! — ötletességét is, a bárgyú szövegötlettel szembeni előkelő grafikai ötletet.

Érdekes tünet s egy esztétikai-lélektani analitikusnak ingerlő feladványt kínál: Konecsni közben portrékat fest. A la renaissance mégpedig. Az arcképek modelljei szinte kizárólag — egy önarcképet kivéve — a felesége. A modor: Pollaiulo, esetleg Ghirlandaio. Kisméretű, majd mindig profilábrázolások ezek, a leggondosabb, miniciózus, finom stíluserzékű megoldásban. A kis utánérzés-gyöngyszemek megfelelő foglalatot: egy-egy remek korabeli stílusú Géberth-keretet kapnak. Egyikük megjelenik a *Firenze parfüm* (1936) plakátón is. Figyelemre méltó, hogy a tudat alá szorult festő még talál majd alkalmat a jelentkezésre.

Az első korszak Konecsni művészetében a plakát-színtérre lépésétől a társadalmi színtér megváltozásának történelmi pillanatáig tart. Vagyis 1945-ig. Közben plakátstílusának nívóján és analógiájára megteremti az új magyar bélyeget, bélyegstílust is, annak máig is ható érvényével. Sajnos: ez az érvény — mint Konecsni művészetében oly sok alkalommal annyi teremtő kezdeményezés — ma pusztán eszmei jellegű: megfelelő szintű és kultúrájú megbízó híjján nem ömlik át a megvalósulás csatornarendszerébe.

A történelmi pillanat — az említett — azt a hitet kelthette joggal a plakát művelőiben, így Konecsniben elsősorban: hogy szinte korlátlan lehetőség nyílik a korszerű modern plakát számára. *Minden* tényező együtt volt, annyira együtt, hogy semmi mást nem kellett volna csinálni, mint hagyni, hogy a tényezők együttesen szabják meg a jó plakát útját. Hiszen a kívánalmak a levegőben lógtak, a szükséget a háború összeroppanása, a feladatot a társadalmi tennivalók olyan parancsolóan megszabták, hogy a személy szerinti megbízónak — a pártoknak: elsősorban a Kommunista- és Parasztpártnak — éppen csak a megbízást kellett nyújtaniok. Hogy a plakát mennyire agitatív erejű és propaganda-műfaj, hogy a propaganda legnemesebbik gazdája: az ideológia számára a legmeggyőzőbb és legpopulárisabb agitátor: annak most kellett bebizonyosodnia. Annak is azonban, hogy a három faktor — a szituáció, a megbízó és a művész — közül a két utóbbi, vagyis aki hibát követhet el, mennyire érti az első által megszabott feltételeket.

Azt hiszem: ha soha nem lett volna még plakát sehol a világon: a három tényező helyes egymásratalálása által most meg kellett volna — egy csapásra mégpedig! — a jó plakátnak születnie. A jó plakát egész sorának. Vagyis a jó plakátoknak.

Konecsni Györgyé az oroszlánrész abban, hogy valóban születtek jó politikai plakátok — másoktól is természetesen — meggyőzőek méghozzá, s a történelem szavára figyelő ember szívét ma is megdobogtatók. Hogy nem még jobbak, vagyis a történelmi szituáció

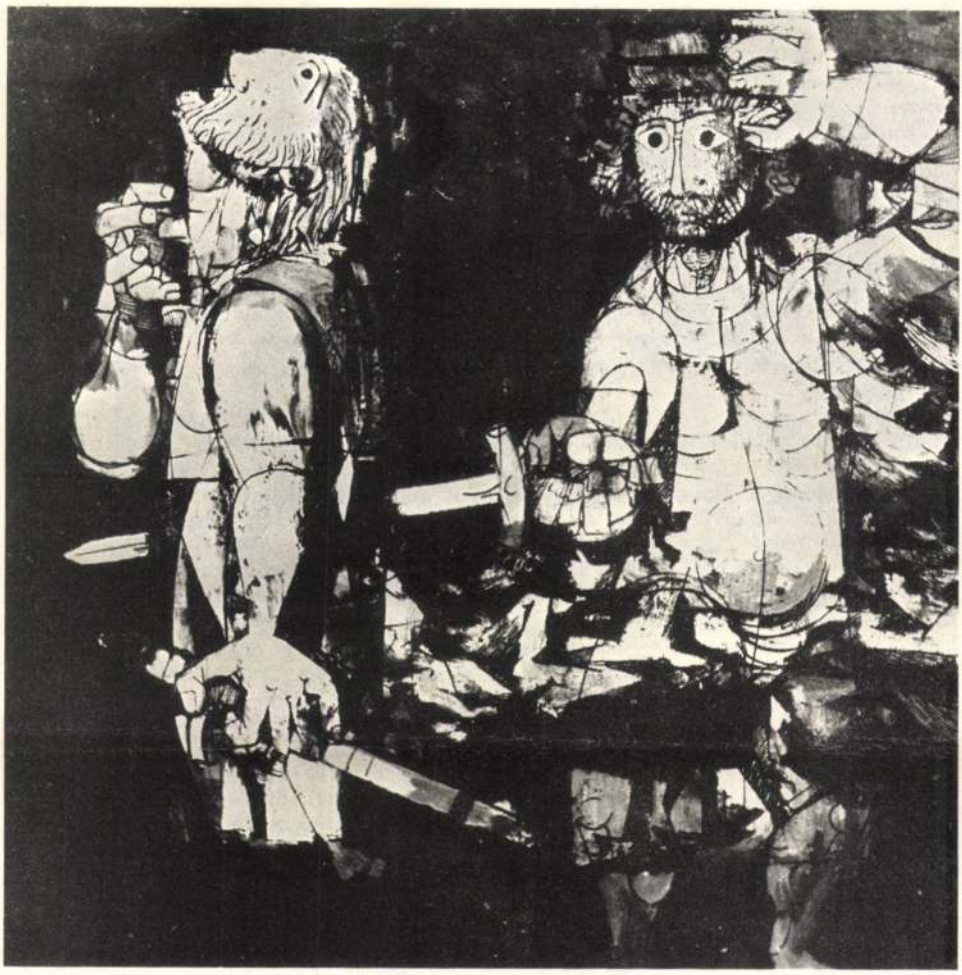

Konecsni György Bánk bán illusztrációja

megszabta maximumig felérők: nem a művészek — nem Konecsni György hibájából. Sajátos történelmi tény — talán elkerülhetetlen is! — hogy a politikus és funkcionárius-típus a történelmi sodrás leglázasabb pillanataiban a művészethez való viszonyában szerepe alatt marad. Elkerülhetetlen, mondottam. Érthető legalábbis. A történelem ezer szüksége, parancsa, szorítása és a társadalom ezer igényének sürgetése közben alig maradhat ideje arra, hogy a — jelen esetben: plakát — művészet korszerű nyelvét is megismerje. S hogy annak szakterületén is otthon legyen. Nem is itt a hiba. Nem is itt volt. Hanem ott: hogy nem hitte el a művészről, hogy az ért úgy a maga mesterségéhez, mint ő a magáéhoz. Minden megbízó közös hibája ez. És közös tévedése.

Ezt a hibát, ezt a tévedést Konecsni igyekezett kiparírozni, vagy — ha az nem sikerült — a minimumra csökkenteni. Így jöttek létre a megelőző plakát-korszakának szerves folytatásaként — azoktól sok tekintetben mégis elütő, rusztikusabb, nyersebb, még szűkszavúbb, s azok objektivitásán túllépően személyes részvételű politikai plakátjai.

A grafikai igény, a mesterségbeli tisztaság ugyanaz. A hangvétel változott, a töltés lett sűrűbb, robbanóbb, a stílus vált parancsolóbbá, szubjektívvé, lüktetőbbé. Az esztétikum röppályáját más erő szabta meg s lőtte célba. Gondolatibb, drámaibb, süvítőbb lett a hang, vagyis férfiasabb, nyersebb. A hang még a háborútól nyers, a képben ott lüktet a borzalom szívverése, de az új társadalmi igény mély lélegzete is. A *Dobolok, dobolok egy-kettőre* ennek a kornak legadekvátabb plakátja és a plakáttervező Konecsni nyelvében itt jut először szóhoz determinánsan az irónia, ami azóta oly döntően szabta meg — főként utolsó tíz évének—mondanivalóit. S így nyelvét, stílusát. (*És mégis lesz kenyér*, 1945, *Építs!*, 1945, *Soha többé*, 1945, *A család*, 1946, *A kenyér itt kezdődik*, 1947).

Csinált még jónéhány áru- és politikai plakátot. Utóbbinak a sorsát azonban a popularitást a bába naturalizmussal egyre inkább azonosító akkori „esztétika" olyan zsákutcába juttatta, hogy a jó politikai plakát egyre inkább a rossz szocreál kép irányába sodródott. S ha már kép — történelmi vagy akadémikus — vagyis valamiféle módon a társadalom igényeihez igazodó: akkor legyen kép és ne képszerű falragasz. Az 50-es években így válik meg a plakát művelésétől és lesz történelmi festővé, helyesebben történelmi képek festőjévé.

Konecsnit azonban — mondottuk az elején — nem lehet plakátgrafikussá egyszerűsíteni. Távol van attól, hogy szakemberré szűküljön. Akármennyire is szakmai remeklés minden munkája — bármi legyen az, mert művészetikája nem ismeri a „kis" vagy „nagy" munka kategóriáját. Csak a jó vagy rossz munkáét. És: ahogyan mindig a munka iránti érdeklődés fűti — vagyis a teremtő tevékenységé — éppúgy tud parallel homo sapiensi és homo ludensi lenni. Ezt alapvető kíváncsisága — az ő szóhasználatával élve — „rosszmájúsága" eleve meghatározza. Vagyis az iróniára való készség. Embertársai, a dolgok, de saját maga felé is iróniával figyel. Ami persze nem kényelmes állapot. Mert aki így figyel — így tekint kifelé és befelé egyaránt — azt olyan nyugtalanság hajtja, mely az utolsó csomóig felbontja az eléje kerülő szövedéket. És újra össze is rakja, szövi. De most már az irónia kegyetlen — és saját törvényeire működő — észjárása szerint.

El lehet ilyesmit végezni egy Albus-szappan, de akár a legnemesebb célt propagáló plakát nyelvén?

Nem. Vagyis igen. *Vagyis és de* csak akkor, ha kitalálja az ideális megbízót — azonosítva magát azzal s e kettős szerepben még egy plakátba is belopja a súlyosabb műfajt igénylő majdnem filozófiai gondolatokat. Példát mondjunk? Az Állami Biztosítót ezzel a szöveggel teszi eszmei megbízójává: „Mielőtt tevédet Allah gondjaira bíznád, jól kösd meg a kerítéshez". A gondolat-zsibongást, töprengést asszociáló, sötét-tónusú nyüzsgőnnyugtalan-izgalmas fakturát vízmosta fagyökérszerű fehér arabeszk ellenpontozza. Tevét idézne? Szó sincs róla! Mit hát? Természeti formák absztrahált szövedékét, kötött, sőt megkötött formákat és kötetlen kusza szövedéket. Vagyis a kötés és oldás ellentétét. Ez, persze, *más* plakát, *más módon az*, mint régi idegenforgalmi vagy politikai plakátjai. Egy azonosság mindenesetre rokonítja őket. A bevezetőben említett formai egzaktság és az önmagára szegezett legmagasabb igény. Itt azonban a legmélyebb irónia és új-formateremtés igénye ami új és hökkentő.

Konecsni gondolkodó művész. Mi sincs tőle olyan távol, mint a „Sonntagsmahler" típusa: a szépelgés, de még az im- vagy posztimpresszionista képi szépelgés, a szép képzése. Őt ördöge, a „rosszmájúsága," a kutató kíváncsisága, a megismerő és kétkedő Tamásé hajtja: megbizonyosodni.

Ehhez pedig a puszta játék nem célhozérő út. S így a ludensi pillantás célhoz juttató elemként alkalmazható csupán. Eszközül tehát. Amiként Konecsni így is jár el. Erről bárki megbizonyosodhat, ha a „játék" halálosan komoly — a gyermekével analóg — folyamatába belépillant. Szem kell hozzá pusztán s a „játszó"-ével azonos komolyság. Mert a „rosszmájúság" a komolyság fedezete, akármilyen furcsán hangzik. A „rosszmájúság" kétségbeesés a tények tényvolta fölött. S Konecsni a megismerés fegyverével védekezik és támad ellene. Ezt tudomásul kell venni annak, aki szívesebben marad a *látszat* tudomásulvételénél. Az aztán csak a rosszmájúság! A látszat elfogadása — akár a látvány látszatáé — visszahúzódás a megütközés elől. Erre pedig a szellemi életben nincs mentség. Konecsni megismerő magatartása így bátran nevezhető etikai bátorságnak. Annak: a dolgokkal és önmagával szemben egyaránt.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KORTÁRS
Budapest

Katona *Bánk bánja* a keresztény lelkiismeret drámája. A magyar irodalomban az első, s alighanem máig a legnagyobb példa. Bánk bukása elsősorban a saját lelkiismeretében valósul meg, bár — igaz: egyre gyengülőbben — végig küzd ellene. S a Gertrudisba lecsapó tőr nemcsak a célba vettet öli meg: a joggal s erkölcsi felmentéssel célozót is. Lehet a lelkiismeretben lezajlót „illusztrálni"? Legfennebb a scenirozást, a cselekmény koreográfiáját, vagyis annak tárgyiasulását. Ez esetben azonban történelmi stíluslecképről lehet csak szó.

Konecsni — bocsánat a kifejezésért — fütyül a történelmi, sőt a drámai hűség kívánalmaira. Belényúl a darázsfészekbe, s abból a lelkiismeret iszonyát, tusakodását, a lélek kétségbeesett és kétségeket támasztó gesztikulációját ragadja meg. Ez nem illusztráció. Hagyjuk a terminus technicusokat, maradjunk a dolog lényegénél. Konecsni ezt a lelkiismereti háborgást, ezt az egész drámán áthömpölygő áradást: a lélekben történőt vetíti át a vizualitásba. Az így vizuálissá vetítettben — természetszerűleg — nincs semmi esztétikailag megnyerő. Ha nem volna pszichológiai közhely, azt mondhatnók: a bánkbáni lelkiismereti drámában egy modern pszichoanalitikus igazán kedvére vájkálhat. Egy csomó szörnyet húzhat ki belőle: bizonyítékul. Konecsni is ilyenféle iróniával nyúl a háborgás mélyrétegeibe, s előhúzza onnét Bánk, Petúr, Tiborc kétségbeesett belső gesztusait s a királyi udvar álszentjeinek iszonyodó félelmeit. Ennek érdekében fordul a románkori művészethez. Stílusjegyekért? Nem: korérzékeltető, zord nyelvért, s az indulatokat a süvítő kiröppentésig lefojtó energiáért. Dermedt, bálványszerűen bámuló és gesztikuláló, félelmetes indulatoktól robbanó figuráin az a drámai sűrűség zúdul át, ami Katona roppant indulatú mondatain. Lihegésüket hallani szinte, s a lélek forró csikorgását; Bánk és Tiborc, Bánk és Petúr, Bánk és a békétlenek, Bánk és Gertrudis és végül Bánk és Melinda összeütközéseinek és tiltakozó-támadó vívódásainak-vívásainak csattogását. És nép és idegen orozók aránytalan összeütközését. A fekete-umbra-szürke és fehér, gordonkamély és basszusgörgető hangján. Van ebben a bálvány-groteszk képsorban — 18 képről van szó — a románkori művészet tájairól idemarkolt levegő s ugyanakkor fojtott népművészeti hang: a 18—19. századi pásztorművészetnek balladásított hangja. S valami fülledt spanyol gesztikuláció is. Nem könnyű a könnyedén lépegető grafikai illusztrációk felől közelítőnek ennek a nyelvnek a mondandójához igazítani a fülét.

Ez a vázlatos írás utalni kíván csak arra: mire képes egy magányába épülő művész, ha — s Konecsniban megvan a maximális adottság erre — egy másik magány csigaházát tartja a füléhez, hogy kihallgassa beszédét s a maga eszközei nyelvére fordítsa — kongeniális műfordítóként.

Mi mindent kéne még ideiktatni — javaslatként — befejezésül ez objektívnek nem is ígért írás után. A leglényegesebb ez lenne: balettjeink, szólistáink, népizenekaraink, futballcsapataink külföldi utazásai mintájára rendezzünk ennek a kiállításnak európai turnét. Nem tudom: szokás-e az ilyesmi. Azt sem tudom: mi a módja ennek. Azt azonban biztosan tudom: nemzetünk megbecsülésének szerezne annyi voksot, mint a fentiek bármelyike. Az persze nem valószínű, hogy anyagi bevételt is egyáltalán. Az erkölcsi-etikai siker azonban — kis nemzet esetében különösen — van olyan valutáris érték, mint a legkonvertibilisebb valuta.

BENCZE LÁSZLÓ

Az irodalmi k

(A cseh és a magyar avant

A következőkben azt a tételt szeretném m
dista törekvések nemcsak szembefordultak a nemzeti irodalmak legsajátosabb hagyományaival, hanem — egyidejűleg —e hagyományokhoz hozzá is alakultak. Öt évtized elteltével kellő távlatunk van már annak megállapítására, hogy az avantgard programok hiába akarták — pedig valóban akarták! — megszakítani a kontinuitást, az irodalmak belső fejlődési törvényszerűsége erősebb volt, mint a programkészítők romboló szándéka. Egyfelől tehát kétségtelen, hogy az avantgardista törekvések újabb nagy kísérletek, sőt a modern irodalmak történetében a leghatalmasabb kísérletek voltak az egységes, olykor már anacionális és az összes többi művészetekkel sokrétűen összeforrott európai irodalom megteremtésére, — másfelől viszont ma már bizonyíthatónak látszik az a megállapítás is, hogy az európai avantgardnak országonként változó sajátos jegyeit nem csupán a viszonyok különbözősége alakította ki, hanem a hagyományok továbbélése is.

Minthogy az új művészet alkotói fokozottan törekedtek a mennél teljesebb hitelesség elérésére, lázadásuk a nemzeti múlt ellen csupán látszólagos volt, hiszen akarva-akaratlanul magukban hordták és kifejezték mindazok örökségét, akik a saját idejükben valami forradalmian újat teremtettek. Nem kétségesen ez a fő oka annak a szembeötlő jelenségnek, hogy az avantgardista művek más funkciót töltöttek be a nyugati irodalmakban, mint a közép- és keleteurópai irodalmakban, ahol — általában, s a szlovák irodalomban különösképpen — sokkal inkább és sokkal hevesebben avatkoztak be a forradalmi küzdelembe és a közösségi tudat formálásába.

Ezt szeretném szemléltetni a cseh és a magyar irodalmi avantgard eltérő és rokon vonásainak vázlatos elemzésével.

*

Ismeretes, hogy a magyar avantgard némileg korábbi keletű, mint a cseh. Kassák Lajos és köre már 1913 óta hirdette a társadalmi és művészeti forradalom párhuzamos szükségességét, valamint a költészet elsődlegesen fontos szerepét az osztályharc szocialista irányú eldöntésében.

A magyar irodalom hagyományaihoz híven a művészet megújhodásának követelése megint elválaszthatatlan lett (és maradt) a társadalom szerkezeti átalakulásának követelésétől: az avantgard sorsa összefonódott a proletárforradalom sorsával. Az első imperialista világháború viharában, majd az 1918-i polgári demokratikus átalakulás idején, és 1919-ben, a Tanácsköztársaság hónapjaiban, az avantgardista költők és művészek egyértelműen vállaltak részt a proletariátus harcából, mégha — épp Kassáknak egy nevezetes irata szerint — igényeltek is bizonyos autonómiát a maguk művészi kísérletezései és kutatásai részére. Különösképpen emlékezetesen jelzi a magyar avantgardizmus közéleti rangját, hogy követői az első világháború idején — üldözéssel, megbélyegzéssel, büntetéssel dacolva — következetesen tiltakoztak a militarizmus, az imperializmus s általában az elembertelenedés minden formája ellen.

Az ellenforradalom hosszabb-rövidebb emigrációba szorította az avantgardisták első nemzedékét, amelyhez mihamar felzárkózott a húszas évek elején irodalomba lépő második nemzedék is, tagjai közt olyan ígéretes költőkkel mint Déry Tibor, Illyés Gyula, József Attila, még később pedig Radnóti Miklós (valamint az otthoni emigrációban a maga külön útját kereső Weöres Sándor).

Az emigrációs viszonyok és a politikai elkötelezettség folytán a magyar avantgard, ezidőtájt, lényegileg más feltételek közt fejlődött tovább, mint a fiatalos lendülettel épp fellépő cseh, amely élvezhette a polgári köztársaság viszonylag szabadabb légkörét és a legálisan működő Kommunista Párt védelmét. Így aztán, a húszas évek első — wolkeri —

Konecsni György

1.

Szabad Művészet

1948. 3 sz. 126. l.

szterium jelen kelet és ügyszám alatt
sztályához intézett rendeletének másola-

122.626 számu csekkszámla terhére utal
Orsz. Bizottságához beosztott I.oszt.
yes Endre-u.10.sz./ segély fejében/35/P.
939. junius hó 21.-én. A miniszter ren-
s.k.miniszteri osztályfőnök.

Konecsni György

Szabad Művész

1952. 101. l. (kép)

vezett miniszter ur által rendelk
megfőzetni és a kész ebédet az ig
A konyhákon az általa megállapito
séglet kielégitésére elégséges eb
hetenként háromszor tartalmaz hus
összeg a 430 K-s hetijegyek előre
Az ebédet az igényjogosultak akár
rendes polgári étkezőhelyeken fog
Akik e kedvezményt akár saját ma
venni óhajtják, igényüket az étke
nyomtatvány-űrlap kitöltése által
az étkezőhely vezetője időnként a
ter urhoz terjeszti fel, a körül
sultság megállapitása végett.

A Műemlékek Orsz. Bizotts

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
Szocialista Művészetért
1965 JUL

1021

Konecsni György fali képének vázlata (Gondos Istvánné felv.)

Milyen lesz a felújított FÉSZEK?

— Új képző- és iparművészeti alkotások a Fészek klubban —

Két évvel ezelőtt — 1963 őszén — bezárt a Fészek klub. Nem sokkal a hatvan éves évforduló után csend költözött az öreg falak közé, hogy azután az éjszakákba nyúló baráti viták, izgalmas művészeti előadások, a Szinyei-asztal szokásos keddi vacsoráinak otthonát egy időre a *45. számú Építő Vállalat* vegye át. Az idő által megviselt, elöregedett épület életveszélyes állapotba került, műszaki felújítása elkerülhetetlenné vált. Fájlaltuk akkor ezt a csendet, és nemcsak azok, akiket évtizedes kapcsolatok, életre szóló barátságok, szótlan töprengéssel eltöltött, termő órák kötöttek a Fészekhez, hanem azok is, akik alkalmilag — egy-egy szakszervezeti megbeszélés, ankét vagy előadás jogán — érezhették jól magukat meghitt légkörében.

Az építkezés befejezéshez közeledik, előzetes tervek szerint *ősszel ismét megnyitja kapuját a felújított művészklub*, hogy régi és új tagjainak, öregeknek és fiataloknak megint otthonává legyen. Ez a Fészek már nemcsak a múlt, hanem a jelen, és egy kicsit a jövő is. Az öreg, patinás falak emlékeit, az elpergett évtizedek szellemét már csak a folytatás gondolata őrzi. Az interieur a *ma művészetének új arcát* mutatja, a szép új izgalmát sugározza majd.

Milyen új képző- és iparművészeti alkotások kerülnek a Fészekbe?

Az újjáépítés, a belső terek kiképzése *Hornyicsek László*, a Középülettervező Iroda mérnökének tervei alapján készül. Koncepciója a kereteket jól kihasználó, a társművészetek részvételét jó stílus- és arányérzékkel megszabó építészeti gondolkodásról vall. Ez a nagyarányú munka egy egész sor képző- és iparművészeti alkotás elkészítését tette szükségessé. Amint a Lektorátus tájékoztatott, egy részük már a kivitelezés, más részük viszont még csak a tervezés állapotában van. De már a tervek is elárulják, hogy a művészklub tartalmával adekvát társművészeti alkotások kerülnek majd elhelyezésre a Fészek falai között.

Konecsni György festőművész egy 20 négyzetméteres műanyag faliképet készít, mely a klub eszpresszójába kerül. Erre a munkára még a múlt évben írtak ki egy nyilvános pályázatot. Nyolc művész küldte be terveit, de a pályázat meddőnek bizonyult. Utána Konecsni kapott egyenes megbízást a vázlat elkészítésére; 1 : 5-ös tervét a zsüribizottság elfogadta, kivitelezése már folyamatban van.

Konecsni György képe a régi Fészek hangulatát idézi. A századforduló jellegzetes figuráinak kicsit groteszkbe hajló, rokonszenves és szellemes humora tartalmasan illeszkedik jövendő környezetébe. A mozgás karakterizáló játékossága, visszafogott színei, festőileg izgalmas felületei kifejezőek, gondolatot és atmoszférát egyszerre termők.

Hincz Gyula 4×2,8 méteres gobelinje a tanácstermet díszíti majd. Az első pályázata ennek a munkának is eredménytelen volt; Hincz közvetlen megbízásra készített terve már jóváhagyott, szövését is megkezdték.

Hincz Gyula sajátos stilizációjú, fantáziájának beleélő képességéről valló gobelinképe már tematikusan is megragadó. Az anyaság, a muzsikáló nő és a fölöttük kibomló madár-stilizáció látomása gazdagtartalmú jelképei a gondolatnak. Felületfelosztása, egységes formavilága, melegszínei valóban gobelinszerűek. A kép egyensúlya a két egymás mellé helyezett, zártan komponált nőalakban van. A formát alakító vonalak fonódása, örvénylése a két figura körül elhelyezett elemekben is visszacseng.

A második emeleten, a bejárattal szembeni falra kerül *Darvas Árpád* grafikusművész lemezmunkája. Homorú, íves, elliptikus térben jelentkezik majd, geometrikus kompozíciós rendben. Ugyancsak fémplasztikával szerepel *Juhász Árpád*, kinek figurális kompozíciója egy enyhén homorú felületre kerül. A dekoratív megoldású kompozíció még tervállapotban van.

Gádor István egy 170×160-as kerámia falikép tervén dolgozik, mely a kandallóra kerül. Most van zsüri előtt. *Engels József* két pillérburkolatot készít a nagyterembe rézlemezből. A pillér magassága 4,5 m, kerülete 2 m. Terve — az anyag maga-adta lehetőségeiből kiindulva — finoman munkált, dekoratív felületet mutat.

Pécsi László a kis- és nagytermet osztó függöny tervével készült el, de készül a 72 ajtófogantyú *Jajesnicza Róbert, Juhász Árpád, Péri József* és *Percz János* tervei alapján. Alapanyaguk bronzlemez, mely felefele arányban műanyag kitöltő színben jelentkezik.

S ha a kapott terminusnak hinni lehet, ősszel már a helyszínen láthatják a Fészek tagjai és barátai.

Szabó Éva

yszín, minden esemény új és más. mindig más. A tantermek, a televízió diói, a klubtermek, a hangversenyter- tartogatnak valamit: új nehézségek, akat. De ezeket legyőzni, a gyerekek meg újra belopózni, s belopni a mu- gazdag élményeit — nagyszerű érzés. gyerekek? Nem! A fiatalok is! A sok- ipari tanuló és ifjúmunkás, akiket az n fiatal művészbarátaimmal felkeres- összebarátkoztunk. Mi a művészet ér- nekik, cserébe azért, hogy ők az embe- élettel ismertetnek bennünket. Aki az utat, nem tudja, mit jelent a fiatal a fiatal munkások kapcsolata. Meny- ató, előrevivő, termékenyítő erő rejlik

kor nem könnyű közelférköznünk egy- egyik balatoni MÚM üdülőben meg- rey-Karper László kezében a gitárt, rtak tőlünk. Egy budapesti otthonban pera volt a témánk — olyasféle érzés- függöny elé, mint aki a vihar első vil- várja. S le is csapott. Egy fiú félbe- z opera az úri rend zenéje volt. Mit ., munkásfiataloknak?" S a végén az ek nekünk rózsát. Bevallom, zenei ne- knak ez az egyik legnehezebb ágazata. ız is talán, hogy ez a legszebb.

inkább a kórusmunka? Rendszeresen tanulás, a munka után a zenében fel- ső felnőttekkel, pihentetni, frissíteni tudom. Valahogy inkább mind így ől hozhattam magammal a vágyat: re tanítani. Azt mondják, ötéves vol- is pajtásaimat már tanítottam az édes- lott népdalokra, javítgatva meg-meg- conyka hangjukat. Az első ifjúsági kó- nazista koromban álltam, s még nem amikor munkásdalosok vezetője let- világ tárult elém. Egymás tanítói, k. Igazat írok, ha azt írom, hogy min- értem, s amit másoknak nyújtani tu- öszönhetem. Nagyszerű iskola volt az párhuzamosan, s örülhetek, hogy ma is jok.

gy az ember terveiről is számot ad magam kórusában kikísérleteztük, s ől kezdve más együttesekben is meg- hangszeres művészek és a kórusok ráti találkozóit. Nem tudom, más or- lt-e már ehhez hasonló? Azt hiszem, nem, és nagyon sokat várunk tőle. Nem nint az éneklő embereket a muzsika tokosává tenni.

nek? A zenei szépet új, meg új oldal- teni a rádióban, a televízióban, a zene- n. S ha sikerül, két kedves kollégám- csátani egy könyvsorozatot, amelyből kozva ismerkedhetnek a zene világá-

még végezetül — ez már nem a ter- ik —, hogy barátok és idegenek álli- cán, eszpresszóban, kerestek telefonon, , távirattal. Jólesett a figyelmességük, maga a nem várt művészi díj is. Így várt —, hiszen ez a munka önmagá- utalmát.

ezzel a mondattal kell zárnom leve- yszer köszönöm jókívánságaikat.

Baráti üdvözlettel

Varga Károly

KÉPES KRONIKA

A Berliner Ensemble emlékezetes bemutatókat tartott június elején fővárosunkban. Felső képünk Bertolt Brecht „Koldusopera" című művének I. részét mutatja; az alsó képen a Magyar Színházművészeti Szövetség fogadásán készült, ahol Major Tamás Kossuth-díjas kiváló művész köszöntötte az együttest (MTI — Keleti felv.)

Bondarcsuk több mint két éve forgatja L. Tolsztoj „Háború és béke" című művének filmváltozatát. Bojár Sándor június eleji moszkvai felvétele: Natasa Rosztova a felvevőgép előtt, azaz: Ludmilla Szaveljova, a leningrádi Kirov Akadémiai Opera és Balett Színház balerinája

ÖRVENDETES SZOCIÁLIS RENDELKEZÉSEK

előterjesztése alapján a hadirokkantak és a hadigondozott családtagok járadékát havi 120, illetve

a széleken, tisztásokon, vágásokban, útak mellett is.

Itt
mérges,
velü kap
ragulya.
Kora tav
kék párt

De
a haran
a berken
sötét hát
útat a va

Az
rulyaszav
ott makk
venyében
a galago
fújja, fuj
tagon, g
a búgó

Érde

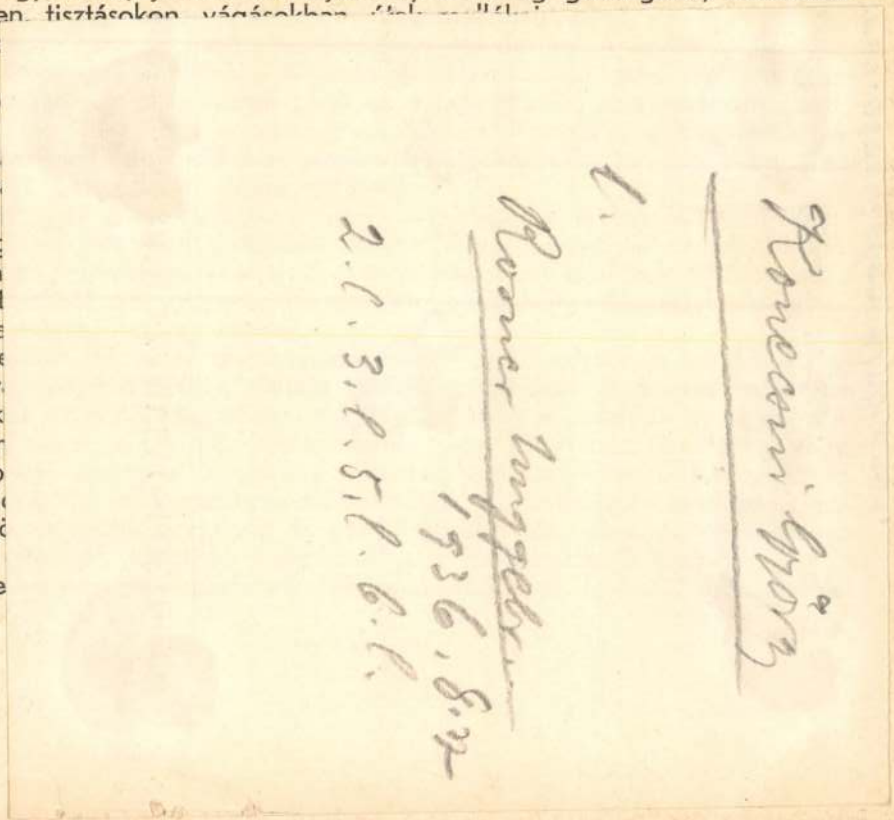

a dolomit és mészkő vidékek általában, a Bakony feltünően szegény. Tudott dolog ugyanis, hogy úgy a dolomit, mint a mészkő, könnyen bocsájtja át a ráeső csapadékot s mert szerkezetében nagyobb repedések is vannak, különösen Veszprém, Hajmáskér, Várpalota, Szentgál, Baglyashegy, Tapolca vidékén, ezek a repedések olyan mélységekbe vezetik le a vizet, hogy források alakjában csak nagyobb távolságokban és akkor is leginkább a hegyvidék szélein tudnak ismét felszínre bukkanni.

A körülbelül 4000 km.^{2} területen tehát csak kevés jelentékenyebb patak van Ám ezek is esőtlen nyarakon alig-alig csörgedeznek és csak a medreikben levő sziklatuskók jelzik, hogy a hangtalanul sikló vízerecskék olykor nagy erővel tudnak rohanni és sziklákat hengergetni a völgybe.

A Bakonyban járó turistának jó lesz megjegyezni, hogy ha kóborlásai közben a környék lakóitól források vagy tavak után érdeklődik, ne forrásokról és tavakról beszéljen, hanem az itteni tájszólás szerint Séd-ekről, Kálistá-król, mert a bakonyvidéki ember a folyóvizet Séd-nek, az állót Kálistá-nak, az esőállásos helyet pedig Förtés-nek nevezi és így ismeri.

A hegyvidéknek említésre és fölkeresésre érdemes patakjai a Szentgál felől jövő Veszprémi Séd; Pénzeskút és Bakonybél között a Kerteskő alatt pompás szurdokot alkotó Gerence-, Csesznektől nyugatra, a Zirc felől érkező Cuha, melynek a Keselyü-hegy alatti szurdoka festői rész-

én sankt-galleni Notker
ácsonyi játék párbeszéde.
pásztorok keresik a gyer-
épkor folyamán azután a
ővül, a megjelenítésben
a sátán meg a rosszak és
k. A passióvá szélesedő
a zsidók, a sírőrző római
nt Heródes az első élesen
hembe igyekvő pásztoro-
b.

ekező pásztorok játékain
ba a világi elem a régi,
játék körtánca, vagy a
formájában. A passióban
szamenő alakokkal bővül
luló asszonyok egy „mer-
balzsamot. Ennek szerepe
kus, kuruzsló, szolgájával
ig, majd Pilátus „hetven-
edő zsarnokká váló Heró-
ak már az antik világban
tőik a koraközépkoron át

BEVEZETÉS A SZÍNHÁZ TÖRTÉNETÉBE

Európa színházi élete utolsó 500 évéről adunk most áttekintést. A sor nem összefüggő, az anyag hézagos, csoportokat alkot, de ezek a csoportok sokszor fontos állomások, fordulópontok. És van egy szál, mely megszakítatlanul vonul végig az egészen, egybefűzi azt: a színház és alakjai, vagy ha tetszik, a színész, az örök komédiás, meg környezete és közönsége.

Mit árul el ennek újabbkori történelméből az igénytelen, intim grafikus művészet?

Mi a színháztörténelem? Irodalom-, zene-, színjátszás-, vagy a képzőművészet története? Mindez külön és együtt, egymásbafonódva.

*

Konecsni György

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296. 188-307

MAGYAR NEMZET

1963 MÁJ 1

A május 1-i plakátpályázat díjazottjai

Kedden kisztották a május 1-i plakátpályázat díjait. Az első díjat *Görög* Lajos, a második díjat *Konecsni* György és *Papp* Gábor, a harmadik díjakat *Novák* Henrik, *Várnai* László és *Papp* Tamás kapták. A díjakat *Darabos* Iván, az MSZMP Központi Bizottsága tudományos és kulturális osztályának vezetője adta át.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Konecsni György
MAGYAR NEMZET

1962 JUN 24
1021

A Magyar Nemzet galériája

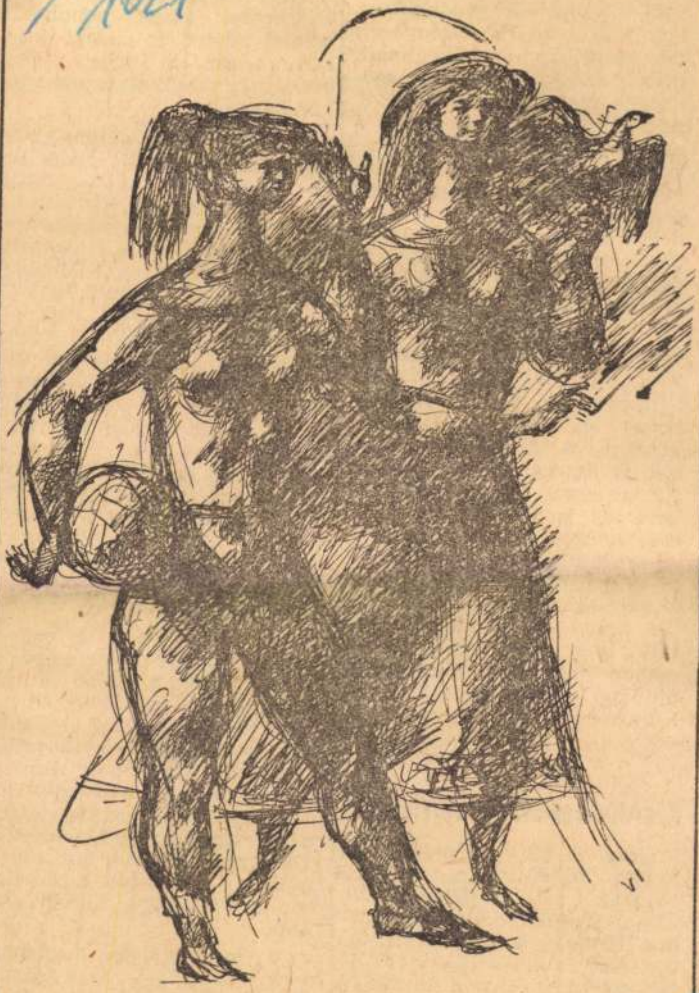

Konecsni György rajza

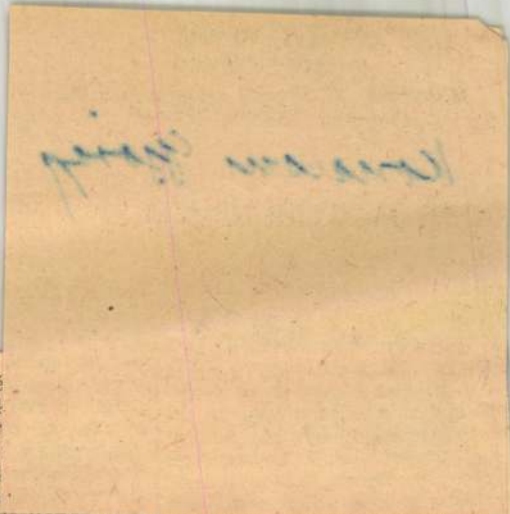

századi perzsa származnak — é féltve őrzött erel eléggé érzékelte sok szépséget és amelyről a l csermelyeiben ú mesélnek, a medallionos szőnyegek meleg színárnyalaiból, az állatos szőnyegeknek a perzsa miniatúrák finomságaihoz hasonló motívumairól sugárzanak. Múzeumunk ilyen fajta szőnyegekkel nem rendelkezik, de mégis, ha palmettás szőnyegeit, vagy kis töredékeit nézzük, e »romokból« is megsejtjük, hogy Perzsia a keleti szőnyeg őshazája.

A KIÁLLÍTÁS LÉTREHOZÁSA *Egyed* Editnek, *Borsi* Sándornénak, *László* Miklósnénak és *Ujvári* Jakabnak köszönhető. A jó restaurálások is szorgalmukat dicsérik. Az anyagot vegyészeti analízis alá is vetették és ezzel a szőnyegek korára, valamint az eredetükre vonatkozó eddigi megállapításokat még konkrétabbá tették.

A szőnyegek mindegyike tanúja, hogy az iparművészet az ember használati tárgyainak művészi megformálásában találja meg az igazi teret.

Mihalik Sándor

Szerdán temetik Uray Tivadart

Uray Tivadar Kossuth-díjas kiváló művészt, a Madách Színház volt tagját június 27-én, szerdán délután 3 órakor temetik a Farkasréti temetőben, a fővárosi tanács által adományozott díszsírhelyre.

Filmesztétikai szakkör mű-

gondolok, tulajdonképpen meg gondolat sem.

Nem is tenném szóvá, ha az »*Európa elrablása*« című zenés játék egész szerkezetében és véges-végig a dialógusain nem azt érezném, hogy a darab íróilag maga *a hideg, kiagyalt rendetlenség*. Megbízható, bevált, a maguk helyén és idején talán még használhatónak is mutatkozó, szolid banalitások és közhelyek között a szerző olyan fölforgulást csinál, hogy hiszékenyebb lelkek utóbb esetleg még hajlandóak lennének ezeket az átrendezett frázisokat szellemi bravúrként megcsodálni. Pedig ha valaki egy művét nem a hitére, nem a gondolataira és a mondanivalójára alapítja, hanem közönsége hiszékenységére, az blöfföl.

Nem beszélek a levegőbe. Hajlandó vagyok ereszteni a fülem mellett a darab jó néhány fülsértő szóviccét, amely a humor pótlékaként használatos benne és amelyre pedig föl kellene szisszenni. Hajlandó vagyok elviselni az olyan mély laposságot, mint például ez az eszpresszóbeli sziporka: »*Kérdéssel is lehet hazudni.*« Csak egy mondaton érzékeltetem a párbeszéd fülledt stílusát.

A TÖRTÉNET ARRÓL SZÓL, hogy egy kis francia táncosnő nem megy feleségül szegény szerelméhez, egy magyar színészhez — aki felé

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Konecsni György

NÉPSZABADSÁG

1963 JAN 22

1021

A MŰCSARNOK TERVEIBŐL

A múlt évben 475 különböző kiállítást rendezett a Műcsarnok. Ezekből több mint 300 kiállítás anyagát vidéken mutatták be. Az idén 500 új tárlatot rendez a Műcsarnok; ezekből 365-öt vidéken. A tervek szerint a Műcsarnokban nyitják meg *Konecsni György* festőművész és *Z. Gács György* festőművész kiállítását. Az év végén a *hódmezővásárhelyi* művésztelep fennállásának tízéves jubileuma alkalmából rendeznek kiállítást. Ezenkívül a Műcsarnokban előreláthatólag 27 külföldi ország festői, szobrászai és grafikusművészei mutatkoznak be munkájukkal.

Az Ernst Múzeumban az idén ismét kiállítják a fiatal művészek stúdiójában dolgozó festők, szobrászok és grafikusok legújabb alkotásait. Az év első felében kerül sor *Szurcsik János* festőművész, *Foki Ottó* bábtervező iparművész és *Orosz János* festőművész kiállítására. *Fenyő A. Endre* festőművész gyűjteményes kiállításra készül. A tervek szerint az Ernst Múzeumban állítják ki *Redő Ferenc, Vörös Rozália, Szántó Piroska, Balázs László* és *Zala Tibor* új alkotásait is.

A fővárosi művészeken kívül több fiatal vidéki művész mutatkozik be 1963-ban az Ernst Múzeum termeiben.

A Műcsarnok a *Fényes Adolf Teremben* az idén — elsősorban a fiatal művészek alkotásaiból — tíz kiállítást rendez.

zó nemcsak a Budapesti Vegyiművek, de szinte kivétel nélkül

túl is

A szocialista munkaversen
tárgyalt a vasasszak

A *Vas- és Fémipari Dolgozók Szakszervezetének* központi vezetősége tegnap megvitatta a szocialista munkaverseny 1963. évi irányelveit, a vasipari dolgozók legfontosabb tennivalóit.

Varga János, a szakszervezet titkára rámutatott, hogy a tavalyi tapasztalatok több probléma gyors megoldását követelik, s ehhez a műszaki és a fizikai dolgozók kezdeményezéseire számítanak. Néhány iparág, mint például a járműipar, nem teljesítette termelékenységi tervét, nem volt kielégítő az önköltség alakulása, a műszaki színvonal fejlődése. Az elmaradásnak egyik leggyakoribb indokolása, hogy egyik-másik cikkünkre nincs megfelelő külföldi

solta hogy az idén *más fontos kooperációs feladatokra is terjesszék ki a szocialista szerződések rendszerét.* Hangsúlyozta, hogy a tervszerű, gazdaságos munkához nélkülözhetetlen a szocialista munkaverseny-mozgalom, annak különféle egyéni és kollektív formája. A dolgozók sok üzemben kezdeményezték *a szocialista munka műhelye* címért kialakult versenyt. Ezt a mozgalmat elsősorban ott kell támogatni, ahol a szocialista brigádmozgalomnak már kellő tapasztalatai vannak.

A referátumot követő vitában *Csergő János* kohó- és gépipari miniszter is felszólalt. A vita alapján megszövegezték az idei irány-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

Konecsni György

1962 SZEP 23

1021

emzet — Vasárnap, 1962. szeptember 23

A Magyar Nemzet galériája

Konecsni György: Sgraffito-terv

EGY SPÁRTAI A GORKIJ-FASORBÓ

1

Nem ismerjük a hazát.

Azt tudjuk ugyan, hogy a Rákóczi-fa Akarattyán van, s a Prédikálószék zöldarany erdeje a Duna-kanyarban. De nem ismerjük az ország belső földrajzát — a szellemi geográfiát. Azt, hogy *kik* élnek köztünk. Készíttetni kellene egy szellemi atlaszt a Kartográfiai Intézetben, s ezen a helységnevekhez hasonlóan piros pontokkal megjelölni, hogy ez az a Fonyód-Bélatelep, ahol a jégkorszakok tudományának legnagyobb embere, a kilencvenegy esztendős Bacsák György él. S ez itt az a Szeged, ahol Ivanovits György, korunk egyik legjelentősebb mikrobiológusa tanít, s ez az a Túrkeve melletti Pusztaturpásztó, amelynek fakózöld akácok közé boruló tanyáján valamikor Korda Sándor született. Ez meg a gesztenyefás Gorkij-fasor, numeró harminckettő, s tennék melléje egy vastag, kövér pontot, mint a térképeken például Tokióé, mert itt lakik, a második emeleten, ógörög, középkori görög és újgörög írók, filozófusok, történészek, nyelvészek és bizantinológusok kétezer kötete közt... Moravcsik.

Ha ebben a városban rendre megállítanám az embereket, hogy kérem szépen, tessék nekem megmondani, hogy kicsoda Moravcsik, száz közül

— Csodálatosan, művészien kialakított nyelv — egy szent hevületével beszél. — Képes az értelmi és érzelmi árnyalatok legfinomabb kifejezésére. Ilyen folyamatos emlékanyaga más nyelvnek nincs, egy lingua három évezredes történetét ismerjük meg benne, írásos emlékei követik egymást szakadatlanul. Mondjam?... legjobban a görög nyelvet szeretem. E nyelv művészei közt pedig a lírikusokat, azok közt is Sappho-t.

A göröggel hetedik gimnazista korában kezdett barátkozni Pesten. Ógörögül a gimnáziumban, s az egyetemen tanult meg, újgörögül az első világháborús hadifogságában, Krasznojarszkban és Irkutszkban. Szibériában tanult meg oroszul is, orosz nyelvtudásának nagy hasznát vette tudományos pályája során, mert a középkori görögség életével foglalkozó tudománynak, írásos emlékeknek, a bizantinológiának jelentős része íródott oroszul. Bizánc különben is roppant hatással volt az orosz művelődés kialakulására. Szibériában megtanult törökül is és tökéletesen elsajátította az újgörög nyelvet azoktól a görög anyanyelvű és írástudatlan hadifoglyoktól, akik a török hadseregben szolgáltak és orosz fogságba estek s egy táborban éltek vele. Ezek átadták neki az élő görög beszédet, a magyar hadifogoly pedig

az elmúláson belül s lengeti a élet töretlen hitét tovább..

Az Athosz-hegyi ikon bele vész ugyan a ránk tört gyöngy szürke alkonyatba, de a han erős, biztos, átszövi a forr remény:

— A bizantinológiának nag jövője van.

A professzor úr a pálya csú csán, a hófehér hegyormon ú munkához látott: a magya történet bizánci forrásainak kritikai kiadásán dolgozik amely magyar és görög szö veggel jelenne meg. Eg Athosz-hegyi szerzetes sanyar gató szorgalmával munkálko dik. Ha nincs akadémiai ülé vagy egyetemi előadása, nap nyolc—tíz órán keresztül dol gozik egyfolytában, s ezt tesz a következő két-három eszten dőn át.

Sparta. A ragyogás.

Azután elhagyom a képzelet ben felidézett Thermopylae-szorost, kilépek a Gorkij-fa sorba, nem is tudjuk, hogy kik élnek közöttünk, egyszer, per sze, egyszer majd meg kellene írni... Moravcsikot.

Ruffy Péter

A firenzei üt

magyar

LAPKIADÓ VÁLLALAT
SAJTÓFIGYELŐ SZOLGÁLAT
BUDAPEST, VII., LENIN-KÖRÚT 9—11
TELEFON: 227-651, 221-285

Fejérmegyei Néplap
Székesfehérvár

1952 JUN. 24.

Konecsni György.

276

Jegyzetek a vándorkiállítás anyagáról

A „Második Magyar Képzőművészeti Kiállítás Vázlatai" című vándorkiállítás — amelyet vasárnap délben nyitottak meg a székesfehérvári Múzeumban — kultúrforradalmunk jelentős állomása, eredménye. Hogyan készül a kép a festő műtermében? — ezt mutatja be ez a vándorkiállítás. Láthatjuk, hogy a gondolatból, a tervből, a különböző vázlatok során miképpen alakul ki a végleges kompozició rajzban és színben. A valóság pontos megfigyelésén alapuló részletrajzok elvezetnek a kész műhöz, amelyet a kiállítás fényképekben mutat be.

*

Konecsni György és Kádár György közösen készítették a Dózsa Györgyről szóló kompoziciót. A képek — amelyek tanulmányrajzok a „Vihar előtt" c. képhez — Dózsa György népét ábrázolják. Mesteri vonásokkal hűen ábrázolják a vázlaton is a fellázadt parasztember arcát — alakját. Szőnyi István képei — amelyek díjat nyertek a Földalatti-freskó pályázaton — a Népstadion építését ábrázolják. E képek mellett láthatók Edvi Illés Aladár Kossuth-díjas festő képei: „Cséplés a Dömösi tszcs-ben" címmel.

*

Bán Béla Munkácsi-díjas festőnk is számos képpel szerepel a kiállításon. Képei díjat nyertek a MÉMOSZ freskó pályázaton. Az egyik kép — szines — az 1936-os időket ábrázolja, amikor a csendőrök letartóztatják a tüntető építőmunkásokat. Ugyancsak szines képen örökítette meg Bán Béla az első szabad május elsejét. Vonásaival nagyszerüen ábrázolja felszabadult népünk hatalmas erejét. Szentiványi Lajos képe sztahanovista munkamódszerátadást ábrázol.

*

Benedek Jenő „A tanács első ülésére" című képei igen jól ábrázolják, amint a falu népe saját sorsát intézi, tanácsoznak a falu problémájáról. Glatz Oszkár Kossuth-díjas festő képe, a „Magvető", a parasztember tavaszi munkáját örökíti meg. Nagyszerüen ábrázolja az építőmunkát Rozs János „Vasmű" című képe.

A Tanácsköztársaság dicsőséges harcainak egy-egy mozzanatát Szentgyörgyi Kornél örökítette meg. A kiállításon szerepel Gábor Móricz képe, amely Lenint ábrázolja egy londoni megbeszélésen. Ugyancsak történelmi kép Móricz Sándor alkotása is, amelynek címe: „József Attila versét mondja egy illegális összejövetelen."

*

Számtalan kép van még kiállítva a Múzeum második emeleti termében. Életünk gazdag területéről szólnak a festők alkotásai, ecseteik megörökítik a kazánkovács-brigád hős termelő munkáját, a traktorosleányt, amint gépével szántja a fekete ugart, azt a pillanatot, amikor a munkás katonaruhában ellátogat a régi munkahelyre és beszélget a dolgozókkal.

E vándorkiállítás megtekintése igen tanulságos, hasznos, érdemes, segít bennünket ahhoz, hogy még eredményesebben harcoljunk a szocializmus építéséért...

(h. t.)

a munka hosevé, akik n
últeljesítik tervüket — így
z ötéves terv időelőtti m
ítását. Az Épületszerelő V
ál a legutobb nyolc il
melkedett ki, akiket a né
na sztahanovista oklevé

A ranyló sárgán hajladoznak z ősziárpa súlyos zemekkel tömött alászai. Uj szinbe ltözött a határ, a övekvő kukorica s répatáblák köül messzire szürélnek a rozs és ízatáblák. Visszaonhatatlanul jelk: itt az aratás eje. Az aratás a ezőgazdasági mun- legnehezebb, de legszebb ré- e. Az arató embe- ket ilyenkor kü- nös érzés fogja el, ert tudják, hogy a bona az élet be- karítását, az em- rnek a természet letti győzelmét je- nti. Az idén már vesebb izzadság öppen, könnyül az atás, mert az em- rek munkáját gé- k könnyítik meg. ppen ezért kétsze- sen boldog a mai lgozó paraszt.

Megyénk terüle- t gépállomások ilózzák be, bár- erre megyünk, indenütt ott van dolgozók jóbarát-

ja, a amely munk para

Azok a dolgozó parasztok, akik a sárbogárdi gépállomás előtt elmennek, láthatják, hogy a sárbogárdi traktoristák jól felkészültek az aratásra és cséplésre, az udvaron szép rendben sorakoznak az aratók, kévekötő, cséplőgépek, traktorok. A traktoristák határidőre kijavították a gépeket, a szemle is megtörtént, s ahogyan Szolga István elvtárs, a gépállomás igazgatója mondja: „A terület felmérés megtörtént, gépeinket felvonultattuk és most rohamra készen állnak. Az első egység már el is indult, hogy megnyerje az aratási, cséplést csatát."

Néhány nap és Sárkereszturtól Cecéig, Káloztól Nagylókig teljes lendülettel megindulnak a

még most ott áll hatalmas testével a gépállomás udvarán, amely az emberi alkotás gyönyörűsége, a szovjet élet ragyogó diadala. Az emberi karok suhintása helyett az aratógépek kaszája merül az érett kalásztengerbe. Régen hat-nyolc hétig is tartott az aratás, a sárbogárdi traktoristák most nyolc nap alatt végeznek vele, pedig nem kicsi a területük: négy község és 18 termelőcsoport tartozik hozzájuk.

— A cséplőgépek rajonirozása is megtörtént. 32 cséplőgép ömleszti majd a gabonát zsákokba, köztük három Bredjuk-módszerre átszerelt gép. A csépléssel egyidőben végezzük a másodvetést, a tarlóhántást — mondja büszkén Szolga elvtárs

tyek c éjjel tarlót, olyan amelyet hántásra sodvetés nappal nálni.

A gép 130 jólki torsita in tás, csép gyüjtési nyerésére gépállom zóhoz jö az 500 e mint cs sok járul a cséplési si harc hez. A gépállomá sége a sok lesz ről időbe kodott, s létszámm nak roha

A s nagyon j hogy az — békek indulnak hogy a

Konecsni György

festő

Szabad Művészet
1952. 1. sz. 10-12. l.

gos Bizottságának

Budapest.

/.-én

VI Allatherta ut 1

nvéd vegyesdandár parancsnokság
terjesztésében jelenti, hogy
vendéglős azzal a panasszal
nál lévő egri vár faláról a va-

Konecsni György

Szabad Művész

1952. 6-x. 259. l.

zamlaját 13 K 60 fillérre.....

.....utiszámláját pedig.

rvényesitve tisztelettel vissza-

i. szeptember hó 8.

Aggházy

számv. igazgató. k.

Koncsni György

Figurális frizt készített a Fészek Klub presszójába.

Magyar Nemzet 1965. nov. 20.

Koncsni György

Szabad Művészet

1952. I. é. 3. l. 4. f.

KÖZOKTATÁSÜGYI MINISTERIUM
...szeti ügyosztálya.
A M...

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
284/929.
Ér.: 1929. év augusztus 2-án.

Koncesni Gyorgy

l.

Magy. Tarn

1944. 71. l.

Mélyen tisztelt

Tisztelettel kérem szives ér
melyet évekkel ezelött volt szives
mily összegért tudna lemásolni has
Szives válaszát kéri

tisztelett

Budapest, 1933 május.8

Konecsni György

Szabad Művészet

1952. 4. sz. 173. l.

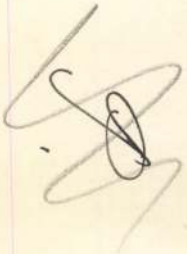

Konecsni György

Szabad Művészet

1951. 11. 484. l. 487. l.

elsőrendűen fontos nemzeti hivatást is szolgálnak.

Bizottságunk különös súlyt helyez arra, hogy az előadásokon mennél nagyobb számban vehessen részt a főiskolai hallgatóság. Ezért is úgy határozott, hogy a főiskolai hallgatók, leckekönyvük felmutatása ellenében, féláron válthatják meg az amúgy is mérsékelt ~~ten~~ megállapított belépőjegyeket.

A főiskolai hallgatóknak az előadásokon való részvételét továbbá azzal is megkönnyíteni igyekszik, hogy lehetővé teszi, hogy csoportos jelentkezés esetén egy, a főiskola valamely hatósága által (decanatus, quaestura stb.) igazolt személy a belépőjegyeket az előadást megelőző három nap folyamán az „Omnia" [illegible] előre megválthas-

Koncesni György

lásd

Szabad Művészet

1952. 11. sz. 549. l.

795

jus 22-én
Londonban 1855 julius 8-án.

jobbra fordult balra
ezedő, és fejjel hátra dőlve pihenő nő-
szemöldöke és szeme barna. Feje alá zöld
les selyemszalag fut. Rövid ujju ing-
be, keskeny csipkefodor köriti.

a 37078 sz. rendelet alapján 500 frton.
-án (272/96., 80/97).
tetett 1897: III. 25-én a 13050 sz. leirat-

Koncsni György

laid

Szabad Művészet
1952. 12. 12. 620. l.

Koncsni György

László

Szabad Művészet
1952. 9. sz. 434. l.

435. l. (Kép)

i május hó 19.

nak,

Budapest.

Koneczni Grożny

Szabad Művészet

1957. 229 l.

ától nyert
at, hogy
Tárcaközi
nak és in-
olákat és
ott a Nép-
ztérium 25
ület birto-
ra.
négy kas-
ell első
aslatot

detü, a
pitették.
eink egyi-
ztériumnak

b okleveles
, felépit-

Konecsni György

l.

Szabad Művészet

1949. 171. l.

ápr. 12

la urnak,

rsz. bizottsága elnökének,

Budapes t.

k f.é. julius 29-én 501. sz. a. kelt be-

Koncsan György

l.

Szabad Művészet

1949. 215. l.

VASÁRNAP

1

Kat. Munka ű.
Prot. Maraka ű.
[illegible] Munka ű.

HÉTFŐ

2

Kat. Atanáz
Prot. Zsigmond
Új-g. N. Atanáz

KEDD

3

Kat. Sz. ker. megt.
Prot. Irma
Új-g. Timót

SZERDA

4

Konecsni György

l.

Hungary 1937

54. l.

Országos Magyar
Musée des
Budapest, VI.

____ szám

Nagyméltóságú

Kegyelmes U

Több heti utamról hazatérve

410-914 sz.a. kelt értesitését arról

ügyi miniszter úr engem a Műemlékek

Konecsni György

l.

Szabad Művészet

1949. 224. l.

Mészer

Verzeichniss einer Sammlung altdeutscher Gemählde... Bécs, 1839., 8. sz. (?) — Frimmel: Lexikon der wiener Gemäldesammlungen II· kötet, München 1914., 174. l. — Genthon: Magyar művészek Ausztriában a mohácsi vészig. Bp. 1927., 57. l. (Friedrich Pacher köre.) — Benesch Belved 69. l. (Meister von Herzogenburg.) — Gerevich IPGY, 89. l. (Képe 98. l.) — Genthon RMF, 93. l. — Pigler Evag 131. l.

OSZTRÁK FESTŐ, 1480 körül

Vérző Krisztus Szent Egyeddel és donátorral

Fa, tempera, 86·5×68 cm.

Blasius Höfel 1839-ben elárverezett bécsújhelyi, Lemann bécsi és Ipolyi Arnold gyüjteményéből.

Verzeichniss einer Sammlung altdeutscher Gemählde... Bécs 1839., 2. szám. — Frimmel: Lexikon der wiener Gemäldesammlungen II. kötet, München 1914., 173—174. l. — Pigler Evag. 129—130. l.

OSZTRÁK FESTŐ, 1480 körül

Mária halála

Fa, tempera, 141×90 cm.

OSZTRÁK FESTŐ, 1480 körül

Szent Miklós és a szegény nemes három leánya (Belső kép.)

Kolecsni Gyögy.

A II. Magyar Képzőművészeti kiállításon szerepelt Kádár Györggyel közösen készült alkotása „Vihar előtt" c. festménye.

(emléktue.)

Szabad Nép, 1951. Nov. 4.

Konecsni György.

A II. Magyar Képzőművészeti Kiállításon kerül bemutatásra Kádár Béla által készített „Vihar előtt" c. képe, mely a Dózsa-féle parasztlázadás egyik jelenetét ábrázolja. (emlitve.)

Kis Ujság, Budapest, 1951. Okt. 31.

Konecsni György.

A II. Magyar Képzőművészeti Kiállítás elő-
termében lesz elhelyezve „Vihar előtt" c. képe,
melyet Kádár Bélával közösen alkotott.
(emlétve.)

Magyar Nemzet, 1951. Okt. 31.

Konecsni György: Árvízi mentés. (A VI. Magyar Képzőművészeti Kiállítás anyagából)

sok a felolvasásnak ható riport; ahogy az sem örvendetes, hogy az irodalmi és zenei osztály könnyű-műfajú részlegének munkája korántsem olyan hibamentes, mint a komolyabb anyagokat feldolgozó csoportoké: a tánczenében csak a felfogás (hangszerelés, ritmus) példamutató, dallamkincse és szövegrésze már jóval ritkábban. A prózai adásokat sokszor szürkíti a sematikus szereposztás; a merészebb próbálkozású, értékes verses-összeállításokat viszont a zenei töredékek aláfestő-sablonja. Az oktatási anyagok magas színvonalát feleslegesen veszélyezteti a tudományos témák sokszor erőltetett »hangjátékosítása«, míg sok — jól indult! — műsorszámot (Csinbumm stb.) járat le a végkimerülésig való ismételgetés. Viszont miért szakadt meg a rádióoperettek sora?!

—cz —gy

Pirk János szentendrei kiállítása

A szentendrei Ferenczy Károly Múzeum *Pirk János* festőművész munkáiból rendezett kiállítást. Pirk János Nagybányán élt, onnan költözött Szentendrére. Keveset hallani róla, csendes, szerény ember, hosszú idő óta ez az első kiállítása, bár a tárlatokon részt vesz; a VI. Magyar Képzőművészeti Kiállításon két műve is szerepel.

Szentendrei kiállításán régebbi és újabb műveiből láthatunk több mint hatvan festményt, grafikát. Fiatalkori munkái a háború alatt elpusztultak, csak — a kiállításon is szereplő — fényképreprodukcióik maradtak meg. Ezekre a rajzokra figyeltek fel annakidején mesterei, *Thorma János* és *Réti István*.

Biztos rajztudásról tanúskodó kitűnő grafikáinak tárgya nagy részben a munkálkodó ember. A számára jól ismert paraszti munkát végző kaszáló, ásó, kapáló embereket rajzolja könnyed tollvonásokkal, nagyszerűen örökítve meg mozgásukat.

Festményein fojtott erő, lázas izgalom érződik. Mindig kísérletezik, mindig a teljes művészi hivatottság tudatával fog újabb és újabb feladatokhoz. Tájképeinek tompa színei a tikkasztó nyári forróság hangulatát éreztetik. Legjelentősebb műve a görnyedő, szerszámját javító parasztot ábrázoló »Kaszakalapáló«. A »Kukoricafosztás« című művén nagyszerűen oldja meg a több alak elhelyezésének kompozíciós feladatát. Festményei és grafikái között több önarcképet találunk, némelyik festői megoldása Derkovits munkáira emlékeztet.

F. J.

Konecsni György /Rákóczi és Esze találkozása, of.
Vihar előtt, of./Kádárral Közösen/

Koszta József/1864-1949/
Cigányputrik, of.
Kukoricatörés,
Hazatérő aratók,
Táj tehénnel, of.
Kukoricásban,
Hazafelé,
Kapáló,
Mezőn,
Táj, I-II.,
Havas táj

Kucs Béla /Soha többé h áborut !gipsz

Kunvári Lilla /"1942.S.O.S.", br.dmü
"1944", br.dmü

Kurucz D.István /Tyuketetés, of.
Huszárjárőr Szentesnél, temp
Tanyavég, temp.

M.Forradalmi Művészet c.kiáll.

1957-58. /Mücs./

Konecsny - Kádár

MDK

Vihar előtt, of.

Irodalmi Ujs. 1951. nov.8. 4.1.

MDK

Konecsni és Kádár

Vihar előtt

Ma délben nyilik Képzőm. 1o éve kiáll. Nagy. Nemz.

1955. ápr. 2.

M.D.K.

Konecsni György, festő

Kádár Györgyel közösen készített nagy kompozíciója [Vizar előtt], csak a lépcsőházban nyert elhelyezést a Károlyi palotában megnyílt kiállításon

Mai magyar festőművészet kiállítása

Irodalmi Ujság, Bp. 1956. márc. 3.

Konecsni-Kádár együttes.

A II. Magyar képzőművészeti kiállításon Dózsa-kompozíciójuk szerepelt. (ecsetre.)

Szabad Szó, 1971. Nov. 18.

MDK

Konecsny György - Kádár György

Vihar előtt, részlet, repr.

Képzőművészetünk a felszabadulás után. MNG 1960.

Kolecsni György:

„Vihar előtt" c. kompozíciónak vázlata, melyet Kádár Györggyel együtt állított. (Repro)

II. Magyar Képzőművészeti Kiállítás (Budapest.)

Független Magyarország, 1971. Nov. 12.

Konecsni György.

„Vihar előtt" c. képet Kádár György-gyel együtt festették. A II. Magyar Képzőművészeti Kiállításon szerepelt.
(Repro. és emlitve.)

Művészeti Dolgozók Lapja, 1952. I. 10.

Kovecsi Gyárfy.

A II. Magyar Képzőművészeti Kiállítá-
son szerepel Dósa szegét ábrázoló képe,
melyet Kádár Gyárfyval közösen
alkotott.

Világosság, 1911. Nov. 17.

Konecsni György

Szabad Művészet
1950. 262. l.

Bizottsága Könyvtára

jelzésével 2 példányban

A Mélyen tisztelt Bi

Kalksburg, Collegium,
Bécs mellett;
április 3-án 1900.

M.D.K.

Konecsni-Kádár

"Vihar előtt" c. müve kiállitotta a Nemzeti ga
lériában.

havas:
Tizenöt év és a tizenötödik év képzőművészete.
Népszava 1960. ápr. 17. 4.old. 92.szám.

Konecsni György
grafikus

M.D.K.

Méltatás.

Szamosi Ferenc: Az év legjobb plakátjai – 1962
Művészet, 1962. augusztus – 21 lap

Thomas ni György
grafikus

11.D.K.

Az 1948-as plakátkiállítás on
részt vett. — „Barát" (agro)

Bauer Jenő: Az elmult 20 év plakátterminse Magyarországon
Művészet, 1965 február - 35 kop

11.71.

MDK.

Konecsni György

Cim nélküli festményének reprodukciója

Tükör 1965.márc.23. lap -

MDK

Konecsny György portréja

/Csáky-Maronyák festménye/

Müvelt Nép 1954 febr. 2. 17.1.

M.D.K.

Vionecsni György
grafikus

„Plakát" (repro)
Plakátjain az oldottabb,
festőibb stilus hive. A Sao-
Paulói képzőművészeti bien-
nálra készített plakátot

P. Brestyánszky Ilona: Alkalmazott grafikai kiállítás
Művészet, 1964. junius – 41 lap

Konecsni György
grafikus-festő

M.D.K.

Mozart Rekvijemjének borítója
megnáró erejű.

P. Brestyánszky Ilona: Alkalmazott grafikai kiállítás
Művészet, 1964. junius - 41 lap.

Konecsnni György, festöm. MDK

Kádár Györgygyel

"

" Vihar elött.

Végvári: A II. magy. Képzöm. Kiállitás.
Szabad Nép. 1951. nov. 4. 9.1.

Konecsni György.

A Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetségének évi közgyűlésén az új tisztikar elnökségébe választották.

Képzőmű, 1952. Máj. 24.

Konecsni György.

A Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetségének 1952. évi közgyűlésén az új tiszti kar elnökévé-gébe választották.

Független Magyarország, 1952. máj. 26.

MDK

Konecsni György

Rákóczi és Esze Tamás találkozása, repr.

Képzőművészetünk a felszabadulás után. MNG 1960.

MDK

Konecsni György - Kádár György

Vihar előtt, repr.

Képzőművészetünk a felszabadulás után. MNG 1960.

M.D4

Thorecsni György
festő

A Fészek falaira siluettsoro-
zatát festik.

Franck János: Az átépített Fészek
Élet és Irodalom, 1965. dec. 11-i kiad.

Koncsni György

Szabad Művészet

1952. 2 n. 81. l.
82. l.
84. l.
85. l.
89. l.

Ornágos Birottsága
hűtésjének
Bpest.

vagyok bátor az
ajánlatomat meg-
m jelenleg Pengő
van - átnámítva
esetekben ez által
be.
s kedjék a n tetű

Koncsni György

Szabad Művészet

1951. 12. n. 532. l.

a képzőm. főiskola
fiatal tanára

A Műemlékek O

Tisztelettel bejele
értesítés értelm
ra kitűrött eli
nem ütközik.

Pest, 925, ol

Koncsni György

Szabad Művészet

1952. 4. sz. 148. l.
(Kép)
150. l.

Molnár Ernő dr

Karácsony a művészetben és a Magyar Betlehem mozgalma.
Budapesti R. K. Egyházkörségek Tudósítója: Külsőferencvárosi Egyházkörség. 1936. 4. 7.

I. 3. p. h.

-.10 P

Konecsni György

cród
2

Magyvilág
1948. márc. 15
(Plakátkiállítás)

A Müemlékek Országos Bizottságá

Iparmüvészeti Muzeum Budapest
Üllői ut

Konecsni György

Faldekorációt tervezett a Fészek Klubba.

Nők Lapja 1965. dec. 4.

-1-

Konecsni György, festő M.D.K.

a II. Képzőművészeti kiállításon bemutatott és Kádár Györgyel hőrösen készített „Virar előtt. Dorsa szeregének hajnali áthelése a Tiszán" c. nagméretű művével aratott nagy sikert körli:

Láncz Sándor: A szocialista realizmus művészetéből. 1949-1956.

Művészettörténeti Értesítő, 1965.XIV.évf. 2.sz.

Németh L-L
idéri 139. old.

119. old.

M.D.K.

Konecsni György, festő

Kádár Györggel közösen készített és nagy sikert aratott „Vizsa előtt. Dózsa szeregének átkelése a Tisian" c. képét Ferenczy Károly korai műveinek hatását is felfedérni véli a szerző, bár valamivel odébb „mint alapvető hiányosságot" jelzi „az egységes eszmének érzékeltetését."

Láncz Sándor: A szocialista realizmus művészetéből 1949-1956

1965.

Művészettörténeti Értesitő, XIV.évf. 2.sz.

120. old.

Kunecsni György, festő

34.)

A felszabadulás után készült tanácsköztársasági vonat korási munkai: „Fegyverbe!" Papír, szines rézkarc, 29.5 x 38.5 cm
Ltr. 59.58 142 old

Gerelyes Ede: A Legújabbkori Történeti Múzeum tanácsköztársasági gyüjteménye. 131.o.

Legújabbkori Tört.Múz.Évkönyve.II.évf.1960.Bpers,1961.
Franklin Nyomda.Bp.

M.D.K.

Konecsni György, festő grafikus

nevét az új plakátgrafikával kapcsolatban említi a szerző, többekkel együtt, kiknek műveiben „először nyertek képi megfogalmazást az állam ideológiai célkitűzései." K.Gy. az idegenforgalmi grafikáról váltott át a politikai grafikára.

Láncz Sándor: A szocialista Realizmus müvészetéből 1949-1956

Müvészettörténeti Értesitő, 1965, XIV. évf. 2. sz.

109-110. old.

Konecsni György, Pest

36-1

A felszabadulás után készült tanácsköztársasági vonatkozású mivel: „1919. május 1. II. kap. Papír, rézkarc. 29:8 x 38.3 cm Ssz. 59.60 142 old

Gerelyes Ede: A Legújabbkori Történeti Múzeum tanácsköztársasági gyüjeménye. 131.o.

Legújabbkori Tört.Múz.Évkönyve.II.évf.1960.Bpest,196
Franklin Nyomda.Bp.

Konecsni György,1908, Fery Antal,1908-,grafikusok

"Hortobágy"c.plakátjuk méltán nyerte el a bpesti Nemzetközi Idegenforgalmi Plakátkiállitáson a Kiállitás legszebbplakátja cimet/1936/.XVII.kép.Lent nádasból vadkacsa röppen fel.Kékes felhök,a távolban fehér gulya.57.o.

Kiss Sándor: Magyar plakátművészet a két világháború között. 18.o.

Legújabbkori Történeti Múz.Évkönyve.1960.II.Bpest.1961. Franklin Nyomda.Bp.

Konecsni György,1908-,Fery Antal,1908-,grafikusok

A"Wegry"c.plakátjuk/1935/a festői oldottság szélső példája.Világoskék alapon rózsaszin arcú,fehércsipkés népviseletbenfiatal leányok.A pasztellszerü világos szinek,az elmosódott formák üde,friss hangulatot árasztanak. 57.o.

Kiss Sándor: Magyar plakátművészet a két világháború között. 18.o.

Legújabbkori Történeti Múz.Évkönyve.1960.II.Bpest.1961 Franklin Nyomda.Bp.

Mak.

Konecsni György grafikusm.

dijnyertes plakátja „Budapesti Ipari Vásár 1961"

Abra a 425. l-on

Szamosi Ferenc: Nemzetközi plakátkiállítás Magyar Grafika 1961, 5. érf. 6 g. 425 l. Livornóban

MDK.

Konecsni György

Szereplése az auschwitzi kiállitáson

Hungarian Rewiew 1965 juli.

Konecsni György

vrod

Jacobi Mária

Az utca minvészete.

Független Magyarország. 1947. márc 10.

Konecsni György

l. okv.

Szabad Művészet
1950. 236, 237 l.

96. sz.

190

Mélyen tisztelt Biz

Van szerencsém a mai póstá

„das Cabinet für Kirchli

zu Kalksburg bei Wien"

Konecsni György

1.

Szabad Művészet

1948. 256. l.

260. l.

MDK

Konecsni György, 19o8--

Balilla

Ungarn

A magyar bornak nincsen párja

1885-196o. M. plakáttört. kiáll. Műcs. 196o.

MDK

Koncsni György, 1908--

Budapesti Nemzetközi Vásár

Mezőgazdasági Muzeum

Moderne Ungarische Kunst

Állatkert

1885-1960. M. plakáttört. kiáll. Műcs. 1960.

MDK

Koncsag György, 1908—

Helyezze pénzét buzakötvénybe

És mégis lesz kenyér

A kenyér itt kezdődik

Így nyugodtan mehetünk a vásárba

1885-1960. M. plakáttört. kiáll. Műcs. 1960.

MDK

Konecsni György, 1908--

Megszünt a csere, itt a forint

Szebb karácsonyt

A M.Kommunista Párt 3 é. terve

Felszabadulási Emlékkiállitás

1885-1960. M. plakáttört. kiáll. Mdcs. 1960.

Konecsni György, 19o8--

Kaméliás hölgy

A parasztifjuságot is várja a MADISZ

Több kenyérért, jobb életért...

A tettek pártja a MKP

1885-196o. M. plakáttört. kiáll. Mücs. 196o.

MDK

Konecsni György, 19o8--

A Dolgozók Városa - Kiáll.

O.Mezőgazdasági Kiáll.

Szabad Nép a dolgozók legjobb ujságja

1885-196o. M. plakáttört. kiáll. Mücs. 196o.

MDK

Koncsni György, 1908--

A szocialista nevelésért...

A szervezett dolgozók...

X. Nyári Főisk. Világbajnokság

1885-1960. M. plakáttört. kiáll. Műcs. 1960.

MDK

Koncsni György, 1908—

Szabad Nép

Jó könyvvel, tudással a békéért

A magad hasznára...

1885-1960. M. plakáttört. kiáll. MÜcs. 1960.

MDK

Koncsoni György, 19o8--

Éljen aug. 2o

Éljen a Népfront

Globus a jó konzerv

1885-196o. M. plakáttört. kiáll. MÜcs. 196o.

Konecsni György

l.

Szabad Művészet

1951. 85. l.

Nippel

376. szám. 190

41928 szám.

Sztehló Ottó épi
templom megvizsgálása vége
felmerült utiköltségei és n
lérre érvényesittetvén jel
dapesti állampénztárt (1X ke
20 korona napidij után bél

Erről a bizottság
alatt kelt felterjesztésére
endö tudositása végett értes

MDK

Konecsni György

Éljen november 7.

Dózsa György, szinházplakát

Galilei

1885-1960. M. plakáttört. kiáll. Műcs. 1960.

MDK

Konecsni György - Kling György

Hungary

1885-1960. M. plakáttört. kiáll. Mücs. 1960.

Kon csni György M.D.K.

Az eszpre szó figurális füzér

F.Á.: Hétfőn este ujra megnyilik az átalakitott Fészek klub

Magyar Nemzet 1965. aev. 26. 7.1.

MDK

Konecsni György, 19o8--

Senator cigarettapapir és hüvely

Budapest - Spa

Gáz füt és hüt
Ungarn

1885-196o. M. plakáttört. kiáll. Mücs. 196o.

Koncsni György

Horváth Mojzesz

16, 20, 21, 22,
23 (Képpel.)
24, 25. l.

tegyen Erszolgaltatni.

állampénztárnál ~~vehető fel~~.

Kmfent.

III.

Tekintetes

Ney Ede és Társa

Kőfargó mestereknek

Bpesten.

Ezen ~~magas~~ ministeri utalvány rendelet ~~[illegible]~~

Tekintetes Uraságtokkal f. alatt.

hiteles másolatban tudomás és

megfelelő további eljárás czéljából

ezennel közöltetik.

Kmfent.

M.D.K

Konecsni György
grafikus

A Fesnek faldekoráció it Konecsni
végette.

(galsai): A Fesnek
Nők Lapja, 1965. dec. 4 – 25 lap

Konecsni György

Csokány Kálmán tanára volt a főiskolán.

Hajdúbihar megyei Népújság 1966. ápr. 9.

Konecsni György.

Plakátművészetünk a realizmus útján való haladását indította el, Ék Sándorral egyetemben.

Művészeti Dalgozók Lapja, 1952. Okt. 27.

M.D.K.

Konecsni György

Az ujjáépült Fészek Klub eszpresszojának falát a müvész freskói diszitik.
Fényképfelvétel mutatja be a freskót.

"Az uj Fészekben" c.
Film Szinház Muzsika, Bp. 1965. dec. 3.
IX. évf. 49. sz. 15. lap

MDK

Konecsni György

Naptár-grafika kiáll. 1963.

ls den Entstehungsort

iosgyör im Komitat Bor-

als den Entstehungsort

mustern geschmückt sind

bisher die Gegend von

agykükülló angenommen

en.(Ste 131-136) - Inner-

eist der Autor S. DOMOKOS

Hauptmotive dieser Balla-

hen Kelftis-Balladen vor-

will er auf die Verwandt-

r Völker hinweisen(Ste136-

teilt eine, bisher unbe-

MDK

Konecsni György

Március 15.,of.

Miskolci kiáll.I. Herman Ottó Muz. 1955.

17. 1.

- MDK

Koncesni György, ip.müv.

az Iparmüv. Orsz.Egy.-nek ezüstérmét nyerte.

az Iparmüv. Tárlaton.- Magy.Kesz. Müvészet. 1938.4.sz.
81.1.

KONECSNI GYÖRGY

1848.március 15. Olaj 125x160.

III.Magyar Képzőművészeti kiáll.kat.Műcsarnok 1952.dec-
1953.márc.

MDK

Konecsni György

"Árviz" c.kép repr.

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás.Mücsarnok.
1955.Kat.

MDK

Konecsni György

Arviz.Olajf. 140x200 N.M.

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás.Műcsarnok.
1955. 17.1.

MDK

Konecsni György

A magyar nyomdaművészet, könyv-és reklámművészet prágai kiáll. Magyar Iparművészet 1938. 53,54.l.

melk

Konecsni György

muve: Petőfi a Nemzeti Muzeum

lépcsőjén

(reprodukció)

/. Petőfi arca.

Népmuvelés 1961, 3.sz borítólapbelseje 2.l.

M. D. K.

KONECSNI György grafikus

Akt labdával, rukás nő bikegalamb-
bal, kompozíció vasi
(repr.)

A Magyar Nemzet galériája

Magyar Nemzet 1962. junius 24. 7. c.

Konecsni György

Az 1946-ban forgalombabocsátott "milliós" általános forgalmu bélyegek bélyegképének terve, repr.

Pékozdi László: A magyar bélyegek monográfiája. Bp. 1967.

198-199.1.

M. .K.

Konecsni György

Az Egyetemes Postaegyesület fennálásának 75. évfordulója alkalmából kibácsátott bélyegsorozat terve, 1949. repr.

Fákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája

Bp. 1967. 319-323.1.

M.B.K.

Konecsni György

Az Egyetemes Postaegyesület fennállásának 75. évfordulójára 1949-ben kiadott sorozathoz csatlakozó 1 cimletből álló légiposta emlékbélyeg blokk, 1950. repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája.
Bp. 1967. 383-384.l.

Konecsni György

N.O.K.

A Nemzeti segély / vértanuk/ feláras jótékonysági emlékbélyeg képeinek terve.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája.
Bp. 1967. 145.l.

~~Telekiné Gáspár Anna~~ 195. l

~~Tónyi Géza~~ 197. l
Konecsni Mora 198. l.
Medonczsy Ferenc 197. l

Somogi József 196-97. l
Szabó Vladimir 198. [illegible]
Szönyi István 197. l

Miklós P: Tíz év alkotásai. Sz M. 1955.

Könyvtárba

~~Tónyi Györa~~

Koncesni Györa

Bán B.: A posztimpresszionizmus mai művészetünkben. SzM. 1954. 190. l.

Koncsni György

a budapesti Gyógy-ci Üdülőhely Birottság plakát pályázatán pályaművét megvették.

Kis Újság
1947. márc. 6.

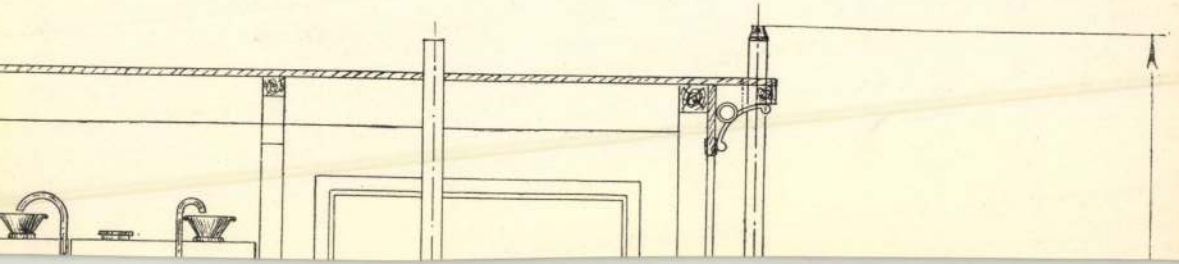

Konecsni György, grafikus MDk

Szerepel az 1964-es Sajtó-
grafikai Kiállításon.

— : Sajtógrafika 2

ESTI HIRLAP, ba. 1964. ápr. 1

Konecsni György
festő

M.D.K.

És mégis lesz kenyér", ~~A~~ kenyér itt "kerdődik", „A tettek pártja", a „Szár-ezrek kenyere" az ország újjáépítését forradalmi plakátjaival segítette.

Lánczi Sándor: Konecsni György
Művészet, 1963. október – 17 lap.

Konecsni György
festő

M.D.K.

A „Bakony" című idegenforgalmi plakátja. Közismert, az 1947. közlekedési kiállítása az 1948 Ujjáépítési kiállításon részt vett, 1946 óta az Iparművészeti Főiskolán tanít grafikát.

Lauer Sándor: Konecsni György
Művészet, 1963. október – 17 lap

Konecsni György
festő

M.D.K.

Későbbi történeti képe, a „Partizánok" a siekesfehérvári állomás épületének pannóját készítette. A békehölcsönjegy-tésről, a Szabad Népet propagáló plakátjai régebbiek. Állami Birtosító" „Riksakuli" Amerika egy francia szemével" L. művei.

Láncz Sándor: Konecsni György
Művészet, 1963. október – 17 lap.

M.D.K.

Konecsni György
festő

A Plakáttörténeti Kiállitáson szerepelt a gár füt és hút", az „Allatkert" a „Balilla" c. művei. A Nemzetközi Sparmű-veszeti Triennalen bemutatja: a „Balony" a „Balatoni halpudding" és a „Flóra" plakátját

Láncz Sándor: Konecsni György
Művészet, 1963. Október – 23 lap

M.D.K.

Konecsni György
festő

Bahony
Aquárium
Siess adj segits
Baleset ellen védekezz
Plakát
Allami biztosító

} repro

Láncz Sándor: Konecsni György
Művészet, 1963. október — 23 lap

Konecsni György grafikus M.D.K.

Na gyszabásu falképek, történelmi kompoziciók.

Kampis Antal: A képzőművészetek Története 758.1.
A Kultura Világa Bp. 1963.

MDK

Konecsni György

Jólétet, fényt,
műveltséget 1950 plakát Műv.t.

Képzőművészetünk tiz éve. Műcsarnok.
Kiállított művek jegyzéke. 22.l.

MDK

Konecsni György

MKP háromeves terve	1947	plakát	Múv.t.
Szabad Nép	1951	"	" "

Képzőművészetünk tiz éve. Műcsarnok.
Kiállitott művek jegyzéke. 21.1.

MDK

Konecsni György

Szabad Nép
/Százezrek könyve/ 1949 plakat Műv.t.
Felszabadulási
Emlékkiállitás 1947 plakat Műv.t.

Képzőművészetünk tiz éve.Műcsarnok.
Kiállitott művek jegyzéke. 21.l.

MDK

Konecsni György. festöm.

harmadik dijat nyert.

Az Állatkert plakátpályázatának eredményét....
Magyar Nemzet. 1941.okt.25. 7.1.

MDK

Konecsni György

Aradi N.: Plakátjainkról.
Szabad Művészet 1955.201.o.

MDK

Konecsni György és Kádár György

Vihar előtt, of.

M. Forradalmi Müv. kiáll. 1957-8. Mücs.

MDK

Konecsni György

Havas L: Nyárvégi kiáll. Népakarat, 1957. aug. 30.

6.1.

MDK.

Konecsni György

Müvészetének általánositó méltatása

Szocialista Müvészetért 1965 ápr.lap -

MDK.

Konecsni György

Grafikai munkásságának általánosító méltatása.

Szocialista Müvészetért 1965 ápr.lap -

MDK.

Konecsny György

Az ujjáépülő Fészek klub tervezésében részt vett.

Magyar Nemzet 1965 ápr.lo. lap -

Koncesni György

Rákóczi és Ene Tamás találkozása
(szapkó)

Nép művelés, 1965, 4 n., 37 old.

Fénykép. Milyné

Képzőművészeti Főiskola: 293 ltr

Konecsny György Kossuth díjas grafik. művész tanár korrigál a grafikus osztályos.

Fénykép
Magyar Fotó

Konecsni György

Nem szerepelt a kiállításon

Vadnai Lajos: Gondolatok a X. Magy. Képzőműv. -i Kiállításról

Kritika 1965 11sz. 46.l.

Konecsni György

Plakátjai szerepelnek a „Politikai plakátok 1945–1965" kiállításon.

Esti Hírlap 1965. aug. 19.

MIK.

Konecsny György

Méltató szavak

Müvészet 1965 ápr.lap -

M.D.K.

Koncesni György, festő

a Fővárosi Tanác 41 festőművés részére kötött témával meghirdetett pályázata keretében mutatta be. „Petőfi a muzeum lépcsőjén" és „A Pilvax-kávéház homlokzatára feltesik a Szabadság-csarnok táblát" c. képeit.

Láncz Sándor: A szocialista realizmus művészetéb 1949-1956

művészettörténeti Értesitő, 1965.XIV.évf. 2.sz.

123. old.

Konecsni György M.D.K.

Plakátokat tervez

Választási plakát, repr.

Bauer Jenő: Az elmult 20 év palkáttermése Magya r-
országon

Müvészet 1965. febr.

M.D.K.

Konecsni György, festő

nevét arok közt sorolja fel a szerző, ahikkel györelmes útjára indult az új magyar szocialista festészet."

Láncz Sándor: A szocialista realizmus művészetéből 1949-1956

Művészettörténeti Értesitő, 1965.XIV.évf. 2.sz.

140 old.

Konecsni György, festő

7 Dk

A Műcsarnokban kiállítása lesz.

–: A Műcsarnok terveiből

8.1.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. jan. 22.

MDK.

Konecsny György

Utalások a nyiregyházi Sóstói-Művésztelepre

Keletmagyarország 1965 máj.3o.lap -

MDK.

Konecsni György

Szerepl̈ése az auschwitzi kiállitáson

Népmüvelés 1965 május ,lap -

Konecsni György, festő

A Nemzeti Galériában bemutatják plakátjait.

A kenyér itt kezdődik c. plakátja (1945.)

Repr

Murányi-Kovács Endre: Politikai plakátok 1945 — 1965

8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1965. aug. 29.

Konecsni György.

festőművész.

„Vihar előtt" c. történelmi festmény
Kádár György (gyel) közös kompozíciója.

Említve.

Népművelés, 1965. 6. u. 34. old

MDK

Konecsni György grafikus

Iparműv. Társ. Körirata. 1948.XI.26. 237lsz.
3. l.

KONECSNI György festő. grafikus M.N.K.

Sgraffito-terv/ furulyázó ,fekeses férfi 2 nővel 1 fiuval és kutyával/ repr.

A Magyar Nemzet galériája

Magyar Nemzet 1962. szeptember 23. 8.1.

KONECSNI György grafikus M.D.K.

A magyar grafikát képviseli a "Who's who in Graphic Art" c. a svájci Graphis Press kiadványában

Flórián László: Korunk Grafikusai egy kötetben

Magyar Nemzet 1962. október 31. 4.1.

mát

Konecsni György

munkái szerepelnek a Who's Who in Graphic Art? (Graphis Press Zürich) művészeti Antologiában.

Képmelléklet 340 l

Szanló Tibor: Gondolatok egy szép könyv tanulmányozása közben.

Magyar Grafika 1962, 5. sz. 339–340. l

M. D. K.

KONECSNI György festő, grafikus
(1908 –)

A tlakátgrafikának egyik legtevá-
tottabb képviselője

Genthon-Németh-Végvári-Záder: Magyar müvészet 1800-1945.
B. 1958. 462. l.

Konecsni György, grafikus MDk.

4000 ft-os második díjat nyert.

—: Kiosztották a május 1-i plakátpá-
lyázat díjait 13.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. máj. 1.

Konecsni György grafikus M.D.K.

Dijazva a pályázaton II. dij

A május 1-i plakátpályázat dijazottjai

Magyar Nemzet 1963. május 1. 3.1.

M.D.

Konecsni György
festő

Plakát (repró)

Kiss Sándor: A magyar politikai plakátművészetről
Művészet, 1963. július – 21 lap.

M.D.K

Thoroczai György
grafikus

A felszabadulási évek plakátművészete.

Kiss Sándor: A magyar politikai plakátművészet
Művészet, 1963. július – 21 lap.

Konecsni György, festő. MDK

Novemberben nyílik gyűjteményes tárlata

– : A képzőművészeti kiállítások őszi s téli terve 8. l

KÉPSZABADSÁG Bp. 1962. júl. 19.

KONECSNI Gyöegy festő, grafikus M.D.K.

Kiállitása müveiből

Ötszáu kiállitást rendez idén a Mücsarnok

Magyar Nemzet 1963. január 18. 4.1.

Le. D. K.

KONECSNI György grafikus

(1908 –)

Plakátgrafika

Genthon-Németh-Végvári-Zádor: Magyar művészet 1800-1945
Bp. 1962. 464,

Konecsny - Kádár

MDK

Vihar előtt, of.

Képzőművészetünk a felszabadulás után. MNG 1960.

MDK

Konecsni György

Árviz, of.

Petőfi a Nemz. Muz. lépcsőjén, of.

Képzőművészetünk a felszabadulás után. MNG
1960.
18-19 l.

MDK

Konecsni György - Kádár György

Vihar előtt, of.

Képzőművészetünk a felszabadulás után. MNG. 1960.

18 l.

18 l.

MDK

Konecsni György

Jelentkezés a vörös hadseregbe, of.

Vázlat egy bányásztémához, of.

Képzőművészetünk a felszabadulás után. MNG
1960.
18-19 l.

MDK

Konecsni György

Partizánok, of.

Rákóczi és Esze Tamás találkozása, of.

Képzőművészetünk a felszabadulás után. MNG 1960.

18-19 l.

MDK

Konecsni György, graf. -festőm.

Több acél, erősebb ország! Plakát.

Ernst Muz.-Plakátművészeti kiáll. 1953. Kat.

Konecsni György.

Az Ernst-Múzeumban rendezett Béke-plakát és Ötéves Terv grafikai kiállításon Békekölcsön-plakátját láttuk. (emlékre)

Népszava, 1952. Okt. 18.

MDK

Konecsni György
kétszeres Kossuth-dijas

Résztvett az Ernst Múzeumban rend. Plakátművészeti Kiállitáson 1953-ban.

Plakátművészeti kiáll. 1953. Kat.

MDK

Konecsni György

"Több Acél Erösebb Ország" c. plakát repr.

Plakátművészeti kiáll.1953.Kat.

MDK

Konecsni György kétszeres Kossuth-dijas

Plakátművészeti Kiállitás Ernst Muzeum 1953.
Kat.

IBK

Konecsni György

"Több acél erősebb ország!" c. plakát repr.

Plakátművészeti Kiállítás Ernst Museum 1953.
Kat.

MDK

Konecsni György

És mégis lesz...	1945	plakát	Műv.t.
A munkásság pártja	1945	plakát	" "
A tettek pártja	1947	plakát	" "

Képzőművészetünk tiz éve.Műcsarnok.
Kiállitott művek jegyzéke. 23.1.

MDK

Konecsni György

II.Pártkongresszus 1951 plakat Műv.t.

Képzőművészetünk tiz éve.Műcsarnok.
Kiállított művek jegyzéke. 23.1.

MDK

Konecsni György

1848. március 15. 1953 olaj OSZM tul.

Képzőművészetünk tiz éve. Műcsarnok.
Kiállított művek jegyzéke. 4.l.

MDK

Konecsni György

Jegyezz békekölcsönt	1952	plakat	Műv.t.
Minden Dolgozó Pártja	1945	plakat	" "
A kenyér itt kezdődik	1945	plakat	" "

Képzőművészetünk tiz éve. Műcsarnok.
Kiállitott művek jegyzéke. 23.1.

MDK

Konecsni György

Rákoczi és Esze talalkozasa 1953 olaj
OSZM tul.

Képzőművészetünk tiz éve. Műcsarnok.
Kiallitott művek jegyzéke. 6.1.

MDK

Konecsni György

Éljen november 7. 1951 plakát Műv.t.

Képzőművészetünk tiz éve. Műcsarnok.
Kiállitott művek jegyzéke. 22.1.

MDK

Konecsni György

Eljen a Népfront 1953 plakat Műv.t.

Képzőművészetünk tíz éve. Műcsarnok. Kiállított művek jegyzéke. 22.1.

MDK

Konecsni György

Epitsd az országot 1953 plakát Műv.t.

Képzőművészetünk tiz éve.Műcsarnok.
Kiállitott művek jegyzéke. 22.1.

MDK

Konecsni György

Több acélt 1953 plakát Műv.t.

Képzőművészetünk tiz éve.Műcsarnok.
Kiállitott művek jegyzéke. 22.1.

Konecsni György
festő

„Oedipus", a „Budapesti Spari Vásár"
plakatja. 1960 körül készül a győri
állomás mozaikja. A mezőkövesdi
iskola részére sgraffitót készített.
A zalaegerszegi párthár mozaikot.
ismálta

Láncz Sándor: Konecsni György
Művészet, 1963. október – 17 lap.

Konecsni György
festő

M.D.K.

Most készül a negyedi Tisza-szálló
éttermébe két panó.

Lányi Sándor: Konecsni György
Művészet, 1963. október – 17 lap.

Konecsni György
festő

M.D.K.

Kadár Györggyel készült képe a „Vihar előtt". Konecsni történelmi képe Petőfi, ábrázolása a Nemzeti Museum lépcsőjen 1848 március 15. én és Rákóczi és Esze Tamás találkozása.

Lóner Sándor: Konecsni György
Művészet, 1963. október – 17 lap.

Koneczni György

Felszabadulás, kép,

az ~~Áll~~ Auschwitzi Múzeum Állandó Magyar Kiállítása.

Emlétve.

Népszüweles, 1965. 5. sz. 41. old.

Konecsni György
festő-

M.D.K.

Az auschwitzi lagermuzeum
részére készít pannót.

Péter Imre: Pannók, tablók, plasztikák...
Művészet, 1965. június - 21 kap

[illegible]

M.D.K.

Konecsni György
festő

A Főiskolán Gaál Gábornak
volt a mestere.

Réz Rezső: Gaál Gábor
Művészet, 1963. Október - 27 lap.

Konecsni György MDK

szerepelt a művelődési házban rendezett
" A Magyar Tanácsköztársaság" c. grafikai kiállításon
a mely márc. 21-én nyilt meg.

-y -r: Csak a szomszédba kell menni...
Villamosgép. 1963. márc. 30.

Koneczni György

Kossuth-díjas művész

Petőfi a Nemzeti Múzeum lépcsőjén.

A III. Magyar Képzőművészeti Kiállítás festményei

(Dutka Mária)

Magyar Nemzet 1952 dec. 27.

Konecsni György - Kádár György

„Vihar előtt"

Dózsa tábora a tiszai átkelés hajnalán

A multat és jelent ábrázolják a megnyilt
II. Magyar Képzőművészeti kiállítás alkotásai

Világosság 1951. nov. 5.

Konecsni György - Kádár György

Kossuth-díjas művész

Vihar előtt - Dózsa seregeinek tiszai átkelését ábrázolja.

A II. Magyar Képzőművészeti Kiállítás
(Pogány Ö Gábor)
Szabad Ifjuság, Budapest 1951. nov. 11.

Konecsni György és Kádár György

Vihar előtt

Két kiállítás (Barabás Tamás)

Művelt Nép 1951. dec.

Konecsni György grafikus M.D.K.

Munkái a Kulturális Kapcsolatok Intézeté nek sajtó-grafikai kiállitásán

magyar Nemzet 1964. április 4. 13.1.

Kenecsni György grafikus M.D.K.

Résztvett a kiállitásen

/fl/: Sajtógrafikák kiállitása

Magyar Nemzet 1964. április 18. 4. l.

Konecsni György

grafikáiból kiállítás a

Kulturális Kapcsolatok Intézetében.

emlitve.

Népszava. 1964 ápr. 4. 8. lap.

M.D.K

Konecsni György
grafikus

A „Sajtó – grafika" kiállításon
részt vett.

Frank János: Sajtó – grafika
Élet és Irodalom, 1964. április 18 – 8 lap

Kovacsi György, festő

Kass János tanára volt a
képzőművészeti Főiskolán.

Murányi-Kovács Endre: Kass János
illusztrációiról 16-17.

A Könyv, 1963. augusztus III/8.

Negativ

Petrás: 8. Kerényiné

Konecsni György: A magad hasznára, a haza javára
jegyezz békekölcsönt.
plakát

Negativ

Petrás: 683-688 Kerényiné

Konecsni György: Épits.Az idősürget.Plakát
A család egészségéért,plakát
Gáz.plakát
Siess adj segits.plakát
Anya gyermekkel
festmény

Negativ

Petrás: 13. Kerényiné

Konecsni György: Családi kávépótló.
plakát

Fénykép

Uj Magy.Képt.: 5697 Kerényiné

Konecsni György: 1848 március./Vázlat,a Főv.Tanács pályázata./
olf.

Petrás foto

Fénykép

Uj Magy.Képt.: 5672 Kerényiné

Konecsni György: 1848 márc.15 /vázlat/
festmény

Bétrás foto

Fénykép

Uj Magy.Képt.: 5339

Kerényiné

Konecsni György: 1848 márc.15.
festmény

Petrás foto

Fénykép. Milyné

Képzőművészeti Főiskola: 361 ltsz.

Koncesny György: 1848 III. 15. (Főiskola kanára)

Festmény

Negatív vinci.

Fénykép

Palla

Képrőműrészek Szövetsége

Konecsni György: Rákóczi és Ezre Találkozása
/IV. Magy. Képz. Kiállítás/

Olajfestmény

Fotó: Petrás S.

Neg. van

Fénykép

Pate

Képrőművészek Szövetsége

Koneczni György: 1848. március 15. /III. Magy. Képr. Kiáll./

Olajf.

Fotó: Pelsás S.

Neg. van

Koncsik György

1021

/1o/

1971. I. 29. 18.1o. /1/ Tv. V.

Kompozició 2/71

- Jó estét kivánnnk kedves nézőink !

A Kompozició ezzel az adásával, ak harmadik évfolyamát kezdi. Először 1969 februárjában jelentkeztünk, és akkor azt igértük, hogy hazai képzőművészetünket fogjuk nyomonkövetni, beszámolunk a képzőművészeti élet jelentősebb eseményeiről, és bemutatjuk a müvészet, és közönség találkozásának talán egyik legfontosabb formáját, az ugynevezett beruházási munkák sorsát. Nos a megvalósitás nem mindenben volt tökéletes, elhatároztuk, hogy ebben az évben bizonyos módoditást fogunk végrehajtani a müsor szerkezetén. Tehetjük ezt azért, mert hát a Tárlatról - tárlatra cimü müsor állandó müsorszám, állandó müsortársunk lett, és az esedékes kiállitásokról krónika szerüen, ez a müsor fog ezután beszámolni. Ezzel mi időt nyertünk, mert azok a kedves nézőink, akik régebben is nézték adásunkat, tudhatják, hogy néha egy-egy 3o perces adásidőben 1o-12 témáról is szót ejtettünk. Nos ebben az évben, ugy érzem az egyik legfontosabb feladatunk lesz, hogy a szocialista munkáspárt X. kongresszusának határozatait, a szakmai, és a közönség érdeklődésére számot tartva, ideológiai elvi, és gyakorlati szempontból is, azt hiszem ez a leghelyesebb kifejezés, közkinccsé tegyük. Olyan kérdések feldolgozására gondolunk, amelyek egyébként megtalálhatók a határozatok kivonatában, illetve hát a határozatok ötödik fejezetében a harmadik, és negyedik ponttól, pl. az ideológiai irányelvek helyessége, aminek alapján a két kongresszus közötti képzőművészetünket irányitották, és amelynek helyességét a mai magyar képzőművészet igazolja, nos hát ennek a folytonos-

Konecnyi Győrgy

1001

1971. I. 29. 18.10. /10/ Tv. V.

Komposició 71

- Jó estét kívánunk kedves nézőink !

A Komposició ezzel az adásával, ah harmadik évfolyamát kezdi. Először 1969 februárjában jelentkeztünk, és akkor azt ígértük, hogy kazai képzőművészetünket fogjuk nyomonkövetni, beszámolunk a képzőművészeti élet jelentősebb eseményeiről, és bemutatjuk a művészet, és közönség találkozásának talán egyik legfontosabb formáját, az ugynevezett bárnházási munkák sorsát. Nos a megvalósítás nem mindenben volt tökéletes, elhatároztuk, hogy ebben az évben bizonyos módosítást fogunk végrehajtani a műsor szerkezetén. Tehetjük ezt azért, mert hát a Tárlatról - tárlatra cimü műsor állandó műsorszám, állandó műsortársunk lett, és az esedékes kiállításokról krónika szerűen, ez a műsor fog szütán beszámolni. Ezzel ma idét nyertünk, mert azok a kedves nézőink, akik régebben ks nézték adásunkat, tudhatják, hogy néha egy-egy 30 perces adásidőben 10-12 témáról is szót ejtettünk. Nos ebben az évben, úgy érzem az egyik legfontosabb feladatunk lesz, hogy a szocialista munkáspárt X. kongresszusának határozatait, a szakmai, és a közönség érdeklődésére számot tartva, ideológiai elvi, és gyakorlati szempontból is, azt hiszem ez a leghelyesebb kifejezést, közkincsé tegyük. Olyan kérdések feldolgozására gondolunk, amelyek egyébként megtalálhatók a határozatok kivonatában, illetve hát a határozatok ötödik fejezetében a harmadik, és negyedik ponttól, pl. az ideológiai irányelvek helyessége, aminek alapján a két kongresszus közötti képzőművészetünket irányitották, és amelynek helyességét a mai magyar képzőművészet igazolja, nos hát ennek a folytonos-

sága , ennek a feldolgozása. Ugyanakkor felmerült az is, hogy a helyes elmélet, és gyakorlat közötti ellentmondásoknak az okozóját keressük, és erről beszélünk. Szerepelni fog a mecénás kérdése, és a képzőművészet, és közönség kapcsolata, itt azt hiszem központi szerepet kaphat a televizió. Éppen ezért azt tervezzük, hogy már a következő adásunkban, riportok, és illusztrációk formájában fogunk foglalkozni az előbb elhangzott kérdésekkel, és megvan minden reményünk arra, hogy megfelelő fórumok kétségtelenül , készségesen fognak rendelkezésünkre állni, hát röviden, jövőben kulturpolitikánk elvi, és gyakorlati kérdéseivel is foglalkozni fogunk. Természetesen emellett megvannak a magunk szakmai feladatai, nem is szólva arról, hogy nem feledkeztünk meg arról, hogy az vizuális kultura alakitási szándékával kapcsolatosan mit mondtunk, ugyhogy az számunkra sok esetben érdekesek lesznek a határterületek is. Most is adásunkat, egy ilyen határterülettel kezdtük. A Magyar Nemzeti Galériában került megrendezésre az a kiállitás, amely az 1968-69 évi szép francia képzőművészetet mutatja be. A könyv, a képzőművészet szempontjából nagyon fontos, hiszen a könyv az egyrészt propagálója, hordozója a képzőművészeti kulturának, más vonatkozásban pedig, a szép könyv önmagában is esztétikus. Hát e témakörben értjük mgg, André Badoul urat, a francia nagykövetség kulturális tanácsosát, hogy mutassa be nekünk a kiállitást, mivel ebből a szempontból tájékoztatót a két francia könyvről.

A tájékoztatás megtartásában segitségünkre lesz Szilágyi Gábor, a Kulturális Kapcsolatok Intézetének munkatársa.

sága , ennek a feldolgozása. Ugyanakkor felmerült az is, hogy a helyes elmélet, és gyakorlat közötti ellentmondásoknak az okozóját keressük, és erről beszélünk. Szerepelni fog a mecénáskérdése, és a képzőművészet, és közönség kapcsolata, itt azt hiszem központi szerepet kapnat a televizió. Éppen ezért azt tervezzük, hogy már a következő adásunkban, riportok, és illusztrációk formájában fogunk foglalkozni az előbb elhangzott kérdésekkel, és megvan minden reményünk arra, hogy megfelelő fórumok kétségtelenül , készségesen fogunk rendelkezésünkre állni, hát röviden, jövőben kulturpolitikánk elvi, és gyakorlati kérdéseivel is foglalkozni fogunk. Természetesen emellett megvannak a magunk szakmai feladatai, nem is szólva arról, hogy nem feledkeztünk meg arról, hogy az vizuális kultura alakítási szándékával kapcsolatosan mit mondtunk, ugyhogy számunkra sok esetben érdekesek lesznek a határterületek is. Most is adásunkat, egy ilyen határterülettel kezdtük. A Magyar Kemzeti Galériában került megrendezésre az a kiállítás, amely az 1968-69 évi szép francia képzőművészetet mutatja be. A könyv, a képzőművészet szempontjából nagyon fontos, hiszen a könyv az egyrészt propagálója, hordozója a képzőművészeti kulturának, más vonatkozásban pedig, a szép könyv önmagában is esztétikus. Hát e témakörben értjük meg. André Badoul urat, a francia nagykövetség kulturális tanácsosát, hogy mutassa be nekünk a kiállítást, mivel cbből a szempontból tájékoztatót a két francia könyvről.

A tájékoztatás megtartásában segitségünkre lesz Szilágyi Gábor, a Kulturális Kapcsolatok Intézetének munkatársa.

- A kiállitáson bemutatott néhány könyvet, külsejük miatt, külső értékük miatt mutatjuk be a kiállitáson. Elsősorban, sőt elsősorban nem a szöveg érdekes, ami a könyvben van, hanem a könyv kiállitása, a könyv nyomása, az a papir, amire a könyvet nyomták, vagyis a könyvünk esztétikai tárgy. Néhány könyvet elhoztunk, hogy bemutassuk, amelyek jól illusztrálják ezt a törekvést. Pl. ez a Chagall mitográfiákat tartalmazó kötet, amelyet Drézsel, és Mourló a jelenlegi két legjobb francia nyomdász, illetve nyomda készitett. Más müfajban, a könyv belsejében található nagy illusztrációk jellemzik, a gyermekkönyveket. A gyermekkönyvek kitünő példányát látják Önök előtt. Egy hörcsög történetéről szól a könyv. De megemlithetnénk ezt a konyháról, a konyhamüvészetről szóló könyvet is, amely nagyon érdekes a könyv belső elrendezése. A reprodukciók minősége miatt, a lap alja üresen van hagyva azért, hogy a háziasszony, a maga módjára, ahogy elkészitette az ételt, a maga módján ki tudja tölteni, és be tudja irni azt hogy hogyan készitette el ő. Más müfajban megemlithetjük, a pl. egy Shunál megjelent könyvet, ezek a könyvek nem elsősorban a kiadók kiadó nagysága miatt fontosak, hanem a kiállitás miatt. Ennek a könyvnek pl. a belseje, érdekesen levágott lapjai, jelentenek specialitást. A könyv kiállitásából igyekeznek valami uj elemet bevinni. Ennek a könyvnek az a különlegessége, hogy az első oldalon kezdődik már a könyv szövege. Talán ez, a kártyajátékról szóló könyv, ugyancsak érdemes bemutatni.Elsősorban olyan könyvekről van szó, amelyeknek kiállitása az ami szép. És a könyvek jól illusztrálják a francia kiadóknak azon törekvését, hogy a könyv kül-

sejét is esztétikussá tegyék. Napóleonról szóló könyv aktualitását, a Npóleon születésének 2oo. évfordulója szolgáltatta. Azért hoztam magammal ezt a franciа irodalomról szóló könyvet mert a tipográfiája, a belső elrendezése, különösen szép.
- Köszönöm szépen a tájékoztatást, és gondolom hogy Önök is kedvet kaptak ezután hogy sokkal köezelebbről tekintsék meg ezt a francia kiállitást. És ha már könyvekről volt szó, a magyar könyvek is fontosak számunkra, és beszámolunk a legujabb képzőművészettel foglalkozó magyar könyvekről, és örömmel mert elég szép számmal jelentek meg. A Corvina könyvkiadó folytatta a világ nagy muzeumait bemutató sorozatát, a XIX XIV, XVII- től a XIX. századig terjedő időszak legszebb festményeit mutatja be, a Louvre gyüjteményéből, ez a kötet, és nagyon érdekes a másik isk, amely a Stockholm muzeumai cimen jelent meg, és 12 stockholmi muzeum mestermüveiből ad válogatást. Természetesen a bevezető szöveg mellett, szines, és fekete-fehér táblákban gyönyörködhetnek azok akik szeretik a szép könyvet. Érdekesség szempontjából szeretném bemutatni, azt a két kis kötetet, ami a közelmultban jelent meg, mai magyar képzőművészettel foglalkozik, az egyiket Tölgyesi János irta, és Konecsnyi Györgyről szól, a másik pedig, Gádori Istvánról, a hazai kerámiamüvészet egyik nagy mesteréről ad rövid áttekintést. Szintén nagyon érdekes könyv, nemcsak azért mert Bukarestben jelent meg, de tartalmánál, és kiállitásánál fogva D. Nagy Margit Reneszánsz, és barokk Erdélyben cimü monográfiája. Azért is érdekes, a mü, mert olyan családi levéltárakból kellett tudott anyagotgyüjteni, amikhez eddig a kutatók

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Konecsni Gy. ügy

NÉPSZABADSÁG
Budapest

DEC 5

zsef Bánk bán című drámáját.

KONECSNI GYÖRGY, a közelmúltban elhunyt kiváló grafikusművész emlékkiállítása nyílt meg pénteken a Kulturális Kapcsolatok Intézetének kiállítótermében. A tárlat A magyar nyelv története című befejezetlen grafikai sorozatot mutatja be.

1021

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 136-068, 337-748, 340-726

Konecsni György

ESTI HÍRLAP

1970 DEC 7-1

1021

A magyar nyelv története címmel a nemrég elhunyt grafikusművész, Konecsni György alkotásaiból rendeztek kiállítást a Kulturális Kapcsolatok Intézete Dorottya utcai kiállítótermében. Képünkön: a kiállítás katalógusának fedőlapja.

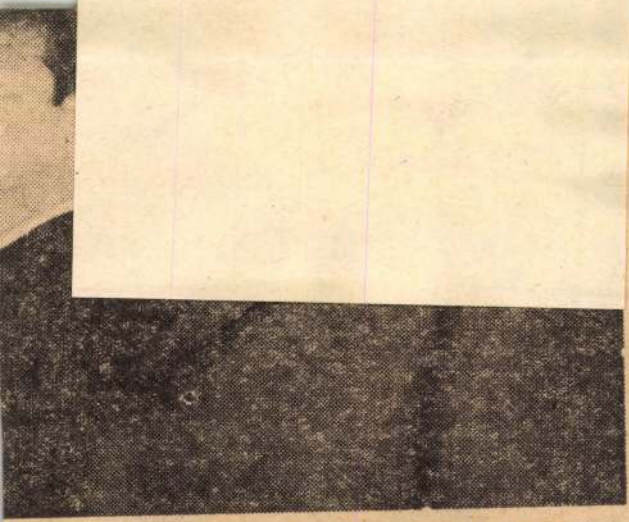

miniszterelnök és Willy Brandt, az NSZK kancellárja Varsóban.

kilométerre délre fekvő, mesés szépségű Wilanow kastélyban töltötte az éjszakát. (Sobieski János király egykori nyári rezidenciáján — a XVII. század végén Locci olasz mester építette a barokk minden pompájával — este a lengyel vezetők szűk körben együtt vacsoráztak a kancellárral.)

Ma reggel *Walter Scheel* és az NSZK társadalmát képviselő népes küldöttség — köztük *Günter Grass* és *Siegfried Lenz* írók, *Carlo Schmidt*, az

Délután a kancellár Wladyslaw Gomulkával, a LEMP KB első titkárával folytat eszmecserét a párt székházában.

Megbeszéléseikkel egyidőben Jedrychowski NSZK-beli kollégájával, Scheellel tanácskozik. Este Brandt kancellár, szálláshelyén vacsorát ad vendéglátói tiszteletére.

Holnap délelőtt folytatódik a legmagasabb szintű lengyel—NSZK eszmecsere, amelyek középpontjában — a kiszivárgott

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRKÉTŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PESTMEGYEI HÍRLAP
Budapest

1970 JAN 30

— 62 éves korában elhunyt Konecsni György kétszeres Kossuth-díjas festőművész, a Magyar Népköztársaság érdemes művésze, a Magyar Képzőművészeti Főiskola és a Magyar Iparművészeti Főiskola tanára.

— Hatodik NSZK-beli

Konecsni művész

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1975 APR

ÚJ ÍRÁS
Budapest

4
XV. ÉVFOLYAM
1975 ÁPRILIS
1021 Konecsni

új írás

IRODALMI MŰVÉSZETI ÉS KRITIKAI FOLYÓIRAT

Minden kéz
VEGYEN RÉSZT AZ ÚJJÁÉPÍTÉSBEN
MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1975 APR

ÚJ ÍRÁS
Budapest

Konecsni

SAJTÓFIGYELŐ

Koncsni György

Három évtized politikai plakátjaiból

6 (1945)

Társadalmi Szemle, 1945. apr.

10 (1947)

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

SOMOGYI NÉPLAP

1972 JAN 9.

Trószt Tibor | azért pazarlóan, mert pén-

Koncsni György

ÓMAGYAR MÁRIA-SIRALOM

1021

Koncsni György grafikusművész kiállításáról. (Selmeczi Tóth János felvétele.)

— Ne várjalak?
— Nei Majd jövök. Hét
körül.

— Ész
boldogsá

J. KOLTJARSZKIJ:

Üzemi den

Az üzem műkedvelő festői tárlatának megnyitása előtt két nappal a rendező bizottság stúdiójába — tekercscsel a hóna alatt — belépett egy férfi.

— Íme — szólt tétován —, én is elhoztam önökhöz a festményemet. Azzal kibontotta a tekercset.

A képzőművészeti stúdió vezetője és munkatársa helyükről felugorva szinte eszelősen siettek a kép fogadására. A munkatárs rohant a villanykapcsolókhoz, hogy felgyújtsa a központi és az oldalvilágítást, no meg a rejtett világítás fénycsöveit; a vezető pedig áhítatosan ingatva fejét, és remegő hangon mondta:

— Szinte hihe-he-hetetlen! Ezt ön alkotta?

— Igen, én — felelte szemlesütve a férfi.

— És az égegyvilágon senki sem segített önnek ebben az alkotásban?

— Senki. Az égegyvilágon senki.

— Már korábban is próbálgatta az ecsetet?

— Nem. Korábban soha sem fogtam a kezembe ecsetet. Viszont — tette hozzá — ceruzával azért rajzolgattam olykor. De első jelentős művem ez.

— Szinte hihetetlen! — kiáltott fel a stúdió vezetője, majd tekintetét munkatársára emelve így szólt:

— Idenézz, Petya, milyen friss színek! Nemcsak a szeme, de a lelke is gyönyörködik az embernek.

— Lenyűgöző színek! — hagyta jóvá a munkatárs. — És mindehhez még a ragyogó kompozíció! Csak nézze, milyen lágy vonásokkal ábrázolja a tehenet, és milyen nagyszerűen helyezi el a kép bal felső sarkában! Ennek a térbeli megoszlásnak köszönhető, hogy mi az egész képet a tehén szemével látjuk.

— Elbűvölő kompozíció — erősítette meg a képzőművészeti stúdió vezetője.

— Mi a véleményük, méltó-e az én képem a kiállítás többi képéhez? Egyáltalán kiállítható-e? — érdeklődött a kép tulajdonosa. Szerényen tartózkodóan.

— Méghogy méltó-e? A fő hely illeti meg a képek között! Ez... ez egy valóságos Geraszimov! Ön valóban soha sem fogott eddig ecsetet a kezébe?

— Soha! — állította kezét a szívére téve.

— Íme, megvan, akitől példát vehetnek a mi üzemi

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1972 APR
KORTÁRS

Konecsni György
1021

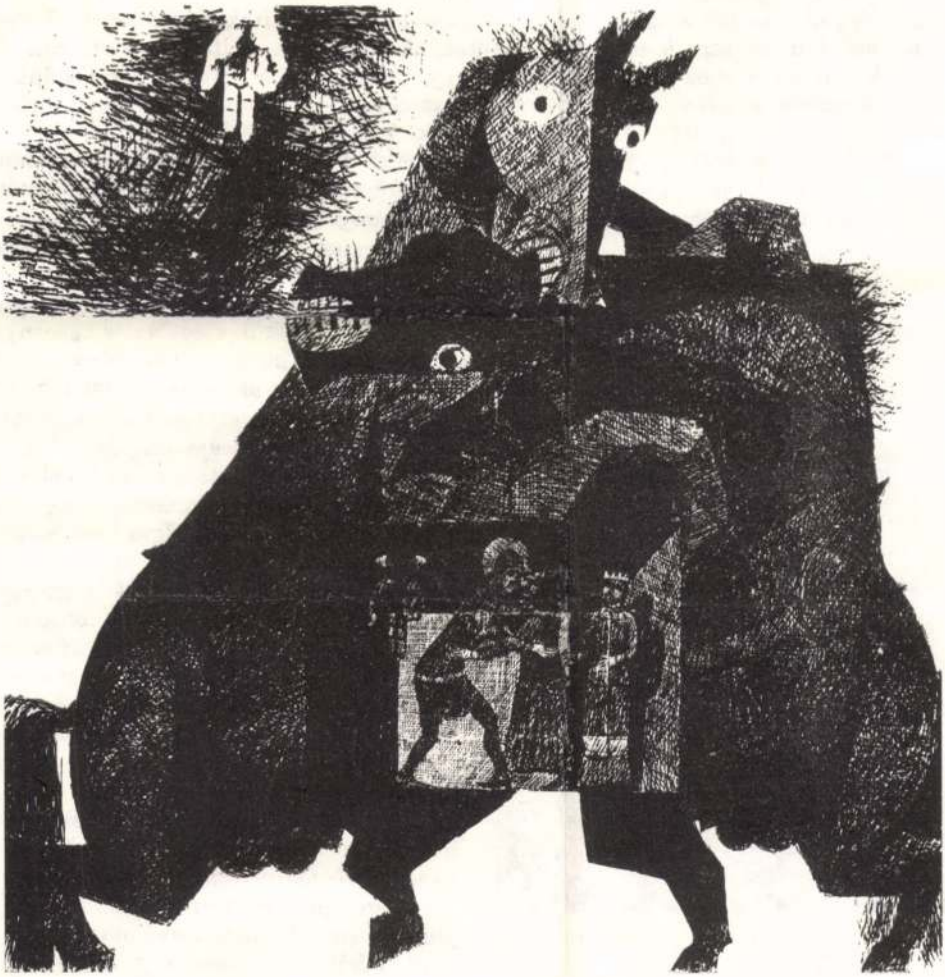

KONECSNI GYÖRGY: Ének Szent László királyról (XV. század, II.)

Fejezet egy Benjámin L

A hatvanas évek derekán Benjámin László
Költeményeit, köteteit megkülönböztetett
tatás nem volt disszonáns hangoktól men
mányok mindegyike egyetértett abban, l
utáni szocialista költészetünk egyik csúcsa, az elmúlt évtizedek
rendítően hiteles és művészileg magas szintű dokumentuma.

Ebben az időben Benjámin már a *Kortárs* szerkesztőségében dolgozott, s irodalmi életünk megújuló vitáit, az alkotói műhelyekben pőrén feltárulkozó fonákságait ismét közvetlenül tapasztalhatta. Jórészt ezek a friss élmények ihlették a *Kis magyar antológia* megírására. Derűs és sajátos hangú intermezzó ez a „karinthyáda" Benjámin életművében, bár nem gyökértelen és nem előzmények nélkül való. Az a tucatnyi „szösszenet", amely az ötvenes évek elejétől kezdve tolla alól kikerült, jelzi, hogy Benjáminban – mint minden alapjában véve egészséges és kiegyensúlyozott lélekben – megvan az adottság a fonák helyzetek humorának felismerésére, s az írói manírok karikírozására. Igaz, a közéleti „furor" túlhevítette ezeket a bökverseket is, s az iróniával induló sorok szatírává élesedtek, ám a poénokban többnyire felvillant a megbocsátó humor derűje is.

Benjámin László

A *Kis magyar antológia* is a szatíra, a kajánkodó karikatúra és a megbocsátó humor keveréke. Paródiái elsősorban azzal emlékeztetnek az *Így írtok ti*-re, hogy a szerző tollát itt sem kizárólag a bíráló indulat vezeti. Inkább körkép ez: mai irodalmunk jellegzetes alakjaiból, irányaiból válogatott „antológia", amelyben a szereplés tényét nem annyira Benjámin rokon- és ellenszenve magyarázza, mint inkább a karikírozás lehetősége. Néha egy-egy írásművet *(Részeg eső)*,

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1972 APR
KORTÁRS

Konecsni György
1021

KONECSNI GYÖRGY: Ének Szent László királyról (XV. század, III.)

nál utálja meg, mikor látja, hogy Vali és a társas
szolgáltatja ki Gyönét Salgó kalandjának. Íme az
Makra és azonnal önmagára vonatkoztatja ennek
Vali sem most, sem máskor nem törődött még e
akar tulajdonképpen. (Más kérdés, hogy ezt m
tehát egyszerűen kizárja a többi ember egyén
ját is. Végül, már Magdival élve, fogalmazza m
„A bűn akkor kezdődik, mikor más szenvedése á
got veszek..." Ezzel nemcsak Vali autonómia-
magára is zárja a tespedő élet ajtaját is.

Hol hibázott hát Makra? Látszólag sehol: Vali „nyers", emberteleni formában kínálja számára a kiutat, és ezt az ő hagyományos morálon nevelkedett lelke nem tudja elfogadni. Később mégis be kell látnia, hogy az autonómiáról való lemondás legyen annak bármi is az oka – egyenlő a halállal, jobb is kilépni az életből. Akkor hát mégiscsak a másokon keresztülgázoló önzést kellett volna választania? Az ő autonóm életéért mással fizettetvén meg az árat?

Kertész mély bölcsességgel hagyja nyitva ezeket a kérdéseket: Vali figurája, a maga *valószínű, ám fiktív* valóságával nem az autonómia modelljét akarja demonstrálni, nem is ártalmasságát bemutatni – szerepe kimerül abban, hogy a *hiányérzetet ébressze* fel Makrában. Mivel maga is csak töredékeit tudja realizálni az emberi autonómiának, nem is lehet kalauza vagy példaképe az új életformának. Maga is csak kísérleti példány, az úttörők tragikus útját járja. Makra gyengesége nem ott lepleződik le, hogy nem követi Valit, hanem ott, hogy nem tud túlmenni rajta: nem felnőni akar Vali moráljának szintjére, hogy onnan korrigálja annak gyengéit, hanem a lapszusokra hivatkozva elátkozni az autonómia csábítását, bűnnek bélyegezni az egyéniség önkibontakozását. Vali *hibáiban* a tendencia elvontsága, a társadalmi válasz szegényessége szólal meg. Nehéz ezt az alternatívát választani, mert csak úgy lehet emberileg megvalósítani, ha túlmegyünk rajta, ha tagadjuk és kiteljesítjük. S ehhez volt Makra ereje és morálja csekély.

Kertész ezzel bélyegzi meg igazán Makrát: felmentései, karakterhibái, moralizálásai váddá változnak, szigorúan betartott élethazugságai egy élethazugság racionalizálásává nőnek. Mert azzal, hogy Makra végül is elutasítja Vali lehetőségét – maga is gyengíti azt a társadalmi folyamatot, mely megindulna az autonómia keresésének, kialakításának útján. Makra az, aki Valit végképp a fikció, az illúzió ködébe nyomja vissza: ő, akinek pedig a legnagyobb szüksége lenne Vali életelvének pozitív mozaikjaira. Nemcsak önmagát öli meg ezzel, hanem azt a társadalmilag tenyésző csírát is, mely ebbe az irányba próbálta szirmait emelni.

A társadalmi kérdés azonban így sem homályosul el: miért marad Vali egyedül: hiszen Salgóék sem az ő „fikciójának" törvényei szerint akarnak élni. Forradalmiságának pózai és valóságos gesztusai valahonnan a múltból rajzolódnak elő, épp-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-743, 340-726
1977 APR

KORTÁRS

Konecsni György

1021

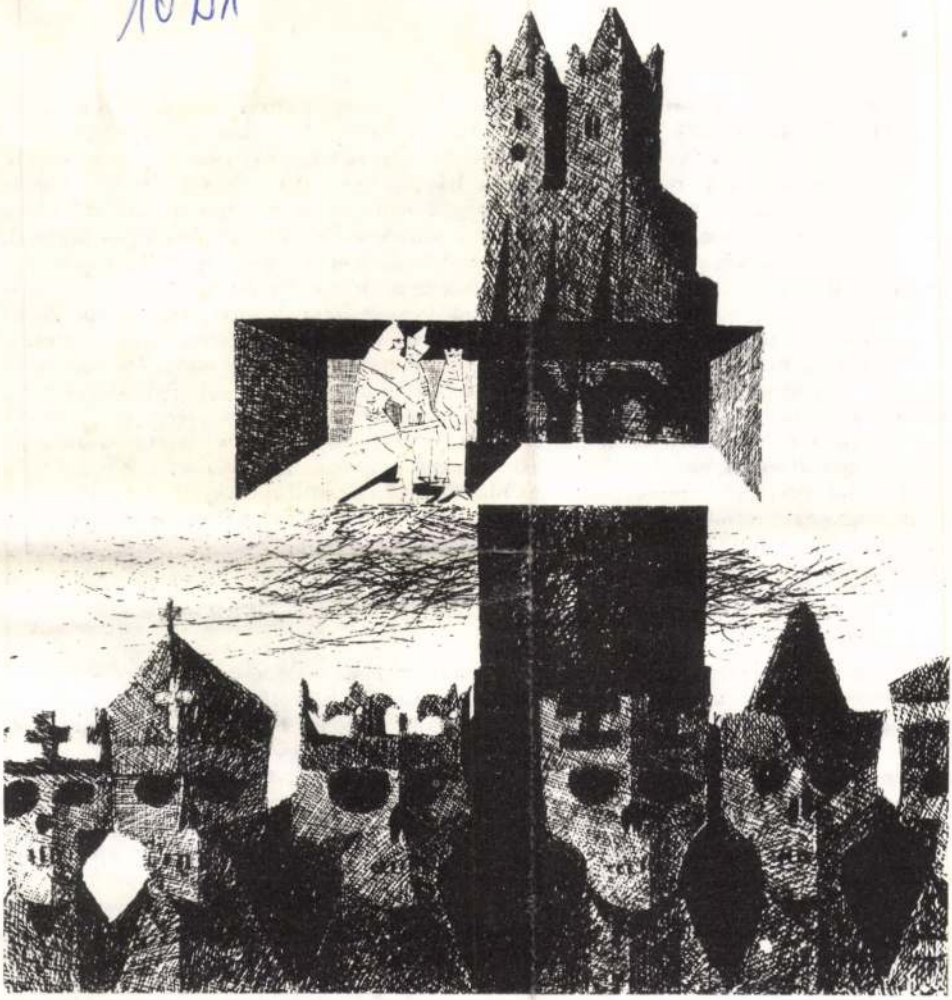

KONECSNI GYÖRGY: Ének Szent László királyról (XV. század, I.)

Az egységes, homogén történeti korszakok, a ren
jegyeiről szóló koncepciók érvényét az utóbbi é
Nemcsak a legújabb, XIX–XX. századi művészet
periódusok; a középkor, reneszánsz, vagy a baro
tarthatatlanná vált. Wölfflin – méltán nagyhat
ellentétpárjairól bebizonyosodott, hogy bár a mű
rendkívül finom megfigyelések, de mégsem alkalmasak arra, hogy egészében jellemezhessük velük a két kor művészetének a meghatározó tényezőit, hiszen Wölfflin a reneszánsz és barokk egy-egy irányzatának ismertetőjegyeit szembesítette, nem pedig a heterogén korszakokét. Egyre általánosabban elfogadott véleményt fogalmaz meg Hauser a korszakok összetett jellegéről: „Egységes »korstílusról«, mely egy egész korszakon át uralkodik, voltaképpen sohasem volna szabad beszélnünk, mert mindenkor annyi stílus van, ahány művészileg produktív társadalmi csoport." Az európai reneszánsz jellegét vizsgálva nálunk Klaniczay Tibor jellemezte a korszak sokarcúságát: „...a reneszánsz is telve van feszültséggel, ellentétekkel és ellentmondásokkal, semmivel sem kisebb mértékben, mint bármely más korábbi vagy későbbi korszaka az irodalomnak."

A magyar reneszánsz irodalom sokoldalúságát, bonyolult ellentmondásosságát meggyőzően példázza a kor két kiemelkedő költői életműve: a latinul verselő Janus Pannonius és a magyarul éneklő Balassi Bálint költészete.

*

Költészetük jellegének különbségei, ellentmondásai a magyar reneszánsz benső feszültségeinek, heterogén jellegének, a kifejezés, a stílus sokrétűségének, némely vonatkozásban szélső példái. Reneszánsz költészetünk történetében Janus Pannonius és Balassi lírája a különböző karakterű, a más és más irodalmi hagyományokhoz kapcsolódó, egymás életművének nem egy vonatkozásban ellentmondó, de ugyanazon reneszánsz művészet változatait képviselik. Ellentmondásaikban is. Költészetük néhány, jellegzetes vonását szeretném szembesíteni; nem annyira verselésük különbségeit, mint inkább e különbségek segítségével a magyar reneszánsz-vers sokszínűségét, változatait, ellentmondásait, illetve határait illusztrálni a Janus-évforduló ürügyén.

Költészetük jellegének futó összevetése azt sugallja, hogy Janus Pannonius versei az egyértelműbben reneszánsz szemléletű alkotások mind hangvételben, mind a tematikai sokoldalúságban, a természetes közvetlenségben, a tudatos közéletiség-vállalásban, a művészi elhivatottság-érzet nyílt hirdetésében, az egykorú itáliai reneszánsz világával, művészetével való benső kapcsolatban. Balassi lírájának jellegét viszont, bár költészete

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1972 NOV 6

Magyar Nemzet

Konecsni György

NYVESP

1021

Konecsni György tanulmánya Tibore figurájához, a Bánk bán-illusztrációk sorozatából

Magyar Nemzet

zet vitafóruma

későbbi korok költészetében játszott fundamentális szerepe (például, mondjuk, a Majakovszkijéban).

Mindezt nem az ideológiai tisztaság *ellen*, hanem *éppen a védelmében* mondom. Rendkívül fontosnak érzem ugyanis, hogy a marxizmusnak ezek az évszázados esztétikai igazságai nagyobb szóhoz jussanak. Nem az egyoldalú tisztogatást, hanem elsősorban ezt várom K. cikkében jelzett, a képzőművészeti kritikai életünket illető fordulattól.

Timár György

*

A Magyar Nemzet vitafórumából idézett cikk csak ismertetett néhány mondatot a sajnos nagyon vontatottan induló elvi vita egyik állásfoglalásából. Így nem is érezhetjük feladatunknak, hogy az idézett cikk szerzője helyett válaszoljunk Timár György itt közölt hozzászólására. De amíg ez a válasz — várhatóan — megérkezik, felhívjuk a figyelmet levélírónk egy nyilvánvaló félreértésére. Az a kifejezés, hogy *„nyugati polgári művészet"* nem zárja ki *nyugati nem polgári művészet* létezését. És a hozzászólásban felsorolt néhány néven kívül bőven sorolhatnánk művészeket — franciákat, olaszokat, németeket és más nyugat-európaiakat —, akik *a szocialista képzőművészet úttörői, nagyszerű alkotói.*

Művészet és képzőművészeti kritika

A *Magyar Nemzet Vitafórumában* november elsején jelent meg „K." szignóval a *„Fordulat jelei képzőművészeti kritikai életünkben"* című cikk. A szerző ebben az írásában ama bizonyos „ló"-ként, amely az állatorvosi tankönyvekben a lóbetegségek illusztrálásaként szerepel, a Művészet című képző- és iparművészeti folyóiratot említi, mint amiben képzőművészeti kritikánk minden betegsége megtalálható: a késedelmesség, az eszmei-szakmai megalapozatlanság, a hitelesség hiánya.

A Művészet a magyar képzőművészet egyetlen szakmai folyóirata. Ez a tény már önmagában olyan terheket ró rá, amely alatt bizony roskadozik. Nem tartalmi kérdésekben akarok vitatkozni a cikkíróval, hiszen mindabban, amit a folyóiratról írt, lényegében igaza van. Csupán a szerző információját szeretném pontosítani, amelynek forrásaként bizonyos „művészköröket" nevezett meg. Ezt is csupán az igeidők vonatkozásában, ugyanis a folyóiratot augusztus elsejétől már más tölteni. Ezért az előkészületek során különös gondot fordítottunk magának a szerkesztőségi műhelynek a megújítására, vagy ha úgy tetszik, a megszervezésére. Az előjelek biztatóak. Az új évet úgy tetszik, eszmeileg, szakmailag felkészült szerkesztőgárdával tudjuk megkezdeni, s a jelenlegi magyar képzőművészeti kritikai élet legjobb szakembereiből a megnövekedett feladatok ellátására képes szerzőgárdát akarunk a lap körül kiépíteni. De még ennyivel sem elégedhetünk meg, hiszen képzőművészeti kritikai életünk egyik legfőbb problémája éppen az, hogy a jelenlegi gárda kicsiny, ezért a folyóiratnak mint kritikai műhelynek önérdekből fakadó fontos tennivalója is, hogy lehetőségeihez képest munkálkodjon a kritikusi utánpótlás nevelésén, fiatal, tehetséges szakembereknek rendszeres fórumot biztosítva felelősségteljes véleményük kifejtésére.

Rideg Gábor,
a Művészet főszerkesztője

Konecsni György

1021

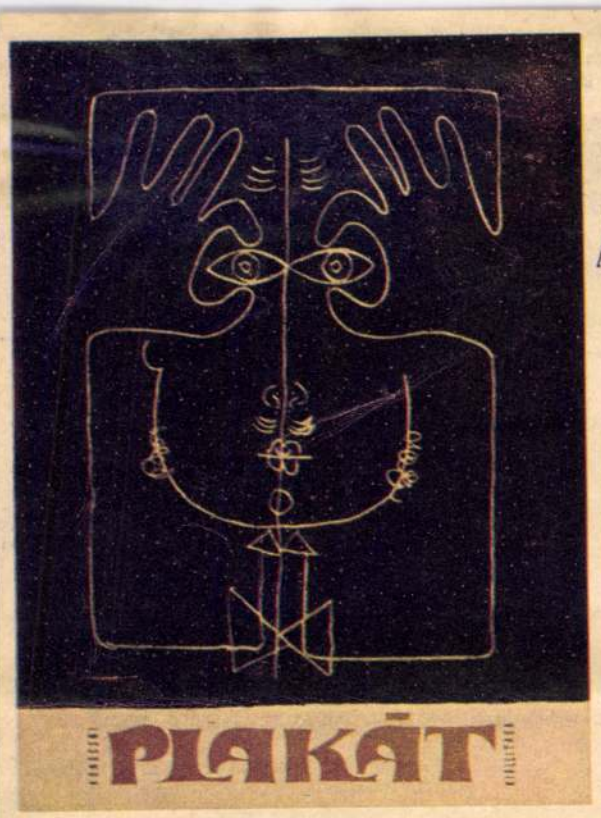

TÜKÖR

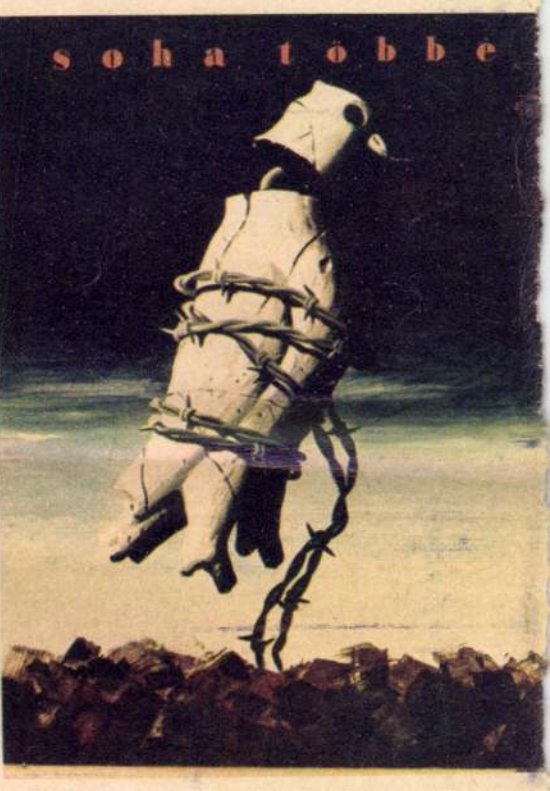

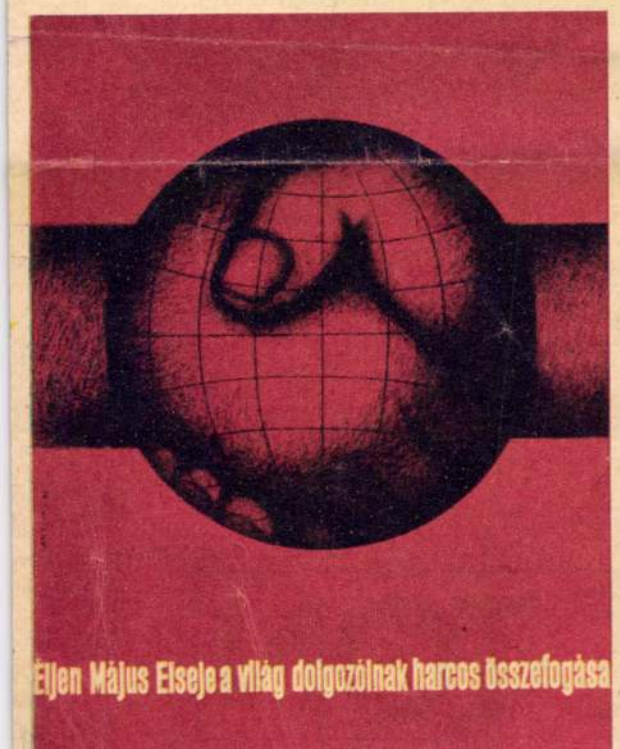

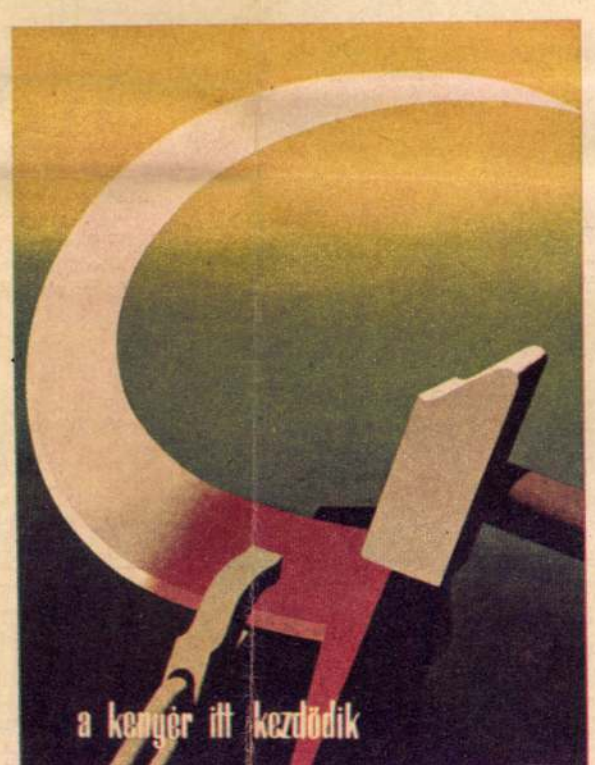

1988 DEC 10
TUKÖR
Magyar Hírlető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 186-307

SZERDA

17.58 Hírek
18.05 Pályaválasztási tanácsadó. A gimnáziumokról
18.25 Írók, könyvek, kritikusok
18.50 A világ térképe előtt. Aktuális külpolitikai műsor
19.00 Esti mese
19.10 Fáklyavivők II. (ismétlés)
19.40 Támasz nélkül. Riportfilm (ism.)
20.00 Tv-Híradó
20.20 A NAGY „M". Magyarul beszélő angol bűnügyi film (14 éven felülieknek!) *(Képünk)*

A háromrészes film egy amerikai kisvárosban uralkodó közállapotokat tárja fel. Napirenden vannak a zsarolások, gyilkosságok, erőszakoskodások. Ezek felderítésére kezd nyomozásba egy magándetektív . . .

21.05 Nótaszó
21.30 Dialógus az értelemmel . . .
22.25 Tv-Híradó — 2. kiadás

CSÜTÖRTÖK

8.10 és 13.10 Iskola-tv.
17.58 Hírek
18.05 Kuckó
18.25 Reklámműsor
18.30 Telesport
18.55 Esti mese
19.05 Nők félórája. Ünnepek előtt.
19.35 Ebédszünet. Balogh Mária riportműsora
20.00 Tv-Híradó
20.20 HALLÓ, FIÚK! HALLÓ, LÁNYOK!

Pillantás a végéhez közeledő esztendő érdekesebb ifjúsági eseményeire: a Diákparlamentre, a Ki mit tud-ra, a VIT-re, az Olimpiára. Közreműködik Gálvölgyi János, aki az elmúlt eseményeknek a visszájára is rávilágít. Részleteket láthatunk az Universitas Együttes „Piszkos Fred"-műsorából, a KISZ Központi Művészegyüttes VIT-műsorából, bemutatják az Operaház három tehetséges fiatal balettművészét, egy kiváló falusi ifjúsági klub vezetője, a diákparlament egyik résztvevője, az Egri csillagok forgatásán részt vett sok száz kiskatona egyike kap még szót. A zenét a Hungária- és a Neoton-együttes szolgáltatja, énekel: Zalatnay Sarolta, Poór Péter, Fenyvesi Gabi.

21.20 A NAGY „M". Magyarul beszélő angol bűnügyi film II. rész (14 éven felülieknek!)
22.00 Tv-Híradó — 2. kiadás

PÉNTEK

8.25 Iskola-tv.
18.05 Hírek
18.10 Tájak, városok, emberek. Etiópia
18.30 Reklámműsor
18.35 Életünk és a kémia V. A műanyagok — II. rész
19.05 Reklámműsor
19.15 Esti mese
19.25 A tsz-mozgalomról. Riport
19.45 Embrió. Jugoszláv kisfilm
20.00 Tv-Híradó
20.20 FEKETE? FEHÉR? IGEN? NEM? Az I. és V. kerületek vetélkedője.

Zsüri: Elbert János, Huszár Tibor, Pap Gábor, Liszkay Tamás. Írta és összeállította: Liszkay Tamás. Közreműködik: Bánffy György, Schubert Éva. Játékvezető: Vitray Tamás.

21.30 JOHNNY HALLIDAY—SYLVIE VARTAN SHOW. Francia film
22.15 Tv-Híradó — 2. kiadás

SZOMBA

9.00 Nótaszó (ism.)
9.25 Jennifer. Magyarul beszélő nyugatnémet film
10.25 Az én dalom. Esther és Abi Ofarim énekel (ism.)
10.45 Nők félórája (ism.)
11.15 Embrió. Jugoszláv kisfilm (ism.)
16.03 Falusi könyvszolgálat
16.25 Kukkantó.

A tartalomból: Ki találta fel a gitárt? — Mi az Ádám-csutka? — Hol van az almában a vitamin? — Megérzik-e az állatok előre a földrengést? — Mi az infrahang? — Szembesítés! — Mi a Galupp intézet? — Mióta eszünk villával?

17.20 Mindennapok művészete. Csontfaragványok.

A ókorban még a legkülönbözőbb állatok csontjából készítettek szobrokat, ma többnyire az elefántcsontot faragják. Ezeket a faragványokat mutatja be a műsor történeti áttekintés keretében.

17.40 A kultúra történelemkönyve. Bálint György emlékműsor (ism.)
18.30 A rovarvilág zenészei. Kisfilm
18.45 A Tv jelenti.
19.30 Cicavízió . . .
19.40 Kórusmuzsika. A MRT Gyermekkórusának Kodály-hangversenye
20.20
20.20
21.05
VÍ
mi
fel

Devecs
ja: „Mi
sal, ha
kapott
látta volna a készüléken keresztül a mi korunk dolgait, szórakozásait? Hogyan verseng két nagyon különböző évszázad a képernyőről és a képernyővel szemben — erről szól A Napkirály televíziója című verses játékom, melyet Hidas Frigyes szellemes zenéje avatott tv-vigoperává."

Közreműködik: Liszkay Judit, Bende Zsolt, Dene József, Kishegyi Árpád és a Pécsi Balett.

22.05 Tv-Híradó — 2. kiadás
22.25 Yehudi Menuhin mesteriskolája.

Menuhin, Bartók II. hegedűversenyét tanítja Iona Brown és Andrew McGree hegedűművészeknek. Zongorán kísér: Martin Isepp

Képünkön: Yehudi Menuhin

23.05 Jó éjszakát, felnőttek! Gusztáv viccel

VASÁRNAP

9.00 Hétmérföldes kamera.
9.15 Viharlovag. Magyarul beszélő francia fimsorozat 8. rész (ism.)
9.40 Hogyan lehetek erős? Gyakorlatcsoportok rendszerezése
10.00 Üdvözlet barátainktól Az NDK Tv műsora Berlinből
11.00 Muzsika és fizika. Hang és hangzás
11.30 Viharlovag. Magyarul beszélő francia filmsorozat 9. rész (ism.)
13.18 Közvetítés a Dunaújváros—Újpesti Dózsa és a Győri ETO—FTC labdarúgó-mérkőzésekről
15.30 Mezőgazdasági szakfilmsorozat.
16.10 Történelem — mindenkinek.
16.45 Gusztáv viccel. (ism.)
16.50 Nótaszó
17.10 Haladás. Tudományos magazin

Egy fiatal, de már sok rendkívül érdekes eseményt elért tudományág: a rádiócsillagászat problémaköréről számol be az adás; a műsor vendége: Szánthó Lajos, a Magyar Tudományos Akadémia Tudományszervezési Csoportjának vezetője; szó lesz még időjáráskutatásról, az áruszállítás jelentős újdonságairól: a konténerekről, s a magyar régészeti kutatások újabb sikereiről.

17.50 A hét slágere
19.50 Esti mese
19.20 Viharlovag. 11. rész
19.45 Sporthírek
20.20 Tv-Híradó
20.20 A GENERÁLIS. Amerikai burleszk-film

Buster Keaton (1896—1967) a burleszk nagy amerikai művésze. 1917-ben filmezett először. A némafilm korszakában Chaplin mellett ő volt a legötletesebb, legművészibb nevettető. A hangosfilm azonban megtörte karrierjét. Ettől kezdve inkább csak epizódszerepekben játszott és statisztált. 1938-ban három rövid vígjátékot rendezett. Chaplin is juttatott számára kisebb szerepet a Rivaldafényben. Legutóbb a 80 nap alatt a Föld körül c. filmben láthatta a magyar közönség. 1957-ben filmet készítettek életéről. Fiatalkori alakját Donald O'Connor alakította. A generális c. filmje — melynek társszerzője, rendezője és főszereplője — 1926-ban készült. Szereplőtársak: Marion Mack, Charles Smith, Frank Barnes

21.35 Változatok egy gitárra. Szendrei Karper László műsora
kb. 22.05 Tv-Híradó — 2. kiadás

TV-ELŐZETES

DECEMBER 17, KEDD

17.55 Kézilabda-mérkőzés, 19.20 Aktuális riportműsor, 19.45 Kisfilm, 20.20 Pablo Neruda: Joaquin Murieta tündöklése és bukása. A Thália Színház előadása.

DECEMBER 18, SZERDA

17.35 Kézilabda-mérkőzés, 18.40 Zenei figyelő, 19.30 Aktuális riportműsor, 20.20 Peng a gitár, 20.35 Tékozló szív (Magyarul beszélő francia film).

DECEMBER 19, CSÜTÖRTÖK

18.10 A termelőszövetkezetek és az Állami Biztosító vitája, 18.40 Kézilabda-mérkőzés, 20.20 A frivolitás története (Zenés filmszatíra). 21.05 Kék fény, 22.05 A leningrádi Druzsba-együttes műsora.

DECEMBER 21, SZOMBAT

18.35 Életünk és a kémia VI., 19.10 Tapasztalatok és gondok, 19.40 A DNFF évfordulóján, 20.20 Cseppben a tenger — tv-játék. 21.40 Szülők, nevelők egymásközt.

DECEMBER 22, VASÁRNAP

18.15 Nótaszó, 18.35 A szerencse útján, 19.15 Közelkép Juliette Grecoról, 20.20 Shakespeare: Vízkereszt, vagy amit akartok (Magyarul beszélő tv-film).

VT TV 2 ÉV GARANCIA VIDEOTON

1969 SEP

ügyeletes diszpécser tálcás elevátorral továbbítja az 1.—4. tárolószintre. — A kiürített ládák az áruátvevőből görgősoron visszajutnak az érkeztető helyiségbe, ahonnan később elszállítják azokat.

BETÁROLÁS:

Az elevátor által szállított áru a kijelölt tárolószinten automatikusan kigördül az emelet minden árugyűjtő útvonalát behálózó görgősorra és azon eljut a megfelelő tárolómezőbe. A szállítás útirányát a diszpécser a vezérlőasztalon elektromágneses váltók segítségével jelöli ki. A tárolómezőbe érkező árut kiveszik a szállítódobozból és a műveleti folyosókon haladva kézzel berakják a tárolóállványokba. Az üres dobozokat vagy visszatartják komissziózásra, vagy a diszpécsernek jelzik, aki arra a szintre vezérli, ahol erre igény jelentkezik. (Legtöbb esetben visszaszállítja az áruátvevőbe.)

RENDELÉS ÖSSZEÁLLÍTÁS:

A tárolómezőkre bontott megrendelésnek megfelelően kézzel kiszedik az árut, a visszatartott üres szállítódobozokba helyezik, jelzéssel látják el, majd a diszpécser a helyes útirány kijelölésével gondoskodik a csomagolóba juttatásáról.

TÉTELÖSSZEÁLLÍTÁS:

(alaprajzunkon 3. jelzésű)

Az állandó vevők számára előre kijelölt 180 tárolórekeszt létesítettek. A különböző tárolómezőkből és szintekről érkező árut itt a megfelelő rekeszbe gyűjtik. Az üres szállítódobozokat segédgörgősoron a dipécser tartalékban tartja vagy visszavezérli az áruátvételhez. Az áru revideálásának, csomagolásának elvégzése után a zárt kosarak, vagy kartondobozok a kétszintes görgős állványra jutnak, *(alaprajzunkon 4. jelzésű)*, a kiszállítási útirányoknak megfelelően besorolva és a rakodás sorrendjének megfelelően. Innen történik az expediálás, a járművek rakodása.

AZ ÁRUMOZGATÁS VEZÉRLÉSE:

A munkát egyetlen diszpécser végzi, aki állandó telefon és hangosbeszélő összeköttetéssel szinkronban dolgozik a manipulációs helyiségekkel és a tárolószintekkel. A vezérlőpult elhelyezése olyan, hogy a diszpécser az áruátvevő helyiséget teljes egészében áttekintheti. A legfrekventáltabb csatlakozó pontokat pedig ipari televíziókon keresztül figyeli. Vezérlő asztalán a foglalt vonalszakaszok, a haladó áru útja, a váltók állítása, fényjelzések útján nyomon követhető. Így a mozgatás teljes folyamatát látja és biztonsággal irányítja.

TÁLCÁS ELEVÁTOR MŰKÖDÉSE:

Két páternoszter rendszerű felvonót építetek. Egyik csak felfelé, másik csak lefelé szállít. Ha pl. áruval tele szállítódobozokat kap az átvevőből a harmadik szint ötödik mezője, a diszpécser nemcsak a szükséges váltóállításokat végzi el, hanem utasításra a felfelé szállító elevátor földszinti fotocellája az oda érkező szállítódobozokat egyenként hagyja begördülni a lift tálcájára, a harmadik szint zárja kinyílik és az érkező szállítóládák automatikusan kigördülnek és megindulnak a kijelölt útvonalon. A felvonó többi szinten lévő ajtaja ez alatt zárva van.

*

Az árumozgatási mód 1968-ban alakult ki és azóta állandóan fejlesztik, tökéletesítik. Erre szükség is van, mert a görgősorok lejtőszöge az üres szállítódobozok szállítására kevés. Az elevátorok fotocellás zárjai gyakran elromlanak. Az expedíciós helyiségben tervezett görgős állványt meg kell építeni. — Szembetűnő az is, hogy a tároló áru korántsincs olyan rendezetten elhelyezve mint nálunk. A magasabb állványnál létrázni kell. — Mégis az együttes kép igen kedvező!

Az egyébként is magas termelékenységgel dolgozó NDK ruházati nagykereskedelemben a drezdai raktár árumozgatásának gépesítése *a raktári dolgozók egy főre vetített termelékenységét az országos átlagnak több mint kétszeresére növelte!* Az áruforgások száma ugyanakkor 3,59-ről 4,5-re emelkedett.

Hazai raktárainkban is alkalmazható lenne a görgősoros árumozgatás. A szükséges berendezések magyar gyártmányú *Dexion-Salgó* elemekből építhetők. A technológia megszervezésére is van alkalmas intézetünk.

Hazai méréseink szerint egy raktári dolgozó árumozgatás céljából naponta átlag 6—8 ezer métert gyalogol. A görgősorok ennek legalább fele részét feleslegessé teszik. *A korszerű árumozgatás megvalósítása tehát a raktári átbocsátóképesség jelentős növekedését és a raktári dolgozók nehéz fizikai munkájának csökkenését eredményezné.*

Rajts István

Gondolatok „Az év legjobb plakátja” cím kiadása után

Sokszor jogosan hangoztatjuk: a plakát a városkép szerves része, a plakát az utca művészete, a plakát a reklámozás klasszikus műfaja. De rangjának megfelelően foglalkozunk-e vele? *Sajnos nem.*

Ilyen helyzetben azután különösen örvendetes, hogy évente egyszer mégiscsak felfigyelünk a plakátokra. A Művelődésügyi Minisztérium és a Magyar Hirdető tiszteletre méltó kezdeményezéseként ezúttal imár tizenegyedszer került sor az alapos számvetésre: az év legjobb plakátjainak elbírálására. Az előzsürizéskor a teljes 1968. évi anyagot átvizsgálták, majd

110 plakátból 5 kategóriában

választotta ki a zsüri az év legjobb plakátjait.

Minden kategóriában egytől—háromig terjedő helyezési sorrendet állapított meg

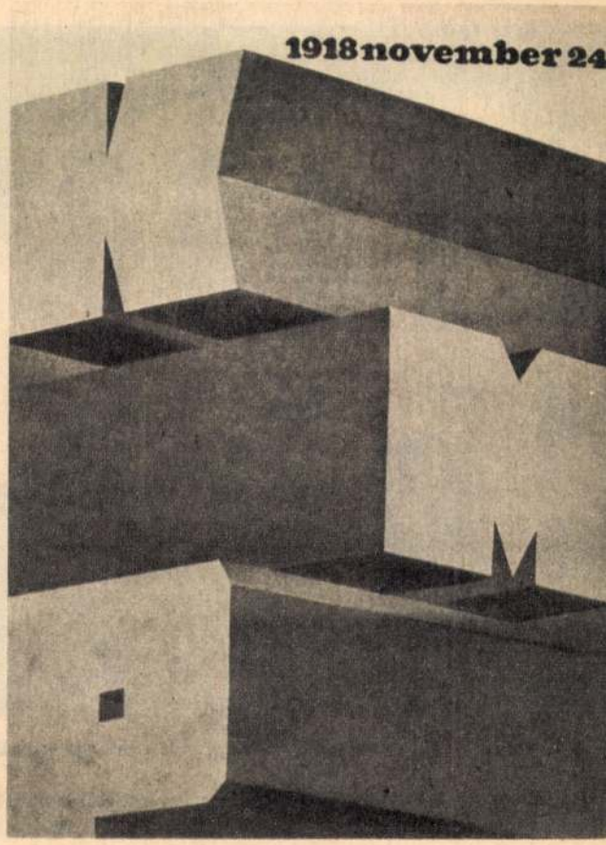

Konecsni György kétszeres Kossuth-díjas grafikusművész alkotása nyerte az Év legjobb plakátja címet

a zsüri és a kategóriánkénti első helyezett nyerte *„Az év legjobb plakátja"* címet. *A politikai plakátok kategóriájában Konecsni György kétszeres Kossuth-díjas grafikus művész a Kommunisták Magyarországi Pártja című alkotása; kulturális témakörben Máté András Munkácsy-díjas grafikus-művész a Pál utcai fiúk című film plakátja; a balesetvédelmi plakátok közül Bakos István grafikus-művész Megéri? című alkotása; a vegyes népgazdasági plakátok kategóriájában Papp Gábor kétszeres Munkácsy-díjas grafikus-művész BNV plakátja; a kereskedelmi plakátok közül a Magyar Hirdetőt propagáló plakát (ezt is Papp Gábor tervezte) nyerte az év legjobb plakátja címet és díjat.* Érdekesség, hogy a kereskedelmi plakátoknál a második és harmadik helyezést (*Simonyi Emőke*, illetve Máté András alkotásai) ugyancsak a Magyar Hirdetőt propagaló plakáttal nyerték el.

Az ünnepélyes díjkiosztásra az Ernst Múzeumban került sor. Ugyanitt kiállítás keretében is bemutatták a zsüri által elbírált teljes anyagot.

Sok hasznos tanulságot

eredményezett ez a szemle. A leglényegesebb — és egyúttal a legaggasztóbb — tanulság: *nagyon kevés a kereskedelmi plakát és ezek színvonala sem megfelelő.* Jóllehet Papp Gábor első helyezést elért kereskedelmi plakátja kiemelkedett az 1968. évi teljes mezőnyből. Nagy méretben készült, markáns cégpropagandát szolgáló tiszta, világos szerkezettel. Ezen a jól sikerült plakáton a betűknek, a szavaknak nemcsak tartalmi jelentésük van: díszítő elemekként teszik érzékletesebbé az egyébként is kitűnő kompozíciót.

Főleg a kereskedelmi plakátoknál volt szembetűnő az is, hogy milyen nagy a színvonalkülönbség az első három helyezett és a helyezést nem nyert plakátok között. Kár lenne tagadni: *a kereskedelmi plakátok még mindig elmaradnak a követelményektől.* Lemaradásuknak több oka van. Talán a legfontosabb: reklámszakembereink továbbra sem mélyülnek el kellően egy-egy plakátra kívánkozó reklámtéma kidolgozásában. Csak ritkán sikerült egyértelműen megfogalmazni a mondanivalót — azt a hirdetési üzenetet — amit a grafikusművésznek kell feldolgoznia a plakáton. Ez az oka annak, hogy továbbra is szép számmal akadnak grafikailag öncélú alkotások.

A plakát, mint utcai falragasz a mennyiségével is hat. Kevesebb plakát kisebb hatást eredményez. Nem kétséges: sokkal több és jobb plakátra lenne szüksége a kereskedelemnek. És milyen témákban? Például az emblémák, a márkás áruk, a tartós fogyasztási cikkek, a cégreklám, és sok új termék nagyon is igényli a plakát-propagandát. E téren a jelenleginél sokkal jobb együttműködést kellene kialakítani az iparvállalatokkal is!

Ezúttal is akadtak

hagyományos problémák.

Ilyen pl. a nyomda kérdése. Még egyikmásik díjnyertes plakátnál is feltűnt: *nem megfelelő a nyomdai kivitel.* Elsősorban a színekkel volt baj. Pedig a színhelyesség és a szép tiszta nyomás elengedhetetlen követelmény! Részben nyomdai probléma a plakátok mérete. Még mindig nagyon kevés nagyméretű plakát készül, bár köztudomású: a nagyméretű plakátok hatásosabbak!

Továbbra is nagyon hiányoznak a *fotós plakátok.* A díjnyertesek között pl. egyáltalán nincs, de az elmúlt évben is alig akad említésre méltó fotós, fotómontázszsal, vagy fotóval kombinált plakát. Lassan-lassan kihalnak *a humoros plakátok* is, holott a kedves rajzú, vidám hangvételű plakátok nagyon is hálás talajra találnak. De nem figyelünk fel arra sem kellően, hogy a plakátok nemcsak az utcán, hanem a különböző belső tereken: kirakatokban, kiállítási termekben, csarnokokban, más helyen is) jól felh vagy pultra szítettünk, kicsinyített lékezeti ha

Vitatható rálásánál zálás me ugyanis ré *hiányzott egészségügy,* a *mezőgazdaság,* a *külkereskedelem* és főként az *idegenforgalom.* Elenyészően kevés az idegenforgalmi plakát. Pedig az idegenforgalmi propaganda plakáton is sokféle feldolgozási lehetőséget kínál és igényel. Ahhoz persze, hogy a jövőben önálló kategóriában bírálják el az ilyen plakátokat, elsősorban az szükséges, hogy lényegesen több és jobb idegenforgalmi plakátot készíttessünk. A kulturális témájú plakátoknál jó volna a műfajonkénti csoportosítást is alkalmazni. Pl. film-, színház, kiállítási-, és egyéb plakát. Évente ugyanis több száz kulturális plakát készül s ezek összehasonlítása nem könnyű feladat. Bizonyára ösztönző lenne az is, ha a díjazott plakátok készíttetőit, a megrendelő vállalatok propagandistáit, reklámfőnökeit is jutalmaznánk ilyen ünnepi alkalmakkor.

A hiányzó ötletek és a permanens problémák ellenére sem tapasztalható megtorpanás a plakát-fronton. Sok szép és modern plakát készült 1968-ban. A magyar plakátművészet kétségkívül fellendülőben van. Ahhoz azonban, hogy még több sikeres plakátunk, s egy-egy év termésének átlagszínvonala is még magasabb legyen, *a megrendelők részéről nagyobb kezdeményezőkészségre, több bátorságra és jobb szakmai hozzáértésre van szükség!*

Dr. Nemesi Konrád

KIRAKAT
SAJTÓFIGYELŐ
Magyar Hirdető
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

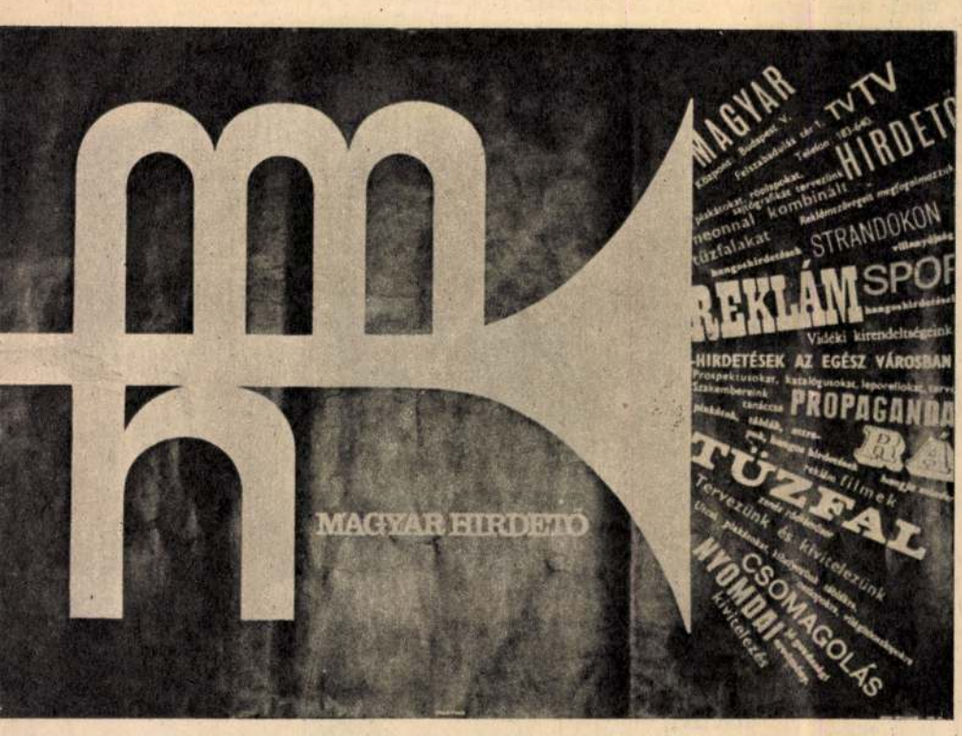

Papp Gábor tervezte, a Magyar Hirdetőt propagáló első helyezett plakátot

Színvonalkülönbség van az első három helyezett és a helyezést nem nyert (így a negyedik, UNIMO) plakát között

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
Konecsni György
1979 APR 30
Magyar Nemzet
1021

Részlet Konecsni György rajzából, amelyet a „Szabács viadala" históriás ének ihletésére komponált. Műve „A magyar nyelv története" című rajzsorozat albumában jelenik meg, a Magyar Helikon gondozásában.

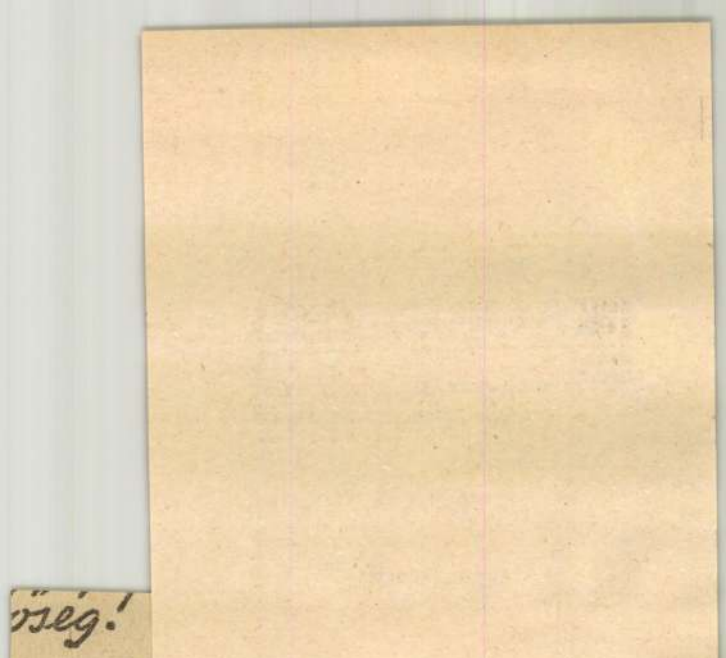

...ség!

pusztul

puskás célt
olykor egyn
a lelkes vad
bé nemes testreszerbe találnak
— arról legfeljebb az orvosi jelentések, vagy a családi pofonok tanúskodhatnak.

„Nem tehetünk semmit!" — tárta szét a kezét az erdész —, „igaz, csak arra van engedélyük, hogy zárt helyiségben, felügyelet alatt tanuljanak célba lőni, de ki tud az erdőben Magyarországon annyi ezer légpuskást ellenőrizni? A rovarirtószerek a földön, a légpuskák a levegőben pusztítják hasznos madarainkat, s a jeles vadászok a zsákmánnyal még dicsekszenek is!"

Ezek a pilisi, börzsönyi, vértesi, bükki, mátrai szafari-rendezők ugyanis nem a verebeket lövik, mert annak szürke a tolla. Értékes a gyors fecske, vagy a minél tarkább tollú madár, a bagoly, csóka, s persze titokban a fogoly vagy a fácán is. Ki képes ellenőrizni a megannyi magánosan vagy kettesben bolyongó vadászt?

Ezért lenne célszerű, ha a hasznos madarakra, az útbaigazító táblákra, a kerítésekre és libbenő falevelek irányába lövöldöző lesi-légpuskásokat megrendszabályoznák és „mozgási körletüket" a legszigorúbban szabályoznák. Hogy ne vidám hétvégi időtöltés, vasárnapi mulatság legyen az erdők-mezők légpuskás kórjárata!

(sz. v.)

Vállalat válasza

Turistaházaink nagy részében a víz fölvezetése, illetve fölhordásának költsége jelentős többletköltségeket jelent, de hasonló a kérdés az áruszállításokkal is, amelyeknek költségei magasabbak, mint az egyéb városi, vagy kerületi

tetnek meg.

Nagy jelentőségű, hogy az olvasótábor a lap hasábjain keresztül is tájékozódhat a közúti közlekedés helyzetéről, s annak biztonságossá tételének kívánalmairól.

Külön szeretnénk köszönetünket nyilvánítani a cikkek íróinak hozzáértő, s az ügyet szolgáló jelentős mondanivalójukért, javaslatukért, melynek megvalósítását programba vettük.

Kérjük, hogy a továbbiakban is szíveskedjenek közös ügyünket — a közlekedési balesetek elleni küzdelmet — ilyen hathatós támogatásban részesíteni.

Közúti Balesetelhárítási Tanács
Salamon István,
OKBT titkárságvezető

Abbamaradt Mikszáth-sorozat

Fenti címen április 2-án megjelent olvasólevelükre a következőket válaszoljuk:

1968—69-ben a Szépirodalmi Könyvkiadó nem indított Mikszáth-sorozatot, sem jegyzetest, sem jegyzetnélkülit. Ilyen párhuzamos kiadás az Akadémiai Könyvkiadónál jelenik meg Mikszáth Kálmán Összes Művei címen.

A Szépirodalmi Könyvkiadó utoljára 1965-ben indított Mikszáth-sorozatot a Magyar Helikon Műhely gondozásában, Mikszáth Kálmán Művei címen. A tizenöt kötetes jegyzetnélküli sorozat 1970-ben befejeződött. — Természetesen közben is jelentettünk meg és továbbra is adunk ki az olvasói igény kielégítésére egy-egy nagy Mikszáth-regényt — Beszterce ostroma, A fekete város, A különös házasság stb. —, de ezek a regények nem sorozatban látnak napvilágot.

Szépirodalmi Könyvkiadó

102

Konecsni György

1972. IV.27. Tv. 17.3o. Ka.

Kompozició '72.

- A Kortárs áprilisi számában Bencze László cikkben emlékezik meg Konecsni György: A magyyar nyelv története cimü grafikai sorozatáról. Az emlékkiállitás alkalmával mi ezeket a lapokat már bemutattuk, de abból az apropos-ból hogy a Kortárs újra hö zölte és hogy a közeljövőben album formájában is megjelennek ezek a lapok, szeretném mégegyszer felidézni a müveket és egy kicsit közelebbről is, közelebb vini kedves nézőinket a müvek születésének körülményeihez.

- Akkor amikor a Balaton mellett az uram fölfedezte, hogy mi lyen rengeteg ilyen népi kőplasztika van és csodálatosan szépek és ez egyike volt azoknak, amelyeket legjobban szeretett. És en nek a hatására formálta meg a grafikai megjelenését annak a fe ladatnak, amit maga elé tüzött. Megirja úgyszólván grafikai eszközökkel a magyar nyelv történetét, ami egyben egy kissé olyan önéletrajzi önvallomás és a magyar müvészeti problémák nak a nyelven keresztül is - mert hiszen szorosan hozzátarto- zik, a legis-legszorosabban a nyelv a kulturához, annak a meg értése.

- A könyvek egész külön oldal, ugyhpgy egy lap illusztráció, akkor itt egy sima fehér lap és egy ilyen pici szövegek.

1972. IV.26. Tv. 17.30. Ra.

Komposició '72.

- A Kortárs óprilisi számában Bencze László oskrben emlékezik meg Konecsni György: A magyar nyelv története cimű grafikai szorozatáról. Az emlékkiállítás alkalmával mi ezeket a lapokat már benutattuk, de abból az apropos-ból hogy a Kortárs újra hozzáte és hogy a közeljövőben album formájában is megjelennek ezek a lapok, szeretném mégegyszer felidézni a műveket és egy kicsit kömelebbről is, mövelebb vini kedves mézdinket a művek születésének körülményeihez.

- Akkor amikor a Balaton mellett az urma fölfedente, hogy mi lyen rengeteg ilyen népi köplasztika van és szodálatosan amépek és ez egyike volt azoknak, amelyeket legjobban szerotett. Ha en nek a hatására formálta meg a grafikai megjelenését annak a fe ladatnak, amit magn elé tűzött. Megírja ügyszólván grafikai eszközökkel a magyar nyelv történetét, ami egyben egy kissé olyan ünöletrajzi önvallomás és a magyar művészeti problémák nak a nyelven keresztül is - mert hiszen szorosan hozzávartozik, a legis-legszorosabban a nyelv a kulturához, annak a meg értése.

- A könyvek egész külön oldal, ugyhogy egy lap illusztráció, akkor itt egy sima fehér lap és egy ilyen pici szövegek.

- A betütipus az a ..... antiqua, hogy az a nagy fehér oldalt itt megkontrázza a tónusokat.
- Nemcsak magának, hanem egész fajának halált evék. Haragudék is ..... és beveté őt e bajos világba és lőn halálnak és pokolnak része és minden nemének. Akik azok, mi is azok vagyunk, ahogy ti is látjátok szemetekkel. Bizony egy ember sem kerülheti ki e vermet, bizony mind ahhoz járulók vagyunk.
A művész özvegye által idézett nyelvemlék a halotti beszéd részlete és szöveg kompozíciója sugallja a lapok sajátosságát. A baloldalon elhelyezett nyomtatott nyelvemlékhez kapcsolódik a jobboldali grafika és igy ebben az elrendezésben ezek a munkák nem illusztrációk, hanem önvallomás, kulturtörténetünk, irásbeliségünk húszadik századi emlékművei. Sajnos az 52 lapra tervezett müből, sorozatból a művész haláláig csak 10 lap ké szült el.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR HÍRLAP

1021

Konecsni György rajza

Konecsni György

utaztak el Budapestről

Szombaton elutazott Budapestről a Belga Kommunista Párt, a Brazil Kommunista Párt, a Ceyloni Kommunista Párt, a Chilei Kommunista Párt, a Dán Kommunista Párt, a Dominikai Kommunista Párt, Észak-Írország Kommunista Pártja, a Görög Kommunista Párt, a Guatemalai Munkapárt, Haiti Népi Egységpártja, az Indiai Kommunista Párt, az Ir Dolgozók Pártja, az Iraki Kommunista Párt, az Iráni Néppárt, Jordánia Kommunista Pártja, a Luxemburgi Kommunista Párt, a Felszabadulás és Szocializmus Pártja (Marokkó), a Mongol Népi Forradalmi Párt, Nicaraguai Szocialista Párt, az Olasz Kommunista Párt, a Paraguayi Kommunista Párt, a Portugál Kommunista Párt, a Réunioni Kommunista Párt, San Marino Kommunista Pártja, a Spanyol Kommunista Párt, a Svájci Munkapárt, Szíria Kommunista Pártja, a Török Kommunista Párt és a Venezuelai Kommunista Párt küldöttsége, amely részt vett a kommunista és munkáspártok nemzetközi tanácskozását előkészítő bizottság ülésén.

Apró Antal Moszkvába repült

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1968 [illegible] 5
LUDOVE
NOVINY

1021 Konecsni

Výstava plagátov Györgya Konecsného

Pred tridsiatimi piatimi rokmi sa objavili na uliciach prvé plagáty Györgya Konecsného. Tri a pol desaťročia sledujú ľudia jeho diela na „uličných výstavách" a preto je potešujúce, že teraz konečne sa dostali do výstavnej sály, do budapeštianskeho „Műcsarnoku".

György Konecsni na základe starých plagátov, nárysov, fotografií a diapozitívov obrovskou prácou zrekonštruoval svoje doterajšie plagáty. Takto návštevník na tejto výstave si môže pozrieť celoživotné dielo tohto umelca.

György Konecsni sa narodil r. 1908 v Kiskunmajsi. Pod vedením Gyulu Rudnayho r. 1931 skončil Vysokú školu výtvarnícku. Od tohoto času sa začal sústavne zaoberať grafikou, plagátmi. Pre „protištátne štvanie" r. 1932 ho uväznili. Odvtedy sa nevedel uplatňovať doma. Jeho diela mali väčší ohlas v zahraničí ako doma. Od oslobodenia vytvoril spústu politických plagátov, slúžiacich výstavbe novej spoločnosti. Za túto činnosť roku 1950 a 1952 dostal Kossuthove ceny. — Na snímkach prinášame dva plagáty, dielo z r. 1936 a z r. 1945.

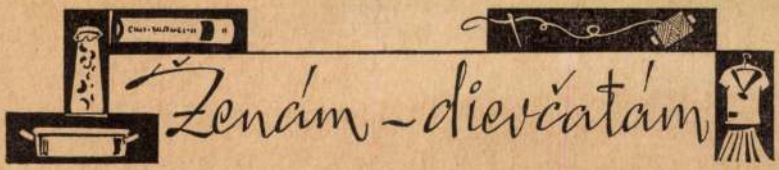

Aby nebolo zhonu pri vianočnom nákupe

Že Vianoce sa blížia vidieť to azda najlepšie v našich obchodoch. Ich výklady sú upravené vkusnejšie ako obvykle, sú vyzdobené aj vetvičkami vianočných stromčekov. Rôznymi reklamnými heslami lákajú kupujúcich, aby z bohatého nepreberného výberu najrozmanitejšieho tovaru, ktorým sa pripravili na predvianočný trh, sa im čím viac minulo. Zo dňa na deň rastie v nich nákupný ruch i keď do Vianoc sú ešte dva týždne. No tí presnejší ľudia, čo si nenechávajú všetko na poslednú chvíľu, i vianočné darčeky a iné veci k Vianociam chcú zakúpiť čím skôr. Vedia, že skôr je ešte bohatší výber a samozrejme i menší nával ako v posledných dňoch pred sviatkami.

Sú však ľudia, ženy i muži rovnako, ktorí nedajbože sa rozhodnúť, čo kúpiť svojim najbližším. Robí im to veľa starostí a rozhodnú sa už až keď im prihára, a obyčajne to koněi zle, lebo náhle rozhodnutie v zhone nie vždy je najpodarenejšie. V poslednej minúte kúpia hocčo a tak veru spravidla svojou kúpou nedosiahnu svoj cieľ: spôsobiť darkom radosť svojim najbližším v Štedrý večer, vo sviatok radosti, štedrosti a rodinnej lásky.

V tomto roku, ako sme sa o dobrý alebo zlý vianočný nákup, a či svojimi darkami urobíme radosť alebo sklamanie.

Pre malé deti, samozrejme, kúpime hračky. Výklady našich obchodov s hračkami sú naozaj ako rozprávkový svet. Jest z čoho vyberať. Pre tých najmenších do 5 rokov kúpime hračky, ktoré sa dajú umývať, z gumy, z dreva, stavebnice, rôzne vláčiky a iné. Školopovinné deti baví viac už technika, mechanické hračky, skladacie lietadlá, autá, traktory. Pre dievčatá sú milé izbičky, nábytok, bábiky, vyšívanie, kočíky atď. Krásnym a nezunovateľným darčekom pre deti menšie i väčšie sú plyšové medvedíky, opičky, mačičky, psíky. Pre väčšie dietky osožným výchovným darkom je lacný fotoaparát, ktorý je výborný pre začiatočníkov. Osožným darkom pre deti i dospelých je plniace pero.

Pri výbere darkov pre manžela a manželku je treba sa dívať i na ich účelnosť. Treba si všimnúť, čo ktorý by najviac potreboval, a pravda, treba brať do ohľadu i vkus a želanie obdarovaného. Pre ženy stále vítaným darkom sú kabelky, paněuchy, šál, rukavice, nylonová bielizeň, bižutéria, pre mužov zase kravaty, aktovky,

Konecsni György

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1969 JUL 20

MAGYAR HÍRLAP

Budapest

[illegible] gyerek és [illegible]

PLAKÁTKIÁLLÍTÁS nyílt szombaton az Ernst Múzeumban. A megnyitón díjakat osztottak ki az év legszebb plakátjaiért. Gábor Endre, a Művelődésügyi Minisztérium képzőművészeti osztályának vezetője. A politikai témájú alkotások között Konecsni György KMP című plakátja az első díjas. A kulturális kategóriában Máté András a Pál utcai fiúk filmplakátjával, a kereskedelmi jellegűek sorából Pap Gábor Magyar Hirdető című művével, a vegyes népgazdasági kategóriában ugyancsak Pap Gábor az 1968 — BNV, a közlekedési balesetmegelőzéssel foglalkozóak közül pedig Bakos István Megéri? című plakátjával nyert első díjat.

1024

megyében, különféle gabonabetegségeket

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG
Budapest

1969. június 28, szombat

Konecsni György

1021

KONECSNI GYÖRGY RAJZA.

Hazaérkezett Berlinből a magyar békemozgalmi küldöttség

Péntek este hazaérkezett Berlinből a magyar békemozgalom 13 tagú küldöttsége, amely részt vett a *béke-világtalálkozón*, majd ezt követően *a Béke-világtanács ülésén*. A fogadtatásra a Ferihegyi repülőtéren megjelent *Erdei Ferenc*, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának főtitkára, *Barati József*, a Népfront titkára, *Harmati Sándor*, az Országos Béketanács alelnöke, *Prantner József* államtitkár, az Állami Egyházügyi Hivatal elnöke, a Népfront és a béketanács több vezető munkatársa és az NDK budapesti nagykövetségének képviselője.

Dr. Réczei László professzor, az Országos Béketanács alelnöke a repülőtéren adott nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy *a béke-világ-*

ményen minden korábbinál nagyobb számban képviseltették magukat a nemzetközi szervezetek, a különféle nemzeti békemozgalmak, és sokan eljöttek a világ békemozgalmának kiemelkedő személyiségei közül is. Körülbelül 50 nemzeti szervezet és csaknem 100 ország részéről mintegy 1200 delegátusa volt a világtalálkozónak.

A Béke-világtanács üléséről és újjáválasztásáról szólva Réczei László a többi között hangsúlyozta:

— Külön örömünkre szolgál, hogy *a BVT elnökségének tagjai között ott van dr. Sik Endre nemzetközi Lenin-békedíjas is*, akinek személyét és munkálkodását egyaránt nagy tisztelet övezi a nemzetközi békemozgalomban. Az elnökség javaslatára kiosztott

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

TUKÖR

1968 NOV 26

MŰCSARNOK
Konecsni György kiállítása

Konecsni György (képünk) több mint három évtizede művelője az alkalmazott grafikának, s ennek legnagyobb hazai mestere. Retrospektív kiállítása plakátjait és egyéb grafikai műveit mutatja be, meggyőzően tanúsítva, hogy az alkalmazott grafika — ezen a fokon —, az esztétikai igény legmagasabb mértékével mérendő. Szuggesztív erejű, modern művészet az övé.

18

Ah, a
vissza-
kertbe.
esültek.
ült sor
sszony
tt létre
ovábbi
lezá-
házasi-

a ba-
állítsák
oszkvai

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1969 JUL 20

PESTMEGYEI HÍRLAP

Budapest

Konecsni György

— A múlt év legjobb plakátjai Konecsni György „KMP", Máthé András „A Pál utcai fiúk", Papp Gábor „Magyar Hirdető" és „1968 BNV", valamint Bakos István „Megéri?" című alkotások.

— A vá[illegible]

Konecsni György

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR HIRLAP

1969 MAR 21

1021

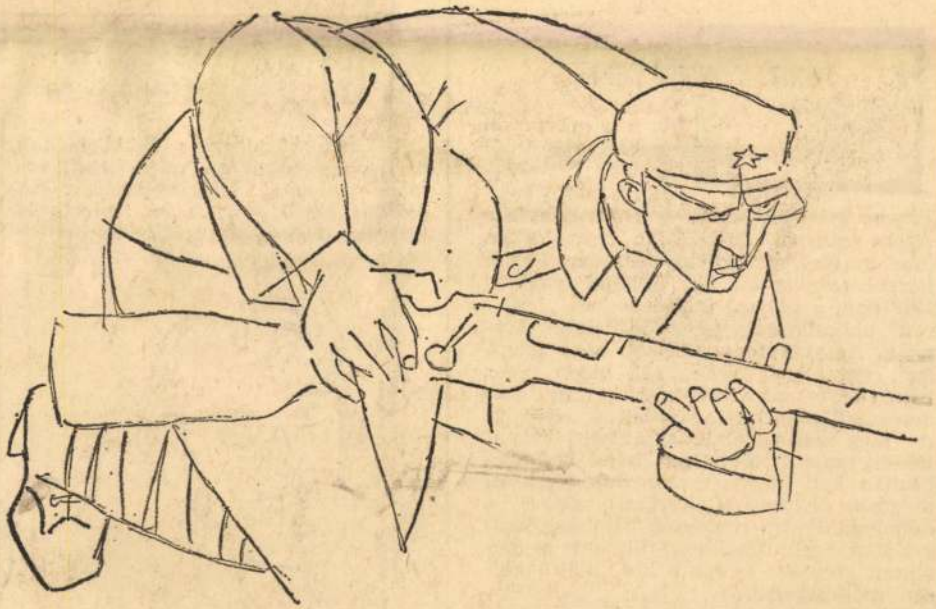

Konecsni György rajza: Vöröskatona

PÉNTEK A TV-BEN

Ma este a Lengyel József regényéből készült Keleti-film, az *Én, Prenn Ferenc* második részét vetíti a televízió. Azok számára, akik talán nem látták, íme az első rész rövid tartalma: Prenn Ferenc *(Sinkovits)*, egy kültelki vagány, 1918-ban, a háború utolsó évében „lemarad" alakulatától, és a fővárosban lappang. Azzal a fenyegetéssel, hogy leleplezi, egy magát őrnagynak kiadó olasz kém *(Keres)* arra kényszeríti, hogy számára különböző feladatokat hajtson végre. Meg kell figyelnie az átutazó csapatokat, majd később egy bécsi hadikórházban kell adatokat szereznie. Ugyanitt dolgozik Elfriede is *(Ruttkai)*, akivel a nőbolond Prenn rövidesen bizalmas kapcsolatba kerül. Csakhogy Elfriede is beépített személy, és így a kis idill rövidesen megszakad...

E kalandfilm-folytatás után más műfaj következik: balett. *Strauss Térzenéjét* írta televízióra a kiváló táncos és koreográfus, *Harangozó Gyula*. A Bednai

A HÉT szobrásza: Kiss István

A Tanácsköztársaság kikiáltásának tiszteletére rendezett ünnepségek sorában az egyik legjelentősebbre ma délelőtt kerül sor. Ekkor leplezik le a Dózsa György úton Kiss István tanácsköztársasági emlékművét.

Konecsni György, festő, sz. 1908.

Nevét általában ugy ismerték, mint kiváló grafikusét és plakat-tervezőét. A Horthy-korszakban haladó gondolkodása miatt börtönbe zárták. A felszabadulás után ő volt az első, aki müvészi plakátjaival harcolt a Kommunista Párt célkitüzéseiért. Harcos és magas szinvonalu plakátmüvészetét Kossuth-dijjal jutalmazták. Az elmult évek legnagyobb eredménye az 1951. évi kiállitáson bemutatott Dózsa-kompozició, melyet lelkiismeretes és alapos felkészüléssel, sok tanulmány és vázlat után, Kádár György-gyel közösen festett. A Dózsa-kép legnagyobb, felszabadulás után készült kompozicionk. Ezért a müvéért kapta meg másodszor is a Kossuth-dijat. Jelenleg a Rákóczi-szabadságharc idejéből vett történelmi témán dolgozik. A képzőmüv. Főiskola tanára.

Uj M.Képzm.III. 1953.84.l.

l. kép

IV. 1954. 127. l. l. kép

Konecsni György

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188—296, 188—307

1951 NOV 6

MAGYAR NEMZET

Konecsni György grafikus-
művész alkotásainak tárlata
november 8-án, szombaton dél-
előtt 11 órakor nyílik meg a
Műcsarnokban.

1021

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1965 NOV 14

NÉPSZAVA

Konecsni György plakátjai a Műcsarnokban

A Konecsni-plakát már harminc éve is fogalom volt. Nagyon egyszerű és pont telibe találó ötletet jelentett, egyszerre harsány és ízléses színfoltot az utcán, amely előtt nemcsak a sietős gyalogosnak, de még az autósnak sem kellett lassítania, hogy tisztába jöjjön a hirdetés céljával. Szóval, tökéletes plakátot.

A háború előtti Modiano-, Gáz- és idegenforgalmi plakátok már kultúrtörténeti emlékek, de tőle való 1945 legemlékezetesebb felragasza is, az *„És mégis lesz kenyér"*; mindmáig még sok mozgalmi évforduló, kultúresemény és ipari termék köszönheti neki hatásos propagandáját.

Most, a művész 60. születésnapjára rendezett gyűjteményes kiállításon együtt láthatók közülük azok, amelyeket ő maga legjobbnak tart. (Nagy részüket ez alkalommal rekonstruálta a régi tervek alapján.) Betöltik a Műcsarnok nagy termeinek falait, sőt a spanyolfalakat is, amelyeket ebből az alkalomból állítottak fel, méghozzá olyan sűrűn, hogy egész labirintust képeznek. A kiállítás egy csapásra eloszlatja az esetleges aggályt, hogy érdemes-e újból megnézni azt, amivel lépten-nyomon találkozhattunk? Érdemes, mert szépek a plakátok, és mert nagyon rokonszenves művész portréja rajzolódik ki belőlük. Olyan embernek ismerjük meg Konecsnit, akiben a párizsi világkiállítás nagydíja, két Kossuth-díj és sok éves főiskolai tanárság után is mindig volt és van elég kezdeményező kedv, hogy a sikert hozó eredményeken továbblépjen, s újból meg újból ki nem próbált utakra térjen.

Már csak azért is érdemes megnézni a kiállítást, mert a legutóbbi műveket eddig sehol nem láthattuk. Tulajdonképpen nem is plakátok, hiszen nem valami másra irányítják a figyelmet, hanem saját magukra. Fotomontázsból és festői elemekből alkotott szürrealista kompozíciók, melyek csak sejtetik és ígérik, milyen eleven és döbbenetes hatású lehetne ezeknek az eszközöknek felhasználásával az újabb plakátművészet. *(havas)*

Biszku
a LEM

Márkus Gyula és *Sebeszta Miklós*, az *MTI* tudósítói jelentik:

Szerdán a Lengyel Egyesült Munkáspárt V. kongresszusán *Biszku Béla*, az *MSZMP* Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára tolmácsolta a kongresszusnak a magyar kommunisták, egész népünk üdvözletét. A magyar pártküldöttség vezetőjét a kongresszus részvevői, helyükről felállva, hosszan tartó tapssal köszöntötték.

Biszku Béla bevezetőben arról beszélt, hogy a magyar kommunisták nagy figyelemmel és baráti érzésekkel kísérik a kongresszus munkáját.

Az a komoly, felelősségteljes számvetés, amelyet Központi Bizottságuk most a kongresszus elé terjesztett, csak még

cializ
ján. A
nyel
sünk
Meg
nini
jobb-
hajlás
csönh
erősíti
egymást. *Ezért mindkettő ellen harcolnunk kell. E harcban erősödött a párt egysége, kapcsolata a néptömegekkel, eredményeink e politika gyümölcseként születhettek meg* — jelentette ki Biszku Béla, majd arról szólt, hogy a proletár nemzetköziség szellemében neveljük pártunk tagságát, népünket, s *mindennél nagyobb jelentőséget tulajdonítunk a szocialista közösség egységének és összeforrottságának.* Ugyanilyen feladatunknak tartjuk a nemzetközi

éppen úgy, mint a többi szövetséges szocialista országot abban is, hogy amikor elkerülhetetlenné vált, csapataik felhasználásával is segítséget nyújtsanak a szocializmus csehszlovákiai erőinek. *Ez a közös fellépésünk egyben internacionalista összefogásunk próbaköve is volt. Úgy ítéljük meg, hogy pártjaink, országaink kiállták ezt a próbát.*

A szocialista közösség országait összefűző internacionalizmusnak korunkban mind nagyobb a

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Daily News-Neueste Nachrichten

1966 DEC 7

Exhibition of Hungarian graphic artist's works

Poster for Exhibition of Belgian Art, held in Budapest

A comprehensive exhibition of the "oeuvre" of Hungarian graphic artist György Konecsni is on show at Budapest's Műcsarnok (arts gallery) until next Sunday evening.

Konecsni is an internationally recognized Hungarian master of the art of poster painting. Especially his tourist, theatrical and political posters have been expressive of his mastery. Also, as Professor in the College of Creative Arts in Budapest, he has trained several young generations of the cultivators of the applied arts.

Although the middle period of his artistic creativity has been enriched by large-size historical oil paintings, monumental mural compositions and mosaic tableaux, Konecsni mainly considers himself an artistic draughtsman, and endeavoured to illustrate his art at the current exhibition.

Interestingly, his original designs for the published and unpublished posters—over a 30-year span—are on show. Starting from a realistic concept, his approach gradually tended towards abstraction and monumentality. Especially intriguing in this connection are his abstract-fantastic calendar illustrations and richly coloured drawing for gramophone record paper covers.

Important tableaux at the exhibition are his illustrations for the special edition of "Bánk Bán", one of the best known Hungarian dramatic works, also set to operatic music. These drawings show outstanding gifts for composing monumental figure effects.

(bauer)

GARIAN PRESS

— The Hun-
l Union held
st on Friday,
the first issue
legal Com-
f the meeting
ember of the
the HSWP,
Pullai, secre-
mittee of the

Sándor Barcs, Chairman of the Union and General Manager of MTI, said in his festive address that never before were newspapers and periodicals as popular among the reading public in Hungary as they are today. The total circulation of daily newspapers is 2,250,000, and that of weeklies over four and a half million. There are 2,5 million radio and 1,3 million TV subscribers.

ÁR'S LETTER
N JOURNALISTS

people have always found faithful allies and fellow-fighters in the dedicated and expert exponents of the written word, in their fight for power, national development, the freedom and independence of Hungary."

On this day, regularly observed as Day of the Hungarian Press, prizes were awarded to outstanding journalists. In the evening, a reception was held at the Hungarian Press Centre in Budapest.

French
o-operation

Frantisek Hamouz arrived in Budapest

Budapest, Dec. 6. (MTI) — Frantisek Hamouz, Vice Premier of the Czechoslovak government arrived in Budapest on Friday morning.

During his stay here he will conduct talks on topical matters of economic co-operation, with Antal Apró, Vice Premier of the Hungarian government, delegate of Hungary to the COMECON's Executive Council, and with Dr. Miklós Ajtai, Vice Premier of the Hungarian government, chairman of the Hungarian Section of the Hungarian-Czechoslovak Economic Co-operation Committee.

Gen. Anghelis to replace king as AF commander

Athens, Dec. 6. (Reuter) — The army-backed Greek government has decided to appoint Lieutenant-General Odysseus Anghelis Com-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

TEXTIL ÉLET
1968 DEC 16

Paletta 1968

KONECSNI GYÖRGY KIÁLLÍTÁSA

MŰCSARNOK

1021

Még emlékszem a nap izgalmára, a várakozás elfogódott, lökdösős perceire, amikor a művészblokkért és emlékbélyegzésért sorba álltak a Műcsarnok lépcsőin. Boldog örömmel — diadalmi trófeaként — vittem a rajzában oly megkapóan szép bélyegeket, mint kisdiák és reményteljes bélyeggyűjtő.

Ezek a pillanatok tólulnak elém most, mikor a Goli Klub Stúdió tagjaival a Konecsni kiállítást járjuk. Igen — azoknak a remekbe készült bélyegeknek is — avatott kezű mestere Konecsni György volt.

Képes Krónika — harmincéves történelmi riport ez a kiállítás. A művész mindent tud, amit egy grafikus művész alkotni képes. Szelleme, ötletei, technikai virtuozitása, ízlése és művészi alázata — imponálóan lenyűgöző. Művészete tudatunkban él, emlékképeknek — vizuális emlékezésünk időt, hangulatot, ízeket és hangokat illusztrál képeivel, rajzaival, bélyeggrafikáival, plakátjaival. Konecsni György olyan magától érthetően festi azt; és úgy hangszereli a mondanivalóját a kívánt színek harmóniájával — hogy világosan érthetővé, szinte gondolatukká válik rajza, úgyannyira, hogy tetszésünk szinte műve alkotórészévé tesz.

A magyar plakátművészet mestere; nemcsak növendékei munkájában, de akarva, akaratlan az egész hazai reklámgrafika irányító szelleme; példaképe és ösztönzője volt, és hogy ma is az, bizonyítja e nagysikerű, gazdag életútat tükröző, nemzetközi sikerekben és hazai „vitetkozások" közepette kristályosodott művészete.

Szánthó Imre

Köztudomású, milyen gyorsan változik a divat. A terveket is

Az kell, hogy „ugo

A kollekciókhoz készülő vágatoknál nemcsak az a lényeges, hogy a megadott méreteknek megfelelően készüljenek. A rendelők az anyag minőségén és összetételén kívül teljes színpompájában a mintát is látni akarják. A kereskedők nyelvére fordítva: az kell, hogy „ugorjon ki" a minta. Spieszl Józsefné, a Textilmintagyártó Telep vágógépének kezelője jól érti ezt. A szálára hajtogatott anyagot a kés alá helyezi, a mérőkorongot arra a számra állítja, amely megfelel az éppen kért vágat nagyságának. Indul a gép és pillanatok alatt továbbítja a felszabdalt anyagot a következő asztalhoz, vagy a mintaszoba felé.

Hajában már ősz szálak csillognak, mégis fürge, nagyon gyors, három fiatalon is túltesz. Ez a szólásmondás járja róla a telepen. Ki mondta ki először, arról nem szól a krónika. Egy biztos: jól fején találta a szöget az, aki így példázta.

13 éve áll annál a gépnél, amelyen most is dolgozik. Igaz, senki sem ért hozzá olyan jól, nem kezeli olyan ügyesen. Tanítványokat nevelt és nevel most is. Munkamódszerét — melyet maga alakított ki egy ésszerűsítésével

ka tempóját nem tudják követni. A gyors ütem nála nem megy a minőség rovására.

Csoportvezető. Feladata sokrétű. Beosztja, irányítja a munkát. Kiállítja a munkalapokat, hogy jelentse a műhely napi termelését. Segít társainak, ha van szabad kapacitása. Ez ugyan ritka eset, mert ha nem készül nagy kollekció, kicsire mindig van igény. Hol ez, hol az a belföldi-külföldi rendelő, esetenként a konfekcióipar kér egyedi mintaösszeállításokat. Halogatás ilyenkor nem lehet. Határidőre kell mindenkor útnak indítani a küldeményt.

Nemcsak gyors fürge munkájáról ismeretes Spieszl Józsefné. Szép hangjáról is. Munkatársai hallhatják szeretett Erzsikéjük vidám énekét.

Eddigi munkájával, segítőkészségével érdemelte ki, hogy a kiváló dolgozó jelvény mellé — melynek már tulajdonosa volt — november 7-én a Könnyűipar Kiváló Dolgozója jelvénnyel is kitüntessék.

(Vincze)

Konecsni György

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZABADSÁG

1969 MÁJ 10
1021

NÉPSZABADSÁG

KONECSNI GYÖRGY RAJZA.

Korszer
— nemzet

Dr. Horgos G

Dr. Horgos Gyula kohó- és gépipari miniszter, aki egyben magas KGST-funkciót is betölt — a rádiótechnikai és elektronikai ipari állandó bizottság (REÁB) elnöke —, válaszolt a Népszabadság munkatársának kérdéseire. A híradástechnikai ipar nemzetközi együttműködésének eredményei és lehetőségei, az állandó bizottság munkája iránt érdeklődtünk.

A telefon és a számítástechnika

— Milyen lehetőségek rejlenek a bizottság területén a szocialista nemzetközi munkamegosztásban?

— A híradástechnikai és elektronikai ipar világszerte rohamosan fejlődik. A gazdaság minden ágában, a tudomány, a kulturális élet valamennyi területén mind szélesebb körben alkalmaznak híradástechnikai és elektronikai eszközöket. Ezek a berendezések mind több funkciót ellátnak, mind több információt (jelet, beszédet, hangot és képet) továbbítanak, mind nagyobb távolságokra, mind tökéletesebb minőségben és gazdasá-

gosan. Az elektronika vívmányai

Konecsni György
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

JÖVŐ MÉRNÖKE

196 DEC 7

1021

KONECSNI GYÖRGY

plakátjainak és alkalmazott grafikai munkainak több mint 30 éves termését mutatta be a budapesti műcsarnok. A kiállítás érdekessége, hogy azon az eredeti plakáttervek állította ki a művész. Egészen modern hangvételű naptárdekorációk, hanglemezborítók és könyvillusztrációk érzékeltették Konecsni művészetének legújabb törekvéseit.

— b —

Hallga

— *Félsz?*

— *Félek! Tőlem még senki sem tudott egyszeriből vért venni.*

De úgy látszik, Szabó Gábor negyedéves medikusnak sikerül. Méghozzá milyen ügyesen.

Délutánonként az orvosi rendelőben fiatal, fehér köpenyes fiúk, lányok vannak a belgyógyászaton, szemészeten, laboratóriumban, ideggyógyászaton, fogászaton, és a fül-orr-gégészeten, valamint a fizikoterápián.

Az ötödéves *hallgatókat a BOTE negyedéves hallgatói társadalmi munkában vizsgálják végig.*

kell lenni annak a közgazdásznak, vagy jogásznak, aki ezt a hosszú utat végigjárja. Így aztán elhanyagolják a később nehezen kezelhető vagy egyáltalán megelőzhető betegségeket.

A BME teljes szakorvosi rendelőintézettel rendelkezik, így a hallgatóit helyben vizsgálja meg. A BOTE és a BME KISZ érdekvédelmi csoportja kölcsönösen megegyeztek a következőkben.

A negyedéves medikusok társadalmi munkában elvégzik a vizsgálatot. A BME rektora vállalja a személyzet túlbérezését, a délutáni órákra. A vizsgálat eredményeit összeha-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

1987 AUG

1021

NAPI KÖNYVESP

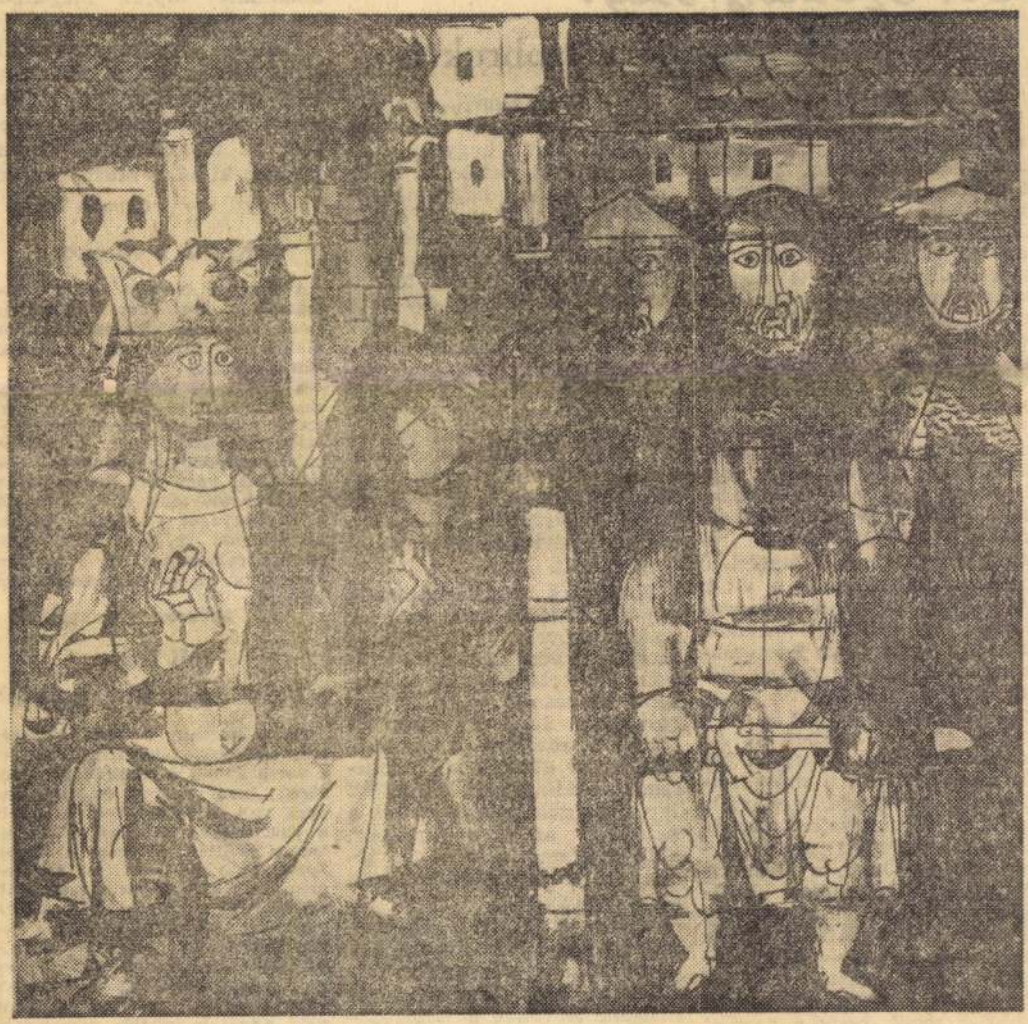

Konecsni György illusztrációja Katona »Bánk bán«-jához, melynek új kiadása a Szépirodalmi Kiadónál jelenik meg

Magyar Nemzet

Kedves Szerkesztőség!

Szóljanak hozzánk a szobrok is

Bihari Mihály a *Magyar Nemzet* hasábjain írt a *Vörösmarty-szoborról*, amelyet a Szózat kezdősoraival láttak el, s ennek dacára akadnak olyan nézők, akik Arany Jánost vélik látni az emlékműben, még ha magyarok is. A külföldieknek pedig ha meg is magyarázzuk a nemes eszmei mondanivalót, annak írójára is kíváncsiak, így az az egyszerűbb út, ha nem »ki mit tud« rejtvényt adunk fel a szobrok előtt állóknak, hanem megadjuk a kellő felvilágosítást mindenkinek. A Fővárosi Emlékműfelügyelőség már foglalkozott a szobor névfeliratának esetleges pótlásával és megjelent válasza szerint reméli, hogy mielőbb megfelelő megoldással zárja le a vitát. A felelet soraiban örömmel láttuk az alkotók nevének, *Kallós* Ede és *Telcs* Ede szobrászművészeknek megemlítését, hiszen erről nagyon gyakran megfeledkeznek a fényképeken és a cikkekben is. Az iskolákban nagyon kevés idő és lehetőség van a művészettörténet tanítására, a vizuális kultúra eredményeinek ismertetésére, ezért tartjuk helyesnek *Szőnyi* Jenő, a Hazafias Népfront XII. kerületi bizottsága elnökének írását — amely éppen Bihari Mihály cikke alatt jelent meg — hozzászólásként a *»Szóljanak hozzánk az utcák«* vitához, ismertetést közölve arról, hogy a kerület fontosabb útvonalainak és nevezetességeinek leírása megjelent már, végigvezetve az olvasókat az utakon és megir-

A *Vörösmarty-szoborral* kapcsolatban sem volna érdektelen tudni, hogy nem állami pénzből jött létre, de az írói és költői hagyományok őrzői és folytatói, az OTTHON Írók és Hírlapírók Köre tagjai által indított országos mozgalom teremtette meg felállításának lehetőségét, 400 tagú szoborbizottsággal. Így is csak két sikertelen pályázat után találták meg a megfelelő tervet, melynek alkotói Kallós Ede szobrászművész és Márkus Géza építőművész voltak. A nagy munkához Kallós, Telcs Ede szobrászművész közreműködését is kérte, hogy előbb elkészüljön a szobor, melynek kivitelezése így is öt évig tartott.

Fontos és tanulságos volna egy-egy kerület utcái és terei ismertetésével egyidejűleg megismerkedni a terület *művészeti alkotásaival* is, bemutatni művészeti profilját, párosítva a környezet jelentős történeti adataival és megvilágítva az *alkotók* sokoldalúságát, eredményeit, életútját. Így a szobrok is *beszélnének a nézőkhöz*, az arra járókhoz, akik megismerkednének a terek és utcák művészetének sokszínűségével.

Minthogy Szőnyi Jenő közlése szerint a XII. kerület érdekes anyaga már együtt van és lenne, aki illusztrálja, reméljük, tervéhez a népfrontbizottság talál kiadót is. Bizonyos, hogy ez a zsebkönyv sikert arat és több kiadást ér el, mert a honismeret és város-

Köszönet

Hetvenötödik születésnapom alkalmából lapjuk megemlékezett rólam.

Ennek nyomán számosan köszöntöttek. Mivel barátaimnak és tisztelőimnek különkülön nem válaszolhatok, ezekért az üdvözletekért ezúton fejezem ki hálás köszönetemet.

Csorba Géza

Kenik a síneket

A Magyar Nemzet július 16-i számában megjelent: »Kenetlen sínek, csikorgó villamosok« című cikkre válaszunkat az alábbiakban közöljük:

A panaszolt helyen a villamossínek kenését nappal és éjjel egyaránt grafitporos zsírral folyamatosan végezzük. Erről a levélíró is meggyőződhet. Esetenként előfordulhat, hogy két kenés között hosszabb idő telik el és a kocsik a kenőanyagot elhordják. Ezeket az eseteket igyekszünk a minimumra csökkenteni és a kanyarkenést a lehető leggondosabban végezni.

Fővárosi Villamosvasút

Mi lesz a Vasas Sport Club helyén?

Ha a Herman Ottó út környékén sétálunk, találgatjuk, mi lesz a sorsa annak a területnek, amely régen igen kedves és kellemes park volt. A földcsuszamlás miatt a sporttelepet itt lebontották, jelenleg javítják az utat. A Vasas Sport Club kerítése is tönkrement. Ezt a területet a sportklub nyilván nem tudja sportcélokra használni. Mi, akik a parkot régen ismertük és szerettük, azt kívánnánk, hogy a terület legyen újra közös tulajdon, ahol padok vannak és a gyerekek játszhatnak. Annál is inkább, mert a gyerekek ide még egyedül is lemehetnének, hiszen a forgalmas fasoron keresztül nem merjük elengedni a gyerekeket egyedül a

Konecsni György

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-048, 337-748, 340-796

PETŐFI NÉPE
Kecskemét

1970 JAN 30

1021

1970. január 30. péntek

Elhunyt Konecsni György

Hatvankét éves korában elhunyt Konecsni György kétszeres Kossuth-díjas festőművész, a Magyar Népköztársaság Érdemes Művésze, a Képzőművészeti és az Iparművészeti Főiskolák tanára. A két főiskola saját halottjának tekinti Konecsni Györgyöt. A temetés időpontját később állapítják meg.

*

Eddig szól a Magyar Távirati Iroda megdöbbentő közleménye, s ehhez még annyit kell hozzátennünk, hogy Konecsni György halála megyénknek külön is veszteség. A művész Kiskunmajsán született és szülőfaluja ösztöndíjával végezte el Rudnay Gyula növendékeként a főiskolát, hogy aztán a magyar plakátművészet és alkalmazott grafika legnagyobb alakjává váljon.

Különös, hogy életének utolsó napjai ismét visszahozták szülőföldjére. Halála előtt néhány nappal távozott el a kecskeméti Művésztelepről, ahol még alkotóereje teljében dolgozott éppen egy megyei témán, a kiskunfélegyházi kiskun napok emblémáján. Távozása előtt egy nappal adott interjút lapunknak, amely a mester életművének méltatásával együtt jelenik meg rövidesen.

yvhónap

szerkesztette Magyar mező-gazdaság zsebkönyve, Kerekes József Gyógynövény-termesztés, Barabás Endre Takarmányozas, dr. Haracsi Lajos Erdészeti növény-kórtan, kiadják a kertészek, a méhészek, és a legelő-gazdálkodás zsebkönyvét, növénynemesítési, gomba-termelési, állattenyésztési szakkönyvek, ismeretterjesztő írások látnak napvilágot.

Érdekes kezdeményezés a Natura sorozat megjelentetése — e sorozat könyveinek célja a szórakoztatva tanítás, az ismeretterjesztés. A Natura sorozatban jelent meg M. Ionescu: A zöldség, a gyümölcs, és a szépségápolás, Gombos Zoltán: Budavári kertek és Kapocsi György: Madarat tolláról című könyve.

Nemcsak új, hanem már néhány hónappal korábban megjelent könyveket is propagálnak, mint a hatodik kiadást megért Hajas-Rázsó féle Mezőgazdaság számokban, vagy a negyedik kiadásban, megjelenő Ticsénszky Marianna könyvét, a Virág a házban, és a ház körül címűt.

Az idei mezőgazdasági könyvhónapnak a könyvek általános megismertetésén kívül más célja is van. Nevezetesen az üzemi kézikönyv-

Konecsni György

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRKÖZLŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

PETŐFI NÉPE
Kecskemét

1970 MÁJ 5

KISKUNNAPOK · KISKUNFÉLEGYHÁZA

1021

híreiből

Tárt kapuval várja városunk lakossága az ország minden tájáról idevárkező kedves vendégeket augusztus 20—23 között a kiskun napokra. Ezt jelképezi a tragikus hirtelenséggel elhunyt Konecsni György professzor, Kossuth-díjas művész által tervezett embléma, a Kiskunság szülöttjének utolsó alkotása, amelyet mától kezdve a kiskun napok hírei fölött alkalmazunk.

A tanácsháza is ünnepi díszbe öltözik a város ünnepére. A legutóbbi tanácsülésen egyhangú döntés történt arról, hogy elvégeztetik a tanácsháza teljes felújítását, amiben benne van a torony, tető, homlokzat, valamint a régen elavult portálok felújítása is.

*

Első alkalommal augusztus 20-án reggel 8 óra 55 perckor hangzik fel a tanácsháza tornyából a szignálzene. A félegyházi dalköltő: Haubner Károly dalmotívumából vett fúvószene, amely az ünnepi napok alkalmával minden reggel és este megszólal nyitó- és záróaktusként. Este a szignál hangjaival három színes fénycsóva szökik a magasba.

arab légierő elpusztítá-
sával — megszerzett légi-
fölény biztosította Izrael
szárazföldi előrenyomulá-
sát. Tel-Aviv azóta is meg-
szállva tartja azokat az
arab területeket, amelyek-
az agresszió első óráiban
„egyetlen talpalatnyi föld-
re sem tartott igényt" —
az izraeli vezetők akkori
hangzatos és önigazoló ki-
jelentései szerint.

A MEGSZÁLLÁST Tel-
Aviv ugyanolyan képmu-
tatással indokolja, mint a
három évvel ezelőtti tá-
madást; eszerint az arab
országok, s főleg az EAK
„nem akarják a békét",
nem fogadják el Izrael
„ajánlatát". A legügyesebb
propaganda sem leplezheti
sokáig a tényeket. Hamar
szertefoszlott Izrael „Dá-
vid-szerepe", a fenyegetett
kis országról szőtt nyugati
propagandamítosz, hiszen
harsányan megcáfolta ma-
ga a hatnapos háború, s
ami aztán történt. Nem
sokkal később Dajan had-
ügyminiszter arról talált
beszélni, hogy országának
„továbbra is erősebbnek
kell lennie, mint az arab
környezet együttvéve", a
számbeli túlsúlyt a tech-
nikai és képzettségi fölény
teszi semmivé. Amennyi
önleleplezés van ebben a
kijelentésben, ugyanannyi-
ra árulkodik Dajanék tör-
ténelmi rövidlátásáról, az
arab világ fejlődésének fi-
gyelmen kívül hagyásáról,
s annak a környezetnek a
lebecsüléséről, amellyel ál-
lítólag a békés együttélés-
re törekednek!

LEGJOBBAN akkor lep-
leződött le a jelenlegi iz-

Konecsni György, grafikus

Megemlítve.

(Jubileumi plakátkiállítás.)

Aradi Nóra: Jó művek, nem jó rendezés 7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. ápr. 9.

Konecsni György, festő

Szerepel.

(harangozó): Jubileumi plakát kiállítás a
Szépművészeti Múzeumban 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. márc. 24.

100.

Konecsni György
grafikus

„Plakát" (repro)

Ung Endrené: A jubileumi Plakátkiállítással
Művészet, 1975. május - 14 oldal

Konecsni György
grafikus

Konecsni György ezelőtt
az utódok tisztelettel adóz-
nak a kiállítás keretén belül.

Vizy Endréné: A Jubileum Pearl at kiállítás
Művészet, 1975. május - 24 oldal

Konecsni György, grafikus

Helyes volt néhány alkotásának posztumus bemutatása.

(VI. ovsz. plakátkiállítás; Műcsarnok.)

Harangozó Márta: Tátott szájú P betű 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1972. márc. 25.

Konecsni György

A VI. országos plakátkiállításon a nemrég elhunyt művész néhány alkotását láthattuk.

Harangozó Márta: Megnyílt a plakátkiállítás.

Esti Hírlap, 1972. márc. 25.

Konecsni György

A jubileumi plakátkiállításon szerepel klasszikus, szobortorzó látványát felhasználó műve. (említve) — A vörös alapszínen földgömbbé formálódó és összekapcsolódó két munkáskéz egyetlen képbe sűrítve jelenti a világot. (említve)

P. Szücs Julianna: Jubileumi plakátkiállítás a szépművészeti Múzeumban.

Kritika, Budapest, 1975...6,

Konecsni György

A Szépművészeti Múzeumban szombaton nyílt meg a jubileumi plakátkiállítás – 1945-ről napjainkig. Néhány plakát-ja szerepel a kiállításon, köztük a „És mégis lesz kenyér" c. (említve)

(harangozó): Tettre kész cenzura.

Esti Hírlap, 1945. márc. 24.

M.D.K.

Koncsni György festő

nevét említi:

Bencze Gyula: Képzőművészetünk tegnapja, jelene, fejlődésének néhány kérdése

Művészettörténeti Értesitő, 1965, XIV.évf. 3.sz.

235. old.

.A.G.K

Konecsni György, festő

MDK

Febr. 11-én temették el a Farkasréti temetőben.

– : Búcsúztatás 8.

ESTI HIRLAP, B., 1970. febr. 11.

MDK

Konecsni György, grafikus

plakát: Repr.

: 25 év dokumentumai a Szépművészeti Múzeum ban M. 8.

Népszabadság, Bp. 1970. febr. 22.

M.D.K.

Konecsni György, festő (1908 –)

nevét a plakátrajzolók leg-
kiválóbbjai közé sorolja a szerző"

Antal Kampis: Kunst in Ungarn,
Bp. 1966. Corvina

366. old.

Konecsni György MDK

Rákóczi és Esze találkozása, olf.

Mücsarnok 1957 Magyar Forradalmi Müvészet

MDK

Konecsny György

Sajtó-grafika kiállitás 1964.

M.D.K

Konecsni György
festő

A „Szabad Nép" plakát
zajtalója + repro.

Gerdyes Ede: Politikai plakátkiállítás.
Művészet, 1965. november - 22 kep

Konecsni György

Szerepel az embléma-terek
Ziálításán a Kult. Konsolatok
Intézetében (1969 XII. 13)

Meghívó

MDK

Konecsni György

Febr. 11-én eltemették
a farkasréti temetőben.

–: Elbúcsúztatták Konecsni Györgyöt 7.

Népszabadság, Bp. 1970. febr. 12.

MDK

Konecsni

Az Irodalmi Muzeum kiállitásán részt vesz.

Esti Hirlap 225 sz. 1958. szept.25.

Konecsni

MDK

Konecsni Konecsni-Fery:

"Hortobágy" 1936.

a bp-- Nemzetközi Idegenforgalmi Plakátkiállitáson méltán nyerte el a "Kiállitás legszebb plakátja" cimet.

"Wegry" 1935.

KISS SÁNDOR: MAGYAR PLAKÁTMŰVÉSZET A KÉT VILÁGHÁBORÚ KÖZÖTT
LEGUJABBKORI TÖRTÉNETI MUZEUM ÉVKÖNYVE II.Bp. 1961. 13-66.l.

Konecsni György

Említve

Á.P.-Emlékezésel, pantomim, régi
vinkárok
1970. márc. 18.

Konecsni György

Figyelemreméltóak absztrakt naptár illusztrációi, valamint Bánk bán drámához készített graphikái.

(bauer) Exhibition of Hungarian graphic artists' works. Daily News, Budapest, 1968. dec. 7.

6 f.

Konecsni György

„Több acél erősebb országot!" (1953.) (repr.)

Három évtized politikai plakátjaiból.

Társadalmi Szemle, 1975. ápr.

Konecsni György

13 (1946)

Társadalmi Szemle, 1975. ápr.

Három évtized politikai plakátjaiból.

MAGYAR KOMMU
EGYESÜLÉ

15 (1948)

A SZERVEZETT DOLGOZÓK
ÚNKÁSOK ÉS PARASZTOK
EGYÜTT ÉPITIK AZ ORSZÁGOT
SZAKSZERVEZETI TANÁCS

MUNKÁS
MAGYA

Konecsni György

Nemzetközi antifasiszta plakátkiállítás nyílik majd szept. 9.-én, melyen a művész műveit is láthatjuk a Munkásmozgalmi Múzeumban.

Pest Megyei Hírlap, 1975. szept. 6.

Konecsni György

Moszkvában megnyílt jún. 27-én tíz szocialista ország nemzetközi tárlata melyen szerepel a művész régi és újabb plakáttervei. (említve)

Élet és Irodalom, 1975. júl. 5.

Konecsni György

Kádár Györgyjel 1951-ben készült Dózsa festményén a jobbágyhadak osra készülnek, hogy átkeljenek a Tiszán és megütközzenek a vemesekkel. (emlétve)

Ábrán László: Dózsa képben és szabarban.

Szövetkezet, Bpest, 1972. ápr. 12.

Konecsni György festőművész

A Képzőművészeti Alap kiadásában megjelenő „Mai magyar művészet" c. sorozat első köteteiben ismertetik a művész munkásságát.

F.R.: Könyvszemle.

Népszabadság, 1972. márc. 31.

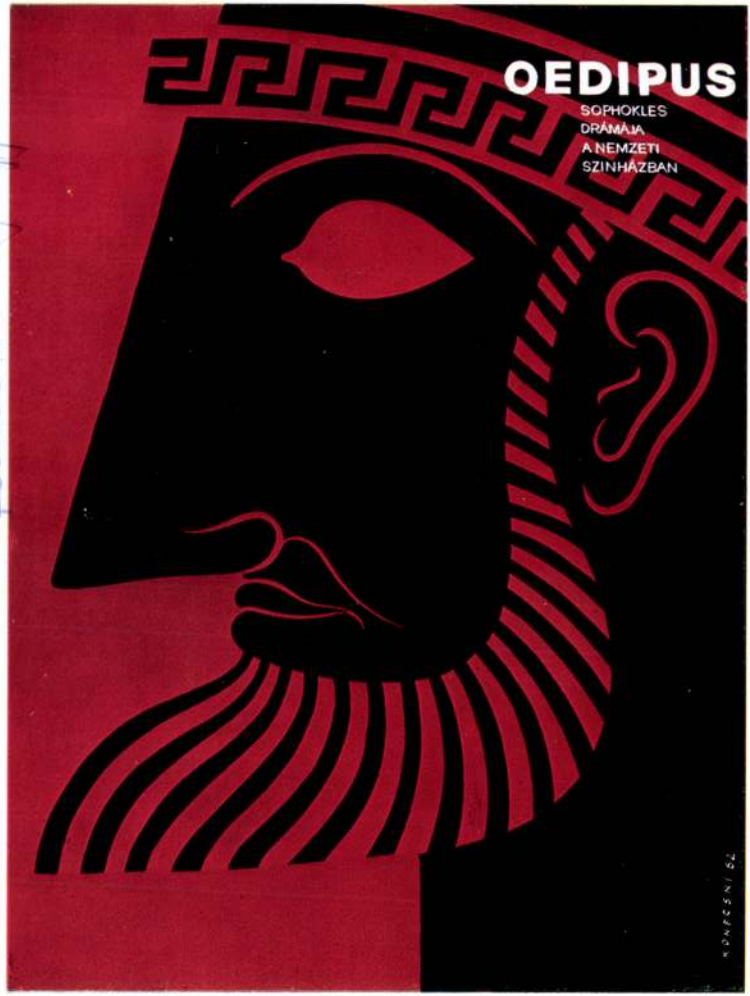

Konecsni György

OEDIPUS I.

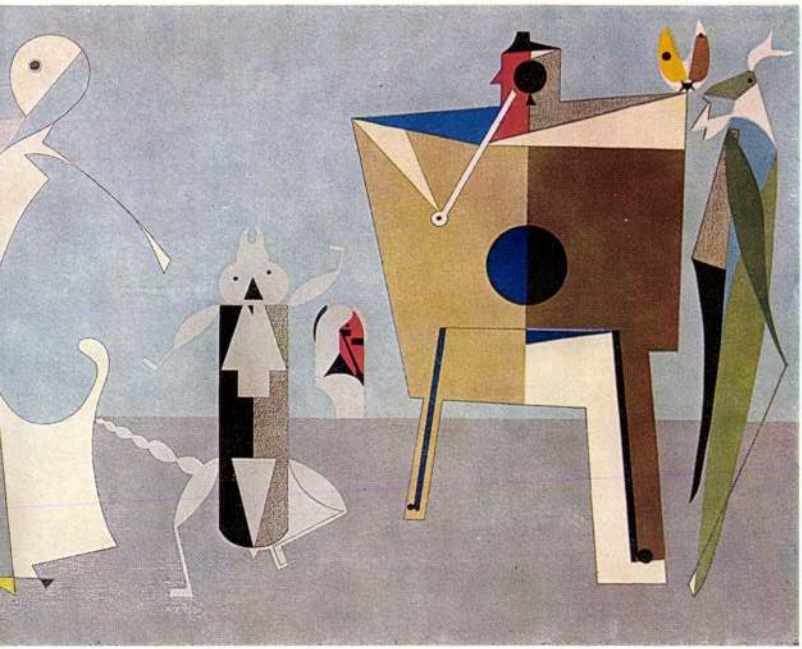

TÜCSÖKLAKODALOM

A 2. szentendrei periódus szintézise ez a méreteiben is nagyszabású kompozíció. A kép másik címe: *Hommage à Bartók*. Korniss lerója tiszteletét példaképe előtt. A zenével analóg módon komponál, metaforákban, ambivalens megszemélyesítésekkel és hasonlatokkal fogalmaz, olyan szférában, amelyben mikro- és makrovilág perspektívája és léptéke azonos. A megpezsdült és vitális energiák játékában érvényt követel az eszményi és a groteszk, a tiszta logikum és primér ösztön. A francia Matisse, a spanyol Picasso mellett Korniss megfestette a magyar „joie de vivre"*-t.

* életöröm

Konecsni György

neve emlitve

Magyar Nemzet 1972 március 5

11. old.

Konecsni György

Munkásságáról a Mai Magyar Művészet sorozatban könyv jelent meg.

Műgyüjtő, 1971. 4. sz. 57. l.

KONECSNI GYÖRGY,festő

1955-ben a miskolcon rendezett első vidéki orsz.kiállitáson Miskolc város 8000 forintos nagydiját Konecsni Kossuth-dijs festő"Március 15."c. festményével nyerte el. 60.old.

HAJDU BÉLA: Két országos képzőművészeti kiállitás Miskolcon 58.old

A MISKOLCI HERMAN OTTÓ MUZEUM KÖZLEMÉNYEI,1956.dec. MISKOLC

KONECSNI GYÖRGY, festő

1955. júl. 9-én nyilt meg Miskolcon az első vidéki orsz
Képzőmüv. kiállitás a Herman Ottó Múz-ban. a bpesti Mü-
csarnok rendezésében. Ezen Konecsninek "Márc. 15"c. képe
pe is szerepelt. 59. old.

HAJDU BÉLA: Két országos képzőmüvészeti kiallitas
Miskolcon 58. old

A MISKOLCI HERMAN OTTÓ MUZEUM KÖZLEMÉNYEI, 1956. dec.
Miskolc

Konecsni György

tanitványa a Képzőművészeti Főiskolán Csohány Kálmán.

Katona László: V. Miskolci Országos Grafikai Biennale, Miskolc, 1969

Konecsni György, festő

↓

Az NDK-ban bemutatják a magyar plakátművészet legjobb darabjait

— : Sallai és Fürst-dokumentumok bemutatója Szovjet jubileumi kiállítás 8.

Népszabadság, Bp. 1972 május 15

Konecsni György, festő

Kismonográfia szól róla a Mai magyar művészet" c. sorozatban.

F. R.: Könyvszemle 7.

Népszabadság, Bp. 1972. márc. 31.

Konecsni György

neve emlitve,mive szerepel a "Száz politikai plakát"c.kiállitáson a Szépmivészeti Muzeumban

Magyar Nemzet 1973 november 1o 4.old.

Kovacsi György

„Fej" (vers)

Budapester Rundschau, 1943. márc. 5.

Konecsni György
festő

1951-ben készült Kádár-Konecsni
„Vihar előtt" című műve.

Arcadi Vóra: A Dózse-téma
Művészet, 1972. augusztus- 8 oldal

Kovacsi György

„A magyar nyelv története"
illusztrált albumáról recenzió a
28-29-oldalon

Kritika 1972 augusztus

Konecsni György

1951-es Vihar előtt c. műve említve.

Aradi Nóra: Képzőművészet és munkásmozgalom - Bp. 1974. 153p

Konecsni György

Neve a modern magyar plakettművészet legjelentősebb mestereként említve.

Apáti Nóra: Képzőművészet és munkásmozgalom – 3p. 1974. 217p.

Konecsni György

1952-es éberségre intő plakátja említve

Aradi Nóra: Képzőművészet és munkásmozgalom – Bp. 1974. 176p.

Konecsni György

Plakátjai részt vettek a Szépművészeti Múzeum-
ban rendezett „Száz politikai plakát" c. kiállításon.

Népszava, 1973. nov. 7. 101. évf. 261. sz. 6p.

Konecsni György

Koffán ~~Györgynek~~ Károlynak a Fotóművészeti Kiskönyvtár c. sorozatban megjelenő könyvében szereplő fotója.

Népszava, 1973. dec. 2. 101. évf. 282 sz. Gr.

Konecsni György
festő

Zsennyén dolgozott az Alkotók
házában a művész.

— : Zsennye.
Tükör, 1974. okt. 22 – 16 lap.

Konecsni György
festő

Konecsni György növendéke volt
a Főiskolán Maré Mihály.

Kovács Gyula: Debrecen képzőmüvészei.
Müvészet, 1974.október - 9.oldal.

Konecsni György
festő

Gacs Gábor mestere a Főiskolán Konecs-
ni György volt.

Divényi István: Gacs Gábor

Müvészet, 1974. november - 23. oldal

Konecsni György

a Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata az elmúlt évben képeslapsorozatában mutatta be a művészt.

Palesinszky Veronika: Kultúrpalota a Belvárosban.

Újpest, 1942. jan. 12.

Konecsni György
festő

Somogyi József Dózsa szobra hasonlít
a Kádár-Konecsni képepikus nyu-
galmiához.

P.Szücs Jianna: Somogyi József ceglédi Dózsa szobra.
MÜVÉSZET, 1972.szeptember - 24.oldal

Konecsni György
festő

Reich Károly mestere volt a Fő-
iskolán

Galambos Ferenc: Reich Károly.
MŰVÉSZET, 1972.szeptember - 18.oldal

Konecsni György, grafikus

Megemlítve.

Rózsa Gyula: Szalay, a haladó hagyomány 7.

Népszabadság, Bp. 1972. aug. 4

Konecsni György

tan tványa volt Zala Tibor.

Rajztanitás 1973/2/32

Konecsni György

1975. máj. 1. alkalmából rendezett nemzetközi plakátkiállításon Bp.-en szerepelt műve.

Népszava, 1975. ápr. 29. 103. éj. 99n. 3p.

Konecsni György (festő)

1970. jan. 29-én halt meg.

Nánnaya. 1975. jan. 29. 103. ég. 24 n. 4 n.

Konecsni György

1975-ben megnyílt VII. országos plakátkiállításon a Szépművészeti Múzeumban szerepelt műve.

Nápszava 1975. ápr. 27. 103 ed. 98 n. 8 p.

Konecsni György, Jestő

L.: Ek Sándor

— : Nemzetközi antifasiszta.... 4.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. szept. 6.

Konecsni György

Müvei szerepelnek Soó Rezső ex libris, kisgrafika gyüjteményében

Weiner Mihálynés Magyar ex librisek Soó Rezső kisgrafikai gyüjteményében

Müvészettörténeti Értesitő 1974/1 79.old.

Konecsni György grafikus

L.: Ék Sándor

B. Gy.: Emlékezés ... 7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. szept. 12.

Konecsnyi György

Antifasiszta plakátkiállítás nyílik szept 9.-én a Munkásmozgalmi Múzeumban, melyen szerepel alkotása.

Magyar Hírlap, 1945. szept. 6.

Konecsni György

A Képzőművészeti Főiskola
grafikai osztályán, Konecsni György
Bencze László és Kádár György
voltak Balogh László tanárai

Mucsi András: "Sikok és terek"
Művészet, 1975. augusztus - 2. oldal

Konecsni György

A Konecsni köré csoportosult igényes
reklámgrafikusok körében fölbiztat
10 év óta állt hi Hegedüs István,
a Kulturális Kapcsolatok Intézeti-
nek terminben.

Bauer Jenő: Hegedüs István "csodabogarai"
Művészet, 1975.szeptember - 14.oldal

Konecsni György

Konecsni plakatjai szikszavnak.

Pálfy József - Bajar Iván: Ekiallotás: Memento!
Tükör, 1975. szept. 30 - 16 oldal

Konecsni György

Plakátja szerepel a kiállításon
A katalógust ld. Élő Századunk

Politikai plakátok

Keserü György

Részt vett a kiállításon

Jubileumi Plakátkiállítás
Bp. Szépmüv. Múz. 1975.

Kovacsi György
festő

A művészről filmet készített
Gróbel Anna operatőr

Bacskai László: Operatőr: Gróbel Anna
Tükör, 1975. jún. 17 - 27 oldal.

Konecsni György

Neve Finta József mestereként említve.

A Két, 1973. dec. 7. 4. évf. 49n. 9n.

Konecsni György
festő

Mélytalaj

Rózsa Gyula: Szobrászatunk 30 esztendeje.
Művészet, 1975. április - 8. oldal

Konecsni György

A realizmus talaján, de az izmusok néhány elemét beolvasztva áll a művész

Sós Magda: Képzőművészetünkről.

Magyar Hírek, 1975. jan. 4. P. ald.

Konecsni György grafikusművész

Plakátjaira jól emlékezik a közvetlen felszabadulás utáni magyar falu: „És méges lesz kenyér!" — Megszűnt a csere, itt a forint" — „Több kenyérért jobb életet" (említve).

(t.á.): A plakát művésze: Papp Gábor

Szabad Föld, 1945. márc. 2.

Konecsni György

„A munkásság pártja a nép pártja
a nemzet pártja
a Magyar Kommunista Párt" 1947. (repr.)

„A szervezett dolgozók munkával és parasztokkal együtt építik az országot. Szakszervezeti Tanács. (1948). (repr.)

Három évtized politikai plakátjaiból.

Társadalmi Szemle, 1975. ápr.

KONECSNI GYÖRGY, festő

A nyiregyházi áruház freskóit Gáborjáni Szabó Kálmán festette. A helybeli művészek hajszát kezdek ellene. Az Alaptól Konecsni György, kétszeres Kossuth díjas, aki gyakorlója a murális művészetnek, Bencze László, Kossuth díjas [redacted] és Tar István Munkácsy díjas művészek jöttek el a képek átvételére. 448.old.

DIENES O. ISTVÁN: Gáborjáni Szabó Kálmán szabolcsi freskói 439.old

A Debreceni Déri Muz. Évkönyve, 1971. Debrecen, 1972

Kolecsni György grafikusművész.
a Képzőművészeti Alap kiadó gondozásában megjelenő „Mai magyar művészet" sorozatában művészetével ismerteti az érdeklődőt.

Petőfi Népe, 1943. júl. 12.

Konecsni György grafikusművész

a Képzőművészeti Alap Kiadó gondozásában megjelenő Mai magyar művészet sorozatában művészetével megismerkedhet az olvasó

(MTI): Tárlat a könyvespolcon. Zalai Hírlap, 1973. júl. 12.

Konecsni György
festő

Csohány Kálmán mestere a
Főiskolán Konecsni György
volt.

Dévényi István: Csohány Kálmán grafikái.
Művészet, 1974.április - 12.oldal

Kolnai György

Berlinben, a Magyar Kultúra Házában a legutóbbi 10 év legjellegzetesebb magyar plakátjaiból nyílt kiállítás.

„A Magyar Kommunista Párt" c. alkotása szerepelt a kiállításon. (emlitve)

Magyar Hirlap, 1943. szept. 8.

Konecsni György
Grafikus

Konecsni technikai érzékével
forradalmasította a magyar
plakát forma nyelvének eszkoz-
tárát.

P. Brestyánszky Ilona: Az utca művészete...
Művészet, 1974 jannus - 4 lap.

Konecsni György
grafikus

A hatvanas évek végén Konecsni
György munkásságát frissítette fel a
magyar plakátművészet

P. Brestyánszky Ilona: Az utcaművészete...
Művészet, 1974. június - 4 cap

Konecsni György

Grafikus

A felszabadulás után az új for-
radalmi helyzetben Konecsni György
hatása alatt a politikai plakát
fejlődött magas.

P. Brestyánszky Ilona: Az utca művészete . . .
Művészet, 1974. június - 4 lap.

Konecsni György

MDK

Rákóczi és Esze találkozása, repr. 1953

Műcsarnok 1953-54 IV. Magy. Képzőm. Kiáll.

Konecsni György - Kádár György MDK

Viharr előtt, repr.

Vihar előtt részlet, repr.

Mücsarnok 1951.II. Képzőm. Kiáll.

Konecsni György

MDK

1848. március 15, 1953, olf.

Műcsarnok 1955. Képzőművészetünk tiz éve

Konecsni György

MDK

Vihar előtt, 1951, olf.

Mücsarnok 1955. Képzőművészetünk tiz éve

Konecsni György MDK

Rákóczi és Esze találkozása, 1953, olf.

Mücsarnok 1955 Képzőművészetünk tiz éve

Konecsni György MDK

Jólétet, fényt, müveltséget 1950 plakát

Mücsarnok 1955 Képzőművészetünk tiz éve

Konecsni György

Éljen a Népfront, 1953 plakát

Műcsarnok 1955 Képzőművészetünk tíz éve

Konecsni György MDK

Eljen november 7, 1951 plakát

Mücsarnok 1955 Képzőművészetünk tiz éve

Konecsni György

MDK

Szabad Nép, 1951 plakát

Műcsarnok 1955 Képzőművészetünk tíz éve

Konecsni György MDK

Szabad Nép /Százezrek ~~könyve~~ Ugyre/, 1949. plakát

Felszabadulási Emlékkiállitás,1947, plakát

MKP hároméves terve, 1947, plakát

Műcsarnok 1955 Képzőművészetünk tiz éve

Konecsni György MDK

Több acélt, 1953 plakát

Mücsarnok 1955 Képzőművészetünk tiz éve

Konecsni György MDK

Épitsd az országot 1953 plakát

Műcsarnok 1955 Képzőművészetünk tiz éve

Konecsni György

II. Pártkongresszus 1951 plakát

Műcsarnok 1955 Képzőművészetünk tíz éve

Konecsni György MDK

Minden Dolgozó Pártja 1945 plakát

A kenyér itt kezdődik 1945 plakát

És mégis lesz...1945 plakát

Mücsarnok 1955 Képzőművészetünk tiz éve

Konecsni plakát

Minden dolgozó nője	1545
A kegyi itt kezdődik	1545
És mégis lesz...	1545

Konecsni György MDK

Jegyezz békekölcsönt, 1952 plakát

Mücsarnok 1955 Képzőművészetünk tiz éve

Koneçsni György NDK

A munkásság pártja, 1945 plakát

A tettek pártja 1947 plakát

Műcsarnok 1955 Képzőművészetünk tiz éve

Konecsni

Festmények (kapdó)
kávitett az anschnitt
mag az mindenumba

Jükö, 1965, 12 n., 22 old.

Konecsni

Petőfi. parciát kánitott

Vigilia, 1960, 7 sz., 438 old.

Konecsni György

Az NDK történeti múzeumával együttműködve a Munkásmozgalmi Múzeum kiállítást rendez az NDK-ban, melyen alkotásai szerepelni fognak.

Népszabadság, 1972. márc. 15.

Konecsni György

Salgótarjánban emlékkiállítását rendezték meg, június hóban.

Magyar Hírlap, 1971. jún 4.

Konecsni György.

1945-ben nevezték ki tanárnak a Főiskolán a művészet.

Ormody Éva: 100 éves a Magyar Képzőművészeti Főiskola.

Budapest, 1971. nov.

Konecsni György, festő, grafikus

Megjelent – váratlan halála miatt csak egyötödében elkészült műve, A magyar nyelv története c. rajzsorozata.

F. R.: Könyvszemle 7

Népszabadság, Bp. 1972. máj. 26.

Konecsni György, festő

Megjelent: A magyar nyelv
története c. műve.

— : Hír
(Könyvújdonságok)

8.

Népszabadság, Bp. 1972. május 26.

Konecsni György

2 éve halt meg

Népszava 1972 január 29
4. oldal

MDK

Konecsni

Vitéz Mihály: Művészek a vásáron. Uj Szántás, 1948, jul. 434. l.

MDK

Konecsni – Kádár Dózsa – képe szerepel a II. Magyar Képzőművészeti Kiállításon-zepz.

Horváth Márton: Megjegyzések a képzőmű-vészeti vitához. Bp. 1952. 23. p.

MDK

Konecsni György, grafikus

szerepel.

–: Fiatal Művészek 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. márc. 13.

M.D.4

Konecsni György

festő.

Méltatás.

Kossogh Ákos: Nagy Imre hetvenöt éves

Művészet, 1968. december - 18 kep.

Konecsni György

„Szaradeleje" fig. komp. panno, 20 m².

Enpresszó,

Fenek Művénklub, Bpest, VII. K. Kertész u. 36.

Tájékoztató 64/65, képző és Igazmű-vészeti Lektorátus

281.

Konecsni György

Szerepel a bélyegtervek kiállítása a Kult. Kapcsolatok Intézetében

N. N.: Bélyegtervek kiállítása

Nyomtatóság 1969 I. 12

Koneczni György

Kossuth díjas. Grafikáiból a
Műcsarnokban
Kiáshitásos-nyílt

Magyar Hirlap 1968 XI. 24

Konecsni.

Horváth Márton „Megjegyzések a képző-művészeti kritikáról" c. füzetében a II. Képzőművészeti Kiállítással kapcsolatban műveit elemzi.

Nagy „Dózsa-tablója"-t elemzi (említve.)

Magyar Nemzet, 1952. máj. 25.

MDK

Konecsni, grafikus

a magyar grafika és könvmüvészet kiállitásán szerepel.

Dr.Ujlaky Andor: A magyar müvészet nagy bemutatkozása Milanoban. -Milano.VII. nagy Nemzetközi Iparmüvészeti kiáll. Nemzeti Ujság. 1940.III.24.

MDK

Konecsni

Asztalos S: Megjegyzések a képzőmüv. vitához.
Magy.Nemz. 1952. máj. 25. 5 l.

Konecsni, Jenő 1704

Tanítója volt a főiskolán Kondor Lajos grafikusnak.

Hács György: Akikkel most ismerkedünk

Népszabadság. Bp. 1968. május 19. 8.1

Konecsni MDK

"élménytágité, merészen ujszerü müvei" Az Irodalmi Muzeum kiállitásán.

Artner Tivadar: Igazi modern Illusztrációkat!

Esti Hirlap. 1958. IX. 25. /III. 225. /

Konecsni

MDK

A moszkvai kiállításon /1958 dec/ kiállitják

Kádár-Konecsni "Vihar előtt" c.
Dózsa-kompozicióját.

Dersi Tamás: Tizenkét ország 4000 műve a moszkvai kiállitáson.

Esti Hirlap . 1958. okt. 1o;

M.D.K.

Konecsni

Molnár C., Gebhardt-Gönczi, Szücs Pál, Macskássy és Mallász nevét emliti Bauer Jenő, a plakátmüvészettel foglalkozó cikkében az 1935-ös évek körül felnőtt uj festőgeneráció müvészetével kapcsolatban, mint akik "festőibb, költőibb felfogást" visznek "a leegyszerüsitett idomok geometrikus világába".

Bauer Jenő: A nagyváros kulisszái.
Szinház és Mozi. Bp. 1949. junius 8. II. évf.
23. sz. 10-11. ś 1.

Klonecsni, festő ☐ D4

Művei mai fejlődésünket tükrözik.

Bencze Gyula: A Magyar Képzőművészek Szövetsége-
nek Közgyűlése elé S. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. febr. 13.

Fénykép — Milgné.

Képzőművészeti Főiskola: 288 ltr.

Koncesny-vszkály a Főiskolán. Grafikai problémákkal ismerkednek meg a növendékek.

Fénykép
Magyar Foto (jelz. Barkal Ferenc)

Negatio nincs.

Konecsni – Kádár

Dózsa seregének átkelése a Tiszán

Séla a II. magyar képzőművészeti kiállításon

Nők Lapja Budapest 1951. nov. 7.

Konecsni -Kádár M.N.K.

Vihar előtt c. képét restaurálták

Csengeryné Nagy Zsuzsa: A Magyar Nemzeti Galéria az 1960-1961-es évben 159.l.

A Magyar Nemzeti Galéria Közleményei IV. sz. Bp. 1963

M.D.K

Skonecsni György
grafikus

Verádó plakát-tablója
szerepelt a tárlaton.

Bauer Jenő: 5. Magyar-Plakát kiállítás
Művészet, 1967. március - 38 kap

Konecsni György

Festő.

Bp.. ~~[illegible]~~ Keselyű utca 4.

International Directory of Arts. 8th Ed. 1965/1966. I. /Ed.: H. Rauschenbusch/, Berlin, ~~[illegible]~~ é.n. Deutsche Zentraldruckerei AG. 1004 l., ill. 706.1

Konecsni György

a Képzőművészeti Főiskolán
Kass János tanára volt

Fehete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966. 334 l 147 l.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György út 41.

Konecsni György

tanítványa a budapesti Képzőművészeti Főiskolán, Csohány Kálmán.

Fehete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966. 334 p

60 l.

MDK

Konecsni György, grafikus

Rajz:

Repr.

Konecsni György: rajza

M. 6.

Népszabadság, Bp. 1969. okt. 12

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

M.D.K.

Konecsni György

Grafikus

Folozatason a geometrikus szerkesztés felé tentál, az elvont foltok és geometrikus vonal és térhatásokat mutatja, az „Allalkorli zebrás plakát", és a Gyümüvek bróznberhége is.

Bauer Jenő: Konecsni György hi állítása

Művészet, 1969. junius – 44 lap

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Konecsni György

grafikus

M.DY

A kongresszusi és mozgalmi plakátok kedvelt témahőreher tartoznak, szindarabok és kiállítások számára is készít plakátokat a művész

Bauer Jenő: Konecsni György kiállítása
Művészet, 1969. junius - 44 lap.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Kosztolányi
festő

MDL

Legújabb munkáiból rendezett kiállítást június-ban a gyulai Erkel Ferenc Múzeumban.

— : —

Művészet, 1969. június — 2 lap

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Konecsni György

M.D.K.

Grafikus

"Bánk bán illusztrációi"

(repro)

Bauer Jenő: Konecsni György kiállítása

Művészet, 1969. június – 44 lap.

Konecsni György
grafikus

M.D.K

A Múcsarnokban volt kiállítása
az 1930 óta készült plakátjaiból
és grafikai műveiből.

Bauer Jenő: Konecsni György kiállítása
Műcsarnok, 1969. junius – 44 kap

Konecsni György
grafikus

M.D.K.

A Főiskolán Lieber Erő a mestere
volt

Bauer Jenő: Krónika
Művészet, 1969. május – 44 lap.

Konecsni György

A hűvösvölgyben

Ziállítása nyílt

Magyar Nemzet 1968 XII. 1

M.D.Y

Konecsni György

grafikus

Monumentalitásának a Bánk bán
díszkiadásához készült, komor tör-
ténelmi illusztrációja jó bizonyíték.

Bauer Jenő: Konecsni György kiállítása
Művészet, 1969. június – 44 lap

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Konecsni György

Grafikus

M D.V.

Igen szellemesek napfár illusztrációi.
Ötletgazdagok hanglemezborítótasak-
jai. Nagy szkeni mozaikterveket készet.

Bauer Jenő: Konecsni György kiállítása
Művészet, 1969. junius ~ 44 lap.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Konecsni György

grafikus

M.D.K.

Művészetében alkalmazza a collage, montage, fotoapplikáció technikát, valamint a csurgatott román cfesték hatását.

Bauer Jenő: Konecsni György kiállítása
Művészet, 1969. június – 44 kap.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

M.D.F

Konecsni György
Grafikus

A második világháború utáni nagy hatású békeplakátokkal vonja magára a figyelmet.

Bauer Jenő: Konecsni György kiállítása
Művészet, 1969. június - 44 lap.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Konecsni György
festő

M.D.V.

1930-táján készült plakátjai
emlékeretesek

Bauer Jenő: Bortnyik Sándor műveinek hiálltása..
Művészet, 1969. junius - 19 lap.

MDK

Konecsni György, grafikus

Rajz:

Rajz

Konecsni György: rajza

9.

Népszabadság Bp. 1969. júl. 27.

Konecsni György

vője

Magyar Nemzet 1968. máj. 5. 9.o.

Koncesni György grafikus

Kossuth díjas. A hűszarnak ban

kiáhítása – nyílt.

Magyar Hirlap 1968 XI. 27

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Konecsni György

Baird-bán illustrációi megjelentek a képirodalminál.
18 lap

H. Gy: Konecsni György Baird bán illustrációi

Dolgozó Nemzet 1968. ápr. 13. 4.o.

Konecsni György

Kossuth díjas. A Münchner bon grafikai

Kiállítása nyílt

Magyar Hírlap 1968 XI. 26

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György út 41.

MDK

Konecsni György, grafikus

Rajz: Repa.

Konecsni György: rajza

9.

Népszabadság, Bp. 1969. júl. 19.

M.D.4

Konecsni György
Grafikus

A kiállításán bemutatott plakat
jaiért és képanyagáért nivó
díjat kapott.

—:—

Művészet, 1969. május — 47 lap.

Konecsni György

Született 1908-ban. Festő. Kétszeres Kossuth díjas. A Budapesti Képzőművészeti Főiskola tanára. Plakát tervező.

Fehete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966

3341 1651.

Konesni György

tanítványa a budapesti Képzőművé-
szeti Főiskolán Ernyei Sándor.

Fekete Márton: Prominent Hunga-
rians Home and Abroad, München,
1966. 334 l. 81.

Konecsni György

érdemes művén vajza

Magyar Nemzet 1968- ápr. 4. 1.o.

Konecsni György

· Kossuth díjas festőművént festői és grafikusi tevékenységéért a Magyar Népköztársaság érdemes művésze címmel tüntették ki.

Új kiváló és érdemes művének
Magyar Nemzet 1968. ápr. 4. 10. o.

Konecsni György festő M.D.K.

Müve restaurálva.

Rákóczi és Esze Tamás találkozása

Csenkeryné Nagy Zsuzsa: a MNG az 1959-es évben 200.l.
A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA KÖZLEMÉNYEI III. Bp. 1961.

Konecsni György

Szerepel az alábbi tárlaton
Nyíregyházán

Dr. Telepy Katalin: Benczúrtól
napjainkig

Kelet Magyarország 1969 V-9

Konecsni György

festő- és grafikusművén érdemes művén lett.

Illusztrációi a Bánk bánhoz most jelennek meg.

(p.g.): Képzőművének

Magyar Nemzet 1968. ápr. 4. 11.o.

Koncesni György

grafikája szerepel a
„Fiatal hárcius" c. albumban

N. N.: Fiatal hárcius

Esti Hirlap 1969 III. 13

Koncesni György

grafikája szerepel a
„Fiatal hárcius" c. albumban

Magyar Nemzet 1969 III. 15

MDK

Konecsni György, festő

Rajz:

Repr.

Konecsni György: Rajza 8

Népszabadság, Bp. 1969. jún. 28.

M.D.!

Honecsni György
grafikus

A Magyar Képzőművészek Szövetsége-
nek közgyűlése az alkalmazott-gra-
fika szakosztály választmányi tag-
jává választotta.

A Magyar Képzőművészek Szövetségének közgyűlése
Művészet, 1969. március – 18 lap.

Konecsni György
festő

MDL

„Jelentheris a Vörös Hadseregbe"
(repro)

Budai Timót: A grafika a forradalomért
Művészet, 1969. március – 28 lap.

MDK

Konecsni György, grafikus

Rajz.

Kép.

-: Konecsni György rajza 9.

Népszabadság, Bp. 1969. máj. 25.

MDK

Konecsni György, festő

Beszélgetés keretében mutatta be a Tanácskőtársaság plakát művészetét a tévé nézőinek.

(bársony): Tv – notesz 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. márc. 10.

MDK

Konecsni György grafikus

Plakátjaiért művdíjat kapott.

-:Képző- és iparművészeti művdíjak 12.

Népszabadság, Bp. 1969. ápr. 13.

Konecsni György
festő-grafikus

MDK

A harmincas években Konecsni megujítja a magyar plakátmüvészetet. Idegenforgalmi és árúčehk plakatjai a hot leghiemelbedőlb reklámgrafikái.

P. Brestyánszky Ilona: Szárevés az Athenaeum.
Művészet, 1969. március – 6 lap

Konecsni György

Kiállítása van a Műcsarnokban

Magyar Nemzet 1968 XII. 8

Konecsni György

Oelmacher Anna: Október a plakát művészetben. Kiállítás a képbadsereg tisztiházának nyári helyiségében.

Magyar Nemzet, 1967. X. 19. 4. o.

M.D.Y.

Konecsni György
festő - plakátművész

Sajátos erű plakátművészet meg-
szerentője.

Pomeczky Géza: Konecsni igazi műfaja
Élet és Irodalom, 1968. nov. 16 - 8 lap

M.D.V

Konecsni György
festő

Valamikor a Dózsa képével
vált hiressé amit Kadár
Györggyel közösen festett

Pomaczky Géza: Konecsni igazi műfaja
Élet és Irodalom, 1968. nov. 16 - 8 kep

Konecsni György

Plakátjai:

Budapest industrial fair. ...V.19 -29. Bp.1961.
100x68 cm.
Ábrázolva: Földgömb felett stilizált Mercur-fej, lent egy kalapács.

Budapesti Ipari Vásár. V. 18 - 28. Bp.1962.
41x28 cm.

Az 1961. és 62.évi grafikai plakátok és metszetek. /összeállitotta: Munkácsi Piroska/ O.Sz.K. kiadványai Bp.1965. III. 1.

MDK

Konecsni György, festő, grafikus

A Műcsarnokban nyílt meg kiállítása.

–: Két új kiállítás Budapesten 13

Népszabadság Bp. 1968. nov. 10.

MDK

Konecsni György, festő

Nov. 10-én kiállítása nyílik meg a Műcsarnokban.

– : Két kiállítás

2

ESTI HIRLAP, Pa. 1968 nov. 6

MDK

Konecsni György, festő

Megjelent az ünnepségen.

–: Munkácsy-emlékest Moszkvában 7

Népszabadság. Br. 1969 [illegible] 21.

Konecsni György Kossuth díjas grafikai kiállítása van a hűvsarnokban

Magyar Hirlap 1968 XI. 22 11 old.

Konecsni György

Vihar előtt c. képe az 1952-es
Magy. Képz. Kiáll.-on
(Társalrotó: Kádár J.) (foto)

Budapest tíz éve. 1945-55. Kiadja
a Bp. Városi Tanács Népmův. Out.
Bp. 1955 - nincs

Budapest Két éve. 1945-55
Kiadja a Bp. Városi Tanács
Népműv. Osztálya.

Konecsni György

illusztrációja Katona: Bánk bán-
jához.

Vasárnapi Körpszemle
Magyar Nemzet, 1967. VIII. 6. 13. o.

Konecsni György

· festő

Konecsnit 1932-ben az "állami és társadalmi rend ellen" elkövelett felforgatás" vétsége ~~miatt~~ börtönbe zárták. Itthon így nem számíthatott siker-re.

Szamosi Ferenc: Konecsni György.

Művészet, 1972.augusztus - 21.oldal

Konecsni György
festő

Konecsni munkásságának elismerését a Köztársasági Érdemérem arany fokozata, a Munka érdemrend és a hetszer elnyert Kossuth-díj jelzi.

Szamosi Ferenc: Konecsni György.
Müvészet, 1972.augusztus - 21.oldal

Konecsni György
festő

Az alkalmazott grafikai Tanszék professzora lesz előbb az Iparmüvészeti, majd a Képzőmüvészeti Főiskolán.

Szamosi Ferenc: Konecsni György.
Müvészet,1972.augusztus - 21.oldal

Konecsni György
festő

Konecsni 1934-ben először, 1936-ban másodszor nyerte el a rangos Fund-szerleget, 1937-ben a Párisi Világkiállításon Gr and Prix-vel tüntették ki.

Szamosi Ferenc: Konecsni György.
Müvészet, 1972. augusztus - 21. oldal

Konecsni György
festő-

Bánk bán illusztrációit készítette.
1947-1948-ban politikai plakátokat csinált. 1953-54 től közel
10 esztendőig nem festett plakatot.

Szamosi Ferenc: Konecsni György.
Művészet, 1972. augusztus – 21. oldal.

Konecsni György

Az 1952-ben létrehozott Honvéd Képzőművész stúdió tagja volt a művész.

Kárpáti György: Hivatára katonafertő.

Lobogó, 1974. febr. 6.

M.N.M.

Konecsni György

"Ujjáépitès" általánss forgalmu 15 cimletes bélyegsorozat bélyegképének terve. 1945. repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája. Bp. 1967. 151.l.

M.N.M.

Konecsni György

" Köztársaság" 2 cimletből álló bélyegsorozat bélyegképének terve, 1946. repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája, Bp. 1967. 192-193.l.

M.D.K.

Konecsni György

"Lovasfutár" általános forgalmu 13 értékből álló bályegsorozat bélyegképének terve. 1946. repr.

Rákosdi László: A magyar bélyegek monográfiája. Bp. 1967. 195-195.l.

Konecsni György
festő

M.D.K.

Nem vett részt a tárlaton.

D. Fehér Ismsa: A X. Magyar Képzőművészeti Kiállításról
Művészet, 1965. november - 28 lap

Konecsni György. festő

35.)

A felszabadulás után készült tanácsköztársasági vonatkozású munkái:
„1919. május 1. I. lap. Papír, rézkarc
29.5 x 38.5 cm Sz. 59.59. 142 old.

Gerelyes Ede: A Legújabbkori Történeti Múzeum tanácsköztársasági gyüjteménye. 131.o.

Legújabbkori Tört.Múz.Évkönyve.II.évf.1960.Bpers,1961.
Franklin Nyomda.Bp.

Konecsni-Kling, grafikusok

XVIII. Plakát. "Hungary" /1935/. Fekete repr. 66.o.

Kiss Sándor: Magyar plakátművészet a két világháború között. 18.o.

Legújabbkori Történeti Múz. Évkönyve. II. 1960. Bpest. 1961. Franklin Nyomda. Bp.

Fery-Konecsni, grafikusok

XVII. Plakát. "Hortobágy" k /1936/. Fekete repr. 66.o.

Kiss Sándor: Magyar plakátművészet a két világháború között. 18.o.

Legújabbkori Történeti Múz. Évkönyve. II. 1960. Bpest. 1961. Franklin Nyomda. Bp.

Konecsni György, grafikus

XV. Plakát. "Gáz fűt és hűt"./1935/. Fekete repr. 66.o.

Kiss Sándor: Magyar plakátművészet a két világháború között. 18.o.

Legújabbkori történeti Műv. Évkönyve. II. 1960. Bpest. 1961. Franklin Nyomda. Bp.

Konecsni György MDK

A kenyér itt kezdődik, repr.

Műcsarnok 1960. Magyar plakát-történeti kiáll.

Konecsni György MDK

Gáz füt és hüt, repr.

Mücsarnok 1960. Magyar plakát-történeti kiáll.

Konecsni György MDK

Szabad Nép, repr.

Műcsarnok 1960. Magyar plakát-történeti kiáll.

Kling György- Konecsni György

Hungary, 1935

Miscarnok 1960. Magyar plakát-történeti kiáll.

Konecsni György - Kling György

MDK

Hungary, 1935

Műcsarnok 1960. Magyar plakát-történeti kiáll.

Konecsni György MDK

Éljen a Népfront, 1953

Globus a jó konzerv, é.n.

Éljen november 7, 1951

Dózsa György, szénházplakát, 1958

Galilei,é.n.

Mücsarnok 1960.Magyar plakát-történeti kiáll.

Konecsni György MDK

Szabad Nép, 1951

Jó könyvvel, tudással a békéért, 1950.

A magad hasznára, 1950

Éljen augusztus 20, 1951

Mücsarnok 1960. Magyar plakát-történeti kiáll.

Konecsni György

Szabad Nép a dolgozók legjobb ujságja, 1950.

A szocialista neveléséért...1948

A szervezett dolgozók, 1948

X.Nyári Főiskolai Világbajnokság,1949

Miscarnok 1960.Magyar lakáit-történeti kiáll.

Konecsni György MDK

Több kenyerért, jobb életért...1947

A tettek pártja a Magyar Kommunista Párt, 1947

A Dolgozók Városa - Kiállitás, 1948

Országos Mezőgazdasági Kiállitás, 1948

Műcsarnok 1960. Magyar plakát-történeti kiáll.

Konecsni György MDK

A Magyar Kommunista Párt 3 éves terve, 1947

Felszabadulási Emlékkiállitás, 1947

Kaméliás hölgy, 1947

A parasztifjuságot is várja a MADISZ, 1947?

Mücsarnok 1960. Magyar plakát-történeti kiáll.

Konecsni György MDK

És mégis lesz kenyér, 1945

Igy nyugodtan mehetünk a vásárba, 1946

Megszünt a csere, itt a forint, 1946

Szebb karácsonyt!, 1947

Mücsarnok 196o.Magyar plakát-történeti kiáll.

Konecsni György

Moderne Ungarische Kunst, 1942

Állatkert, 1943

Helyezze pénzét buzakötvényebe, 1944

A kenyér itt kezdődik, 1945

Miesarnok 1960. Magyar plakát-történeti kiáll.

Konecsni György

MDK

Ungarn, 1940.

A magyar bornak nincsen párja, 1940?

Budapesti Nemzetközi Vásár, 1941

Mezőgazdasági Muzeum, 1941

Műcsarnok 1960. Magyar plakát-történeti kiáll.

Konecsni György MDK

Senator cigarettapapir és hüvely,1935

Budapest - Spa.Ville D'Eaux 1935

Gáz füt és hüt,1937

Ungarn,1935

Balilla, 194o.

Mücsarnok 196o.Magyar plakát-történeti kiáll.
Ungarn,194o

Konecsni György - Fery Antal MDK

Hungary - Hortobágy, 1936

Wegry, 1936

Műcsarnok 1960. Magyar plakát-történeti kiáll.

10) Konecsni Emőrfy
fejtő, trafikus

a veradást népszerűsítő plakátokból;
Trioxazin-sorozatot is készít

Dr. Lánczi Sándor: Konecsni Em. plakát-
műrénete
Ékt és Tud. XXIII. 1968. VIII. 2. 31. n. 1464.

3) Konecsni György

„Hamlet" Repr.

„A csalódol egészségéért" Repr.

Ú, Írás, Bp. 1970. IV. 112–113.

2) Koinenni quōque

festö, gratilus

„Siess, adj, segíts" Repr.

„Több kenyérért, jobb életért ..." Repr

„Építs" Repr.

„Gáz" Repr.

„Budapester Industriemesse" Repr.

„Soha többé" Repr.

Új Írás, Bp. 1970. IV 112–113

1) Konecsni György

festő, grafikus

„Még mindig" Repr.

„A kenyér itt kezdődik" Repr.

„És mégis lesz kenyér" Repr.

„Dobolok, dobolok..." Repr.

„A tettek pártja a Magyar kommunista Párt" Repr.

Ú; Írás, Bp. 1970. IV. Dovitó, 112-113.

Koncsni György grafikus

Rakátkiállításáért

Nívódíjat kapott

MTI Könyvtár 1969 IV. 12

Konecsni György 1

Kakaspasta plakátja emlitve

„Konecsni Gy. Viallitása a Mücsarnolban"

Magyar Nemzet 1968 nov 16

Konecsni György

2

„Gáz fűt és hűt" c.

Tompozíciója emlitve.

„Konecsni György Ziállitása a Műcsarnokban"

Magyar Nemzet 1968 nov 16.

Konecsni György

2 példát

(Látogatóban Konecsni Györgynél – Rideg Gábor)

Magyar Hírlap, 1968 november 10 . 10 l.

Konecsni György

plakátjairól beszélget a festővel Rideg Gábor egy interjú keretében. („A plakátnak az is kötelessége, hogy mindig esztétikai élményt is adjon"). Az interjú a Művelődési Konecsni jubileumi kiállítása alkalmából íródott.

Látogatóban Konecsni Györgynél. (Rideg Gábor)

Magyar Hírlap, 1968 november 10. 10.

Konecsni György

repr.

(Modalom - Művészet)

Magyar Hírlap, 1968 november 24. 11. l

Konecsni György

„Minden dolgozó pártja a
Magyar Kommunista Párt"
Fáklya Rt. 1945 68/99 cm

10. reprodukció

Politikai plakátok 1945-48
Bp. Kossuth Könyvkiadó 1970

Konecsni György

„A Zemyér itt Zerdődil"
Magyar Kommunista Párt
Szikra Rt. 1945 60/88 cm.

– 17. reprodukció –

Politikai plakátok 1945-48
Bp. Kossuth Kiadó 1970

Konecsni György

„A tettek pártja a Magyar Kommunista Párt"

Szikra Rt 1947 68/99 cm.

– 36. reprodukció –

Politikai plakátok 1945-48
Bp. Kossuth 1970

Konecsni György

„Több Lengyérért, jobb életért Küzd a Magyar Kommunista Párt"
Szikra Rt, 1947 58/84 cm

– 41. reprodukció –

Politikai plakátok 1945-48
Bp. Kossuth 1970

Konecsni György

„A munkásság pártja, a nép pártja, a nemzet pártja a Magyar Kommunista Párt"

Klösz Gy. és Fia Rt. 1947 58/84 cm

– 37. reprodukció –

Politikai plakátok 1945–48
Bp. Kossuth 1970

Konecsni György

emblématerv (repr.)

Embléma tervek kiállítása 1969. Kiáll. zat.
Bev.: Ernyei Sándor

Konecsni

Említve

Frank János: Illusztrálta Reich Kárely

Könyvtájékoztató, Bs. 1970. sep.

Konecsni György

Zaba Tibornak mestere volt.

„9" Szombathely 69. Savaria Mus. Kiállítási katalógus
Bev.: Tasnádi Attila Bp. 1969.

Komecsni György

Részt vett a Kulturális Kapcsolatok kiállítóhelyiségében Csomagolásesztétika címmel rendezett kiállításon.

Ernyei Gyula: Csomagolásesztétika. — Ipari Művészet, 1967. 2. sz., 74. l.

Domecspi György

lapjai a megrendezett kiállításon lát-
ható magyar anyag jelentős alkotásai
közé sorolhatók.

Bauer Jenő": 50. Október a plakátmű-
vészetben. „Művészet" folyóirat, Budapest, 1968.
febr. 2. p. 31.

Konecsni György

a politikai plakát egyik legképesebb művelője.

Bauer Jenő": 50. Október a plakát

művészetben „Művészet" folyóirat, Bpest,

1968. febr. 2. p. 31 l.

Konecsni

Reich Kávely mestere volt

Reich Kávelynál (Frank János)
Élet és tudomány, Tpr. 1970. aug. 22.

Koncsni György

Közölt műve, fekete-fehér reprodukció: „Plakátterv."

Bauer Jenő: 50. Október a plakátmű-vészetben. „Művészet" folyóirat, Budapest, 1968. febr. 2. sz.

34 f

Konecsni György

Említve

Dr. Tóth Ervin: Kass János Diállítása

Hajdu-Bihari Napló, 1970. sep. 20.

5. l.

Konecsni György

festő.

A Vörösberényben meghlepedett
művészek közé tartozott a téli
meghalt Konecsni György is.

Heitler László: Grafikus a Balatonnál.
MÜVÉSZET, 1970.augusztus - 34. lap

Konecsni György
fs. tő

Kossuth díjas, érdemes művén.

Új műv. díjasok
Dunántúli Napló 1968 IV. 4. 9.

MDK

Konecsni György, festő, grafikus

Halála előtt egy 60 lapból álló sorozaton dolgozott. A magyar nyelv történetét örökítette volna meg. (Egy réne készült csak el.) Hátrahagyott egy másik – rossz kedvében rajzolt sorozatot is. Ezekből könyv lesz: készülnek a fotoreprodukciók.

N. B.: A grafikus hagyatéka ?

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. nov. 20.

Konecsni György, festő
grafikus

MDK

A Kult. Kapcsolatok Intézetében kiállítást rendezett Konecsni György műveiből „A magyar nyelv története" címmel.

A katalógus címlapja: Repe.

— : (— művek — grafika —) 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. dec.

MDK

Konecsni György grafikus

Emlékkiállítása nyílt meg
a Kult. Kapcsolatok Intézetében.
(A magyar metsi története c. grafikai
sorozat látható.)

– : Kulturális hírek 7.

Népszabadság, Bp. 1970. dec. 5.

Konecsni György

A legnagyobb hatású magyar plakátművész volt, az 50-es évektől kezdve főleg történeti tematikájú képeivel szerepelt. Legújabban dekoratív faliképeket, mozaikot, sgrafittót készít szürrealisztikus és non-figuratív stílusú képek mellett.

Nemeth Lajos: Modern magyar [illegible], Corvin 1968

131. l.

Konecsni György

„És megirlesz kenyék" és
„A tettek pártja a magyar
Kommunista Párt"; „1918 október"
„Május elseje" c. plakátja (emb.)
szerepel az alábbi tárlatom

(fehete): 25 év politikai plakátjai
a KKI Liánító termében

Magyar Nemzet 1970 IV. 14

Koncesni György
jezsö
Móre Mihály tanítója volt.

Simon Zoltán: A hátványtól a lényegig
Alföld, 1970. 5. 76-79.

Konecsni György MDK

Bányászok, olf.

Mücsarnok 1957 Tavaszi tárlat

Konecsni György

Az állomás falrépeinek egy részét lemikelee.

Dr. Fitz J. – Csanád L. – Papp Ti, Szétes/Chesvás, Bp. 1966.

52

Konecsni György
festő

A Képzőművészeti Főiskolán
Dawas Aipád mestere volt.

Frank János: Dawas Aipádnál.
Élet és Irodalom, 1967. aug 5. - 8 lap

MDK

Konecsni György, grafikus

Szerepel a kultur. plakát-kiállítá-
son

— : A Danuvia Gorkij műv. házban

2.

ESTI HIRLAP Bp. 1967. ápr. 10.

Konecsni György, grafikus

XVI. Plakát. "Balaton"./1938/. Fekete repr. 66.o.

Kiss Sándor: Magyar plakátművészet a két világháború között. 18.o.

Legújabbkori Történeti Múz. Évkönyve. II. 1960. Bpest. 1961. Franklin Nyomda. Bp.

Konecsni-Fery, grafikusok

XVII. Plakát. "Hortobágy" 1936/. Fekete repr. 66.o.

Kiss Sándor: Magyar plakátművészet a két világháború között. 18.o.

Legújabbkori történeti Múz. Évkönyve. II. 1960. Bpest. 1961. Franklin Nyomda. Bp.

Konecsni György.

A földalatti gyorsvasút állomásépületei lépcsőcsarnokába két darab fresko kerül, melyet művével megpályázott.

Magyar Nemzet, 1951. aug. 9.

Konecsni György

Az operatőr Czóbel Anna, Zsigmondi Borissal most képzőművészeti, ismeretterjesztő filmet csinál. A festőkről egész sorozatot készítettek, a művészről készült filmet már bemutatták.

Bácskai László: Operatőr: Czóbel Anna.
Tükör, 1977. jún. 17.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Budapesti Rundschau

1969 JAN 24

INDUSTRIE, KUNST UND WERBUNG

Der Laie kann angesichts eines Kollimators oder Szintillators bestenfalls feststellen, daß so ein Gerät auch schön sein kann. Anders steht es um — beispielsweise — einen zahnärztlichen Ordinationsstuhl. Ich fürchte, ich würde mich in einen solchen auch dann nicht mit einem angenehmeren Gefühl hineinsetzen, wenn sein Design das Vollkommenste auf Erden wäre, denn ich weiß, daß die zahnärztliche Behandlung im formschönen und gestümperten Stuhl gleich weh tut (oder nicht weh tut). Ein formschöner Stuhl dürfte allenfalls den Vorteil haben, daß er trotz seiner nüchternen Assistenz meiner Zahnschmerzen wenigstens meinen Augen wohltut.

Wie steht es aber mit den Maschinen, Einrichtungen, Objekten unserer Alltagszivilisation und -kultur, mit denen wir am Arbeitsplatz und daheim viel zusammen sind, mit denen wir sozusagen zusammenleben?

Design '68, die Ausstellung in der Budapester Kunsthalle, zeigt derartige industrieästhetische Studien.

Grafik von György Konecsni

Man versucht eine Anwort auf die Frage zu finden, wann eine Form schön ist, was man dazu braucht, um einen Fernsehapparat oder ein Tonbandgerät auch mit den Augen schätzen zu können.

Und diese Ausstellung beweist, daß die ungarischen Kreatoren der äußeren Gestaltung solcher Objekte getrost aus der funktionellen und sachlichen Stil- und Ideenwelt des Bauhaus-Kreises schöpfen. Was sie da zeigen, gewährt Einblick in die Seele der Konstruktion, sie komponieren ruhig-harmonische Linien- und Raumrhythmen. Die Apparate werden eingeschachtelt und eingebaut, in Formen, wo nur die Horizontale und die Vertikale und die Möglichkeiten des verarbeiteten Rohmaterials eine raumdynamische Spannung ergeben. Wir möchten hier die Namen von József Dániel, László Karmazsin und Bogdán Heinz erwähnen.

Und noch etwas:

Die Ausstellung zeigt, wie Pop-art die Objekte — auch die Gebrauchsgegenstände — sozusagen vor unseren Augen defetischisiert.

Die Dessinateure sind bestrebt, den Gegenständen, ob sie nun im Dienste der Kultur oder der Zivilisation stehen, wieder ihren ursprünglichen Rang zu verleihen. Sie wollen erreichen, daß das Leben mit den Gegenständen, die uns umgeben, nicht nur schlechthin erträglich sei, daß wir mit unseren Gebrauchsgegenständen in bester Freundschaft leben, ihre Gesellschaft genießen.

Ferner sahen wir auf der Ausstellung auch

Prospekte und Plakate, die für Maschinen oder Gebrauchsgegenstände werben.

Diese dürften aber nur so in aller Eile zusammengeklaubt worden sein: Sie vertreten keineswegs den üblichen, anspruchsvollen Standard, an den wir in der ungarischen angewandten Grafik gewöhnt sind. Außer dem Plakat von István Balogh, das zur Schau einlädt, fanden wir kaum eine einzige grafische Leistung, die der Erwähnung wert wäre.

Ferenc Szamosi

In memori
Rosa Luxemburg und

Vor fünfzig Jahren erlebte die deutsche Arbe wegung eine schicksalsschwere Wende: Die so mokratische Regierung warf mit Unterstützung der die revolutionäre Bewegung der deutschen Linkssozialisten, den Spartakus-Aufstand nieder. Die zwei Hauptpersönlichkeiten dieser Bewegung, Karl Liebknecht und Rosa Luxemburg, wurden von Freikorpsangehörigen ermordet. Rosa Luxemburg, eine hervorragende Persönlichkeit der Arbeiterbewegung, veröffentlichte zahlreiche bedeutende theoretische Arbeiten. Ihrer Tätigkeit gegen den imperialistischen Krieg wegen wurde sie mehrfach verhaftet. Im folgenden bringen wir Ausschnitte aus ihren „Briefen aus dem Gefängnis". Sie waren an die Gattin Karl Liebknechts gerichtet; da sie im Gefängnis geschrieben wurden, beschäftigen sie sich nicht viel und nicht unmittelbar mit politischen Fragen. Doch sind diese Briefe Dokumente der Persönlichkeit und der reichen Gefühlswelt dieser einzigartigen Frau. Rosa Luxemburgs Ansichten waren in einigem denen Lenins entgegengesetzt, der besonders jene Nationalitätenpolitik bemängelte, für die sich Rosa Luxemburg einsetzte (sie behauptete, es gäbe in der heutigen Welt keine Möglichkeit für nationale Befreiungskriege); Stalin tat Rosa Luxemburgs Wirken und Persönlichkeit einfach ab, so daß ihr Name unter den Großen der Arbeiterbewegung lange Zeit hindurch überhaupt nicht erwähnt wurde. Das jedoch ändert nichts an Rosa Luxemburgs Bedeutung; alle fortschrittlichen Menschen der Welt bewahren ihr Andenken mit tiefster Verehrung.

7

nich

der

kurze Bericht Marthas über Ihren Besuch bei Karl, wie Sie ihn hinter dem Gitter fanden und wie das auf Sie wirkte. Weshalb haben Sie mir das verschwiegen? Ich habe ein Anrecht, an allem, was Ihnen weh tut, teilzunehmen, und lasse meine Besitzrechte nicht kürzen! Die Sache hat mich übrigens lebhaft an mein erstes Wiedersehen mit den Geschwistern vor zehn Jahren in der Warschauer Zitadelle erinnert. Dort wird man in einem förmlichen Doppelkäfig aus Drahtgeflecht vorgeführt, d. h. ein kleiner Käfig steht frei in einem größeren, und durch das flimmernde Geflecht der beiden muß man sich unterhalten. Da es dazu just nach einem sechstägigen Hungerstreik war, war ich so

Käthe Kollwitz: Gedenkblatt für Karl Liebknecht, 1919

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR HIRLAP

Konecsni György

1021

Bélyegtervek kiállítása

Közismert, hogy honi grafikánk színvonala mennyivel magasabb, mint festészetünké. Erről nemcsak országos, csoportos és egyéni kiállítások alkalmával győződhettünk meg, hanem a könyv- és hanglemezborító, plakát- és csomagolástechnikai kiállításokon, s most legutóbb a bélyegtervek bemutatóján is.

Bélyegeinket világszerte a legjobbak közt tartják számon. Alakjuk, formájuk, színeik, rajzolataik méltán vívták ki a külföld elismerését. A magyar tervezők ötletei nyomán megvalósuló bélyegek értéke határainkon túl nemegyszer jóval magasabb az itthoninál, mint például a Szépművészeti Múzeum és a Nemzeti Galéria legszebb festményeit bemutató művészsorok esetében.

A Kulturális Kapcsolatok Intézetének Dorottya utcai kiállítótermében tizenegy grafikusművész állította ki terveit, elképzeléseit a bélyegekkel kapcsolatban. Közös jellemzőjük a kísérletező kedv, a szokványos megoldások kerülése. Egyébként többségükben beérkezett, megállapodott művészek, nem egy közülük főiskolai tanár. (Az újszerűségre való törekvés, a jó értelemben vett avantgarde tehát nem a fiatalok kiváltsága.) Végigtekintve a kiállított munkákon, jelentős eltéréseket találunk, még egy művész tevékenységén belül is.

Konecsni György Bánk bán sorozatát már plakátkiállításán is láthattuk. A bélyegformába való átfogalmazás lényegében megegyezik a könyvillusztrációkkal, megfelelő kicsinyítésben. A művész feleségével együtt olyan ötleteket is kidolgozott, amelyek különböző szín- és formavariációjukkal tanulmánysorozatnak is beillenek. *Máté András, Papp Gábor, Sinka Mátyás* egyetlen tervvel szerepelnek. Máté az op-art eredményeit használja fel, Sinka egy elképzelt eseményre tervezett bélyeget. Papp Gábor alapterve koncentrikus körökre épül. Ezt variálja úgy, hogy a négyes blokk adja ki a teljes kört. *Darvas Árpád* érdekes kísérletet tesz a szokványos bélyegszínek megváltoztatására. Ezt főképp a színek és formák újszerű egymásra hatásával éri el. *Balogh István* tanácsköztársasági bélyegterve a hagyományos és az újszerű elgondolásokat egyesíti, nemzetközi betűbélyegterve szellemes és magával ragadó. *Ernyei Sándor* tervei kész bélyegekként hatnak. Népi motívumokat egyesít szecessziós elemekkel — nem minden groteszk mellékíz nélkül. *Görög Lajos* szemet kápráztató és gyönyörködtető szín- és formavariációkat állított ki, *Zelenák Crescencia* pedig a betűt tette bélyegterveinek szinte egyetlen dekoratív elemévé. kulturáltan, finoman, sok ötletességgel. *Finta József* egyik tervével ahhoz a halasi csipkéket ábrázoló bélyegsorhoz kapcsolódik, melynek értékein ki is lehetett tapintani a dombornyomású ábrázolást. Finta mézeskalács-huszárral ismétli meg az ötletet. Remélhetően bélyeg lesz belőle. Az elsősorban karikatúráiról közismert *Hegedüs István* bravúros rajztudásával tűnik ki. Tervein ugyancsak jelentkezik a szecesszió, de ironikus felhanggal, mintegy idézőjelben.

Mindent összevetve, a kiállítás hasznos és tanulságos volt felmérésnek s a lehetőségek számbavételének egyaránt. Jó lenne, ha az illetékesek felfigyelnének rá, s nem hagynák kárba veszni az ötleteket, eredményeket.

K. A.

ALLÁS

Azonnal felveszünk

44 ÓRÁS MUNKAHÉTRE:

gyakorlott MÉRNÖKÖKET gyengeáramú gyártmányok fejlesztésére. Alkatrész gyártásban jártas, konstrukciós készséggel rendelkező GÉPÉSZ-MÉRNÖKÖKET, vagy TECHNIKUSOKAT technológusi munkakörbe. Terviránytásban jártas, programozói munkakörbe gyengeáramú GÉPÉSZ-MÉRNÖKÖT, vagy TECHNIKUST. ÜZEMGAZDASZI közgazdasági egyetemi végzettséggel (vagy mérnök közgazdász). ANYAG-GAZDÁLKODÓT, UTÓ-KALKULÁTORT, RAKTÁR-ROVANCSOLÓT. FIATAL ÉRETTSÉGIZETT NŐI MUNKAERŐT ÜZEMI ADMINISZTRÁTORNAK. GYORS- és GÉPÍRÓNŐKET. Hagy gyakorlattal rendelkező IDEGENÁRU és ALKATRÉSZ

Főv. KERAVILL V. felvesz raktári anyag- és árumozgatókat, 15. rinci telepére, Bp Arany János utca 10 116—591.

FELVESZÜNK

44 órás munkahétre:

KEZDŐ és GYAKORLOTT GYORS- és GÉPÍRÓKAT, CSAK GÉPÍRÓKAT, NYUGDÍJASOKAT IS, továbbá erősáramú kapcsolók és készülékek szerkesztésében jártas VILLAMOS-MÉRNÖKÖT és MŰSZAKI RAJZOLÓKAT. VASIPARI SZAKMÁVAL és GÉPIPARI TECHNIKUMI VÉGZETTSÉGGEL, 5—6 ÉVES GYAKORLATTAL RENDELKEZŐ NORMÁST, valamint FÉRFI és NŐI BETANÍTOTT és SEGÉD-MUNKÁSOKAT, 1, 2, 3 MŰSZAKRA és CSŐ-SZERELŐKET, GÉP-LAKATOST, SZERSZÁM- és SZÉRIA-ESZTER-GÁLYOSOKAT, MARÓSOKAT és REVOLVER ESZTERGAGÉP BEÁLLÍTÓT.

Jelentkezés: VBKM

Főv. K... felvesz ... üzletbe ... mű szak... delkezők ... V., Arany János utca 10 116—595.

SZÖVETKEZET KERES jó kereseti lehetőséggel, 44 órás munkahéttel SZÁMVITELI VEZETŐT, ANYAG-KÖNYVELŐT, GYORS- és GÉPÍRÓT megfelelő képesítéssel, lehetőleg szövetkezeti gyakorlattal, vasszakmában jártas ANYAG-BESZERZŐT, TAKARÍTÓNŐT, PORTAST.

Jelentkezés: ÓBUDAI GÉPI... KT... Budape... Bogdán...

A KISM... GÉP... 2. GYÁRE...

felv... ke...

MŰ... RAJZ... U... KALKU... AN... VIZS... MŰ... ADMIN... T...

TAKAR...

eladókat. Jelentkezés: Bp. VII., Damjanich u. 51. munkaügyi csoport.

VILLÉRT VÁLLALAT ALKALMAZ: kezdő és gyakorlott GYORS-GÉPÍRÓKAT, kezdő SZÁMVITELI DOLGOZÓKAT (közgazdasági technikumi érettségivel), TAKARÍTÓ és KONYHAI ALKALMAZOTTAT (teljes és részmunkaidővel), SEGÉD-MUNKÁSOKAT Budapestre. Minden második héten szabad szombat, jó közlekedési lehetőség. Ebéd: 4,40 forintért. Fizetés megegyezés szerint.

rendelkező számlázót könyvelőt, gépírót é... takarítónőket felvesz... Jelentkezés: IX. ker... Közraktár u. 32 II... em. Tel. 137—890/2... mellék.

Hűtőgépgyár Budapesti Gyáregysége, XIII., Löportár u. 9—13. azonnali belépéssel FELVESZ KÖZGAZDASÁGI TECHNI-KUSOKAT, gyakorlattal és kezdőket, forgalmi anyagkönyvelőt, általános adminisztrátori munkakörökbe, továbbá GÉPÍRÓKAT, NŐI RAKTÁRI KIADÓKAT, gyakorlattal rendelkező folyamatos leltározót. FELVESZÜNK továbbá ESZTERGÁLYOS, GÉPLAKATOS és villanyszerelő szakmunkásokat, betanításra férfi és női

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

TÜKÖR

1969 JAN. 71

KONECSNI PLAKÁTOK A MŰCSARNOKBAN

(Megjelent az 50. számban)

1021

A cikk szerzője méltatja Konecsni György plakátművészetét. Ebben megemlíti röviden a művész festői munkásságát. Nem volna teljes a kép a művészről, ha nem említenők meg bélyeggrafikai művészetét is. Hiszen az 1940. évi Művészbélyegsoron és Művészblokkon, az 1942. évi Királyok-sorozat (Szt. László, IV. Béla, Nagy Lajos), az 1946. évi Köztársasági Emlék-sorozat és az első forint-filléres bélyegsoron kívül még sok bélyegsor bélyegeinek rajza dicséri Konecsni György kisgrafikai művészetét.

NÉPAKARAT

A meleg kissé mérséklődik

Várható időjárás: változó felhőzet, többfelé, elsősorban a Dunántúlon eső, helyenként zivatar. Mérsékelt, időnként élénk délnyugati, nyugati szél. A meleg kissé mérséklődik. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán nyugaton 20—23, keleten 24—27 fok között. — A Duna vízállása kedd reggel Budapestnél 355 cm.

McCarthy súlyos beteg

McCarthy amerikai köztársasági párti szenátort vasárnap heveny májgyulladással a Bethesda haditengerészeti kórházba szállították. McCarthy állapota súlyos.

Május 6-án kezdik tárgyalni Eörsi István költő és társai bűnügyét

Beszámoltunk még februárban arról, hogy a Fővárosi Ügyészség elkészítette a vádiratot *Eörsi István* költő, *Angyal István* építésvezető, *Szabó Béla* tisztviselő, *Molnár Sándor* segédmunkás, *Horváth Sándorné* szül. *Tollasi Ilona* háztartásbeli és *dr. Káldor Veronika* orvos ellen, akik a Péterfy Sándor utcai kórházban novemberben röpcédulagyártó és terjesztő csoportot szerveztek. Horváthné ezenkívül részt vett a Divatcsarnok kifosztásában.

A Fővárosi Bíróság most kitűzte a tárgyalást az Angyal-csoport ügyében. A tárgyalás a Markó utcai bíróságon május 6-án reggel 8 órakor kezdődik.

LILA HAJ...

rseny magyar versenyzői

ugyanis már régóta divat a pasztell színek minden árnyalata: kék, lila, rózsaszín, zöld és a nálunk is ismert ezüst szín. A nemzetközi fodrászversenyeken a versenyzők nagy része már ilyen hajszínekkel indul. »Most már mi sem zárkózhatunk el a divatszínek átvételétől — mondják a versenyzők. — Budapesten különben már nyolc nő hord lila hajat.«

Fürst Árpád »virágfantáziát« és 1957-es hipermodern nappali frizurát készít, kolléga pedig a legújabb divatfrizurákat mutatja be. Mindkét magyar versenyző a mesterverseny legmagasabb osztályában indul, s mint zsűritag, velük utazik *Schadek Ferenc* kiváló fodrász is. A nemzetközi verseny keretében egyébként lebonyolítják a Német Demokratikus Köztársaság fodrászbajnokságát is. Bajnoki címet külföldi versenyző is nyerhet. E büszke cím megnyerésére igényt tart a két magyar is.

000 Bambi

MAGNETOFON, ZENEGÉP, T

Sok a szovjet sza

Látogassa a kultúrház televíziós adásait!

Ez a tábla díszeleg néhány napja a **Pamuttextilművek Művelődési Háza** bejáratán. Bent az egyik teremben pedig napról napra többen és többen ülik körül a pompás készüléket, a művelődési ház legújabb szerzeményét: egy hatalmas televíziós rádiót — a szovjet szakszervezetek ajándékát.

Egy hónappal ezelőtt érkezett Budapestre az a több vagonnyi ajándékküldemény — filmvetítőgépek, magnetofonok, zenegépek, villanygramofonok, táskagramofonok, zongorák, televíziós készülékek, gramofonlemezek —, melyet a szovjet szakszervezetek indítottak útnak a magyar dolgozóknak. A Szaktanács nemrég osztotta szét a közel kétmillió értékű kulturá[illegible] jutott [illegible]

AVASZI TÁRLAT

…rálóbizottság helyett négy …nűködött és minden mű… szabadon választhatta meg, melyikre bízza műve megítélését. Így biztosították minden irányzat és minden tehetség szabad érvényesülését. Ezért előzte meg olyan feszült várakozás a tárlat megnyitását szakmai körökben, és ez magyarázza azt a szokatlanul nagy érdeklődést, amely már a megnyitás első napjaiban *több mint 10 000 embert* vonzott a Műcsarnok falai közé.

A most megnyílt Tavaszi Tárlat — országos méreteinél fogva — részint pótolja ezt a hiányt, de egyúttal teljesen új jelenség képzőművészeti életünkben. Szakítva az elmúlt évek kialakult gyakorlatával, nem állami kezdeményezés, hanem maguknak az alkotó művészeknek öntevékenysége hívta életre, s *teret ad minden irányzatnak*, amely a felszínen vagy a felszín alatt az elmúlt nyolc-tíz évben a magyar képzőművészet eleven gyakorlata volt. Az eddig szokásos egyet-

A termeken áthaladó nézőt ugyancsak változatos látvány fogadja. A magyar és nemzetközi hagyományokhoz kapcsolódó alkotások mellett helyet kaptak itt az elvont művészet hívei és a másik véglet, a naturalisták is. A tarkaságot még fokozza, hogy az egyes irányzatokon belül sem egyöntetűek az alkotások és helyenként összemosódnak az irányzatok közötti határvonalak.

A kiállítás a szereplő művészek nagy száma ellenére sem nyújt hiánytalan képet a hazánkban folyó alkotómunka egészéről. Nincsenek kiállítva néhány olyan jeles művész alkotásai, mint *Kiss István, Pór Bertalan, Beck András* stb. Mások pedig jelentőségükhöz képest szerényen vannak képviselve (*Szőnyi István, Domanovszky Endre, Bernáth Aurél* stb.).

A kiállított anyag egészéből azonban szinte magától adódik néhány következtetés. Újszerűségét elsősorban *a már túléltnek vélt* irányzatok feléledése adja meg. Az *absztrakt* művészet, amely egy teljes termet megtölt, visszaszorítottsága idején nemcsak régi híveinek zömét tartotta meg (akiknek a törvényen kívüliség bizonyos erkölcsi bázist szolgáltatott), hanem amikor újra a felszínre jutott, új híveket is szerzett magának nem egy tehetséges fiatal művész személyében. Többek között ez a jelenség is beszédes bizonyítéka, hogy művészeti irányzatot nem lehet adminisztratív intézkedésekkel elfojtani. Életlehetőségét közönség-visszhangja biztosítja, s ha nem talál megértésre és pártolásra, elsorvad magától is.

A *naturalisták* szintén a visszaszorított irányzatok közé tartoztak, de műveiktől nem vonták meg teljesen a nyilvánosságot, mint az absztraktok esetében, és vásárlóközönségük is bőven akadt. Táboruk távolról sem mutat olyan egységes képet és legkiválóbb képviselői gyakran *felülemelkednek e stíluskategória korlátain.* Ami viszont a természet szenvtelen másolóit illeti, országos tárlaton először szerepelnek zárt csoportban az utóbbi években. Technikai mesterfogásaik a hozzá nem értőket elkápráztatják, de nem elégítik ki azt, akit nem vakít el a felszínes csillogás, a megtévesztésig hű kópia. A Tavaszi Tárlat annyiban tesz jó szolgálatot, hogy összehasonlítást enged a különböző irányzatok alkotásai között és ez az összevetés — ha rövidesen nem is — idővel bizonyosan meghozza majd a közérthető, de egyben mélyebb emberi tartalmat is hordozó művészeti irányok győzelmét.

Végeredményben, ami a szélsőséges irányzatok szabad érvényesülését illeti — a várakozástól eltérően —, nem szolgáltattak kiugró teljesítményeket, nem eredményeztek színvonal-emelkedést az elmúlt …ek tárlataihoz képest.

Míg az absztraktok és a naturalisták művészete az elmúlt évtizedek során úgyszólván változatlan maradt, addig az ún. *hagyományos irányzatoknál* — és képzőművészetünk jövője szempontjából elsősorban ezeknek van jelentőségük — *szembetűnő a változás.* A Tavaszi Tárlaton megnyilvánuló új hangjuk nem a legutóbbi hónapok eredménye, hanem egy három-négy évvel ezelőtt megindult tartalmi és formai átalakulás kiteljesedése. Természetesen voltak eddig — nem is kevesen —, akik egyéni átéléssel töltötték meg a kiválasztott témát, és stílusukat is egyéniségüknek megfelelően alakították ki. Ezek a művészek ma is töretlenül haladnak útjukon. De az alkotók többsége új utakat keres, ami formailag a festőknél oldottabb, festőibb előadást eredményez, a szobrászoknál pedig a kisplasztika előtérbe jutását. Régóta kiforrottnak hitt művészek váltottak hangot (pl. *Konecsni György, Ék Sándor*), és még gyakoribb jelenség ez a fiataloknál. Sokaknál jelent ez számottevő művészi fejlődést (pl. *Csernus Tibor, Sarkantyú Simon*). De az új kifejezési forma keresésének természetesen árnyoldalai is vannak. Egyesek csak új *epigonizmussal* cserélték fel a régit és vannak, akiknél a szabadabb, festőibb előadás őszintétlenül, nem annyira saját belső fejlődésük, mint inkább a »korszerűségre« való törekvés eredményeként hat. Végül pedig az, ami az egyes alkotók egyéni munkássága szempontjából esetleg új, az nem mindig új egyszersmind a művészeti élet egészére nézve, sőt egyes művészek megváltozott stílusa néha meglepően hasonlít egymáshoz.

A *kiállítás másik szembetűnő sajátossága a témaválasztás leszűkülése.* A csendélet, tájkép, intim hangulatú életkép és portré jogosultsága már régen nem vitatott, sőt az utóbbi években egyre nagyobb teret hódítottak. A patetikus pózokat, a nagyszabású, de belső tartalommal át nem fűtött témaválasztásokat sem kéri számon senki. A Tavaszi Tárlaton azonban csaknem kizárólagosságot nyertek a kisebb igényű, időtlenségbe burkolódzó alkotások. Bizonyos befelé fordulás jellemző szinte valamennyi műre.

A Tavaszi Tárlatot mégis biztató kezdetnek tekinthetjük, amely némely tekintetben visszalépés ugyan az elmúlt évek határozottabb arculatú megnyilvánulásaihoz mérve, de egészséges művészetpolitikai légkörben kiindulópontja lehet egy őszintébb, meggyőzőbb és ezért magasabb szinten álló képzőművészeti kibontakozásnak.

Havas Lujza

A TAVASZI TÁRLAT

Az évek óta hagyományossá vált nagy nemzeti kiállítás az elmúlt télen elmaradt. A most megnyílt Tavaszi Tárlat — országos méreteinél fogva — részint pótolja ezt a hiányt, de egyúttal teljesen új jelenség képzőművészeti életünkben. Szakítva az elmúlt évek kialakult gyakorlatával, nem állami kezdeményezés, hanem maguknak az alkotó művészeknek öntevékenysége hívta életre, s *teret ad minden irányzatnak*, amely a felszínen vagy a felszín alatt az elmúlt nyolc-tíz évben a magyar képzőművészet eleven gyakorlata volt. Az eddig szokásos egyetlen bírálóbizottság helyett négy zsüri működött és minden művész szabadon választhatta meg, melyikre bízza műve megítélését. Így biztosították minden irányzat és minden tehetség szabad érvényesülését. Ezért előzte meg olyan feszült várakozás a tárlat megnyitását szakmai körökben, és ez magyarázza azt a szokatlanul nagy érdeklődést, amely már a megnyitás első napjaiban *több mint 10 000 embert* vonzott a Műcsarnok falai közé.

A termeken áthaladó nézőt ugyancsak változatos látvány fogadja. A magyar és nemzetközi hagyományokhoz kapcsolódó alkotások mellett helyet kaptak itt az elvont művészet hívei és a másik véglet, a naturalisták is. A tarkaságot még fokozza, hogy az egyes irányzatokon belül sem egyöntetűek az alkotások és helyenként összemosódnak az irányzatok közötti határvonalak.

A kiállítás a szereplő művészek nagy száma ellenére sem nyújt hiánytalan képet a hazánkban folyó alkotómunka egészéről. Nincsenek kiállítva néhány olyan jeles művész alkotásai, mint *Kiss István, Pór Bertalan, Beck András* stb. Mások pedig jelentőségükhöz képest szerényen vannak képviselve (*Szőnyi István, Domanovszky Endre, Bernáth Aurél* stb.).

A kiállított anyag egészéből azonban szinte magától adódik néhány következtetés. Újszerűségét elsősorban *a már túléltnek vélt* irányzatok feléledése adja meg. Az *absztrakt* művészet, amely egy teljes termet megtölt, visszaszorítottsága idején nemcsak régi híveinek zömét tartotta meg (akiknek a törvényen kívüliség bizonyos erkölcsi bázist szolgáltatott), hanem amikor újra a felszínre jutott, új híveket is szerzett magának nem egy tehetséges fiatal művész személyében. Többek között ez a jelenség is beszédes bizonyítéka, hogy művészeti irányzatot nem lehet adminisztratív intézkedésekkel elfojtani. Életlehetőségét közönség-visszhangja biztosítja, s ha nem talál megértésre és pártolásra, elsorvad magától is.

A *naturalisták* szintén a visszaszorított irányzatok közé tartoztak, de műveiktől nem vonták meg teljesen a nyilvánosságot, mint az absztraktok esetében, és vásárlóközönségük is bőven akadt. Táboruk távolról sem mutat olyan egységes képet és legkiválóbb képviselői gyakran *felülemelkednek e stíluskategória korlátain.* Ami viszont a természet szenvtelen másolóit illeti, országos tárlaton először szerepelnek zárt csoportban az utóbbi években. Technikai mesterfogásaik a hozzá nem értőket elkápráztatják, de nem elégítik ki azt, akit nem vakít el a felszínes csillogás, a megtévesztésig hű kópia. A Tavaszi Tárlat annyiban tesz jó szolgálatot, hogy összehasonlítást enged a különböző irányzatok alkotásai között és ez az összevetés — ha rövidesen nem is — idővel bizonyosan meghozza majd a közérthető, de egyben mélyebb emberi tartalmat is hordozó művészeti irányok győzelmét.

Végeredményben, ami a szélsőséges irányzatok szabad érvényesülését illeti — a várakozástól eltérően —, nem szolgáltattak kiugró teljesítményeket, nem eredményeztek színvonal-emelkedést az elmúlt évek tárlataihoz képest.

Míg az absztraktok és a naturalisták művészete az elmúlt évtizedek során úgyszólván változatlan maradt, addig az ún. *hagyományos irányzatoknál* — és képzőművészetünk jövője szempontjából elsősorban ezeknek van jelentőségük — *szembetűnő a változás.* A Tavaszi Tárlaton megnyilvánuló új hangjuk nem a legutóbbi hónapok eredménye, hanem egy három-négy évvel ezelőtt megindult tartalmi és formai átalakulás kiteljesedése. Természetesen voltak eddig — nem is kevesen —, akik egyéni átéléssel töltötték meg a kiválasztott témát, és stílusukat is egyéniségüknek megfelelően alakították ki. Ezek a művészek ma is töretlenül haladnak útjukon. De az alkotók többsége új utakat keres, ami formailag a festőknél oldottabb, festőibb előadást eredményez, a szobrászoknál pedig a kisplasztika előtérbe jutását. Régóta kiforrottnak hitt művészek váltottak hangot (pl. *Konecsni György, Ék Sándor*), és még gyakoribb jelenség ez a fiataloknál. Sokaknál jelent ez számottevő művészi fejlődést (pl. *Csernus Tibor, Sarkantyú Simon*). De az új kifejezési forma keresésének természetesen árnyoldalai is vannak. Egyesek csak új *epigonizmussal* cserélték fel a régit és vannak, akiknél a szabadabb, festőibb előadás őszintétlenül, nem annyira saját belső fejlődésük, mint inkább a »korszerűségre« való törekvés eredményeként hat. Végül pedig az, ami az egyes alkotók egyéni munkássága szempontjából esetleg új, az nem mindig új egyszersmind a művészeti élet egészére nézve, sőt egyes művészek megváltozott stílusa néha meglepően hasonlít egymáshoz.

A *kiállítás másik szembetűnő sajátossága a témaválasztás leszűkülése.* A csendélet, tájkép, intim hangulatú életkép és portré jogosultsága már régen nem vitatott, sőt az utóbbi években egyre nagyobb teret hódítottak. A patetikus pózokat, a nagyszabású, de belső tartalommal át nem fűtött témaválasztásokat sem kéri számon senki. A Tavaszi Tárlaton azonban csaknem kizárólagosságot nyertek a kisebb igényű, időtlenségbe burkolódzó alkotások. Bizonyos befelé fordulás jellemző szinte valamennyi műre.

A Tavaszi Tárlatot mégis biztató kezdetnek tekinthetjük, amely némely tekintetben visszalépés ugyan az elmúlt évek határozottabb arculatú megnyilvánulásaihoz mérve, de egészséges művészetpolitikai légkörben kiindulópontja lehet egy őszintébb, meggyőzőbb és ezért magasabb szinten álló képzőművészeti kibontakozásnak.

Havas Lujza

NÉPAKARAT
1957 MÁJ 13
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, VIII., Blaha Lujza-tér 3
Telefon: 139-292

NÉPAKA...

A meleg kissé mérséklődik

Várható időjárás: változó felhőzet, többfelé, elsősorban a Dunántúlon eső, helyenként zivatar. Mérsékelt, időnként élénk délnyugati, nyugati szél. A meleg kissé mérséklődik. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán nyugaton 20—23, keleten 24—27 fok között. — A Duna vízállása kedd reggel Budapestnél 355 cm.

McCarthy súlyos beteg

McCarthy amerikai köztársasági párti szenátort vasárnap heveny májgyulladással a Bethesda haditengerészeti kórházba szállították. McCarthy állapota súlyos.

Május 6-án kezdik tárgyalni Eörsi István költő és társai bűnügyét

Beszámoltunk még februárban arról, hogy a Fővárosi Ügyészség elkészítette a vádiratot *Eörsi István* költő, *Angyal István* építésvezető, *Szabó Béla* tisztviselő, *Molnár Sándor* segédmunkás, *Horváth Sándorné* szül. *Tollasi Ilona* háztartásbeli és *dr. Káldor Veronika* orvos ellen, akik a Péterfy Sándor utcai kórházban novemberben röpcédulagyártó és terjesztő csoportot szerveztek. Horváthné ezenkívül részt vett a Divatcsarnok kifosztásában.

A Fővárosi Bíróság most kitűzte a tárgyalást az Angyal-csoport ügyében. A tárgyalás a Markó utcai bíróságon május 6-án reggel 8 órakor kezdődik.

LILA HAJ...

...rseny magyar versenyzői

ugyanis már régóta divat a pasztell színek minden árnyalata: kék, lila, rózsaszín, zöld és a nálunk is ismert ezüst szín. A nemzetközi fodrászversenyeken a versenyzők nagy része már ilyen hajszínekkel indul. »Most már mi sem zárkózhatunk el a divatszínek átvételétől — mondják a versenyzők. — Budapesten különben már nyolc nő hord lila hajat.«

Fürst Árpád »virágfantáziát« és 1957-es hipermodern nappali frizurát készít, kolléga pedig a legújabb divatfrizurákat mutatja be. Mindkét magyar versenyző a mesterverseny legmagasabb osztályában indul, s mint zsüritag, velük utazik *Schadek Ferenc* kiváló fodrász is. A nemzetközi verseny keretében egyébként lebonyolítják a Német Demokratikus Köztársaság fodrászbajnokságát is. Bajnoki címet külföldi versenyző is nyerhet. E büszke cím megnyerésére igényt tart a két magyar is.

000 Bambi

MAGNETOFON, ZENEGÉP, T

Sok a szovjet sza

Látogassa a kultúrház televíziós adásait!

Ez a tábla díszeleg néhány napja a **Pamuttextilművek Művelődési Háza** bejáratán. Bent az egyik teremben pedig napról napra többen és többen ülik körül a pompás készüléket, a művelődési ház legújabb szerzeményét: egy hatalmas televíziós rádiót — a szovjet szakszervezetek ajándékát.

Egy hónappal ezelőtt érkezett Budapestre az a több vagonnyi ajándékküldemény — filmvetítőgépek, magnetofonok, zenegépek, villanygramofonok, táskagramofonok, zongorák, televíziós készülékek, gramofonlemezek —, melyet a szovjet szakszervezetek indítottak útnak a magyar dolgozóknak. A Szaktanács nemrég osztotta szét a közel kétmillió értékű kulturá[illegible] jutott h[illegible]

Koncosni György festő

szöveryben emlitve: a čèszek klub ~~[illegible]~~ falikèpe

1966. feb. 15 Magyar Kisek

Konecsni György festő, Kossuth-díjas

Chüvek nem emlitve – szöveggben

Konecsni György nyilatkozata c. cikkből

1965. dec. 22. Kisakat

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Konecsny Gy.

1966 MÁR 24

ESTI HIRLAP

40321

Hortobágy Barcelonába. A tavasszal Barcelonában megrendezésre kerülő nemzetközi plakátkiállításon a Hajdú megyei Idegenforgalmi Hivatal is részt vesz. Konecsni György Kossuth-díjas grafikusművész két plakátja a Hortobágy hangulatát, valamint a tájegység népi művészetét mutatja meg.

A programban szerepel: v
holmban és Berlinben. S

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307.

MAGYAR NEMZET

1968 MÁJ 5 -

Konecsni György

1021

Konecsni György rajza

Itália választási lázban

Tíznapos útról jövök Olaszországból. Alkalmam volt látni az ország két legnagyobb városát éppúgy, mint a vidéket, és arról számolhatok be, hogy mintegy két héttel az általános parlamenti választások előtt *teljes erővel tombol a választási küzdelem* és propagandahadjárat. A fokozódó láz, amit az olaszoknak a politikai életben való részvétele jelent, talán még az antik római köztársaság közterein folytatott politizálás hagyományaiból táplálkozik. A választási esélyek és pártprogramok latolgatása szorított ki ezekben a napokban minden lehetséges egyéb beszédtémát. A nagy anyagi eszközökkel és sok leleményességgel folytatott propaganda következtében, *a május 19—20-án sorra kerülő szavazásokig* nem is valószínű, hogy helyt adjon bármi másnak.

Nemcsak a plakátok, hirdetmények, röpcédulák, színes táblák és a faltól falig érő lobogó utcai transzparensek szólítják fel lépten-nyomon a *több mint 36 millió választópolgárt* nyomatékos egyszerűséggel: Szavazz erre vagy arra! — hanem a hangszóróval gatva az idők szavára — már »Olasz Szocialista Mozgalom«-nak nevezik pártjukat. (Mint ahogy a monarchisták is a »demokrácia és monarchia« olasz híveinek vallják magukat.) Tanújelét adva ezzel annak, hogy Olaszországban, ahol *8 millió szavazója van a kommunista pártnak*, ma már a szocialista és demokrata jelzőket egyetlen pártprogram sem nélkülözheti. Egy párt politikáját azonban *nem a neve* és propagandajelszavai határozzák meg. Ezek a mai szélsőjobboldali olasz fasiszták és monarchisták is — minden ügyeskedés és külsőség ellenére — »tiszta« *szélsőjobboldali programmal* indulnak, jobbról támadják igen élesen a középbal koalíciót; egyetlen veszélyük azonban, hogy *óriási anyagi eszközökkel rendelkező erők állnak mögöttük*, és délen, a szegény elmaradott tömegekben némi bázist szerezhetnek. Az ország politikai életének irányításába nem szólhatnak bele, követőik száma sokkal kisebbek, semhogy ma bármiféle politikai veszélyt is jelenthetnének. Illúzió az az elképzelésük, hogy a kereszténydemokrata párt, mint az

lenséget pedig újabb ígéretekkel, reformok kilátásba helyzésével igyekeznek leszerelni. A kommunisták azzal válszolnak erre, hogy kimutatják hány és hány alkalommal akudtak meg már eddig Neniék, mulasztották el a nyi és határozott fellépést dönpolitikai, gazdasági és szociális kérdésekben (mint a hírhedt 1964-es szélsőbaloldali katonai államcsíny-kísérlet, a oktatásügy, a gazdasági egyenlőtlenségek felszámolása, az általános társadalombiztosítás dolgában). A kereszténydemokraták pedig ezekben a kérdésekben minduntalan tanúbizonyságot tesznek arról — mondta a gyűlésen Longo —, hogy nem olvassák kellő alapossággal a pápai enciklikákat, különben jobban igyekeznének valóra váltani a »népek haladásáról« bennük található megállapításokat.

Öt évvel ezelőtt az Olasz Kommunista Párt *nyolcmillió szavazatot kapott* és

Film Hir

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307.
1968 APR 4
MAGYAR NEMZET

tály, valamint az ellenjorra felállítás tálajan egységbe for-

1021

Konecsni György érdemes művész rajza

köszönjük a hazánk fe
küldött jókívánságaika
vözletünket küldjük ö
peinek.

23 évvel ezelőtt a
mán hazánk felszabadu
uralma alól. Ezzel lehetővé vált a nép hatalmának megteremtése, a szabad független szocialista Magyarország építése. Az évforduló alkalmából joggal állapíthatjuk meg, hogy az elmúlt közel negyedszázad alatt népünk kiemelkedő eredményeket ért el a szocializmus építésében, hazánk nemzetközi tekintélyének megszilárdításában, a szoros szövetség és a testvéri barátság kialakításában a szocialista közösség országaival, elsősorban a Szovjetunióval.

Népünk e nagy ünnepén a tisztelet és megbecsülés őszinte érzéseivel fordulunk a Szovjetunió felé, nagyra értékelve önzetlen barátságát, pártjaink, kormányaink és népeink évről évre erősödő és fejlődő együttműködését.

Felhasználva az alkalmat, további nagy sikereket kívánunk a Szovjetunió testvéri népeinek közös ügyünk, a kommunizmus és a béke javára végzett önfeláldozó munkájukban.

KÁDÁR JÁNOS,
a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára

LOSONCZI PÁL,
a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke

FOCK JENŐ,
a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke

*

Az évforduló alkalmából üdvözlő táviratot váltott A. A. *Gromiko* és *Péter János* külügyminiszter.

1021

MÉG MINDIG...

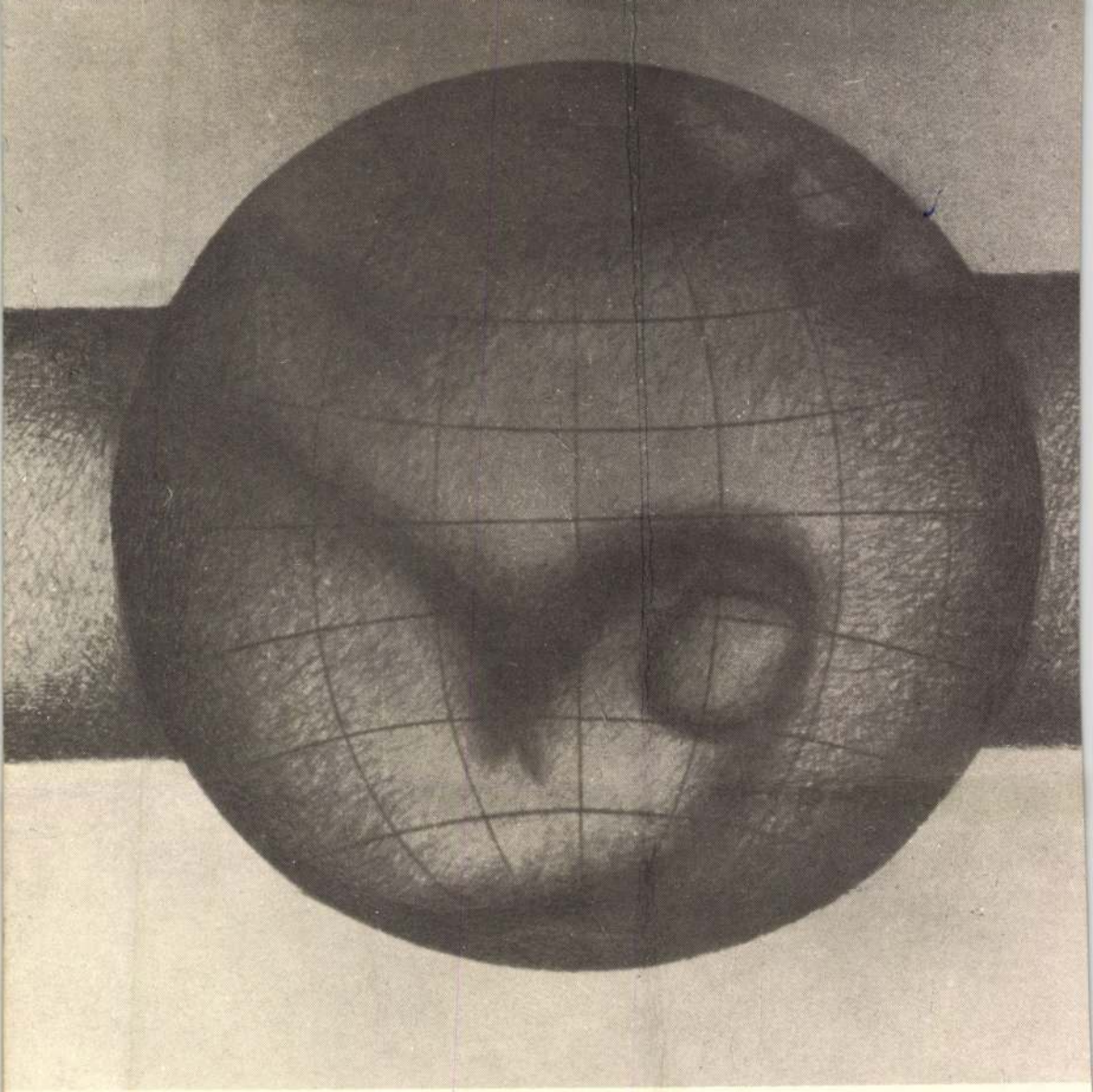

Konecsni (?)

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1970 — 4

Budapest

Konecsni (?)

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1970
4

ÚJ ÍRÁS
Budapest

1021

és mégis lesz kenyér

ÁRA 8 FORINT

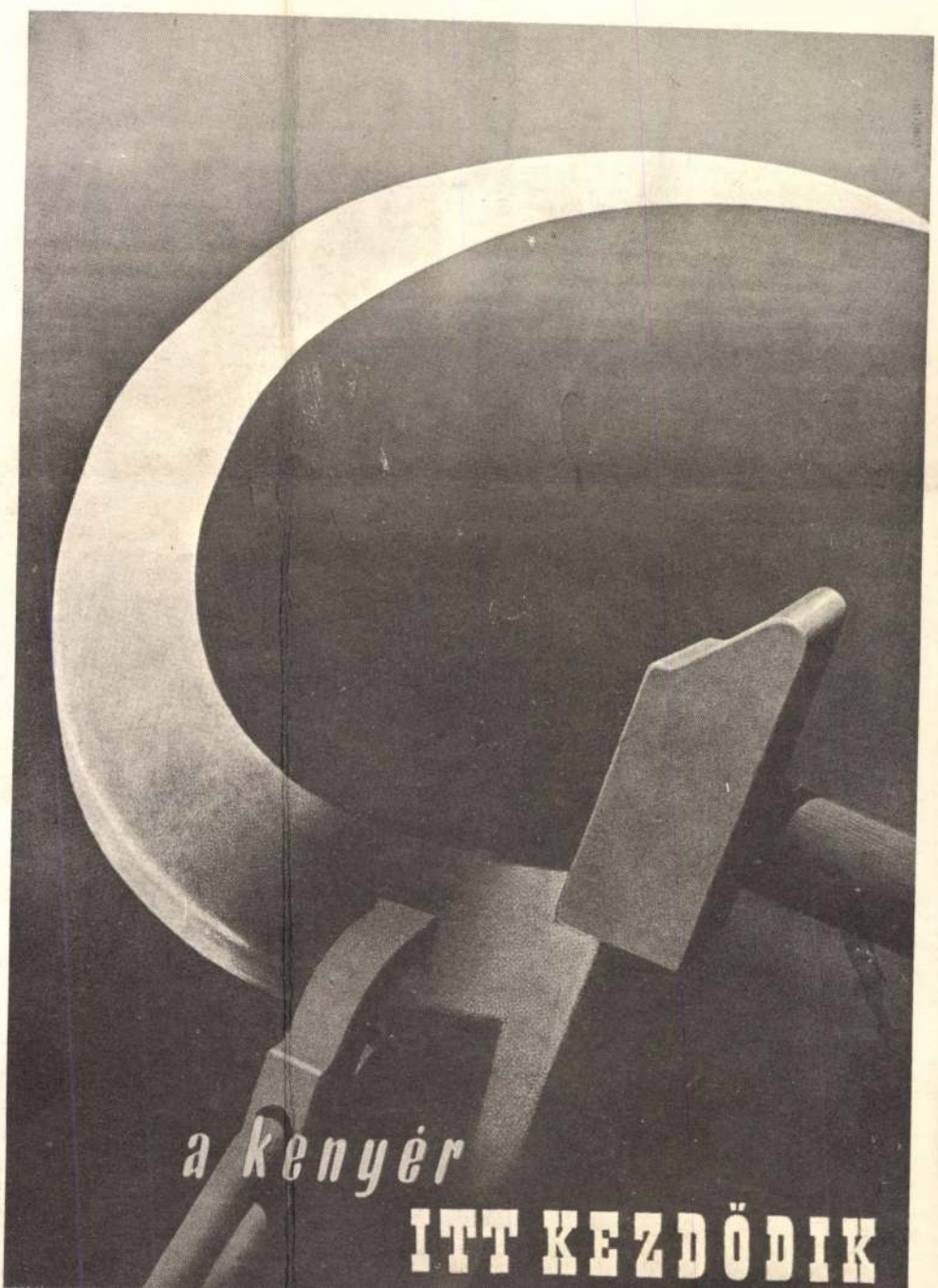

1021

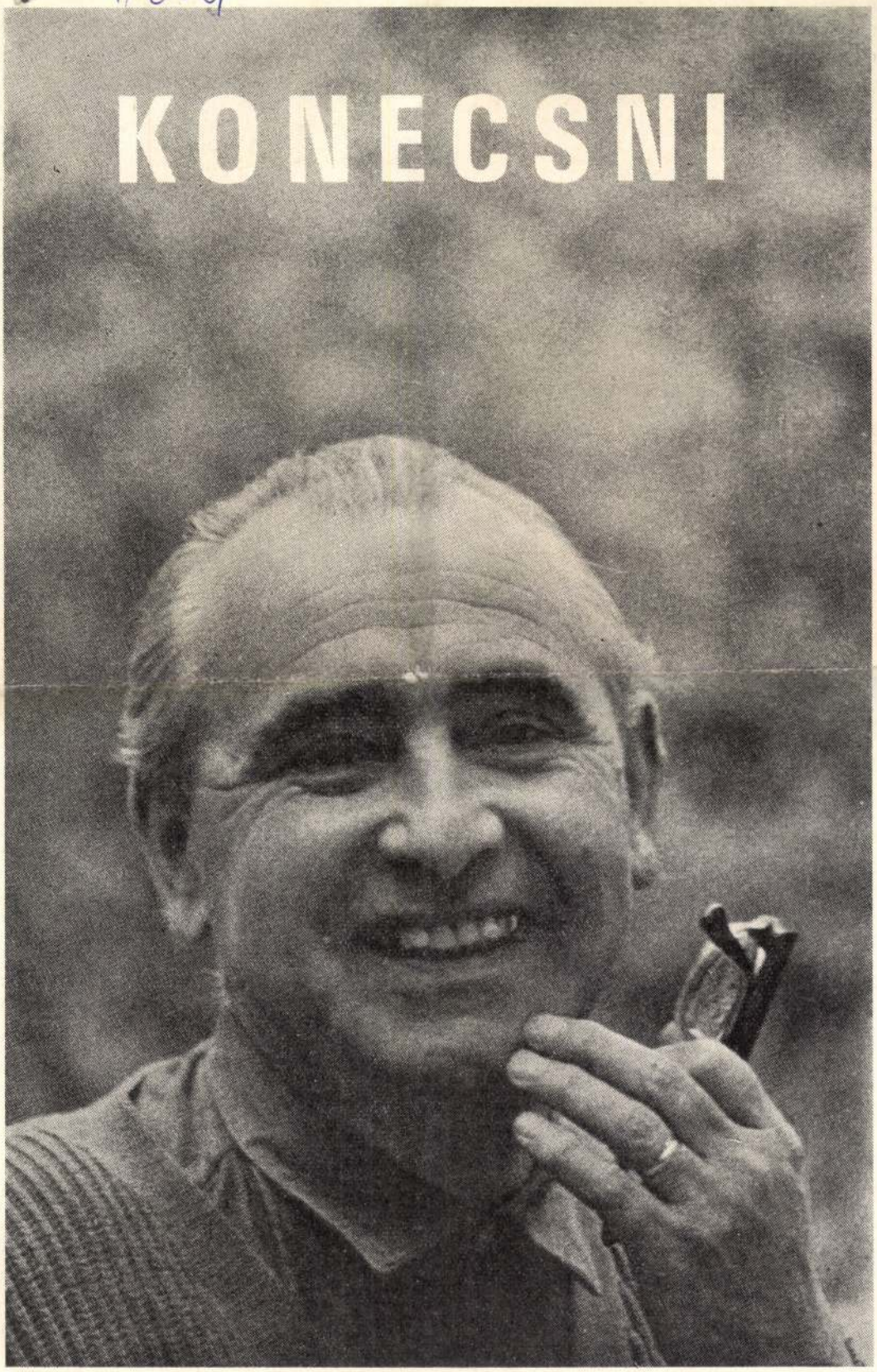

dobolok
dobolok
egy kettőre
katonak
csak előre!

Konecsni György
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1970 4
ÚJ ÍRÁS

A TETTEK PÁRTJA

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT

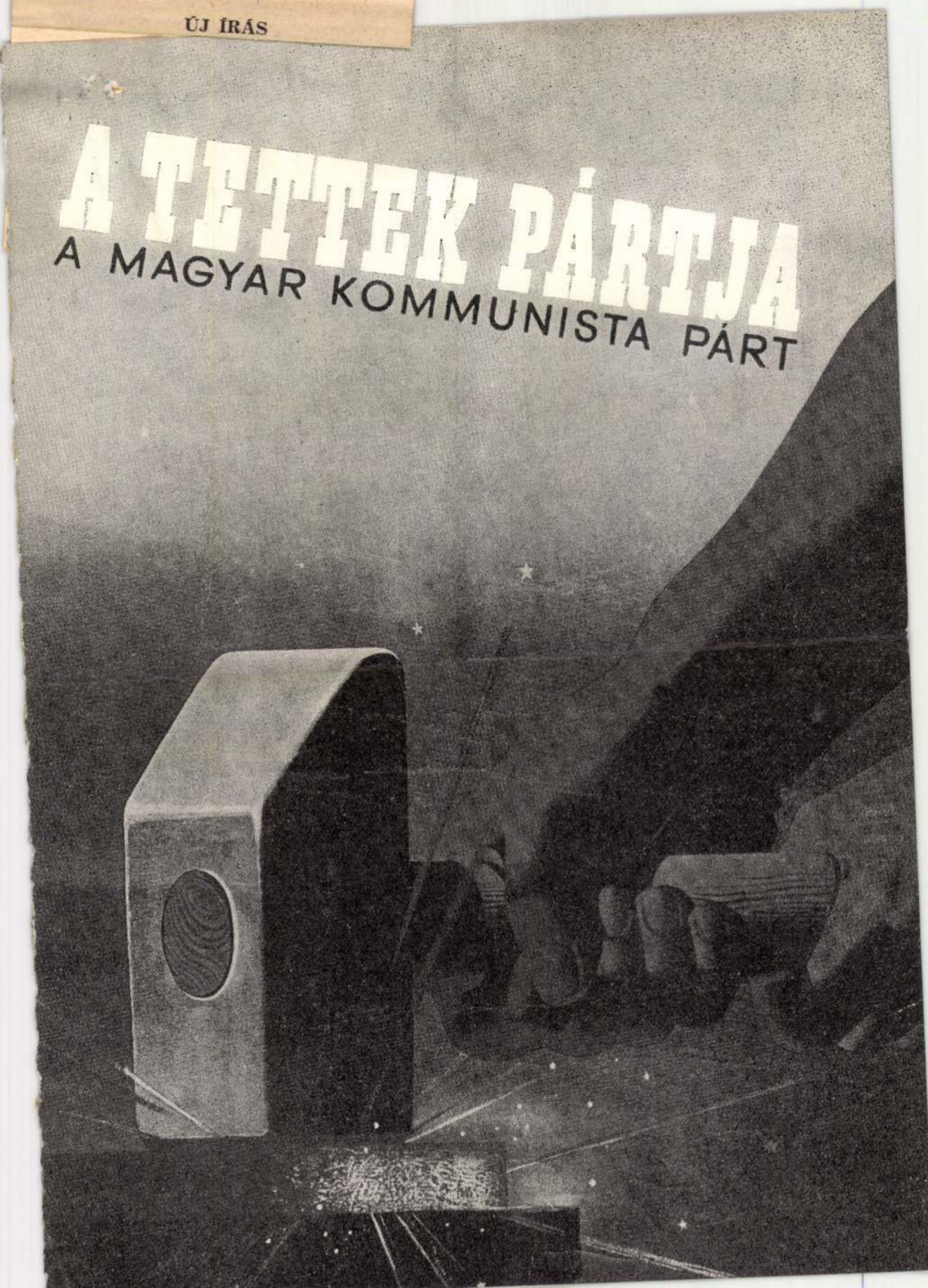

TÖBB KENYÉRÉRT, JOBB
YAR KOMMUNISTA PÁRT

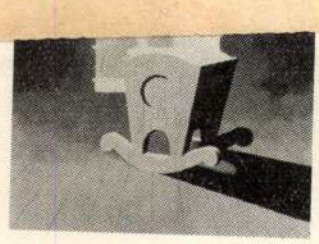

GÁZ

budapester
industrie
messe
1961 V 1929

sóha tobbe

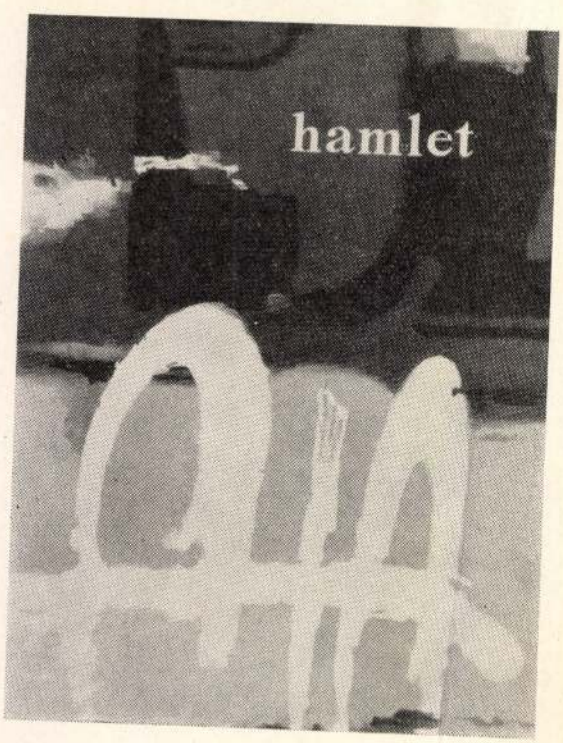
hamlet

a család

Konecsni György

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DEC 9

PETŐFI NÉPE
Kecskemét

— A KISKUNMAJSAI származású Konecsni György posztumusz kiállítását az elmúlt napokban nyitották meg a Kultúrális Kapcsolatok Intézetében, Budapesten. A tárlat látogatói a nyáron elhúnyt kiváló művész eddig még be nem mutatott grafikáit láthatják. Képünkön: a kiállítás katalógusának fedőlapja.

rendez

A Tisza karácsonyi akcióján
10 százalékkal csökkenti a női és férfi
műbőr felsőrészű száras cipők és csizmák árát.
Keresse fel boltjainkat és vásárolja meg családja
téli cipőszükségletét.

JÁRJON MINDEN IDŐBEN TISZA-CIPŐBEN!

7036

FELHÍVJUK A KISKUNHALASI

olajkályha-

tulajdonosok figyelmét,

hogy — a hibák gyorsabb kijavítása érdekében

olajkályháik meghibásodását

helyben Csapó Lajos Kiskunhalas, Bokréta u. 4. szám alatti lakosnál is

Konecsni György
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188—296, 188—307

FÉLEGYHÁZI KÖZLÖNY
1962 5

Nyitott szemmel a városban

1021 Plakátkiállításon

A 60 éves Kiskun Múzeum és a Műcsarnok meghívására vasárnap délelőtt a város műértő közönsége szép számmal jelent meg a IV. Magyar Plakátkiállítás anyagából rendezett bemutató megnyitásán. Sajnos, a múzeum termeit még most is szükséglakásoknak használják, így a külföldet járt művészi plakátoknak csak egy kis hányadát láthattuk. A félegyházi Baranyi Judit művészettörténész rövid ismertető szavai nyomán mégis sok szépet hallottunk.

Alig egy éve a félegyházi Holló László Kossuth-díjas festőművész kiállított képeiben gyönyörködhettünk, most a kiállított plakátremekek között a kiskunmaisai születésű, volt félegyházi diák: Konecsni György, kétszeres Kossuth-díjas művész plakátjai előtt állhatunk meg.

Így van ez rendjén. Elindulnak Félegyházáról a névtelen fiatalok, és amikor hírnevük bejárja az országot, megkerüli a világot, hazajönnek, hogy mi is gyönyörködhessünk igaz művészetükben. A plakátművészet százéves múltra tekint vissza. 1855-ben jelent meg az első hazai plakát, azóta Benczúr Gyulától, Fényes Adolftól és Pór Bertalantól egészen a mai művésznemzedékig: Balogh István, Rass János, Darvas Árpád, Hegedűs István és Konecsni Györgyig, népes és neves művészgárda őrzi ezt a mesterséget."

A plakát különleges helyet foglal el a művészetben, az utca, a hirdetőtábla az otthona, ahol két-három hétig él, hogy átadja helyét az utána következőknek. Hogy ilyen rendezett formában, összegyűjtve hozzánk is elkerült, köze van Baranyi Juditnak, dr. Mezősi Károlynak is, a kiállítás feltételét azonban Szalay Gyula teremtette meg, amikor hatvan évvel ezelőtt, jóformán semmiből, anyagi támogatás nélkül a Kiskun Múzeumot megalapította.

Az ötletdús, színes plakátok és alkotóik mellett — talán nem veszik üneprontásnak — együttal a régen elhúnyt öreg pedagógusra, Móra Ferenc szeretett tanárára emlékezünk, és amikor majd októberben az Országos Múzeumi Napokat tartjuk, Félegyházán, Szalay Gyulát is ünnepeljük, aki kortársait hat évtizeddel megelőzve, társadalmi munkájával, sok gonddal és anyagi áldozattal megteremtette múzeumunkat, amelynek óriási emberformáló jelentőségét talán még ma sem tudjuk tökéletesen értékelni.

Tóth Miklós

OLAJKÁLYHA ola
literes hordó és e
Attila utca 48.

Megrendeléseket az alábbi hel

Kecske
Kiskór
Jánosh
Lajosn
Bajai
Bácsal
Bácsbo
Császá
Dunap
Katym
Kecelí
Kiskur
Kiskur
Kiskur
Kunsz
Szabad
Tiszak
Tompa
Vaskú

Építési anyagok biztosítása

Gyors építési határidő

Részmunkák vállalása

Családi építkezéshez szakmunkás biztosítása

A felsorolt szövetkezetek javításokat, tatarozásokat és mindennemű építő- és szerelőipari munkákat vállalnak.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD
Salgótarján

1971 JUN 8

1021

Konecsni György emlékkiállítása Salgótarjánban

Salgótarján kiállítási programja sokrétűségével és gazdagságával az ország megyeszékhelyei között igen előkelő helyet foglal el. A tárlatlátogatók viszonylag magas száma pedig arról is vall, hogy a képzőművészet iránti érdeklődés változatlanul nagy a városban. Az országos statisztika szerint — a lélekszám arányát figyelembe véve — a kiállítások látogatottságában első helyen állunk, s ez igen örvendetes tényező. A viszonylag szó használatát azonban mégis szükségesnek tartjuk. Arról van ugyanis szó, hogy a látogatók nagyjából azonos rétegekből kerülnek ki, s például kevés a munkás. Ez — egyéb kívül — a propaganda, s a közművelődés szervezése bizonyos égető hiányosságára figyelmeztet.

Vasárnap délelőtt 11 órakor a megyei József Attila Művelődési Központ üvegcsarnokában Konecsni György festőművész emlékkiállítását nyitotta meg dr. Horváth István, az MSZMP Salgótarjáni városi Bizottságának csoportvezetője.

— A mai kiállítás több szempontból is jelentős — mondotta ünnepi megnyitójában. — Egyrészt, mert a plakátművészet a viszonylag fiatal művészeti ágak közé tartozik, s azokat a dinamikus vonásokat hordozza és fejleszti tovább, amelyek e városban élők számára szimpatikusak. Örömünkre szolgál továbbá azért is, mert úgy tűnik, hogy folytatódik az a progresszív kezdeményezés, amely a történelmi évfordulók alkalmával a Magyar Tanácsköztársaság plakátművészetének legjobb darabjait hozta közelünkbe.

A továbbiakban dr. Horváth István Konecsni György munkásságát méltatta. Mint mondotta, a kiállító művész és alkotásai sok szállal kapcsolódnak a XX. századi magyar forradalmi plakátművészet legrangosabb hagyományaihoz, amelyet Bíró Mihály, Uitz Béla, Pór Bertalan, s Berényi Róbert munkássága emelt naggyá.

A Konecsni-kiállítás a jó politikai plakátot hozta közénk. De mi is a jó politikai plakát? Egy meghatározás szerint: „magában sűríti a mindenkori helyzet áramló erővonalait, s a legbiztosabban utal a tömegekben már meglevő érzelmi feszültségre..., hogy azután egy fölismerésben, vagy cselekvésben teljesen kibontakozhassék".

A plakátok, amelyek a közösség aktivitásának kibontakozására való törekvés jegyében születtek, igen fontos politikai igénynek tesznek eleget, magas művészi színvonalon. Mint ismeretes, a művész pályája a 30-as évek elején az összegezés jegyében indult. Előbb kubista, majd konstruktivista törekvései után úgy kívánja újrateremteni a magyar plakátművészetet, hogy ez a műfaj összegezze az értékesíthető hagyományokat, s egyúttal új, modern legyen. Eredményét külföldön is számon tartották, s így Konecsni György a magyar plakátművészet klasszikusaként kapott helyet a műfaj történetében.

Amint azt dr. Horváth István megnyitó beszédében is hangsúlyozta, pályája lezárult és tanítványaira, követőire vár az a művészeti, társadalmi és politikai szempontból is fontos feladat, hogy az ő szellemében fejlesszék tovább napjaink plakátművészetét.

A kiállítás megnyitója rekkentő hőségben zajlott le. Talán ennek is „köszönhető", hogy kevesen voltak jelen. Reméljük azonban, hogy e rangos művészet és a nagy művész Salgótarjánban, a munkásmozgalmi hagyományok hazájában, felkelti az emberek érdeklődését.

T. E.

Konecsni György

Csökkent a kol raktárkészlete

Ha megyénk egyik legnagyobb üzemének, a Salgótarjáni Kohászati Üzemeknek május 31-ről szóló gyorsjelentéseit lapozgatjuk, számos következtetést vonhatunk le. Azonnal megállapítható, hogy a négy termelő gyárrészleg közül csupán a hideghengerműi kollektíva teljesítette sikeresen az elmúlt hónapban termelési feladatát. Ennél a gyárrészlegnél volt a legegyenletesebb, legütemesebb a termelés, elért eredményük: 103,2 százalék, erről tanúskodik. A huzalmű, a kovácsológyárrészleg, valamint az öntödék elmaradtak a tervtől.

Az említettekből következik, hogy a vállalat egésze csupán 97,8 százalékos eredményt ért el májusban. Ez egyben arra is figyelmezteti a kollektívát, hogy az első félév utolsó hónapjában, júniusban jelentős erőfeszítéseket kell tenni a lemaradások pótlása érdekében.

Jólesö érzéssel nyugtázhatják viszont, hogy kielégítő volt a vasútikocsi-ellátás. Ennek eredményeként a kohászati üzemek készáru-kiszállítási tervét 102 százalékra teljesítette. Ez egyben lehetőséget nyújtott ahhoz is, hogy a vállalat raktárkészletét optimális szintre csökkentsék. Ha már itt tartunk, megjegyezzük azt is, hogy nagyszerűen sikerült eleget tenni az exportkövetelményeknek. Május hónapban 110,7 százalékos exportkiszállítási eredménnyel zárt a vállalat. Ehhez természetesen hozzájárult, hogy a METALIMPEX Külkereskedelmi Vállalat az exporttermékek kiszállításához szükséges okmányokat időben eljuttatta a kohászati üzemekhez. Jelentős mennyiségeket küldtek el exportszalagacélokból Romániának, Bulgáriának, Indiának, Egyiptomnak, Jugoszláviának és más vevőknek.

Az igazsághoz tartozik, hogy a vállalat gátló tényezőkkel küzdött a legutóbbi hónapokban. Elsősorban a huzalmű gyárrészlegnél okozott gondot a lágyítási kapacitási hiányosság. Ez a részleg főleg a húzólétszám hiányát érezte. Több gondot okozott a rúdhúzónál és a kovácsoló-gyárrészlegnél a beérkezett alapanyagok minőségi problémája. Az acélöntödei részlegnél a rekonstrukciós munkálatok folyamata még mindig kihatással volt a termelésre. Meg kell azonban jegyezni, hogy a rekonstrukció tovább folyt és a munkálatok során üzembe helyezték a második darut is. A harmadik daru üzembe helyezése júniusban kerül sorra.

Összegezve tehát megállapíthatjuk, hogy itt-ott akadozott még a gyártás folyamatossága, azonban a hazai és külföldi rendelők jelentős mennyiségben kapták meg ütemes kiszállításban a kohászati üzemektől igényelt termékeket.

Takarmánykeverő üzem Rétságon

A hét elején új takarmánykeverő üzem látott munkához Rétságon. A tervek szerint az úgynevezett kiskeverőüzemben dúsított takarmánylisztet gyártanak és felkészültek a magyarnándori takarmánykeverő üzemben gyártott előkeverék dúsítására is. Az új üzemmel az a célja a Gabonafelvásárló- és -feldolgozó Vállalatnak, hogy tehermentesítse a magyarnándori „takarmánygyárat". A rétsági kiskeverő teljesítménye nyolcórás műszak alatt 160 mázsa takarmánylisztet. A vállalat vezetői azt remélik, hogy az üzem jelentős mértékben hozzájárul

SAJTÓFIG
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SOMOGYI NÉPLAP

1971 JAN 24

1021

KÖZÉPKOR

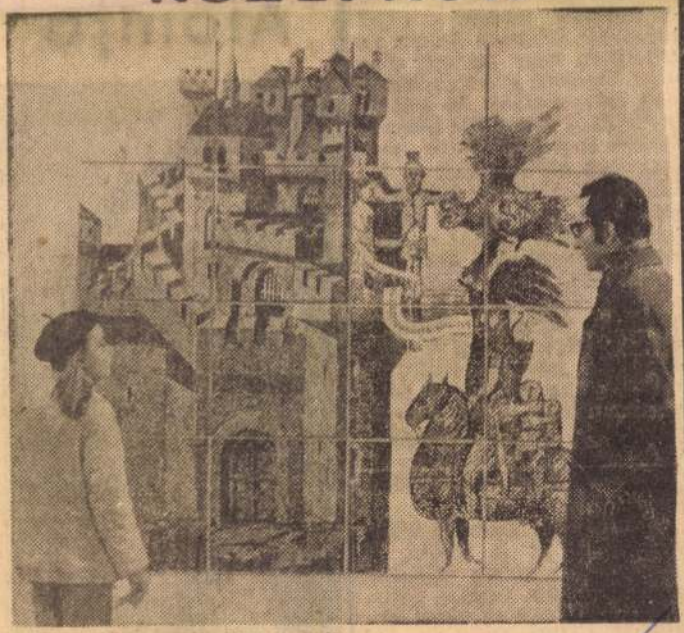

Konecsni György kiállításáról.

(Selmeczi Tóth János felvétele.)

csikos ernyo alatt, sakktábla és sakkóra mellett a Liget hivatásos sakkozói lesték az áldozatot, hogy egy-egy délután ötperces gyorsjátszmákban száz forintot is legomboljanak a gyanútlan pancserekről. S a melegvizes medencében ott figyeltek az állásukat vesztett prostituáltak. Brueghel látvány, ma is beleborsódzik a hátam: a lépcsőn, a csorgó csap alatt szalonnás hátú szörnyetegek tapsikolják tenyerükkel a vizet, festéktől roncsolt, likacsos pórusú arcuk serceg a napsütésben, tokájuk mellükre omlik, s ha magányos férfi téved a meleg vízbe, menten startolnak: körülimbolyogják, vizet fröccsentenek szemébe, csábszavakat súgnak a fülébe.

A Széchenyi strandra sohasem jutott el a razzia, a prostituáltak mégis eltűntek a múló időben. Lassan, fokozatosan fogytak el. Csak akkor lehetett észrevenni, amikor egy sem maradt belőlük: elhaltak, nyugdíjba mentek, polgári foglalkozást válasz-

Alomfa

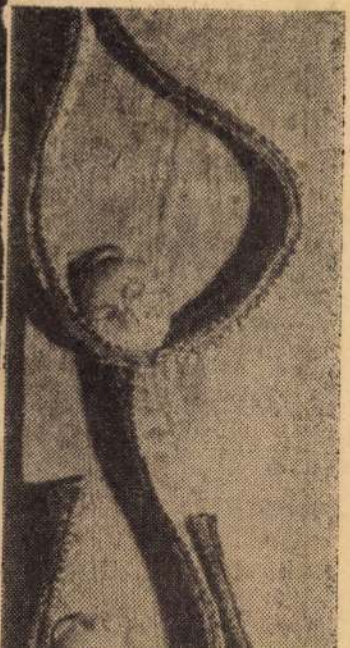

Konecsni György

PRAŽSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA
VÝSTŘIŽKOVÁ SLUŽBA
Praha 2 - Vyšehrad, K rotundě 8/82 - tel. 544-778

VÝSTŘIŽEK Z ČASOPISU

Uj szó, Bratislava

ze dne 31. 1 1970

■ MEGHALT KONECSNI GYÖRGY

62 éves korában elhunyt Konecsni György kétszeres Kossuth-díjas festőművész, a Magyar Népköztársaság érdemes Művészi talentuma a plakátiskola és az Iparművészeti Főiskola tanára. 1908-ban született. A Képzőművészeti Főiskolán Rudnay Gyula osztályában tanult, aztán grafikus plakáttervező lett. Hamarosan megújítója, irányító mestere lett annek a nehéz műfajnak. Művészi tanlentuma a plakátművészet klasszikusai közé emelte.

dett. Így a csehszlovák válogatott
fölényesen győzte le a franciákat
és az Európa ligában javított
helyzetén.

VÉLEMÉNYEK

Töröcsik Tamás, a francia válogatott edzője: „Ez volt végeredményben a legerősebb francia csapat, amellyel a csehszlovákok ellen kiállhattunk. Őszintén megállva reméltük, hogy tisztesebb

1970 ÁPR 1 9
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAN HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR NEMZET
Budapest

Kiosztották a díjakat 1969 legjobb plakátjainak

Szombat délelőtt kiosztották az *„1969. év legjobb plakátja”* díjait. A Műcsarnok egy kis termében erre az alkalomra kiállították azokat a legjobbnak ítélt plakátokat, amelyeket az előkészítő bizottság a múlt évben megjelent *354 grafikai plakát* közül válogatott ki.

A falakon ismét láthatók voltak *Konecsni* György nagyszerű alkotásai, s jó néhány olyan plakát is, amellyel eddig — miért, miért nem? — nem találkoztunk. Ismét megfigyelhető volt, mennyire erőteljesen jelentkezik a plakátművészetben a szecesszió minden eddiginél szecessziósabb változata.

A díjakat a Művelődésügyi Minisztérium és a Magyar Hirdető nevében *Gádor* Endre, a Művelődésügyi Minisztérium osztályvezetője hirdette ki. Politikai plakát kategóriában az év legjobb plakátja címet és a nívódíjat *Konecsni* György *Egység, haladás, béke* című plakátja kapta. Második helyezett ugyancsak *Konecsni* György *A nők világkongresszusa Helsinkiben* című alkotása, harmadik helyezett *Balogh* István *Egységben az erő* című plakátja.

Kulturális plakátok közül a nívódíjat kapott *Konecsni* György *A rajzművészet mesteret* című múzeumi plakátja, második helyezett *Balogh* István *Budapest város* című, harmadik *Benkő* Sándor *Luna park* című német cirkuszi plakátja.

Közlekedési és balesetelhárítási plakátok közül nívódíjjal és az év legjobb közlekedési, balesetelhárítási plakát címmel jutalmazták *Schmall* Károly grafikusművész *Ne engedjük a gyermeket* című alkotását, második díjjal *Czeglédi* István *Óvjuk őket*, harmadik díjjal *Czeglédi* István *Alkoholból egy pohárral sem* című plakátját értékelték.

Filmplakátok kategóriájában *Máté* András *Imposztorok*, *Görög* Lajos *Karamazov testvérek* és *Balogh* István *A nősülés keservei* című plakátját emelték ki.

Kereskedelmi plakátok közül *Zelenák* Crescencia *Omnia kávé*, *Kemény* György *Az esernyő öltöztet* és *Biopon* című plakátját, vegyes népgazdasági plakátok közül *Papp* Gábor *BNV*, *Bánó* Endre *Megnyerte már az e hetit*, és *Szilvási* Nándor *Világtakarékossági nap* című plakátját értékelték nívódíjjal.

1024

Konecsni György

Szombat... zést bonyolítottak le a ... rúgó NB I. tavaszi, hetedik fordulójából. Kellemes meglepetés fogadta Újpesten a pályára lépő csapatokat: húszezer néző lelkes biztatása mellett kezdhették a játékot. Csepelen is nagyobb volt a vártnál az érdeklődés: hatezer néző foglalt helyet a lelátókon, amikor a bíró a mérkőzés kezdetét jelezte.

Ú. Dózsa—MTK 3:2 (2:1)

A két csapat meghálálta az érdeklődést: érdekes, változatos és izgalmas volt a találkozó. Mindkét együttes igen jól, nagy erőbedobással küzdött, de a második játékrész volt kiegyensúlyozottabb.

A 7. percben az MTK szerezte meg a vezetést: *Szuromi* másodszorra talált a hálóba. A 9. percben *Dunai II.* egy szabadrúgás után közelről egyenlített: 1:1. A 27. percben *Bene* lövését *Hajdu* kiejtette, s a berobbanó csatár még egyszer nem hibázott: 2:1. Az 52. percben *Bene* szép átadását *Nagy* László értékesítette: 3:1. A 90. percben *Kunszt* elfutott a szélen, kicselezte a ráfutó védőket és szép góllal fejezte be a mérkőzést: 3:2.

Csepel—Dunaújváros 5:0 (1:0)

Gyenge első félidő után a második 45 percben a Csepel jóvoltából élvezetes lett a küzdelem. A hazaiak védelme szilárdan állt a lábán, csatárai korszerűen és eredményesen játszottak. A Dunaújváros a 80 perc nagy részében csak védekezett.

Az első gól a 41. percben esett: *Takács* lőtt 12 m-ről a hálóba. 1:0. A 47. percben jobboldali támadás után *Rottenbiller* elé pattant a labda, aki 18 m-ről nagy lövést küldött *Aczél* kapujába.

Konecsni György

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1970 FEB 12

NÉPSZAVA

Budapest

Elbúcsúztatták Konecsni Györgyöt

A Farkasréti temetőben szerdán mély részvéttel kísérték utolsó útjára Konecsni György kétszeres Kossuth-díjas festőművészt, a Magyar Népköztársaság érdemes művészét, a Képzőművészeti Főiskola és az Iparművészeti Főiskola elhunyt tanárát. A virágokkal borított ravatalnál a hozzátartozók mellett nagy számban rótták le kegyeletüket pályatársai, művészkollégái, harcostársai, tanítványai és tisztelői. *(MTI)*

ketanács elhatározta, hogy a következő hetekben a szolidaritási számlán összegyűlő önkéntes befizetésekből 300 ezer méter ruhaanyagot és gyógyszerszállítmányt küld Vietnamba.

Az 1970-es program összeállításakor figyelemmel voltak a Béke-világ-

Kiváló és érdemes művészek

Hazánk felszabadulásának 23. évfordulója alkalmából szerdán az Országház delegációs termében művészeket tüntettek ki a Magyar Népköztársaság kiváló, illetve érdemes művésze címmel. Az ünnepségen megjelent *Fock* Jenő, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, és *Szirmai* István, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, *Ilku* Pál, művelődésügyi miniszter, a Politikai Bizottság póttagja, és *Aczél* György, az MSZMP Központi Bizottságának titkára.

A forradalmi munkás-paraszt kormány nevében *Ajtai* Miklós, a kormány elnökhelyettese, a Politikai Bizottság póttagja üdvözölte a művészeket, majd átnyújtotta a kitüntetéseket.

A magyar forradalmi munkás-paraszt kormány a szocialista kultúra terén elért eredményeik elismeréséül a Magyar Népköztársaság Kiváló művésze címmel tünteti ki:

Ajtay Andort, a Madách Színház Kossuth-díjas színművészét, a Magyar Népköztársaság érdemes művészét, több évtizedes színművészi tevékenységéért; *Benkő* Gyulát, a Vígszínház Jászai Mari-díjas színművészét, a Magyar Népköztársaság érdemes művészét, a Vígszínházban három évtized alatt megformált szerepeiért; *Hincz* Gyula Kossuth-díjas festőművészt, a Magyar Népköztársaság érdemes művészét festőművészi, grafikusi és illusztrátori munkásságáért; valamint *Pécsi* Sándort, a Madách Színház Kossuth-díjas színművészét, a Magyar Népköztársaság érdemes művészét számos színdarabban és filmben nyújtott alakításáért.

A Magyar Népköztársaság *érdemes művésze* címmel tünteti ki:

Agárdy Gábort, a Nemzeti Színház Jászai Mari-díjas színművészét a Marat halála, Úri muri, Az édent bezárták, a Vágóhidak Szent Johannája című előadásokban megformált szerepeiért; *Elekfy* Jenő Munkácsy-díjas festőművészt életművéért; *Fülöp* Viktort, a Magyar Állami Operaház Kossuth-díjas magántáncosát, a balettművészetben kifejtett tevékenységéért; *Házy* Erzsébetet, a Magyar Állami Operaház Liszt-díjas magánénekesét a Manon, Anyegin, Bohémélet, Albert Herring, Nyugat lánya, az Együtt és egyedül című operákban nyújtott alakításáért; *Kun* Zsuzsát, a Magyar Állami Operaház Kossuth-díjas magántáncosát a balettművészetben kifejtett tevékenységéért; *Konecsni* György Kossuth-díjas festőművészt festőművészi és grafikusi tevékenységéért; *Lehel* György Liszt-díjas karmestert, a Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekarának vezető karnagyát művészi munkásságáért, hazai és nemzetközi zenei sikereiért; *Ruttkai* Máriát, a veszprémi Petőfi Színház színművészét, több évtizedes színművészi tevékenységéért; *Szécsényi* Ferenc, Balázs Béla-díjas filmoperatőrt operatőri munkásságáért; *Tar* István Munkácsy-díjas szobrászművészt szobrászművészi tevékenységéért; *Török* Vidort, a Magyar Televízió operatőrét, televíziós operatőri munkásságáért; *Váradi* Hédit, a Nemzeti Színház Jászai-díjas színművészét Az ember tragédiá-

Ugye, nem egy [illegible] történet?

— Emberi történet.

*

— Első találkozásunkkor azt mondottad, hogy Jurij Goncsaruk fél évig lakott nálatok — sebesülten.

— Igen. Első búcsúzásunk után két hét múlva sebesülten visszatért. Kar- és fejsérülést szenvedett a Tiszánál. A békéscsabai kórházba szállították, de sok volt a sebesült, nem tudták elhelyezni, ezért délután bekopogott hozzánk, kérte, segítsünk, itt szeretne meggyógyulni. Anyám ápolta. Fél év után felgyógyult. Ezt a fél évet mi kétten arra használtuk, hogy napi négy órán át egymás anyanyelvét tanultuk. Ő magyarul, én oroszul. Amikor elment, már kitűnően beszélt, írt — és magyarul búcsúzott.

*

— Mikor találkoztatok ismét?

— Huszonkét év után. Mint kiderült, ő többször kutatott utánunk, keresett bennünket, de mi már elköltöztünk Békéscsabáról, nem talált meg. Mi meg nem tudtuk a címét, hol keressük?! A Szovjetunió lakosainak száma 230 millió, közülük legalább 15—20 000 Jurij Goncsaruk... De 1966-ban, egy este, hirtelen feltűnt a televízió képernyőjén. Az elmondott szövegből megállapítottam, a Budapesti Nemzetközi Vásárra érkezett. Egy óra

[illegible] fiatalok is őrzik az emlékét annak, ami számunkra szent. Hiszen nekik már csak történelem mindaz, ami nekünk életre szóló, kitörölhetetlen élmény — magyarázta *Boór* István, Kaposvár első munkás-polgármestere. S emlékezetében pár percre megelevenedett a történelem.

— Mintha tegnap történt volna! — révedt maga elé a 68 éves, szikár, egyenes tartású, barázdált arcú, eleven kék szemű férfi, aki 1945 júniusától 48 márciusáig a város első embere volt. — A IV. Honi Légvédelmi Központnál teljesítettem szolgálatot 1944-ben. Egy napon, amikor rádióügyeletes lévén felhívtam a dunaföldvári figyelőőrsöt, a vonal végén valaki így szólt a telefonba: »Gáváritye pá ruszki?« Erről szóló jelentésem az ideges hadvezetőket először kiabálásra késztette, mondván, hogy hallucinálok, röviddel később pedig visszavonulásra. Éreztem, hogy eljött a várva várt pillanat, s néhány társammal együtt megszöktünk... És december elsején este a Szántos felőli aknabelövések fénycsóváit látva már biztosan éreztük: új korszak kezdődik. Kaposvárott nem voltak nagy harcok. Másodikán, a hideg téli reggelen már arra ébredtünk, hogy az 57. szovjet hadsereg 6. lövészhadtestének 10. gárdahadosztálya felszabadította a várost.

— Az élet megindítása a semmiből — ez volt a soron következő kemény feladat. S a szovjet katonák ehhez is segítséget nyújtottak. Az új városi alkalmazottak és a legszegényebbek számára például Bécsből hoztunk ruhaneműt, lisztet, cukrot, azzal az autóval, amelyet a Szövetséges Ellenőrző Bizottság egyik vezetője — ha jól emlékszem, *Naumov* százados — bocsátott rendelkezésünkre. Megalakult a nemzeti bizottság, amelynek én is tagja lettem, s amelynek javaslatára 45 június 5-én Kaposvár polgármesterévé választottak.

— Három évig voltam polgármester. A szabadság-parki hatalmas szovjet márvány emlékmű is az én vezetésem alatt készült el, a szovjet katonák segítségével. Asztalos-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307.

1968 ÁPR 4

MAGYAR NEMZET

Nemzet

ja, Magadra kiálts, Marat halála, Czillei és a Hunyadiak, Bűnbeesés után című színművekben nyújtott alakításáért; *Zentai* Annát, a Fővárosi Operettszínház Jászai Mari-díjas színművészét a Szabad szél, Luxemburg grófja, Szelistyei asszonyok, Marica grófnő című operettekben nyújtott énekesi és színészi teljesítményéért.

Magyar

Nagybajom határában...“

Konecsni György

Esti Hírlap 1958. április 1.

II. évf. 77. sz.

□ A NEMZETI SZINHÁZBAN április közepén bemutatásra kerülő Rembrandtnak, Gosztonyi János drámájának díszleteit Konecsni György grafikus és festőművész tervezi.

Konecsni György
grafikus

M.D.L.

Plakátterveit a Műcsarnokban
mutatta be.

— Szallitások

Művészet, 1968. november – 44 kap.

MDK

Konecsni György grafikus

kiállítása.

– : Bélyegtervek kiállítása 12.

Népszabadság. Bp. 1969. jan. 12.

MDK

Konecsni György, festö

Rákóczi és Esze találkozása. Olf.

A székesfehérvári állomásépület falkép-terve.
Olf.

Mücs.-IV.M.Képzm.Kiáll. 1954.jan.-febr. Kat. 8.l.

M. D. K.

KONECSNI [György] grafikus

mozaik terv

Dutka Mária: Második séta a IX. Magyar Képzőművészeti Kiállításon

Magyar Nemzet 1962. május 6. 9.l.

MDK

Konecsni György, festő

Grafikai kiállítása a

Műcsarnokban megtekinthető.

–: A vasárnapi kulturális programból

14

Népszabadság. Bp. 1968. dec. 8.

Konecsni György

Plakátokat készített

Dr. Nemesi Konrád: Plakát

Kiraktat 1968 XII. 22 old.

Konexni György

Kiáhitása volt a hűcsarnokban

N.N.: 380 uj szobrot helyez el a Képző és Iparmův. Lektorátus

Magyar Nemzet 1969 II. 11

Konecsni György grafikus

kiállítása nyílik a Műcsarnokban

Kossuth tér 1968 XII.

MDK

...ecsni György

1951-ben plakáljaiért Kossuth-díjat kap.

Horváth Márton: Megjegyzések a képzőmű-vészeti vitához. Bp. 1952. 210

MDK

Konecsni György

az Iparművészeti Főisk. tanárává nevezték ki, 1948. jan. 1.-én

Szabad Művészet, 1948. 1.sz. 31 l.

Státusrendezés a művészeti főiskolákban.

MDK

Konecsni György grafikusmüv.

Sztálin neve... Magyar Nemzet, 1949, dec. 21. 5.l.

MDK

Konecsni György, grafikus

1

A hatvanéves művész plakátkiállítása a Műsarnokban tekinthető meg. Plakátjai művészettörténeti jelentőségűek: a SZÍT cikória kávépótlék – reklámja, az Aquarium-plakát (1937), a Modiano-hirdetés, az Ős mégis lesz kenyér c. plakát egyként igazolja, hogy „Konecsni plakátjaival feltétlenül művészetet csinál."

Rózsa Gyula: Plakátok a művészettörténetnek

7

Népszabadság Bp. 1968. n. 20.

MDK

Koneczni György, grafikus

2

A mester feltétlenül azonosul témájával. Politikai plakátjainal ez természetes, de szuggesztivitása következtében annak érezzük mindenkor. Pl. Dahme-gumitalpat (1935), egy üdítő italt (1940) népszerűsítő plakátján. Az op-art „feltalálását" jelenti az „Állatkert" (1937) plakátja.

Rózsa Gyula: Plakátok a művészettörténetnek 7

Népszabadság. Bp. 1968. nov. 20.

konecsnitől eg mozaiktev szerepel a cikk szerint a kiállításon

---

Magyar Nemzet 1962. V. 6. 9 p.
Dutka Ch.: Második séta a IX Magyar kép-
zőművészeti kiállításon

Koncsny György

Bányászok, olaj, 100 x 130 cm

Budapest Műcsarnok kiállítása 1957.
Kat. szerk. kisdéjini Kirimi Itén.

10.

Konecsni György

Barlai Béla -rézkarc Bp.1962.
270x215 mm 70.-Ft.

Mikovny Sámuel - rézkarc Bp. 1962.
270x190 mm 70.-Ft.

Vinkler Lajos - rézkarc Bp.1962.
270x215 mm 70.-Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek/ összeállitotta: Munkácsi Piroska /
O.Sz.K. kiadványai Bp.1965. 204.1.

Konecsni György

Belépés a Tsz-be - rézkarc Bp 1961.
245x340 mm. 95.-Ft.

Kiszesek táborozása - rézkarc Bp.1962.
340x235 mm. 100.-Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/ 219.1.
O.Sz.K. kiadványai Bp.1965.

Konecsni György 2. =

Kővágóörs - rézkarc Bp.1962.
292x385 mm. 80.-Ft.

Uttörőavatás ~~-a~~rézkarc Bp.1962.
340x235 mm. 87.-Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/ 219.l.
O.Sz.K. kiadványai Bp.1965.

Konecsni György

Kiállításáért

Nívó díjat kapott

N.N.: Nívó díjak

Csongrád megyei Hírlap 1969 V. 2

MDK

Konecsni György, festő, grafikus

Rajz.

Rep

— : Konecsni György rajza 8

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1969. máj. 10.

Konecsni György
festő

M.D.K

1946-ban az Iparművészeti Főiskolán Konecsni indi-tolta meg az alkalmazott grafikai tanszéket.

Frank Jakos: Konecsni Györgyről
Élet és Irodalom, 1966. dec. 3-8 lap

M.D.K

Konecsni György
festő

1954-ben kinevezett a Képzőmű-
vészeti Főiskolán a tanszék vezetés é-
ről. Tíz év szünet után újra foly-
tatta a tanítást a művész.

Frank Janos: Konecsni Györgyünk
Élet és Irodalom, 1966. dec. 3-8 lap

Konecsni György
festő

M.D.K

Ismert plakátjai Gár – Főz – Hűt, „A kenyér itt kezdődik", „Mégis lesz kenyér", ujabb szinkari plakátja az „Oedipus".

Frank János: Konecsni Györgyről
Élet és Irodalom, 1966. dec. 3 - 8 lap

M.D.K

Konecsni György
festő

Az ötvenes években nagyméretű
történelmi képeket festett. Ezek
ugyneverett „szocreal" képek

Frank János: Konecsni Györgyné
Élet és Irodalom, 1966. dec. 3-8 lap

Koncsni György

festő

M.D.K.

1934-ben Rómában, 1936-ban
Luzernben nyert idegenforgalmi
plakátjaival nemzetközi versenyen.

Frank János: Koncsni Gyöngyjul
Élet és Irodalom, 1966. dec. 3-8 lap

Konecsni György
grafikus

M.D.K.

A Főiskolán a festészeti szakot végette. A gazdasági válság edején átállott a plakátmű vészetre.

Frank János: Konecsni Györgyhel.
Élet és Irodalom, 1966. dec. 3-8 lap

M.D.K.

Konecsni György
grafikus

A művész kétszer kapott Kossuth-díjat.
Először a grafikáért, másodszor az
festészetéért.

Frank János: Konecsni Györgyről
Élet és Irodalom, 1966. dec. 3-8 lap

Konecsni György
festő

M.D.K

Az 1937-és párizsi világkiállításon
Grand Prix-t nyert, 1939-ben 3 plakat-
jána Grand Prix-t kapott a milánói
triennálén.

Frank János: Konecsni György
Élet és Irodalom, 1966. dec. 3-8 lap

M.D.K.

Konecsni György
grafikus-festő

A felszabadulás után múvei
az észre is a szívre hatottak.

Rózsa Gyula: Szeretnék meghökkenni.
Élet és Irodalom, 1967. jul. 15 - 7 kep.

Konecsni György

M.D.K.

Vasutjubileumi bélyegek terve.

1946.

Iránytü a bélyegek világában, Bp. 1946. 85. l.

Konecsni György M.P.K.

Adópengös - ált. forg. - bélyegek terve.

1946. repr.

Iránytü a bélyegek világában, Bp. 1946. 85. l.

Konecsni György M.É.K.

Forint-filléres- ált- forg- bélyegek terve,

1953. repr.

Irányító a bélyegek világában, Bp. 1946. 86. l.

Konecsni György M.I.K.

Parasztnapok- feláras- alk. bélye gek terve.

1946.

Irányt! a bélyegek világában, Bp. 1946. 86. l.

Konecsni György M.B.A.

Béke II. alk. bélyeg terve, 1947. repr.

Irányító a bélyegek világában Bp. 1964. 87. l.

Konecsni György

Szovjetunió 30 éves fennállása- bélyeg terve,

1947.

Irányító a bélyegek világában Bp. 1964. 87. 1.

Konecsni György

M.D.K.

Az antifasiszta vértanuk emlékre kiadott

Vértanu- Nemzeti Segély- felárás jótékonysági bélyegek terve.

Irányti a bélyegek világában, Bp. 1964. 82. l.

M.D.K.

Konecsni György

Szakszervezet I. bélygek terve. 1945.

A páriszi Szakszervezeti Világkongresszusra/

Irányító a bélyegek világában Bp. 1964. 82. l

M.D.K.

Konecsni György

Ujjáépités- ált. forg. bélyegek terve, 19
1945.

Iránytü a bélyegek világában Bp. 1964. 82. l.

M.D.K.

Konecsni György

Forint-filléres portó bélyeg I. 1946.

Irán tü a bély egek világában, Bp. 1964. 115.1.

MDK

Konecsni György

Mozaikterv /vázlat/.

Mozaik

IX. Magyar Képzőm. Kiáll. kat. pótlás. Mücs. 1962.

M.D.

Konecsni György
grafikus

Munkái bizonyítják, hogy grafikus, bár a Képzőművészeti Főiskola festőtanszakát végezte el.

Bauer Jenő: Gondolatok Konecsnire.
Művészet, 1968. augusztus – 26 lap.

Konecsni György
grafikus

MDK

Most készülő kiállítására
könyvillusztrációkat, plakát-
terveket, szines hanglemezborító-
kat, naptárdekorációkat készít.

Bauer Jenő: Gondolatok Konecsniről
Művészet, 1968. augusztus – 26 lap.

Konecsni György

grafikus

M.DK

Most készülő kiállítási anyaga sokoldalúságát mutatja a művésznek. Mozaikterek, olajfestmények, fehete-fehér kompozíciók váltogatják egymást

Bauer Jenő: Gondolatok Konecsnisöl

Művészet, 1968. augusztus – 26 lap.

M.D.K.

Konecsni György
plakátművész

A plakátművészet egyik legmarkánsabb képviselője most töltötte be a 60-ik életévét „A művész magát alkalmazott grafikusnak" neveri.

Bauer Jenő: Gondolatok Konecsniről.
Művészet, 1968. augusztus – 26 lap.

Konecsni György
plakátművész

M.D.K

„Röltex"
„Tokaji borok" } repro
(plakátok)

Bauer Jenő: Gondolatok Konecsniről.
Művészet, 1968. augusztus - 26 lap.

H.D.Y

Konecsni György
grafikus

1938-ban készült a jubileumi
Cs. Szent István feje, a Szegedi Ün-
nepi Játékok platiatja és egy sor
magyar-táj országjarásra felhívó
kép.

Bauer Jenő: Gondolatok Konecsniről
Művészet, 1968. augusztus - 26 lap.

M.D.f.

Konecsni György
grafikus

Az 1940. évi New-Jorki magyar kiállítás plakádja előrevetülője a művész kiteplakáttevékenységének.

Bauer Jenő: Gondolatok Konecsniről.
Művészet, 1968. augusztus – 26 lap.

Konecsni György

Kossuth-díjas művész

Pécs-baranyai Országos képzőművészeti kiállitás 1956. Kat. irta: Végvári Lajos. Bp. 1956. 32 l., 20 t.

4. 1.

Konecsni György

Árvíz. (Olaj, 140 x 200 cm.) c. festménye szerepelt a kiállításon.

Pécs-baranyai országos képzőművészeti kiállítás 1956. Kat. irta: Végvári Lajos. Bp. 1956. 32 l., 20 t.

23 l

Ilonecsi György
festő

M.D.K

A Magyar Népköztársaság Érdemes
művésze ismeret kiintették ki.

— Kitüntetéser

Művészet, 1968. május - 16 lap.

MDK

Konecsni György

Magyar plakát 66. 5. magyar plakát kiáll.
Mücs. 1966. dec.

9000 - 66,5 - 625158 Pátria ny.-

MIK

Koneceni György

Kiállitási hir

Ganz Mávag 1968 márc.15.

Konecsni György
festő

M.D.K.

Kádár Györggyel készült közös
művük a „Vihár előtt" az
1950 es években szerepelt tárlatott

D. Fehér Zsuzsa: Új magyar festészet
Művészet, 1968 május – 40 lap.

MDK.

Konecsni György

Plakátjairól

Tükör 1966 dec.2o.

Konecsnyi György

Szerepelt a „Magyar képzőművészek a fasizmus ellen" c. kiállításon.

Evangélikus Élet 1966. jan. 9.

Konecsni György, grafikus MTI

Két plakátot készített a Hortobágyról idegenforgalmi célokra.

– : Hit

6

ESTI HIRLAP, 1966. márc. 24.

MDK

Konecsni György - Kédér György

Vihar előtt, of.

MNG. Magyar forradalmi művészet. Mücs. 1957.

Konecsni György MDK

Rákóczi és Esze találkozása, of.

MNG. Magyar forradalmi művészet. Műcs. 1957.

0860 — 63.6532 Pátria ny.

Sándor István

Szeplőtel

Ádám mondja: Ádám az én nevem
Akit a jó Isten
Elhelyezett enge
Ahol boldogság é
Amit csak a két

M.D.K.

Konecsni György, festő

nevét említi a könyv "Szépművészet" c. fejezetének szerzője /Németh Lajos/, Hincz Gyulával és Kádás Györggyel közösen, mint a mai korszerű épületekhez illő modern mozaik-dekorációs tervezőket

Hongrie 66. Bp. 1966. Szerk.: Gárdos, Miklós

Ed.: Pannónia, 200. old.

MDK.

Konecsni György

Koffán Károly portréfelvétele

Tükör 1965 juni.8.

Konecsni

festőművész.

A múlt évi képzőművészeti kiállításon Kádárral közösen alkotott festménye szerepelt, melyen Dózsa György ábrázolta tiszaparti táborában. (említve)

Esti Budapest, 1952. Dec. 9.

Konecsni György.

A II. Magyar Képzőművészeti Kiállítás vázlatainak távlatán, – Vásárhelyen – „Vihar előtt" c. nagyméretű kompozícióját vázlatait láthattuk. A művet Kádár Györgyel közösen alkották. (említe.)

Viharsarok, Hódmezővásárhely, 1952. Nov. 13.

MDK.

Konecsny György

A gyulai Várfürdő részére készit festményt

Szabad Föld 1965 szept.5.

Konecsni György
festő

M.D.K

A Képzőművészeti Főiskola tanára
méltatta a művészt tárlatán.

Faragó Béla: Iván Mária festőművész kiállítása Tapiógyörgyén
Művészet, 1966. március - 43 kap

Konecsni György

A Békeplakát és Ötéves Terv grafikai kiállításon „Szabad Lép" c. plakátját láthattuk. (említve.)

Esti Budapest, 1952. Okt. 14

MIK.

Konecsni György

Kiállitási kritika

Vas népe 1966 aug.2o.

MIK .

MDK

Konecsni György

Composition IV. Temp.

Un peintre hongrois, temp.

Exposition de Peinture Sculpture et Arts Graphiques Hongrois D'aujourd'hui. Antwerpen, 1958.

MDK

Konecsni György

Composition I. Temp.

Composition II. Temp.

Composition III. Temp.

Exposition de Peinture Sculpture et Arts Graphiques Hongrois D'aujourd'hui. Antwerpen, 1958.

Composition I. Temp.

Composition II. Temp.

Composition III. Temp.

M.D.k.

Koncsni György
e

Királyok. feláras - emlékbélyegek terve.

1942.

Iránytü a bélyegek világában. Bp. 1964. 77. l.

M.D.K.

Konecsni György

Szakszervezeti bélyeg III. / a milánéi II.
Szakszerveztei Világkongr. alk. / 1949

Irányt ü a bélyegek világában, Bp. 1964. 89. l.

Konecsni György M.D.K.

U.P.U bélyegek terve / az Egyetemes Postaegyesület fennállásának 75.évf.

1949

Iránytü a bélye gek világában Bp. 1964. 90. l.

Ikonecseni György
festő

MDK

Deák György és Pecsenhe József nek
volt a mestere.

Egri Mária: Deák György – Pecsenhe József hr
Múzeszet, 1966. szeptember – 48 lap

MDK

Konecsni György

4. m. plakát kiáll. Mücs. 1961.

Konecsni György: Jertő

MDK

Kerepel a Politikai plakátok 1945–1965 c. kiállításon.

–: Az utca művészete a Nemzeti Galéria új házában

2

ESTI HIRLAP, Bp. 1965. aug. 19.

Konecsni György, festő MDL

Az 1947-es választásoknál komoly propaganda munkát végzett „Az MKP a tettek pártja" című plakátjával.

Nógrádi Sándor: Új történet kezdődött

100. lap

Konecsni György

Lakodalom - rézkarc Bp.1961. 248x340 mm.
95.-Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/ 196.1.
O.Sz.K. kiadványai Bp. 1965.

Konecsni György

Itatás - rézkarc Bp.1961.
390x295 mm. 80.-Ft.

Az 1961. és 62. évi grafikai plakátok és metszetek / összeállitotta Munkácsi Piroska/
O.Sz.K. kiadványai Bp.1965.

228.1.

MDK.

Konecsny György

Kiállitási kritika

Szabad Nép 1966 juli.12.

MDK.

MDK.

Koncseny György

Kiállitási krtika

Vas Néée 1966 juli.12.

MDK.

M.D.K.

Koncsni György, festő

Hincz Gyula és Koffán Kálmán voltak Csoltán Kálmán tanárai a Képrőművészeti Főiskolán 1947-1952 között.

ALFÖLD, Debrecen, 1966. XVII. évf. 6. sz. 76. old.

Konecsni György

M.D.K.

Müvész- feláras- jótékonysági bélyegek terve, 1941

Iránytü a bélyegek vilgában, Bp. 1964. 75. l.

M.D.K.

Komcsni György
graphus-festő

A felszabadulás után készült plakódjai ~~ta~~ „És mégis lesz henyér", „A henyér itt herdódik", „Szarcsek henyére".

Lázár Sándor: Sós László és Kemény Éva hiálltása
Művészet, 1966. szeptember – 44 lap.

Konecsni György M.D.K.

Művész- feláras- jótkéonysági blokk terve.

1941.

Irányító a bélyegek világában, Bp. 1964. 75. l.

M.D.K.

Konecsni György

Nagyasszonyok- ált- forg- bélygek terve.

1944.

Irányti a bélyegek világában . Bp. 1964. 78. l.

Konecsni György M.D.K.

Lovasfutár- ált- forg. bélyegek terve. 1946.

Iránytü a bélyegek világában Bp. 1964. 83. l.

M.D.K.

Konecsni György

Köztársaság emlékbélyeg-pár terve. 1946.

Irányti a bélyegek világában Bp. 1964. 83.l.

M.P.K.

Konecsni György

Milliós- ált- forg. bélyegek terve. 1946.

Irányító a bélyegek világában Bp. 1964. 84. l.

M.D.K.

Konecsni György

Milpengös - ált- forg- bélyegek terve.

1946.

Irányító a bélyegek világában Bp. 1964. 84. l.

M.D.K.

Konecsni György

Miliárdos - ált- forgalmü bélyegek terve.

1946.

Irántyü a bélyegek világában, Bp. 1946. 85. l.

Konecsni György
grafikus

M.D.K.

Érdekes új festési eljárással
készültek első plakatjai. Így
a Budapest fürdőit hirdető
félakton is ezt alkalmazza.

Bauer Jenő: Gondolatok Konecsnéről.
Művészet, 1968. augusztus - 26 lap.

Koncesni György

a kiállitás bíráló bizottságának tagja volt.

Tavaszi tárlat. A Műcsarnok kiállitása 1957. Kat. szerk.: Kisdiginé Kirimi Irén. Bp. 1957. 19 l.

6-l.

MDK

Konecsny György

Érdemes müvészi kitüntetést kapott

Magyar Nemzet 1968 ápr.4.

M.D.K.

Konecsni György
festő

1848-at ábrázoló képe az
1950-es években szerepelt.

D. Fehér Zsuzsa: Új magyar festészet
Művészet, 1968. május - 40 kép.

Kanecsni György

Bejelentette részvételét a III. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállitáson.

Északmagyarország 1957. szept. 22. 6.1

MDK

Konecsni György, festő

érdemes művész címet kapta.

– : Ki; kiváló és érdemes művészek

13

[Népszabadság, Bp. 1968 ápr.]

Konecsni György

A fegyveres testületek pályázatára beküldött műve kiállítva Bp.-en az Építők Rózsa Ferenc Művelődési Házában, majd Miskolcon.

Északmagyarország 1960. nov. 29. 4.l.

Konecsni György

Harckocsisok, hídrakások c. művei, grafikái a fegyveres testületek képzőművészeti pályázatának bemutatóján.

Hajdu Béla: A mai katona-élet képzőművészetünkben
Északmagyarország 1960. dec. 1. 5.l

MDK

Konecsni György

Csohány Kálmán mestere volt a főiskolán

9 festő és grafikus kiáll. Műcs. 1966. okt.

Konecsni György

„Rákóczi és Esze találkozása."
Tónnyel kiemelve az egyes csoportok.
Múzeumi ízű.
„1848. március 15"

A.Tyihomirov: Iszkussztvo Vengrii IX - XX.
Moszkva 1961. 156. l.

Kmetcsi György

Behívás a Vörös Hadseregbe. 1919.
/1957./

– repr.

A.Tyihomirov: Iszkussztvo Vengrii IX - XX.
Moszkva 1961.

Képmelléklet. 152.

Konecsni György

Vihar előtt c. közös képe az 1952-es II. Országos Képzőművészeti kiúllitáson. A Tisza partján ábrázolja a parasztsereget. Tragikus éjszakai ég.

A. Tyihomirov: Iszkusszstvo Vengrii y IX-XX
Moszkva 1961. 155.l.

M.D.K.

Konecsni Görgy, festő

nevét említi

Fehér, Zsuzsa: Malerei und Plastik

Kulturelles Leben in Ungarn. /Red.Zoltán Halász/.

Bp. 1966. 363 l. 26 t. 289 old.

MDK

Konecsny György

ÁÉrdemes müvészi kitüntetéséről

Müvészet 1968 máj.p.13.

Konecsni György

freskóműveiről tesz említést

Halász Zoltán: La vie culturelle en Hongrie, Budapest, 1966

2771

Konecsni György

Arvizi (repr.)

Pécs-baranyai Országos képgőmüvészeti kiállitás 1956. Kat. irta: Végvári Lajos. Bp. 1956. 32 l., 2o t.

M.Df

Konecsni György
grafikus

Az ámplakátok sorát 1938-tól ünnepi hangulatú kulturális és idegenforgalmi plakátok követik.

Bauer Jenő: Gondolatok Konecsniről
Művészet, 1968. augusztus – 26 lap.

M.D.i

Konecsni György
Grafikus

1962 évi Róltex textilplakatja,
a Flóra szappan 3 hollója,
a tokaji borplakát optikailag
ézett vizualis cselfogást mutat.

Bauer Jenő: Gondolatok Konecsniről.
Művészet, 1968. augusztus – 26 lap.

Konecsni György
plakátművész

M.D.K

"Állathert"
"Sokatolbé" } repro
plakátok

Bauer Jenő: Gondolatok Konecsniről,
Művészet, 1968. augusztus – 26 lap.

Konecsni György

grafikus

M.D 1/1.

Legújabban vibráló, geométrikai ritmusokat ismételgető nonalszó-vedékek tünnek elénk plakátjám és más kompozíciónk.

Bauer Jenő: Gondolatok Konecsniről.
Művészet, 1968. augusztus – 26 lap

Konecsni György
Grafikus

M.D.K

Az op-art plakátok egyik
első harai előfutárainak te-
kintheljük Konecsninak az
Ábbathert számára rapolt
zebra-képet.

Bauer Jenő: Gondolatok Konecsnisről.
Művészet, 1968. augusztus. – 26 lap.

MDA

Konecsny György

Március 15. of.

Miskolci C.Képzőművv.kiáll. Herman Ottó Mun. 1955.

17 l.

M. D. K.

KONECSNI György grafikus

„Képzőművészetünk a felszabadulás után" c. kiállítása (1960)

Kádár György gyel közös

Dózsa-tablója

Magyar Nemzet 1960 (XVI.) 81. sz (ápr 4.) 11.o

Putha Mária: A Magyar Nemzeti Galéria ünnepi kiállítása

MDK

Konecsni György, festöt

plakátjaiért Grand Prix-vel jutalmazták.

"39 dijat nyertek a magyar iparmüvészek Milanoban."
Nemzeti Ujság, 1940 jun.29. 13.1.

MDK

Konecsni György, festő.

Ülő férfi. Paszt.

Tanulmány. I.-II. "

III. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiáll. /Herman Ottó Múz./ 1957.

Konecsni György MDK

Kádár György - Konecsni György:
Vihar előtt. Részlet. /szines repr./

Pogány Ö. Gábor: Magyar festészet a XX. században.
Bp. 1959. Szöveg között 5.

Kenecsni György MDK

(1908)

székesfehérvári állomáson elhelyezett óriáskompozició említése és a "Vihar előtt " elemzése.

Pogány Ö.Gábor:Magyar festészet a XX.században. Bp.1959.68.l.

MDK

Koncessni György, festő
a Szöv. Elnöks.-nek tagja

Magy. Képzőmův. és Iparmův. Szöv. közgyül.-nek 2. napja.
MN 1952 V. 27.-5. l.

MDK

Kovácsi György festő
(Kossuth-díjas)
1848 márc. 15.- kompozíció
Petőfiről

Műcs.-III. Képzőműv. kiáll.-MN. 1952 XII.27.-5.l.
Dutka M.

MDK

Konecsni György-Kádár György

Vihar előtt, of.

Képzőművészetünk 10 éve. Műcs. 1955. Kép.

MDK

Konecsni György
/1908- /
Kádár György - Konecsni György:
Vihar előtt. 1951.
Olaj, vászon. 350.515 cm.
/Szines repr./

Pogány Ö. Gábor: Magyar festészet a XX. században.
Bp. 1959. XXXIV. tábla.

MDK

Konecsni György és Kádár György

Vihar előtt, of.

2.M.Képzőművész.Kiáll. Szab.Nép, 1951, nov.4. 9 l.

MDK

Konecsni György festőm.

Főv.Tanács képzőm. pályázatának eredm. Magy.Nemz.
1952. jun. 15.

Bana (Komárom)

Ref.templom, homlokzati torny
mennyezetes hajó. Padok, 1788
1711. Ontál, 1723. Épült 1788

(Kováts J. István: Magyar reform
László, 1955)

Konecsni György

M.D.K.

A győri pályaudvar díszíti
mozaikja + repro

Urbach Zsuzsa: A győri pályaudvar és képzőművészeti díszítése.
Művészet, 1961. szeptember —— 25 l.

ДСП

MDK

/Fery/ Konecsni György

Fery Antal és Konecsni György:

"Hungary - Hortobágy.2 1936.

"Wegry" 1936.

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás.Bp.1960.
20.l.

Ilonccsni György
festő

MDK

„Falkép" + repro – Méltatás.

Pogány Ö. Gábor: A siehesfehérvári vasútállomás
Művészet, 1961. május – 8 l.

M.D.K.

Konecsni György
festő

1945-ből plakátja
(repro)

Művészet, 1961. febr.
A hátsó borítólapon.

M.D.K.

Konecsni György
festő

Idegenforgalmi plakátjai. 1941
1941-es Nemzetközi Vásárunk, Berni
képzőművészeti kiállításunk, Állat-
kerti plakátjairól. — A kenyér
itt kenődik című plakátja

Lehőcz Mária: A magyar plakát útja 26 l.
Művészet, 1961. február

mdk.

Konecsni György grafikus

munkái a Kulturális Kapcsolatok Intézetének kiállitásán. Naptár diszítés.

X. Harom Kiállitás

Nepszava, 1963. nov. 10.

12. l.

MDK

Konecsni György, Pest

Németh Lajos könyvét ismertetve méltatja a cikk.

Miklós Pál: A modern magyar képzőművészet
20-25. o.

KRITIKA, BP. 1969. március VI/3.

MDK

Konecsni György, grafikus

A Mai magyar művészet - c. sorozatban megjelent a Konecsni-kötet.

-: Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1971. febr. 17.

Konecsni György 7

„Ének Szt. László Királyról"
illusztrációja emlitve.

Magyar Nemzet 1970 december 13
12. old.

Konecsni György 5

„Szabács viadala" illusztrációja emlétve

Magyar Nemzet 1970 december 13
12. old.

Konecsni György

6

„Janus Pannonius: Egy dunántuli mandulafáról" illusztrációja emlékre

Magyar Nemzet 1970 december 13

12. old.

Konecsni György 4

„Ó-magyar Mária síralom"

illusztrációja említve

Magyar Nemzet 1970 december 13

12. old.

Konecsni György

„Tihanyi alapítólevél" illusztrációjának ismertetése

Magyar Nemzet 1970 december 13
12. old.

Konecsni György

3

„Halotti beszéd" illusztrációja

említve

Magyar Nemzet 1970 december 13

12. old.

Konecsni György festő M. D. K.

Vihar előtt c. képe (Kádárral együtt) említve:

Redő F.: IV. hagyar képzőművészeti kiállítás. Műv. tört. Ért. 1954 1 sz. 160

Konecsni György

kiállított festménye:

Bányának, olaj, 100x130 cm

Tavaszi tárlat. A Műcsarnok kiállítása 1957. Kat. szerk.: Kiediginé Kirini Irén. Bp. 1957. 19 l.

10. l.

Konecsni György
grafikus

M.D.Y.

A főiskolán szalirikus rajzos
újságot szerkeszt. A 20-as, 30-as
évek fordulójan finom mo-
dellálása ismert.

Baller Jenő: Gondolatok Konecsniről.
Művészet, 1968. augusztus - 26 lap.

M.D.K.

Konecsni György
grafikus

Mai középiskolás korában ifjúsági pályadíjakkal jutalmazott karikatúrákat rajzol a diákélet groteszk figuráiról.

Bauer Jenő: Gondolatok Konecsniről.
Művészet, 1968. augusztus – 26 lap.

MDK

Konecsni György

Csomagolási ötletek kiáll. 1967. Kultint.

M.D.K.

Konecsni György festő
1908-

Kádár György

Vihar előtt, repr.

A Szépművészeti Muzeum 1906-1956, Bp. 1956. 302.kép
260.l.

A

MDK

Konecsni Gyula

szerpelt a III. miskolci kiállitáson.

Hajdu Béla: Képzőművészetünk erjedését tükrözi a III. miskolci országos kiállitás anyaga. ÉSZAKMAGYARORSZÁG. 1957. szept. 29. 7. l.

MDK

Konecsni György festö

Dózsa seregének hajnali átkelése a Tiszán. Olf.

Bp.Mücs.-II. Magy.Képzöm.Kiáll. 1951.nov.4.-dec.2.
Kat.7.1.

MDK

Konecsni György

Készitette a Nemzeti Szinház részére a "Rembrandt" diszleteit.

Esti Hirlap 92 sz. 1958. ápr. 2o 2 old.

MDK

Konecsni György
festőművész tervezi a Nemzeti Szinház részére
"Rembrand" diszleteit.

Esti Hirlap 80 sz. 1958. ápr. 4 2 old.

Konecsni György festő M. D. K.

Rákóczi és Esze Tamás találkozása. (repr.: 161. old.) a IV. magyar képzőművészeti kiállitáson.

Redő F.: IV. magyar képzőművészeti kiállitás. hűvtört. Ért. 1954 1 sz. 163

HD4

Konecsni György (festő)

Az elmúlt tizenöt év munkásságából a szegedi Móra Ferenc Múzeumban rendezett kiállításon szereplő művek alkotói körét említi.

Lehel István: Képzőművészetünk a felszabadulás után.

Tiszatáj, Szeged, 1960 október 10. l.

M. D. K.

KONECSNI György grafikus

Részvétel a kiállitáson

Dutka Mária: Magyar Plakátlörté-
neti Kiállitás a Műcsarnokban

Magyar Nemzet 1960. (XVI.) 265. sz. 8. l.
nov. 7.

M. P. K.

KONECSNI György grafikus

Jelegenforgalmi plakát

Vidos Zoltán: A magyar „Plakát-
művészeti" kiállításról
magyar Építőművészet 1961. 1. sz. 59. l.

Konecsni György MDK

A nőmözgalaom félszázados évfordulójának jubileumi ünnepségét hirdető plakáttervekre, meghivásos pályázaton négy művészt hivtak meg.: Konecsni,Kas,PapGábor, Zala Tibor.

Kristóf Károly:Képzőművésznők nemzetközi kiállitása, film a nők életéről,nőirók novellásköteté,a nőmozgalom félszázados évfordulóján.
Esti Hirlap. 1959. X. 30.

Konecsni György MDK

A legszebb magyar versek készülő antologiájának pályázatára beküldött v e r s - i l l u s z t - r á c i ó i az Irodalomtörténeti Muzeumban rendezett kiállitáson.

/Berzsenyi, József Attila/

ARADI NORA: Költészet és grafika.
Magyar Nemzet. 1958. IX. 28. 9.1.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Budapesti Rundschau

Konecsni György

1966 JAN 5.

1021

György Konecsni: Eule. Tuschzeichnung

...zige wesentliche histori-
...che Mangel des Dramas be-
...steht darin, daß der Autor
diese Tatsache nicht hervor-
hebt, ebensowenig, wie er

Zrínyi
Konz
gleich
Die
Theat
kutab
Regie
fanger
spiel. Der Regisseur leitet das Stück mit einem überflüssigem Kommentar ein, der nichts mit dem Werk gemein hat. Die Darstellung wirkt wie aus verschiedenen Stilelementen improvisiert: „heroische Deklamation" und „verfremdende Effekte" wechseln ab.

Attila Nagy spielt Zrínyi in einer gekünstelten, theatralischen Art,

im dumpfen Stil der dreißiger Jahre. Sehr gute Darstellungen bieten *Gyula Szabó* als Bettelmönch, *Zoltán Latinovits* als Kaiser Maximilian von Habsburg und besonders *Rudolf Somogyvári* als zynischer Bischof. Doch fehlt das Zusammenstimmen der einzelnen Darstellungen.

László B. Nagy

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-968. 337-748. 340-726

MAGYAR NEMZET

1021

Konecsni György

A Magyar Nemzet galériája

Konecsni György hagyatékából: Erdőszélen

Korunk forgószelében

A repülés nagy kalandja

József Attila kis Balázsát még úgy ringatták álomba, hogy a távolságot, mint üveggolyót ígérték oda játszani. A mai „Balázsok" ébredéskor kapják, nem játékszerként. Nem játsszák, hanem élik és ezzel új információk tömege, új időélmény és még sok minden jár.

A távolságok összezsugorodása korszakunk egyik jelemzője lett. Az űrutazások elevíziós közvetítései helyreették az arányokat; bemuatták, hogy a Föld a végteen számú égitestek egyike, őt a legkisebbik közül való s mindezt képernyőre „alkalmazva" a családi otthookba vitték, látvánnyá egyzerűsítették. - Megemésztett valósággá emelték, ami évizede még tananyag volt, át nem élt igazság. Most hangnál gyorsabb gépek szelik át a Föld légterét keresztül-kaul; távoli világrészek lakói váltak szomszédokká. *Napaink hömpölygő népvándorása: a turizmus, amelynek fő szköze a repülés.*

A nagy kiterjedésű országok fiai szerencsések. Természetes közegük a nagyvilág, arányérzékük már a pólyában kezd kialakulni. Az nyatejjel kapják a repülés lményét. Nemcsak a világészek közötti távolsági gépeen, de a nagy országok heyi járatain is felkészült szehélyzet — csecsemőgondozó s óvónéni —, bébiételek, áróka és bölcső várja a csesemőket, játékok a követező nemzedéket, képeslapok, obby újságok a tizenévesetet.

Eltolódnak az értékek; a epülés elvesztette szenzációlegét, ugyanakkor a régebben mindennapi, szürke dolok közül egyesek a lélegzetlállító élmény rangjára emelednek. A múlt hónapban éldául japán fiatalok jártak tt. Bejárták az országot, füödtek a Balatonban, voltak núzeumokban, hallgattak csendjébe. Számára a nagy gép hétvégi légivicinális volt.

A fiatal néger mérnök egy ausztrál gyár új géptípusára volt kíváncsi, amelyet egy kereskedelmi bemutatón látott Rómában. Felhívta vállalatát, beszámolt és nyomban utasítást kapott, hogy az első menetredszerinti géppel repüljön Melbourne-be. Szomszédom írógépet vett elő, és dolgozott, míg beszédbe nem elegyedtünk. Vitatkoztunk a korszerűtlen, Európa-centrikus jelenről, a színes népek jövőjéről és hamar összebarátkoztunk. Az öreg hölgyet nem érdekelte a világpolitika: szájában az égő szivarral, kezében a félig telt pohárral aludt.

A távoli országokba indulóknak van azonban egy olyan rétege, akiket a tudományos érdeklődés, vagy a kalandizgalma csak másodsorban sarkall. Ezek az emberek — izgatottan és szorongva — elsősorban azért kerekednek fel, hogy felkeressék valahol a földgolyó másik felén messze szakadt szüleiket, gyereküket, testvéreiket. Bizonyára ők is dédelgetik magukban azt a vágyat: utazni, de maguktól nem érett volna tetté a gondolat. A hívás kellett, az erős vonzás, amely azután legyőzte a megszokást, a nehézkedést, az új élményektől való félelmet.

A Ferihegyi repülőtér tranzittermében várjuk a gépet. Az idő viharos, késik a járat. Idős, apró, falusi nénike ötpercenként izgatottan érdeklődik és az ügyeletes tisztviselőknek újra és újra elmagyarázza, hová megy és miért? Férje tempós, hallgatag öreg magyar, mindenütt a sarkában. Nem szól bele a kérdésfelelet játékba, szívja a cigarettáját és egy-egy hosszú mondatsor végén bólint hozzá, mintha ellenőrizne és helyeselne, jól mondta az asszony. Z. Józsi bácsi Tiszakécskéről, felesége és ő maga a keresetét. Elment ő maga, egy csillaghegyi emberrel meg egy ügyvéddel, és papírt vitt róla, hogy el tud ő látni minket. Erre aztán megengedték, hogy meglátogassuk." A néni már abbahagyta a sírást, figyel, várja, hol vehetné át a szót. Józsi bácsi hamutartót keres, itt az alkalom.

„Mozdonyvezető volt itthon a lelkem, odakint meg teherkocsit vezet. Meg is nősült. Egy árvalányt vett el. Kispesti a menyem. Nem ismeri?" Előkerül a kép, az azóta született két kis unoka is rajta van. Rázom a fejem, nem ismerem. „Persze — bólint a néni — nagy ez a Pest, nem ismerhet mindenkit. Kapcsoltam" — teszi hozzá és kacsint rám. Olyan váratlan ez a pesti kiszólás, hogy a meglepetéstől se szólni, se nevetni nem tudok. „Dolgoznak ám rengeteget. A menyem baromficsomagoló, este meg mind a ketten egy szállodában segítenek. Házat vettek. De én se megyek üres kézzel. Huzatot viszek a garnitúrára. Legújabb divat" — és az erszényéből előkerül egy kisdarabka textilanyag.

A bácsi időközben visszatér. „Aztán mondja csak, messze van ez a Vancouver?" — Hát bizony nem egy macskaugrás — válaszolom bizonytalanul. „Mert mi még nem voltunk Pesten túl soha. De most, hogy a fiam, meg az unokáim után megyek, hát a tengeren is átlábolok" — mondja a bácsi magabiztosan.

Az új tevékenységek szokások, viselkedési formák korunkban hol lassan, hol viharos gyorsasággal terjednek el. A légiutazásnak is van már szokásrendszere, sőt alakulnak erkölcsi szabályai is és ezeket bizony el kell sajátítani. A családi kötelékek, a történelem, a vak véletlen szállítják a lehetőségeket és olyan tömegek is vállalkoznak utazásra, repülésre idegen országokba, idegen tájakra,

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR NEMZET

1971 JUL 25

A Magyar Nemzet galériája

1021

Konecsni György

Harmónia
Konecsni György hagyatékából

sek. A feltel
rika és Afril
zése idején l
ma-szigetek l
120 millió év

Az említett
lyamat lökhet

a kontinensek 250 millió évvel
al felett Eurázsia következne)

ket — valóban tutajhoz hason-
lóan — keresztül-kasul a
mélytengerek aljzata, fenék-
zónája felett. És valóban: az
Indiai-óceánban találunk is
ilyen nyomokat: mély karcolá-
sokra emlékeztető árkokat, *gi-
yászi „sebhelyeket"*, olyasfor-
nákat, amilyenek — mondjuk
akkor keletkeznek, ha egy ha-
nutartót egy sima asztal lapján
aszítunk végig. Úgy pár ki-

...mányos kutatásokat napról napra segítő, élő információs rendszer.

Felosztásában követi a tudományok társadalom- és természettudományokra tagolódását, de anyagának nagyobbik részét az előbbivel foglalkozó munkák teszik ki. A természettudományok körében is beszerzik persze az alapvető könyveket és folyóiratokat, de az egyes akadémiai intézetek kutatási területébe vágó speciális kiadványokat már nem.

Cserealap az Acta ...

A könyvtár szerzeményezési politikája szerves része az országos könyvtárügynek. Az új könyvek, folyóiratok megszerzésének legfőbb formája az a kiterjedt cserekapcsolat, amelynek alapjait lényegében még Széchényi Ferenc vetette meg. Akkoriban még szokásos volt az új kiadványok kölcsönös cseréje, de a század elejétől fogva ez

MDK

Konecsni György

Bencze L: Gondolatok a VI.M. Képzm.kiáll.ról. A m. képzm. mai eredményei. Csillag, 1956. 2.sz. 341-364 l.

Konecsni Gyula Győző MDK

a partizánságot emeli magasabb eszmei szinvonalra.

Hajdu Béla: A. II. Miskolci országos Képzőművészeti Kiállitás.

ÉSZAKMAGYARORSZÁG, Miskolc. 1956. szept. 9.

MDK

Konecsni György

Grand Prix-vel tüntették ki

Magyar siker az 1937 évi párizsi világkiállitáson.
Pesti Napló 1938. aug. 26. 4.l.

Konecsni György

„Ez a kenyér forrása" (1945) a munka megindítására szólítja az embereket.

Mihályfi Ernő: „Magyar Plakátművészet"
THE NEW HUNGARIAN QUARTERLY, Vol. II. No. 2, 1961
159 l.

Honecsni György

Grafikus

M.DK

Méltatás.

Szig Recső: Csoháng Kálmán

Művészet, 1964. január - 24 lap.

Konecsni György grafikus M.D.K.

Dunaújváros cimere. Az egyik lakóházon helyezik el.

Napló

Magyar Nemzet 1963. december 29. 4.l.

M.D.K

Konecsni György

festő

1951-ben Kádár György festővel
közös alkotásuhat állítottak ki.

Gesztei László: Az 1962. év monumentális falhépei
Művészet, 1964. február – 20 cap

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV., Dózsa György út 41

szövarch.131.6.6

Konecsni György kikérdezése.

művészi pályafutása, hogy lett grafikus

kikérdező:Rozgonyi Iván.1956 juni 26.

Müv.Tört.Dok.

Szőnyi István

szövarch.124

Konecsni György grafikus M.N.K.

Vihar előtt c. Kossuth díjjal jutalmazott festménye

közös alkotás Kádár Györgygyel

Csap Erzsébet: A felszabadulást ünneplő kiállításainkról

Magyar Nemzeti Galéria Közleményei IV. sz. p. 1963

153.1

Konecsni György MDK

Árviz, olf.

Mücsarnok 1955 VI. Magy. Képzőm. Kiáll.

M.D.K

Thorecsni György
grafikus

A Kulturális Kapcsolatok
Intézetben rendezett „Cso-
magolási ötletek" cimű ki-
állításon részt vett.

Szabó György: Grafikai változatok.
Élet és Irodalom, 1967. május 13-8 lap

Konecsni György MDK

Árviz, repr.

Mücsarnok 1955 VI. Magy. Képzőm. Kiáll.

Plakát

Konecsni György:
Váradás, 59x84

1963. M. H. Arch.

Embléma

Konecsni György:
vérellató kolg.

1963.

Plakát

Doucesni György:
Erdélet - vedáhat
50 x 70 cm,

1963.

M-H-Arch.

Plakát

Konecsni György:
adj vért, (25x70)

1963, M. H. Tréh.

MDK.

Konecsni György

Kiállitási hir

Esti Hirlap 1967 ápr.lo.

Konecsni György MDK

1919-ben jelentkezés a Vörös Hadseregbe, repr.

Mücsarnok 1959 VII. Magy. Képzőm. Kiáll.

Konecsni György

1919-ben jelentkezés a Vörös Hadseregbe, olf.

Műcsarnok 1959. VII. Magy. Képzőm. Kiáll.

M.D.K.

Koncorni György
festő

Vihar előtt (Részlet)
(repro)

A borítólapon
Művészet, 1963. december.

Konecsni György, grafikus M Dk

: Résztvesz a kult. kapcsolatok Intézetében rendezett grafikai tárlaton.

— : Három új kiállítás a fővárosban 8. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. nov. 10.

Konecsni György
festő.

M.D.K.

Kádár Görggyel közösen készült
Vihar előtt" c. kompozíciójuk, amelyik
"a Magyar katona a szabadságért" cimű
kiállitásón szerepelt. + repro

Laúcz Sándor: Megjegyzések felszabadulás tabáin
történeti festiszeteinkről.

Művészet, 1963. december – 12 lap

MDK.

Konecsny György

Kiállitási kritika

Müvészet 1965 nov. lap 29.

Kenecsei György

Munkái szerepeltek a politikai plakátok kiállításán.

Népszava 1965. aug. 27.

Plakátok évekről – unterekről. Rajk András

M.D.K.

Koneczni György, grafikus (1908 –

nevét az új realizmus
utjait kereső művészet kört
említi a szerző.

Information Hungary, Szerk. Erdei Ferenc,

Akadémiai Kiadó, Bp. 1968. 955. old.

MDK

Konecsni György

Plakátterv

M-vészet 1968 p.34 febr.

Koncsoni György

Partizánokat ábrázoló festménye szerepelt a 2. országos kiállításon Miskolcon.

Majdu Béla : A II. miskolci képzőművészeti országos kiállítás

Északmagyarország 1956. szept. 9.

M.D.V.
1

Konecsni György festő

1968-ban a Magyar Népköztársaság Érdemes Művésze címet kapta

— : 1968 Kiváló és érdemes művészei.

Élet és Irodalom, 1968. ápr. 6 - 2 kép.

Konecsni György,1908-,grafikus

Korai plakátja Bpestet,mint fürdővárost népszerüsitő müve:"Budapest ,Spa-Ville d'eaux-B.derstadt"1932.Középenfinom női profil ,kezében pohár,sejtelmes zöld atmoszférában.Finom vonalritmika.Fekete,fehér,kék,zöld. Kevés szin,de gazdag szinhatás. 56.o.

Kiss Sándor: Magyar plakátművészet a két világháború között. 18.o.

Legújabbkori történeti Múz.Évkönyve.II.1960.Bpest. 1961.Franklin Nyomda. Bp.

Konecsni György, 1908-, grafikus

Alapjában konstruktiv hajlamú. Néha stilizált dekorativ formákat is használ plakátain. Pl. "Gáz fűt és hűt" /1935/ Hengerekből és csövekből építi fel hatásos, nagy reklám erejü gázfiguráját. XV. kép. 56.o.

Kiss Sándor: Magyar plakátmüvészet a két világháború között. 18.o.

Legújabbkori Történeti Múz. Évkönyve. II. 1960. Bpest. 1961 Franklin Nyomda. Bp.

Konecsni György, 1908-, grafikus

Munkaynál tanúlt, monumentalitás iránti érzék. Példaképének Cassendre-t tekinti. Kedveli a fény-árnyékkontrasztokat, de lágyan olvasztja egybe őket. Színei hol tüzesek, hol pasztelszerüek. Színek egybehangolásavetüit szervesen komponálja a kompozicióba. Politikai, kereskedelmi, idegenforgalmi plakátok. 1945 előtt idegenforgalmiak, utána politikaiak inkább. 55.o.

Kiss Sándor: Magyar plakátmüvészet a két világháború között. 18.o.

Legújabbkori Történeti Múz. Évkönyve. II. 1960. Bpest. 1961. Franklin Nyomda. Bp.

Konecsni György,1908-,grafikus

"Szenátor"c.kék alapú plakátjának/1936/férfi sziluettjének száját piros karika jelzi,stilizált keze cigarettát tart.Ez az ábrázolásmód a"Gáz..."zal együtt nemáltalános jelenség nála.Inkább az összetettebb megoldásokat kedveli. 56.o.

Kiss Sándor: Magyar plakátművészet a két világháború között. 18.o.

Legújabbkori Történeti Múz.Évkönyve.II.1960.Bpest. 1961.Franklin Nyomda. Bp.

Konecsni György, 1908, grafikus

Tájszeretetének egyik szép példája a "Balaton" c. plakátja 1938. Bámulatos finomsággal jeleniti meg a viz, a napfény és alevegő csodálatos egységét, a festékszóró pisztollyal kitűnően éreztetve a partra csapódó viz fodrozódását és szétporladását. 56.o. XVI-VEP

Kiss Sándor: Magyar plakátművészet a két világháború között. 18.o.

Legújabbkori Történeti Múz. Évkönyve. II. 1960. Bpest. 1961. Franklin Nyomda. Bp.

Konecsni György,1908-,grafikus

Művészete akkor is megőrzi jellegzetességeit,ha más művészekkel,Kling Györggyel/1912/,vagy Fery Antallal /1908/ közösen dolgozik. 56.o.

Kiss Sándor: Magyar plakátművészet a két világháború között. 18.o.

Legújabbkori Történeti Múz.Évkönyve.II.1960.Bpest.1961 Franklin Nyomda.Bp.

Konecsni György,1908-,grafikus

---

kedveli a tájat.A"Valódi guri-guri..."plakátján/1937/, középen a sárga függönytartó dominálde mögöttejellegzetes budai táj látható 56.o.

Kiss Sándor: Magyar plakátművészet a két világháború között. 18.o.

Legújabbkori Történeti Múz.Évkönyve.II.1960.Bpest.19
Franklin Nyomda.Bp.

Konecsni György, 1908, -Kling György, 1912-, grafikusok

Nagy sikerük idegenforgalmi plakátaikkal. "Hungary"c. plakátjuk 1935/. Szines, matyóruhás menyecske kezében különböző nemzetek szineiből összerótt pillanggó nagy vonzóerejü volt. XVIII.kép. 56.o.

Kiss Sándor: Magyar plakátművészet a két világháború között. 18.o.

Legújabbkori Történeti Múz. Évkönyve. II. 1960. Budapest. 1961. Franklin Nyomda. Bp.

Konecsni György,1908-,Kling György,1912-:grafikusok

A"Tündérvásár"c.plakátjukon/1934/egy groteszk piroshajú kisfiú földönülő,újságot olvasó alakja ragadja meg a tekintetet.A felülnézetes figura,nagy fekete árnyékot vet a háttérre.a több sikra osztott felület kevés,főleg szürke szineixxi ellenére is friss.eleven hatást kelt. 57.o.

Kiss Sándor: Magyar plakátművészet a két világháború között. 18.o.

Legújabbkori Történeti Múz.Evkönyve.II.1960.Bpest.1961. Franklin Nyomda.Bp.

Konecsni György,1908,grfikus

A harmincas évek második felében a szintézis kérdését a plakátművészetben ő realizálja.Az eddigi irányzatok eredményeit egységbe olvasztja,amely nem csak az ő korában,de 1945 után is iránymutató. 58.o.

Kiss Sándor: magyar plakátművészet a két világháború között. 18.o.

Legújabbkori Történeti Múz.Évkönyve.II.1960.Bpest.1961. Franklin Nyomda,Bp.

Konecsni György festő

371

A felszabadulás után készült tanácsköztársasági vonatkozás u mint: „Jelentkezés a Vörös Hadseregbe". Olaj, vászon. 120 x 180 cm. Sz. 60.244. 142 ord

Gerelyes Ede: A Legújabbkori Történeti Múzeum tanácsköztársasági gyüjeménye. 131.o.

Legújabbkori Tört.Múz.Évkönyve.II.évf.1960.Bpest,1961.
Franklin Nyomda.Bp.

MDK.

Konecsni György

Kiállitási kritika

Élet és Irodalom 1967 máj.13.

Konecsni György
grafikus

M.D.K

A művész elnyerte a „Fuad
szerleget, a Grand prix-et és
két Kossuth díjat is meg több
más kitüntetést.

Frank János: Konecsni György hosszúlése
Élet és Irodalom, 1968. jan. 27 - 8 lap

Konecsni György
grafikus

M.D.V.

A művész a modern magyar plakát klasszikusa. Kiállítása készül, rekonstruálta egész élet-művét.

Frank János: Konecsni György hőszöntése
Élet és Irodalom, 1968. jan. 27 - Slap.

Konecsni György, festő

A Petőfi Irod. Múz. 1958 szept. 20-án megnyílt kiállítására illusztrációkat készített költők verseiben. 28. old

Magyar könyvtészet - mai magyar grafika. 27.o.

A Petőfi Irodalmi Múz. Évkönyve, 1959. Bpest. 1959. Révai Nyomdg. Bp.

Korrecsni György, bartó

József Attila: Holt vidék c. verse-
hez illusztráció. Fekete zepr. 35 old.

Magyar költészet - mai magyar grafika. 27.o.

A Petőfi Irodalmi Múz.Évkönyve.1959.Bpest.1959.Révai
Nyomda.Bp.

MDK.

Konecsny György

Kiállitási kritika

Müvészet 1967 márc.p38.

Konecsni György

A miskolci múzeumban rendezett kiállításon 1955 jul.-ban a vásos 8000 Ft-os nagydíját nyerte el.

Péter Imre: Gondolatok az élő vidéki országos képzőműv. kiáll.-ról
Északmagyarország 1955. jún. 27.

M.D.K.

Konecsni György

A Milánóban tartott II. Szakszervezeti Világkongresszus alkalmábaól kibocsátott 4 cimletből álló bélyegsorozat terve, 1949. repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája
Bp. 1967. 301.l.

Konecsni György M.D.K.

az 1946-os forint-fillére porto bélyegnek feltehető tervezője. 1946. repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája. Bp. 1967. 733.1.

MDK

Konecsni György

Ki hivta fel Budapest népét... temp.plakátterv

Épits, az idő sürget, " "

M. képzőművészek a fasizmus ellen, M.Gal.

1965.

MDK

Konecsni György

Május 1. Angyalföldön, akvatinta

Soha többé, plakátterv temp.

M. képzőművészek a fasizmus ellen, N.Gal.

1965.

MDK

Konecsni György

Partizán, o.

Partizánok, o.

Jelentkezés a vörös hadseregbe, o.

M. képzőművészek a fasizmus ellen,

N.Gal. 1965.

Konecsni György MDK

"Árviz"

Diószegi Balázs: Látogatás a VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitáson.
SZABOLCS-SZATMÁRI NÉPLAP, Nyiregyháza.1956.jan.15.

M.D.K.

Konecsni György

A III. Magyar Képzőművészeti Kiállitásra "A Pilvax homlokzatára felteszik a Szabadság-csarnok táblát" c. történelmi képpel készül.

H i r e k c. rovat.

Szinház és Mozi. Bp. 1952. nov. 28.-dec. 4.
V. évf. 48. sz. 16. l.

Szemátony Zsuzsa

Konecsni György-Plakát,

Magyar Művészet,

1949, március 1., 2 a, 77 kap,

Bauer Jenő cikke.

Konecsni György, Jestő

Mok

Plakátja 1945-ből: „A kenyér itt kezdődik" c.

Repr.

– : A Műcsarnok Magyar Plakáttörténeti Kiállításának anyagából

Repr.

7. l.

Népszabadság, bp. 1960. nov. 13. [Vidéki]

Konecsni György, jestő gratikus

Mok

s | Sajátos stílusa a magyar plakát művészet egyes irányzatainak fejlődésére maig is erősen hat.

T A felszabadulás után a MKP-plakáttal a politikai propaganda egyik legszebb művét alkotta meg.

Murányi-Kovács Endre: A Magyar Plakáttörténeti Kiállítás 8. b.

Népszabadság, bp. 1960. nov. 29.

Thoneczni György
festő

M.D.K.

Dózsa képe
Rákóczi kompozíciója
Petőfi kompozíciója

D. Fehér Lujza: Gondolatok másfél évtized magyar képzőművészetéről
Művészet, 1960. augusztus 13 lap.

Rónay Mária

Konecsni György: Freskóterv

SZABAD MŰVÉSZET
1951. ~~szept. 9.~~ okt. 10. sz. 453.l.

/Végvári L.: A Földalatti Gyorsvasut állomásának freskótervei/

Rómay Mária

Komecsni György: Bányászok, falkép

KÉPES FIGYELŐ

1949; 21.sz.

/Berend I.: Magyar kiállitás Moszkvában/

Rónay Mária

Konecsni György: Rákóczi és Esze találkozása, of.

SZABAD MŰVÉSZET

1954.jan.-febr.sz. 32.l.

/Pogány Ö.G.: A IV.M.Képzm.Kiállításról/

Rónay Mária

Konecsni György: Békekölcsön8plakát

SZABAD MÜVÉSZET

1952.nov.11.sz. 552.l.

/Dobay J.: Megjegyzések a graf.kiállitásról/

Rónay Mária

Konecsni György: A Pilvax-kávéház homlokzatára fel-
---------- teszik a "Szabadság-Csarnok"
táblát/vázlat/, /of./

SZABAD MÜVÉSZET

1952.szept.9.sz. 435.l.

/Cseh M.: A fővárosi képzőmüv.pályázat eredménye/

Rónay Mária

Konecsni György: Az MDP II.kongresszusi plakátja

SZABAD MÜVÉSZET

1952. ~~febr~~ márc. 8. sz. 101.l.

/Pogány Ö.G.: Rákosi Mátyás és a müvészet/

Rónay Mária

Kemecsni György: És mégis lesz kenyér, plakát

SZABAD MŰVESZET

1955.5.sz. 200.l.

/Aradi N.: Plakátjairól/

Szüts Béláné

Konecsni György festménye: Rákosi és Ezre találkozása.

Béke és szabadság, 1953. dec. 30.

IV. évf. 53 sz.

Badál

Konecsni György: 1848 március 15. /olaj/

Müvelt Nép
LV.évf.3.sz./1953.márc./ 13.l.

/III.Magyar Képzőművészeti Kiállitás anyagából/

Badál

Konecsni György és Kádár György festménye:
Vihar előtt /Dózsa seregének hajnali átkelése
a Tiszán/

Müvelt Nép

II.évf.11.sz./1951.nov./ cimoldal

/ A II.Magyar Képzőművészeti Kiállitás anyagából /

Rónay Mária

Konecsni György : Szabad Nép plakát

SZABAD MUVESZET

1951.febr.2.sz. 85.l.

/A Szabad Nép kiállitása/

Rónay Mária

Konecsni György: Éljen a MDP II.kongresszusa, plakát

SZABAD MŰVÉSZET

1951.febr. 2.sz. 49.l.előtt

Rónay Mária

Konecsni György: Plakát /A kenyér itt kezdődik/

SZABAD MŰVÉSZET

1950. máj.-jul. 5-7.sz. 237.l.

/Bajor J.: A Kossuth-dijas Konecsni/

Rónay Mária

Konecsni György: Falkép a NIK kiállitási pavillonjában

SZABAD MÜVÉSZET

1950.máj.-jul. 5-7.sz. 236.l.

/Bajor J.: A Kossuth-dijas Konecsni/

Rónay Mária

Konecsni György: Plakáttery /Siess, adj, segits/

SZABAD MÜVÉSZET

1948. ápr. 4. sz. 154. l.

/Székely Z.: Kiállitások./

Rónay Mária

Konecsni György: 1848 márc.15., of.

SZABAD MÜVESZET

1953.jan.1.sz. 9.l.

/Szegi P.: A III.M.Képzm.Kiáll.festményei/

Rónay Mária

Komecsni György: Több acél, erősebb ország !, plakát

SZABAD MÜVÉSZET

1953. márc.-ápr. sz. 79.l.

/Raszler K.: Plakátmüvészetünk néhány kérdése.../

Rónay Mária

Konecsni György: Plakát/1953/ /Úttörők/

SZABAD MŰVÉSZET
1953. szept.-okt. sz. 205.l.

/Pelbárt O.: Plakátművészeti kiállitás/

Rómay Mária

Konecsni György: A NIK-pavillon falfestménye

Groh foto

SZABAD MÜVÉSZET

1948.jul.-aug. 7-8.sz. 256.l.

/Vargha B.: Beszámoló a Ntk.Vásár képzőmüv. anyagáról

Rónay Mária

Konecsni György: Bányászok /Falkép a moszkvai
---------- magyar ipari kiállitáson/

SZABAD MÜVÉSZET

1949.máj.5.sz. 215.l.

MDK

Konecsni György (festő)

Kádár Györggyel közösen alkotott Vihar előtt, je szerepelt a moszkvai biennálén.

Vinkler László: Jegyzetek a moszkvai biennálé után.

Tiszatáj, Szeged, 1959. június. 8. l.

Koncsni György festő

MDh

Kiállításra kerülnek képei

– : Nagyszabású kiállítást rendeznek képzőművé=
szetünk felszabadulás utáni terméséből

Népszabadság Bp. 1960. márc. 23. 7. b.

MDK

Konecsni György, grafikus

3

Konecsni a „keremtő alkalmazás" nagymestere a különböző stílusok adaptációjával. Pl.: Gedipus-plakát, a Kamélia's hölgy és A Vihar kapujában plakátja. Vagy a Huszár penge, a Flóra-szappan reklámja.

Rózsa Gyula: Plakátok a művénettő-ténetnek

7.

Népszabadság. Bp. 1968. nov. 20.

MDK

Konecsni György, grafikus

4

„És mégis Cen kenyér"

c. plakát: Repr.

Rózsa Gyula: Plakátok a szüvérre Hörté-
netnek 7

Népszabadság. Bp. 1963. nov. 20.

Konecsni György, grafikus

MDK

Tárlata nyílt meg a

Műcsarnokban.

— : Ma volt — ma lesz

8

ESTI HIRLAP! Bp. 1968. nov. 9.

MDK

Konecsni György, festő grafikus

Plakátkiállítása (Műcsarnok) 36 év munkáját foglalja össze. A szerző beszélgetést folytatott a művészel: az alkalmazott grafika esztétikai és egyéb funkcióiról; a kezdésről: mikor s hogyan kezdett plakátokat készíteni milyen célokat követ, milyen tényezők alakítják a plakátot? stb

Szekrényesy Júlia: Az írással egyenértékű képi jelrendszer 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1968. dec. 4.

Konecsni György, festő, grafikus

MDK

Meghosszabbították tárlatát.
(Műcsarnok.)

— : Hír 12

Népszabadság Bp. 1968. nov. 30.

Konecsni György

A Képzőművészeti Főiskolán Gross Arnold a tanítványa volt.

Ungarische Kunst der Gegenwart, Museum Folkwang, Essen, 1968.
25.o.

Kovecsi Gyula

A képzőművészeti Főiskolán Kass János a tanítványa volt.

Ungarische Kunst der Gegenwart. Museum Folkwang, Essen, 1968.

26.o.

Konecsni György

A képzőművészeti Főiskolán Csokány Kálmán a tanítványa volt.

Ungarische Kunst der Gegenwart, Museum Folkwang, Essen, 1968.

25 p.

Konecsni György

A képrőművészeti Főiskolán Gács Gábor a fanitványa volt.

Ungarische Kunst der Gegenwart, Museum Volkwang, Essen, 1968.

25.-

Konecsni György

három díjat nyert a N.O.Sz.T.50. évfordulójára meghirdetett pályázaton.

Horváth György: Új és újraalkotott plakátok körött. Konecsni György műtermében.
Magyar Hirlap, 1967.XI.14. 4.o.

Konecsni György

A hűsarnokban

kiáhítása nyílt.

Magyar Hirlap 1968 XI. 12

Konecsni György

Szerepel a bélyegtervek kiállításán a Kult. Kapcs. Intézetében

Péntek Gyula: Bélyeggyűjtőknek

Magyar Nemzet 1969 I. 18

MDK

Konecsni György

Rákóczi és Esze találkozása, of.

M. Forradalmi Müv. kiáll. 1957-8. Mücs.

MDK

Konecsni György

Dutka M: Plakátkiáll. az Ernst Muz.ban. Magyar Nemzet, 1953. szept. 19. 5.l.

MMMMMMMM

Konecsni György

MDK

"Valódi guri-guri..."1937.

"Balaton" 1938.

KISS SÁNDOR: MAGYAR PLAKÁTMÜVÉSZET A KÉT VILÁGHÁBORU KÖZÖTT

LEGUJABBKORI TÖRTÉNETI MUZEUM ÉVKÖNYVE II.Bp.1961. 18-66.l.

56.l.

Konecsni György MDK

REPR:

Konecsni-Kling "Hungary" 1935

66.1. XVIII. kép.

KISS SÁNDOR: MAGYAR PLAKÁTMÜVÉSZET A KÉT VILÁGHÁBORU KÖZÖTT.

LEGUJABBKORI TÖRTÉNETI MUZEUM ÉVKÖNYVE II. Bp. 1961.

18-66.1.

MDK

Koneesni György

Repr:
Koneesni-Fery: "Hertebágy" 1936.
66.1. XVII. kép.

KISS SÁNDOR : MAGYAR PLAKÁTMŰVÉSZET A KÉT VILÁGHÁBORÚ KÖZÖTT

LEGUJABBKORI TÖRTÉNETI MUZEUM ÉVKÖNYVEI III. Bp. 1961.

18-66.1.

MDK

Konecsni György

Repr:

"Gáz füt és hüt" 1935. 1935.

66.l. XV. kép

"Balaton" 1938. 66.l. XVI. kép.

KISS SÁNDOR : MAGYAR PLAKÁTMÜVÉSZET A KÉT VILÁGHÁBORU KÖZÖTT

LEGUJABBKORI TÖRTÉNETI MUZEUM ÉVKÖNYVEI II. Bp. 1961.

18-66.l.

Konecsny György és Béres Jenő festőm.

közös munkái.

u IV. Képzőművészeti kiállitáson bemutatott freskótervek a székesfehérvári pályaudvarhoz.

Gogolák Lajos: Két Képzőművészeti kiállitás. Népművelés 1954. 1. évf. 1. sz 16–18 l.

M.D.K.

KONECSNi György grafikus

„Budapest Industrial Faire"

(Budapesti Ipari Vásár)

1961. legjobb plakátjai

Magyar Nemzet 1962. április 28. 4. l.

Konecsni György MDK

A felszabadulás után készült tanácsköztársasági vonatkozásu alkotások:

"Fegyverbe! 1919" Pap. szines rézkarc.
"1919 május 1. " I. lap. Pap rézkarc
"1919 május 1. " II . lap. " "
"Jelentkezés a Vörös Hadseregbe" Olaj Vászon.

GERELYES EDE: A LEGUJABBKORI TÖRTÉNETI MUZEUM
TANÁCSKOZTÁRSASÁGI GYÜJTEMÉNYE
LEGUJABBKORI TÖRTÉNETI MUZEUM ÉVKÖNYVEII. Bp. 1961. 131-178.l.

142.l.

MDK

Konecsni György

A nőmozgalom félszázados évfordulójára a jubileumi ünnepséget hirdető plakáttervet 4 művészünk nyerte el. Fenti művész egyike a nyerteseknek.

/Kristóf Károly cikke/

Esti Hirlap 255 sz. 1959. okt. 30 2 old.

Konecsni György, grafikus MDk

Budapest Industrial Faire c. munkáját

nyert az általános népgazdasági

Kategóriában.

–: 1961 legjobb plakátjai 8. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. ápr. 28.

MŰEMLÉKVÉDELEM

Konecsni György. [festő] MDK

Megrendezik gyűjteményes kiállítását.

–: A Művészeti Alap kiállításai tervei 8. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. jan. 9.

MDK

Konecsni György

Magyar Nemzet 1951. nov.3.
Szabad életünk tükre.

MDK

Konecsni György

Tanári kinevezések az Iparművészeti Főiskolán
Körirat 1948.II.25.

Konecsni György

MDK

Rézkarc sorozat jelent meg a Tanácsköztársaság 40 éves évfordulója tiszteletére. Fenti müvész munkája is részt vesz.

Esti Hirlap 64 sz. 1959. márc. 14. 2 old.

MDK

Konecsni György festőm.

Kisfaludi Strobl alkotása Szentesen.
Népszava, 1959.jan.4. 6.l.

Koncsoni György, festő

M.D.K.

„1848. március 15." c. festményének képe:

Oelmacher Anna: A mai magyar festészet /1945-1955/. Kiállítás az Uj Magyar Képtárban. Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts, 1956. 9.sz. 78.old. 46.a

M.D.K.

Konecsni György

Gosztonyi János "Rembrandt" c. drámájának a Nemzeti Szinház-beli előadásához készitett -a kritika szerint- igen hatásos diszleteket.

Lenkei Lajos: Rembrandt c. kritikája
Film Szinház Muzsika. Bp. 1958. ápr. 25. II. évf. 17. sz. 5-6. l.

MDK

Koneesni György
1908-

A Képzőművészeti Főiskolán Rudnay Gyulánál tanult.
Saját közlése szerint Cassandre hatott rá termékenyitően.

"Budapest, Spa - Ville d eaux- Bäderstadt" 1932.
"Gáz füt és hüt" 1935.

KISS SÁNDOR: MAGYAR PLAKÁTMŰVÉSZET A KÉT VILÁGHÁBORÚ KÖZÖTT
LEGUJABBKORI TÖRTÉNETI MUZEUM ÉVKÖNYVE II. Bp.1961.18-66.l.

56.l.

Konecsni György

Konecsni-Kling: "Hungary"1935 MDK

"Tündérvásár" 1934.

KISS SÁNDOR: MAGYAR PLAKÁTMŰVÉSZET A KÉT VILÁGHÁBORU KÖZÖTT
LEGUJABBKORI TÖRTÉNETI MUZEUM ÉVKÖNYVE II. Bp.1961.18-66.l.

56-57.l.

MDK

Konecsni György, plakátmüvész.

Érdekes alkotásokkal szerepel a II. kassai /országos/ ip.müv. tárlaton./Schalk ház-ban/.

A kassai iparmüvészeti tárlat.-N.Sz. 1943.máj. 9. 10.1.

nisdk

Konecsni György grafikusművész plakátjai a kiállitáson. (Műcsarnok)

Florián László: Magyar plakát történeti kiállitás

Magyar Grafika, 1960, 4. sz. 6. sz. 438 l

MDK

Konecsni György

Bányászok, of.

Tav. Tárl. 1957. Mücs.

MDK

Konecsni György festőm.

Domonkos L: 6. M.Képzm.Kiáll. Szab.Nép, 1954. jan. 15.

MDK

Konecsni György

Plakát kiállitás 1948. N. Szal. képek

MDK

Konecsni György, festö

a
Kádár Györggyel együtt nagyszerü Dózsa képei-
[illegible] kotói idén nem állitottak ki.

Rényi Péter: Az V. Magyar Képzömüvészeti Kiállitás festményeiröl. Sz.N. 1955. jan.9. 6.l.

Konecsni György, festö

1848.március.15. Olaj.

/Mücsarnok?/.-III.Képzömüv.kiáll. 1952.dec.-1953.márc.
Kat. 8.l.

Konecsny György MDK

Plakát. repr. I. dij

A Szt. Gallért szálló plakátpályázata.

Magyar Iparmüvészet 1933. 32.o.

MDK

Konecsni György,

az"A " Biráló bizottság tagja

Bányászok. Olaj.

Műcsarnok. Tavaszi Tárlat.-1957- Kat. 10.1.

Konecsni György

Vihar előtt /repr/

Rajztanitás 1963. II. 12.1.
M.Kiss Pál : Történeti ábrázolások

Konecsni György

neve emlitve

Képsöcsüvösset

Vigilia 1969 január
60. old.

Konecsni György

festő

Móré Mihály mestere volt a Főiskolán

Kovács Gyula: Móré Mihály művészete.
Művészet, 1971.február - 21.lap

Kovacsics György

Tanulmányfej 1953
pastell 31 x 20,5

Képek a Hatvani Otto Múzeum
gyűjteményéből Iskolai kiadás
1970

Konecsni György

Többekkel együtt emblématerocket mutatott be a KKJ-ének Dorottya utcai kiállítótermében.

Magyar Grafika, 1970. 2. sz. 45. l.

Konecsni György

Posztlumusz rajzkiállítása a Papp Gábor szervezte grafikai csoport kiállítása helyett jött létre. A műcsarnoki kiállítást is Papp Gábor gondozta.

Frank János: Papp Gábor; Műgyűjtő, 1971. I. sz. 30. l.

Koncsni György
festő.

Élete utolsó szakaszában a művész egy nyelvemlék sorozat grafikai megfogalmazásához fogott. Ez sajnálatosan félbemaradt.

Bauer Jenő:"A magyar nyelv története".

Müvészet: 1971.március - 44.lap

Kovecsi György
festő

„A magyar nyelv története" c. sorozatból illetve
a Kultúrkapcsolatok Intézete kiállító
termében 1970 decemberében kiállítás
nyílt.

Bauer Jenő:"A magyar nyelv története".
Művészet: 1971.március - 44.lap

Kionecsni György
festő -

A művész által ötven képre tervezett sorozattól a kiállitason csupán 10 elkészült művet mutattak be. A foto reprok felnagyitás ~~[illegible]~~ fokozza a képek hatását.

Bauer Jenő: "A magyar nyelv története".

Művészet: 1971.március - 44.lap

Koniecsni György
festő

A művész elkészítette a Bárik bárt
illusztrációkat. A nyelvészeti
élmeinyekből származó grafikai
önvallomásai megrázó erejűek.

Bauer Jenő:"A magyar nyelv története".
Művészet: 1971.március - 44.lap

Klonecsni György
festő

„A magyar nyelv története" c. sorozat ból
(repro)

Bauer Jenő: „A magyar nyelv története".
Művészet, 1971. március – 44 lap

Koncsni György

A magyar nyelv története i. grafikai kiáhítása nyílt a Kult. Kapcs. Intézetében

Pesti Műsor 1971 I. 8

Konecsni György

Jellemző plakátjait, terveit (a kiállítására) újra megfestette, hasonlóan Tamási Zoltánhoz.

Frank Tamás: Tamási Zoltán; Művelődés, 1970. 4. sz. 38. l.

Koncsni György

Tamássi Zoltánt édatóma, másodikként a Képzőművészeti Főiskola alkalmazott grafika tanszék-vezető tanárává nevezték ki.

Frank Tamás: Tamássi Zoltán; Művgyűjtő, 1970. 4. sz. 39. l.

Kovacsi György

Az MKP alkotóházi műtermében grafikusaikkal és festőikkel együttesen több 100 portrét készítettek az első szabad Május 1-i felvonuláshoz.

Kovács Zs.: 25 éve alakult a Magyar Iparművészek Szabad Szakszervezete; Iparművészet, 1970. III. 16.

Komecsni György

Az Iparművészek Szabadszervezetében a grafikus tagozat vezetőkelyettese.

Kovács Is.: 25 éve alakult a M. Iparművészek Sz. Szakszervezete; Ipari Művészet, 1970. III. 18.l.

Konecsni György

"Utazás a multba" cimmel Vadas József ir a müvész kiállitásáról, melyet a "Kultint"-ben rendeztek tanitványai. A tiz lapból álló, bemutatott sorozatnak cime: "A magyar nyelv története."

Élet és Irodalom, Bp. 197o. dec. 19.
XIV. évf. 51. sz. 12. lap

Konecsni György

Bánk-bán illustrációi

emlétve

Magyar Nemzet 1970 december 13

12. old.

Konecsni György

„A magyar nyelv története" c. befejezetlenül maradt grafikai sorozatának kiállítása december 4.-én nyílik a KKI kiállítótermében

— Napló —

Magyar Nemzet 1970 december 2
4. old.

Konecsni György

emlékére kiállítást

rendeznek a Képzőművészeti

Főiskolán

-Napló-

Magyar Nemzet 1970 május 30

4. old.

Konecsni György

„És mégis lesz Tanyés" c.
plakátja emlitve

„25 év politikai plakátjai a KKI kiállitásaiban"

Magyar Nemzet 1970 április 14
4. old.

Konecsni György

„A tettek pártja a magyar kommunista párt" c. plakátja.

említve

„25 év politikai plakátjai a KKI kiállításemen"

Magyar Nemzet 1970 április 14

4. old.

Konecsni György

műve: a Kobad Nép plakátja.

Reprodukció

Tóth Endréné: Budapest Enciklopédia, 1970.

2731

Konecsni György

1

cikk a 12. oldalon:

„Konecsni György befejezetlen grafikai sorozata a KKI Riállítóterében"

„A magyar nyelv története"

Magyar Nemzet 1970 december 13

Konecsni György

Tölgyesi János könyvtár szóla

Rózsa Gyula: Anna, Gádos, Konecsni
Kosmiss

Nagyszabadság 1971 VIII. 24

Koncsni György

Bélyeget tervezett: az első magyar bélyeg 100 éves jubileumára

N.N: Centenáriumi sor

Szolnok megyei Hírlap 1971 VIII. 5

MDK

Konecsni György, grafikus

A mai magyar művészet címmel elindított új sorozat első kötete Konecsni György életművét ismerteti.

V. A.: A mai magyar művészet — 9.
— 1848 a kortársak szemével

Népszabadság, Bp. 1971. febr. 2.

Konecsni György

A magyar nyelv története c. grafikai sorozatából a KKI termében kiállítása nyílt

Szocialista Művészetért 1971 I.

Konecsni György

tanulmánya egy Bánk bán
illusztrációhoz a 13. oldalon

Magyar Nemzet
1971 március 21

– Vasárnapi Tanulmányok –

Koncepni György

244. sz. „A kenyér itt kezdődik", 1945, plakát, 96 x 62 cm, Bp. Széchényi könyvtár; reprodukció.

A radi Nóra: A szocialista képzőművészet története, Budapest, 1970.

Konecsni György

nevét azon művészek között emliti Pogány Ö. Gábor oppo-
nensi véleménye, akik - bár gondolkodásuk akkori szint-
jén nem nevezhetők szocialista művészeknek - egyes
műveik joggal beletartoznak a szocialista művészet
két világháború közötti történetébe.

Aradi Nóra: A szocialista képzőművészet története c.
doktori értekezésének vitája. - Művtört.Ért. 1971.
1.sz. 47-59. l.
53. l.

Koreczki György

Rajza: illusztráció a „Bánk bán"-hoz.

Kortárs, 1969/7. 1135. l.

Konecsni György

Neve emlitve

Népszava 1969 február 13
2. old.

Konecsni György

62 éves korában meghalt

Szentes 1970 január 30
2. old.

Konecsni György grafikus

kiállítása nyílt a Műcsarnok-

ban

Nyíregyháza 1968 november 16

10. old.

Konecsni György
grafikus

Plakátgrafikái

A magyarországi műv. tört. I. 530.
Corvina 1971.

Konecsni György

Plakát (És mégis len nemén) (repr.)

Bauer Jenő: Új magyar plakátművészet. Magyar Művészet. 1949. 16. évf. 2. sz. 77. l.

Konecsni György

Oedipus király - szinházi plakát /repr/

MKiss Pál: A plakát

Rajztanitás 1963VI. sz 24.1

Konecsni György

Panno (2). figurális Kompozíció, 21.5 – 21.5 m². (Lánc Sándor: Konecsni György, M., 1963, ott IV. Évf. 10 sz. 23 – 26. 1.)
Csoupád mappe, hegedi, Jina hálló, Ékerem 2 végfale.

Tájékoztató 64/65, képző és Iparmüvészeti Lekvátus

10 l.

Konecsni György MDK

Vihar előtt. Dózsa seregének hajnali átkelése a Tiszán, olf.

Műcsarnok 1951. II. Magy. Képzőm. Kiáll.

Konecsni György MDK

1848.március 15., olf.

Műcsarnok 1952-53 III. Magy. Képzőm. Kiáll.

Konecsni György MDK

Rákóczi és Esze találkozása, olf.

A székesfehérvári állomásépület falképterve, olf.

Műcsarnok 1953 IV. Magy. Képzőm. Kiáll.

Konecsni György MDK

1848 március 15, repr.

Mücsarnok 1952/53 III. Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK.

Konecsni György

Kiállitási kritika

Magyar Nemzet 1966 dec.17.

MDK

Konecsni György

Hanglemez grafika kiáll. 1963.

MDK

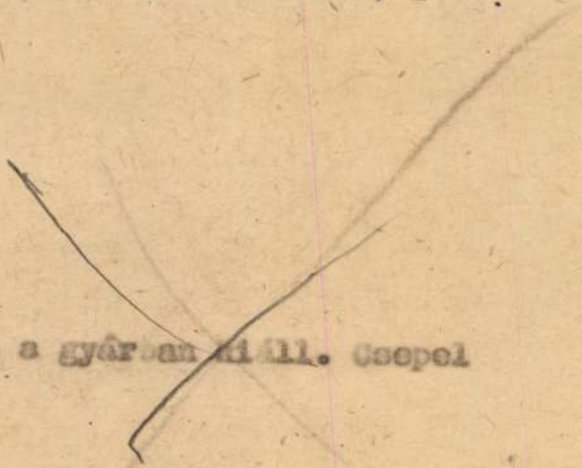

Művész a gyárban Kiállítás Csepel

Konecsni György

Az idegenforgalmi plakátpályázaton a fő-
város megvásárolta "Gyógy" c. művét.

P.H.934.XII.13.

M.D.K.

Konecsni György grafikus

Müve a kiállitáson

Oelmacher Anna: Magyar Pla kát 66. Kiállitás a Mücsarnokban
Magyar Nemzet 1966. dec. 17. 4.1.

Konecsni György

" A magad hasznára.... " 1950.

"Éljen augusztus 20". 1951

"Éljen a Népfront" 1953.

"Globus a jó konzerv" é.n.

"Éljen november 7 ." 1951

Magyar Plakát-Történeti Kiállítás. Bp. 1960.
29.1.

MDK

Konecsni György / 1908- /

" A szervezett/ØØØ/ dolgozók"... 1948.

" X. Nyári Főiskolai Világbajnokság" 1949.

""Szabad Nép" . 1951.

"Jó könyvvel, tudással a békéért" 1950.

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás. Bp. 1960. 29.1.

MDK

Konecsni György / 1908- /

" A Magyar Kommunista Párt 3 éves terve." 1947.

""Felszabadulási Emlékkiállitás" 1947.

"Kaméliás hölgy" 1947

"A parasztifjuságot is várja a MADISZ" 1947?/

"Több kenyérért, jobb életért... "1947.

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás.Bp. 1960.
29.1.

MDK

Konecsni György

"Helyezze pénzét buzakötvénybe." 1944.

"És mégis lesz kenyér" 1945.

"A kenyér itt kezdődik" 1945.

"Igy nyugodtan mehetünk a vásárba." 1946.

"Megszünt a csere, itt a forint." 1946.

"Szebb karácsonyt!" . 1947.

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás." Bp. 1960.
29.l.

MDK

Konecsni György

"A magyar bornak nincsen párja. " 1940 ?

"Budapesti Nemzetközi Vásár. 1941.

"Mezőgazdasági Muzeum" 1941.

"Moderne Ungarische Kunst" 1942.

"Állatkert" 1943.

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás." Bp. 1960.
29.l.

MDK

Konecsni György / 1908- /

"Senator cigarettapapir és hüvely" 1935.

"Budapest - Spa. Ville D'Eaux" 1935.

"Gáz füt és hüt" 1937.

"Ungarn". 1935.

" Balilla" 1940.

"Ungarn" 1940.

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás." Bp. 1960.
29.l.

MDK

Konecsni György

és

Kling György:

"Hungary" 1935.

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás." Bp. 1960.
29.l.

MMK

Konecsni György

"Dózsa György" szinházplakát. 1958.

"Galilei" é.n.

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás. Bp. 1960.
29.1.

MDK

Konecsni György / 1908- /

" A tettek pártja a Magyar Kommunista Párt" 1947.

"A Dolgozók Városa - Kiállitás. " 1948.

"Országos Mezőgazdasági Kiállitás" 1948.

"Szabad Nép a dolgozók legjobb ujságja." 1950.

"A szociálista nevelésért...." 1948.

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás.Bp. 1960.
29.1.

MDK

Konecsni György

Repr:

"Szabad Nép. " 1948

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás. Bp. 1960.

50. kép.

Konecsni György

Kepr:
"Gáz füt és hüt" 1937.

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás. Bp. 1960.

41. kép.

Konecsni György MNK

Repr:

"A kenyér itt kezdődik" 1946.

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás. Bp. 1960.

45. kép.

MDK

Konecsni György /1908-/

Moderne Ungarische Kunst.1942., 84x59 OSZK

Allatkert.1943., 94x63 OSZK

Helyezze pénzét búzakötvénybe.1944., 84x58 OSZK

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás.1960.
Műcsarnok. Kat. 29.1.

MDK

Konecsni György /1908-/

A magyar bornak nincsen párja. 1940? 94x63
MNG 60.34

Budapesti Nemzetközi Vasar.1941., 126x95 OSZK

Mezőgazdasági Múzeum. 1941., 95x63 OSZK

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás.1960.
Műcsarnok. Kat. 29.1.

MDK

Konecsni György /1908-/

Ungarn. 1935., 94.5x63.5 OSZK

Balilla.1940., 95x63 OSZK

Ungarn.1940., 100x63 OSZK

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás.1960.
Műcsarnok. Kat. 29.l.

MDK

Konecsni György /1908-/

Senator cigarettapapir és hüvely. 1935., 127x95 OSZK

Budapest-Spa.Ville D'Eaux. 1935., 63x48 OSZK

Gáz fűt és hűt. 1937., 94.5x61 MNG 60.105

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás.1960. Műcsarnok. Kat. 29.1.

MDK

Konecsni György /1908-/ - Aling György /1912-/

Hungary.1935., 93x61 OSZK

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás.1960.
Műcsarnok.Kat. 29.1.

MDK

Konecsni György

A kenyér itt kezdődik.1946.
című plakát repr.

Szabad Nép.1948.
című plakát repr.

Magyar Plakát-Történeti Kiállitas.1960.
Műcsarnok. Kat.

MDK

Konecsni György

Gáz fűt és hűt. 1937. című plakat repr.

Magyar Plakát-Történeti Kiállitas.1960.
Műcsarnok. Kat.

MDK

Konecsni György /1908-/

Galilei. é.n., 84x59 MH

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás.1960.
Műcsarnok.Kat. 29.1.

MDK

Konecsni György /1908-/

Globus a jó konzerv.é.n., 92.5x62 MH

Éljen november 7. 1951., 82x56.5 MH

Dózsa György./ szinházplakát/ 1958., 83x57.5 MH

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás.1960.
Műcsarnok.Kat. 29.1.

MDK

Konecsni György /1908-/

A magad hasznára...1950., 119x81.5 MH

Eljen augusztus 20. 1951., 120x82 MH

Eljen a Népfront.1953., 84.5x59.5 MH

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás.1960.
Műcsarnok. Kat. 29.1.

MDK

Konecsni György /1908-/?

Szabad Nép.1951., 100x70 MH

Jó könyvvel, tudással a békéért.1950., 119x82 MH

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás.1960. Műcsarnok. Kat. 29.1.

MDK

Konecsni György /1908-/

A szervezett dolgozók...1948., 80x59 MH

X.Nyári Főiskolai Világbajnokság.1949., 84x59 MH

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás.1960. Műcsarnok. Kat. 29.1.

MDK

Konecsni György /1908-/

Szabad Nép a dolgozók legjobb ujságja.1950., 81x58 FSZEK

A szocialista nevelésért...1948., 83x57 MH

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás.1960. Műcsarnok. Kat. 29.l.

MDK

Konecsni György /1908-/

A.Dolgozók Város - Kiallitas.1948., 84x60 MH

Országos Mezőgazdasági Kiallitas.1948., 84x57 MH

Magyar Plakat-Történeti Kiallitas.1960. Műcsarnok. Kat. 29.1.

MDK

Konecsni György /1908-/

Több kenyérért, jobb életért...1947., 81x57
MH

A tettek pártja a Magyar Kommunista Part.1947.,
81x56.5 MH

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás.1960.
Műcsarnok. Kat. 29.1.

MDK

Konecsni György /1908-/

Kaméliás hölgy.1947., 84x60 MH

A parasztifjuságot is varja a MADISZ.1947?
94x64 FSZEK

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás.1960.
Műcsarnok. Kat. 29.1.

MDK

Konecsni György /1908-/

A Magyar Kommunista Párt 3 éves terve.1947., 83.5x17.5 MH

Felszabadulási Emlékkiállitás.1947.,84x59 MH

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás.1960. Műcsarnok. Kat. 29.1.

MDK

Konecsni György /1908-/

Megszűnt a csere,itt a forint.1946., 84x59
FSZEK

Szebb karácsonyt! 1947., 84.2x57.3 MH

Magyar Plakat-Történeti Kiallitas.1960.
Műcsarnok. Kat.29.1.

MDK

Konecsni György /1908-/

És mégis lesz kenyér.1945., 85x59 OSZK

A kenyér itt kezdődik.1945., 90x62 OSZK

Igy nyugodtan mehetünk a vasarba.1946., 84x58
FSZEK

Magyar Plakat-Történeti Kiallitas.1960.
Mücsarnok. Kat. 29.1.

MDK

Konecsny György - Fery Antal

Hungary - Hortobágy

Wegry

~~1885-96o~~
1885-96o. M. plakát-történeti kiáll. Mücs. 196o.

Plakátok a művészettörténetnek

Konecsni György kiállítása a Műcsarnokban

HARMINCÖT ÉVE látható *Konecsni György* munkássága a magyar utcákon, műveit három és fél évtizede egyfolytában szemléljük a hirdetőoszlopok „kiállításán", ezért nagyon jó dolog, hogy végre kiállítóterembe kerültek. A régen várt gyűjteményes tárlaton, a *Műcsarnokban*, a hatvanéves mester egész életművét megismerhetjük; a magyar plakátművészetnek talán a legjelentősebb és modern művészettörténetünknek vitathatatlanul nagyon jelentős értékét.

Tanulságos ezeket a művészettörténeti rangú grafikákat együtt látni. A legutóbbi években ugyan sokszor szóba került, hogy a plakátművészet *művészet;* csakhogy hosszan tartó sznob mellőzést követő, elkésett elismerés volt ez, s buzgóságában gyakran ugyancsak sznob *lelkendezéssé* vált. Sokan hajlamosak voltak a megállapítást úgy egyszerűsíteni, hogy — *minden* plakát művészet. Már csak azért is be kellett mutatni ezt a száznál több kitűnő plakáttervet, hogy helyreigazítson arányokat, mértéket adjon és figyelmeztessen: a műalkotás e műfajban is az alkotó tehetség, a biztos kulturáltság és a teremtő ötletesség magas mércéjénél kezdődik. Konecsni plakátjai ezekkel, az értékekkel váltak művészettörténeti jelentőségűvé, artisztikus műalkotásokká. Nézzünk egy nem is különleges példát. A *SZIT cikória kávépótlék* népszerűsítése enyhén szólva nem e legéteribb gondolat, a téma nem túl látványos. Az azóta elfeledett pót-Pátria 1948-ban tervezett reklámja mégis felér egy biedermeier mű finomságához. A csíkos, elegáns háttér halványlilás és komoly sötétbarna sávjai, az egyszerű és tiszta kompozíció olyan érzékeny, meghitt hangulatot kelt, mint egy Krúdy-novella környezetrajza. Ezek után szinte természetes, hogy a látványosabb témájú, 1937-es *Aquarium-plakát* szivárványos vörös-narancs-kékzöld pikkelyei, absztrakt kompozíciója a korabeli expresszionista festészet megoldásaival vetekszik, a *Modiano* cigarettapapír kékből lilába áttűnő fél arca, pasztelles izzása meg is haladja, s hogy az *És mégis lesz kenyér* tragikus roncsa korszerű pátoszával mármár freskószerű.

KONECSNI PLAKÁTJAIVAL tehát feltétlenül művészetet csinál, de kérdés, az-e a plakát feladata, hogy művészettörténeti értékeket mutasson. Különösen időszerű ezt megkérdezni napjainkban, amikor az új magyar reklámgrafika mintha csak kiállítá-

son gyönyörködtetne, miközben utcasarkon kevésbé hatásos, alig propagál. A válasz: Konecsni művei éppen *a szuggesztív propagandára fordítják az artisztikum, a művészeti érték erejét.* Az a bizonyos biedermeier finomságú pótkávéplakát meghitt hangulatával, kedves, finom humorával valami megfoghatatlan otthonosságot szuggerál, az otthonosság pedig olyasféle (leírva okoskodásnak tetsző, a plakáton azonban nyilvánvalóan felismerhető) érzést, hogy nem otthon az otthon cikória pótkávé nélkül.

A mester ugyanis feltétel nélkül *azonosul témájával,* minden művészi megnyilvánulása kulturált egyetértést, finom lelkesedést tükröz. Hogy a haladó politikai eszmékkel közösséget vállal, ezt természetesnek tartjuk e mindig baloldali, hajdan „felforgatás vétsége" miatt börtönt kiálló művésznél. De hasonló szuggesztivitást, tárgyszeretetet érzünk más témakörben is. Egy Palma gumitalpat népszerűsítő reklám (1935), egy üdítő ital plakátja (1940) stilizált valószerűségével olyan meggyőző, hogy a pop-art mai tárgyábrázolói sem közelíthetik meg megjelenítő erejét. S ha már itt tartunk, nem hagyhatjuk említés nélkül, hogy a művész 1937-ben feltalálta a maga számára az opartot is a csupán *Állatkert* feliratot viselő tömör plakáton.

Köztudomású ugyan, hogy az alkalmazott grafika, a reklámművészet minden stíluskorszak eszközeit használja. Ám az ilyen „korát megelőző felhasználás" nem éppen mindennapi, s Konecsni műveiben a meglevő stílusokkal való bűvészkedés is olyan végtelenül tapintatos, érett alkotói ízléssel történik, hogy minden adaptációja valóban *teremtő alkalmazás.* Az *Oedipus-előadást* hirdető kompozíció úgy idézi a görög vázák ábráját, hogy csak járatos szem fedezi fel a kapcsolatot (a néző inkább hangulati hatása alá kerül), a *Kaméliás hölgy* húsz évvel ezelőtti reklámjánál csak egy idő után döbbenünk rá, hogy a metafizikus festészet borzongatószatirizáló látomásainak késő változatával van dolgunk, s *A vihar kapujában* filmplakát, a véradást népszerűsítő művek is Konecsni-módra alkalmazzák a modernista technikát.

EZ A TAPINTATOS MÉRTÉKTARTÁS alighanem a Konecsni-plakátok egyik titka. A plakát általában harsány műfaj, így tudjuk. De ezek a művek úgy erőteljesek, hogy közben választékosan tapintatosak. Megszelídítik a humort (A *Huszár penge:* a hirdetett csodálatos termék a Huszár szót borotválja hulló betűkké), gunyorossá tompítják a lírát (a *Flóra szappan:* két fekete madár előtt egy hófehér száll, csőrében a tisztítószerrel), s a modern plakátművészet egyik leghatásosabb eszközét, a szokatlan, megdöbbentő perspektívát líraivá oldják (az 1945-ös, emberfogatú ekétől monumentális művön).

Mert igaz, hogy Konecsni plakátjai művészettörténeti értékűek — ezért is kellett műkritikát írni róluk —, de szinte csak mellékesen azok. Mert egyáltalán nem a művészettörténetnek, mindig az utcának, az utca közönségének készültek. És épp ezért fog emlékezni rájuk a művészettörténet.

Rózsa Gyula

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

HÍREK

— **Sz. R. Mardasev** akadémikust, a Szovjetunió Orvostudományi Akadémiájának alelnökét dr. Rusznyák István, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, Gömöri Pál akadémikus társaságában, kedden hivatalában fogadta.

— **Elutazott az Egyesült Arab Köztársaság** mezőgazdasági szakszervezetének küldöttsége, amely a MEDOSZ meghívására tíz napig tartózkodott hazánkban. A küldöttséget Szalan el-Din Abdul Magd, a szakszervezet főtitkára, az EAK Szakszervezeti Szövetségének főtitkárhelyettese vezette.

— **A magyar—belga kulturális munkaterv** alapján kedden Belgiumba utazott dr. Hermann József professzor, a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem tanára, aki kéthetes belgiumi tartózkodása alatt előadásokat tart egyetemeken.

— **Magyar—osztrák kereskedelmi vegyes bizottság** kezdte meg tárgyalásait a Külkereskedelmi Minisztériumban. A budapesti tárgyalások célja a két ország közötti áruforgalom bővítése és a jövő évre szóló árulisták elfogadása.

— *AZ INDIAI FŐVÁROSBAN dr. Fábri Károly emlékére ünnepi ülést tartottak. A közelmúltban elhunyt Fábri évtizedek óta Indiában élő művészettörténész és zenekritikus volt, akinek nagy érdemei voltak az indiai táncművészet fejlesztésében. Az ülésen az indiai művészek legkiválóbbjai jelentek meg, s ott voltak a magyar nagykövetség diplomatái dr. Kós Péter nagykövet vezetésével.*

— KALINYINI TURISTÁK — pedagógusok, orvosok és mezőgazdasági szakemberek — érkeztek kedden a magyar testvérvárosba, Kaposvárra.

— *NEMZETKÖZI HANGLEMEZDÍJAT, a Fono Fórum című nyugatnémet folyóirat elismerését kapta a napokban a Magyar Hanglemezgyártó Vállalat Szokolay Sándor Vérnász című operájáról készült lemeze.*

— **Helyreigazítás.** Lapunk november 19-i számában a Mártíremlékművet avattak Borban című tudósításban az MTI hibájából tévesen közöltünk két nevet. A nevek helyesen: dr. Seifert Géza; dr. Schweitzer József.

— *KARINTHY FERENC két egyfelvonásos színművét, a Dunakanyar és a Bösendorfer című színműveket műsorára tűzte az Egyesült Államokban a bostoni Egyetemi Színház. A premierre*

— **Dr. Bermejó Félix orvosnak,** a László Kórház volt munkatársának hamvasztás utáni búcsúztatása november 23-án, szombaton fél 3 órakor lesz a Farkasréti temetőben — közli az Egészségügyi Minisztérium.

— ÜNNEPÉLYESEN FELAVATTÁK az 1919-es mártírok emlékművét kedden Enyingen. A községi pártbizottság és a tanács a falu hét kommunista mártírjának állította az emlékművet.

— **Nyilvános ülést tartott** a Magyar Történelmi Társulat igazgató-választmánya. Pach Zsigmond Pál, a társulat alelnöke számolt be az ülésen az Egyesült Államokban lezajlott IV. nemzetközi gazdaságtörténeti kongresszusról. A Nemzetközi Gazdaságtörténeti Társaság újonnan választott elnökségében Magyarország is képviseletet kapott.

— *INDIÁBAN sikeres tárgyalásokat folytatott a Lenin Kohászati Művek és a Nikex Nehézipari Külkereskedelmi Vállalat delegációja. A Lenin Kohászati Művek küldöttsége az indiai fővárosból Pakisztánba utazott.*

— VARGA GYÖZŐ GRAFIKUSMŰVÉSZ kiállítása nyílt meg kedden Szombathelyen a Savaria Múzeumban. A fiatal művész Skóciában arany-, Lipcsében ezüstérmet nyert nemzetközi könyvművészeti kiállításokon, s műveit bemutatták már több európai fővárosban.

— *A VILÁG HALÁSZNEMZETEI — FAO-adatok szerint — tavaly több mint 60 millió tonna halat fogtak ki a tengerekből. Tízmillió tonnás eredményével Peru áll az első helyen, utána Japán, Kína, a Szovjetunió, Norvégia és az Egyesült Államok következik.*

— **Az olajbányászoknak 600 személyes munkásszállót** adtak át kedden az Alföldi Kőolajfúrási Üzem szegedi központjában. A szálló étterme és művelődési otthona külön épületben kapott helyet.

— *A KÖZLEKEDÉS OKOZTA ZAJ csökkentésének időszerű problémáiról kétnapos tudomá-*

Fontos állomásához érkezett a Péti Nitrogénművek kétmilliárd forintos költséggel megvalósuló bővítése: kedden megkezdték *az új szintézisüzem* próbajáratását. A gyár műszaki gárdája ultra rövid hullámú rádió adó-vevő készülékkel tart állandó összeköttetést az angol, nyugatnémet és magyar berendezésekkel felszerelt üzemóriással. A próba 270 napig tart.

A Budapesti Finomkötöttárugyár nyerte a balassagyarmati pályázatot

Hét pályázó vállalat, illetve ktsz közül a Budapesti Finomkötöttárugyár kapta *Balassagyarmat* nyolcmillió forintos iparfejlesztési alapját. A budapesti gyár egy új üzem megépítésére tett javaslatot. A beruházás első ütemében 40 millió forintot fektet a vállalkozásba, s ehhez kapja az említett nyolcmillió forint tanácsi hozzájárulást. A telepítendő üzem — 1971-ig — 800 embernek biztosít munkaalkalmat, a munkához jutottak 90 százaléka nő lesz.

Kooperációs műszerkiállítás

(Tudósítónktól.)

Kedd délelőtt műszerkiállítás nyílt a KISZÖV bemutatótermében. A Ganz Műszer Művek, a FOK-GYEM Ktsz, valamint a műszereket forgalmazó MIGÉRT ez alkalommal első ízben tart közös árubemutatót.

A felvonultatott teljes laboratóriumi és üzemi műszercsalád slágere: *az univerzális műszerhitelesítő asztal* is kooperációban készült, ugyanis a Ganz Műszer Művek dolgozójának újítása alapján a FOK-GYEM Ktsz gyártotta a berendezést, amelynek egyegy prototípusa — a kiállítási darabon kívül — Moszkvában, Bukarestben és a Gyöngyösi Hőerőműben már üzemel.

Az árubemutatón az újdonságok között szerepel még két tranzisztoros szigetelésvizsgáló, valamint egy magyar szabadalom: a mérő-váltó hitelesítő asztal is.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
Konecsni György
NÉPSZABADSÁG

1965 AUG 29
1021

NÉPSZABADSÁG 1965. augusztus 29, vasárnap

Politikai plakátok 1945—1965

Kiállítás a Nemzeti Galériában

A Nemzeti Galéria márványcsarnokában „előőrsként" három plakát fogadja a nézőt. 1919 három legismertebb, leghatásosabb és legművészibb plakátja: *Berény Róbert, Pór Bertalan* és *Uitz Béla* mozgósító erejű, mesterien lendületes, immár klasszikusá lett egy-egy alkotása.

A felszabadulás óta eltelt két évtized politikai plakátjait bemutató kiállítás páratlanul magas színvonalú nyitányát jelentik ezek, emlékeztetve a kiállítás látogatóit arra, hogy a Tanácsköztársaság idején, akkori legkiválóbb festőművészeink, tudatosan állítva képességeiket a forradalom szolgálatába, egy számukra új területen, az „utca művészetében" törekedtek segíteni, s kifejezni az első magyar proletárdiktatúra élethalálharcát. A három plakát így figyelmezteti a nézőt a felszabadulás óta eltelt húsz esztendő forradalmi gyökereire, s arra a művészi forrásra is, amely erejével, máig tartó töretlen hatásával és példamutatásával méltán ösztönözhette jelenünk és közelmúltunk legjobb plakátművészeit.

A művészi ösztönzésnél természetesen erősebben és közvetlenebbül hatott a valóság. A fasizmus alól felszabadult nép életének: az újjáépítés lendületének, a társadalom forradalmi átalakításának a valósága. Így idézik fel a kiállítás legjobb plakátjai a felszabadulás utáni küzdelmeket, mindenekfelett a kommunisták pártjának politikai küzdelmeit, amelyekben a tömegekkel való kapcsolat kiépítésének egyik legközvetlenebb, művészi eszközét jelentették a politikai plakátok.

Ha mármost a kiállításon látható műveket vizsgáljuk, nyilvánvaló, hogy azok érték el a leginkább kitűzött célt: a néppel való kapcsolat megteremtését, amelyekből a legközvetlenebbül és a legművészibb megformálással sugárzott az őszinte meggyőződés, a vállalt és hirdetett küzdelmekkel való azonosulás. Éppen ezért lettek oly hatásosak — és maradtak még ma is azoknak —, a kommunista művészeknek az újjáépítésre, a fasizmus végleges legyőzésére, s a forradalmi harcra mozgósító plakátjai. Két kiváló plakátművészünknek (akiknek tehetsége a fasizmus alatt kereskedelmi plakátok alkotására kényszerült — de ezekben csiszolódott), *Bortnyik Sándornak* és *Konecsni Györgynek* a felszabadulás utáni plakátjai ragadják meg legelsősorban is a néző figyelmét. Ne felejtsük el: mindketten kiváló festőművészek is. És ha számba vesszük 1945 és az utána következő évek legjobb plakátjait, azt látjuk, hogy mellettük és hozzájuk hasonlóan, ugyancsak két kiemelkedő tehetségű kommunista festőművésznek, *Ék Sándornak* és *Pap Gyulának* az igazi harcos humanizmusra: a fasizmus elleni gyűlöletre s az ország újjáépítésére, a dolgozók szolidaritására serkentő plakátjai a legszuggesztívebbek.

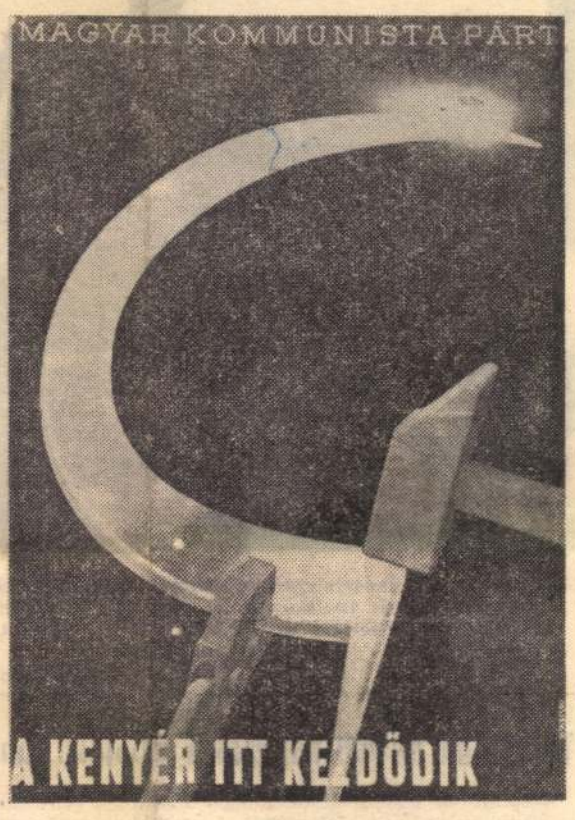

Konecsni György: A kenyér itt kezdődik (1945).

A felszabadulást követő esztendők plakátjai művészi kifejezői a párt által vezetett, a proletárdiktatúra megteremtéséért, a munkásosztály és a parasztság összefogásáért vívott társadalmi harcnak. És az imént említett különböző temperamentumú, különböző stílusirányzathoz tartozó, különböző művészi forrásokból merítő négy művész plakátjait egymás után szemlélve a kiállítási termek falain, megértjük, hogy nemcsak kitűzött társadalmi céljuk közös, hanem az is közös bennük, hogy — jó néhány más művésztársukkal együtt — megtalálták azt a formát, amellyel akcióra buzdító mondanivalóikat a tömegekkel a leghatásosabban közölhetik. Nagyban és egészben ezeknek az éveknek a plakátművészete a különböző stílusjegyek ellenére egységesnek látszik — a mondanivaló, a művészi tartalom eszmei összhangja következtében.

Ha a következő időszakban, az 1950-es évek elején készült plakátok tömegében is bizonyos „egységet" kell felfedeznünk — ez bizony nem túlságosan örvendetes jelenség. E plakátok között ugyanis túlságosan sok a sematikus, naturalista, hamisan áloptimista plakát; nemcsak „megörökítik" az akkori művészetpolitika hibáit, hanem ki is fejezik a társadalmi élet eltorzulását: a párt és a tömegek kapcsolatának a meglazulását. Viszont azon a területen, ahol a hirdetett politikai célok, és a nép őszinte vágyai egymásra találtak: a békéért folytatott mozgalomban, a fasizmus újjászületése elleni tiltakozásban — megszülethetett a valóban művészi plakát. Ezt dokumentálja maradandó erővel, ma is szuggesztíven *Filo* méltán híres, a horogkeresztekkel kivert náci csizmának „Nem!"-et kiáltó műve.

Az ellenforradalom leverése újabb korszakot teremtett a magyar politikai plakát művészetében is. A művészi kísérletezésekkel együtt a különböző stílusjegyek és az alkalmazott technikák gazdagodását figyelhetjük meg a kiállításnak ezen a részén. Mindebben némileg más szocialista országok példájának, elsősorban a nálunk nagy sikerrel bemutatott lengyel politikai plakát művészetének a hatását is fel kell fedeznünk. Ám mintha mai alkotó festőművészeink közül kevesen fogadnák meg a Tanácsköztársaság felejthetetlen mestereinek a tanítását, és többségük nemigen törekednék „kimenni az utcára", hogy közvetlen hatású plakátokkal, aktuális tematikával konkrét politikai célra kísérelje meg a tömegek mozgósítását. A politikai plakát műfajának további művészi fejlődése pedig enélkül, úgy véljük, elképzelhetetlen.

Murányi-Kovács Endre

Reich Károly: Éljen május 1. (1964)

Filo: Nem! (1955)

A ZSENNYEI MŰVÉSZTELEPEN

A zsennyei művésztelepen több neves képzőművészünk tölti alkotó szabadságát. Bencze Gyula, a Magyar Képzőművészeti Főiskola főigazgató-helyettese és Lőrincz Vitus, a Fóti Gyermekváros rajztanára munka közben.

(Gárdos Katalin felvétele.)

Több mint 90 000 hallgató a felsőfokú tanintézetekben

Szeptember első felében megnyitják kapuikat a felsőoktatási intézmények. A tanévnyitó ünnepségeket szeptember 9-én a Budapesti Műszaki Egyetem kezdi meg. A Budapesti Orvostudományi Egyetem 11-én, az Állatorvostudományi Egyetem, az Eötvös Loránd Tudományegyetem és az Agrártudományi Egyetem 13-án, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem pedig 14-én kezdi meg az 1965—66-os tanévet. Az ünnepélyes megnyitókon a rektorok ismertetik az elmúlt oktatási év eredményeit, az új tanév feladatait és köszöntik az elsősöket.

A főiskolák és az egyetemek nappali tagozatán több mint 13 000, az esti és levelező tagozatokon pedig 10 000—11 000 „gólya" kezdi meg tanulmányait. A Művelődésügyi Minisztérium felügyelete alá tartozó egyetemeken és főiskolákon a nappali tagozatra felvett hallgatók 44 százaléka, az agrártudományi egyetemeken és főiskolákon 52 százaléka, az Egészségügyi Minisztérium felügyelete alá tartozó egyetemeken pedig 33 százaléka fizikai dolgozó gyermeke. A felsőoktatási intézményekben tanulók száma — a levelező és esti hallgatókkal együtt — az 1965—1966-os tanévben meghaladja majd a 90 000-et. A hallgatók részére az egyetemek és főiskolák 3000-féle jegyzetet igényeltek, másfél millió példányban. Ebből a tanévkezdésig 1800 különböző jegyzet készül el, a többit — a reformtanterv alapján átdolgozva — év közben kapják meg.

---

nali háromtól este kilencig ott voltam a répaföldön mindig.

A brigádvezető, Urbán László kétezer hold gazdája a szövetkezetben. 75 ember tartozik a brigádhoz. Sok a gondja, baja, de a sok gond közepette egyről sohasem szabad elfeledkeznie: munkát adni Kocsis Istvánnak. Ezekben a napokban például a fogatok hordják a gabonakévéket. Oda osztotta be Kocsis Istvánt is a brigádvezető. A fogatosok reggel 7-től este 7-ig dolgoznak. De a brigádvezetőnek már hajnali fél négykor ki kell mennie a majorba, ha megfeledkezett arról, hogy este megmondja Kocsis Istvánnak, mit csináljon, mivel töltse el az idejét reggel 7-ig.

— Úgyse tudok aludni — mondja —, háromkor indulok ki a majorba, 7-ig tenni-venni kell valamit. Vagy rendbe teszem a szérűskertet, vagy zöldtakarmányt vágok a jószágoknak. Hétkor aztán megkezdődhet a rendes munkaidő.

DÉL VAN, a brigádszálláson ebédhez készülődnek a fogatosok. Hallgatják a beszélgetést, sűrűn bólingatnak.

— Kivételes erejű ember — mondják. — Tavaly hónapokig beszéltek róla. Egymaga levágott 16 kataszteri hold kukoricaszárat. Amikor nem volt más munka, beosztották éjjeliőrnek. De hát szerinte az nem elég elfoglaltság. Minden reggelre megkötött két szakajtókosarat.

— Én annak örülök legjobban, ha munkát kapok. Nem szeretem a tétlenséget — mondja, és közelebb húz magához. — Sokan morognak is rám, azt mondják, harácsolok. Harácsolom a munkaegységet. Meg gúnyolódnak. Tudja, tavaly a zárszámadáskor oklevelet kaptam meg pénzjutalmat. Azt mondják rám, okleveles tszparaszt lettem. De nem törődöm velük. Csak annyit mondok rá, mikor emlegetik, nézzék csak meg, hogy kik kaptak még rajtam kívül oklevelet. Valamennyien olyanok, akik legtöbbet termeltek, akik legtöbbet dolgoztak. Úgy látszik, itt már a munka a fontos, nem az, hogy kinek hány hold földje volt.

— Hat éve szövetkezeti tag. Hányszor szólalt már fel a közgyűlésen?

— Egyszer. Nem szeretek beszélni, a vezetőség tudta, ha én szólok, akkor már baj van. Csak annyit mondtam, megérdemlem-e, hogy az én kukoricaföldemet pont a fasor mellett mérjék ki. El is intézték a panaszomat.

NEM TUDJA PONTOSAN, hogy hány holdja van a szövetkezetnek, azt sem tudja, hogy mennyi a traktorok száma. De azt észreveszi, hogy kipereg-e a szem a gabonából, amikor aratja a kombájn, és akkor szól is. Tavaly 630 munkaegységet szerzett.

— Nekem szenvedélyem a munka. A fiamat, a lányomat is erre neveltem. A fiamból a szövetkezet csinált nagy embert. Mindenki tudta, hogy jó tanuló volt az iskolában. 1959-ben a vezetőségnek jutott eszébe, hogy érdemes lenne taníttatni. Elküldték mezőgazdasági technikumba. Most már ő a zöldségkertészet brigádvezetője. Motorkerékpáron jár. A lányom meg a dohányföldön dolgozik. Tavaly ő is 300 munkaegységet szerzett. De 52 éves koromra a szövetkezetben értem el én is a célom. Vásároltam egy házhelyet bent a faluban, építkezni kezdtem, ősszel beköltözünk Jászapátiba. Mindig tudtam, hogy csak a nagyobb darab föld hozza meg számomra ezt. Ott lehetek, ott élhetek én is ezután a gazdák között.

— Mi lesz a tanyával? Lebontják?

— Azt én nem teszem. A fiam, ha megnősül, odaviszi a feleségét. Aztán, ha nem tetszik neki a tanyai élet, majd ő is épít a maga erejéből a faluban. De azt hiszem, neki majd nem kell erre várni ötven esztendőt.

Cserkuti Ferenc

Romanti

G

Mostanában nemegyszer olvashatunk arról, hogy mennyire megnőtt az érdeklődés a személyes dokumentumok gyűjteményei iránt. Sok igazság van ebben. Csakugyan tapasztalható, hogy növekszik azoknak az olvasóknak a száma, akik a múlt közéleti embereinek tetteiről és egyéniségéről nemcsak végső, lekerekített képet kívánnak; megvan az igényük arra is, hogy véleményüket önállóan alakíthassák a kor megbízható dokumentumaiból, az *elsődleges forrásokból.* Gorkij válogatott leveleinek kötete — nemrég jelent meg az *Európa Könyvkiadó* Gorkij-sorozatának utolsó könyveként — különösen alkalmas arra, hogy ezt a szellemi önállóságra vezető, fölöttébb fontos igényt még inkább elmélyítse.

Gorkijnak ezek az írásai valóban levelek, magas, igen magas fokon van meg bennük mindaz, ami ennek a „műfajnak" irodalmi rangját megadja. Nemcsak a póz, az utókor önkéntelen belekalkulálásából adódó kiszámítottság hiányzik belőlük, hanem annak fonákja, az ugyancsak merev hétköznapiság, a túlságos esetlegesség is. Írójuk valahol „vidám megszállottnak" mondja magát, s többnyire valóban annak, a jókedvű eltökéltnek a hangja szól hozzánk soraiból. Levelei egy sok mindent átélt és tapasztalt nagy egyéniség önkéntelenül mutatkozó érzelmi kultúrája, művészi erőfeleslege.

Ilyenfajta forrásokból tudni meg sok új részletet, élő mozzanatot, a régi idők tényeiből és eseményeiből, s kontrollálni azt is, amit az íróról magáról, rokon- és ellenszenveiről már eddig is olvashattunk, mindenképpen nagy élvezet. Esztétikai gyönyörűség, még ha Gorkijnak itt nem is volt célja, hogy műélvezetet nyújtson, hogy *szépirodalmi* legyen. Ezúttal azonban mégsem Gorkij levélírói kvalitásait részleteznénk. Inkább pályájának néhány tanulságáról szólnánk, néhány olyan vonásáról, amelyre ez az első teljesebb levélgyűjtemény vet fényt.

Mindenekelőtt az tűnik itt fel, sokkal jobban, mint eddig, hogy az a bizonyos „forradalmi romantika", amelynek Gorkij hirdetője volt, s amelyből később annyi esztétikai félreértés származott, mindennek indult Gorkijnál, csak éppen könnyű eszményítésnek nem. Ha a tárgyilagosság igényével nézzük a leveleket, okvetlenül észre kell vennünk, hogy Gorkijnál mennyire szerves képződmény volt a regényes életérzékelés, mennyire összefüggött *egyéni adottságaival,* az alkatával, a természetével. s hogy mennyire tudatában volt ennek maga Gorkij is.

A világirodalomban nem egy írót ismerünk, aki néhány ismétlődő, s így bizonyos értelemben tipizálható alkati vonásával Gorkijra emlékeztet. Önmarcangolással kezdték mind, és csak hosszas, belső harcok árán jutottak el oda, hogy — mint Stendhal Rossini-könyve végén — vállalni tudják regényes, ellentmondó lényüket, önmagukat. Gorkij is önmarcangolással kezdte, oly heves és szigorú önbírálattal, amelyet nemcsak képletesen nevezhetünk pusztítónak: ifjúkorában az öngyilkosságot is megkísérelte, s igazán a véletlenen múlt, hogy életben maradt. Leveleiből láthatjuk, hogy szigora önmaga iránt később sem csillapodik. A stendhali—Julien Sorel-i *értékesebb vagyok-e, mint a többiek, vagy csak a gőgöm oly nagy* kétsége még sokszor megkísérti. „Gorkijnak", „keserűnek" tartja magát, de — nevével is és írói magatartásával is — vállalja már a nyugtalant, s az „önmagával elégedetlent". Felismeri, hogy a „keserű" csak fonákja, járuléka annak, ami hit és láng benne.

Megsejteni, sőt mi több, felismerni, hogy a látszólagos életképtelenség (mert annak, életképtelennek tartotta magát) ezúttal *a felfokozott vitalitásnak* és lelki egészségnek, a látszólagos gőg, a tartalmas erkölcsi igé-

1967 NOV
1021

Magyar Nemzet

Új és újraalkotott plakátok között

Konecsni György műtermében

Ritkán történik meg, hogy egy pályázaton egy művész egynél több díjat kap. Ritkán történik meg, de néha előfordul — mint most, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulójára meghirdetett *ünnepi plakátpályázaton*, amelynek *négy díja közül hármat* — az első díjat és a két harmadikat — *Konecsni* György grafikus és festőművész, a felszabadulás utáni esztendők számos nagy hatású politikai plakátjának tervezője nyert el. E három díjazott mű közül, s a pályázatra beíyújtott hét tervből, *sajnos, egyet sem láthattunk az utcákon az ünnepi plakátok között*, s így sorukból csupán az *Október a plakátművészetben* című nemzetközi tárlat látogatói ismerhettek meg kettőt: a két, baráti szorításban összefonódó vörös ökölből formálódó földgömböt és az *1917* címet viselő, közvetlen, a szó legtisztább értelmében »plakátszerű« szimbolikájú alkotást. Vajon ezek a szép plakátok Konecsni György »visszatérését« jelentik-e ahhoz a műfajhoz, amelyben első emlékezetes sikereit aratta? E kérdés azonban csak látszólag jogos, mert »visszatérni« csak olyan műfajhoz lehet, amelyet az alkotó valóban elhagyott, Konecsni György pedig *sohasem szakított a plakátművészettel;* az alkalmazott grafika végigkísérte őt egész pályáján.

Konecsni György 1946-tól kezdve az alkalmazott grafika tanára volt az Iparművészeti Főiskolán és növendékeinek sorából mai művészetünk kitűnő mesterekké nőtt képviselői kerültek ki. És bár igaz, hogy ez a munka néhány évvel ezelőtt abbamaradt, de Konecsni György három esztendeje újra »csatasorba állt« — s azóta a *Képzőművészeti Főiskola alkalmazott grafikus* növendékeit neveli ugyanolyan lelkesedéssel, a mesterség ugyanolyan megbecsülésére és tisztaságára, mint 20 éve az Iparművészeti Főiskolán.

Konecsni György pedagógusi munkássága azonban nem egyetlen bizonyítéka e folyamatos érdeklődésnek és munkálkodásnak. A műtermében tett látogatás arról győz meg, hogy nem is a legjelentősebb.

Plakátok és gondolatok

A mindennapok élményeinek művészi formába öltöztetése — a világ tükrözése — állandó és természetes igénye minden alkotónak. Érdeklődésének így e jegyzetek, reagálások, vallomások válnak legbiztosabb jelzéseivé, s belőlük ismerhetjük meg azt az »anyanyelvet« is, amelyet a művész »beszél«, amelyen legtermészetesebben, legegyszerűbben fejezi ki gondolatait, az élményekből fakadó és azokra válaszoló reakcióit. Konecsni György, »anyanyelve« művészi pályájának kezdete óta az alkalmazott grafika. Otthonának, műtermének falain most is *új plakátok, új tervek* sorakoznak — s imponáns felvonulásuk ismét bizonyítja: Konecsni György mindig szoros kapcsolatban volt ezzel a művészettel, alkalmazott grafikai kísérleteinek sora sohasem szakadt meg hosszabb időre.

Az illusztrációk

Konecsni György érdeklődését azonban természetesen nem töltik ki teljesen az alkalmazott grafikai feladatok. Egyre újabb területeket igyekszik meghódítani most is, keresve a kifejezés új és új lehetőségeit. Egyik legújabb munkáját — a *Bánk bán* illusztrációit a *Szépirodalmi Könyvkiadó* felkérésére készítette el; Katona József remekművének új kiadását díszítik majd.

— Kevés könyvet illusztráltam — mondja Konecsni György, miközben látogatójával együtt átlapozza a készülő mű nyomdai levonatait és a lapok között újra végignézi 18 kompozícióját —, de valahányszor elvállaltam egy-egy ilyen munkát, mindig nagy élvezettel csináltam, mint most ezeket a *Bánk bán-illusztrációkat* is. Amikor a megbízást megkaptam a Szépirodalmi Könyvkiadótól — mint minden illusztrátornak —, nekem is két lehetőségem volt: reprodukálhattam a mű egyes jeleneteit, vagy megpróbálhattam hangulatilag, korának nyelvén szólva, a lényegét megközelíteni. Végül — természetesen — az utóbbi lehetőség mellett döntöttem. Illusztrációimmal a mű cselekményének korát: II. Endre uralkodásának idejét igyekszem megfogni és hangulatát az olvasó számára is megközelíthetővé tenni.

Romanizáló, archaikus hangjával — úgy véljük — a 18 lap pontosan célba talált: Konecsni Györgynek sikerült velük megvalósítani szándékát. A kompozíciók azonban természetesen a mai festészet nyelvén szólnak. Hangulatuk, a történelmi kort idéző levegőjük nem anakronizmusuknak köszönhető, *a 700 évvel ezelőtti időt a jelen legmodernebb eszközeivel érzékeltetik.*

— Milyen módszerrel és milyen technikával készültek ezek az illusztrációk?

— Az utóbbi években *néhány új anyaggal kísérleteztem* — válaszol Konecsni György — közéjük tartozik az *zománcfesték* is, amellyel ezeket a lapokat csináltam. Izgalmas anyag ez, sok olyan tulajdonsága van, amelynek felfedezése új lehetőségekhez segített: számos olyan színösszetételt tudok vele elérni, amilyen a hagyományos eszközökkel lehetetlen volt. Új plakátterveimnél is gyakran használom, mert sokkal többet tudok belőle kihozni, mint a temperából, amellyel régebbi terveimet festettem. Színeinek sokféleségén túl, azonban van még egy fontos tulajdonsága ennek a zománcfestéknek; rajzolni tudok rá, és ezekkel az utólag felvitt vonalakkal kialakíthatom a figurák pontos belső rajzát. Így készültek egyébként a *Bánk bán* illusztrációi is: alakjait s a hátteret a zománcfestékből formáltam ki, a figurák belső rajzát és árnyalását pedig túsba mártott nádtollal rajzoltam rá a megszáradt zománcfelületre.

A kiállítás

— Úgy tudjuk, *Konecsni György kiállításra is készül.* Mit láthatunk a tárlaton?

— Igen, valóban készül a kiállításom. Már öt éve. Eredetileg ugyanis 1962-ben, alkalmazott grafikusi működésem 30. évfordulójára akartuk megcsinálni. A dolog azonban húzódott, nehezen ment a válogatás — s ez érthető is, hiszen a plakát könnyen kallódó dolog, hamar eltűnik az utcáról, s jó néhányat már nem is tudtunk megtalálni többé.

— Hogy lehet áthidalni ezt a nehézséget?

— Soká gondolkoztam mit tegyek, s végül úgy véltem, leghelyesebb lesz, ha újra elkészítem a plakátjaimat. Ennek kettős haszna lesz: egyrészt *az újratervezéssel, az emlékek felidézésével pótolni tudom az elveszetteket,* másrészt be tudok mutatni egy sor olyan munkát is, amely soha nem került ugyan utcára, de nekem sokat jelent, kedves gondolatom volt, vagy további munkám szempontjából vált fontossá. Rajtuk kívül persze mást is láthat a közönség. Bemutatom két naptártervemet, ezeket a *Bánk bánhoz* hasonlóan a zománcfesték tulajdonságainak kihasználásával terveztem meg, a belső rajzot montázsokkal, fotóapplikációval helyettesítve — és természetesen ott lesz a tárlaton a *Bánk bánhoz* készült 18 lap is.

A kiállítás tehát Konecsni György pályájának csaknem teljes képét rajzolja fel a látogatók előtt. A plakátok sorozata az első elfogadott munkával, a fővárosi fürdőket népszerűsítő »*Gyógyvizben fürödj*« plakáttal kezdődik — jelezve mindjárt alkotója fellépésének jelentőségét, azt az új hangot, amelyet Konecsni már első munkájával megütött. S a folytatás méltó a kezdethez. A tárlaton ott lesz Konecsni idegenforgalmi reklámgrafikáinak sorozata, a Gázművek 1937-es plakátja — amelynek figurája azóta a Fővárosi Gázművek emblémája lett — és mellettük természetesen felsorakoznak *az 1945 utáni esztendő nagy jelentőségű művei:* az »*És mégis lesz kenyér*« című emlékezetes kompozíció, a »*dobolok, dobolok egy-kettőre, katonák katonák, csak előre*« feliratú, 1945-ben készült, megrázó erejű háborúellenes plakát, egy 1948-ban született terv a *Szabad Nép* plakátjához, a Nemzeti Színház *Oedipus-előadásának* plakátja — de ki tudná felsorolni egy gazdag pálya valamennyi állomását! A jövő év februárjára tervezett tárlaton ismét találkozunk majd velük.

Horváth György

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
MAGYAR NEMZET

heodorakisznak, azafiaknak

nagygyűlése
-MÁVAG gyárban

megszerették a magyar fiatalok is, akik dalain keresztül jobban megértették a görög hazafiak harcának igazságát és szükségességét. Theodorakisz és társai mellett állunk, s szolidaritást vállalunk a diktatúra elleni összefogás valamennyi részvevőjével. Azt üzenjük barátainknak, hogy támogatjuk harcukat. *Követeljük a görög kormánytól, hogy vessen véget a terrornak, a hazafiak üldözésének.* Tegye meg az egyetlen, emberhez méltó lépést, bocsássa szabadon Theodorakiszt és társait, állítsa helyre a görög nép demokratikus jogait.

Szimon *Vaszilisz*, a Magyarországon élő görögök szolidaritási bizottságának tagja kért szót. Szenvedélyes szavakkal bélyegezte meg a monarchofasiszta puccsot és a katonai diktatúrát, amely meggyalázza, sárba tiporja görög földön az emberi szabadságjogokat, a demokráciát.

A nagygyűlés részvevői végül határozatot fogadtak el, amelyben a maguk és társaik, a főváros ifjúságának nevében tiltakoztak a brutális erőszak, a hazafiak tízezreinek bebörtönzése ellen. Őszinte együttérzésükről, támogatásukról biztosították a görög nép legjobbjait, akik szembeszálltak a zsarnokokkal és az üldöztetések ellenére is tettekkel bizonyítják, hogy a görög nép nem adja meg magát. *»Követeljük a demokratikus szabadságjogok visszaállítását, a politikai foglyok, köztük Theodorakisz és társai szabadonbocsátását«* — zárult a határozat, amelyet háromtagú küldöttség juttatott el a budapesti görög nagykövetséghez.

nyes volt
evelési intézmények
kiírt pályázat

berger Ádám—*Zoltai* István pályaműve. Egyenként 16 ezer forintos kiemelt megvételben részesítették *Szabó* Z. Máté; *Reischl* Péter; továbbá *Ferenczi* Béla pályaműveit.

Új szovjet robotgép a tengerfenék vizsgálatára

Szovjet tudósok és szakemberek külsőleg óriási rákhoz hasonlító robotgépet szerkesztettek a tenger mélyének felderítésére. Fémollói az emberi kezet mintázzák, ezek távvezérléssel közölt utasításra megragadják a tengerfenéken talált köveket és a »rák« megvilágító ablakának fényterébe helyezik. Az itt készített felvételt vagy televíziós közvetítést kábeleken továbbítják a felszínre. A tudósok véleménye szerint a rák ollóját olyan tökéletessé lehet fejleszteni, hogy *akár egy gombostűt is képes legyen felemelni a tenger mélyéről.* A

Szovjet
kulturális küldö
Budapesten

A magyar—szovjet kormányközi kulturális együttműködési bizottság soron következő ülésére Sz. K. *Romanovszkijnak*, a Szovjetunió Minisztertanácsa mellett működő Külföldi Kulturális Kapcsolatok Állami Bizottsága elnökének vezetésével hétfőn küldöttség érkezett hazánkba. A vendégek fogadására a Ferihegyi repülőtéren megjelent *Ilku* Pál művelődésügyi miniszter és *Rosta* Endre, a Kulturális Kapcsolatok Intézetének ügyvezető elnöke. Ott volt a fogadtatásnál F. J. *Tyitov*, a Szovjetunió magyarországi nagykövete. A bizottság budapesti ülésszakán a két ország kulturális és tudományos együttműködésének 1968—69. évi munkatervét tárgyalják meg.

Foldgá
Béke

Szegeden új ipartele
Zalá

Nagy arányú, valószínűleg az ideinél is nagyobb beruházásokat végez jövőre az Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt. Csupán a szegedi szénhidrogénmező kitermelésével kapcsolatos beruházásainak értéke 1968-ban előreláthatólag eléri *a félmilliárd forintot*, az idei körülbelül 200 millióval szemben. *Megkezdik itt az ipartelep*, az olaj- és gázgyűjtési rendszer építését, és hozzáfognak *nagyarányú szegedi lakásépítési programjukhoz*, ezer lakás építéséhez.

Kártyázni jobb?

A régi erkölcsi normák az italos embert egy kalap alá vették a szenvedélyes kártyással, ami nem is volt egészen alaptalan, hiszen amióta eleink megismerték a szeszes italokat s kitalálták a szerencsejátékokat — e kétfajta szórakozást szívesen üzik párhuzamosan. Az ulti mellé kijár a fröccs, a huszonegyes mellé a szilvórium s az előkelő hazárdjátékok mellé a francia pezsgő.

Később, amikor újabb tömegszórakozás honosodott meg, nevezetesen az autóközlekedés — amit mellesleg szólva sokan összetévesztenek a szerencsejátékkal —, a törvények szigorúan megtiltották a játék, a gépkocsivezetés közben az iszogatást. Ha valaki autót vezet, közben italt fogyaszt s kárt tesz embertársai vagyonában, avagy testi épségében, az esetben az iszogatást súlyosbító körülményként mérlegelik.

Így történt ez *Király* Miklós vajai italbolt vezetőjével is, aki ittasan és szabálytalanul vezette gépkocsiját, nem adta meg az elsőbbséget egy másik kocsinak. Az összeütközés következtében nyolc személy megsérült,

ami rosszabb a sok évi átlagnál. Az italbolt vezető, aki a jelek szerint nem vetette meg a saját borát, természetesen bíróság elé került, ahol is hét hónapot varrtak a nyakába, súlyosbító körülményként mérlegelve az italos állapotot.

Mennyivel könnyebb dolga volt annak a hajókormányosnak, aki uszálya fedélzetén úgy elmerült a helvét kártya harminckét lapjának forgatásában, hogy észre sem vette, miszerint uszálya is elmerült, de nem a kártyajátékban, hanem a Duna vizében. Persze, az uszálykormányos is bíróság elé került, de mivel nem találtak nála súlyosbító körülményt, vagyis alkoholfogyasztást, egyévi szabadságvesztésre ítélték a népgazdaságnak okozott hárommillió forintos kár miatt, ám a büntetés végrehajtását háromévi próbaidőre felfüggesztették.

Mi ebből a tanulság?

Az a tanulság, hogy kár

Ezt a f

Az egyik tisztelt olvasónk, B. Andrásné, a Váci úti vállalat bérelszámolója, azon asszonyok közé tartozik, akik idegenkednek minden előrecsomagolt árutól. Megvan rá az oka. Ilyen tapasztalatai vannak: tíz deka mazsola kimérve 3,50 forint, ugyanaz *színes papírzacskóban* 4 forint. Tíz deka keksz kimérve 1,60 forint, ugyanaz a minőség *egyszerű papírcsomagolásban* 2 forint.

Legelriasztóbb példája a varrógépekhez használatos műszerolaj csomagolásával kapcsolatos. Ebből az olajból egy liter kimérve 6,30 forintba kerül. Újabban az önkiszolgáló boltokban egy decilíteres műanyagfóliában is kapható, 6,70 forintos áron. Erre rá van ugyan írva, hogy speciális műszerolaj, de rendeltetése lényegében ugyanaz. *A több mint tízszeres árat* enyhén szólva olvasónk egy kicsit sokallja.

A legutóbbi héten B. Andrásné — mint írja — nagy meglepetést okozott kollégáinak. Reggeli bevásárlása után nylonhálójából nem a megszokott orsótészta kandikál ki, amely a Budapesti

Operaelőadások az

Borsod megyében, az Idegenforgalmi Hivatal tervei nyomán, különleges rendezvényekre készülnek. Az aggteleki barlangban hangversenyeket, a nyári hónapokban kisebb operaelőadásokat tartanak. Mezőkövesden időről időre bemutatják a népszerű matyó lakodalmat.

Tokajban csónakkikötő épül a Tisza-parti nemzetközi

Konecsni

SAJTÓFIGYELŐ
HIRADÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
1970 FEB 7-

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

KONECSNI

Nála kezdtem el műteremlátogatásaimat. 1936-ban. Tizenegy éves voltam, játszottam a művész légkompresszoros festékfúvó pisztolyával, akkoriban újdonság volt ez a grafikusoknál. Élesen emlékszem Konecsni Dob utcai kopár műtermére, s a jóvágású, karcsú fiatalemberre. Már túl volt a — ma úgy mondanánk, hippis — művészhaj korszakán, túl a börtönbeli lekopaszításon; „felforgatás" vétsége miatt ült. Azóta rendes frizurát viselt.

Ha megnézem másfél év előtti kiállítási katalógusának fényképportréját — a felesége készítette —, nem látok sok változást külsejében. Mint ahogy avantgarde szellemében, példátlan munkabírásában sem. Alig néhány nappal 62-ik születésnapja után, munka közben érte az infarktus, a tihanyi apátság alapítólevelét illusztrálta éppen. Minden megbízás nélkül. Ez az állandóan publikáló művész — plakátosnak legnagyobb, legharsányabb a popularitása — szüntelenül dolgozott az „íróasztalfióknak" is. Tervezett, festett, mintázott. Nem ismert határvonalat a műfajok között. Gazdag örökség vár ránk: a közismert és az ismeretlen Konecsni hagyatéka.

A Műcsarnokban — 1968-ban — rendezett monstre-kiállítása ugyancsak példa nélküli tett. A mester újra feldolgozta, újra festette egész plakát-életművét, monumentális táblákra felnagyítva, érettebben, mint egykor. Mintegy saját oeuvre-jének műfordítója. Fejedelemhez méltó korona volt ez a tárlat. Mert Konecsni fejedelem volt; csak éppen nagyképűség nélküli: kölyök korában is great old man volt.

Pályafutása — ha nem szünetek nélkül is — siker-sorozat. Egykori és legújabb, hazai és külföldi kitüntetéseit terjedelmi okok miatt sem tudnám felsorolni. De mindig elkerülte a „menők" legszörnyűbb buktatóját, a rutint. Sohasem lett „krekk". Valamennyi munkájához a kezdő alázatával fogott hozzá.

Szigorú, kemény fogalmazás és líra ötvöződött műveiben. Pedantéria és ezerszázalékos megoldottság elegyedett a játékossággal. Sohasem kötött ki egyetlen stílus mellett, mindig megújult. Az alkalmazott-grafikusok — jóval a festők előtt — megértették, hogy az élettel, a világgal, a művészet fejlődésével lépést kell tartaniuk. Erre — talán elsőként — Karinthy Frigyes jött rá, amikor egyik cikkében egy Konecsni plakátot elemzett, s szembeállította azt — a falragasz előnyére! — a Műcsarnok akkori képkiállításával.

Konecsni alapította meg Magyarországon az önálló reklámpropaganda grafikát, mely régebben a festőművészek mellékterméke volt. 1946 óta — kevés szünettel — haláláig az alkalmazott-grafika főiskolai professzora volt. Így vallott: „... szabadjára engedem növendékeimet. Csak egy szabály van: dolgozni kell." S az elsők között hirdette, hogy az alkalmazott-grafika nem szűkülhet le a plakátra. Ide tartozik a csomagolás technika, az emblémák, vásár tervezések stb. Valamilyen Gesamtkunstwerkre törekedett szakmájában.

Nemcsak professzor volt, tanító is; annak idején tanítóképzőt végzett Kiskunfélegyházán. Az a nekrológ-frázis, hogy „pótolhatatlan űrt hagyott maga után", nála érvényes, hatványozottan érvényes. Halálával ugyanis nemcsak műveinek sora, nemcsak főiskolai előadásai szakadtak meg. Mágikus lénye, szuggesztív egyénisége sincs már jelen. Hiányoznak higgadt, nyugodt, kissé fanyar megjegyzései.

Magyarországon nagy hagyománya van a halott művészek felfedezésének; Konecsnit is most fogják igazán felfedezni. Nem akadálya ennek, hogy már életében felfedezték.

Frank János

Németh Endre: Don Quijote

cseg a rádió? Otthon, Apád dolgozószobájában, harminchárom esztendővel ezelőtt, vagy most, a másik szobában, ahol kisebbik fiad keres valami jó vad beat-muzsikát? Összerezzensz a zongora alatt Apád hangjára, mely wigwamodba is behatol: meg fogunk dögleni! Anyád arca ég. Riadtan fölébredsz és megígéred, hogy többé nem fogsz bepisilni. Azután újra ég Anyád arca, de nem álmodban már, hanem a jelenben: huszonöt esztendővel ezelőtt. Ügyetlen asszony. Az égő gyorsforralóra önti a spirituszt. Nem csavarja le a lángot, mely azután óriásira nőve az arcába kap. Ideges, mert a zsúfolt lakásba, ahová több más családdal összeköltöztettek titeket, látogató érkezik. Egy detektív. Azért jön, hogy elvigyen téged. Koholt híreket terjesztesz a borbélyüzleben, ahová naponta ellátogatsz, mert tizennégy éves kamasz-szerelemmel imádod Mancikát, a manikűröslányt. Hallod, ahogy hencegsz: nem kell félni a légiriadótól. Mit bombáznának itt a repülőgépek és mivel is lőnének a repülőgépekre? Hiszen egy szál légvédelmi ágyú sincs ebben a kis porfészekben. Egy vendég feláll és

van." Este a szobádban egy jóltáplált, meghatározhatatlan életkorú másnembélit találsz. Az előkészített lavór víz és a bontott ágy félreérthetetlen gondoskodást jelez. A lázadás bevált formája olykor a megfutamodás. Másnap reggel a szabómester egyedül találja a másnembélit az ágyban. Az ablak tárva-nyitva, a paplanon egy irkalap, rajta a következő szöveg: „B.... a meg maga!"

★

Óvóhely: Napok óta járod a várost. Valakinek el kellene mondanod valamit, ne félj, nem háborús élmény. Valamit, amiről ritkán beszél az ember. Betévedsz egy bárba. A zongorista szenvtelen arccal veri a billentyűket. Néma, csukott száj. Neki talán beszélhetnél. Egy-két konyak. Azután ott ülsz már mellette. Észre sem vesz. Valóban ez az egyetlen lény ebben a városban, akinek olyan füle van, amibe beszélhetsz. És rázendítesz: gimnazista koromban átmentünk az én kis városomból hárman osztálytársak a szomszédos nagyvárosba, mely éppoly ki-

kiált
molá
közút
Ponto
van.
tok. E
Egy..
ban a
tuti, h

★

Szentimentalizmus: (Lásd: *Óvóhely,* még ha igaz is.)

★

Szorongás: (Lásd: *Béke.*)

★

Válaszút: (Lásd: *Szappan.*)

★

Vonat: (Lásd: *Szabadság.*)

★

Zárka: (Lásd: *Álom.*)

1021

KONECSNI GYÖRGY PLAKÁTMŰVÉSZETE

„A plakát célja, hogy szuggesztív művészi eszközeivel felhívja a figyelmet a propagált árura, szellemi termékre, eseményre vagy politikai eszmére, s ezeket a maga sajátos eszközeivel, tömör közlésmódjával népszerűsítse" — olvashatjuk a Művészeti Lexikon III. kötetében, *Lajta* Edit megfogalmazásában. Rohamos fejlődésnek a litográfia a kőnyomtatás feltalálásával indult: ez vetette meg az alapját a színes plakát rohamos fejlődésének. A plakát ugyanis kezdetben rézvagy fametsző eljárással készült: rézlapra vagy falemezre kivájták a plakát szövegének és rajzának negatívját, azt befestékezték, úgyhogy mihelyt papírlapot szorítottak rá, arra rámásolódott a plakát eredeti képe. Ezt az eljárást az egyébként elvileg hasonló kőnyomtatás (litográfia) szorította ki: a plakát negatívját zsíros krétával kőlapra rajzolják. Így a vésés elmarad, az eljárás jelentősen meggyorsul. Kőnyomtatás esetén a több szín alkalmazásához szükséges több kőlapot is könnyebb előállítani.

A plakátnak, a képalkotó művészet e mozgósító műfajának korszakos követelményei a szinte kizárólag reklámgrafikát művelő, annak szorosabb mesterségbeli feladataival foglalkozó művészek külön csoportját hozták létre. Ismereteik kiterjednek a nyomdai eljárásokra, lehetőségekre, a szöveg hatásos megfogalmazására, a kép és szöveg összhangjára; érteniük kell a tömegszpichológiához is. Sokkal közvetlenebbül, mint más művészi ágak esetében alkalmazkodniuk kell a megrendelők kívánságaihoz.

A gazdasági élet fejlődése, az újabb és újabb szükségletek hazánkban is már a századforduló körül megteremtették a műfajt és művelőit. Közülük is a legkiválóbbak egyike nemcsak alkotó, hanem nevelő is, akinek a keze alól — előbb az Iparművészeti Akadémián, majd a Képzőművészeti Főiskolán — újabb generációk kerültek ki, az ez idén hatvanadik születésnapját ünneplő érdemes művészünk, *Konecsni* György. A Képzőművészeti Főiskola elvégzése után, a harmincas évek elején lépett plakátjaival a közönség elé. Akkoriban — a nagy gazdasági válság átvészelése után — a fellendülő idegenforgalom, majd a második világháborút megelőzően bizonyos termelési ágak konjunktúrája kedvezett a plakátművészetnek. A plakátok abban az időben a weimari Németországban megszületett ún. neue Sachlichkeit — szó szerinti fordításban: az új tárgyiasság — stílusában készültek. Ebben a plakátirányzatban az elsődleges kínálati tárgy, az árucikk, amelyet a plakát rendelője el akar adni: a plakát tervezőjének minden művészi eszközt erre kell összpontosítania. Ez az alkalmi törekvésekhez szabott stílus a lélektani tényezőket is beilleszti az eladás folyamatába: azzal, hogy kemény rajzzal a plakát előterébe állítja a népszerűsíteni kívánt árut, a nézőt az áru birtokbavételére ösztönzi. Hazánkban e stílus legkiválóbb képviselői a húszas évek végén *Bortnyik* Sándor és *Berény* Róbert voltak. Alkotásaikat hatásos kép és nagyon rövid, de célba találó szöveg jellemzi.

Konecsni művészi felfogásával más irányzatot képvisel. A németes „új tárgyiasság" helyett franciásabb, *puhább, festői előadásmóddal él, nagyon egyéni ízzel.* Kevés színt használ, s minthogy szórópisztollyal rakja fel őket, az egyes színek határvonalai elmosódottak, s így stílusa lágyabb, líraibb, mint amazoké volt. Azáltal, hogy túl tudott emelkedni a tárgyiasság stílusán, *az egész magyar plakátfestészetnek új irányt szabott.*

1932-ben készített első plakátjával megnyeri az OTI balesetvédelmi pályázatát, majd néhány hónappal később a Gyógyfürdő Társaság pályázatán nyer első díjat *Gyógyvízben fürödj* című alkotásával. A plakát felülete kétfelé tagolt: egyik oldalon fekete háttér előtt antik szobor (színe „meleg" hatású), semleges szürkébe játszó tónusokkal, felébe elvágva — a másik oldalon az egészséget jelképező aszklepioszi* botra tekeredő kígyó kanyarodik sziluettszerűen. Ez alatt zöld és kék foltokkal a mélybe „ablakot" nyit: a vízbe ugrót egy felcsobbanó vízcsepp jelzi. (Képünkön, sajnos, ez a részfolt nem látható.) A plakáton a konstruktív képszerkesztés egyesül a teret érzékeltető festői előadásmóddal, s az átgondolt színkompozícióval.

Gyógyvízben fürödj
Gáz fűt és hűt
A kenyér itt kezdődik
Dobolok...

radnak a kutak, víz nélkül maradnak a patakok és a folyók, s a víztárolók vízállása is alaposan csökken. Általában vízhiány támad, Kevés a víz az öntözésre. Az öntözés mindamellett sokat segített, nagyon hatásos eszköznek bizonyult az aszály káros hatásának csökkentésében.

Június 22-től július 10-ig — *három héten át — egy csepp eső sem hullott hazánkban.* Ez volt a legválságosabb időszak, mind hőmérsékletileg, mind az eső szempontjából.

Most mutatkozott meg annak az öntözőrendszernek a jelentősége, amelyet a felszabadulás után, nagy anyagi áldozatok árán, kiépítettünk.

Sokan fölteszik nekünk a kérdést, hogy *mi az oka* ennek a furcsán szélsőséges időjárásnak, és meddig tart ez még így.

Az egyenlítő vidékén, ahol a legerősebb a napsugárzás, a levegő felszáll. A magasban észak és dél felé áramlik. Egy bizonyos földrajzi szélességet elérve a légtömegek leszállnak és visszaáramlanak. Ez a nagy földi légcirkulációnak egy része: a passzátok övezete. A nyári félévben a leszálló áramlás a 35—40. földrajzi széleségi fok területein, a Földközi-tenger vidékén érvényesül. Ilyenkor ott a leszállás következtében a levegő kiszárad, teljesen felhőtlen lesz, tehát csapadék sem hull. Ez a leszállási övezet most mintegy *1000 km-rel északabbra helyeződött át*, a 45—50. földrajzi szélességi fok fölé. Hazánk ebbe a zónába tartozik. Így nálunk is tartósan leszálló légáramlás uralkodott, ami felhőtlenséget és sok napsütést jelentett, csapadék nélkül. Ez okozta a kánikulát és az aszályt. A leszálló légáramlás nem engedte uralomra jutni a nyugati, óceáni áramlást, noha ilyenkor (Medárd napja körül) ez szokta hozni a felfrissülést és az esőket. Ez a kelet felé tartó áramlás most tőlünk északra húzódott.

Számos kutatónak — közöttük a nyugatnémet *Baur* professzornak — az a véleménye, hogy ilyen időjárási helyzetre Közép-Európában napfoltmaximum idején lehet számítani. Az idei év valóban a napfoltmaximum éve, mint ahogyan az 1957. esztendő is az volt. Azt is tudomásul kell vennünk, hogy hazánkban a csapadékos és az aszályos esztendők váltogatják egymást, és legtöbbször csoportosan jelentkeznek. Mindenkor mind a két lehetőségre föl kell készülnünk. Ez a magyar éghajlatnak, a magyar időjárásnak a sajátossága.

Dr. Zách Alfréd
kandidátus

Csapadékhiány a sokévi átlaghoz képest, milliméterben, 1967. szeptember 20-tól 1968. július 10-ig (10 hónap alatt)

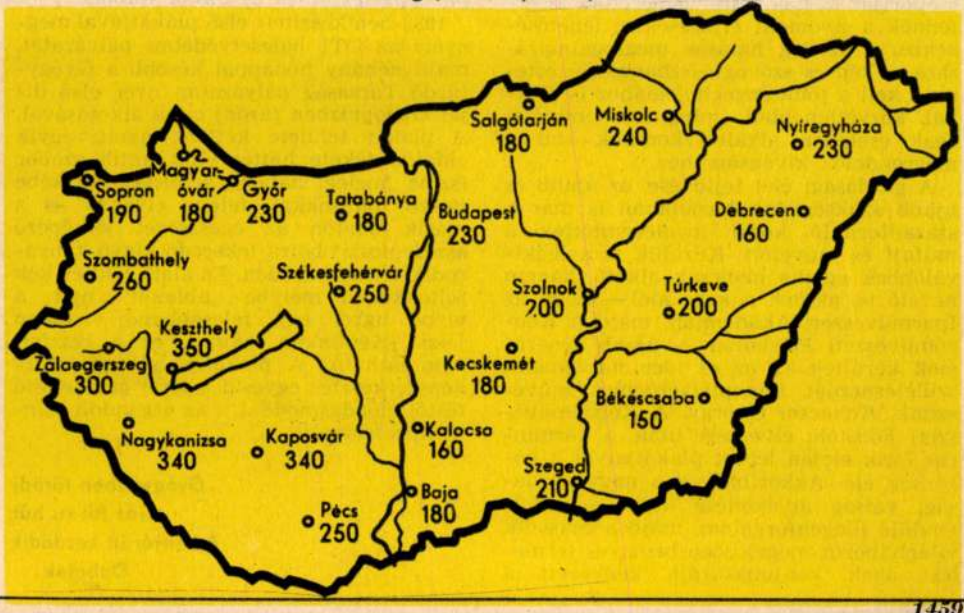

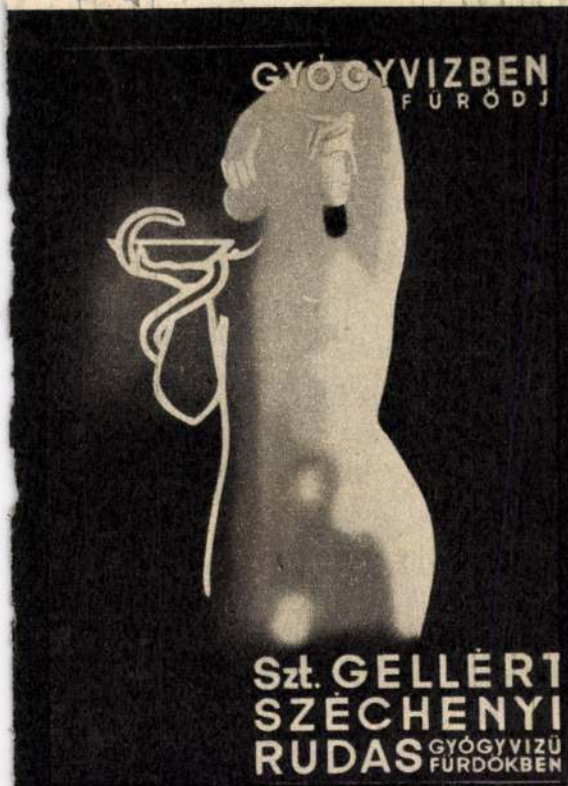
GYÓGYVIZBEN
FÜRÖDJ
Szt. GELLÉRT
SZÉCHENYI
RUDAS GYÓGYVIZŰ
FÜRDŐKBEN

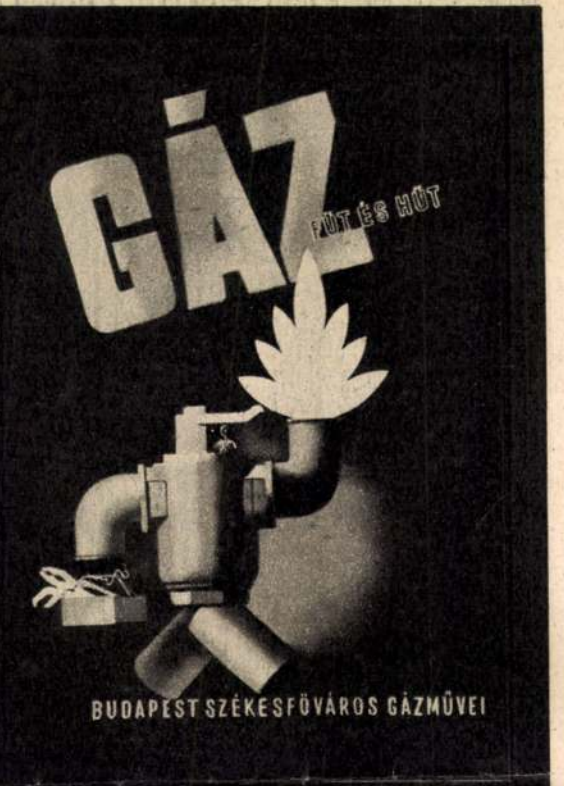
GÁZ
FŰT ÉS HŰT
BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS GÁZMŰVEI

a kenyér itt kezdődik

dobolok
dobolok
egy kellő
katon
katonák
csak előre!

riksa
kuli

KONECSNI GYÖRGY

Konecsni 1945-ig kereskedelmi és idegenforgalmi plakátot alkotott. Kereskedelmi plakátjain ötletesen reklámozza az árut: a *Dorogi brikett* tojásai ellepik a plakátot, középen izzó szénhasáb jelképezi a kályhában égő szenet; az *Indanthren*-kelme lágyan, puhán omlik el az előtérben. Kiemelkedik művei közül a korszak egyik legsikerültebb kereskedelmi plakátja, a *Gáz fűt és hűt* gázcsövekből konstruált emberkéjével, a kétféle hőfokot a betűk hideg lilából izzó narancsba váltó színei érzékeltetik.

Idegenforgalmi plakátjainak egyik sorozatában a magyar tájakat, a Bakonyt,

Oedipus

Trioxazin

a Balatont, a Dunántúlt népszerűsíti. Különösen festőiek a Magyarországot külföldön propagáló plakátjai: egyiken a tágas pusztán vágtató két lovat, egy másikon népviseletbe öltözött fiatal menyecskét látunk, kezére szállt színes pillangóval.

A külföldi bemutatkozások sorra hozzák az elismerést a kitűnő művész számára. 1934-ben Rómában a nemzetközi idegenforgalmi pályázaton nyer díjat, 1937-ben a párizsi világkiállításon a magyar pavilon idegenforgalmi terméért diplomát, a Publicité-pavilonban idegenforgalmi plakátjainak együtteséért nagydíjat nyer. 1940-ben a milánói nemzetközi Iparművészeti Triennálén három plakátjáért ugyancsak nagydíjjal jutalmazzák.

A második világháborút követő esztendők új feladatokra serkentették. A politikai és a gazdasági élet a hosszú elnyomás és a rettenetes háború lidércnyomásaitól megszabadulva felpezsdült: ez új, nagy lehetőségeket tárt fel a plakátgrafika előtt is. Az *új* és egyben *más* is volt. A demokratikus koalíció pártjainak, programjainak, jelszavainak népszerűsítésében érvényesülhetett igazán Konecsni György kiváló tehetsége, szimbólumteremtő ereje, jelszóformáló képessége. Az újjáépítés feladatait őszinte lelkesedéssel vállalta, hiszen már a felszabadulás előtt is bátor, emberséges gondolkodású és helytállású művésznek bizonyult: 1932-ben fogházbüntetést is szenvedett „az állami és társadalmi rend elleni felforgatás"-ért. Ez időben készült plakátjai képi eszközeikben a szokásosnál is szűkszavúbbak, szövegük még tömörebb. Megmaradt a korábbi festői térformálásnál, az előtér erőteljesen kiemelt jelenségeit a háttér halványabban ábrázolt alakjai húzzák alá. Néhány emlékezetes alkotása: *És mégis lesz kenyér* — a két változat közül az egyik a Nemzeti Parasztpárt 1945-ös választási plakátja volt; ezen az abroncsa vesztett, tört kerék mögött látjuk a szántó parasztot. A másikon földig görnyedő paraszt húzza az ekét, és ennek szarvát asszonyának

Riksakuli

KONECSNI GYÖRGY

keze markolja. A bányászoknak nyújtandó segélyt népszerűsítette országszerte a *Siess, adj, segíts* két, egymáshoz merőlegesen kapcsolódó, megálljt intő és felénk nyúló tenyere, benne a kalitkából fészkére szálló madárral. 1947-ben készült *A kenyér itt kezdődik:* piros-fehér-zöld alapon bontja ki a két osztály összefogását jelképező sarló-kalapács motívumot, amely egyúttal az országos újjáépítő munkát is szimbolizálta.

Ugyanebben az időszakban plakátjainak egy új sorát is készítette: egy 1945-ben meghirdetett, de végül is elmaradt háborúellenes kiállításra. A *Soha többén* a csatamező fölé nyúló szögesdrót tartja a halott katonára emlékeztető bábot. A *Dobolok*on elgurult fejen táncoló, fakardot tartó papírcsákós papírfigura látható, a papíron a gyerekdal: *„Dobolok, dobolok, egy-kettőre, katonák, katonák, csak előre!"* Ez új műveiben Konecsni megújítja képi eszközeit: a szürreális megjelenítés „kelléktárához" nyúl. Ez a stílus az össze nem illő, s ezáltal bizarr képzeteket keltő tárgyak vagy személyek egymás mellé festésével, az egymás mellé állítás szokatlanságával döbbent meg vagy riaszt el, kelt valósággal sokk-hatást. Ezt az eszközt alkalmazza Konecsni e néhány plakátján, a halott elgurult fejét a gyermekjáték fakardjával kapcsolva össze, vagy egy másikon az óvóhely ablakát az odahelyezett viruló virággal. Az ellentétes képek eszközével riaszt el a háborútól. A műveket 1948-ban, a Nemzeti Szalonban megrendezett plakátkiállításon mutatták be.

Ezután évekig nemigen készít plakátot; kivételnek minősül a Nemzeti Színház részére *Illyés* Gyula Dózsa drámájához alkotott műve. 1958 után jelentkezik újból új plakátokkal. Stílusa időközben teljesen átalakul. Gyökeresen szakít mélységet is érzékeltető, a konkrét, megfogható tárgyakra utaló korábbi festői előadásmódjával. Az ötvenes évek elejének felszínes naturalizmusán túllépve, képes az időközben a festészetben fellépő áramlatokat hasznosítani. Ezt az teszi lehetővé, hogy Konecsni kiváló festő is, aki nagyszerű falképeket alkot. Ezzel hozzájárul a magyar plakátművészet megújulásához. A festészetben megjelent ún. tachista stílus (a francia tache = folt szóból) hatására, amely a színes foltok véletlenszerű, spontán előállítására törekszik és ezek hatására számít — szép színes felületeket produkál, ezekhez illeszti az alakokat és a betűket. Ilyen például a *Vihar kapujában* című *japán film* plakátja: fekete alapon a fehér vonalas-csomók úgy hatnak, mint a csapkodó eső nyalábjai, a szöveg fehér betűinek rendje aláhúzza e nyalábok szertelen, elszórt voltát. Hasonló felfogásban készült a *Riksakuli* is.

Az utóbbi időben egy-egy témára több megoldást, olykor sorozatot készít. Így a véradás népszerűsítésére alkotott egyik művén egymás felett két orvosi csésze sziluettje látszik, s a felsőn égő nagy lángból egy csepp hull az alsón pislákolóra; a másikon egymásba illeszkedő, piros-fehér színű két kéz között jelenik meg egy kis piros szív. *Trioxazin-sorozata* az ismert nyugtatószert népszerűsíti. A lapokon mélybarna vagy csukaszürke alapon pokolbeli szörnyekre emlékeztető figurák sejlenek fel, a ránk nehezedő szorongás, félelem megtestesítőiként; ezeket ellensúlyozza a szöveg — a gyógyszer — nyugodt fehér, kemény blokksora.

„A valóban jó plakát formanyelve a képzelet működésével, a képzettársítás törvényeivel összhangban van" — vallotta mesterünk egyik nyilatkozatában. Az ő plakátjai megfelelnek e követelménynek: formanyelvük ízig-vérig modern, eleven hatású, a közönséget megragadó. Ebben rejlik hatásuk titka, s ezért válhatott alkotójuk már életében a magyar plakát klasszikus mesterévé.

Dr. Láncz Sándor

Naptárlap
VII. Bienal de São Paulo

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS TUDOMÁNY
Konecsni György
1960 AUG 2

AZ EGY AZ EM

A negrid rassz jellegzetes arcformája. Az ajak széles, az orrnyílások tágak

Sok-sok ezer esztendő telt el azóta, hogy egykori őseink fokozatosan meghódították Földünket. Megtelepedtek az év nagy részében párával telített, tikkasztóan meleg *trópusokon* éppen úgy, mint a többnyire hóval borított, *fagypont alatti* hőmérsékletű területeken. A mindinkább fejlődő közösségeikben kibontakozó szellemi képességeikkel lassanként leküzdötték az új környezet nehézségeit, ugyanakkor biológiailag is alkalmazkodtak az új létfeltételekhez, köztük az *éghajlat* szélsőséges adottságaihoz. Az egységes emberi fajnak a különbözőképpen kialakult változatait *emberfajtá*knak, más néven *rasz-szok*nak nevezzük.

Napjainkban a világ népességének közel *egynegyede* él a trópusok meg a sarkközeli vidékek különösen kedvezőtlen éghajlatú területein. Például az *ausztráliai őslakosok* a Carpentaria-öböl és a Nagy-homoksivatag kietlen vidékének, a törpe *pygmeusok* meg az óriás termetű *bantu négerek* a Kongó vízgyűjtő területének, az alacsony *veddák* és a *dravidák* az indiai őserdőknek a lakói. Földünk leghidegebb, az Északi-sarkhoz legközelebb eső helyein pedig az *eszkimók* élnek.

Talán az a legszembetűnőbb, hogy a napsugárzás-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR KIRÓDÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 136-068, 337-748, 340-726
1970 DEC 13
MAGYAR NEMZET

Konecsni György

Nemzet 1021
Vasárnap, 1970. december 13.

Konecsni György befejezetlen grafikai sorozata a KKI kiállítótermében

„A magyar nyelv története"

Megrajzolható-e a magyar nyelv története? — a kérdésre néhány napja még mindenki „nem"-mel felelt volna. Ma ez a nem — igenné változott. *Konecsni* György — csaknem egy esztendővel hirtelen halála után bemutatott, s távozásával tragikus torzóként reánk maradt rajzsorozatával — bebizonyította: lehetséges ezt az elvontnak, szétfolyónak, csak szóban, csak tudományos dolgozatokban elmondhatónak gondolt témát a grafika, a képzőművészet tömör nyelvén, a szem számára is befogadható és élvezhető képekben megfogalmazni. Nem kell hozzá más, mint történelmünk, művészetünk és nyelvünk ismerete, nem kell több, „csak" igazi érzelmektől támogatott, sokoldalúan csiszolt értelem, és tehetség.

Nem kell hozzá más, csak hogy Konecsni György legyen valaki: olyan művész, aki egész élete során a mások által lehetetlennek ítélt feladatok frappánsan egyszerű, tiszta megoldásaira képes, aki bármihez nyúlt is, tudott újat és egyénit mondani, mert bölcsen értette és érezte, mire vállalkozott, tud kérdezni és tud felelni.

Fájdalom és öröm váltja egymást a látogatóban, aki a *Kulturális Kapcsolatok Intézetének* Dorottya utcai kiállítótermében jár. Fájdalom, mert ez a torzó, ez a tíz lap, amely 1970 januárjában, Konecsni György élete utolsó hónapjában született, olyan művet ígért, amelyhez fogható nem nagyon akad mostanában képzőművészetünkben, s tudjuk jól, ígéretük teljesíthetetlen — Konecsni halálával eltűnt a lehetőség, reménytelenné vált a kiteljesedés. És öröm, mert a csonkán maradt mű is kétségbevonhatatlanul nyeresége grafikusművészetünknek, olyan tett, amely — ha nem szalasztjuk el az alkalmat — katalizátora lehet számos, hasonló módon „reménytelennek" ítélt, s valóban heroikus, a hazai művészet útját tovább építő, látókörünket tágabb határokig nyitó vállalkozásnak.

A magyar nyelv történetének ötven rajzban megfogalmazott krónikáját irodalmunk csúcsainak illusztrációjaként tervezte el, s kezdte megvalósítani Konecsni György. Az első lapon a *Tihanyi alapítólevél* hat szóból álló magyar nyelvű töredékére készített perszifláz st, majd a *Halotti beszéd*, az *Ó-magyar Mária siralom*, a *Szabács viadala*, *Janus Pannonius* Egy dunántúli mandulafáról írott költeménye, az *Ének Szent László királyról*, s végezetül — *népköltészetünk két darabja* ihlette a sorozat lapjainak megfogalmazására. Merre indult volna ezután? Nem tudjuk, s nem is vállalkozhatunk gondolatmenetének továbbépítésére. Hiszen ez a tíz lap is olyan szuverén — és olyan hűséges — történelmi látásmódot mutat, amelyre csupán Konecsni György volt képes, a rendelkezésére álló kevésből emberi életeket, harcokat, történelmi időket bontva ki, s állítva elénk, hűségesen, ahogy egy alázattal vállalt feladat megoldójához illik, s egyéniségének színeivel átszőve, amint egy nagy művész képes megtenni. Mert nem tagadhatjuk: Konecsni György ebben a sorozatában, megszületett tíz lapjának tanúsága szerint méltó társává nőtt történelmünknek, igazi krónikásává harcainknak, s kifejezőjévé mindannak a szellemi és emberi erőnek, amely nemzetünket, s nyelvünket éltette és építette a századok során.

S ezért több ez a sorozat egyszerű illusztrációnál, ezért viselheti címeként *„A magyar nyelv története"* nevet. Konecsni György ugyanis — mint illusztrációban, mint legutóbbi *Bánk bán illusztrációjában* is láttuk — sohasem a szövegek képi visszhangját akarta megteremteni. Többre vállalkozott: a történelmet akarta és tudta megjeleníteni. Ahogyan a Bánk bánhoz rajzolt illusztrációiról szólva megfogalmazta egy beszélgetésünk során, „hangulatilag, korának nyelvén szólva" a mű lényegét közelítette meg és fejezte ki minden esetben, a külsőségek reprodukálása helyett a tartalom képi kibontására fordítva minden erejét s figyelmét.

A kor nyelve, ahogyan már három esztendővel ezelőtt komponált *Bánk bán illusztrációin* is láthattuk, nem az áltörténelmi archaizálás útjának követését jelentette azonban Konecsni György számára. Most is ő vállalta a feladatot, nem engedve semmit sem ízig-vérig modern, mai grafikai nyelvének szabályaiból. Hisz jól tudta, történelmünket, irodalmunkat, nyelvünk históriáját csak a maga eszközeinek alkalmazásával, csak a mai ember szellemi és etikai bázisán élheti újra, s fejezheti ki, csak így állíthatja elénk „korának nyelvén szólva" a Halotti beszéd, az Ó-magyar Mária siralom, vagy a Szabács viadala, s az Ének László királyról szerzőjének és korának sajátos, ám a maga módján teljes — a kor életét tükröző — világképét.

Nem lehet ugyanis kétségünk afelől, hogy Konecsni György ezen a grafikai sorozaton a nyelvünkben és az irodalmunkban nyomon követhető világkép megfogalmazásának lehetőségét kereste, az egyedül lehetséges módon kísérelve meg egy nemzet szellemi fejlődésének, s történelmi sorsának vizuális kifejtését. Tíz rajza, a töretlen út nehézségei szerint egyenetlenül ugyan, de ezen a módon próbált nyelvünk történetében sorsunk mélyrétegeibe hatolni.

Műveit sorra véve elsőül a *Tihanyi alapítólevél* hat szavához készült lapról kell szólnunk. Ez a kompozíció csak kevés támponttal rendelkezik, hisz a hat szó, amire Konecsni építette, nyilvánvalóan szükségből került bele az oklevélbe, amely — jellegénél fogva — csak nagyon áttételesen alkalmas arra, hogy új társadalmi rendet teremtő első királyaink koráról valamiféle konkretizálható, képileg is megfogható forma forrása lehessen. A Konecsni első lapján megjelenő motívumok így inkább az ikonográfia áttételein keresztül kapcsolódnak a magyar nyelv első írott emlékéhez, s még nem mutatják meg a maga teljességében a sorozat útját, s benne rejlő lehetőségeket sem.

Telitalálat viszont a *Halotti beszédhez* kapcsolt kompozíció. Ez már valóban az első magyar nyelvű prédikációt szerző pap, s az őt szülő kor — Konecsni szemében mutatkozó tükörképe: a „hamuból és porból" való ember esendőségének, az „eredendő bűn" és a „paradicsomból való kiűzetés" koordinátái közé feszített világképének megvalósítása. És ugyanilyen közel tudja hozni magához és hozzánk Konecsni György a korai középkor históriás énekeit, a *Szabács viadalát* és a *László királyról* szerzett versek világát is. Az *Ének Szent László Királyról* ragadta meg talán a legjobban. Három lapot szentelt a versnek a tervezett sorozatban, a kort és embereit láttatva egyaránt a kentaur-alakban ábrázolt kun és a vele birokra kelő király küzdelmében, majd a harci mének — krónikás rajzokkal kísért és „magyarázott" — birkózásban, s a holtában is kora fölé magasodó király templommá növelt „portréjának" ábrázolásában.

A *Janus Pannonius verséhez* fűzött, valamint a két népköltészeti ihletésű lap ismét távolabb esik Konecsni érdeklődésétől. Jeles munka mind a három, de nem ér fel az előbb említettekhez, s végképp nem az utoljára hagyott, s tán legsikeresebb laphoz, az *Ó-magyar Mária siralom* illusztrációjához. Ez az a kompozíció ugyanis, amelyen Konecsni legszebben és legteljesebben tudta megvalósítani sorozatának koncepcióját, olyan művet teremtve, amely a társak erejével idézi fel románkori irodalmunk, szobrászatunk és piktúránk — koruk társadalmát és világképét tükröző — világát, s az értékeket őrző és a tanulságokat a maga számára leszűrő mai kor reflexióit.

Új világot kezdett kibontani ezeken a műveken Konecsni György. S hogy tervét nem sikerült valóra váltania, hogy nem sikerült sorozatát végig építenie, grafikánk fájdalmas vesztesége. Műveinek tartalma és a legapróbb vonalakig gondosan kidolgozott, nagy erőket sűrítő struktúrája ugyanis egy olyan új út lehetőségét csillantja meg képzőművészetünk számára, amelynek követése és teljes kiépítése most — nélküle — sokkal nehezebb lesz. A feladat azonban, amelyet művével kijelölt; s a tartalom és a forma teljes egysége, amelyet sorozatának első tíz lapjával mércéül elénk állított, valamennyiünket kötelez. S erről soha nem feledkezhetünk meg.

Horváth György

Anyanyelvi álhogások

Szerelem

Harminc éve mondogatok magamban egy mondatot, nem tudom, hogy hol, kitől szedtem föl tacskó-korban:

„Él a nyelv, a csudálatos hangjelenség, e röpke tünemény, mit múló légrezdület zendít, némít ezrek ajkán s fülében üntalan. Por és hamu mind, kik egykoron beszéltek: ő él és tud a halottakról: időben-térben millióknak volt alkalmi résztulajdona, s időben-térben, változva-osztva egy és ugyanaz maradt."

Költő vagy nyelvtudós hevülete, az anyanyelv-szerelem pátosza: ezt a hevületet is számon kérném. És épp a tollforgatóktól.

Eszköz és alapanyag

A „résztulajdon" egy sokmilliós tömeg használati eszköze. A gondolatközlés leghétköznapibb eszköze. Ha Iksz Pál vagy Bé Péterné hanyagul-magyartalanul beszél a villamoson, az üzemben, nem szólhatok rá. Tudom ugyan, hogy magyar nyelvünk a sok Iksz Pál és Bé Péterné résztulajdona, s hogy rajtuk is múlik, talán döntően rajtuk múlik, időben-térben egy és ugyanaz marad-e ez a nyelv, mégse pörölhetek: a legtöbb embernek csak szürke-célszerű eszköze a nyelv.

De akinek nyersanyaga, alapanyaga, mint asztalosnak a fa, szobrásznak az agyag? Akinek mestersége, ipara, foglalkozása, hivatása a szó, az írás? Egy időben gyűjtögettem a magyartalanságokat, kizárólag lapokból, könyvekből, rádióból, tévéből. Már nem gyűjtöm. De nem értem azt az iparost, aki nem törődik ipara anyagával. Láttam asztalost, aki simogatta a borovit, a lúcot, a tölgyet, ismerte a deszkák tulajdonságait, kitapogatta a rejtetteket. Láttam neves szobrászt, aki elmélyülten gyúrta-finomította a szürke sárnak tetsző agyagot, mielőtt munkához látott volna. Nem értem, miért zagyva, zilált, hibás és borzas a mai újságíró-nyelv, miért tudom a tíz ujjamon megszámolni azokat a publicistákat, akiknek legalább gondos és világos a stílusuk, miért tudom fél kezemen megszámolni azokat a fiatal írókat, akiknek stílusán érzem az anyanyelv-tulajdonos és az anyanyelv-mester gondját?

Micsoda hiba-példák

Amit az ember a sajtóból kiszemelgethet, az arcpirító, szégyenletesen primitív.

Egyet a sokból. A Zobákaknát elárasztotta a víz. A tudósító: „A szakemberek úgy számítják, hogy pénteken sikerül valamennyi vizet kiszivattyúzni a fejtésből." Öt litert? Két hektót? Vagy mégis az egész, esetleg az összes vizet? A tudósító nem érezte, hogy a főnévi igenévi alak kétségben hagy a *„valamennyi"* értelmezése felől. A békekölcsön mérlegéről összes napilapunkban közölt tájékoztató már hülye kis fintor volt, békekölcsön-vicc: „...lejáratát egységesen 1974. december 31-ében állapította meg. Addig valamennyi békekölcsönkötvényt nyereménnyel vagy névértékben kisorsol*nak*, vagyis visszafizet*nek*." Tehát csak néhány paksamétára valót, a többi odavész. Rokona ennek a „valamennyi"-tudatlanságnak ez is: „Néhány grafikámat ő *szedett* ki az újságnál" — festőművész is tudhatna éppen magyarul, ha magyar, de miért nem tudott az, aki megszólaltatta egy interjúban? Határozott és határozatlan tárgyról, kötőszók, határozók használatáról, tárgyas igeragozásról már szerkesztőségben is hallottam előadást: a megjelenés kötelező volt, a munkatársakba sulykolt ismeretanyag szintje általános iskolai.

Visszafogható németességek

Ezt azért címzem így, mert már akkor gyanakszom, amikor a „finom, mérsékelt, halk, óvatos, mértéktartó, fegyelmezett, tartózkodó, tompított" helyét kritikai irodalmunkban egyetlen divatszó foglalja el, a *„visszafogott"* — szerintem nem a „visszafog" ige képtartalmát sugallva, hanem a német esztétikai nyelv oly kedvelt „zurückhaltend"-jának tükörfordításaként. Igaz ugyan, hogy nincs nyelvtudományi paragrafus, amelynek alapján germanizmusnak mondhatnám a „visszafogott rendezést", az „előadásmód visszafogottságát", meg a „visszafogott koloritot". Visszafoghatnánk viszont végre a sajtóba, az irodalomba is beözönlő *„egyedül"*-t, amely minden „csak"-ot kiszorít már, és visszafoghatnánk a *„közel"*- és *„nap mint nap"*-csürheket, a *„magas"* árakat és összegeket meg a *„magas"* fényt, azt a sok beömlő csipcsup-germanizmust, ami alkalmas, ép magyar szavakat szorít ki a nyelvből. Nyelvtani védőoltás kellene, legalább a sajtónak, a divatszó-influenzavírusok ellen, amelyeknek többsége germanizmus vagy rosszul használt idegen szó.

Német tanárunk

Ahányszor azt olvasom, hogy Oidipusznak *„Ödipuszkomplexuma"* volt, s ahányszor irodalmi hősöket posztfreudi *„komplexumok"* gyötörnek, de főleg azóta, hogy már *„vertikális gyárkomplexus"*-ról is hallottam — baki lett volna? —, szeretném, ha német ajkú latintanárunktól visszakérnénk a tandíjat. Ő ugyanis hanyagul lenyisszantotta a latin személy- és tulajdonnevek végét, az ő nyelvén a komplexus is Komplex, a komplexum is Komplex, így aztán bizonytalan maradt a fogalomismeretünk.

Akinek nyelvi szorongáskomplexusa van — Minderwertigkeitskomplex —, megszabadulhat tőle, ha szorgalmasan forgatja az Értelmező Szótárt.

Fiatalok germanizmusai

Rejtélyes, hogy az újabb keletű magyartalanságok között is miért olyan sok a germanizmus. Nem ül nyakunkon a német, nincs Bécsért rajongó uralkodó osztályunk, a fiatalok nyakán meg éppenséggel nem ül senki idegen. Honnan akkor az ilyesmi: *„Jó vagy nálam?"* (Bei mir bist du gut.) És még néhány ilyen henyefurcsa szólás? Lehetséges, hogy a mi fővárosi köznyelvünk gyógyíthatatlanul, örökletesen németes? És mert gyorsan urbanizálódunk, anyanyelvünk németes szennyezettsége a következő években, évtizedekben még csak terjedni fog? És: figyelünk-e erre a lehetséges veszélyre?

Egy emberöltővel ezelőtt azt mondtuk a lánynak: „Bírlak." Megfelelt.

A bürokrata fél

Nem igaz, hogy a bürokrata agyonadminisztrálja, agyonbonyolítja a nyelvet. Csak az alanytól fél. Önmagát, munkatársát, főnökét, főhatóságát titkolja agyafúrt, személytelenített fogalmazással. Elrejti a felelőst: „elintézésre *kerül*", mondja, meg „gyártásra *kerül*", vagyis nem ő intézkedik, nem mi fogunk gyártani, hanem valaki, esetleg, esetleg a Fősámán. Számos áttételben mindenütt ugyanez: az igék -ás, -és végű főnevekké alakulnak át, a cselekvést pedig valamiféle igekorcs jelzi, harmadik személyben. „Fölépítése a tervben van": a fogalmazás elárulja, leleplezi a lapító óvatosságot.

E-hangjaink

Két e-hangzónk már csak egy, az urbanizáció egyesíti *a nyílt meg a zárt e-t*. Pedig amúgy is sok az e-nk. Kopogóssá válik a nyelv, egyhangúan pereghetnek a mondatok. Személyes nyelvvédelemből elkezdtem egy kicsit őzni (Nemes Györgytől tanultam el, nem népi íróink közül nála vettem észre először a finom tájszóláselem tudatos beépítését a modern városi nyelvbe), de korrektorok meg lektorok kezén sokáig *„felett"* lett a *„fölött"*-jeimből, sőt: egyszer előkelő pesti *„tepertő"* a *„töpörtyű"*-ből. A közízlés és korrektori ízlés e-szerelme még tart: a közízlés azon is megrökönyödött, hogy a népdalpáva röpült s nem repült, meg kellett magyarázni, hogy a magyar páva szebben repül, ha röpül, s hogy már Ady hajója is röpült. Bosszantó városi finomkodás, kispolgári álpallérozottság, e-betűink ügyében pedig célszerűtlen dolog a második e-t pótló ő-hangok irtogatása.

E-hangok, másutt

Csöndes özés-jogomat már kiverekedtem, sokadiknak írótársaim között, de nem bírtam az e-szerelemmel egy különleges területen: a német műfordítás terén.

Évek óta hasztalan ragozom úgy a német tulajdonneveket, személyneveket, ahogy kell: mélyhangú ragjaim jelentős részét kíméletlenül e-sítik. Azt írom: „Zweig*gal*", s kinyomtatják, hogy: „Zweig*gel*". Azt írom: „Waldstein*nak*", s lesz belőle „Waldstein*nek*". Bizonyítom, hogy a német „ei" és „ai" diftongus egyaránt „[ae]"-nek ejtendő, magyarázom, hogy *Svájc* se *Svejc*, s hogy a *„Leibchen"* is *lajbi* lett, nem lejbi, a *„Leiter"* is *lajtorja*, nem *lejtörje*, s hogy *Lejter* csak egy van, a *Jakab*. S istenkedek, hogy ne halmozzuk a sok e-hangzós ragot. Hiába. Még Waldsteint se illetheti mélyhangú rag, mert ez a név állítólag összetett szó, és a ragot a szó utolsó tagjához kell igazítani. Hiába érvelek azzal, hogy a német név régesség nem összetett szó, hogy a magyar Sertőző vagy Kerékgyártó főzhet sert vagy gyárthat kereket, de a német *Waldstein* nem *Erdei Kő*, *Dürrenmatt* nem *Aszálybágyasztotta Frigyes*, és a relativitásra se *Egy Kő Albert* jött rá, hanem *Einstein*. Műfordításban maradnak a -hez, -nek, -vel, -et ragok, ketyegnek, ketyegnek; szerkesztőségi fétis,

Konecsni György

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG

Budapest

1970 JAN 30

1970. január 30. péntek

Meghalt Konecsni György

Konecsni György kétszeres Kossuth-díjas festőművész, a Magyar Népköztársaság érdemes művésze, a Magyar Képzőművészeti Főiskola és a Magyar Iparművészeti Főiskola tanára, 62 éves korában elhunyt. A két főiskola saját halottjának tekinti Konecsni Györgyöt. A temetés időpontját később állapítják meg.

* * *

Plakátgrafikus, festő, falképművész, bélyegtervező; mindig haladó szellem és szuggesztív agitátor — Konecsni György korai halálával ismét olyan mester távozott, aki művészetből, politikai tisztaságból, emberségből nemzedékeknek adhatott és adott is példát. Olyan alkotó, akinek életművében a művészi tehetség és a társadalmi elkötelezettség sokszor emlegetett, de tisztán ritkán megvalosuló harmóniája a pályakezdettől a végig teljes maradt.

Politikai mellőzés miatt lett plakátművész és hasonlithatatlan tehetsége miatt a magyar plakátművészet páratlan mestere. Már főiskolai növendékként kommunistagyanússá vált, szemináriumokat szervezett, egészen fiatalon börtönbe is került; ilyen pályakezdéssel nem sok babért kinált számára a harmincas évek kulturális élete. Így keresett feladatot magának a kereskedelmi reklámgrafikában, akkor sok haladó művészünk egyetlen kenyeret adó gazdájánál, ahol nem kellett sem modern művészetében, sem haladó emberségében megalkudnia. S ahol a műfaj remekeit, nagyművészethez méltó, ma már múzeumi értékű alkotásait hozta létre. Állatkert, Modiano cigarettapapir, Szent Gellért gyógyfürdő — korai főműveinek címe, témája nem valami magasztos. Aki azonban látta tavalyelőtti megdöbbentő életmű-kiállítását, tudja, hogy remekművek vannak mögöttük: a modern magyar alkalmazott grafikát megújító alkotások. És tudjuk azt is, hogy milyen merészen, mennyire politikusan kamatoztatta ezt a képességét a felszabadulás után: a magyar szocialista plakátművészet kiemelkedő, művészi rangban és agitatív erőben egyaránt nagyszerű alkotásait hozta létre.

Az utóbbi 25 évben meggyőződése nemcsak közvetve irányította Konecsni ecsetjét, ceruzáját — pályáját. A felszabadulást követő heroikus évek, a földosztás, az újjáépítés, az új országalapítás freskói — nemcsak jelentőségükben: művészi kvalitásban is falképértékű alkotásai —, ezek a drámai, modern pátosszal telt plakátok, amelyekkel most már teljes felszabadultsággal szolgálta a mindig vállalt ügyet. Szolgálta táblaképekkel, illusztrációkkal, bélyegtervekkel, később, a legutóbbi évtizedben, modern, nagyszerű, valódi falképekkel is. És kiváltképp tanári munkájával. Megszakításokkal, 1956 óta az alkalmazott grafika professzora volt, de évfolyamain kívül tanítványainak vallják magukat olyanok is, akik soha nem jártak osztályába, idősebbek, akiknek már csak kora miatt sem lehetett a tanára.

Munkássága ezért is halhatatlan. Múzeumba került, műtörténeti jelentőségű kompozícióin kívül emberségét és tehetségét őrzik, emlékét hirdetik az új magyar alkalmazott grafika művelői plakáton, bélyegen és utcai hirdetőoszlopon.

Leomlott

Harmincöten megfagytak, több mint száz sebesült

Két kilométer hosszú jégfal omlott le szerdán *az amoli országútra, Teherántól 100 kilométernyire északkeletre.* Az óriási jégtömeg nyolc autóbuszt és nyolc személygépkocsit szakadékba sodort és eltemetett. Egyelőre nem tudják, összesen hány ember rekedt a járművekben. Kétszázötvenet már sikerült kimenteni, de amikor egy újabb autóbuszt kiástak a hó- és jégtömeg alól, ebben *már mind a 35 utas és a gépkocsivezető megfagyott.* A sebesültek száma több mint száz.

A mentési munkálatokat közvetlenül *Hoveida* miniszterelnök irányítja, de az osztagok fáradozásait hátráltatja a mínusz 30 fok körüli hideg. A mentőosztagoknak és a megmentetteknek helikopterről dobnak le élelmiszert, takarókat, gyógyszert és kötszert. Gépesített katonai alakulatok érkeztek a katasztrófa sújtotta útszakaszra.

Negyedszázad Kossuth-díjasai
Nemzetközi gálaestek — Bartók-dokumentumfilm

A televízió műsortervéből

A televízió művészeti és filmfőosztályának ez évi terveiből kiemelkednek azok a jubileumi műsorok, amelyekkel hazánk felszabadulásának 25. évfordulóját köszöntik. Érdekesnek ígérkezik az elmúlt negyedszázad Kossuth-díjasaival és az új kitüntettekkel készülő műsor, továbbá az a 30 perces képzőművészeti film is, amelyet a budai Várpalotában forgatnak. A Deák téri állomáson veszik fel a metró építői tiszteletére rendezett hangversenyt, s nyáron táncdalfesztivál helyett nemzetközi gálaesteket rendeznek. A televízió is csatlakozik a Bartók- és Beethoven-évforduló ünnepségeihez, továbbá a budapesti zenei hetek eseménysorozatához. Felújítják *Beethoven Prometheusát, Gluck Don Juanját, Vivaldi Ballo Concertantéját* és *Prokofjev Ifjúság* című művét, továbbá *A csodálatos mandarint.* Sor kerül *A fából faragott királyfi* és *A kékszakállú herceg vára* tv-bemutatójára is. A Bartók-operát február elején kezdik forgatni Aggteleken a cseppkőbarlangban, Mikó András főrendező irányításával. Bartók Béláról kilencvenperces dokumentumfilm is készül.

A tervek szerint a klasszikusok közül képernyőre kerül a harmadik évnegyedben több *Shakespeare-darab* — köztük a *Felsült szerelmesek,* a *Sok hűhó semmiért, Minden jó, ha jó a vége* — is. Szombat éjszakánként vetítik a már klasszikusnak mondható alkotások közül a *Szeszélyes nyár* című csehszlovák, a *Találkoztam boldog cigányokkal* című jugoszláv produkciót, s ismét lepergetik a *Hamu és gyémántot.* Képernyőre kerül — ötször 45 perces adásokban — *Zola Nanájának* francia filmváltozata.

Szövetkezeti divatbemutató

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DEC 13
NÉPSZABADSÁG
Budapest

Konecsni György

1021

KONECSNI UTOLSÓ KIÁLLÍTÁSA

Konecsni György halála előtt megpróbálta a lehetetlent, és természetesen sikerült neki. Miért is ne sikerült volna, mikor pályája során Konecsni ennél különb lehetetleneket is legyőzött már. A legnagyobb képtelenség maga volt a pálya: műtörténeti értéksort alkotni reklámgrafikából, muzeális életművet csinálni pótkávé- és politikai plakátokból — ehhez képest minden további vállalkozás igazán kis képtelenségnek látszott.

Konecsni utolsó lehetetlenje így hangzott: meg kell rajzolni a magyar nyelv történetét a Tihanyi alapítólevéltől József Attiláig. Ezt a valószerűtlen felszólítást természetesen Konecsni találta ki saját magának, mecénás ilyen megbízásokat nem szokott adni, műpártoló ilyenekért nem fizet. Mert Konecsni nem illusztrációt akart a régi magyar irodalomhoz, nem szövegrajzokat költőkhöz és prózasorokhoz, ő megrajzolni akarta nyelvünk és irodalmunk történetét. Önálló, szuverén grafikába szorítani a f e h e r u u a r u r e a m e n e h kezdetű mondatot, amely úgy lóg ki a Tihanyi alapítólevél latin közegéből, mint a szövegszalag megfestett középkori szentek szájából, tussal-tollal újrafogalmazni az Ómagyar Mária-siralom durván kalapált, de gyönyörűségesre kovácsolt ófekete stílusvirágait, láthatóvá tenni a históriás énekek naiv heroizmusát és naiv malacságát, anélkül, hogy hőseinek történetét, hősnőinek szerelmét tenné láthatóvá.

Nagyon nevetséges lenne a feladat megoldhatatlanságáról tovább elmélkedni, most, miután a feladat meg van oldva. Konecsni a munka megkezdése után egy hónappal, ez év januárjában meghalt (ezt is Konecsni-féle nonszensznek éreztük akkor, olyan váratlanul történt), de ezt a lehetetlenséget még megoldotta. A tervezett ötven rajzból ugyan csak tíz készült el egy hónap alatt — de ez a mi veszteségünk, s a lényegen mit sem változtat: a tíz is elég volt ahhoz, hogy Konecsni megoldja a lehetetlent.

Hogy pontosan mi is a megoldás, azt a megoldás ismeretében sem sokkal könnyebb megmondani. A tíz rajzot eredetiben is, felnagyított fotókban is bemutatják a Dorottya utcai kiállítóteremben, a művek mellett szépen szedett, reneszánsz betűs szöveg idéz az irodalmi műből, de a kettő kapcsolatát — meglevő, érezhető, elbűvölő kapcsolatát — nehéz kielemezni. A zenei párhuzam túlságosan elkoptatott, s azt hiszem, inkább fellengzős, mint szakmaszerű lenne: Konecsni nem absztrakt vizuális harmóniákkal fejezi ki a konkrét verbális mű hangulatát, nem feldolgoz, és nem megzenésít.

Konkrét motívumokat rajzol, amiknek láthatóan semmi közük a mellettük leírtakhoz. Az Ének Szent László királyról például a váradi püspökségalapítás diadalát ünnepli, s a rajz koronás, mitrás, üresszemű koponyákat ábrázol. Az Ómagyar Mária-siralom szövegével sem kvadrál a hat keresztre feszített bajuszos paraszt-korpusz, s az „Ócsó mán a pásztor" kezdetű népdalhoz sincs sok köze látszólag a taligakerékből, titokzatos elemekből ácsolt konstrukciónak.

De zártságuk, súlyuk, groteszk nehézkességük, ácsolt szép konstrukciójuk az ősi szövegeké. S velük azonos az irónia, fájdalom, líra és kis pátosz is, ami a nehézkes, örökkévalóságnak épített durva formák között siklik. Ez a darabosság, józan súlyosság tartja össze a sorozatot formailag, s jó, hogy ilyen drasztikusan tartja össze, mert számtalan formai és hangulati elemet kell összetartania. Az Ének Szent László királyról varkocsos, ölelkező, bajszos magyar kentaurjai nevetnivalóan buzgók, fenségesen nagysúlyúak, s egyikük farán éppúgy ül egy kisebb alak, mint a középkori magyar akvamanilék mellékfigurája. A históriás énekhez készített másik rajz Képes Krónika-gyanús miniatúra-jelenetet dolgoz át darabossá és vaskossá, a Szabács viadala mintha középkori bronzdíszekről kapta volna várfal-ornamentikáját, s felötlik a nézőnek a kalocsai királyfejtől a kódex illuminációkig, faragott, vaskos szőlőpresektől a vonagló gótikus keresztekig sok forma, motívum, alkotástöredék.

Feltűnik, de mihelyt elemezni kezdi az ember, el is oszlik. Feloldódik abban a tömör, rusztikus, tiszta-súlyos rendszerben, amely az egész sorozatot egységbe foglalja, a régi magyar nyelvhez köti, s amely Konecsni konstruktivizmuson nevelkedett kultúrájából, meg abból a népi köplasztikából következik, amelyet éppen a sorozathoz kezdett tanulmányozni tudatosan.

Ennyi hatás a gyenge tehetséget végképp zavarba hozná és megingatná, az erős tehetségnek, a célját érzőnek arra jó, hogy nagy és sosem volt művészetet hozzon létre belőle. Konecsni erős tehetség volt, s nemcsak célját érte el, még azt is, hogy halála után csaknem egy évvel meglepetést okozzon, felfedeznivalót hagyjon ránk. A majdani emlékkiállítások előtt ez Konecsni utolsó élő kiállítása.

Mondják, hogy Konecsni hagyatékával nagyon nem törődnek azok, akiknek a hagyaték megőrzése hivatalból lenne a gondjuk. Tudok egy-két hagyatékot, aminek évek óta ez a sorsa. De Konecsni annyi lehetetlent legyőzött halála előtt, hogy ha azt hallanám, szakszerű védelmet kapott az öröksége, azt sem tartanám lehetetlennek.

RÓZSA GYULA

Való.

CIKKEK, TANULMÁNYOK SORA jo[illegible] ideje foglalkozik már azzal, hogy miért kerül — egy-két esztendő termésének, s az egészhez viszonyítva csekély számú hazai alkotás kivételével —, mondhatni, folyamatosan az irodalmi létezés perifériájára a munkásság, miért nem kapja meg a társadalmi súlyához méltó irodalmi ábrázolását az immár szocialista úton haladó parasztság.

Most néhány friss jelenség folytán újra szólni kell erről a kérdésről.

Voltak esztendők a felszabadulás előtt, amikor a népi mozgalom olyannyira „meglódította" a magyar irodalmat, hogy annak egyik fő jellemzője lett a parasztcentrikusság, holott akkor a parasztság nem volt vezető társadalmi osztály. Akadt néhány év a felszabadulás, főleg 1948 után, amikor íróink munkás- és parasztorientációjú munkák sorát hozták létre. Ekkor az időszak műalkotásainak tematikai összessége megközelítően hű kortükröt adott, a kor művészetében a megváltozott társadalmi osztály- és tulajdonviszonyok, s ezeknek az élet minden területén jelentkező meghatározó ereje vitathatatlanul jelen volt. Hangsúlyoznunk kell, hogy megállapításunk csak általában és viszonylagosan érvényes, hiszen a mozaikrészek, az egyes műalkotások sok esetben torzítottak, bőséggel akadt példa a sematizmusra, „lakkozásra"; később a megszállott bajkutatásra, hogy csupán néhány közismert jelenséget említsünk. De — ismételjük meg — a kor művészete, műalkotásainak összessége egészében — tematikusan — tükrözte a megváltozott társadalmi valóságot.

Mostanában viszont, egy szabadabb, eredményesebb, az említett éveknél minőségileg magasabb rendű irodalmat hozó periódusban paradox módon a kortükör néhány különös, az eltorzulás veszélyét magában hordozó sajátosságával kell szembenéznünk. Társadalmi életünk vezető ereje továbbra is a munkásság s a vele szövetséges parasztság és szocialista értelmiség. Létérdekeik, céljaik azonosak, lényegi ellentét nincs közöttük (mint ahogy a világméretű osztályharcban sem közöttük, hanem az elnyomók és elnyomottak, a burzsoázia és a dolgozók között van ellentét). Társadalmi szerepük, súlyuk viszont nem azonos, változnak az életükre jellemző sajátosságok is. Nem teljesen azonos az a mód sem, ahogy a lét kérdéseit megítélik, problémáit átélik. A különböző osztályok, rétegek alapvető egységük mellett még más-más aspektusból mérik közös gondjaikat. Az is természetes, hogy van egy sor olyan lényeges és speciális valóságtartalom, amelyet ábrá[illegible] teremtődik. S ha „finnyásan" ragaszkodunk ahhoz, hogy olyan írásokat olvassunk, amelyek nem csupán *értünk*, de *rólunk* is szólnak, akkor sem kell kétségbeesnünk, hiszen Gorkij, Solohov, Nexö, Déry, Veres, Kassák és a többiek kötetei leemelhetők a könyvespolcról, a szomszédból idehallatszik Nagy István prózába tört proletáréneke, messzebbről például Silitoe küldi jelzéseit, s az utóbbi évek hazai műveiből is jelentős számú színvonalas, munkás- és parasztttémájú, szocialista szemléletű, „kedvünkre való" olvasmányt választhatunk ki.

Összegezve: az *egyes* mű esztétikai értéke szempontjából úgyszólván közömbös a téma; a művészi minőség hordozója Bíró Máté vagy Kis Gabri sorsa éppúgy lehet, mint Tóth Flórián vagy éppen Szabados Gábor élete.

Miért beszélhetünk mégis arról, hogy újabb irodalmunk néhány sajátossága magában hordozza a kortükör torzulásának veszélyét? Egyfelől azért, mert — erre is utaltunk már — társadalmi jelentőségükhöz, szerepük súlyához mérten kevés mű vállalja a munkás- és parasztélet ábrázolását. Ezt a tematikai-mennyiségi kérdést alkalmasint másodlagosnak tekinthetjük. Sokkal fontosabb ennél az a probléma, hogy az említett osztályok mostani, sajátos jellemzői nemigen tükröződnek a művekben. A munkásosztály „határhelyzete" — a nyílt proletárdiktatúra és az osztály nélküli társadalom megvalósulása közötti történelmi időszakban kialakuló sajátosságokra gondolunk — még a munkástémájú művek jó részének világképében sem jelentkezik. Egyéb témájú művek sorában pedig nyoma sincs annak, hogy még az emberi lét legintimebb szféráit is a társadalmi jelenvalóság határozza meg. S ha egy nemzeti irodalom adott időszakában a művek összessége nem tükrözi teljességében és reálisan a társadalmi létezés lényegi tartalmait, ha alapvető osztályainak ábrázolása mennyiségileg is, tartalmilag is problematikus, akkor joggal félhetünk a *kortükör* eltorzulásától, esztétikai értékének csökkenésétől. S lévén, hogy az irodalom tudatformáló erő, hosszabb távon visszahat a közgondolkodásra, alkalmasint helytelen tudati képet is rögzíthet, a mostani tünetek valóban akut betegséggé fejlődhetnek. A munkás- és parasztélet mennyiségileg arányos, szemléletileg helyes ábrázolása a többi között ezért lehet hazai irodalmunk egyik lényegi kérdése.

LÍRÁNK UTÓBBI PERIÓDUSÁNAK termését olvasva felfigyelhetünk az említettekkel talán összefüggő másik érdekes jelenségre. Arra, hogy szaporodó

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM

Konecsni

PERNECZKY GÉZA:

1021

KÉPZŐMŰVÉSZET

KONECSNI IGAZI MŰFAJA

A festő Konecsni György valamikor egy képpel vált híressé — a Dózsával —, amelyet Kádár Györggyel közösen festett. Aztán visszatért a plakátművészet területére, ami nálunk egyúttal az ismeretlenség homályát is jelenti. Most, élete első gyűjteményes kiállításán Konecsni újra a nyilvánosság elé lépett, és képek helyett plakátjait hozta magával. Híressé válik majd ezekkel a művekkel is, elfogadja őt a széles közvélemény? Aggódva gondolunk a közönyre, amely a jó plakátok alkotóit fogadni szokta. A közönségnek csak a plakát kell, a Modiano-cigeretta, a Flóra-szappan,, az állatkerti zebra és a Palma-sarok, Okma-talp plakátjai. Maga a plakátművész viszont nem kell, mert ilyen foglalkozás nincs, róla tehát szó se essék. Magyar művész, ha híres akar lenni, fessen történelmi képeket.

Bizonyára eltúlzom a plakátművészre várakozó veszélyeket, de ha jó művészet érdekében történik, talán megengedhető az ilyen manipulálás. Tán ezzel a túlzással elő lehetne húzni Konecsni Györgyöt az inkognitó függönye mögül, hogy egy percre rivaldafénybe kerüljön és megjegyezhessük arcvonásait. Mert egy-egy plakátja, a régiek, amelyeket felsoroltam, és az újak, melyek közül egyik-másik még ma is az utcákon látható, többet tettek a vizuális kultúra fejlesztéséért, mint egész kiállítások, műcsarnokot beborító képrengetegek. Konecsni mindig is kiállított, s nem egy épületre lokalizált helyiségben, hanem az utcák hosszán, városnyi területen. Így tízezrek számára közvetíthette a harmincas évek korszerű törekvéseit, a Bauhaus tárgyilagos formáit, a szürrealisztikus képzettátírások meglepő vizuális eredményeit, később az oldott, kalligrafikus vonalvezetést, vagy a lényegre koncentrált, szabadon stilizált geometrikus formákat. S közben nem marad csupán tolmács, az egyetemes áramlatokat a plakát nyelvére átköltő műfordító. Konecsni Budapest képére gyúrt mindent, ami a keze ügyébe került, a képekhez hozzáadta a társadalmat, a történelmet, s a szó legnemesebb értelmében közhellyé, szállóigévé avatta a vizuális kifejezés új eszközeit.

Hogy sajátos ízű magyar plakátművészetről beszélhetünk, az Konecsninek is köszönhető, hogy sok dolog, indulat, meggyőződés, ami végigkísérte életünket, külső képében sem fog végleg elmerülni az idő árjában, hanem fennmarad, azt részben az ő plakátjai biztosítják. Eggyé válni a történelemmel, azokkal a fogalmakkal, amiket az új kenyér, a másokért hozott véráldozat, a társadalombiztosítás, vagy a mozik és a színházak összesítve jelentenek, nagy teljesítmény, klaszszikus rang. Sőt talán az inkognitó, a plakáttervező viszonylagos személytelensége is szükséges dolog, a klasszikus műfajok megszokott kísérőjelensége.

★

A *Műcsarnokban* rendezett plakátkiállítás mellett — a sors különös játékaként — annak a műfajnak a seregszemléje nyílt meg, amely egészséges konzervativizmussal ellensúlyozza a plakátok korszerűségét, lényegre koncentráló művészi hangját. A *levelezőlapokról* van szó, melyeket a Képzőművészeti Alap Kiadóvállalat (a hazai levelezőlap-gyártás kizárólagos képviselője) gyűjtött össze, és bocsátott a nagyérdemű közönség elé. Az áldozatkész aktus nem maradt meghálálatlan, a vendégkönyv tele van olyan bejegyzésekkel, mint „lenyűgöző, hatalmas, nagyszerű..." S hogy miért? Nemcsak gombolyaggal játszó macskák, vagy színes városképek láthatók, hanem repülőgépek, kutyafajták, orchideák is, és Napoleon, akit egy tucat levelezőlapra vágtak szét, hogy aztán — ha sokáig leveleznek a partnerek — újra összerakható legyen. A levlapgyűjtés hobby, a kiállítás is az, ezért kívül esik azon a tartományon, amit bírálni, vagy pláne ellenezni lehetne. Szerényen csak két megfigyelést rögzíthetnék: 1. Ha egy falon ezer levelezőlap van, akkor egyet sem látni, 2. van a tárlaton néhány szecessziós lap is, s ezek azt bizonyítják, hogy a régi giccsek kedvesebbek és jóindulatúbbak, mint az új giccsek.

[illegible] Lengyel József tö[illegible]
nelmi riportkönyve, a *Viseg*[illegible]
utca. Gerő János *Tiltott uta*[illegible]
című regénye a Kozmosz újd[illegible]
sága. Veres Péter *Szülőház*[illegible]
„Hortobágy mellyéke" című k[illegible]
ve (Kossuth) régi és új írás[illegible]
(s többek között még szabad[illegible]
seket is) tartalmaz a szülő[illegible]
múltbeli és mai életéről. A c[illegible]
szlovákiai Dobos László *Földönfutók* című regényét a Szépirodalmi adta ki.

Megjelent három

magyar klasszikus

műve is. A Szépirodalmi Kemény Zsigmond sorozatának újdonsága a *Zord idő*. A bukaresti Irodalmi Kiadó jelentette meg Karácsony Benő novelláit és színműveit, *Tavaszi ballada* címmel. Krúdy Gyula *Festett király* című történelmi regénye az Olcsó Könyvtár újdonsága.

Mindössze három

külföldi

művet említhetünk. A Magyar Helikon adta ki Kass János illusztrációival Pablo Neruda *Óda a nyomdához* című költeményét — az év egyik legszebb könyvművészeti kiadványa ez. Egy kisregényben és három elbeszélésben vall az asszonyi lélekről Ljudmila Uvarova, fiatal szovjet írónő: *A nyugodt napsütés éve* című könyvét az Európa adta ki. A bukaresti Ifjúsági Kiadó jelentette meg Theodor Constantin *A lila ruhás hölgy* című kalandos regényét.

Csupán két

gyerekeknek

szóló könyvvel jelentkezett az ifjúsági könyvkiadás. A Móra és a Kárpáti Kiadó (Uzsgorod) közös kiadványa Szutyejev *Vidám történetek*-je, a szerző rajzaival. Lapp népmeséket tartalmaz a Móra Kiadó újdonsága, *A ravasz pókasszony*.

Az

ismeretterjesztő

jellegű könyvek közül kezdjük egy zenei kiadvánnyal. A Zeneműkiadó gondozásában jelent meg Borisz Jarusztovszkij *Igor Sztravinszkij*-ról írt tanulmánya. Második kiadásban jelent meg Balogh András *Magyarország ne-*[illegible]

[illegible]
könyvtári klubesteken — nem a fölháborodott felnőttek, hanem a tiltakozó fiatalok ellenében. A lista és a megvédeni való most tovább bővült, két újabb kamasztükörrel: Palotai Boris *Zöld dió* (Szépirodalmi) című kisregényével és egy posztumusz kiadású *Nyakamban az élet* (Magvető) című regénnyel, amelyet Sipkay Barna írt. Palotai Boris regénye egy kamaszlány, Sipkay Barna regénye egy kamaszfiú tükrét nyomja az arcunk elé: rondábbak vagyunk benne, mint valaha. A kamaszlány viszont okos és érzelmes, kemény és könnyed, tiszta és szeplősíthetetlen, céltudatos és szertelen, kétségbeesett és bizakodó, túlesik az első abortuszon meg az első nagy szerelmen (egy idősebb férfival), s a csalódások katarzisából tisztán huppan saját felnőttsége talajára, mint egy szárnyas kerubina. A kamaszfiú pedig okos és érzelmes, kemény és könnyed, tiszta és szeplősíthetetlen, céltudatos és szertelen, kétségbeesett és bizakodó, túlesik az első koituszon meg az első nagy szerelmen (egy idősebb nővel), s a csalódások katarzisából tisztán huppan saját felnőttsége talajára, mint egy szárnyas kerubinó.

A könyvtári fiatalok azzal érveltek, hogy ők nem ilyenek. Hanem

ERKI EDIT:

FI

Most jelent meg magyarul első ízben egy magyar könyv (*Szőllősy Klára* briliáns fordításában), amely hatvan évvel ezelőtt alaposan fölkavarta a világ filosz-közvéleményét: *Hatvany Lajos* könyve, *A tudni nem érdemes dolgok tudománya*, ismertebb címe: Die Wissenschaft des Nicht-Wissenswerten. *(Gondolat.)*

Annak idején viharos sajtóvisszhangja volt, hosszú cikkek üdvözölték a Mercure de France-ban, a Neue Rundschauban, a Frankfurter Zeitungban, a Berliner Tageblattban és a Huszadik században; címe szállóige lett, Curtius még harminc évvel a kiadás után is él vele — a

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

1961 NOV 16.

Konecsni György kiállítása

a Műcsarnokban

NEHEZEN SZÜLETETT MEG ez a tárlat. Terve sokáig húzódott; hisz először 1962-ben, *Konecsni* György alkalmazott grafikusi munkásságának harmincéves jubileumán készültek megnyitni, most pedig már túljutottunk a harmincötödiken is. Miért? Ne kutassuk és főleg ne sejtsünk mögötte „titkokat". A dolog egyszerű, s a magyarázatot maga Konecsni György fogalmazta meg éppen egy esztendeje, amikor beszélgetésünk során a következőket mondotta: *„...a plakát könnyen kallódó dolog, hamar eltűnik az utcáról, s jónéhány munkámat egyszerűen sehol sem tudtuk föllelni."*

Most azonban mégis „valamennyien" itt vannak újra; felsorakoznak szemünk előtt a Műcsarnok termeiben, egy klasszikus, nagy ívű pálya magasan szárnyaló röptét rajzolva meg a belépő számára. *Konecsni György újjáteremtette azokat*, rekonstruálva, újrateremtve az elkallódott munkákat, a hiányzó láncszemeket, hogy maradéktalanul mutathassa meg bennük, általuk önmagát, — gondolatait.

MINDENEKELŐTT A GONDOLATIT, mert Konecsni tárlatán elsősorban a gondolatok, az ötletek hatalmas és mindig sziporkázóan szellemes tűzijátéka bővüli el, s tartja fogva a művei közt bolyongókat. Nem lehet közömbösen sétálni közöttük, hisz mesterük bármihez fogott is, csak igényes, hibátlan, maradandó értéket jelentő művet adott ki kezei közül. Mércéje, az önmagával szemben mindig a lehető legszigorúbban érvényesített minőségi követelmények nem engedték „lazítani" Konecsni Györgyöt, bármit csinált is. Áruplakátjai ugyanolyan gondos célzással találják telibe nézőjük vágyait, gondolatait, mint politikai témájú művei.

És itt most álljunk meg egy pillanatra, s tűnődjünk el végigfutva gondolatban a plakátművészet és az alkalmazott grafika sajátosságain. Mert amit az előbb mondtunk, esetleg „félreérthető" is lehet, ha valaki talán fintorogni kezd, hogy „micsoda művészet az, amely egyforma lelkesedéssel propagálja a Kakas pasztát és a politikai eszméket". Nos, hát szó sincs egyforma lelkesedésről. A Kakas paszta plakátja — de mondhattuk volna a Dorogi brikettet hirdető, vagy a Fővárosi Gázművek emblémaemberkéjét megteremtő „Gáz fűt és hűt" jelmondatú kompozíciót, estleg a Fővárosi Állatkert emlékezetes „zebrás" hirdetményét — *brilliáns munka, rendelkezik a pszichológiai fegyverzetű figyelemfelkeltés, kínálkozás, felhívás minden kellékével.* Kétségtelenül helye van, helyük van a plakátművészet stílusteremtő, klaszszikus alkotásai között. *A legemlékezetesebb Konecsni-plakátok azonban nem ezek, hanem politikai műveinek az a sorozata, amelyekkel a felszabadulás utáni években, s azóta* —, kisebb-nagyobb megszakításokkal folyamatosan — *segítette társadalmunk harcait.* Konecsni György lelkesedése és meggyőződése bennük lobbant fel, magasra, olyan művek sorozatát hozva létre, amelyhez hasonlóval csak nagyon kevesen dicsekedhetnek.

Mert a Gázművek szolgáltatásait lehetett és lehet *technikai*, s — ami ezzel egyet jelent, az alkalmazott grafikában — *pszichológiai bravúrokkal* propagálni. *Eszmét hirdetni, harcolni azonban csak meggyőződéssel lehet.* Különben „kilóg a lóláb". Nem az eszméjé, hisz a helyes politikai meggyőződés tiszta fegyver — hanem a művészé, aki ezeken a plakátokon nem csaphat be senkit. Hűvös hazugságoktól senki sem lesz lelkesebb; a rutinmunka itt csúnyán visszaüt.

NEM ÍGY KONECSNINÉL. Ha körülnézünk tárlatán és fölkeressük az ő politikai plakátjainak sorát, *ma is elevenen sugárzónak érezzük felhívásukat.* Itt vannak mind. Az összetört, szöges dróttal körülfont galambot ábrázoló *háborúellenes plakát, a Soha többé;* s a látogatót szinte fogadó „dobolok, dobolok, egykettőre, katonák, katonák, csak előre" feliratú nagyszerű terv, amely utcára ugyan sohasem került, ám mégis — és méltán — a *legjobb antiimperialista plakátok között* tartja számon a nemzetközi szakirodalom. Vagy a későbbiek: *„A kenyér itt kezdődik"* című, s az *„és mégis lesz kenyér"* hitét, a romokból való feltámadást és az újjáépítést hirdető művek. De sorolhatjuk tovább, ezúttal a legújabbakkal, *a május elsejét ünneplő vörös öklökből fonódó földgolyóval*, s a KMP megalakulásának 50. évfordulóját ünneplő tömör kompozícióval fejezve be vázlatos áttekintésünket. Semmit sem kell hozzájuk tenni — önmagukért beszélnek. Szimbolikájuk közérthető, nem primitív, hanem nagyon is sokágú gondolati világuk erőteljes, célratörő, de nem finomság nélküli komponálásuk a hit parazsától izzik és gyújt.

MELLETTÜK MOST *Konecni új kísérleteiről* kell szólnunk, azokról a plakátokról, amelyek — sokszor csak a maga örömére készülve — végigkísérték művészetének szinte minden periódusát, azokat is, amelyekben — látszólag — szakított az alkalmazott grafikával. Ismét hosszúra nyúlna azonban, ha valamennyit fel akarnánk sorolni; nézzünk meg tehát kettőt közülük: *A riksakuli* és *A vihar kapujában* című japán filmekét. Mindkettő Konecsni kedvelt (s újabb grafikai művein, illusztrációin is sokoldalúan használt) anyagával, a zománcfesték-technikával készült. Nem illusztrál egyikük sem — nem a film kiragadott jeleneteit, vagy a főszereplők nyögő erőlködéssel „földobott" portrét állítják elénk, hanem a film erejét, hangulatát adják vissza egész kompozíciójukkal.

A plakát művésze mellett a grafikus-illusztrátor Konecsni is megmutatja magát a tárlaton. Felsorakoztatott munkái: a *Bánk bán illusztrációi* — amelyekről a kötet megjelenésekor a *Magyar Nemzet* hasábjain is megemlékeztünk —, a naptártervek és a többi kompozíciók, számára nem „kirándulást" jelentenek. Súlyos és figyelemre méltó mű valamennyi, kivétel nélkül.

Ám nyomukban ugyanúgy feltolul a kérdés, mint a plakátok sorának megtekintése után: *miért, hogy oly kevés Konecsni-mű kerül mostanában a szemünk elé az utcán és a könyvesboltokban?* Olyan jól állunk tehetség dolgában, hogy őt már nyugodtan „kihagyhatjuk a számításból"? Aligha. De ha így van, akkor ideje lenne végre abbahagyni — s nem csak itt, nem csak az ő esetében — a talentummal való ilyesfajta „gazdálkodást".

Horváth György

A DIVSZ Vietnamért

Szolidaritási ifjúsági világkonferenciát rendeznek tavasszal

Új szakasz kezdődött a világ haladó ifjúságának szolidaritási mozgalmában — tájékoztatták pénteken a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség irodájának képviselői az újságírókat. A DIVSZ budapesti irodája rendkívüli kibővített ülést tartott november 14-én. A tanácskozás összehívását a demokratikus Vietnam és a Dél-vietnami Nemzeti Felszabadítási Front ifjúsági szervezete kezdeményezte, hogy megvitassák a VDK bombázásának megszüntetése után kialakult új helyzetet és az amerikaiak népirtó háborújának teljes befejezéséért vívott küzdelem tennivalóit.

A tanácskozáson elfogadott nyilatkozat ennek értelmében hangsúlyozza: *további határozott fellépésre van szükség, hogy az Egyesült Államok kormánya elismerje a dél-vietnami nép egyedüli jogos képviselőjét*, a Dél-vietnami Nemzeti Felszabadítási Frontot, délen is véget vessen agressziós cselekményeinek, kivonja saját és csatlósai csapatait, hogy a vietnami nép maga dönthessen hazája sorsáról.

A világ haladó ifjúságának ajándékával a közeljövőben *hajó indul Várnából Haiphongba.* A 100 vagont kitevő szállítmány, amely a IX. Világifjúsági Találkozó napjaiban a különböző földrészek fiataljainak adományaiból gyűlt össze, gépekből, járművekből, egészségügyi és egyéb felszerelésekből áll.

A vietnami nép harcának támogatására a következő hetekben, hónapokban *a fiatalok újabb kezdeményezései bontakoznak ki.* Néhány nap múlva a VDK-ba utazik a DIVSZ és a Nemzetközi Diákszövetség delegációja, hogy megtárgyalja az újabb akciók terveit és a segítségnyújtás formáit. A VDK hozzájárulásával a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség *nemzetközi brigádokat kíván alakítani*, amelyeknek tagjai, fiatal mérnökök, technikusok, orvosok, tanárok, és más szakemberek, részt vállalnának a vietnami újjáépítésekben. A jövő év tavaszán a vietnami nép iránti szolidaritás jegyében *ifjúsági világkonferenciát* hívnak össze.

Le Huu Van, a DNFF budapesti állandó képviseletének ideiglenes ügyvivője a tanácskozáson felszólalva hangsúlyozta, hogy a VDK bombázásának megszüntetése óta délen tovább fokozódott az amerikai imperialisták agressziója. Ismertette a DNFF központi bizottságának november 3-i nyilatkozatát s hozzátette: *a dél-vietnami hazafiak mindaddig folytatják harcukat, amíg az Egyesült Államok véglegesen le nem mond agressziós terveiről.*

A tájékoztatón bemutatták a Dél-vietnami Nemzeti Felszabadítási Front *szolidaritási bélyegsorozatát*, amelynek a DIVSZ egyedüli terjesztője, s ellenértékét a szabadságharcosok támogatására fordítják.

A Szonda—5-tel

teknősbékák és más élőlények kerülték meg a Holdat

A moszkvai Pravda cikket közöl a Szonda—5 mesterséges űrállomással végzett *biológiai kutatásokról.* Mint ismeretes, a Szonda—5 a Hold megkerülése után szeptember 21-én tért vissza a Földre, s az Indiai-óceán felszínére ereszkedett le. A Szonda—5-tel végzett kísérlet újabb lépés az űrbiológiai és különösképpen a radiobiológiai kutatások programjának végrehajtásában. Különös érdek-[illegible] tarthatott számot az állapotban került laboratóriumba. A nyert adatok tudományos elemzése azonban nemrégen kezdődött el, egyelőre csak előzetes eredmények ismeretesek.

A Földre való visszaérkezés után *a teknősbékák aktívnak mutatkoztak — sokat mozogtak, jó étvággyal ettek.* A kísérlet során súlyuknak mintegy 10 százalékát vesztették el. A vér jellemző adatainak (a vörös- és fehérvérsejt szám, valamint a he-[illegible]

Magyar—osztrák gazdasági és műszaki együttműködési megállapodás

Dr. *Biró József* külkereskedelmi miniszter pénteken Bécsben megbeszélést folytatott Otto *Mitterer* osztrák kereskedelmi és iparügyi miniszterrel a magyar—osztrák gazdasági kapcsolatok további fejlesztéséről, amelyben mindkét fél egyre nagyobb szerepet szán az ipari és műszaki együttműködésnek.

A megbeszélést követően a két miniszter aláírta a két ország gazdasági és műszaki együttműködési megállapodását.

Otto Mitterer miniszter pénteken ebédet adott a magyar külkereskedelmi miniszter tiszteletére, este edig dr. *Simó* Jenő nagykövet adott fogadást a megállapodás aláírása alkalmából.

Tudományos konferencia a Budapesti Műszaki Egyetemen

A *Budapesti Műszaki Egyetem* fiataljai a KMP megalakulásának és a Kommunista Ifjúsági Szövetség létrejöttének 50. évfordulója alkalmából november 19-én Tudományos Diákköri Konferenciát rendeznek. A hat kar diáksága 16 szekcióban vitatja meg a meghirdetett pályázatra beérkezett legjobb 85 pályaművet. A tudományos diákköri hallgatók ezúttal 260 pályázatot küldtek be, amelyek közül némelyik külső ipari vállalatok megrendelésére készült és az ipari kutatások részfeladatait oldja meg. Az egyetem az idén 80 000 forinttal jutalmazza a legjobb pályamunkákat.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

BÉKÉSMEGYEI NÉPUJSÁG

1964 NOV 10.

1021

Kedd

Konecsnik György

Nyilatkozik a művész, akinek alkotásait Gyulán várják

Egy megbízatás és a többi... — Egy élet a művészi új kutatásáért — A tervek még titokban vannak

(Tudósítónktól)

A közelmúltban lapunkban hírt adtunk arról, hogy a gyulai Várfürdő épülő új fedett uszodájába, illetve annak előcsarnokaiba modern kerámia-mozaikkal készülő képzőművészeti alkotásokra hirdetett országos pályázaton, egyik legnevesebb magyar festőművész-grafikus, Konecsnik György budapesti művész nyert és kapott megbízást a Várfürdő leendő díszeinek megtervezésére, valamint kivitelezésére.

Az alkotóművészek idősebb nemzedékét képviselő mester új megbízatásához gratulálva nemrégen megkértük, nyilatkozzon magáról és munkájáról, sikeres pályázatáról, amelynek megnyerésével méltán keltette fel nemcsak a Békés megyeiek, de az ország más vidékein élő képzőművészet iránt érdeklődők figyelmét is.

— Őszinte leszek: a pályázat megnyerése engem is meglepett — mondotta az 56 éves művész szerényen. — Nem mintha művészi ambícióim lennének kicsinyesek, hanem inkább azért, mivel ilyen munkákra szóló pályázatokon, mint a gyulai is, gondolom nem szokták figyelmen kívül hagyni a pályázók helyi művészi gyakorlatát sem, nekem... igazán sajnálom, Gyulán még nem volt alkalmam hallatni magamról.

— Annál inkább az ország más városaiban...?

— Igen! Életem nagy részét a művészetbeli új kutatásának szenteltem, s a festészet és grafika mellett az utóbbi években szívesen foglalkoztam olyan jellegű munkákkal, mint amilyenekre Gyulán kaptam megbízást. Ilyen, de mostani elképzelésemtől egészen eltérő stílusú munkám található például Mezőkövesden, Székesfehérvárott, Győrben, Zalaegerszegen és még sorolni lehetne más városokat, ahol egy-egy középületet díszítettem.

— De mi is a feladata Gyulán? Mik azok a tervek, amelyekről nyilvánosan még sohasem nyilatkozott és egyelőre a mester titkai?

— Az előzetes terveim elfogadása után a feladatom most az, hogy a Várfürdő új épületei egyikébe három, nem pontosan meghatározott méretű belső falfelületre készítsek díszítést. Hogy milyenek lesznek? Elképzelésemben új irányzat híve vagyok, aminek lényegét nehéz lenne egyelőre meghatározni. Annyi mindenesetre már biztos, hogy — alkalmazkodva a leendő díszítések közelében levő római karakalla terem fekete-fehér mozaikkövezéséhez, tartalmilag csupa klasszikus figurális díszítéseket alkalmazok sötétbarna és barnavörös, márványra emlékeztető mozaiklapokból.

— Személyesen vagy segédekkel készítik el a helyszínen az érdekesnek ígérkező alkotásokat, s mikor láthatják készen a Várfürdő vendégei?

— Munkáimat, amelyek építészeti alkotásokat díszítenek, mint minden mást, magam ellenőrzöm, még a végső kőműves és csempéző munkálatok közben is. Gyulán is személyesen dolgozom majd. S amennyire a végső tervek elfogadását hamarosan sikerül a Képzőművészeti Alap, s annak lektorátusa központi hivatalában ellenőriztetni és elfogadtatni, talán már a következő nyár végén a Várfürdőben dolgozhatom és elkészíthetem a fali díszítéseket — mondotta a mester s hozzátette, hogy a közeljövőben szeretne előzetesen is megismerkedni Gyulával és a megye életével.

Wegroszta Sándor

1964. november 10.

SPORT*SPORT

Martfű nyerte a labdar
Délkeleti csoportjának ba
Kiesett a Mezőhegyesi

Az idei labdarúgó-bajnokság sorsa az előző fordulóban voltaképpen már eldőlt. Reális számítások szerint a Martfűtől már nem lehetett elvenni az első helyet. Éppen ezért mindenki nagy érdeklődéssel várta a békéscsabai helyi rangadót. A szurkolók szép játékot vártak a találkozótól. Sajnos, különösen a Honvéd — a mérkőzés utolsó perceitől eltekintve — ezzel adós maradt. A rangadó-mérkőzés lanyha játékkal kezdődött. Kitűnt a tartalékos VTSK fiataljainak helyenként egészen szép, kombinatív játéka, kár azonban, hogy a 16-oson belül senki sem vállalkozott lövésre. A VTSK támadásai egységesebbek és tervszerűbbek voltak, két-három gólhelyzete maradt kihasználatlan. Ezzel szemben a Honvéd kissé kapkodó csatársora hosszú előrerúgott labdákkal kísérletezett, eredménytelenül. A VTSK sokáig vezetett, a hajrában a magára talált Honvéd kiegyenlített, majd közel járt a győztes gól megszerzéséhez is. Végeredményben közepes színvonalú játék után az eredmény igazságosnak mondható, habár a VTSK játéka egy árnyalattal jobb volt.

Orosházán a nagy lelkesedéssel játszó Mezőtúri Honvéd egy kis szerencsével győztesen került ki a küzdelemből és a két szerzett ponttal továbbra is az NB III-ban maradt. Kecskeméten a Mezőhegyes megszerezte a vezetést, az előnyt sokáig tartotta is. A KTE némi szerencsével a második félidőben tudott csak felülkerekedni. Sajnos, az őszi fordulóban rapszodikusan szereplő Mezőhegyes az elkövetkező évben a megyei bajnokságban kénytelen játszani.

Mezőtúri Honvéd—Orosházi Kinizsi 2:1 (1:0)

Orosháza, 400 néző. V.: Unghy. **Mezőtúr:** Gál — Veres I, Égei, Jancsó — Veres II, Gyuricza — Földesi, Szűcs, Wágner, Bánhidi, Witwa. Edző: Podmaniczky József. **Orosháza:** Vidó — Fiam, Békési, Oszlács — Túri, Szabó — Polyák, Berta, Szűcs, Bogár, Petrina. Edző: Cziráki József. Nagy lendülettel kezdtek a vendégek, sok dolga akadt a hazai védelemnek. Az egymást követő mezőtúri kezdeményezések azonban a hazai 16-oson túl alig jutottak. Mintegy negyedórai játék után kezdett magára találni a Kinizsi csapata is, hamarosan mezőnyfölényt harcolt ki, de a lelkesen és nagy önfeláldozással játszó mezőtúri védelem mindent hárított. Egy gyors ellentámadás során Wágner egy meredek szöktetéssel kiugrott, a védőket is kicselezte, egyedül tört a kapura, és a bal sarokra küldött lapos lövése a hálóban kötött ki. A vendégek gólja után a hazaiak fokozták az iramot, de a lelkesen játszó vendégek mindent hárítottak. Fordulás után a Kinizsi kezdett nagy lendülettel. Egymást érték a hazai támadások. Az 53. percben Bogár szeghy, Szabó, Laczy II, Bartha. Edző: Kovács Sándor. **MEDOSZ:** Varga — Kovács, Csigér, Fekete — Zomborácz, Vigh — Balogh, Rizsányi, Gábor, Madácsi, Borbély. Edző: K. Szabó János. A hazai csapat feltűnően idegesen kezdett. Az első kecskeméti támadások biztatóak voltak, Diószeghy gólhelyzetben egyszer a kapufának fejelte a labdát, majd hasonló helyzetben később fölé, majd a kapu mellé fejelt. A mintegy 10 percig tartó hazai nyomás után egy hosszú felszabadító rúgással gyors ellentámadás indult, amelynek végén Borbély kihasználva a helyzetet, a hálóba lőtt. A váratlan gól visszavetette a KTE csapatát, de a MEDOSZ nem használta ki a megingásokat, főleg védekezésre törekedett. A félidő második fele csapkodó játékkal telt el. Szünet után teljesen megváltozott a KTE játéka. Egymást érték a veszélyes támadások. Az 53. percben Vass a 16-os vonaláról hatalmas erővel a léc alá bombázott. A kiegyenlítés után a hazaiak nagy lendülettel támadtak. Négy perc múlva egy távoli szabadrúgásból Laczy II. a kapu elé ívelte a labdát nagy kavarodás támadt, végül is Diószeghy a há-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188—296, 188—307

1968 NOV. 6
MAGYAR HÍRLAP

Rideg Gábor:

Látogatóban Konecsni Györgynél

Egyik méltatója írta róla: *„Konecsni a modern magyar plakát klasszikusa."*

De vajon lehet-e valaki is klasszikus, e változó, örökké vibráló műfajban? És ha igen, nem jelenti-e ez magának a műfajnak a halálát? Hiszen a klasszikusság fogalma befejezettséget is jelent, valamiféle egzakt esztétikai szabályba foglalhatót.

Izgattak ezek a kérdések, de bevallom, körültapogatásukra, a válaszok megtalálására talán nem is vállalkoztam volna, ha nem siet elém az alkalom; Konecsni György jubileumi kiállítása. Több mint harminc év munkáját tárja — így együtt most először — a közönség elé, amely talán nap mint nap találkozott műveivel az utcán.

— Jöjjön fel hozzám a hegyre — invitál a telefonba, amikor a kiállítás előtt néhány nappal felhívom, hogy találkozót kérjek tőle.

Plakátok. Beleharsognak az arcunkba, önmutogatóan felkínálkoznak vagy elgondolkoztatnak, felszólítanak és megdöbbentenek, közölnek valamit velünk, vagy valamitől óvnak, tán tiltanak is. Az utca szemvillanásnyi színjátékai. Annyi idő alatt kell elmondaniuk mindent, amíg egy pillanatra megpihen rajtuk tekintetünk. Hatnak ránk anélkül, hogy odafigyelnénk, mozgósítanak, pedig alig veszszük észre őket. A legszerényebb — s a leghatékonyabb ága ez a képzőművészetnek.

Tudom, naiv gondolat, hogy egy rövid látogatással el lehet lesni a műhelytitkokat, azokat a művészi fogásokat, amelyekkel a plakát hatni tud ránk. De talán ha a *hogyanra* nem is, a *miértre* némiképp választ kaphatunk. Miért készít plakátot Konecsni György már 36 éve, miért az utca művészetének nyelvén vall önmagáról?

— Az alkalmazott grafika szerintem szolgálat — mondja. — *A társadalom szervezésének segédeszköze.* S az élet felgyorsulásával szerepe egyre növekszik, hiszen lényegében az idő kikapcsolásával informál, meggyőz vagy mozgósít, de mindenképpen *alakítja magatartásunkat.*

A szoba, amelyben beszélgetünk, egybevág elképzeléseimmel: mindegyik tárgy önálló esztétikai életet él, a biedermeier szekrény, a magas támlájú, modern fotel, a falon függő izgalmas faktúrájú festmény — s az egész mégis teljes, töretlen. A hely s az alkalom teszi? — furcsa módon arra gondolok, hogy kint az utcán a legkülönfélébb színű, formájú, szándékú plakátok így egyesülnek a maguk módján szép és modern városképi harmóniába. Olyan harmóniába azonban, amelyen belül az *egyes* elemek megtartják önálló esztétikai értéküket.

Mintha kitalálná gondolatomat, Konecsni így folytatja:

— Vallom, hogy *a plakátnak az is kötelessége, hogy mindig esztétikai élményt adjon.* Hiszen az alkalmazott grafika egy kicsit amolyan *faltörő kos* a képzőművészeti életben. A látás, a modern vizuális érzék fejlesztésével a hagyományos képzőművészeti műfajok előtt is töri az utat.

És a módszer? Hogyan alkot Konecsni György?

— Nyugtalan ember vagyok — mondja magáról. — Sohasem fogadtam el semmit végleges megoldásként, hanem tovább kutattam, kerestem. Mindig igyekeztem megérteni és a magam számára átértékelni a legújabb kifejezési törekvéseket.

Az önkifejezésnek e nyugtalan kutatása sugárzik a szobában levő képekről, vázlatokról is. Fogékonyság az új iránt és művészi kontroll. Ez lenne tehát Konecsni művészetének titka?

A kiállításról beszél:

— Az idők során nagyon sok plakáttervem eltűnt, megsemmisült, s nagy erőfeszítésbe került, hogy kis vázlatokból rekonstruáljam ezeket a munkákat. Kezdetben szigorú pontossággal igyekeztem követni a fiatalkori rajzokat, formákat, később ezt a merev tartást feladtam s nem tudtam ellenállni annak, hogy művészileg érettebben ne korrigáljam esetlegességeiket.

A kiállítást azóta már megnyitották a Műcsarnokban. Tegnap óta a közönség egybegyűjtve ismerkedhet Konecsni műveivel. Sokan talán meglepődnek, hiszen az utcákról, házak faláról ismerősek ezek a plakátok; de a mellettük elhaladó emberek ritkán nézik meg készítőjük nevét.

A hegyről lefelé jövet a kiállítás katalógusát lapozgatom. Meggyőződésem, hogy Konecsni György valóban klasszikusa a modern magyar plakátnak — olyan értelemben, hogy e szüntelen mozgásban levő, változó műfaj minden megnyilvánulási formájában, minden korban a legmagasabb szinten fejezte ki önmagát. Leérve a városba az egyik házfalon esőmosta, tavalyi plakátba ütközik a szemem. Egy földgömbbé összeforrott baráti kézfogást ábrázol. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulójára készült — Konecsni György műve.

Helyünk a világban

HELYÜNKET A VILÁGBAN csak részben jelzik földrajzi határok, s a kis színes folt a térképen. Geográfiai létünkön túl van egy másik, megfoghatatlanabb létünk is, a képzet, amelyet rólunk kialakítanak: mit tudnak rólunk, mit tartanak felőlünk.

A kötet, amely e filozofálásra indított a *The International Who's Who 1967—68.* évi kiadása. A londoni Europa Publications Ltd. adja ki ezt a művet, ezúttal immáron harmincegyedszer. A hasznos kézikönyvet szerte a világon nemcsak újságírók használják, de könyvtárosok, üzletemberek, tudósok, művészek, mindenféle rendű, rangú érdeklődési körű emberek. Közel másfélezer oldala valóságos anyag- és adattenger. Megtalálható benne a köz-, a tudományos és a művészeti élet számos reprezentánsa, akár az Egyesült Államokban él, akár Angliában vagy a Szovjetunióban, Nigériában vagy Vietnamban.

Egy angol színésznőt kerestem benne, *Vanessa Redgrave-t*, a művészt és békeharcost. S ahogy lapozgattam, magyar névre bukkantam: *Veres Péterére.* Visszapergettem a lapokat. Valamivel előbb *Várnai Zsenit* találtam meg. Most már elkapott a vadászláz. Vanessa Redgrave nyilván megbocsátja, hogy lassan már teljesen elfeledkeztem róla, s csak arra voltam kíváncsi: a magyarok közül kiket is tartottak az angol szerkesztők érdemesnek felvenni a kötetbe.

JEGYZETPAPÍRT VETTEM ELŐ és töltőtollat. A vaskos kötet hajnalra megvallotta titkát. Mintegy 150 magyar nevet találtam benne, köztük negyven olyat, akinek viselője külföldön él.

A kötet szerkesztőit — és ez külön érdem — a *tájékoztatás objektivitása vezette.* Alig akad a könyvben olyan személy, aki valamiféle hátsó gondolattal került volna említésre. A szerkesztők által nyilvántartott emigránsok többsége is a fasizmus elől vándorolt Nyugatra. A közélet, a politikai élet területéről nagyjában-egészében a legjelentősebb neveket találjuk a kötetben. A párt, a kormány, az Elnöki Tanács vezetői, tagjai korrekt, pontos életrajzzal szerepelnek. Aki ezekre az adatokra kíváncsi, nem csalódik.

A tudomány számos kiváló képviselője is megtalálható a kötet lapjain. Olyan nevek, mint *Babics Antal, Bognár József* közben elhunyt *Ferenczy Bénivel*, továbbá *Kisfaludi Stróbl Zsigmonddal, Molnár C. Pállal, Pátzay Pállal.* Az irodalmárok listája némileg bővebb: *Benedek Marcell, Boldizsár, Darvas, Déry, Dobozy, Eckhardt Sándor, Illés, Illyés, Kardos Tibor, Kassák, Keresztury, Kolozsvári Grandpierre, Köpeczi Béla, Németh László, Országh László, Passuth, Sőtér, Szabó Pál, Tatay* és a már említett *Várnai Zseni, Veres Péter.*

Ha valaki zeneszerzőt és zenetudóst keres a kötetben, *Kadosa Pált, Mihály Andrást, Ránky Györgyöt, Szabó Ferencet,* illetve *Bartha Dénest, Molnár Antalt, Szabolcsi Bencét* és a nemrég elhunyt *Tóth Aladárt* találja.

ÉRDEMES KIBÖNGÉSZNI a külföldre szakadt magyarok listáját is. Az összeállítók általuk nyilvántartott negyven idegenben élő magyar szinte kivétel nélkül tudós vagy művész. Olyanok, mint *Békéssy György, Doráti Antal, Selye János, Szigeti József, Solti György, Szent-Györgyi Albert.*

Nyilvánvaló, hogy a magyar szellemi és társadalmi élet reprezentánsai nem férnek el teljes számban és súlyuknak megfelelően ebben az egyetlen és az egész világot felölelő kötetben. Az International Who's Who tehát a hiányosságok ellenére is megtette a magáét. Ha fájnak is a kimaradt nevek — ki-ki felsorolhatja magában őket — örülhetünk a bent levőknek, hiszen *ennyivel is többet tudnak rólunk.*

S A TANULSÁG? Talán csak annyi, hogy a jövőben még inkább érdemes szemmeltartani az ilyen és ehhez hasonló kiadványokat. A hiányosságok feltehetően részben abból erednek, hogy *még mindig nem fordítunk elég figyelmet propagandánknak e sajátos területére.* A Magyar Tudományos Akadémia, az Írószövetség, az Országgyűlési, a Széchényi Könyvtár, a művészszövetségek s más különféle szervek — beleértve az olyan kereskedelmi vállalkozásokat is, mint a Hungarofilm — egyik feladata, hogy az ilyen kiadványok előkészítése során külföldről beérkezett kéréseknek optimálisan eleget tegyenek, sőt, *hogy elébük menjenek, okos és céltudatos szervezőmunkával.*

A kötet összeállítóit, úgy tűnik, nem vezette valamiféle ideológiai ellenszenv (az értékelések, ismétlem, többségükben érezhetően jóhiszeműek), a fehér foltok

Kitün
a legjobb műkedvelő

Tízezreket foglalkoztat ma hazánkban a műkedvelő művészeti mozgalom, előadásaikat évente egymilliónál többen tekintik meg. Az együttesek tagjai szabad idejük nagy részét erre áldozzák, valóságos „második műszakban", minden ellenszolgáltatás nélkül. Fáradozásukkal a kultúrát terjesztik dolgozótársaik között, napi munkájuk után szórakoztatják, gyönyörködtetik őket.

Ezeket a gondolatokat vetette fel *Biró Vera*, a Művelődésügyi Minisztérium közművelődési főosztályának vezetője, amikor szombaton a budapesti Fészek Művészklubban átnyújtotta az idei Kiváló Együttes kitüntetéseket.

A címet elnyerte: a kaposvári Vikár Béla Vegyeskar, a pécsi Doktor Sándor Művelődési Ház Mecsek Énekkara, a pécsi 12. AKÖV Bartók Béla Férfikara, az Építők Központi Vegyeskara, a Zala megyei Művelődési Központ Vegyeskara, a Vasas Központi Művészegyüttes Vegyeskara, a Mezőkeresztesi Aranykalász Tsz Énekkara, a dorogi József Attila Művelődési Ház Fúvószenekara, a Salgótarjáni Bányász Fúvószenekar, a Szegedi Orvostudományi Egyetem Citerazenekara, a Gyulai Szövetkezeti Körös Táncegyüttes, a Kapuvári FMSZ Néptáncegyüttese, a MÁV Északi Járműjavító Törekvés Művelődési Házának

Operaturné olasz—m

Nem mindennapos nyugat-európai vendégszereplésről érkezett haza a minap a *Postás Szimfonikus Zenekar.* Szeptember 27-től november 7-ig Hollandiában és az NSZK-ban szerepelt az együttes, harminckét alkalommal léptek a közönség elé, két fellépés között néha ezer kilométert is utaztak. Szerepeltek például Rotterdamban, Hilversumban, Hágában, Duisburgban, Speyerben, a Ruhr-vidéki Mühlheimben és még egy tucat holland, illetőleg német városban. A 32 fellépés műsora mindvégig azonos volt, nevezetesen Donizetti világszerte népszerű operáját, a Lammermoori Luciát játszotta a zenekar *nagynevű olasz énekesek, kiváló milánói operatársulat kíséretében.* A hazaérkezés első pillanataiban *Vasady Balogh Lajos* karmestertől kérünk tájékoztatást az érdekes operaturnéról.

⊙ *Hogyan jött létre az olasz társulat és a magyar zenekar együttműködése?*

— *Német közvetítéssel.* Német impresszárió szerződtetett bennünket a *Compagnia d'Opera Italiana di Milano* (a milánói olasz operatársulat) mellé a Lucia előadásaira. A német impresszárió egy

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ESTI HIRLAP

1968 DEC 4

Konecsni György

1021

Az írással egyenértékű képi jelrendszer

Beszélgetés Konecsni Györggyel

Konecsni György műcsarnokbeli plakátkiállítása 36 év munkáját foglalja össze. A művésznek és a szakmának összefoglalás és rendszerezés, a közönségnek: újdonság. Újdonság nemcsak azért, mert a plakátok legnagyobb része nem, vagy nem teljesen ebben a formában jelent meg, hanem azért is, mert az ember életét körülvevő alkalmazott grafikai termékeket, mint művészi tárgyakat, szinte alig vesszük észre.

VÁLSÁG ÉS REKLÁM

— Mi a véleménye erről Konecsni Györgynek?

— Az alkalmazott grafika fogadtatását jellemzi ez a jelenség: nem kapja meg a kellő művészi rangot. Az oka, hogy funkciója nem is elsődlegesen az, hogy esztétikai élményt adjon. A műfaj szerencsére felnőtt, s éppen úgy, mint a film, önállósodott, ezért nem is érdemes emlegetni az „előkelő" rokonságot a képzőművészet többi ágával.

— Hogyan kezdett plakátokat készíteni?

— A mesterséget az utcán tanultam, mivel a húszas évek végén modern grafikaoktatás nemigen volt. Egzisztenciális kényszerből is kellett bizonyos gyakorlati területek felé fordulni a művésznek. A külső feltételek kedveztek. Furcsa módon a gazdasági válság, amely fokozta a reklám iránti igényt, lökést adott a plakátnak. Művészi szempontból nagy volt, az akkor már szétlazuló, Bauhaus hatása. Bortnyik és Berény magyar plakátművészek hatását is ki kell emelnem. Az alkalmazott grafika akkor egyetlen jelentős világlapját, a Gebrauchsgrafikot forgathattuk, és így figyelemmel kísérhettük a műfaj fejlődését az egész világon.

NEM UTCAI PLAKÁT

— Már akkor hivatásának tekintette az alkalmazott grafikát?

— Először mellékmesterségnek tekintettem, de most utólag látom, hogy egyéni adottságaim is erre a műfajra predesztináltak. Például alkatilag egyszerűen semmi közöm sem volt az akkor uralkodó posztimpresszionista festészethez. Ezt még az a körülmény is elősegítette, hogy a főiskolán négy évig *Radnai* növendéke voltam, s az ő művészete állandó opponálás volt a posztimpresszionizmussal.

— Milyen plakátot készített legszívesebben?

— Viszonylag kevés áruplakátom van, talán rossz az üzleti érzékem. Nem teljesen az én világom a nagy hangerejű, utcai plakát sem. Inkább az interieur plakátokat szeretem, azokat, amelyekkel nem az utcán találkozik a néző. Ilyen például az idegenforgalmi plakát. Ebben a műfajban jobban fel tudtam oldódni.

CSAK MŰVÉSZ

— Milyen tényezők alakítják a plakátot?

— Általános vélemény az, hogy a plakátot a rohanó ember szükséglete hívta életre. Végső fokon nem ez az alapindíték, a plakát feladata is több ennél. Túl az egyszerű didaktikus célokon, amelyek leginkább az amatőrök munkáira jellemzők, és túl a figyelemkeltés funkcióján, a plakát egyezményes jelek bonyolult rendszere. Éppen ezért csak művészek tudják csinálni. Ezek a bonyolult egyezményes jelek adják a plakát által nyújtott vizuális információt, amelynek a jövőben egyre nagyobb lesz a jelentősége. Vizuális ábrázolással óriási ismeretanyag közölhető írás nélkül, nem is akárhogyan, hanem árnyalt és kifinomult eszközökkel. Lehetséges az, hogy olyan egyezményes képi nyelv, jelrendszer alakulhat ki, amely egyenértékű az írással és az élő beszéddel. Ez egyelőre még bizarr és távoli perspektíva, de nyilván ennek a művészetnek lesz a feladata az egységes jelrendszer kialakítása. A vizuális jelrendszer apró kezdeményezései például a közlekedési jelzések. Egy bizonyos: a modern élet igényli egy új jelrendszer megteremtését, a grafikusok nagy világszövetségei pályázatot is írtak már ki ilyen írásértékű jelrendszer kialakítására.

Szekrényesy Júlia

évfolyam, 285. szám
3. december 4., szerda

lap

ILAP

ig előtt

pontja: viérája

rt fej lesztésére

lesz a részletesebb fejlesztési tervnek. Az elképzelések megvalósításának időpontját a lehetőségek és a szükségletek határozzák meg. De a terv elfogadása után már

csak olyan építkezéseket engedélyeznek, melyek

Képi jelre

Holnaptól a

(2. OLDAL)

Gazdasági bírság

Halló, interurbán!

(3. OLDAL)

Játék két táskával

(4. OLDAL)

A milánói polgármester is sztrájkol

Fecskék és fehér hollók

Curd Jürgens pikáns pere

(5. OLDAL)

az egyha

HAT ÉV ALATT 4

A közvéleményben jelentős visszhangra talált a kormány napokban hozott határozata, amely eleget tesz a magyarországi egyházak és vallásfelekezetek kérésének, s

1974 végéig biztosítja számukra a 20 évvel ezelőtti megállapodás szerint eredetileg csak 1968 decemberéig esedékes állami segélyeket.

Milyen összegű lesz az egyházaknak nyújtandó állami segély a következő hat évben, s milyen célokra használják fel azt? Jelent-e ez a kormánydöntés valamiféle változást az állam egyházpolitikájában?

Miklós Imre, az Állami Egyházügyi Hivatal

LORD CHALFONT TITK

Ismét el a Falkland-szige

London, december 4.

Stanley Levinson telefonjelentése:

Londonban a brit kormány ma délután parlamenti nyilatkozatban foglal állást a *Falkland*-szigetek jövőjéről. A Falkland-szigetek, amelyek *Argentina* déli része közelében terülnek el az Atlanti-óceánon, évszázadok óta tartozik Angliához.

A brit gyarmatra azonban Argentína tart igényt

ÉSE ÓTA ELŐSZÖR

hadihajó a VDK-t

övezet északi részét. A VDK felségterületének ágyúzását amerikai részről azzal próbálták indokolni, hogy

korábban a partizánok rálőttek egy amerikai felderítő repülőgépre.

A demilitarizált övezet szaki részét az amerikaiak epülőgépei is bombázták.

Az újságírók megkérdezék a szóvivőt, hogyan reagál a VDK külügyminisztériumának arra a közlésére, amely szerint az Egyesült Államok gépei a demilitarizált övezettől északra fekvő területeket is támadták. A szóvivő a feltett kérdésről *nem* volt hajlandó nyiatkozni.

Ma Dél-Vietnamban az

/ 1021

A művészi plakát a politikai agitáció hatásos eszköze

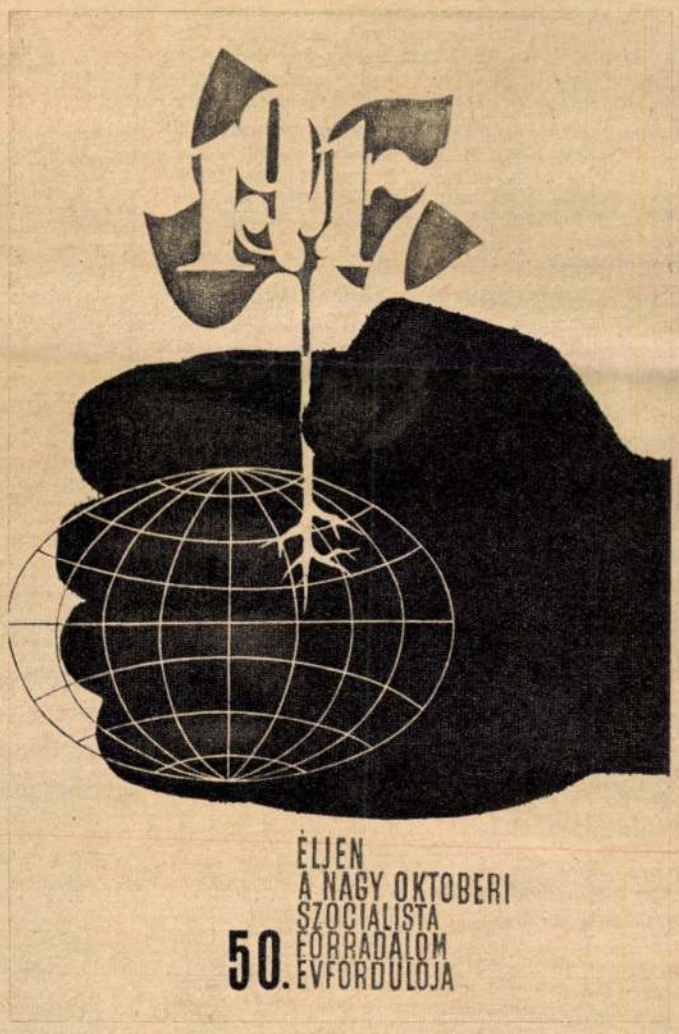

A művész új plakátterve a Nagy Októberi Szocialista Forradalom ünnepére

Látogatóban KONECSNI GYÖRGY-nél

Ha a modern magyar plakátművészetre terelődik a szó, *Konecsni György* említése nélkül be sem fejezhetjük a mondatot. Harmincöt éve a plakátművészet úttörő egyéniségének tartják, aki az ország újjáépítésének idején a művészi agitáció legközvetlenebb és leghatásosabb eszközével harcolt és mozgósított: a plakáttal. A kaptál földet, adj kenyeret, A kenyér itt kezdődik, A tettek pártja a Magyar Kommunista Párt feliratú plakátjai nagysikerű alkotások voltak.

S hogy ez a hatodik X-hez közeledő, kétszeres Kossuth-díjas művész ma is képes a legkorszerűbb művészi eszközökkel agitálni, példa a központi klub nyári helyiségében megrendezett Október a plakátművészetben kiállítás, ahol öt szocialista ország művészeinek alkotásai között Konecsni Györgynek a Nagy Októbert köszöntő plakátjai rangos helyet vívtak ki.

Különös, sokoldalú tehetség, aki a történelmi festészetben is tudott maradandót alkotni a Vihar előtt és a Partizánok című képeivel s aki az ötvenes évek derekán a Honvéd képzőművészeti stúdió művészeti vezetőjeként sokat tett a hadsereg művészeti életének fellendítéséért.

Ma a *Képzőművészeti Főiskolán* az alkalmazott grafika tanszékvezetője, a fiatal grafikus nemzedék útjainak egyengetője. Beszélgetésünk során óhatatlanul a magyar politikai plakátművészet fénykoraira terelődik a szó.

— A magyar plakátművészet máig is legragyogóbb fejezete a Tanácsköztársaság 133 napjához kapcsolódik — mondja — *Uitz Béla* Vöröskatonák előre, *Berény Róbert* Fegyverbe! Fegyverbe! feliratú plakátjai — hogy a legismertebbeket említsem — drámai felkészültségükkel, sűrített mozgalmasságukkal az érzelemtől átfűtött forradalmi napok csodálatos alkotásai voltak. Nem véletlen, hogy 1945-ben társaimmal együtt ezeket a forradalmi hagyományokat igyekeztünk követni, az osztályharcra s az újjáépítésre mozgósító plakátjainkkal.

— Kivel beszélte meg ebben az időben a plakátterveit?

— Nógrádi Sándor elvtársat bízta meg a Központi Bizottság a plakátművészek irányításával. Rendkívül hasznos és termékeny vitákat folytattunk vele, akinek nemcsak politikai érzéke volt lenyűgöző, hanem ötletessége, esztétikai érzéke is. *A kenyér itt kezdődik, A tettek pártja* feliratú plakátjaim tervét is együtt alakítottuk ki. Őszinte hang, meggyőző erő, erőteljes, világos formaadás jellemezte az ebben az időszakban készült politikai plakátokat.

„A legforradalmibb plakátjaink 1919-ben készültek"

— Közismert, hogy az ötvenes évek elején sok lélektelen, álpátoszos naturalista plakát született. Véleménye szerint milyen javulás történt azóta?

— Politikai plakátművészetünk fejlődése a személyi kultusz hibái miatt, sajnos, nem volt egyenletes. Az utóbbi tíz évben már javulás van ezen a téren s ez elsősorban a fiatal plakáttervezők érdeme. Rendkívül jó hatással volt a fejlődésre a lengyel plakátművészek úttörő tevékenysége, akik a konstruktivizmus mellett a festészet minden modern irányzatának eredményét bátran felhasználják mondanivalójuk kifejezésére. Végeredményben az Október a plakátművészetben című kiállítás jelentőségét is ebben látom, hogy formai gazdagságával, forradalmi ihletettségével termékenyítően hat a mi alkotóművészeinkre.

— Hosszú évek óta nem láttunk olyan politikai plakátot, amely a honvédelem gondolata mellett agitált volna. Mi ennek az oka?

— Őszintén szólva nem ismerem az okot, de valószínű, ez a megrendelőkön múlik. Mellesleg én is szívesen készítenék ilyen témájú plakátokat, ha felkérnének rá.

Ezután arról beszélgettünk, hogyan lehetne a hazafiság, a honvédelem eszméjét e nagy hatású művészeti-agitációs eszközzel, a plakáttal népszerűsíteni? Pályázat kellene, vagy megrendelés? Kikre lehetne számítani?

A kérdések nyitva maradtak, de a búcsúzásnál még megkérdezem:

— Mit tanácsol a plakátot festegető katonáknak?

— Bátran kísérletezzenek s keressék a legkifejezőbb szimbólumokat a mondanivaló közvetítésére. S gondoljanak arra, hogy a jó politikai plakát igen hatásos „fegyver, amelyet, persze, csak körültekintéssel és jó felkészültséggel lehet alkalmazni. A zavaros mondanivalójú és a giccs határát súroló plakát-fegyverek visszafelé sülnek el.

KACSÓ LAJOS

A felszabadulást követő évek három emlékezetes Konecsni-plakátja

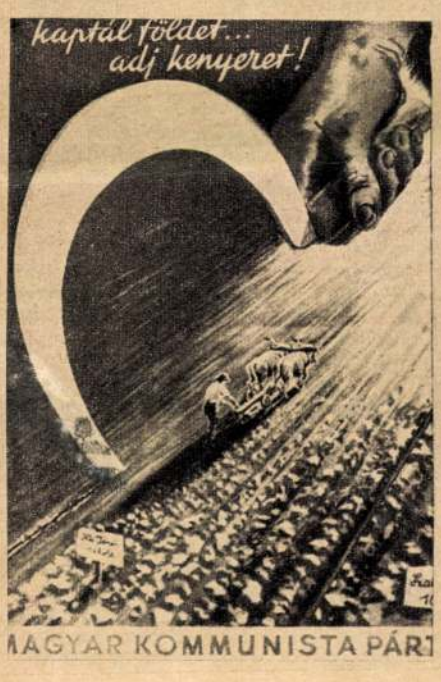

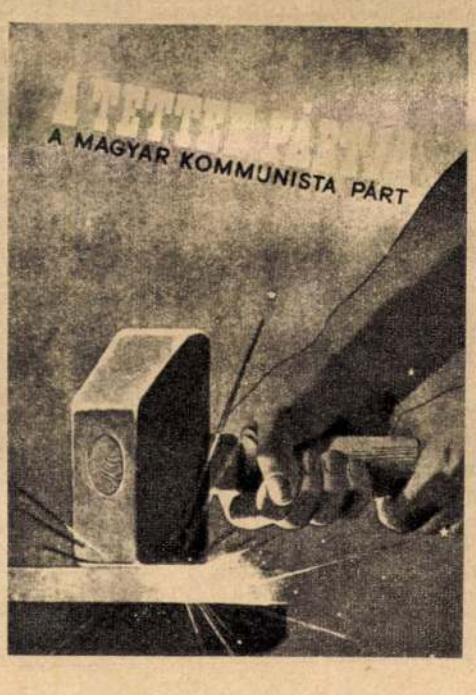

ROVATA

BERKES PÉTER ÖRNAGY

NYÍLT TÉR

LEGFELJEBB EGY CSIRKE...

Szerintem is illetlenség már e rovat csecsemőkorában megsérteni a magunk ajánlotta játékszabályokat. Hogy mégis ezt teszem, annak oka és magyarázata nem egyéb, mint a hadsereg napjainkban zajló kiemelkedő eseménye: az újoncbevonulás.

Arról van szó, hogy ez alkalommal nem X. vagy Y. konkrét, egyéni kérdésére próbálok választ adni, hanem egy olyan kérdésre, ami X-et és Y-t egyaránt foglalkoztatja. Feltéve persze, ha X. és Y. olyan fiatalemberek, akik ezekben a napokban kapták meg a behívójukat s épp azon törik a fejüket, hogy mit is pakoljanak a bőröndbe, mit is vigyenek magukkal...

Hogy ez nem általános kérdés?

Látszólag tán valóban nem az. Konkrét formában ugyanis aránylag kevesen teszik fel. Azok a kevesek, akik — például — a szívükhöz nőtt hangszer, sporteszköz (súlyzó) bevihetősége után tudakozódnak. De nekik nem is nehéz választ adni. Valahogy így:

Kedves fiúk! A gitárt nyugodtan hagyjátok otthon. Teljesen felesleges kitenni az utazgatás fáradalmainak, a bevonulás, a beöltözés, az elhelyezkedés sok-sok jövés-menésének. Használni úgysem tudjátok, mert nemigen jut rá időtök. Csak gond, fölösleges teher. Épp elég új dologra kell figyelnetek és vigyáznotok, miért tetéznétek e megterhelést még egy ilyen érzékeny jószág babusgatásával is? — De ne aggódjatok, elválástok nem végleges. Múljanak csak el a „berázódás" zsúfolt napjai-hetei, hivatalosan kérnek majd meg benneteket a behozására. És már mehet is a levél a kedves szülőknek: „Ha vasárnap meglátogattok, a gitárt feltétlenül hozzátok magatokkal. Ez itt a szolgálaton kívüli idő legfőbb »harceszköze«. Ha valaki netán letagadja a gitár kezelésben szerzett jártasságát, azt, mint közösségellenes egyént, kollektív megvetésben részesítik, nem beszélve arról, hogy a politikai helyettes elvtárs se éppen elismerő oklevéllel jutalmazza."

(Félreértés ne essék, nem a gitár az egyetlen ismert vagy elismert »harceszköz« a hadsereg kultúréletében.)

Bonyolultabb a helyzet azokkal, akik nem kérdeznek ugyan semmit se, de a bevonulás után kiderül róluk, hogy éppenséggel lett volna mit kérdezniük. Ha mást nem, hát azt, hogy mennyire kell komolyan venni a behívóparancsban említett — mondjuk — egy napi hideg élelem szükségletet? Ámbár könnyen lehet, hogy maga a bevonuló abszolút indiferens a bőröndbe kerülő koszt volumenének meghatározása szempontjából, mert az a kedves mama kizárólagos, sőt olykor diktatórikus eszközökkel biztosított jogköre. Nos, ha így van, akkor a kedves mamáknak tenném fel a kérdést: mit gondolnak, miért nem ugatnak a helyőrség ebei s miért nem egerésznek a helyőrség macskái az újoncbevonulást követő napokban?...

Eltalálták!

Őszintén: nem kár megsütni azt a második csirkét is, amikor a gyerek napi kapacitása csupán egyetlen csirke?

Csak annyi élelmet, fiúk, amennyit a laktanyakapuba való megérkezésig józan kalkuláció alapján és csömör nélkül el tudtok fogyasztani! Mert egy: a körletbe élelmet felvinni tilos. Kettő: nem is érdemes, mert minden laktanyában lehet — sőt kell — reggelizni, ebédelni és vacsorázni. Végső esetben még mindig ott a kantin, ahol konzervekkel, felvágottakkal, sütteményekkel, édességekkel pótolhatjátok az esetleges hiányokat. (A sörről nem is szólva, mert hogy az is kapható.)

Az utóbbi időben egyre több áruház ajánlja fel segítségét a bevonulóknak. A budapesti Úttörő Áruház például 104 Ft 70 filléres egységcsomagot állított össze a hadseregben szükséges tisztító és tisztálkodó eszközökből. Ami ebben megtalálható (a különböző kefétől a borotválkozó eszközökön át a varrókészletig) az szükséges, és egyben elégséges is, felesleges további cikkekkel kiegészíteni. Például villanyborotvával. Mert a laktanyák villamosítottak ugyan, de egyrészt a tömeges villanyborotválkozás lehetősége még nem megoldott, másrészt a több napig tartó gyakorlatokra senki után nem cipelnek konnektorban végződő vezetéket, borotválkozni viszont ott is kell.

Fölösleges továbbá holmi érmelegítőket, fülvédőket, pulóvereket, nyaksálakat, kesztyűbéléseket beszállítani. Egy: használatuk tilos. Kettő: fölösleges is. A hadsereg nem szereti, ha katonái fáznak, s a mindenkori időjárásnak megfelelő ruházattal gondoskodik is róla, hogy ilyesmi lehetőleg ne forduljon elő. Igyekezni kell hát lebeszélni a mamákat arról, hogy a fent említett holmik közül akár egyet is becsempésszenek a bőröndbe.

Helyettük inkább a különféle dokumentumokra (személyi- és katonaigazolvány, KISZ-, illetve párttagsági könyv, gépkocsivezetői jogosítvány) koncentráljanak. Sok évi tapasztalat bizonyítja ugyanis, hogy a nagy izgalomban, sürgés-forgásban ezekről szoktak leginkább megfeledkezni.

Hát ennyit. S ha valamit kihagytam volna, s emiatt néhányan apróbb-nagyobb kellemetlenségekkel kényszerülnek szembenézni — ne nehezteljetek rám. Írjátok e fogyatékosságot a terjedelmi korlátok rovására.

1967 NOV
Néphadsereg
Magyar Hírlapkiadó
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

10 É

Az egyesület l
gyobb létszámú s
Megalakulása 1
között történt. A
lyi Spartacus SC-
nagy része a „Za
az öklözők nem
nyítottak. A köv
mérkőzések után,
rültek fel a Nemz

Háromszor kiestek

Egyre több szurkoló biztatta a fiúkat. Az ökölvívás népszerű sportággá vált. A csapat versenyzői nagyszerűen helytálltak a városban rendezett hadseregbajnokságon is. Az NB I. mérkőzésein azonban — a leszerelések következtében — már nem tudott helytállni az együttes és az év végén kiesett. A csapat még kétszer jutott erre a sorsra. Talán mindenütt feladták volna a sziszifuszi küzdelmet, de ők nem ezt tették.

A város vezetői, a parancsnoki kar és az alakulat pártbizottsága minden lehetőséget megadott egy új, ütőképes együttes kialakításához. A fáradozás nem volt hiábavaló, mert 1963-ban ismét megnyerték a II. osztályú bajnokságot. Egyik-másik öklözőjük nevét *(Tóth, Holló, Simon, Pampuk)* már országszerte ismerték. A tervszerű csapatépítés eredményeként a gárda 60 százaléka polgári versenyző volt. Így kialakult a csapat gerince. Talán ennek köszönhető, hogy az együttes ismét a legjobbak közé került.

Példátlan bravúr

Az újonc csapat ritka teljesítményt nyújtott, megnyerte az 1964. évi NB I. csapatbajnokságot. A magyar ökölvívás történetében először nyert vidéki együttes országos bajnokságot. A csapatszervezésben és a felkészítésben nagy érdeme volt *Szakács Béla* edzőnek.

A magas színvonalat az is bizonyítja, hogy egyre több versenyző kapott helyet a nagyválogatottban. Tóth magyar bajnokságot nyert. Az NB I.-ben 1965-ben a 2., 1966-ban pedig a 3. helyen végzett a „Zalká"-sok együttese. A jelenlegi csapatbajnokságban pedig az első helyen áll.

Az áldozatos munka meghozta gyümölcsét és a csapatot ma már az ország egyik legjobb együtteseként emlegetik. A jövő is biztató, hiszen utánpótlás dolgában is jól állnak. A Zalka jelenti a vidéki ökölvívás fellegvárát. Tartós, sikeres szereplése után ítélve, nem is alaptalanul.

F. K.

KÉRDÉS VÁLASZ

Az egyik kérdező: Szegedi János

A József Attila Gimnázium tanulói, Böcskei Péter, Kancsal Tamás, Rajnay László, Szolnoky Gábor és Szegedi János kérdéseket tettek fel Galina Prozumencsikovának, az olimpiai bajnok szovjet úszónőnek.

KÉRDÉS: — Mi kell ahhoz, hogy valaki nagyon jó úszó legyen; a mexikói olimpián ki lesz a legveszélyesebb ellenfele; az eredményeket mennyire befolyásolhatja a 2000 méteren felüli magasság?

VÁLASZ: — Töprengésre késztet a kérdés, mert a sok fontos tényező közül nehéz, és talán nem is lehet kiemelni a leglényegesebbet. Nem lehet emberekre — akik különböző tulajdonságokkal rendelkeznek — azonos sémát ráhúzni. Persze, vannak alapvető követelmények, amelyek nélkül nagy eredmények elérése lehetetlen. Természetes, hogy már eleve bizonyos fizikai és pszichikai adotts ra van szükség. E vonatk ban nem is lehet vitatkozni, l erő és akarat nélkül nincs j jesítmény. De ez csak a k hiszen mindkettő fejlesz és részleteikben is finomít Állóképesség, gyorsaság, senyzési készség stb. No szorgalom a legfontosabb t zők egyike, de ezt vala nagybetűkkel kell feljeg Kevésbé tehetséges versé szorgalommal akár a legjo nak is méltó ellenfele lehet.

Mexikó minden vers olyan álma, amelyről sze ha megvalósulna. Én is íg gyok vele. Mindent elkö hogy ott legyek, de aztá csak a neheze. A legjobba mészetesen az amerikai B tartok. A 200 m-es mellús: 2:39,5 p-vel tartja a világ dot. Ebben az évadban csak 2:40,8 p sikerült. De

Konecsny György
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188—296, 188—307

EGÉSZSÉGÜGYI
DOLGOZÓK

62 NOV 1

KÖSZÖNTJÜK AZ OKTÓBERI SZOCIALISTA FORRADALOM 45. ÉVFORDULÓJÁT!

1021

Konecsny György: Mozaik

...kielégítésével fokozza műveltségét, általános kultúráltságát. A gyógyító és preventív munka mellett, mind az orvosok, mind a többi egészségügyi dolgozó bátran nyúljon a gondjaikra bízott dolgozó az egész társadalom gazdasági, kulturális megerősödésével bizton reméli saját egyéni, gazdasági és kulturális életfeltételeinek javulását.

Juhász Pál
egyetemi tanár

Tizenhárom fiatal lány

Elhangzottak az üdvözlő beszédek. Tizenhárom fiatal lány, Tolna megye új védőnői, kissé elfogódva hallgatják az útravalót, amelyet a párttól, a KISZ-től és az egészségügy megyei vezetőitől kapnak. Hiszen most lépnek ki az életbe, amely sok örömet, de sok felelősségteljes feladatot is tartogat számukra. (A fogadtatást a szakszervezet megyebizottsága rendezte.) Az üdvözlő szavak azt tartalmazzák: szeretettel vártunk benneteket, mert a falvakban nagy szükség van az okos szóra, a hivatásszeretetből vállalt egészségügyi munkára. A kép, amit eléjük tártak, nem volt túlzottan rózsaszínű, problémamentes, a falusi munka örömei mellett rávilágítottak a problémákra is felkészítették a fiatalokat a hétköznapi gondokra, arra, hogy sok babonával, megnemértéssel kell majd megküzdeniük.

A fiatal védőnők a tiszteletükre rendezett ünnepségen bátorítást, szeretetteljes szavakat kaptak, de az igazi öröm majd az lesz, ha a falu szívébe fogadja őket. És ez elsősorban rajtuk múlik, Tolna megye új védőnőin —, a 13 fiatal lányon.

P. M.

Középkáder továbbképző konferencia

A Győr megyei kórházban továbbképző napot tartottak középkáderek részére. A továbbképzésen számos értékes előadás hangzott el a sterilizálás fejlődéséről, a sokkban levő betegek körüli nővéri teendőkről és más fontos témákról. A részt vevő nővérek és asszisztensnők — számszerint körülbelül százan — nagy érdeklődéssel kísérték az előadásokat.

...dor professzo... ...mányban szár... ...röntgeniskola... ...fejlődéséről. ...kísérte dr. ... ...professzor elő... ...gyar tüdőgyógy... ...térről. Dr. Izsák kolozsvári egyetemi tanár a román—magyar orvosi kapcsolatokról beszélt, különösképpen dr. Scheiber működéséről. Ezután dr Gyürü Géza és dr. P. Szántó Olga szakmatörténeti előadásai következtek.

Nagy figyelmet keltett dr. Réti Endre előadása: „Darwinista humanizmus Apáthy és Lenhossék szemléletében" címmel. Dr. Ringelhann Béla kandidátus (Eger) igen értékes újabb adatokat mutatott be Markhot Ferencről. Dr. Hetényi Ede (Debrecen) Weszprémi István műveinek megelőző szemléletét elemezte. Nagy érdeklődés kísérte dr. Katona Ibolya kitűnő előadását. Címe: „Az orvosok harca a századfordulón a tanulók szellemi túlterhelése ellen." Dr. Huszár György kandidátus Nedelko Döme életét, munkásságát mutatta be.

Dr. Vörös Márton, a Pécsi Állami Levéltár igazgatója eredeti kutatásai alapján egy pécsi tífuszjárvány adatairól (OKI, OMI, OÉTI) és megjelent igen sok KÖJÁL-igazgató, állami közegészségügyi felügyelő és higiénikus orvos is. Dr. Bakáts Tibor egyetemi tanár, az OKI főigazgatója elnökölt a nagygyűlésen. Megnyitójában hangsúlyozta — később az előadások is bizonyították —, hogy a szakcsoport helyesen választotta meg témáját, a szocialista mezőgazdaság munka- és településegészségügyi problémáit, valamint a kémiai növényvédelemmel kapcsolatos kérdéseket.

A témaválasztás azt mutatta, hogy a szakcsoport tagjai tisztán látják azokat a feladatokat, amelyek a mezőgazdaság szocialista átszervezése következtében

EH 1959 X.30

Képzőművésznők nemzetközi kiállítása, film a nők életéről, nőírók novelláskötete

a nőmozgalom félszázados évfordulóján

Messze van még a jövő esztendő március nyolcadika, de a Magyar Nők Országos Tanácsa már javában dolgozik az akkor rendezendő ünnepségsorozat előkészítésén. Jubileummal esik egybe a nap: *a nőmozgalom félszázados évfordulójával.* Minden országban megrendezik az ünnepséget, centruma alkalmasint Dánia lesz, de hazánk asszonyai is kiveszik belőle részüket. Március nyolcadikának kulturális programjáról beszélgettünk a testület művelődéspolitikai osztályának munkatársával, *Duka Margittal.*

— A nőmozgalom jubileumát kulturális szempontból is szeretnők emlékezetessé tenni. Több mint huszonöt országból hívtunk meg képzőművésznőket a Műcsarnokban rendezendő kiállításra. Erre vonatkozóan november 12-én a Művészklubban a Nőtanács ankétot rendez a magyar festőnők és szobrászművésznők, valamint iparművésznők bevonásával. A kiállítás már februárban nyílna meg. Több vidéki ipartelep kulturális centruma is igényt tart a női művészek kiállítására.

— Elkészíttettünk egy diafilmet *„A magyar nők élete a felszabadulás óta"* címmel. A nőmozgalom ötvenéves múltjáról kötet jelenik meg *Aranyossy Margit* szerkesztésében. Egy másik könyv — a Magvetőnél — nőírók novelláiból készül. Összeállítunk ezenfelül egy külön műsorfüzetet is, amely női témájú egyfelvonásosokkal, jelenetekkel, dalokkal az öntevékeny színjátszó csoportoknak ad útbaigazítást a márciusi nyolcadiki ünnepségek helyi megrendezéséről.

Nemcsak vidéki városokban, de Budapesten is megrendeznénk a kézimunkakiállítást. Ezenfelül lakberendezési és iparművészeti tárlatokat nyitnánk meg az ország sok városában.

— Március nyolcadikán nagyszabású díszelőadást tervezünk az Erkel Színházban, s vendégeink — a külföldiek és hazaiak, illetve a nőmozgalomban kivált leányok és asszonyok — megkapják jelvényünket. *A medaliont és brosst már készíti a herendi gyár* fiatal iparművésznők tervei szerint.

A jubileumi ünnepséget hirdető plakáttervekre, meghívásos pályázaton négy művészt hívtunk meg: *Konecsni Györgyöt, Kas Jánost, Pap Gábort* és *Zala Tibort.* A Képzőművészeti Szövetség bevonásával dönt a zsüri, kinek a tervét fogadja el.

Kristóf Károly

ÚJ SZUPERFOSZFÁTGYÁRTÓ

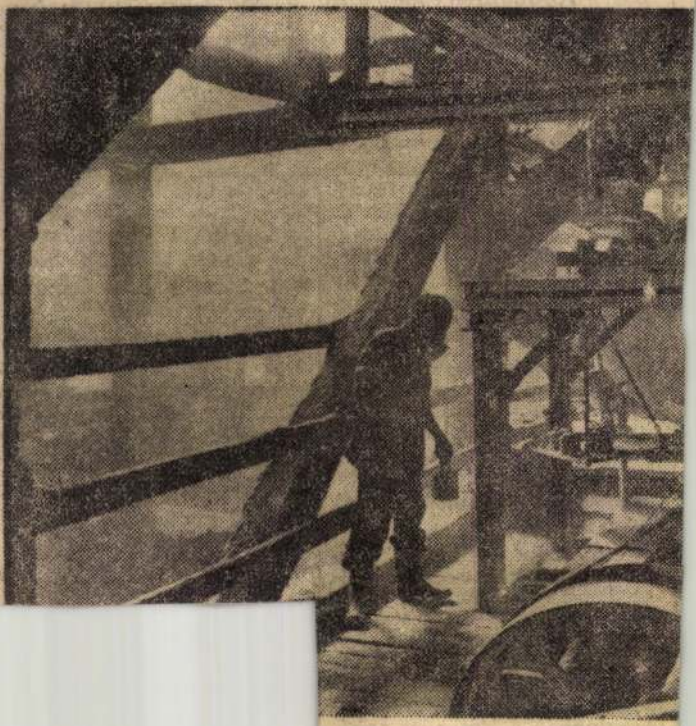

tő üzem. Itt majd — az ideihez viszonyítva — 25—30 százalékkal emelkedik a termelés. A gyár dolgozói a kongresszusi versenyben terven felül 16 ezer tonna műtrágyát ajánlottak fel. A harmadik negyedév végéig 12 ezer tonnát teljesítettek. Előreláthatólag az év vé-

...idő ma reggel ősz...

...jönnek a Földközi-te...

ez az eső. Az Atlanti-óceán felett

hatalmas viharciklon alakult ki a napokban, amely elindult észak felé,

de Skandinávia fölött „meghalt". Utóda azonban született: ez az elhalt viharciklon *rengeteg hideg levegőt zúdított le a Földközi-tengerre*, s ott — az ottani meleggel való találkozásában — egy újabb, páradús levegőt hajtó nagy ciklont hozott létre, s most már ez, a

Konecsni György: 1848. március 15.

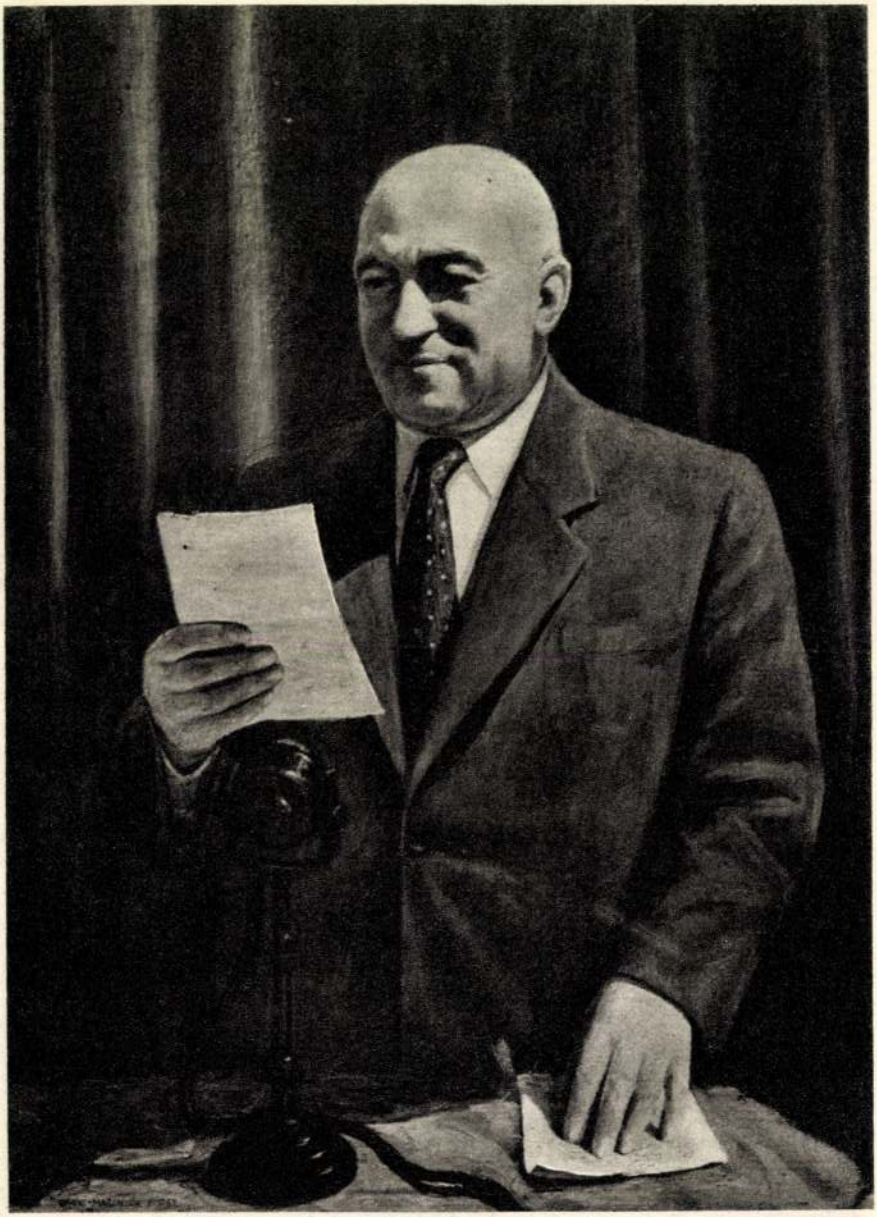

Csáky-Maronyák József: Rákosi elvtárs portréja

Fent: Részlet a Szondy-söröző ből. Tervezte Zeitler Rudolf.
Lent: Képek a Britannia szálló Móra-szobájából. Festette: Haranghy Jenő. — Oben: Partie aus der Szondy-Bierhalle. Entwurf: Rudolf Zeitler. Unten: Bilder im Móra-Zimmer des Hotels Britannia von Eugen Haranghy. — Above: Part of the Beer-hall. Designed by R. Zeitler. Below: Frescoes from the Móra-room of the Hotel Britannia by J. Haranghy.

MAGYAR IPARMŰVÉSZET
1933.

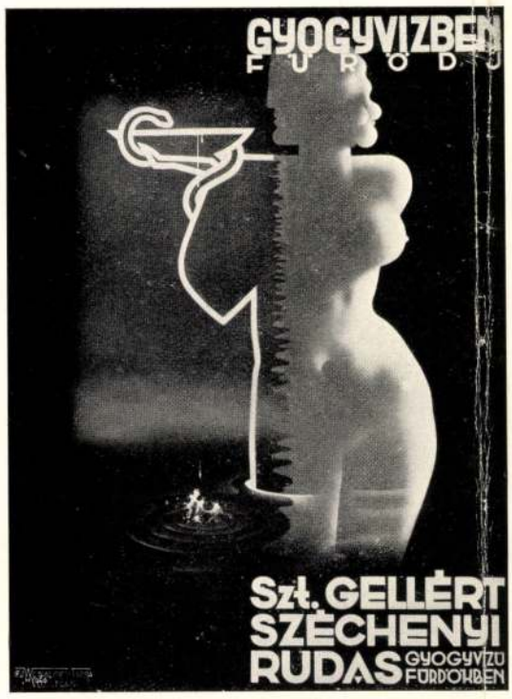

A Szt. Gellért szálló plakátpályázatáról. Fent balra: I. díj. Konecsny György terve. Fent jobbra: II. díj. Végh Gusztáv terve. Lent balra: III. díj. Fejes Gyula és Nemes László terve. Lent jobbra: V. díj. Méhely Iván terve. — Plakat-Preisausschreiben des Hotels St. Gellért. Oben links: Entwurf Georg Konecsnys (I. Preis). Oben rechts: Entwurf Gustav Véghs (II. Preis). Unten links: Entwurf Julius Fejes' und Ladislaus Nemes' (III. Preis). Unten rechts: Entwurf Ivan Méhelys. (V. Preis) — Posters from the prize-competition of the Saint Gellért Hotel. Left above: First prize. By G. Konecsny. Right above: Second prize. By G. Végh. Left below: Third prize. By G. Fejes and L. Nemes. Right below: Fifth prize. Design by I. Méhely.

orházi ágy, javul a betegellátás, ek járhat óvodába és iskolába

: csökken a reprezentáció — Harmincmillió forintos mányonkívüli béralapoknál — Több pénz az állami k karbantartására és rekonstrukciójára

ben körülbelül két és fél-ezerrel több gyermek szá-

állományon kívüli bérek jövő évi tervezésénél. A Pénzügyminisztérium a költségvetés szerkezetében olyan módosításokat hajtott végre, amelyek lehetővé teszik az állományon kívüli bérek felhasználásának, folyósításának *fokozottabb ellenőrzését*. A takarékossági rendszabályok alkalmazásán kívül ez is lehetővé teszi, hogy

a jövő évi költségvetésben — az állományon kívüli béralap 1958-ra előirányzott összegéhez képest — több mint 30 millió forintos megtakarítással számoljanak.

Jövőre a gazdasági helyzet végre megengedi egy régi mulasztás pótlását, a hosszú időn át elhanyagolt állami épületekről való fokozottabb gondoskodást. *Ötven százalékkal emelkednek az épületek karbantartására fordítható összegek.* A felújítási előirányzatok koncentrálása és gazdaságosabb felhasználása érdekében is intézkedés történik. A rendelkezésre bocsátott nagyobb keretek legalább 50 százalékát

egyes fontosabb épületek rekonstrukciójára

fordítják és a kétszázezer forintos értékhatárt meghaladó munkálatokat külön tervezik.

A Pénzügyminisztérium már tájékoztatta a fővárosi, a megyei és a megyei jogú városi tanácsokat a bevételek előzetes terveiről és arról is, menynyit tervez az állami bevételekből átengedni a tanácsoknak. A vállalatok 1959. évi pénzgazdálkodási terveinek és a beruházások jövő évi előirányzatainak a kidolgozására természetesen csak akkor kerülhet sor, ha az illetékesek jóváhagyták *az 1959. évi népgazdasági tervjavaslat keretszámait*, amelyekkel a Gazdasági Bizottság a minap foglalkozott és a minisztériumi tervjavaslatok kidolgozásának alapjául elfogadott.

A költségvetést az év végén terjesztik a kormány elé. Ezzel akarják lehetővé tenni, hogy a szervek január 1-től már az új költségvetés alapján kezdhessék meg gazdálkodásukat. Az új termelői árrendszer bevezetése jövő év elején a költségvetés bizonyos módosításait teszi még szükségessé. Ezek végrehajtása után kerülhet az országgyűlés elé a végleges tervezet.

Lóránt László Endre

---

nváros
árosa: Bratislava

sztálinvárosi tanács végrehajtó bizottsága örömmel vette ezt tudomásul és erről *levélben értesítette a bratislavai tanácsot.* Sztálinvárosnak most már három testvérvárosa van: a szovjet Sztálingrád, a német Stalinstadt és a csehszlovák **Bratislava.**

Igazi modern illusztrációkat!

Az Irodalmi Múzeum kiállításáról

Meglep, gyönyörködtet és elgondolkoztat az *Irodalmi Múzeum* Egyetem utcai kiállítása. Meglep jó műveinek gazdagságával, ritka élvezetet nyújt azzal a változatossággal, amely egyazon költemények másmás művész által való képpé alakításában megnyilvánul. Végül pedig egy sereg aktualitásában a nemes architektúrájú Károlyi-palota falain messze túlnövő gondolatot ébreszt a nézőben.

Legelébb persze, a szűkebb műfaji kérdései vetődnek fel bennünk. Lehet-e, és mennyire lehet mai hangon, a ma emberének érzésein átszűrve tolmácsolni távolabbi idők költői gondolatait, letűnt korok hangulatát. Nem kíván-e *Janus Pannonius* — ha hexaméterei mégannyira modern szívrezgéseket ébresztenek is — valamiképpen korához illőbb, köznapi nyelven szólván: régies stílű kísérőképet? Vagy: a csodálatos virágzású reformkor verseihez nem idomulna-e jobban egyfajta neo-biedermeier naiv részletezése, szolid érzelmessége? — A kérdésre a hasonló módon próbálkozók lemaradása önmagában megadja a választ. Minden kor más hangsúllyal olvassa, a maga képzeteihez hasonlítva értelmezi, és a maga érzéseihez idomítva érzi át a költészet mondanivalóját. Az illusztrátor tehát nagyon helyesen teszi, ha stílusában hű marad korához. *A modern illusztráció nem szolgája, más beszéddel ismétlője, hanem azonos igényű kiegészítője a költői gondolatnak.* Nem tapogat felszínén — a múlt század illusztrátor-iparosainak módján betűit vonalakká kopírozva —, hanem *lényegével azonosul: alapérzését, hangulatát alátesti, kiegészíti a maga eszközeivel.* Nem kísérő *szövege* az *írott* soroknak, hanem — egyszer hozzájuk simuló, máskor ellenpontos — új hangszeren zengő új szólama. Ha úgy kívánja a vers, vagy úgy érzi képpé-költője, lehet hűséges a szavakhoz, de ábrázolhat olyan motívumokat is, amelyeknek nyoma sincs az írásban. *A hangvétel rokonsága és korszerűsége a lényeg.* Ilyen felfogásban készült, élménytágító, merészen újszerű műveket jócskán találunk a tárlaton. (*Konecsni, Hincz, Kondor Béla* és *Lajos, Feledy, Konstantin, Gacs, Kass, Würtz* stb. művei.)

A minden kötöttség nélküli pályázat kiíróit senki sem vádolhatja elfogultsággal. A realista *Ék Sándortól* — akinek munkái egyre gazdagabbak érzelemben — a nonfiguratív ábrákat kiállító *Csernusig* minden irányzat és felfogás helyett kapott a tárlaton. Így hát ez a seregszemle művészetünk megközelítően teljes keresztmetszetét mutatja. Semmi kétségünk afelől, hogy ebben a versengésben mindenki nemcsak a legjobbat akarta adni, hanem egyúttal legszínvonalasabban is. Alkotóink valóban szívük, legjobb meggyőződésük szerint rajzolták, festették illusztrációikat; *műveik túlnyomó része vedia látnivalóan modern ihletésű.* Nyíltan kimondták velük: ezt akarjuk csinálni, így, ilyen beszéddel akarunk szólni közönségünkhöz. Őszinte vallomásuk komoly figyelmet érdemel.

Nagyon jó, hogy az Irodalmi Múzeum ezt a kiállítást megrendezte. Reméljük, alkotóinkat serkentő pályázatát újabbak fogják követni — az elsőhöz hasonlóan egészséges befolyást gyakorolva képzőművészetünk egészének alakulására.

Artner Tivadar

PLAKÁTKIÁLLÍTÁS AZ ERNST MÚZEUMBAN

Az elmúlt évek során néhány kiállítás már elénk tárta a magyar plakátművészet helyzetét, problémáit, a közönség azonban e kiállításokon kívül is a nap minden órájában találkozik az utcai falragaszok között, a villamoson, autóbuszokon, különböző célok érdekében buzgólkodó plakátokkal. Ezeknek a plakátoknak zöme ahelyett, hogy érdeklődést, lelkesedést keltene az ügy iránt, meggyőzne vagy buzdítana, legtöbb esetben naivságával mosolyogtat meg, vagy művészietlenségével hat elriasztóan.

Esedékes volt tehát, hogy a szocialista-realizmus útján eredményesen működő rajzológárdánk, az elméleti szakemberek és ipari vállalkozásaink vezetői komolyabb és mélyebb meggondolásokkal, az összes érdekeltek bevonásával foglalkozzanak a plakátművészet problémáival. Hogy menynyire szükség van erre, azt misem bizonyítja jobban, mint éppen az Ernst Múzeumban rendezett plakátkiállítás plakátja és katalógusának fedőlapja. Noha tipográfiailag arányos és ízléses is ez a lényegében semmitmondó közlése a ténynek, de semmiképpen sem alkalmas arra, hogy a kiállítás érdekében lelkesedést, vagy érdeklődést keltsen. De nemcsak a szürke tényközlés hasonló hibáiba estünk a közelmultban, hanem a humor határát súroló és megtévesztő plakát hirdette például a Fővárosi Képtár *Életkép-kiállítását*, amelynek plakátjára minden magyarázat nélkül lenyomtatták Courbet mestert birkózójelenetét, amit aztán az utcán járó-kelők — nem egyszer fülünk hallatára — úgy értettek félre, hogy valamelyik sportpályán birkózóverseny kezdődik. Az ilyen megtévesztő plakáthatásokat mindenesetre el kell kerülni, mégpedig azzal, hogy a plakát megrendelői és kivitelezői gondolják át alaposan, milyen cél érdekében, mit és *mekkora* lendülettel akarnak közölni.

Az Ernst Múzeumban rendezett plakátkiállítás anyagából sok hiányzik az utcán hivalkodó művészietlen falragaszok közül. A zsűri keresztülvitte, hogy ide csak az általa kifogástalannak értékelt darabok kerültek s plakátművészetünk problémái ebben a válogatott tálalásban nem is látszanak olyan aggasztónak. A politikai, kulturális és kereskedelmi plakát ötévi termése mellett az alkalmazott grafika úgyszólván minden területén történt megmozdulást bemutatja ez az érdekes és elgondoltató kiállítás; *140 művész mintegy másfélezer művét* sorakoztatja fel. Ebből a tekintélyes számból is kitűnnek a fellendülés arányai, viszont ez esetben a kevesebb több lett volna, annál is inkább, mert a katalógus nem ad jóformán semmi segítséget a közönségnek ahhoz, hogy a szerteágazó grafikák tömkelegében eligazodjék.

Merre felé vegye útját a magyar plakát, ezt az alapvető kérdést teszi fel a kiállítás s erre a szakembereknek és a közönségnek együttesen kell feleletet adni. Az egyöntetű válasz nem lehet egyéb, mint az az általánosító vélemény, hogy a plakát legyen művészi eszközökkel sokatmondó, mozgósító. Ez a követelmény elérhető mind az úgynevezett festői megoldású, mind a leredukált, dekoratív hatású plakáttal — maga a kiállítás is ezt bizonyítja.

Legsikerültebb, emlékezetünkbe vésődő plakátok — ~~Ék~~ Sándor, *Konecsni* György, *Fehér Balogh* István, *Papp-Reich*, *Szilas* Győző, *Raszler* Károly politikai tartalmú munkái, *Végh* Gusztáv, ~~Gábor Pál~~, *Mallász* Gitta, *Repcze* János, *Máté* András, *Mohrlüder* Vilmos, *Köpeczi-Boócz* István kulturális plakátjai — tömören, közérthetően, a lényeget összefogóan, ötletes megoldásokkal fogalmazták meg a mondaniavalót. Ezek a plakátok megállásra kényszerítik a járókelőket, indulatokat váltanak ki, elgondolkoztatnak, kiáltanak, beszélnek vagy beszélgetnek az emberrel —, de mindenképpen valamiféle érzelmet keltenek. Ék Sándor műveiben a harcos, szenvedélyes, határozott hang ragadja meg a nézőt. Konecsni György az alakok monumentális térbeállításával éri el a kívánt hatást. »Több acél, erősebb ország« szövegű közismert plakátján a felemelt öklű és a jövőbe bizakodással néző acélöntő tekintete és mozdulata valóban azt a hitet kelti bennünk, hogy a közölt tény a megvalósulás útján halad. Ék Sándor és Konecsni értek el legtöbbet a plakátművészetben, az új, szocialista embertípus megfogalmazása terén. Konecsni művei mellett *Raszler* Károly plakátjai arra figyelmeztethetik a jóképességű fiatal művészt, hogy a formák felduzzasztott mértéke nem mindig vezet monumentalitásra. *Szentgyörgyi* Kornél egyébként igen kellemes választási plakátja felveti a kérdést: lehet-e igazán hatásos az ilyen, túlságosan közvetlen ábrázolás s megengedhető-e a koturnus mellőzése, a felemelt hang letompítása. Ez a népszerű plakát azt közli, hogy május 17-én a Népfrontra szavazunk. Két ifjú dolgozót ábrázol derűs mosollyal, a nő kezében virágcsokor s azt kérdezhetnők, esküvőre indulnak-e vagy születésnapra visznek-e virágot. A szöveg nélkül nehezen lehetne kitalálni, hogy eltökélt szándékuk a Népfrontra szavazni.

Ebben az ú. n. festői plakáttípusban figyelemreméltó eredményeket ért el Szilas Győző. VIT-találkozó plakátján a képteret teljesen betöltő három szép és értelmes arcú fiatalt látunk, amint eleven lendülettel indulnak a jövő felé. Középen egy leány, mellette egy fekete és fehér ifjú, ökölbeszorított kezük mozdulatában éppen úgy kifejezésre jut öntudatuk, erejük, mint bátorságuk és elszánt akaratuk harcolni a világ népeinek békéjéért. ~~Gömöri~~ Tibor egyik terve is ugyanennek a célnak és gondolatnak propagálását szolgálja, kevesebb meggyőző erővel. Nem szerencsés a figurák frontális beállítása és a szocialista-realizmustól idegen, kicirkalmazott zászlólengetés. Gönczi egyéb művein sem tudunk egyetérteni az erős fényfoltok sematikus kezelésével s a téma sokszor túlzottnak ható részletezésével. Nem hihető, hogy *Pál* György »hegyen, völgyön lakodalom« hangulatú, beszolgáltatásra és a mezőgazdasági munkák elvégzésére buzdító plakátjai józan és egészséges ízlésű parasztságunk körében népszerűségre tettek volna szert.

A kiállítás egyik tanulsága, hogy plakátfestőinknek mértéktartóbban kell kezelniök a mosolyt, a nevetést, amely nem egy fontos és komoly politikai mondaniavalót közlő plakáton lélektelen fintorrá válik. A felelőtlen majális-hangulat különlegesen *Gerzsáli* István falragaszain uralkodik. Akár május 1-ről vagy a Világifjúsági Találkozóról akar közölni valamit vagy arról, hogy építjük a szabad nép országát, mindig ugyanazok az arcok néznek ránk, ugyanazzal a »kincstári« nevetéssel. Itt kell figyelmeztetnünk a kétségtelenül tehetséges Szilas Győzőt, hogy ne engedjen az érzelgősség, az édeskésség olcsó csábításainak.

Az áruforgalmi plakátok között sok az ötletes, szellemes és ízléses munka, de nem sokban különböznek a régi reklámgrafika termékeitől. A formalista örökségek itt szívódtak legmélyebbre. Ezen a téren azt várnánk, hogy a külföldre menő és a magyar szocialista ipar versenyképes áruit kínáló plakátok felfogásukban és stílusukban is megváltozott, új életünk hírnökei legyenek. Sokszor lehetőség kínálkozik erre is. A népi-nemzeti hagyományok nyomán új és helyesebb irányba lendülhetne árupropaganda grafikánk is.

Kulturális plakátjaink között néhány igen kiváló alkotást láttunk. Dekoratívan kiegyensúlyozott, harmonikus és valóban az ünnepi eseményhez méltó ~~Gábor Pál~~ szovjet filmhetet bejelentő plakátja s talán egyike a legszebb ma forgalomban levő plakátjainknak, Végh Gusztáv műve, mely a Várműzeum kiállítására hívja fel a figyelmet. Kitűnőnek találtuk Máté András filmplakátját az »Alattvaló«-ról. A fiatal grafikusművész az irónia eszközeivel ábrázolta ezen a kapitalista filiszter.

Plakátművészetünk ötévi legjobb termésének tekintélyes csokrából művészek és megrendelők, nyomdatechnikusok és a közönség — tehát minden érdekelt igen sok tanulságot vonhat le. Mindenekelőtt azt — amit nem lehet eléggé hangsúlyozni —, hogy *ötlés s a téma kiérlelése nélkül nem lehet jó, hatásos plakátot alkotni.* A másik, szintén sarkalatos tanulság: a szenvedély, a pátosz szükséges, helyes mértékének alkalmazása, ami nemcsak a plakáton szereplő alakok mozgásában, tekintetében juthat kifejezésre, hanem a téralkotásban, a kompozícióban, a betűk elhelyezésében s az egyes elemek ritmusának összehangolásában is. A hatásos és emlékezetes plakátok közös tulajdonsága a megfelelő mértékkel alkalmazott szenvedélyes, patetikus hang.

Legkiválóbb és a legnagyobb tapasztalatokkal bíró plakátművészeink alkotásai előtt a szakmai tudás fölényes biztonsága s a téma alapos, odaadó átélése teszi szabaddá az utat a sajátos egyéni hang számára. Ők példaadóan beszélnek saját egyéni hangjukon, amit közölnek, érdekes, megkapó, elgondolkoztató és nem utolsósorban művészi, ízléses és ízlésnevelő, ami egyike a plakát sokrétű feladatainak. Plakátművészetünk élgárdája sohasem a dolgok könnyebbik oldalát fogja meg, nem veszi igénybe az olcsó hatáskeltés eszközeit. Jól esik e kiváló művészek mellett látni a fiatalokat, a komoly reményekre jogosító utánpótlást, mint *Máthé, Bruckner, Darvas, Török* Endre, akik idegenforgalmi és filmplakátjaikkal bizonyítják, hogy a helyes úton járnak.

Dutka Mária

ÚJ MAGYAR VERSESKÖTETEK

A Szépirodalmi Könyvkiadó három magyar költő egy-egy verseskötetét adta ki. *Kiss* Ferenc »Csendes diadallal« című kötetének versei 1931—1951. között íródtak. A munkásság és parasztság hajdani nyomorúságáról és a mai, szabad élet eseményeiről szólnak. *Eörsi* István »Fiatal szemmel« című kötete az ifjú költő első versgyűjteménye. *Bihari* Sándor fiatal debreceni költőnek »Emelt fővel« címmel jelent meg első verseskötete.

A Szépművészeti Múzeumhoz csatolták a Fővárosi Képtárat

Az Országos Szépművészeti Múzeum és a Fővárosi Képtár gazdag és értékes anyagot őriz a magyar képzőművészet alkotásaiból. A műtárgyaknak két különböző épületben történt kiállítása azonban azzal a hátránnyal járt, hogy a magyar képzőművészet fejlődését egyik intézményben sem lehetett a maga teljességében és folyamatosságában bemutatni. Ennek a helyzetnek megszüntetése érdekében a közelmúltban a Fővárosi Képtárat az Országos Szépművészeti Múzeumhoz csatolták. A magyar festészet műalkotásainak zöme most a Szépművészeti Múzeumba került s a volt Fővárosi Képtár helyiségeiben nagyobb lehetőség nyílik a haladó képzőművészeti hagyományainkkal foglalkozó, továbbá különböző emlék- és egyéb kiállítások bemutatására. Így nemsokára sor kerül a Than Mór emlékkiállításra, októberben pedig Cranach-kiállítást rendeznek.

Leopold Infeld előadást tartott Kopernikusról

Kopernikus, a nagy lengyel csillagász halálának 410. évfordulója alkalmából az Országos Béketanács és a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége emlékünnepélyt rendezett a szövetség székházában. Az ünnepségen *Jánossy* Lajos Kossuth-díjas akadémikus megnyitó szavai után Leopold *Infeld*, a Béke Világtanács és a Tudományos Munkások Világszövetségének alelnöke tartott előadást: »Kopernikus hatása a fizika fejlődésére« címmel. A nagyvonalú, élvezetes előadást a többnyire tudósokból álló hallgatóság lelkes tapsssal köszönte meg. *(MTI)*

Külföldi tudósok látogatásai

A Tudományos Munkások Világszövetségének budapesti közgyűlésén részt vett külföldi tudósok egy csoportja pénteken délelőtt megtekintette a veszprémi tudományos intézeteket.

K. *Bratanov* bolgár professzor pénteken délelőtt a *bábolnai* törzsállattenyésztő állami gazdaságban tett látogatást. I. N. *Lebegyev*, a szovjet kulturális dolgozók szakszervezete központi bizottságának elnöke és L. I. *Kuharenko* a közgazdaság tudományok doktora, a kievi állami egyetem docense meglátogatta a Marx Károly közgazdaságtudományi egyetemet.

Az amerikai hatóságok letartóztatták Arciniegas columbiai írót

New Yorkból jelenti a *TASZSZ:* A *New York Times* jelenti, hogy az amerikai igazságügyminisztérium bevándorlási osztályának ügynökei szeptember 16-án a reakciós McCarran-törvény alapján letartóztatták és bebörtönözték Hermann *Arciniegas* neves columbiai írót, Columbia volt közoktatásügyi miniszterét. Arciniegas, a katonai diktatúra bevezetése után külföldre emigrált. Az emigrációban cikkekben leplezte le a columbiai terrorista rendszert.

KÁKÁN CSOMÓ

A villamoskocsik csapóajtóit — helyesen — csukva kell tartani. A villamosvasút vezetősége ezt az ablakokra ragasztott felhívásokon mindenkinek tudomására adja — helyesen — és a közönség segítségét kéri az intézkedés végrehajtásához — helyesen — azaz hogy helytelenül. Helyes h o g y kéri, de helytelen a h o g y kéri. Mert azt mondja: kérjük az utazóközönséget, hogy l e g y e n e k segítségére forgalmi dolgozóinknak. Utazó közönség (alany): egyesszám. Legyenek (állítmány): többesszám. Márpedig a magyar nyelvben az alanyt és az állítmányt egyeztetni kell. Kérjük a közönséget, l e g y e n segítségére. Kérjük az utasokat legyenek segítségére. Kérem apámat adja ide; kérem a szüleimet adják ide. Nincsen valaki a villamosvasút székházában vagy kigondoló osztályán, aki nemcsak jól tud magyarul, de ügyel is arra, hogy egy ilyen jelentős vállalat nyomtatványa durva nyelvtani hibával ne bosszantsa az olvasót? Dehogy nincs. Egy másik hirdetés, amely a földalatti járatainak ritkítását jelenti be, arra kéri ugyancsak a közönséget, hogy lehetőleg a felszíni járatokat v e g y e igénybe. Ugye, milyen egyszerű? Nem is olyan fránya nehéz ez a mi édes anyanyelvünk.

CSOMÓTLAN KÁKA

Apró papírlapocska a csomagban. »Minden gyárimányunk a legjobb nyersanyagokból, a legnagyobb gonddal készül. Ha ezen áru ennek ellenére sem felelne meg a várakozásnak, úgy kérjük ezen szelvényt észrevételével beküldeni.« Okos, helyes, udvarias, gazdaságos, szociális ötlet. Bizony elkelne minden csomagban. Mert hát minek tagadjuk: megesik. Előfordul. Volt rá példa. Ebben az előbb említett esetben: akárhogy nézem, vizsgálom, szagolgalom, tapogatom, ízlelem — nem tudok az áruban kifogást, hibát találni. Megfelel a várakozásnak. Talán nem követek el bűnt, ha elárulom: neve — háztartási keksz. Gyártja: Csemege. Ízes, porhanyó, olcsó.

A TYÚKÓLVÁRMEGYESI KIRÁLY

Egy rétközi faluban, Paszabon jártam az ősszel. Ott találkoztam először Lacza Mihállyal, a tiszaberceli mesemondóval, akinek életét, munkásságát Ortutay Gyula jóvoltából ismerjük s akit a kormány most tisztelt meg »a népművészet mestere« kitüntetéssel.

Jó, derűs nap volt, világos zölden fénylett a Tisza és a mozdulatlan levegőben egészen közelinek látszott a tokaji hegy. Egy tiszta kis ház udvarában üldögéltünk sárga bor mellett Lacza Mihállyal.

Nyolcvanéves. Az idő nem gyűrt ráncokat szép, öreg arcán; csak a bőre ereszkedett meg, az izmai lazultak s egész testtartása elnehezült. A járásán látni leginkább a kort: lassan lép, talpával kitapogatja, hol a legbiztonságosabb. A szemén hályog. Sok éve vak. S mégis: van tekintetel Egész arcával, tartásával, kihúnyt szemét is lángragyújtó csöndes mosolygásával, bajuszát lassan kétfelé simító kezével néz rá arra, akihez szól. Meg a hangjával. Sosem hallottam elbeszélőt, aki ennyire hajlékonyan követi hangjával a mese folyását s aki ennyire érezné és éreztetné: tudja, milyen hatást kelt.

Lacza Mihály mesél.

»Ecser vót, hol nem vót, vót a világon egy vereskirály. Az a vereskirály olyan csunya ember vót, hogy feleséget nem kapott. Ecser aztán, üdővel, a vereskirály országába vetődött egy szabaccságos katona. Beköszönt a katona...«

Ide kéne írni az egész mesét, szóról szóra, ha volna hely rá. Arról szól, hogy a nevezetes katona végül is szerez asszonyt a királynak. S jóelőre még trónörökösről is gondoskodik... Azzal eltűnik. A kisfiú szépen nő, de nemsokára saját édes anyja akarja elveszejteni. Fél a fiától, ne tudja beárulni, hogy szeretője van: a pap. A királyfi megneszeli a dolgot, csodacsikóján elmenekül. Nemtudomka néven beáll szolgának egy másik királyhoz. Feleségül veszi a legkisebb királykisasszonyt. Nagy nyomorúságban élnek, nem is a palotában, hanem a tyúkólban. De mikor vitézkedni kell, Nemtudomka ott terem a csatában és legyőz mindenkit. Mikor nevét kérdik az ismeretlen hősnek, azt feleli, ő a Tyúkólvármegyesi Király. A végén aztán kiderül az igazság, a királyfi megy hazamegy a feleségével, királynak a maga országába.

Ez a mese tartalma.

Lacza Mihály befejezte, elhallgatott. Nem várta, hogy megköszönjék, hogy dicsérgessék. A mese van, mindig is volt, nem ő maga termi. Elmondja, mert a Nemtudomka győzelme jólesik a mesélőnek is, a hallgatónak is. Jólesik a kaland, jólesik a jelkép. A szegény, kigúnyolt, rongyos suttyó legény egyszerre hőssé változik, Tyúkólvármegyesi Királlyá. Lacza Mihály mesemondó-képzelete történelmi igazságot tesz.

— Kitől tanulta a mesélést, Mihály bácsi?

— Anyám apja, az tudott hatvan darabot vagy többet. Vacsora után, ugyi, akkor kértük meg nagyapámat, tessék mesélni. Aztán mesélt... A tesvéreim, azok nem tutták megjegyezni. Én meg másoccorra visszamondam.

— S ugyanúgy mondja most is, ahogy akkor hallotta?

— Ugy.

— Nem változtatott rajta?

— Ugyi, a mesén lehet tódítani... Akinek esze van hozzá. De csak ha pászol.

— Milyen volt a gyerekkora, Mihály bácsi? Sok mesét hallott?

Nem is reméltem, micsoda gazdagság ömlik elém erre a kérdésre. Lacza Mihály maga elé tekint a vak szemével, kétfelé törli erősszálú, fehér bajuszát, s mint a mesét, kezdi mondani az életét.

— Montam már, ugyi, nagyapám, az sokat mesélt. De én korán elkerültem otthonról. Másodosztályos vótam, mikor meghalt édesapám. Erre Ibránba attak örökbe egy parasztho.z. Az vót a munka, dohányt törtünk, simítottunk. Este főltett gazdám a lóra, ereggy ki éccakára. Nyócéves vótam akkor. Összegyültünk mi ott sokan, nem aluttunk egész éjjel. Meséltünk. Meg csúfolódtunk: te uborkaorrú, olyan az orrod, mint Pesten a vendéglő. Ilyeneket. Gazdám sokszor megvert, mer a többi pulyától fajzottam elfele. Ecser kiküldött a tétre, vágjak kákát, gyéként. Nem aluttam a mult éccaka, hát kimentem, lefeküttem. Ecsercsak jön a gazda, sehol semmi. Erre elpákolt. Akkor fogtam magam, hazamentem. Mondom anyámnak, én vissza se megyek Udvari Józsihoz. Inkább megyek kódulni. Orosra mentem akkor, Mari néném.nél. Egy esztendő mulva Bokri Józsi erdőkerülő sógoromhoz mentem lakni. Tuggya, Kállajinak vót ott egy kerek erdeje, abba vót... Na, azok a Bokri Józsiék mindig csak veszekettek. Mer Bokri Józsi mindig a Kántoros kocsmában mulatott, vót pénze. Látiya ezt Gyuri bátyám, aszongya ecser: »Van azoknak elég, nem tunnál onnét tíz forintot ellopni? Jót mulatnánk.« Hát, mit tuttam én akkor. Egy tízforintost elmarkoltam. Elástam egy tőgyfa alá. Jön utánnam Bokri Józsi, kiabál. Alló, nyúlnak váltam, be a faluba. Gyuri bátyám aztán elment a pénzér, engem nem engedett vissza, betett Kelemen Sándor nagygazdához. Annak fiatal felesége vót, az asszonynak betyár vót a szerettője. Öt ló vót ott, meg harminc ezarvasmarha, meg kétszáz juh. Vót dolog. Bátyám is odaszegődött, de csak mindig elestézte az időt, reggelre én mindent elvégeztem. Ecser jön Kelemen lefele. Öregember vót már. Nem tudom már, mért, nagyon kiabált. Bátyám az öreg bundát fődhözütötte. Vittek a kösségházára. Bátyám aszongya, haggyanak minket, halálra dógoztat Kelemen, enni se ad. Ugy is vót. Mondtuk, otthagyjuk. A gazda megijedt, mer én jó dógos vótam már akkor. A bátyámat, azt elengette. Ei is ment Nyiredházára pincérlegénynek. Én meg ott maradtam... Juhot hajtottunk eccer Debrecenbe. Egy öreg embert attak hozzám. Csak úgy itongfitong a lába, járni is alig tud. Ezen is fukarkodott a gazda. Nagyon megdühöttem. Útközben találkoztam Gyuri bátyámmal. Hívott, álljak be én is. Kérdem: milyen az? Sorolja. Na, mikor visszamentem, mondom Kelemennek, én elmegyek. Aszongya: »Ha azt mondod, marace, kapsz tíz holdat. Ha meghalok, tiéd a ház. Az aszszony is fiatal...« De én nagy méregbe vótam, meg nem is hittem neki. Nem olyan ember vót az. Beálltam Nyiredházán. Pincér vótam. De nem teccett. A fene roncsa a lábát, le-föl, a pincébe meg vissza. Húsvétra kikértem a pénzt. Nem atták. Elszöktem, újra hazajöttem. Már akkor tizennégy-tizenöt éves vótam... Akkorra el is múlott énrólam a gyerekkorom.

Elhallgatott. Ami ezután jönne, az már másik része az életnek.

Innét, ebből a világból vágta, vágja ki magát a Tyúkólvármegyesi Király. Ebből az élettapasztalatból születtek az új mesehősök, támadtak föl a régiek.

Hirtelen izgalom fog el: megtudni, mennyire érzi Lacza Mihály maga körül a világ megváltozását? Milyen gondolatokat növel henne az új magyar élet?

Nemsokára erre is megkapom a választ. A faluban mesélik, nemrég történt. Ott ült az öreg csöndesen a sarokban s hallgatta a sokféle beszédet. Férfiak vitakoztak az asztal mellett, hogy jó-e a szövetkezet. Be kéne lépni, mondták többen is.

De az egyik ember csökönyösen rázta a fejét. Hogy nem és nem. Ő nem akarja az újat. Jó neki, ahogy volt. Apja, nagyapja mind a maga földjén dolgozott, magában, ő is úgy akar. A magáén. Ahová más bele nem ütheti az orrát.

Próbálták meggyőzni.

Nem és nem. Az ő apja bíróviselt ember. Az ő családja régen is mindig tudta, mit csinál. Ómaga is mindig előre megmondta, mit kell tenni és úgy lett jól. Ő mindig becsületes, jó úton járó ember volt.

Aztán egyszerre, mikor leghangosabbak voltak, megszólalt a sarokban Lacza Mihály:

— A miatyánkban se azt mongyák, ecsém: miatyánk, aki *vótál*. Hanem: miatyánk, aki *vagy*. Ami vót, az vót, elmúlt. Az a fontos, ami van.

Csönd lett rá, értett a szóból a régi bölcseséggel kérkedő nagyhangú ember is. Befogta hát a száját.

Ennyi a történet, amit a faluban mesélnek.

... Hallgatva ültünk még egy darabig a bágyadt napsütésben, míg elfogyott a bor. Akkor Lacza Mihály felállt, elindult hazafelé. Biztos lépésekkel ment az út szélén, de lassan, talpával tapogatva, hol a legbiztonságosabb.

Körülötte csöndes őszi estébe hullott a rétközi falu. Aranyjábú kis Paszab, ahogy errefelé emlegetni szokták.

Sebestyén György

JEGYZETEK NŐKNEK

A KALAP-

divat őszi újdonságai közül a legtöbb modell sapkaszerű. A sapka vonala új: kerek, lapos, hasonló a matrózsapkához. Úgy is viselik — laposan, kissé a homlokba húzva —, mint a matrózsapkát. Anyaga filc és szövet, színei: szürke, sárga, barna, drapp. Kockás szövetsapkához azonos anyagból való sál és táska divatos. Ez az együttes jól élénkíti az őszi-téli kabátot.

A kedvelt »Júlia-sapka« utóda a füles pilótasapka: csak félig takarja a fület. A pilótasapka velúrból, filcből és szövetből készül, téli változatában pedig szőrmével keretezik. A »Júlia-sapka« is szerepel az őszi modellek között, pasztell vagy fekete színben, sokszor áttört mintával díszítve.

ESŐ-KALAP

az ősz legcélszerűbb modellje. Formája: bubikalap, anyaga: ballon, díszítése: sűrű tűzés, színe: szürke, zöld, vagy drapp. A ballon eső-kalap kosztümhöz, lóden-, ballon- és tweedkabáthoz jól illik.

A doboz-kalap is laposabb, mint eddig volt. Enciánkék, sárga és fekete színben, velúrból és filcből divatos. Újszerű dísze — elöl — sima masni. A doboz-kalap a sapkával ellentétben a homlokot és a homlok felett a hajat szabadon hagyja.

A sportkalap (tiroli kalap) idei divatszínei: bordó, fekete és zöld. Keskeny, csatos bőr- vagy szalag-»övvel« díszítik, amely rendszerint a kalaptól elütő színű.

KENDŐ HELYETT

újból feltűnik a turbán. Az új turbán a fejtetőn nem magasított, hanem szorosan a fejhez simul és csavarása az egyik oldalon a fülre kerül.

A kötött sapka legújabb formája olyasféle, mint a régimódi teamelegítőé, amellyel a teáskannát borították le. Mintája simakötés, szélét a fej körül színes hímzés díszíti. Az eredeti modell színezése: piros sapka, fehér-fekete hímzéssel.

(f. b.)

Színházak és mozik műsora

Operaház: Lammermoori Lucia; E. 1. (7) — **Operaház Erkel Színháza** (Városi Színház): Keszkenő; 5. bérl. 1. (7) — **Nemzeti Színház: Ukrajna mezőin** (7) — **Katona József Színház:** Pygmalion (7) — **Magyar Néphadsereg Színháza:** Leszámolás (7) — **Madách Színház:** A körtvélyesi csiny (7) — **Ifjúsági Színház:** Az aszódi diák (7) — **Ifjúsági Színház Kamaraszínháza:** Az eltüsszentett birodalom (5) — **Fővárosi Operettszínház:** Boci-boci tarka (7) — **Vidám Színház:** Nem a tükör görbe (7) — **Fővárosi Vig Színház:** Egy marék boldogság (7) — **Artista Varieté:** Színe-java (fél 7, fél 9) — **Fővárosi Nagycirkusz:** Vadállatok a porondon (4, 8).

Mozik műsora:

BOLDOGSÁG MADARA (magyarul beszélő színes szovjet film): **URÁNIA** (Rákóczi-út 21.) prol. 4, n7, f9, **SZABADSÁG** (Bartók Béla-út 64.) prol. 11, h2, 4, n7, f9, **CORVIN** (Kisfaludy-köz) h4, 6, f9, **DÓZSA** (Róbert Károly-krt. 59.) f5, h7, 9, **MUNKÁS** (Kápolna-u. 3/b.) prol. n6, f8, v. 3, **TÁTRA** (P.-erzsébet) prol. h6, 8, v. f4.

LELEMÉNYES ASSZONYOK (német film): **FELSZABADULÁS** (Fiorián-tér 3.) f4, h6, 8, **BRIGAD** (P.-lőrinc) f6, h8, v. n4.

KIRÁLYLÁNY A FELESÉGEM (francia filmvígjáték): **SZIKRA** (Lenin-krt. 120.) prol. 10, 12, n3, f5, h7, 9, **MÁJUS 1.** (Mártírok útja 55.) prol. 4, n7, f9, v. h2, **HUNYADI** (Kispest) prol. 6, n9, v. h4, **ZUGLÓI** (Angol-u. 26.) f4, h6, n9.

ANNA (csehszlovák film): **DUNA** (Fürst Sándor-u. 7.) f5, h7, 9, v. f3, **TÁNCSICS** (Csepel) f6, h8, v. f4.

RÓMA 11 ÓRA (olasz film): **PUSKIN** (Kossuth Lajos-u. 18.) 5, hétre prol. f10, f12, f2, f4, h6, 8, **KÖLCSEY** (Kispest) h6, 8, v. f4, **SZABADSÁG** (Újpest) h6, 8, v. f4, **VILÁG** (R.-mihály) h6, 8, v. f4.

AZ ÓCEÁN JEGÉN (magyarul beszélő színes szovjet film): **FÁKLYA** (Lenin-krt. 88.) 5, hétre prol. n5, n7, n9, **FÉNY** (Újpest) 5, hétre prol. 6, 8, v. 4.

ELVESZETT MELÓDIÁK (színes, zenés osztrák filmvígjáték): **ALKOTMÁNY** (Újpest) 3. hétre prol. f4, h6, 8, **JÓZSEF ATTILA** (R.-palota) h6, 8, v. f4, **ÚJVILÁG** (R.-kereszt úr) h6, 8, v. f4, **CSABA** (R.-csaba) n6, f8, v. 3, csüt. szünnap.

TOLDI, plasztikus mozi (Bajcsy-Zsilinszky-út 36.): prolongálja nagysikerű plasztikus műsorát 5, n7, f8.

BOLDOGSÁG MADARA (színes szovjet film): **GORKIJ** (orosz nyelvű mozi) (Akácfa-u. 4.) prol. h6, 8, v. f4.

1. Magyar híradó, 2. Szovjet híradó, 3. Arleszállítás, 4. Lányok a traktoron, 5. Egy óvatlan lépés, 6. Gonosz hattyúk: HIRADÓ (Lenin-krt. 13.) Reggel 9-től este 11-ig folytatólag.

Makszimka (Kísérőműsor: Este a fonóban): **BETHLEN** (Bethlen Gábor-tér 3.) 4, n7, f9, **ÓBUDA** (Selmeci-u. 14.) 4, n7, f9, **KULTÚR** (Kinizsi-u. 28.) f4, h6, 8.

Nevess velünk (négy magyar film egy műsorban): **BÁSTYA** (Lenin-krt. 8.) 5. hétre prol. 11, 1, 3, 5, 7, 9, **PETŐFI** (N.-tétény) h6, 8, v. f4, **KULTÚRA** (Pesthidegkút) h6, 8.

Különös örökség (zenés csehszlovák filmszatíra): **JÓZSEF ATTILA** (Kálvária-tér 7.) prol. f4, h6, 8, **SPORT** (Thököly-út 56.) f4, h6, 8, **ATTILA** (B.-fok) h6, 8, v. f4.

Twist Oliver (angol film): **ADY** Somogyi Béla-út 3.) prol. f4, h6, 8, **CSOKONAI** (Népszínház-u. 13.) prol. 10, f1, 3, f6, 8.

SAKK

A világbajnokjelöltek versenye

A világbajnokjelöltek Svájcban folyó versenyén 11 forduló lefolyása után: 1. Reshevsky 7.5 p, 2. Szmiszlov 7 p, 3. Najdorf 6 p, 4. Boleszlavszkij, Keresz, Euwe, Bronstein és Petroszjan 5.5 p. A versenyen már csak Szmiszlov és Reshevsky veretlenek. Szabó László egyelőre a várakozáson alul szerepel és 4 ponttal Gellerrel és Kotovval a 12—14. helyen van. Szeszélyes játékát és nagy akaraterejét ismerve a továbbiakban még javíthat helyzetén.

NIMZOINDIAI VÉDELEM

KERESZ (Szovjetunió)	AVERBACH (Szovjetunió)

1.d4 Hf6 2.c4 e6 3. Hc3 Fb4 4.e3 0—0 (Szokásos 4... c5 is.) 5.Fd3 d5 6.Hf3 c5 7.0—0 Hc6 8.a3 Fc3: 9.bc3: b6 10.He5? (Ez a lépés kapcsolatban a következő manőverrel kockázatos és elhibázott. 10.a4 majd Fa3 volt helyén a világos futópár mielőbbi aktivizálásával.) 10... Fb7 11.f4? (Erre meggyengülnek világos középgyalogjai. A csere c6-on még mindig jobb volt.) 11... Ha5! (Sötét máris kezdeményez!) 12.cd5: Vd5: 13.Ve2 cd4: 14.ed4: (Sötét 14... cd4: után is előnyösebben áll. Ebben az esetben a vezérszárnyi gyalogtúlsúly és a gyenge világos középgyalogállás növeli sötét esélyeit.) 14... Hb3 (Megfosztja világost a futópártól.) 15.Bb1 Hc1: 16.Bbc1: Bac8 17.Vb2 (Világos gyalogállása krónikus gyengeségeket tartalmaz. Sötét máris fenyegetett 17... Bc3:!-mal, kapcsolatban 18... Vd4:†-kal.) 17... Vd6 18.f5 (Keresz támadással próbálja ellensúlyozni kellemetlen gyaloggyengeségeit.) 18... ef5: 19.Ff5: Bc7 20.c4 (Erre a d4 gyalog lesz gyenge. Világos azonban kénytelen a centrumban akciót kezdeni, mert különben gyenge c3 gyalogján megy tönkre.) 20... Bfd8 21.Bf4? (Erre gyalog vész, igaz, hogy a sötét királyszárny felszakítása árán. Számításba jött 21.Bfd1 is. Világos azonban támadni akar az f-vonalon.) 21... g5! (Merész lépés, de jó.) 22.Bf2 Vd4: 23.Vd4: Bd4: 24.Ecf1 (A gyalogvesztés után világos hadállása — tekintettel a többi vezérszárnyi gyengeségekre — elveszett. Keresz következő taktikai kísérleteit Averbach higgadt ellentámadással szerelli le.) 24... Bd6 25.h4 gh4: 26.Bf4 Bc5 27.Hg4 Hg4: 28.Bg4 Kf8 29.Fh7: Fa6 30.Bff4 Bh6 31.Fd3 h3 32.gh3: Bh3: 33.Bd4 Fc8. (A befejező lebonyolítás kezdete. Hadállás sötét 33. lépése után:)

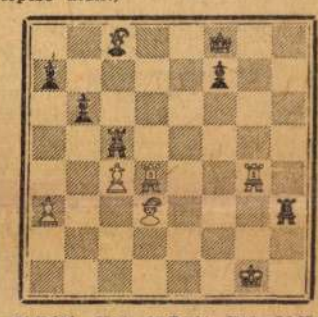

34.Bd8† Ke7 35.Bgd4 Fe6 36.Kg2 Bg5† 37.Kf2 Ba5! 38.Bb8 Ba3: (Erre világos helyzete már reménytelen.) 39.Fe2 Bh2† 40.Ke1 Ba1† 41.Bd1 Be2:†! és Keresz feladta, mert 42.Ke2:-re Fg4† tisztet nyer.

Magyar Nemzet
Főszerkesztő: Boldizsár Iván
Felelős szerkesztő: Parragi György
A kiadásért felel a Lapkiadó Vállalat igazgatója
Szerkesztőség: VII. Lenin-krt. 9—11. Tel.: 221—285. **Kiadóhivatal:** VII. Lenin-krt. 9—11. Tel.: 221—285, 221—293. Állami Hirdető Vállalat Hirdetési Osztálya: VII. Lenin-krt. 9—11. Tel.: 221—285, 221—293. Állami Hirdető Vállalat csekkszámlaszáma: 91.843.001-47. — Terjeszti a Posta Központi Hírlap Iroda V., Bpest, V., József nádor-tér 1. Tel.: 180—850. — Budapesti egyéni előfizetők ügyeit a kerületi kézbesítő postahivatalok intézik, vidéken a helyi hírlapterjesztéssel foglalkozó postahivatal. — Előfizetési díj: 1 hóra 12.— Ft, negyedévre 36.— Ft.
Régebbi lapok V., József Attila-utca 3. sz. alatt kaphatók.
Athenaeum Nyomda. Fv.: Soproni Béla.

BÚTOR

Franciaágyat, stílusos duplarekamiét, ágyhuzatot kifogástalan kivitelben priváttól veszek. Damjanich-u. 38. Fogorvosi rendelő. T.: 224—743. délelőtt tíz óráig.

Gyönyörű csereszneyefa hálómübútor eladó. 331—852. Baross-utca három, hétköznap öttől, pénteket kivéve.

Kétszemélyes rekamié olcsón eladó. Nagymező-u. 58. Üzlet.

Kétszemélyes, hibátlan rekamié, kétezerhatszázért, négy kárpitozott, modern szék kilencszázért eladó, külön is. Fürst Sándor-utca 38/B. Sátori.

Modern konyhabútor eladó. Nádor-u. 5. III. emelet 2/a.

Modern, új konyhabútor eladó. Horváth Dezső, Dohány-u. 67.

Sarokrekamié, redőnyös íróasztalt veszek. Tel.: 256—871. Vágfarkasd 8.

Eladó: fotelágy, 2 csipkefüggöny (380x325), gobelin garnitúra. József-körút 8. I. 2.

Lószőrmatracok, sodronyágybetét, karosszék, garnitúraasztal, jégszekrény eladók. Arany János-utca 1. II 15. Telefon: 110—135.

Jó állapotban lévő kolniál rekamiét vennék. Tel.: 203—238., este 7—9-ig. Sziget 41.

Kétszemélyes rekamié és kettő fotel olcsón eladó. Bereth, XIV. Miskolci-út 75.

Jó telehálló eladó. Újpest, Tavasz-u. 78.

Rekamié, kétszemélyes, alkalmi vétel. Horn Ede 12. Bíró. Nagymező-utcánál.

Ebédlő bútor, függönytartók darabonként is eladó. Somogyi Béla-út 5. félem. 12. ajtó. Megtekinthető este 6—8-ig.

Intarzia empire styl garnitúra kék behúzással, jókarban eladó. Bp. XIX. (Kispest), Jahn Ferenc-utca 100.

Gyönyörű, jóminőségű tele dió hálószobabútor eladó Bp. VII. Majakovszkij-u. 79., volt Király-utca.

Kétszemélyes rekamié, fotel, szék eladó. VIII. József-utca 7.

Minőségi férfiszoba olcsón eladó. Ferenc-krt. 1. II. 12. 5—7.

Használt kétszemélyes rekamié epedával, lószőrrel, fotelek, székek eladók. Thököly-út 3. fszt. (hétfőtől).

Hálószoba, kombinált szekrény, kétszemélyes rekamié eladó Péterfy Sándor-u. 17. fszt. (hétfőtől).

Kétszemélyes barokk és kolniál rekamié különlegesség, fotelek, székek, cseresznye színben olcsón. Szt. István-körút 26. sz. Schiff.

Hálószoba, kombinált szekrény eladó. Ujpest, Bán Tibor-u. 56. Kapunál.

Biedermeier háromajtós szekrény, epedás rekamié eladó. Rózsa Ferenc-utca 38/B. első 1.

Rézágy, bútordarabok, tizedes mérleg eladó. Weisz, Báthory-utca 24.

Gyönyörű hálószoba bútor, hét darabos, asztal, négy kárpitozott székkel eladó. Cím: Csáky-utca 12. III. emelet 18. Fehér.

Fehér hálószoba duplaággyal, 3 ajtós szekrénnyel és kétágyas netz ágyterítő eladó. Szondy-u. 34. házf.

Egy komplett hálószoba, egy kétrészes kombinált szekrény eladó. Vasárnap is. Ujpest, Komját Aladár-u. 134. Árpád-kórház mögött. 43-as busszal.

Rekamié, kétszemélyes, kitűnő állapotban, fotel, szék eladó, Müller, Vörösmarty-u. 27.

Nagyon szép, kárpitozott garnitúra alkalmi vételben, sürgősen eladó. Rákóczi-tér 11. Józsa.

Elsőrendű hálószoba eladó. Ujpest, Korvin-u. 7. Varga

Kitűnő diófa hálószobabútor eladó. Ujpest, Tavasz-u. 90.

Kétszemélyes epeda rúgózású, epinglé szövetű, jó minőségű rekamié eladó. Máthé, Nagymező-u. 58.

Jó állapotban levő diófaháló ruganyos ágybetéttel sürgősen eladó. — Budapest, XV., Rákospalota, Batthyány-u. 54.

Használt irodabútorokat veszünk. Irodaasztal, szék, szekrény. — Telefon: 202—005.

Nagyon olcsón eladó Ia kétszemélyes rekamié, Wesselényi-u. 33.

Rekamié, ágy, asztalok, székek, fotelok, egyéb, olcsón eladók. II Bimbó-út 8. földszint. 159—338.

Franciaágyas barokk garnitúra eladó. Végli, XX. Posta-u. 11.

Sötét telehálló, egy ebédlőszekrény eladó. V. ker. Múzeum-krt. 7. I. 6.

Hálószoba elsőrendű kivitelben eladó. Budapest XV. (Rákospalota). Bem-u. 10.

6 drb. prima lószőrmatrac, kétszemélyes rekamié eladó. Thököly-út 32. Mátrai.

Különleges minőségű ritka szép kanapé két fotellel, kerek asztallal eladó. Szombat különvételével 8-tól 8-ig, minden nap. Lenin-körút 93. IV. 9.

Egyszemélyes rekamié, Ferrocyclop töltőkályha, íróasztal eladó. Szombat, vasárnap egész nap, máskor este 296—746. Telepes-u. 34.

Kétszemélyes új rekamié eladó. Sip-u. 6. I. 5.

Két nagy rézágy kitűnő sodronnyal, éjjeliszekrényekkel eladó. Belolannisz-utca 11. 315—696.

Műbútor hálószoba, matrac, Lingel ebédlő, festett kombinált szekrény, asztal, karszék, étkészlet, bronz csillár. Hétköznap házfelügyelőnél. Vasárnap egész nap. Fischerné, József-körút 35. Telefon hétköznap: 224—091.

Öltöző szekrények 100 személy részére eladók. VI. Kazár-u. 5. Gödör.

Kombinált szekrény 2500-ért. Rákospalota, Bocskai-utca 18. 25-ös busszal tanácsházig.

Nagyméretű, 2 részes kombinált szekrény eladó. Hársfa-u. 59/a. I. 11.

Cseresznye sima hálószoba eladó. Megtekinthető vasárnap d. e. Ó-utca 5. III. 1.

Rekamiéváz, jó minőségű, olcsón eladó. XIII. Szent László-út 13. sz.

Gyönyörű cseresznyefa hálómübútor eladó. 331—852. Baross-utca három. Hétköznap öttől.

Kétszemélyes rekamié, zöld, alig használt eladó. 126—556. Kuruczné, Vörösmarty 57.

Használt műbútor, háló, ebédlő, gardrob és könyvszekrény, tükrök, biedermeier garnitúra, tonet székek, Singer varrógép eladók. Megtekinthető Izabella-u. 68/a, III. 18, szombaton 4—6-ig, vasárnap 9—12-ig.

Nagyobbigényű vevőnek hálószobabútor, fényezett belül is. Ujpesten. Komját-u. 111. Rózsa-u. sarok. 20-as, 43-as autobusszal, 55-ös villamossal. Bármikor.

Kétszemélyes rekamié legfinomabb minőségű, eladó. Henenfeld. Veres Pálné-u. 33.

Kétszemélyes rekamié, fiókos szelon eladó. Jókai-tér hat, üzlet.

Mahagóni hálószoba eladó. Kelenhegyi-út 36. Telefon: 456—449.

SZŐNYEG

Perzsaszőnyeg 3.90x3.10 eladó. Megtekinthető hétköznap este 7—8. IX. Lónyay-u. 49. III. 16.

Szőnyegjavítás, tisztítás, átalakítás: Hoffmanné, Ráday-utca egy. Telefon: 189—387.

HANGSZER

Eladó egy kitűnő állapotban lévő olasz 80 bőgős tangóharmonika. VI. Dessewffy-u. 18—20. sz.

Márkás pianinót sürgősen bérbevennék. Szondy-u. 90. III. 4. Tel.: 126—152.

120 basszusos 7 hangszínváltós Lapaloma harmonika eladó vagy 250 kcm motorkerékpárért elcserélem. Bp. XX. ker. Wesselényi-utca 76. Németh.

Tangóharmonika 80 basszusos Hohner eladó. VI. Benczur-utca 46. alagsor 6.

Olasz tangóharmonika Amoretta 120 basszusos eladó. Érdeklődés 161—019. Szombat d. u., vasárnap. Attila-u. 24. I 9.

Harmónium öt oktávos eladó. XI. Bartók Béla-út 29. III. 4/a.

80 basszusos „Hohner" tangóharmonika egészen új állapotban sürgősen eladó. Megtekinthető: bármely időpontban. Cím: Budapest, VIII., Kisfaludy-os. 9/c. f. 5. Házfelügyelőnél, özv. Kocent Nándorné.

Siemens 442 rádió, gramofon nélkül eladó. XIV. Columbus-utca 33. fszt. 1.

Orion 849 G. zeneszekrény eladó. 115—957, Teleki Pál-u. 19. I. 5.

FOTÓ, OPTIKA

Leica Summár objektívvel, varrógép eladó. Weisz, Báthory-u. 24.

Eladó egy Kine-Exakta 24x36 Viktar 2.9 és egy Praktiflex 24x36 Tessár 3.5 fényképezőgép. Kifogástalan állapotban. Tóth. Cegléd, Csatorna-u. 8.

RUHÁZAT

Szőrmebélések, bundák átszabása, javítása SZEMERE szűcsnél, Lenin-körút huszonhat.

Bundák átszabása, irhaalakítás, tisztítás, szőrmebélések Somogyi szűcsnél, Kossuth Lajos-u. 5.

Csináltassa nadrágját speciálls nadrágszabónál. Női, sí-, bricsesz és átszabás garanciával. Varga János nadrágspecialista, Majakovszkij-u. 56. III. 4.

2 öltönyfériruha magas termetre eladó. Baross-u. 112, VI. 1. Vasárnap 2—6 között.

Irhabundát, kifogástalant, jó középtermetre és egy kilenc éves fiúnak valót vennék. Telefon 225—822. Csengery-u. 3. Erdélyi.

Érzékeny lábra fekete sevró félcipő 38-as, 200-ért eladó. Bimbó 24.

Prima minőségű, majdnem új raglán, magas férfi részére eladó. Rákóczi-út 27/B. III. 2.

JÁRMŰ

500-as Sunbeam OHV lábkapcsolós eladó. Árva, VI. Jókai-tér 8.

350-es Sport Puch jó állapotban eladó. Bp. VIII. Család-u. 35—37.

Üzemképes 350-es motorkerékpár háromezerötszázért eladó, sürgősen. Kispest Marx-u. 29.

Keveset használt 125-ös Csepel motorkerékpár eladó. Érdeklődni vasárnap 10—17 óráig. Nyár-u. 12.

1942. 750-es Harley Davidson oldalkocsis motorkerékpár prima állapotban eladó. Andrejszki Géza, Bp. IV. ker. Komját Aladár-u. 56.

Puch 125-ös prima eladó. Tel.: 343—238. Vas-u. 3. I. 2.

Wanderer 500 kardános, oldalkocsival eladó, szólóra cserélem. Vasárnap. Bodor XVII. Szabadság-út 7.

250-es Standard jó állapotban eladó, Szerb-utca 15. I. 4. Szombat 2 óráig, vasárnap egész nap.

Behajtós Csepel, tartalékkal eladó. Dob-utca 94. Szücs.

150-es Zetka igényesnek eladó. Bulcsu-u. 11. sz.

125-ös export Csepel eladó. Rákóczi-út 71. udvar.

Jawa 350-es felülszelepelt, speciál, újszerű eladó, kisebbre cserélhető. VI. Eötvös-utca 19. Műhely.

100-as Csepel eladó, behajtós 2500 Ft. Sashalom, Kolozsvári-u. 8. sz.

125-ös Puch motorkerékpárt elcserélném nagyobb kétütemű motorért vagy eladó. Hegedüs György, XIII. Frangepán-utca 8. sz.

500-as Puch, oldalkocsis, forgalomban, ugyancsak egy szétszerelt eladók, kisebbért elcserélhetők. XIII. Jász-u. 148.

Eladó 952. Jawa 16 ezret futott. Ostrom-utca 10. IV. 1.

Megvételre keresek 750 kcm teher oldalkocsis motorkerékpárt. VII. Rákóczi-út 86. Házfelügyelő.

125 Phaenomen Sachs eladó, vagy oldalkocsira elcserélem. XVI. Petőfi 8.

Csepel 125-ös lemezvillás, prima eladó. Bíró, Bartók B.-út 60. VI. emelet.

Mátra százas jó állapotban és egy B. M. G. 100-as olcsón eladó. Bp XIV. Egressy-út 20/A. II. 20.

500-as Spéci AJS eladó. Vasárnap 9-ig vagy esténként. VIII. Krúdy-u. 17. Szabó.

Generálozott 250-es Puch jó állapotban eladó. Fenyves. VII. Rottenbiller-u. 44.

Kifogástalan 150-es Zetka eladó. Abony, Szolnoki-u. 15. Kitley.

350-es DKW sivatagi eladó. Megtekinthető vasárnap, Francia-út 38.

500-as Metlesz teher oldalkocsival, 500-as Méral Jap szétszedve, papirokkal eladók. Mosonyi, Sárszentlőrinc.

Jó állapotban lévő Zündapp 750-es motor. kerékpár eladó. Mohai-u. 3.

500 Jap motor oldalkocsival eladó. Dancs, Rákóczi-út 59. Telefon: 131—161.

Uj 150-es Zetka 9000-ért eladó. Abony, Szolnoki-út 15. Kitley.

Puch 250 S. 4., jó karban eladó. XIX. Táncsics 64.

Motor és kerékpár zománcozó: Balogh, Vörösmarty-utca 40. Vidékre is. 310—059.

Motorkerékpár javítómühely. Szinyei-Merse 17. Javít szakszerűen, gyorsan bármilyen gyártmányt.

Elől, hátul teleszkópos 125-ös Csepel eladó. 18 után. Sarlós, V. Alpári Gyula-u. 3.

Egy jókarban lévő százas Csepel motorkerékpár eladó. XIX. (Kispest), Etele-u. 6, ajtó 4. 346—623.

600-as oldalkocsis Zündapp, prima állapotban eladó. Budapest, Visy Imre-u. 4. Megtekinthető 19-én, szombaton délelőtt 10 órától 20-án délig.

100-as NSU motor eladó. Megtekinthető VIII. József-körút 7, reggel 6-tól 9-ig.

350-es DKW oldalkocsis, vagy szólót keresek megvételre. Lövölde-tér 2/a. fszt. 4. Rácz, 227—902.

600-as új Zündapp karter, patentkerék; magdyno; villa. Csaba 22.

Oldalkocsikat, oldalkocsi vázakat, jobboldalast, motorkerékpárhoz vesz készpénzért a GAZDÉP Középmagyarországi Építési Vállalat, Budapest, XIII. Dráva-u. 3.

Pótkereket vennék 500x17, vagy 525x17 méretben. Eladnék két új köpenyt 500x18. Bp. VII. Elemér-u. 18. Házfelügyelőnél.

ÍRÓ SZÁMOLÓGÉP

ÍRÓGÉPET, SZÁMOLÓGÉPET, PÉNZTÁRGÉPET
azonnal, készpénzért
VÁSÁROL
IRODAGÉP IPARI VÁLLALAT
Budapest, V. Bécsi-u. 8

Írógépet, nagy- és kiskocsisat, számológépet sürgősen vásárol MÁV Vasútiervező Ü. V. Széchenyi-rkpt. 8, I. 11. Falszeghy, 121-760/177 mellék.

Írógépeket,
és
számológépeket,
magánosoktól
készpénzért vásárolunk
Lebonyolítás: Irodagép V-on keresztül.
Megbeszélés: **Fizikai Intézet, Budafoki-út 19.** Takácsnál. Telefon: 259—897, vagy 259—839.

VARRÓGÉP

Excella varrógép kitűnő, eladó. Závory István, Hold-u. 15.

Süllyesztős Singer varrógép eladó. Nádor-u. 19. földszint 16.

Varrógép Pfaff, bobbinos, kabinetszekrény eladó. Megtekinthető vasárnap délelőtt, hétfőn, kedden délután. Dalszínház-u. tíz. I. 4.

Használt háztartási és ipari varrógépeket és varrógépvillanymotorokat vásárol kp fizetés mellett Keravill varrógép-szaküzlete, Rákóczi-út 16. Tel.: 221—695.

Singer varrógép, rézágy, szekrény eladó. Weisz, Báthory-u. 24.

EGYÉB ADÁS, VÉTEL

Eladó 2000 tégla, ablak, fürdőkályha, autóbicikli, fotelágy, váza. XI. Citadella 5. Horváth, T.: 202—215.

Sürgősen eladó kis- és nagyméretű tégla. III. k. Perényi-köz 9. Lakás: Rákoskeresztur, Nap-u. 42.

Ajtók, ablakok különböző méretben kaphatók Megrendelésre készítek. XIII. Drávautca 6.

Gyönyörű tizenkétszemélyes ezüst evőeszköz tokban eladó. IX. Telepi 23. Almann. Hétköznap 8—16 óráig. Telefon: 340—112.

Rad'átorokat, „öntöttvasat", veszünk. Hámán Kató-u. 40. 343—751, 342—003.

Használt üvegcsillárt, bronzcsillárt, márkás állólámpát vásárol Keravill 27. sz. boltja, VII. k. Lenin-körút 41. — Tel.: 226—094.

Tizedesmérleget, tolósúlyos mérleget, gyorsmérleget veszünk, 500 kg-ig. Cím: XV. ker. Közért Élelmiszerértékesítő Vállalat, Bp. XV. ker. Rákospalota, Dózsa György-út 78—80. Telefon: 293—093. Az ajánlatokat kérjük, levélben, vagy telefonon megtenni.

Kristályesillár nyolckarú, olcsón eladó. Fiumei-út 25. IV. 6.

Festmények, ezüsttárgyak privátnak eladók. Sztálin-út 15. II. 3. d. u. 4—7.

Szőlőprést 50—80 literesig vennék. Almássy-tér 11. Müller.

Salgótarjáni Perpetuum vaskályha zománcozott eladó. Megtekinthető V. Engels-tér 3., házfelügyelőnél. (volt Sztálin-tér).

Barokk, empir bronz, modern krómcsillár eladó. Rákóczi-út 11. I. 5.

Székér **HIDMÉRLEGET keresünk megvételre, minimum 10 tonna teherbírásra.** Ajánlatokat kérjük: Vas- és Fémhulladék Ipari Vállalat rezsi gazdálkodási osztályára, XIII. Váci-út 39—41. Telefon: 200—643.

Vennék privát 3/4 vagy 1 collos horganyzott vízvezeték csövet és tetőcsatornát. Szilágyi, Rákospalota, Vasvári Pál-u. 29.

Műbútor dolgozószoba, nehéz bronzcsillár, festmények, antik órák, bordó szobafilc, üvegbetétes jégszekrény, használt vattapaplan eladók. Sztálin-út kilencvenöt, I. négy. Megtekintés hétfőtől.

12 személyes legmodernebb ezüst evőeszköz eladó. IX. Mátyás-utca 11. III. 31.

Szép keményfa festett kombinált szoba gyermekrekamiéval 3500.—, függöny, szőnyeg, pult, 300 l dézsák eladók. Kispest Báthory 3.

Tollpárna négy, pehelydunyha eladó. Anker-köz 1. II. 2.

Villanytűzhely 200 V egyen-váltóáramra, 4 lyukú, zománcozott, új állapotban, kettőezerért eladó. II. Lelkész-u. 6.

Megvételre keresünk hitelesített háztartási mérlegeket. Bp. MÉH Vállalat, Sallai Imre-u. 11. Beruházási csoport.

Vennék fehér tüllfátyolt 5—6 métereset. Némedi V. Jánosné, Kiskunfélegyháza, Attila-u. 71.

Csecsemő mérleget veszek. Dr. Csiba, VI. Hunyadi-tér 1.

ALBÉRLETI SZOBA

Egyedülálló értelmiségi dolgozó szépen bútorozott, különbejáratú szobát keres. Telefon: 220—758. Lenin-körút 70.

Keresek üres szobát konyha használattal albérletbe (lehetőleg villanegyedben, villamosmegálló közelében). Orvos édesanyjával. XIV. Domonkos-utca 14. II. 3. Kálmán. Telefon: 427—636.

Dolgozó fiatal házaspár keres egy szépen bútorozott, különbejáratú szobát, fürdőszoba és konyha használattal. Lehetőleg hegyvidéken. Cím: XI. ker. (Farkasrét), Rákóczi 7. Ikker Józsefné.

Műegyetemi tanársegéd szép bútorozott szobát keres. Címeket kérek sürgősen beküldeni levélben. Konrád, Árpád XIV. Mexikói-út 51. II. 1.

Zongorahasználattal bútorozott szobát kerea főisk. hallgatónő. Esetleg csak zongorahasználatot. 201—787. Fürst S. 51.

SZOBA, ELLÁTÁS

Teljes ellátást keres idős, gondozást igénylő nő, háromszázért. „Járni alig tud" jeligére főkiadóba.

FÉRFI ÁLLÁS

Elcserélném magasföldszinti utcai félkomfortos, gázzal ellátott házfelügyelői lakásomat hasonló főbérleti lakásra. Cím: XIV. Erzsébet királyné-u. 43/d., az Éva mozival szemben.

Az É. M. 32. sz. Állami Építőipari Trószt keres azonnali felvételre **műveles és ács szakmunkásokat,** férfi és női **segédmunkásokat.** Jelentkezni lehet: É. M. 32. Trószt Kirendeltségén, XIII. Szt. István-krt 16. II. 9., vagy Trösztünk központjában, Kazinc-barcikán.

Keresünk azonnali belépésre perfekt kontirozó könyvelőt és könyvelési ellenőrt, alapos Épisz-ismerettel. Továbbá beosztott bérelszámolót és számla likvidátort. Csak elsőrendű munkaerők jelentkezzenek. Jelentkezés: Budapest XIII. Lehel-u. 4/b. 5. sz. Általános Segédipari Vállalat.

Több évi gyakorlattal rendelkező, kötöttáru konfekcionálására szabászt, vagy szabásznőt, 3-as és 4-es gépi síkkötőket, sizokni, 8-as és 10-es körkötőket pedig harisnya kötésére bedolgozókat, valamint mashé babafej szemfestőket azonnalra felvesz a IV. ker. Tanács Kézműipari Vállalata. Budapest, IV. ker. (Ujpest), Damjanich-u. 16.

Azonnali belépésre **keresünk** kertépítési és gondozási munkákra **KERTÉSZ szak- és segédmunkásokat,** férfit és nőt, budapesti és vidéki munkahelyeinkre. Szállást biztosítunk. Jelentkezés: V. Szatka-u. 3., reggel 7—10 óráig.

Épület- és szellőzőbádogosokat alkalmazunk. Könnyűipari Gyárfelszerelő és Építő Vállalat. Budapest, VII. Nefelejcs-u. 6.

FÉRFI MUNKERŐT, (segédmunkást) villamos vágányépítési munkára **felvesznek Nagy-Budapest területén.** Dolgozóinknak munkaruhát, kedvezményes üzemi étkezést, ingyenes villamos utazási igazolványt és a vidékieknek munkásszállást biztosítunk. Jelentkezés a Fővárosi Vasútépítő Vállalat Munkaerőgazdálkodási csoportjánál. (VII. Akácfa-u. 15. IV. emelet 418.

Kőműves és asztalos szakmunkást azonnalra keresünk. Bányászati Mélyépítő Gépjavító Vállalat, Bpest, X. Korponai-utca 4. sz.

Építőipari szak- és segédmunkások, figyelem! Föv. XIII. kerületi Tatarozó Vállalat kizárólag budapesti munkahelyekre **kőműves, ács,** tetőfedő, szigetelő **szakmunkásokat és segédmunkásokat felvesz.** Vidéki dolgozók részére szállás és üzemi élelmezés biztosítva. Jelentkezés: Bp. V. Zrínyi-u. 16.

Kőművest, festőt azonnali belépéssel állandó alkalmazásra keresünk. Bp. MÉH Vállalat, Sallai Imre-u. 11. Beruházási csoport.

Az Anyagvizsgáló Készülékek Gyára segédmunkásokat felvesz. Bpest, XIV. Lőcsi-u. 56.

Rakodómunkásokat, kőműves szak- és segédmunkásokat és vízszerelő szakmunkásokat felveszünk. Üzletépítési és Berendező Vállalat. Budapest, IX. Máriássy-u. 4—6.

Kőbányai Sör- és Malátagyár keres felvételre: géptechnikust szerkesztés gyakorlattal, kompresszorszerelőt több éves gyakorlattal. Jelentkezés önéletrajzzal X. Jászberényi-út 7/11. alatt a gépészeti főosztályon.

Festőtechnikust keres vidéki textilgyár, aki félgyapjú és kender festésében jártas. Ajánlatokat „Vidékre lemegyek" jeligére a kiadóba kérjük.

Segédmunkásokat, lakatosokat felveszünk. Kereskedelmi Gépi Berendezések Gyára, Budapest, V. Apáczai-Cseri János-utca 10.

Fuvarost keresünk lóval, kocsival szövetkezeti tagnak. Jelentkezés: VIII. Kőris-u. 7. Asztalosok Javító Ksz. Telefon: 130—818.

Házfelügyelőségem elcserélem főberleti lakásért, lehetőleg a VII. kerületben, 2 emeletes, szép kertes ház

Konecsni Mózes

tovább

Magyar Nemzet 1948. márc. 14.

Kiállítások

A *Nemzeti Szalonban* rendezett *plakátkiállítás* a modern magyar grafikusművészet rendkívüli fejlettségéről tanuskodik. A reklám és plakát külön igényekkel lép a közönség elé és külön törvényszerűségekkel rendelkezik; a frappáns hatás, a közérthetőség, a művészi igény ölelkezik benne egyetlen egésszé. És tagadhatatlan, hogy művészeink kiválóan megfelelnek ennek a feladatnak; mintha az új korszak, az új demokrácia szükségletei, a tömegekhez való szólás követelményei lelkesítenék és ösztönöznék művészeink e tárggyal foglalkozó legjavát. Ki tudná felsorolni névszerint a kiállítók nagy tömegét? Plakátok, reklámok, rajzok, tervek, könyvcímlapok sorakoznak itt dús választékban és a felfelé ívelő tendencia első pillanatra nyilvánvaló. Bőven találjuk itt a konzervatívabb tervezés nemesebb képviselőit is, de már szinte szemünk előtt érlelődik az a folyamat is, ahogy a szürrealista, absztrakt és konstruktivista irányok még mindig az értelmesség és közérthetőség méltányos korlátain belül — beleolvadnak ebbe a valóban népszerű műfajba, mely csak úgy érhet el eredményt, ha megtartja az értelem és a szemlélet nemes határait. És e tekintetben sem találhatunk kivetni valót. Sőt inkább dícsérnivalót találunk:

710. GYÜMÖLCSKOSÁR, porc

719. CSÉSZE ALJJAL, hasonl
csokor. Bécs, 1827.

0. CSÉSZE ALJJAL, porcell

21. CSÉSZE ALJJAL, porcell

A cikk szerzője Gogolák Lajos

733. HORDSZÉK, szines porcellán, benne ülő nő. Meissen, XIX. sz. 30.—

734. EURÓPA ÉS AFRIKA, szines porcellán,

735. KÁRTYÁZÓ PÁR, szines porcellán. Bé

736. ÉPITÉSZET, szines porcellán csoport, k
dellje. Bécs, 1765 k.

737. LEÁNY LANTTAL, szines porcellán. M

738. NŐALAK SÁRKÁNNYAL, szines porcell

739. AZ ŐSZ, szines porcellán nőalak, majom

740. ÉNEKLŐ NŐ, szines porcellán. Meisse

741. NAGY VÁZA FEDŐVEL, Imari-porcell
egy jelenet. Japán, XIX. sz.

742. PÁRIS ITÉLETE, terrakotta-csoport. B

743. KÉT VÁZA, cserép, amfora-alak, fekete lakk alapon szines kinai modoru jelenettel. Hollandia. 40.—

744. KAKAS, fajansz, barnás szinezéssel és arany részletekkel. Felső része fedő gyanánt levehető. Holics, 1750 k. 1200.—

745. NEPTUN, szines fajansz szobrocska. Holics, 1750 k. 500

~~Gaál Mátyás~~

2 képpel

Konecsni György

(2 képpel)

Tamási Zoltán

egy képpel

vrád

Borbíró Virgil dr

A plakátkiállítás-

ról. Korlátsz.

1948. ápr. 1. 384-385. l.

54.770/1943.-III/1.szám.

Tárgy: ellátmány kiutalása.

A Müemlékek Országos Bizottságának
Budapest.

Tudomás és további eljárás vég
másolatban azzal közlöm, hogy a most
talványozott összegek elszámolása a
szokásos módon terjesztendő fel.
Budapest, 1943. évi augusztus hó 7-én

A miniszter rendeletéből:
dr. Balogh László s.k.
miniszteri tanácsos

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Konecsni György

MAGYAR NEMZET

1963 DEC 18.

Tizenegy művész alkalmazott grafikái

Az alkalmazott grafikával foglalkozó művészeink egy csoportja újabb alkotásaiból ad jól rendezett válogatást a Kulturális Kapcsolatok Intézete kiállító termében megnyílt kiállítás. A tizenegy művész mindegyike csak néhány alkotásával szerepel, de ez a kamara-kiállítás is számot ad alkalmazott grafikánk ízességéről, ötletességéről és korszerűségéről. Beszámol arról is, hogy a részvevő művészek gondos figyelemmel kísérik a modern külföldi áramlatokat, de nem másolnak — tanulnak belőlük.

Az alkalmazott grafika, éppen műfajánál fogva, a kifejezés érdekében a legváltozatosabb eszközöket és stílusokat használhatja fel, mivel éppen a lényegre kell koncentrálnia. A kiállítás tárgykör viszont kevésbé sokoldalú, csupán kulturális és kereskedelmi célú műveket sorakoztat fel.

Balogh István főleg filmplakátokat mutat be. Ezeken éppen szükszavúságával éri el a kívánt erős hatást, mint például *Az ördög és a tízparancsolat* című filmplakát-tervében. *Darvas* Árpád vonultatja fel talán a legegységesebb stílusban anyagát. Ő már elérte az elvont, a szélsőségig leegyszerűsített ábrázolás határát e területen is. Figyelemre méltó szín- és ritmusérzéke a *Pillantás a hídról* és a *Dúvad* plakátterveiben érvényesül feltűnően. *Ernyei* Sándor egyénisége éppen változatossá ában nyilatkozik meg. Ennek határain belül — a tárgy szerint — megfelelően tud »hangot«, stílust váltani. Még nem teljesen kiforrott *Finta* József egyénisége, most régebbi stílusok karikatúrába hajló felidézésével kísérletezik eredményesen. A betűk térbeli elhelyezésének eredeti megoldása adja *Görög* Lajos grafikai alkotásainak savát-borsát. Szembetűnően kevés eszközzel éri el a kívánt hatást. *Hegedűs* István tervein sajátosan egyéni rajzstílusa dominál, alakító készsége, jellemző ereje egyre jobban elmélyül, mint a *Shakespeare-plakáton*, vagy a *Graphis* címlaptervén.

*Konecsni György*nek a Sao Paulói biennáléra készült plakátja a kiállítás kiemelkedő darabja. Lendületes, könnyed kézzel formált alkotás. Hanglemez-borítói már nem ily egységes hatásúak. Bartók Divertimentójához készült borítóterve megközelíti a zene mondanivalóját, de a Requiem (Mozart) és a Norma (Bellini) tasakjának elmosódottra lágyított grafikája elég távol áll e művek szellemétől.

A kiállításon bemutatott számos filmplakát között is szembetűnik *Máté* András két műve, *Az édes élet* és a *Germinal* terve. *Papp* Gábor kereskedelmi tárgyú grafikák sorát vonultatja fel. Gondos térkihasználása révén kevés eszközzel is célba talál. *Sinka* Mátyás mindössze két, eredeti megoldású tervvel szerepel. A *Bach-orgonaverseny* című mű éppúgy lehet plakát, mint címlap terve is. A *Sevillai borbély* plakát-terve elvont jellegű. *Szilvásy* Nándor kereskedelmi grafikái túlzsúfolt, olykor szecessziós hatást keltenek, plakátjai tervezésénél már takarékosabban bánik eszközeivel.

(tl)

Bukarestben kedden d
megnyílt a Kölcsönös
sági Segítség Tanácsa
hajtó bizottságának 10.
szaka, amely a gazdasá
lamint műszaki-tudor
együttműködés egy sor
kérdését vitatja meg.

Az ülésszak elnöke Al
ru *Birladeanu*, a Román Munkáspárt Politikai Bizottságának póttagja, a Román Népköztársaság Minisztertanácsának helyettes elnöke. Részt vesznek a munkálatokban a KGST-tagállamok állandó képviselői: Lcsezar *Avramov*, a Bolgár Kommunista Párt Központi Bizottsága titkárságának tagja, a Bolgár Népköztársaság Minisztertanácsa irodájának tagja, Otakar *Simunek*, a Csehszlovák Kommunista Párt elnökségének tagja, csehszlovák miniszterelnök-helyettes, Piotr *Jaroszewicz*, a Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Bizottságának titkára, a Lengyel Népköztársaság Minisztertanácsának elnökhelyettese, Jumzsagijn *Cedenbal*, a Mongol Népi Forradalmi Párt Központi Bizottságának titkára, a Mongol Népköztársaság Minisztertanácsa elnökhelyettese, Bruno *Leuschner*, a Német Szocialista Egységpárt Politikai Bizottságának tagja, a Német Demokratikus Köztársaság Államtanácsának tagja, Mihail *Leszecsko*, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának tagja, a Szovjetunió Minisztertanácsa elnökhelyettese. Részt vesz a tanácskozáson Nyikolaj *Faggyejev*, a KGST titkára is.

Aláírták a Magyarország és az EAK közötti 1964. évi árucsere-forgalmi megállapodást

December 11 és 17-e között kereskedelmi tárgyalások folytak Budapesten a Magyar Népköztársaság és az Egyesült Arab Köztársaság kormányküldöttségei között. A tárgyalások eredményeként kedden a Külkereskedelmi Minisztériumban aláírták a két ország közötti 1964. évi árucsere-forgalmi megállapodást.

A megállapodás értelmében ügyminisztérium, Külkereskedelmi Minisztérium, Pénzügyminisztérium több vezető munkatársa.

Az EAK államtitkára az aláírás alkalmából elmondotta az MTI munkatársának, hogy *országaink kereskedelmi kapcsolatai évről évre szorosabbakká válnak.* Árucsere-forgalmunk tíz év alatt tízszeresére növekedett, 1964-ben az ideinél is 25 százalékkal magasabb lesz és eléri a 10 millió dollárt. Az Egyesült Arab Köztársaságban a magyar árucikkek népszerűek, különösen elektromos berendezéseinkkel, hengerelt áruinkkal vannak megelégedve. Az EAK ipara az utóbbi években jelentősen fejlődött és így hagyományos mezőgazdasági exportcikkeiken kívül most már különféle ipari termékeket is tudnak szállítani Magyarországnak. Minden jel arra mutat, hogy gazdasági kapcsolataink a jövőben tovább mélyülnek és a következő esztendőkben is fokozatosan bővül a két ország árucsere-forgalma.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Konecsni György

MAGYAR NEMZET

1962 OKT 31

KORUNK GRAFIKUSAI, EGY KÖTETBEN

1021

BIZONYÁRA KELLEMES ÉRZÉS és belső elégtétel lehet a világ minden táján bármelyik plakát-tervezőnek, könyvillusztrátornak vagy karikatúra-rajzolónak, ha tulajdon nevét, fényképét és néhány művének nyomatát megtalálja abban a vastag albumban, melyet »*Who's who in Graphic Art*« címmel nemrég jelentetett meg a svájci *Graphis Press*, a világszerte ismert művészeti kiadó. Legyen akár idősebb vagy fiatalabb a művész, feltétlenül jelentős állomásnak tekinti pályáján, amikor neve megjelenik abban a kötetben, melyben ott találhatja a többi között például Braque, Cassandre, Chagall, Disney, Effel, Erni, Guttuso, Klemke, Kokoschka, Kukrinyikszi, Masereel, Picasso, Trnka, Tschichold nevét is.

A kötetben 413 művész neve szerepel, s a válogatás hitelének illusztrációjául 4272 alkotásukat is lenyomtatták az eredetinél kisebb formátumban. S ha valaki az album alapján választaná ki a neki megfelelő művészt, megtalálja benne címét és telefonszámát is. Ha egy római filmrendező például Bernard Buffet-vel kívánná új filmjének díszleteit megterveztetni, elég ha felhívja Párizsban a Balzac 61—65-öt. Talán otthon találja...

NEM LEHETETT KÖNNYŰ FELADAT az 1500 javasolt név közül 413-at kiválasztani, s a közel 50 000 alkotás fényképe közül kiemelni a leközölt 4272 illusztrációt. Minden országban egy-egy megbízott gyűjtötte és rostálta az anyagot, a neveket és a műveket, javasolt és rangsorolt a kiadó zsűrije számára. Az egyes országok anyaga előtt rövid tanulmány ismerteti grafikai művészetük történetét és eredményeit.

A neves svájci kiadó művészet-szemlélete és válogatásának indokai bizonyos mértékű egyoldalúságot mutatnak. Nemcsak azért, mert a szocialista országok viszonylag háttérbe szorulnak, hanem azért is, mert saját egyéni szemléletének alátámasztására választotta ki a szerzőket és műveket, hiszen Chagall, Picasso vagy Trnka újszerűsége és világhíre elsősorban nem grafikai eredetű. Egyébként is közismert, hogy — főként Nyugaton — a reklám-nyomtatványok és illusztrációk jelentős többsége — a megrendelő ízlésének megfelelően — erősen középszerű és konzervatív jellegű. Így ez az album nem a valóságos helyzetet, a művészeti ág keresztmetszetét mutatja be, csupán annak »égi mását«. A »*Who's who in Graphic Art*« így, némi egyoldalúsággal, a korszerűnek nevezhető nyugati szemlélet és ízlés alapján választja és válogatja a ma élő grafikus művészeket és alkotásaikat. E válogatás korlátai tehát nyilvánvalók.

A KÖTET MAGYAR FEJEZETE sem mentes a problémáktól. Noha nem ismeretes, hogy a szerkesztő bizottság milyen mértékben vette figyelembe a hazai előkészítés munkáját, a kötet magyar anyaga aránylag is kevés, s a művészek kiválogatása sem megnyugtató. Hat művész képviseli a magyar grafikát. A nemzetközi hírű *Konecsni* György és *Kass* János mellé felsorakozó négy magyar plakátművész (*Darvas* Árpád, *Ernyei* Sándor, *Máté* András és *Papp* Gábor) rokonvonású alkotói stílust képvisel. Nem értékelésről van itt szó vagy rangsorolásról, inkább arról, hogy a mai magyar grafikai művészet több színű, izgalmasabb, talán másképpen is modern, mint azt az album mutatja. Más lenne az ábrázolás, ha például — ötletszerű válogatással — *Barcsay*, *Csohány*, *Hincz*, *Martyn* vagy *Reich* rajzai, s néhány szellemes karikatúra egészítené ki a jórészt plakátokat mutató magyar kollekciót. A kényszerűen rövid bevezető írás Mátyás királytól kezdve igyekszik megismertetni az olvasót grafikánk történetével és mai helyzetével. Ez a szöveg eszmei mondanivaló szempontjából sem találkozhat egyértelmű helyeslésssel. Ilyen nemzetközi bemutatkozást nagyobb kollektívának, esetleg a művész-szövetségnek kellett volna előkészíteni.

AZ ALBUM FORGATÁSA KÖZBEN nem volt érdektelen megfigyelni azt sem, a világ legismertebb grafikusai között hány magyar származású művészt találunk, akik a világ különböző tájain élnek és alkotnak. John *Halas* például, aki Bortnyik Sándor tanítványa volt, 1936 óta él Angliában, s elsősorban trükkfilmjeivel szerzett hírnevet. *Reiner* Imre mint svájci művész szerepel, ő 1920-ban hagyta el szülőföldjét. *Szalay* Lajos, a kiváló illusztrátor ma az argentin művészek sorai között található. A nemrég elhunyt *Vértes* Marcel is a francia művészek között szerepel. *Vicky*, a híres angol újság-rajzoló biográfiájából is kiderül magyar származása. *Rohonyi* Károly — aki feleségével együtt Chy—Dér jelzéssel szerepelt a plakátokon — ma belga művész. Az amerikai Arnold *Varga* 1926-ban született Pittsburghban, de életrajzában közli, hogy még beszél magyarul. A *Xalco* néven szereplő brazil rajzolóról is elárulja a kötet, hogy *Ostffy-Salkovits* Zoltán az eredeti neve. André *François*, a legerőteljesebb tehetségű párizsi rajzolóművészek egyike, temesvári származású. Budapesten végezte el a Képzőművészeti Főiskolát és 1935-ben lett Cassandre tanítványa.

Rajtuk kívül még több magyar származású grafikusművész is szerzett elismerést külföldön, de nevüket nem találjuk meg ebben a tanulságos és magas színvonalon előállított kötetben.

Flórián László

cákhoz tarto
kumok szakk
kuljanak, me

a
sta
og-

a pár

A referátun
pesti pártsze
jával foglalk
totta: *magasabb színvonalra emelkedett a budapesti pártmozgalom eszmei-politikai-cselekvési egysége, elmélyültebbé vált a pártszervezetek és a lakosság kapcsolata.* A pártmunka stílusáról szólva megállapította, hogy a beszámolási időszak alatt a budapesti pártszervezetek kapcsolata a lakosság különböző rétegeivel szorosabbra fűződött. *Ez a viszony őszintébb, emberibb lett.* A pártonkívüliek örömmel vesznek részt és mondanak véleményt olyan kérdések vitájában, amit korábban csak pártügynek tartottak. Az elmúlt három évben megnőtt a tömegszervezetek önállósága, kezdeményezése és ezáltal emelkedett tekintélyük, befolyásuk a társadalom különböző rétegei között.

A referátum befejező része értékelte a budapesti kerületi pártértekezletek és az azt megelőző beszámoló és kül

az
nyi
ját.

Megállapította, hogy *a vita nyílt, őszinte, elemző és pártszerű volt.*

— Új vonása volt a tanácskozásoknak, hogy *meghívtak tekintélyes, közmegbecsülésnek örvendő pártonkívülieket.* A meghívottak szívesen és aktívan vettek részt a kommunisták tanácskozásain. Javaslataikat, kritikai észrevételeiket megszívleljük, elismerésüket annak a politikának igenléseként fogjuk fel, amelyet az ellenforradalom óta hűen követünk — fejeződött be a budapesti pártbizottság beszámolója.

Ezután *Gallai* Lajos, a revíziós bizottság elnöke előterjesztette a revíziós bizottság beszámolóját.

A pártértekezlet ezt követően elhatározta, hogy a két beszámolót és az írásban előterjesztett határozati javaslatot együttesen vitatja meg.

A vita

A vitában elsőnek *Sarlós* István, a VI. kerületi pártbizottság első titkára szólalt fel, aki a többi között javasolta: *a párt, a kormány vezetői lehetőleg gyakrabban nyilatkozzanak,* fejtsék ki véleményüket nagy nyilvánosság előtt. *Oravecz* Béla, a Csepel Vas- és Fémművek szocialista brigádvezetője a szocialista brigádmozgalom jelentőségéről beszélt. *Nagy* Richard, a KISZ budapesti bizottságának első titkára elmondotta, hogy a budapesti szervezet tagjainak száma három év alatt *78 ezerről 172 ezerre* növekedett. A fiatalok neveléséről szólva hangoztatta *az érzelmi és értelmi nevelés egységének megerősítését.* Bejelentette, hogy a fővárosban 4600 ifjúsági brigád harcol a magasabb termelékenységért.

Gál Lászlóné, a Budapesti Konzervgyár párttitkára szólalt fel ezután, majd *Lakner* Gyula, a XVIII. kerületi tanács vb-elnöke *Pestlőrinc és Pestimre fejlődéséről,* terveiről tájékoztatta a pártértekezletet. *Varga* Lajosné, a Magyar Posztógyár szakszervezeti bizottságának titkára intézkedéseket sürgetett *a második műszak megkönnyítésére, Pál* Lénárd, a Központi Fizikai Kutató Intézet helyettes igazgatója hangsúlyozta, hogy a tudományos munkában is *nagyfokú nemzetközi munkamegosztásra van szükség. Papp* Dénesné, a Szemere utcai általános iskola igazgatója az *iskolareform tapasztalatairól* számolt be. *Varga* Péter, a XV. kerületi pártbizottság első titkára felszólalásában a többi között *a közéletünkben még ma is fellelhető nemtörődömség és protekcionizmus ellen emelte fel szavát. Pesti* Ernő, hívta a figyelmet: az illetékes tárcák máris lemaradtak a következő tanév sikeres beiskolázásához szükséges intézkedésekkel. *Elek* György, a Ferencvárosi pályaudvar pártszervezetének titkára közölte, hogy a IX. kerületi üzemek két év alatt jóval több mint *egymilliárd forinttal* növelték a termelési értéket.

Dr. *Szigeti* József, az Akadémia Filozófiai Intézetének igazgatója érdekes művészetelméleti, esztétikai kérdéseket fejtegetett, majd *Veres* József, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke szólalt fel. Elsősorban *Budapest túlzsúfoltságával foglalkozott.* Elmondta, hogy a párt és a kormány intézkedéseinek néhány év múlva nyilván komoly hatásuk lesz, jelen pillanatban azonban *végrehajtásuk sok nehézségbe, sőt ellenállásba ütközik.* A lakásépítkezésekről szólva közölte, hogy Budapesten mintegy *70 000 jogos igénylő van.* 1957 és 1961 között *10 700 lakás épült évi átlagban,* de, mivel évente jelentősen növekszik a lakosság, az eddig épített lakások mennyisége *alapvetően nem javított a helyzeten.* Lényeges javulás csak a harmadik tervidőszaktól várható. Ezután a közlekedés problémáit taglalta. A felszabadulás után az *utasforgalom a négyszeresére nőtt.* A közlekedési eszközök nagymérvű szaporításán túl a tanács most a külterületeken, az úgynevezett városkörnyéki forgalom kiépítésével igyekszik segíteni. A főváros vízproblémáiról szólva *szorgalmazta a gyárak önálló víznyerő berendezéseinek üzemeltetését* és azt, hogy a *lakosság jobban takarékoskodjon.*

Ezután *Kazimir* Károly, a Jókai Színház főrendezője szólalt fel, majd *Bodonyi* Pálné, a nőtanács titkára a nőmozgalom problémáiról beszélt. Az utolsó felszólaló *Egresi* Károly, a Magyar Hajó- és Darugyár angyalföldi gyáregységének párttitkára volt.

A tanácskozást szerdán reggel folytatják.

6

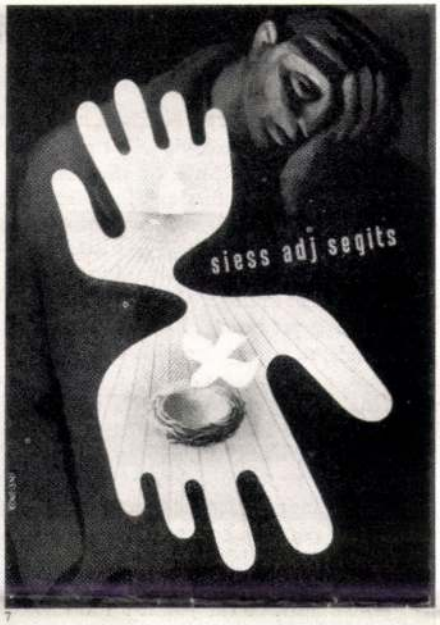

7

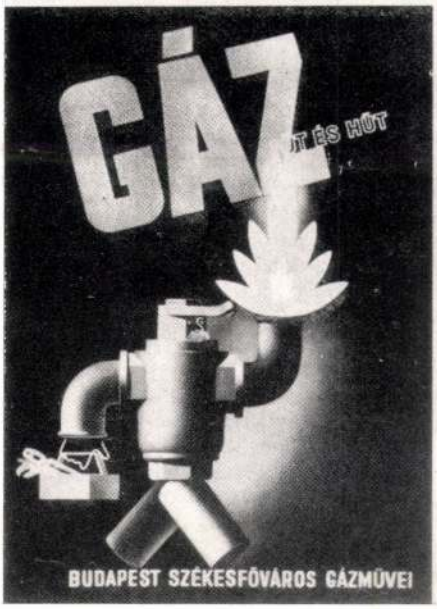

8

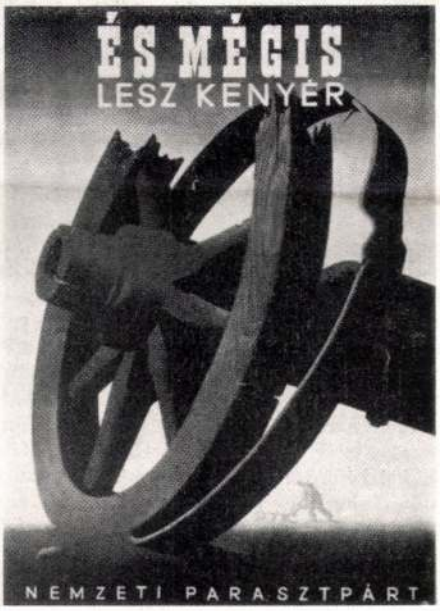

Konecsni György az alkalmazott grafika legkiválóbb hazai mestere. 1931-ben fejezte be tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán, s azt követően a felszabadulásig képességeit az árupropaganda és az idegenforgalmi hirverés terén hasznosította. A felszabadulás után egész sor plakátot tervezett, amelyek előbb az újjáépítést, majd később a Kommunista Párt részére festettek nem kis eredménnyel segítették a nagy célok megvalósítását. Kár, hogy az utóbbi években oly kevés alkotásával találkoztunk. Remélhető, hogy a közeljövőben mind nagyobb mértékben fogja gazdagítani munkálkodásával a könyv- és plakátalkotás terén képzőművészeti kultúránkat. A svájci albumban bemutatott munkái (a nagy nemzetközi mezőnyben is) ékes bizonyítékai annak, hogy csak a nagy mesterek tudják megteremteni a művészetben a korszerű forma és az emberi tartalom szintézisét.

1021

Gondolatok egy szép könyv tanulmányozása közben

WHO'S WHO IN GRAPHIC ART? (GRAPHIS PRESS, ZÜRICH)

A zürichi Graphis Press kiadásában példátlanul érdekes művészeti antológia jelent meg. Hatszáz oldalas albumba gyűjtötték öt világrész jelentős grafikusainak, tipográfusainak legjellemzőbb alkotásait, amelyek egyúttal a bemutatott nép, ország, földrész mai művészeti arculatát is a szemlélő elé tárják. Igen nagy apparátussal öt világrész harminchét országának 467 művészét mutatják be, s az egyes országok bemutatása előtt (angol, francia, német nyelven közölt) rövid cikkek ismertetik a nemzetek alkalmazott grafikai művészetének, könyvművészetének fejlődését és mai helyzetét. Hazánkat hat művész (Ernyei Sándor, Darvas Árpád, Konecsni György, Máté András, Kass János és Papp Gábor) képviseli. Nagy öröm számunkra, hogy az albumban szereplő művészek alkotó tevékenységük bemutatott példáival elérik (némelyikük túl is szárnyalja) az alkalmazott grafikának az album révén elénk táruló nemzetközi színvonalát. A válogatást a mű szerkesztői végezték, ennek ellenére hiányoljuk a kollekcióban ma már nemzetközi fórumokon is elismert könyvművészetünk bemutatását, s olyan kiváló könyvalkotóink szerepeltetését, mint Würtz Ádám, Reich Károly, Haiman György, s Kossuth-díjas könyvművészeinket: Hincz Gyulát és Lengyel Lajost.

A kötetben az angol, cseh, francia stb. csoportokban a figuralistákkal egyenrangú alkotókként mutatkoznak be a legkiválóbb angol, cseh, francia, olasz, német betűművészek és könyvtipográfusok. Ez két gondolatot vet fel bennünk. Elsőbb azt, hogy jó lenne, ha a képalkotókkal egyenrangú művészekként ismernénk el azokat a szakembereket, akik a betűművészet és a tipográfia értői és mesterei. Ha e tevékenység hivatalosan is elismert kategóriává válna, s e szakembereket képességeiknek megfelelő beosztásban, és feladatokkal bíznák meg, az nemcsak nyomtatványkultúránkat, könyvművészetünket emelné magasabb színvonalra, de gazdasági szempontból is eredményes dolog lenne. A másik gondolat: a kötetben szereplő fiatal művészek (a betűalkotók és a tipográfusok is!) a londoni, a prágai, a lipcsei, a stuttgarti, a moszkvai főiskolákon nyertek művészi képesítést, bontakoztatták ki képességeiket. Mi hosszú esztendők óta beszélünk arról, s határozatot is hoztunk, hogy meg kell indulnia az egyik hazai művészeti főiskolán a könyvművészeti tagozatnak. S hosszú esztendők óta semmi sem történik . . . A kiadói szervek — alapfokon — hasznos erőfeszítéseket tesznek az utánpótlás biztosítására, ez azonban nem oldja meg a művész utánpótlás kérdését. Ezt mi sem bizonyítja jobban mint az a tény, hogy esztendők óta alig-alig mutatkozik a könyvművészet és a könyvtervezés terén olyan átütő tehetség, amilyenekkel akkor büszkélkedhetnénk, ha (nem is túl nagy áldozattal, hiszen a szervezett felső oktatás keretei biztosítva vannak) megindult volna az oktató tevékenység. Népünk mindenkor és minden területen gazdag volt tehetségekben. Jól bizonyítja ezt az is, hogy az albumot végiglapozva közel tíz olyan nagyképességű hazánkfiát fedeztük fel, akik külországban működve bizonyítják népünk tehetségességét. (Csak néhány név, akiket itthonról és a szaksajtóból is jól ismerünk: Vértes Marcel, Szalay Lajos, Rohony Károly, Reiner Imre, Cserny György stb.)

*

A hazai anyag bevezető szövegével nem nagyon lehet egyetérteni. Jónéhány tárgyi tévedés mellett, szót sem ejt Kner Imréről, Kozma Lajosról, a mai értelemben vett hazai könyvművészet úttörőiről, s egy szót sem arról, hogy mai könyvművészetünk megszületését el sem képzelhetjük a hazánkban bontakozó és terebélyesedő kulturális forradalom nélkül, s arról se szól, hogy hogyan váltunk a mai Európa élvonalában álló könyvolvasó nemzetté, s arról sem, hogy milyen előkelő helyet foglalunk el az egy főre eső könyv-statisztika terén nemzetközi vonatkozásban.

*

Néhány szót a kötet kiviteléről. A szöveget és képet egyaránt ofszet eljárással sokszorosították. Remekül oldották meg az egyes művészeket bemutató oldalak tipográfiai kompozícióját. Igen szép és harmonikus a kiadvány köntöse. A nyomdai és a könyvkötészeti kivitel a világon ma e téren a legjobb színvonalat képviselő svájci nyomdaipart dicséri.

Dr. Walter Amstutz, a kötet szerkesztője, jó szolgálatot tett, nagy feladatot oldott meg e szép és hasznos könyv létrehozásával. Bárha csak ilyen könyvekkel szolgálnák szerte a világon a béke, és a kulturális fejlődés ügyét.

Szántó Tibor

(A következő oldalakon szemelvényeket közlünk a kiadványból, ismertetve a bemutatott művészek tevékenységét és stílusirányzatukat.)

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

19A DEC 19

1021

Képzőművészet

Utazás a múltba

Az utazás — számvetés. Lezárása a múltnak, kezdeménye a jövendő életnek. Felmérése az örökségnek, amelyre a jövő épül.

A magyar középkori régészet 25 éve

című kiállítás a Nemzeti Múzeumban a válogatás kényes mesterségéből ad ízelítőt. Huszonöt év régészeti munkáját láthatjuk, olyan jelentős vállalkozásokat, mint a budavári és a visegrádi ásatások, illetve a helyreállítási-rekonstrukciós munkák. Huszonöt év feltáró és feldolgozó tevékenységéről kellett számot adnia a forgatókönyv írójának, *Nagy Emesé*nek, s a kiállítás tervezőjének, *Molnár Szilárd*nak. Abból indultak ki, hogy a maga helyén ugyanolyan jelentősége van az épen maradt sírnak, az elkorhadt ásónak, az esetlen csontkorcsolyának, a fésűnek, a pici napórának, a bájos sakkfigurának, a praktikus gyertyatartónak, egy-egy szerszámnak vagy kerámiának, mint a szép szobornak. A látogató érthető rácsodálkozással fedezi fel a múlt emlékeiben a ma ismert formákat. A kényelmes strandcipőre emlékeztető kőszegi bőrcipőt, az idő ráncaitól göcsörtös harapófogót, a kulcsot, amelynek a nagy és vékony toll kölcsönöz méltóságot, a kétoldalt használható csontfésűt, amely, úgy látszik, változatlan formában él tovább évszázadok óta, akárcsak a finom szabású, rozsda-kikezdte kés, hosszúkás nyéllel, vékonyan ívelő pengével. A látogatót elbűvöli a reneszánsz kuglipálya: egy jókora kőtábla, valamikor padló, rajta a bábuk helyét jelző mélyedésekkel. A látványt szemléltetően egészítik ki Comenius szavai: *„A gyermekek jádzanyi szoktanak... hajtván a tekét görgetőt a csurkok csonkok közzé..."* A múltbéli utazás legérdekesebb mozzanatai azokhoz az emlékekhez fűződnek, amelyek a maguk tárgyi mivoltában, közvetlenül idézik meg a középkori életet. Kár volt engedni a kísértésnek és viszonylag nagy teret adni a művészeti emlékeknek. Az impozáns kályhacsempe-kollekció mellett inkább a kályhakészítés, a műhely, a technológia, az eszközök bemutatása lett volna fontosabb. Hasonló — szemléleti — ellentmondás jellemzi az installációt is. A fénykép csak akkor emeli a kiállítás színvonalát, ha valamely új oldalát, szabad szemmel nem látható részletét mutatja be a kiállított műnek. Nem mindig szerencsés megoldás a tárgyakkal zsúfolt vitrinek mögött elhelyezett reprodukció. A keményített foto fekete öblei valósággal elnyelik a piciny műtárgyat, különösen akkor, ha olyan finom plasztikájú darabról van szó, mint amilyen a *rakamazi koronga pár*, a honfoglaláskori magyar ötvösség szép emléke.

Konecsni György

kiállítása, melyet tanítványai rendeztek a mester utolsó, félbemaradt grafikai sorozatából a „Kultint" Kiállítótermében, ugyancsak a múltba viszi a látogatót. *A magyar nyelv története* a címe a tragikusan torzóvá lett sorozatnak. Az elkészült tíz lap tanúsága szerint az alkotó már tisztázta magában az alapgondolatot, mielőtt a munkához hozzáfogott. A magyar nyelv változásai mélyén az ezer éve azonos jegyeket igyekezett megkeresni: a nyelv pogány érdességét, konok következetességét, fájdalmas dallamát, lemondó bölcsességét. Ezek a tulajdonságok nem kötődnek szorosan egyetlen stílushoz sem, ezért alakíthatott ki Konecsni kortól és személyektől egyaránt távol álló ábrázolási formát. A népi művészet fegyelmezettsége, a konstruktivizmus szigora és a mítosz varázsa: ezekből az elemekből épül fel a grafikai sorozat. A metszet fekete-fehér kontrasztjának könyörtelen tragikuma és a vonal szabad, sugárzó szelleme állt a kifejezés szolgálatába. Konecsni a nyelv történetét vallatja, kusza emlékeiből sző megrendítő balladát.

Vadas József

összeismeret és esztétikai élmény, játék és csodálat — úgy a jó gyermekkönyvben sem különülnek el. Mégis, ezúttal nem a minden korosztály számára egyaránt élvezhető *fairy play*, vagyis a „tündérjáték" gyermekkönyv-formában kiadott változatairól szeretnék szólni, hanem azokról, amelyek közvetlenebb célja a nevelés, az ismeretek bővítése, a tudásvágy felélesztése.

A játékos *nevelés* sajátosan új módszerét lelte meg Janikovszky Éva, *Felelj szépen, ha kérdeznek!* című könyvecskéjében, melyet Réber László mulatságos rajzai szemléltetnek. Az írónő a modern pedagógia és didaktika felismeréseitől vezetve, az öt-tíz éves gyermek érzésvilágába helyezkedik, s azokat a gondolatokat mondja ki, amelyeket csak a nagyon okos (esetleg némiképpen koravén) gyermekek képesek megfogalmazni a felnőttekről. Janikovszky kitűnően beszél a gyermek nyelvén — a gyermek nevében: „Milyen kár, hogy mindig a felnőttek kérdeznek a gyerektől, ahelyett, hogy a gyerekek kérdeznének, és a felnőttek szépen felelnének nekik" — sóhajt a hat-hét-

is, s a nagyon szép rajzok munkái.) A fiatal amerikai gógusnő esztétikai szemléle nítja a legkisebb koro Mondhatnám, hogy az ara szés szabályaira — de ta nagyképűség volna. Ilyesm tat: „Egy kép izgalmas, hullámvasúton ülnék, masiktol olyan nyugodt leszek, mint a hulló hópihe. Mindez azért, mert a vonalak, formák és színek különféleképp rendeződnek el bennük". Nincs gyerek, aki ezt ne értené. Kár, hogy nem sikerült karácsony előtt kiadni a könyv ikertestvérét, a *Hallod, amit én hallok?* címűt...

Lehetne róla vitatkozni, hogy az *Unatkozom! Mit csináljak?* összeállítói helyes képet alkottak-e maguknak az univerzális gyermeklélekről. Az unalom ellen ugyanis szertelenül sokat kínálnak szépből, jóból és hasznosból. Annyit és annyifélét, hogy inkább türelmetlen továbblapozásra semmint elmélyedésre ösztönzik vele a gyerekeket. A kis polihisztor-jelöltet megtanítják, hogyan lehet egy kis sztoriból riportot, novellát, drámát és tanulmányt (!) írni, versfaragásra buzdítják, képzőművészeti stílustörté-

Végezetül egy különösen szép kivitelű mesekönyvről számolhatok be, mely sajátos koprodukcióval született. Címe: *Mesék*, szerzője: A. Sz. Puskin, fordította: Kormos István, Vas István, Illyés Gyula, Áprily Lajos és Fodor András, illusztrálta: a csehszlovákiai Ján Lebis, a tipográfiát tervezte: Maria Stepková, megjelent: Bratislavában, a magyar kiadást gondozta: a Móra Ferenc Könyvkiadó. Ha szavazni kellene, hogy melyik az újabb idők legszebb gyermekkönyve — habozás nélkül adnám erre a voksot. Némi nosztalgiával gondolok arra, hogy a gyerektársadalomban nincs értékkülönbség klasszikus mese és mai illusztráció, irodalom és nyomdaipar között...

Alföldy Jenő

---

prózai mondatoknak. Igaz akad néhány verses jellegű is, sőt akad egy — a Kőműves Kelemen ballada persziflázsa —, amely szabályosan hangsúlyos vers, rímtelen ősi hatosokban. Mégis: határozott epigrammatikus tartalmuk ellenére sem volna helyes beletörődni Feleki érvelésébe; ne tekintsük verseknek az apró telitalálatokat, hanem azoknak, amik, az epigramma prózai megfelelőinek: *aforizmáknak*. És ezzel utol is értük szerzőjüket, aki ennek a minálunk viszonylag ritka műfajnak élő irodalmunkban legjelentékenyebb mestere.

Feleki László színes, sokoldalú, nagyképzettségű, izgatott gondolkodású írói egyéniség. Szatírától sporttudósításokig terjed a skálája, de lényegében humorista abból az előkelő típusból, amely alig-alig határolható el a filozófustól. Az a humor

Az aforisztikus műfajban azonban a gyűjtemény darabjai jórészt kis remekművek, amelyek — a szerző szándéka szerint — állásfoglalásra, sőt ezen túlmenően önvizsgálatra késztik az olvasót. Hiszen itt a legfontosabb kérdésekről van szó: életről, halálról, bűnről, erényről, boldogulásról és végromlásról. A modern, tudományosan képzett, értékigényes humanizmus kvintesszenciája (szinte lombikban előállított párlata) ez a kis könyv: Feleki eddigi életművének is leglényege. Élvezet olvasni, el kell tűnődni felette, és emberségesebbnek kell lenni, amikor letesszük a könyvet.

Külön kell szólni Kaján Tibor illusztrációiról, ugyanis a Feleki-aforizmák nélkülük is ugyanolyan jók volnának, és a rajzok az aforizmák nélkül is akár kiállításba kívánkozó kis remekművek. Kaján ele-

1021 -

1970.XII.18./Sné

Lúttuk,hallottuk.

Ezután képzőművészeti kritikénk következik.

Kolessnyi György grafikus müvész befejezetlen grafikai sorohatából a Kulturális Kapcsolatok Intézetében rendeztek Kiállitást.

A Dorkovits TEremben a TV-Galériája, kiállitás sorozatában Kumpozst Éva kerámiáit mutatják be.

Mintkét Kiállitásról Ambrus Tibor beszámolóját hallják.

- A Kulturális Kapcsolatok Intézete Dorottya u.Kiállitótermében nagy erővel méyl invencióval fogalmazott grafikai ~~látogatók~~ lapok sora fogadja a látogatók ,a nemrégiben tragikus hirtelenséggel elhunyt Kolcsnyi György grafikus müvész befejezetlen grafikai sorozatának a magyar nyelv történetének első lo rajza.

A vállalkozás aránya és célja meghökkentő.

a képzőművészet eszközeivel megeleveniteni,ábrázolni egy megfoghatatl: éppen csak nyomon követhető folyamat frázisait,szinte reménytelen próbálkozásnak tünik.

Egyetlen elképzelhető utját érzi az ember a szövegillusztrációt.

Azt hogy a támpontként kiválasztott nyelvemlékek tartalmi mondanivalóját a képi kifejezés eszközével ujra fogalmazva ábrázolja.

Kolecsnyi még sem ezt tette,ennél többet [illegible]

1970.XII.18./Sné

Láttuk,hallottuk.

Ezután képzőművészeti kritikánk következik.

Kolcsnyi György grafikus művész befejezetlen grafikai sorozatából a Kulturális Kapcsolatok Intézetében rendeztek Kiállítást.

A Derkovits TEremben a TV-Galériája, kiállítás sorozatában Kumpozet Éva kerámiáit mutatják be.

Mintkét Kiállításról Ambrus Tibor beszámolóját hallják.

- A Kulturális Kapcsolatok Intézete Dorottya u.Kiállítóterében nagy erővel mégy invencióval fogalmazott grafikai ~~látogatók~~ lapok sora fogadja a látogatók ,a nemrégiben tragikus hirtelenséggel elhunyt Kolcsnyi György grafikus művész befejezetlen grafikai sorozatának a magyar nyelv történetének első 10 rajza.

A vállalkozás aránya és célja meghökkentő.

A képzőművészet eszközeivel megeleveníteni,ábrázolni egy megfoghatatlan éppen csak nyomon követhető folyamat frázisait,szinte reménytelen próbálkozásnak tünik.

Egyetlen elképzelhető utját érzi az ember a szövegillusztrációt.

Azt hogy a támpontként kiválasztott nyelvemlékek tartalmi mondanivalóját a képi kifejezés eszközével ujra fogalmazva ábrázolja.

Kolcsnyi még sem ezt tette,ennél többet markolt .

Ennél többet markolt és többet is fogott. Ő a kor, a korabeli élet lényegét igyekezett megragadni,s a nyelvi állapotból következő stilusban kifejezni.

A rajzok egy némelyike különösen a népköltészethez kapcsolódó 2 lap még mutat valamilyen bizonytalanságot.

A szöveg pásztorokról,cselédekről beszél.a rajzokon viszont a epartos indittatásu szürrealisztikusan fogalmazott ,és egymásra hányt rekvizitumok,falusi mesteremberekre ,kubikusokra asszociáltatnak.

Nem zavarta a Tihanyi Alapitólevél 6 magyar szavához készitett rajz sem.Itt szinte a feladat megoldhatatlanságra kényszeritette a müvészt majdnem a szimpla illusztrálásra.

De már a Halotti beszéd,az Ó Magyar Mária siratom ,siralom ,a Szabács viadala,és különösképpen az Ének Szent László királyról 3 nagy lapja tömör kifejezőerővel az ó magyar szöveg csevegését,hangulatát még szemléletét is maradéktalanul követő és idéző formai megoldása vitán felül álló eredményn,az irott-mondott szöveggel azonos élményt nyujt.

Külön öröme a szemnek Kolecsnyi György rajzainak fölényes magabiztos technikája.a szigoru szerkezeten belül toll, és a tollat vezető kéz gyönyörüségesen köny-nyed játékos futása.

A Kiállitás rendezői szerencsés leleménnyel helyezték el az eredeti rajzok mellett azok felnagyitott fotóit,amelyeken a kiállitott részletek a faktura minden szépségét érzékeltetik.

A Derkovits teremben a TV-Galériája kiállitás sorozatában mutatja be alkotásait Kumpozst Éva keramikus müvész.

1958.fejezte be tanulmányait az Iparmüvészeti Főiskolán,Gádor István növendékeként.Azóta több külföldi kiállitáson vett részt,egyéni bemutatója azonban eddig még nem volt.

KONECSNI GYÖRGY KIÁLLITÁSA MŰCSARNOK

Megnyitás ideje: 1968. nov. 9 • 11 óra

Konecsni György

Konecsni Gy.

1021

1970. XII. 4. 19.30. /1/6/ V.

Tv-hiradó

- A sok nagyszerü alkotás szülőhelye, Konecsni György müterme, üresen áll. A Kossuth-dijas Kiválómüvész, januárban elhunyt Konecsni György, a Képző,- és Iparmüvészeti Főiskola vezető tanára, a modern magyar plakát mestere azonban, halála után is uj alkotásokkal jelentkezik. Barátai, tisztelői jóvoltából. Életének utolsó hónapjában, ugyanis grafikai sorozaton dolgozott Munkájának eredményét, a Kulturális Kapcsolatok Intézetének kiállitótermében, ma délutántól, a közönség is megtekintheti.

A magyar nyelv történetének rajzos feldolgozása, eredetileg, egy 5o képből álló kiadványnak készült. A megvalósult töredékrészből mutat be eredeti tollrajzokat, és nagyméretü fotókat a kiállitás. Több grafikai lap emlékezik meg, a XV. századból származó, Szent László legendáról. A grafikai sorozat megvalósult képeit a Helikon könyvkiadó, a jövőben jelenteti meg.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307.
1968 APR 13

MAGYAR NEMZET

Konecsny György
1921

Magyar

Konecsni György Bánk bán illusztrációi

Kétségkívül nehéz dolog lenne hirtelenjében összeszámolni, hány kiadásban, hányféle köntösben jelent meg megírásának, illetve fölfedezésének pillanatától napjainkig Katona József drámája, a *Bánk bán*, amelyet most ismét új formában, *Konecsni* György festő- és grafikusművész illusztrációival kiegészítve bocsátott az olvasók rendelkezésére a *Szépirodalmi Kiadó*. Vállalkozásának indítékait keresve, így bizonyára nem tévedünk nagyot, ha fő okát — az új olvasógeneráció igényei kielégítésének természetes szándéka mellett — ez utóbbi tényben, a tizennyolc kompozíció és a *Bánk bán* szintézisének keresésében, s e munka eredményének bemutatásában véljük föllelni.

Katona József drámáját jól ismeri mindenki. Irodalmunk kincsei között tartjuk számon, tanítják az iskolában, a közeljövőben a televízió is be fogja mutatni. Részletesebb elemzése, gondolatkörének boncolása tehát minden bizonnyal fölösleges — s így vizsgálódásunkat a kiadói szándék és megvalósulása: *a dráma és az illusztrációk közös kompozíciójának problémakörére* korlátozhatjuk.

Konecsni György — mint említettük — 18 lapot készített a *Bánk bán*-hoz; kedvelt, s grafikai művein és plakáttervein egyaránt gyakorta alkalmazott megoldásával, a tusvonalakkal kifejeződő, drámai erejűvé tett szintetikus zománcfesték technikájával. És ezzel el is érkeztünk az első problémához: az *illusztrációk reprodukálásának* — általában is, de ebben a konkrét esetben különösen — fontos kérdéséhez. S meg kell állapítanunk, hogy — kétségtelen erényeik ellenére — a könyvben látható lapokból hiányzik Konecsni eredeti műveinek sajátos, a festékanyag gazdag skálájú belső játékából adódó varázsa. Természetesen el kell ismernünk, hogy a nyomda szinte megoldhatatlan feladat előtt állt, hiszen a reprodukálás e módszere még a leggondosabb munkával sem képes visszaadni azt a sok finom árnyalatot, színátmenetet, amely a Konecsni műhelyében készült kompozíciókat oly gazdaggá tette. De akkor miért választották *ezt* a módszert?

A technikai »részletkérdések« előrebocsátása után vegyük szemügyre magukat a műveket: hogyan, milyen szálakkal kapcsolódik össze a 18 illusztráció és a dráma, amely alapgondolatukat adta. Köruket egy gondolati szerkezet fogja össze. Konecsni elsősorban a középkor — a dráma cselekményének kora — hangulatát akarta visszaadni sorozatukkal. A helyes alapgondolat következetes végigvitele azonban némi megosztottságot eredményezett a lapok között. Egy részük ugyanis — mind Biberach meggyilkolása, vagy a királyné leszúrásának drámai jelenete — közvetlenül »fordítja le« a maga nyelvére a *Bánk bán* cselekményét; mások — mint a békétlenkedők jelenetei — kevésbé konkrét, de határozottan reális megfogalmazással adják vissza a dráma levegőjét; végül a harmadik csoport — például a Gertrudis és Mikhái párjelenetéhez kapcsolódó első kompozíció — megáll az általánosságoknál, s — úgy tetszik — csaknem teljesen elszakadt Katona művétől.

Mindez nem Konecsni »hibája«, hanem a *Bánk bán* jól ismert, belső problémáiból következik — Konecsni az »általánosan fogalmazott« lapokon el akarta kerülni a korunktól idegen, de Katona művében fellelhető teatralitást. Illusztrációi a legtöbb esetben — szándékának megfelelően — éppen ellenpontozó erejükkel teszik élményszerűvé a *Bánk bán* e legújabb kiadását.

H. Gy.

Losonczi Pál üdvözlő távirata Marian Spychalskihoz

Mélyen tisztelt elnök elvtárs!

A Lengyel Népköztársaság Államtanácsa elnökévé történt megválasztása alkalmával a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa, az egész magyar nép, valamint a magam nevében fogadja őszinte jókívánságaimat. A Lengyel Népköztársaság felvirágoztatása érdekében végzendő felelősségteljes munkájához sok sikert, jó egészséget kívánok.

LOSONCZI PÁL,
a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke

Biszku Béla látogatása Nyíregyházán

Biszku Béla, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára, Szabolcs-Szatmár megye országgyűlési képviselője szerdán és csütörtökön látogatást tett Nyíregyházán. A megyei pártbizottságon Szabolcs-Szatmár életéről, helyzetéről tanácskozott a megye vezetőivel, majd ellátogatott a megyei építőszerelő vállalathoz.

Csütörtökön a Központi Bizottság titkára fölkereste az Országos Gumiipari Vállalat nyíregyházi üzemét, a napokban felavatott új filmszínházat, és a nyíregyházi Dózsa mezőgazdasági termelőszövetkezetet.

Komócsin Zoltán a Zalka Máté katonai műszaki főiskolán

Komócsin Zoltán, a Magyar Szocialista Munkáspárt Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára — *Oláh* István vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes társaságában — pénteken meglátogatta a Zalka Máté katonai és műszaki főiskolát.

A látogatás végeztével Komócsin Zoltán nagygyűlésen tájékoztatta az iskola pa-

A fiatalodó

A legtermészetesebb dolgok közé tartozik, hogy a fiatalok viszolyognak mindattól, ami a cselekvés, a tett izgalmát kirekeszti. Jelentéktelennek és érdektelennek ítélnek minden olyan szervezett közösséget, amely valamilyen módon nem alkot, nem hoz létre értékeket, s önmaga létezését csupán szavakkal próbálja igazolni. A KISZ egyre növekvő népszerűsége, táguló tevékenységi köre azt bizonyítja, hogy az ifjúsági szövetség megtalálta azt a tartalmat és azt a formát, amely a tettvágynak teret ad, serkenti a jó indulatokat, egyengeti a felnőtt társadalom és az ifjúság viszonyát. Bebizonyosodott, *hogy a »komoly dolgok« összeférnek a fiatalos frisseséggel, a lelkesedés a meggondoltsággal.*

Így jött létre az az állapot, hogy az ifjúság most már nemcsak önmaga érdekeit védi és képviseli, hanem állást foglal közéleti és politikai kérdésekben is. Most fejeződtek be a II. Országos Diákparlament ülései. Az ott elhangzottak szintén azt bizonyítják, az a párbeszéd, amely az érett társadalom és az ifjúság között folyik, nemcsak a nevelés szempontjából áldásos, hanem haszos a jövő szempontjából is. A komoly, okos, felelősséggel teli szavak és tettek szinte követelik, hogy a fiatalok részt vegyenek a közéletben, hallassák szavukat az ország sorsát érintő kérdésekben is.

Mindezt figyelembe véve, örvendetes és természetes, hogy *a Hazafias Népfront munkájában, az egész nemzet haladó erőit összefogó tevékenységében nem akar lemon-*

Az űrhajózás na

Ünnepi ülés

Pénteken a Kremlben ünnepi ülést tartottak az űrhajózás napja alkalmából. Az ülésen megjelent *Brezsnyev*

In memoriam György Konecsni, Budapest

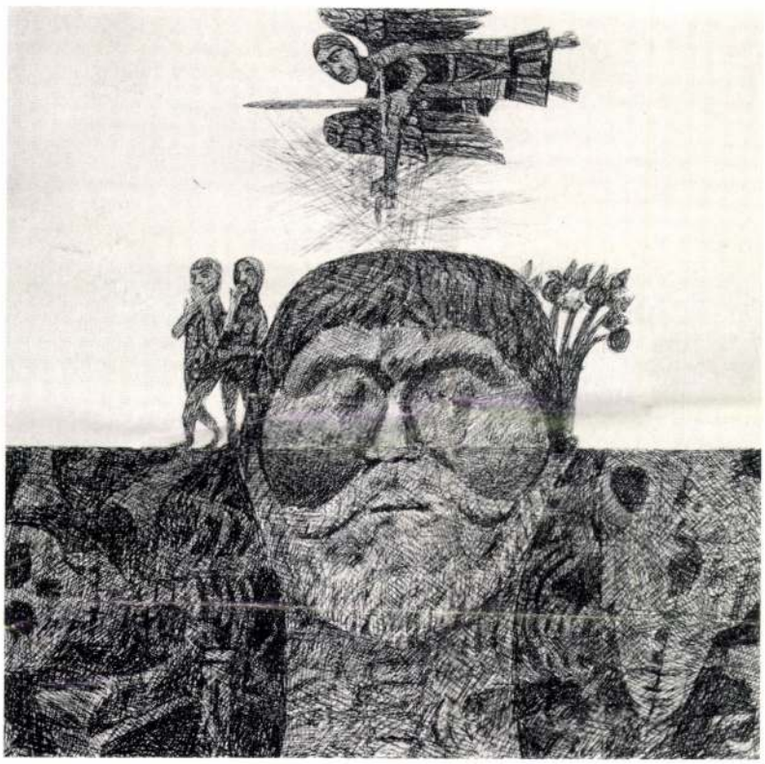

Über einen Künstler zu schreiben und seiner Kunst gerecht zu werden, dürfte allzeit ein schwieriges Unterfangen sein. Es ist aber fast unmöglich, über einen Künstler zu schreiben, der einem nahestand und dessen Werk einen ergreift. György Konecsni ist am 28. Januar 1970 gestorben, und gerade dieser kurze zeitliche Abstand macht eine objektive Beurteilung seines Schaffens für ungarische Kunstgeschichtler noch schwieriger.

Konecsni war ein vortrefflicher Zeichner, ein bedeutender Maler, ein brillanter Plakatkünstler und erstrangiger Illustrator und zugleich ein feinfühliger Pädagoge. Er besaß die rare Gabe, auf all diesen Gebieten Vollwertiges zu leisten, weil er sich selbst nie schonte und sich mit jeder neuen Aufgabe zu neuen Höhen emporschwang. Er begann als Maler und studierte von 1927 bis 1931 bei Gyula Rudnay an der Hochschule der bildenden Künste in Budapest. Später erzählte er oft, daß er durch einen reinen Zufall Plakatkünstler wurde. Der «Zufall» ergab sich durch die schwere wirtschaftliche Lage jener Jahre. Der von Not bedrängte junge Maler beteiligte sich an einem Plakatwettbewerb, hatte Glück und trug den ersten Preis und Auftrag heim. Was zuerst nur Broterwerb war, wurde für Konecsni Berufung und die Leidenschaft seines Lebens. Auf eigene Faust und zum eigenen Vergnügen, ohne Auftrag oder Aussicht auf Entlohnung entwarf er Plakate, weil ihm just etwas einfiel, und Konecsni hatte eine rege Phantasie. Er besaß die Gabe, auch in schwierigen Situationen und bei kleinlichen Aufträgen die künstlerischen Lösungen zu finden, die seinem Selbstentfaltungsdrang und seiner grafischen Ausdrucksweise entsprachen. Es ist hier unmöglich, alle bereits klassisch gewordenen Plakate Konecsnis aufzuzählen. Seinem Erstlingswerk und ersten Erfolg «Bade in Heilquellen!» folgte 1937 sein lustig gestreiftes Zebra auf dem Plakat für den Budapester Zoo. Flora-Waschseife und Modiano-Zigarettenhülsen verdanken seinen prachtvollen Lösungen sicherlich viel, und die Städtischen Gaswerke von Budapest verwenden auch heute noch vielfach das von Konecsni vor Jahrzehnten entworfene Emblem. Berühmt sind seine politischen Plakate nach der Befreiung des Landes 1945. Niemand in Ungarn, der diese Jahre miterlebt hat, wird Konecsnis Plakat «Und es wird dennoch Brot für alle geben» vergessen können oder sein zutiefst ergreifendes Werk – an die Trümmermauern der Hauptstadt angeschlagen – mit den lustigen Kinderverszeilen «Getrost, unsere Kinder, ihr sollt wieder munter sein». Sein Plakat gegen den Krieg entstand für eine Antikriegsausstellung und wurde nur in einem Exemplar hergestellt, seither jedoch unzählige Male in der Fachliteratur reproduziert. Eine seiner allerletzten Arbeiten ist das Erste-Mai-Plakat, auf dem die ineinandergreifenden Männerfäuste einen roten Erdball formen.

Obgleich Konecsni in erster Linie als Plakatkünstler bekannt wurde, arbeitete er auch unermüdlich weiter auf dem Gebiet der Malerei und Grafik, war jedoch zeitlebens damit sehr zurückhaltend und scheute sich, diese Werke auszustellen. Eine gerechte Bewertung seines künstlerischen Schaffens wäre jedoch ohne die Berücksichtigung seiner grafischen und malerischen Werke unmöglich, zumal vielfach eben diese Arbeiten mehr über seine künstlerischen Absichten und Ansichten verraten, tiefere Schichten seines Temperamentes erschließen als seine bekannten und berühmt gewordenen Plakate. Konecsni zeichnete, malte, skizzierte fast unaufhörlich und brachte stets alle seine momentanen Einfälle zu Papier. Diese von ihm «grafische Phrasen» genannten Montagen, Skizzen, Zeichnungen und Gemälde sammelte er und hielt ihre anwachsende Menge immer bereit, um nötigenfalls auf sie zurückgreifen und aus den «Phrasen» wohlbedachte «Sätze» komponieren zu können. Das soll jedoch

KATAKANA est une partie de l'idéographie chinoise. Elle apparut vers le huitième siècle et servit d'abord d'écriture phonétique pour transcrire la littérature chinoise et les soutras bouddhiques. Elle comprend aujourd'hui 46 signes qui, dans les textes imprimés, dansent entre les idéogrammes à l'équilibre carré. Comme ces signes dansants rêvent encore trop du pinceau, je me suis efforcé de leur donner plus de vigueur par des allongements ou des raccourcis définitifs. Je visais à une abstraction aussi grande que possible, à l'instar de la philosophie d'Anton Webern, dont la musique se termine dès que sa dernière note a retenti. Bien que le mot d'écriture vienne d'écrire, j'ai renoncé au phénomène du pinceau, car le Japon moderne l'a presque totalement délaissé au profit du feutre, du stylo-bille, du stylo et du crayon. Dans un avenir prévisible, le Japon, sans répudier son écriture compliquée, sera bien obligé d'adopter l'anglais comme seconde langue.

KATAKANA ERU, que j'ai ainsi baptisée en hommage à Emil Ruder, mon maître défunt, est une tentative visant à composer un alphabet esthétique avec des signes japonais.

«The west will shake, the east awake», écrivait James Joyce. L'Orient, c'est le Japon. Le Japon n'est pas seulement le grand pays moderne, qui est toujours le premier à appliquer de nouvelles techniques aux biens de consommation. C'est aussi un musée vivant, où la musique de cour n'a pas changé depuis un millénaire, où, depuis Senno Rikiu, le maître du thé, on respecte l'asymétrie qui donne de la vie à l'espace. Depuis des siècles, l'ordre modulaire y dicte le plan des constructions. On continue à y entretenir des joyaux aussi «inutiles» que le temple Shinto d'Ise, qui est reconstruit tous les 20 ans et n'a que des fins esthétiques. On y soigne des jardins indescriptibles, comme le Ryoanji de Kioto, ce jardin du néant, dont les 15 pierres sont ainsi disposées que celui qui y est assis ne peut jamais toutes les découvrir d'un seul coup d'œil. Quinze est le nombre de la perfection. La perfection, comme la symétrie, est à la fois statique et inerte. On ne peut dire que la calligraphie, le shodo, soit réussie lorsque le pinceau a tracé tous les traits de manière égale. La calligraphie vit de la fraîcheur du moment. Dès qu'elle est fixée sur le papier, rien ne peut plus amender son caractère d'instantané. La fascination qui s'exerce sur nous provient des formes et des sons étrangers. Les moines bouddhistes récitant les soutras d'une voix étrange et monotone. Le son aérien et mystique de la shakuhachi, la flûte de bambou. La subtile sonorité du sho, l'orgue à bouche, dans la musique dite gagaku comme dans celle du bugaku. Un univers raffiné, qui subsiste en dépit du vacarme de l'époque. Un univers, cependant, qui ne s'offre pas, mais attend qu'on vienne à lui.

5–7

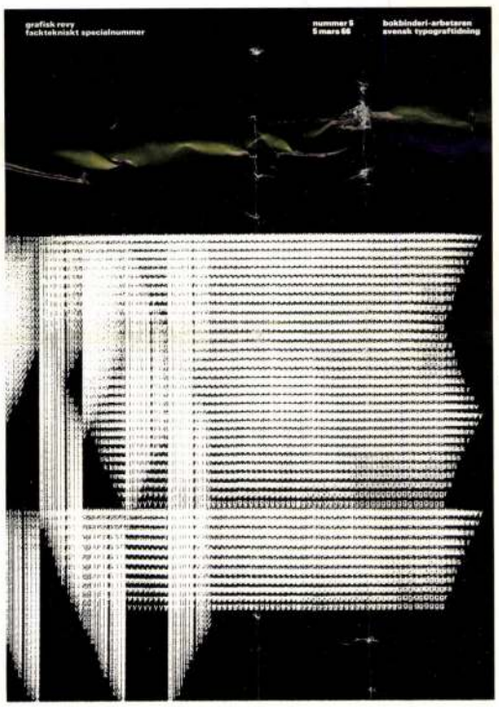

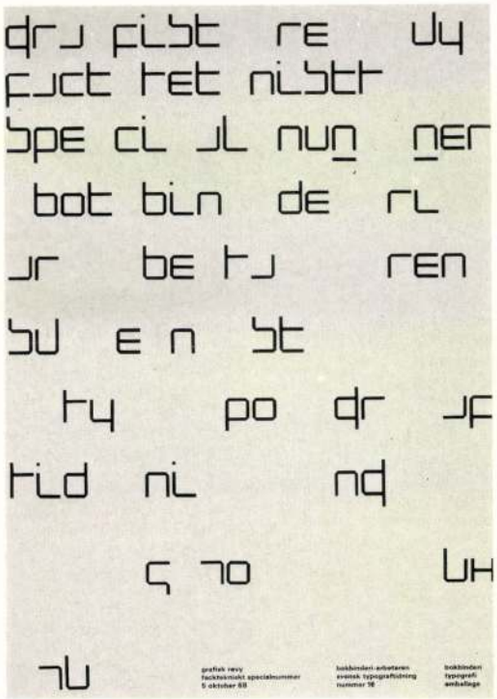

8–10

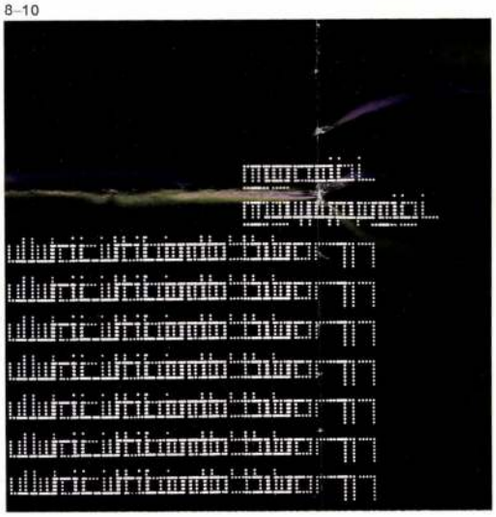

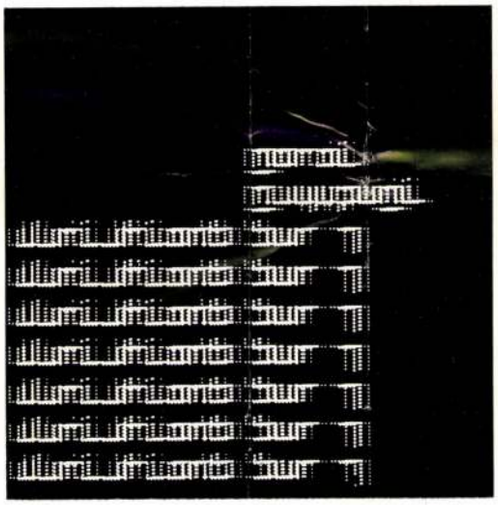

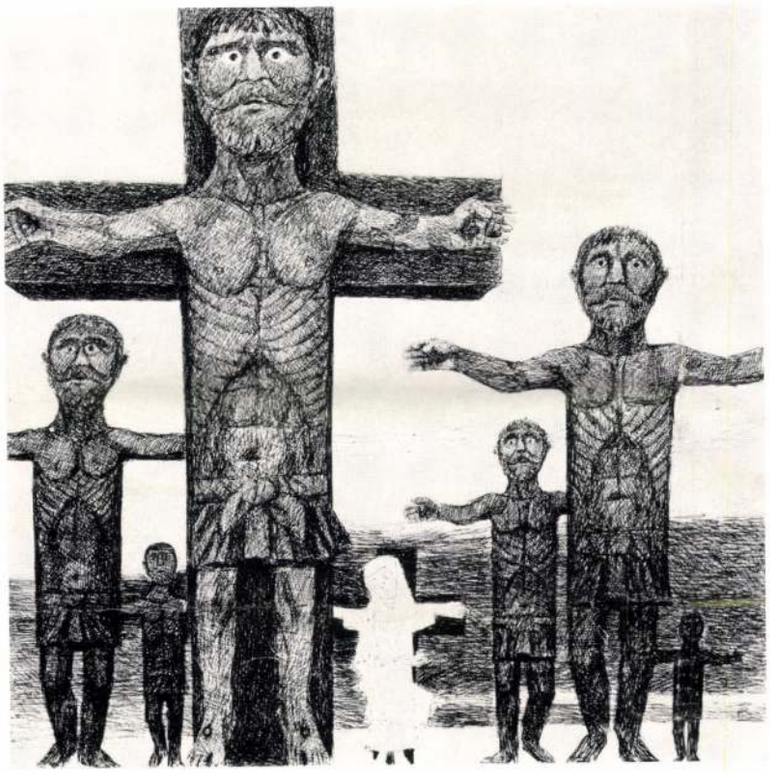

nicht besagen, daß Konecsni seine Werke sozusagen aufgrund einer «Mosaiktechnik» gestaltete. Im Gegenteil, ihm dienten seine Skizzen als unumgängliche Vorarbeit für die definitive Komposition, als Elemente des Vorausdenkens. Seine grandiose Vorarbeit war die eigentliche Grundlage für die legendär leichte Hand von Konecsni, für die scheinbare Mühelosigkeit seines Schaffens und die Geläufigkeit der endgültigen Ausführung. Es bewegte ihn letzten Endes ein unersättlicher Drang nach Vervollkommnung, nach einer weiteren Entfaltung seines Könnens, nach einem besseren Ausdruck seiner Visionen. Dieser Drang bewog ihn, seine tiefsten dramatischen Erlebnisse im Theater oder bei Filmvorstellungen, seine Gedanken bei einer Lektüre in nie publizierten ergreifenden Zeichenfolgen zu bearbeiten. Eine dieser leider unvollendet gebliebenen Serien aus der letzten Periode seines Lebens entstand als ebenbürtige grafische Gestaltung der schönsten Gedichte der ungarischen Literatur und wurde unter dem Titel «Geschichte der ungarischen Sprache» zu Ehren des toten Künstlers in Budapest ausgestellt. Vieles sollte noch gesagt werden. Lassen wir ihn statt dessen selbst zu Wort kommen in einigen ausgewählten Werken. Sie werden etwas von der Kunst György Konecsnis ausdrücken und mitteilen, was uns mit den kärglichen Mitteln der Sprache kaum gelingen kann. GYORGY HORVÁTH

Any attempt at interpreting an artist and doing justice to his work presents a difficult challenge. And it is an almost hopeless undertaking to write about an artist who is a close personal friend and whose work has cast a spell over the critic. György Konecsni died on January 28, 1970, and the short interval separating us from his death makes it even more difficult for Hungarian historians of art to produce an objective evaluation of his œuvre.
Konecsni was an excellent draftsman, an important painter, a brilliant poster artist and first-rate illustrator. On top of this he was also a sensitive pedagogue. He possessed he rare talent of producing work of equal quality in all of these fields because he never spared himself and rose to new heights with every new task. He began as a painter and studied from 1927 to 1931 under Gyula Rudnay at the Fine Arts Academy of Budapest. Later he often told the story of how he became a poster artist by pure chance. That «chance» presented itself in the guise of the serious economic crisis of those years. The penniless young painter took part in a poster competition and was lucky enough to receive both the first award and the commission. What started out as a mere livelihood became for Konecsni the vocation and passion of his life. Entirely on his own and for his own pleasure, without commission or hope for financial reward he created posters simply because he happened to have an idea. And Konecsni had plenty of ideas. He had a talent for finding artistic solutions, which satisfied his urge of self-expression and his graphic intentions even if the problem was difficult and the fee very puny. There is not sufficient room for a complete enumeration of Konecsni's already classical posters. His first design and first success «Bathe in Mineral Springs!» was followed in 1937 by his gaily striped zebra on the poster for the Budapest zoo. Fora toilet soap and Modiano paper hulls for cigarettes no doubt owe much of their success to his magnificent designs, and the municipal gas-works of Budapest still frequently use today the emblem created by Konecsni decades ago. The political posters he created after the liberation of his country in 1945 have become famous. No-one in Hungary, who has lived through those years, will ever forget Konecsni's poster «And Yet There Will Be Bread For All» or his profoundly touching creation – affixed to the ruins

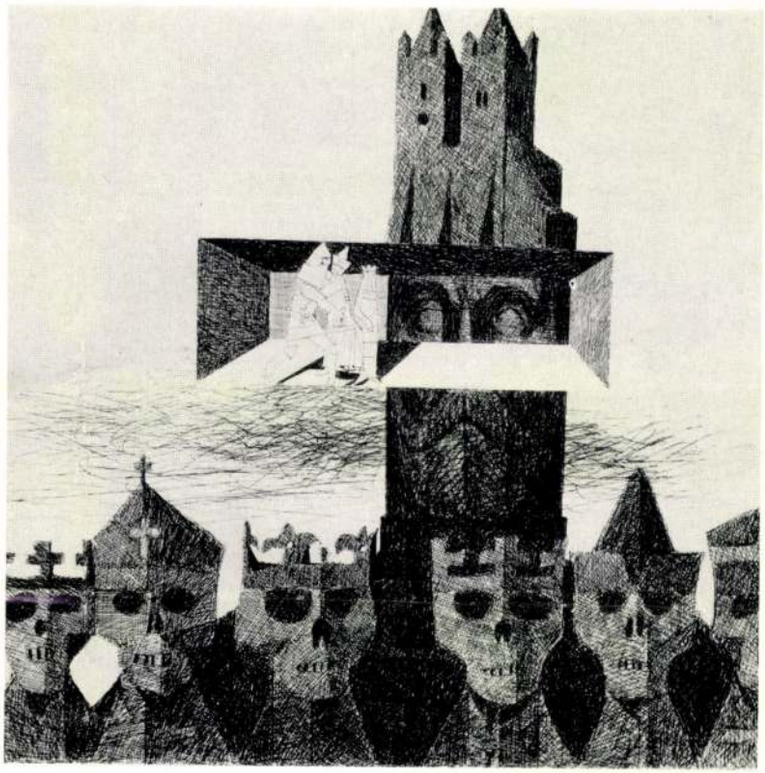

of the capital – with the gay nursery rhyme «Never fear, our children, you will be gay once more.» His anti-war poster was created for an anti-war exhibition and produced in only one copy but it has been reproduced countless times in art and trade publications. One of his very last designs is the poster for the first of May in which two interlacing fists form a red globe.

Although Konecsni owes his fame primarily to his posters, he also continued his indefatigable work in the fields of painting and graphic art, but he was always very reticent about this part of his work and was too shy to exhibit it. A just evaluation of his artistic œuvre would be incomplete, however, without a consideration of his graphics and paintings, particularly since these creations give a better insight into his artistic intentions and convictions and reveal deeper levels of his artistic temperament than his well known and famous posters.

Konecsni drew, painted and sketched almost incessantly and retained all of his sudden inspirations. He called those montages sketches, drawings and paintings his «graphic phrases» and collected them as a steadily growing reserve of ready «phrases» which could be easily transformed into well considered and complete «sentences.» This is not to say that Konecsni created his works in something like a «mosaic technique.» Quite on the contrary, his sketches and drafts were an indispensable preparation for the ultimate composition, they were elements of advance planning. This grandiose preparation was the real explanation for the legendary pace and rapidity of Konecsni's work, for the apparent facility of creation and rapidity of final execution. In the last analysis, he was motivated by an insatiable craving for perfection, for a more complete unfolding of his talent, for a more adequate expression of his visions. It was this profound urge which inspired him to retain in never published, deeply moving series of drawings what he felt in the most dramatic moments of a play or movie or when he encountered a particularly stirring passage in his reading. It is very unfortunate that he should have died before completing one of those series in which he sought graphic expression for the most beautiful poems of Hungarian literature. Under the title of «History of the Hungarian Language» the series was displayed in Budapest in honour of the dead artist. Much is still left unsaid. But let us, instead, listen to what he has to tell us through the medium of some of his selected works. They will tell us something about the art of György Konecsni and will convey a message of greater authenticity than the poor words of human language could hope to achieve.

Il n'est jamais simple de parler d'un artiste et de s'efforcer de rendre justice à son œuvre. L'entreprise devient presque impossible lorsqu'il s'agit de quelqu'un qu'on a connu personnellement et qui vous a directement touché. György Konecsni est mort le 28 janvier 1970; et le bref laps de temps qui s'est écoulé depuis ne permet pas encore aux historiens de l'art hongrois de porter sur son œuvre un jugement objectif.

Konecsni fut un remarquable dessinateur, un peintre de talent, un brillant affichiste, un illustrateur de marque en même temps qu'un pédagogue sensible. S'il a pu, dans tous les domaines qu'il a abordés, donner sa pleine mesure, c'est parce qu'il n'a jamais ménagé ses forces et que son inspiration se renouvelait devant chaque tâche proposée. L'artiste avait d'abord étudié la peinture, de 1927 à 1931, avec Gyula Rudnay à l'Ecole supérieure des Beaux-Arts de Budapest. Il aimait à raconter par la suite, que le seul hasard l'avait amené à l'affiche. La dureté des temps avait poussé

DER Ausschnitt 1 BERLIN 45, Königsberger Str. 37
Telefon 0311/73 85 90 Telex: 1-83 538
Gebrauchsgraphik
8000 München 2
Nr. 12/71 *

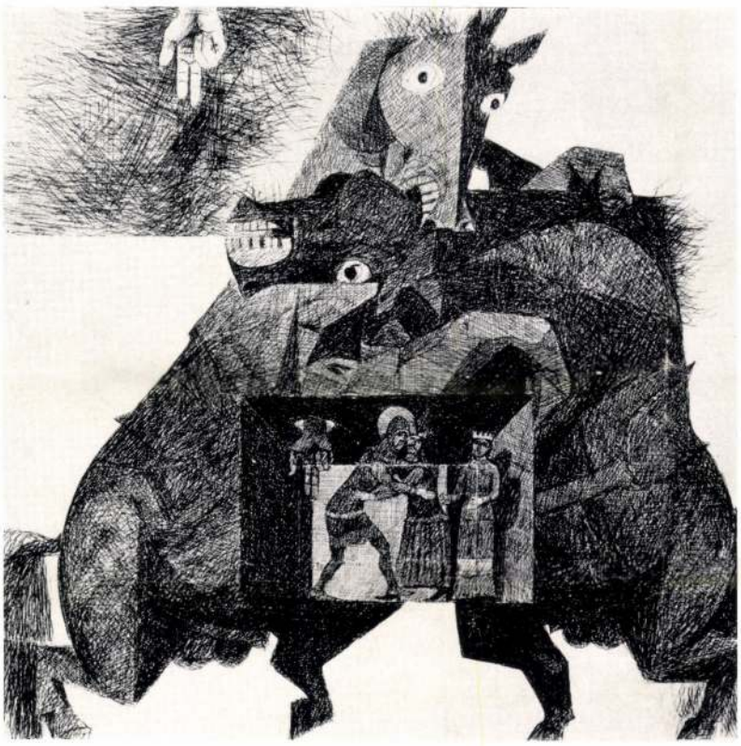

le jeune peintre à participer à un concours: il remporta le premier prix et exécuta la commande. Bien vite, l'affichisme cessa d'être pour lui une besogne alimentaire et devint la passion de sa vie. Il se mit à composer des affiches pour le plaisir, sans espoir de dédommagement, uniquement pour réaliser une idée qui lui était venue. La richesse de son imagination allait de pair avec le don exceptionnel qui permet de tirer profit des commandes les plus mesquines ou des thèmes les plus difficiles, et de parvenir à une solution originale. Il serait trop long de vouloir énumérer toutes les affiches de Konecsni, qui sont déjà devenues classiques. Son coup d'essai, qui fut aussi un coup de maître, était «Bains thermaux, bains de santé!» Suivit, en 1937, le zèbre cocasse qui faisait de la réclame pour le zoo de Budapest. Le savon Flora et les papiers à cigarettes Modiano doivent à ses étonnantes trouvailles une bonne part de leur succès. Et les Services municipaux du gaz de Budapest continuent à utiliser l'affiche que Konecsni avait dessinée pour eux il y a des décennies. On n'a pas non plus oublié les affiches politiques qu'il a réalisées en 1945 après la libération de son pays. Tous les Hongrois qui ont vécu ces pénibles années se souviennent de l'affiche intitulée «Et il y aura pourtant du pain pour tous» ou de son ouvrage le plus émouvant, apposé sur les ruines de la capitale et portant ces vers d'une chanson enfantine: «Rassurez-vous, mes enfants; voilà la joie revenue.» L'affiche qu'il conçut contre la guerre, créée à l'occasion d'une exposition et tirée à un seul exemplaire, a été reproduite depuis d'innombrables fois dans la littérature spécialisée. Un de ses derniers travaux fut une affiche pour le 1er mai: un globe terrestre rouge est fait de poings qui se rejoignent.

Bien que Konecsni soit devenu un affichiste célèbre, il n'avait jamais cessé de peindre et de dessiner; mais la réserve qu'il conserva toute sa vie l'empêcha d'exposer ses œuvres. On ne saurait cependant établir un bilan de son activité artistique si on faisait abstraction de son graphisme et de sa peinture. Ceux-ci sont souvent plus révélateurs de ses idées et de ses intentions, jettent sur son tempérament une lumière plus vive que des affiches si connues.

Konecsni avait presque constamment le pinceau ou le crayon à la main et ne cessait de jeter ses impressions sur le papier. Il conservait soigneusement ces montages, ces croquis, ces dessins ou ces aquarelles, qu'il appelait des «phrases graphiques» pour les faire éventuellement entrer dans un paragraphe bien composé. Ceci ne veut pas dire que l'artiste ait utilisé une manière de «technique de mosaïque». Ses esquisses étaient bien plutôt le prélude indispensable à la composition définitive. Sans ce labeur préalable, il n'aurait pu donner cette impression de légèreté de main, de facilité dans la conception et l'exécution. Pour finir, il fut saisi d'un désir de perfection jamais assouvi, d'un besoin de manifester davantage encore son métier, d'exprimer toujours mieux ses visions. Cette passion le poussa à traduire en dessins émouvants et restés inédits ses impressions de théâtre ou de cinéma, les pensées que suscitait chez lui une lecture. Une de ces séries, restée malheureusement inachevée, constitue comme un commentaire aux plus beaux poèmes de la littérature hongroise, dont elle est digne: on l'a exposée à Budapest sous le titre de «Histoire de la langue hongroise». Plutôt que de poursuivre cet éloge, laissons les œuvres mêmes de György Konecsni s'adresser à nous. Elles nous diront sur son art plus de choses que n'en peut communiquer la pauvreté du langage.

Fensterfotos von Rudolf René Gebhardt

Windows Photographed by Rudolf René Gebhardt

de Rudolf René Gebhardt

Im Oktober 1970 brachte die GEBRAUCHSGRAPHIK einen Bericht über Arbeiten des jungen Grafikers und Fotografen Rudolf René Gebhardt. Er hatte auf Anraten seines Lehrers Helmut Lortz (Hochschule für bildende Künste, Berlin) sehr eindringliche Bilder von einem Automobilrennen auf der Avus geschossen. Und zwar ging es ihm offensichtlich nicht darum, das Rennen selber, die vorbeirasenden Automobile festzuhalten, er wünschte mit sichtlichem Erfolg die Atmosphäre am Rand der Rennbahn Bild werden zu lassen. Es gelang, Gesichter, gefaßte Mienen, das Warten auf den Start, das erregte oder stumme Beteiligtsein der Frauen berühmter Rennasse eindringlich vorzuführen. Diese statische Art des Fotografierens ermöglicht, Zustände auf den Film zu bannen, sich nicht dem nur effektvollen «Schuß» auszuliefern. Unser heutiger Beitrag erscheint als eine Weiterführung dieser Art von «Welt-Anschauung». War bei den Avusbildern der Versuch gemacht worden, etwas über das Wesen «Rennfahrer» und ihrer Begleitung auszusagen, also die Kamera Herz und Hirn der Menschen vom Rennsport abhorchen zu lassen, so sind die «Fenster» in ihrer ausdrucksvollen Beredtheit stumme Objekte, Dinge voller Geheimnis, Idylle hier, Schreckbilder dort, wenn Verfall sich ankündigt oder bereits vollzogen ist. Jedes dieser Fenster, im Irgendwo beheimatet, ist der Mittelpunkt eines Bildes, dem Romantik nicht abgesprochen werden kann. Mauerstrukturen, wohlerhaltene oder abbröckelnde, rahmen diese Fenster ein, hölzerne Klappläden sind die oft nur halb geschlossenen Lider der Augen alter oder neuer Gebäude. Der Betrachter ahnt Schicksale, kann sich zu Gebhardts Fenstern Geschichten ausdenken, sie laden zu lyrischen Träumen ein. Der Fotograf möchte im kommenden Jahr nach Südafrika gehen. Er verspricht sich von dieser weiten Reise in eine fremde Welt Erweiterung seines Gesichtsfeldes. Die Synthesis von Sehen und Erkennen will Gebhardt durch die Kamera erneut sichtbar machen.

ERICH PFEIFFER-BELLI

In its October issue of 1970, GEBRAUCHSGRAPHIK published a report about the work of the young graphic designer and photographer, Rudolf René Gebhardt. Following the advice of his teacher Helmut Lortz (Hochschule für bildende Künste, Berlin) he took a number of very impressive photos of an automobile race on the Avus. Quite evidently, he was not primarily interested in retaining the race itself, the speeding cars, but rather, and with vis-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1968 JAN 27
ÉLET ÉS IRODALOM

Konecsni György

1021

KONECSNI GYÖRGY KÖSZÖNTÉSE

Konecsni hatvan éves. Tiszta szívvel mondhatnánk, hogy a modern magyar plakát klasszikusa ő, ha ez a kitétel nem éreztetne valami konstans befejezettséget. De Konecsni művészete a mozgás és nem a befejezettség. A Konecsni-plakát mindig korszerű. Ennek a művésznek a pályafutása negyedfél évtizedes sikersorozat (a Fuad-serlegtől, a Grand prix-ken át a két Kossuth-díjig, hogy csak néhányat említsünk a kitüntetései közül), mégsem lett krekk. Mindig van ereje arra, hogy kifejezési eszközeit alárendelje a plakát mindig direkt mondanivalójának, az áru kelletésének, a művelődés terjesztésének, vagy a politikai propagandának. Úgy, hogy a saját, szuverén grafikusi mondanivalójával még erősítse ezeket.

Művészete ellentmondások szintézise, ez adja meg a biztos egyensúlyt, az eredőt, az eredményt. Hűvös elegancia és érzelem, mintegy kordában tartott romantika, szigorú, kemény, éles fogalmazás és lírai humanizmus a sajátjai. Játékosság mindenkor, de úgy, hogy sohasem feledkezik belé a játékba.

Kiállításra készül. Feldolgozta, sőt régi nyomatok, tervek, vázlatok, fényképek, diapozitívek nyomán, példátlan munkával rekonstruálta egész életművét, hiszen a plakát legtöbbször elvész. De itt a modellek nem is mindig a megjelent plakátok voltak, hanem sokszor azok a legjobb vázlatalternatívák, melyeket a mindenkori zsüri elutasított. Ő, aki a bélyegek mestere is, most nagyobbára kétíves lemezekre nagyítva festette újra a plakátjait. Mintegy saját oeuvrejének műfordítója.

Frank János

dig filmben gondolkodik. Novelláiból filmvázlatok. Kubista díszletei, arcnélküli figurái és kétszavas-asszociatív párbeszédei afféle szerzői utasítások egy intuitív rendező számára: töltse meg ezt az absztrakt keretet érzéki képtartalmakkal, teremtsen okozati összefüggéseket úgy, hogy a vázlatot életté eleveníti. Csakhogy ez a

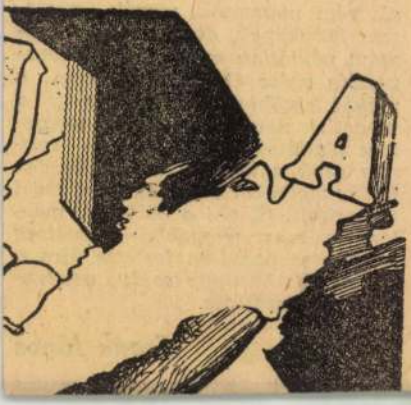

lágban. De *kell-e* élnünk pótszerekkel? *Jól haragszunk-e* a rút világra, ha nem is bízunk abban, hogy megszépíthető?

●

Mészöly Miklós se nagyon bízik benne. De hősei harcolnak érte. Valami heroikus pesszimizmussal, dühös hitetlenséggel, szorító magányérzettel, hogy ha a világon nem változtathatnak is, legalább önmagukat megvalósítsák. Van egy biblikus szépségű elbeszélése Terézről, az apáca-tisztaságú pártmunkásnőről, aki majdnem olyan

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1960 DEC 3.

ÉLET ÉS IRODALOM

Konecsni György

1021

KONECSNI GYÖRGYNÉL

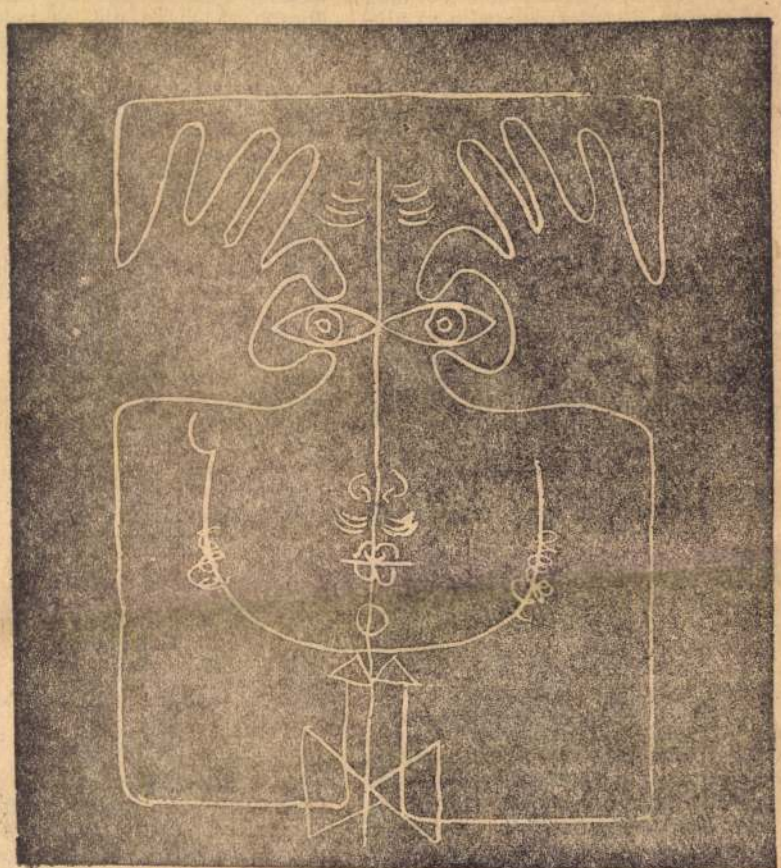

Ne tartsák túlzásnak, ha azt mondom, hogy Konecsni a modern magyar plakát-grafika klasszikusa. Így pontosabb, mintha „nagy öreg"-et írnék, mert ez a megjelölés ennek a művésznek sem az életkorát, sem külső és belső magatartását nem fedné. Festőnek indult, grafikus lett, kétszer kapott Kossuth díjat, először grafikáiért, másodszor a festészetéért. Különleges, sokoldalú tehetség. Boszorkányos formai, technikai készsége, munkabírása nem ismer akadályt. Az egyetlen akadályt a saját művészi etikája állította fel: a mértéktartást.

— Festőnek indult, hogyan, miért lett mégis grafikus?

— Valóban, a festészeti szakot végeztem el a Képzőművészeti Főiskolán, mint Rudnay-növendék. (Megjegyzem, hogy akkor nem is volt alkalmazott grafikai tanszék.) Mit tehettem volna abban az időben? Giccselhettem volna a Solymosy képszalonnak... Mecénás pedig kevés volt, akkor, a nagy gazdasági válság idején. A válság azonban egy valamit fellendített: a reklámot. Kellett a plakát. Azért lettem grafikus, mert grafikusban kereslet volt.

— De talán azért is lazult meg kapcsolatom a festészettel, mert a két háború közötti posztimpresszionizmus szemlélete teljesen idegen volt számomra. (A harmincas évek elején a főiskolai ifjúság sokkal kisebb időeltolódással reagált az európai avantgarde törekvésekre, mint most.) Ilyenféle érzésekkel léptem ki a főiskoláról és úgy éreztem, hogy ezt az anti-poszt-impresszionista megnyilatkozást, szemben a festészettel, az alkalmazott grafika tudja biztosítani. Ezen belül is — mivel a plakát áll mégis a legközelebb a festészethez — a plakát érdekelt a legjobban. Könyvcímlapot például nem terveztem.

— Már nagyon fiatalon legendás sikerei voltak. Mivel?

— Idegenforgalmi plakátjaimmal kétszer nyertem meg a nemzetközi idegenforgalmi kongresszus arany vándorserlegét. 1934-ben a Rómában, 1936-ban pedig a Luzernben rendezett ülésük döntéseként. A serleget, mivel pénzem nem volt az odautazáshoz, csak fényképen láttam. Az 1937-es párizsi világkiállításon Grand Prix-t nyertem, és nem is a magyar részlegben, hanem a nemzetközi *publicité* pavilonban kiállított plakátjaimmal; tehát külföldiek döntése alapján. 1939-ben három plakátomra Grand Prix-t kaptam a milánói triennálén. És itthon is volt munkám. A házfalak bizonyították...

— Mi a véleménye a festészet és a grafika kapcsolatáról?

— A harmincas években — amikor már sikereim voltak — bírálóim azt mondták, hogy a festészet és a grafika mezsgyéjén járok. Volt benne valami. A két világháború közötti alkalmazott grafika a festészet függvénye volt, a festészetből „élt". Most pedig, a — mondjuk — neokonstruktivista törekvések idején a piktúra visszalopkodja az alkalmazott grafikától azokat az eszméket, szerkesztést, elemeket stb., melyeket annak idején a grafika vett át a festészettől.

— Az ötvenes években festett számos olyan — kifejezési formájában tulajdonképpen a XIX. század piktúrájára utaló — nagyméretű történelmi kompozíciót, melyeket közönségesen „szocreál" képeknek neveznek. Hozzáteszem, hogy ezeket bravúros munkáknak tartom ma is, a maguk nemében jól megoldott festményeknek.

— Nehéz erről beszélnem, de kell. Balul sikerült kísérlet volt. Talán annyit mondhatnék, hogy én komolyan gondoltam, amit akkor festettem, őszintén csináltam. És használt vehettem a Rudnay-osztályon tanult akadémikus tudásomnak.

— Az utóbbi időben min dolgozik?

— Nagyon jelentéktelen az én alkalmazott grafikai prakszisom mostanában. De amit a saját munkámban nem tudok „kiélni", azt megtalálom a tanításban, a pedagógiában. 1946-ban én indítottam meg az alkalmazott grafikai tanszéket, még az Iparművészeti Főiskolán. 1949-ben átköltöztünk a Képzőművészetire, 1954-ben lemondtam, de kerek tíz esztendei szünet után — nagy örömömre — újra én lettem az alkalmazott grafikai tanszék vezetője.

— Nem tudom miért, nem szeretem ezt a kifejezést, hogy „alkalmazott grafika".

— Én sem. De nincs jobb. A német *Gebrauchsgrafik* szolgai fordítása. Valaki egyszer javasolta, hogy nevezzük „hasznos grafikának"... Még tréfának se jó. A francia *publicité*-t nem tudjuk lefordítani. A *reklámgrafika* szó is pontatlan, nem határozza meg teljesen a műfajunkat.

— Akkor marad az alkalmazott grafika elnevezés.

— Marad. Tekintve, hogy alkalmazott eszköz bizonyos cél elérésére. Talán fegyver is. És ezért engedem szabadjára növendékeimet. (Csak egy szabály van: dolgozni kell.) Mint tanár, lelkiismeretlen volnék, ha elöltöltős puskával küldeném harcolni a növendékeimet az atomfegyver idején. Szeretném őket a vizuális ábrázolás minden eredményével felszerelni.

— Ezek a fiatalok tehetségesek. Decemberben, a műcsarnoki országos plakátkiállításon teljes joggal fognak részt venni a tanítványaim is. Csak a nevük mellett lesz persze — mint a fellépő színiakadémistáknál — két kis betű: fh.

— Biztos, hogy c s a k pedagógiával foglalkozik?

— Nem. Festek, de csak úgy magamnak és állandóan dolgozom, készülök gyűjteményes kiállításomra. A plakátja már megvan. Négy éve közölte is a *Gebrauchsgrafik*. Az 1932 óta festett valamennyi — számomra jelentős — plakátomat *rekonstruálom*, újra festem. Zömében kétíves méretben, felnagyítva. Újra festettem azokat is, melyeknek megvan a nyomata, mert az eredeti, friss festés erőteljesebb. És megfestem azokat a plakátokat is, melyekről csak egy vázlat, reprodukció, fénykép vagy dia maradt. Már vagy százhúsz készen van! Aztán van ennek a rekonstruált anyagnak egy külön jellegzetessége: sokszor nem a kinyomott plakátot festem újra, hanem a legjobb vázlatát. Azokat az elgondolásaimat, melyeket a mindenkori megrendelő, a mindenkori zsüri visszautasított.

A lenyűgözően tágas, de fűtetlen műteremben módom volt átnézni ezt az újjáéledt plakát-ouvre-öt. Összefoglalni? A régebbiek klasszicizmusa együtt jár egy kordában tartott romantikával, újabban viszont uralkodóan előretör — a régebben is jelenvaló, de rejtett — konstruktivitás. A Konecsni-plakát mindig korszerű, ennek a művésznek mindig van ereje, hogy a kifejezési eszközeit a mondanivalójának alárendelje. Sürgönystílusban — hogy az olvasó emlékezetét felfrissítsem — néhány Konecsni falragasz címe: GÁZ — FŐZ — HŰT. És a felszabadulás után: A KENYÉR ITT KEZDŐDIK, meg a MÉGIS LESZ KENYÉR. Továbbá egy újabb színházi plakát, az OEDIPUS.

Frank János

megy az érvényüket vesztett levelekkel, régi irkákkal, jegyzetekkel együtt a papírkosárba. Igaza volt Tamási Áronnak, ő soha papírra, füzetbe nem adta az aláírását. Csak könyvbe. Nagy tisztelője volt a női nemnek, de még a legszebb lány is hiába kért tőle dedikációt füzetbe vagy papírlapra. Legfeljebb gavallérosan megvette ő maga a könyvet és azt írta alá. Az megmarad.

— De nem ezt akartam mondani. Jött egy fiatalasszony, ő könyvet hozott, alá is írtam, de valahogy zavarban volt, csak állt a könyvvel és szinte restelkedve azt mondta: „Azt hiszem, mi rokonok vagyunk. S ráadásul nem is távoliak. Első unokatestvérének a felesége." „A Misa bátyámnál" — apámat nevezte így — „már voltunk Ferivel" — ez a férje —, „de mi még sose találkoztunk." És fényképeket vett elő. Két kisgyerek, mintha magamat látnám gyerekkoromban, az unokatestvérem egyenruhában, talán meg se ismernénk egymást, ha mondjuk, Pesten az utcán találkoznánk. Látod, most már úgy kell néznem minden férfira, minden fiatalasszonyra, lányra, hátha rokonom. Közelebbi vagy távolabbi. Várj csak! Van is ebben valami. Tudom, tudom, hogy szentimentális vagyok, mint mindig. De mennyire más lenne a világ, ha arra gondolnának az emberek, hogy ismeretlen unokahuguk lehet az utcán vagy a presszóban levő leány. Hogy unokatestvérük felesége lehet a villamosra felépő asszonyka, hogy közelebbi-távolabbi rokonsággal is összetartozunk ebben a kicsi országban.

— De evvel még nincs vége. Másnap megálltunk a Törökhagyás aljában. Látom, valami nagy épület váza emelkedik a rom mögött. Jön egy férfi, kérdem tőle: „Mit építenek ott fönn?" „Zenés vendéglőt, nagyon szép onnan a kilátás."

„És a rom?" — kérdeztem.

— Mi Törökhagyásnak hívjuk, de kolostor volt ez valamikor. Tavaly ittjártak a régészek, sok csontvázat találtak, koponyákat, edénydarabokat. Mikor én még gyerek voltam, volt itt egy alagút. Azt mondták róla, hogy egészen Szigetvárig vezet. Mint afféle gyerekek, bementünk gyertyával, lejtett az alagút, el is jutottunk egy vasajtóig. Azt már nem tudtuk megmozdítani, mert mögötte beomlott a téglatető. Mi is találtunk csontokat, meg cseréptdarabokat, aztán ott, a vasajtó előtt elaludt a gyertya. Akárhányszor mentünk be, ott mindig elaludt a gyertya. Lehet, hogy gáz volt ott, vagy valahogyan kifogyott a levegő, de tovább sose jutottunk. Most aztán a régészek már a vasajtót se találták. Az is beomlott azóta. Csak a másik oldalon azt a tömegsírt a sok csontvázzal. Pedig sokminden van még itt a földben, én magyaráztam is nekik, azt mondták, folytatják még az ásatást.

Képzeld, ezt mondja nekem, de várd csak ki a végét, én is kivártam, aztán megkérdeztem, milyen messze volt a vasajtó? De akkor már egy kissé remegett a hangom.

„Hát olyan jó húsz—harminc méterre" — mondja. — „Annál beljebb sose tudtunk eljutni."

— Akkor már nem bírtam tovább.

— „Nem együtt jártunk mi abban az alagútban?" — kérdeztem. Rám nézett, látszott rajta, hogy nagyon-nagyon emlékezni akar s egyszerre felkiáltott: „Ja, te vagy, Gyulám! Látod, nem ismertelek meg."

— És mintha egy kis csalódás lett volna a hangjában. Mert neked elárulhatom: nem volt vasajtó. Egy kis beszakadt alagút valóban volt a Törökhagyás aljában, valószínűleg a régi kolostor egyik alsó helyiségének félig beomlott része. Mikor gyermeki izgalommal bemásztunk, alig három-négy méternyire jutottunk előre. Tégladarabokat találtunk, cseréptöredékeket és meglehetősen sok újabbkori szemetet, amit a kirándulók hányhattak be. De se vasajtót, se csontokat. És sose jutottunk el Szigetvárig, de még húsz-harminc méterig se. Pedig milyen szép lett volna.

— És tudod, milyen szép ez, hogy barátom, elemi iskolai osztálytársam most már a nagy-nagy alagútról mesél gyerekeinek. És csontokról és Szigetvárról, öregebb korában talán majd lófarkas zászlókról és aranyedényekről is.

Igy születik a legenda. S így gazdagodik szegény életünk.

— Mondd, nem volt kár félbeszakítanom?

tik, alig férek el közöttük a keskeny utcákban. Magasak mind, de a legfelső polcot is elérem kinyújtott karral. A tetejükön irányító táblák, mint a nagyvárosi forgalomban, nyilakkal a regény-utcák, a tudományos avenue-k és a képeskönyv-terek felé. Egy nagy tábla a *paperback*-negyed felé irányít: két lépcsőt megyek lefelé és egy újabb helyiségben találom magam, újabb városban, amelynek 38 750 lakója van: ennyi könyv jelent meg eddig *paperback* kiadásban, tehát zsebkönyvszerűen, puha fedéllel, 50, 75, vagy 95 centért. (Soha nem hitték el nekem négy hónap alatt, hogy nálunk keménykötésű, vaskönyvek kerülnek ennyibe, vagy centekkel többe, a mi csúnyácska Olcsó Könyvtárunk nálunk 10 cent volna.) A bolt tulajdonosa azzal dicsekszik, hogy mind a harmincnyolcezeregynéhány kötet megtalálható a polcokon. AND NOTE THIS, és jegyezd meg, vedd észre ezt: FEDÉLNÉLKÜLI ZSEBKÖNYVEINK ÁRA CSAK 25 CENT. Észrevettem, arra mentem, közben fejszámoltam. Egy dollárért négy könyvet kapok, százat csak sikerül megtakarítanom, egész kis amerikai könyvtárral mehetek majd haza. Szerkezetem kimozdult a tétlenségből, már azt is terveztem, hogy naponta veszek könyvet, amennyit lehet aznap este, vagy még inkább reggel, friss fővel, ébredés után elolvasok és így egyszerre két ajtón lépek be Amerikába.

Böngészni kezdtem a negyeddolláros, fedéltelen könyvek között, s mindjárt elért az első csalódás és tanulság. Csak vacakot találtam, édeskés szerelmi és nemi regényeket és piff-puff könyveket. Végre egy jobb: „*Revolution in Berkeley*" Erre a névre emlékeztem, ez az a californiai egyetem, ahol tavaly diáktüntetések voltak. De hogy ez forradalom lenne? Kiemeltem a könyvet és előrementem a pultig, le akartam tenni, hogy majd a többivel együtt kifizetem. A kassza mögött ingujjban ült egy sasorrú férfi, csak a fejét rázta, fizessem majd az egészet együtt. Visszamentem a zsebkönyv-világba, és elvesztem a címek között. Itt van Norman Mailer „*American Dream*"-je, olvastam már erről az amerikai antiálomról, gyorsan kivettem. Elia Kazan „*America, America*"-ját inkább a címe miatt vettem meg, Saul Bellow két könyvét a szerző kedvéért: azt mondják, ez Hemingway és Faulkner óta a legnagyobb regényírójuk, otthon csak új regényének a Herzog-nak a felét olvastam el, három hete küldte meg egy barátom. Az amerikai álomhoz, úgy éreztem, jól illik Jessica Mitford híres könyve „*The American Way of Death*", „Az amerikai halálforma". Még egy Adlai Stevenson könyv, mindig rokonszenves volt ez a sok kudarcot megélt amerikai értelmiségi, könyvének címét „*Call to Greatness*", valahogy így fordítanám: „Hogyan legyünk nagyok". Már alig tudom a köteteket a hónom alá szorítani, dögmeleg is van, de még látok egy vastagabb zsebkönyvet, lehet vagy négyszázötven oldal, ennek az ára is magasabb, egy dollár kilencvenöt, de 1,55-ért adják: „*The Death and Life of Great American Cities*". Nagy amerikai városok élete és halála. Szerzőjének hírét sem hallottam (Jane Jacobs), de valahogy illik első, véletlen válogatásomhoz.

Egyszerre óriási zaj, csattanás, ordítások. Előremegyek, hát az ingujjas tulajdonos — most egy szempillantás alatt azt is látom, hogy zöld az inge — balkézzel ide-oda rángigál egy szakállas, szemüveges fiatalembert, jobbkezében hosszú gumibot és azzal üti-veri a fiú hátát, vállát, közben ordít valamit, nem érteni, mit, a fiú ki akar szaladni, de a tulaj a bottal elébe áll, ráhúz a fejére is, a fiút a pulthoz nyomja, kiürítteti a zsebeit, maszatos zsebkendő hullik a földre, néhány bankjegy és csomó aprópénz gurul szét, a fiút, megpenderíti, fenékbe rúgja és kibotozza a boltból. A többi vevő velem együtt szótlanul nézte, a különbség csak az, hogy mind mosolyogtak, mintha cirkuszi előadást látnának. Azt hittem a fiú könyvet lopott, de a tulajdonos, hosszú gumibotját még mindig diadalmasan csóválva elmondja, hogy a fickó egy óvatlan pillanatban belemarkolt a kasszába és kiemelt egy csomó pénzt. A többi vevő visszament a polcaihoz, a boltos pedig visszatette a pult mögé a gumibotot.

1955 Szabad Nép febr. 18.

Konecsni György

„Hivatásunk: a szocializmus érzelemben gazdag, eröteljes pátoszt sugalló, művészi tükrözése"

Beszélgetés Konecsni Györggyel

Sok szó esik mostanában képzőművészetünk helyzetéről. Az idei tárlat sok vitára adott okot. Különösképpen érdekes és tanulságos a közvetlenül érdekeltek, a művészek véleménye. Felkerestük hűvösvölgyi otthonában *Konecsni György* Kossuth-díjas festőművészt és megkértük, mondja el, mi a véleménye művészetünk jelenlegi állapotáról.

— *Nyugodtan beszélhetek az V. kiállításról, mert kívülálló vagyok, egyetlen művem sem szerepel a Műcsarnokban* — kezdi mosolyogva. — *Alaposan ismerem az anyagát; a zsűrizés, valamint a rendezés munkájában magam is résztvettem. Általában egyetértek a kiállításnak a Szabad Népben megjelent bírálatával. Tematikailag eléggé szűkös ez a tárlat, művei között sok az érdektelen alkotás. Egészére valóban ráillik az a jelző, hogy bátortalan, lapos. De a végkövetkeztetést illetően én optimistább vagyok. Nem nagy számban, de mégis találunk a művek között előremutató, bátor kezdeményezéseket. Domanovszky Endre Olvasztárjait például ilyen alkotásnak tartom. Az az érzésem, hogy művészeink nagyobb része nem akar elfordulni a tematikus ábrázolásoktól. Inkább azért nyúlnak az igénytelenebb témákhoz, hogy fejlesszék realista készségüket, hogy biztosabban megalapozzák további munkásságukat. Meggyőződésem, és ezt barátaimnak nem egyszer elmondtam már, hogy a VI. országos kiállításon megnövekedik majd a tematikus ábrázolások száma, és ezek minőségileg is jobbak, tartalmukban igazabbak lesznek.*

Sajnálatos, hogy a hasonló megnyilatkozások sok esetben a régi formanyelvhez való visszatérésben jelentkeznek. Mert korunk mondanivalóját a régi módon nem lehet kifejezni. Én ezt tréfás hasonlattal úgy szoktam mondani, hogy szakszofonnal himnuszt játszani képtelenség. A polgári értelemben kifinomodott képek stílusa nem alkalmas a szocializmus érzelemben gazdag, eröteljes pátoszt sugalló művészi tükrözésére. Pedig ez a hivatásunk.

Az az átmeneti megtorpanás, amit az V. kiállítás mutat, nem szabad, hogy elhomályosítsa eddigi eredményeinket. Most készülnek az utóbbi tíz év művészi termésének legjavát bemutató jubileális kiállítás megrendezésére. Ez kiváló alkalom lesz arra, hogy lemérhessük, mekkora utat tettünk meg eddig. Ez a kiállítás egy egész sor maradandó értékű műalkotást fog a közönség elé tárni, s kritikánk bizonyára sokkal derűlátóbb módon fogja megítélni művészeink alkotó tevékenységét a felszabadulás óta.

A megtorpanás talán kisebb lenne, ha az illetékes szervek megfelelően felhasználták volna azokat a lehetőségeket, amelyek a megbízatásokban rejlenek. A megbízatások csak kisebb részét teszik ki a művészi termésnek, a művészek inkább találomra, a kiállítások számára festenek. A témakör iránti érzéketlenség egyik okát is ebben látom.

Nagyon hiányoltuk, hogy emlékezetes sikert aratott történelmi kompozíciói után, az idei kiállításon a művész nem állított ki egyetlen képet sem. Ennek oka az, hogy az elmúlt két évben főiskolai elfoglaltsága és a különféle társadalmi megbízatások túlságosan lekötötték az idejét. (Nemcsak az ő problémája ez, hanem kiváló művészeink egész sorának visszatérő panasza.) Most dolgozik régebbi megbízatásán, a székesfehérvári pályaudvar számára készülő nagy pannón. Az egyik állványon féligkész plakáttery: arany háttérben pálmaágat tartó nőalak. Felszabadulásunk 10. évfordulójára készül. De több féligkész festményt, illetve színvázlatot is láthatunk a műteremben.

— *Moszkvában voltam, az összszövetségi mezőgazdasági kiállítás megtekintésére küldtek ki, amikor idehaza súlyos napokat élt át az ország, az emlékezetes nyári árvíz drámai napjait. Izgatottan figyeltem a Szabad Nép híradásait. Már akkor elhatároztam, hogy festek egy jelenetet, amelybe belesűrítem a drámai napok izgalmát. Régebbi, gyermekkori élményeim elevenedtek fel bennem, segítségükkel érlelem magamban ezt a képet* — mutat egyik színvázlatára. — *Térdig érő víz hömpölyög a ház körül, az árvíz hirtelenül tört rá az emberekre. A gyors kiürítés jelenetét akarom megörökíteni, az egyszerű emberek ijedt félelmét, rettegését, a mentésnél segédkező katona hősiességét.* — Ceruzavázlatok egész sorát mutatja, amelyeken a kompozíció különböző lehetőségeit rögzítette le. Hol álljon a szekér, hogyan mentik az emberek gyermekeiket, holmijaikat, s a riadt állatokat. Aztán egy sor más vázlatra bukkanunk.

— *Egyik ifjú kollégám szuhakállói, az ottani bányaszerencsétlenségről sokat beszélt nekem. Rokona szereplője is volt a drámának. A szerencsétlenség és a hősi mentés ideje óta hordom magamban ennek a képnek a tervét. Lemegyek majd a helyszínre, hogy a terepről tájékozódjam, vázlatokat készítsek. Azt a pillanatot akarom megfesteni, amikor a tárna kapuján éppen kilépnek a megmentettek és találkoznak hozzátartozóikkal. Igen bonyolult, de szerfelett izgató lélektani pillanat ez. E vázlatokon az ábrázolás különböző módozatait próbálgatom. Ez az előkészítő munka a legfontosabb a műalkotás sikere szempontjából, különösen ehhez kell a nyugalom, hogy kellően elmélyedhessek benne.*

Aztán itt van egy másik színvázlat. Még a Kádár Györggyel közösen festett nagy Dózsa-képünk idejéből őrzöm magamban témáját. Az én eredeti elgondolásom ez volt, a közös munka folyamán azonban mást választottunk. Azt a jelenetet szeretném megfesteni, ahogy a sűrű lombok alatt, világos sátor előtt Dózsa és harcosai az urak követét fogadják. Még annakidején áttanulmányoztam a Dózsáról és koráról szóló egész irodalmat, szépirodalmi és történelmi műveket egyaránt, úgyhogy alaposan megismerkedtem a korral.

Legvégül még egy érdekes tervéről beszél a művész.

— *Dömösön szoktam dolgozni nyaranta és ott olyan élményben volt részem, amely nem hagy nyugodni. Reggeltől késő estig dübörögtek arrafelé a traktorok, szántva a földeket. Egyszer éjjel, éppen zajuk miatt nem tudván aludni, kinéztem az ablakon és nagyon megkapott az a látvány, ami elém tárult. A hatalmas kiterjedésű szántóföldeken csönd és nyugalom volt, sehol egy teremtett lélek, csupán egy traktor dübörgött fel és alá a barázdákban. Jól megfigyeltem már nappal is a traktoristákat, de így még sohasem hatott rám munkájuk. Ez az élmény nagyon felemelő volt, megéreztem a munka különös pátoszát. Az éjszakában egyedül, céltudatosan dolgozó munkás látványa új érzéseket fakasztott bennem. Meg akarom festeni, ahogy munkája közben megpihen pár pillanatra, leül a traktor első kerekére és fáradtan lógatja lába között a zöld vizeskorsót, amelyből szomját enyhítette. Ebbe a pillanatba, ebbe az egyetlen alakba szeretném belesűríteni a dolgozó ember nagyságát.*

Konecsni Györgyöt a konfliktusábrázolás, a drámaiság és általában az érzelmektől átfűtött témák érdeklik elsősorban. Mostani színvázlatai általában sötétek, a homályban világló fényekkel sajátos drámai légkört árasztanak. Ez a drámaiság a magyar művészet nem egy nagy alakjának művészetével rokon stílusjegyeket mutat.

— *A magyar művészet történetének utolsó évszázadában egész sor olyan mestert találunk, akiknek művészete nagyon közel áll hozzánk. Munkácsy, Paál László, Thorma János, Mednyánszky László és a ma is élő Rudnay Gyula drámai hangú festészetében én nemzeti művészetünk sajátos ismertetőjegyeit látom. A nagybányai művészet komoly értékekkel gazdagította képzőművészetünket, de a belőle később kialakult szemlélet, s ennek formavilága, véleményem szerint, nem a legalkalmasabb szocialista művészetünk mondanivalójának kifejezésére: ide érzés kell, pátosz és mély emberábrázolás, ezeket pedig a nagybányaiak utódai általában tagadták és kerülték. Tartalmi rokonságot elsősorban az általam előbb említett, jórészben társadalomábrázoló művészek alkotásaiban fedezhetünk fel.*

Késő éjjel van már, amikor elbúcsúzunk a szívélyes házigazdától, magunkkal vive a műteremben látott érdekes vázlatok emlékképét. Reméljük, hogy alkotássá érlelődve — mindegyikükkel találkozunk majd a VI. nemzeti kiállításon.

ének nyilatkozata
ezését célzó
tban

A japán kormány még nem adott választ a szovjet kormány idézett nyilatkozatára.

Hatojama nyilatkozata a szovjet válaszról

Sanghái, február 17. (TASZSZ)

Mint a tokiói rádió közli, *Hatojama* japán miniszterelnök február 16-án tudósítók előtt kijelentette, hogy Domnyickijtól, a Japánban működő szovjet képviselet vezetőjétől megkapta a „szovjet fél válaszát, amelyben az *késznek nyilatkozik pozitív módon megvizsgálni Japán kívánságait*". „Úgy vélem — mondotta Hatojama —, hogy ez a szovjet fél hivatalos válasza."

A japán miniszterelnök rámutatott, hogy a parlamenti választásokig, azaz *február 27-ig hátralevő idő alatt a japán kormány „valószínűleg összeállítja a japán politikai küldöttséget.* E küldöttség vezetője minden valószínűség szerint Arata Szugihara, a Japán Demokrata Párt politikai bizottságának alelnöke lesz."

Hatojama hozzátette, hogy a szovjet—japán tárgyalások helyének kérdésében tanácskozni fog *Sigemicu* külügyminiszterrel.

Osztatlan felháborodással

fogadta a közvélemény a svájci román követség ellen intézett bandatámadásról és az azt követő eseményekről szóló híreket. A román fasiszták és más bűnöző elemek február 14-én 22 órakor állig felfegyverezve nyomultak be a román követség épületébe, halálosan megsebesítették a követség gépkocsivezetőjét, feldúlták az épületet és csak 43 óra elmúltával, február 16-án délután takarodtak ki onnan.

Nem nehéz magunk elé képzelni e román hazaárulók gyilkos arcát. Nem nehéz elképzelni, hogyan torzította el arcukat a gyűlölet, amelyet a román nép új, szabad hazája iránt éreztek, s hogyan szorult ökölbe a kezük a tehetetlenség gondolatától, attól a gondolattól, hogy ennek a gazdag országnak a dús kincse már sohasem lesz az övék. S a gonosztevők lélektanának megfelelően határoztak: Bukarest messze van, de közel van Bern. Ha a román fővárost nem foglalhatják el — legalább a román követséget rohanják le. S habár legszívesebben halomra ölnék a románok ezreit — kénytelenek voltak beérni Aurel Setu vérével.

Mindezen — ismételjük — nincs mit csodálkozni. Így gondolkoznak a hatalmukból kiebrudalt urak. Így adnak egy kis ízelítőt szándékaikból, így üzenik meg, hogy milyen sorsra szeretnék juttatni a román népet.

Annál furcsább és elgondolkoztatóbb azonban az egész üggyel kapcsolatban a svájci hatóságok magatartása. Mit lehet mondani egy olyan eljárásról, amely a rendőrség feladatát abban látja, hogy a banditák által elfoglalt követségi épületet őrizgesse, s megvárja, míg a gonosztevők jobb belátásra térnek? Hogyan vélekedjünk arról, hogy a svájci hatóságok hét órán át hagyták vérbefagyva Aurel Setut, s ennek következtében a gépkocsivezető belehalt sérüléseibe? És mit gondoljunk afelől, hogy a svájci rendőrök — miközben állítólag kézre akarták keríteni az épületet elfoglaló elemeket — egyiket a másik után szökni hagyták?

A nemzetközi jog és az államok életében uralkodó szokások szerint az idegen ország diplomatái és diplomáciai épületei teljes védelmet élveznek. Ez a „teljes védelem" a svájci hatóságok gyakorlatában azt jelentette, hogy — miközben a fasiszta gyilkosok 43 órán át garázdálkodtak az épületben, a svájci rendőrség hallani sem akart a beavatkozásról, a rendőrök a kerítésnek támaszkodva várták. Ez a magatartás a követség tagjainak kijáró védelem helyett a banditáknak nyújtott sérthetetlenséget. Ez a cinizmus és közöny a fasiszta betörőket bátorította. Ez a be nem avatkozás emberéletbe került. Svájc lakosai olyan provokációnak lehettek szemtanúi, amely — bár éle félreérthetetlenül egy szocialista ország ellen irányult — az egész világ civilizációján ejtett szégyenletes sérelmet.

Ma délután mutatkozik be a nemzetgyűlésben a Pineau-kormány

Párizsi telefonjelentésünk

A jobboldali szocialista Christian Pineau összeállította kormányát és ma délután 3 órakor bemutatkozik a nemzetgyűlésben.

A kijelölt miniszterelnöknek azonban nem sikerült minden nehézséget megoldania. Két gaulleista politikus, Corniglion-Molinier és Ferri csütörtök délelőtt bejelentette, hogy korábbi elhatározásától eltérően nem hajlandó elfogadni a neki felajánlott igazságügyi, illetve postaügyi tárcát. A Pineau-kormány összetétele így tehát a következő: 11 jobboldali szocialista, 9 MRP, 9 radikális, 4 UDSR és 3 gaulleista, akik nem pártjuk nevében, hanem egyénileg lépnek be a kormányba.

Maga Pineau a miniszterelnökség mellett a külügyi tárcát is betölti. A radikális Bourges-Manoury lesz a belügyminiszter, az MRP-párti Robert Lecourt hadügyminiszter és a jobboldali szocialista Robert Lacoste pénzügyminiszter. Mint miniszterelnökhelyettes belép a kormányba a radikálispárti Yvon Delbos és az MRP-párti Robert Schuman is.

Christian Pineau tehát ma a nemzetgyűlés elé lép, miután igyekezett a miniszteri tárcákat úgy felosztani, hogy minél több szavazatot biztosítson magának. De már látszik, hogy a gaulleisták tartózkodó magatartást tanúsítanak az új kormány iránt az észak-afrikai kérdésekben éppúgy, mint az európai politikában, ami elsősorban a párizsi megállapodásokat jelenti. A két gaulleista miniszterjelölt visszalépése semmiképpen sem könnyíti meg Pineau helyzetét. A kormánytöbbség tehát lényegében a szocialista[illegible]MRP-ből, az [illegible]na.

kizárt szocialista képviselők kijelentették, hogy a bizalmi szavazással kapcsolatban csak Pineau bemutatkozó beszéde után döntenek álláspontjukról.

E képviselők azt is kifogásolták, hogy „a szocialista pártot az MRP érdekében feláldozzák".

Szerepet játszik az is, hogy egyes szocialista képviselők, akik érzékenyebben reagálnak a népi tömegek hangulatára, attól félnek, hogy a Pineau-féle kísérlet következtében még jobban elmélyül a szocialista párt vezetősége és a pártmunkások és párttagok zöme közötti ellentét.

Pineau ugyanis nem rejtette véka alá, hogy elsőrendű fontosságot tulajdonít a Nyugat-Németország felfegyverzésére vonatkozó megállapodások parlamenti jóváhagyásának.

A szocialista dolgozók is tisztában vannak már most azzal, hogy Nyugat-Németország felfegyverzése fegyverkezési versenyt eredményez, és így szöges ellentétben áll minden szociális haladással.

Ugyanakkor a francia tömegek — a munkások, tisztviselők, parasztok és kiskereskedők egyaránt — egyre határozottabban követelik életkörülményeik megjavítását. Közben a Nyugat-Németország felfegyverzése ellen irányuló harc napról napra újabb sikereket ér el, és a szocialista párton belül is egyre többen foglalnak állást a párizsi megállapodások ellen. Egyre nagyobb számban érkeznek hírek a szocialista és kommunista dolgozók közös megmozdulásairól is.

Mindezek olyan körülmények, amelyek befolyásolják a francia parlament tagjait is és ezzel magyarázható, hogy olyan nehéz kibontakozást találni a már 13 napja tartó kormányválságból, és hogyha e kibontakozást pillanatnyilag meg is találnák, az újabb nehézségek elkerülhetetlenek.

Georges Dascal

k és tömegszervezetek tömbje
ndezésére tett szovjet javaslatot

német álláspont kidolgozása érdekében szükséges és lehetséges, hogy Németország két részének megbízottal tárgyaljanak és megegyezzenek egymással.

Konecsni György

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAPKIADÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

PETŐFI NÉPE
Kecskemét
1901 JAN 27

1021

Már nem lehet letépni

Beszélgetés Konecsni Györgygyel

Konecsni György kiskunmajsai születésű, Félegyházán járt tanítóképzőbe, elszegényedett, tizenegy gyermekes mészáros fia lévén, szülőfaluja ösztöndíjával végezte el a főiskolát, mégis csak óvatosan tértem rá, amikor felkerestem a kecskeméti művésztelepen, hogy megyénkhez fűződő viszonyáról beszéljen. A magyar plakátművészet klasszikusa, a képző- és az iparművészeti főiskola professzora, párizsi, milánói világkiállítási nagydíjak, Becsületrend, két Kossuth-díj jelzik hivatalos elismerését: *Lehet, hogy a négy évtizedes, nagyvároshoz kötődő pályafutás eltépte a szálakat?*

— Dehogyis! Ha meghúzkodjuk ezeket a szálakat, mozdul az egész matéria, amit életemben szövögettem. Nézze, most is Félegyházának dolgozom. Az idei kiskun napok emblématervének ebből a félkilónyi vázlatából fogalmat alkothat, milyen fortélyos az alkalmazott grafika. Parányi területen érzékeltetni a város történelmét, az esemény népművészeti jellegét, eleget tenni a figyelemfelkeltésnek, ráadásul arra is gondolni, hogy kinyomtatva, érembe öntve, vagy bélyegzőként is használható legyen a rajz. Kioperáltam a kiskunfélegyházi városcímerből a zárt templomkaput, az emblémán sarkig tárja egy vendéghívogató kun vitéz.

— *Rudnaynál festészetet tanult. Miért váltott át a reklámra?*

A végletekig önkontrollált alkat voltam, nem tudtam sodródni az akkori festőművészet divathullámaival. Ahhoz nem volt létbiztonságom, hogy kiérlelhessem magam, mint festő, kiváltképp egy „állami és társadalmi rend elleni felforgatás vétsége" miatt rámsózott börtönbüntetéssel a hátam mögött. 1932-t írtunk, a nagy túltermelési válság évét. Amennyire csökkent az áruk iránti kereslet, annyira megnőtt a reklám iránt. De nem lenne igaz, akár kényszernek, akár konjunktúrának állítanám be a váltást. Kassák, Moholy Nagy és a Bauhaus eszméivel voltunk telítve, érdekelt a művészet gyakorlati alkalmazhatósága, informatív, agitatív lehetőségei.

— *Es hogyan tért vissza a festőművészethez?*

— Majsáról. Gyermekkorom képzőművész élményei Munkácsy és a történelmi tablófestészet, de minthogy az érdeklődésem közben megváltozott, soha nem csináltam ilyesmit. A személyi kultusz, az erőszakos zsdanovi „szocreál" idején nem ízlett a politikai plakát. Azzal az ürüggyel, hogy én tulajdonképpen festő vagyok, Rákóczit, Esze Tamást, Dózsát vettem elő. Hihetetlenül könnyűnek éreztem, és két méteren aluli méret nem érdekelt. Nem szégyenlem, de nem tartom ezt az időszakot munkám szerves részének. Alkalmazott grafikusnak vallom magam, nem festőművésznek, ne higyjen a lexikonoknak.

— *Ezek a rajzok a falon a legkevésbé sem plakátszerűek.*

— Nem hát. Kecskemét nekem különös újrafelfedezés.

1930-ban itt dolgoztam egy darabig a telepen, s hogy egy személyes vonatkozást is eláruljak, itt ismerkedtem meg a feleségemmel, aki maga is grafikus. Most, hogy negyven év után újra végigjárjuk a városszéli utcákat, fiatalkori formaemlékeimet rakosgatom össze. A kiskunsági parasztházak zárt, biztonságot sugárzó szerkezete a legmegnyugtatóbb, legemberibb építkezési rendszer a római villaépítkezések mellett. Miért csinálják a falvakban mostanában ezeket a pöffeszkedő, sátortetős kockaházakat?

— *De mester, az új rajzokról, ha hallhatnék...*

— Hallhat, de ne írja meg, nagyon az elején vagyok. Áttételesen ezeknek is van köze Kecskeméthez. A Bánk bán illusztrációim szellemében kezdtem el egy nagy, legalább százéves rézkarcsorozatot. A magyar nyelv és irodalom életrajza? „A nagy világon e kívül nincsen számodra hely" — ez a címe. Nyelvi és etnikai egyedülvalóságunkat, elszigeteltségünket akarom kifejezni egy-egy nyelvemlék részlet, vagy verssor megjelenítésével. A tihanyi apátság alapító levelétől indulok, József Attilával végzem. Most készültem el a Halotti Beszéd summájával: „Senki nem mulhotia el ez vermut."

•

Ő sem múlhatta el. Derűsen idézte a sírverem elkerülhetetlenségére figyelmeztető írást, kemény kézszorítással fogadta 62. születésnapját köszöntő jókívánságaimat, s egy hét sem telt bele, halálhíre érkezett.

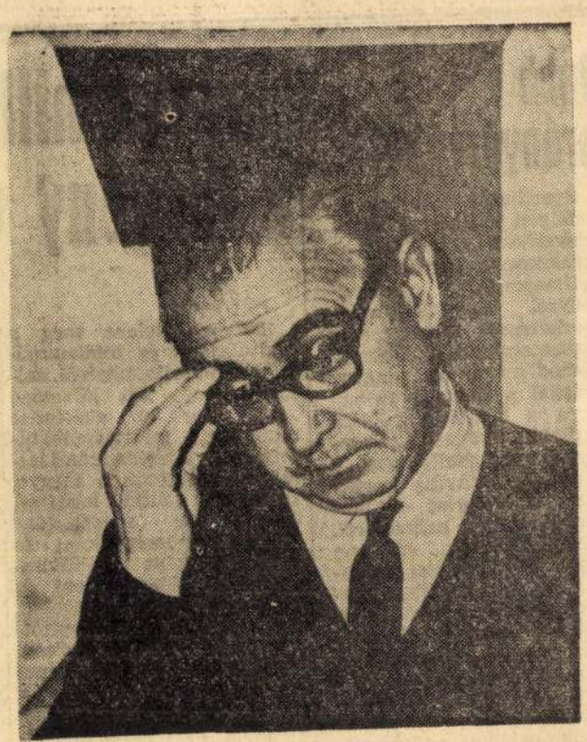

Konecsni György. (Konecsni Zsizsi felvétele)

Csákós, fakardos, levágott koponyán táncoló papírbáb: a háború iszonyatának leplezése... Széttört, lefoszlott abroncsú kocsikerék, hátterében egy parányi szántó-vető; a legyőzhetetlen megújulás jelképe... Földgömböt formáló, összefogott kezek...

Konecsni felejthetetlen plakátjait látom magam előtt. Olyan hirdetőoszlopon, ahonnan már soha nem lehet letépni őket.

Szabó János

Jobb arányérzéket!

Sportbarát vagyok, s nemigen mulasztok el tv-közvetítést, érdekesnek, izgalmasnak ígérkező futballmeccsről, tornaversenyről vagy ökölvívómérkőzésről, — hogy csak ezeket említsem. Többmilliomod magammal nagyon érdekel a magyar futball ügye, s legutóbb például a család nyugalmának rovására végighallgattam a másnapba átnyúlt kerekasztal töprengést — labdarúgásunk helyzetéről.

Nem éreztem azonban ezt a megelégedést a péntek esti — „Szülők, nevelők — egymás közt" adás befejezésekor. A félévi bizonyítvány „ürügyén" a szó szoros értelmében rendkívül fontos kérdések vetődtek fel, amelyek egyike-másika egész oktatásügyünk égető, nyugtalanító gondja — például az egyetemi belépőhöz való jogosultság kritériumát jelentő pontmennyiség, melyért középiskolai tanulmányai alatt végig „osztályzatfrász"-ban emésztődik a felsőoktatás szféráiba törekvő tanuló. Hallatlanul éber volt figyelmünk, amikor a közös fejtörésben részt vevő szülő-, illetve pedagógus[illegible]

Negyedmillió tulajdonost érintett a törvény végrehajtása

A megyei földhivatal vezetőjének tájékoztatója

1967-ben jelent meg a földtulajdon és földhasználat továbbfejlesztéséről szóló törvény. Ezt követően került sor az előkészítő munkára, a felülvizsgáló bizottságok községenkénti létrehozására. Ezek a megyei földhivital által készített ütemtervnek megfelelően 1968-ban községenként és gazdaságonként felülvizsgálták a földtulajdoni és földhasználati viszonyokat. Az adatokból megállapították, hogy melyek azok, a kívülállók tulajdonát képező területek, amelyek a törvény értelmében megváltásra kerülnek. Meghatározták a földek pontos területét, művelési ágát, kataszteri tiszta jövedelmét, sőt az adatlapokra feljegyezve kiszámították megváltási árát is.

Az előkészítő bizottságok a megyében 13 állami, két erdőgazdaság és 254 szövetkezet használatában levő földeket vizsgálták felül. Ez a nagy munka csaknem negyedmillió tulajdonost érintett.

Ezzel együtt történt a személyi földhasználat iránt benyújtott kérelmek felülvizsgálása is. Milyen tapasztalatokról számolhatunk be?

— A mentesítési kérelmek elbírálásával együtt csaknem 8900 személyi földhasználat iránt benyújtott kérés felülvizsgálása történt meg. A felülvizsgálat során a földhivatalok az olyan kérelmeket, amelyek teljesítésére nem volt lehetőség — mivel nem volt a kérelmezőnek sem belterületi, sem zártkerti földje —, de a személyi földhasználatra való jogosultság feltételei megvoltak, elbírálás végett áttették a kérelmező lakóhelye szerinti községi tanács végrehajtó bizottságához.

A helyi tanácsok, valamint a járási földhivatalok a kérelmek elbírálásánál, a földek kijelölésénél messzemenő méltányosságot érvényesítettek. A termelőszövetkezetek túlnyomó többsége nem zárkózott el a kérések teljesítése elől.

részletesebben, 1963. január 1-e előtt 13 000 nyilvántartott pártoló tag volt a termelőszövekezetekben. Ha csak fél hold háztájit számolunk átlagosan, ez is 6500 hold háztáji föld kiadását jelentette. Ezzel szemben a megyében a törvény végrehajtása során 3700 személy kapott nem egészen 1900 hold földet személyi használatra. Emelkedés helyett tehát jelentős csökkenés történt.

Hogyan alakult a földtulajdon és földhasználat a megyében a törvény végrehajtása után?

— A megyében működő 254 termelőszövetkezet és szakszövetkezet használatában álló csaknem 900 ezer hold földnek 20 százaléka a termelőszövetkezetek tulajdona lett. A további 60 százalék a tagok tulajdona és 20 százalék állami tartalékföld címen van a szövetkezetek használatában.

A földtörvény rendelkezése folytán a közös gazdaságok az általuk használt,

Segítség[illegible] a dolgozók tanulásához

A dolgozók kecskeméti önálló gimnáziuma és általános iskolája két olyan tanfolyamot indít a napokban, amely a hiányzó alapműveltség megszerzésében illetve a középiskolai továbbtanulásban nyújt segítséget a dolgozóknak.

A rövidített szorgalmi idejű általános iskolai oktatás, amely heti négy foglalkozással, öt hónap alatt lehet elvégezni az összevont 5—6. illetve a 7. és a 8. osztály, február 3-án indul.

A másik tanfolyam — február 5-ig lehet rá jelentkezni — a szakmunkás bizonyítvánnyal rendelkező dolgozók középiskolai tanulmányait gyorsítja meg: 10 hónapos előkészítés után a III. osztályban folytathatják tanulmányaikat, ha sikeres különbözeti vizsgát tettek az I—II. osztály anyagából (a régi típusú szakmunkásbizonyítvánnyal rendelkezők valamennyi tantárgyból, akik viszont emelt szintű szakoktatásban részesültek, azoknak csak történelemből és biológiából).

A tanfolyamokra a legmagasabb iskolai végzettséget illetve a szakképzettséget tanúsító bizonyítványokkal kell jelentkezni az iskola igazgatóságán (a Piarista Gimnázium épületében).

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Konecsni György

FÜLES
1964 JAN 5.

1021

1

			1	2	3	
	6	7	8	9	10	
	13	14	15	16	17	
	20	21	22	23	24	
	27	28	29	30	31	

2

1.

Konecsni György naptárterve. **Milyen technikával készítette a művész a figurát?**

2.

Így látja Konecsni György az állatöv tizenkét csillagképéből a tizenegyediket. **Mi ennek a neve?**

VIII. évf., 1. sz.
1964. január 6
Ára: 2,—Ft

1021

KONECSNI PLAK

Bevallom, az idei képkiállítás a képzőművészeti csarnok termeiben, meglehetősen hidegen hagyott. Ellenben, egy életre belém vésődött két reklámplakát az utcán . . .

Az egyik ilyen plakát az utcán Konecsni György munkája volt. Az idézett bevezető sorokat pedig Karinthy Frigyes írta 1935 decemberében, jó mottót nyújtva egyúttal egy mostani kiállításnak, amikor a Műcsarnok termeit a hatvanéves Konecsni plakátjai töltötték meg.

Konecsni 1931-ben fejezte be főiskolai tanulmányait, mint festőművész, Rudnay Gyula osztályán. Egy évvel később azonban plakát-grafikus lett — mint mondja —, a gazdasági válság terelte őt erre az útra, amikor a képvásárló mecénás oly kevés lett, a reklámra viszont igen nagy szükségük volt a vállalatoknak.

Ennek a művésznek a három és fél évtizedes pályafutása — persze nem szünetek nélküli — sikersorozat: plakátjaival már 1934-ben, majd két év múlva újra megnyerte a Fuad-serleget, az 1937-es párizsi világkiállításon nagydíjat és kitüntető oklevelet, 1939-ben a milánói triennálén nagydíjat nyert. 1950-ben és 1952-ben — tehát két ízben — Kossuth-díjat kapott festményeiért. Idén pedig az „érdemes művész" címmel tüntették ki. Művészetéről a legtekintélyesebb külföldi szaklapok is cikkeztek.

Élete sikersorozat, ám ez mégsem kapatta el. Boszorkányos formai, technikai készsége még az alkalmazott grafikusok között is kitűnik. Konecsni nem ismer akadályt, illetve az egyetlen akadályt, a mértéktartást, a saját művészi etikája állította fel. Mindmáig el tudta kerülni a sikeres művészek legszörnyűbb buktatóját, a rutint; minden munkájához a kezdő alázatával fog hozzá. Ennek a tépelődő, önkritikus művésznek mindig van ereje, hogy kifejezési eszközeit alárendelje mondanivalóinak (a plakát mindig direkt mondanivalójának, az áru kelletésének, a művelődés terjesztésének, a politikai propagandának) — úgy, hogy a saját szuverén művészi, grafikusi mondanivalóival még csak erősítse ezeket.

Grafikája ellentmondások szintézise, ez adja meg a biztos egyensúlyt. Hűvös elegancia és érzelem, mintegy kordában tartott romantika; szigorú, kemény, éles fogalmazás és lírai humanizmus. Játékosság mindenkor, de oly módon, hogy ez a művész sohasem feledkezik bele a játékba. Jellemzi őt bizonyos pedantéria is, mert ismeretlen előtte a megoldatlanság. Színei redukáltak, egyértelműek, tiszták, hiszen a sokszorosító ipar amúgy sem vihetné túl a műveket a „plakátszínek" keretein. Ez a jellegzetes acélos csengés egyes újabb munkáin a szonórikusba hangolódott, mélyebb, ércesebb lett, a folthatárok elmosódottabbak lettek, de ettől a kép nem lágyult, csak drámaibb lett, a puha színfoltok, a kollázsok játéka mögött uralkodik a keményen megkötött szerkezet.

De ha valakit nem érdekelnének is a művészetelméleti fejtegetések, ak-

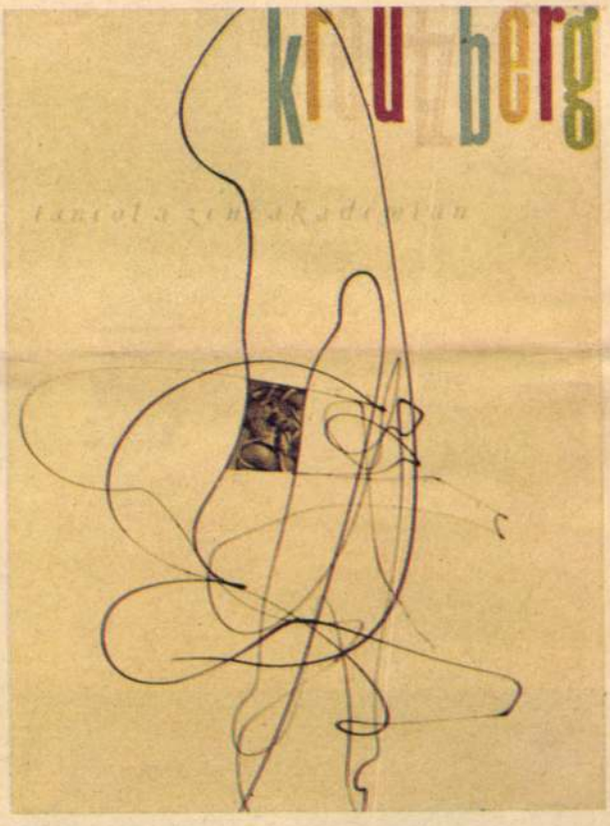

VILLAMOS BERENDEZÉS ÉS K

CSAK

METEOR-T

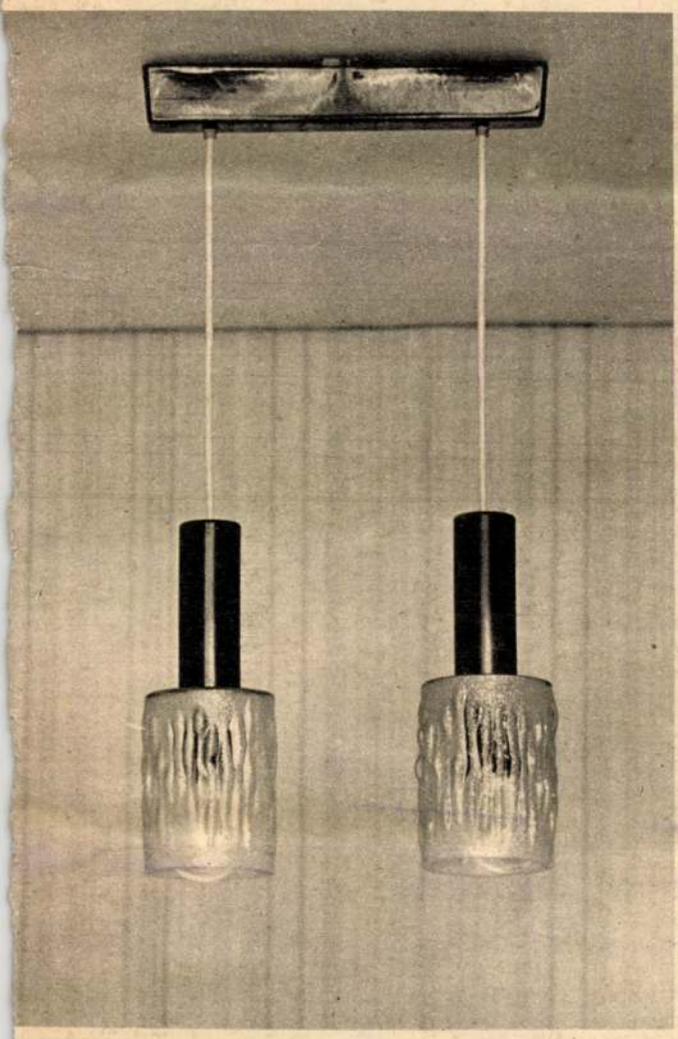

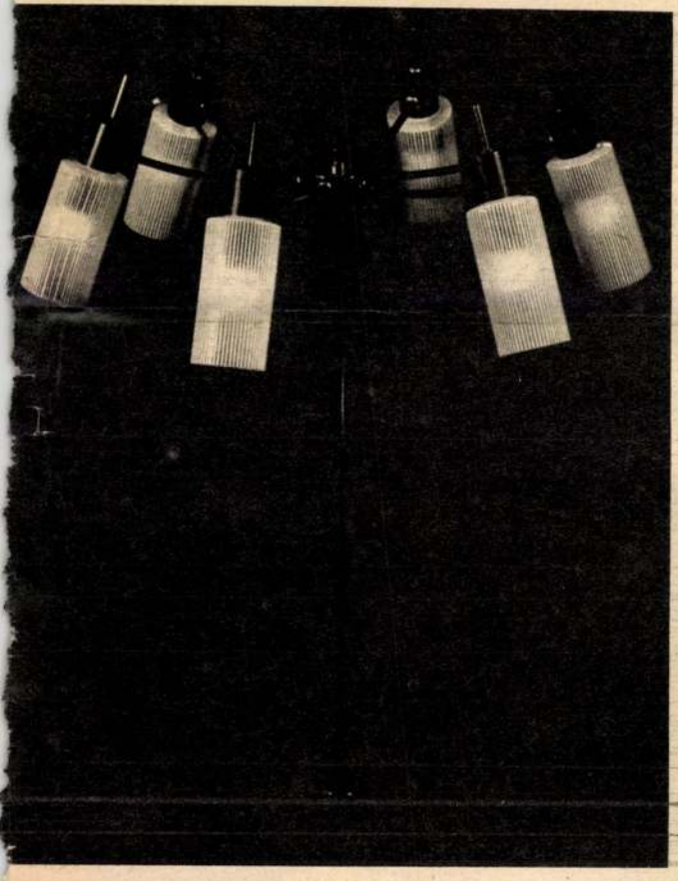

Karácsony az ajándékozások ideje.

Barátok, rokonok — mindannyiunk — gondja, hogy mit is ajándékozzunk. Ha szépet, hasznosat és jót akarunk ajándékozni, érdemes alaposan szétnézni a szaküzletekben.

A Villamos Berendezés és Készülék Művek Világítástechnikai Gyárának, „METEOR" márkájú csillárjai és egyéb lakásvilágító testjei — közülük nem egy a „Kiváló Áru" kitüntetéssel fémjelzett — bőséges választékot nyújtanak. A karácsonyi vásáron a „METEOR" család új darabjaiból válogathatunk, mint a „Regina" és „Tünde" típusú falikarok.

A modern kisméretű lakások csillárjai az „Edda" és „Edina" típusok. A nagyobb lakásokba a „Lenke" és „Lujza" típust ajánljuk, mindkettő 6 lángú, lefelé és fölfelé világító kivitelben készül.

Hasznos ajándékok — reklámáron — az író-olvasólámpák. Ezek közül a fém kivitelben készült „Ida" és „Ilona" típusokat ajánljuk.

Az üzembiztos és ízléses kivitelű gyártmányainkból csak néhányat soroltunk fel, de reméljük, hogy megfelelő ajándékot fog választani.

Szaküzletekben, áruházakban csak a „METEOR" márkát kérje s ne feledje, a „METEOR" márkára 24 havi garanciát adunk.

ÁTOK A MŰCSARNOKBAN

Fotó: **LANGER KLÁRA**

kor is jól érzi magát a Konecsni-kiállításon, mert ezek a plakátok — bármilyen komplikált volt is megalkotásuk útja — közérthetőek és szépek. Az idősebbek szívesen látják viszont az egykori falragaszokat, ifjúságuk emlékeit, a GÁZ — FŐZ — HŰT gépemberét, a MODIÁNÓ füstkarikáit, a PALMA-OKMA gumitalp mintázatát, az ÁLLATKERT zebrájának csíkozását, és talán szívesen fogadják az állat díszéből absztrahált sávos RÖLTEX-plakátot is. A plakát — a jó plakát! — mint ugye Karinthy is mondta, élményt, alapélményt adhatott.

A plakát a festészet örököse, ha leányági örököse is; igen ám, de — Konecsni egyik nyilatkozatát idézzük — „a piktúra visszalopkodja az alkalmazott-grafikától azokat az eszméket, szerkesztést, elemeket, melyeket annak idején a grafikus vett át a festészettől". Konecsni György életművén végigtekintve azt láthatjuk, hogy grafikája valóban, mindig közel állt a festészethez. Nem azért, mert az úgynevezett festőiség, a posztimpresszionista festészet érintette volna valaha is a plakátjait.

Másfajta „izmusok" tevődtek át ezekbe a plakátokba: elsősorban és alapvetően a kubizmus, de a klasszicizmus is, és kezdettől, döntően a konstruktivizmus (hivatkozhatunk az utcán jelenleg is látható KMP-plakátra) és a szürrealizmus, mégpedig ennek a gyűjtőfogalomnak sokféle, mindig időszerű formája, 1932 óta mindmáig... A képzettársítás ugrásai arra kényszerítik a nézőt, a járókelőt, hogy egy szándékosan nyitva hagyott részt ő maga töltsön ki, gondolkozzék.

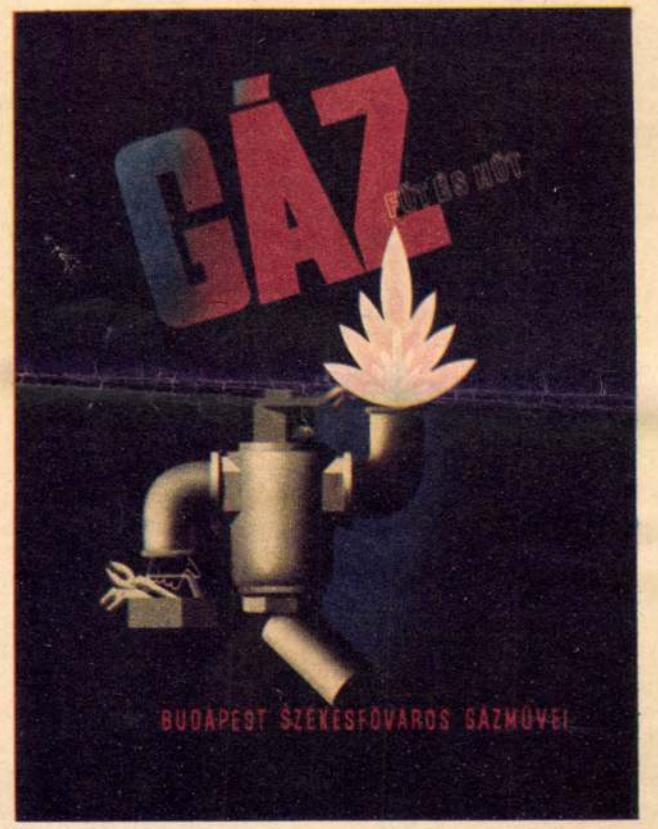

Műfajában is új kísérlet ez a reprezentatív kiállítás. Mivel a plakátművész nem gyűjtheti össze az eredeti terveit, azok elvesznek, piszkosak lesznek a nyomdában, a kész nyomatokat is lehetetlen annyi év távlatából összeszedni. Ha egy plakátot négybe hajtottak, már nem való kiállításra. Konecsni tízesztendei példátlan munkával feldolgozta, rekonstruálta, újrafestette egész életművét. Régi nyomatok, tervek, vázlatok, reprodukciók, fényképek, diapozitívok nyomán. A példák, a modellek nem is mindig a megjelent plakátok voltak, hanem azok a legjobb vázlat-alternatívák, melyeket a mindenkori zsüri elutasított. Ez a tárlat a megrendelő nyomasztó, kényszerű korrekcióitól és a nyomda gyengeségeitől egyformán szabad. Valamennyi mű friss hatású, eredeti temperakép. Az elsőknél a művész még minuciózus pontossággal követni igyekezett a fiatalkori rajzát, a formákat. Később önkéntelenül is, nem tudott ellenállni annak, hogy — most éretten — korrigálja a régi munkáinak hibáit, vagy éppenséggel valami mást adjon. Hogy a saját oeuvrejének műfordítója legyen.

Bizonyára mások is követni fogják a plakátkiállításnak ezt az újszerű módját. Elsősorban azok, akik Konecsni tanítványai voltak a Képzőművészeti Főiskolán. Szóljunk azonban egy önkéntes tanítványról is, Papp Gáborról, a kiváló grafikusművészről, aki az idősebb kolléga kedvéért vállalta e kiállítás utcai plakátjának megtervezését és a Konecsni-tárlat rendezését. A mester rá bízta ezeket a munkákat; az orvos sem kezeli saját magát. Papp úgy konstruálta meg a hófehér panelek rendszerét a műcsarnoki termekben, hogy ezt a táblaerdőt szinte egy Papp Gábor-féle modern szoborkompozíciónak tekinthetjük. Szenvedélyes munkája, rafinált elrendezése nyomán minden Konecsni-plakát szinte egymaga tűnik fel. Külön-külön pompázik mindegyik, és — ez a legnagyobb rafinéria — a rendező észrevétlen marad.

FRANK JÁNOS

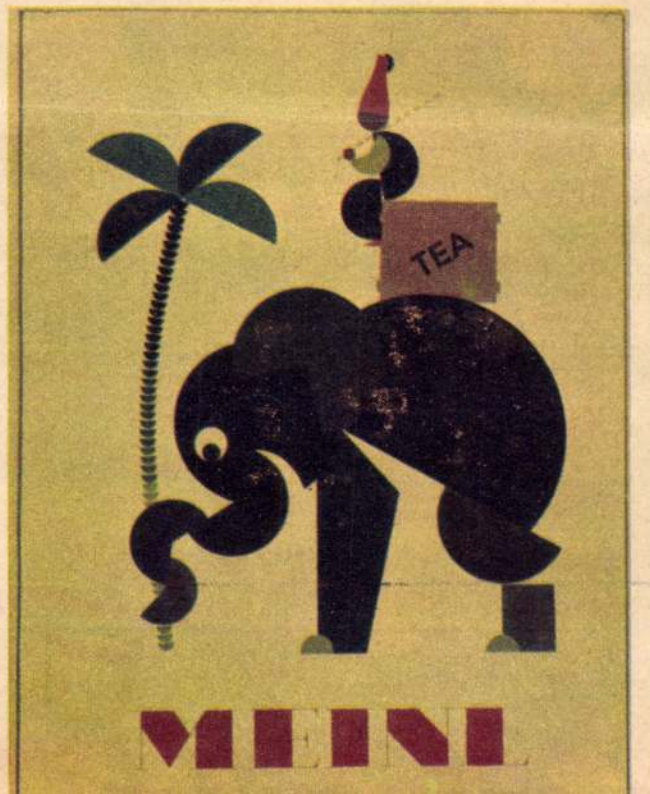

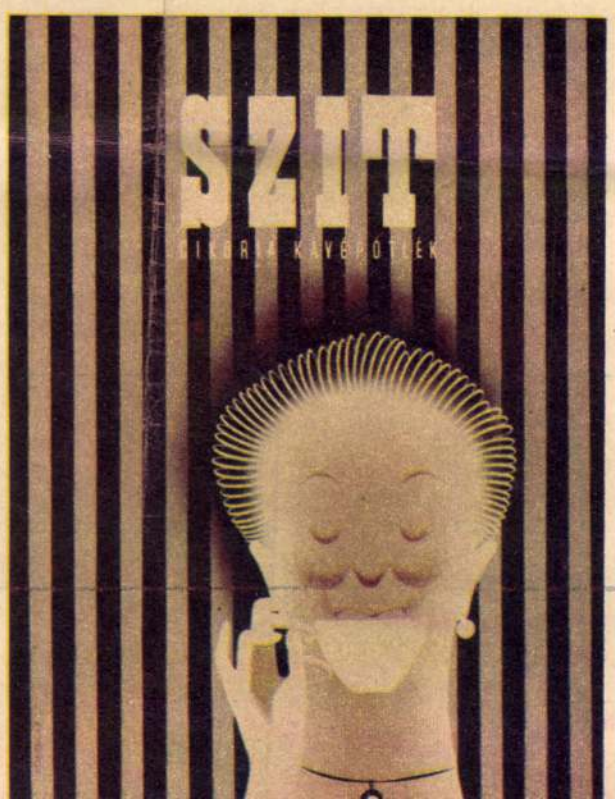

Munkában a bűnügyi ri

SZABÓ LÁSZLÓ KRIMINALISZTIKAI SOROZATA

1968 DEC 10

TUKÖR

Budapest, V., Peto...
Telefon: 188-296, 188-307

A bolondot adó bandita (II.)

Az Ecseri úti ócskapiacon az egyik, éppen figyelőszolgálatot tartó nyomozónak feltűnt egy szőke fiatalember, aki ruhaneműt hozott ki a piacra eladni. Kérdezhetik: mi keltette fel a nyomozó figyelmét ebben a nagy forgatagban a fiatalemberre? Mielőtt válaszolnánk erre, eláruljuk, hogy egy-egy nagyobb bűntény után minden rendőr, minden nyomozó a zsebében őrzi azokat a személyleírásokat, amelyeket a bűntény esetleges szemtanúi adtak. Nos, így volt ez az Ecseri ócskáspiacon figyelő nyomozóval is, aki a szőke fiatalember külsejében hasonlóságot talált a Csurgói úti rablógyilkosság egyik tettesével, illetve az arról készült személyleírással. A nyomozó érdeklődni kezdett azoknál az árusoknál, akiknél a holmit az ismeretlen férfi értékesítette.

„Ó, ez gyakran jár ide, mindig hoz valami eladnivalót az Ecserire — felelte az egyik árus. — De a nevét nem tudnám megmondani. Talán a társam, aki rövidesen visszajön. Ő többször is beszélt vele."

A szőke fiatalember eltűnt a forgatagban a nyomozó szeme elől, aki most már érdemesebbnek tartotta a másik árust bevárni, aki többet is tud a szőkéről.

Alig egy óra múltán már a rendőrtiszt birtokában volt a személyleírás alapján gyanús férfi neve: Sípos Zsigmond.

EZÉRT LŐTTEM LE

És a név után könnyebb volt megállapítani közelebbi adatait is, egyebek mellett azt, hogy hol lakik. Még aznap este a nyomozásvezető asztalán feküdt a teljes nacionálé: Sípos Zsigmond 23 éves esztergályos, az ellenforradalom szöktette ki a börtönből, ahol betöréses lopás miatt négyévi börtönbüntetését töltötte, lakik V. Nádor utca 20. szám alatt.

Hogy? Nádor utca? Ahol meggyilkolták Bojti őrnagyot? De hiszen a karhatalmista életét kioltó golyót ugyanabból a pisztolyból lőtték ki, amellyel Csehinennét ölték meg, ahonnan viszont a személyleírás származik . . . Ez több, mint figyelemre méltó összefüggés; itt már az alapos gyanúnak van helye.

Ismét teljes erővel felújult a nyomozás, amely sok egyéb mellett kiterjedt arra is: milyen kapcsolatai vannak Síposnak, kikkel érintkezik. Így jutottak el húgához, Sípos Borbálához, akiről megállapították, hogy Hengermalom utcai lakásán sok kétes elem fordul meg. Különböző jelek, majd nyomozati tények arra utaltak, hogy Sípos húgának a lakásában valamiféle szervezkedés, összeesküvés készülődik a szocialista rend ellen. Sőt, azt is megfigyelték a nyomozók, hogy egy férfi, aki Sípos Borbála lakásából jött ki, néhány száz méterrel arrább több, a rendszerrel ellenséges hangú, uszító röpcédulát dobott el. A röpcédulázó férfit ekkor mégsem vették őrizetbe, éppen azért, hogy ne zavarják a „nagy hal", Sípos Zsigmond letartóztatását, akinek őrizetbevételét ezt követően elrendelték.

Jól emlékszem, milyen nagy készülődés előzte meg Sípos őrizetbevételét. Ne feledjük, joggal kellett feltételezni és erre készülni, hogy a három gyilkosság feltételezett tettese az őrizetbe vételére érkező nyomozókra is fegyvert ránt. És az események bizonyították, hogy helyes volt az óvatosság, mert amikor a nyomozók hirtelen beléptek a Nádor utca 20. szám alatti lakásba, Sípos már kapott is a zsebéhez. De szerencsére nem volt ideje előrántani csőre töltött pisztolyát.

Ezután már csak néhány óra kérdése volt, hogy a fegyverszakértő megállapítsa: igen, ezzel a pisztollyal lőtték le Bojti őrnagyot és ebből a fegyverből származtak azok a lövedékek is, amelyeket Csehinenné holttestéből kioperáltak.

Most már peregtek az események.

Sípos megtört és vallott. Elmondta, hogy egyik társával, Erdész József 30 éves, betöréses lopásért már négyszer büntetett bűnözővel együtt követték el a Csurgói úti gyilkosságot. A börtönben kötöttek barátságot és még ott határozták el, hogy ha kiszabadulnak, közös bűnbandát alakítanak. Az ellenforradalmárok nyitották meg előttük is a börtönkapukat, s jó néhány napig mint „szabadságharcosok" tényked-tek a Corvin-közben.

Előttem vannak Sípos akkori vallomásai, amelyek részletesen tartalmazták a Corvin-közi napokat is. Arra a kérdésre, hogy szerinte hány szökött rab harcolt a Corvin-közben (természetesen az ellenforradalmárok oldalán), Sípos így válaszolt:

— Ott majdnem mindenki haver volt. A legtöbbet ismertem, vagy a börtönből vagy korábbról, a haverok útján. Nem szégyelltük, hogy börtönből jöttünk ide, a Corvin-közbe.

— Azt is elárulták, hogy miért ültek?

— Na, hát azt meg kellett egy kicsit kozmetikázni, hogy jobb hangzása legyen. Azt mondtuk, politikai foglyok voltunk . . . De hát egymásról azért tudtuk, hogy ki kicsoda . . .

Síposék — ellentétben a többi börtöntöltelékkel, akik Nyugatra „menekítették magukat" a Nyugat polgárait boldogítva bűntetteikkel — november 4-e után újból visszatértek a „tisztán" köztörvényi bűntettekhez; december 30-án betörtek egy idős asszony Kenderesi utcai lakására, majd kifosztottak egy Fogarasi úti lakást. Sípos elismerte Bojti őrnagy meggyilkolását is, de azt tagadta, hogy előre megfontolt szándékkal követte volna el tettét.

— Az őrnagy igazoltatott és elő akart állítani, de én féltem, mert szökött rab voltam és töltött pisztoly volt a zsebemben. Ezért lőttem le.

Sípos is tudta, hogy a fegyverrejtegetőkre ekkor statáriális eljárás várt.

— Bojtitól csak gyilkosság árán tudtam megszabadulni — vallotta.

PÉNZ KELLENE

Ám a vizsgálat bebizonyította, hogy Sípos előre megfontolt szándékkal és ellenséges politikai célzattal gyilkolta meg Bojti Imre karhatalmista őrnagyot. A nyomozás ugyanis feltárta, hogy Sípos félrevezetett fiatalkorúakból egy „szabadságharcos csoportot" alakított november 4-e után, s e csoport tagjainak azt a feladatot adta, hogy kutassanak elrejtett fegyverek és lőszer után, és adják át neki. Abban is megállapodtak, hogy ha a felfegyverzett banda tagjai alkalmas helyen rendőrrel, karhatalmistával találkoznak, megtámadják, ha kell, lelövik és elszedik fegyverét. S valóban: Síposék több tucat fegyvert szereztek. A banda tagjai kihallgatásukkor elmondták, hogy Sípos politikai terrorcselekmények végrehajtását is tervezte, s amikor feladatul adta nekik, hogy karhatalmistákat gyilkoljanak meg, hozzátette: ily módon „ellenállásra tudjuk buzdítani a népet".

Az a tény, hogy Sípos a lelőtt Bojti őrnagy fegyverét nem vitte magával, nem zárja ki a politikai szándékot; különben is Síposék bandája ekkor már több tucat fegyvert és sok-sok ezer lőszert gyűjtött össze és raktározott el. A karhatalmista őrnagy szolgálati fegyverét egyszerűen azért nem vehette magához, mert a távolból már közeledtek a lövés zajára. Sípos tetteiben a politikai szándékot, az ellenforradalmi szándékot, az ellenforradalmi motívumot mutatja, hogy — társaival együtt — olyan ellenforradalmi röpcédulákat is sokszorosított és terjesztett, amelyek a szocialista rend elleni újabb felkelésre, a hírhedt „MÚK"-ra (Márciusban Újra Kezdjük) uszítottak.

Sípossal helyszíni szemlét tartottak a Nádor utcában, s a holttest fekvéséből, valamint a fegyverszakértő szakvéleményéből megállapították, hogy a gyilkos már jó négy métert elhaladt Bojti őrnagy mellett, s csak ezután fordult vissza; odaszólt az őrnagynak, aki erre hátranézett, majd Sípos felé indult. A bandita ekkor rántotta elő a fegyverét, mire az őrnagy is kikapcsolta pisztolytáskájának zárószíját, hátrálni kezdett, hogy ideje legyen elővenni a pisztolyt. De Sípos közben már rálőtt.

A karhatalmista tiszt meggyilkolása tehát szabályos terrorcselekmény volt Sípos részéről. A Csurgói úti bűntett viszont egy annak rendje s módja szerint kitervelt és ...ben megölte Bojti ... nem tudta megtagadni önmagát, a közönséges bűnözőt.

Erdésszel, régi alvilági cimborájával sokat beszélgettek arról, hogy politika ide, politika oda, pénz kellene, mégpedig minél több; mind a ketten szerették az éjszakai dáridókat, a munka nélküli, könnyű életet. Így jutottak arra a gondolatra, hogy ki kellene fosztani egy napközben elhagyott villát, s így jutottak el a Csurgói út 39/b. számú épülethez.

A környéken csavarogva jól szemügyre vették a villát, s mivel azt tapasztalták, hogy az ablakredőnyök egész nap le vannak eresztve, úgy gondolták, hogy napközben senki sem tartózkodik odabenn. Másnap aztán megjelentek ismét a helyszínen. Álkulccsal akartak bemenni, de a biztonság kedvéért előbb bekopogtattak az ajtón. Legnagyobb meglepetésükre megjelent az ajtóban egy idős asszony — Csehinenné. A többszörösen rovottmúltú bűnöző Sípos, feltalálta magát:

— A rendőrségtől jövünk. Keresünk valakit! — s máris félrelökte az idős asszonyt, s belépett a házba. Intett Erdésznek, hogy kövesse.

Sípos Csehinennével a konyhába tartott, Erdész elindult felfelé a lépcsőn, hátha talál valami értéket odafenn is. Amikor felért a lépcső felső fokára, kilépett az egyik

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP KFT. BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD
Salgótarján

1971 AUG 24

1021

Politizáló plakátok

Rendkívül csendben, minden propaganda nélkül *politikai plakátkiállítás nyílt Salgótarjánban, a József Attila Művelődési Központ üvegcsarnokában* az alkotmány napi ünnep előtt. S noha ünnepélyes megnyitót, nagy beszédet nem is tartottak, a kiállítás önmagában is elég beszédes ahhoz, hogy vozza és elgondolkodásra késztesse a látogatókat. S ebben még az sem akadályozza meg őket, hogy *már a központ bejáratánál is számos látnivaló akad a szabadtéri szoborkiállítás jóvoltából.*

Azt mondhatná valaki, hogy a plakátok általában egy adott időre, adott témára, aktuális eseményre vagy pillanatnyi propagandacélból készülnek. Aki ilyet mond téved és tévedését az idézi elő, hogy a politikai plakátot összetéveszti a reklámplakátokkal, amelyeknek mondanivalója valóban rendkívül illékony, viszont *a politikai plakát a történelmet őrzi számunkra.* Elég, ha tizenkilences plakátainkra gondolunk, amelyeknek egy-egy példánya szinte *szimbólummá, jelvénnyé, a történelem nagy állomásainak, harcainak absztrahált kifejezőivé magasztosult.*

Az üvegcsarnokban látható kiállítás időrendben nem nyúlik rendkívüli távolságba vissza, hiszen kizárólag felszabadulás utáni alkotásokból áll és még *Konecsni György „1918 november 24" feliratú,* tagyogóan stilizált, a piros szín különböző tónusaiból megkomponált képe is 1968-ra utal, amikor a KMP megalakulásának ötvenedik évfordulóját ünnepeltük.

De ezt a kiállítást nem is szabad úgy végignézni, hogy csak egyéni alkotásokat, képzőművészeti remekeket keressünk; sokkal inkább *az összhatást kell lemérnünk,* ami rendkívül optimista, ünnepi, öntudatot ébresztő. Az ünnepek sorára született május elsejei, augusztus 20-i, április 4-i és november 7-i plakátok sora szinte lépten-nyomon történelmi mérföldköveinken vibráló, foszforeszkáló jelek, amelyek *feljődésünk útját szemléltetik, s szinte segítenek, hogy le ne térjünk az önmagunknak megszabott útról.* S mindegyik kifejezi nemzetközi kapcsolatainkat és a munkásság nemzetközi összefogásának jelentőségét is. S ezt nemcsak azok a plakátok teszik, amelyekről több nyelven olvashatók az ünnepi jelszavak: *Es lebe das Erste Mai! Vive le Premier Mai! Long live May Day! Da zdravsztujety pervoje maj!*

Piros színével, a rajta feketéllő *Lenin-portréval* külön is szembetűnik egy plakát, amelyen szokatlanul hosszú szöveg olvasható, *Benjámin László* költeményének néhány sora:

SZÍVE,
ELMÉJE CSAK MINKET ŐRZÖTT.
AZ OSZTÁLYT;
ÉS SZABADÍTÓJÁT ŐRZI A NÉP:
LENINT.
A MUNKÁSSÁG: LENIN.
LENIN: A MUNKÁSOSZTÁLY.
EGYEK BARÁTAINK
ÉS ELLENSÉGEINK.

Modern és konzervatív elképzelések váltakoznak, bár túlsúlyban találhatók a modern, stilizált, elvont rajzok, mint például az *április 4-re* készült *Simonyi-plakát,* a piros, kék, zöld színek legélénkebb változataival, amikor jóformán csak parányi négyzetek és téglalapok sorakoznak egymás mellett *szigorúan megszerkesztett rendben, mint egy Amerigo Tot képen.* A kiállított plakátok „recenzióját" az egyik legújabb, művészileg is kiemelkedő darabjával zárnám, amely *Oláh György* alkotása és a *X. pártkongresszus* alkalmából készült, s nemcsak a bíbor színek árnyalatai, nemcsak az erőteljes kompozíció, hanem a rányomott szöveg is nagyon kifejező: *„Dolgozni csak pontosan szépen..."*

Aki még nem látta, jól jár, ha megtekinti a még nyitvatartó kiállítást.

Lakos György

A gazdasági eredményességért

Nemcsak beszélni...

Viszonylag nyugodt, kiegyensúlyozott társadalmi, gazdasági fejlődésünk teszi lehetővé, hogy időnkénti számvetéseinket magabiztosan, a jövő távlatainak ismeretében megtegyük a magunk okulása és gyarapodása céljából. Ezért, ha valami fáj, ha nem úgy sikerül, ahogy szerettük volna, nem kongatjuk meg a vészharangokat, de nem is esünk kétségbe. Ez jellemzi, ez hatja át a Központi Bizottság és a kormány közös üléséből fakadó állásfoglalásokat.

Ennek tükrében vizsgálva megyénk üzemeinek, vállalatainak tevékenységét, szembe kell nézni néhány, gyorsabb fejlődésünket nehezítő, fékező jelenséggel, körülménnyel. Ha egy kicsit a szokottnál szigorúbban tárjuk fel gazdasági életünk hiányosságait, gondjait, azt a jelenlegi ötéves tervünk gyal vannak tele: — a munkások és alkalmazottak munkaszeretetét, szorgalmát, igyekezetét. E tekintetben különösen van mit mondani a Nógrádi Szénbányák Vállalatnál, a minisztériumi és tanácsi építőiparban, egyik-másik tanácsi vállalatnál.

Az előzőkhöz hasonlóan alakult megyei szinten az életszínvonal stabilitását, folyamatos emelését garantáló termelékenység. Az előbb említett termelésnövekedés 85,7 százalékban a termelékenység javulásából származik. Ez igen tiszteletreméltó eredmény, vannak, akik azt állítják, hogy ilyen előnyös helyzet még nem volt megyénk iparában. Az országos átlagot azonban itt sem sikerült elérni. Ennek is, akár csak a termelés lassúbb növekedésének, sok összetevő-

Sajátságos jelenség tükröződik munkaerő-gazdálkodásunkban is. Míg a régi üzemek állományi létszáma átlag két-három százalékkal csökkent, addig az új telepítésű iparban csaknem 10 százalékkal növekedett. Mérséklődött a munkahelyet változtatók száma is, bár még ma is igen sok a ki- és belépő. A munkaerőmozgást a jelenleginél jóval nagyobb mértékben lehet csökkenteni, helyes vállalati intézkedésekkel. Érdekes, hogy a kilépők kétharmad része egy évnél rövidebb időt töltött el munkahelyén. A nagyobb kereset, a kevesebb munka, illetve a jobb beosztás reményében vándorolnak.

A munkaerő megtartásában fontos szerep jut a bérgazdálkodásnak. Itt sem lehet egyértelműen jót mondani. A tapasztalatok ellentétesek: van ahol tovább nyújtózkodtak, mint ameddig a takarójuk ért, másutt pedig nem éltek a lehetőségekkel. Így alakult ki az a fura helyzet, hogy a szövetkezeti ipart kivéve, a munkások átlagos havi keresete kisebb mértékben növekedett mint a foglalkoztatottaké. Bőséges tennivalót kínál a készletgazdálkodás, a beruházások gyorsítása, s egyéb más gazdasági feladat.

Azok a hiányosságok, amelyek ma árnyékot vetnek gyarapodásunkra, a kommunisták soron levő tanácskozásán, a taggyűléseken is szóba kerül. Valószínű, hogy a jelenségek elemzésébe szigorúbb mércével mérik a vezetők tevékenységét, ellenvéleményekben nyilvánítják ki, hogy a sikerek ellenére sem tartják indokoltnak az egyes vezetők részéről megnyilvánuló elégedettséget, csak részben fogadják el a hiányosságokat magyarázó okokat.

A kormány és a központi szervek egyre nagyobb erőfeszítéseket tesznek azért, hogy csak becsületes munkával lehessen gyarapodni. Megyénk üzemeiben, vállalataiban a kommunistákra hárul az a feladat, hogy a dolgozók sokaságával en-

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR HÍRLAP

1970 DEC 8

1021

Két kiállítás

Halottakkal nem lehet vitatkozni, és talán a kegyelet meg a barátság is meg kellene akadályozzon abban, hogy bármi is vitára késztessen, s hogy érveket vonultassak fel azokkal szemben, akik már nem válaszolhatnak.

KONECSNI GYÖRGGYEL mégiscsak összeülnék, hogy elbeszélgessek vele roppant és csaknem reménytelennek tűnő vállalkozásáról, arról, hogy kötéltáncot kíván járni a költészet és a festészet határán; arról, hogy a képzőművészet nyelvére kívánja lefordítani a lefordíthatatlant; grafikába öltöztetni a magyar nyelv történetét. Mit is akart? Illusztrálni? Semmi esetre sem. Elővette a magyar nyelv emlékeit a Halotti beszédtől kezdve, s talán meg sem áll József Attiláig, hogy minden megbízatás nélkül valósítsa meg az önként magára rótt feladatot. Nem, nem akart illusztrálni, ezt 50 lapra tervezett sorozatának fennmaradt — és a Kulturális Kapcsolatok Intézetének termében kiállított — töredéke, 10 lap, kellően dokumentálja. Arra törekedett, és meg is valósította, hogy lapjainak stílusegységén belül pontosan kihüvelyezze azt, ami egy-egy nyelvemlék, régi irodalmi alkotás hangulatának, történelmi lényegének leginkább megfelel. És korszerű formanyelven mondta el mindezt, bár nem átallotta, hogy archaizáljon, vagyis ihletésül elmúlt korok emlékeihez forduljon, úgy azonban, hogy remekbe sikerült lapjain a régmúlt és a ma egyetlen szétválaszthatatlan ötvözetet alkosson.

A népköltészet, a Tihanyi alapítólevél, a Halotti beszéd, az Ó-magyar Mária siralom, az Ének Szabács viadaláról, Janus Pannonius egy költeménye és az Ének Szent László királyról ihletésére fogant grafikák készültek el. A téma — amelynek feldolgozásához halála előtt egy hónappal fogott hozzá — rejtve vagy tudottan régóta izgathatta már, hiszen előtanulmányai között a Balaton környéki zalai népi kőplasztika fényképei is szerepeltek (vajon mekkora szerep jutott e fényképek elkészítésében Konecsni feleségének, Zsi-nek?), amelyekben a paraszti mesterek munkájában századokon át élő, román, reneszánsz, barokk folytonosságot tapogatta ki. De ha művészettörténetileg próbáljuk elemezni a lapokat, kiderül az is, hogy mennyi figyelmet szentelt Konecsni Esztergom és elsősorban a pécsi román kori bazilika kőfaragványainak. A Halotti beszéd lapján például ezek a figurák ötvöződnek montázsszerű korszerű kompozícióba.

Elbeszélgetnénk mindenről. És akkor talán vitatkozni kezdenék vele, az Ó-magyar Mária siralom barbár és uralkodó Krisztusáról. A Christus regnansról, a diadalmas egyházfejedelemről, aki sehogy sem illik be a XIII. század végén, XIV. század elején alapvetően megváltozott Krisztus-képbe, és uralkodó voltában perlekedik az Ó-magyar Mária siralom szövegével, amelynek Krisztusa — mai helyesírás szerint bűntelen. S akit a kor „fogva, húzatva, öklelve, kötve öl".

De miért is vitatkoznánk? Hiszen ez csak részletprobléma. Konecsni nem arra törekedett, hogy régészeti hűségű rekonstrukciókat végezzen. Nem a régmúlt korok valóságát akarta feltárni, nem a filológiai hűséget tartotta szem előtt, hanem mást, többet akart — mint egész életében, minden tevékenységében: a művészi igazságot.

BOTAR IVÁN

MAGYAR HÍRLAP

Szovjet tiltakozás egy ... feltartóztatása miatt

(TASZSZ) A Szovjetunió külügyminisztériuma tiltakozott az Egyesült Államok moszkvai nagykövetségénél amiatt, hogy az amerikai hatóságok a Panama-csatorna övezetében 36 órán át feltartóztatták a „Sota Rusztaveli" szovjet óceánjárót.

A szovjet külügyminisztérium leleplezte e provokáció valódi értelmét: a szeptemberben egy más szovjet hajóval összeütközött „Aquarius" tartályhajó ame-

Aláírták a lengyel

(Folytatás az 1. oldalról)

a két parlamentben. S a nyugatnémet ratifikálás előtt még kérdőjelek állnak. Ez a téma is szóba került. Hétfőn délben Cyrankiewicz miniszterelnök ebédet adott vendégei tiszteletére, s itt pohárköszöntők hangzottak el. A lengyel miniszterelnök egyebek között kijelentette: szerződésünk véleményem szerint megteremti *államközi együttműködésünk* rendezésének kiindulópontját. A normalizálás folyamatának fel kell ölelnie az élet minden területét, különösen a gazdasági, a tudományos-műszaki és a kulturális együttműködést. Egyetértünk abban is, hogy *a szerződés életbelépése után közvetlenül diplomáciai kapcsolat létesüljön* a Lengyel Népköztársaság és a Német Szövetségi Köztársaság között. Az európai biztonságról szólva Cyrankiewicz ezt hangsúlyozta: „A szerződés aláírásával részt vállaltunk az összeurópai biztonság és együttműködés feltételeinek megteremtésében."

Willy Brandt válaszában kijelentette, hogy a két ország kapcsolatainak normalizálásához nemcsak a tartalom, hanem *a forma* is hozzátartozik: a diplomáciai kapcsolatok fölvétele. Erről szólva — az egyetértés jeleként — ugyanazt a formulát használta, mint a lengyel miniszterelnök. Willy Brandt mérföldkőnek nevezte az augusztus 12-én Moszkvában aláírt

Brandt kancellár r

(DPA) Willy Brandt a lengyel—nyugatnémet szerződés aláírása alkalmából hétfőn este rádió- és tv-beszéddel fordult az NSZK lakosságához.

— A Varsóban aláírt szerződés hivatott arra, hogy pontot tegyen a gonosz múlt szenvedései és áldozatai után, hogy hidat építsen a két állam és a két nép közé — mondotta, majd így folytatta:

— A szerződést tiszta lelkiismerettel írtuk alá, mert *meggyőződésünk, hogy a feszültséget meg kell szüntetni, az erőszak alkalmazását kizáró szerződéseket be kell*

ok Jordániában

gazdasági hitel Izraelnek?

képviselőjének a Jarring-megbeszélésekre való visszatéréséről.

Értesülések szerint Nixon elnök pénteken fogadja az amerikai látogatásra érkező *Dajan* izraeli hadügyminisztert. Az izraeli döntés elhalasztásából Washingtonban arra következtetnek, hogy Dajan feladata lesz a Nixon-levélben foglalt amerikai biztosítékok további tisztázása.

Mára halasztották a

(AFP) A tizenhat baszk hazafi perében a törvényszék elnöke hétfőn délután ismét elhalasztotta a reggel már váratlanul

Konecsni György festő

Békés Szabadság (VII.) 57 n.
1955 dec. 21 Kepr.

Konecsni György festő

Béke és Szabadság (VII.) 28. sz.
1955 jul. 13.

Kiszimi

Koncesny György festőművész

Środalmi Ujság, 1954. jan. 16. 1. old.

Konecsni György grafikusművész.

Magyar Nemzet 1950.
április 9. 7. old.

A politikai grafikáról ... beszél
a Kossuth-díjas Konecsni György.

Koncesni György festő és grafikus

Szabad Művészet, 1950 II. 5-6-7. 236-237

Bajor Jenő: A Kossuth-díjas Koncesni

Konecsni György festö.

Szab.Nép.1952.64.márc.16. 4.l.

Konecsni György festö.

Szab.Nép.1952.70.sz.márc.23. 3.l.

Konecsni György festő"

Szabad Művészet, 1949

III. évf. 5. sz. 222. o. Hírek.

Magyar kiállítás Moszkvában.

Konecsni György festő

Szabad Művészet, 1949

III. évf. 5. sz. 224. o. Az Iparművészek kabadszervezetének közleménye.

Kiszimi

Koncesni Gyorgy festőművész

Munkát Nejo, 1953. okt. 10. 31. old.

Konecsni György.

festő.

Béke és Szabadság.1953.53.sz.dec.30.16.1

Kirimi

Konecsny György festőművész

Művelt Nép, 1954. febr. 2-17-old.

Lovecsni György grafikus

Szabad Nép

1946. 4. 12. – 4. l.

Koncesni György grafika

Plakátkiállítás a Vanyarc Szalonban

Szabad Nép 1948 márc. 11:60

Konecsni György grafikus.

Megyer Nemzet.
1948. III. 14. 2. old.
(: Riport. :)

Konecsni György

Szabad Művészet, 1949

III. évf. 4. sz. 171-172. o. Hírek.

A Szabad Művészet Párizsi kiállítása.

Konecsni György grafikus.

Szab.Nép.1950.63.sz.márc.15. 3.l.

Nüvészetszolitikai

Koncessui György

Tanári kinevezések a mű-
vészeti főiskolákon.

Szabad Nép 1948. febr. 8. -80-

Művészetelméleti.
Konecsni György grafikus művész.

Magyar Nemzet 1980
április 9. 7. old.

A politikai grafikáról... beszél
a Kossuth-díjas Konecsni György

Kitünni

Rákóczi és Esze Tamás találkozása.
(Konceszny Gyorgy festménye.)

Irodalmi Ujság, 1951. jan. 16. 1. old.

Kisimi

Rákóczi és Esze Tamás
(Konecsny György festőművész festménye)

Művelt Nagy, 1954. febr. 2. 17. old.

Plakát

a moszkvai magyar ipari kiállítás pl.-je

Konecsni György

Szabad Művészet, 1949

III. évf. 5. sz. 222. o.

Hirek.

Konecsni György graf.

Prot. szemle

1936. 92-93

Művészetpolitika.
Konecsni György grafikus művei.

Magyar Nemzet 1970.
április 9. 7. old.

A politikai grafikáról beszél a
Kossuth-díjas Konecsni György.

Konecsni György

Katol.Szemle.1937.II.626.o.

Konecsni György festö.

Szab.Nép.1951.259.sz.nov.4. 9.l.

Konecsni György festő

Március 15. Kép.

Népszabadság ujévi képes
melléklete.
1957. 1.sz. 4. lap

MDK.

Konecsni György festő

"Árviz" /olaj/

Népmüvelési Minisztérium megbizásából

VI.Magyar Képzőmüvészeti Kiállitás
Mücsarnok,1955.17.1.

Konecsni György

aluminiumra festett
szines freskókisa fehéte
– fehérben tartott a ma-
gyar vasipart száz éves
történetét ábrázoló kompo-
zicioh
az alla-
mositott
nehéz-
ipar
(NIK)

Kr. 1930 jan. 19.
19. 30
KÖRNYEZETÉNEK

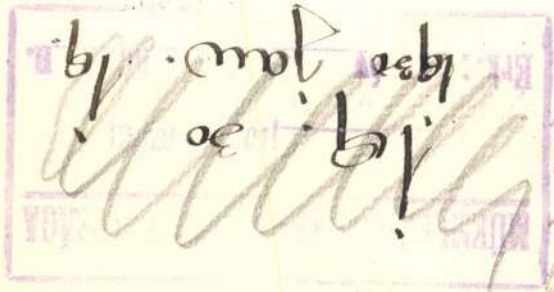

pavillonjában.

Kovács Zsuzsa: A Cen-
tenuáris B.N.V. kritikája.

---

zoktatásügyi Miniszterium.

Új Epitészet 1948. 245. l.

A m. kir. vallás- és közok
és ügyszám alatt a keb. sz
rendeletének másolata:

'asitom a
. S c h u l e k J á n o s
részére /:lakik: Budapest,
Budapest-Nagymaros-Visegr
utazása alkalmával felmerü
kiállitott és számvevősége
alapján /:.....:/ . .
. 50 . . fillért a 127.689.
utaljon ki.- Budapest, 19
A miniszter rendeletéből:

Konecsni György

László

Szabad Művészet
1955. 242. l.

Aradi N.: Történelmi képek a tizenéves kiállításon.

Szabad Művészet
1955. 245, 247. l.
248. l.

Konecsni György

Az alábbi pályaudvar... előcsarnokának freskója zárópont népművelési minisztériumi pályázatán. K. tervét fogadtak el. Cime: A vasút a szocializmus építésének szolgálatában.

Szabad Művészet

1953. 144. l. (Az új nékosfehérvári pályaudvar.)

Konecsni György

ÉK L.: Festészetünk néhány kérdése a III. M. Képzőműv. Kiáll. kapcsán.

Szabad Művészet

1953. 9. l. (Kép)

12. l.

[illegible] BRUSH

Konecsni György

irod.

Raszler K.: Plakátművészetünk néhány kérdése a szovjet példa tükrében

Szabad Művészet

1953. 79. l. (Kép)

Konecsni György Jertő
Kisalföld 1959 ápr. 8. 6 oldal.-

Konecsni György Jeszt"
Kisalföld 1958 júl. 16.- · bolval.

).	Kálmán-tér 7. II. 2.	

an felsorolt a hivatalban rendszeresi-
ályba besorozott, hivatali esküt tett,
ényleges szolgálatot teljesitő tiszt-

7.-én.

Gerevich Tibor s.k.

elnök

Konecsni György

l.

Szabad Művészet
1957. 384. l.

MDK

Konecsni György festőm.

Tormay G: A m. kiáll. Párisban. M. Iparművészet, 1937. 150. l.

Koneesny György, ip. müv.-festm.

DK

Megvásárolt terv.

Két galamb a Duna fölött repül.
Felirás: Budapest.

Budapest székesfőváros idegenforg. 175. plakát-pályázatáról. Magyar Iparmüvészet. 1935. 3. sz.

Konecsni György

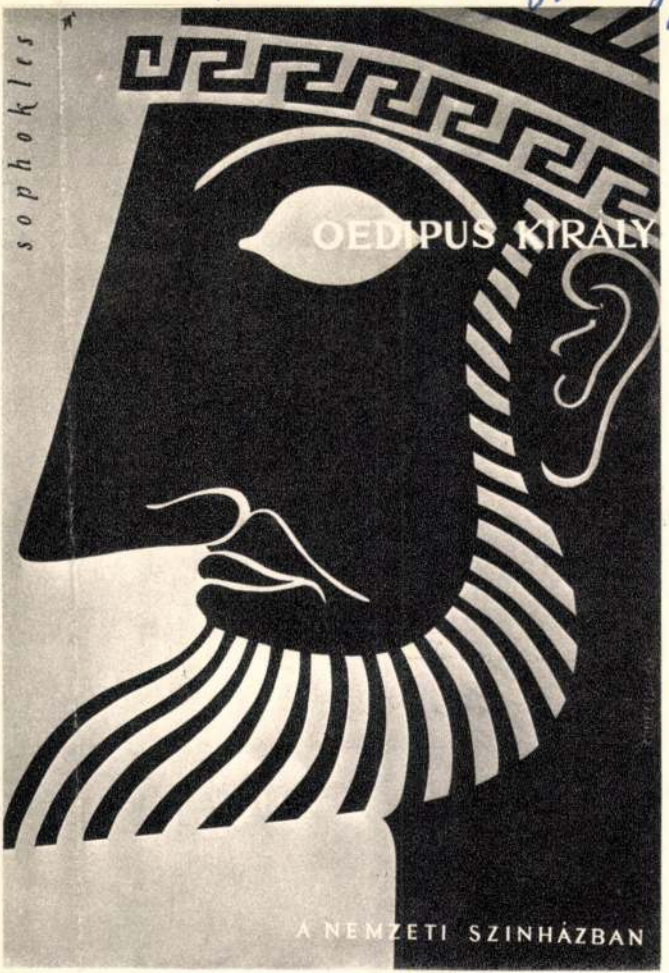

Konecsni György: Plakát. Kulturális téma II. díj
Affiche. Deuxième prix de la catégorie des sujets culturels
Плакат. II. премия по тематике области культуры

Művészet 1963 Aug
21 kap

CSAK
18
ÉVEN
FELÜLIEK-
NEK

LA DOLCE VITA AZ ÉDES

SZÉLESVÁSZNÓ OLASZ FILM

Konecsni György, festő MDK

Itáliába megy
tanulmányútra.

— : Kis híradó 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1963. ápr. 23.

M.D.K

Konecsni György
festő

A plakátművészet kitűnő-
művelője.

Osvát Katalin: Miért jó a magyar plakát?
Vők Lapja, 1964. november 21 – 16 lap.

Koncsni György

Az 1930-as évek elején kezdte el művészi pályafutását; művészete állandóan ujjáéledt működése folyamán – bőven gazdagodott ujabb és ujabb értékes befolyásokkal.

Lóncz S.: György Koncsni. Acta Historiae Artium. Budapest, 1971 3-4 sz.

307 f

Konecsni György

1930-as évek után folytatta elődjeinek művészetét, új távlatokkal – különleges dinamizmussal bővítve. Működése a plakátművészet történetének egy jelentős szakasza.

Lóncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971. 3-4 p.

3691

Konecsni György

tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán
fejezte be s annak végén azonnal művészi
ambiciója a plakátművészet felé fordult.
Mestere Rudnay Gyula volt.

Láncz G.: György Konecsni. Acta Historiae
Artium, Budapest 1971. 3-4. sz.

3091

Konecsni György

Az 1932-es budapesti Nemzetközi Vásáron a kirakatrendezés egy díját nyerte el. Ugyanezcében az Országos Társadalombiztosító Intézet egy pályázatán sikerrel szerepelt.

Láncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971. 3-4 p.

3091

5

Konecsni György

A bp-i Gellért, Széchenyi és Rudas fürdők részére kiírt pályázaton első díjat nyert a „Gyógyvizben fürödj" című plakátjával.

Láncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 3-4. p.

3090

Konecsni György

E műve lehetővé teszi, hogy megismerjük a mester művészetét: biztos alkalmazása a „jelenek", a plakát nyelvének ösztönszerű felismerése, a színek gondos kiválogtása.

Láncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 3-4 p.

3091

Konecsni György

Pályafutásának elő szakasza 1932-től a felszabadulás éveig terjed. Műveit négy kategoriába sorolhatjuk: kereskedelmi - turista - különféle - majd egyéb grafikai alkotásokba.

Lóncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971. 3-4 p.

3091

Konecsni György

Az öt szavas plakátjaival - az 1932-es Modionótól - az 1940 évi „Balillá-ig eleget tesz c. modern plakát szükszavú követelményeinek.

Láncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 3-4 sz

3101

Konecsni György

A kereskedelmi plakátok tekintetében a kezdeti időben együtt dolgozott Kling Györgygyel.

Lóncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium. Budapest, 1971 3-4 p.

3/0 P

Konecsni György

A turista jellegű plakátok alkotásában együtt dolgozott Fery Antal-lal.

Lóncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 3-4 p.

Konecsni György

Sikerült műve: „Itt a tél, Dorogi brikett" 1934. pürkés-vöröses kivitelezésben a „Dorog" pó hatpor fordul elő". Fénykép és grafikának együttes alkalmazására nyújt példát.

Láncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 3-4 sz.

310 l

Konecsni György

További plakátja „Kakas paszta a ragyogó cipőtitka" (1935); cipő-fénymáz doboz fedelével egy kakast ábrázol. Sikeres „Flóra szappan I (1935) című alkotása.

Lánz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest 1971 3-4 sz.

3101

Konecsni György

11 jobb műve 1937-ből „Gáz fűt és hűt" szellemes megoldás, kereskedelmi célzatú propagandisztikus hatással.

Láncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 3-4 p.

3101

14

Konecsni György

Turisztikát propagáló plakátjai kihongsulyozzák a környék népségét-vonzerejét-folklorikus műcépetét. Kiemelkedő hatású „Bakony" című műve 1936-ból.

Láncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 3-4 p.

310 l

Konecsni György

Ez alkotásán egy öz vágtat egy napos rét-erdőségen. További műcén „Wegry"-n (1936) népviseleti alakok szerepelnek. „Malért" (1939) plakátja ugyancsak hatásos.

Láncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 3-4 sz.

31 of

Konecsni György

Egyéb művei: „Rímóci menyecske" (1940), egy palócföldi parasztnő korsót tartva; „Ungarn," népviseleti parasztnő feje felett kiterjesztett szárnyú lepkével.

Láncz G.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 3-4 p.

3101

Konecsni György

Ujabb plakátja 1940-ből a „Puszta," ménes, amint az alföldön vágtat. Külföldi sikerekről számolhatnak be művei, így például a matyós plakátja.

Láncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971

310 l

Konecsni György

E művet a római „Nemzetközi turisztikai főigazgatóság" első díjjal tüntette ki.
E plakátot a mester Kling Györggyel együtt tervezte.

Lőrincz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 3-4 p.

310 l

19

Konecsni György

1936-os műve „Hortobágy" című plakátja mely vadkacsát és parvasmarha csordót mutat be-a bp-i nemzetközi plakát kiállításon díjat nyert.

Láncz S.: György Konecsni. Zeta Historiae Artium, Budapest, 1971. 3-4 p.

311 P

Lonecsni György

E művét Ferry Antallal közösen tervezte. A plakátot 1966-ban a Hajdú megyei idegenforgalmi vállalat a barcelonai kiállításra küldte.

Láncz S.: György Lonecsni. Acta Histo-riae Artium, Budapest, 1971. 3-4 p.

3111

Konecsni György

Idő közben több díjat nyert, a „Nemzetközi Szövetség első díját; az egyiptomi király által felajánlott aranyserleget (Lausanne, 1938) kapta meg.

Láncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 34 p.

311 l

Konecsni György

További díjai: az 1940-es milánói triennale Grand prix-je; 1961-ben a budapesti nemzetközi plakátkiállítás első és harmadik díja.

Lónez S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 3-4.

311

Konecsni György

A különféle kategoriába tartozó alkotásai: 1937-ből „Állatkert," „Aquárium," majd az 1934-es „Helyezze pénzét búzakötvénybe."

Láncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 3-4 sz.

311 l

Koncesni György

1939-ben a magyar Posta megbízásából bélyegeket tervezett, amelyek a magyar nemzeti történelem nagy nőalakjait ábrázolták.

Láncz S.: György Koncesni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971. 3-4 sz

3110

Konecsni György

1940-ben „A magyar művészetért" című sorozatban több bélyeget szerepeltetett. Párizsban, 1937-ben a Nemzetközi Kiállítás magyar pavillonjában számos művet mutatott be.

Láncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971. 3-4 p. 3111

Konecsni György

E kiállítás alkalmából alkotásaiért Grand Prix-t és díszoklevelet nyert el. 1943-ban a barcelonai kiállítás magyar pavillonját tervezte társaival együtt.

Láncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 3-4 m.

311.l

Konecsni György

Közremüködő munkatársai Fekete István építész és Szücs Pál grafikus voltak. A felszabadulás után új korszak nyílt meg a mester előtt.

Lóncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 3-4 sz 311 l

Konecsni György

1945-ből való „És mégis lesz kenyér" című műve szimbolum teli, könnyed szín-alkalmazás; egy eltört szekérkereket mutat be, a háttérben egy dolgozó parasztot.

Láncz S: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 3-4 sz. 3131

Konecsni György

1947-es plakátja: „a kenyér itt kezdődik" – pellemes összefüggést nyújt-a sarló és kalapács együtthatásáról – gazdasági életünkben.

Láncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 3-4 sz.

3111

Koncsni György

Jelszó érvénnyel hat 1945-ös müve „Minden dolgozó pártja az MKP"; a munkások és az értelmiségi dolgozok szolidaritását emeli ki ez alkotása.

Láncz S.: György Koncsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971. 3-4 sz.

3131

Konecsni György

A mozgalmas idők problémáit vetí fel a következő alkotásain: „Kaptál földet, adj kenyeret (1945), „Siess, adj, segíts", (1946)

Láncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971. 3-4 p.

3141

Konecsni György

Jellegzetesek a többiek mint: „Megszűnt a csepe, itt a forint" (1946); „Szebb korúcsonyt, bőtdogabb újévet hoz a 3 éves terv", (1947)

Lánez S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 3-4 p.

3141

Konecsni György

Szürrealista irányzat felé hajlik háború ellenes plakátja „Dobolok, dalolok". „Soha többé", egy szöges drótkerítés mögött egy szétroncsolt alakot ábrázol.

Láncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 3-4 sz.

3141

Konecsni György

„Még mindig" című műcével a romos épületekre hívja fel figyelmünket – „Egészségvédelmet", a háború esztelenségére, őrültségére mutat.

Láncz S.: György Konecsni. Acta Historica Artium, Budapest, 1971 3-4 k.

3141

Konecsni György

A felszabadulás utáni időszakban bélyeg alkotásaival is szerepelt. Hatásos az 1945-ből származó „Újjáépítési bélyege" – továbbá a „Magyar köztársaság bélyege" (1946).

Láncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 3-4 s. 314 l

Konecsni György

Szimbolikus tartalommal jelent meg az 1947-es kiadásu béke bélyege: egy térdeplő asszony, jobbról egy babérágat tartó galamb kel szárnyra, balkezében buza kévét tart.

Lóncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 3-4 k

3141

Konecsni György

1947 februárjában a Károlyi palotában tartott emlékkiállításra egy háború ellenes békemozgalmi plakátot alkotott

Láncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 3-4 p.

Konecsni György

Az 1948-as évből származó plakátjai:
„Szabad Nép a dolgozók legjobb ujságja.",
továbbá „Szit cikória kávépótlék."

Láncz S.: György Konecsni: Acta Historiae Artium. Budapest, 1971 3-4 sz.

3151

Koncsni György

A Nemzeti Szalonban 1948-ban rendezett plakátkiállításával véget ért a mesternek felszabadulás utáni időszak művészeti pályafutásának egy szakasza.

Lóncz S.: György Koncsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971. 3-4 p.

3151

Konecsni György

Ez időszakra jellemzőek politikai vonatkozású művei, így például: „Te is figyelj, leplezd le és tedd ártalmatlanná a kémeket az imperialisták ügynökeit (1949)

Láncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 3-4 p.

3151

Konecsni György

További plakátja: „A haza javára, a magad hasznára" – a korszakra jellegzetes műve. Termése az 1953-ban az Ernst múzeumban volt látható.

Láncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971. 3–4 p.

316 l

Konecsni György

1951-ben történelmi képeket kezdett el festeni. Lassan és fokozatosan hagyta el 1948-os felfogását. 1955-ös „Dózsa" műve újra korábbi kifejező formáit mutatja fel.

Láncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 3-4 p. 3161

Koncsni György

43

Az 1950-es évek végén, a 60-as évek elején nyilvánul meg műveiben egy új alkotó periódus. Plakátjainak elemei stilizált, dinszitő „felek."

Láncz S.: György Koncsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971. 3-4 p.

3171

Koncesni György

Ez idő szakból való művei tervek maradtak és nem valósultak meg: „A felszabadult Budapest művészete" (1960), amelyen a Lönchid szerepel.

Lónc S.: György Koncesni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 3-4 p.

3181

Konecsni György

„Párisi ballotten" (1960) egy bábuként kezelt, egy lábon „spicellő", táncost mutott be. „A vihar kapujában" (1960) római kohortokat szerepeltetett.

Láncz S. György Konecsni Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 3-4 sz

3181

Konecsni György

1961-ből ered „Riksakuli" című alkotása, amelyen egy kulit ábrázol az utcák végtelenjében. „Budapesti Ipari Vázák" (1960) nem került nyilvánosságra.

Lónyi S.: György Konecsni. Opera Historiae Artium, Budapest, 1971 3-4 p. 3181

47

Koncsni György

1962-es plakátja „Oedipus", absztrakt irányzatú; fekete alapon egy szakállas férfiarc, groteszk vonásokkal.

Lóncz S.: György Koncsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 3-4 sz.

3180

Konecsni György

1962-ben a müncheni „Gebrauchsgraphik" újra kapcsolatba lépett a mesterrel; e lap már 1941-ben közölte a mester műveit. E vonatkozásban alkotott művei javaréne nem megrendelésre készült.

Lánez S.: György konecsni. Acta Historiae Artium. Budapest 1971. 3-4 p. 318 l

Konecsni György

Az 1960-62-és évekből két alkotása jelentős: „Állami biztosító" és „Az öreg hölgy látogatása /: Dürrenmatt :/ tervezett pinházi plakát.

Láncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971. 3-4 sz. 3181

Konecsni György

1963-64-ben megrendezett grafikai kiállításon a mester is szerepelt műveivel. Legtöbbje csak tervezet maradt. Új irányzat foglalkoztatta őt a naptár dekorálás.

Lánz G.: György konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 3-4 p. 318 l

Konecsni György

Naptárdíszítés kedvenc témája maradt, minden kötöttségtől mentesen dolgozhatott azokon. Ugyanakkor egyéb művelet is akatott így például az „Adj vért, életet adz" címűt

Láncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 3-4sz.

3180

Konecsni György

1960-as évek elején egy ujabb stílus vált észlelhető az alkalmazott grafikában. Ez uj Bauhaus esztétikai elvek kezdtek érvényesülni, különösen a svájciaknál.

Láncz S.: György Konecsni. Acta Historia Artium, Budapest, 1971. 3-4 p.

3191

Konecsni György

Ez uj hatás érintette a mester műsépzetet; éppelhető az 1963-as „São Paulo-i Biennale" cimű müvén; stilizált munka erősen reklám jellegű.

Láncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971. 3-4 p

8191

Konecsni György

Az októberi forradalom 50-ik évfordulójára rendezett kiállitáson egy első és két harmadik díjat nyert. A népek barátságának szimbolumaként két kezet ábrázol.

Láncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 3-4 m. 3191

Konecsni György

A magyar kommunista párt ötvenedik évfordulójára egy konstruktivista plakátot tervezett, mely ez év legjobb politikai plakátjaként ismert.

Láncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971. 3-4 p. 319 f

Konecsni György

Legutóbbi művei közül megemlithet-
jük „Bánk Bán" tizennyolc illusztrációit,
valamint a befejeztlen „A magyar nyelv
története" ci mű sorozatát.

Láncz S.: György Konecsni. Acta Histo-
riae Artium, Budapest, 1971 3-4 sz.

319 l

57

Konecsni György

A „Bónk Bón" grafiráin felismerhetjük a középkori miniatűrök nyelvezetének a hatását; 1969-ben réztvett az emblématerek kiállitásán.

Láncz S.: György Konecsni Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 3-4 p.

3191

Konecsni György

Legutolsó plakátjai a Helsinkiben tartott nők világkongresszusára tervezett művei; ezidőben elnyerte a politikai és kulturális plakátok első díját.

Lónczi S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1961. 3-4p. 3190

Konecsni György

1951-ben Kádár Györggyel együtt dolgozta ki a 20 m² nagyságú „Vihar előtt" című művét. Organikus egység-hiányában a festmény apró egységekre oszlik szét.

Lóncz S.: Konecsni György. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971. 3-4 sz. 320 l

Konecsni György

További művei: „1848 március 15" – „biedermeyer" hangulatot idéz fel; „Rákóczi és Eszc találkozása" (1953) részletekbe eső, megoldatlan mű.

Láncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971. 3-4 sz. 320 f

Konecsni György

Művészetének csucspontjaként értékelte a székesfehérvári pályaudvar pannóját; egyben e művel zárta le a festészet területén kifejtett tevékenységét.

Láncz S.: György Konecsni Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 3-4 m

320 l

Konecsni György

A győri pályaudvarhoz tervezett műve a rossz minőségű anyagok következtében nem valósulhatott meg; a zalaegerszegi pósthoz sgraffitója tervszerű, jól sikerült alkotás.

Láncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 3–4 sz.

3201

Konecsni György

Ugyancsak pellemesen megoldott műve az 1964-ben a „Fépek" klub pámára alkotott pannója. 1946-ben alapította meg az I. porművészeti Iskola az alkalmazott rajz tanszékét.

Láncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 3-4 sz. 321

Konecsni György

1948-ban az akkor még Főiskolává alakult Iparművészeti iskola tanszékvezető tanára lett. A következő évben a Képzőművészeti Főiskolán tanárként 1954-ig működött.

Lónyai S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971. 3-4 s. 321 l.

Konecsni György

1964-ben visszahivták a Főiskoláro, ahol haláláig oktatott. 1949-ben politikai plakátjáiért a Kossuth díjat nyerte el. 1952-ben újólag kitüntették a „Vihar előtt" című művéért.

Láncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971. 3-4 p. 3211

Konecsni György

1968-ban „Érdemes müvész" címet kapta meg.

Láncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971. 3-4 sz.

321 l

Konecsni György

Közölt reprodukciók, fehete-fehérben:

1. sz. „Tóra szappan" I, 1935.

2. sz. „Gáz füt és hűt", 1937.

Lóncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 3-4 sz.

3081

Konecsni György

kőzött reprodukciók, sekete-sehérben:

3. sz. „Aquárium," 1937;

4 sz. „Dobolok, katonák előre," 1945.

Láncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 3-4 sz.

3091

Konecsni György

Kőgőlt reprodukciók, fekete-fehérben:

5 p. „Még mindig" .... 1945.

6. p. „És mégis lesz kenyér," 1945.

Lóncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1961. 3-4 p.

310-311 l

70

Konecsni György

Közölt reprodukciók, sekete-sehérben:

7. p. „Siess, adj, segits 1946.;

8. p. „Kenyér itt kezdődik" 1947.

Lóncz S.: György Konecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971. 3-4 p.

312-131

Konecsni György

Közölt reprodukciók, fekete-fehérben:

9. p. „Szit cikora kavépótlék" 1948. –

10. p. „Ödipus," 1962.

Láncz S.: Konecsni György; Acta Historiae Artium, Budapest, 1971

3-4 p.

314-151

Lonecsni György

Lőzött reprodukciók, fekete-fehérben:

11. sz. „Párisi balett", 1960.

12 sz. „Röntex", 1962.

13 sz. „VII. Biennale de São paulo," 1963.

Lónez S.: György Lonecsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971. 3-4 sz. 316-171

Konecsni György

(1908) - grafikus, festőművész. A budapesti Képzőművészeti Főiskolán Rudnay Gyulánál tanul. 1946 - ugyanott az alkalmazott grafikai tanszak tanára /megszakítással.

Ki kicsoda? Életrajzi lexikon. /Fonó György-né, Kis Tamás/ Budapest, 1969. 1-6171

2921

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG
Budapest

1021

1939. július 27. vasárnap

KONECSNI GYÖRGY RAJZA.

Konecsni György

...gyöngyen

lók még azok iránt is ellenszenvet keltenek, akik udvariasak, előzékenyek és minden elismerést megérdemelnek.

Mert végül mégiscsak ő választott paprikát. Nyugtalanított az eset. Megkérdeztem Szigeti Istvánt, a budapesti Zöldért igazgatóját.

— Tényleg tilos boltjaikban válogatni az áruból?

— Szó sincs róla — válaszolta. — Ha ez a kívánsága a vevőnek, igenis választhat az áruból. A rothadt árut pedig naponta ki kellene dobálniuk az eladóknak. Mi a veszteséget megtérítjük. Ha rossz árut kapnak tőlünk, joguk van reklamálni, kimegyünk es azonnal jóváírjuk számukra.

Pontosan egy hete közöltünk cikket a zöldség-gyümölcs árak alakulásáról, a kereskedelem munkájáról. Egy hete írtuk: „A bolti eladókon is sok múlik hogy

MAGYAR HÍRLAP
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG
Budapest
1970 APR 19.

Konecsni György

Kiosztották „Az év legjobb plakátja" díjait

A magyar képzőművészeti élet egyik jelentős eseménye — immár tíz éve — „Az év legjobb plakátja" díjainak odaítélése.

1969-ben 854 grafikai plakát készült; ezek közül válogatta ki az *előkészítő bizottság* azt a 116 alkotást, amelyből a zsűri a legjobbakat nívódíjban részesítette.

Szombaton a Műcsarnokban tartották meg a díjkiosztó ünnepséget, amelyen *Gádor Endre*, a Művelődésügyi Minisztérium képzőművészeti főosztályának vezetője mondott beszédet; ezt követően kiosztották a díjakat.

A politikai plakátok kategóriájában Konecsni György grafikusművész „Egység, haladás, béke", valamint „A nők világkongresszusa Helsinkiben" című plakátját és Balogh István „Egységben az erő" című alkotását;

a kulturális plakátok kategóriájában Konecsni György „A rajzművészet mesterei", Balogh István „Budapest város" és Benkő Sándor „Lunapark" című plakátját;

a közlekedési baleset-elhárítási plakátok kategóriájában Schmal Károly „Ne engedjük a gyermekeket!", Czeglédi István „Óvjuk őket" és „Alkoholból egy pohárral sem!" című alkotását;

a filmplakátok kategóriájában Máté András „Imposztorok", Görög Lajos „Karamazov testvérek" és Balogh István „A nősülés keservei" című plakátját;

a kereskedelmi plakátok kategóriájában Zelenák Crescencia „Omnia kávé, ezt vegye!", Kemény György „Az esernyő öltöztet" és „Biopon" című plakátját;

a vegyes népgazdasági plakátok kategóriájában Papp Gábor „BNV!", Bánó Endre „Megvette már az e heti?" és Szilvásy Nándor „Október 31. — világtakarékossági nap" című plakátját jutalmazták nívódíjjal.

IPARI

ALÓ ARUK
RUMA

1 ISKOLA

Konecsni György

1970 JÚN 2

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZAVA

Budapest

— **Konecsni György** emlékére kiállítás nyílt a Képzőművészeti Főiskolán. A kimagasló művész és tanár kívánságának tettek eleget a kiállítás megrendezői, hiszen az elhunyt mester még e tanév elején is azt tervezte: ilyen tárlattal is egyengeti a fiatal, tehetséges művészek pálya-

Konecsni György

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR HÍRLAP

Budapest

1970 JÚN 2

KONECSNI GYÖRGY emlékére kiállítás nyílt a Képzőművészeti Főiskolán. A kiállítást Bencze Gyula igazgató nyitotta meg.

Konecsni György

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

'90 JUN 21

MAGYAR NEMZET

Budapest

Konecsni György emlékének adóznak a budapesti Képzőművészeti Főiskola hallgatói azzal a kiállítással, amely hétfőn nyílt meg a főiskolán. Bence Gyula igazgató megnyitójában elmondotta: az elhunyt mester kívánságának tettek eleget. Konecsni György még e tanév elején is azt tervezte, hogy ilyen tárlattal segíti a fiatal tehetségek pályakezdését.

Dr. *Farádi* László, az egészségügyi miniszter első helyettese, az Egészségügyi Világ-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG
Budapest

1969 JUL 19

1024

1969. július 19, szombat

Konecsni György

KONECSNJ GYÖRGY RAJZA.

horgászat

Közkedvelt csali

Külföldön rendkívül közkedvelt csali az árvaszúnyog lárvája. A hírek szerint szeretik a halak, már csak azért is, mivel természetes táplálékuk. Akvaristák is szívesen etetik vele halaikat.

Az árvaszúnyog lárvája mintegy 1 cm hosszú, vörös színű jószág. Többnyire az iszapban található, ilyenkor valósággal ki kell onnan szitálni, de időnként — — amikor kevés az oxigén a vízben — nagy tömegben jön fel az iszapból, s kis gyűjtőhálóval összeszedhető. Csak olyan vízben számíthatunk rá, amelyikben hal nem él, mert egyébként a lárvát a hal azonnal megeszi. Minden kisebb pocsolyában — kubikgödörben, esővízgyűjtőben stb. — érdemes keresni. Budapesten a szer, amellyel az esetek jelentős részében szagtalaníthatjuk halunkat.

Bármely gyógyszertárban recept nélkül kapható a tiszta orvosi szén (carbo medicinalis). A szögletes tablettákból egy kiló halra számítva 4—5 darabot hideg vízben szétmorzsolunk, majd ebben a vízben 15—20 percig áztatjuk a felszeletelt halat, s utána leöblítjük. A tiszta szén leköti a kellemetlen szaganyagokat (természetesen csak akkor, ha az nem szívódott fel teljesen a hal szöveteibe). Sok esetben egészen meglepő az eredmény: a nemrég elviselhetetlen szagú halszeletekről senki sem mondaná, hogy nem a legtisztább vízű folyóból kerültek ki.

Röviden

Konecsni György
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 31
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG
Békéscsaba

1970 JAN 30

— Elhunyt Konecsni György. Hatvankét éves korában elhunyt Konecsni György kétszeres Kossuth-díjas festőművész, a Magyar Népköztársaság Érdemes Művésze, a Magyar Képzőművészeti Főiskola és a Magyar Iparművészeti Főiskola tanára. A két főiskola saját halottjának tekinti Konecsni Györgyöt. A temetés időpontját később állapítják meg.

— Üresen áll az olimpiai falu. Mexico City-ben üresen áll a város déli határszélén épült olimpiai falu. A Novedades című lap jelentése szerint eddig csupán egy érdeklődő akadt, aki hajlandó lenne ebben a városnegyedben a túlságosan borsos lakbért megfizetni.

igazolásról

Szegeden az MTS Városi Tanácsánál is lezárult az átigazolási időszak. Nagy János, az átigazolási bizottság titkárának asztalán már katonás rendben sorakoznak a kartonok. A munka január 15-el végetért.

A „forgalom" az idén is

Konecsni György

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

BUDAPESTER RUNDSCHAU
Budapest
1970 Febr 20

1021

Künstler und Erzieher

GYÖRGY KONECSNI (1908—1970)

Emblem von György Konecsni zum Plakat seiner Retrospektive

Das krumme, mit bunten Zäunen umrandete Gäßchen auf dem Berg, das Haus, in dem er wohnte und arbeitete, bot vielen kunstbegeisterten Wanderern einen beliebten, oft besuchten Hafen. Ja, wir waren viele, die häufig zu ihm kamen, da es bei ihm immer etwas zu sehen, zu bewundern gab.

Konecsni — wer wußte es von ihm nicht? — zeichnete mit einer Geschicklichkeit und Bravour, die schon an Zauberei grenzte. Er war bescheiden, vielleicht zu bescheiden — wie die wirklich Großen. In den 30er Jahren wurde er wegen „aufrührerischer Tätigkeit gegen die Staats- und Gesellschaftsordnung" eingekerkert. In seiner Heimat konnte er also zu der Zeit kaum mit Erfolg rechnen. Im Ausland jedoch wurde ihm die seit langem ersehnte Anerkennung zuteil: 1934 und auch 1936 erhielt er den bedeutenden Kunstpreis, den Fuad-Pokal, 1937 wurde er auf der Pariser Weltausstellung mit dem Grand Prix ausgezeichnet. Von da an stieg seine Laufbahn — von geringen Unterbrechungen abgesehen — ungebrochen aufwärts.

Es wurde Professor des Lehrstuhls für angewandte Grafik zuerst an der Hochschule für Kunstgewerbe, dann an der Hochschule für bildende Künste. Die Verdienstmedaille in Gold, der Orden der Arbeit sowie zwei Kossuthpreise, die größte Auszeichnung Ungarns für Künstler, bezeugen die Anerkennung seiner Arbeit durch unsere Volksrepublik.

Ich halte den Katalog seiner Sammelausstellung vor zwei Jahren in der Kunsthalle in der Hand. Von dem Bild blickt mich ein brütender, nachdenkender, hartnäckig nach dem Wesen der Dinge suchender Künstler an.

Neben den politischen Plakaten von 1947—48, neben den weltberühmten klassischen Werken dieser Kunstgattung, neben Mihály Biró und Bébert Bereny wirkten seine Plakate wie Öl aufs Feuer. Von 1953—54 an malt er beinahe 10 Jahre lang kein Plakat mehr. Es folgt wieder die Zeit der Skizzierung, der Tafelbilder und der Illustrationen. Er glaubt sich beeilen zu müssen, denn er habe viel nachzuholen. Er sucht den Strom, jenen europäischen Strom, zu dem auch er gehörte, dessen Pulsschlag er stets zu spüren bekam, wenn auch manchmal nur in fernen, kaum wahrnehmbaren Herzschlägen. Mußte er etwa den Surrealismus für sich entdekken? Ich glaube kaum — der Surrealismus schlummerte ja immer in ihm, nur auf Ansporn wartend. Trotzdem mußte er Ende der 50er Jahre beinahe von vorn anfangen und sein künstlerisches Selbst wiederfinden.

Er wurde nicht zum Sklave irgendwelcher „Ismen", nicht einmal der des Surrealismus; sein Leben, seine Kunst wurden immer von Offenheit, von ewigen dynamischen Bewegungen, Änderungen und der Annäherung zum entdeckten Besseren gekennzeichnet.

Mit seinem Tod wurde ein wichtiges Kapitel der zeitgenössischen ungarischen Kunst abgeschlossen, in dem ihm auch unter den bedeutendsten Persönlichkeiten ein besonderer Platz zukommt. Er lehrte uns — in erster Linie zu sehen, durch seine suggestive, surrealistisch—symbolische Plakatenreihe, die uns half, den grauen Star des ungarischen Faschismus zu entfernen und unsere Augen, unseren Verstand durch die Mittel einer durchaus modernen Kunst zu öffnen, damit wir die Schönheiten der Arbeit, des Friedens und des Lebens zu entdecken vermochten.

Die letzten 10 Jahre seines Lebens brachten ihm die Möglichkeit der Summierung und Erwägung, der verantwortungsvollen Umgestaltung seiner Bilderwelt, sie schenkten ihm die Freude des Lehrens, die er so lange vermißt hatte.

Sein Nachlaß, den wir immer wieder aufs neue werden ermessen müssen, ist bedeutend. Es hängt von uns, den Erben ab, wie wir von ihm Gebrauch machen.

Ferenc Szamosi

CHAFT

Abbau der überflüssigen Arbeitskräfte bei einzelnen Betrieben und deren Einsatz bei anderen Betrieben zur Produktionssteigerung fördern kann.

Rentabilität im Blickpunkt

Es kann auch der Import schneller anwachsen, doch erfordert dies einige Erwägungen. Die Steigerung des Außenhandelsumsatzes ist kein Selbstzweck. Wenn der Außenhandels-Warenaustausch nicht mit einer Verbesserung der wirtschaftlichen Wirksamkeit Hand in Hand geht und keinerlei wirtschaftliche (vergleichsweise) Vorteile zeitigt, so kann er nicht als nutzbringend erachtet werden.

Es ist allgemein bekannt, daß eine wichtige Aufgabe des Außenhandels in der Ableitung der inländischen Gleichgewichtsschwierigkeiten besteht. Da eine der Hauptaufgaben unserer Tage die Konsolidierung der Binnenmarkt- [illegible] hauptsächlich die bessere

IM BRENNPUNKT

Konzentration und Wettbewerb

Servan-Schreiber, der bekannte französische Publizist, schrieb jene Wirtschafts- und Geschichtsstudie, die als ein dramatischer Bericht über den Wettbewerb hochentwickelter Industrieländer aufgefaßt werden kann. Das Buch, das unter dem Titel „Die amerikanische Herausforderung" erschienen ist, gibt ein Bild des heftigen Konfliktes, das den wirtschaftlichen Zweikampf zwischen Amerika und den westeuropäischen kapitalistischen Ländern darstellt. Obwohl die Studie in erster Linie über den Wettbewerb zwischen Frankreich und den Vereinigten Staaten berichtet, so hat sie mit gewisser Adaption auch uns etwas zu sagen.

Die daraus gezogenen Lehren können natürlich nicht ohne weiteres auf unsere eigenen Verhältnisse mechanisch übertragen werden. Nicht nur wegen der Verschiedenheit unserer Gesellschaftssysteme, sondern auch aus dem Grunde, weil sich Kleinstaaten durch charakteristische Züge von den Wettbewerbspositionen der industriellen Großmächte unterscheiden. Die modernen Tendenzen der Weltwirtschaft beweisen, daß industriell hochenwickelte kleine Länder nur bei Erfüllung bestimmter Voraussetzungen an dem weltweiten Wettbewerb teilnehmen können.

Eine solche Voraussetzung — und darauf weist Servan-Schreiber nachdrücklich hin — ist die kräftige Konzentration des Entwicklungskapitals auf einige konkurrenzfähige Produkte und Industriezweige. Eine weitere Lehre besteht [illegible] *die kleinen Länder — nur durch* [illegible]*tsteilung, durch die regionale* [illegible]*ften erfüllen können.*

zw. den Austausch schwindelerte anbelangt, so sei aus dem llustration eine einzige Tatsaerzug unserer Zeit hebt der Puder konzentrierten Investitionen nschaftlichen Entdeckungen unrn daß sich der Weg von der g zum industriellen Einsatz mit ligkeit verkürzt. Von der Erfinrtigung brauchte die Fotografie ahre, das Radio 35 Jahre, das en 12 Jahre, der Transistor tromkreis aber nur insgesamt inden kann in dem gigantischen rtausendwende nähernden Welt unsere nur mit den soeben ern — der Konzentration der tionalen Zusammenarbeit — zu s werden.

ute noch nicht an die Erfüllung gehen. Die Industrialisierungs der vergangenen zwei Jahrllagen unserer nationalen Kons genügt in diesem Zusammenwir vor 3 Jahrzehnten noch ftlichen Produkten, z. B. mit n erschienen; also mit solchen nkungen des Weltmarktes geen und die im allgemeinen die terentwickelter Länder trugen. laß wir bei unserer Industrialirgedrungen sind als notwendig, wir die Fertigung von viel als Voraussetzungen einer hander gewesen wären.

stem verspricht auch von die- Veränderungen: Eine ganze ngen mit der Gewinn-Interesmen bis zum unmittelbareren den einheimischen Produzenrung unserer Wirtschaftsstruk-Konkurrenzfähigkeit. Jenő Fock, wies unlängst darauf hin, daß ge des nächsten Fürfjahrplans Als zwei Grundzüge hob er die ischen Industrie und den Vorertechnik hervor. Beide stellen ht, die in unmittelbarem Zukurrenzfähigkeit und unserer en.

sstruktur nicht von einem Jahr len kann, ist eine längere Reiussetzung notwendig, die als llen Entfaltung der regionalen ekannt, daß die RGW-Staaten er Integration auszuarbeiten mmung der Möglichkeiten und ngjährige Arbeit erfordert. Es ufzufassen, daß wir an der ist nach einem in mehreren Entscheid intensiver teilnehmen oll und ganz verwirklicht wird. nsere Möglichkeiten ausnützen chen den Unternehmen sozialiuns die wirtschaftlichen Vormachen.

der Woche

ses Jahr erscheinen. Das in vier Sprachen verfaßte Werk wird von der UNESCO und dem ungarischen Unternehmen vertrieben. Die erforderlichen Angaben wurden von ungarischen Meteorologen geliefert. Das Unternehmen hat unlängst auch ein Abkommen mit einer bundesdeutschen Firma geschlossen.

Penicillin nach Kanada

Die Arzneimittelfabrik BIOGAL von Debrecen lieferte bisher in sechs Länder Penicillinkalium. Jetzt hat die Fabrik einen weiteren Markt in Kanada erschlossen, das als erstes Überseeland ungarisches Penicillin kauft.

Konecsni György

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1970 FEB
KÖNYVTÁJÉKOZTATÓ
Budapest

1021

A napokban elhunyt kiváló, Kossuth-díjas festőművész-grafikus, Konecsni György emlékezetes plakátja (1947). A Kossuth Könyvkiadó Politikai plakátok 1945—1948 című albumából.

Útinaplók, jegyzetek

Sokszor kérdezik tőlem, miért utazom annyit? *Az angyal lába* című kötetemben felelek rá. Nem a saját kútfőmből merítettem, hanem találtam egy Montaigne-idézetet: „Tudom, hogy az utazási vágy a nyugtalanság és állhatatlanság tünete, de hiszen ezek a legemberibb tulajdonságok."

Az angyal lába ezeknek az emberi tulajdonságoknak a gyűjteménye. A kötet nagyobbik fele: utazások és naplók. Azok közé az írók közé tartozom, akik valóban írnak naplót, főképpen, ha történik velük valami, márpedig utazás közben mindig történik. Ebben a kötetben írok párizsi, torinói, velencei, amszterdami, bruges-i, prágai, madridi, toledói élményeimről —, de most látom, hogy egy földrajzi évkönyv címszavait mondanám fel, ha egy évtized utazásainak és barangolásainak listáját sorolnám most itt el. Jártam Dél-Amerikában és a bledi tó partján, Pablo Neruda csendes-óceáni szigetén, és itt a szomszédban, Bécsben, körüljártam a Földközi-tengert hajón. Irtam er-

GRANI

A va ... olva

Különös, de tapasztaljuk: a történelmi regény — minden negatív vélekedés és baljóslat ellenére — világszerte reneszánszát éli. Talán még sosem volt ekkora a feltárható-megközelíthető múlt, a történelem iránti érdeklődés, mint napjainkban, és ez korántsem holmi romantikus múltba menekülés, habár kétségkívül szerepet játszik ebben a modern spleen, továbbá az, hogy a mai olvasónak is van romantikaszükséglete.

Tagadhatatlan tény, hogy a mai olvasó is élvezi a regényt, a jó sztorit, a cselekményt, az izgalmat, a regényes formában feldolgozott történelmet, csakhogy a ma embere — és ez a leglényegesebb oka a történelmi regény világméretű megújhodásának — a múltban is a mát keresi, mivel a múltat — érthetően — a ma előzményének, forrásvidékének tekinti; a múltban tehát nem annyira romantikát, mint inkább valóságot keres, a valóság új, bővebb, gazdagabb feltárására szomjazik: kortünet ez, de pozitív kortünet; bizalom a tudományban, fejlődésében, módszereinek és eszközeinek tökéletesedésében, más szóval abban, hogy ami tegnap még áttekinthetetlenül homályos volt, kitisztul, ami megoldhatatlannak látszott, az maholnap elemi tananyaggá válik, s az ebből fakadó igény a történelmi regény címén nem rózsaszínű lötytyöt vár, puszta mesét, felnőtteknek szánt kifestőkönyvet, hanem új fajta és magasabb rendű izgalmat, valóságlátatást, a múlt testközelbe hozását, átérté-

a valóságelemek, valóságnyomok felkutatásába, megvizsgálásába és összeillesztésébe, logikai egybevetésébe, más szóval a nyomozástechnikába, a kriminalisztikába, így viszont arra kényszerültem, hogy a tulajdonképpeni költészetet, a modern szépprózát egybeötvözzem a bűnügyi regénnyel, a krimivel, bőven merítve — egyéb tudományok mellett — a modern kriminalisztika és a marxista bizonyításelmélet eredményeiből is.

(Grandpierre K. Endre: Fekete hóesés. Móra Kiadó. Előkészületben.)

KÁLDI JÁNOS

Harmadik köt

Konecsni György

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1978 FEB 1

NÉPÚJSÁG
Eger

Konecsni György

1021

A 62 éves korában elhunyt kétszeres Kossuth-díjas Konecsni György távozásával nagy festőművésszel, értékes emberrel lettünk szegényebbek. Életében, munkáival annak idején a háború elleni tiltakozást éppen olyan meggyőző erővel hirdette, mint ahogyan az Iparművészeti, majd a Képzőművészeti Főiskolán a fiatalokat oktatta a szépre, vagy éppen társadalmunk hitét növelte boldogabb jövőnk iránt. Szüntelenül azon fáradozott, hogy napjainkat olyan műalkotások között töltsük, amelyek rohanó, idegtépő világunkban egy kis felüdülést jelenthetnek.

Chikán Bálint

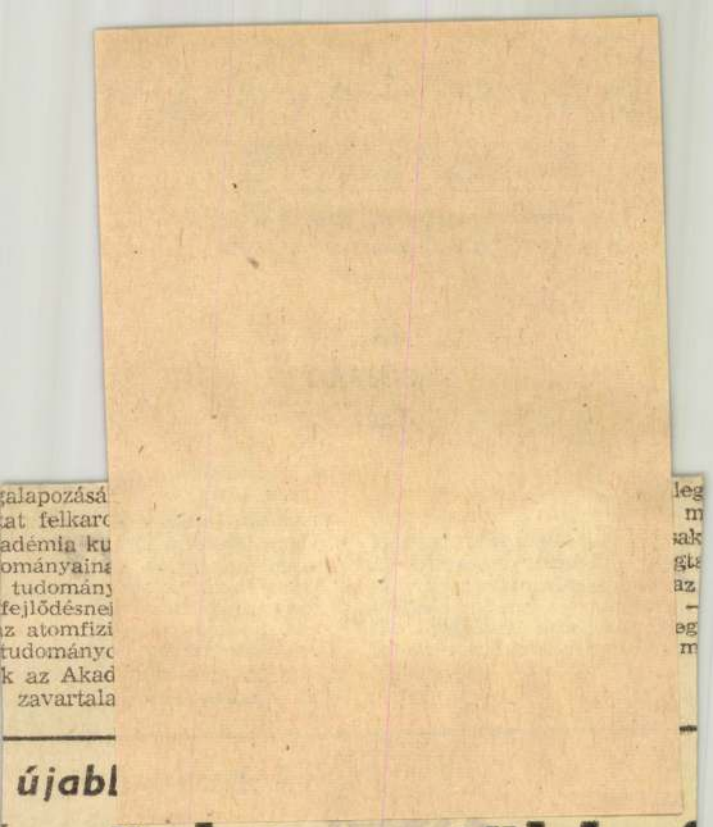

újabl

és üzlet — több f

tok évente 3—4 százalékkal emelik a béreket, a prémium és a részesedés, valamint a nyugdíjak rendezése következtében a bérből és a fizetésből élők reáljövedelme évente 5—6 százalékkal, a parasztság jövedelme 8—9 százalékkal nőtt és növekedni fog a következő években is. A népes korosztályok jelentős része a negyedik ötéves terv során munkába lép tehát jelentősen nől a keresők száma és tovább növekszik a lakosság vásárlóereje. Számítsuk ehhez hozzá, hogy megyénk takarékbetéteinek összege egymilliárd forint. Sokan nagyobb befektetésekre takarékoskodnak, mások azért teszik takarékba spórolt pénzüket, mert áruhiány, vagy kellő választék hiányában nem tudják megvásárolni a keresett cikket. A hatvanas években tömegesen vásárolt televíziókat, rádiókat és háztartási gépeket hamarosan cserélni kell és közben újabb igények merülnek fel, tehát a lakosság fokozottabb mértékben akar vásárolni és minden bizonnyal pénze is lesz, tehát a vásárlók igénye és a gazdasági egyensúly érdekében is rendkívül fontos, hogy az eddiginél sokkal gyorsabb ütemben bővítsék az üzlethálózatot, javítsák az áruellátást. Természetesen ehhez az eddiginél sokkal több pénz kell.

A Heves megyei Népi Ellenőrzési Bizottság tanácsi, kereskedelmi és vendéglátói szakemberek bevonásával széleskörű vizsgálatot tartott

gyedik ötéves terv során megyénkben legalább 60—65 ezer négyzetméterrel kell növelni az üzletek alapterületét. Ehhez mintegy 220—250 millió forintos beruházásra lesz szükség, de 80—100 millióra nincs fedezet, s e hiányzó összegnek csak kisebb hányadára lehet hitelt felvenni.

Nincs pénz, tehát nem lesz fejlesztés? Nem, ebbe nem szabad belenyugodni mert ez ellenkezik a lakosság és a népgazdaság alapvető érdekeivel. De ingyenes juttatást sem kaphat a kereskedelem és a vendéglátás, mert ez a gazdaságirányítási reform alapelveibe

A jelenlegi szabályzók szerint a kereskedelem nyereségének nagyobb százalékát köteles a költségvetésbe befizetni, mint az ipar. Lehet vitatkozni az ipari és a kereskedelmi beruházási igények arányán, és megtérülésük idején, de az semmiképpen sem vitatható, hogy a következő években a kereskedelem gyorsabban fejlesztendő. Ezt diktálja a lakosság és a népgazdaság érdeke. Tehát szükséges és indokolt, hogy a kereskedelemnél felhalmozódó nyereségből — legalább átmenetileg — többet hagyjanak vissza a kereskedelem gyorsabb ütemű fejlesztésére.

Összefogással, hatékony vállalati gazdálkodással

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-226

MAGYAR HÍRLAP
Budapest

Konecsni György
1969 NOV 7.
021

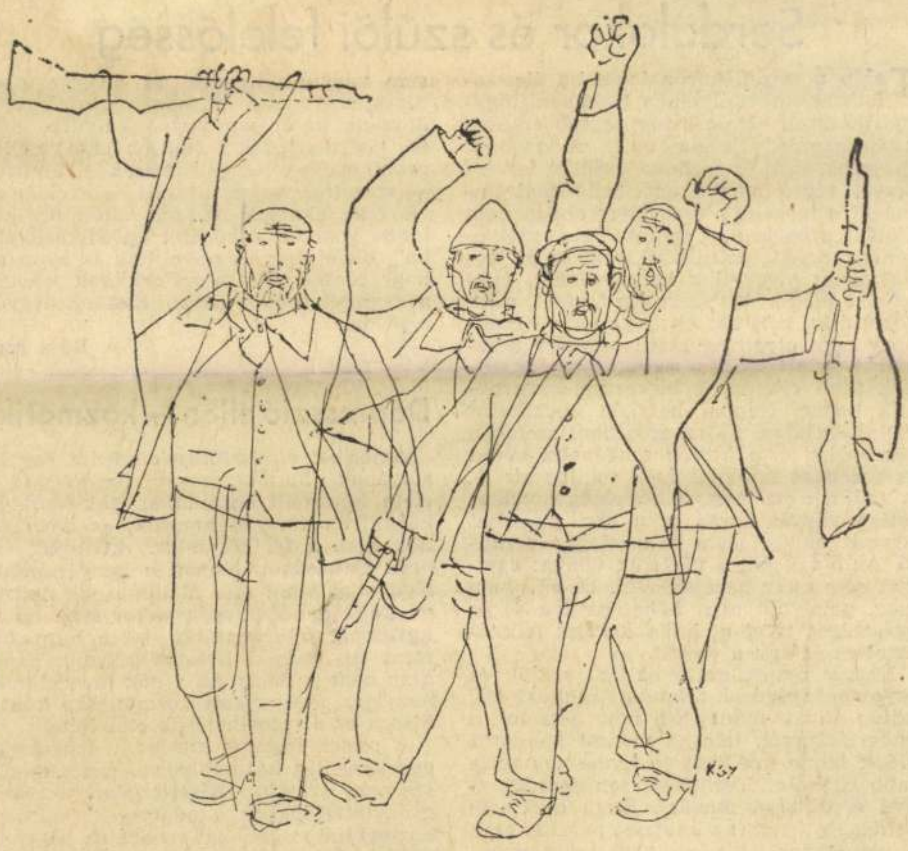

Konecsni György rajza

Serdülőkor

Talán a serdülőkor a legszebb é
kasz az ember életében. Igaz, nem könnyű korszak ez, de a legtisztább érzések kibontakozásának az évei. A tegnapi gyermek, testi és szellemi erőkkel felvértezve, végre meg akarja valósítani önmagát s most úgy érzi, hogy ebben nem akadályozhatja meg semmi. Szenvedélyesen vitatkozik, politikáról, erkölcsről, irodalomról; megveti a konvenciókat, átéli az első még ködös szerelem érzését, mérceket állít, célt tűz ki maga elé — csakhogy nem olyan egyszerű számára aszerint is élni! Szinte megemészthetetlennek tűnő ellentétek birkóznak-kavarognak benne. Nappal hetykén kockázatot vállal és hőssé nő az erősebbel szemben barátjáért, este komor magányba vonul és érzelmes naplóját írja, esetleg sír is. A tudás, a szépség, a hősiesség apadhatatlan vágyát hozza ez a kor, másrészt félszeg, olykor lusta és esetlen a serdülő. Az ő világuk a végletek világa: egyikük sem akar hazugul élni. És ez olyan mag, amelyből nem nőhet satnya virág egészséges talajon, ha a kertész lelkiismeretes és érti a dolgát.

Immár nyugtalanító hallani szülők és egyes pedagógusok állandó siránkozásait; szinte divat manapság úgy beszélni a pubertáskorról, mintha valami mocsaras vidék lenne, melyből jó lenne minél hamarabb kilábolni. Természetesen nem könnyű serdülőket nevelni. Hogy csak egy példát említsünk: a kamaszt pusztán csak a szófogadás kedvéért nem lehet engedelmességre bírni. Nem „tervezhetjük meg" viselkedését, mint tettük 8—9 éves korában. Bontakozik az ember, mint személyiség, akinek hajlamai, vágyai, eszmé-

nincs is. Ne akarjuk, hogy őszinte legyen hozzánk, ha mi sem vagyunk nyíltak előtte; hogy hozzánk forduljon „kényesebb" problémáival, ha gólyamesékkel áltattuk — szerettük volna áltatni! — éveken át. Ne csak akarjuk mindazt, amit oly különös gonddal ötvözünk „prédikációinkba", de éljünk és neveljünk is aszerint, hogy problémáira a mi szavunk jelentse a leghitelesebb választ. Életünk legyen a példa.

Bősz Jenő

Depresszió ellen — kozmetika

Amerikai statisztikusok szerint egy nő súlyának háromszorosát fogyasztja el élete folyamán kozmetikai cikkekből. És bármilyen furcsán hangzik, az amerikai nők nem a férfiak miatt kívánják az örök fiatalságot, hanem a kenyér miatt. Nyugaton sehol sem alkalmaznak matróna külsejű nőket, még akkor sem, ha az ügyesebb, rátermettebb is a munkára, mint egy másik, fiatalos külsejű. Ezekután nem is csoda, ha a nők jövedelmüknek igen nagy részét kozmetikára költik, hiszen ez a megélhetésük előfeltétele.

A pszichológusok szerint a depresszió egyéneknél a kozmetika valóságos csodaszernek számít. Kísérletképpen ideg gyógyintézetekben a nőbetegek számár kozmetikai szalonokat rendeztek be, és e valósággal felvillanyozta őket, sokka gyorsabban gyógyultak, mint azok, aki nem élhettek ezzel a lehetőséggel.

R. F

Koncsi György

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAPKIADÓ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

HAJDU-BIHARI NAPLÓ

Debrecen

1970 JAN 30

HATVANKÉT ÉVES KORÁBAN ELHUNYT Koncsi György kétszeres Kossuth-díjas festőművész, a Magyar Népköztársaság érdemes művésze, a Magyar Képzőművészeti Főiskola és a Magyar Iparművészeti Főiskola tanára. A két főiskola saját halottjának tekinti. A temetés időpontját később állapítják meg.

Máté József, a [illegible] 1969-es brigád-

Konecsni György
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRKÖZLŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DÉLMAGYARORSZÁG
Szeged
1970 FEB 12

Elbúcsúztatták Konecsni Györgyöt

A Farkasréti temetőben szerdán mély részvéttel kísérték utolsó útjára Konecsni György kétszeres Kossuth-díjas festőművészt, a Magyar Népköztársaság Érdemes Művészét, a Képzőművészeti Főiskola és az Iparművészeti Főiskola elhunyt tanárát. A virágokkal borított ravatalnál a hozzátartozók mellett nagy számban rótták le kegyeletüket pályatársai, művészkollégái, harcostársai, tanítványai és tisztelői. Somogyi József Kossuth-díjas szobrászművész, a Képzőművészeti Szövetség elnöke gyászbeszédében méltatta Konecsni György életművét.

— **Tartalékolás.** A kiskun-

a munkafolyat

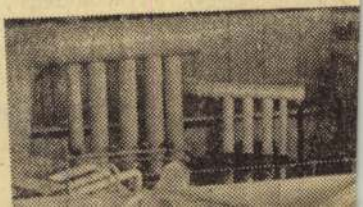

Konecsni György

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-774

1970 FEB 12
PETŐFI NÉPE
Kecskemét

Elbúcsúztatták Konecsni Györgyöt

A Farkasréti temetőben szerdán mély részvéttel kísérték utolsó útjára Konecsni György kétszeres Kossuth-díjas festőművészt, a Magyar Népköztársaság érdemes művészét, a Képzőművészeti Főiskola és az Iparművészeti Főiskola elhunyt tanárát.

A virágokkal borított ravatalnál a hozzátartozók mellett nagy számban róttak le kegyeletüket pályatársai, művészkollégái, harcostársai, tanítványai és tisztelői. Somogyi József Kossuth-díjas szobrászművész, a Képzőművészeti Szövetség elnöke gyászbeszédében méltatta Konecsni György életművét. Hangsúlyozta: a magyar képzőművészet az elhunytban egyik vezető emberét veszítette el, olyan életművet hagyott hátra, amely példaként állhat a következő nemzedékek előtt.

(Konecsni Ferenc felvétele.)

ke

Pa

BE

MI

197

feb

ZA

UN

veze

Miert érdemes

vas- és acélárukat vásárolni a

Ferroglobustól?

Mert több, mint 100 000 tonnás készlettel rendelkezik és nagy választékot kínál,
mert állandóan több ezer cikket tart raktáron,
mert kívánságra azonnal, raktárról szállít és ezzel lehetővé teszi, hogy a felhasználók elkerüljék fölös készletek keletkezését,
mert az igényeknek megfelelő, ütemes szállítással elősegíti, hogy csak a
forgóeszköz
mert a ha
kismennyis
szer is les
mert a koh
közötti fu
vevőire,
mert éves e
kedvező á
mert korsz
minőségi
nyes felha

Konecsni György
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 21
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ESTI HÍRLAP
Budapest

1970 JAN 30

1021

Konecsni György

Közérthető jelkép, szuggesztív megjelenítés, egyértelműség: ez jellemzi ezt a felszabadulás utáni plakátot. És mégis lesz kenyér — hirdeti a törött kerekű, elgörbült abroncsú ekével is szántó paraszt képe, hűen jellemezve Konecsni György plakátművészi modorát. Neve eggyé vált a felszabadulás utáni évek grafikai, elsősorban plakátművészetével, európai hírű magyar grafikusok több nemzedékét nevelte. Tanítványait, kollegáit és mindazokat, akiknek szívügyük az „utca művészete", a plakát, fájdalmasan és váratlanul érte a hír: Konecsni György kétszeres Kossuth-díjas festőművész, a Magyar Népköztársaság érdemes művésze, a Képzőművészeti Főiskola és az Iparművészeti Főiskola tanára 62 éves korában meghalt.

A

Ma
gyar Kommunista
Szövetség Központi Bizottsága. Molnár Györgynek, a KISZ KB titkárának referátuma alapján megtárgyalják a fiatalok honvédelmi nevelésének, katonai szolgálatra való felkészítésének helyzetét.

Esti
POLITIKA

Kádár János és Fock Jenő látog

„Demonstrálni a népeink egyse

Kádár János és *Fock Jenő* tegnapi berlini programja közvetlen és közvetett formában utalt a magyar és az NDK-vezetők közötti megbeszélések tartalmára.

Kádár János az Október 7. szerszámgépgyártó kombinát berlin-rahnsdorfi üzemében elmondott felszólalásában

néhány mondattal kitért a látogatás jellegére.

Ennek során az NDK vezetőivel való tárgyalások célját az időszerű politikai kérdésekről folytatott vélemonstrálni akarjuk népeink, a két párt és a két kormány egységét.

A mai berlini lapok fényképekkel gazdagított, több oldalas tudósításokban számolnak be a magyar vezetők látogatásairól, az ünnepi ebédről, s *kiemelt helyen közlik Kádár János felszólalásának szövegét.*

Az NSZEP központi lapja, a *Neues Deutschland*, a tudósításból kiemelve, külön keretben hozza Kádár János felszólalását, *„Látogatásunk az egység dokumentációja"* cím alatt.

Konecsni György

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1970 JAN 30

NÉPSZAVA

Budapest

Meghalt Konecsni György

Hatvankétéves korában elhunyt *Konecsni György* kétszeres Kossuth-díjas festőművész, a Magyar Népköztársaság Érdemes művésze, a Magyar Képzőművészeti Főiskola és a Magyar Iparművészeti Főiskola tanára. A két főiskola saját halottjának tekinti Konecsni Györgyöt. A temetés időpontját később állapítják meg.

(MTI)

bb. 29. meghalt konecsni györgy

1 tf/ gk szb cz 1970. január 29.

1021 hatvankét éves korában elhunyt konecsni györgy kétszeres kossuth-dijas festőművész, a magyar népköztársaság érdemes művésze, a magyar képzőművészeti főiskola és a magyar iparművészeti főiskola tanára. a két főiskola saját halottjának tekinti konecsni györgyt. a temetés időpontját később állapitják meg. /mti/

-.-

hazánk városai közül szegedet sujtotta a legnagy[illegible]
tékben a belviz. az eddigi felmérések szerint 382 lakás vize-
sedett meg: a többségükben - tartósan - 20 centiméternél is
magasabban gyülemlett fel a talajviz. a külterületeken 9
régi épitésü magánház összedőlt, illetve ugy megrokkant, hogy
nem lehet helyreállitani, csak lebontani. eddig 43 lakásból
költöztették ki a családokat, 16-ot véglegesen, a többit ideig-
lenesen. részben iskolákban helyezték el őket. a kiköltöztetés
130 személyt érintett.

/folyt.köv./

11.30 rj

To 1200

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1972 8
ÚJ ÍRÁS
Budapest
Konecsni György
1021

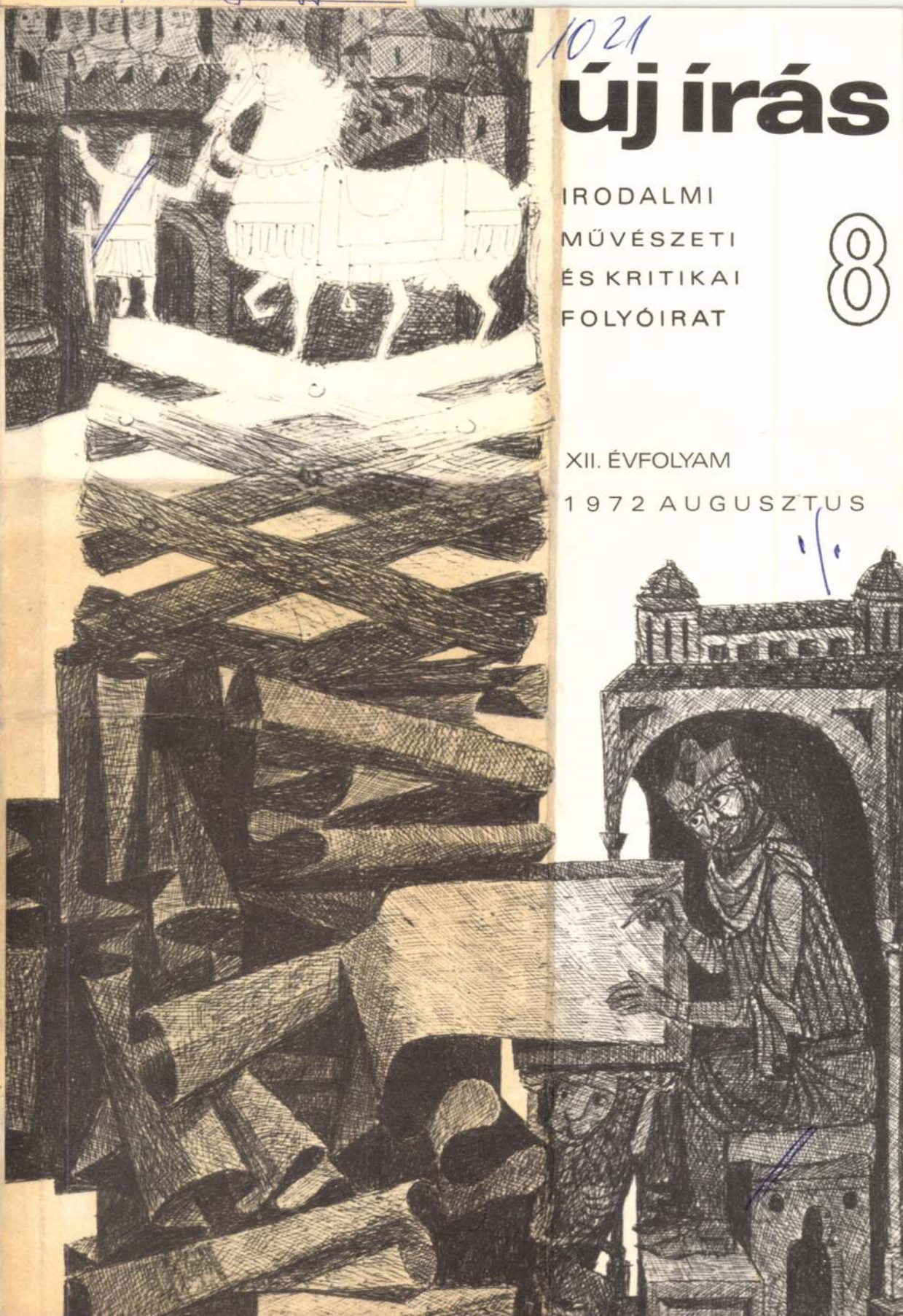

új írás

IRODALMI
MŰVÉSZETI
ÉS KRITIKAI
FOLYÓIRAT

8

XII. ÉVFOLYAM
1972 AUGUSZTUS

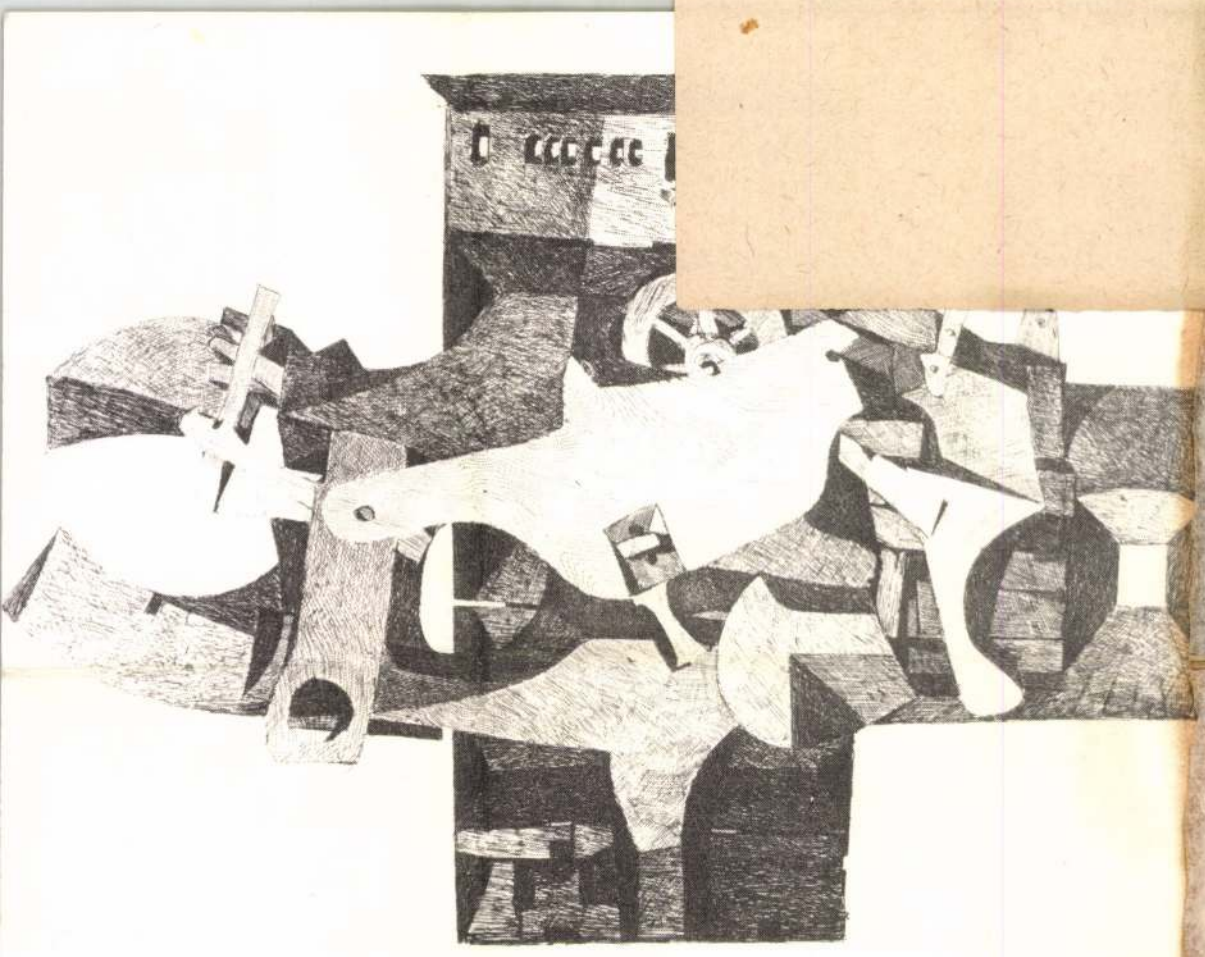

Konecsni György

A magyar nyelv története

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Budapesti Rundschau

György Konecsni

1968 DEC 13
1021

Plakate als hohe Kunst

György Konecsni in der Kunsthalle

Es gibt in der Geschichte der modernen bildenden Kunst kaum einen bedeutenden Meister, der keine Plakate gezeichnet hätte. Für die meisten von ihnen bedeutet dieser Ausflug auf das Gebiet der angewendeten Graphik zwar nur eine kleine Erholung, doch wurden die Ergebnisse dieser Ausflüge eine Bereicherung der modernen bildenden Kunst.

György Konecsni begann seine Abstecher auf dem Gebiet der angewendeten Graphik, der Plakatkunst, vor fast vierzig Jahren. Von den Ergebnissen seiner Arbeit auf diesem Gebiet zeugt der Kossuthpreis und außerhalb Ungarns beweisen viele Preise von bedeutenden Wettbewerben, wie z. B. der Fuad Pokal in den Jahren 1934 und 36.

Die Plakatkunst hat den Charakter des Catch as catch can, sie ist kaum durch Regeln gebunden,

im Rahmen dieser Kunst ist eigentlich alles möglich, alles erlaubt. György Konecsni, der unter den hervorragenden Meistern der europäischen Plakatkunst einen vornehmen Platz einnimmt, macht sich diese Ungebundenheit großartig zunutze. Wir wollen hier nur seine verblüffend suggestive surrealistische politische Plakatserie aus den Jahren 1945—49 erwähnen (sie hießen: Nie wieder, Wir trommeln, Freies Volk, Noch immer). Diese Plakate sind bis auf den heutigen Tag, — neben den Werken von Mihály Biró, Robert Berény und Béla Uitz — die inspirierenden Musterbeispiele unserer modernen, politischen Plakatkunst.

Man sagt: Konecsni kann alles; angefangen vom akademischen, malerischen Stil bis zum surrealistischen, abstrakt-expressionistischen und Mathieu-Stil.

Seine erstaunliche Virtuosität, der Proteus-Charakter seines Künstlertums werden jedoch bei seiner Plakatkunst durch sein sicheres Urteil und seine Disziplinierheit, sein stets kluges, maßhaltendes Mittel zur Lösung einer politischen, kulturellen oder wirtschaftlichen Aufgabe.

Wir wollen hier dem Meister selbst das Wort überlassen:

„Die letzten zehn Jahre haben für mich die Freuden freien Schaffens gebracht und meine Arbeit an der Hochschule hat meine lange brachliegenden pädagogischen Instinkte mit dem Vergnügen der funktionalen Arbeit beschenkt."

Wir begrüßen die Ausstellung des ausgezeichneten Malers und Graphikers György Konecsni, der in diesem Jahr seinen sechzigsten Geburtstag feiert, als ein freudiges, bedeutendes Ereignis der Kunst.

Ferenc Szamosi

György Konecsni: Plakatentwurf 1958

LACHENDE LITE

KLÁRA FEHÉR

ALPTRAUM

Als um drei Uhr nachts das Telefon — bereits zum fünften Mal — schrillte und eine kräftige Männerstimme sich erkundigte, ob er die vier Ballen Zement abholen lassen könne — hatte ich das Gefühl, den Telefonapparat kurz und klein hauen zu müssen. Ich stand barfuß, im Nachthemd im Zimmer und griff mit blinder Wut nach dem Apparat, doch ich erinnerte mich beizeiten, daß ich für den zerbrochenen Apparat vierhundert Forint Strafe zahlen müßte und wer weiß wann mir ein neuer zugestellt werden würde... So schrie ich nur aus tiefster Seele den Wunsch in die Nacht, daß den, der das Ganze erfunden hatte, alle Teufel der Hölle holen sollen. Dann kroch ich wütend ins Bett zurück und wollte mich gerade zur Wand drehen, als ich betroffen einen hageren, eleganten Herrn im Zimmer bemerkte, der seine Melone lüftete und mich im schönsten Englisch grüßte.

„Wer sind Sie? Und wie kommen Sie hierher?"

„Mein Name ist Alexander Graham Bell, zu Diensten. Der Erfinder des Telefons. Sie beliebten mich zu rufen."

„Sie irren, mein Herr. Ich rief Sie nicht, ich wünschte Sie sonstwohin."

„Ich weiß. Wie es alle tun", versetzte er mit traurigem Lächeln. „Das ist jedoch überflüssig. Seit meinem im Jahre 1922 erfolgtem Tode wohne ich im Höllenkessel „moderne Technik", zusammen mit Herrn Marconi, den Brüdern Bleriot und einem Dutzend Fachleuten, die in Tonfilmsachen dort im Kessel sieden. Unsere Strafe wird dadurch verschärft, daß wir, so oft ein Erdenbürger unsere Erfindung beschimpft, erscheinen müssen und einen Tag lang zu beobachten haben, was aus unserer harmlosen und wohlgemeinten Idee geworden ist."

„Es tut mir leid, mein Herr. Ich wußte nicht..."

„Nicht der Rede wert. Ich werde am meisten gerufen. Seit dreißig Jahren versuchen wir, im Kessel eine Bridgepartie zusammenzubringen, doch es kommt nie dazu, denn immerfort werden wir hin und her gezerrt. Übrigens kann ich Ihnen, Madame, das Geheimnis verraten, daß ich nirgends in der Welt so viel Schwierigkeiten habe, wie in Budapest."

„Das ist wohl eine höllische Übertreibung..."

Übertreibung? Mit nichten, meine Dame. Lassen Sie sich das Leid eines vom Schicksal heimgesuchten Mannes erzählen. Hätte ich nur als Mittelschüler in Edinburg mehr Fußball gespielt und mich weniger mit der verdammten Physik beschäftigt. Wäre ich nur nie Professor an der Universität von Boston geworden. Madame kein bloßes Gerede habe Kinokarten zur Sechsuhrvorstellung weil es keine anderen mehr gab ja Du liebst mich heiß aber warte nur wenn ich Dich wieder mit der verhatschten dicken Leni erwische drei Eier natürlich das Weiße zu festem Schaum schlagen zwanzig Gramm Hefe nächstens sag ich dir's weiter jetzt ist mein blöder Chef angekommen das ist hier nicht die Auskunft nein keine Herzuntersuchungsstation des Tiergartens und wenn die drei Minuten Sprechzeit um sind sprechen Sie selbst weniger Peterchen du bekommst zwei Watschen von mir sobald ich nach Hause komme na raten Sie mal wer am Apparat ist ich weiß es nicht na raten Sie oder ich lege den Hörer auf auch schön mir ist's recht Ilse liebst du mich ich werde dich jede Stunde anrufen jawohl auch bei Nacht immer bis du nicht zu mir kommst Vati du hast deine warmen Socken vergessen ich will dich nicht im Büro stören, aber wer pflegt dich wenn du krank wirst wissen Sie Frau Rózsa ich mag keinen Klatsch aber passen Sie nur auf in neuen Monaten i wo die geht beizeiten zur Kommission lieber Kollege Kerekes schicken Sie mir ein schönes Stück Emmenthaler hinauf so bis zu vierhundert Gramm ach nein ich hab's mir überlegt keinen Käse nur 100 Gramm geröste-ten Kaffee sag mein Herz wie läßt du dir das Spitzenkleid machen das muß mit reiner Seide gefüttert werden nein kein Kaffeebraun, das ist nichts für deine Gestalt das

Konecsni György

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR HÍRLAP

KONECSNI GYÖRGY, a közelmúltban elhunyt kiváló grafikusművész emlékkiállítása nyílt meg pénteken a Kulturális Kapcsolatok Intézetének kiállítótermében. Megnyitó beszédet Papp Gábor grafikusművész mondott.

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Konecsni György

MAGYAR NEMZET

1990 DEC. 2

Konecsni György A magyar nyelv története című — halálával befejezetlenül maradt — grafikái sorozatának kiállítása december 4-én, pénteken délután fél hat órakor nyílik meg a Kulturális Kapcsolatok Intézetének Dorottya utcai kiállítótermében.

A

Konecsni György

Konecsni György./Devecser.1908/ A budapesti Képzőművészeti Főiskola elvégzése után elsősorban reklámgrafikával, plakátrajzolással foglalkozott, ilyen minőségben több nemzetközi sikert aratott, a modern magyar reklámgrafika egyik leghatásosabb képviselőjének tekinthető. 1950 körül kezdett intenzivebben foglalkozni a festészettel. Először akademikus stilü történelmi témák vonzották, majd minfinkább a monumentális diszitőfestészet területén müködött. 1956 óta megváltozott müvészi iránya. Monumentális sgraffitéit, pannóit az expresszív-konstruktiv hangvétel jekkemzi, táblaké eit pedig a szürrealista és a non figurativ törekvések. Kossuth dijas, a Képzőművészeti Főiskola tanára.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
MAGYAR NEMZET
1967 NOV

1021

Konecsni György rajza

zalommal köv
kánk eredmény
nagy erőforrás
s biztosítékot
hoz, hogy
előrehaladásunk
sadalom teljes

Munkánkat
datban végezhe
egyre erősödő szocialista közösség tagjai vagyunk. A Nagy Október útján járunk Fél évszázad alatt az emberiség számottevő része tért erre az útra, s akiknek ez még nem adatott meg, azok is célként tűzték maguk elé, hogy kivívják a szocializmus győzelmét. A következő félévszázad mind több és több nép számára adja meg ezt a ragyogó lehetőséget.

Sarlós István távirata Hanoi vezetőihez

Sarlós István, a fővárosi tanács vb-elnöke táviratot küldött Hanoi közigazgatási bizottsága elnökének, dr. *Tran Duy Hungnak* és Budapest dolgozóinak testvéri együttérzéséről biztosította az amerikai bombatámadások közepette hősiesen helytálló város lakóit, védőit és vezetőit.

MSZMP
ága el-
os Pál-
i Dol-
titkárá-
ak, az
végre-
Dévé-
Buda-
titkárá-
ak, az
izottsá-

karca-
etkezet
párttitkárának; **Erényi Tibornak**, a Pártörténeti Intézet tudományos osztályvezetőjének;

Fajkos Aladárnak, az MTS Budapesti Tanácsa elnökének; **Fehérvári Bélának**, az MTS osztályvezetőhelyettesének; **dr. Fekete Lászlónak**, a miskolci városi tanács vb-elnökének; **Földes Lászlónak**, az Eötvös Loránd Tudományegyetem bölcsészettudományi karára megbízott docensének;

Garai Róbertnek, az MSZMP Központi Bizottsága osztályvezetőhelyettesének; **Garay Tibor** nyugdíjasnak, az MSZMP esztergomi városi bizottsága és fegyelmi bizottsága tagjának; **Gyorsok Istvánnak**, a Mecseki Szénbányászati Tröszt pártbizottsága tagjának; **Gyöngyösi Istvánnak**, az Építő-, Fa- és Építőanyagipari Dolgozók Szakszervezete főtitkárának;

Hajnal Lajosnak, az MSZMP püspökladányi járási bizottsága első titkárának; **Harmat Józsefnek**, az MSZMP Tolna megyei bizottsága osztályvezetőjének; **Hámori Bélának**, az Országos Széchényi Könyvtár párttitkárának; **Hegyi Gyulának**, a Magyar Labdarúgó Szövetség elnökének; **Hidasi Istvánnak**, az MSZMP Veszprém megyei végrehajtó bizottsága tagjának; **id. Horváth Andrasnak**, a munkásőrség gödöllői járási zászlóalja munkásőrének; **Hőri Kálmánnak**, a Budapesti Vegyipari Gépgyár párttitkárának; **Huszár Józsefnek**, a Budapest-Ferencvárosi Fűtőház szakszervezeti bizottsága titkárának;

Jakab Miklósnak, az MSZMP

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Konecsni György

ESTI HIRLAP

1968 NOV 9

Konecsni György

MA VOLT – MA LESZ

Konecsni György grafikusművész tárlata megnyílt a Műcsarnokban. □ Mezőtúron átadták a felsőfokú mezőgazdasági gépészeti technikum új kollégiumát. □ Délután kétezredik ejtőernyős ugrását végzi Tüse Károly, az MHSZ kiváló sportolója.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZAVA

Konecsni György

1968 NOV 10.

Konecsni György kiállítása a Műcsarnokban

A központi termekben kapott helyet a Műcsarnokban *Konecsni György* Kossuth-díjas grafikusművész szombattól látható életmű-kiállítása. Konecsni mintegy négy és fél évtizedes, sikerekben gazdag művészeti pályájának legjelentősebb produktumai sorakoznak a bemutatón: plakátok, naptártervek, hanglemezborítók, könyvek címlapjai, illusztrációi, bélyegek tervei — szám szerint körülbelül 120 alkotás.

A kiállítás december 1-ig tart nyitva.

; átfutni nem munka, az
a. Amúgy lustán, csak anny
mára se legyen tájékozatl
rozták a tétlen békét. Vil
, és a függvényei vagyunk
feledkezni: öncsalás. Ej, m
javítsa a kondícióját. A
szte, és elolvasta a humores
erős volt a fény, a fekete b
tak, később ugráltak is. Ki
szeme, gyorsan segíteni kel
zemkenőcsöt. Várni kell, m
lt a nyugágyban, de már tü
most telt le az egy órája.
nc után tizennégy perccel í
dett. Végre. Erről van szó.
ta ki a négyszáz oldalas, a
unkát. Jegyzetpapírt is készí
t lehet mondani: gyönyörűs
gondolatok, perspektíva, iz

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188—296, 188—307

1983 NOV 14.

MAGYAR NEMZET

Konecsni György grafikusművész mintegy négy és fél évtizedes pályájának legjelentősebb alkotásaiból nyílt meg kiállítás szombaton a Műcsarnokban. A plakátokat, naptárterveket, hanglemezborítókat, könyvek címlapjait, illusztrációit és bélyegek terveit — mintegy 120 alkotást — bemutató tárlatot Papp Gábor grafikusművész nyitotta meg. A kiállítást Papp Gábor és Frank János művészettörténész rendezte.

VBKM. 6. SZ. TRA
Budapest, XIII.
Telefon: 408—1

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZABADSÁG
1985 NOV 10.

reményösszeg 16 [illegible]

KÉT ÚJ TÁRLAT BUDAPESTEN

A spanyol barokk festészet legnépszerűbb, legismertebb mesterének, *Bartolomé Esteban Murillónak* emlékére — születésének 350. évfordulója alkalmából — a Szépművészeti Múzeumban rendeztek időszaki bemutatót. A kiállítást, amely a sevillai mester magyar magángyűjteményekben található kompozícióit és kortársainak, követőinek a műveit is egybegyűjti, szombat délben nyitotta meg *dr. Weiner Mihályné*, az Iparművészeti Múzeum főigazgatója.

Plakát-, naptár- és hanglemezborító-tervek láthatók a Műcsarnok központi termeiben, ahol *Konecsni György* kétszeres Kossuth-díjas érdemes művész tárlata nyílt meg ugyancsak szombaton. A 60 esztendős alkotó, reklámgrafikánk mestere és professzora négy és fél évtizedes munkásságát mutatja be rekonstruált és eredeti terveivel első gyűjteményes jellegű kiállításán.

sára. 53. Füzéshez szükséges. 54. A tv nézőseregének egyik kedvence. 55. A hattyú, Olimpia stb. írója. 56. Állam Északkelet-Afrikában. 57. Több bolgár cár neve volt. 58. Károlyka. 59. G. T. 60. Papirosmérték. 61. Súlymegjelölés. 62. Az Azerbajdzsáni SZSZK fővárosa. 63. Járműalkatrész — névelő előtte. 64. Kipakol. 66. Igen — idegen nyelven. 67. Régi római pénznem. 69. „. . . maior"! — az erőszaknak engedve. 70. Az elbeszélő költészet klasszikus neve. 72. A ruházathoz tartozik. 74. Szakszervezeti bizottság. 76. A Nyugat köré csoportosult íróink egyike volt (Gyula). 77. Színvonal. 78. Szín. 80. Egyesek füle .....— 82. Jó kedvre hangol.

49	
53	
56	
60	.
67	
74	
78	
	I

FÜGGŐLEGES:

1. Kihagyás, hiány. 2. Férfinév. 3. Külföldi légiforgalmi vállalat. 4. Z. I. 5. Kettős betű. 6. Csökkent. 7. A spanyol nemzetközi brigád hőse volt. 8. Tehát. 9. Tudományos életünk fellegvára (röv.). 10. B. A. 11. R. A. 12. Felirat — koporsón. 13. Zsivótzky mögött második lett az olimpián. 14. Ennek az írónak a drámáját dolgoz[illegible] fel Verdi Traviata című dalművé

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

DÉL-MAGYARORSZÁG
(SZEGED)

1976 JAN 4

Kondor Lajos

1021

KONDOR LAJOS
GRAFIKÁJA

szebb kocsijának nyilvánította a

Konecsni György, festő 1

PLAKÁTMŰVÉSZETÜNK MEGÚJÍTÓJA KONECSNI GYÖRGY

Konecsni 1931-ben *Rudnay Gyula* növendékeként végezte el a *Képzőművészeti Főiskola* festő szakát. Az 1929-ben kezdődő gazdasági világválság hatása ekkor már mindenütt, tehát a művészetek területén is érződött, s ezért Konecsni pályakezdése nagyon nehéz volt. Abban az időben a festészet egyik uralkodó irányzata Magyarországon az úgynevezett *római iskola* neoklasszicizmusa volt. Ez a múltba forduló stílus — amelynek művelői javarészt vallási és történelmi témákat dolgoztak fel látványos, mesterkélten szerkesztett, gyakran hatásvadászó módon — meglehetősen kötődött a Horthy-rendszerhez, tehát a már fiatalon szociális érdeklődésű, baloldali művésztársakkal barátkozó Konecsni nem csatlakozhatott ehhez az irányzathoz. Hasonlóképpen nem az úgynevezett *posztnagybányai* (Nagybánya utáni) iskolához, amely a szabadban való festést szelíd, lírai irányba vitte tovább. Konecsni ilyenformán *magányosan* kereste művészi kibontakozásának útját, s az *erőteljes szerkesztés, a kontúrok hangsúlyozásának* irányában kísérletezett.

Első sikerei

1932-ben váratlan esemény terelte új irányba a fiatal művész pályáját: két plakátjával is díjat nyert. E művek címe: *Baleset* és *Gyógyvízben fürödj*.

Miért aratott elismerést e két plakát?

Lássuk előbb, hogy mi is valójában az utcán látható falragasz.

A *plakát* — mint a kapitalizmus táguló piaci lehetőségeinek kiaknázását segítő hirdetési eszköz — a múlt század végén vált népszerűvé. Leghíresebb művelője a francia *Toulouse-Lautrec* volt, aki mintegy *harminc* plakátjával megvetette a modern plakátművészet alapjait.

A századforduló táján már hazánkban is készültek plakátok, mégpedig nem kisebb művészek, mint *Ripp-Rónai József, Ferenczy Károly, Szinyei Merse Pál* jóvoltából. A műfaj igazi fénykorát a *Tanácsköztársaság* hozta meg, amikor a leghaladóbb politikai indulatokat kiváló művészi tehetségek fogalmazták meg a grafika nyelvén. (*Uitz Béla, Pór Bertalan, Berény Róbert* és *Bíró Mihály* nevére kell itt emlékeztetnünk.) A Tanácsköztársaság után a politikai plakátok elsődleges szerepe megszűnt, az ellenforradalmi kor politikai plakátjainak művészi értéke elenyésző volt, s az *árureklám* került előtérbe. Ám olyan művek, amelyek elérték volna a századfordulón készült utcai grafikák színvonalát, csak kevés számban — főképp Berény Róbert és *Bortnyik Sándor* műtermében — készültek. Ebben az időben jelentkezett plakátjaival Konecsni György.

A művész első sikeres plakátjai — így az itt bemutatott *Gyógyvízben fürödj* című is — részben biztos, *tömör kompozíciójukkal*, részben kevés, de *erőteljes színükkel* hatottak. Noha a római iskola festői eszközei tűnnek fel rajtuk, az erőteljes szerkesztés, a kontúrok hangsúlyozása itt jogosnak bizonyult.

Az absztrakciós készséget, a *jelképteremtő* erőt Konecsni későbbi művein is megfigyelhetjük.

Az 1935-ben készült, a *Flora szappant* népszerűsítő plakátja már az egész magyar plakátművészet szempontjából is jelentős: játékos ötlete — fekete madarak üldözik rajta egymást, s az, amelyiknek sikerül csőrébe kapnia a Flóra szappant, máris megfehéredett — ugyancsak játékos, de nagyon tömör grafikai formában, kevés, de hangsúlyos színnel valósult meg.

Egy évvel később, 1937-ben készült a *Bakony*. Ez is biztos szerkesztésével, arányosságával, lírai színezésével fejezi ki a mondanivalót, vagyis azt, hogy sűrű erdőivel és zöld tisztásaival valóban mennyire hívogató e dunántúli hegyvidék.

Szinte minden évben kikerült ceruzája, ecsetje alól egy-két remek plakát. Csövekből komponált szerelő figurájával hirdette például, hogy a *Gáz fűt és hűt*, egy felülről — szokatlan nézőszögből — ábrázolt csíkos zebratesttel pedig azt, hogy hívja, várja vendégeit az *Állatkert*. Ezt az utób-

MDK

szédre, de ugyanaz a szó különböző személyek szájából más-más hatást kelthet benne. Vegyük azt a példát, amikor a kutya az „Ugorj!" parancsra az egyik székről a másikra ugrik, a „Le!" szóra pedig leugrik a földre. Ha ezeket más, azonos jelentésű kifejezésekkel cseréljük fel, a kutya összezavarodik, mert nem „érti" a jelentést, csupán — *gyakorlással — annak megfelelő viselkedéseket tanul meg.* A hasonló alakú szavak is megtévesztik. Nagyobb a zavar, ha a felcserélt szavak eleje hasonlít egymásra, mint amikor a szóvégződések egyeznek. Ha a kutya elhagyja a szobát, s egy idegen mondja a vezényszavakat, az állat szintén zavarba jön, s még inkább tanácstalanná válik, ha hangosbeszélőn vagy mikrofonon keresztül hallja a parancsokat.

Kommunikáció az emberrel (Dávid László, Eifert János, Hudetz József és Simonffy Miklós felvételei)

felfogása szerint főként „tapasztalt"-at jelent!) kutya megérti az emberi

Dr. Szinák János és Veress István

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748, 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP

1972 APR 11

Konecsni György

Az utca művészete 1021

A VI. Magyar Pla

Mostanában sokan nemcsak festményeket, rajzokat, szobrokat, vázákat, hamutartókat gyűjtenek, hanem plakátokat is. Ám a plakát nálunk — a látszattal ellentétben — *még nem közkeletű cikk* sem az utcák házainak falain, sem a hirdetőoszlopokon. Pedig *sok falragaszt* láthatunk, de ezek többsége *nem plakát.*

Aki igazi plakátokat szeretne látni, látogasson el a *Műcsarnokba*, ahol a *VI. Magyar Plakátkiállítás* gazdag és szép anyaga bemutatja, hogy milyen az igazi plakát. Milyen is?

Félreérthetetlenül tudatja az emberrel, hogy mire akarja felhívni a figyelmet: (Mint *Filó* híres plakátja, amely a maga korában a náci fasizmus embertelenségére figyelmeztetett, amikor több tucat dinamikusan mozgásba lendülő SS csizmás lábat rajzolt egymás mellé, a talpakra pedig csizmaszegként horogkereszteket.) Érzékelteti ugyanakkor a jó plakát, hogy a felhívás tárgyáról, vagy alanyáról mi a véleménye. Pél*Konecsni György Május* című plakátja, amely első ban színeivel, a több árnyaban pompázó vörösökkel és kellemes ünnep érze hangolja az embert. V sejteti a plakát tárgyának talmát is. Ha ránézünk *mény György Levegőt!* c plakátjára, azonnal légsz junk támad és kétségbee szorongás vesz rajtunk mert a plakát látomásos figurációjával a saját mag által beszennyezett levegő szélyeire figyelmeztet. S lán a legfontosabb a pla felhívó, mozgósító ereje tulajdonsága. *Szilvásy Nán* plakátján egy torz fej és tön a nyakból kiinduló be lyált nyomorék láb figyelm tet: lassanként többen hal meg az országutakon, mint betegségekben.

Méltóan mutatkozik a kiállításon a plakát száz arca. Nemcsak plakát hanem könyvborítók, cson golócímkék, hirdetéssel látott táskák-tasakok, lem borítók is láthatók itt. M

kátkiállítás

tulajdonképpen ezek is plakátok. Érzékeltetik a belső tartalmat — egy könyvét, egy áruházét, egy italét, egy lemezét — és természetesen propaganda szempontjából sem közömbösek.

A plakát propaganda célokból született. Az különbözteti meg a grafika többi ágától, hogy direkt politizál, direkt kínálja az árut, direkt figyelmeztet. Közlendőjét meghatározza a cél, amelynek érdekében készült. Ezért *ha nem is képző-, de iparművészet* a plakátművészet. Mert a plakát készítői *művészek*. Ha úgy tetszik: az utca, a kirakat, vagy a csomagolás művészei.

Sajnálatos hogy a kiállításon bemutatott plakátok közül keveset látunk az utcán. Mert *a plakát tipikusan az utca díszítő eleme*, az utca művészete. Úgy tűnik, hogy ezt még nem tudatosítottuk elégé, s nem engedünk számára elég sok és nagy falfelületet, hirdetőoszlopot.

Berkovits György

...ruman

...lában

...ivatásról beszélt, majd *...y Mihály* az újságíró ...zetrajzát ecsetelte, *Ta-Ervin* egy elbeszélését ...a fel, *Murányi József* — *...s Sándor* karikatúráival ...rálva — mutatta be a ...szítés menetét, azt a fo-...tot, amíg a hírből újság *Fóti Péter* riporteri min-...apjaiból elevenített fel, *...ner Pál* humorosan is-...tte Gödöllő érdekessé-*Nyíri Éva* a sajtóhibák-...zóló humoreszkjét adta

Fórum után több olyan *...osi színész* adott műsort, ...valamilyen módon — ha ...ként nem —, telekkel, ...ségi házzal kapcsolódik ...öllőhöz. Így *Benkő Gyula*, ...cő Péter, *Bodrogi Gyula*, ...ffy György szerzett kelle-perceket a hallgatóság-amely tánczenekar, népi ...ittes muzsikájára táncol-...tt késő éjszakáig.

MK SAJTÓFIGYELŐ
BAKONYI HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1972 KORTÁRS

Konecsni György
1021

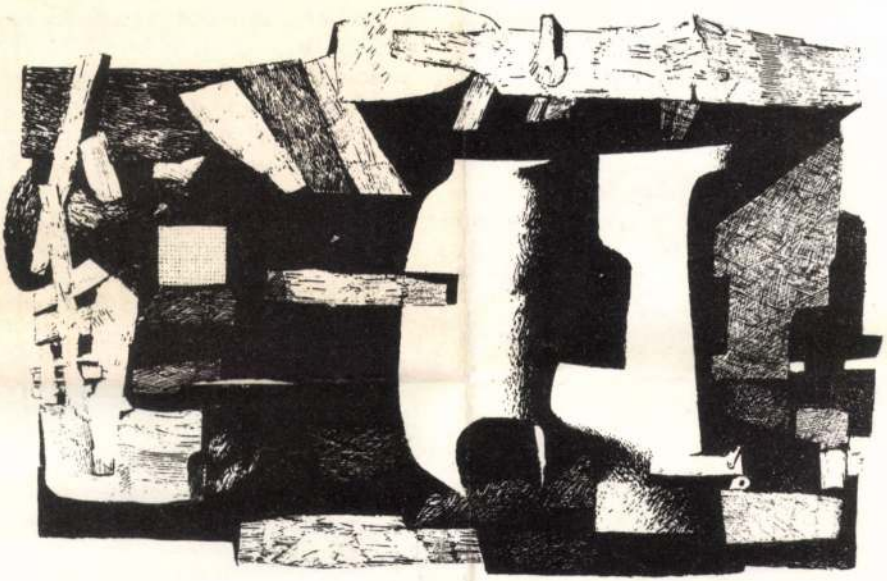

KONECSNI GYÖRGY: Népköltészet (I.)

lelkétől és a fejére zuhanó bibliától. Sz
ars poétikák mankójával, deklarációk k
a vállát a versek mögött, szeme sarkáb
figyelnünk, elrejtett szavak után kell kut
anakronizmusok, skizofrén játékok és n
nül érzékeny lírai én és egy állandóan f
tái ezek a groteszk beszédek, ezek a létért
Attilát, a játszótérre kényszerített Füst
a Szerb Antal-i „neofrivolitást" egyará
ma- és kifejezéslehetőségnél, pillanatnyi
válasz a társadalmunkban feszülő ellent
avantgarde – Szilágyi Ákossal „szembe
irányával. A groteszk azonban az egyén
rólagosság! *A „magáértvaló lénynek" szüksége van – hisszük, valljuk – közvetlenebb lírai formákra. S talán napjaink „társadalmi" emberének is... Biztos mederben, puha ütközők között haladó sorsa még nem kényszerítette kiáltásra Szilágyi Ákost, de az emberlétben-költőlétben eljönnek azok a pillanatok, amikor kényszer a „nyílt szó, födetlen arc"... Végül: költő akkor születik, ha megépül különös-egyéni világa – Szilágyi Ákos költő létéhez immáron nem férhet kétség.*

ALEXA KÁROLY

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KORTÁRS

1972 ÁPR

Konecsni György Weöres Sándornak

mikor verseit sokadízben olvastam

Írnék neked, – csak címedre mit érne?
Szórnom röpcédulát a szélbe kéne.
Hisz ég, sár, tűz, valóság, álmok álma:
üzenetem mindenhol megtalálna.

1021

KONECSNI GYÖRGY: Ómagyar Mária Siralom (1300)

CSORBA GYŐZŐ

Hiába

Zavar? tömör hagyatk
tíz nap vagy harminc?
fönn a fecskék tervtárgyalások
lenn aszó szárak színmás levelek
láz hogy a kerten végigárad
súlyos dagályként föltolong
ablakfámig a búcsu-bánat
s öbleiben lélekharang borong
Nincs merszem boldogan fogadni
a sárgán hullámló napot:
a lomb-kócokhoz fűhöz fog tapadni
s belőlük hulla-bőr-tompán ragyog
Túltöltekezve nyárral is hiába
fordul az év: mi kint és bent lakik
ítéltetvén komor vesszőfutásra
agyondúlatik megszaggattatik.

Most készül

A hús szövetei módján a lélek
szövetei is meglazulnak:
papucs-érzelmek papucs-hevülések
klaffognak ráncosulnak

Villám-kínok láng-örömök helyére
sivatag-langyosság telepszik
húzza az ember az eget szemére
összkomfort-zugba fekszik

S holott a szél csapkodja már az ajtót
(nem lehet nem figyelni)
most készül – rég idegenbe szalajtott –
hosszú otthonra lelni.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1972 APR
KORTÁRS
Konecsni György
1021

KONECSNI GYÖRGY: Szabács viadala (1476)

fiókot. Beletúrt, ám a kiürült burkolópapíron k
tának. Eszébe jutott a tartalék selyempapír,
s a kenyér mellé csapta a zsebkendőnyi fehérsé
a mosófazék alatt. Nemcsak a tálcát, öntestét
napos fáradtságát igyekezett valamiként egyens
kel, a könyök és boka ajtónyitási-csukási segédi

Az udvari szobába már belopakodott a hon
megbújt alattuk mint egy lompos, nagy testű h
és otthonosan elnyújtózzék. Sötét foltját csupá
dalta meg, akár két óriássá nőtt metszőfog. Az
zett, akaratától függetlenül, de az arc mosoly
mesterkélt.

– Szegény anyukám – mondta a bakfis és felült.

Az asszony ajkának lepréselt vonala feloldódott, szelíd grimasszá biggyedt.

– Szegény anyukám – ismételgette a lány s ügyesen ölébe helyezte a tálcát –, szegény, kicsi anyukám. Eper?! Képes voltál elmenni érte?

– Képes voltam. Egyél – mondta az asszony, s lehajolt a könyvekért.

– Te vagy a legcsodálatosabb anyuka – járatta végig nyelve hegyét a kenyérszeletkén a lány. – Vagy hogy a te szavaiddal éljek...

– Ne élj velük, az istenért! – melegedett meg az asszony hangja. – Mennyi a lázad?

– Lááázz? Hőemelkedés. Harminchét-kettő. Isteni a tea. Senki ilyen...

Az asszony a széktámlának dőlt, figyelt.

– Halljuk – mondta bujkáló nevetéssel. – Senki...?

A bakfis lehunyta a szemét s a nyelvén megtelepedett édességen csorgatta át, hizlalta a szavakat:

– Senkinek nincs ilyen mamikája, mint te vagy. Ilyen ügyes, meg aranyos, meg... gyönyörű.

– Hm!

– Nekem... igenis az vagy.

Az asszony befelé mosolygott jóízűen.

– Valami extra-kívánságot gyanítok a nagy lelkendezés mögött – mondta.

A bakfis elhúzta a száját.

– Iszonyúan le tudod lohasztani az embert, ami azt illeti. Még az őszinte lelkesedést is.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720
1972 APR
KORTÁRS

1021

Konecsni György

KONECSNI GYÖRGY: Janus Pannonius (1434–1472): Egy dunántúli mandulafáról

még fiatal volt: két tenyerembe záródó törzsé
szánkázva a kimeresztett körmök zuhanás-me
jaként, a temető melletti jegenyék maradtak, k
volt uradalmi központig.

Az eperfa most is ott áll a ház előtt. Lomb
korhadó cserepek fölé.

Törzsét nem tenyeremmel, kitárt karomma

Az a fiatal eperfa már csak az emlékemben
és ami mégis volt.

Valamikor a háború után. A gyerekkoromba

Akkor, amikor még minden történhetett v
gondolom, a máról pillantva vissza a régire. A
reccsenő gallyak sokágú kapálódzása közt az útmenti árok füvébe, nem éreztünk
más lehetőséget.

És talán nem is volt.

Kórházban

Éva jött be velem a kórházba. Anyám ott sápadozott mellettem, amíg beraktak a mentőbe, de arra már nem telt az erejéből, hogy eljöjjön, végigvárja az operációt, mert hogy az lesz, már biztos volt.

Errefelé nagyon kanyargós az út, szőlők közt szalad dombról dombra. A kocsi nagyokat bakkant, azt hittem, felborul. Fintorogtam. Éva megpaskolta az arcomat.

– Ne félj – mondta. – Egy hét múlva kutya bajod se lesz, meglátod.

Én nem is féltem, de az orvosok nem vállalták az operációt. Gennyes vakbelem, tüdő- és hashártyagyulladásom volt egyszerre. Meztelenül ültem egy vászon lepedővel letakart ágy szélén, mint valami kiállítási tárgy. Az orvosok halkan sutyorogtak. Egy fekete, körszakállas férfi gumikesztyűvel a kezében körzeti orvosunk felelősségéről beszélt, aki az utolsó pillanatban is szekérrel akart tíz kilométerről kórházba szállítani. Anyám hívott mentőt. Később megtudtam, egy órán múlott az egész. Szekérrel az út legalább két óra. A körszakállas lelkesen szónokolt és szélesen hadonászott a kesztyűvel, de senki se figyelt rá. Csak a vállukat vonogatták és rám néztek. Végül behívták a nővéremet. Nem hallottam, mit beszéltek, de amikor Éva kiment, mindenki mozgolódni kezdett.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720
1972 APR
KORTÁRS

Konecsni György
1021

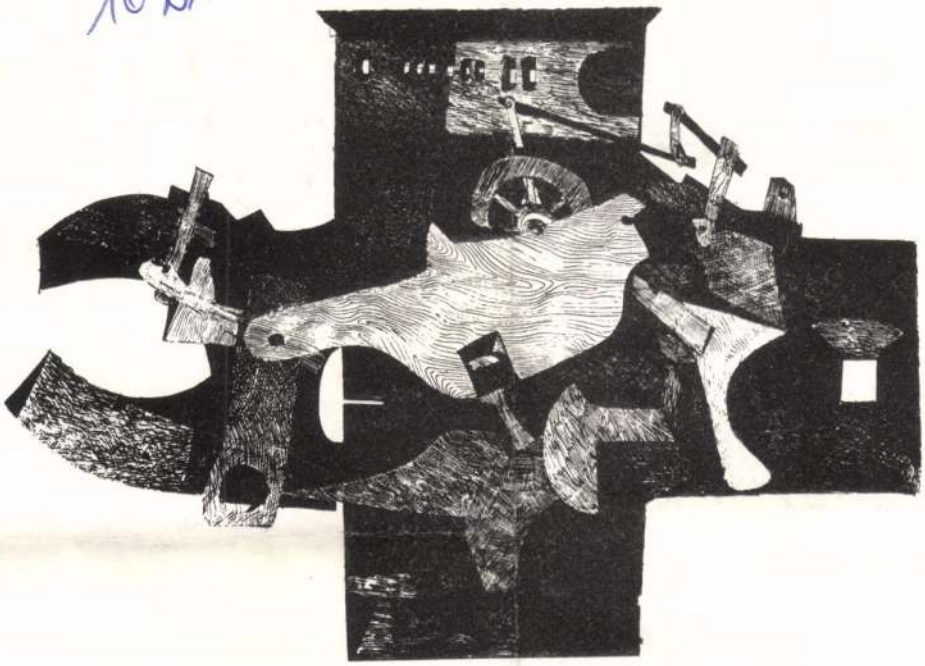

KONECSNI GYÖRGY: Népköltészet (II.)

Az e
meg
Rin
foga

Itt
mag
Ökl
szir
Szól
Igaz
Meg
meg

Kiejtett hangzókkal

Ha
L S M
fölkelek
M L M
a kék eget
L M M
a küzdelem
L V T
ki mást akar
Embert facsar
csak a dal

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1972 APR
KORTÁRS

Konecsni György
1021

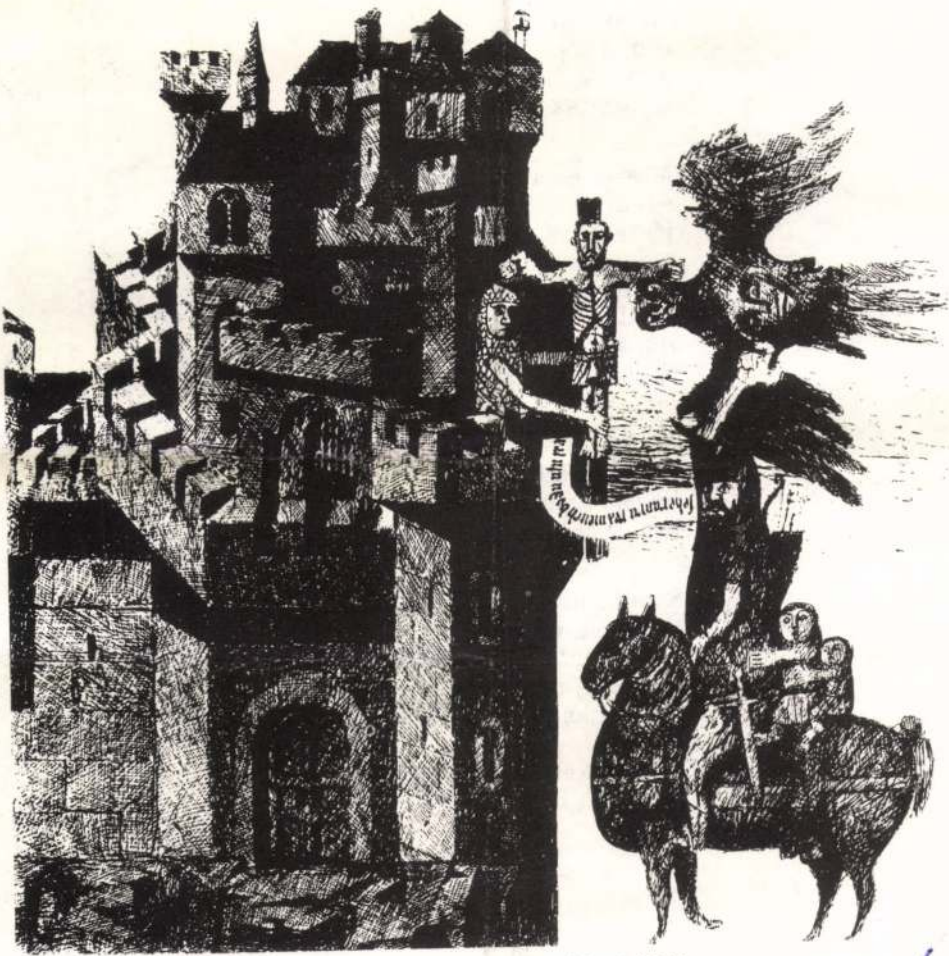

KONECSNI GYORGY: Tihanyi alapítólevél (1055)

Hosszú az út, hosszú
két megálló között.

Hogy vagy és régen
s mivel foglalkozol?
és elakad a szó –
Az aszfalt nem segít,
sem a cégtáblák felir
s gyorsulnak a léptek
messze az a megálló.

Messze az a két ember is
együtt a zajló időkben
jégtábláról jégtáblára ugorva,
s rom-ország dirib-darab útjain,
s megalázottan és megkoszorúzva,
zászlók alatt és nádasokba verve,
rombolva, építve, támadva, védve:
együtt a gondban és a gondolatban.

Hosszú a némaság
két megálló között,
hosszú az út a némaságig
két megálló között.

Sérelmeinket ki alussza ki
nélküled, nélkülem?
Vétségeinkért ki felel
nélküled, nélkülem?
Dolgainkat ki cselekszi meg
nélküled, nélkülem?
Szavainkat ki mondja el
nélküled, nélkülem?

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KORTÁRS

1972 APR

VÉGE

1021
Konecsni György

KONECSNI GYÖRGY: Halotti beszéd (XII. század)

A padláson valami f...

TERUS: Nincs.

BANDAGAZDA: És az a kertészgyerek?

TERUS: Kari! Ha nem kerülnek meg, mi üldö

Kinyílik a padláslyuk, kötélen Kari ereszkedik le

BANDAGAZDA: És az a lány? Hol hagytad?

KARI: A halál előcsarnokában. Ahonnan én
Hogy igen-e vagy nem. A sír mélye-e, vagy

BANDAGAZDA: Hozd le.

KARI: Beszélni tetszik az anyjával?

BANDAGAZDA *Terusra:* Majd ő. De helyeslek

JOLI *a kötélről egyenest a gazda karjába lendül:* Keresztapám.

BANDAGAZDA: Képes vagy egy reformátushoz, Ozorába? *Mert a lány csak boldog bólintgatással felel ott a karjai közt.* A szerelem! Minél vakabb, annál hatalmasabb! Mit lehet itt csinálni?

TERUS: Sokat. *A fiatalokhoz.* Húst mosni, krumplit hámozni, üst alá gyújtani! Életem legjobb birkapaprikása lesz ez a hajnali vacsora! Lángossal!

Mindnyájan kimennek, kivéve Veront, Ábrit és a Diákot.

DIÁK: Azt még megkóstolom. De aztán persze nekem innen végleg tágasabb. A fő, hogy ti maradhattok. Ha maradtok. Így hát minden ok azt táplálja, örüljünk, örvendezzünk. *Veron nem örül.* Mert nem csekélység, ami mégis sikerült. Az emberek összefogtak, az egymáshoz valók egymásra leltek. Minden jó, ha a vége jó. Nem? *Nevet, de Veron nem követi.* Szervusz testvér. *Kezel Ábrival, kezelne Veronnal is, de hát az ő világában a férfi, Veronéban pedig a nő nem nyújthat elsőül kezet.*

ÁBRI: Ha felénk jársz, nem kerülsz el bennünket, jó?

DIÁK: Hol? Székelycsicséren vagy Kövesden? Mert jövőre azért, azt hiszem, ti se lesztek itt... Mégis, nem volna jobb valamivel följebb innen? ... Ki ebből a... Mondhatok valamit az anyámnak?

VERON: Vigyázzon magára. *Megcsókolja. Kimegy. Ábri hátra-hátranézve követi.*

DIÁK *a közönséghez:* Mondhatok még valamit? Azt, hogy... De nem bántottam meg őket?! Ezzel a „fönt"-„lent" mániával! Mintha én volnék fönt, s nem ők, akikre már holnap az ország, a hatalom és a dicsőség vár. Nem kiválni közülük, hanem éppenséggel közébük vegyülni, az máris az emelkedés. Hisz előttük szinte lépcsőként a kor, amidőn majd a fiatal orvosok alig várják, hogy hosszúkás táskájukkal a bányásztelepeket rójják s az ezerféle népbetegségeket a tenyészhelyükön döfjék le az injekciós tűvel; amikor a fiatal pedagógusok versengve áradnak az istenhátamegetti falvakba, hogy a szellem napvilága ragyogjon minden ház ablakán, és a magamfajta tudósjelöltek sem nagyfőnöki előszobákban nyüzsögnek apóstoli vagy anyóstoli kiküldetésért, hanem a bajok helyszínén,

Konecsni György
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
MAGYAR HÍREK
1968 NOV 30

Konecsni György két plakátja

Gondolatok Konecsniről

Az idestova százéves modern plakátművészet egyik legmarkánsabb képviselője Konecsni György. Most töltötte be harmadik életévét. Konecsniről, erről a magát következetesen „alkalmazott grafikusnak" valló szerény és sokoldalú művészről nehéz újat mondani. Plakátjait mindenki ismeri hirdetőoszlopokról, műtárlatokról vagy a szaksajtó hasábjairól, pedagógusi, művészetnevelői tevékenysége pedig abból a másfél évtizedes főiskolai oktatói munkájából ismert, melylyel a gyakorlati grafikusok generációit nevelte fel.

A most megnyílt kiállítás anyaga mégis mintha új oldaláról mutatná meg Konecsni Györgyöt, a monumentalitás és komplex sokoldalúság profiljából. Kétíves nagyságú plakáttervek, színes hanglemezborítók, naptárdekorációk egyaránt szerepelnek a kiállításon, amely felöleli a művész eddigi alkotómunkájának valamennyi, szívéhez közelálló területét. E munkákat végignézve világossá válik előttünk, hogy Konecsni, bár a Képzőművészeti Főiskola festőtanszakán érlelődött művésszé, mindig is joggal érezhette magát elsődlegesen grafikusnak, másrészt, hogy a munkáiban jelentkező monumentális szemlélet szükségszerűen állította a nagy hatásfelületekkel dolgozó, távhatásokra aspiráló alkalmazott grafika — nem utolsósorban a plakátgrafika — speciális területére.

Ha nem is tudnók azt, hogy már középiskolás korában ifjúsági pályadíjakkal jutalmazott karikatúrákat rajzol a diákélet hetvenkedő, groteszk, nagyzoló figuráiról, s a főiskolán rajzos újságot szerkeszt, akkor is láthatnók korai munkáiból, mennyire a rajz, a kontúr és díszítő jellegű folt-, vonal- és színritmus érdekli ezt a stilizáló hajlamú művészt, nem pedig a valóság reális kendőzetlen reprodukálása. Szinte a hellénisztikus művészet lágyságára emlékeztet az a finom modellálás, amely a húszas és harmincas évek fordulójáról származó plakátalkotását jellemzi, és amelyet az akkortájt elterjedt reklámgrafikai eljárás, a festékporlasztás tett lehetővé. Érdekes, hogy már ezzel az új „festési" eljárással készült első plakátjain világosan felsejlik Konecsni később mindjobban érvényesülő plasztikai térlátása. De érdekes az is, hogy e klasszikus orientáltságú alapízlésre hogyan rétegeződnek rá a környező világ szindúsabb, ízesebb, folklórból spontán természetélményből leszűrt emlékképei.

Az elvileg egy síkra termett reklámgrafikában a semleges háttér és a síkszerűen kezelt betűk között a plakátábrázolás illuzionisztikus térbesüllyesztése optikai paradoxonnak tűnhetett. De azóta megtanulhattuk — nem utolsósorban az op-art kísérletei nyomán —, hogy a plakátábra szélsőséges térillúziója általában növeli a reklámkép szuggesztív, pillantásrögzítő hatását. És a 30-as évek vége felé, klasszikus emlékképek rekapitulálása, természeti formák dekoratív átlényegítése közben kitelik Konecsnitől egy olyan plakát is, melyet az op-art plakátok egyik első hazai előfutárának tekinthetünk. Ez az Állatkert számára rajzolt, rálátásban ábrázolt zebra-képe, melynek hipnotikus erejű csík-arabeszkjét a művész 1962. évi Röltex textilplakátján látjuk módosult formában visszatérni.

E kis írásunk terjedelme azonban kötetnyire duzzadna, ha akár csak a legjelentősebb Konecsni-plakátokat is rendre megidéznők az emlékezés ítélőszéke elé. Konecsni György művészete a szüntelen változás, az állandó reintegrálódás, aktualizálódás örvendetes jeleit mutatja. A művész szinte századunk egyfajta lelki elektromosságtól feszített légkörének analitikai érzékenységű közege, a szó mindkét értelmében vett „médiuma".

Konecsni György kiállításának anyagát szemlélve egy szimfónikus zengésű és epikus mélységű, de korántsem lezárt grafikai életmű körvonalai rajzolódnak elénk. **Dr. B. J.**

PUSZ

tanítványai

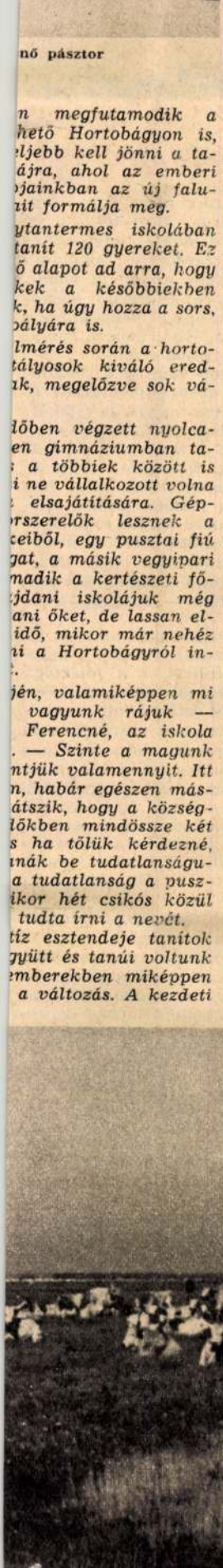

nő pásztor

időkben az idősebb pusztalakók ne mozdultak, restelltek öreg fejjel beül az iskolapadba, de ahogy a világ b fogadta magába Hortobágyot, úgy fo dult át saját ellentétébe ez a restellk dés. Voltak olyan évek, mikor a felnő tek esti iskolájában majd annyi emb tanult, mint az igazi iskolában. Néh úgy éreztük, szentebb dolog vénembe írni tanítani, mint gyereket. Az a k írástudatlan, még makacskodik, valam képpen kiestek a puszta nagy vállalk zásából, s most már nincs önbizalmu nekiveselkedni a tanulásnak. Két asz szonyról van szó, a nevüket ne kér dezze, mert ha megmondanám, ki kaparnák a szememet. Harminc eszten dővel ezelőtt itt senki sem titkolta tudatlanságát.

A község két szoba összkomfortos la kást építtetett a Szatmári-házaspárnak Havi jövedelmük meghaladja az öteze forintot. Az itt töltött tíz esztendőt, s a ezután következő éveket életük értel mes részének érzik.

— Ez az iskola alig évtizede épült. Azelőtt a csárda egyik termében folyt az oktatás, a Burai primás hegedűjének hangja odahallatszott, magyar nóták dallamára mondták fel az egyszeregyet a gyerekek. Azok az idők már elmúltak. A most következő években még négy tantermet kapunk és ugyanabban a modern épületben a község berendez majd egy nyolcvan férőhelyes kollégiumot is. Azon túl már nem kell lovaskocsival hordani a gyerekeket az iskolába.

S hogyan élnek itt a pedagógusok, éreznek-e magányt, a világtól való elkülönülést?

— Sok a diplomás ember a Hortobágyon, akárki találhat magának itt barátot, társaságot. Hétvégén rendszerint autóval bemegyünk Debrecenbe moziba színházba. De az itthon töltött napok sem eseménytelenek: hatalmas könyvtárunk van, az is ablak a világra. Kezdetben a televíziónézés leszoktatott bennünket az olvasásról, de most már megtaláltuk a helyes arányt. Ilyenformán telnek a napjaink. Nem áldozat már a mostani időkben a pusztán élni, nem hősiesség tanyasi iskolában tanítani.

A gépkocsink Debrecen felé indul.

A hortobágyi csárdán túl néhány lépésnyire egy apró ember áll a betonút szélén, rutinos mozdulattal „stoppot" int sofőrünknek. A hétévesek roppant k molyságával szól:

— Engedelmet kérek, elvinnének?

— Meddig?

— Csak ide mék hozzánk, a tanyá Mindössze hét kilométer.

— Ha nem jön autó, hogy jutsz oda?

Kényelmesen hátradől az ülésen:

— Autó mindig jön — mondja meg gondoltan. — Olyan még nem történ hogy ne jött volna. Mondják is neke a többiek az iskolában, könnyű a olyannak, aki betonút mellett lakik mindig kocsi hordozza hazáig. Persz — teszi hozzá némi elégedettséggel — én értem is a módját. Behúzott nyak kal állok, és nincs olyan ember, ak meg ne sajnálna. Jár itt autóbusz is, de azt én nem szeretem.

Kristóf Attila

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ESTI HIRLAP

1969 MÁR 10

Konecsni György

Tv-notesz

1021

● A hetvenedik születésnapját ünneplő Tamás Aladár látta vendégül tegnap a tévénézőket, s ismertette meg velük érdekes és sokszínű életének állomásait. Mondhatnánk akár: kalandos életének, hiszen egészen Mexikóig vetette el az emigránssors, ahol Károlyi Mihállyal működött együtt a magyar antifasiszták csoportjában, s ahol olyan magyar nyelvű lapot szerkesztett, amelybe a legnevesebb amerikai írók is küldtek kéziratot. A portréfilm egyik érdekessége volt, hogy az írót Szepesi György mutatta be, aki az 1946-ban hazatért Tamás Aladárral az első rádióriportot készítette.

● **Euripidész megfilmesített Elektrája Kakoyannisz rendezésében, mércéjévé vált a klasszikus görög drámák mai filmrevitelének. Euripidész Iphigeneia Auliszban című tragédiájának tévéadaptációjával nem született meg az a produkció, amely mércéje lehetne a klasszikus görög drámák tévére vitelének. Szinetár Miklós színpadra helyezte a játékot — Devecseri Gábor szép fordításában —, Sík Igor kamerája ezt a stúdióbeli színházi előadást rögzítette, a zsúfolt széksorokban ülő néző szemszögéből megközelítve. Az előadás legjobb pillanataiban gazdagon mutatta fel az euripidészi realista lélekábrázolás szépségét. Ehhez a színházi felfogáshoz azonban semmiképpen sem illett az olyasfajta tévészerűsítés, hogy a kamera szeme átsétáljon a díszletek mögé, s ott egyszer a — kiszorult? — kart, másodszor Klütaimnesztra — egyébként stílustalanul naturális — megérkezését mutassa. Az, ahogyan pedig a hírnök elbeszélése az áldozat bemutatásáról képben is megelevenedett, nemcsak a rendezői koncepciónak mondott ellent, hanem egyszerűen elszakította a köldökzsinórt, amely pedig addig túl szorosan is kötötte a színpadi műhöz a tévéadaptációt. A nyugtalan díszletet a hősök belső nyugtalansága, zaklatott lelkiállapota tükrének foghattuk volna fel, ha nem akadályoz ebben a stilizált és naturális elemek keveredése. Két szép színészi teljesítmény emelkedett ki az estből. Bessenyei Ferenc Agamemnonja klasszikusan tiszta, hibátlan alakítás, súlyosan élte át a választás tragikus kényszerét, a hatalom nagyságában a felelősség nagyságát, döntésének kegyetlenségét. Psota Irén sötét fényű szenvedélyével keltette életre Klütaimnesztrát, a későbbi tragédiát sejtető utolsó jelenet talán a tévéjáték legnagyobb pillanata volt. A címszereplő Jobba Gabi őszinte átéléssel, lágyabb, érzelmesebb hangon szólalt meg. Stílusos volt Somogyvári Rudolf Menelaosza, zavaróan megoldatlan maradt azonban a kar szerepeltetése, súlytalan Akhilleusz és vígjátéki a hírnök figurája.**

● *Kiválóan bevált az a módszer, ahogyan a mai plakátművészet mestere, Konecsni György és Végvári Lajos beszélgetés formájában mutatta be a nézőnek a Tanácsköztársaság plakátművészetét. Noha a „magyar plakát fénykorához" nem hiányoztak az illusztrációk, bemutatásuk kicsit egyhangú volt. Hatásosabbá kellene tenni a képanyagot. Mint ahogyan nagyon jó módját találták meg Uitz Béla plakátjának bemutatásához az alkotóval készített riportban.*

(bársony)

ve
sa

A BERUHÁZÁSOKAT

vízvezeték építése. A kőbányai főgyűjtőcsatorna 140 millióba kerül, a rákoskeresztúri főgyűjtőcsatorna hatvanmilliós beruházás. A XV. kerületben koordinációs vállalkozás a Honfoglalás telep csatornázása. Közös erővel készül a Sződliget utcai csatorna is.

Az egyik legérdekesebb vállalkozás a vári hővezeték építése: ebben harminc intézmény vesz részt.

A koordináció lehetővé tette, hogy a vári épületeken kívül a nyomvonal mellett több intézményt is a távolból fűtsenek. Mód van közös beruházásra a kereskedelemben is. Az István téri piac felújítását és bővítését is meggyorsíthatja a tanács, és az érintett vállalatok együttműködése. Most a legjelentősebb tárgyalások a jobb- és a balparti földgázvezeték koordinációs megépítéséről folynak. Az együttműködési javaslat fontosságát mutatja, hogy csak a balparti vezeték 240 millióba kerül.

ámadása
ont ellen

A miniszter mai programja titkos: biztonsági okokból nem hozták nyilvánosságra, hova utazott.

Az AFP megjegyzi, hogy Laird programját a biztonsági szolgálat az utolsó pillanatokban állandóan megváltoztatja.

RNAP UTÁN

és a meleg
egkezdődött

átengedi a terepet a felmelegedésnek. Csaknem száz év óta jegyzik fel napnap után meteorológusaink a budapesti hőmérséklet átlagait, maximumait és minimumait. Ezekből az adatokból

érdekesen bontakozik ki az a fokozatos fölmelegedés, amelyet most is meg kell hoznia a tavasznak, már tudniillik, ha igazodik a hagyományokhoz.

Mindenesetre biztató, hogy március 20-án, azon a napon, amelynek utolsó négy órája már a tavaszra jut, a budapesti napi átlag kereken 8 fok. De ebben az enyhe hőmérsékletben

1021

kultúra

A vizuális kultúra világa

7. A vizuális jelrendszer

Életutunkat számtalan jel, jelkép, szimbólum segélyezi — ezeket is figyelve haladunk előre; gyakran ezek a jelek igazítanak el fontos dolgokban, mint a gépkocsi vezetőjét a forgalmi táblák. Tartalmat vagy utasítást közlő jelek a tudományos közlésekben éppúgy megtalálhatók, mint a műszaki ábrázolásokban, s *jelek rendszerével közli mondanivalóját a művészet is.*

A vizuális (a szemmel érzékelhető) jelrendszer *érzékletessé teszi a közvetlenül nem érzékelhetőt,* testet ad a gondolatnak, rövid és félreérthetetlen utasítást ad különféle műveletekhez, amelyeknek szói leírása szinte lehetetlen, vagy fárasztóan bonyolult.

E jelrendszer fő tulajdonsága a gyors felfoghatóság. A száguldó járműből villanásnyi idő alatt kell tudni megítélni a jel jelentését. Az iparban sok időt lehet megtakarítani, ha egy utasítást azonnal felfogható módon — vizuálisan — közölnek.

A művészetben bonyolultabb a kifejezést szolgáló jelrendszer, de a gyorsaság és egyszerűség, az érzékletes felfoghatóság szintén alapkövetelmény, a mondanivaló közölhetőségének záloga. Ám a művészeti jelrendszer *szemléleti* olvasása tehát nem olyan egyszerű, mint egy ipari közlés esetében. Szemlélet dolga, hogy egy jelenségnek milyen jelentést tulajdonít az ember s ezt a szemléletet a korban és társadalomban betöltött helyzete erősen befolyásolja. Ugyanaz a jelkép többfélét is jelenthet: a szárny magasra törekvést, de elvágyódást is jelképezhet; angyalit és démonit — építőt és pusztítót — egyaránt képviselhet, de jelentheti a fürge kereskedelmet, a közlekedést stb. A képi összefüggések döntik el végül az igazi jelentést.

A szemlélet változásai következtében a jelképek rendszere is változik, átalakul. Egyes szimbólumok feledésbe merülnek, jelentőségüket vesztik (pl. az állatöv — a zodiákus — jeleinek mondanivalója ma már alig funkcionál a közgondolkodásban, míg régen fontos

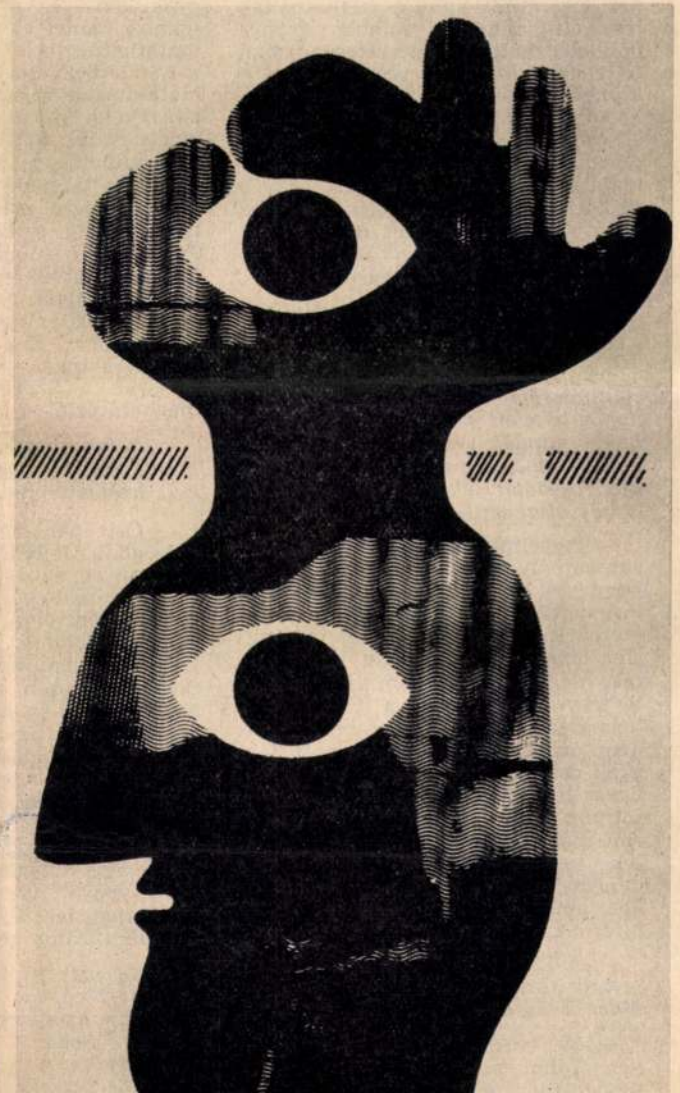

lehetne. De egy kísérleti utat érdemes volna bejárni. Úgy képzelem, hogy a vállalatok, mondjuk éppen a mi vállalataink a formatervezőknek egy közös stúdiót tarthatnának fenn. Itt mindenki minden anyagból dolgozhatna, természetesen üzemi feltételek közt. A tervezők nem szűkülnének be, nem szakosodnának kárukra: anélkül, hogy a gyártási eljárásoktól, s a közszükségletektől elszakadnának, tágasabban gondolkodhatnának. Önfenntartók lévén pedig rá lennének arra kényszerülve, hogy olyan termékeket tervezzenek, amelyek üzemeinkben nagy szériában, s gazdaságosan gyárthatók.

— Emlékszem a Fészek Klubban rendezett Magyar design című kiállításra. Ezen Ön is részt vett ezzel a bizonyos kerámia étkészlettel. A kiállítás remek produkciókat mutatott be, az lehetett a látogató benyomása, hogy minden rendben van. Ahol ennyi termékeny elme ilyen fantáziadús szériatermékeket csinálhat, ott a baj átmeneti.

— Figyelmetlenséggel kell gyanúsítanom. A kiállítás alcíme az volt, hogy: 10 kísérlet. Vagyis ezekből a tárgyakból a többség prototípusként szerepelt, s legjobb tudomásom szerint ebben az állapotban is maradtak. Meg aztán mondom újólag: nem a tervezőkkel, nem a fiatal ipari formatervezőkkel van probléma, hanem azzal, hogy a bemutatott tárgyak csak küzdelem árán, vagy még úgyse lesznek szériatermékek, s nem juthatnak el — a szavazólapok szerint kétségtelenül létező szükségletek kielégítésére — a vásárlókhoz, s nem teremthetnek újabb igényeket, amelyek aztán bennünket inspirálnak további munkára.

— A SZOT ezzel a díjjal a progresszív törekvések mellett szavazott. Most is és a múlt esztendőben is.

— Az elismerés bátorít bennünket. Talán nem is gondolja, hogy némelykor milyen nagy szüksége

is közlünk. A szakemberek szerint nemcsak szép együttes, de célszerű és anyagszerű is, mindemellett könnyen gyártható. A kiállított tárgyak közül ez egyike volt a keveseknek, amelyet széria-termékként mutathattak be. Érdekes sajátossága a készletnek, hogy a nagy edények kialakításuk miatt, főző- és tálalóedényként is használhatók. Anyaguk ugyanis tűzállóvá tehető. A sima felületek, a zárt formák miatt az egyes tárgyak könnyen tisztíthatók. A kézre méretezett nyelek és fogók pedig szilárd tartást adnak. Jó hőtartó tulajdonsággal rendelkeznek, s a kiképzés csökkentette a törés veszélyét. Vagyis az elvek és szempontok valóban azok, amelyekről Ambrus Éva és Minya Mária beszélt a maga munkája kapcsán, s amelyek a SZOT-díj odaítélését is meghatározták.

— A beszélgetés közben akaratlan volt a kérdés: tulajdonképpen mit is kell kerámiai iparon értenünk?

— Ősi ipar, amely az agyagművességből fejlődött ki. Eredetileg csak az agyagból és az agyagtartalmú keverékekből készült gyártmányok, a porcelán, a kőanyag, a kőedény, a fajansz, s a különféle fazekasáruk előállításával foglalkozott. Sokáig, egészen a huszadik század elejéig, nem is különböztették meg egymástól az agyagipart és a kerámiai ipart. Újabban az utóbbiba sorolnak olyan rokon iparokat is, amelyek a kerámia munkamódszerével: keverés, előkészítés, formálás, szárítás, égetés; agyagot egyáltalán nem tartalmazó nyersanyagokat vagy nyersanyagkeverékeket dolgoznak fel. Ilyen például a különféle tűzálló anyagok gyártása.

— Ha már itt tartunk, hadd kérdezzem meg azt is, hogy mit takar pontosan az ipari formatervezés fogalma. Sokan es
használják. A for
többször összekever

Ambrus Éva: Az 1972-es VARIA-pályázaton díjat nyert teáskészlete

Minya Mária VARIA-készlete

szerepet töltött be), más jelek a korábbinál nagyobb szerephez jutottak, s végül: folyton-folyvást születnek új jelképek, új tartalommal.

A vizuális jelképrendszer kultúránk elidegeníthetetlen részét képezi, ismerete nélkül nem érthetjük meg s nem tudjuk kifejezni maradéktalanul magunkat, sem a jelenben, sem a múltban.

E jelrendszer „olvasásának" van egy elengedhetetlen feltétele: az ún. *asszociációs* (képtársító) készség. Az ipari ábrázolásokban elég megtanulni a jeleket, és az olvasásnak nincs akadálya. A művészetben aktívabbnak kell lennie az „olvasónak"; képtársítások révén *újra kell alkotnia* elméjében és érzelmeiben a képrendszert.

Példa: a ruhátlan emberi alak, az „akt". A szobrász vagy a festő elhagyja a ruhát (azt, ami „teszi" az embert s elhamarkodott következtetésre csábítana) és a lényegében egyforma test művészi alakításával fejez ki érzékletesen leolvasható tartalmakat. Gyermekiességet, serdülést, termékeny nőiséget, tápláló anyaságot, izmos férfiúságot; testetlenséget és erotikumot, vaskos ősasszonyiságot, vagy légies karcsúságot egyaránt kifejezésre tud juttatni érzékletes közlésekkel.

Mindig voltak s ma is vannak racionálisan nem megközelíthető, de az ember számára fontos jelenségek. Ezeknek a megragadására csak a művészet képes.

A győztes forradalom jelképe Muhina Munkás és Kolhozparasztnője. A sarló és kalapács jelének páratlanul emberiesített, tökéletesen közérthető, felhívó és bátorító, vizuálisan értelmezhető kifejezése. Jelképes az alakok dinamikája, sodró lendületet és felfelé törekvést mutató – erre ösztönző – vonala.
Jobbra fent: jelképeinket tárgyainkra is átvisszük. Kapu a régebben igen gyakran alkalmazott Nap-motívummal.

Szép és rút lényekkel népesíti be képzeletünk világát, jellé tud egyszerűsíteni fontos társadalmi normákat, eligazít erkölcsi kérdésekben anélkül, hogy tennivalónkat szóban kifejezhető szabállyá merevítené. A művészet *katartikus* (megtisztító) hatása főként a jelképrendszeren alapszik. Hatásfokának magyarázata: *az eszme érzékletesen jelenik meg.*

A képzőművészeti ábrázolásban szereplő *tárgyak* sem önmagukat jelentik, hanem *utalnak* valamire. Még az ún. csendéletben sem a tárgyakkal magukkal foglalkozik a festő — a tárgyak *alakok, formák;* arányaik és színeik adják a képi összefüggést és a jelentést is. Az ógörög mítoszok nagy istenségét, Pallasz Athénét félelmet keltő sisakja és pajzsának rémítő domborműve (s arcának mindezzel ellentétes szépsége és okossága) ismerteti fel. A harcba keveredett proletár (Sadr híres szobrán) az utcakövet ragadja fel fegyverül.

A tárgyakon kívül fontos szerep jut az ún. *kulcshelyzeteknek.* A művész egy (történelmi) kulcshelyzetben ábrázolja hősét, amikor az tevékenységének csúcsán, a felmagasztosulás vagy a bukás állapotában van, vagy amikor éppen harmonikus fejlődésének teljességében található. Michelangelo a nagy tett végrehajtása előtti pillanatban ábrázolja Dávidját. Korában, a sajátos politikai helyzetben (Dávid és Góliát: városköztársaság — feudális világ küzdelme) így adott világos, elragadó jelképet, feltételezve a bibliai jelenet ismeretét.

Igen fontos jelképadó szerepe van a *színeknek,* ami lélektani törvényeken alapszik (hideg—meleg, sötét—világos, tömör és derített színekre idegrendszerünk megfelelően reagál). Más irányba sodorja képtársításaink rendjét az a kép, amely halk színek szelíd harmóniájával hat ránk, mint ellentéte, amelyen sötét színekből ragyognak ki eleven színek, vagy amely izgató színhatásokkal közöl mondanivalót.

Bármennyire érzékletes is a vizuális jelrendszer, olvasása — mint minden más jelrendszeré, pl. az írásé — műveltséget, tanultságot tételez fel. A képzőművészeti alkotásokhoz való közeledés sorsdöntő kérdése az, vajon az ábrázolt *tárgyakban* keresi-e valaki a mondanivalót, vagy az általunk *jelképezett tartalmakat* keresi. Az utóbbi esetben, amely egyedül célravezető, alapfokon tudni kell képet, képi jelentést olvasni s a háttérben ott kell lennie az alapműveltséghez tartozó ismereteknek, kell bizonyos szemlélettel rendelkezni s mindenekelőtt bizonyos fokú vizuális érzékenység, képlátó-képtársító készség szükséges. Az ismeretek meghatározásánál azonban körültekintőnek kell lenni. A képzőművészeti alkotásokra különösképp áll a mondás: ha egy mű tartalma szóban elmondható, akkor annak nincsen tartalma. A *vizuális felfogás* beidegzése szükséges. Ennek nemcsak a művészet megértésében, hanem egész életünkben hasznát láthatjuk, mert teljesebbé teheti számunkra a világot, sokoldalúbb kapcsolatot létesít vele legfőbb érzékszervünk révén s így magunk is teljesebbé válhatunk. Ebben a kapcsolatban a művészet jelrendszere adja az iránytűt a kezünkbe, gyönyörködéssel gazdagítja utunkat.

BALOGH JENŐ

a munka ajánlja

FILM

Az imádság már nem elég

Chilei film. A történet, amely megelevenedik előttünk, az 1960-as évek végén játszódik, azokban a sorsdöntő esztendőkben, amelyek nehéz politikai harcai lehetővé tették a népi egység uralomra jutását. A film 1962-ben készült; visszapillantás, megemlékezés és figyelmeztetés volt egyszerre. Figyelmeztetés, amely azóta fájdalmas és szívet szorító felkiáltójelet kapott...

A film hőse egy fiatal katolikus pap. Az ő útját vázolja fel a rendező. Janie atya élhetné a jómódú családok életét, szívhatná annak a világnak a levegőjét, amelyben tehetős hívei élnek; de a rokonszenves fiatal pap komolyan veszi vallásának tanításait. Nem tud megalkudni úgy, ahogy azt paptársai teszik, nem tudja behunyni szemét a kirívó ellentétek, a mérhetetlen gazdagság és a mérhetetlen nyomor láttán, és lázadó lelkiismerete nem éri be azzal, hogy egy-egy karácsonyest, vagy más vallási ünnep alkalmából egy kis jótékonysággal nyissa meg a gazdagok lelkiismeretének biztosító szelepeit. Jamie atya gyűlöli az erőszakot, gyűlöli az elnyomást, a kizsákmányolást; ezért kerül szembe jómódú híveivel, ezért válik furcsa, gyanús figurává egyházi felettesei szemében. Ezért vállalja a szegények, a munkanélküliek, a sztrájkoló hajógyári munkások sorsát, életét; de rá kell döbbennie, hogy ha ezt vállalta, vállalnia kell a következményeket is, mindazt, ami együttjár ezzel az élettel. A rendőri brutalitást, a sztrájktörők rúgásait, s a börtönt.

Hosszú utat tesz meg a fiatal pap, az erőszak esküdt ellensége, amíg eljut odáig, hogy a jobb életért tüntetők menetében, a könnygázgránátot hajigáló pajzsos-sisakos rendőrök feje felett elsőnek vágja bele az utcáról felemelt követ a hatalom képébe. De Jamie atya, a film hőse végigjárta ezt az utat; rádöbben arra, hogy az imádság már nem elég, hogy az elnyomók terrorjával, az ellenforradalom erőszakosságával igenis a forradalom erejét, ha szükség van rá, a forradalmi erőszakot kell szembeállítani. Valószínű, hogy azóta nagyon sokan rádöbbentek ezekre az igazságokra Chilében — sajnos, későn. De a film jóvoltából minden néző megértheti, megtudhatja, hogy tulajdonképpen mi is történt ebben az országban, ami kihívta maga ellen az imperialista körök haragját, amelyek rászabadították a törvényes hatalomra a velejéig reakciós, vérszomjas zsoldosok hóhérhatalmát. A tanulság, amelyet a filmből levonhatunk, az igazság, amelyet a képsorok hirdetnek, csak megsokszorozódott azáltal, ami Chilében az elmúlt év őszén lezajlott.

Életünk legszebb napja

Amerikai film. 1968. május 17-én kilenc amerikai állampolgár behatolt a Maryland állambeli Catonsoille katonai nyilvántartójába, s az ott talált kartonokat házilag készített napalmmal égette el. Cselekedetük tiltakozás volt a vietnámi háború ellen; üzenetnek szánták saját népük, s a világ valamennyi népe számára. Mind a kilencüket letartóztatták, s perbefogták; ennek a pernek történetét meséli el a film, az elsőrendű vádlott, Daniel Berrigan színműve alapján.

A kilenc vádlott közös jellemvonása, közös tulajdonsága: valamennyien jó amerikaiként nőttek fel, s nemcsak szerették, tisztelték is hazájukat. De ezenkívül volt bennük egy másik tulajdonság is. Embertársaikért akartak élni, érdekükben akartak cselekedni. Ez a meggyőződés tette őket cselekvő emberekké, s így jutottak el az amerikai segítség apostolaiként távoli, elmaradott országokba, Ugandába és Guatemalába, Mexikóba és Brazíliába. És itt döbbentek rá, keserves tapasztalatok, megrázó személyes élmények árán, mit jelent Amerika a harmadik világ népeinek. Itt tapasztalták mindazt, aminek legborzalmasabb és legnyilvánvalóbb megtestesítője Vietnám volt az ő szemükben. A film tulajdonképpen nem más, mint ezeknek a felismeréseknek a magyarázata: a felismeréseké, amelyeket az ügyész nem tart a tárgyhoz tartozónak, a vádlottak azonban újra és újra el akarnak mondani. Daniel Berrigan és társai hivő emberek. Példájuk, példaadásuk el kellett hogy gondolkoztasson mindenkit, aki hivőnek vallja magát, de nem fordult szembe az erőszakkal, s az elnyomással; gondolkozásra kényszerítették az államgépezetet is. Történetük nemcsak az emberi tisztesség és helytállás példája; példa arra is, hogy az adott esetben, a vietnámi szennyes háború esetében minden becsületes, jó szándékú embernek előbb vagy utóbb azonos véleményre kellett jutnia. Joggal mondhatták: a tett napja volt életük legszebb napja.

Munka
1974 — 6
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., Üllői út 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

pezhet akármit, ami egymáshoz ... szeköt embereket, jelképezheti a hazát éppúgy, mint a futballt, vagy a bélyeggyűjtést. Jelképezheti — de akárhogy forgatjuk, csűrjük-csavarjuk, nem ezt jelképezi. Minket jelképez, rólunk, hétköznapjainkról és ünnepeinkről, történetünkről és történelmünkről beszél. S talán éppen azért, mert ez a jelkép, ez a bizonyos vasút, bármit kifejezhetne — ezért fejezi ki, konkrétan, határozottan a mi gondjainkat, a mi problémáinkat, fejlődésünk buktatóit és ellentmondásait. Mindaz, ami a drámában elhangzik, mindaz, ami megelevenedik a színpadon, nagyon is közel áll hozzánk, eleven húsunkba vág. Kritikája azonban, ha mégoly kemény is, nem bánt, hanem segít. Nevetésünk, amelyet szellemes és igaz megállapításai váltanak ki, nem keserű, hanem felszabadító nevetés. Saját életünket látjuk viszont a színpadon; nem naturálisan, egy az egyben, hanem egy jelképrendszer segítségével, amely lehetővé teszi, hogy a lényeg, az összefüggések élesen rajzolódjanak elénk. S ezt a világot, a mi világunkat úgy ábrázolja az író, úgy keltik életre a nagyszerű előadás szereplői, hogy nem csak magunkra ismerünk, de magunkénak is érezzük az elmondottakat. Valószínűleg azért, mert azt is kiérezzük az előadásból, hogy tulajdonképpen az író is „Bokor", aki bevallva-bevallatlanul ugyanúgy kötődik a „vasúthoz", mint hősei.

KIÁLLÍTÁS

A magyarországi bábjátszás története

Kiállítás a Tihanyi Múzeumban. A bábjátszás története régmúlt időkbe nyúlik vissza; Magyarországon a XVIII—XIX. század fordulóján, vásárokon, már mindig felbukkannak a vándor bábosok. A bábszínház sajátos, örök varázsa vonzotta a nézőket eme kis paravánok elé, teremtett mítoszokat, s tett népszerűvé, talán örök életűvé figurákat. Ennek a sajátos, különleges világnak, nagyapáink, apáink, gyermekkorunk öröm emlékezetű előadásainak tárgyi emlékeit gyűjtötte most csokorba a Tihanyi Múzeum; az értékes bábtörténeti anyag, amelynek eddig csak egy kis töredéke volt látható, a Szentendrei Teátrum előadásainak idején, a Színházi Intézet jóvoltából kerül a közönség elé. Mintegy ötszáz bábu, tárgy, fotó, szövegkönyv és egyéb dokumentum idézi majd a hajdani bábosok művészetét a látogatók elé; iparművészeti, néprajzi, színháztörténeti jelentőségű tárgyak, amelyek egy elmúlt kor művészetének őrzik ma is eleven üzenetét.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1972 JUN 20
Pest m. Hírlap
Konecsni György

Könyvek a művészetről

A magyar nyelv története

Konecsni György könyve — esemény. Nem arról van szó, hogy a magyar költői nyelv rajzi kíséretét kapjuk csupán — hanem arról, hogy líránk magaslati pontjain időzik tárgyilagos elragadtatással a képzőművészet —, s összefoglalja, továbbteremti értékeit. A nyelv a nép — a nép a történelem, fennmaradás — hivatás és szolgálat. Konecsni György képmondatai évezredes hidat építenek — a tömbös vonalakban helytállás és bensőség rejtőzik.

Babits Mihály *Dante*-fordításakor jelezte — hogy csodálatos nyelv a magyar—, dús árnyalatai segítették *Arany* Jánost, hogy az eredetit megközelítő Hamlettal rendelkezzünk —, de Konecsni György nem ezt a sajátos minőséget kutatja —, összetartozóan egységes tíz grafikája bevezet költészetünk lelkiségébe, mely nem más, mint népünk századokra bontott általánosan egyedi önarcképe.

Különösen megragadó Konecsni György Ómagyar Mária-siralom értelmezése. Hat szenvedő férfi keresztalakja jelzi azt a sok értelmetlenül hamari halált, melyet tatár—török—német zúdított annyi emberünkre. S az anyák mit tehettek? Siratták gyermeküket. A görcsbe rándult fehér „Mária" ezt jelképezi a tűrést többé nem tűrő Krisztus-erdőben, s valami mást is — azt, hogy értelme volt a százados küzdelmeknek —, hiszen a Tihanyt alapító, Szabácsot vívó, dunántúli mandulafát ültető nép fennmaradt, ahogy az ismeretlen költő és *Janus Pannónius* verse megörökítette. A *Helikon Kiadó* jó szolgálatot tett, amikor *Horváth György* korrekten tényközlő bevezető tanulmányával e rajzokat könyvvé kerekítette — ezzel nemcsak a nemrégen elhunyt Konecsni György tartalmas életműve előtt tisztelgett —, hanem hozzájárult a nemzeti múlt haladó hagyományainak ápolásához.

Ember és drapéria

Szentendrén élő és dolgozó mesterünk *Barcsay Jenő.* könyvének ez a második kiadása. A világhír csak rangját adja meg, igazi jelentősége abban áll, hogy ezen rajzos stúdiumok alapján nevelődik festészetünk legújabb nemzedéke. E rajzoktól távol áll minden keresett spekuláció — a didaktikai célkitűzés egyúttal művészi problémafelvetés is. Az összetartozó sorozat az emberi test és drapéria egyszerű és bonyolult kapcsolatait vizsgálja, a váll, comb és ruha párhuzamos gyűrődéseit, a tónusok változatait, a rövidülés törvényét, a szövevényes emberi mozdulatot és a csoport szerkezetét. E klasszikus, reneszánsz megoldások jelentik a tudás azon fokát, amelynek segítségével a művészjelölt elindulhat. Mindez nem kevés, hanem a legtöbb, hiszen alapot ad a szárnyaláshoz. A mű nemcsak hézagpótló, hanem páratlan a maga nemében — a rajzi felkészítés és erőnlét inspirálója. — A „szükség" magyarázza a sikert, és a minőség —, a *Corvina* második kiadása a könyv társadalmi fontosságát bizonyítja.

Emlékek a modern művészet nagy évtizedéről

A kiadvány írója szobrász *Csáky József*, aki Párizsban figyelte a művészet stílusforradalmát a századfordulón —, figyelte és alakította. Szegedről érkezett Európába, s az előrelépéshez szükséges ajánlatokat a kubizmustól fogadta el, melynek tanújelét adta 1959-es budapesti kiállítása. A modern művészet kialakulásának környezetéből villannak elő az adatok — mely az Ő élete is volt egyben. Tárgyilagos megbecsüléssel idézi a korszaknyitó *Picassó* alakját, de tisztelettel említi *Modigliani, Léger, Chagall, Braque* nevét is. A nagy pillanat számtalan emberi mozzanattal is feltárul — törpe mellékzöngék az új korszakot kezdeményező teremtéshullámból. A vallomás mindvégig tiszta - megalapozottan jó szobrok kísérik és kollegális elismerés *Archipenkó, Sztravinszkij, Apollinaire, Delaunay* irányában, mely igazolja Csáky József emberségét, s azt a figyelemre méltó tényt, hogy a század európai művészetének megújulásában a magyar szobrászat is részt vállalt.

Losonci Miklós

gálatának értékét, noha érdemeiért nem nagyon részesülhetett elismerésben. Lovaskapitányi kinevezése volt a legnagyobb kegy, amellyel eddig a hatalmasok kitüntették.

A székely katona mégis megfogadta parancsnoka tanácsát. Ajánlásával Budára érkezik, és *II. Ulászló* udvara kiutal számára kétszáz aranyat. Egyszersmind meghagyják a kincstárnak hogy a pénzbeli jutalmon kívül adjanak Dózsának két paripát aranyos-ezüstös szerszámmal.

Szinte népmesei szépségű epizód volt ez a végvári katona életében. Gyanútlanul kereste föl *Telegdy István* kincstartót, hogy kérje tőle jogos jussát. Ám a gőgös Telegdy holmi tréfának vélte az udvar kívánságát. Nem érte be a jutalom megtagadásával, ráadásul gúnyosan beszélt a messziről jött vitézzel, aki mindeddig föl sem merte tételezni, hogy gúnnyal és gőggel képesek őt megalázni.

Ha nem volt is járatos a fényes Budán, kiverekedte, hogy fogadja őt *Csáki Miklós* csanádi püspök. Az a főpap, akinek *Bakócz Tamás* esztergomi hercegprímás után a legnagyobb tekintélye volt az orlyen kér orvoslást sérelmére.

Csáky püspök még bőszítőbben viselkedett, mint a kincstartó. A pillanatnyi szégyenen túl joggal hihette Dózsa, hogy ez a bánásmód lehetelenné teszi becsületében, nevetségessé válik, ha megcsúfoltan tér vissza végvári bajtársai közé. Már nem is a jutalom érdekelte, hanem az emberi méltóságán esett nyilt seb. Pedig ennek sértetlenségéhez ragaszkodott. Úgy döntött, hogy a legfőbb egyházhoz, Bakócz Tamás bíboros érsekhez fordul panaszával.

Bakócz időt szakított a végvári katona számára. A látszatra kegyes előzékenység mögött okos elgondolás húzódott meg. Nagyszabású tervéhez hátha alkalmas ez a Dózsa György? De ha nem alkalmas is, az iránta való szivélyesség mindenképpen jó benyomást tesz a katonákra, akik nélkül lehetetlen megvívni a küszöbönálló nagy kereszteshábórút. Mert ez volt a Rómában kovácsolt terv lényege: a török ellen vonulnak, s visszafoglalják Konstantinápolyt, amelynek Bakócz Tamás esztergomi érsek lesz a pátriárkája.

noklásának ügyét, noha nem kizárt, hogy már ekkor úgy gondolt Dózsára a bíboros, mint leendő fővezérre. A hatalmi erőviszonyok szerint egyenes kívánatosnak ítélte, hogy főrangú személy helyett alacsonyabb sorból származó, tehetséges vezér álljon a keresztesek élére.

Mihelyt tisztába jött Dózsa panaszával, személyesen ment a királyhoz, és követelte a vitéz megbékítését. Ulászló is gyorsan cselekedett. Nem bízta immár Telegdyre a jutalmazás ügyét, hanem maga tisztelte meg kitüntetésével a székely vitézt. Ünnepélyes külsőségek között adta át neki a jutalmat, s az először megszabott ajándék fölött aranylánccal ékesítette fel Dózsát, sarkantyút kardot, díszes bíborruhát nyújtott át neki. Ezzel az aktussal a lovagok sorába emelte vitézét, s hogy nagyobb nyomatékot adjon kegyének, egy falut is adományozott a székely nemesnek, ezenkívül kiegészítette a Dózsa-család címerét a kardot tartó levágott török kézzel.

(Folytatjuk)

Gerencsér Miklós

révi délszláv, a
vák, a *nagytarcs*
pilisszentkereszti
pilisszentlászlói
pilisvörösvári né
sek, a *pomázi* i
zenekar, a *sol*
énekkar, a *tö*
együttes, a *Tápió-menti* ifjúsági együttes és a vendégként érkezett Komárom megyei *kecskédi* német együttes, s a *nógrádi* szlovák megyecskekórus — a Móricz Zsigmond Gimnázium előtt, a Marx téren és a Bükkösparton ének-, zene- és táncbemutatót tartottak.

Délután fél háromkor a részvevők különböző útvonalakon, nemzetiségi viseletben, dallal, tánccal vonultak fel a bükkösparti szabadtéri színpadhoz.

Három órakor a szabadtéri színpadon megkezdődött a műsor. *Bernáth Tibor*, a Hazafias Népfront szentendrei városi bizottságának titkára megnyitójában üdvözölte a találkozó valamennyi részvevőjét, s az elnökség tagjait, köztük *Barinkai Oszkárnét*, az MSZMP Pest megyei Bizottságának titkárát, *Ognyenovics Milant*, a Magyarországi Délszlávok De-

cet, a Magyarországi Németek Demokratikus Szövetségének munkatársát, valamint a szentendrei járás és a város párt-, állami és közéleti vezetőit.

A megnyitó után *dr. Csicsay Iván*, a Pest megyei Tanács elnökhelyettese mondott ünnepi beszédet.

Emlékeztetett arra, hogy a Magyar Kommunista Párt az ország felszabadulásának kezdetén programjavaslatban követelte a tényleges nemzetiségi egyenjogúságot. Államunk az alkotmányban biztosította a nemzetiségek jogait, pártunk Központi Bizottsága és Politikai Bizottsága határozatokban rögzítette a marxizmus—leninizmuson alapuló nemzetiségi politika elvi alapjait és gyakorlati útbaigazításait. *A helyes politika eredményeként a*

Konecsni György + Magyar Hírlap, 1962. aug. 30.

Konecsni György két plakátja

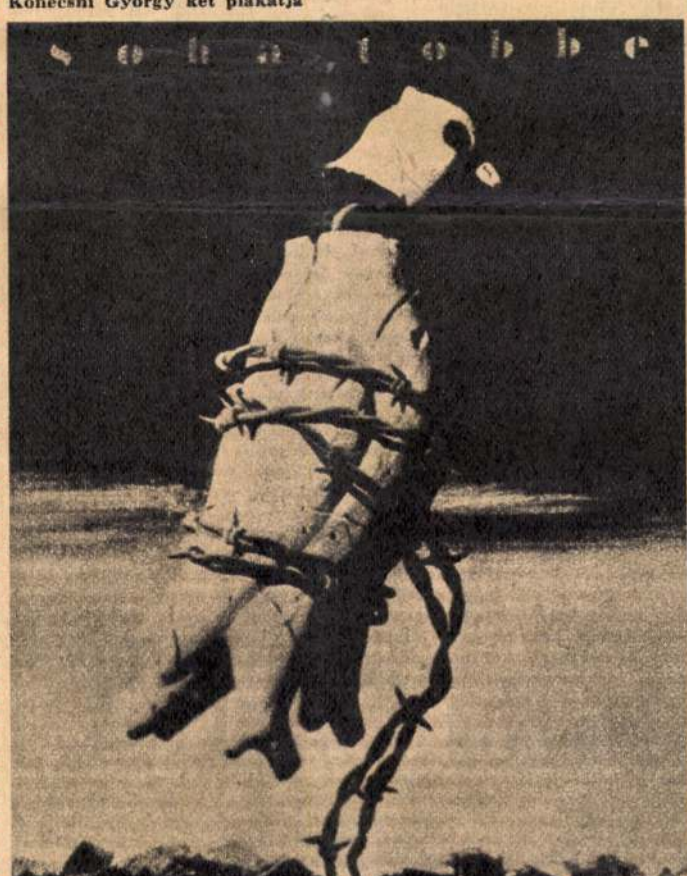

Gondolatok Konecsniről

Az idestova százéves modern plakátművészet egyik legmarkánsabb képviselője Konecsni György. Most töltötte be hatvanadik életévét. Konecsniről, erről a magát következetesen „alkalmazott grafikusnak" valló szerény és sokoldalú művészről nehéz újat mondani. Plakátjait mindenki ismeri hirdetőoszlopokról, műtárlatokról vagy a szaksajtó hasábjairól, pedagógusi, művészetnevelői tevékenysége pedig abból a másfél évtizedes főiskolai oktatói munkájából ismert, melyet a gyakorlati grafikusok generációit nevelte fel.

A most megnyílt kiállítás anyaga mégis mintha új oldaláról mutatná meg Konecsni Györgyöt, a monumentalitás és komplex sokoldalúság profiljából. Kétíves nagyságú plakáttervek, színes hanglemezborítók, naptárdekorációk egyaránt szerepelnek a kiállításon, amely felöleli a művész eddigi alkotómunkájának valamennyi, szívéhez közelálló területét. E munkákat végignézve világossá válik előttünk, hogy Konecsni, bár a Képzőművészeti Főiskola festőtanszakán érlelődött művésszé, mindig is joggal érezhette magát elsődlegesen grafikusnak, másrészt, hogy a munkáiban jelentkező monumentális szemlélet szükségszerűen állította a nagy hatásfelületekkel dolgozó, távhatásokra aspiráló alkalmazott grafika — nem utolsósorban a plakátgrafika — speciális területére.

Ha nem is tudnók azt, hogy már középiskolás korában ifjúsági pályadíjakkal jutalmazott karikatúrákat rajzol a diákélet hetvenkedő, groteszk, nagyzoló figuráiról, s a főiskolán rajzos újságot szerkeszt, akkor is láthatnók korai munkáiból, mennyire a rajz, a kontúr és díszítő jellegű folt-, vonal- és színritmus érdekli ezt a stilizáló hajlamú művészt, nem pedig a valóság reális kendőzetlen reprodukálása. Szinte a hellénisztikus művészet lágyságára emlékeztet az a finom modellálás, amely a húszas és harmincas évek fordulójáról származó plakátalkotását jellemzi, és amelyet az akkortájt elterjedt reklámgrafikai eljárás, a festékporlasztás tett lehetővé. Érdekes, hogy már ezzel az új „festési" eljárással készült első plakátjain világosan felsejlik Konecsni később mindjobban érvényesülő plasztikai térlátása. De érdekes az is, hogy e klasszikus orientáltságú alapízlésre hogyan rétegeződnek rá a környező világ színdúsabb, ízesebb, folklórból spontán természetélményből leszűrt emlékképei.

Az elvileg egy síkra termett reklámgrafikában a semleges háttér és a síkszerűen kezelt betűk között a plakátábrázolás illuzionisztikus térbesüllyesztése optikai paradoxonnak tűnhetett. De azóta megtanulhattuk — nem utolsósorban az op-art kísérletei nyomán —, hogy a plakátábra szélsőséges térillúziója általában növeli a reklámkép szuggesztív, pillantásrögzítő hatását. És a 30-as évek vége felé, klasszikus emlékképek rekapitulálása, természeti formák dekoratív átlényegítése közben kitelik Konecsnitől egy olyan plakát is, melyet az op-art plakátok egyik első hazai előfutárának tekinthetünk. Ez az Állatkert számára rajzolt, rálátásban ábrázolt zebra-képe, melynek hipnotikus erejű csík-arabeszkjét a művész 1962. évi Röltex textilplakátján látjuk módosult formában visszatérni.

E kis írásunk terjedelme azonban kötetnyire duzzadna, ha akár csak a legjelentősebb Konecsni-plakátokat is rendre megidéznők az emlékezés ítélőszéke elé. Konecsni György művészete a szüntelen változás, az állandó reintegrálódás, aktualizálódás örvendetes jeleit mutatja. A művész szinte századunk egyfajta lelki elektromosságtól feszített légkörének analitikai érzékenységű közege, a szó mindkét értelmében vett „médiuma".

Konecsni Gyögy kiállításának anyagát szemlélve egy szimfónikus zengésű és epikus mélységű, de korántsem lezárt grafikai életmű körvonalai rajzolódnak elénk. **Dr. B. J.**

. PUSZTÁN

i tanítványai

nő pásztor

időkben az idősebb pusztalakók nem mozdultak, restelltek öreg fejjel beülni az iskolapadba, de ahogy a világ befogadta magába Hortobágyot, úgy fordult át saját ellentétébe ez a restellkedés. Voltak olyan évek, mikor a felnőttek esti iskolájában majd annyi ember tanult, mint az igazi iskolában. Néha úgy éreztük, szentebb dolog vénembert írni tanítani, mint gyereket. Az a két írástudatlan, még makacskodik, valamiképpen kiestek a puszta nagy vállalkozásából, s most már nincs önbizalmuk nekiveselkedni a tanulásnak. Két asszonyról van szó, a nevüket ne kérdezze, mert ha megmondanám, kikaparnák a szememet. Harminc esztendővel ezelőtt itt senki sem titkolta a tudatlanságát.

A község két szoba összkomfortos lakást építtetett a Szatmári-házaspárnak. Havi jövedelmük meghaladja az ötezer forintot. Az itt töltött tíz esztendőt, s az ezután következő éveket életük értelmes részének érzik.

— Ez az iskola alig évtizede épült. Azelőtt a csárda egyik termében folyt az oktatás, a Burai prímás hegedűjének hangja odahallatszott, magyar nóták dallamára mondták fel az egyszeregyet a gyerekek. Azok az idők már elmúltak. A most következő években még négy tantermet kapunk és ugyanabban a modern épületben a község berendez majd egy nyolcvan férőhelyes kollégiumot is. Azon túl már nem kell lovaskocsival hordani a gyerekeket az iskolába.

S hogyan élnek itt a pedagógusok, éreznek-e magányt, a világtól való elkülönülést?

— Sok a diplomás ember a Hortobágyon, akárki találhat magának itt barátot, társaságot. Hétvégén rendszerint autóval bemegyünk Debrecenbe moziba színházba. De az itthon töltött napok sem eseménytelenek: hatalmas könyvtárunk van, az is ablak a világra. Kezdetben a televíziónézés leszoktatott bennünket az olvasásról, de most már megtaláltuk a helyes arányt. Ilyenformán telnek a napjaink. Nem áldozat már a mostani időkben a pusztán élni, nem hősiesség tanyasi iskolában tanítani.

A gépkocsink Debrecen felé indul.

A hortobágyi csárdán túl néhány lépésnyire egy apró ember áll a betonút szélén, rutinos mozdulattal „stoppot" int sofőrünknek. A hétévesek roppant komolyságával szól:

— Engedelmet kérek, elvinnének?

— Meddig?

— Csak ide mék hozzánk, a tanyára. Mindössze hét kilométer.

— Ha nem jön autó, hogy jutsz el oda?

Kényelmesen hátradől az ülésen:

— Autó mindig jön — mondja meggondoltan. — Olyan még nem történt, hogy ne jött volna. Mondják is nekem a többiek az iskolában, könnyű az olyannak, aki betonút mellett lakik, mindig kocsi hordozza haza ig. Persze — teszi hozzá némi elégedettséggel —, én értem is a módját. Behúzott nyakkal állok, és nincs olyan ember, aki meg ne sajnálna. Jár itt autóbusz is, de azt én nem szeretem.

Kristóf Attila

n megfutamodik a
ető Hortobágyon is,
ljebb kell jönni a ta-
ijra, ahol az emberi
jainkban az új falu-
it formálja meg.
tantermes iskolában
anít 120 gyereket. Ez
alapot ad arra, hogy
ek a későbbiekben
, ha úgy hozza a sors,
ilyára is.
mérés során a horto-
ilyosok kiváló ered-
, megelőzve sok vá-

ben végzett nyolca-
n gimnáziumban ta-
a többiek között is
ne vállalkozott volna
elsajátítására. Gép-
szerelők lesznek a
ziből, egy pusztai fiú
at, a másik vegyipari
adik a kertészeti fő-
dani iskolájuk még
ni őket, de lassan el-
dő, mikor már nehéz
i a Hortobágyról in-

én, valamiképpen mi
vagyunk rájuk —
Ferencné, az iskola
— Szinte a magunk
tjük valamennyit. Itt
, habár egészen más-
tszik, hogy a község-
ökben mindössze két
ha tőlük kérdezné,
nák be tudatlanságu-
a tudatlanság a pusz-
kor hét csikós közül
tudta írni a nevét.
íz esztendeje tanítok
yütt és tanúi voltunk
mberekben miképpen
a változás. A kezdeti

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD
Salgótarján

1971 JUN 16

10.21

Kulturális MOZAIK

TŰZÍRÁS. Az úttörőmozgalom fennállásának 25. évfordulója alkalmából a Magyar Úttörők Szövetsége pályázatot írt ki az úttörők életét ismerő költők számára. A pályázatra érkezett versek közül a legjobbakat Tűzírás címmel az Ifjúsági Lapkiadó gondozásában jelentették meg. A „Meghajtott zászlóval" című részben a nagy forradalmakról, a felszabadulásról, hősökről, művészekről és tudósokról, valamint az emberiség nagy tetteiről olvashatunk. A „Fújd meg a sípot!" című fejezetben az úttörőzászlóról és egyéb jelképekről, úttörőfoglalkozásokról és játékokról, táborokról, kirándulásokról szóló versek kaptak helyet. A harmadik fejezet „A szél meg a Nap" címet kapta. Ez a rész a természetről, a négy évszak szépségéről szól. A „Nyitnikék" című fejezetben gyűjtötték össze a mindennapok úttörőtetteiről szóló verseket. Az utolsó fejezetben, amely a „Kinek karja van" címet viseli, a munkában, a pihenésben örömöt találó ember, a boldogan játszó gyermek derűs képei elevenednek meg. A kötet hasznos olvasmány a gyermekek számára, egyben segítséget nyújt ünnepélyek, évfordulók, különböző úttörő-összejövetelek, rendezvények műsorához.

*

FOTÓPÁLYÁZAT. A szekszárdi szüreti napok alkalmával ötödször hirdeti meg a rendező bizottság, a Tolna megyei fotóklub és a Népművelési Intézet az országos fotókiállítást és -pályázatot. A pályázat témája kötetlen. A Tolna megyei Tanács díjára azok az alkotások pályázhatnak, amelyek a felszabadulásunk óta megváltozott életünket mutatják be. Szekszárd város díját szürettel kapcsolatos kép nyerheti el. A pályázatra beküldhetők kiállításokon szerepelt, de díjat még nem nyert alkotások is. A pályázók öt alkotással szerepelhetnek (a hosszabbik oldal mérete 40 cm). A kép hátán fel kell tüntetni a szerző nevét, címét, klubját — szakkörét, a kép címét és a felvétel helyét. Beküldési határidő: augusztus 10. Nevezési lapokat a Szekszárdi városi Tanács Művelődésügyi Osztályától lehet igényelni. Címük: Béla tér 8.

NYÁRI KIÁLLÍTÁSOK Salgótarjánban. Hagyomány már, hogy Salgótarján nyári kulturális életét változatos képzőművészeti kiállítások teszik még vonzóbbá. A sorozat első eseményeként nyitották meg másfél hete Konecsni György emlékkiállítását. Július elsején nyílik a megyei művelődési központ üvegcsarnokában a Műcsarnok gyűjteményéből egy, a magyar iparművészetet reprezentáló tárlat. Júliusban és augusztusban folytatódik a már hagyományos szabadtéri kiállítás a Tanácsköztársaság téren. Több kiváló magyar szobrászművész eredeti alkotását mutatják be így az érdeklődőknek. A nyári sorozat az augusztus 20-án nyíló, 25 év legjobb politikai plakátjaiból rendezett tárlattal zárul.

KORSZERŰ PROPAGANDA. Jogosan kifogásolták a salgótarjániak, hogy több ízben nem volt megfelelő a megyei József Attila Művelődési Központ propagandája. A művelődési központ éppen ezért két szakemberből álló dekorációs csoportot hozott létre, akik az intézmény reklámja mellett tevékeny szerepet játszanak a dokumentációs bemutatók és rendezvények kiállításában. A korszerű népművelési propaganda megköveteli, hogy a közönséget mindig megfelelő időben tájékoztassák, tudatosítsák velük előre az eseményeket. A dekorációs csoport létrehozása a közönség pontosabb informálása érdekében is történt. Tehát frissebbé válnak a művelődési központ hirdetőoszlopai. S ez nemcsak a közönség, hanem az intézmény számára is jelentős eredmény.

Magyar találmányok nemzetközi sikere

Az idei brüsszeli találmányi világkiállításon ismét nagy sikerrel szerepeltek a magyar feltalálók; — a bemutatott hét találmány közül ötöt aranyéremmel, egyet pedig bronzéremmel jutalmazott a zsüri.

Nagy szenzációt keltett a Bálint—Baumann-féle fokozott biztonságú elektronikus gyűjtővezérlésű felvonó, amely lényegében a világ első kompúteres vezérlésű felvonója.

Jellemző a nemzetközi érdeklődésre, hogy a világ egyik legnagyobb felvonógyára az angol S. Bahary cég a közeljövőben bemutatót tart a magyar lifttalálmányról. A berendezés elektronikus egységeinek gyártási jogát már megvásárolta a brüsszeli Photonic cég és erre a célra külön üzemet hoz létre. A Bahary céggel az egész talál-

sát. Az alapegység 6 emeletes épület kiszolgálására készül, az elemek egyszerű összeillesztésével azonban akár 100 emeletes felhőkarcolókban is alkalmazható.

Ugyancsak aranyéremmel tüntették ki a dr. Csokán—Sontagh-féle eljárást alumíniumoxid bevonatának előállítására. A magyar eljárással — különleges ötvözetek felhasználása nélkül— a kereskedelmi alumíniumot is lehet színezni. Különös előnye az, hogy lényegesen több szín előállítására alkalmas és olcsóbb is. Az alumínium felületén színes, kemény oxidot képeznek, amely nemcsak esztétikailag emeli az alumínium értékét, hanem javítja minőségét és megvédi az oxidálódástól.

A Gál és társai néven bemutatott antistatikus és vezetőképes poliészterműgyanta-találmány szenzációként

got készítettek. A poliészter alkalmazása előtt ezzel újabb területek nyílnak például a bányaiparban, üzemanyag tartályok gyártásánál, ahol antistatikus tulajdonságával teljes biztonságot nyújt robbanások ellen. Elektromos vezető képessége folytán alkalmazható lesz a poliészter műgyanta épületek belsô elektromos fűtéséhez is, miután bármilyen falfelületre szórópisztollyal felhordható és elektromosáram-bekötéssel egész falfelületekről biztosítja az egyenletes fűtést. Nagy lehetőség kínálkozik repülőterek fel- és leszálló-pályáinak építésénél is az új anyag alkalmazására, hiszen egy gombnyomásra, az elektromos fűtés bekapcsolásával percek alatt felolvasztható a kifutópályáról a hó és jégréteg. Ugyanígy nagy jövő előtt áll az antistatikus műgyanta autópályák építésnél, valamint különböző elektromos berendezések, elsősorban hőtároló boylerek gyártásánál. A magyar találmány iránt a világ számos nagy cége érdeklődik.

Aranyérmet kapott a Vladál-féle eljárás építőpanelek gyártására. A módszer nagy előnye, hogy bármilyen anyagból, még a nagyvárosok szemetéből is képes épületpaneleket gyártani. Az így előállított panelek hang- és hőszigetelése, szilárdsága megfelel az építőipar előírásainak. A gyártó berendezés első példánya 25-féle hulladék építőpanelekké való feldolgozására alkalmas, de az igényeknek megfelelően a felhasználhatósági területet szélesíteni lehet. Jellemző sikerére, hogy egy francia cég az Elefántcsontparton kívánja felállítani az üzemet és kávéhüvely hulladékából gyárt majd házelemeket. Egy angol cég Közel-Keleten a rizshéjat akarja hasznosítani építkezésekhez, egy svéd cég pedig a nagy cellulózgyárak környékén felhalmozódott hatalmas fakéreghegyekből a magyar módszer segítségével kíván építőelemeket gyártani.

N. L.

KISZ-kongresszus e

Készül a

Dobolok, dobolok . . .

A kenyér itt kezdődik

Siess adj segits

És mégis lesz kenyér

Állatkert

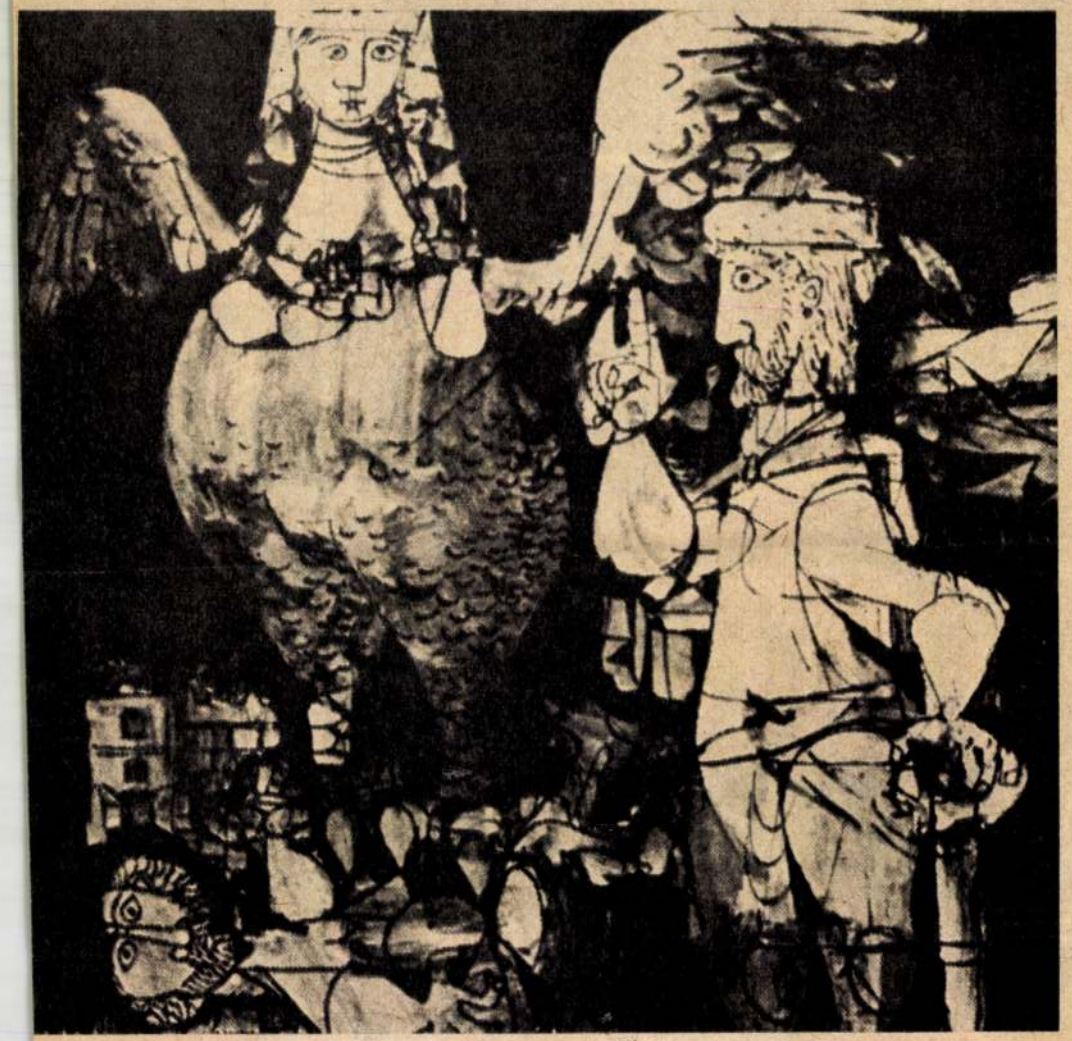

Öt éve, 1970 telén hunyt el váratlanul, hatvankét éves korában a magyar plakátművészet megújítója, Konecsni György. Művészetének azonban csak a gerincét alkotják plakátjai: a művész bélyegeket és lemezboritókat is tervezett, amellett készített könyvillusztrációkat, festményeket, s hátrahagyott grafikai alkotásokat is, amelyeknek egy része mindmáig ismeretlenül rejtőzik a művész hagyatékában.

1	3
2	4

1. Gyógyvizben fürödj
2. Flora a jó szappan
3. Bakony
4. Gáz fűt és hűt

bi munkáját — amelynek ritmusos barna csíkozása azonnal megfogja és magához vonzza a szemet — már a hatvanas évek divatos képművészeti irányzata, az *op-art* (optical-art) előhírnökének tekinthetjük.

Sikerét az is magyarázza, hogy valamennyi munkájához rengeteg *vázlatot* készített. Apró, szinte csak bélyeg nagyságú kis rajzokon próbálgatta ki ötleteit, s közülük a legjobbnak tartott skicceket továbbfejlesztette, alakította, egészen addig, amíg el nem jutott a végső megoldásig. Némely plakátját harminc-negyven

hogy mértéktartó szerkesztéssel és grafikai ötletességgel készítse el plakátjait, hanem számolt a korabeli *nyomdatechnika* lehetőségeivel is. Jól ismerte a sokszorosítás technikáját, s így már eleve olyan színeket használt, amelyek kinyomtatva is az eredetileg elképzelt árnyalatokat adták vissza. Ezért volt az,

számos cikk és méltatás jelent meg róla a külföldi lapokban.

A kenyér itt kezdődik

A felszabadulás után azonnal az újjáéledő ország szolgálatába állott. Már 1945-ben részt vett a háborúellenes plakátok pályáza-

Konecsni György, festő

4

4

Baira: Oedipus

A São Pauló-i képzőművészeti biennálé plakátja

lik, bennük röpködő galambok. Ugyancsak a jelképek tömörségével szólt a nézőkhöz *A kenyér itt kezdődik* sarlója és kalapácsa, az *És mégis lesz kenyér*nek a hatalmas roncsok mögött szántó parasztfigurája. Konecsni ezekben az években fejezhette ki igazán politikai meggyőződését jól iskolázott festői, grafikusi tehetségével — a negyvenes évek második felében készült remek plakátjainak nagy sikerét lényegében ez magyarázza.

Az ötvenes évek első felének megmerevedett politikája, nehéz gazdasági helyzete nem kedvezett Konecsni plakátművészetének. A közérthetőség túlzottan merev értelmezése miatt politikai plakáttervelt általában visszautasították, kereskedelmi reklámok pedig azokban az években szinte egyáltalán nem készültek. 1950-ben festői munkásságára megkapta a *Kossuth-díjat*, mint plakáttervező azonban megszűnt működni. Az *Iparművészeti Főiskolán* tanított, s *festőként* dolgozott: arra vállalkozott — részben *Kádár György* festőművésszel közösen —, hogy megörökíti a magyar történelem néhány nagy eseményét. Ezek a kor termékéből elsősorban részletgazdagságukkal tűnnek ki.

1958-tól tért vissza a plakáttervezéshez. A lírai festőiség ekkor már megszűnt lapjain, s művei témájuk szerint mutattak más és más grafikai és festői eszközöket. E rugalmasan alkalmazkodó alkotói módszer jegyében született meg *A vihar kapujában* című japán film nonfiguratív plakátja (1960), majd a görög vázák jellegzetesen geometrikus formavilágát felhasználó *Oedipus*-plakát (1962). Munkásságának ebben a szakaszában már jó néhány olyan plakátot is készített, amely *jelképpé* emelkedett (a São Pauló-i biennálé plakátja, 1963; BNV, 1965). Ekkoriban a kivitelezés *technikai* részleteivel magukon a plakátokon is kísérletezett: némely művén ragasztás és festékcsurgatás nyomai látszanak. E kísérletezései azonban nem mindig találkoztak megértéssel, ezért sok műve csak *terv* maradt. Elkötelezett politikai nézeteiről azonban — amikor csak alkalma nyílott rá — továbbra is tanúságot tett.

Illusztráció a Bánk bánhoz

Lemezborítói, grafikái

Konecsni saját örömére, alkotni vágyásból is szüntelenül dolgozott. Egyebek között így készültek azok a *hanglemezborítói*, amelyek szintén nem kerültek nyilvánosságra, meg azok az *illusztrációi*, amelyeket ugyancsak nem nyomtattak ki. Ezek műfaji besorolása (festmény, grafika) néha szinte lehetetlen, de fölösleges is. Mellékes például, hogy minek tekintjük *Bartók Csodálatos mandarinjá*hoz készült művét, amelyen festett, nonfiguratív háttér előtt egy fotó jelzi „a nőt", vagy a *Mikrokozmosz-füzetekhez* készített borítót. Lényegük: képi formában hitelesen adják vissza Konecsni zenei élvezetének örömét. A költészet, az irodalom tárgyköréből a *Fölszállott a páva* című lapja emelkedik ki, noha azt is úgy készítette, hogy tudta: nem fog illusztrációként nyomtatásban megjelenni.

Egynémely, e korban készült grafikáját azonban forgalomba hozták. 1967-ben a *Bánk bán*-hoz készített illusztrációkat — e munkáját a halál szakította félbe, akárcsak *A magyar nyelv története* című, ugyancsak kiadott grafikai sorozatát, amelyben a tihanyi alapítólevéltől Arany János költeményeiig ívelt volna az illusztrált művek sora, s amelyekből *tíz* lap készült el. Nyomtatásban is megjelent illusztráció-sorozatain képi eszközökkel jellemezte egy-egy írásmű tartalmát, a történelmi hátteret s a nyelvi formának, az adott kor művészi stílusának jellegzetességeit.

Konecsni György legutolsó munkái művészettörténeti emlékeinek, a nagy mesterek képeinek felidézései, átírásai. E bonyolult grafikai lapok külön tanulmányt érdemelnének.

•

Konecsni György életműve jóval több, mint plakátművészete. Festményeinek, grafikáinak, lemezborítóinak stb. ismeretében teljes biztonsággal állíthatjuk, hogy a XX. századi magyar művészet — elsősorban a felszabadulás után európai színvonalúra emelkedett plakátgrafika — meghatározó erejű művészét, művésznevelő pedagógusát veszítettük el benne.

Chikán Bálint

6-2331.

XXX
49.

inkább *magától a betegtől*. Ez nemcsak éjszakai nyugalmát zavarja, hanem nappal is állandóan arra készteti, hogy gondoljon rá: nem jött-e még el a gyógyszer beszedésének időpontja. Fegyelmezett gyógyszerszedés esetén is előfordul azonban, hogy a gyógyszer töménysége *ingadozik* a vérben.

Mindezért a kutatók olyan gyógyszereket igyekeztek készíteni, amelyeknek *egyszeri* szedése után *hosszú* ideig nem ingadozik a töménység. Így jöttek létre a *tartós hatású gyógyszerek*, amelyek a beteg és az orvos szempontjából egyaránt előnyösek.

Helyi és általános hatás

Aszerint, hogy a szervezetbe jutó gyógyszer az *alkalmazása helyén* hat-e, illetőleg *felszívódik-e a vérbe* és a vérárammal jut el arra a helyre is, ahol hatnia kell, *helyi* és *távolhatás*ról (általános hatásról) beszélünk. A helyi hatásúak közül a bőrkenőcsök, a rázókeverékek, meg a hintőporok a legismertebbek. Többnyire a test felszínén levő szövetek izgalmát csillapítják — vagy éppen fokozzák —, ezek kóros elváltozásait szüntetik meg. Gyógyszereink többsége azonban nem ilyen, hanem távolhatású. Távolhatásra azonban csak olyan készítmények alkalmasak, amelyek vízben, szövetnedvekben vagy a szervezet egyéb anyagaiban (például zsírszerű vegyületeiben) *oldódnak*. Ilyen tu-

megkezdődnek, de ezek nyálkahártyájával a hatóanyag rendszerint csak olyan rövid ideig érintkezik, hogy kevés jut belőle a vérkeringésbe. Kivételek azok a gyógyszerek, amelyeket a *nyelvünk alá* helyezünk, illetőleg *elszopogatunk*, mert így a gyógyszer *sokáig* a szájban marad, s számottevő mennyiségű hatóanyag szívódik fel a szájnyálkahártyán keresztül is.

A lenyelt gyógyszerek a *gyomorba* kerülnek. De az onnan, valamint — nagyobbrészt — a *vékonybélből* felszívódó hatóanyagok csak a *májon* keresztül jutnak el a test többi részébe. Márpedig a máj köztudomásúan szervezetünk legfontosabb *méregtelenítő* szerve, amely számos anyagot megköt, átalakít, s ezáltal *hatástalanít*. A gyomorbélrendszerbe jutó vegyületek közül tehát csak azoknak lesz általános hatásuk, amelyek a májon, ezen az életfontosságú szűrőn *károsodás nélkül* jutnak át. Ez a magyarázata annak, hogy sok gyógyszerünket a máj *megkerülésével* — *injekcióval*, a *bőrön* vagy a *tüdő* légzőfelületén át — kell a szervezetbe juttatni.

Hogyan tehető tartós hatásúvá?

Egy-egy gyógyszer tartós hatásúvá tételére *kémiai, élettani és gyógyszertechnológiai módszereink vannak*. Számos példa van rá, hogy a *gyógyszermolekula szerkezetének módosításával* a hatás időtartama számottevően megnyúlik. A legtöbb klasz-

Konecsni György [grafikus]

KONECSNI GYÖRGY kiállítását július 27-én, kedden délután 4 órakor nyitja meg D. Fehér Zsuzsa művészettörténész a Magyar Nemzeti Galériában.

– Hallottuk

2.

ESTI HIRLAP Bp. 1976. júl. 23.

Konecsni György [Verső]

● KIÁLLÍTÁSOK. Konecsni György alkotásaiból ma délután nyílik bemutató a Magyar Nemzeti Galériában. Esztergomban, a városi művelődési központban helybéli művészek közös kiállítása látható ma délután 5 órától.

– : Kiállítások

12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. jún. 27.

Konecsni György, grafikus

— KONECSNI GYÖRGY grafikáiból, plakátjaiból, szobraiból és festményeiből nyílt meg kiállítás kedden a Magyar Nemzeti Galéria kupolaépületének földszinti termében.

— Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1976. júl. 28.

Koncesni György

tanítványa a budapesti Képzőmű-
vészeti Főiskolán Máté András.

Ki kicsoda? Életrajzi lexikon. /Fonó
Györgyné, Kis Tamás/ Budapest, 1969
1-6171 356 f

Konecsni György

gyűjteményes kiállítása a Cpesti Mücsarnokban szerepel. A mester az Iparművészeti Főiskola tanára. A tárlat alkalmával 30 éves művészi termékeit mutatta be.

(bauer) „Exhibition of Hungarian graphic artist's works." Daily News, Sz. 1968. dec. 7.

6 l.

Konecsni György

Alkalmazott grafikával, különösen plakát művészettel foglalkozik. Grafikai munkáiért 1937 Párizsban, 1939 Milanoban nagydíjjal tüntetik ki.

Ki kicsoda? Életrajzi lexikon. / Fonó Györgyné, Kis Tamás / Budapest 1969 1-617

292 l.

Domecspi György

Kétszeres Kossuth díjas (1950, 1952)
Érdemes művész (1968).

Ki Kicsoda? Életrajzi lexikon. / Főmó
Györgyné, Kis Tamás / Budapest, 1969.
1-617 l.

292 l.

Konecsni György 3

„Soha többé" c. plakátja

emlékez

„Konecsni György kiállítása a Műcsarnokban"

Magyar Nemzet 1968 nov. 16

Konecsni György 4

A Tanyér itt Tardódis c. műve emlitve

Konecsni György Tiallitása a Műcsarnokban

Magyar Nemzet
1968 nov 16

5

Konecsni György

Bánk bán illusztrációi
emlétve

„Konecsni György Vállítása a Műcsarnokban"

Magyar Nemzet
1968 nov. 16

Konecsni György

„A rajzművészet mesterei" plakátja említve, mint nem szereplő a helyezést elértek között (Az év legszebb plakátja). Ugyanígy kerülnek említésre az „Itás egyénnek az üzem területére belépni tilos", „A 125 éves Herend" plakátjai is.

Ipari Művészet, 1965. 2. sz., 85. l.

Komorni György
festő

Simonyi Ermőke grafikus
mestere volt.

Vadas József: Nikhelerett gipkutyak.
dni részet, 1970 julius - 43 lap

Koncsmi György grafikus

Kiállításáért

Nívó díjat kapott

1971: Képző és Iparmüvészeti Nívó-díjak

Békésmegyei Népujság 1969 IV. 13

Koneczni György.

Horváth György: Új és újraalkotott plakátok között. Koneczni György műtermében. – Magyar Nemzet, 1967. nov. 14.

Az 1967.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája / Művtört.Ert. 1970. 1.sz. 68-107. 1./

83. 1.

Konecsni György

kiállítását december 8-ig meghosszabbi-
tották a Műcsarnokban.

Meghosszabbitották a Konecsni-kiállítást.

Magyar Hirlap, 1968 november 30. 9. l.

Konecsni György grafikus

Nívó díjat kapot ezérben

Pestmegyei Hirlap 1969 IV. 15

Konecsni György

Szerepel az embléma kiállításon a Kult. Kaps. Intézetében

Ambrus Tibor: Láttuk, hallottuk

Rádió 1969 XII. 19

Konecsni György

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR NEMZET

Budapest

Konecsni György emlékére rendeznek kiállítást a Képzőművészeti Főiskola grafikai tanszékének végzős hallgatói. A tárlatot június 1-én 14 órakor Bence Gyula igazgatóhelyettes nyitja meg a főiskola Népköztársaság útja 69/71. szám alatti kiállítótermében.

*

Konecsni György

Az „év legj obb plakátja" díjat kapott

Kompozíció 69

TV 1969 VIII. 9

Konecsni

"Alig néhány nappal 62.-ik születésnapja után érte az infarktus. A Tihanyi Apátság alapitó levelét illusztrálta éppen."-irja Frank János: "Konecsni" cimmel.
1968-ban a Mücsarnokban rendezett „monstre-kiállitása példa nélküli tett. A mester ujra feldolgozta, ujra festette egész plakát életmüvét monumentális táblákra felnagyitva. Ő alapitotta meg Magyarországon az önálló reklám-propaganda grafikát. 1946 óta -kevés szünettel- haláláig az alkalmazott grafika főiskolai professzora volt.

Élet és Irodalom, Bp. 197o. febr. 7.
XIV. évf. 6. sz. 13. lap

1) Koncsni György
ts tő Szatikus

„Gyógyázban fürödj" Repr.
„Gáz fűt és hűt" –"–
„A kenyér itt kevelődik" Repr.
„Dobolok..." Repr.

Dr. Lácz Sándor: Koncsni György plakátművénete
Élet és Tud XXIII. 1968. VIII. 2. 31. n.
1460.

2) Konecsni György

tető, grafikus

„Riksa kali" Repr.

„Oedipus" –"–

„Trioxazin" –"–

Naptárlap –"–

Dr. Lánczi Sándor: Konecsni Gy. plakát-művészete

Élet és Tud. XXIII. 1968. VIII. 2. 31. sz. 1460–1464

3) Konecsni György
festő, grafikus

VII. Bienal de São Paulo Repr.

Dr. Lánczi Sándor: Konecsni Gy. p. la hétmüvé-
nete
Ért és Tud. XXIII. 1968. VIII. 2. 31. u. 1464

4) Konecsni György

festő, grafikus

Tanár volt az Iparművészeti Akadémián, majd a Képzőművészeti Főiskolán.

60. éves.

A Képzőműv. Főisk. elvégzése után, a 30-as évek elején lépett plakátja-

Dr. Lánczi Sándor: Konecsni Gy. plakátmüvészete

Élet és Tud. XXIII. 1968. VIII. 2. 31. u. 1460.

5) Konecsni György
festő, szabadkus
ival a nyilvánosság elé.
1932-ben készített első plakátjaival
megnyeri az OTI balesetvédelmi pályá-
zatát, majd néhány hónappal később
a Gyógyfürdő Társaság pályázatán nyer
első díjat, „Gyógyúzben fürödj" c. al-
Dr. Láncz Sándor: Konecsni Gy. plakát-
művészete
Élet és Tud. XXIII. 1968. VIII. 2. 31. sz. 1460.

6) Konecsni György
testi grafikus
kotásával.

1945-ig kereskedelmi és idegenforgalmi plakátokat készített.

Kereskedelmi plakátjai: „Dorogi Brikett"; „Indanthren-Kelme"; „Gáz

Dr. Láncz Sándor: Konecsni György plakátmüvénete
Élet és Tud. XXIII. 1968. VIII. 2. 31. n. 1463.

7) Konecsni György
fejlő, grafikus

fűt és hűt!

Idegenforgalmi plakátjai: a Bakonyt, a Balatont, a Dunántúlt népszerűsítik.

Külföldi bemutatkozásaival sorra sikereket arat. 1934-ben Rómában a nem-

Dr. Láncz Sándor: Konecsni Gy. plakát-művénése

Élet és Tud. XXIII. 1968. VIII. 2. 31-n.

8) Konecsni György
festő, szabadkus

zethözi idegenforgalmi pályázaton nyer di-
jat; 1937-ben a párizsi világkiállítá-
son a magyar pavilon idegenforgalmi
terméért diplomát, a ~~Dabli~~ Publi-
cité-pavilonban idegenforgalmi pla-
Dr. Láncz Sándor: Konecsni György plakát
műrénete
Élet és Tud. XXIII. 1968. VIII. 2. 31. n. 1463.

9) Konecsni György
festő, grafikus

Kátjainak együtteséért nagydíjat nyer:
1940-ben a milánói nemzetközi 'pos-
művészeti Triennálén három plakát-
jáért szintén nagydíjat kap.
1932-ben fogházbüntetést szenvedett

Dr. Láncz Sándor: Konecsni György pla-
kátművénete
Élet és Tud. XXIII. 1968. VIII. 2. 31. n. 1463.

10) Konecsni György
festő, szatíhus

„az állami és a társadalmi rend el-
leni felforgatásáért."

1945 utáni alkotásai: „És mégis lesz
kenyér" /két változata, egyik a Nemzeti
Parasztpárt 1945-ös választási plakátja
Dr. Láncz Sándor: Konecsni György plakát-
miírénete
Élet és Tud. XXIII. 1968. VIII. 2. 31. n. 1463.

11) Konecsni György
festő, grafikus

volt. A „Siess, adj, segíts" – bányászok-
nak nyújtandó segélyt népszerűsítette.
1947-ben készült: „A kenyér itt kez-
dődik" c. műve.
1945 ben háborúellenes kiállításra hé-
Dr. Láncz Sándor: Konecsni György, plakát-
művészete
Ékt és Tud. XXIII. 1968. VIII. 2. 31. n. 1464.

12) Konecsni György
festő, szafikas

Szült a „Soha többé" c. plakát. A
kiállításra nem került sor.
Háborúellenes a „Dobolok" c. plakát is.
~~Művét~~ A műveket 1948-ban, a Nem-
zeti Szalonban megrendezett plakáthi-
Dr. Lánczi Sándor: Konecsni Gy. plakátművé-
nete
Élet és Tud. XXIII. 1968. VIII. 2. 31. n. 1464.

B) Konecsni György
festő grafikus

állításon mutatták be.

Évekig nem készített plakátot, kivétel Illyés Gyula: Dózsa c. drámájához készült műve.

1958 után jelentkezik ismét plakátokkal.

DS-Láncz Sándor: Konecsni György plakátművénete
Ékt és Tud. XXIII. 1968. VIII. 2. 31. n. 1464.

9) Konecsni György
festő, grafikus

Új technikával mérőt pl. a „Vihar Kapujában" c. japán film plakátját, s azt a négy a „Rikszakuli" címűt.

Egy-egy témára az utóbbi időben több megoldást, olykor sorozatot mérőt. Ly

Dr. Láncz Sándor: Konecsni György
Élet és Tud. XXIII. 1968. VIII. 2. 31. sz. 1464.

MDK

Konecsni György, Jertő

62 éves korában
meghalt.
A nekrológ tömören ismerteti
munkásságát.

—: Meghalt Konecsni György 7

Népszabadság, Bp. 1970. jan. 30.

MDK

Konecsni György, festő

1945-ös plakettjei ismét megjelennek.

–: Jubileumi Képzőművészeti Kiadványok 6.

Népszabadság, Bp. 1970. febr. 15.

Konecsni György

festő.

Rudnay arcmélelét kiszette.

Telepy Katalin: Szabolcs-Szatmár megye...
Művészet, 1969. október - 45 cap.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

MDK

Konecsni György, grafikus

Megemlítése.

R. Gy.: Kőrösi Gyula 60 éves 7.

Népszabadság, Bp. 1970. jan. 16.

Konecsni György

plakátterező, neve emlitve

„a tv negyedévi programja"

Magyar Nemzet 1969 jan 7

Konevsni György

Szerepel a kiskun télegyházai
táslatou (nyit: aug. 20)

N.N: minden ötödik évben
Kiskun Napok

Magyar Nemzet 1970 VII. 5

Konecsni György grafikus

alkotásainak kiállítása november 9-én
de. 11-kor nyílik meg a Művészetben.

Magyar Nemzet 1968 nov 6.
— Napló —

Konecsni György

Műsora a tévében.

Horváth György: A TV. öt képzőművészeti műsora

Magyar Nemzet, Bp. 1970. Feb. 21.

Konecsni György

Petőfi a Nemz. Múz. lépcsőjén olaj 125x161

Magyar Műhelyek 1945-1964
Műcsarnok

Konecsni György

„Így nyugodtan mehetünk a vásárra"

„Westorient" Nemzetközi Kereskedelmi KFT.

„Klösz Gy. és Fia Rt 1946 58/84 cm

– 33. reprodukció –

Politikai plakátok 1945-48

Bp. Kossuth 1970

Konecsni György

„És mégis lesz Tenyér"

Nemzeti Parasztpárt

Athenaeum 1945 59/85 cm

– 21. reprodukció –

Politikai plakátok 1945-48

Bp. Kossuth 1970

Konecsni György

1951-ben festi Kádárral közösen a Vihar c-
ölött c. képet.

Németh Lajos: Modern magyar művészet,
Corvina 1968

177.l.

Konecsni Gy

Tanítványa a Képzőművészeti Főiskolán (1946-51) Máté András.

Fehete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966.

334 l 197 l.

Konecsni György grafikusművész

A Műcsarnokban volt legutóbb kiállítása.

Gráfik Gábor: Kiállítások.
Köznevelés, 1969. febr. 7.

Koniczni György

A nemvég elhunyt művész
Kiskunmajsáról indult el.

Petőfi Népe, 1972. aug. 9.

M.D.K.

Konecsni György

A Bánk bánhoz tervezett illusztrációit állitotta ki bélyegtervként a Kulturális Int. Dorottya utcai termében.
Perneczky Géza: "Bélyegtervek" cimmel ir a kiállitásról a Képzőművészet c. rovatban.

Élet és Irodalom, Bp. 1969. január 25.
XIII. évf. 4. sz. 8. lap

Koncsmi György grafikus

Plakátkiállításáért

Nívódíjat kapott

Délmagyarország 1969 IV. 12

Konecsni György

Az Ip. műv. Főiskola felszabadulási emléktábláját terverte

Sárvári Márta: Az Ipaművészeti Főisk. terveri Bp. ünnepi díszítését

Magyar Nemzet, Bp. 1970. nov. 22.

Konecsni György
grafikus

A Kulturkapcsolatok Intézetében
- lévő Fárlatos részt vett.

Vadas József: Emblémiák
Művészet, 1970 március - 44 kap

Koncsni György

Szerepel az alábbi tárlaton a Kult. Kapcsolatok Intézetében

(fedor): Embléma tervek 1969

Magyar Nemzet 1969 XII. 17

Konecsni György, Jenő

MDK

Díjat nyert a politikai plakátok kategóriában és a kult. plakátok kategóriában.

– : Kiosztották „Az év legjobb plakátja" díjait

S.

Népszabadság, Bp. 1970. ápr. 19.

Konecsni György

Kadár Györggyel együtt alkotta „Vihar előtt" című művet 1951-ben.

Ki kicsoda? Életrajzi lexikon /Fonó Györgyné, Kis Tomás:/ Budapest, 1969.

261 l.

Konecsni György

tanítványa a Budapesti Képzőművészeti Főiskolán Pintér Ferenc.

Fehete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966. 334 l 232 l.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

1) Konecsni György
szatikus

A hatvanéves művész retrospektív kiállítása nyílt a Műcsarnokban.

A Főiskolán Rudnay-tanítvány. Festőnek készült.

1934-ben, majd 1936-ban megnyerte a Fnád-sorkyet, az 1937 es párizsi kiálli-

M. Kiss Pál: Konecsni György
Látóhatár, 1969. III-IV. 367.

2) Konecni György
grafikus

táson nagydíjat és kitüntető oklevelet, a milánói Triennálé nagydíját, 1945 után kétszer Kossuth-díjat és Érdemes művész kitüntetést kapott.

Művei: Elégitt a kenyér, És mégis lesz kenyér, soha többé.

MDK

Konecsni György, Jertő

Elhúnyt 62 éves korában.

– : Meghalt Konecsni György 8.

ESTI HIRLAP. Bp. 1970. jan. 29.

MDK

Konecsni György, festő

Nekrológ.

„És mégis lesz kenyér"

c. plakátja : Repr.

— : Konecsni György 2

ESTI HIRLAP Bp. 1970. jan. 30.

Konecsni György

Szerepel a Kult. kapcs.
Intézete kiáhításán

N.N.: Reklámgrafikusok kiáhítása

Typographia 1970 I.1

Koncesiu Szöng

Említve

Öt felszabadulási plakát cíj kiosk

Magyar Nemzet, Bp. 1970. Feb. 17.

Konecsni György

Emlétve

-Megay- : A kerslet birtató
Népújság, Eger 1970. nov. 22.

MDK

Konecsni György, grafikus

Meleg hangú ismertető-felfedező írás Konecsni utolsó műveről (s annak kiállításáról), a magyar nyelv történe-tének megrajzolásáról. ... És a művész hagyatékáról (mellyel senki sem törődik).

Rózsa Gyula: Konecsni utolsó kiállítása M. S.

Népszabadság, Bp. 1970 dec. 13

Konecsni György

Lapja szerepel a „Fiatal
március" c. albumban.

Magyar Nemzet
1969 márc 15

– Napló –

Lonecsni György

a Pesti Kulturális Kapcsolatok Intézetében megnyílt kiállítás alkalmával mutatta be műveit.

Bauer Jeno": Gomagolási ötletek, alkalmazott grafikai kiállítás. „Művészet" folyóirat, Pest, 1968. febr. 2/2. 28 l.

Konecsni György

Kass J. mestere volt

Uj: Tóth Béla: Arckép vandál mestere
Alföld, Debrecen, 1970. sep.

Konecsni

Emlékére

Morell Mihálynál Élet és Irodalom
Bpest. 1970. jul. 18.

Konecsni - Fery

„Hongrie - Hortobágy" plakátjuk nem ért el helyezést („Az év legszebb plakátja"), de kiemelkedő.

Ipari Művészet, 1965. 2. sz., 85. l.

Konecsni György grafikus

szerepel, az „Emblématerek 1969" c. kiállításon

Magyar Nemzet 1969 december 17

4. old.

Kovacsi György 1

62 éves korában elhunyt

Kossuth-díjas, érdemes művész,

a Képzőművészeti Főiskola és az Iparművészeti

Főiskola tanára volt.

Magyar Nemzet 1970 január 30

4. old.

Konecsni György 2

1908-ban született, a Képzőművészeti Főiskolán Rudnay Gyula osztályában festészetet tanult - azután grafikus lett, plakátterező.

Magyar Nemzet 1970 január 30

Kecskeméti

Konecsni György 3

„Gyógyvízben fürödj"

„Állakrat"

„Gáz fűt és hűt" c. plakátjai
említve

Magyar Nemzet 1970 január 30
4. old.

Konecsni György 4

„Kalasparta"
„Soha többé"
„Szabad Nép"
„A Tenyér itt Terdődét" c. platitjai
emlitve

Magyar Nemzet 1970 januar 30
4. old.

Konecsni György

5

„És megis lesz Tenyés" c. plakátja

„Vihar előtt" c. vászna (Kádár Györgyel)

„Bánk bán" illusztrációi említve

Magyar Nemzet 1970 január 30

4. old.

Konecsni György

portréfilm rögzült róla a

TV-ben.

Magyar Nemzet 1970 február 21.

Gold

MDK

Konecsni György, grafikus

Megjelent Tölgyessy János Konecsni
Györgyről írott monográfiája.

– :o Nemes Béla, a Képzőművészeti Alap ..... 8.

Bp. 1971. jan. 27.

ESTI HIRLAP

Konecsni György

Kajári Gyula tanára volt a
Képzőművészeti Főiskolán

Magyar Nemzet 1970 január 17
4. old.

Koneczni György, grafikus

MDK

Tanára volt Kass Jánosnak.

ifj. Tóth Béla: A szép vonalak mestere – 75. old.

ALFÖLD, Debrecen · 1970. szept. XXI/9

MDK

Konecsni György, grafikus

Emlékkiállítása jan. 10-én zárul.

—, A hét végi kulturális programból 9.

Népszabadság, Bp. 1971. jan. 9.

Konecsni György

a Helikon kiadványában jelenik meg műveiből összeállított kötet.

Pest m. Hírlap, 1942. máj. 23.

Konecsni György, grafikus

kongressusi plakátterve:
(1968)

Repr

Újlaki László: Mozgalom az életért M. 1

Nérszabadság, Bp 1973. ápr. 15.

Konecsni György

A müvész nevét többször irják ipszilonnal: Konecsny-ként, erről ir Frank János: "Müvésznevek" cimmel és felsorol néhány képzőművészt, feltüntetve a helytelen és a helyesbitett nevet.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. okt. 21.
XVI. évf. 43. sz. 12. lap.

Konecsni György

Gross Arnold mestere volt a Képzőművészeti Főiskolán ,neve emlitve

Gross Arnold mappa Bp.Corvina 1973

Konecsni György

festő

Vihar előtt. 1951."

" (repro)

Ovradi Nóra: A Dózsa-téma

Művészet, 1972. augusztus - 8 oldal

Konecsni György

A IV. Magyar Képzőművészeti kiállitáson , "Rákóczi és Esze Tamás találkozása" c. képét mutatják be, -közli a lap.

Irodalmi Ujság, Bp. 1953. okt. 24.
IV. évf. 22. sz. 10. lap.

Konecsni György

A "kétszeres Kossuth-dijas festőművész nagyszabásu történelmi festményt készitett"-közli a lap.
A kép témája: Rákóczi Ferenc és Esze Tamás találkozója a lengyel határon.

Irodalmi Ujság, Bp. 1952. szept. 25.
III. évf. 2o. sz. 8. lap.

Konecsni György és Kádár György

A két müvész nagyarányu kompozicióját ról, -mely "Vihar előtt" cimmel Dózsa seregét ábrázolja a tiszai átkeléskor,- ir Pogány Ö. Gábor: A Második Magyar Képzőművészeti Kiállitás" cimmel.

Irodalmi Ujság, Bp. 1951. nov. 6.
II. évf. 23. sz. 4. lap.

Konecsni

Te is figyelj! 1952 ? (1948?)
Katonasapkás alak előretartott kezében szatirikusan fogalmazott, apró kalapáló polgár figurát tart az éberségre felszólító plakátom.

Aradi Nóra: A szocialista képzőművészet jelképei
Kossuth Könyvkiadó/Corvina Kiadó 1974 240.o.

Konecsni

Mindenki pártja az MKP,1945

Feltehetően közvetlenül El Liszckij hatására alakult ki a plakát lényegi motivuma,akörzőt tartó kéz.

Aradi Nóra:A szocialista képzőművészet jelképei
Kossuth Könyvkiadó/Corvina Kiadó 1974 222. o.

Konecsni

A kenyér itt kezdődik, 1945
A sarló, akalapács és a harapofogó kombinációjából kirajzolódik a sarló-kalapács jelvény, a sarló a legsulyosabb.

Aradi Nóra:A szocialista képzőművészet jelképei
Kossuth Könyvkiadó/Corvina Kiadó 1974
221.o.

Konecsni

A tettek pártja.1945

A fő motivum a már lesujtott kalapács.

Aradi Nóra:A szocialista képzőművészet jelképei
Kossuth Könyvkiadó/Corvina Kiadó 1974 219.o.

Konecsni

Plakát,1968

A kézfogásból földgömb formálódik:a szolidaritás jelképe.

Aradi Nóra: A socialista képzőművészet jelképei
Kossuth Könyvkiadó/Corvina 1974 123.o.

Konecsni

Plakát, 1968

Két összeérintkező kézből formálódik ki a földgömb

Egyértelmü jelentése: az emberiség létének

feltétele a nemzetközi összefogás.

Aradi Nóra: A szocialista képzőművészet jelképei

Kossuth Könyvkiadó/Corvina Kiadó 1974 92.o.

Konecsni

.ádár és Konecsni Vihar előtt c. festménye /1951/a mult század történeknni festészet elbeszélő hagyományát eleveniti fel,ünnepélyessé szeliditve a Dózsa felkelés emlékét.

Aradi Nóra:A szocialista képzőművészet jelképei

Kossuth Könyvkiadó/Corvina Kiadó 1974

187.o.

Konecsni György

Plakát, 1945

Aradi Nóra: A szocialista képzőművészet jelképei
Kossuth Könyvkiadó/Corvina Kiadó 1974

269.o.

Konecsni György

És mégis lesz kenyér, 1945

plakát

Aradi Nóra: A szocialista képzőművészet jelképei
Kossuth Könyvkiadó/Corvina Kiadó 1974 269.o.

Konecsni György

A tettek pártja, 1945

plakát

Aradi Nóra: A szocialista képzőművészet jelképei
Kossuth Könyvkiadó/Corvina Kiadó 1974 269.o.

Konecsni György

Te is figyelj!1952

plakát

Aradi Nóra:A szocialásta képzőművészet jelképei

Corvina Kossuth Könyvkiadó 1974 27o.o.

Konecsni György

Soha többé, 1945

plakátterv

a müvész hqgyatéka

Aradi Nóra: A szocialista képzőművészet jelképei

Corvina Kossuth Könyvkiadó 1974 269.o.

Koneczni György – Kádár György

Közismertebb sokszor kiállított, reprodukált nagy Dózsa képe: Vihar előtt (1951) Szakítva a lázadó indulatokkal, az emberirtó jelenetekkel, életképszerű tábori jelenetet látunk, ügyük igazságában és diadalában nem kételkedő, vidám pórokkal, nyilván ujabb győzelmekre készülődő hangulatban, Dózsa is az utasításokat adó vezér alakját idézi. Koneczniék tehát nem az elbukott hős tragédiáját ábrázolják.

Szij Rezső: Dózsa ábrázolások a magyar képzőművészetben.

Magyar Hírlap 1972/174 11 old.

Konecsni György 1.

A magyar nyelv története ennü kötete látszatra irodalomtörténeti munka. A korán meghalt grafikusművész azonban - mintegy megirigyelve az önálló esteken, saját magúk által összeállított műsort előadó versmondókat - arra vállalkozott, hogy a számára szubjektíven legtöbbet mondó népdalokhoz, nyelvemlékekhez, s a régi magyar irodalom egy-egy kiemelkedő alkotásához párhuzamos, velük egyenértékű - de nem illusztráló szándékú - rajzokat csináljon.

Bojár Iván: Képzőművészeti kalandozás.

Magyar Hírlap 1972/145 11. old.

Konecsni György 2

Tíz lap készült el, – utolsóként egy XV. századi ismeretlen költő ének Szent László királyról című versének grafikai párdarabja – a többi már nem született meg. Így a kiadvány a továbbiakban csupán a Konecsni által kigyűjtött szövegvészeket közölheti. A szép tipográfiai tervezés Szántó Tibor munkája

Bojár Iván: Képzőművészeti kalandozás.

Magyar Hírlap 1972/145 11. old.

Konecsni György

1969. jan. 11-én nyílik meg a bélyeg-
tervek kiállítása a Kulturális Kapcso-
latok Intézetének Kiállítási Termében,
melyen a művész tervei is szerepelnek.

Meghívó.

1969. jan. 11.

Konecsni György

Emblématerv, repr.

Emblématerve(i) kiállítása, 1969.

Konecsni György, grafikus

h.: Papp Gábor

(h. m.): Gyufacímke és plakát 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. [illegible] 8.

Konecsni György

Kádár – Konecsni: „Vihar előtt" – részlet a festményből. | repr. |

Horváth Márton: Művészetpolitika – két évtized tükrében.
Kvétika, Budapest, 1945. 11. 19. old.

Konecsni György

Konecsni 45 ös plakátjat a türes vas röröse és a hek árányatalai jellemeznek.

Bán András - Kéri Ádám: Falrészlet plakattal.
Művészet, 1975. november - 27. oldal.

Konecsni György

Korszakunk korán elhunyt nagy mesterének: Konecsni Györgynek hirneves háborúellenes plakátja 1945-ből.

Ország - Világ 1972/17 16 old.

Konecsni György, Jestő

Ismertetve.

Rózsa Gyula: Kár politikai plakat meg sirenöt 7.

Népszabadság, Bp. 1973. nov. 17.

Konecsni György, grafikus

kerepel

↓

(harangozó): Történelem szár plakáton

2.

ESTI HIRLAP, Bp 1973. nov. 6.

Konecsni György, grafikus

Gerencsér Judit Konecsni György tanítványa volt.

→ hüs —: Rózsa a pisztolyczőben 2.

ESTI HIRLAP, Bp 1973. nov. 26.

Konecsni György

Műve szerepel a képművészeti Múzeumban rendezett „Szász politikai plakát" c. Ziállitáson

Magyar Nemzet 1973 november 7 Zsold.

Konecsni György

rajza

Magyar Hirlap 1969/ 3o8/11

Konecsni György
emlékkiállítást rendeztek Salgótarján-
ban, a József Attila művelődési központ
üvegcsarnokában.

Kórustalálkozók, tárlatok, kiállítások.

Magyar Hírlap 1971/157 6 old.

Konecsni György

„Szár politikai plakát" c. kiállítás vyšlt meg a Szépművészeti Múzeumban, melyen szerepel műve.

Nepszava, 1973. nov. 7.

Konecsni György

A Petőfi Irodalmi Múzeum a költészet napjára állandó József Attila-kiállítást rendezett. E kiállítás előterében a művész olyan alkotása látható, melyek a költő életútját értelmezik.

Losonci Miklós: Küzdelmek, kísérletek.

Pest m. Hírlap, 1974. ápr. 18.

Konecsni György

neve említve

Művészettörténeti Értesítő 1972

307, 315 old.

Vonecsni György

A Farkasréti temetőbe temették (11.8.). A gyászbeszédet Somogyi József mondotta.

Magyar Hírlap 1970. II. 9. 11. l.

Konecsni György

Illegális forradalmi tevékenysége miatt a Horthy-érában börtönbüntetéssel sújtották. Tevékenységét kereskedelmi plakátokkal kezdte, a politikai plakát egyik legkitűnőbb mestere lett. Két ízben kapott Kossuth-díjat, tanára volt a Képsőművészeti és az Iparművészeti Főiskolának.

Bojár Inán: Meghalt Konecsni György, 1970. jan. 30. 6. l.

Kovacsmi György

Weöres Sándor jól ismerte.

Devényi Iván: Weöres Sándor otthonában; Nagyvilág 1972/4.532. SD.C.

Konecsni György

Az Ernst Muzeumban megrendezett politikai témáju plakátok között Konecsni KMP.c. plakátjával első díjat nyert.

Magyar Hirlap 2.évf.198.sz.8.old.

Konecsni György 1.

A magyar nyelv történetének képi megfogalmazását tüzte ki művészi feladatául Konecsni György, élete utolsó esztendejében. A Kulturkapcsolatok Intézetének termében rendezett kiállítás a kényszerűen félbehagyott sorozat néhány érdekes, expresszivitásában is világos szándékú és kifejező darabját mutatja be.

(b. e.) Konecsni György grafikai sorozatának emlékkiállításáról

Ország-Világ 1971/2 21 old.

Konecsni György. 2

A XV. század nyomasztó légkörében éltek a nép ajkán a magyar versek s énekszövegek, melynek hatására születtek meg Konecsni hol groteszk, hol látomásos, megdöbbentő figurái. A Mária siralom, a Halotti Beszéd, a régi pásztordalok, melyeket a képek mellett olvashatunk, a középkor urainak félelmetes hatalmát, a régi pásztorélet kivertségét, a beresek és más cselédemberek kiszolgáltatottságát, nyomorúságát idézi fel.

(b.e.) Konecsni György grafikai sorozatának emlékkiállításáról.

Országos-Világ 1971/2 21 old.

Konecsni György 3

A naiv, panaszos, lázongó és kesergő sorok mintegy aláhuzzák s kiemelik a nemrég elhúnyt kiváló festő- és grafikusművész posztumusz alkotásait.

(b.e). Konecsni György grafikai sorozatának emlékkiállításáról.

Ország-Világ 1971/2 21 old.

Konecsni György

1945 után készített, az újjáépítésre buzdító plakátjának címe: „A kemjér itt kezdődik". (említve)

Harangozó Márta: Történelmi jellanatok művészete

Napló (Verzprém), 1972. máj. 6.

Koneczni György

Gyulán, a Fedett fürdő előcsarnokában látható műve: fekete-fehér figurális mozaikja. /repr./

F. A.: Pstöfi és bronz-társai.
Nők Lapja, 1942. szept. 2.

Konecsni György grafikusművész

Életrajzi helytörténeti lexikont jelent meg Bács-Kiskunban, melyből kimaradt a Kossuth-díjas grafikus neve és életrajza.

Heltai Nándor: Nevezetes emberek Bács-Kiskunban.

Petőfi Népe, 1972. aug. 27.

Konecsni György, grafikus

Megemlítve.

Rózsa Gyula: A politika eleganciája

M. 8.

Népszabadság, Bp. 1972. dec. 17.

Koneczni György, grafikus

Megemlítve.

Morvay István: Betűvország bűvöse 2.

ESTI HIRLAP, B. 1973. febr. 10.

Konyecsni György

A Szépművészeti Múzeumban megnyílt „Száz politikai plakát" c. kiállítás szerepel alkotása. – A művész egész nemzedéket nevelt a plakátművészetnek.

Téka

1973. nov. 8. TV. 18.35/11/M.

Konecsni György

A Szépművészeti Múzeumban rendezett politikai plakátkiállításon szerepel izzó vasra sújtó kalapácsos plakátja. (említve)

Kádár Márta: Száz politikai plakát, Fejérmegyei Hírlap, 1973, nov. 18.

Konecsnyi György grafikái

Konecsnyi 44 befejezetlen grafikai sorozata.

Kortárs 1972/4 508, 528, 530, 535, 539, 551, 558, 587, 615, 639

Konecsni György

Befejezetlen grafikai sorozatát elemző cikk.

Kortárs 1972/4 666. old.

Konecsni György rajza

Kortárs 1969/7 1135. old.

Konecski György
grafikus

Méltatás

Bauer Jenő: Beszélgetés Zala Tibor grafikusművésszel.
Művészet, 1974. január - 44.oldal

Kolecsni György

a „Mai Magyar Rajzművészet"
könyvnapra megjelent albumában
szerepelnek munkái.

Bálesi István: Mai Magyar Rajzművészet.
Képes Újság, 1942. máj. 13.

Konecsni György

A könyvhétre kiadott „Mai magyar rajzművészet" c. kötetben szerepelnek művei. A művész Kiskunmajsán született.

Szekér Endre: Mai magyar rajzművészet.

Petőfi Népe, 1942. máj. 28.

Konecsni György grafikusművész 1).

„A magyar nyelv története" c. kötete látszatra irodalomtörténeti munka. A korán meghalt művész arra vállalkozott, hogy számára a legtöbbet mondó népdalokhoz nyelvemlékekhez, rajzokat csináljon amely nem illusztráló szándékú. Tíz lap készült el, – utolsóként egy XV. sz.-i ismeretlen költő versének grafikai párdarabja, – a többi már nem születhetett meg.

Bajár Iván: Képzőművészeti kalandozás.
Magyar Hírlap, 1972. máj. 27.

Konecsni György grafikusművész. Fakultatív

Így a kiadvány csupán a művész által kigyűjtött szövegrészeket közölheti.

/Helikon/

Bajár Iván: Képzőművészeti kalandozás.

Magyar Hírlap, 1972. máj. 27.

Konecsni György

festőművész a magyar plakátművészet legnagyobb mestere az 1919-es forradalmi plakátok óta. A társadalom alavető átalakulásának kezdetével a huszas évek konstruktivizmusával és a Bauhauszal felszinre került korunk új művésztipusa.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972 22 l. 17 l.

Konecsni György

Egyéni kiállitása 1968-ben volt a Műcsaanokban.

Kétszeres Kossuth-dijas. Reprodukciók; 93. sz.

Bánk bán illusztráció I-II. 1968. zománcfesték,

95.sz. Collage, 1968. zománcfesték, 610 x 600 mm.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest,

1972.

Konecsni György

1908-ban született Kiskunmajsán, meghalt Budapesten, 1970. A Képzőművészeti Főiskolát 1927 - 31 között Rudnay Gyula növendékeként végezte. Tanulmányútakat .tett: Olasz-, Németországban, Hollandiában.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972.

Utazásokat tett Belgiumban, Jugoszláviában és a Szovjetunióban. Főleg alkalmazott grafikával, plakátgrafikával foglalkozott. Olasz- és 1937-ben francia Grand Prix-vel tüntették ki.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972.

93/a

Konecsni György

1946- 55-ig az Iparművészeti, majd a Képzőművészeti Főiskola tanára az alkalmazott grafika szakon. Hazai Kitüntetései: Iparművészeti társulat aranyérme, Köztársasági érdemérem, Munka érdemérem arany fokozata.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972.

93/a

Konecsni György

Tanitványa a Képzőművészeti Főiskolán Kajári Gyula.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972.

Konecsni György

tanitványa a Képzőművészeti Főiskolán Gross Arnold.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972.

Konecsni György

tanitványa a Képzőművészeti Főiskolán Kass János.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972.

Konecsni György

tanitványa a Képzőművészeti Főiskolán Csohány Kálmán volt.

Solymáe István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972.

Konecsni György

tanitványa a Képzőművészeti Főiskolána Gacs Gábor.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972.

Konecsni György

tanitványa a Képzőművészeti Főiskolán Konstantin László volt.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972. 22 l. 17 l.

Konecsni György

képviseli a Szabó Vladimir és Szalay Lajos nemzedék tagjaként, az alkalmazott grafika művészetét.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972. 22 l.

9 l.

Konecsni György

munkássága aktivitás tekintetében előtérben állt.

Solymár István: Mai Magyar Rajzmüvészet, Budapest,

1972. 22 l. 8 l.

Konecsni György
grafikus

A Képzőművészeti Főiskolán Gross
Arnold mestere volt.

Horváth György: Gross Arnold
Nők Lapja, 1970. május - 18 szám

Koncsmi György

A politikai plakátok kategóriájában („az én legjobb plakátjai") díjat nyert. Ugyanígy a kulturális plakátokában is.

Magyar Hírlap, 1970. IV. 19-9.

Konecsni György

A felvonulási útvonalon mindenfelé látható 25-ös emblémát tervezte.

Színes fénydekoráció ápr. 4-re; Magyar Hírlap, 1970. IV. 3. 2. l.

Konecsni György

A kenyér itt kezdődik és a Mézis lesz kenyér c. plakátjai szerepelnek a jelzett kiadványban.

F.L.: A felszabadulás plakátjai; Magyar Hírlap, 1970.III.18. 9.l.

Konecsni György

„A kenyér itt kezdődik" c. plakátja szerepelt a Kulturális Kapcsolatok Intézetében rendezett kiállításon (25 év politikai plakátjai). A chilusbeli fejlődés az ő plakátjain is szemléltethető.

Bojár Judit: Kiállításról – kiállításra; Magyar Hírlap, 1970. IV. 7. 6. l.

Konecsni György
grafikus

Konecsni György volt a mestere
a Képzőművészeti Főiskolán
M. Gerencsér Judittnak.

-----: Kiállitási naptár.
Művészet, 1973.november - 46.oldal

Konecsni György

Az alkalmazott grafika kiváló művelője. Már nem él.

Szentes Lajos: VI. Országos Plakátkiállítás; Ipari Művészet, 1972/3. 17. l.

Konecsni György

"Világosan tagolt egységekből épitette fel kompozicióit"-irja Vadas József: "A látható jelszó" c. beszámolójában, a Szépmüvészeti Muzeumban rendezett, -harminc év plakátterméséről képet adó- Jubileumi Plakátkiállitásáról. Megemliti a "Százezrek kenyere" c. munkáját, rajta a gőzölgő kávéscsészével, mellette a szelet kenyérrel, valamint a Szabad Nép c. lappal, -várja a reggelizőt. A hatvanas évekből származó Május 1-i plakátját már annyira epigrammatikusnak tartja, hogy emblémának is beillenék.

Élet és Irodalom, Bp. 1975. ápr. 5. XIX. évf. 14.sz

13. lap.

Konecsni György

A Május 1-i falragaszon "két egymásba kulcsolódó kéz földgömböt alkotva szimbolizálja a világ munkásainak összefogását. A munkáskéz erejét." A Kommunisták Magyarországi Pártja megalakulásának ötvenedik évfordulójára "egyértelmüen emblémamegoldást választott." A párt nevének kezdőbetüit használta fel ugy, hogy a betükből alakitott gerendákból készült épülettel szimbolizálta a párt erejét, amely "épületben él az ország népe.".

Élet és Irodalom, Bp. 1975. ápr. 5.
XIX. évf. 14. sz. 13. lap.

Konecsni György, festő

Plakátja 1945-ben.

Máté György: Kaptál földet... adj kenyeret!

6.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. febr. 7.

Romecsai György
grafikus

A „Jubileumi Országos plakátkiállításon" találkozhatunk a művész politikai plakátjaival.

—: Kiállítási naptár.
Művészet, 1975. március – 49. oldal.

Romecsni György
grafikus

Méltalás

---: Interju az év legjobb plakátfala előtt.
Művészet, 1973.augusztus - 42.oldal

Konecsni György
grafikus

Kolesár Erzsébet Konecsni
György tanítványa volt a
Képzőművészeti Főiskolán.

-----: Kiállitási naptár.
Művészet, 1973. junius 47.oldal

Koneczni György, grafikus

A Mai magyar művészet sorozatban megjelent Koneczni-kötetről

↓

Dévényi Iván: Képzőművészeti könyvszemle 692-695

JELENKOR, Pécs, 1972 júl.-aug. XV 7-8.

Konecsni György

Lamulmányrejza a
13. oldalon

Magyar Nemzet 1972 november 6

Konecsni György

Tanitványa a Képzőművészeti Főiskolán Konstantin László.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972.

Konecsni György

Kiskunmajsán született 1908 január 23-án.

Budapesten halt meg 1970 I. 28-án.

Forrás 1970/1/96

Konecsni György

"És mégis lesz kenyér" c, alkotásával szerepel a Szépmüvészeti Muzeum Jubileumi plakátkiállitásán.

Magyar Hirlap .1975 85/6

Konecsni György

volt a felszabadulás után a plakátművészet vezető egyéniségége, hamarosan felsorakoztak Papp Gábor, Filo stb.

Magyar Hirlap 1974 85/6

Konecsni György

1969 december és 197o január között Kecskeméten a müvésztelepen dolgozott.

Forrás 197o/1/97

Konecsni György

plakát, 1945

Uj irás 1975/4 boritón

Konecsni György

plakátja, 1945

Soha többé

Népmüvelés 1975/5/21

Konecsni György

plakát, 1947

Uj Irás 1975/4 melléklet

Konecsni György, grafikus

„A kenyér itt kezdődik" c.

plakát : Repr.

— : plakát Címoldalon
[Elülső - hülső - borító]

Kritika, Bp. 1970. május VIII/5.

Konecsni György, Jertő

Megemlítve: a felszabadulás előtt is
baloldali művész volt.
A cikk művének elemzését
adja.

Rényi Péter: Politikai plakátok, politikai peri-
ódusok 1-6.

KRITIKA, Bp. 1970. május VIII/5.

Konecsni György, grafikus

1. „A Tettek Pártja" c. plakát (1947) : Repr

2. „... 3 éves terve" (1947 v. 1948) : Repr

3. „És mégis lesz..." (1945) : Repr.

– : Huszonöt év plakát művészetéből Műmellék lap: 1. o.

KRITIKA, Bp. 1970. május VIII/5

Konecsni György, grafikus

1.) „Több kenyérért ...." (1947.) c. : Repr

2.) „1918. november 24" (1969)

c. plakátok : Repr

–: Huszonöt év plakát művészetéből

Műmelléklet: L-3 x o

KRITIKA, Bp. 1970. Május

VIII/5.

9) Konecsni György

fotó, grafikus

1908 jan 23.-án született Kiskunmajsán.

1927-1931 között a Képzőművészeti Főiskolán Rudnay Gyula növendéke volt. A főiskola elvégzése után az alkalmazott grafikával

Tölgyesi J: Konecsni 14.

Képzőművészeti Alap Kiadó 1971

2) Konecsni György
festő, grafikus

foglalkozott. 1932-ben „állami és társadalmi felforgatás vétsége" címen bebörtönözték.

Külföldi sikerei: két izben nyerte el a

Tölgyesi J: Konecsni 14.
Képzőmű v Alap Kiadó 1971.

3) Konecsni György
grafikusi festő

Fnad sérleget, 1934-ben és 1936-ban, idegenforgalmi plakátjaiért.

1937-ben a Párizsi Világkiállításon, plakátjaiért Grand Prix-vel díjazták

Tölgyesi J: Konecsni 14.
Képzőmű v. Alap Kiad. 1971.

4) Konecsni György
Szobrász, festő

Ugyanekkor elismerő oklevelet, Diplome d'honneurt is kapott a nagy pavilon egyik termének tervezéséért. Két évvel később, a Milánói Iparművészeti Triennálé

Tölgyesi J.: Konecsni 14
Képzőművészeti Alap Kiadó, 1971.

5) Konecsni György
grafikus, festő
Grand Prix-jét nyerte el és 1936-ban
az Iparművészek Egyesületének ezüstérmét.
A felszabadulás után készített politikai
plakátjaiért és dokumentációs kiállításokon

Tölgyesi J.: Konecsni 14.
Képzőművész. Lexikon. 1971.

6) Koncsni György

grafikus, festő

vendégéséért 1948-ban a Kőtársaság Ér-

demérem arany fokozatával tüntették ki,

1950-ben Kossuth díjjal jutalmazták.

1952-ben a Dózsa-pannóért, amelyet Ká-

Tölgyesi J: Koncsni 14.

képrőmű v. Alap. Kiad. 1971.

7) Konecsni György
grafikus, festő

dár Györggyel közösen festett, újra meg-
kapta a Kossuth díjat, 1954-ben pe-
dig a Munka Érdemrendet.

1946-54 ig az Iparmű vészeti Főiskolán ta-

Tölgyesi J: Konecsni 14.
Képrőmű v. Alap Kiad. 1971.

8) Konecsni György
grafikus, festő

nitott, 1954–57 között a Thonvéd stúdió tagja volt, 1964-óta a képőművészeti Főiskolán az alkalmazott grafikai tanszék vezetője. 1968-ban volt első önálló gyűjte-

Tölgyesi J.: Konecsni 14.
Képőműv. Alap Kiad. 1971.

9) Konecsni György

grafikus, festő

ményes kiállítása a Műpasnokban.

1968-ban, 60. születésnapján meghapta az

Érdemes művész címét, 1969-ben az Iparmű-

vészeti Főiskolán is be kapcsolódott az elkal-

Tölgyesi J: Konecsni 14.

Képrőmű v. Alap Kiad. 1971

10) Konecsni György
grafikus, festő

mazott grafikusok képérébe.

1970 január 29.-én, 62 éves korában

hunyt el.

Tölgyesi J.: Konecsni 14.
Képzőmű v. Alap kiadó. 1971.

11) Konecsni György
festő, grafikus

Irodalom:

Rozgonyi Iván interjúja a „Szabad Művészet"-ben /1956 július/

Frank János interjúja az „Élet és Iro-

Tölgyesi J.: K. Gy. 14.
Képrőmű v. Alap Kiad. 1971.

12) Konecsni György
grafikus, festő

dalom" - ban / 1966 dec. 3 /
Kiss Sándor - Legújabbkori Történeti
Múzeum évkve / 1960 okt /
„Gebrauchsgrafik"
Tölgyesi J.: Konecsni 14.
Képzőművészeti Alap Kiad. 1971.

13) Konecsni György
grafikus, festő

Pálfi József / 1940 /
Eberhard Hölscher / 1962 /
„International Poster Annual" / 1948-49;
63 - 6. száma /
Tölgyesi J.: Konecsni 14.
Képrőmű Alap Kiad. 1971.

14) Konecsni György
grafikusi festő

„New York Times" 1949. aug. 21.

„Newsweek" 1949 okt. 3.

„Who's who in graphic art" kézikönyv
1962

Tölgyesi J.: K. Gy. 14.

Képzőmův. Alap Kiad. 1971.

15) Konecsni György
grafikus, festő

B. von Grüningen: „Von impressionismus zum tacheismus 1940"

H. F. Hutelson: „The poster an illustrated history" 1968.

Tölgyesi J.: K. Gy. 14.
Képzőmű. Kiad. 1971.

16) Komenci György
grafikusi festő

Felix Gluck: „World Graphic design"
1968;
Horváth György cikke / Magyar Nemzet 1968
nov. 16 /;

Tölgyesi J: K. Gy. 14.
Képrőmű v. Alap Kiad. 1971.

17) Konecsni György
grafikusi testő

Havas Lajza írása /„Népszava" 1968 nov
14./

Rózsa György –"– /„Népszabadság" 1968.
nov. 20/

Tölgyesi J: K. Gy. 14.
Képzőműv. Alap Kiad. 1971

18) Konecsni György
Grafikusi festő

Interjú / „Esti Hírlap" 1968 dec 4. /

Szamosi Ferenc cikke / „Budapester Rundschau" 1967 /

Frank János cikke / „Tükör" 1968 dec /

Tölgyesi J. Konecsni Gy. 14.
Képrőmű. Alap Kiad. 1971.

19) Konecsni György
grafikus, festő

Bauer Jenő / „Művénet" 1968 aug. /

Bencze Gyula / „Kortárs" 1968 júl /

Tölgyesi J.: Konecsni Gy. 14.
Képrőmű v. Alap Kiad. 1971.

Konecsni György
grafikus, festő

„Gyógyúzban fürödj" Plakát. Repr.

Pályázatra készült, 500 pengővel jutalmazott első díjat nyert.

Tölgyesi J: Konecsni 16.

Képzőmű v. Alap Kiad. 1971.

Konecsni György
grafikus, festő

„Flóra szappan I." Repr.
/Plakát/

Tölgyesi J: Konecsni Gy. 18.
Képrőmův. Kiad. 1971.

Konecsni György

„Grafikus, festő"

„Bakony" Plakát.

Repr.

Tölgyesi J: Konecsni Gy. 20.
Képrőmű v. Alap. Kiad. 1971.

Konecsni György
grafikus, festő

„Gáz fűt és hűt" Plakát
Repr.

Egyike azoknak, amelyet változatlan formában kinyomtattak.
Tölgyesi J: Konecsni 22.
Képzőmű v. tlap Kiad. 1971.

Konecsni György
grafikus, festő

„Állatkert" plakát.

Repr.

1937-ben, az Állatkert-pályázatra
került.

Tölgyesi J.: Konecsni 24.
Képzőmű. Alap Kiad. 1971.

Konecsni György
grafikusi festő

„Aquarium" plakát
Repr.

Tölgyesi J: Konecsni 26.
Képzőmű v. Alap Kiad. 1971.

Konecsni György
grafikus, festő

„Dobolok, dobolok" Plakát
Repr.

Háborúellenes plakátpályázatra készült terv, 1945-ben.
Tölgyesi J: Konecsni Gy. 28.
Képzőmű. Alap Kiad. 1971.

Konecsni György
grafikus, festő

„Siess adj segítő" Plakát.
Repr.

1946-ban készült, a hadifogoly hazatelepítés alkalmából szervezett akció népszerűsítésére.

Tölgyesi J: Konecsni 30.
Képzőmű v. Alap Kiad. 1971.

Konecsni György
grafikusi festő

„A kenyér itt kezdődik" Plakát.
Repr.

1947-ben készült, az újjáépítés propagálására.

Tölgyesi J. Konecsni 32.
Képzőmű v. Kiad. 1971.

Konecsni György
Svatikus, festő

„Szit" Plakát
Repő.

Tregyesi J: Konecsni Gy. 34.
Képrőmű. Alap Kiad. 1971.

Konecsni György
grafikus, festő

„Párisi balett" Plakát
Repr.

Tölgyesi J.: Konecsni 36.
Képzőm. Alap Kiad. 1971

Konecsni György
Grafikus, festő

„A felszabadult Budapest művészete"

Plakát. Repr.

Tölgyesi J.: Konecsni 38.
Képzőműv. Alap Kiad. 1971.

Konecsni György
Grafikus, festő

Oedipus I. Plakát

Repr.

Tölgyesi J: Konecsni 40.
Képrőmű v. Alap Kiad. 1971.

Konecsni György
grafikus, festő

„Röltex" plakát
repr.
Kiállításra szánt terv.

Tölgyesi J: Konecsni Gy. 42.
Képrőmű. Alap Kiad. 1971.

Konecsni György
Gratikus. festő

„VII. Bienal de São Paulo" Plakát
Repr.

Nemzetközi pályázatra készült, São Paulo-ban kiállították, de nem nyomtatták ki.

Tőrgyesi J: Konecsni 44.
Képzőmű. Kiad. Kiad. 1971.

Konecsni György
Szabhusi festő

„Nők világkongresszusa" Plakát
Repr.

Tölgyesi J: Konecsni 46.
Képzőmű. Alap Kiad. 1971.

Konecsni György

festőművész kiállitása, Bp, Műcsarnok. - Rend.és kat. Papp Gábor, Frank János, Bp,1968. - Ism: Perneczky Géza, Élet és irodalom, 1968.46.sz.8.l.

Az 1968.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört.Ért.1971.2.sz.149-182.l.

169.l.

Konecsni György

1945 után kinevezték a Képzőművészeti Főiskola tanárává.

Ónody Éva: 100 éves a Magyar Képzőművészeti Főiskola. Budapest, 1971. 11.sz. 35-37. l.

Koncsi György

Frank János: Koncsi György kiállítása.
Élet és Irodalom, 1968. 4. sz. 8. l.

Az 1968.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört.Írt.1971.2.sz.149-182.l.

161. l.

Konecsni György

Láncz Sándor: Konecsni György plakátművészete. - Élet és Tudomány, 1968.31.sz.1460-1464.l.

Az 1968.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört.Ért. 1971.2.sz.149-182.l.

161. l.

Konecsni György

„Harmónia" c. zajta a

7. oldalon

Magyar Nemzet 1971 július 25

Kocsis György

Erdőjelen c. művének
reprodukciója a 11. oldalon

Magyar Nemzet 1971 szeptember 5

Konecsni György

nővendéke a Képzőművészeti Főiskolán

Gross Arnold.

Barbély László: Városi gyűjtemény,

Miskolci képtár, Miskolc, 1971

281

Konecsni György

nővendéke a Képzőművészeti Főiskolán Csohány Kálmán.

Borbély László: Városi gyűjtemény, Miskolci képtár, Miskolc, 1971

17 P

Konecsni György

A Szakszervezetek Párizsi Világkongresszusa alkalmából forgalomba hozott (1945. IX.20-án) 8 címletos bélyegsorozat képeit tervezte.

Dr. Steiner László: Bélyegművészet, Bélyegcsarnok, Magyar Grafika, 1970. 4. sz. 8. l.

Konecsni György

növendéke a Képzőművészeti Főiskolán

Reich Károly

Borbély László: Városi gyűjtemény,

Miskolci képtár, 1971 Miskolc

471

Konecsni György festőművész

1 éve halt meg

Nógrádi 1971 január 29

4. old.

Konecsni György

Postumus kiállítása
nyílt a KKI kiállítóteremben

Népszava 1970 december 18
2. old.

Konecsni György festő

A Mai magyar művészet c. sorozatban jelent meg Tölgyesi János könyve konecsniről. A mű túlzottan tárgyias, adatszerű a képek elemzése talán a túlzott szerénységtől maradt hiányos.

Rózsa Gyula: Anna, Gádor, Konecsni, Korniss

7

Népszabadság, Bp. 1971, aug. 24.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

HAJDÚ-BIHARI NAPLÓ
1971 AUG 6.

1021

Az Apolló—15 repüléséről már elkészült az út emlékét megörökítő bélyeg. Kedden ennek felnagyított példányát bemutatták Houstonban, az űrközpontban.
(Telefotó — AP—MTI—KS)

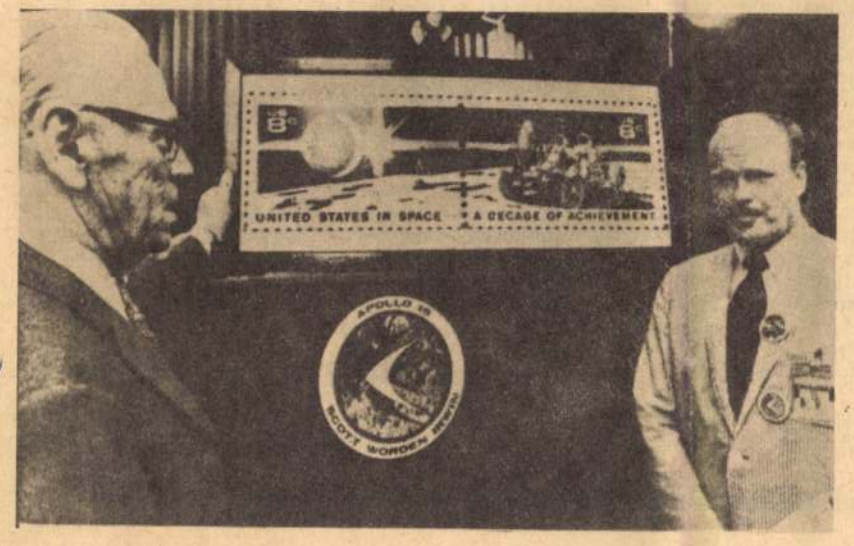

BÉLYEGGYŰJTŐKNEK

CENTENÁRIUMI SOR

Az első magyar bélyeg megjelenésének 100 éves jubileumára négy értékből álló sorozat jelenik meg. Vertel József grafikusművész tervei alapján a jubileumi bélyegeken a korábban megjelent jellegzetes kiadások rajzával találkozunk újra. Az első értéken az 1871. évi újságbélyeget pillantjuk meg, amely a könyomatos sorhoz tartozik. 1922. július 31-ig a hírlapok postai szállítási díját a külön e célra nyomtatott bélyegek felragasztásával kellett leróni, azóta a díjat készpénzben fizetik és ilyen bélyeg kiadására már nem kerül sor. Az első újságbélyeg — mint valamennyi ilyen kiadvány — fogazás és értékjelzés feltüntetése nélkül került forgalomba, egyébként nem túl ritka, használtan 180 forintra értékeli az árjegyzék.

Történelmi évtizedet idéz fel a második címleten szereplő, aratósokat ábrázoló 400 koronás bélyeg. Ez a kiadás, illetve felülnyomással ellátott változatai 1916—26 között tanúja volt az Osztrák—Magyar Monarchia összeomlásának, a Tanácsköztársaság dicsőséges napjainak és a Horthy-rendszer uralomrajutásának.

A százéves kiadás harmadik tagja a Tanácsköztársasági Arcképek sorozatból Petőfi arcvonásait tárja elénk. E sorozat másik két értékén kerültek bélyegre a világon első alkalommal a tudományos szocializmus megalapítói: Marx és Engels.

A befejező érték a művészek támogatására 1940-ben kiadott sorozat 16 filléresét reprodukálja. A festészetet jelképező nőalak a nemrég elhunyt kommunista művész, Konecsni György munkája.

A négyértékű sor minden címlete 2 forint névértékű, ezenfelül 1 forint felárat kell fizetni a Budapest '71 kiállítás javára. A bélyegkép bal oldalán a magyar táj egy-egy kedves virágát postakürt veszi körül. Felirat utal a 44. bélyegnapra, ezt az ünnepséget szeptember 5-én tartják.

HIRDETMÉNY AZ ELSŐRŐL

A Budapest '71 kiállítás egyik szenzációja, hogy az angol királyi család és a British Múzeum gyűjteményének különleges darabjaiban is gyönyörködhetnek a látogatók. Az angol posta sajtótájékoztatójából most értesültünk, hogy a szigetországból a tiszteleti osztálynak még egy harmadik kiállítója is lesz. A nézők eredetiben olvashatják majd az 1840-ben készült hirdetményt, amelyben az angol posta vezetője tudtul adja a világ első bélyege, a fekete egy pennis forgalombahozatalát. Megszemlélhetjük négy modern sorozat kialakulását (1929. és 1949. UPU, 1940. Bélyegcentenárium, 1970. Bélyegkiállítás). A tervezők első vázlata mellett a tablókon sorakoznak a nyomdának adott végleges rajz, a próbanyomatok, majd a színek kiválasztásához szükséges nyomatok és végül a kész bélyegek.

VÉGRE

Az angol rendőrség megszállta a bélyegüzleteket. A különös eseményről a következőket olvashatjuk a Daily Telegraph című londoni napilapban: „A »Jemen Királyság«-i bélyegek millióit foglalták le detektívek bélyegkereskedőknél és a nyomdában. Az Arab Posta Unio (Kairó) előzőleg hivatalos nyilatkozatot tett közzé, hogy a szóban forgó bélyegeket az érdekelt kormány engedélye nélkül állították elő. A rendőrség felvilágosítást kért Mohammed al Badrtól, az elcsapott uralkodótól és az otthonában talált 26 ezer font eredetéről. A nyomdánál a megrendelő személyét kutatták a rendőrök, akik a jemeni követséggel is kapcsolatban léptek"

Jemen köztársaság (elnöke Szalal ezredes), így királysági bélyegek kiadására jogalap nincs. A rendőrségi intézkedésekről további részletek még nem érkeztek be, mégis reméljük, hogy ezen ügy következtében a filatelisták pénzére pályázó illegális bélyeggyártók is felhagynak üzelmeikkel.

Kovecsni György

községünkben az összefogásnak. Elsőnek talán sok fiatalunk régi vágyának, kívánságának valóra válását említeném: nem volt addig községünkben olyan kultúrközpont,

— Igen kevés az üzlet a községünkben, az üzletek eladótere összesen mindössze kilencszázötven négyzetméter. Ezen kívántunk segíteni, akkor amikor egy új ABC-

dája a téglási gazdasági, társ szervek tevékenysége. Így le kell egy község életét és lak gazdagítani, szebbé, boldo tenni

Juhász J

Az árvíz után

Debrecenben készült a Szamos—Tisza köz mezőgaz

Az 1970-es esztendő óriási károkat, termelési kiesést és veszteséget okozott a magyar mezőgazdaságnak. A rendkívüli helyzetet csak súlyosbította tavaly tavasszal a Szamos—Tisza közi árvíz. Az épületek, felszerelések, berendezések mellett az ár teljesen tönkretette a táj mezőgazdasági termését is. A következmények pedig esztendőkre kihatnak.

Az első segítség az ország minden részéből gyorsan érkezett, s ez segített, hogy induljon ismét az élet. A kihatásokat, a következményeket azonban nem lehet egyszeriben megváltoztatni. Tervszerű, alaposan kidolgozott, tudományos munkára van szükség.

Az elmúlt esztendő nyarán vetődött fel először a gondolat: részletes program, tanulmány kidolgozása szükséges az árvíz sújtotta terület mezőgazdaságának fejlesztésére, gyorsabb ütemben való növelésére. Ezt a nagy feladatot kapta meg — és most már mondhatjuk, oldotta meg sikerrel — a Debreceni Agrártudományi Egyetem. A termelésfejlesztési osztály koordinálásával láttak hozzá a felméréshez, az anyagok, adatok összegyűjtéséhez, az adottságoknak legjobban megfelelő technológiák, az egész táj termelésének fejlesztését magában foglaló komplex terv összeállításához. Az Agrártudományi Egyetem 7 tanszékének 35 tudományos kutatója és 15 kisegítő dolgozója működött közre a feladat megvalósításában. S alig egy esztendővel a Szamos közi árvíz után elkészült a háromkötetes tanulmány.

Ecsedi József, az Agrártudományi Egyetem termelésfejlesztési osztályának vezetője az előkészületekről és megvalósulásról a következőket mondotta el:

— Amikor a nagy munkához hozzákezdtünk, figyelembe kellett vennünk azt a sok tényezőt, amelyik a mezőgazdasági termelést meghatározza. A közgazdasági és természeti viszonyok alapos ismerete, a terület vízrendezési gondjainak tanulmányozása nélkül, nem lehetett volna programot kidolgozni. De sorolhatnám a művelési ágak helyes arányait, a talajjavítást, a legelőgazdálkodást is.

Az előkészítő munkálatok, felmérések, a mezőgazdasági termelés minden ágára kiterjedtek. Vizsgáltuk és messzemenően figyelembe vettük azokat a tényezőket, amelyek közvetlenül befolyásolják a mezőgazdasági termelést és közvetve hatást gyakorolnak rá.

— Igyekeztünk megközelítő pontossággal meghatározni azokat az eszközöket, amelyek a terület legcélszerűbb fejlesztéséhez szükségesek. Ehhez meg kellett mondani konkrétan azt is: milyen módon alakítsák, szervezzék a termelést a behatárolt területen. A munkák során számításba vettük: milyen beruházásokra van szükség, milyen legyen az anyagi eszközök koncentráltsága. Nem akartunk „kívánságlistát" összeállítani, hiszen itt gyakorlati tanácsokkal egybekapcsoltan tudományos fejlesztési programra van szükség. Ezt tudom alátámasztani azzal is, hogy a különböző ágazatokra száznál több technológiát dolgoztunk ki. Részletes ajánlásokat teszünk a tanulmányban a termelés szerkezetére, méreteire, s emellett a termelés szervezésére is.

Ha a mezőgazdasági termelésről beszélünk, ha az árutermelést vesszük figyelembe, akkor nem maradhat ki belőle a háztáji sem. Mi is szervesen építettük be a programba a háztáji gazdaságokat, számításokat végeztünk és adtunk annak helyes és tervszerű fejlesztésére.

— Számításainkat nem hozzávetőleges becslésekre alapoztuk, hanem az időhatáron belül igyekeztünk választ keresni arra: milyen eszközök és milyen mennyiségben szükségesek a Szamos—Tisza köz mezőgazdaságának korszerű fejlesztéséhez. Úgy érezzük, reális terv került papírra.

Mit tartalmaz konkrétan a terv?

Lovas Imre, aki a munkákat összehangolta és irányította ezzel kapcsolatban elmondotta:

— A komplex fejlesztési program 99 000 holdat foglal magában. Ezen a területen 41 termelőszövetkezet gazdálkodik 71 000 hold szántón, 5800 hold gyümölcsöst mondanak magukénak, a többi rét és legelő.

— Szeretném elmondani azt is, hogy alig valamivel nyolc arany korona fölött van a földek minősége, sok kívánni valót hagyott maga után a gazdálkodás. S ezt csak súlyosbította az árvíz. Mindezeket figyelembe vettük a program kidolgozásánál, a javaslatok elkészítésénél. Az adatok feldolgozását 1942-ig visszamenőleg kezdtük, sok gyakorlati tapasztalatot is szereztünk a tanulmány összeállítása előtt.

— A komplex fejlesztési program három részből áll. Az első kötet a múltat összegezi — feldolgoztuk benne a tájegység gazdálkodásának történetét, termelési eredményeit, tapasztalatait. Összegeztük a termelést befolyásoló természeti és közgazdasági adottságokat, azok megváltoztathatóságát. Maga a konkrét terv a harmadik részben kapott helyet az összes javaslatokkal, kidolgozott technológiákkal. Az egyes termelési programok kidolgozásánál

LAPKIADÓ VÁLLALAT
SAJTÓFIGYELŐ SZOLGÁLAT
BUDAPEST, VII., LENIN-KÖRÚT 9—11
TELEFON: 227-651, 221-285

Magyar Nemzet

Konecsni György.

1952 JUN. 15.

276

A Fővárosi Tanács képzőművészeti pályázatának eredménye

A Fővárosi Tanács Végrehajtó Bizottsága április derekán nagyszabású képzőművészeti pályázatot hirdetett a magyar szocialista-realista festőművészet fejlesztésére. A pályázat 14 témakört jelölt meg és mindegyikre három-három kiváló festőművészt hívott meg részvételre. A meghívott művészek elkészítették vázlattervüket, amelyeket beküldöttek a Fővárosi Képtárba, ahol e héten ült össze a bírálóbizottság a pályázat eldöntésére. A zsüri a következő döntést hozta:

Az »1948. március 15-e Budapesten« témakörben a bizottság elfogadta *Konecsni* György két pályatervét és *Domanovszky* Endre egyik tervezetét. A »Munkamódszerátadás« témacsoportban *Demjén* Attila és *Szentiványi* Lajos tervet fogadták el kivitelezésre. A »Lakógyűlés« tárgykörből *Béres* Jenő tervét fogadták el. »Az üzem életéből« című téma legsikerültebb terve *Bér* Rudolf alkotása, amelyet kivitelre elfogadtak. »Házdíszítés április 4-én, vagy május 1-én« csoportban *Hincz* Gyula tervét kivitelezik. »Budapest felszabadulása« témakörben *Iván* Szilárd kapta a megbízást. »Dolgozók a színházban, az Operában, a hangversenyteremben« témakörben *Gráber* Margit és *Mácsai* István egy-egy művét fogadták el. »1919-es események« tárgykörből *Szentgyörgyi* Kornél tervét találták a legjobbnak. »A szépülő Budapest« *Burghardt* Rezső alkotásában valósul meg. »A budapesti tszcs-k életéből« *Orosz* Gellért fest jelenetet. »Az MKP és a munkásmozgalom történetéből« *Duray* Tibor kapott megbízást művészi festmény készítésére. »Fásítás Budapesten« témakörben *Szervánszky* Jenő és *Hermann* Lipót egy-egy műve nyert díjat. »Békekölcsönjegyzés az üzemben« című témát *Bortnyik* Sándor és *Mihaltz* Pál egy-egy műve jeleníti meg. »A tanácstag fogadóórát tart« címen *Bernáth* Aurél készít festményt. Elfogadta a bizottság kivitelezésre *Bán* Béla festőművész »Rákosi elvtárs Dunapentelén« című tervezetét.

emi és főiskolai ösztöndíjra

nak *írásban kell kérniök.* A
zépiskolát végzett növendé
július 1-ig a középiskola ig
gatójánál kérhetik, hogy e
temi, főiskolai tanulmán
első évére a »Rákosi Mát
ösztöndíjban részesüljenek
magasabb évfolyamú hallg
június 30-ig nyujthatják be
lyázatukat a kar, illetőle
főiskola vezetőjénél.

Az egyetemeken és főis
kon a tanévnyitó ünnepé
olvassák fel az ösztöndíjjal ki-

A francia kormány nem adott beutazási engedélyt Lukács György professzornak

A francia kormány visszautasította a magyar Pen Club hivatalos delegátusának, *Lukács* György professzornak, a *Pen Club* Nizzában tartandó 24. Nemzetközi Kongresszusára

foglalkozó Kongresszuson részt vehessen.

A francia kormánynak ezt a tettét a gondolatszabadság és a népek közötti szellemi kapcsolatok fenntartása elleni nyílt merényletnek minősítjük.

Elvárjuk, hogy a francia kormány haladéktalanul megváltoztatja szégyenteljes intézkedését.

A magyar Pen Club vezetősége nevében:

Bölöni György elnök,
Rubinyi Mózes ügyvezető.

A magyar Pen Club vezetősége táviratot intézett a Pen Club Nemzetközi Kongresszusának Titkárságához is, kérve, hogy a Titkárság is járjon el a francia kormánynál a visszautasító intézkedés azonnali megváltoztatása érdekében.

LAPKIADÓ VÁLLALAT
SAJTÓFIGYELŐ SZOLGÁLAT
BUDAPEST, VII., LENIN-KÖRÚT 9—11
TELEFON: 227-651, 221-285

Magyar Nemzet

Konecsni György.
1952 APR. 23.

Magyar Nemzet

276

Nagyszabású képzőművészeti pályázatot írt ki a Fővárosi Tanács

A magyar szocialista-realista képzőművészet fejlődését nagy lépéssel előmozdító festészeti pályázatot rendez a Fővárosi Tanács végrehajtó bizottsága. A most kiírt kötött témájú pályázat tizennégy tárgykört ölel fel és mindegyikre három-három kiváló festőművészt hívtak meg részvételre A megfestendő témák a következők:

1. *1848. március 15. Budapesten.* Megfesthető például: Petőfi Sándor, amikor a Nemzeti Múzeum lépcsőjén szaval. A pesti nép tüntet a régi Városháza előtt. Előkészületek a Pilvaxban, a Landerer-nyomdában, stb. A témakör vázlatának elkészítésére meghívást kapott: Konecsni György, Domanovszky Endre, Sholtz Erik.

2. *1919-es események.* Megfesthető például: a május 1-i felvonulás 1919-ben. Rákosi beszél a Vérmezőn. Harc a monitorokkal. Meghívást kapott: Szentgyörgyi Kornél, Pór Bertalan, Bencze László.

3. *Budapest felszabadulása* Például: a szovjet katonák megjelennek a bunkerben. Szovjet katonák élelmet osztanak a lakosságnak. A nép üdvözli a Vörös Hadsereget. A szűkkörű pályázatra meghívást kapott: Ék Sándor, Iván Szilárd, Istókovits Kálmán.

4. *Tanácstag fogadóórát tart.* A pályázaton részt vesz: Bernáth Aurél, Molnár József, Osz Dénes.

5. *Békekölcsön-jegyzés az üzemben.* A témakört feldolgozza: Bán Béla, Bortnyik Sándor, Mihályi Pál.

6. *Lakógyűlés.* A pályázaton részt vesz: Béres Jenő, Szabó Lajos, Nuridsány Zoltán.

7. *Házdíszítés április 4-re vagy május 1-re.* Meghívást kapott: Hincz Gyula, Jánosi Ferenc, Marosán Gyula.

8. *Munkamódszerátadás.* Nagyüzemben, építőiparban, a szovjet sztahanovisták átadják munkamódszerüket. Részt vesz a pályázaton: Szentiványi Lajos, Demjén Attila, Repcze Gyula.

9. *Fásítás, zöldterületek ültetése Budapesten.* Meghívást kapott: Hermann Lipót, Szervánszky Jenő, Jobbágyi Geiger Miklós.

10. *A budapesti tsz-ek élete.* Meghívást nyert: Rákosi Zoltán, Móricz Sándor, Orosz Gellért.

11. *Az üzem életéből.* Például: Úttörők üdvözlik a vándorzászlót elnyerő brigádot. Egy brigád megbeszéli felbontott tervét. A pályázaton részt vesz: Fónyi Géza, Papp Gyula, Bér Rudolf.

12. *Dolgozók a színházban, az Operában, a hangversenyteremben.* Részt vesz a pályázaton: Kádár György, Mácsai István, Gráber Margit.

13. *A szépülő Budapest* (tájkép). Meghívást nyert: Diener-Dénes Rudolf, Burghardt Rezső, Perlrott-Csaba Vilmos.

14. *Az MKP és a munkásmozgalom hősi képviselőinek harca a Horthy-terror idején.* Pályázik: Fenyő A. Endre, Duray Tibor, Czene Béla.

A zártkörű pályázaton részvevő festőművészek 50×33 cm nagyságban készítik el műveik vázlattervét, amelyet június 1-ig nyujtanak be a Fővárosi Képtárba s a bíráló bizottság egy héten belül dönt a vázlatok elfogadásáról. Megfelelő művészi tervek esetén egy-egy témakörből két festmény is kivitelre kerülhet. Az elfogadott vázlatok alapján december 1-ig kell a megbízott művésznek a kész művet átadnia.

ére gond
sztahanovistat,

ánlásaikat

is vannak ilyen emlékei. Most ő szólal meg:

— A mostani május elsejéken nemcsak mi vagyunk ott, hogy ünnepelhessünk boldogan és szabadon, de a nevünket is ott viszik a táblákon: »Sudics Andor sztahanovista fényező május elsejére 1953. évi tervének március hónapját befejezte!« Büszkék ránk, a mi jó munkánkra, egy-egy sztahanovista nevét megismeri az egész ország. *Kolozs*

demes ma jól dolgozni...

Egymásra néz, összenevet a két olajfoltos, kormos munkás, aztán keményen kezetfognak és folytatják a munkát. A munkát, amelyből több és jobb kerékpár lesz. Odakint a dekorációs üzemekben lázas készülődés folyik. Ötletesnél ötletesebb dekorációk készülnek a legjobb dolgozók nevét viselő táblák mellett, a fiatalság kultúrműsorral készülődik május elsejére. A Rákosi Művek kerékpárgyára készül a munka ünnepére...

F. R.

AZ ÚJ KOMLÓ

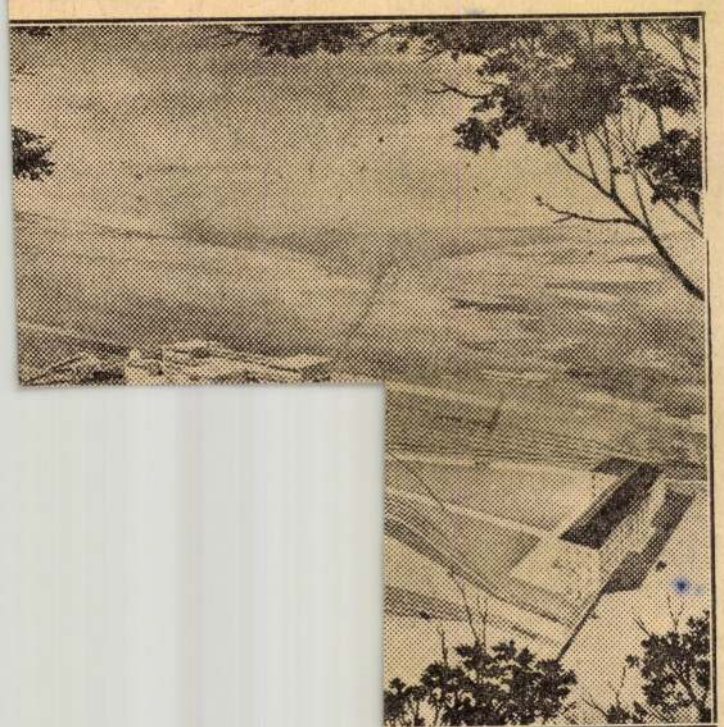

a szénből a meddő kőzetet. Olyan hálózat öleli körül az üzemet, eleti-pályaudvar sem dicsekedhet. en emelkedik a modern, 4400 szefürdő. A fürdőtelep mellett 900 gyülésterem épül. A távolabbi épük be az anyagraktárakat, a műhez telepet távfűtésre rendezik be. énosztályozó tervezéséért kapott gutóbb Martini Károly technológus. ti terveit az IPARTERV-ben Bernérnök osztálya készítette.

Huszonhat új múzeumot létesítenek

A XXXVI. BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR

Az idei Budapesti Nemzetközi vásár a második világháború második évének jegyében a visszatért országrészeinknek bekapcsolásával igen jelentős változást mutatott az eddigiekkel szemben!

Több új jelenség mutatkozott úgy szervezés és kivitel, valamint a közönséglátogatás dolgában. Ezeket meg kell állapítani, mielőtt a vásár művészeti jelentőségéről beszámolunk.

Előrebocsátjuk, a vásár előkészítése válságos időkben, világégés közepén történt, ami természetesen nyomot hagyott egyrészt a kiállítók részvétele, másrészt a munkamenet egyenletessége dolgában. Hadikészülődés, anyaghiány, egyes iparágak részleges és teljes munkaszünetelése, kiállítók, tervezők és munkások katonai szolgálata, légvédelmi készültség — mindezek nem alkalmas tényezők a nyugodt, rendes vásári munkálatok lefolytatására. Az óriási nehézségek ellenére, mikor a kiállítók napok alatt sok területet mondtak le és nagy vállalatok a biztos részvételt egyik hétről a másikra halasztották, — az idei vásár sok tekintetben felülmúlta az eddigieket. A kiállítás külső megjelenése szempontjából is és tartalmilag is méltó volt az előzőkhöz.

A legtöbb változást a vásár képében a régi trianoni határok ledöntése okozta és ez az örvendetes tényező sok érdekes, kedvező színt adott. A visszatért Felvidék, Kárpátalja és Erdély jelentős részvétele kárpótolta a Vásárt a kiállítások arcvonalain beállott veszteségekért és annyira fokozta a közönség országos érdeklődését, hogy a terület szűknek bizonyult. A megnagyobbodott országnak nagyobb vásárterület kell és több idő a megtekintésre.

A vásár nagyjában hasonlóképen épült a tavalyihoz — a liget adottságához idomulva, — a Stefénia-út, Paál László-út, Városligeti-körút határai közt fekvő Iparcsarnok, szökőkút, Gerbeaud-pavillon és Fővárosi Múzeum épületeit körülfoglaló területek felhasználásával. A főbejáratnál — széles tér — a nemzetek tere, hol a külföldi pavillonok és az idegenforgalmi intézmények helyezkedtek el, onnan át főútvonal a szökőkút körüli száz éves udvarhoz vezet, ahol a magyar száz éves régi vállalatok empire-stílű épületei vannak. Onnan a Liezen—Mayer sétányig, az Iparcsarnokig a mai elektromos-, fém- és hadiipar pavilloncsoportja terjedt. Balra a nagy Dreher-vendéglő, utána a magyar népművészeti udvar, mögötte az élelmiszercsarnok, bódéváros és a csárda — jobbra Erdélyi csoportja, a nagyvendéglő, kávéház (Gerbeaud-pavillon), a divatrevü és hivatalos épületek.

Feltétlenül vita tárgyát képezheti először az, hogy nem volna már időszerű az úgynevezett „új", tárgyilagos stílus felszámolása bizonyos szempontból. Ez a stílus az anyag magasabbfokúságát jelenti a szellem felett — ha csakis az anyag érvényesül. Nem is olyan új, hiszen voltaképen a szegénység stílusa, reakció az utánérzések korszaka ellen. Jobb az egyszerű anyag érvényesülésre való törekvése, mint régi stilusmotivumok zavaros halmozásából, vagy utánzásából alkotott irány. A vásárnál az új tárgyilagosság stílusa igen jó eredményeket hozott, azonban a világ nem áll meg, mindig fejlődünk és itt is új fejlődésfolyamat között vagyunk. A nemzeti érzést az új irányban kifejezésre hozza az, ki teremtő tehetséggel megáldott művész. Kísérleteket láttunk már eddig is és most is vannak kezdeményezések (pl. a fővárosi pavilloncsoport). Mert az új tárgyilagosság csak célszerű, de egyedül nem szép. A célszerűségen túl a külső kifejezőforma szépsége is jelent valamit. Ha maga csak a célszerű szép — ahogy az új tárgyilagosság előharcosai mondják —, akkor a sürgönyvezeték oszlopai is már szépek és művészi értékkel bírnának. Az üres, sík falakat az új fejlődés díszíteni fogja.

Természetesen a kiállítónál a reklámdíszítésnek is szerepe van. A kiállító cég neve, áruja, védjegye olyan dekoratív feldolgozásban, hogy a művészeti formai kifejezés rovására ne menjen a hírverési cél — ezeknek szerepe a vásárnál indokolt. Azonban ezek túlzása nem hasznos, mert visszatetszést szül. Ezt sokszor láttuk nemcsak a multban, de jelenleg is, mert épp a történelmi száz éves csoportban is van egy kávédarálóval megkoronázott templom. Lehet a cégjegyet jól és feltünően alkalmazni a stílusépületeken is — példa erre a Goldberger-, Dréher- és Rima-Magyar Waggon-pavillon. Egyébként, bár elgondolva jól hat a százéves cégek felvonulása a régi stílusban — a kivitel, tekintettel a különböző tervezőkre, elég zavaros volt és nívózökkenések elkerülhetetlenek ilyen esetben. Az alapgondolat valószínűleg öntudatalatti mozgatója az új tárgyilagosságtól való menekvés volt — azonban a stílusismétlődés sem művészeti probléma — leginkább olyan módon, hogy mai iparvállalatok görög templomok, mauzoleum, falusi kastélyok és kúriák köntösébe burkolva páváskodjanak. Legjobban megoldott épületek e szellemben voltak a székesfőváros és a vásár kollektív pavillonjai, pl. az üveg és iparművészet e térre nyíló része.

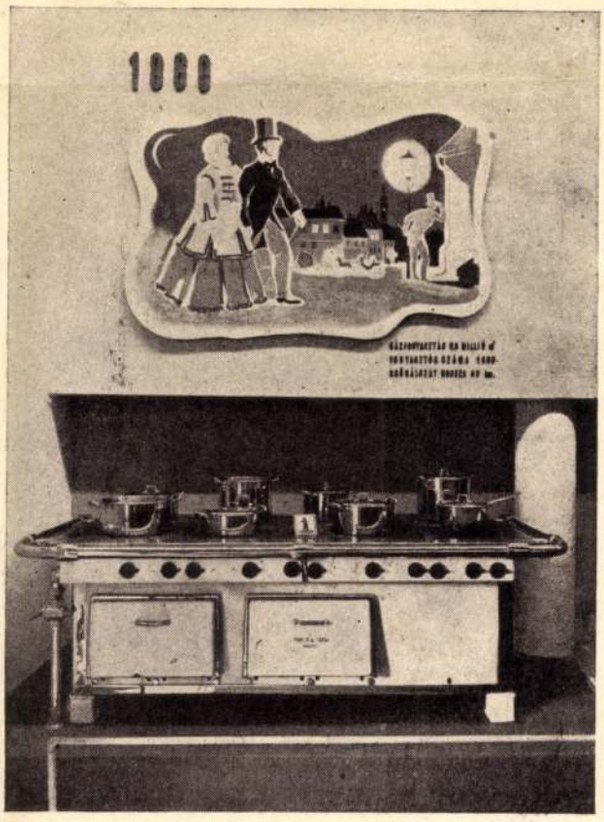

Foto Filmiroda

Enteriőr a Gázművek pavillonjából — Intérieur dans le pavillon des usines de Gáz

A XXXVI. Budapesti Nemzetközi Vásárról — De la 36e Foire Internationale de Budapest

Az épületek tervezőiről beszámolva, idén sokan jutottak szóhoz. A nemzetek udvara jó volt — ott az olaszok két pavillonnal vettek részt (Dante *Petroni* és *Perilli* tervezése) kívül és belül a jegjobbak közt voltak. Az orosz pavillont *Kanics* vezetése mellett a vásáriroda tervezte, szokott rutinja feleslegessé teszi a dícséretet; jóindulatú tanácsa és befolyása a vásár sok épületén meglátszott más helyen is. Svájcot *Fischli*, Szlovákiát *Ortis* tervezte, igen nívós, becsületes munkával. Érdekes, de már kissé túlzottan erőltetett modern volt a *Kereskedelmi Hivatal* épülete (*Olgyay* testvérek müve). Az *Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal*, a Közellátás és a Merkur pavillonja ifj. *Szabó* István tehetséges munkája, bár utóbbinak freskója túlságosan célszerűen, de kevesebb ízléssel képviselte a kiállító cég szándékát. A százévesek közt kivált *Lehóczky* fővárosa (Benne a *Gázművek* és az *Elektromosművek)* kivül-belül, *Falusi* Goldbergerje szintúgy. A többieket ott felsorolva: a Dohányjövedék: *Zrinszky* József, Zwack: *Tury—Polgár*, Franck: *Reichsl* Kálmán, MÁV: *Pretsch* János, Dreher: *Bereczky* (A sikerült iparművészeti kovácsoltvascégéreket és a grafikont *Borsodi-Bevillaqua* Béla tervezte igen tehetségesen) — a vendéglői magyar részt pedig elsőrangú módon az erdélyi *Fekete* István tervezte.

A mai kort képviselő vállalatok épületeit az új tárgyilagosság stílusában tervezték. Ezek közt messze kimagaslik *Bardon* MAVAG, *Kozma* Lajos Izzója, *Gebhard* standard pavillonjai. Érdekes volt ott a magyaros törekvésü Vadásztöltény — *Bozzay* Dezső terve, Gamma: *Hideg* János, Posta: *Koromzay* Vilmos, Rima-Magyar Waggon: *Bierbauer*, Braun Testvérek Likőrgyár: *Belatiny-Braun* Olga, Stühmer: *Kende* Ferenc, Meinl Gyula Rt., Weiss Manfréd: *Révész* tervezésében. Ezekhez még a Dermata: *Kiss* Pál János terve szerint hozzászámítható, melynek életnagyságú lapos alakjai elmaradhattak volna.

A vásár legkedvesebb épületeihez tartoztak a háziipari és népművészeti folklort jól alátúzó építkezések, amelyek *Kanics* vezetésével a vásáriroda tervezése szerint készültek, az erdélyi csoporttal az élén. Ilyennek kellene lenni a Népligetben, szemben és csatlakozva a Néprajzi Múzeumhoz, a magyar népművészeti építkezés minden fajtáját állandó kiállítási faluképpen — skanzon! — ábrázolva.

A vásáriroda tervezéséhez még fel kell sorolni az üveg és porcellán, textil, iparművészet, divatrevü és a többi hivatalos és kollektív épületeket, melyek szokott célszerüséggel összekötik a kissé ellentétes egyéni tervezéseket.

A belső kiállítások, úgy, mint minden évben, vegyesek. Az Iparcsarnok gépkiállítói és a papír-irodai szakma elég jók, bár általában nem találtunk kiemelkedőt. Itt láttuk *Hoffmann* képkeretgyárát, *Marx és Mérey* repülőgyárat, *Lingel* szokott egyszerü és jó kerettei szerepel. A legjobb tervezések közt felemlítjük: az *Indanthren, Győri Gyapjúszövő, Budakalászi, Gyapjúmosó* — (*Kmetty* Ferenc terve), *Első Magyar Nemezposztó, Soproni Fésüsfonal* és a *Sepsiszentgyörgyi Textilművek* kiállításait, továbbá *Herendi* és *Zsolnayét* (*Szabó* István) az üvegpavillonban.

Az iparművészeti részvétel elég jelentős volt tömegben, — minőségben kiválik: *Herend* új plasztikákkal, *Zsolnay* japános dekorral és *Simkó* szobraival, *Gorka* Géza, *Rahmer* Mária, *Endrődi* Margit, *Krupinszky* (holicsi mintákkal) és az ungváriak kerámiákkal.
Textiliákban Pannonia csipke *(Győryné) Marton* Ilona, a székely szőnyegek a pitvarban és a háziipar és népművészet számtalan képviselője.

Igen gazdag és érdekes volt az idei vásár és sok hely kellene, hogy minden érdemes kiállítót méltassunk. Különösen most, hogy a vidék és a megnagyobbodott országgal erősen megnövelte a kiállítók számát. Biztató az óriási látogatottság és remélhető, hogy evvel számolva, a vásár újabb, nagyobb fejlődési korszaka megkezdődött.

Lakatos Arthur.

* *

(—) A Budapesti Nemzetközi vásár kiállítóhelyiségei sorában igen nagy érdeklődés nyilvánult meg a Szovjetunió pavillonja iránt. A közönség kíváncsiságát elsősorban az csigázta fel, hogy Oroszországról vajmi keveset tudott egész Európa, hiszen U S. S. R. csak az utóbbi években gondolt arra, hogy gazdasági eredményeit a világgal megismertesse. A kiállítás szerencsés módon mutatta be a Szovjetunió termelésének mindama részeit, amelyeket kiviteli célokból termel az oroszországi mezőgazdaság és gyáripar. Liszttől kezdve citromon és teán át egészen gépekig, háziipari termékekig sok mindent bemutatott ez a kiállítás. Külön érdekessége volt az orosz pavillonnak az a kulturális

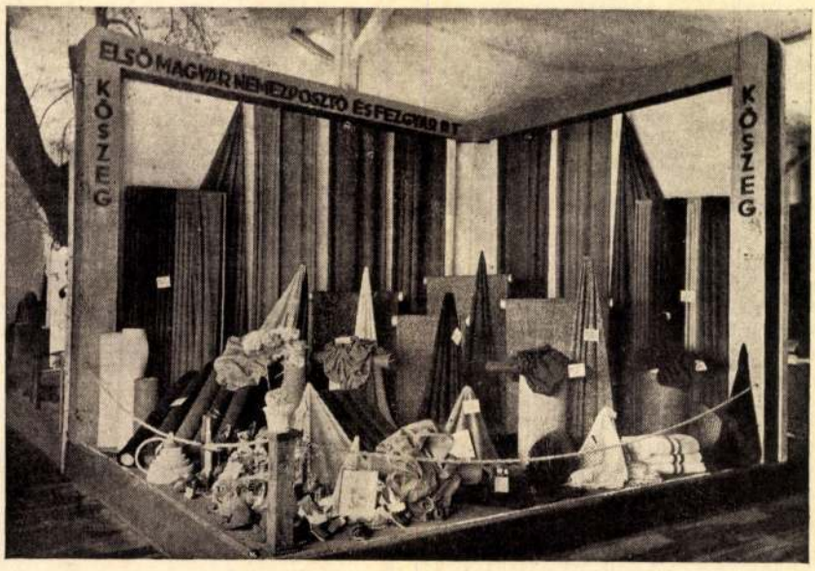

Foto Rédner

Az Első Magyar Nemezposztó és Fezgyár r. t. pavillonja — Le Pavillon de la S. A. „Első Magyar Nemezposztó és Fezgyár"
A XXXVI. Budapesti Nemzetközi Vásárról — De la 36e Foire Internationale de Budapest

Enteriőr a M.Á.V. pavillonjából — Intérieur dans les „M.Á.V."
Tervezte — Dessiné par: Konecsni György — Szücs Pál
A XXXVI. Budapesti Nemzetközi Vásárról — De la 36e Foire Internationale de Budapest

anyag, amely a Szovjetunióban megjelenő irodalmi és tudományos anyagot gyüjtötte össze. (*)

(—) Marxton bemutatkozott. Az idei Nemzetközi Vásáron általános feltünést keltett a „Marxton" keskeny (tizenhat mm-es) hangos filmvetítőgép. Szakértök, érdeklödök elragadtatással nyilatkoztak a kis gép tiszta, eröteljes hangjáról, fényerös képvetítéséről. Általános az a vélemény, hogy a gép teljesítménye úgy a kép, mint a hang szempontjából megközelíti a nagy színházi gépeket. Ma, mikor a film már az oktatás és propaganda nélkülözhetetlen eszköze, a „Marxton" gép jelentősége is igen nagy, mert a film korlátlan lehetőségeit elviszi a falu népéhez, egyesületekbe, iskolákba, a nagy város munkás kultúrházaiba és a családi körbe egyaránt. A gépet a Marx és Mérey-gyár szabadalmazott rendszere alapján gyártja és az öszi évadra hozza forgalomba. (*)

(—) EURÓPAI HÍRÜ A HAJDUSZOBOSZLÓI GYÓGYFÜRDŐ. Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatórium, strandfürdő, hullámfürdő szolgálják az európai kényelmet Hajduszoboszlón. Páratlanul eredményes fürdő, ivó- és belélegzőkúrák tarthatók. A „Szoboszlói Gyógyvíz" és a szénsavval telített „Hajdúvíz" mindenütt kapható. A fürdöt Hajdúszoboszlón hetvenhárom és hetvennyolc fokos sós — jódos — brómos — hidrocarbonátos hévvízzel táplálják. Háromezer liter forróvíz percenként a fürdő forrásának vízmennyisége. Ebben az európai hírü fürdöben egyébként modern szállodákban, penziókban és magánházaknál oly olcsó az elhelyezkedés, hogy a fürdöben való tartózkodás alig kerül többe, mint odahaza. A Hajduszoboszlói Gyógyfürdő páratlanul eredményes gyógyhatásáról és olcsóságáról híres s ma már fogalom az egész országban. Visszautazásnál egész éven át ötven százalékos vasúti kedvezmény. Magyar és német nyelvü prospektussal készséggel szolgál az igazgatóság. (*)

Kiadja a: **Magyar Irók, Művészek és Műpártolók Egyesülete**
Az alapszabályokat a M. Kir. Belügyminisztérium 199.540/1928. VII. számú határozatával hagyta jóvá és 185.736/1934. VIII. a. számú határozatával módosította
Szerkesztő: **Kende Béla**
Felelős kiadó: **Schaffer Sándor**

A M.Á.V. pavillonja — Le Pavillon des „M.Á.V."
Tervezte — Dessiné par: Pretsch János
A XXXVI. Budapesti Nemzetközi Vásárról — De la 36e Foire Internationale de Budapest

Foto Rédner

Főhomlokzat — Facade

Enteriőr a pavillonból — Intérieur vue generale

A SZOCIALISTA SZOVJETKÖZTÁRSASÁGOK UNIÓJA PAVILLONJA

A XXXVI. Budapesti Nemzetközi Vásárról

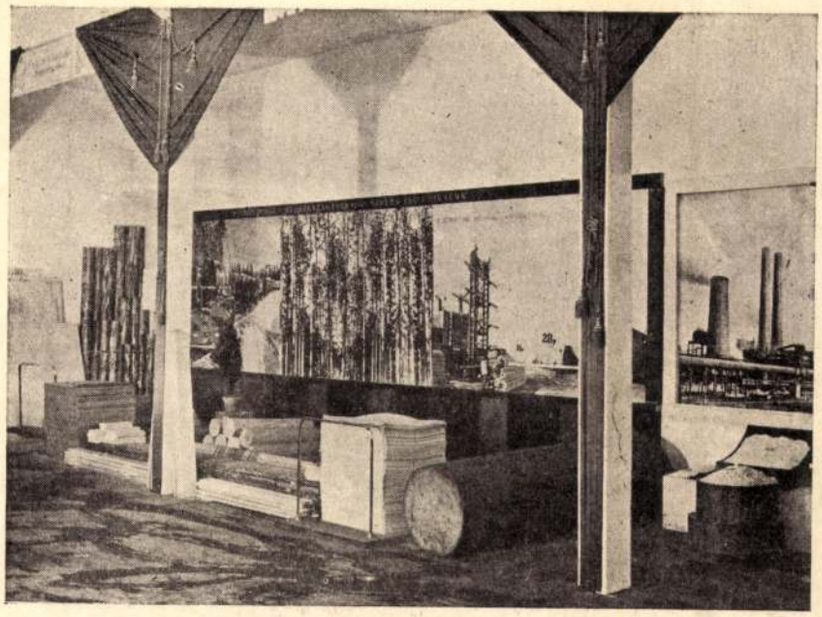

Faipar — Le boi

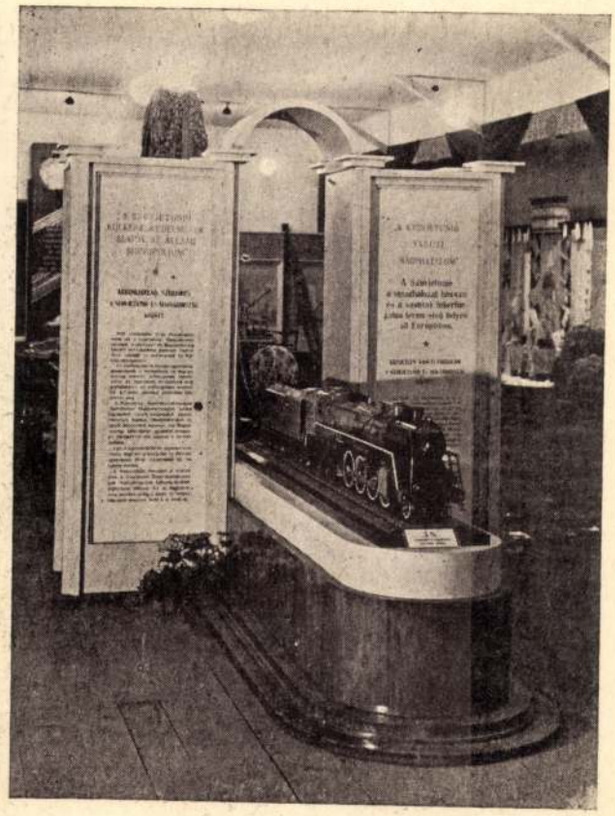

Vasutak — Chemine de fer

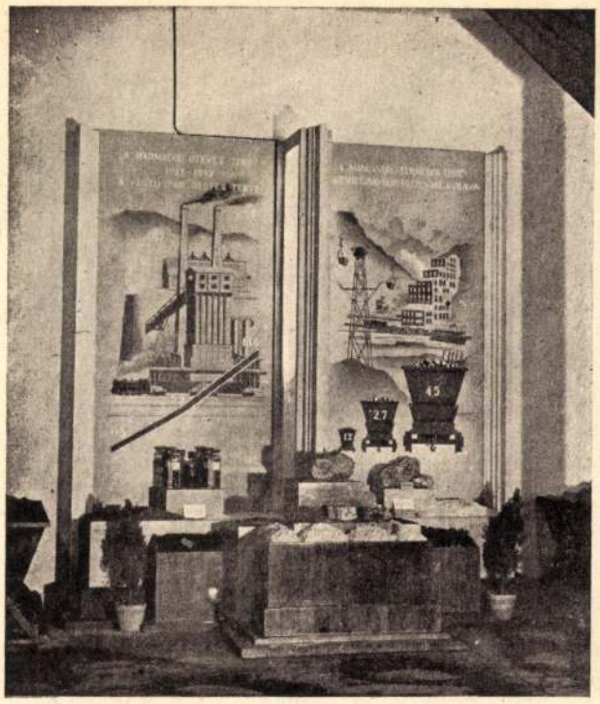

Bánya és vegyiipar — L'industrie chimique et le production de mangan

Foto Szántó

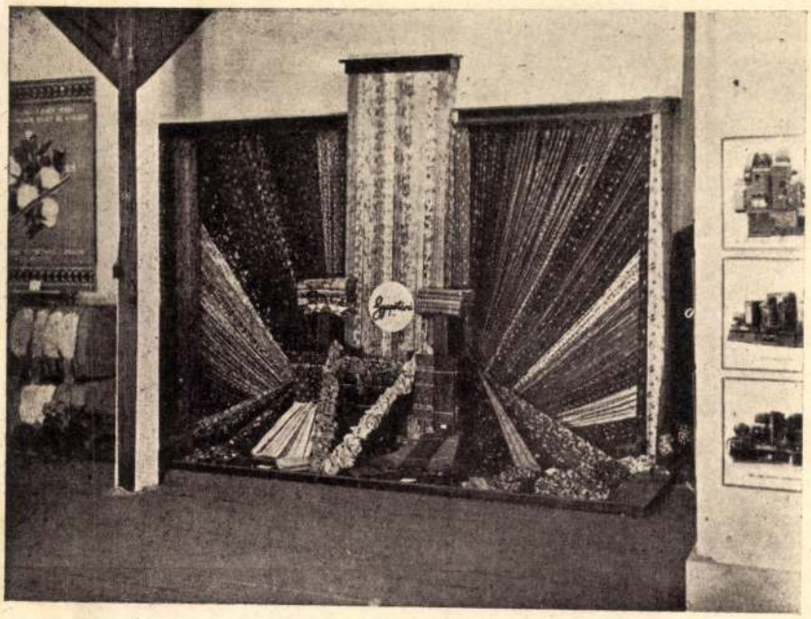

Textilipar — Le coton

LE PAVILLON DE L'U.R.S.S.

De la 36e Foire Internationale de Budapest

59.

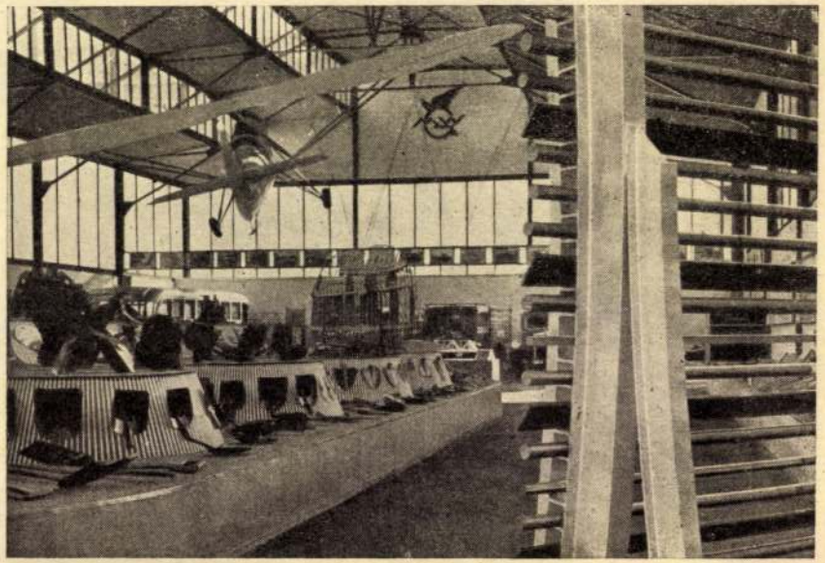

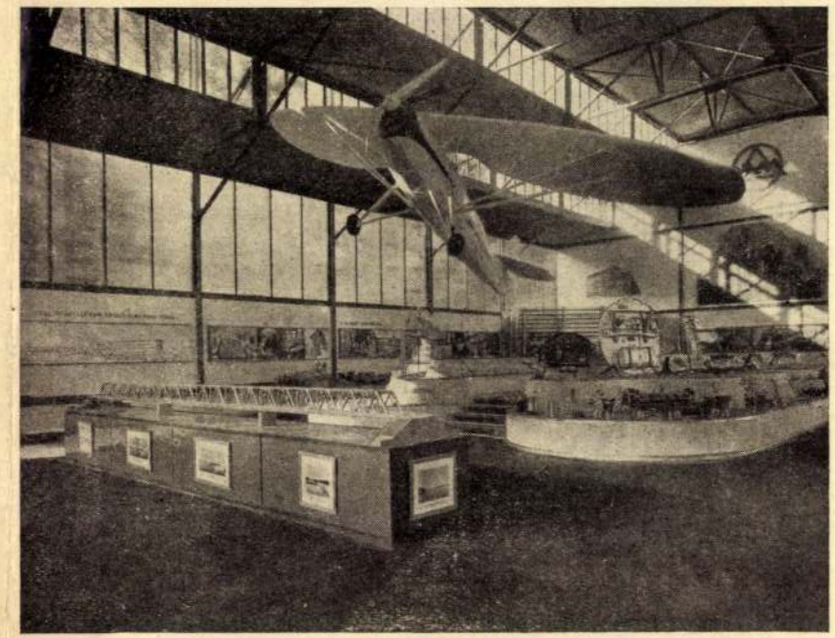

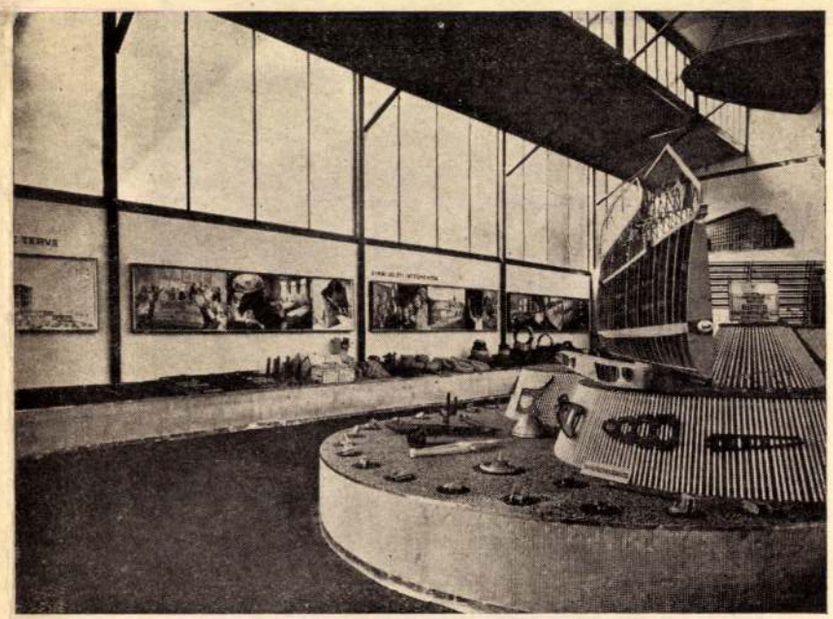

Marsovszkyné fotók

A RIMAMURÁNYI—SALGÓTARJÁNI VASMŰ R. T. ÉS A MAGYAR WAGGON ÉS GÉPGYÁR R. T. PAVILLONJA — LE PAVILLON DES S. A. „RIMAMURÁNYI—SALGÓTARJÁNI VASMŰ" ET „MAGYAR WAGGON ÉS GÉPGYÁR"

Tervezte — Dessiné par: dr. Bierbauer Virgil

A XXXVI. Budapesti Nemzetközi Vásárról — De la 36e Foire Internationale de Budapest

Lap: Szabad Nép

Megjelent: 1945 MÁR. 12.

400 négyzetméter területű grafikával díszítjük a moszkvai kiállítás magyar pavillonját

A Moszkvában május 21-én megnyíló „*Szabad Magyar Ipari Kiállítás*"-on nemcsak iparunk büszkeségeit mutatjuk be.

Pavillonunkat 400 négyzetméter területű grafika díszíti majd

amelyet a legkiválóbb magyar festőművészek és grafikusok készítenek.

Ruzicska György festőművész 84 négyzetméteres festményt készít, amely a Szovjetunió iránti hálánkat fejezi ki. A festmény főhelyén egy szovjet tank áll, mellette

egy szovjet katona kenyeret nyujt át a magyar népnek.

A többi ábra a magyar újjáépítésnek a Szovjetunió támogatásával elért hatalmas eredményei mutatja be: épülő hidakat, hatalmas gyárakat, a falvak fejlődését, traktorokat, gépállomásokat. *Koncsni* György egyik grafikája az ózdi vasgyár egy részét ábrázolja, a Margithíd építéséről szóló művén most dolgozik. *Szilcs* Pál a veszprémi beton vasúti híd rajzát készíti. *Bortnyik* Sándor az aluminium-, textil-, a vegyi- és több más iparág eredményeit festi meg.

A képzőművészeti alkotásokat a moszkvai kiállításon úgy helyezik el, hogy azok megfelelően illusztrálják a kiállított tárgyakat és modelleket. Ez is hozzájárul majd ahhoz, hogy

a baráti szovjet nép minél jobban megismerhesse

a magyar népi demokrácia és a fejlődő magyar ipar eredményeit.

Konecsni György

A vallás- és közoktatásügyi

37.669-1920. szám.

III.

A Műemlékek Orsz. Bizottsá-
gának,

Budapest.

Múlt évi augusztus hó 18
155. sz. a. kelt előterjesztés
tudomása és további szives elj
végett másolatban azzal küldöm
meg, hogy az érdekelt épitész
1919. évi április 16. - julius
terjedő időre hetibérkülönböze
/sovjet illetményt/ kapott, mi
erre az időre őt havi drágaság

Konecsni György

Uj Magyarság. 1943. máj. 18.

mûres céd.

Az iparművészeti társulat kassai kiállításának kitüntetettjei

Kassa, május 17.

A kassai iparművészeti társulati kiállítással kapcsolatban vasárnap délelőtt a színházban nagyszabású tavaszi és nyári divatbemutatót rendeztek. A divatbemutató szünetében *Szablya* János, a társulat ügyvezető elnöke kihirdette az iparművészeti tárlat bíráló bizottságának döntését. Ennek alapján a következő iparművészek és műiparosok részesültek kitüntetésben: *Egyesületi ezüstérmet* kapott *Csep Jolán* keramikus, *Erdey* Dezső szobrász, *Szücs* Pál grafikus, valamint *Flah* János és *Schubert* Ernő iparművészek. A társulat *iparművészeti aranyérmét Konecsni* György grafikusnak, a *műipari aranyérmet* pedig a herendi porcellángyárnak ítélte oda. Az *iparügyi minisztérium ezüstérmét* kapta *Aranyi* Róbert dr. pápai prelátus, *Knop* Vendel aragonitműves és *Taffner* Vidor dr. ötvös, *bronzérmet* kapott *Bieber Károly* mulakatos, *Batta* György ötvös, *Mártonfy* Anikó házliparos és *Zsigmond* István iparművész. A kultuszminisztérium által kiküldött elismerő oklevelekre és Kassa város közönségének oklevelére vonatkozó döntést az iparművészeti tárlat ünnepélyes befejezése alkalmával hirdetik ki.

sittassék."
lyok és épü-
it a törvény
sága végzi, a
illetően a mi-
nezendő, hogy
Bizottsága ha-
zoktatásügyi
még juttatan-
telt vár. Ez a
nert a bizott-
táshoz és a
s tudományos

tését illeti,
özi bizottság,
tsága hivata-

Konecsni Göra

tovább

Művészeink díszítik a moszkvai magyar kiállítást

A moszkvai magyar ipari kiállítás számos meglepetése között is feltűnést fog kelteni a magyar grafikusok díszítő munkája. *Ruzicskay* György, *Konecsni* György, *Szűcs* Pál, *Bortnyik* Sándor készítenek nagyszabású grafikai munkákat a kiállításra.

Magyar Nemzet

1949. márc. 12

A vall. és közokt. m. miniszter
a budapesti IX. ker. állampénzt

a tá

A közoktatásügyi népl
évi 159.981. sz. rendeletet, me
cikkek üzlete által a Műemlékek

MAGYAR KÉPZŐ- ÉS
IPARMŰVÉSZEK SZÖVETSÉGE
Budapest, V., Vörösmarty tér 1.
Tel.: 184 - 074.

Budapest, 1978.I.12.
Ikt.sz.: 127/1978.
St.sz.: 16/1978. - 530 pld.

KONECSNI GYÖRGY Kossuth dijas festő-grafikusművész születésének 70. évfordulója tiszteletére

1978. január 23-án, hétfőn d.e. 11órakor

megkoszoruzzuk a FARKASRÉTI Temetőben lévő urnáját /NV.541./.

Szeretnénk, ha ezen a megemlékezésen minél több kollégánk résztvenne.

Üdvözlettel:

Papp Gábor s.k.
szakosztálytitkár

Bálványos Huba s.k.
szakosztálytitkár

Gábor Eszter s.k.
szakosztálytitkár

Sváby Lajos s.k.
szakosztálytitkár

Kovács Péter s.k.
társadalmi kapcsolatok alelnöke

A német csapatok Sztalingrádnál ujabb térnyereségre tettek szert

A német véderő főparancsnoksága közli:

Anapától délkeletre a német és román csapatok támadása tovább folyik a megerősitett magaslati állásaiban makacsul küzdő ellenség ellen.

A Sztalingrád előtti támadás kemény harcokban ujabb térnyereségre tett szert. Gyorskötelékek a várostól északra egészen a Volgáig előrenyomulva, az ellenség nagy erőkkel végrehajtott több ellentámadását utasitották vissza. A Volgán a légvédelmi tüzérség elsüllyesztett egy 500 tonnás motoroshajót. Egy felderitő repülőgép a Volga deltájában, Asztrachántól délre, bombával elsüllyesztett egy szovjet tartályhajót.

Kaluga, Rzsev, Ladoga-tó

Kalugától délnyugatra és Rzsevnél visszautasitottuk a Szovjet helyi jellegü támadását és tüzérségi tüzzel, valamint a légi erő támadásaival készenléti állásokat vertünk szét.

A Ladoga-tótól délre az ellenség ismételt támadásai neki okozott véres veszteséggel meghiusultak. A Ladogatavon bombatalálattal elsüllyesztettünk egy szovjet torpedónaszádot, két szállitócsónakot megrongáltunk.

Harminc páncélkocsit megsemmisitettek Egyiptomban

Német és olasz gyorscsapatoknak az egyiptomi brit állások ellen intézett előretörése során 30 ellenséges páncélos harckocsit megsemmisitettünk. Ezekkel a harcokkal összefüggésben augusztus 31-én és szeptember 1-én a német és olasz vadászok légi harcokban 51 brit gépet lőttek le, mig a légvédelmi tüzérség négy brit gépet pusztitott el.

Egy német tengeralattjáró a Földközi-tengeren haladó hajókaravánból elsüllyesztett egy 4000 tonnás gőzöst.

Légi háboru

Harci repülőgépeink éjjel-nappal támadták a Moszkva északnyugati részén levő fontos vasuti csomópontot. Hazafelé repülésük során robbanásokat és nagy tüzeket figyeltek meg.

A szerdára virradó éjszaka szovjet repülőgépek berepültek a főkormányzóság és Kelet-Poroszország fölé és főleg Varsó lakónegyedeit támadták. Itt több tüz keletkezett.

A brit légi erő kedden egyes gépeinek a megszállott nyugati terület fölé történt berepülése során két vadászgépet vesztett. A szerdára virradó éjszaka a brit légi erő a Saarpfalz néhány helységét támadta. A polgári lakosságnak voltak veszteségei. Főleg Saarlautern lakónegyedeiben keletkeztek dologi és épületkárok. Két támadó repülőgépet lelőttünk.

Könnyü német harci gépek nehéz ürméretü bombáikkal találatokat értek el Anglia déli partjánál egy csapattáborban. A szerdára virradó éjszaka Midland és Északkelet-Anglia hadifontosságu berendezéseit bombázta légi erőnk robbanó- és gyujtóbombákkal. A támadás sok tüzet okozott.

Megtorlás a dieppei angol parancs miatt

A véderő főparancsnoksága közli a továbbiakban, hogy a Dieppenél zsákmányolt angol parancs függelékében a 4. szakasz b/2. számmal jelzett részében a következő rendelkezés van: „Amikor csak lehet, a foglyok kezét mindig meg kell kötözni, hogy papirjaikat meg ne semmisithessék." A véderő főparancsnokságának 1942 augusztus 30-iki hivatalos közleményében az angol hadműveleti parancs nyilvánosságra hozatalakor többek között ezt a szakaszt is közöltük. Az angol kormány ezzel kapcsolatban nem foglalt állást. A véderő főparancsnoksága tehát elrendelte, hogy valamennyi brit tisztet és katonát, akiket Dieppenél foglyul ejtettek, 1942 szeptember 3-án 14 órától meg kell kötözni. A rendelkezés okát közölték a foglyokkal. Az intézkedést akkor szüntetik meg, ha a brit kormány a fent ismertetett parancsban elrendelt utasitásait a német hadifoglyok megkötözésére vonatkozóan hivatalos közleményben visszavonja. A véderő főparancsnoksága közli a továbbiakban, hogy minden ilyen vadnyugati módszerre, amely bátor katonák meggyalázását és bántalmazását célozza, azonnal a legerősebb megtorlással felel. A német csapatokról a Dieppenél felvett sok fénykép bizonyitja hogy a fogoly britekkel mint becsületes ellenféllel bántak. Rábizzuk a brit vezetésre annak megitélését, vajjon a foglyokkal való bánásmódban általuk előidézett változások a dieppei tapasztalatok szerint a német vagy a brit foglyokat sujtják-e inkább.

A szovjetorosz hadszintér.

Német illetékes hely a háboru kitörésének évfordulójáról

A háboru kitörésének évfordulóján — amint a Transkontinent Press közli — a Wilhelmstrassen kijelentették, hogy ezt a nagy történelmi pillanatot mint rendkivüli jelentőségü tényt kell méltatni. 1939 szeptember 3-án következett be az angol hadüzenet. A hadüzenetre egy autóut és a német Danzig szolgáltattak okot. Ma a másik félen a jelenlegi háborut egészen más perspektivából látják. A tengelyhatalmak számára teljesen világosan körvonalazódnak a nagy sikerek és mindenekelőtt az, hogy ez a háboru Európa győzelmével végződik. A hároméves háboru három év győzelmet jelent, ezeket a győzelmeket a tengely és a szövetséges hatalmak vivták ki az uj európai rend felé vezető uton, amely hosszu időre meg akarja és meg fogja alapozni a jólétet és a boldogságot.

A német nép számára — mondotta a Wilhelmstrasse szóvivője — szabadságharcot jelent ez a háboru, az olasz szövetséges számára az olasz hatalmi állás kiküzdését, mivel a volt szövetségesek e tekintetben megcsalták, Japán számára a boldogabb jövő megalapozását jelenti s Európa kis nemzetei számára függetlenségük és önállóságuk kiküzdését, illetőleg nemzeti értékeik kibontakozását. Az áldozatokat elhomályositják majd az eredmények, ha győzelmesen befejeződik a háboru.

Német illetékes hely egy svéd lap Európa-ellenes magatartásáról

A Wilhelmstrasse szóvivője foglalkozott a *Dagens Nyheter* cikkével, amelyben a svéd lap különös módon nyilatkozik a háboru kitörésének negyedik évfordulójáról — jelenti a TP. Berlinből. — A lap emlitett cikkében megjósolja, hogy a tengelyhatalmak maximális erőmegfeszitése döntetlennel fog végződni. Ha Németország kimerül a háboruban, nem várhatja, hogy Roosevelt jóindulattal lesz iránta és ugyanez áll Churchillről, nemkülönben Sztalinról is. A stockholmi lap szerencsétlen emberekről is beszél, akik a német hernyótalpas tank alá kerültek. Ezzel kapcsolatban a Wilhelmstrasse illetékes szóvivője felvetette a kérdést: Miért maradt el az ilyen emlékeztetés annakidején, amidőn Finnországnak kellett felvennie a szabadságharcot a szovjet hernyótalpas tank ellen? Utalt a szóvivő arra is, hogy a bolsevisták ellen folyó német háboru az orosz hernyótalpas tankokat megakadályozza abban, hogy Stockholm főutvonalain vonuljanak fel. A stockholmi lap számára ez a világnézeti beállitottság üzletet jelent, ez az üzlet azonban Európaellenes. Hasonló módon élesen utasitotta vissza a Wilhelmstrasse szóvivője az egyik berni lap cikkét is.

Brit tudósitás a sztalingrádi helyzetről

Harold King, a Reuter-iroda moszkvai különtudósitója elismeri, hogy egy német kötelék, amely Kotelnikovótól északkeletre áttörte a szovjet állásokat, Sztalingrádtól délnyugatra éket vert a szovjet állások közé erős harckocsi-alakulat segitségével. A tudósító szerint a németek itt rendkivül erőteljesen támadnak s a szovjet csapatok itteni helyzete „meglehetősen zavaros". Sztalingrádtól északnyugatra egy másik szakaszon a szovjet csapatok „tervszerüen visszavonultak". Sztalingrádtól északnyugatra a szovjet csapatok kedden védekezőben voltak s helyzetük tovább is sulyos.

A Pravda felhivása a kaukázusi hegyi lakókhoz

A Pravda felhivást intéz a Kaukázus hegyilakóihoz és felszólitja őket a legvégsőkig menő ellenállásra a német csapatokkal szemben — jelenti a NST Helsinkiből. — A felhivás egy szóval sem érinti a kaukázusi hegyilakók ismételt felkeléseit a szovjet kormány ellen, ezzel szemben azt követeli, hogy a kaukázusiak a hagyományokhoz hiven védjék meg függetlenségüket. A németek előre nyomulnak a Kaukázusban, éppen ezért szükséges, hogy megkezdjék ellenük az orvlövészháborut. Az ellenséget minden körülmények között fel kell tartóztatni — irja a Pravda.

A Berliner Börsenzeitung Jány Gusztáv nyilatkozatáról

A Berliner Börsenzeitung „Elképzelhetetlen keleti harcok" cimmel közli Jány Gusztáv vezérezredesnek, a keleti arcvonalon küzdő honvédcsapatok megsebesült főparancsnokának nyilatkozatát — jelenti a MTI Berlinből.

Bastico tábornagy a német-olasz fegyverbarátságról

Bastico tábornagy, a libiai olasz haderő főparancsnoka, sajtóbeszélgetést folytatott egy német haditudósitóval. A tábornagy kiemelte, milyen szoros bajtársi kapcsolat van a közös ellenség ellen küzdő német és olasz katonák között.

Arra a kérdésre, hogyan állták meg helyüket a német csapatok Afrikában, Bastico tábornagy azt felelte, hogy a német katona a támadásban és védekezésben egyaránt ujabb példáját adta kiváló tulajdonságainak. Vegyes német-olasz kötelékek tevékenységéről szólva hangsulyozta, hogy a tengely katonái teljes egységben küzdöttek. Az együttélés és mindennapos érintkezés egészen rendkivüli módon megerősitette köztük a testvéries bajtársi kötelékeiket. Rengeteg példája van, milyen közvetlen meleg érzések füzik egymáshoz a Führer és a Duce katonáit. A mindennapos harc a közös ellenség ellen, az éghajlat és a terep nehézségei azt eredményezik — hangsulyozta Bastico tábornagy —, hogy különböző nemzetek férfiai a katonák félreérthetetlen kifejezésmódján éreztetik a szivélyes barátságot.

Tengely támadások Egyiptomban

Az olasz főhadiszállás közleménye:

Az egyiptomi arcvonalon olasz és német gépesitett különitmények a keddi nap folyamán néhány támadást hajtottak végre, amelyek során az ellenség mintegy 30 páncélkocsit vesztett.

A tengely repülői élénk tevékenységet fejtettek ki az ellenség előretolt alakulatai és hátvidéke ellen.

A két legutóbbi napon vivott légi harcokban olasz és német vadászrepülők 51 repülőgépet lőttek le. Négy másik gép a légelhárító ütegek tüzétől eltalálva lezuhant és darabokra zuzódott.

Brit repülőgépek berepültek Szicilia fölé és géppuskatüzet zuditottak néhány helységre, továbbá egy személyvonatra.

Egyik buvárnaszádunk nem tért vissza támaszpontjára. A legénység hozzátartozóit értesitettük.

Hadihajóink elsüllyesztettek egy ellenséges buvárnaszádot.

Heves harcok az egyiptomi arcvonal déli szakaszán

Az északafrikai arcvonalról származó kairói jelentés szerint hajnalban az arcvonal déli szárnyán ujabb előrenyomulás történt, melynek célja nyilvánvalóan az, hogy a Kattara-mélyedésen át a brit állások szárnyát megkerüljék.

A jelentés hangsulyozza, hogy az eddigi harcok nagyobb járőrök között folytak le és egyik részről sem hoztak jelentős eredményt. A brit nehéztüzérség erős tüzelésbe kezdett, az amerikai repülőgépek pedig bombatámadásra indultak.

Rendkivüli katonai értekezlet volt Kairóban

Az „Aftonbladet" londoni értesülése szerint Kairóban rendkivüli katonai értekezlet volt — jelenti a Stefani Londonból. — Az értekezleten Alexander tábornok, az egyiptomi brit csapatok uj parancsnoka, Wilson tábornok, az iraki szövetséges csapatok parancsnoka s több más angol és amerikai tábornok vett részt. Utóbbiak az Egyenlitő-Afrika felett végzett hosszu ut után érkeztek Kairóba.

Vezető emberek a nagy háboruban

Az évek óta lángbaborult világ számtalan megpróbáltatásában az emberiség életét a csüggedést emésztő remény, a szerencsébe vetett végtelen bizalom és a fáradságot nem kimélő akarat kormányozza. Egyelőre különvált egységekben, egymást taszitó ideálok szolgálatában támad egymás ellen az emberiség sok-sok milliója. S az egymás ellen rohanó embermilliók akaratát, vágyát, vitézségét egy-egy acélos kéz irányitja. Milliók és milliók ügyelnek arra a kézre és sorsuk merrefordulását emelkedésétől vagy hanyatlásától teszik függővé. Szinte hihetetlen, hogy azok a valamennyiünket számontartó vezetőférfiak hozzánk hasonló életet élnek és életmódjukban még arra is sulyt helyeznek, hogy példaképpen állhassanak embertársaik előtt.

A Duce

Itália korlátlan ura, a Villa Torloniában éli munkás életét. Az Aurora Musis Amica elvén korán kel és a korai órákban tekintélyes időt szentel a különböző testgyakorlatoknak. Kilovagol vagy tenniszezik, máskor si-parti vagy vitorlázás üditi és már hét órakor munkaasztalánál köszöntheti „majordomusa", akiről azt mondják, hogy megtévesztő hasonmása urának. Ő osztja be a kihallgatások és látogatások idejét és vigyáz arra, hogy ura egyetlen perce se menjen veszendőbe. Rendkivül fontos feladat ez, mert megesik, hogy a Duce ötven konferencián is részt vesz egyetlen napon. Eppen ezért a Palazzo Veneziában a dolgozószobája szomszédságában levő termecskében tucatnyi öltönyt tart minden eshető alkalomra, nehogy átöltözés miatt külön haza kelljen mennie. Az államügyek tárgyalása és egyéb teendők lebonyolitása után *pontosan egy órára* hazamegy és megebédel családja körében. Magaválasztotta szerény étrend szerint étkezik. Azelőtt némi pihenőt tartott a kora délutáni időben. Mióta azonban dörögnek a fegyverek, megvonja magától még ezt a kényelmet is. Már két órakor iróasztalához ül és nyolc órakor még dolgozik. Sőt igen gyakran késő éjszakába nyulik a munkája. Állandóan, még a magánéletben is egyenruhát visel. Délceg alakját a sok munkában eltöltött éjszaka nem viselte meg.

A Führer

életmódjával sok tekintetben egyezik a Duce napirendje. A Führer, mióta kitört a háboru, egyetlen napra sem tette le az egyenruhát. Az ő számára külön tervezett egyszerü tábori öltözetet hordja. Öltönyén nincs csillogás, csupán az elsőosztályu vaskereszt disziti mellét. Jó ideje már annak, hogy átvette a főparancsnokságot. Azóta ritka vendég Berlinben is, Berchtesgadenben is.

Kedvenc eledele a tojásos burgonya. Alkoholt sohasem fogyaszt. A legritkábban fordul elő, hogy ünnepélyes alkalmakkor egy-egy korty pezsgőt iszik. Dohányozni meg éppen nem szokott, még munkatársai sem dohányoznak a jelenlétében. A kávé és tea hiányát egyáltalán nem érzi. A reggelije tejből és néhány száraz sütőmányból áll.

Alig készül el a reggelijével, máris kezdődik a kihallgatások és tanácskozások hosszu sora, amely belenyulik az éjszakába. Éjjel három óra felé nyugszik le, éppen ezért a Duce szokásától eltérően, a késői fölkelést kedveli. A tanácskozásokat csak rövid időre szakitja meg az ebédidő. Mindenkit fogad és meghallgat, de senki bejelentés nélkül nem várakozhatik rá. Ez a szokás még legközelebbi munkatársait is köti.

A Führer az orosz harctéren eltöltött idő alatt sem változott semmit. Mégcsak meg sem barnult az örökös szabadban való tartózkodástól. Szemüveget is csak otthonában visel.

Roosevelt

magánéletéből, mióta Amerika belépett a háboruba, lassacskán kiszorultak az apró szórakozások. Helyüket komor haditanácskozások és töprengések foglalták el. Ma nincs ideje az elnöknek arra sem, hogy a belügyek apró érdekességeivel törődjék. Legfeljebb az jut el hozzá, ami a belügyekből kétségtelenül összefügg a nagy háboruval. Egész délelőttjét katonák, diplomaták és magasrangu hivatalnokok jelentései és tájékoztatásai töltik ki. Mindez annyira igénybeveszi Roosevelt életét, hogy lemondott kedvelt sportjáról is, a Fehér Ház szép medencéjében végzett uszógyakorlatairól.

Reggelijét ágyában fogyasztja el és nyomban nekilát a hirlapok olvasásának. Közben megérkeznek közvetlen környezetéből *Harry Hopkins*, a „hálótermi tanácsos" és *Stephen Early*, a Fehér Ház sajtótitkára. Közvetlen utánuk mgejelenik *Watson* vezérőrnagy, a fogadásokat intéző titkár és *Marvin McInyre* főtitkár, akikkel az időszerü konferenciákat és hirlapi közleményeket beszéli meg. Természetesen ez a könnyebb feladat. De ezután Miss *Grace Tully* titkárnő tünik fel és beszámol a megszámlálhatatlan levelek tartalmáról. E közben öltözködni kezd és hivatali helyiségébe megy a számára külön fenntartott folyosón. Még ebédjét is tanácsadói társaságában költi el. *Knox*, *Hull* és *Sumner Welles* szokták vele megbeszélni a fontosabb ügyeket. Hetenként többször haditanácsra ülnek összes munkatársai. Itt szokott az elnök találkozni *King* admirálissal, *Marshall* vezérkari főnökkel, *Knox* és *Stimson* államtitkárokkal és *Hart* admirálissal, akinek szava ugyancsak sokat nyom Roosevelt előtt.

Hetenként kétszer a sajtó képviselői állnak szine előtt és várják az elnök kijelentéseit. A diplomaták csak nagy ritkán jutnak be hozzá rövid látogatásra. A fegyvertárs-nemzetek követeinek mindenkor szabad bejárásuk van az elnökhöz.

Churchill

még inkább belemerült a világesemények rohanó sodrásába. Nem kevesebb, mint hat titkár serénykedik körülötte. Ő maga hajnali két-három óráig dolgozik és már hajnali hét órakor ujra iróasztalánál ül. Hiven megtartja félszázados szokását: a délutáni pihenőt. Talán ez az oka hihetetlen munkabirásának.

Egyetlen szenvedélye a szivarozás. Felgyürt szélü kalapja, pettyes nyakkendője, amely az előbbi háboru angol viseletét jellemezte, mindenkor kiegészül a hagyományos szivarral.

Kiváló szakértője a hajózásnak és repülésnek. Mindkét világégésben ő volt az admiralitás első lordja. Ennek ellenére leginkább polgári öltözékben jár, a legritkább alkalmakkor ölti fel a katonai diszt. Ruházatát aranyfogantyus pálca teszi teljessé.

A repülés iránt ma is nagy előszeretettel viseltetik. Az első világháboru után egy alkalommal Páris közelében szerencsétlenség is érte, de abból épen menekült. Legutóbb, washingtoni látogatásából visszatérőben is odaült a kormánymű mellé. Régi szenvedélye még a festészet és még ennél is jobban a szivéhez nőtt a kőmives mesterség. A falrakás annyira kedvelt időtöltése, hogy egy alkalommal egy katonai táborban tett látogatásakor kivette egyik munkás kezéből a vakolókanalat és a szemlélők nagy meglepetésére, falat emelt.

Magánéletét alaposan megváltoztatta a háboruval járó mérhetetlen gondja. Egész családja hadiszolgálatban áll. Alig találkozik feleségével és gyermekeivel. Egyébként mestere a humornak és a szatirának. Kemény tartással lépdel az utcán, szájában a hagyományos szivar, hátán a gázálarc.

Sztalin

életmódjában a háboru nem sok változást okozott. *Vorosilov* és *Saposnikov* a meghitt barátai. Valahányszor Moszkvába vetődnek, mindig Sztalin vendégei. Együtt élvezik az egyszerü lakomákat sok tea és pipafüst kiséretében. Mint a napról-napra érkező hadijelentések igazolják, felette kevés ideje maradhat egyéb szórakozásra.

Garrulus.

Nagyjainknak nevét Használni nem szabad, A név: Igmándi víz! Örökké nagy marad.

Megrendelhető: Schmidthauer Lajos forrástulajdonosnál, Komáromban.

Mi a magyar nemzeti jelleg Hermes alakjában?

Irta dr Jáky Gyula

Nem akartunk ünneprontók lenni, ezért nem tettük eddig szóvá a most lezajlott nemzetközi vásár hirdetését. Most azonban, hogy a vásár kapui bezárultak, a nagy munkával, gonddal, szeretettel rendezett bemutatónak vége s már semmiképpen sem befolyásolhatjuk az eredményt, meg kell emlékeznünk valamiről, ami sok ember lelkében vegyes érzelmeket keltett.

A nemzetközi vásárnak az egész országban és külföldön is terjesztett hirdetéséről van szó, mellyel nálunk is teleragasztottak minden utcasarkot. A hirdetés azt ábrázolja, hogy a kereskedelemnek a görögök által megszemélyesitett mithológiai alakja, Hermes, meglehetősen sovány, szögletes kiadásban, kalapáccsal a kezében, szapora léptekkel halad valahová, remélhetőleg a budapesti vásárra. Ez a kép semmi összefüggésben sincs sem Magyarországgal, sem Budapesttel, sem a magyar ipar termékeivel. Nemzetközi nyelven beszél és épugy kiadhatta volna a riodejaneiroi, vagy a manilai vásár rendezősége. Éppen ez a legnagyobb fogyatékossága s ez teszi alkalmatlanná, hogy a magyar vásár hirdetője lehessen.

Tisztában kell lennünk azzal, hogy a mostani világégés után csak ugy foglalhatjuk el a bennünket megillető helyet az európai népek sorában, ha mint kis nemzet minőségileg jobbat nyujtunk, mint a körülöttünk élő népek, beleértve a legnagyobbakat is. És ez vonatkozik nemcsak a mezőgazdaság és ipar termékeire, hanem az irodalomra és a művészetekre is. Tudósainknak, íróinknak, művészeinknek olyat kell nyujtaniok, ami amellett, hogy a nemzet lelkét, a magyar sajátosságokat tükrözteti vissza, világviszonylatban is a legnagyobb értéket jelenti.

Nem tudjuk, mennyiben volna szüksége a magyar nemzetnek és a magyar ipar termékeinek Hermes alakjára? Azt azonban a leghatározottabban tagadjuk, mintha ez a görög mithológiai alak volna leginkább hivatott arra, hogy a magyar lelkiséget kifejezze és a magyar mezőgazdaság és ipar termékeire a figyelmet felhivja. Csodaszép fővárosunknak valamelyik történelmi részét, vagy mezőgazdasági és ipari termékeinkből valami jellegzeteset kellett volna erre a célra kijelölnünk. A királyi várpalota, a Halászbástya, a Koronázótemplom, a Hősök tere, a Szent Margitsziget, a Citadella, az Erzsébet-hid, a Lánchid, művészi szobrainak nagy vonzóerőt gyakorolhattak volna a vásár közönségére. Arató magyar legény, marokszedő leány eredeti képet adnának. Szőlőt, sárgabarackot, vagy egyéb nemes gyümölcsöt kináló bájos magyar leányka, tokaji vagy egri borral koccintó szőlősgazda felejthetetlenné tennék a vásár ajánlását. Az anyagot művésziesen alakitó Badár mester, a pókháló finomságu csipkét készitő halasi leány, a finomrajzu hímzésen dolgozó mezőkövesdi vagy kalocsai menyecske mindmegannyi hálás anyaga lehetne a vásár hirverésének. Egy szép herendi porcellán, például Lux Elek Ludas Matyija, vagy egy finom csiszolásu kristályüveg a magyar föld tarka virágaival, nagy tetszést aratna. Csak egy pár képet emlitettünk, de folytathatnánk a felsorolást oldalakon keresztül.

Külföldön is a legsajátosabb nemzeti kincsekkel csábitják a vásárok közönségét. A bécsi vásárra nem Mars, hanem Savoyai Jenő lovasszobra és egy bájos bécsi leány csalogatja az érdeklődőket. A lipcsei vásárral kapcsolatban a németek a város nevezetes épületeire és Gutenbergre, a könyvnyomtatás feltalálójára hivják fel a figyelmet. A francia kiállitások iránt egy francia leányarc, egy művészi virágtartó, a gyarmati kiállitás iránt pedig a négerek igyekeznek érdeklődést kelteni. A belga kiállitások alkalmával Brüsszel régi épületeit és legendáit ismertetik meg a külföldivel. A brazilok a riodejaneiroi Szabadságszobrot, a newyorki világkiállitás rendezői pedig a vásár egyik érdekes toronyépitményét választották sokszorositás és hirverés céljára. Még a Szovjet is saját nemzeti elgondolásait igyekszik közkincscsé tenni.

Hermest, illetve Mercurt nem látjuk sehol, csak a görög kiadványokon. Minden ország féltékenyen vigyáz arra, hogy valami nemzetit, eredetit adjon. Nagyon elszomoritó, hogy éppen a magyar vásár hirvivőjéül Hermest választották. Hagyjuk őt a görögöknek, engedjük, hogy kipihenhesse fáradalmait hellén bábérain. A mi alapos középiskolai oktatásunk mellett minden iskolás gyereknek a könyökén jön ki Mercur. A dolgot a legkönnyebb végéről fogjuk meg akkor, ha adott esetben a szobrászat, festészet, költészet, kereskedelem többezer éves ábrázolásait másoljuk le egy kis módositással. Igy nem alkottunk semmi ujat, még kevésbbé magyart és nemzetit. Tisztában kell lennünk azzal, hogy az ilyen agyoncsépelt, nemzetközi megnyilvánulásokkal sem a jelenben, sem a jövőben a legcsekélyebb mértékben sem szolgáljuk a nemzeti haladás ügyét. Sőt sajnálkozást keltünk külföldön magunk iránt, mert semmi eredetit, magyart és nemzetit nem tudunk nyujtani.

Arra kérjük az illetékes tényezőket, hogy a jövőben tüzzön ki pályázatot olyan képhirdetésre, amely visszatükrözi a magyar nemzeti jelleget és olyan művészeknek adjon a megrajzolásra megbizást, akiknek művészi munkájában és hitvallásában érvényesül a magyar nemzeti irány öntudatos szolgálata.

Székelyek, egymásközt

Tusnádfürdő, augusztus. Roppant mulatságos az a természetesség, amivel a székelyek egymás között beszélnek. Ezzel a természetességgel fogadják legtöbbször az idegenek ellenséges közeledését is. Ők azonban nem jönnek ki a sodrukból. S éppen emiatt adódik sok mulatságos helyzet.

Hushagyó hedd

A székelyeknél ez az esztendő egyik legnevezetesebb napja Csikországban. Oláhfaluban például nagy a dinomdánom ilyenkor. Telerakják az asztalt minden jóval. Palacsinta, kalács, malacpecsenye, tyukhus garmadával kerül ilyenkor teritékre. Tetézve megrakják az asztalt mindenféle jóval, ami a házból kikerül. Az apa mindenkinek tölt bort a pohárba. Először maga iszik, aztán köszönti a többit. Kézről-kézre jár a pohár, mire a gyermekhez ér, az igy köszönti fel a többit:

— Az Isten éltesse édesapámat, édesanyámat, testvéreimet, engemet és adja Isten, hogy jövendőre ennyire se lássuk egymást!

(Értsd: annyira rakva legyen az asztal minden jóval, hogy az asztalnál ülők még ennyire se láthassák egymást.)

Foglalás

Békés csendben élt Székelyudvarhelyen egy öreg tanár. Látogatók inkább csak olyankor zavarták, ha valamelyik nebuló érdekében kellett közbenjárniok s a tanár ur jószivüségéhez akartak folyamodni.

Jön egy ember s a tanár ur, aki egyedül üldögélt otthon, mérsékelt melegséggel fogadja.

Igy kezdi az idegen:

— Nagyon kinos ügyben kell tiszteletemet tennem...

A tanár ur legyint:

— Ismerem én már az ilyen kinos ügyet.

Az idegen folytatja:

— Kérem, én a királyi kormány nevében jövök. Hátralékban maradt tanár ur kincstári illetékek tekintetében. Foglalni jöttem. Mit foglaljak?

— Foglaljon helyet! — kinálja a tanár ur és ráhajlik ujból a javitandó dolgozatra.

Filep

A gyimesi lány mindenáron szeretett volna Tusnádra kerülni. Ugy is történt. Mert hogy ott voltak a katonák. S a katonák közt Mézes Filep, az ő szive virága.

Kérdi a gazdája:

— Tegnap este láttad-e Filepet, Julis?

A lány nyugodtan mondja:

— Nem láttam.

Ne beszélj már félre. Hallottam este, hogy suttogtatok.

— Beszélni beszélgetünk. De Filepet nem láttam, mert sötét volt!

Székely vigasztalás

Még a megszállás alatt mozgósitást rendeltek el. A székely gazdának két fiát vitték el. Az őrmester azt kérdi Énekes Árontól:

— Kied nem sajnálja, hogy két fiát elvitték katonának?

Az öreg néz az idegenre és a világ legtermészetesebb hangján mondja:

— Nem sajnálom. Én es oda voltam a magam idejében. Én es elvesztettem egy országot, veszitsék el ők es!

Az öreg jól tudta, hogy az idegenek országának elvesztése kell ahhoz, hogy visszanyerje, amit ő elvesztett.

Kádár Ferke

Szeretnek a székelyek évődni egymással. Ennek a hangja szólal meg a nótájukban is. Azt mondja ez a nóta:

Kádár Ferke ne hid ele magadate
[bumm!
Hogy elloptad a kövére malacote,
[bumm!
Mert a malac megtalále viccsannie,
Csikországot itte kelle hagyenie, de
[bumm!

Hegyaljai Kiss Géza.

Magyarország nemzetiségei

Megnagyobbodott országunk nemzetiségi helyzetéről, az egyes anyanyelvekhez tartozók arányáról annyiféle egymástól eltérő vélemény kering a köztudatban, hogy talán hasznos lesz rövid összefoglalás keretében némi tájékoztatást adnunk az alábbiakban. Mert a tapasztalat, sajnos, azt mutatja, hogy a nemzetiségi kérdés tekintetében (ez pedig minden *politikai népnek* örökké aktuális problémája) a közönség legtöbbször nem eléggé tájékozott.

A hivatalos felvilágositó munkára hárulna itt természetesen a legtöbb tennivaló. A hivatalos tájékoztatás feladata lett volna pl. megértetni azt is, hogy az első bécsi döntés alkalmával visszaitélt felvidéki rész hazatérésével főként *nem szlovákokkal* — mint sokan hitték —, hanem elsősorban és legnagyobb részt *magyarokkal* gyarapodott a csonka ország, hiszen a visszatért felvidéki sáv népességének *84.4%-a magyar és csak 11.9%-a szlovák anyanyelvü.*

Kétségtelen, hogy az elmult négy év területgyarapodásai alkalmával a sajtó, a rádió adott bizonyos tájékoztatást a közönség számára. Ez tartalmilag elég is volt, de elmaradtak a rendszeres sajtóbeli cikkek és közlemények.

Az 1941. éveleji népszámlálás anyagát nemzetiségi, illetőleg anyanyelvi szempontból még nem dolgozta fel (vagy ha feldolgozta, mindeddig nem közölte) a M. kir. Központi Statisztikai Hivatal, tehát a jelenlegi Magyarországon élő népesség *valóságos nemzetiségi megoszlása még nem áll rendelkezésre,* hiteles etnikai képe határozott vonalakkal még nem rajzolható meg. *Becslés* segitségével azonban a tényleges helyzet e nélkül is jól megközelithető.

Megjegyezzük, hogy

az 1941. évi február 1-i népszámlálásnál

az anyanyelvet tudakoló kérdőponton kivül — ezuttal első izben — a nemzetiségi hovatartozás is szerepelt a számlálólapon, anélkül azonban, hogy fogalmilag félreérthetetlenül meg is lett volna határozva. A számlálólap 15-ik (nemzetiséget kérdező) pontjánál ugyanis a következő tájékoztató utasitás olvasható: „Minden befolyástól menten és anyanyelvére való tekintet nélkül megjelölendő az a *nemzetiség,* amelyhez tartozónak a megszámlált érzi és vallja magát."

Ebből a „meghatározásszerü" utasitásból tehát éppen az nem derül ki, hogy mit kell „nemzetiség" alatt érteni. Miután a szakférfiak végleg nem tudták e kérdést eldönteni, rábizták a megszámlált milliókra, vagy mint ahogy az a legtöbb esetben történhetett, az őket összeiró számlálóbiztosokra. Fogalmilag *ezuttal* mi sem teszünk különbséget anyanyelv és nemzetiség között, megjegyezvén azonban azt, hogy adatainkat mindenkor a felhasznált statisztikák *anyanyelvi* soraiból vettük.

Magyarország népessége az 1941. évi február 1-i népszámlálás, valamint az 1941. évi október 10-i délvidéki népösszeirás egybevetett előzetes eredményei szerint kereken

14,670.000 lélek, mely anyanyelv szerint a következőképpen oszlik meg:

Anyanyelv	A népesség szám szerint	%-ban
magyar	11,017.170	75.1
német	865.530	5.9
szlovák	308.070	2.1
román	1,144.260	7.8
rutén	586.800	4.0
délszláv*	513.450	3.5
jiddis	161.370	1.1
egyéb**	73.350	0.5
Összesen	14.670.000	100.0

A fenti anyanyelvi becslések alapját tevő források a következő népszámlálások ill. népösszeirások eredményei: Magyarország trianoni területére vonatkozólag az 1930. évi magyar népszámlálás; az 1938-ban visszatért felvidéki sávra vonatkozólag az 1938. évi felvidéki magyar népösszeirás; az 1939-ben visszafoglalt Kárpátaljára vonatkozólag az 1930. évi csehszlovák népszámlálás, valamint az 1939. évi kárpátaljai magyar népösszeirás publikált adatai; az 1940-ben visszatért erdélyi és keletmagyarországi területre vonatkozólag az 1930. évi román népszámlálás; az 1941-ben visszafoglalt déli területere vonatkozólag az 1921. évi jugoszláv népszámlálás. (Természetesen, a volt kisantant három állama — mint azt nemcsak magyar statisztikusok, hanem több nemzetközi tekintélynek örvendő külföldi szakember is kétségtelenül megállapitotta — nemcsak tendenciózusan, hanem a téves adatok tömegének becsempészésével állitotta össze a nemzetiségeinek számbeli nagyságát.)

A különböző időpontokban megejtett és eltérő közlési rendszerük miatt összegezésre alig alkalmas népszámlálások eredményeiből a felhasználható adatok kiemelése, majd az 1941. évi népszámra való becslésszerü átszámitása és összevonása a legnagyobb gondossággal és mindenkor az illető nemzetiség természetes szaporodási eredményeinek alapos figyelembevételével történt. Az egyes nemzetiségek asszimilációs (olykor disszimilációs) hajlandóságának nagyon is ingadozó intenzitását, ahol csak lehetett, számitásainknál tekintetbe vettük.

A Magyarország anyanyelvi tagozódását szemléltető fenti kis összeállitás beszél helyettünk is: első pillanatra szemünkbe tünik

11 milliót tulhaladó tömegével az államalkotó magyarság 75.1%-os uralkodó többsége.

Az összes többi nemzetiség tehát együttesen sem éri el a 25%-ot.

A kisebbségben lévő nemzetiségeink közül a milliós határt csak a *románok* érik el, nem egészen *8%-át alkotva* az összes népességnek; a sorban következő *németség* képviselői 865.000-es lélekszámmal a *6%-on innen maradtak,* maguk mögött hagyva a *ruténeket* (4%) s a *délszláv* gyüjtőnév alatt összefoglalt *szerbeket, horvátokat, bunyevácokat* és *sokácokat* (együttesen mindössze 3.5%-kal részesednek a népesség összes számában). A *szlovákok* száma — mint összeállitásunk is mutatja — relative szintén csekély; 300.000-es tömegük az összes népességnek csak 2.1%-a, a *jiddis* anyanyelvüeket emlitjük még fel, megjegyezvén, hogy számuk — tekintetbe véve a velük benépesült terület viszonylagos kicsinységét — jóval kisebb is lehetne.

Ami az itt elmondottakból lényeges és vitathatatlan:

a magyarság hatalmas számbeli fölénye a kisebbségi nemzetiségekkel szemben;

ha pedig még azt is tekintetbe vesszük, hogy a népi erő kérdését nem kizárólag a mennyiségi elemek döntik el, hanem nagymértékben a minőségiek is (kulturáltság, települési mód, történelmi szerep stb. stb.) akkor megállapithatjuk, hogy *a magyarság uralkodó fölénye még nagyobb, mint ahogy azt az összes népességben elfoglalt nyers aránya tükrözi.*

Ezt bizonyitják az e helyen nem közölt müveltségi statisztikák adatai is, melyek általánosságban azt mutatják, hogy mig a magyar és a német jellegü vidékek *müveltségi viszonyai* nagyban-egészben azonosak, addig az egyéb nemzetiségek által lakott területek kulturfokát jelző arányszámok sajnálatos elmaradottságról tesznek tanuságot. Erősen nemzetiségi vidékeken *a települési mód* az, (városok, ipari centrumok felé irányuló törekvés), ami a számbeli kisebbségben élő magyarság szellemi felsőbbrendüségét a legjobban bizonyitja. A településbeli különbség, a városlakó mivolt letagadhatatlanul minőségbeli különbséget jelent s a nemzetiségi vidékeken élő magyarságnak hosszu évszázadokon keresztül a városok felé történő áramlása, majd az ottani kulturális és szellemi pozíciók megteremtése és megszállása olyan körülmény, amelynek sulya, a népi erőmérleget mindenkor a saját javára billentette.

Az államalkotó magyarság 11 milliós tömegének zöme szinte zárt egységet alkotva, egy minden oldaláról természetes határokkal körülfogott medencében az u. n. *magyar Alföldön* telepedett meg. Ennek az összefüggő nagy földrajzi tájnak szorosan hozzátartozó része éppugy a Kis-Alföld s általában az első bécsi döntéssel visszatért felvidéki területsáv, mint a messze Kárpátaljáig felnyuló sik vidékek is.

Dunántulra ugyancsak a magyarság domináló többsége nyomja rá a bélyegét, annak ellenére, hogy néhány járásában már a két számjeggyel kifejezhető százalékos arányt is elérik kisebbségeink. (Tolna és Baranya vármegyék németlakta területei, a vasmegyei vendek, Dél-Zala horvátjai, stb.)

A tipikusan magyar jellegü területek sorában külön emlitjük meg — mint ahogy

külön hely is illeti meg — a Székelyföldet.

Háromszék, Csik, Udvarhely, Marostorda vármegyék zárt népi egységet alkotó székelysége a délkeleti végvidékek etnikai hozzánktartozásának a legteljesebb bizonyitékát jelenti.

A románok

jelentékeny számban csak a visszatért erdélyi és keletmagyarországi területen élnek, még pedig tulnyomó többséget alkotva, egy meglehetősen nagy és nagyjában összefüggő területfolton. (Az 1930. évi népszámlálás adatai szerint, Magyarország területén mindössze 16.000 volt a számuk.) Ez ritkán lakott eerület s a rajta élő román népelem 50—70 százalékos többséget alkot. Számuk tulhaladja az egymilliót és közel 8 százalékát teszi Magyarország összes népességének.

A németajku népesség

geográfiai elhelyezkedése már korántsem ilyen egységes. A hazai németség zöme Dunántulon él, de magas az arányuk Bács-Bodrog vármegyében is. Magyarország legerősebben németjellegü vidéke Tolna és Baranya megyéknek az a meglehetősen összefüggő területe, mely nagyjából *a völgységi, simontornyai, hegyháti, mohácsi, pécsváradi és villányi* járásokat foglalja magában. Magas a német arány Bács-Bodrog vm.-ben is. (A Duna német vonatkozásban nem jelent nyelvhatárt; mindkét oldalán szivesen és tömegesen telepedtek meg a németek.) Beszterce vidékén élnek még nagyobb számban szászok, számuk azonban aligha több 50.000-nél.

A szlovákok

nagyobb számban főleg az ország északi részén élnek. A felvidéki sáv nyugati-keleti irányu szlovák vonala azonban több helyen és alaposan megszakadt, ugyhogy ezen a területen tulajdonképen csak három szlovák zónát szoktunk megkülönböztetni, ezek: a Nagysurány körüli szlovák felsziget, Kassa vidéke és a Kárpátaljához közeleső Szobránc körüli térség. Az ország középső részében fekvő Békés vármegyében alkot még a szlovák népelem jelentős nyelvszigetet.

A délszláv népelem — leszámitva Budapest környékének néhány községét — az ország déli — legnagyobb részben jugoszláv uralom alól felszabadult — területeit foglalja el. A szerb anyanyelvü népesség zöme Bács-Bodrog vármegyében, a Dalmáciából beszármazott bunyevácok kb. 50.000 lelket számláló tömege főleg Szabadkán és Zomborban helyezkedett el. A sokác népelem kisebb-nagyobb csoportjai Dél-Baranyában alkotnak szórványokat (számuk nem igen lehet több 10.000-nél.) Az u. n. Muravidék zalavármegyei területén (Muraköz) főleg horvátok, vasmegyei részén pedig vendek laknak.

A rutén (ruszin, kisorosz, kárpátorosz, magyarorosz) nemzetiségü népesség, félmillión felüli tömböt alkotva, az ország északkeleti részén fekvő és Kárpátalja néven ismert területen él.

A jiddis anyanyelvüek meglehetősen népes tömege, majdnem teljes egészében az északkeleti Kárpátok hegyei közé, ill. Kárpátaljához közeleső városokba (Munkács, Ungvár) telepedett be.

Csak nagy vonásokban is végigtekintve nemzetiségeink sorát, világosan elénk tárul az államalkotó magyarság sulya s általában nemzetiségeink számokban kifejezett népi ereje és helyzete.

Kovács Iván.

* Legnagyobb részben az 1921 évi jugoszláv népszámlálás adataiból számittatott ki és meghyugtató pontossággal nem bontható szét szerb, horvát, bunyevác, sokác stb. anyanyelvekre.

** Legnagyobb részt cigányok.

Magyarország belső arcvonalán nagy csata folyik: harc a hideg, az anyaghiány ellen, harc a nemzeti célokat törhetetlenül szolgáló egészséges társadalomért. A csata döntő órái mindig az utolsók. Ezt a küzdelmet, amely most szombat estig a keleti arcvonal magyar katonáinak téli felszereléséért folyik, győzelmesen megnyeri Magyarország. Aki még nem járult volna hozzá adományával a végső győzelemhez, még adhat téli ruhát a hadseregnek!

Képes Vasárnap legujabb számából:

KÜLÖN SZÁM

vitéz nagybányai

HORTHY ISTVÁN TEMETÉSÉRŐL

ÁRA 20 FILL.

Pusztit az árvíz Kelet-Kinában

Sanghai, szept. 2. (NST) A három hete tartó, keletkinai árvizkatasztrófa egyre nagyobb méreteket ölt. Csupán Kiangszi tartomány déli részében 32 közigazgatási kerület áll viz alatt s ennek következtében háromszázezer ember vált hajléktalanná. A termés ezen a vidéken megsemmisült. A jelentések szerint hatvanezer ember füveket, gyökereket és fakérget eszik és igy tengeti életét. Fukien partvidéki tartományban, Lerang közelében a Jangce folyó vizállása az utóbbi napokban másfél méterrel emelkedett. A megnemszállt kinai területeken a viztömegek sok helyen áttörték a gátakat és nagy területeket öntötték el. Sanghai lapok jelentései szerint a japán ellenőrzés alatt álló tiencin—hankaui vasutvonalat az északi Anwhai tartományban az árvíz megrongálta és megszakitotta. Hankau vidékén a tavak is kiléptek medrükből és nagy termékeny területeket árasztottak el.

Konecsny György

EGY MŰVÉSZI PLAKÁTRÓL. Az a buzgalom, mellyel az Orsz. Magy Idegenforgalmi Hivatal vezetősége hazánk külföldi propagandáját szolgálja, különösen a plakátművészet felé tereli vezetőinek

érdeklődését. Új és új nevek merülnek fel és a fiatal magyar grafikus nemzedéknek alkalma van itthon is, a külföldön is ismertté tenni a maga nevét is. Így tűnt fel Konecsny György is, aki „Hungary" feliratú szép plakátján plasztikusan összefogott matyó-menyecskét állít a világ elé, hatásos felkiáltó jelül. Megnyerte vele a római idegenforgalmi plakátkiállítás nagy aranyérmét és nagy aranyserlegét. Érdeklődéssel kell további munkássága elé tekinteni.

MAGYAR IPARMUVESZET
1936. 99. l.

SZLOVÁKIA

a gyógyfürdők és gyógyhelyek ha

Utazás, vizum, szobarendelés ügy

keresse fel irodánkat:

„CONTINENTAL"

IDEGEN- ÉS FÜRDŐFORGALMI IRODA K. F

Budapest, V., József Nádor-t

TELEFON: 182—062.

AUTÓKAROSSZÉRIÁK PAPÍRBÓL, TELEFONKÉSZÜLÉK TEJBŐL

Tejből követ is készíthetnek. A lefölözött tejből formaldehid hatására kőkemény, szilárd anyag válik ki. (Természetesen ehhez megfelelő hőmérsékleti viszonyok, a tejnek és formaldehidnek meghatározott mennyiségű keverése szükséges.) Ezt a szilárd műterméket a görög gala = tej és lithos = kő szavakból *galalith*-nak nevezték el. Bár a galalith ezek szerint

tejkövet

jelent, mégis a szarut hivatott helyettesíteni. Teljes sikerrel teszi ezt, sőt még előnyösebb is. Mert míg a szarut csak egyféle színben és csupán a hajlott szarv formájában találjuk a természetben, addig a galalithot lemezek, rudak alakjában is lehet gyártani, azonkívül minden színre megfesteni is. A színezés szempontjából a galalith a legértékesebb műanyag. Egyetlen más anyag sem árnyalható oly sokféleképpen. A galalithra festett szinek sajátságos meleg árnyalatot kapnak, úgyhogy reklámfeliratok, dísztárgyak készítésére a lehető legalkalmasabb. A galalith még történelmi jelentőséggel is bír, — kémiai jelentőséggel persze — mert

egyike a legrégebben ismert s már a mult század végén gyártott műanyagoknak.

A legrégibb műanyag, a galalith és a legfiatalabbak egyike: a *lanitalgyapjú*, egyaránt a tejben lévő kazein-fehérjéből készül, mindkettő a formaldehid segítségével. Önkéntelenül felmerül itt a kérdés: vajjon a kazein, vagy a formaldehid sajátságai közé tartozik-e, hogy műanyagokat tud létesíteni, s hogy a kazeinből vagy formaldehidből lehet-e még ezeken kívül egyéb műanyagokat is készíteni?

A kémikusok előtt, akik ismerik mind a fehérjefélék, mind a formaldehid szerkezetét és vegyi összetételét, nyilvánvaló, hogy *a formaldehid a műanyagképződés kiindulása.* A formaldehidet kémiailag éppen az jellemzi, hogy könnyen, szívesen egyesül más anyagokkal, rendkívül nagy a reakcióképessége, és éppen ezért lehet más termékek előállítására használni.

A bakelit

A kőszén lepárlásánál fenmaradó melléktermékek hasznosításával kapcsolatban terelődött a figyelem a formaldehidre. Ismeretes, hogy a kibányászott kőszenet nemcsak fűtésre használják, hanem azt légmentes térben hevítik, miáltal a szénből igen értékes, részben gáznemű, részben folyékony alkotórészek eltávoznak és *visszamarad a koksz.* Az illékony alkotórészek a szénnek hidrogénnel, oxigénnel alkotott vegyületeiből állanak,

a koksz az tiszta szén.

A kátrányban található vegyületek közül egyesek — mint az anilin, naftalin, fenol, másnéven karbolsav és kresol — bizonyos körülmények között valami meghatározhatatlan, vízben oldhatatlan, gyantaszerű anyaggá alakulnak, amiket a század elején még semmire sem tudtak felhasználni. Hogy ez továbbra is kárba ne vesszen, megpróbálkoztak a kutatók, hogyan, milyen anyag hozzáadásával lehetne a kátrány semmirevaló részeiből valami értékesíthetőt előállítani? A belga *Bachelard* kísérletei vezettek először eredményre. A kátrány termékei közül az átható szagú fenolt, azaz karbolsavat meghatározott recept szerint formaldehiddel vegyítve, nagyszerű gyakorlati tulajdonságokkal bíró műanyagot termelt. Találmányát Amerikában szabadalmaztatta először, onnan került *bakelit* néven a világpiacra.

Ami bakelit tárgyat mi a mindennapos használatból ismerünk, — telefon- és rádiókészülékek vázai, elektromos műszerek váza (a bakelit ugyanis nagyszerű szigetelő), hamutartók, szelencék — csak csekély hányadát képezik a bakelit alkalmazási területének. A bakelit nemcsak önmagában használható, hanem még előnyösebb tulajdonságokra tesz szert, ha más anyagokkal együtt dolgozzuk fel.

Megfelelő vastagságú papírlapokat rétegesen, magas hőfokon bakelittel összepréselve, olyan szívós, kemény, erős anyagot nyerünk, amiből még gépalkatrészek is készíthetők.

Ezt a bakelitből és papirosból álló műanyagot *lignifol*-nak nevezik. Óriási előnyük a lignifol-alkatrészeknek, — elsősorban fogaskerekeket készítenek belőle — hogy *zajtalanul működnek* s így alkalmazásukkal mérséklődik az üzemek túlkiabálhatatlan lármája. A lignifol nemcsak hogy kemény, szívós, hanem igen nagy mértékben rugalmas is, tehát nem repedezik, nem válik törékennyé, úgy hogy *autókarosszériákat, ajtókat is gyárthatnak belőle.*

A kőkemény mű-fa

A bakelit volt az első fenol-formaldehidből készült műanyag. A kémikusok a jólismert karbolsavon kívül egyéb fenolokat is ismernek. (A fenol elnevezés ugyanis nem egy vegyületet, hanem közös jelleggel bíró vegyületcsoportot jelent.) Fenolféleség a fertőtlenítőszerül, különösen fogmütéteknél használt kresol, sőt fenolnak tekinthető a *naftalin* is. Nos, ezek a különböző fenolféleségek formaldehiddel más-más, egymástól valamelyest eltérő műanyagot hoznak létre. Ezeket összefoglalva: *fenoplast-anyagok* néven emlegetünk. A fenoplastok fontos szerephez jutnak a bútoriparban. Száraz bükkfalemezeket fenoplasttal hevítés közben egymásra sajtolva, nagy fajsúlyú faanyag keletkezik, amely megfelelően színezve, a tengerentúli drága bútorfákat — tékfát, mahagónit és ébenfát — hivatott pótolni. Faliszttel, fűrészporral keverve a fenoplast-anyagokat,

roppant kemény, késsel is alig karcolható, vízhatlan faanyag keletkezik,

amit a németek annak keménysége miatt a Hartgumi elnevezés mintájára: *Hartholz*-nak hívnak. Ezeken az aránylag ritkább, speciálisabb felhasználásokon kívül is, egyre elterjedtebben használják az asztalosok a *tegofolie* néven ismert, fenoplasttal átitatott papírlemezt a bútor furnírozására. A tegofolie alkalmazása a bútor tartósságát növeli, s lévén a fenoplast-anyag vízhatlan, az azzal bevont bútor nem pattogzik, nem repedezik fel.

Így most már vázoltuk a fenoplastok legfontosabb alkalmazási körét, ezzel azonban a formaldehid műanyag alkotó-szerepe még nem merült ki. A szúrósszagú ammoniáknak szénvegyületekkel alkotott organikus származékai ugyancsak formaldehiddel, remek műanyagféleségekké dolgozhatók fel. Ezeket tudományos néven *aminoplastoknak* nevezik. (Az amino szócska kémikusok előtt azonnal elárulja, hogy e műanyag az ammoniák származéka.)

A futurit

Legnagyobb jelentőségű az aminoplastok közül a *futurit.* A színes csészék, dobozok, kanalak, tálcák, amelyeket oly szívesen használunk, a gyárakban először

fehér, rögös por

alakjában látnak napvilágot. Ezt a port megfestik, majd melegen különböző formába sajtolják. Alkalmazhatósága még a bakelitét is felülmúlja, sőt a dísztárgyak, használati cikkek területéről azt lassankint egészen kiszorítja.

Kémiai szempontból a fenoplast és az aminoplast egyike a legegyszerűbb összetételű műanyagoknak. A formaldehid — a másik összetevő — maga is egyszerű közönséges vegyület és fenolok vagy ammonia származéka, szintén gyakori, könnyen előállítható vegyület. Előállításuk viszonylagos könnyűsége megnyilvánul abban is, hogy a műanyagokra vonatkozó kutatások a bakelittel kezdődnek s ebből fejlődik más irányokba is tovább a műanyagipar. Bakelit- és futuritféleségeknél a főnehézséget nem alapanyaguk körülményes előállítása okozta, hanem az, hogy a formaldehid és fenolok vagy ammoniákszármazékok között lejátszódó folyamat

roppant érzékeny a hőmérséklet iránt.

A hosszú-hosszú kísérletezések során kitapasztalt hőfokot szigorúan be kell tartani, mert a legcsekélyebb hőmérsékletkülönbség hatására vagy egyáltalában nem jön létre a kívánt műanyag, vagy pedig egészen más képződik, mint amit akarnak. Ugyancsak nagy jelentőséggel bír az is, hogy mekkora erővel, milyen nyomással sajtolják a nyersanyagot. A sajtolásnak itt nemcsak formáló szerepe van, hanem szervesen hozzátartozik a műanyag kialakulásához. Ennek kémiai oka van. A formaldehidnek a másik anyaggal való egyesülése rendszerint azáltal következik be, hogy a molekulákból víz válik ki. Mind a formaldehidben, mind a fenolokban és ammoniákszármazékokban szénen kívül hidrogén és oxigén is van. Hidrogénből és oxigénből áll a víz is. Ha tehát a fenti anyagok összekerülnek, könnyen elgondolható, hogy megfelelő körülmények között a bennük lévő hidrogén és oxigén vízzé fog egyesülni, kiválik a formaldehidből és fenolból, miközben azok összekapcsolódnak.

Az ilyen típusú kémiai folyamatokat *kondenzációnak* nevezzük. Kondenzálódás révén nagyon sok molekula tud hosszú lánccá összekapcsolódni. A molekuláknak lánccá egyesülése hozta létre a kaucsukot, a műgumit és a műüveget is, ott azonban az összekapcsolódás nem járt vízkilépéssel, azt a folyamatot *polimerizáció*-nak nevezik. Kondenzáció és polimerizáció azok a kémiai módok, amelyek a szálas szerkezetű vagy gyantaszerű műanyagokat és természetes anyagokat is létrehozzák.

Amikor a formaldehidet fenollal összevegyítik, a vízkilépés — kondenzáció — azonnal megindul. Másképen folyik le a kondenzáció, ha hidegen és másképen, ha melegen megy végbe. Ezért olyan fontos a hőmérséklet szabályozása. A kondenzáció magától nem válik teljessé, vagy csak nagyon lassan következik be, hogy minden vozmolekula kiváljék és formaldehid a fenollal kapcsolódjék. Ezért kell az anyagokat préselni, mert a préselés meggyorsítja a kondenzálódást s általa lesz teljessé a molekulaláncok kialakulása.

Formaldehid-kondenzáció révén az eladdig értéktelennek tartott kátránytermékeket nagyszerű műanyagokként lehet felhasználni. A kátrányt kőszénből nyerjük, végső fokon tehát a kőszénnek köszönhetjük a fenoplast-műfát és a futurit-edényt.

A gyáripar, a hajózás és a kereskedelem szempontjából sokkal fontosabb azonban, hogy

a kőszénből benzint is lehet készíteni!

Hogy hogyan és mi módon, legközelebbi fejezetünkben fogom elmondani.

Gáspár Edith

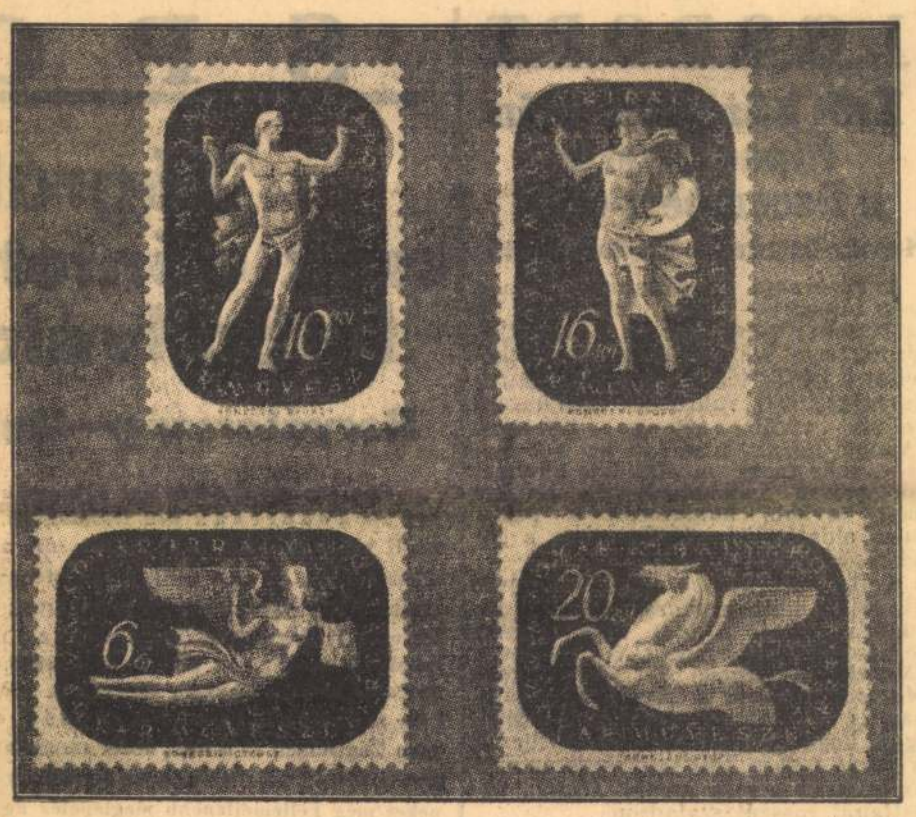

A MAGYAR MŰVÉSZETÉRT MOZGALOM TÁMOGATÁSÁRA DECEMBER KÖZEPÉN 6—10—16—20 FILLÉRES BÉLYEGEK KERÜLNEK FORGALOMBA 150.000 PÉLDÁNYBAN SZÁZSZÁZALÉKOS FELÁRRAL. A BÉLYEGEK JÖVŐ ÉV MÁRCIUS VÉGÉIG HASZNÁLHATÓK BÉRMENTESÍTÉSRE. A MAGYAR MŰVÉSZETÉRT BÉLYEGEKET A MŰCSARNOK ALKALMI POSTAHIVATALA ÁRUSÍTJA DECEMBER 15-TŐL 22-IG

A TUBERKULÓZIS DIAETÁS KEZELÉSE címen dec. 12-én, csütörtökön d. u. 6—7-ig tart előadást Dr. M. Mikes Margit dr., a Népművelési Bizottság Háztartási Telepén, a *Gázművek*, Vilmos császár-út 3. alatti bemutató helyiségében. Gyakorlati főzőbemutató. Belépődíj 60 fillér.

Pest—Magyarország—IBUSz

ERDÉLYI

Karácsonyi és Téli Társasutazások

Luxus autokarral

Első utazás: 1940 december 22. További utazások: 1941 január 5 és 12.

8 napos túra útiránya: Nagyvárad—Királyhágó — Kolozsvár — Beszterce— Borszék — Gyilkostó—Gyergyószentmiklós — Csíkszereda — Hargita — Székelyudvarhely—Szováta—Marosvásárhely.

Részvételi díj: P 248.—.

14 napos túra útiránya: Hortobágy—Debrecen — Szatmárnémeti — Nagybánya — Máramarossziget — Visóvölgy — Prislophágó—Beszterce — Szászrégen — Borszék—Gyilkostó — Csíkszereda — Tusnádfürdő—Székelyudvarhely — Szováta—Marosvásárhely—Kolozsvár—Nagyvárad.

Részvételi díj: P 370.—

A részvételi díjban a teljes ellátás napi háromszori étkezéssel, adó és borravalóval együtt bennfoglaltatik.

Jelentkezési határidő: indulás előtt 4 nappal.

Felvilágosítás és jelentkezés: Pest—Magyarország—IBUSz Utazási és Menetjegyiroda, VII., Erzsébet-körút 7. Telefon: 422-985. Autobus Tours iroda, V., Vörösmarty-tér és az összes IBUSz irodákban

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

LÓSPORT

Erős küzdelem után Ripacs nyerte a Decemberi-díjat

Maszár-botrány a VI. futam után

A vasárnapi ügetőnapra — hála a szép időnek — újból megteltek a tattersalli versenypálya tribünjei. Mindhárom helyen csak úgy feketélett a nézők tömege s a totalizatőrkasszák körül valóságos közelharcot kellett vívni egy-egy tikettért. (Ahogy látjuk, nemcsak az első helyen, már most megkezdett bővítési építkezések indokoltak, de ha így megy tovább, hamarosan a pálya túlsó oldalán is szükséges lesz a játékkasszák felállítása).

A *Decemberi-díjat* rendkívül heves küzdelem után a *Marschall* által kitünően hajtott *Ripacs* nyerte meg, fejhosszal előzve meg *Czinka Pannát* (Marek) és *Móric S.*-t (Zwillinger). *Marschall* tréner a következő futamban is győzelmet aratott *Ninával*, igaz, hogy a győzelemhez nemcsak *Nina* jó futása volt szükséges, hanem az is, hogy a reás favorit *Ebadta* váratlanul rosszul szaladjon...

Ebadta és hajtója *Maszár* Ferenc... *Ebadta* ez alkalommal igen erősen fogadott lova volt a közönségnek. Kétségkívül jogosan, mert *két utolsó győztes formájának bármelyikével ezt a tegnapi versenyt meg kellett volna nyernie...* Amiatt hogy *meg is nyerte volna, ha utolsó idejét megismétli, tekintve, hogy a győztes Nina 1:30.5-öt ügetett, s Nina 20 méter előnyt is adott Ebadtának. Ebadta* azonban ez alkalommal nemcsak, hogy utolsó jó formáját nem ismételte meg, de kisebb-nagyobb ugrabugrálás után az utolsók között végezett. — »Szégyen arra, aki rosszra gondol...«

A közönség egészen különös módon hálálta meg a *Tréner Egyesület* nagytiszteletű elnökének bravúros szereplését: *fütyült, fütyült és kiabált. Maszár* Ferencet futam után, majd az ezt követő versenyben (ahol is *Almos* nevű lovával sürgősen nyert. Megjegyezzük: *Almos nem volt favorit)* mindhárom hely fogadóinak zúrún megismételt szidalmai kísérték. Hogy a »*pfujkoncert*« jogos volt-e vagy nem, annak elbírálása nem tartozik miránk. *A tízezernyi nézőközönség kétségkívül jogosnak találta.*

Eredmények:

I. 1. **Baronesz** (7:10) Raymer, 2. Tarzan (3) Zwillinger. Fm.: Ciano, Boglár MIR, Remády. Tot.: 16, 12, 15. Befutó: 56. — II. 1. **Zircz** (1) Bader, 2. Nikla (3) Zeidl, 3. Rosal (3) Janka. Fm.: Angyalka, Valódi, Ohió, Maya, Nestor. Tot.: 21, 11, 13, 15. Befutók: 39 és 46. — III. 1. **Négus II.** (2½) Marek, 2. Bicskás (6) Tomann, 3. Agyafurt (6) Kovács II. Fm.: Elöljáró, Vaduta, Dajka, Drégely, Jónás. Tot.: 35, 14, 16, 18. Befutók: 81 és 112. — IV. 1. **Ripacs** (2½) Marschall, 2. Czinka Panna (3) Marek, 3. Móric S. (1½) Zwillinger. Fm.: Azdaja, Soci, Tilly, Csongor, Echo fia, Zivatar D., Mikola, Marchepile, Kazán, Bajnok S. Tot.: 45, 17, 16, 13. Befutók: 140 és 80. — V. 1. **Peter Pilot** (1) Jónás, 2. Bob (4) Marschall, 3. András (4) Hauser. Fm.: Mátka, Simba, Dusán, Ursus, G. H. Robinson, Tanoda, Layock Williams. Tot.: 19, 12, 15, 19. Befutók: 37 és 125. — VI. 1. **Nina** (4) Marschall, 2. Kelevéz (3) Maszár I., 3. Quarnero (8) Raymer. Fm.: Ebadta, Kálmán, Little Winny, Babo, Etes. Tot.: 63, 20, 19, 27. Befutók: 139 és 773. — VII. 1. **Almos** (33) Maszár F., 2. Edömér (3) Maszár I., 3. Eszter (6) Marek. Fm.: Bimbi (mint 3. diszkvalifikálva), Pamuki Hárria, Icza, Mády fia, Lenke II., Paprika. Tot.: 38, 14, 12, 17. Befutók: 74 és 223. — VIII. 1. **Mausi H.** (4) Raymer, 2. Pasa (3) Kovács II., 3. Adam the Harvester (3) Marschall. Fm.: S. Pista, Dáma, Rollo, Zsarnó, W. Aladár. Tot.: 34, 17, 21, 19. Befutók: 160 és 93. — IX. 1. **Trézsi** (10) Nerhaft, 2. Gyémánt II. (3) Kovács J., 3. Tibor (8) Szemerédi. Fm.: Zeppelin, Capua, Lucifer, Bokréta, Bazsarózsa, Bufelejtő, Liselotte D., Leander, Willi, Vakarcs, Zarándok, Opera. Tot.: 332, 55, 65, 50. Befutók: 4463 és 6694. — X. 1. **Csapodár** (4) Halmos, 2. Orgona II. (5) Porváth, 3. Dáma II. (4) Reimer. Fm.: Pezsgő, Váratlan, Thália, Légyott II., Ádáz, Fajankó, Hamis, Álom. Tot.: 51, 20, 21, 33.

SPORT EGY MONDATBAN

A VASUTAS FUTBALLBAJNOKSÁGOT Szolnok nyerte, mert a szombathelyi Haladás otthon is csak döntetlenül 2:2 (2:0) arányban tudott végezni ellene.

—•—

ASZTALI TENISZEZŐINK Zomborban 5:2, Belgrádban 5:0, Ujvidéken 5:1 arányban győztek.

—•—

A MÁSODIK JÉGHOKKI MÉRKŐZÉSEN az FTC 5:2 arányban legyőzte a BKE csapatát.

SPORT

Zágrábban is csak döntetlent értek el futballválogatottaink

Horvátország—Magyarország 1:1 (1:1)

Ha a genovai döntetlent sikernek könyveltük el, akkor a zágrábi 1:1-et már egy kis kudarcnak kell tekintenünk, különösen a horvátok mult vasárnapi belgrádi veresége után. A háromhátvédes angol védekező rendszer bevezetése tehát nálunk eddig még csak négy döntetlent hozott: két kudarcnak tekinthető döntetlent itthon, egy sikernek tekinthetőt Genovában és egy kudarcnak tekinthetőt Zágrábban. Ez a mérleg nagyon kedvezőtlen és semmivel sem indokolja azoknak az álláspontját, akik ezt a rendszert a világhírű magyar futballrendszer helyébe akarják állítani. A védelem erősítése ebben a rendszerben teljesen megbénítja a támadósor eredményességét, mint azt Genova után Zágrábban is láttuk, ezzel szemben módot ad az ellenfél támadásainak erősödésére s most is Csikós tudományára volt szükség, hogy a magyar színeket még kellemetlenebb meglepetés ne érje. Az eredménytelenségért nem lehet a kitűnő csatársort felelőssé tenni, sem a védelembe rendelt fedezeteket. A zágrábi döntetlent a horvátok fogják sikernek elkönyvelni.

Magyar támadás nyitja meg a küzdelmet, *Bodola* lövése azonban elkerülte a horvát kaput, majd Brozovics hátvéd csak *sarokrúgás* árán tud tisztázni. A játék latyakos sárban folyik, ami eleinte a magyar csapatnak kedvez. Hamarosan azonban *többször lefutnak a horvát szélsők*, de lövéseik kapu fölé és kapu mellé mennek. Végre ismét *Bodola* ugrott ki, de Jazbinsek középfedezet leszerelte. Az ő labdájával *Cimmermanncic megszökik Biró mellett, beadását Wölfl a balsarokba fejelte. (1:0).* Most ellentámadásokat indítunk. Gyetvai lövését Brozovics ismét sarokra menti. Dr. *Sárosi* fejjel szökteti Bodolát, de ő kapu fölé lő.

A 24. percben Pákozdi hosszú labdájával *Kincses* lefut, a 16-oson kívül *Belosevics elbuktatja.* A szabadrúgás nyomán *lábról-lábra pattog a labda, míg Sárvári közvetlen közelről a horvát kapuba nyomja. (1:1).* A közönség heves fütyüléssel tüntet a gól ellen, de Scarpi olasz bíró hajthatatlan marad. Ezekután *még sokszor tüntetnek a bíró ellen* s a 10.000 főnyi közönség körében hujhuj-hajrázó magyar csoport ellen is. Még egyszer elszalad *Cimmermancic* és Matekalot *csak sarokra* tudja védelmünk szerelni, de azután mi támadunk és dr. *Sárosi, Gyetvai, Kincses* támadásai veszélyesek, míg a horvátoknál *Kaciánnak* és *Cimmermanncicnak* van jó helyzete. Az utolsó percben *Sárvárit* tévesen lesen állítja meg a bíró.

A közönség még szünet után is fütyül. Ekkor már *többet támad a magyar csapat*, mint az I. félidőben, de azért a horvátok sem szorítkoznak csak védelemre. Először *Gyetvai* ront el két helyzetet, majd utána *Sárosi—Bodola—Sárosi* szép összjátéka akad meg a latyakban. Utána a horvátok támadtak, de *Cimmermanncic* labdája nem találta el Csikós kapuját. *Sorozatosan kell most Csikósnak közbelépnie.* Egyszer *Pákozdi csaknem öngólt* vétett, de Csikós itt is mentett. Negyedóra után *kezd a magyar csapat veszélyesen támadni. Bodola* lövését Glaser kapus csak vetődve tudta elfogni, majd *Sárvári* lövését a kapufa védte, *Gyetvaiét* pedig Glaser sarokra tolta. Kincses beadását *Sárvári* lőtte, *Glaser* ismét nehezen védett.

Bodola kapu mellé rúgja a labdát, majd Sárvári kiugratta *Gyetvait*, akit Brozovics a büntető területen belül *11-es- izűen* gáncsolt el. Most *ismét Csikósnak van munkája*, egymásután kell Wölfl és Kacián, majd Cimmermanncic labdáit védenie. *Zivkovics veszélyes szabadrugása a sorfal fölött szállt el.* Az utolsó negyedórában a magyar csapat ismét erősítette az iramot. *Kincses* azonban közelről a kapus kezébe rúgta a labdát, nem adta le a jó helyzetben levő Sárvárinak. Dr. *Sárosi* és *Bodola* veszélyes összjátékát Glaser kifutással tisztázta, majd *Sárosi III.* labdáját fogta. *Cimmermanncic* kétszer is foglalkoztatja Csikóst. Az utolsó szakaszban a *horvátok is 5—6 emberrel védekeznek*, de csak *Sárvári* fejese volt veszélyes, míg Kincses beadásánál dr. *Sárosit* elgáncsolták.

Pluhár István rádiókritikája

— A rettenetesen sáros pályán nem a tudás és nem a technikai készség volt a döntő tényező, mert a labda állandóan elakadt a sárban, hanem a küzdőképesség. Meg kell állapítani, hogy mind a két csapat pompásan küzdött, a fedezeteknek azonban nehéz feladatuk volt ebben a sárban, a csatárok pedig többször hibásan igyekeztek cselezni vagy lapos labdákat adni. A horvát csapat az I. félidőben, a magyar csapat a II. félidőben volt fölényben, úgyhogy az eredmény meg is felel az erőviszonyoknak. A magyar csapat talán valamivel többet támadott, olyan fölényt azonban nem harcolt ki, aminek alapján megérdemelte volna a győzelmet, nem szólva arról, hogy a horvát védelem is kitünő munkát végzett. A küzdelem lovagias és sportszerű volt és az igen nagy fizikai feladatot végzett játékosokat méltán tapsolta meg a játék végén a közönség.

A mi kritikánk

Zágrábra még fokozottabban áll, amit már Genovában is megállapithattunk: *csatársor*, még ha a legkiválóbb is, *eredményes* csak akkor lehet, *ha a fedezetsortól — és nem két szélsőfedezettől — állandó és hatásos támogatást kap.* Zágrábban többet támadott a mi csatársorunk, mint Genovában, miután azonban *Sárosi III.* és *Lázár* a szélen játszottak, s amellett a sár is hátráltatta őket a gyors hátra és előre mozgásban, így *még kevésbé hatásosan támogathatták csatáraikat, mint Genovában.* A csatársor dicséretére válik, hogy még így is támadásban tudtak maradni.

A védelemben ezúttal Pákozdi játszott olyan jól, mint Polgár, ellenben *Birónak* épúgy nem ízlett a szélen való játék, mint Genovában. A három hátvéden ezúttal nagyon sokszor ment át a horvát csatársor, de szerencsére *Csikós ép olyan jól védett, mint Genovában* s így a döntetlennél nem történt nagyobb baj. Ehhez hozzájárult, hogy *a horvát csapat tartalékos volt* és épúgy *védekező játékot* folytatott, mint a magyar csapat. Legjobbjai ismét *a két szélsőcsatár* és a *védelem* voltak, épúgy, mint az első mérkőzésen Budapesten. Sikerüket *lelkes játékukkal kiérdemelték*, de a *magyar csapatot* is teljes elismerés illeti ezen a talajon különösen kiemelendő *kitartásáért* és *lelkesedéséért.*

Kecseszkecsken birkózóbajnokság

A MÁV gépgyári telep alkalmatlan helyiségében is kitartott a szabadstílusú birkózóbajnokság közönsége reggeltől késő éjszakáig. Nagy küzdelem után *négy bajnoki cím* dőlt el. A légsúlyban *Bencze* (UTE) lett a bajnok Aranyi és Tóth II. előtt, a pehelysúlyban *Tóth I.* (UTE) Európa-bajnok győzött Vörös és Sikfalvi előtt, a könnyüsúlyban *Ferenc* Bognár és Gál előtt, a nehézsúlyban *Bóbis* Palotás előtt.

A *váltósúlyban* Kinizsi (BLE) győzött Hunyadvári és Káli ellen, a *középsúlyban* Sóvári (Husos) Somorjai és Németh ellen, a *félnehézsúlyban* Kovács (BVSC) Pellérdi és Riheczky ellen.

Nem sikerült az UTE vizipóló-revansa

A *Magyar Vizipóló Kupa* vasárnapi elődöntőjére igen sokan voltak kiváncsiak, mert az idei újdonsült bajnok *BSE* mérkőzött a tizszeres bajnok *UTE* csapatával. A mérkőzés bővelkedett izgalmakban, amelyeket *Nagy* Barna bíró igyekezett meggátolni, úgyhogy összesen *tíz kiállítás és két négyméteres büntetődobás* volt a meccs folyamán. A BSE csapata megérdemelten nyerte 5:3 (3:2) arányban a mérkőzést, mert *találékonyabb volt és akciói is szebbek és tisztábbak voltak.* Az újpestiek csak a hibákból és a büntetődobásokból éltek. A BSE tartalékkapussal és csatárral állott fel, míg az UTE teljes volt. A gólok közül Hazai négyet dobott, — köztük egy remekbeszabott ejtett gólt — Brandi egyet, illetve Kislégi kettőt és Vág egyet.

A mérkőzés előtt megrendezett *Homonnay-vándordijas* úszóversenyen a vándordíjat az *UTE* nyerte 23 ponttal a *MAC* 18 pontja ellenében. Kiemelkedett az úszószámok közül a 100 méteres női hátúszás, amelyben *Novák* Ilona 1 p 20.4 mp-cel, az országos rekord beállításával győzött. A 100 m-es gyorsúszásban *Eleméri* 1 p 1.4 mp-es idővel verte riválisát Körösit, a 100 m-es hátúszásban pedig *Galambos* nehezen győzött 1 p 13.8 mp-cel a fiatal Barbácsi ellen.

Ifjúsági futballistáink győztek Spalatóban

A nagy csapat sikertelenségéért némi kárpótlást nyujt az, hogy ifjúsági válogatottaink Spalatóban 5:3 (4:2) arányban győztek a horvát ifjúsági válogatott felett. A győzelem értékét növeli, hogy a horvát fiúk 1:0, majd 2:1 arányban is vezettek, a mieink azonban Hollósi és Berzi révén kiegyenlítettek, majd Turbéki a balszélen egymásután 2 gólt rúgott. Szünet után Borbély 5-re emeli a magyar gólok számát s csak azután tudtak a horvát fiúk szépiteni.

Az ERDÉLYI KUPA első fordulójának eredményei: Beszkár—Nagybánya 1:1 (1:0), WMFC—Kispest 5:3 (2:3), Szeged—Kolozsvári AC 3:1 (1:0).

—•—

AZ ELSŐ SÍFUTÓ VERSENYT Emánuel (BBTE) nyerte a körülbelül 10 kilométeres jánoshegyi pályán 46 p 8 mp alatt. Mucsi maratonfutó bajnokunk és Várszegi előtt.

Széchenyi Középiskolai Fiúinternátus Esztergom
Káptalan-tér 14.
Világi okl. tanárok állandó felügyelete. Tiszta levegő, nagy, szellős termek, bőséges, jó élelmezés. Korrepetició, társalgás. Képes prospektus díjtalan.

— **Hogyan utazzunk a Kárpátaljára?** Egyes napilapok szóvátették, hogy a felszabadult Felvidék és Kárpátaljára utazni szándékozó közönség ezeknek a területeknek üdülőhelyeiről, az odautazás lehetőségeiről stb. nem tud megfelelő tájékozást szerezni. Az IBUSZ most közölte velünk, hogy mind a Felvidék, mind pedig Kárpátalja utazási és szállodai viszonyaira vonatkozólag *valamennyi irodája pontos felvilágositást ad az érdeklődő közönségnek.* Ettől függetlenül a legrövidebb időn belül az IBUSZ egyik budapesti irodájában *külön felvidéki és kárpátaljai osztályt létesit,* mely a legrészletesebb felvilágositással fog szolgálni minden felvidéki és kárpátaljai nyaralási, illetőleg üdülési kérdésben.

MÄRY luxus **melltartó**
a nő ideálja!!!
Mindenütt kapható

— **Csütörtökön megjelenik az új hivatalos telefonkönyv.** A postavezérigazgatóság elkészült az új budapesti és környéki távbeszélőnévsor szerkesztésével és a jövő héten az új telefonköny kiosztása megkezdődik. Június 22-n kezdik meg az új telefonkönyv kiosztását, de a könyv használatbavétele csak június 25-én kezdődhetik, miután június 24-én este nagyobbszámú távbeszélő állomás kapcsolási száma megváltozik. Természetesen az új telefonkönyv már ezeknek a változásoknak a figyelembevételével készült. A régi telefonkönyveket szeptember 30-ig cserélik ki a postahivatalok az aláírt elismervény bevonása ellenében.

DARMO-STOP
CSOKOLÁDÉ HASMENÉS ELLEN, FELNŐTTNEK, GYERMEKNEK.
PATIKÁBAN 60 FILLÉR

— **Háromszázezerpengős kölcsönt kap útjavításra Bars és Hont megye.** Léváról jelentik: *Bars* és *Hont* közigazgatásilag egyelőre egyesitett vármegyék törvényhatósági bizottsága csütörtökön tartotta közgyülését *Léván Koczor* Gyula főispán elnökletével. *Sáska* Dezső alispán jelentésében beszámolt a vármegye közállapotairól és bejelentette, hogy a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium három éven át törlesztendő 300.000 pengő kamatmentes kölcsönt engedélyezett a törvényhatósági utak jókarba helyezésére. Elhatározta a törvényhatósági bizottság, hogy közgyüléseit felváltva *Léván* és *Ipolyságon* fogja tartani.

URI VILLA KÉT 7 SZOBÁS LAKÁSSAL, békebeli luxusépítkezés a Rózsadomb alján, gyönyörű 500 öles parkban, igen olcsón **ELADÓ.** Komoly érdeklődők írjanak „Jutányos vétel" jeligére ERDŐS-HIRDETŐBE, Teréz-körút 35.

— **Köszönetnyilvánitás.** Csákányi László dr. rendőrfogalmazó elhunyta alkalmából hozzám és a családhoz juttatott részvétnyilatkozatokért ismerőseimnek és barátaimnak ezuton mondok hálás köszönetet. Özv. *Csákányi* Károlyné.

Balatonbogláron
a legszebb és legértékesebb helyen, a Gaal Gaszton üdülőtelepen, az ujságkiadó tisztviselők üdülőjének tőszomszédságában 500 □-öles
közmüves és fürdőjogos telek
akár egyben, akár 300-, vagy 200 □-öles részekre osztva jutányos áron eladó. Érdeklődés a balatonbogláti fürdőigazgatónál.

— **Halálozás.** Özvegy *Móry* Emilné született varsófalvi és jablonfalvi *Marsovszky* Vilma folyó hó 17-én Budapesten meghalt. Folyó hó 19-én, hétfőn délután 5 órakor a Kerepesi-temető halottasházában történendő beszentelés után Besztercebányára szállitják a holttestet, ahol folyó hó 20-án helyezik örök nyugalomra a családi sirboltba. A régi nemesi és felvidéki családból származó úriasszonyt két fia, *Móry* János, a tátrai új Csorba-tó és Móry-telep tulajdonosa, a kitünő zeneszerző és *Móry* Béla dr. főmérnök gyászolják.

Ingatlan árverés!
Folyó hó 22-én, csütörtökön d. e. 9 órakor árverésre kerül Pestszenterzsébet, Kmetty-utca 2. I. em. 66. sz. a. az ottani 1499. sz. tkvi. betétben foglalt, Árpád-u. 13—15. sz. a., 2 szobából és egy üzlethelyiségből álló, összesen 467.7 négyszögöl terjedelmü, egy jószágtestet alkotó, házas ingatlan. Kikiáltási ára P 2400.—

Számtani óra

Teleki osztályfőnök: Mindenki kiszámithatja, merre fogunk halani

— **Holland orvosok tanulmányozzák a budapesti gyógyfürdőket.** A Budapesti Központi Gyógyhelyi Bizottság meghivására negyventagú orvoscsoport érkezett szombaton Budapestre *van Heerwaarden* és *Kreuzwendedich von dem Borne* báró igazgató-főorvosok vezetésével. A holland orvosvendégeket a bizottság képviselője várta. A kiséretükben érkező hölgyeknek *Karafiáth* Jenő dr. főpolgármester nemzetiszinü szalaggal átkötött búzavirágcsokrokkal kedveskedett. A tanulmányi csoport egy hetet tölt Budapesten. Hétfőn a *Fürdőkutató Intézet* megtekintése, kedden és szerdán a gyógyfürdők látogatása van tervbevéve, mig a többi napokon a klinikákat és közegészségügyi berendezéseket tanulmányozták. *Karafiáth* Jenő dr. titkos tanácsos, főpolgármester vacsorán látja öket vendégül, mig József Ferenc dr. királyi herceg — mint a Budapest Fürdőváros Egyesület elnöke — teát ad a tiszteletükre. Pénteken a Margitszigeten vesznek részt a szabadtéri előadáson.

— **A magyar állam ellen indított perek felfüggesztése a Felvidéken.** A Budapesti Közlöny legközelebbi száma közli a minisztériumnak a volt csehszlovák hatóságok és intézmények tényei alapján támasztható jogok érvényesitésének felfüggesztéséről szóló 6000/1039. M. E. számú rendeletét, amely felfüggeszti a volt csehszlovák hatóságok és intézmények tényei alapján a magyar állam vagy intézményei ellen indított pereket. Az ilyen követeléseknek sorsa ugyanis még bizonytalan, részint azért, mert annak a kérdésnek az eldöntésétől függ, hogy a magyar államot mennyire lehet a csehszlovák állam jogutódának tekinteni, másrészt mert még ezután kibocsátandó belső jogszabályától függ, hogy ezeket a követeléseket a magyar állam egészben vagy részben vállalja-e.

— **A szlovák követség** minden osztálya június 19-én kezdi meg működését új helyiségében: Stefánia-út 22. Hivatalos órák: 9—1 között.

PETROLEUMFŐZŐK nagy választékban.
Kivánatra lakásán költségmentesen bemutatjuk
Csak azután vásároljon ha választékunkat látta!
Kérje 10. számú képes árjegyzékünket.
ARDÓ BUDAPEST, VI., Vilmos császár-út 43. Tel.: 121-634.

— **Szép az új balatoni prospektus.** A Pölzel Jenő dr. min. tanácsos vezetésével működő m. kir. Balatoni Intéző Bizottság magyar-, angol-, francia- és németnyelvü, valamint lengyel szövegü, hét színben nyomott művészi prospektusai *Koncsni* György tervezésében szombaton jelentek meg. A művészi készitésü, igen jólsikerült és nagy példányszámban megjelent balatoni prospektus a legsikerültebb idegenforgalmi nyomdai termékek egyike és jó példa a magyar tervező, grafikai müvészet és a hazai nyomdaipar felkészültségének bizonyitására. A fedőlapok előállitása offsetnyomással készült *Klösz György és fia* cégnél, mig a pompás művészi mélynyomások a *Pallas nyomda* nagy felkészültségét és kitünő munkáját dicsérik. Az ügyesen összeállitott művészi prospektus minden bizonnyal egyik leghatásosabb eszköze lesz a Balaton népszerüsitésének. A szerkesztés összeállitását *Tóth* Lajos BIB főtitkár végezte nagy szakértelemmel és szeretettel.

— **A hivatásos állományból származó szolgálatonkivüli tisztek** június 16-án bajtársi vacsorára gyültek egybe a városligeti *Gundel*-vendéglő különtermében. Az összejövetelen a NyUKOSz elnökségét somorjai vitéz *Lukachich* Géza báró ny. altábornagy, a NyUKOSz elnöke és vitéz tótváradi *Asbóth* István ny. á. altábornagy képviselte. A honvédelmi miniszter képviseletében *Mannó* Iván alezredes, *József Ferenc* királyi herceg képviseletében pedig vitéz *Szirmay* Aladár vkt. őrnagy jelent meg. Vitéz Lukachich Géza báró pohárköszöntőjében hangoztatta: Első gondolatunk az Államfőnek szól, az első magyar embernek, aki egyben az első magyar katona is. Isten tartsa meg Magyarország kormányzóját! A jelenlévők percekig éltették a Kormányzót. Lukachich báró ny. altábornagy ezután felolvasta az összejövetel résztvevőinek hódolatteljes üdvözlésére érkezett választ, amely igy hangzik: *„A Kormányzó Ur Őfőméltósága a legkegyesebben megengedni méltóztatott, hogy a szolgálatonkivüli tisztek tizenhatodik országos összejövetele alkalmából a megjelentek hódolatáért köszönetét és szives üdvözletét tolmácsoljam. Vitéz Keresztes-Fischer Lajos altábornagy, főhadsegéd."* Vitéz *Bokor* Béla vkt. őrnagy méltatta a NyUKOSz elnökének, Lukachich Géza altábornagynak a szolgálatonkivüli tisztek érdekében kifejtett munkásságát.

— **Az „ENOSz" Papp-Váryné emléktáblája.** Az Evangélikus Nőegyesületek Országos Szövetsége Rozsnyón emléktáblát véset annak az iskolának falába, ahol a Nemzeti Hiszekegy mulhatatlan nevü irója, néhai *Papp-Váry* Elemérné egykor tanult. Július 4-én déli fél 12 órára tervezik az emléktábla ünnepélyes leleplezését s az ENOSz azt a kérést intézi a résztvenni szándékozókhoz, hogy mielőbb jelentkezzenek *Svehla* Antónia tanárnál: Budapest, Damjanich-u. 56.

— **Háztartási továbbképzőiskola Budán.** A Volt Iskolatársnők Szövetsége 1939—40. tanévben nyitja meg hetedik éve fennálló, *minisztérileg engedélyezett 2 évfolyamu háztartási továbbképző tanfolyamát.* A tanfolyam szaktárgyai: főzés, gyors- és gépirás, felsőruha- és fehérneművarrás, tervezés, magyar irodalom és levelezés, számtan, könyvvitel, kézimunka, egészségtan, torna, tánc és ének. A tanfolyam elvégzése után a növendékek bizonyitványt kapnak. Beiratkozás az I. és II. évfolyamra június 20-án és 21-én, továbbá szeptember 1-én és 2-án d. e. 8—12 óráig. Beirási dij 5 pengő, havi tandij 6 pengő. Ajánlatos még június hónapban beiratkozni (II., Batthyány-utca 8. sz.).

VIZÁLLÁS

A földmivelésügyi minisztérium vizrajzi osztálya jelenti:

A Duna Pozsony—Mohács között árad, máshol apad. Mohácsig közepes, lejjebb magas vizállású.

Dunai vizállások: Schärding 250, Passau 577, Aschach 218, Struden 449, Stein 154, Bécs 181, Pozsony 369, Komárom 432, Budapest 364, Paks 249, Baja 346, Mohács 382.

A **Rába** Szentgotthárdnál 19.
A **Dráva** Barcsnál 219, Drávaszabolcsnál 273.
A Tisza Tiszafüred Csongrád között árad, máshol apad. Alacsony vizállású.

Tiszai vizállások: Tiszaújlak —60, Vásárosnamény —64, Tokaj 90, Tiszafüred 122, Szolnok 103, Csongrád 45, Szeged 149.

A **Szamos** Csengernél —2.
A **Körös** Körösszakállnál —2, Békésnél —42, Gyománál —16.
A **Maros** Makónál 44.
A **Balaton** Siófoknál 84.
A **Velencei-tó** Agárdnál 61.

Sérvkötők-ből
díjtalan bemutatót tartunk sérvben szenvedőknek

Kérjen ingyen árjegyzéket.
KELETI J.
IV., Petőfi Sándor-u. 17
Főposta mellett. Tel.: 188—013.

— **Mindenki megtanulhat takarékosan, jól és gyorsan** *főzni,* ha beszerzi *dr. Kollmanné lemhényi Dávid* Andrea most megjelent „Gyakorlati főzés tankönyve 100 ebéd keretében" cimü munkáját. Kapható az Egyetemi nyomda könyvesboltjában és a Gázmüvek bemutató helyiségeiben, Budapest VI., Vilmos császár-út 3. Ára: füzve 7 pengő.

Ön őskeresztény!!!
Készüljön ennek bizonyitására
de ne váljon meg pótolhatatlan okmányaitól. Készittessen eredeti, hü **Fotokópiát** fehér alap, fekete betü Nyugatinál: Schulmann Lajos, Kádár-u. 4. Megvárható. Tel.: 113—901. Küldöncszolgálat.

— **Lopáson ért egy volt magántisztviselőt.** A rendőrség lopás cimén letartóztatta *Kardos* Ferenc 44 éves állásnélküli magántisztviselőt. Kardost a József-körút 22. számú házban egy fogorvosi rendelőben tetten érték, amikor a fogorvos cigarettatárcáját el akarta lopni. Rendőrt hivtak, aki előállitotta a főkapitányságra. A nyomozás megállapította, hogy Kardos Ferenc másutt is követett el lopásokat. Azzal védekezett, hogy valami ellenállhatatlan lelki kényszer hatása alatt követte el tettét. Kardos különben már háromszor volt büntetve és jelenleg is körözte a budapesti büntetőtörvényszék.

„Eternit"
FAL- ÉS BÚTORBURKOLÁSOK
BEMUTATÓHELYISÉGE
áthelyezve
VII., ERZSÉBET-KÖRÚT 28. SZ. ALA
Telefon 139—452

— **Jövő vasárnap lesz a volt 1-es honvédek ezrednapja.** Budapest volt honvéd háziezrede, a *IV. Károly* király nevét viselt volt m. kir. *1-es honvédgyalogezred június 25-én,* vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel tartja meg ezred emlékünnepélyét a *IV., Fővám-téren* az ezred *Hősi Emlékművénél.* Tábori mise és ünnepi beszédek után az ezred volt tagjai zárt rendben zene- és nótaszóval vonulnak az ezred volt otthona, a népligeti gyalogsági laktanya elé és megkoszorúzzák az ott elhelyezett emléktáblát, majd közös bajtársi ebéden vesznek részt a népligeti nagyvendéglőben. Az ünnepségre minden volt 1-es honvédet és a testvérezredek tagjait is családjukkal együtt szeretettel meghiv a rendezőbizottság.

Utazásnál
a változó életmód zavarja a rendes emésztést. Ez émelygést, fejfájást okoz. Ne felejtse, hogy utazáshoz szükséges a jó hashajtó, **DARMOL**

— **Orvosi hir.** Rauch Iván dr. főorvos, urológus, sebész, börgyógyász külföldi tanulmányútjáról visszaérkezett s rendeléseit Gellért-tér 3. szám alatt újból megkezdte.

Kobona
Nök gyakran szenvednek fáradtság miatt migrainben és ideges gyengeségben. Ilyenkor Kobona segit. Az ember olyan lesz, mintha ujjászületne. Patikában P 1.40.

— **A Széchenyi-könyvtár felhivása a felvidékiekhez.** A Magyar Nemzeti Múzeum Országos Széchenyi Könyvtára azzal a kéréssel fordul a Felvidék és Kárpátalja nyomdatulajdonosaihoz, kiadóihoz, egyesületeihez, polgári, katonai és egyházi hatóságaihoz, valamint közönségéhez, hogy az elmúlt 20 év alatt a megszállás alatt készült magyar- és idegennyelvü, de magyar vontkozású nyomdatermékek egy-egy példányát a könyvtár számára őrizzék meg, illetve ajándékozzák oda. A múzeum könyvtárának cime: Budapest, Múzeum-körút 14—16. Egyúttal azt is kéri a könyvtár az illetékes hatóságoktól, hogy a felszabadult területeken lévő nyomdák és kiadók nevét, valamint adatait bejelenteni szíveskedjenek.

Gombagyüjtők és bevásárlók figyelmébe!
Szárított vargánya gombát az ország minden részében vásárolunk és körzeti bevásárlókat foglalkoztatunk. Kérjük cimüket ezen lap kiadójába „Gomba" jeligére közölni.

KÖZGAZDASÁG

EREKY KÁROLY:

Megfelelő szervező munkával Európa leggazdagabb országává tehetjük Magyarországot

A munkaszerző váltók jelentősége a gazdasági élet fellendítésében — Ereky Károly érdekes tervgazdálkodási javaslatai

Ereky Károly ny. miniszter az utóbbi hónapok során társadalmi és tudományos egyesületekben több előadást tartott a *tervgazdaságról*, ami nagy érdeklődést keltett a közvéleményben. Különösen nagy hatást váltott ki május havi előadása, amelyet a Kormányzó Úr Őfőméltósága is végighallgatott és *ettől az időtől kezdve a tervgazdaság kérdése nem került le többé a napirendről.* A *Függetlenség* munkatársa megkérdezte *Ereky* Károlyt, hogy ebben az akciójában milyen célokat tüzött maga elé és az általa ismertetett tervszerű gazdálkodásnak mi a lényege.

— Propagandám célja — mondotta érdekes nyilatkozatában Ereky Károly —, hogy *gátat vessen a nálunk terjedő gazdasági pesszimizmusnak.* Mikor a télen híre terjedt, hogy Magyarországon soha nem látott nyomor fog bekövetkezni, mert külföldi kölcsönt nem kapunk, saját tőkéink pedig nincsenek, elhatároztam, hogy ezt a veszedelmes pesszimizmust ellensúlyozom azáltal, hogy *rámutatok a gazdasági fejlődés újszerű lehetőségeire.* Előadássorozatot tartottam, amelyben ismertettem a vállalkozókkal és a mérnöktársadalommal, hogy a tervgazdaság segítségével minden külföldi támogatástól függetlenül és aranykészlet hiján is *Európa leggazdagabb országává tehetjük hazánkat, ha megfelelő organizáló munkát végzünk.*

— Elgondolásom lényege pedig a következő: Amint *Reményi-Schneller* Lajos pénzügyminiszter úr is hirdette bajai beszédében, *a modern gazdasági életet nem arannyal, hanem szervező munkával kell előrevinni* és ebben a főszerepet a pénztőke játssza. Teljesen tisztában vagyok azzal, hogy inflációt nem szabad csinálni. Tizenöt éve, mikor a magyar állam nem szedett adót, hanem fedezetlen bankjegyekkel fizette a tisztviselőit és dologi kiadásait — átéltük azt a bohózatot, hogy 3000 papírkoronára emelkedett a levélbélyeg ára és mikor kétmillió koronáért megrendeltünk a szabónál egy öltözet ruhát, egy hét mulva a szállítás napján, már hárommillió koronára emelkedett annak az ára. Ezekután teljesen tisztában kell lennünk azzal, hogy *házat építeni és hosszúlejáratú hitelt folyósítani csak megtakarításokból lehet,* tehát azokból a pénzekből, amelyeket a közönség a jövedelméből nem költ el folyó kiadásaira és amelyeket a vállalkozók a nyereségeikből tartalékolnak.

— Ebből a kettős pénztőkeforrásból épültek a lakóházak, a világvárosok és az összes közművek és ebből jöttek létre a gyárak, a bányák és a mezőgazdasági beruházások. A tőkegyüjtésnek és a vállalkozói nyereség tartalékolásának ilyen nagy fontossága lévén, *minden nemzet gazdaságpolitikájának arra kell törekednie, hogy ennek a dinamikus pénzforrásnak a birtokába jusson.*

— Anglia már ötven éve *tervgazdaságszerűleg* irányítja a munkabéreket és hites revizorok útján hetven éve gondoskodik a vállalkozói nyereség biztosításáról. Ezzel a ténnyel szemben a mi liberálisaink mindig azt hirdették, hogy Anglia gazdasági életében *korlátlan egyéni szabadság* uralkodik. Azok a nyugati országok, amelyek a Manchester-ipar bevezetésével egyidejűleg átvették Anglia gazdasági törvényeit is, *tőkegazdagok* lettek. Mi pedig *tőkeszegények* maradtunk, mert a liberális magyar kormányok, csak a technikai vívmányokat vezették be nyugatról, *de a munkásságot és a kis vállalkozót védő törvényeket kintfelejtették.*

— Nekünk Magyarországon, rövid néhány év alatt *ezermilliókat kell beruháznunk, ha népünket ki akarjuk menteni a szegénységből és ha honvédségünket modern nivóra akarjuk emelni.* Első teendőnk tehát az, hogy *tegyük lehetővé a takarékoskodást* és térjünk rá az angolok tervgazdasági rendszerére, amelyre már tulajdonképpen ötven esztendeje rá kellett volna térnünk. Mondjuk ki mi is törvényben az árakat és a mukabéreket tervszerűen úgy állapitsuk meg, hogy *a munkásoknak és a hivatalnokoknak nagy jövedelmük legyen, hogy tudjanak takarékoskodni is, a vállalkozók üzletei nyereséggel záródjanak és azáltal ők is növelhessék vagyonukat és beruházásaikat.*

— Jelenlegi tőkeszegénységünk mellett egy egyszerű tervgazdasági törvénnyel természetesen nem lehet megindítani a közgazdasági életet és nem következik be azonnal a nagyméretű tőkegyüjtés. Gazdaságilag legyengült országok szanálásában az a helyes eljárás, *ha a kormány munkaszerző váltókkal mindaddig végeztet beruházásokat, amíg a nemzet összes produktív erői nem jönnek teljes lendületbe és a munkanélküliség meg nem szünik.* Hogy azután ebből a fedezetlen kölcsön-felvételből ne keletkezhessenek bajok, a kormánynak itt két feladatot kell megoldania: Először: *pénztechnikai intézkedésekkel gondoskodnia kell arról, hogy a bankjegyek ne szaporodjanak el,* másodszor: előre biztositania kell, hogy *a megtakarításokat és a vállalkozói nyereséget a munkaszerző váltók rendezésére használhassa fel.*

— A tervszerű megtakarításoknak ezt az ú. n. *megelőzését* annál könnyebben alkalmazhatjuk Magyarországon, mert már más országok kivitelezésén tanulmányozhatjuk a problémát. Az indító tőkével való *előfinanszírozást* nemcsak a németek valósitották meg hazájukban, hanem a portugálok is, akiknek a példája különösen nagy vonzerővel bír hazánk szempontjából. Ebben a kis országban — amelynek a területe fele a mai Magyarországnak, hatmillió lakossal —, Salazar miniszterelnök *öt esztendő alatt külföldi kölcsönök nélkül és egy gram arany hiján megteremtette az új gazdag Portugáliát.* Ezt az örökös forradalomban és szegénységben élő népet Salazar a munkaszerző váltókkal kiemelte a nyomorából és szenvedéséből. *Öt év alatt több mint 50 ezer hold földet rendezett be öntözésre, milliárdos közmunkákat végzett* és jómódú munkásnéppé alakitota át az örökösen forradalmi lázban égő népet, amelyikről mindenki azt hirdette, hogy a vérében van a nyugtalanság, *holott csak a szegénység és a nyomor tartotta izgalomban.*

— Ha mi Magyarországon nem dőlünk be annak a tévhitnek, hogy szegénységre vagyunk kárhoztatva, mert nincs aranyunk és nincs tőkénk, hanem *becsületes szervező munkával megvalósitjuk mindazokat a nagyszerű terveket, amelyeket a gyakorlat emberei készenlétben tartanak, akkor rövid néhány év alatt Magyarországot Európa egyik leggazdagabb népévé tehetjük.*

A vidéki hitelszervezet teljes mértékben kielégíti a mezőgazdaság kölcsönigényeit

Csak igazoltan termelési célokra adnak kölcsönt a pénzintézetek — Kétszerannyi a zöldhiteligénylés, mint tavaly — Merkantil-hitelek iránt nincs különösebb érdeklődés

A vidéki hitelpiac az utóbbi hónapok során élénkebb volt a tavalyinál, de általánosságban véve mégis a *csendes üzlet* képét mutatta. Ezek a hónapok igen fontosak, mert hiszen a mezőgazdaság hiteligénye jórészt ilyenkor jelentkezik. Ha az ország összes vidékeinek agrárhitelviszonyait figyelembe vesszük, akkor megállapitható az adatok alapján, hogy *a hiteligénylések nem túlzottak,* sőt talán azt lehetne mondani: jelentéktelenebbek, mintsem várható volt. A pénzintézetek a hiteligényléseket *teljes mértékben kielégitik,* de természetesen csak akkor, ha *igazoltan termelési célokra* történő kölcsön felvételéről van szó.

A *zöldhitel-igénylések* felülmúlják a tavalyi mértéket. Az ország legtöbb hitelpiacán az elmúlt évi ilyirányú kölcsönkérésnek kétszeresét, sőt helyenként a duplája jelentkezett. *Mindezt kielégitették a hitelintézetek és bankfiókok.* A pénzintézetek általában 3—6 hónapos, legfeljebb 9 hónapos termelési hiteleket biztositanak most a mezőgazdaság részére.

A jelentkező parcellázási hitelkéréseket is teljes mértékben kielégitik. Ezek 3—5 éves hitelek és valamivel nagyobb keretüek az elmúlt évekénél. Ez persze nem egyöntetüen jelentkezik az ország minden részében, mert nem mindenütt egyformán élénk a parcellázási tevékenység.

Az úgynevezett *merkantil hitelek* terén nincsen különösebb érdeklődés, a megszokott mederben folyik a hiteligénylés. A vidéki vállalatok, kereskedők általában csak az eddigi keretek között kérnek hitelt, az eddigi volumentől nincs jelentősebb eltérés. Hasonló a helyzet a *vidéki házbirtokok* terén is. Alig jelentkezik ilyen irányú hitelkérés. Ami van és a feltételeknek megfelel, azt természetesen kellően lebonyolitják a pénzintézetek.

Fabinyi Tihamér a Magyar Cukoripar elnöke

A *Magyar Cukoripar Részvénytársaság* folyó hó 17-én tartott közgyülése az 1938—1939. évi üzletévi osztalékot 5.— pengőben állapitotta meg, mely folyó évi június 19-től kezdődőleg a Magyar Általános Hitelbanknál Budapesten kerül kifizetésre. A közgyülés elhatározta, hogy a Magyar Cukoripar Részvénytársaság a Selypi Cukorgyár Részvénytársaságot — melynek teljes részvényállománya tulajdonában van — beolvasztja. A közgyülésen az igazgatóságba új tagként *Festetics* György herceg m. kir. titkos tanácsos, felsőházi tag, nagybirtokost választották meg. A közgyülést követő igazgatósági ülésen *Fabinyi* Tihamér dr. m. kir. titkos tanácsos, ny. miniszter, a Magyar Általános Hitelbank elnök-vezérigazgatóját a vállalat elnökévé, *Egry* Aurél dr. udvari tanácsos, felsőházi tagot pedig újból a vállalat alelnökévé választották.

(—) Közel huszonhárommillió pengővel csökkent a bankjegyforgalom. A Magyar Nemzeti Bank jegyforgalma a június 15-i kimutatás szerint a június 7-i forgalommal szemben *22.8 millió pengővel csökkent.* A csökkenést váltóvisszaváltások idézték elő, amelyeknek összege 23.9 millió pengővel haladta meg a váltóbenyujtások összegét. Az érckészlet 1.8 millió pengővel csökkent. A váltópénzkészlet 1.3 millió pengővel növekedett. Az állami adósság 68.000 pengővel apadt. Az állami girószámlákra 1.3 millió befizetés történt, ellenben egyéb girószámlákról 2.5 millió folyósittatott, úgyhogy végeredményben a girókövetelések állománya 1.2 millió pengővel apadt. Az „Egyéb követelések" 2 millió pengővel, az „Egyéb tartozások" 1.7 millió pengővel gyarapodtak.

Erőtakarmányvásár. Árak 100 kg-ként Budapesten: árpakorpa 14.60, borsóhéj 20, búzakorpa 14—14.50, búzatakarmányliszt 16.50—17.00, napraforgópogácsa 15—15.40, kókuszpogácsa 14—14.50, repcepogácsa 12—12.50, lenmagpogácsa 16—16.50, szárított répaszelet 12.50, rozskorpa 14, melasz 10.50, halliszt és pengő.

(—) A BIOSz Teleszky-gyászülése. A Biztositó Intézetek Országos Szövetsége *Teleszky* János dr. ny. pénzügyminiszter halálának emlékezetére június 16-án délelőtt a BIOSz fekete drapériákkal és délszaki növényekkel diszitett tanácstermében gyászülést tartott. Az elökelő közönség soraiban megjelentek: Vittorio *Cerutti*, a volt budapesti és párisi olasz követ. *Valkó* Lajos ny. miniszter, *Szüllő* Géza m. kir. titkos tanácsos, *Csekonics* Iván gróf v. b. t. t., volt londoni nagykövet, *Bernát* István v. . t. t., a Nemzeti Bank olt alelnöke, valamint közgazdasági életünk egyéb kiválóságai, a Felügyelő Hatóság képviselői, a biztositó intézetek összes vezetői és igazgatói. Az elnöklő *Gebhardt* Domonkos m. kir. kormányfőtanácsos, a BIOSz elnöke méltatta az elhúnyt életét és közgazdasági téren kifejtett érdemei. Teleszky János dr. mindig irányitóan foglalkozott a biztositás intézményét érintő eseményekkel, szeretettel és megértéssel kezelte a BIOSz ügyeit, a legnagyobb szolgálatokat csendben s feltünés nélkül tette a biztositási ügynek. Gebhardt Domonkos emlékbeszéde után *Csekonics* Iván gróf köszönte meg a kegyeletes szavakat.

(—) Májusban emelkedett a takarékbetétállomány. A Központi Statisztikai Hivatal május havi gazdaságstatisztikai adatai szerint a nagykereskedelmi árak indexe az 1929. évi árakat százzal véve egyenlőnek, az előző havi 86.2-vel szemben május hó végén 85.5 volt. A mindössze 0.7 pontos csökkenést egyes mezőgazdasági termékek kisebbmérvü áresése idézte elő. A létfenntartási költségek indexe teljesen változatlan. A Pénzintézeti Központ kötelékébe tartozó budapesti pénzintézeteknél és a Postatakarékpénztárnál elhelyezett összes betétek álladéka május hó végén *1.428.2 millió pengőt tett,* melyből a takarékbetétekre 706.5 millió, a folyószámlabetétekre pedig 721.7 millió pengő esett. Az előző hóhoz képest a takarékbetétek álladéka 15.8 millió pengővel, a folyószámlabetétek álladéka pedig 12.0 millió pengővel emelkedett.

Ferencvárosi sertésvásár. A ferencvárosi sertésvásár szombati összfelhajtása 1087 darab. Az irányzat változatlan. — Árak: uradalmi zsirsertés páronként 340 kg-on alul 99, szedettsertés elsőrendü 94—96, kivételesen 98, II. 88—92, III. 76—84 fillér kg-ként.

A HÉTRŐL

A MAGYAR ÉLET MINDENT ÁTFOGÓ IRÁNYITÁSÁT tartalmazza az a történelmi jelentőségü beszéd, amivel *Horthy* Miklós, Magyarország Főméltóságú kormányzója, az új országgyülést megnyitotta. Az általános nemzeti problémák kijelölése mellett a beszéd *a magyar közgazdaság időszerü kérdéseiről is kimerítő képet adott.* A beszéd gazdaságpolitikai irányelveiből igy a magyar gazdasági élet lelkesedést és bizalmat meritett s fellelte a kormányzói szózatban a jobb magyar jövőnek legfelsőbb helyről származó biztositékait. A szociális feladatokról, a társadalmi egyensúlyról, a többmunkáról és többtermelésről, a mezőgazdaság és az ipar fejlődésének új irányáról szól a megnyitó beszéd s a magyar gazdaságpolitikának néhány olyan alaptételét szögezte le, amit az egyetemes magyar közéletnek meg kell szivlenie. Az új országrészek visszatérésével *mezőgazdaságunk előtt új és szélesebb láthatár nyilt meg.* Kis országunknak minőségi termelést kell üznie. A közteherviselést arányositani kell s ugyanakkor egyszerüsiteni kell az adóztatás rendszerét. *Az ipart minél erősebbé és minél magyarabbá kell tenni, de ágazatok szerint egészségesebb és természetesebb irányokban kell fejleszteni.* Magyar ipar nélkül sem önálló és erős magyar hadsereg, sem öncélú magyar élet és politika nem képzelhető el. Hódolattal és hálával fogadta a magyar gazdasági élet ezeket a tanitásokat az államfő ajkáról. A hős hadvezér és a Gondviselésadta államférfi tulajdonságaihoz Magyarország kormányzójának fenkölt személyében *páratlan közgazdasági koncepció* is járul s ennek újabb megnyilatkozását az országgyülést megnyitó beszédben lelkesedéssel ismerte fel a magyar gazdasági közvélemény.

*

A MAGYAR ÉLET PÁRTJÁNAK a választási győzelem után tartott első értekezletén a közvélmény teljes tájékoztatást kapott a kormány programjáról. Bevezetőül *Teleki* Pál gróf miniszterelnök a kormány nemzetpolitikai elgondolásait fejtette ki s ismertette a XIX. század liberális gondolkozásában bekövetkezett gátszakadást, amely egy új, nem materiális világnézet kialakulásához vezet. Ezután az egyes tárcaminiszterek sorra ismertették a tárcájuk körében megoldásra váró feladatokat. *Keresztes-Fischer* Ferenc belügyminiszter a szociálpolitikai feladatok szerves megoldása érdekében külön szociálpolitikai és családvédelmi alap létesitését fogja a törvényhozásnak javasolni. *Reményi-Schneller* Lajos pénzügyminiszter adópolitikai és házépitési bejelentései mellett főleg a másféléves költségvetésre és a naptári évvel azonos költségvetési évre vonatkozó közlései váltottak ki nagy érdeklődést. *Teleki* Mihály gróf földmivelésügyi miniszter felszólalásának a tengelyében a földbirtokpolitikai javaslat állott. A javaslat házhelyakcióval fog kibővülni és külön javaslat készül a munkásházakról és családi otthonokról. *Kunder* Antal kereskedelmi és ipari miniszter a munkáskamarák megalakitását jelentette be s a munkaviszony javitására vonatkozó terveit ismertette. Mindezeken a felszólalásokon vezérszólamként húzódik végig az az alapgondolat, amit korábban a miniszterelnök úgy fogalmazott meg, hogy a legjobb szociálpolitika a jó gazdaságpolitika. A szociális és gazdasági teendők egymásba fonódó s egymást kiegészitő megoldására nézve *Teleki* Pál gróf kormánya nem igéreteket, hanem kész terveket közölt az országgal. Az új országgyülési ciklus a megújhodott magyar élet lusztruma lesz.

(—) A magpiac érdeklődése az új biborhereterméstől felé fordul, azonban a belföldi árak a kedvezőnek nem mondható időjárás következtében egyelőre még nem alakultak ki. A külföldi piacokon az idén jó kedvezőnek mutatkozó francia biborhereterméstől következtében ezen ország konkurrenciájával számolni kell, amely az érdekeltséget arra birta, hogy a nagyobb tételek vásárlásától és eladásától egyelőre tartózkodjanak. — Szőszösbükkönyből a jóminőségü árú kisebb tételekben még elhelyezhető. — Az egyéb magféleségek piacán a forgalom csupán importmuharmagban mutatkozott, hol utánvetés céljaira csak kis tételek cseréltek gazdát. — Az olajosmagvak piacán a repce iránt van érdeklődés, a terméskilátások kedvezőek, a repcét némely helyen már vágják. A hüvelyes piac üzlettelen. A mák ára nem változott. Árak helyt, vidéki vasútállomás, 100 kg-ként minőség szerint:, Mu-27—28, tökmag kicsi 24—25, tökmag dohos 22—22.50, mák 125—130 pengő.

(—) Jégverés a gyümölcsösben és szőlőben. Erről ir a Növényvédelem és Kertészet legujabb száma. Cikkeket közöl még a nem termő gyümölcsösök kezeléséről, az elhibázott őszibarack-telepitésekről, a hernyók és a szilva férgesedése elleni védekezésről, a hangyák irtásáról, a gyümölcsfák ifjitásáról, az őszibarack zöldnyeséséről, a permetezőszerek keveréséről, a nagyvirágú krizantém neveléséről, a levéltetvek irtásáról stb. A dúsan illusztrált, színes gyümölcsképet is közlő két szaklapból a „Növényvédelem" kiadóhivatala (Budapest, V., Vécsey-u. 4.) e lapra való hivatkozással egy alkalommal díjtalanul küld mutatványszámot.

REKLÁMÉLET
1934.
9.22

A Meinl cég új plakátja a Nemzeti Munkahétre

Konecsni György rajza

Klösz György és Fia nyomása

Konecsni György

MEINL
JARDINETTE ÉS ITALKOSÁR
A LEGSZEBB AJÁNDÉK

veti. Innen keletre északi irányban ugrik előre, a Moro patakig. A Morótól északra még tart a harc az orsogna—ortonai vasut és műút birtokáért.

Letartóztatták Orlandó volt olasz miniszterelnököt?

Zürich, dec. 20. (Bud. Tud.) A bari rádió szerint Orlando volt olasz miniszterelnököt Észak-Olaszországban a megszálló hatóságok parancsára letartóztatták. Orlando képviselte Olaszországot a versaillesi békeértekezleten.

Rommel megszemléli az egész atlanti védőfalat

Berlin, dec. 20. (Német TI) Rommel vezértábornagy, aki Hitlertől azt a megbizást kapta, hogy vizsgálja felül az Európa-erőd védelmi készültségét, dániai szemleutjának befejeztével megérkezett Rundstaedt vezértábornagy főhadiszállására. A látogatás középpontjában a megbeszélések mellett széleskörü szemleutak állanak az atlanti védőfal elhárító erejének, továbbá a készenlétben levő nemet beavatkozó tartalékok ütőerejének felülvizsgálására.

Berepülés az ország területére

A MTI jelenti: December 18-áról 19-ére virradó éjszakán néhány ismeretlen repülőgép szállt át országunk légi terén keresztül.
Az ország területére bomba nem esett.

Hitler szakértők előtt kifejtette elgondolásait a német városok ujjáépitésére

Berlin, dec. 20. (Bud. Tud.) **Tekintettel arra, hogy az állandó légi támadások következtében a német városok lakóházainak jelentős része elpusztult vagy megrongálódott, a kormányzat már most behatóan foglalkozik a városok ujjáépitésével. Noha a fennálló körülmények között és különösen az anyaghiányra való tekintettel az ujjáépitést csak a háboru után kezdhetik meg, Hitler Speer minisztert azzal a feladattal bizta meg, hogy gondoskodjék a városok ujjáépitéséről. A hangsuly egyelőre természetesen csupán a megfelelő tervek kidolgozásán fekszik. Speer a maga részéről már megalakitotta szakemberekből álló törzskarát. Ezeket a szakembereket a birodalom legkülönbözőbb részeiből hivták össze. Hitler a szakemberek előtt nagy vonásokban kifejtette azokat az irányelveket, amelyek alapján az ujjáépitést elképzeli. Ezeknek az irányelveknek az alapján a törzskar kidolgozza a végleges terveket, amelyeknek végrehajtását a háboru után azonnal megkezdik.**

Gázháboru a Csendes-óceánon?

Lisszabon, dec. 20. **Feltünést kelt, hogy a Reuter-Iroda terjeszti a „New York Daily News" vezércikkét, amelyben a lap annak a feltevésnek ad kifejezést, hogy az amerikaiak Tarawa szigetének megtámadásakor mérgesgázt használtak. A lap azt javasolja, hogy Amerika alkalmazzon továbbra is mérgesgázt a csendesóceáni háboruban. „Nem kell tartanunk Japán megtorlásától — irja a lap —, mert hiszen a mi vegyiparunk a legpompásabb és a legnagyobb az egész világon. A gyakorlatban bizonyosnak látszik, hogy a gáz kellő és szüntelen alkalmazásával fölébe kerekedhetünk a japánoknak a Csendes-óceánon és e fölényt meg is tarthatjuk. Tarawa eszményi célpont volt a mérgesgáz használatára a partraszállást megelőző támadás során. A gázpalackok minden bizonnyal gázszóró alkalmatossággal voltak felszerelve. Ha a szigetet valamilyen nehezen megülepedő gázzal szórtuk be, a gáz a szórókészülékek segitségével átitatta az egész szigetet és megölt, illetve harcképtelenné tett sok-sok japánt. Katonáink igy kisebb veszteséggel szállhattak partra és a szigetet könnyü szerrel megtisztogathatták. Akik megborzadnak a gázháboru állitólagos szörnyüségeitől — irja befejezésül a lap —, azok vegyék figyelembe, hogy a végső eredmény egyre ment, minthogy katonáink ugyis megölték mind a négyezer japánt, aki Tarawa szigetét védte."** (MTI)

Churchill orvosai tanácsa ellenére ismét megkezdte a munkát

Zürich, dec. 20. (Bud. Tud.) „Valahonnan a Földközi-tenger vidékéről" jelentik, hogy Churchill miniszterelnök orvosainak tanácsát figyelembe nem véve ismét megkezdte a munkát. Elég erősnek tartja magát arra — mondotta —, hogy a háborus kabinet munkája hátrányt ne szenvedjen. Churchill betegszobája valóságos telefonközponttá változott s a miniszterelnök rendszeresen folytat távbeszélgetéseket.

Churchill egész sor fontos okmányt irt alá. Titkárainak szüntelenül táviratokat diktál. „Nem felelhetek azért — mondotta Churchill —, hogy jelentéktelen meghüléses megbetegedés miatt háborus terveinkben akár csak a legcsekélyebb elhalasztódás következzék be."

Moszkvai cáfolat: A Szovjet nem közvetit Bulgária állitólagos békeajánlata ügyében

Stockholm, dec 20. (Német TI) **A moszkvai rádió közli a TASS orosz hirszolgálati iroda cáfolatát. E szerint néhány angol lap mostanában azt hiresztelte, hogy Bulgária a Szovjet-Unió közvetitésével békeajánlatot tett volna. Az orosz hirszolgálati irodát felhatalmazták annak kijelentésére, hogy ez a jelentés „hazugság és semmiféleképpen nem indokolható".**

Roosevelt bejelentette, hogy Wright repülőgépét Amerikába szállitják

Washington, dec. 20. (Bud. Tud.) Roosevelt Orwille Wright, a motoros repülőgép feltalálója tiszteletére rendezett vacsora alkalmából közölte, hogy azt a kétfedelü sárkányt, amelyyel Wright 40 évvel ezelőtt első repülőutját tette, Angliából visszaviszik az Egyesült Államokba. Az elavult, törékeny repülőgépet a Smithonian-intézetben diszhelyre teszik. Örömmel közölhetem — mondotta Roosevelt —, hogy Wright maga hozza át a repülőgépet Angliából, ahol a British-muzeumban volt felállitva. Az amerikai nép örömmel üdvözli a repülőgép visszatérését és azt az amerikai géniusz jelképeként fogja tisztelni.

Roosevelt beszámolója a diplomáciai értekezletekről

Zürich, dec. 20. (Német TI) New Yorkból jelentik: Washingtoni hir szerint Roosevelt a kongresszus demokrata vezetőinek személyesen bizalmas beszámolót tartott a kairói és teheráni értekezletről. Jelen volt a jelentéstétel alkalmával Wallace helyettes elnök, Barkley, a szenátusi többség vezetője, McCormack, a képviselőházi többség vezetője és Reyburn, a képviselőház előadója.

Angol jelentés a német megtorlás előkészületeiről

Berlin, dec. 20. (NST) A Wilhelmstrasse illetékes köreiben semmiféle állásfoglalásra nem voltak hajlandók, amidőn felhivták figyelmüket az United Press amerikai hirügynökség stockholmi jelentésére, amely szerint német részről már az utolsó előkészületeket is megtették a megtorló fegyver alkalmazására. A hirügynökség jelentése szerint Észak-Franciaországban megkezdték azoknak a rakétaágyuknak felszerelését és a legutolsó kisérleteket folytatják a tizenkéttonnás lövedékekkel, amelyek hatása 50 négyzetkilométerre terjed ki. Ezt a jelentést a Wilhelmstrassen megjegyzés nélkül vették tudomásul.

Az angol városokban egy hét alatt 1148 ember halt meg náthalázban

London, dec. 20. (NST) A brit közegészségügyi minisztérium közlése szerint a december 5-től 11-ig terjedő héten 1148-an haltak meg náthalázban. Ez a szám csak Anglia és Wales nagyobb városait öleli fel, mig a kisebb helységek nem szerepelnek benne. Évek óta nem volt ilyen nagy a halálozási arány ebben az évszakban — tette hozzá a minisztérium szószólója.

Sztalin fogadta Benest

Stockholm, dec. 20. (Német TI) A Szovjet TI hivatalosan jelenti, hogy Sztalin fogadta Benest és megbeszélést folytatott vele. A megbeszélésen részt vett Molotov külügyi népbiztos is.

A BUZA A MAGYAR FÖLD ARANYA

HELYEZZE PÉNZÉT
BUZAKÖTVÉNYBE

Nehézségbe ütközik a törökországi krómszállitások lebonyolitása

Ankara, dec. 20. (Bud. Tud.) **Beavatott körök értesülése szerint Törökország a Németbirodalommal kötött szerződésben arra kötelezte magát, hogy a folyó évben 45 ezer tonna, a következő évben pedig 135 ezer tonna krómércet szállit Németországnak. Ezideig a szerződésileg lekötött mennyiségből csupán 30 ezer tonnát sikerült leszállitani. A szállitást ugyanis nagy mértékben megnehezíti a szállitóeszközök hiánya. Különböző jelentések rámutatnak arra, hogy szófiai teherpályaudvar bombázásánál nagymennyiségü Törökországból származó nyersanyag pusztult el.**

Tildy Zoltán székfoglalója

Tildy Zoltán országgyülési képviselő, akit a gróf Apponyi Albert Társaság társelnökké választott, székfoglaló beszédét a magyar közélet és társadalom kiválóságai előtt tartotta meg. Jelen voltak *Kánya Kálmán, Kenéz Béla, Mikecz Ödön* ny. miniszterek, herceg *Batthyány Strattmann László, gróf Pallavicini Alfonz* felsőházi tag, vitéz *Andorka Rudolf*, számos képviselő, egyetemi tanár és a művészvilág több kiválósága.

Tildy Zoltán emelkedett hangu beszédében hódolt gróf Apponyi Albert ma is fénylő és elevenen ható emléke előtt.

— Nemzeti életünk egyik legnagyobb kriziséhez érkeztünk — mondotta. — Bizonyos, hogy igen hosszu időre talán a következő hónapokban dől el a sorsunk. Három nagy tévedéstől kell óvakodnunk. Az a hit, hogy a sorsunk csak önmagunktól függ. Világosan kel' látnunk a nagy irányokat, félre kell tenni minden romanticizmust és hideg fejjel nézni a realitásokat. De az a hit is veszélyes, hogy semmi részünk nem lehet jövendő sorsunk eldöntésében, hogy reánk nézve mindent kivülálló erők fognak végérvényesen és fellebbezhetetlenül eldönteni. *Sorsunk még jórészben kezünkben van.*

Ugron Gábor a legnagyobb elismerés hangján köszönte meg az előadást.

Biztositás oktatása az iskolákban

Országszerte hatalmas arányokban folyik a biztositás ismeretterjesztése valamennyi középfoku gazdasági tanintézetben, mezőgazdasági szakiskolában és m. kir. téli gazdasági iskolában, valamint a Hivatásszervezet által az ország tizenöt nagy városában megrendezett Munkásfőiskolákon. Az első félévi előadások már csaknem mindenütt a befejezéshez közelednek. Az előadóként kiküldött biztositó szakemberek egyhangu megállapitása szerint a biztositást fejtegető előadásokat az iskolák tanuló-ifjusága nagy figyelemmel hallgatta. A biztositás kérdései iránt megnyilvánult nagy érdeklődés igazolja, hogy a Biztositó Intézetek Országos Szövetsége helyes uton jár, amikor az előrelátó gondosság eszméjét, a biztositás nemzetgazdasági jelentőségü gondolatának és intézményének iskolai oktatását kezdeményezte. A szakelőadásoknak ugyanis elsősorban az a céljuk, hogy tájékoztassák a jövő nemzedéket a biztositással kapcsolatos jogairól és kötelességeiről, ezáltal teljesen megszüntessék a biztositott felek és a biztositó vállalatok közötti nézeteltéréseket. Az évek óta tartó ismeretterjesztésnek már most is előnyös hatása mutatkozik abban, hogy a kárperek évek óta erősen csökkenő irányzatot mutatnak, sőt vannak biztositó vállalatok, amelyeknek esztendők óta egyáltalán nem volt perük. Hivatalos tényezők és az illetékes biztositási szakkörök a folyamatban levő és az iskolaév következő félévére is kiterjedő országos biztositási ismeretterjesztő tevékenységtől további jelentős eredményeket várnak.

Pista, hova tetted

az elhasznált KRYPTON lámpákat? Add elő, új TUNGSRAM lámpát veszek, a régit pedig a kereskedőnél beváltom, pénzt kapok érte.

TT

Csupa ötlet
Voigtländer
géppel és filmmel fényképezni

ÁRA 14 FILLÉR

14 FILLÉR
HÉTKÖZNAP
20 fillér vasárnap (a pályaudvarokon is). Előfizetési ára 1 hóra 3.40 P. ¼ évre 9.80 P. Megjelenik hétfő kivételével minden nap

PESTI HIRLAP

KEDD
1943 DEC. 21.
LXV. évf. 288 (21.209)
Kiadja: Pesti Hirlap r.-t. Előállítja: Légrády Testv. r.-t. nyomdája. Szerk. és fők.: V., Vilmos cs.-út 78. T. 112-220

A keleti arcvonal harcai

A keleti arcvonalon a legnagyobb arányu harc öt nap óta a neveli körzetben, különösen a várostól délre fekvő térségben folyik. Berlini katonai körök a Szovjet ottani támadásának arányait ismertetve, megállapitják, hogy a szovjet hadvezetés húsz gyalogos hadosztályt, több páncélos hadtestet és erős tüzérségi egységeket vetett harcba. Az oroszok egyetlen német gyalogos hadosztály szakaszán harminchárom hullámban inditottak szüntelen támadásokat.

Amint Berlinben megjegyzik: a Szovjet a neveli térségben mindenáron betöréseket akar kierőszakolni és a legnagyobb nyomást Polock, valamint Vitebszk irányában fejti ki. A Német Távirati Iroda közli, hogy különösen Vitebszktől keletre került sor kemény harcokra, a mennyiben a szovjet hadvezetőség ott másfélórás tüzérségi előkészités után nagy gyalogsági és páncélos erőkkel indult a német arcvonal áttörésére. Hasonlóképpen Neveltől délre és nyugatra is folytatódnak a sorozatos áttörési kisérletek, — jelenti ugyancsak a Német Távirati Iroda.

A szovjet offenziva sulypontja tehát ezuttal az arcvonal északi szakaszára tolódott el és mozgásba hozta a balti frontot. Svájci katonai szakértők rámutatnak, hogy Moszkvában a támadó hadseregcsoportot „balti hadseregcsoportnak" nevezik, amiből arra következtetnek, hogy a Szovjet téli offenzivája ezuttal is ezen a szakaszon indult meg.

Ugyancsak Berlinből jelentik, hogy Zlobintól délnyugatra is nagyobbarányu szovjet offenziva van kialakulóban, amely mindezideig csak átmeneti helyi betörést ért el, sőt a betört bolsevista erőket is sikerült felfogni.

A nagy Dnyeper-kanyarban Kirovográd térsége a legkeményebb harcok szinhelye. A várostól délkeletre nagy szovjet kötelékek tá-

Nevel térségében változatlan hevességgel tart a sulyos elháritó csata

Angliában fokozódott az influenza-járvány — Churchill ismét megkezdte a munkát
Rommel felülvizsgálja az atlanti védőfalat

Beveridge a tömeges munkanélküliség megelőzésének tervein dolgozik

A december 19-ére virradó éjszaka bombák estek Londonra

Churchill ugyszólván teljesen felgyógyult tüdőgyulladásából, közölték Londonban

Eden megbeszéléseket folytatott Raczinszky lengyel nagykövettel

Az emigráns lengyel kormány közölte, hogy eddig nem kapott meghivást a szovjet-cseh egyezményhez való csatlakozásra

Rommel Rundstaedt vezértábornagy főhadiszállására érkezett

Salazár portugál miniszterelnök tárgyalt a spanyol nagykövettel

Jordana spanyol külügyminiszter kijelentette, hogy Spanyolország semleges marad, de résztvesz a háboru utáni tervek kidolgozásában

Algirban letartóztatták Flandon volt miniszterelnököt és Pey Routont, Algiria volt kormányzóját

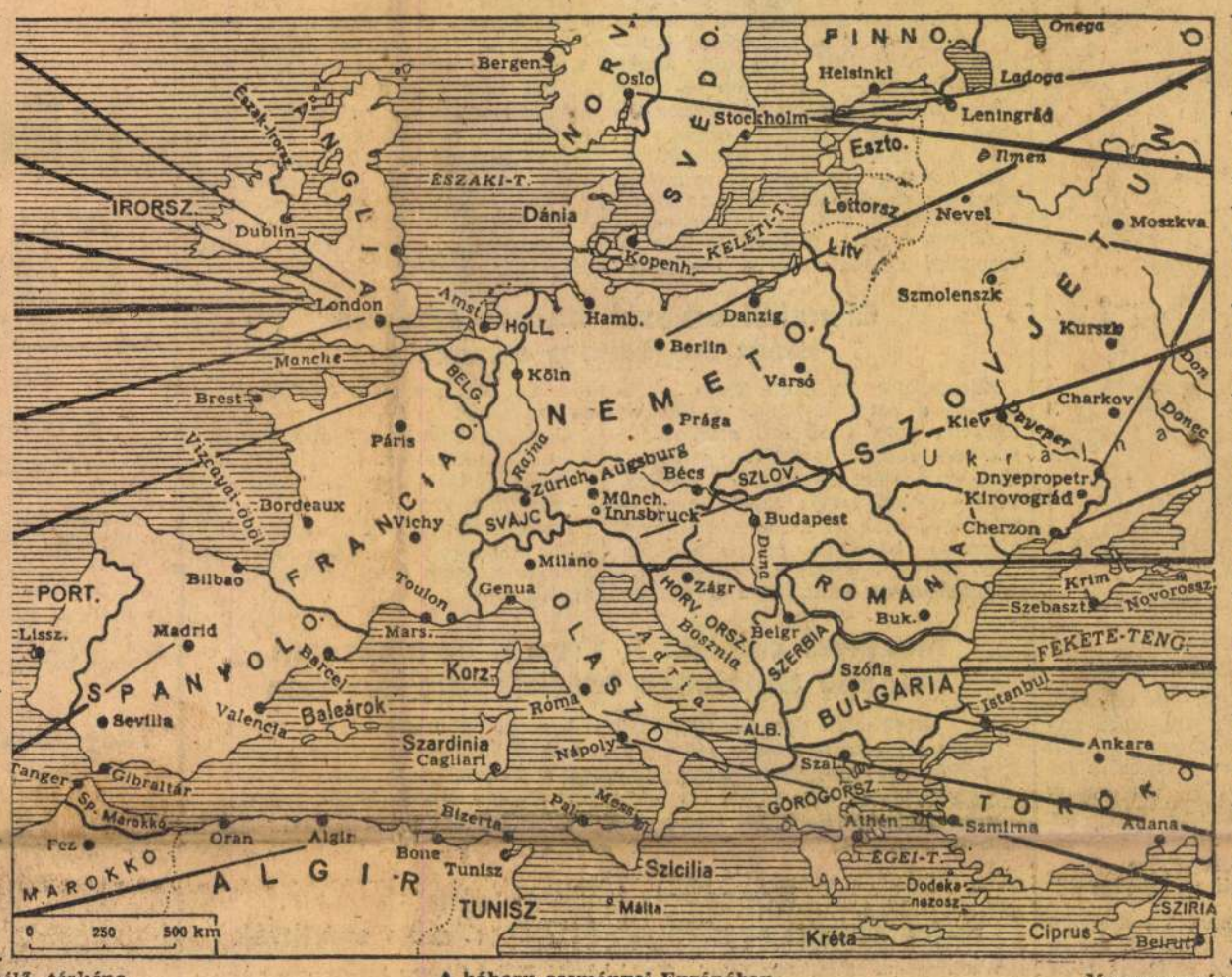

A Pesti Hirlap beszélő térképe. **A háboru eseményei Európában.** *Magyarországon kizárólagos joggal.*

A norvég diákok ügyében ujabb svéd jegyzéket nyujtottak át Berlinben

A német megszálló hatóságok szabadlábra helyeztek 500 oslói diákot

Kirovográd és Nevel térségében változatlan erővel folyik a nagy csata

Az Adria felől északamerikai bombázók repültek német terület felé

A német főhadiszállás a cherzoni hidfő ellen inditott orosz támadások visszaverését jelenti

Milánóban tiz embert kivégeztek a fasiszta párttitkár meggyilkolása miatt

A bolgár régenstanács kihallgatáson fogadta a miniszterelnököt és a belügyminisztert

Umilta, Mussolini uj szófiai követe, a bolgár fővárosba érkezett

A délolaszországi hadszintéren helyi harcok voltak

Nápolyban „Avanti" cimen kommunista lap jelenik meg

A keleti arcvonal több pontján erős támadásokat inditott a Szovjet

A német véderő főparancsnoksága közli:

A szovjet csapatok a Cherzon hidfő ellen vasárnap is több eredménytelen támadást vezettek.

Hosszabb szünet után a szovjet csapatok nagy gyalogsági és páncélos erőkkel ismét megkezdték támadásaikat a nikopoli hidfő ellen és a Dnyepropetrovszktól délnyugatra eső arcvonalszakaszon. Ezeket a támadásokat kemény harcokban elháritottuk, helyi jellegü betöréseket elreteszeltünk. Saját eredményes ellentámadásaink során Nikopoltól délre sulyos páncélos harcok alakultak ki. Ezekben a harcokban 69 ellenséges páncélost löttünk ki.

Kirovográdnál tovább tart a kemény küzdelem. A szovjet csapatokat, azoknak sulyos veszteséget okozva, visszavertük és sok páncélost elpusztitottunk. Saját páncélos erőink áttörtek egy erős ellenséges páncélelháritó zárat és birtokba vettek egy fontos magaslati terepet. Egyetlen hadsereg szakaszán vasárnap 147 páncélost semmisitettünk meg.

Csapataink Koroszten vidékén és a Berezina mellett helyi jellegü ellentámadásokban rohammal több helységet elfoglaltak.

Vitebszktől keletre a szovjet csapatok erős tüzérségi előkészités után, sok páncélos támogatásával, megkisérelték arcvonalunk áttörését, de sulyos harcokban visszavertük őket. Néhány betörést elreteszeltünk. Ezekben a harcokban 43 szovjet páncélost megsemmisitettünk vagy harcképtelenné tettünk.

Áttörési kisérletek Nevelnél

Neveltől délre és északnyugatra az ellenség vasárnap is folytatta áttörési kisérleteit. Ezek a kisérletek elkeseredett harcokban meghiusultak, néhány áttört ellenséges harci csoportot megsemmisitettünk vagy foglyul ejtettünk. Csapataink ellentámadással visszafoglaltak néhány helységet és több löveget zsákmányoltak.

A délolaszországi arcvonalról csak tüzérségi és rohamosztag tevékenységről érkezett jelentés. December 18-án és 19-én az ellenség a földközitengeri vidéken 14 repülőgépet vesztett.

Harcok Kelet-Boszniában

Kelet-Boszniában rossz időjárási és kedvezőtlen terepviszonyok mellett erős kommunista bandacsoportokat szük területre szoritottunk össze és azokat kemény harcokban megsemmisitettük vagy szétvertük. Az ellenség több mint 3000 embert vesztett halottakban, 2668 főt foglyokban, 24 löveget, több mint 100 gépkocsit, köztük páncélosokat és páncélos felderitő kocsikat, továbbá nagymennyiségü gyalogsági fegyvert, lőszert és más hadianyagot zsákmányoltunk.

A légi háboru

Ellenséges repülőkötelékek vasárnap ismét Innsbruckot támadták meg. Heves légi harcokban az Alpok felett és a légvédelmi tüzérség tüzével, az eddigi megállapitások szerint, husz ellenséges repülőgépet löttünk le.

Német repülőgépek hétfőre virradó éjjel és a hétfő reggeli órákban nagy ürméretü bombákat dobtak délkelet-angliai célpontokra. Egy repülőgépünk nem tért vissza.

madnak, mig a szomszédos szakaszon, egészen a várostól északra fekvő területig, német páncélos kötelékek vannak eredményes ellentámadásban.

Lengyelország és a Szovjet-Unió

A londoni lengyel rádió jelentése szerint a lengyel emigráns kormány még nem kapott hivatalos felszólitást a nemrég Moszkvában megkötött szovjetorosz-cseh egyezményhez való csatlakozásra. Az egyezmény lengyel felfogás szerint bizonyos ellentmondásokat tartalmaz, amelyek pontos megállapitásokat követelnek. Mint regionális megállapodás lépést jelent az általános európai megbékélés felé, de a lengyel kormány azon az álláspontón van, hogy a békét csak széles alapon létrejött megegyezés biztosithatja olyan államok között, amelyek kölcsönösen biztositják egymás függetlenségét, területi épségét és azt, hogy nem avatkoznak be egymás belügyeibe. A lengyel kormány 1939-ben megnemtámadási egyezményt kötött a Szovjettel és szövetséget Angolországgal és Franciaországgal. A két nyugati nagyhatalom nyomban belépett a háboruba, amikor lenyegették Lengyelország függetlenségét. A stockholmi Socialdemokraten ugy értesült, hogy a lengyel körök a küszöbön álló angol-lengyel tárgyalások alkalmával azt akarják inditványozni, hogy Lengyelország az angol-orosz egyezményhez csatlakozzék. Amikor ezt az egyezményt aláirták, azt hangoztatták, hogy nem zárja ki további hatalmak csatlakozását. Arról még semmit sem lehet tudni, hogy a hivatalos angol körök a javaslatot illetőleg milyen álláspontra helyezkednek. Ez a javaslat lengyel részről kisérlet annak elkerülésére, hogy Lengyelországot a cseh-orosz egyezményhez való csatlakozásra rákényszeritsék. Mint Londonból jelentik, Raczynski, a londoni emigráns kormány külügyminisztere Edennél járt, aki a teheráni értekezlet eredményeiről tájékoztatta. Angol részről nyomást akarnak gyakorolni a lengyelekre, hogy kivánságaik egy részének feláldozása árán egyezzenek meg Moszkvával. A lengyelek azonban ezt csak határozott feltételek mellett hajlandók megtenni. A legfontosabb feltétel Lengyelország területi integritásának elismerése.

A svájci államszövetség uj elnöke

Svájci lapok jelentik, hogy a szövetséggyűlés 194 szóval Stampfli Waltert, a szövetségi tanács eddigi tagját a svájci államszövetség elnökévé választotta. Az uj svájci államfő 1884-ben Bürenben született. Nemzetgazdasági és jogi tanulmányokat folytatott a zürichi és a göttingai egyetemen. Mint ujságiró kezdte meg pályáját és 1912-ben solothurni kanton tanácstagjává választották; azóta foglalkozik behatóbban közgazdasági kérdésekkel és politikával. 1921-ben a solothurni kereskedelmi kamara elnöke lett. 1831 óta tagja a szövetségi tanácsnak, ahol a gazdasági osztályt vezette. A szövetségi tanács Svájcban más országok kormányának felel meg. Ennek mindenkori elnöke a szövetségi elnök, vagyis az államfő. Stampfli Svájc egyik legkiválóbb gazdasági szaktekintélye, a mellett sokoldalu müveltségü és rendkivül munkabiró ember. Tiz évig volt hivatásos ujságiró s majdnem egy negyed századon keresztül képviselő. A Journal de Genève vezércikkben méltatta az uj államfő érdemeit és kiválóságát. Igen nagy feladatok várnak rá. Ma Svájcban is a gazdasági és pénzügyi kérdések a legfontosabbak. Nagy gondot okoz a kormánynak a bevitelre szoruló országnak élelmiszerekkel való ellátása és a gyáripari termelés folyamatosságának fenntartása. Vele egyidőben választották meg a szövetségtanács uj tagjait, akik közé egy szociáldemokrata is bekerült. Ez a nyilvánosság előtt alig szereplő kormány intézi egy esztendeig Svájc összes ügyeit igen nagy hatalommal. Sokan Svájcot tartják a világ egyik legtökéletesebb demokráciájának, ami a 22 kanton tökéletes önkormányzatában valósul meg és ábban, hogy a kormány a nagy fontos elvi kérdésekben rendszerint népszavazást kér. A szövetségi tanács tagjait mindig a legelismertebb szakemberek közül választják.

Az olaszországi hadszintér

Olaszországban az 5. amerikai és a 8. brit hadsereg a Gaeta és Pescara közötti arcvonalon folytatja offenzivájat. Clark tábornok csapatai még nem jutottak túl a Garigliano-kanyarulaton, amely Mignanóig huzódik. Ugy itt, mint pedig a csatlakozó venafrói szakaszon kemény harcok folynak. Az angolszászok Mignano és Venafro felől csak lassan nyomulnak előre Cassino városa felé.

A középső arcvonalszakaszon a front Iserniától északra huzódik, majd a Sangro felső folyását kö-

Konecsni György

Szépművészet
1941. 21. l.

Művészbélyegek. A m. kir. Postavezérigazgatóság a feláras bélyegakciója során a Magy. Képzőművészek Orsz. Szövetségének segély- és nyugdíjintézménye, valamint a Magy. Művészetért mozgalom támogatására 100%-os felárral bélyegsorozatot hozott forgalomba.

Most elsőízben történik, hogy kifejezetten művészi célra és művészeti tárgykörből vett ábrázolásokkal kerülnek bélyegek forgalomba.

A bélyegképek Konecsni György grafikusművész tervrajzai alapján készültek.

A bélyegek 1941. márciusáig maradnak forgalomban.

(Arad m)

Szukota. 1. Templom
alaprajza. Méret. 1:50
Mértelen
Pollrajz. nagyp. 60 x 43
2. Ugyanaz. Műrészletek.
Méretek bécsöa.
Pollrajz. nagyp. 60 x 43
3. Ugyanaz. Kiint előbb
Pollrajz. nagyp. 43 x 30
4 rajzlap

Glogovácz. Rizerei
apátsági tplom
alaprajza. Gerecze
Méret. 1:50
Pollrajz. nagyp. 2 dból

olynak a próbák Wass Albert, a kitünő agy meglepetést ígérő színjátékából. Anna a dráma egyik legizgalmasabb ent) Megbeszélés a színpadon.
(Escher-kép)

WASS ALBERT, a kitünő fiatal író, akinek „Tavaszi szél' című darabját most próbálja a Nemzeti Színház együttese, ezidőszerint katona s így végtelen fájdalmára első színpadi művének próbáin nem vehetett személyesen részt. A bevonulásokkal kapcsolatos különböző szereposztási nehézségek miatt most különben a próbák átmenetileg megszakadtak s előreláthatóan pár nap mulva kerül sor a folytatásukra, amikor remény van arra, hogy az ifjú szerző is megjelenhet a próbákon. Addig a színház Bisson „Válás után" című vígjátékának felújítását vette tervbe.

*

A FŐPRÓBA halála a színházi világ legfrissebb eseménye. A rendelkezésre álló fűtőanyag és villanyáram takarékoskodás indokolja a jól bevált és sok tekintetben nélkülözhetetlen intézmény megszüntetését, ami jórészt külföldi mintára, nyugateurópai módszer szerint történt. Ezentúl a lapok kritikusai a bemutatóelőadásról írnak beszámolót. Párisban ezzel szemben, csak a 4—5-ik előadásra hívják meg a kritikát, amikor valóban „áll" már a darab.

*

SZEREPLŐVÁLTOZÁSOK egész sora jelzi a súlyos történeti idők színházi nehézségeit. A hirtelen bevonulási parancsok nemcsak a fiatalabb korosztályú férfimüvészek sorában vágtak rendet, hanem — csodálatos módon — még kegyetlenebbül arattak a müvésznők sorában. Így Vaszary Jánossal együtt egyik óráról a másikra elutazott Muráti Lili is, ugyanakkor a „Ne bízz a nőben" másik női főszereplője, Tahi Anna Mária s az előadást — bravúros beugrással — Lantos Ica, illetve Kiss Anikó mentette meg. A Nemzeti Színházban az „Annuska" címszerepét Vajay Erzsébet vette át. A férfi főszereplők szerepváltozásait szinte felsorolni sincs módunkban, hiszen mire a híradás megjelenik, már újabb változás az időszerü.

*

TEATRUMOT BUDANAK című mozgalmunknak, amely a „Magyar Ünnep" hasábjain indult meg, páratlan hirtelenséggel eredménye támadt. Beszédes felhívásunk nyomán a napokban „Budai Kamaraszínház" címen a Zárda-utca egyik alkalmas hangversenytermében új színház nyilik meg, amelyet Hlatky László és Kremer Ferenc menekült társulatából szervezett a két igazgató. Bemutatkozásul az „Úr katonái" című nagysikerű kamaradrámát tűzték műsorra, mélységes fájdalmára a menekült társulatok színésznő-tagjainak. Az „Úr katonái" ugyanis rendházban játszódó darab, amelynek kizárólag férfiszereplői vannak. Hír szerint ellenszolgáltatásul az „Asszonyok" című vígjátékot is műsorra tűzik majd, amelynek viszont férfiszereplője nincs. A Budai Kamaraszínházzal a Duna balparti közönségének régi és féltve melengetett vágya teljesül.

*

BIRÓ ANDRÁS:

CIGARETTÁM

Füstje fürgén illanó,
kékes ködbe villanó,
forog, fordul, lankatag,
légbe lengő szép szalag.

Úszik únott szárnyakon,
egyre inkább bágyadón,
s ködbe kúszva, jeltelen,
elnyeli a végtelen.

Holt hamuja holt halott,
s én is jaj, ilyen vagyok:
növesztek vágy-szárnyakat,
s porba ránt egy pillanat . . .

*

ÚJ TACSKÓ vonult be a Nemzeti Kamaraszínházba, közel 300 előadás sikersorozata után. A „Férfi szíve" előadásainak befejeztével ugyanis a a Dario Niccodemi-vígjátékot vette elő a színház, éspedig az eredeti, sikeresélyes szereposztás szerint — Mészáros Ágival a címszerepben. A fiatal színésznő gamin-humora, közvetlensége és szeretetreméltó bája most is teljes sikert aratott, éppen úgy, mint Kovács Károly férfias jellemábrázoló ereje a férfi-főszerepben.

*

A KAMARA - VARIETÉ, amely néhány napon át a menekült kitűnő kecskeméti társulat „Zsákbamacska" operettelőadásainak adott hajlékot, igen szép közönségsikerrel, hirtelen beszüntette előadásait, hogy Perényi József igazgató vezetésével, az „Artista-egyesület' engedélyiratával ismét varieteként nyíljon meg, a könnyű és vidám muzsa legfrissebb templomaként. Kővári Gyula, Kökény Ilona,

Hlatky Edit és Dolovay Lucy az erősségei a kis társulatnak, amelynek legfőbb vonzóereje egész sor világhírű artistaszám.

*

TÓTH JULIA, a „Portugália császára" című Lagerlöf-színjáték női főszerepét, a gyermeki lelkü, de könnyüszívü, elzüllött táncosnő pompásan megformált alakját, tudvalevően felváltva játssza Fényes Alizzal. Nehéz körülmények között, sok tehertétellel vette át a fiatal színésznő a súlyos szerepet, amelyet azonban annyi egyéni bájjal, szeretetreméltósággal és közvetlen alakitókészséggel, olyan gondosan formált meg, hogy az előadás közönsége nem győzte a tapsot és ünneplést. A másodszereposztási elhatározó siker alkalmából a fiatal színésznőt elhalmozták a szeretet és hála számtalan jelével. Ugyanekkor a darabban v. Benkő Gyula szerepét a színház új tagja, D. Szabó József, a pécsi társulat kitűnő bonvivánja és fiatal hősszerelmese vette át s jó megjelenése, kellemes orgánuma, kiforrott játéka nyomban és nagy számban szerzett híveket a Vigszínház kényes ízlésü törzsközönsége körében.

A MAGYAR NŐIDEÁL BÉLYEGEKBEN

A magyar posta — amely nemcsak világhíres pontosságával és megbízhatóságával, de igen sokszor bélyegképecskéinek művészi, szellemesen megválasztott és gondos kivitelezésével is előkelő helyet foglal el a potaszolgálat nemzetközi versenyében — újabban olyan talpraesett, újszerű, a nemzeti öntudat újjáébredését jelképező bélyegsorozattal lepte meg a világot, ami példa nélkül áll a filatelia történetében. Most, amikor világszerte divatos a nemzeti, történelmi tárgyú bélyegkép, a magyar posta teljes bélyegsorozatot állított össze kizárólag nőalakok arcmásából és a festői szépségű arcképcsarnoknak külön ízes koloritot ad, hogy a magyar történelem szóbanforgó nőalakjai egyben világhírneves, közismerten kimagasló nagyságai a nemzetközi kultúrhistóriának is. Hasonló büszke galériával egyetlen más nemzet sem dicsekedhet, csak az ezeréves magyar történelem.

A SZEGÉNYSÉG FEJEDELEMNŐJE

Liesen-Mayer Sándor világhírű festménye, a »Szent Erzsébet csodatétele« a mártirsorsú fiatal királyasszony finom alakját és szelíd, alázatosszívű szépségét belelopta már a magyar nép szívébe. II. Endre királynak és a merániai Gertrud királynő harmadik gyermeke, Erzsébet királykisasszony 1207-ben született Pozsonyban. Négyesztendős volt, amikor ünnepélyes kézfogóval eljegyezték Hermann thüringiai őrgróf Lajos nevű fiával, annak ellenére, hogy egész apró gyerekkorától kezdve tanujelét adta veleszületett mélységes vallásosságának és annak az olthatatlan vágynak, hogy Krisztusnak szentelje életét. Alig tizennégyéves korában megvolt már az esküvője, nagy és fényes ünnepségek közepette Wartburgban és huszadik életévét még nem töltötte be a királyi gyerekasszony, amikor özvegységre jutott. Férje a keresztes hadjárat vitéz katonájaként Otrantóban váratlanul elhúnyt. Erzsébetet ekkor kegyetlenszívű sógora elűzte, példátlan nélkülözések vártak rá számüzetésében és ő a szigorú aszkétaéletet választotta. Valóban és merőben önszántából a szegénység Árpádházi szentje lett. Közvetlen összeköttetésben állt Assisi Szent Ferenccel, tőle nyerte a szentség ösztönzését.

A NEMES SZÍV KISKIRÁLYNŐJE

Kanizsay Dorottya nem való királyi vérből, de mégis az ország első asszonyának számított, hiszen a király menyasszonyát az ő gondjára bízta a jegyesség tartama alatt. Mindezt nem társadalmi helyzetének köszönhette, — a sudártermetű, szomorúszemű fiatal nő egymásután két nádornak, előbb Geréb Péternek, majd amikor korán özvegységre jutott, Perényi Imrének volt a hitvese, — hanem okosságának, páratlan szívjóságának és mindenfelé ismert, legendáshírű, örök-éber segítőkészségének. Mindenütt ott volt, ahol segítségre volt szükség, védelmezője és oltalmazója volt az esetteknek és nélkülözőknek és hatalmas vagyona mindenkor a rendelkezésére állott a jótékonyságnak, akár egyházi, akár világi forrásból jutott tudomására az ínség, avagy akár az ország érdekében kellett megnyitni erszényét. Amikor Perényi Imre nádor is elhúnyt és Kanizsai Dorottya másodszor is özvegységre jutott, maga vette kezébe a birtokok és várak gazdasági ügyeit és irányitását s innen kezdve, míg egyrészről még több alkalma nyílt sebeket gyógyítani, jótékonykodni, legtöbbször névtelenül és látatlanul, másrészről azonban, ha közvetve is, de módja volt befolyást gyakorolni.

ISTEN KIRÁLY-KISASSZONYA

A tatárvész elől menekülő család, IV. Béla és Mária példátlan szenvedéseken ment át, mert besúgók és hírvivők vették körül mindenfelől őket, hogy kényre-kedvre kiszolgáltassák az üldöző tatár vérebeknek. Két kisgyermekük, Katalin és Margit királylányok, útközben halálát lelte a véres viszontagságok során, mikor azután egyik állomáshelyükön, Znióvár alján a királyné megszülte harmadik gyermekét, a királyi szülők fogadalmat tettek, hogy ha az ország megmenekül a tatár veszedelemből, hálából az újszülött leánykát az Ur szolgálatának szentelik. A kis királykisasszony, elhúnyt nővérkéje emlékezetére ugyancsak a Margit nevet kapta a szent keresztségben s alig negyedféléves korában már a Szent Domonkos-rendi apácák zárdájába került. Az árpádházi királylány lemondott fényről, minden élvezetről, pompáról és a szerelemről is, mindenről és szívét csak Isten és a Haza lángoló szeretet töltötte meg. Rongyos öltözékén s nehéz vas vezeklőövvel megtört testén és tépett saruin is diadalmasan áttört nem mindennapi szépsége és hamvas bája, úgyhogy II. Ottokár cseh király feleségül kérte, de Margit királykisasszony hű maradt szerzetesi fogadalmához és elutasította.

AZ ANYAI SZÍV NAGYASSZONYA

Szilágyi Erzsébet, Hunyadi János hitvese, Mátyás édesanyja a magyar történelemnek ama egyetlen alakja, aki nem a királyi vér jogán, hanem kizárólag szellemiségének erejével lett kimagasló, világhistóriai jelentőségű tényezője kora nemzetközi diplomáciai életének, úgyhogy fiaiért folytatott súlyos harcaiban a maga nemesi pecsétjével ellátott, teljes jogérvényű egyezményt kötött a cseh királlyal és a pápai udvarral is. Horogszegen a Szilágyi-család ősi sasfészkében élte gondtalan ifjúságát, amikor egy napon az arra átutazó Zsigmond király kíséretében megismerkedett a nála húsz esztendővel idősebb Hunyadi Jánossal, a félelmetes hírű, kemény katonával, akiből kezes bárányt csinált az alig 16 éves, élénk leány szépsége. S mivel a király is nagyon pártolta ezt a választást — az összesített Szilágyi és Hunyadi-vagyon az ország területének majd egynegyedét tette ki — csakhamar lakodalom volt a várban. Hűséges, nagyszerű hitvese volt hőslelkű urának, a történelem színpadára azonban akkor került, amikor, özvegyasszonyként, a fiáért kellett síkraszállni. Lászlót már nem menthette meg végzetétől, de Mátyásnál döntő része volt királlyá választásában.

A JÓSÁG FEJEDELEMASSZONYA

Lorántffy Zsuzsanna, Rákóczi György erdélyi fejedelem hitvese, a 17-ik század első éveinek legérdekesebb, szinte korszakformáló alakja. Neve ma is fogalom a valláserkölcsi nevelés, a mecenáskodás, a jóságfütötte szeretet és önzetlen jótékonyság terén. A férfiakat azidőtájt lefoglalta az országos politika és a hadviselés, a fiatal asszony maga volt az, aki a közel egymillió holdas Rákóczi-uradalmat vezette és a birtokokon és várakban gazdálkodott. S ez volt a kezdete a sárospataki vár aranykorának, Lorántffy Zsuzsanna nagy építtető is volt és gazdag pompával vette körül a várat kívül is, belül is. A legnagyobb gondja azonban a lelkek építésére volt, a katonaság, jobbágyság, a várnép és a kollégiumi diákság életszínvonalának emelésére és ezen keresztül a lelkek és a jövendő palléroz ására. Buzgó református volt, de más vallás intézményeit is szívesen támogatta. Óriási hatással volt korának társadalmára, különösen asszonytársaira. Széchy Mária szavait idézzük, férjének, Rákóczi Györgynek fejedelemmé választásakor:

— Jöjj te is, mi édes asszonyunk! Mutass nekünk jó példát, légy a magyar asszonyok fényes szövétneke, az idők végzetéig.

A SZENVEDÉS MARTIRNŐJE

A boldogság és szenvedés olyan kálváriás útját tán egyetlen nőalak sem járta be, mint Zrinyi Ilona, Zrinyi Péter és Frangepán Katalin grófnő legidősebb leánya. Délvidéken nevelkedett, magas társadalmi rangosztályban, valóságos udvartartás középpontjában. Zrinyi Miklós, a költő, hadvezér mostohahúga volt s innen kapta hajlandóságát a szép, a művészetek, a költészet irányában. Alig 22 éves korában a trencséni fürdőben fényes ünnepségek közepette eljegyezték I. Rákóczi Ferenc erdélyi fejedelemmel, aki két esztendővel fiatalabb volt nála. A következő évben megvolt az esküvő s csendes, boldog évek következtek Zboró várában, Makoviczán, Sárosban, a pataki várban, nagy pompa és gazdagság közepette. Ekkor indult meg a súlyos csapások sorozata. Nagybátyja, Frangepán Ferenc összeesküvésének híre kipattant, Zrinyi Ilona édesapját és nagybátyját kivégezték, anyját és hugát Bécsbe vitték, fogságba vetették, javaikat, a hatalmas vagyont elkobozták. Maga, Zrinyi Ilona csak férje anyjának, Báthory Zsófiának és a jezsuitáknak közbenjárására menekült meg a bünügyi eljárástól. Nem sokkal később özvegységre jutott és Thököly Imre felesége lett. Így halt meg számüzetésben.

Magyar Ünnep 1944. 20. 4.

KONECSNI GYÖRGY

Emlékkiállítás

Koncseni György grafikusművész emlékkiállítását Bakos Katalin művészettörténész nyitja meg ma 18 órakor a Ferenczy Galériában (Bp. V., Ferenczy I. u. 28.).

NÉPSZAVA 2000. II. 17.

Figyelemre méltó, hogy a hét lábazati töredék azonos méretű pillérlábazat része lehetett. talplemez magassága 9–10 cm, a teljes magasság mindegyiknél 20 cm körül van. Az oldal szögzáródásából kiszámítható, hogy nyolcszögű pillérlábazathoz tartoztak. Sajnos, töredék voltuk miatt nem állapítható meg, vajon hány pillér részei lehettek, illetve ezeken kívül m hánnyal számolhatunk. A megmaradt faragványok eredeti elhelyezését megpróbáltuk konstruálni, legnagyobb valószínűséggel egy nyolcszögű lábazat feléből álló falpillérről leh szó (9. ábra). Egy ilyen falpillér-lábazatba mind a hét faragvány belehelyezhető.

A sárga-piros földfesték alkalmazása kőfaragás díszítésére nem egyedüli a környéken. A ki apátsági templom északi pillérkötegein, a dozmati plébániatemplom nyugati homlokz fülkéjében álló angyalalakján[21] szintén találkozunk ilyen festéknyomokkal.

A pillérlábazatok díszítésmódja elég egyedülálló a magyarországi későrománkori eml anyagban. Olyan archaizáló törekvéssel állunk szemben, amely szívesen alkalmaz jóval kor bi motívumokat. A 11. század második felétől a 12. századig gyakori díszítőelem a szalag natból kialakított csavart keretdísz, frízornamentika, lábazati díszítés (aracsi kő, székesfeh vári állatalakos dombormű keretelése, Tarnaszentmárián a déli templomfal falpillér lábaza in, kockafejezet csavart kötéldíszes nyaktaggal az esztergomi Szent Adalbert-székesegyh ból, a jánoshidai premontrei templom déli kapuján a fejezetzóna alatt végigfutó csav kötéldísz).[22]

Ezek az említett faragványok csak távolról mutatnak rokonságot a pornói lábazatok dís tésével, utóbbiaknál sokkal laposabb, elnyújtottabb fonatokat láthatunk, egymástól bi nyos távolságra széthúzva, ami közvetlen kapcsolatok nélkül marad a magyar emlékany ban. Hasonló tudatos archaizálásra a korban délnémet területen figyelhetünk fel, fontos k pontjuk a regensburgi St. Jacob ír bencés apátság építkezése. Ez a mintaválasztási és kőfa gási gyakorlat, ötvözve az erős itáliai kapcsolatokkal, nem volt hatástalan a magyarorsz későrománkori épületplasztikára. A St. Jacob északi portálja mutatja leginkább a grotes ember- és állatalakok, korai román geometrikus és növényi ornamentika dekoratív felha

ELLENTÉTEK SZINTÉZISE – Konecsni György plakátművészete (1932–1948)

Magyar Nemzeti Galéria, D épület III. emelet
2006. március 12-ig.

Konecsni György korának meghatározó művésze volt. A magyar vizuális kultúra emblematikus alkotásaivá váltak az 1930-as években készült idegenforgalmi és kereskedelmi plakátjai, akárcsak 1945 és 1948 között készült háborúellenes és választási plakátjai. A reklámgrafika műfajában „tízezrek számára közvetítette a harmincas évek korszerű törekvéseit, a Bauhaus tárgyilagos formáit, a szürrealisztikus társítások meglepő vizuális eredményeit, később az oldott, kalligrafikus vonalvezetést, vagy a lényegre koncentrált geometrikus formákat. S közben nem maradt csupán tolmács, az egyetemes áramlatokat a plakát nyelvén átköltött műfordító. Budapest képére gyúrt mindent, ami a keze ügyébe került, a képekhez hozzáadta a társadalmat, a történelmet, a szó legnemesebb értelmében közhellyé, szállóigévé avatta a vizuális kifejezés új eszközeit." *(Perneczky Géza)*

Konecsni György *Rudnay Gyula* növendéke volt. A mesteréhez hasonlóan az eszmei tartalom közvetítésére törekvő tanítvány számára azonban nem jelentett konfliktust a reklámgrafikára való áttérés. Ezen a területen olyan példákból táplálkozhatott, amilyeneket a *Kassák Lajos, Berény Róbert* és *Bortnyik Sándor* által Magyarországra plántált Bauhaus-hagyomány teremtett. Konecsni és nem kis mértékben az ő hatására nemzedéktársai vették át a stafétabotot és tették meg a lépéseket az érzelmeket közvetítő, narratív vagy szimbolikus elemeket tartalmazó plakát felé. Az alapvetően modern felfogás megtartása mellett ők vezették be a plakátművészetbe a folklór és a klasszikus művészet elemeit.

Konecsni első nagy sikereit az idegenforgalmi plakát területén aratta, mely az 1930-as évek elejétől kezdve egyre nagyobb szerepet kapott. Jól érvényesül ebben a témakörben biztos kompozíciós készsége, érzéke a finom színhatásokhoz. 1935 körül kereskedelmi plakáttervei a konstruktív irányvonal bűvöletében készültek. Több műve az 1930-as évek európai reklámművészetében jelentkező új tendenciákkal összhangban született meg. Az 1920-as évek montázsszerű megoldásai és absztrakt elemei a szürrealizmus asszociatív szemléletével és a metafizikus festészet hatásaival keveredtek. Ebben a szellemben bontakozott ki Konecsni munkásságának izgalmas fejezete 1945 és 1948 között, mely rendkívül nagy hatással volt kortársaira.

Kiállításunkon a mai nemzedékek számára ismeretlen munkákkal találkozhat a közönség, mintegy betekintve a művész műhelyébe. A kinyomtatott és utcán megjelent művekkel együtt a művész műtermében fennmaradt megfestett terveket és ötleteket is kiállítunk, melyek pályázatra vagy kiállítási célból készültek.

A Konecsni György plakátművészetét bemutató tárlat a grafikai kamarakiállítások sorozatának hatodik darabja.

A kiállítást *dr. Bakos Katalin* és *Zsákovics Ferenc* rendezte.

Szöveg és képek letölthetők: **www.mng.hu** Sajtószoba

További információ: **bakos.katalin@mng.hu, mng@mng.hu**

Szecesszió Európában

Budapesti Történeti Múzeum, Budavári Palota E épület
2005. november 21 – 2006. január 9.

A 20. század hajnalán új művészeti mozgalom indult fejlődésnek számos európai városban. Az új stílust számos névvel illették: szecesszió, art nouveau, jugendstil, Nancy-i iskola, modernizmus... Gyökerei a szóban forgó időszakban, Európában lezajlott társadalmi-gazdasági változásokba nyúlnak.

Az iparosodás fejlődésével a gyártási módszerek is megváltoztak: a mesteremberek munkáját a tömeggyártás váltotta fel. Az árak csökkentek, a termékek hozzáférhetőbbekké váltak, robbanásszerűen nőtt a fogyasztók száma. Ez az „ipari forradalom" a társadalom szerkezetét is megváltoztatta. Óriási létszámú munkásosztály jelent meg, a kiemelkedőben lévő nagypolgársággal és középosztállyal együtt. A tömegtermelés fejlődése főként a középosztálynak kedvezett, míg az egyedi darabok vásárlása továbbra is a leggazdagabbak kiváltsága volt.

A szecesszió egyszerre funkcionális és dekoratív is akart lenni, művészileg megformálttá kívánták tenni a hétköznapi használati tárgyakat /hamutartó, karosszék, kerámiaedények/ is. A művészek alkalmazták a megjelenő új anyagokat és technikákat. A századfordulón az új stílus mind az állami, mind a magánszektorban folyó építészeti tevékenység minden szektorát elérte, elsősorban a bankokat, iskolákat, áruházakat, de a lakóházakat is.

1999-ben tizennégy európai város hálózatot hozott létre, hogy tanulmányozzák, megóvják és felhívják a figyelmet szecessziós örökségünkre.

A munkacsoportot különféle szakemberek hozták létre: műemlékvédelmi szakértők, muzeológusok, építészek, restaurátorok és művészettörténészek. Közös tájékoztató tevékenységet folytatnak, publikálnak a szakemberek tájékoztatására és a közvélemény tudatosságának növelése érdekében: könyveket adnak ki, internetes honlapot működtetnek, kollokviumot szerveznek, kiállítást rendeznek, és tankönyveket írnak a közép- és felsőoktatásban tanulók számára.

A hálózat céljait a Kultúra 2000 program keretében az Európai Bizottság anyagilag is támogatja.

Ez a vándorkiállítás tizenhárom európai város (Alesund, Barcelona, Bécs, Brüsszel, Budapest, Glasgow, Helsinki, Ljubljana, Nancy, Reus, Riga, Terrassa, Provincia di Varese) szecessziós emlékeit mutatja be, felváltva minden érintett helyen.

A szecessziós örökség nagy számú emlékből áll. Az ebből az időszakból származó nagyszerű építészeti és iparművészeti példákon kívül a kiállításon bemutatásra került számos olyan terv is, amely sosem valósult meg. A kiállítás fotóanyagát a Budapesti Történeti Múzeum Kiscelli Múzeumának gyönyörű szecessziós tárgyai egészítik ki.

Tájékoztatás: BTM Közönségkapcsolati osztály, tel.: 225-7816

e-mail: kapcsolat@mail.btm.hu

MODELLMÁNIA 2005

A Közlekedési Múzeum szervezésében és termeiben 2005. november 25-től 2006. január 15-ig (nyitva kedd-péntek: 10-től 16 óráig, szombat, vasár- és ünnepnap 10-től 17 óráig) ismét lesz személy- és teherautó, motorkerékpár, mozdony, vasúti kocsi, közúti vasúti jármű, repülőgép modellek és közlekedési játékok kiállítása.

Több, mint harminc gyűjtő és modellépítő állítja ki legszebb darabjait, köztük *Kovács Kálmán* informatikai és hírközlési miniszter. Érdekesség, hogy a nagy nyilvánosság előtt most mutatják be a Haris-testvérek a világhírű közlekedési játékgyűjteményük válogatott darabjait. A kiállítás színvonalát emeli több vasúti terepasztal, valamint igen értékes dioráma, különféle közlekedéssel kapcsolatos tárgy és életkép.

A kiállítás kísérő rendezvénye lesz 2005. december 10-én a Modellbörze, ahol vásárlási és cserelehetőséget biztosítunk.

Az idén már hagyományosnak tekinthető kiállítás és vásár hasznos elfoglaltságnak ígérkezik a karácsonyt megelőző időkben és az ünnepnapokon.

Varga Zsófi grafikusművész kiállítása

A Budapest Galéria Kiállítóháza – 1036 Lajos utca 158.

2005. november 24. – 2006. január 8.

Varga Zsófi érett alkotó, s ez korántsem korára vonatkozik (1974-ben született), vagy arra a tényre, hogy már igen fiatalon jelentek meg rajzai jeles magyar kulturális lapokban. Sokkal inkább utal megtalált-kialakított művészi világára, a (főként grafikai) kifejezésmódok, technikák alapos ismeretére. A Budapest Galéria Lajos utcai Kiállítóházában megrendezendő kiállításon az eddigi alkotómunka eredményei kerülnek bemutatásra: különféle típusú és stílusú grafikák, ezek térbe kilépő doboz-változatai, illetve a grafikák világát átfogalmazó, és attól első ránézésre nagyon különböző festmények is. S e sokféleség már önmagában is jelzi, hogy az érett jelző kizárólagosságot sem jelent: a művész számára jelenleg s a jövőben is járható alkotói irányokról, utakról, lehetőségekről is tudósít a tárlat. Legyen szó akár az apró figurákat gigantikus, ám mégis instabil épületek közé helyező, a finom csavarral a nézőt elbizonytalanító, a kietlen, végtelen ürességet felvillantó fekete részletekkel építkező művekről, vagy az ezekkel szorosan rokon, a kicsi alak színes portréit nyújtó festményekről, esetleg a látszólag ezektől távol eső, hihetetlen finomsággal megfestett enteriőr vagy tájképekről – mindegyikben megtaláljuk a világot kritikusan, ironikus humorral, ugyanakkor hallatlan gyöngédséggel kezelő szemléletet. Ez adja meg az alaphangot Varga Zsófi eddigi legjelentősebb egyéni tárlatához, mindezen keresztül tanúi lehetünk művészete belső fejlődésének, alapvető motívumainak és szélső pontjainak. S mindez a sokféleség invitálja a látogatót játékra, megfejtésre, nézelődésre. *(Somogyi Zsófia)*

Varga Zsófi 1974-ben született Budapesten. 1992-ben végzett a Képző- és Iparművészeti Szakközépiskola grafika szakán, mesterei *Pásztor Gábor* és *Záborszky Gábor* voltak.

SZEGED

Arénahangulat a várban

Móra Ferenc Múzeum – Vár

2005. november 25. – 2006. január 29.

Talán nem túlzás állítani, Szegeden manapság a nagybetűs csapat a kézilabdásokat jelenti. A népszerű klub több évtizedes történetéről a Móra Ferenc Múzeum várépületében tekinthető meg kiállítás.

A tárlat rendezői, *Medgyesi Konstantin* és *Orbán Imre* az ódon hangulatú vármúzeumot virtuális

„Ennek a művésznek a grafikája ellentmondások szintézise, ez adja meg a biztos egyensúlyt, az eredőt, az eredményt. Hűvös elegancia és érzelem, mintegy kordában tartott romantika; szigorú, kemény, éles fogalmazás és lírai humanizmus. Játékosság mindenkor, de oly módon, hogy ez a művész sohasem feledkezik bele a játékba. Bizonyos pedantéria is jellemzi őt, mert ismeretlen előtte a megoldatlanság. Színei redukáltak, egyértelműek, tiszták. Hiszen a sokszorosító ipar amúgy sem viheti túl a műveket a plakátszínek keretein. Ez a jellegzetes acélos csengés a legújabb műveinél szonorikusba hangolódott, a folthatások elmosódottabbak lettek, de ettől a kép nem lágyult, csak drámaibb lett, s a puha színfoltok, kollázsok játéka mögött ott uralkodik a keményen megkötött szerkezet."

Frank János, 1968

Illusztrációk: Flora a jó szappan, 1935; L'Art Hongrois Moderne, 1944

A Magyar Nemzeti Galéria tisztelettel meghívja az

Ellentmondások szintézise
Konecsni György plakátművészete 1932–1948

című kiállítás megnyitójára

2005. október 20-án, csütörtökön 16 órára

A tárlatot megnyitja: Horváth György
művészettörténész

A kiállítás megtekinthető 2006. március 12-ig.
Budavári Palota C épület III. emeleti kamaraterem

KONECSNI GYÖRGY

A Magyar Nemzeti Galéria tisztelettel meghívja az

Ellentmondások szintézise
Konecsni György plakátművészete 1932–1948

című kiállítás megnyitójára

2005. október 20-án, csütörtökön 16 órára

A tárlatot megnyitja: Horváth György
művészettörténész

A kiállítás megtekinthető 2006. március 12-ig.
Budavári Palota C épület III. emeleti kamaraterem

„Ennek a művésznek a grafikája ellentmondások szintézise, ez adja meg a biztos egyensúlyt, az eredőt, az eredményt. Hűvös elegancia és érzelem, mintegy kordában tartott romantika; szigorú, kemény, éles fogalmazás és lírai humanizmus. Játékosság mindenkor, de oly módon, hogy ez a művész sohasem feledkezik bele a játékba. Bizonyos pedantéria is jellemzi őt, mert ismeretlen előtte a megoldatlanság. Színei redukáltak, egyértelműek, tiszták. Hiszen a sokszorosító ipar amúgy sem viheti túl a műveket a plakátszínek keretein. Ez a jellegzetes acélos csengés a legújabb műveinél szonorikusba hangolódott, a folthatások elmosódottabbak lettek, de ettől a kép nem lágyult, csak drámaibb lett, s a puha színfoltok, kollázsok játéka mögött ott uralkodik a keményen megkötött szerkezet."

Frank János, 1968

Illusztrációk: Flora a jó szappan, 1935; L'Art Hongrois Moderne, 1944

KONECSNI GYÖRGY 1976. VIII. 1.

Konecsni György emlékkiállítása
a Nemzeti Galériában

Hatvankét esztendős volt Konecsni György, amikor — épp ötödfél esztendeje — 1970 január havának utolsó előtti napján elragadta közülünk a hirtelen halál. A nekrologok, a leírt és elmondott búcsúszavak akkor a magyar plakátművészet klasszikus mesteret — fiatalon megújítóját, később iránymutatóját — méltatták. Okkal, hiszen a nyilvánosság előtt megmutatkozó Konecsni György mindvégig ezt a műfajt kultiválta fő kifejezési területeként. Ez állt az előtérben 1968-as életműkiállításán, s ez a műforma volt legutolsó, diadalmas visszatérésének színtere is a hatvanas évek második felében.

Egy kurta év se múlt még el, s — 1970 decemberében — Konecsni György hirtelen töréssel lezárt életmunkája alaposan meglepte a világot: a Kulturális Kapcsolatok Intézetének Dorottya utcai bemutatótermében egy nagy sorozat torzója. *A magyar nyelv története* című rajz-antológia 1970 januárjában elkészült tíz lapja (a tervezett sor egyötöde) tárult ámuló mindnyájunk elé. Fantasztikus élmény volt! Hiszen — emlékezzünk csak — egy olyan illusztrációsor kezdett bontakozni Konecsni György lapjain, amely belső ütemezésével valóban nyelvünk történetén kísérhetett volna végig, s amely minden egyes darabjában méltó társává tudott emelkedni annak a nyelvi-irodalmi emléknek, amelynek megjelenítésére vállalkozott. Ezen a tárlaton sejteni kezdtük: Konecsni György távozásával nemcsak a magyar plakátművészet egyik klasszikusa távozott el örökre, hanem elveszítettük rajzolóművészetünk egy nagy erejű egyéniségét is, akinek munkássága ezen a téren is meghatározóvá válhatott volna, ha rejtőzködéséből hamarabb kilép, vagy ha készülő főművét torzóvá nem töri a jóvátehetetlen és visszavonhatatlan fordulat, a hirtelenjött halál.

Konecsni György munkásságának ezt a másik vonulatát azonban ez az 1970-es kamarakiállítás csupán sejtetni tudta — többre nem vállalkozhatott, még akkor sem, ha mindnyájan bizonyosak voltunk is a látottak jelentős voltában, s ha *A magyar nyelv története* mellé képzeletünkben odahelyeztük Konecsni 1968-ban megjelent *Bánk bán-illusztrációinak* — ismét más műfajban, a festészet eszközeivel megvalósított — sorozatát. A teljes kép felrajzolásához más kellett, több kellett: gondos kutatómunka mindenekelőtt, amely a műterem rejtekében felhalmozott művek közt rendet teremt, s e rendteremtéssel megkíséreli a most már valóban teljes Konecsni-arc minden vonásának meghúzását, s végül e teljes és árnyalt 'portré nyilvánosság elé tárását. Egyszerűnek aligha mondható feladat ez, kétségtelen, hisz számtalan gyakorlati és tudományos problémát kellett (és kell még!) megnyugtatóan tisztázni a kompozíciók azonosításától kezdve pontos időrendjük meghatározásáig, s tovább.

A **Nemzeti Galéria** néhány napja megnyitott Konecsni-emlékkiállítása mindenesetre óriási lépést tett ezen — az életmű teljes feldolgozását és megismertetését eredményező — úton. Mert igaz ugyan, hogy kronológiája még nem teljesen tisztázott (némelyik sorozat datálása bizonytalannak látszik): stílusjegyei alapján a mostaninál hátrébb kell helyeznünk az időben, egyszersmind megkeresve az egyes lapok keletkezése közt nyilvánvalóan meglevő időkülönbségeket is), Konecsni rajzolói és festői szemlélete, művészetének célja és karaktere azonban kétségtelenül felismerhetővé vált.

Egyoldalú bemutatást, szerencsére, sem egyik, sem másik oldalon nem vállalt ez a kiállítás. Rendezőinek nem az volt a célja, hogy a plakátrajzoló Konecsni helyébe egy másikat állítsanak: munkájukban az egyedüli helyes megoldást, az életmű minden oldalú bemutatását tartották feladatuknak.

Éppen ezért: bár tárlatán a belépőt temperaképei, rajzai és festményei fogadják, s a távozót *A magyar nyelv történeté*-nek lapjai búcsúztatják, közöttük, középen kiemelve, ott sorakoznak Konecsni György klasszikussá lett falragaszai, plakátskiccei és -vázlatai is. Terükben körbejárva így ismét találkozhatunk Konecsni még huszonévesen komponált első remekeivel, a *Dorogi brikett falragaszával* és a Fővárosi Gázművek hirdetményével *(Gáz fűt és hűt)*, majd a frappáns optikai hatású *Állatkert-plakáttal*. S — természetesen, hisz nélkülük, ha százszor is ismerősök, nem beszélhetünk Konecsni művészetéről — a negyvenes évek nagy politikai plakátjaival: az *És mégis lesz kenyér* két változatával, *A kenyér itt kezdődik*-kel, s a két antiimperialista-antimilitarista remekkel, a *Soha többé*-vel és a *Dobolok, dobolok egy kettőre* feliratú kompozícióval. Mellettük pedig a vázlatok. Ismerősek ezek is, szinte kivétel nélkül, hisz a harmincas évek idegenforgalmi hirdetményei *(Bakony, Szeged* stb.) ugyanúgy bevésődtek a kortársaké után a mi tudatunkba is, mint az 1945 utáni újjáépítést és újjászületést sürgető kompozíciók *(Siess, adj, segíts — Építs — Szabad Nép — Egészségvédelmet)*. Igaz, miközben nézzük őket, örömünk elsősorban a viszontlátásé. Új tapasztalatot azok a tenyérnyi-féltenyérnyi vázlatok adnak, amelyeket melléjük állított a rendezés, hogy megmutassa (teljes sikerrel), mily gondos mérlegeléssel dolgozta ki ötleteit Konecsni György, s hogy milyen sokágú munkával érte el, hogy amíg a fölvetődő lehetőségből kinyomtatott mű lesz, csak csiszolódjék, de ne kopjon meg az eredeti gondolat.

Nem kétséges, hogy a teljességhez nélkülözhetetlen plakátrajzoló Konecsni jelenléte ellenére a Nemzeti Galéria emlékkiállításának igazi felfedezését a festő és a rajzoló Konecsni eleddig legteljesebben megrajzolt arcélének kibontása jelenti. Nyilvánvaló okokból: hisz mindenekelőtt megjelenő munkáinak nagyobbik része még közeli barátai számára is újdonságszámba megy, lévén ez az első találkozásuk e mindeddig szinte rejtegetett művekkel; hiszen a „másik Konecsni" pontosan azt váltja be, amit nyilvánosság elé kerített munkáival (mindenekelőtt a posztumusz bemutatott *A magyar nyelv története* című sorozattal, de nem kevésbé a még életében megjelent *Bánk-illusztrációkkal*) ígért; s végül, mert rajzolói és festői egyéniségének feltárulásával bizonyossá lesz — sokoldalúságában is egységben élő volt minden periódusában Konecsni György művészete, a rajzoló és a festő a plakáttervező tapasztalatait gazdagította, s viszont, a plakátok formálója nem kevés tapasztalattal tudott hozzájárulni a „másik kettő" kibontakozásához.

Közvetlen példa is akad ez utóbbira: a tárlat utolsó harmadában sorakozó hanglemezborítók (és zenei ihletésű, megformálásukban ugyancsak ezekhez közel álló kompozíciók), valamint a mellettük bemutatott kollázsok és montázsok nyilvánvaló összefüggéseket mutatnak, mintegy középúton állnak Konecsni „grand art" célzatú és alkalmazott grafikai munkái között. A fontosabb azonban az az általános, minden téren megmutatkozó kapcsolat, amely már nem az ilyenfajta közvetlen (néha közvetett) egycélúság eredménye, hanem a gondolkodásmód azonosságából következik, s tisztán mutatja: a műfajok mindegyikében egyazon személyiség, Konecsni György mutatkozik meg a műveivel találkozóknak.

Mindez persze nem jelenti azt, hogy Konecsni életművének eleddig ismeretlen részei a régebben publikussá váltakból bármi módon „kirekeszthetők" volnának. Az *„Összetartozás*-ról, az *Aktok*-ról, vagy a *Tasiszta tanulmányok*-ról ugyan még elmondható ilyesmi — elvégre az előbbiek formarendje, szerkesztésmódja, sőt, belső tartalma szinte „elvárható" Konecsnitől, az utóbbi sor faktúra-tanulmányai pedig ott voltak, már-már teljes közvetlenséggel, Konecsni alkalmazott grafikai kompozícióiban. De a többiek előtt — lett légyen az a *Tél* címet viselő sorozat, az *Arany-, Berzsenyi-, Petőfi-illusztrációk* sora, vagy (a későbbi periódusba ugorva át most már) az *Olyan különös mesék* rajzsorozata, a *Művészettörténeti asszociációk* keserédes jegyzetei, a *Tömegvariációk* monotypia-sora, az *Áll előttem egy kőszobor, valami régi isten, milyen kicsi és torz szegény* címet viselő — népi Krisztus-szobroktól ihletett — rajzciklusa, vagy az életművet csonkán is zárókőként be befejező és megtartó nagy mű, *A magyar nyelv története* — már meglepetten áll az ember. Mert a kétségtelen együvétartozás biztos tudatában is olyan gondolati és érzelmi hullámverést érez meg szemlélésük közben, amely a teljes kétségbeesés és szorongás mélyfeketéjétől az ujjongó örömök vörösége mindent el tud mondani.

Csak egyet nem. Miként élhette meg, érezhette át, félhette és örülhette végig ezt egyetlenegy ember? Ez már Konecsni titka marad. S nekünk evvel a teherrel is — át kell vennünk örökségét. Ezt a minden reményt felülmúlóan gazdag világot, amelyből — most már végképp bizonyosan — mindenki megtanulhatja a magáét: ki a tisztaságot, ki a rajz biztonságát, ki a bukás utáni fölkelni-tudást, ki a színek harmonizálásának kánonná sohase merevedő bátorságát, ki a dolgok megfogalmazásához oly nagyon szükséges merészséget és türelmet. Egyetlen szóval: a művészetet.

Horváth György

NAPLÓ

Augusztus 1

Sztojanovits Adrien személyében odaadó, kitartó és szenvedélyes szervezőjét, tanárát, bátran mondhatjuk intézményét vesztette el a magyar zenei élet, 86 éves volt. A zenéhez családi szálak kötötték. Apja a századelő ismert zeneszerzője, s nővéreiből maga állította össze a húszas években ismertté vált Sztojanovits-tercettet. „Mindenki Adi-nénije" — a korosabbak is csak így emlegették. Hiszen 1908-ban kezdett el zenét tanítani a kolozsvári zenekonzervatóriumban, akkor még mint zenetanító. 1928-ban szerzett zenetanári diplomát a Zeneakadémián. Összesen negyvenkilenc évig tanított, s ebből mintegy negyvennégy—negyvenöt évet a Szilágyi Erzsébet Gimnáziumban. Ügyszeretetével, tehetségével és akaraterejével áttörte a század első harmadában még eléggé ének- és zeneellenes tanfelfogás falát, és a Szilágyi-kórusból országosan, sőt Európa-szerte ismert, koncertáló kórust épített fel. Elsőként mutatta be Kodály kórusműveit, állt be a modern magyar zene frontvonalába. Munka Érdemrenddel kitüntetett vasdiplomás tanár volt. Éneklő, zenélő, zene iránt fogékonnyá vált nemzedékek, a volt „Szilágyisták" gyászolják.

●

Tiziano halálának négyszázadik évfordulója alkalmából augusztusban két nagy kiállítás nyílik Velencében.

●

Nyíregyházán dr. Ortutay Gyula akadémikusnak, az Országos Honismereti Bizottság elnökének zárszavával szombaton befejeződött a negyedik országos honismereti akadémia, amely egy hétig tartott.

△

Cserhalmi Imre Eszter című tévéjátékát, kiváló szlovák színészek közreműködésével, bemutatta a csehszlovák televízió.

◆

Beethoven műveltségi versenyt rendezett 11 csapat részvételével szombaton Martonvásáron a KISZ székesfehérvári járási bizottsága.

⊙

Szombaton Jugoszláviába utazott az ÉDOSZ szegedi néptáncegyüttese. A táncosok testvérvárosukban, Szabadkán aratóünnepségen vesznek részt.

BARÁTH LAJOS

Budai a szélen

Az út rossz, a kaptató meredek, s minduntalan ketté ágazik. Bizonyos Kovács nevű brigadérost keresünk.

Egy ember szalonnázik a tisztáson, öreg bükkök árnyékában. (Oldalt, a falszerűen fölénk magasodó hegyoldalban két-három kemence izzik.)

A szalonnázó int, majd dörmög valamit. Szóval, újra tovább?

— A bányába' megtalálik!

A kőbánya igazán közel van. Meredeken, lenn a mélyben. Három ember stangázza a laskás kőlapokat.

— A brigadéros? Most ment el egy fiatalasszonnyal...

A bánya felett kőkunyhó. A hangoskodásra, nevetésre kikászálódik egy középkorú férfi.

— Itt vagyok! — kiabál, s mintegy mentegetőzve teszi utána: Most csináljuk a hóvégit... Jöjjenek fel.

Jómagam maradok; kimásznak hozzám a bányászok is, nézegetik a kocsit, kérdezgetnek.

— Nem adja el? — látszik, nem komoly a szándék, csak hát mondani kell valamit.

— Nem azért vettem.

— Megadnám érte az árát. Most, mindjárt. No?

A másik kettő kuncog. (Két különböző ember: az egyik fiatal, szinte kamasznyi ember: hosszú keze-lába, s tele pattanással; a másik kicsiny, mokány, amolyan bors-erős, elpusztíthatatlan, kalapja alól les rám.)

— Ide valósiak? — kérdem.

Az öregebb ravaszkodik.

— Most igen.

— Úgy értem, vázsolyiak?

— Kétszer nem jártunk a faluban. Pilisiek vagyunk. Csabaiak.

Értem. Szóval, nem Balaton környéki kőbányászok.

— Pedig én szeretek úszni — villan az öreg szeme. — Homokban.

Mind a négyen nevetünk. Az öreg meg, mintha csak erre várna.

— Ez itt — mutat a kamaszképűre. — Ez még homokba' se igen. Ő ment elöl — mufát a harmincasra —, apró ember, még a hóna aljáig se ért a víz. Ez a kódor meg nem mert utána menni.

A kamasz hevesen védekezik:

— Mert Jenő aztán tud úszni. Úgy is, mintha állva járna. Neki minden víz csak a hónaljáig ér. Bolond vagyok utána menni!

— Maga honnan jött ide? — kérdi az öreg, mert most már a bizalmukba avattak, hát bizalmat kérnek tőlem is.

Mondom nekik.

— A lányom oda ment férjhez — örül fel az öreg. — A vejem ott dolgozik. Nem ismeri? Nagy Árpi. Az Árpi.

— Nagy Árpád? Bányában dolgozik?

— Dehogy! Tűzoltó. Ismernie kell. Olyan csavargó féle...

— Mint az apósa — vágja közbe a mokány.

Ezen is nevetünk egy sort.

— Olyan bizony — erősítgeti az öreg.

— Ha nem nagyobb! — mordul a kamasz, de a közbeszólása nem ül, senki nem kuncog a megjegyzésén. (Szégyenkezik is egy keveset.)

Segítek rajta, kérdezek gyorsan.

— Hogy' kerültek ide?

— Kőfejtők vagyunk.

— Jó a pénz?

— Nyolcezer... Ennyit ígért a brigadéros. A Kovács, akit kerestek. Nyolcezer, két hónapra! — s újra kibuggyan belőle a nevethetnék. — No, még így is szép. Hát nem? — kacsint.

— Vagy másfél havonként! — morog a fiatal.

— Ha meg jól megy, akkor... — és csetteg a harmincas is.

— A téeszcsének mi hozzuk a pénzt!...

— Aztán a téesz maguknak adja a pénzt...

— No, persze!

Jön az útitársam a brigadérossal. Kezelünk, és lessük a bányát és a követ.

— Ez, kérem, fehérebb lesz, ha beépítik. Mert a sorja közötti agyag van és befesti a követ. De príma kő ez? Menynyi kellene?

— Két autóval, hárommal. Olyan öttonnás kocsikra gondolok.

— Ki győzi azt? — jajdul fel az öreg.

— Mi az a két-három kocsi kő! — néz el az erdő irányába a fiatal, sercint közben.

— Egy cigarettával megkínálnának? — kérdi az öreg.

Nyújtom a dobozzal, kínálom a többieket is.

— Az öreg se dohányzik... csak a potyát szívja.

— Az a legjobb dohány... Igaz? Az olasz...

— Igaz!

— A vejem is azt szívja. Van is mindene. Mert mi lenne, ha még dohányra is szórnánk a pénzt? — és elegánsan forgatja nehéz, bütykös ujjai közt a finom cigarettát.

— Szóval, lehetne a kőről szó? — kérdi újra a társam. Jövő hét pénteken jönnénk érte...

— Nem megy az! — mondja az öreg és szigorú tekintetet meneszt a fiatalabbra. — Tudja aztat a brigadérosunk is, hogy sok a megrendelés, és csak hárman vagyunk. A negyedik emberrel meszet égettetnek... Ki győzi?

— Nincs azzal nagy munka! — támad a brigadéros. — Csak lelükködik a lapokat, és passz!

— És a föld? Az agyag? Azért persze nem fizetnek!

— A téeszcsének talán fizetnek? No?

— Arról mi igazán nem tehetünk!

— És a követ nem kell a szövetkezetnek kapáltatni. Az itt van és csak ki kell bányászni!

— Nézze, öreg, maga aztán tudja forgatni a szót. De azt mondja meg, mire haladtak másfél hét alatt... Mire?

— Mire, mire! Nyolcezer, meg minden! Az is kunyhó már, amiben alszunk? Meg a pénz! Arról beszélhetnénk már egyszer. Az elnökkel. Mert maga csak jön a motorral, meg megy a motorral. És aztán már nem is látjuk. Az elnök szava kellene. Akkor lesz kő...

Oldalt kerülünk, veszekedjenek csak maguknak kedvükre.

— Ebből nem lesz víkendház... — búsítom a barátomat.

— Ebből nem! Se kő, se múrva!

— Csak bízzák rám ezeket! — mérgesedve jön utánunk a brigadérosuk. — Pesten tanultak ki ennyire, azért ilyenek.

Én meg kerülővel vissza az öreghez.

— Szereti maga a focit? — kérdem.

Az öreg néz rám, nem érti a váltást.

DOBOS ILONA

Egy folklórgyűjtő feljegyzéseiből

Etológia

(Állatok egyéni és csoportos viselkedésének embercentrikus tanulmányozása.)

Az egyes állatfajták társaik bántalmazására különbözőképpen reagálnak.

A napon sütkérező fókák például közömbösen tűrik, hogy társaikat sorra lelövöldözik. Így a rájuktörő vadászok könnyen végeznek valamennyiükkel.

Nem így a trópusi vadak. Ha a csordában pihenő állatok közül bármelyikre rálőnek, valamennyien támadásba lendülnek.

Néhány éve a budapesti állatkertben alkalmam volt megismerkedni egy kitűnő páviánnal, akivel Sz. doktor, az emlősosztály vezetője hozott össze. A derék, koros majomban — aki nemzetségfő lehetett — hihetetlen felelősségérzet élt társaival szemben. Vicsorított, köpködött, tombolt, majd szétvetette ketrecét, ha csoportja bármely tagját vélt vagy valóságos sérelem érte.

Jó idegzetű, kiegyensúlyozott, anyagi gondoktól mentes emberek mások szenvedéseit viszonylag jól tűrik. A másokat ért sérelmekre többnyire csak az „izgága", túlérzékeny, rossz idegzetű emberek reagálnak.

A történések és átélésük

Az álom tartalmától függetlenül lehet örömteli vagy borzalmas.

Gyermekkorom egyik visszatérő, gyötrő álma volt: a faluvégi zsákutca sövénykerítésein szép arcú, komoly, hatalmas nagyszárnyú angyalok álltak sorba, egyenlő távolságban egymástól. Az utca teljesen kihalt volt. Hogy ez a látvány miért volt olyan nyomasztó, ma is csak érzem, nem tudnám megmondani.

A történések és a lélek reakciói az életben nincsenek mindig (sok esetben, többnyire) szinkronban egymással. Így ha valakiről ezt mondjuk: „most kísérte ki feleségét utolsó útjára" — még nem jellemeztük lelkiállapotát.

A valóság és átélése közötti különbség néha az élet igazságtalanságait hivatott ellensúlyozni. Így abból, hogy valaki nagy nyomorban nőtt fel, szerencsére még nem következtethetünk arra, hogy gyermekkora a szenvedések szakadatlan láncolatát jelentette.

Egy békési kőművesmester, Nagy István mesélte gyermekkoráról:

„Apám iskolai szünetben elvitt munkára — kőművesmunkára —, ott vizet hordtam, cserepeket adogattam. Két téglát már elbírtam... Kaptam 25 krajcárt egy napra. Ezen vettünk a másik esztendőre könyvet, cipőt. Nagyon szerettem közben a kőművesmesterséget, mert ott magas helyekre lehetett mászni... Jobb volt, mint a famászás. A madárfészek szedésnél is jobb volt, mert ezzel pénzt kerestem."

Egy tarcali asszony emlékeiből:

„Így aztán elmentünk tanyára. Akkor csak néha jártunk iskolába. Én három osztályt jártam, de jártam én azt hat évig is... Kicsik voltunk, jártunk napszámba a szőlőbe, trágyát hordtunk. Tízen—húszan is voltunk egy csoportban, vittük a trágyát. Én azt annyira szerettem!... Leginkább, mert sokan voltunk..."

Ikonmodellek

A Néprajzi Múzeum könyvtárában fáradtan, pihenésképpen népviseleti könyveket nézegetek. Az egyikben szerb lány ünnepi viseletben: vállán hosszú, kék kendő, fején fényes, gyöngyös párta. A másikban orosz lányok tánchoz készülődnek. Fejükön ragyogó párta, vállukon ugyancsak hosszú kendő.

Vajon honnan a közös modell?

A ködbe vesző közös szláv múlt bizonyára nem ad magyarázatot, hiszen akkor még sokkal kezdetlegesebben öltözködtek.

A megoldást — úgy vélem — a pravoszláv ikonokban kell keresnünk. Ez volt az a közös képanyag, amely mindkét helyen mintául szolgálhatott.

A zagorszki búcsúról hazatérőben Marusja — minden bizonnyal — így szólt társnőjéhez:

— Láttad a csodatévő szűzön azt a vállkendőt? Otthon én is ilyet varrok magamnak.

Lehetséges, hogy az ikonok valamikor a divatlapokat is helyettesítették és a ragyogó párta eredete nem más, mint a bizánci madonnák fejhez simuló glóriája.

Gutenberg falun

A nyomdatermékek az elmúlt 200 esztendőben különös utat tettek meg falvainkban. A könyv elterjedése kezdetben a szóbeliség és írásbeliség határán mozgó, sajátos műfajokat produkált. Ez a különbözőség nem csak a tartalomban és formában, de a *könyvárusítás módjában*, a terjesztésben is megmutatkozott. Falusi ott-

KONECSNI György

Csalódottan, reménykedve

(KONECSNI GYÖRGY FESTŐ- ÉS GRAFIKUSMŰVÉSZ, 1956.)

– Tanulmányaim után, 1932 táján, a grafika kedvéért, de kedvem ellenére elhagytam a festészetet, majd eltelt húsz esztendő, s ott folytattam, ahol régen épp csak elkezdhettem, elhagyva most érte a grafikát, aminek még évekig, ötvenöt tavaszáig, tanára maradtam a főiskolán. Konfliktusok cseréje volt ez, nem hajlamoké.

Ameddig csak idegenkedtem, szinte megfontolások nélkül, a tárgyilagos nagybányai szín- és jelenségláts normáitól, az egyetlen igazán elismert minőségtől, s vonzódtam Rudnay, Tornyai és Thorma külön romantikájához – latolgatva néha az előbbiek időszerűtlenségét és az utóbbinak tragikus megalkuvását Nagybányával – hol találhatta volna helyét a saját romantikus hajlamom? Nem csábított, de pályakezdésül kiutat kínált nekem ebből a szorítóból az alkalmazott, üzleti grafika, s hozzá kell tenni: az általános gazdasági aggodalmak mélypontján.

Hazai viszonyaink közepette le kellett mondanom a kor bizonyos kevéssé kitapintott és kevéssé igényelt művészi lehetőségeiről s élnem a pillanat és a kereslet lehetőségeivel (ami egyébként húsz év alatt sem ment át a vérembe), hogy így alkossak egy rohamosan fejlődő műfajban könnyen múlandót bár, de korszerűt; olyasmit, amire a társadalomnak – történetesen a kapitalista versengés eszközeként, de kultúrája kifejezéseként is – valóban szüksége van. Adódtak azután feladatok, amelyeket plakátjaimban igényeim szerint oldhattam meg, a kiút azonban csak kiút maradt, problematikus már magában, s mert előre nem látható akadályok miatt mind nehezebben volt járható, valahogyan visszajutottam rajta, ötvenkettő körül, a bonyodalmak közt megérett régi vágyhoz, s romantikus mondanivalóm kifejezésének vágyával az eredeti problémához, amely éppoly eleven, mégsem oly kilátástalan, mint valaha volt.

Vannak hát tapasztalataim, csalódásaim, van hitem és van valami, ami hitemben megerősített annyira, hogy újra kezembe kellett vennem a festő ecsetjét és vállalnom minden nehézséget: azt, hogy negyvenöt esztendős fejjel, tapasztalatok és csalódások terhével, tehát egy új és nehéz léptékben megtegyem a kezdő lépéseket, megfessem azt a tíz-tizenöt kikerülhetetlen képet, amelyek előtt huszonöt évesen megtorpantam; azt, hogy a felszabadult kifejezésnek engedelmeskedő eszközöket a tudat erős kontrollja ellenére is megszerezzem; azt, hogy az elfojtott játékösztön késői kitöréséért mosolyogjanak meg, noha a játszma – ha így lehet nevezni – nem egykönyv-

nyen kitörő, de takargatott és mégis feltörni akaró élmények éreztetéséért, s éppen nem infantilis – a cinikusok mosolyát persze valóban kihívó – és nem hitelüket vesztett emberi igények újrafogalmazásáért folyik, vagyis több benne a dráma, mint a játék.

Különben, ha a festés örömét nem tévesztjük össze vele, akkor a játékról igazán elmondhatom, hogy nem hiányzott nekem, sőt ellenemre volt, hiszen – mint az utolsó, le sem zárult korszak esztétikai megnyilvánulása – az egész európai művészetben nemhogy nem elfojtottan, hanem éppen az őszinte indulatok és a kor drámai kifejezésének elfojtójaként mutatkozott. S ugyanezt nem kell-e elmondanunk azokról a törekvésekről – akár játéknak minősítjük őket, akár nem –, amelyek révén kimondva vagy kimondatlanul elsődleges követelmény maradt még a közelmúlt magyar művészetében is a formai cizellálás végsőkig vitele vagy az arisztikum valamely egyéb szembeszökő jegye? E tekintetben nem kell különbséget tennünk a passzívan konstatáló posztimpresszionizmus és az utolsó ötven évben a „dinamikus művészet" címszavával jelentkezett különféle forradalmias irányzatok között; sajátos eszközeikkel egyaránt takargatták az érzelmeknek egy egész világát, a korunkban gerjedő, alakját kereső emberi tartalmat. Egyaránt hozzájárultak olyasfajta megsemmisítően negatív esztétikai kategóriák kialakulásához, mint amilyen például a beidegzett „illusztratív" jelző, mely igen kártékony, ha azért ragad rá egy műre, mert az a korban és a korszerű életben valóban meglévő konfliktusok, cselekvő helyzetek drámai effektusait, sőt esetleg heroikus jellegét, magyarán: az emberi teljesítmények nagyszerűségét akarja vizuális eszközökkel megragadni.

Igaz persze: ilyen mondanivalóval könnyű a vizualitás területéről az irodalom hatásterületére csábulni, főleg ha hiányoznak kifejezéséhez a vele együtt kiérlelt eszközök, s kölcsönöznie kell más emberi-művészi megnyilvánulások formáit, ami a magyar festészetben Thorma és Tornyai fájalmiva1ó próbálkozásai óta (*Talpra magyar!* és a *Juss*-vázlatok), azok megszívlelendő tanulságai ellenére is – úgy látszik, szükségszerűen – sokszor megismétlődött. A romantikus igényű festőnek küzdenie kell az irodalmiasság ellen csakúgy, mint a formanyelvi megalkuvás ellen, s ez az, amihez ma több erőt érzek magamban, de a korban is több lehetőséget, mint húsz éve, még érett elvek nélkül tapogatózva a homályban. A megoldás módjáról beszélnem azonban ma sem könnyebb, illetve ma is korai lenne.

Újabban viszont egészen hasonló, az irodalmiasságot és a formanyelvet érintő vitás kérdések fölbukkantak a plakátgrafika területén is, ahol – külön törvények szerint végbement gyorsabb fejlődés után – valahogyan kézzel foghatóbban, ha nem is a műfaj határain túl terjedő érvényességgel lehet őket tisztázni. Vágjunk a dolog elevenébe: tudjuk-e ma már, összegezve az utolsó húsz évben szerzett tapasztalatainkat és a jelenleg legfontosabb igényeinket, hogy mi kell és mi nem kell ahhoz, hogy például egy politikai plakát jó legyen? – Tudjuk; s néhányan, grafikusok, a felszabadulást követő időben is tudtuk.

Műfajunkkal még kapitalista üzleti célok érdekében is csak úgy érhettünk el eredményt, gyors hatást, ha a tömegeket valóban létező vágyaik tudatára ébresztettük. Nyomban ezután – elhitetve velük, hogy fölébredt vágyaik többé-kevésbé jó árucikkekkel tökéletesen kielégíthetőek – kénytelen-kelletlen – megtévesztettük őket; mégis együtt kellett éreznünk velük, ha ismerhettük mélyebben rejlő igényei-

ket. E belső ellentmondás feszültségében, a merkantilis hazugság nyomasztó légkörében dolgoztunk, de a képzőművészet nagy egészének a társadalomban való elszigetelődése idején széles néprétegek születő érzéseit éreztük át, mintegy esztétikailag bábáskodtunk körülöttük – jobb szót nem találok –, s megpróbáltuk vállalni, teljesíteni valahol az iparművészet határán a kor művészi kötelezettségeit. Gazdagodtak, sokasodtak közben a magyar grafikában a tömegekre gyakorolható hatás eszközei, köztük azok, amelyek korszerűek ma is. A felszabadulás után, az első választási harcok idején is úgy éreztem, hogy a plakát kész fegyverként állhat frontba, s miután grafikusaink megtanulták tervszerűen és tudatosan kezelni minden rugóját, megkapja végre legnagyobb történelmi és kulturális feladatát.

El kell hát mondanom, milyennek láttam akkor, milyennek képzelem ma is a jó plakátot. – Mindenekelőtt nem érezni körülötte légüres teret, mint a rossz plakát körül. Kifejező erejének egyik forrása az, hogy számot vetve a politikai helyzettel, a sajtóval, magába sűríti a mindenkori helyzet körötte áramló erővonalait s a legbiztosabb utalásokkal talál rá a tömegekben már meglévő érzelmi feszültségre, amelynek szinte csak kis pöccintés, egy pontos érintés kell, hogy azután egy fölismerésben vagy egy cselekvésben teljesen kibontakozhassék. Nem kelthet ugyanis életre a plakát még meg sem rezdült érzelmeket, melyeknek működő erők ellenében kellene tetté válniuk. Ilyesmit erőltetve túlságosan észrevétetné magát; amikor viszont valóban emóciókat vált ki, föl is oldódik azokban annyira, hogy mint vizuális élmény az emlékezetből csaknem eltűnik. Az a feladata, hogy nagy erővel olyasmit láttasson, amit ugyanakkor nem ábrázolhat képszerűen, gyönyörködtetően, mert nézőjét, illetve megpillantóját, ellentétben a festménnyel, arra kell kényszerítenie, hogy az tőle képzeletben valamilyen meghatározott cél felé fordulva eljuthasson a propaganda szerezte érzéstől lehetőleg a valóság élményéhez. Akkor is tisztára szemhez szóló érveléssel irányítja a képzelet működését, ha azt érzelmi rezdülések között végül logikai lépésekre kell késztetnie. A hatásába rejtendő gondolati tartalmakat nem szavakkal egyszerűen behelyettesíthetően, vagyis nem irodalmi eszközökkel fogalmazza meg, mégis teljesen közérthető, mert – ha valóban jó plakát – formanyelve a képzelet működésével, a képzettársítás törvényeivel összhangban van. Kifejezési eszközeinek a képzeletre való ráhangolása, mely kívánt hatásának mindenkor alapja, természetesen annál zavartalanabb, minél indokoltabb feladataiban a propagandának, megoldásaiban pedig a mély hatásnak az igénye.

S volt-e hát a legjobb, s jó értelemben legplakátszerűbb plakátokra nagyobb szükség, mint amikor a tömegeknek végre határozottabban kellett elképzelniük rég óhajtott előnyöket, melyekben soha nem volt részük, s talán hitük sem ahhoz elegendő, hogy maguknak megszerezzék őket? Hogyan érzékeltették volna velük a küszöbönálló változások lehetőségét, utólag megnyilvánuló hasznát az ismert dolgok képzeletre közömbös, közvetlen ábrázolásai? – s hogyan lehetett volna a tényeket beleállítani – egy-egy plakáton – a fölismerésre váró történelmi távlatokba, ha nem a képzeletre legerősebben ható eszközökkel?

Tudták a grafikusok, akik a kommunista párt első választási harcaiba bevetni akarták volna addig soha ki nem használt tudásuk legjavát, hogy ha a nagy perspektívájú politikai feladatot jól szolgálják, egyúttal ők nyithatnak tágabb esztétikai és társadalmi lehetőségeket egész képzőművészetünknek is. Elsőkként érintkezve a párttal,

kultúrmissziót akartunk betölteni, többszöröset, a pártnak azonban egyelőre nem voltak művészetpolitikai szándékai, melyek alapján a megbízásokat kiosztó funkcionáriusok törekvéseinket talán méltányolhatták volna. Az első év első hevületében termett a művészi szabadság néhány biztató munkát, de csak a nagy sietségnek köszönhettük, ha ezek a különös előítéletek akadályain olykor átcsúsztak. A gyakorlatot végül is az előítéletek alakították ki.

Megtanultuk például, hogy nem vihetünk ki az utcai falakra derékban elvágott figurákat, nehogy a járókelő azt kérdezze magában, hova tettük a lábaikat. Én állítólag következetesen kisfejűnek ábrázoltam a kommunista embert, ami aggodalomra adott okot, mintha a nép kis fejről mindig kis értelemre következtetne, s ebben neki igazat is kellene adnunk. Hamarosan nagyon szegényes problémákra szorítkoztak az instruktorokkal folytatott viták, miután bebizonyosodott, hogy közösen óhajtott céljaink keresztülvitelére más-más eszközöket találunk alkalmasnak; ők minden esetben a téri és képszerű ábrázolás legszűkösebb naturalista sablonjait kitöltő illusztrációt várták tőlünk egy-egy hosszabb, mindent kimondó szöveg mellé. Ők érveltek azzal, hogy közvéleménykutatás során az emberek legkényszeredettebb műveinkre mondták rá, hogy szépek, én meg azzal, hogy a szép plakát még korántsem meggyőző, s korántsem szép az, amit a kispolgári szemlélet annak tart, mégha követik is korcs ízlését a tömegek. S Goethét idéztem.

Alkotásainkkal – mondja valahol Goethe – ne olyan érzéseket próbáljunk fölkelteni a népben, amilyeneket érezni szeretne, ehelyett keltsünk föl benne olyan érzéseket, amilyeneket érezni – akarnia kellene. Korai dolog volt ilyesmin vitatkozni. A plakátgrafikában próbáltuk megelőzni törekvéseinkkel az egész magyar szocialista művészetet, végül is családásainkban csak a szocialista realizmus későbbi téves értelmezése vetette előre az árnyékát. Így hát, helytállva az új társadalomért a napi politika síkján, jó ideig azért kellett dolgoznom, a történelmi perspektíva érzésétől elválaszthatatlan formai meggyőződéseim ellenére, hogy egy korábbi társadalom esztétikai előítéletei fennmaradjanak. Nem csoda, hogy harci készségem, ami soha nem volt túltengő, egyre csökkent. Érvelés helyett hovatovább már csak könyörögtem azért, hogy a művészi feladatok kitűzésén túl a feladatok megoldásának módját ne az instruktorokra, hanem a művészekre bízzák, s ezt is egyre inkább fiatal, nagyon tehetséges és fölkészült grafikusok érdekében kértem, már nem magamért.

Lassanként ugyanis elmúlt a krízis, megjött a kérve-kért bizalom időszaka, de énbennem nem tért vissza semmi abból a rugékonyságból, amit az alkalmazott grafika, s főleg a plakát művelőjétől megkíván. Húsz éven keresztül a hetenként változó feladatok ritmusában végül is nem oldódhatott föl romantikus alaptermészetem. Levontam hát a múlt és a közelmúlt grafikai gyakorlatának elkerülhetetlen és fölös konfliktusaiból azt a tanulságot, hogy végre valahára festenem kell.

Igaz, családások érlelték meg bennem visszatérésemet ehhez a régi vágyhoz, mégsem volt megkerülése olyan feladatoknak, amelyeket manapság a történelem osztogat közöttünk. Régi vágyam összeolvad az átélt új korszak sommázó kifejezésének szándékával, mert összeforrt előbb magával a korszakkal, amelyben eredendő hajlamaimnak először ad értelmet egy merőben új tapasztalat. Megjelent, sokadmagában típussá vált az az ember, aki csalódik tízszer, húszszor, de kitart. Romantikus, vagyis reménykedő mondanivalóm benne megfogódzhatik, s mint gyökereivel a talajból a fa, erőt merít belőle.

Konecsni György

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PETŐFI NÉPE
Kecskemét

1971 JAN 28

Konecsni György

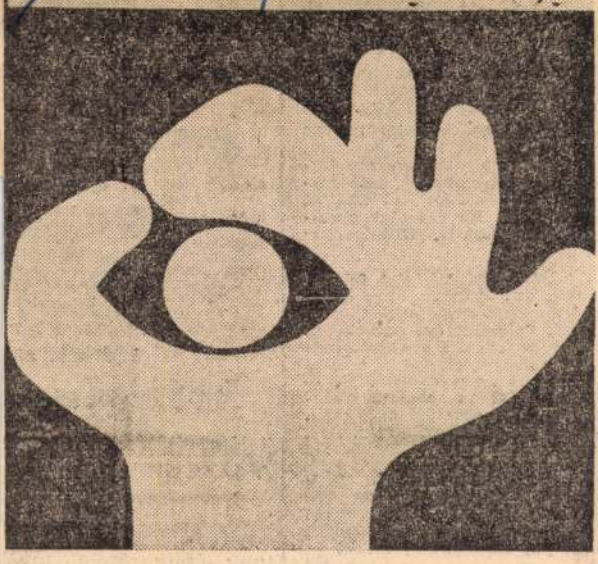

Egy esztendeje halt meg Konecsni György, a magyar alkalmazott grafika kiemelkedő alakja, kétszeres Kossuth-díjas, Érdemes művész, a Képzőművészeti Főiskola és az Iparművészeti Főiskola tanára. Megyénkben, Kiskunmajsán született, Rudnay Gyula növendéke volt a főiskolán. Már fiatal korában börtönbüntetésre ítélték illegális forradalmi tevékenysége miatt. Festett, rajzolt, fotózott. Európában a század legjobb plakátművészei közé sorolják. Hatvankét éves korában hunyt el. Itt közölt alkotása az 1968-ban Budapesten megrendezett nagysikerű kiállításának katalógusát díszíti.

Dózsa
vezető
DÖMP
szerelő
segédr
kotró
Felvesz
Szak-
mű V
út 13.
VOLÁ
érettsé
Forgalr
körbe. Fizetés megegyezés sze-
rint. Jelentkezés: a vállalat
személyzeti és oktatási osztá-
lyán. Kecskemét, Csáktornyai
u. 4—6. sz. 218

VOLÁN 9. sz. Vállalat felvesz
rakodókat, gépjárművezetőket,
teljesítménybéres foglalkozta-
tással, valamint autószerelőket,
lakatosokat és segédmunkáso-
kat háromműszakos, szabad
szombatos foglalkoztatással. —
Jelentkezés: a vállalat sze-
mélyzeti és oktatási osztályán.
Kecskemét, Csáktornyai u. 4—6,
sz. 215

VILLANYSZERELŐKET, gép-
szerelőket háromműszakos be-
osztásba alkalmazunk. ÉBKM
Vízmű Vállalat munkaügyi
osztálya, Kecskemét, Izsáki út
13. 412

VÍZVEZETÉKSZERELŐKET,
segédmunkásokat felveszünk
Kecskeméti munkahellyel. —
ÉBKM. Vízmű Vállalat, mun-
kaügyi osztálya, Kecskemét,
Izsáki út 13. 413

GÉPKOCSIVEZETŐT, rakodó-
munkást és raktári segédmun-
kást felveszünk. Bács megyei
Vendéglátó Vállalat. Jelentke-
zés: Kecskemét, Róbert Károly
körút 1. (Új kenyérgyárral
szemben.) 414

AZ AGROKER Vállalat felvé-
telre keres asztalost, valamint
villanyszerelő szakmunkást. —
Jelentkezés: a vállalat üzemel-
tetési osztályán, Kecskemét,
Halasi út 29. 388

A szerelőipa
emeltszintű
A szakmunk
KECSKEMÉ
KISKUNFÉL
(A jelentkez
választott sz
Indokolt ese

kollégiumi

(teljes ellátást) biztosítu
A helybeli és a bejáró
az ösztöndíjat, munkaru
Szakmunkásvizsga után
részére állandó jellegű
tunk építkezésein, tová
üzemjellegű munkáin.

Szülők és tanul
mindennap ügy

vállalatunk k
óráig.
SZOMBATON
8 órától 12 ó
Vidékiek leve
tájékoztatót.

Bács megyei Állami
KECSKEMÉT, KLAPKA

MINTAPÉLDÁNY

276

MŰVELT NÉP

KULTURÁLIS TÖMEGMOZGALOM FOLYÓIRATA * KIADJA A NÉPMŰVELÉSI MINISZTERIUM
I. ÉVFOLYAM 11. SZÁM 1951 NOVEMBER HÓ

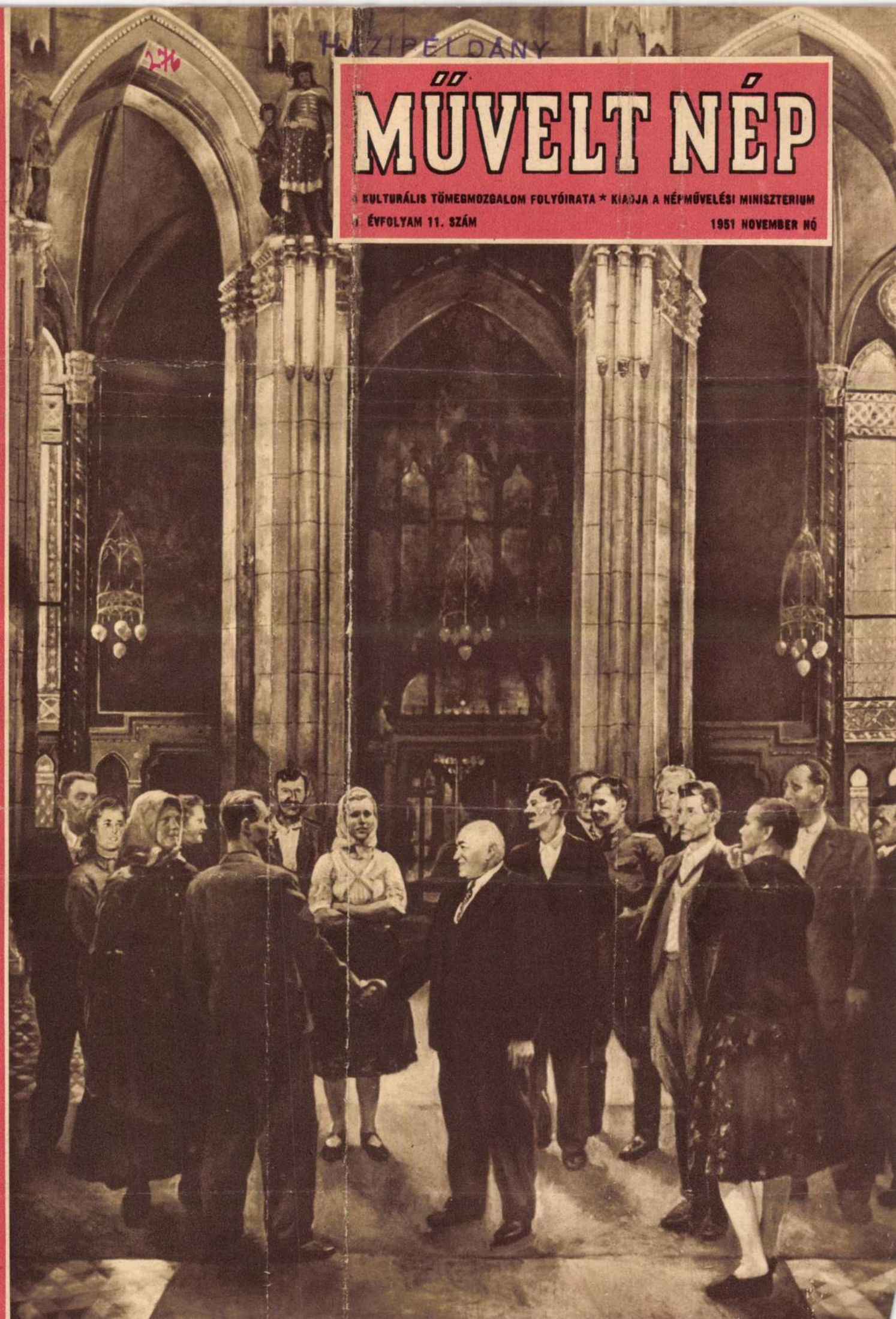

A II. MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁ

MAGYAR TAVIRATI IRODA
Külföldi Sajtószolgálat Főosztály
FIGYELŐSZOLGÁLAT
Budapest, VI. Dalszínház-u. 1.
Tel.: 227-651 és 227-483.
Művelt Nép
1951 NOV

Vihar előtt (Dózsa seregének hajnali átkelése a Tiszán) — Koncsni György és Kádár György festménye

József Attila versét mondja egy illegális összejövetelen — Móricz Sándor festménye

A címlapon: Urak országából dolgozók hazája — Pór Bertalan festménye

(Petrás felvételei)

Mit hallott a szakmában, Bogáncs úr?

— Mozgás van az egész vonalon. Vasárnaponként nem tudják a lapok a hirdetéseket elhelyezni s vannak köztük olyanok, amelyek valóban kénytelenek kihagyni egyes hirdetéseket. Jól esik ezt is regisztrálni.

— Hol van még élénkség a laphirdetéseken kívül?

— A fényreklámoknál. Mindenekelőtt üzembehelyezték az Oktogon téren a villanyujságot, amelynek üzeme egy idő óta szünetelt, mert az AEG nem tudott rá üzleteket szerezni. A készüléket el akarták adni, minthogy azonban az AEG-nek bértartozása volt a háziúrnál és vételi érdeklődés nem mutatkozott sem a Balkánon, sem a nagy vidéki városoknál, az AEG is meg a háziúr is jobbnak látták, ha megegyeznek. A készüléket Körössy, a háziúr vette meg és annak kihasználására korlátolt felelősségü társaság alakult Oktogon k. f. t. alatt. Az új cég ügyeit dr. Kelemen Sándor vezeti, míg a technikai részt Kallós mérnök irányítja, aki hosszabb ideig az AEG és Philips szolgálatában állott. A hírszolgáltatást a Nemzeti Ujság és Uj Nemzedék látja el. A villanyujságon való hirdetés igen olcsó. Ugylátszik, arányban van annak hatásával. A villanyujság ugyanis csaknem minden vonzerejét elvesztette a közönségre. Ma már (vagy még?) nem lehet a pesti közönséget csupán hirdetésekkel szórakoztatni.

— És milyen a neonfront?

— Ugy hallom, hogy a koralluccai „Gloria" Villanyfény Reklámvállalat, amelynek vezetője Deutsch mérnök, szépen prosperál. Említésreméltó, hogy ennél a vállalatnál a Zwack likőrgyár az érdekelt. A Luxor és Symbol között megállapodás jött létre, amelynek értelmében a Luxornak a Symbol szállítja a betűket. A Luxor főleg üzembentartási üzleteket csinál. — Philipsék eladták neonbetű raktárukat. Ők ugyanis annakidején, amikor a neoncső nálunk is kezdett tért hódítani, 500.000 pengő értékű betűt hoztak Magyarországra. A nagy készlet azonban nem volt értékesíthető, mert kiderült, hogy a gyár elfeledkezett a hosszú magánhangzókról, nem volt á, é, i, ő és ű betűjük, mert a hollandiai anyagyár más nyelvterület részére ilyeneket nem szállított, mert nincs rájuk szükség. Később pedig már nem hozhattak be új betűket, mert a már meglévő magyar neonipar védelmére 30 aranypengős vámot vezettek be. Pesten nem sikerült a betűket átalakítani és ezért van olyan sok vessző nélküli magánhangzó a mozik transzparensein. A végén Philipsék a félmillió pengő értékű betűanyagot 50.000 pengőért adták el.

— Igaz, hogy Pesten is lesz egységár-üzlet?

— Annyi tény, hogy „Egységár R. T." elnevezéssel a kir. törvényszéknél 150.000 pengő alaptőkéjű részvénytársaságot jegyeztek be, amelynek célja mindenféle játék, nürnbergi díszműáru, háztartási cikkek, divatáru, textil, ékszerutánzatok, dísztárgyak, üveg- és porcellánáruk, cukorka, élelmiszer, gyarmatáru cikkeknek feldolgozása, gyártása és egységes árakon való nagybani és kicsinybeni árusítása. Az egységár üzletek tudvalevően először Amerikában létesültek. Woolworth volt az első, aki az áruház valamennyi cikkének árát egységes 10 centben állapította meg és bombasikert aratott vele. A francia áruházak is most térnek át ilyen áruházak alapítására. Az első ilyen alapításban a párizsi Galerie Nouvelles vett részt a német Karstadt társasággal. A pesti egységár-áruház telepét egyébként VI, Andrássy út 39. szám alatt jelölték meg, amely nem más, mint a Párizsi Nagy Áruház.

— Igaz-e, hogy a Reggel nyomdát változtat?

— Hallottam róla, hogy a Reggel a közeljövőben a Világosságtól átmegy az Athenaeumhoz, azonban — hogy is mondjam csak — a hírt még nem erősítették meg. Apropos! Itt említem meg, hogy a Nemzeti Figyelő, amely a TESz hivatalos lapja, engedélyt kapott hétfő reggeli megjelenésre, úgy, hogy ezentúl 5 hétfői lapban lesz része az ujságolvasó közönségnek.

— Mondja, Bogáncs úr, a London-szállodában meghalt Böhm Ármin vállalkozó azonos a szakmabeli Böhm bácsival?

— Sajnos, úgy van, Szerkesztő úr! Szegény Böhm Ármin lerongyolódva, a legnagyobb szegénységben halt meg. A hirdetési ügynökök legrégibb gárdájából való volt, aki békében, de még azután is rengeteg pénzt keresett. Valamikor lapja is volt: a sörösök hivatalos lapját szerkesztette és adminisztrálta. Gyönyörűen berendezett lakása volt az Eötvös uccában, amelyet azonban kénytelen volt feladni, mert a mai viszonyok mellett az öreg ügynök, aki az utóbbi időben rendkívül süket is volt már, nem tudott üzleteket csinálni, nem tudta felvenni a versenyt a fiatal, fürge és élelmes akvizitőrökkel. Jó ideig valóságos háziügynöke volt a Dreheréknek. Nem tudott olyan tippel menni, amit Dreherék meg nem csináltak volna. Jól emlékszem, hogy 8 évvel ezelőtt, amikor először engedték meg az állami színházak függönyén a reklámot, Böhm bácsi kirohant Dreherékhez. Másnap 600 millió koronás (mai értékben 48.000 pengős) rendeléssel jött vissza. Ó, boldog idők, szegény Böhm bácsi! A London-szállodában éhesen halt meg.

A Szt. Gellért, Széchenyi és Rudas gyógyfürdők plakátpályázata

A Szt. Gellért, Széchényi és Rudas gyógyfürdők üzemei megbízásából szeptember hó végén zártkörű plakátpályázatot írtunk ki 2 íves, négy színben készítendő plakátra, amelynek a székesfővárosi termálfürdők propagálását kellett szolgálnia. Tekintettel arra, hogy a pályaművek benyujtásának 10 nap alatt kellett megtörténnie, a részvételre felhívott művészek közül többen nem tudták pályamunkáikat benyujtani és így a pályázatra csak néhány pályamű érkezett be. A beérkezett pályamunkákat zsűri bírálta felül, melynek tagjai voltak: **Kovácsházy** Vilmos, székesfővárosi tanácsnok, **Girardi** Tibor, kormányfőtanácsos, a Szt. Gellért fürdő üzemigazgatóságának tagja, **Kurfürst** István, a Székesfővárosi Házinyomda vezérigazgatója, **Bánlaky** Géza, a Szt. Gellért Gyógyfürdő igazgatója, dr. **Mihályffy** Ernő, az Est szerkesztője, **Rosner** Károly, a Magyar Grafika szerkesztője és **Balogh** Sándor, a Reklámélet szerkesztője. A zsűri a beérkezett pályaművek között abszolut értékű, kivitelre alkalmas munkát nem talált és úgy határozott, hogy a kitűzött pályadíjat nem adja ki és újabb pályázatot hirdet. A zsűri a legjobbnak ítélt pályamunkát 100 pengő tiszteletdíjjal jutalmazta. A „4 szín" jeligéjű jeligés levél felbontása után megállapítást nyert, hogy a pályamunkát **Repcze** János küldte be.

*

A Szt. Gellért Gyógyfürdő és Szálló igazgatósága az új pályázatot nyilvános pályázat formájában írta ki. A pályaműveknek az első pályázatban körvonalazott célt kellett szolgálniok és kétíves nagyságban, legfeljebb négy színben kellett készülniök. A feltételek szerint a pályaműveket zárt és lepecsételt csomagban folyó évi november 26-ig kellett a fürdő igazgatóságához beküldeni. Pályadíjul a következőket tűzték ki: I. díj: 500 pengő; II. díj: 300 pengő; három díj (megvételre): egyenként 100 pengő.

A pályázatra 107 pályamunka érkezett be, melyeket a következő tagokból álló zsűri bírált felül: **Ugron** Gábor, v. b. t. t., országgyűlési képviselő, a közművelődési bizottság delegált tagja, **Kovácsházy** Vilmos, székesfővárosi tanácsnok, **Antalffy** Géza, főjegyző, a közművelődési ügyosztály tanácsnok-helyettese, **Girardi** Tibor, kormányfőtanácsos, a Szt. Gellért gyógyfürdő üzemigazgatóságának tagja, **Domonkos** Gyula, ny. főkapitányhelyettes, a városgazdasági bizottság delegált tagja, **Csánky** Dénes, múzeumigazgató, **Szablya Frischauf** Ferenc, az Iparművészeti Főiskola tanára, az Országos Iparművészeti Társulat alelnöke, **Bánlaky** Géza, a Szt. Gellért gyógyfürdő igazgatója, **Rosner** Károly, a Magyar Grafika szerkesztője és **Balogh** Sándor, a Reklámélet szerkesztője.

A zsűri döntése a következő:

I. díj 500 pengő.

Jelige: „Hygea". Tervezte: **Konecsny** György.

II. díj 300 pengő. Jelige: „Tub". Tervezte: **Végh** Gusztáv.

III. díj 100 pengő. Jelige: „Vadászgepard". Tervezték: **Fejes** Gyula és **Nemes** László.

IV. díj 100 pengő. Jelige: „Csillag". Tervezte: **Pólya** Tibor.

V. díj 100 pengő. Jelige: „1932". Tervezte: **Méhely** Iván.

A gyógyfürdő igazgatósága a pályázatra beérkezett pályaműveket a gyógyfürdő márványcsarnokában állította ki.

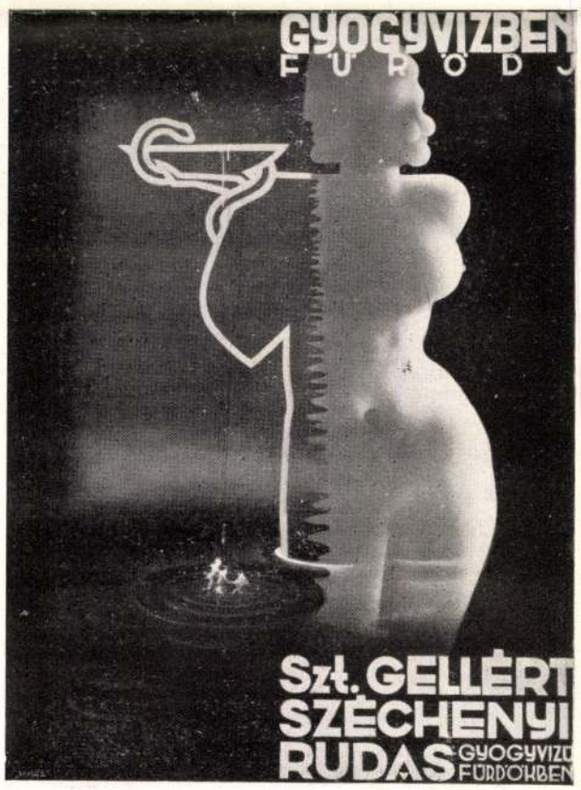

I. díj. Konecsny György terve

II. díj. Végh Gusztáv terve

III. díj. Fejes Gyula és Nemes László terve

IV. díj. Pólya Tibor terve

V. díj. Méhely Iván terve

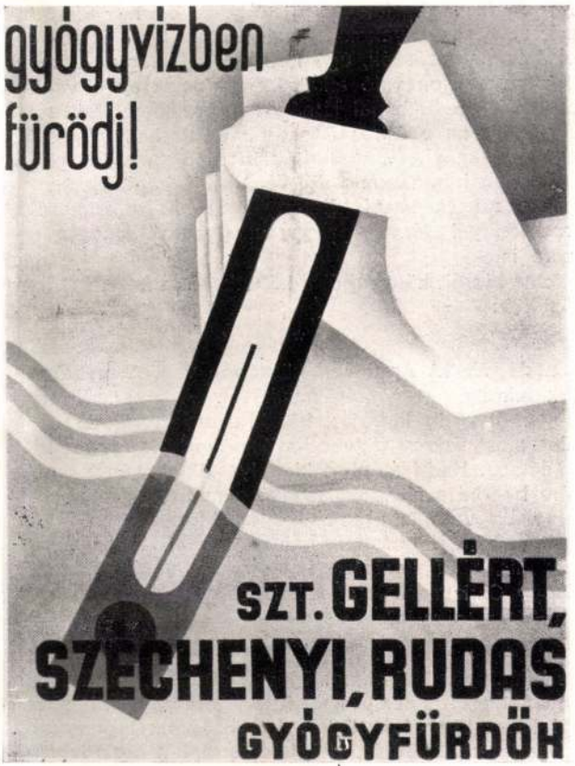

Repcze János zártkörű pályázaton jutalmat nyert terve

Reklamcélok

1932. V. 11.

Elkapott sugarak

Slachta Margit könyve Amerikáról

Slachta Margit, a kiváló szociálpolitikus, a budapesti Szociális Testvérek főnöknője, hivatalos kiküldetésben Amerikában járt és erről az útjáról hazatérve, igen díszes kiállítású könyvet adott ki: „Elkapott sugarak" címen.

Slachta Margit ebben a könyvében — saját bevallása szerint — nem ismertetni akarja a tengerentúli kontinenst, csak sietve odavetett jegyzeteket, amerikai emlékeket közöl, olyan emlékeket, aminőket az idegen országot járó ember csaknem észrevétlenül fog fel.

— Ha valami szépet és jót láttunk — írja az illusztris szerző könyvének előszavában —, mindig az volt első gondolatunk, égő vágyunk: bárcsak meglenne ez otthon is, bárcsak hazavihetnők.

Ezt a szép gondolatát valósította meg, ezt a szép vágyát elégítette ki szép könyvével a szociális testvér, aki az elkapott sugarak között sok olyant is vetít elénk, amelyekből a magyar üzleti világ is jó hasznot húzhat.

Mert az „Elkapott sugarak" között bizony szép számmal vannak olyanok, amelyek Amerika üzleti mentalitására vetnek világot és olyanok is, amelyek azt bizonyítják, hogy amerikai üzletemberek szokásai és reklámjai milyen ellenállhatatlanul tudják megragadni még a futtában átutazó idegent is.

Tanulni lehet és tanulni kell ezekből a „sugarakból", annál is inkább, mert az, aki ezeket összegyüjtötte, nem a „reklámszakember" önző érdeklődésével figyelte Amerikát. Slachta Margit mint a magyar közönség egyik tagja járt az Újvilágban és ha elkapott sugarai között olyanok is vannak, amelyek üzleti- és reklámvonatkozásúak, úgy kétségtelen, hogy ezeknek Magyarországon való alkalmazását nemcsak ő venné szívesen, de örömmel látná az egész magyar közönség is. És ha a felsorolt amerikai üzleti szokások és reklámok annyira meg tudták fogni Slachta Margitot, hogy még itthon sem tudja őket elfelejteni, bizonyos, hogy azoknak hazai viszonyokra való alkalmazása eredménnyel járna egy-egy magyar vállalkozás részére is.

Slachta Margit könyvéből a következő szemelvényeket közöljük:

*

(Buffalo, N. Y.) Az ünnep küszöbön van. A testvéreknek mindkét keze tele munkával. A gyermeksereg reggeltől estig ki-bejár, készül a pásztorjátékra. Én, mint most érkezett „vendég" egyedül vagyok időmilliomos. Hadd menjek ki helyettük ma én a konyhára beadni a fáradozó munkásoknak a reggelit.

Kezembe veszem a tejesüveget. Meghatottan látom, hogy rendes papírfedele helyett ünnepi zárólapja van. Egy kis zöld karácsonyfa, pirosnyomású körirattal: Happy Christmas. Boldog karácsonyt!

Óh, hát a tejes is?

*

(A Winnipegi Elektromos Művek alelnökének üzenete az alkalmazottaihoz.) Ismét itt a karácsony! A karácsonyi időszakban lehetünk a közönségnek legnagyobb szolgálatára. Szállítás, világítás és meleg legszükségesebb ebben az időszakban. A közönség tőlünk várja ezeket. A mi feladatunk, hogy meg is kapja.

A közszolgálatban a karácsony szelleme abban a türelemben, gondosságban, figyelemben fejeződik ki, mellyel az alkalmazottak ebben a nehéz időszakban a társaság szolgálatát teljesítik.

Csak egészen jó szolgálat érdemli ki számunkra a közönség egész jóakaratát.

*

(Millwaukee, Wis.) Túlzsúfolt villamos, mint nálunk. A kocsivezetőhöz sodródunk. Egy türelmetlen vagy goromba szó sem hangzik sehol. A vezető udvariasan kérdezi: ne tegye-e be a szemben lévő ablakot, nem árt-e nekünk a légvonat.

*

(Winnipeg, Man.) Diamont-taxi. Leszállok. Csomagjainkat hazaküldöm vele. A soffőr megállapítja, hogy ezért mennyi többletet fogok fizetni. Sokallom. A soffőr kijelenti, hogy amennyivel a kért összeg több lesz annál, amit a taxaméter mutatni fog, azt ott fogja hagyni. Este hazamegyek: ott van a csomag, a fizetési elismervény és 30 cent.

*

(Winnipeg, Man.) Villamoson megyek, kezemben egy csomó feladandó levél. Egy levélhordó is utazik. Leszállóban mellettem halad el. Hozzámfordul:

— Feladnivaló levelek? Kérem azokat!

*

(Buffalo, N. Y.) A kiskereskedések úgy tartják fenn versenyképességüket a hatalmas üzletházakkal szemben, melyek ezer és ezer alkalmazottal dolgoznak, hogy egymás között szövetséget alkotnak.

Csomagoló papírjukon olvasható hirdetés a következő:

— A szomszéd kiskereskedések sok szolgálatot tehetnek Neked. Ezek az igazi „hű barátok a szükségben". Az ő befolyásuk és érdeklődésük segíti elő a boldog községek kialakulását. Megérdemlik támogatásodat. Pártold őket. Kiskereskedő szomszédod.

*

(Minneapolis, Min.) A város egyes helyein éppen úgy vannak csomaggyüjtő postaládák, mint levélszekrények s az ember ugyanúgy teszi be a csomagot, mint ahogy bedobja a levelet. A csomagot a legritkább esetben adják fel ajánlva.

Néha megtelik a gyüjtőláda, akkor a csomagot egyszerűen a gyüjtőláda tetejére teszik. Kíváncsiságból megnézek egy odatett csomagot. — Tartalma: tojás. Biztosan megérkezett.

*

(Millwaukee, Wis.) Egy mosóintézet gyüjtőládái ugyanígy állnak a város egyes helyein, mint a postaládák. Aki abban az intézetben mosat, szennyes-csomagját egyszerűen beteszi és kimosva, pontosan visszakapja.

*

(Detroit, Mich.) Egy vendéglő falán kis faliplakát:

— Mosolyogj!

Elolvasom és akaratlanul is elmosolyodom.

Konecsny György

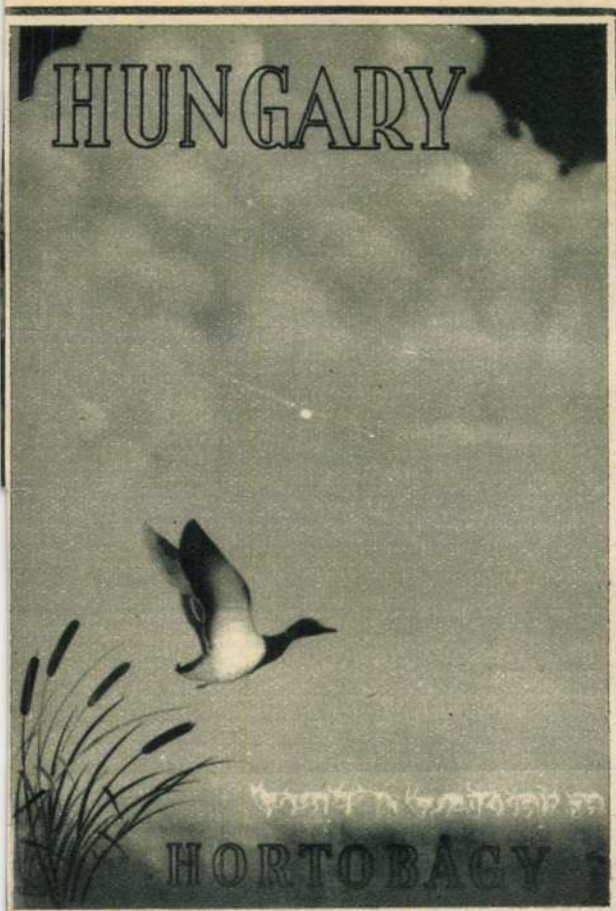

A Nemzetközi Idegenforgalmi Szövetség 50 nemzetközi plakát közül a Konecsny György iparművész által készített és az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal kiadásában megjelent plakátnak juttatta a Faud egyiptomi király által alapított vándordijat, egy díszes aranyserleget.

Konecsny György. 1938. jún. 24.

Konecsni György

— **Megjelent a Corvina Rassegna Italo-Ungherese júniusi száma.** A megnyitó cikk a baráti Olaszországhoz tartalmaz meleg üdvözlő szavakat hadbalépése alkalmából. Közli a folyóirat Balbino Giuliano emelkedett hangú megemlékezését a magyar-olasz sorsközösségről. Aldo Testa Róma imperialista szellemiségéről ír értékes tanulmányt, Gerevich Tibor a XXII. velencei Biennaleról számol be gazdag illusztrációkkal ellátott cikkében. Közli továbbá a Corvina Tamási Áron „A székely Antikrisztus" című novelláját Silvino Gigante fordításában. A gazdag képmellékletekkel ellátott szám rajzait Konecsni György készítette.

Uj Magyarok

1940. jun. 27

Franklin-Társulat nyomdája

NYOMTATVÁNY

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

.....*úrnak*
úrnőnek

.....

Budapest

.....

Konecsny Gyorgy

fordít

A BUZA A MAGYAR FÖLD ARANYA

HELYEZZE PÉNZÉT

BUZAKÖTVÉNYBE

Konecsni – Kling

(5)

Idegenforgalmi plakátok

MAGYAR IPARMUVESZET

1935. 205. l.

majdnem alvajáró bódulatát — ugyanakkor a szellemi összpontosultság feszült figyelmét. A keskeny arányú kép magasba nyúló lendülete is ezt az eszmei emelkedettséget hangsúlyozza szemben a földhöz húzó vízszintessel.

A „Pusztai lány" is összehasonlításra késztet. Gondoljunk Bernáth „Aratóünnepre menő lány" című képére a Szépművészeti Múzeumban. Azon is, akár az új festményen ünnepies ragyogás, valami természetből fakadt, ékes sugárzás fénylik a leány körül. De a múzeumi kép omlatag alakján mintha kissé lankadt, kissé ernyedten városias volna a forma és sápadozó a szín. „A pusztai lány" alakja ezzel szemben valósággal monumentális erejű és szilárdságú. Szertartásosan merev testtartása, bizonytalan messzeségbe nyíló tekintete, díszes öltözete, ősi, keleties varázslatot idézget. Népdalszerű, majdnem balladai szárnyalású költői hangulat avatja remekművé ezt a festményt.

A „Balkon" című képen a függőlegesek és vízszintesek nagyvonalú keretébe színt fokozó és mélyítő, áthevült erővel és mégis tisztán rajzolódik a forma. Tisztábban, rendezettebben mint valaha Bernáth művészetében. Olyan tökéletesen megkomponált, nagylélegzetű egyszerűséggel, amely már a falfestészet stílusához közeledik. Milyen monumentális a tenger

Konecsni György

SZEMLE. Konecsni György, a kitűnő magyar idegenforgalmi plakátok tervezője úgy látszik ismertté tette nevét messze határainkon túl is. Luzernben egy díszes aranyserleget nyert ötven idegen nemzet plakátpályázói közt. Kettős öröm ez iparművészetünknek és idegenforgalmunk ügyének egyformán nyeresége.

MAGYAR IPARMUVESZET
1938. 169. l.

Konecsni György

PALOTAY GERTRUD—KONECSNI GYÖRGY: *Magyar népviseletek.* 1939. 24 l., 12 mell. pk. (Bolti ára: 5 P.)

Pontértéke: 10.

5291 sz.

" F

Műemlékek Orsz

Bizottsága

160 **számla szerinti könyvküldeményt.**

1 Bogdány 1 Varzary

..... **nap.**

KIR. MAGY. EGYETEMI NYOMDA
KÖNYVESBOLTJA
Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 18.
Telefon: 189-540 és 186-281

Konecsni György

14

Oklevéltervek Konecsni Györ

ytől. — **Diplomentwürfe von Georg Koneesni.**

Az „Ifjúság a gyermekért" hangverseny a Zeneakadémián. A marosvásárhelyi r. k. tanítóképző és főgimnázium diákkórusa. Vezényel Nagy István (Brodszky fotó)

követték a miniatűrök példáját és hajnalig táncoltak, aminek az volt a következménye, hogy 1917-ben a háborús gondok ellenére is már majdnem teljes farsang következett, de természetesen záróra szabott határt a mulatozásnak.

Ferenc József halála után csend lett, majd a koronázás idején nagy élet lángolt fel Budapesten. A „forradalom" első napjai után — milyen furcsán hangzik ez — egyik estély követte a másikat, dinamit felett táncoltak a kislányok mindaddig, míg a végén végképp elnémította a zenét a pesti kommün.

A „proletárdiktatura" alatt egészen titokzatos társadalmi összejövetelek divatoztak. Ekkor vált szokássá lesötétíteni a lámpákat, hivatalosan azért, hogy a vörös őrök ne vegyék észre az „összeesküvőket", valóban azonban azért, hogy a kezek könnyebben találják meg egymást. De a kommün alatt és után teljesen ájult volt a társadalmi élet.

A nemzeti hadsereg bevonulása után az első nagyobb társadalmi esemény ismét a jótékonyság jegyében zajlott le. A MOVE márciusban, a szibériai magyar hadifoglyok hazahozatala javára díszelőadást rendezett a Városházban. Az egész műsor műkedvelőké volt, ismét gyönyörű lányok és asszonyok álltak élőképeket s az előadás időpontja pontosan egybeesett azzal a nappal, mikor Horthy Miklóst, a fővezért kormányzóvá választották.

Elképzelhető, hogy mikor a kormányzó — e méltóságában először — a nyilvánosság előtt megjelent páholyában, micsoda lelkesedés volt.

Az első bált a kommün után az úgynevezett „huligánok" rendezték a Gellért-szállóban december hatodikán, Miklós napján. Ott székelt akkor a fővezérség, a huligánok a fővezérség ifjú tisztjei közül kerültek ki. Ez a bál azonban nélkülözött minden nyilvános jelleget. Az első nagyobb társasági összejövetel az említett MOVE-díszelőadás után volt Belatiny-Braun Gézáéknál. Hajnalig táncoltak a MOVE-hölgyei és a fiatal tisztek s ezután már megindult a régi pesti társasági élet, amelyen sokat lendítettek az egymást sűrűn követő díszelőadások az Operaházban és a Nemzeti Színházban. Mire nyár lett, már visszatért minden a régi kerékvágásba s a következő év farsangján sorra felújultak az örökre eltemetettnek hitt bálok. A Széchenyi-bál például olyan pompával támadt fel poraiból, hogy fényben és látogatottságban túlszárnyalta a békebelieket.

A következő évben aztán megnyílt és pillanatok alatt divatbajött egy újfajta étterem a Nagymező-utcában, amely szenzációs újítással szolgált. Vacsora után az asztalokkal szegélyezett parkett-négyszögön a közönség táncolhatott.

És a tánchoz egy ugyancsak újfajta zenekar szolgáltatta a zenét.

A jazz.

Itt kezdődik az a korszak, amelyről Herczeg Ferenc azt mondja: „ti mulak farsangban is táncoltok".

A krónikás sóhajt egyet és leteszi a tollat...

PLAKÁT parádé

A „Budapest télen" akció keretében érdekes és teljesen újszerű kiállítás nyílt meg az Iparművészeti Társulat helyiségeiben. A tárlatot az Idegenforgalmi Propaganda Munkaközösség megbízásából rendezte Richter Aladár. E tárlattal kapcsolatban osztotta ki az Erdély idegenforgalmát propagáló plakátpályázatának díjait a Munkaközösség. Az Országos Irodalmi és Művészeti Tanács bírálata alapján az első díjat a kiváló és közismert grafikus, Konecsni György nyerte torockói asszonyt ábrázoló, grafikai finomságokat rejtő tervével. Konecsni művészete valóságos iskolát teremtett a fiatal plakáttervezők között, ez a nemesen finomult egyéni stílus már magyar sajátságnak vallható. Változatos és színes keretet von az erdélyi pályázat kapcsán kiállított magyar anyag köré az ízlésesen összeválogatott külföldi gyűjtemény. Német- és Olaszország sorakoztatja fel legtöbb alkotását.

Konecsni György I. díjas plakátja

Részlet a kiállításból.

A nagy plakáttervezők közül a német Ludwig Holwein és a francia Cassandré tipikus rajzai egészítik ki a sort.

Külön teremben van kiállítva az amatőr fényképpályázat eredménye. Az egyes csoportokban, melyek a magyar ember, a magyar ház, a magyar táj és Budapest szépségeit örökítették meg, sok újszerű és finom megoldás található.

Végül ifj. Szabó István egyszerűen és ötletesen tervezett belső architektúrája kíván dicséretet, mely ízlésesen és célszerűen keretezi a gazdag gyűjteményt.

(r. d.)

Guerini: Mantua

Bellenger: Tunisz

A. M. Cassandre

T ÉS

ofán dal az
énekké. A
an megérzi,
adt-e. A je-
emplomban
a művész
nennyezetet
egdicsőülé-
yezetképein
ző, hozzán-
, a másikon

a alakul, de
om csak új
, szobrászat
zelleméhez,

A szobrászati anyagból különös figyelmet érdemelnek *Borbereki Kovács* Zoltán megkapó Magyar Golgotája, *Kovács* Mária aszkéta Keresztelő Szent Jánosa, *Boldogfai Farkas* Sándor Madonnája, *Buzi* Barna Szent Taddeusa, *Erdei* Dezső Szent Imréje, *Ohmann* Béla Patrona Hungariae-ja, *Sidló* Ferenc Pietá-ja, *Vargha* Ferenc és *Abonyi-Grandtner* Jenő feszületei, *Antal* Károly Szent Lászlója és dombormüvei, a Székesfőváros keresztút-pályázatán díjazott és megdicsért *Kiss* János, *Jálics* Ernő és Andrássy Kurta János domborművei, valamint még sok más önálló szobor és dombormű.

A sok freskóterv közül elsősorban vitéz *Aba-Novák* Vilmos és *Szőnyi* István munkái emelkednek ki. Különös örömet okozott, hogy Szőnyi Istvánt ezen a kiállításon láttuk, mert az itt bemutatott Szent József freskóterve, melyet a csornai templomban fog megfesteni, bizonyítja azt a régi meggyőződésünket, hogy az ő kiváló művészi ereje ezen a területen, a falfelület hatalmas síkján is a maga teljes erejében érvényesülni fog. *Aba-Novák* pedig arról tesz tanúbizonyságot, hogy a monumentális díszítőgondolat első zászlóvivője: Krisztust ábrázoló mozaikja bizonyára útra indítja a korszerű magyar mozaikművészetet. *H. Mattioni* Eszternek tempera-szárnyasoltár képe éppoly sikerült alkotás, mint a győri Szent Imre-templom számára tervezett s hímes kőből elkészített szószéke. A monumentális művészetről szólva, meg kell említenünk végül *Kontuly* Bélának a deáki templomban festett, Szent Benedek életét ábrázoló nagyszabású falfestményeit, amelyekről a kiállításon természetszerűleg csak fényképek tájékoztatnak.

Messzire vezetne a kiállítás anyagának még csak felsorolása is, erről azonban jól tájékoztat az ízlésesen kiállított katalógus, valamint a Szépművészet jelen számának cikkei és felemelt képterjedelme is bőséges felvilágosítást nyujt.

Olyan művészeti célkitűzések megvalósítását látjuk ezen a kiállításon, amelyek ma Európaszerte általánosak, de amelyeknek megoldására ez a művészi kör, a „római magyar iskola" a legelsők között vállalkozott. Az idézett római egyházművészeti kiállításon történt első nagyszabású bemutatkozása és átütő nemzetközi sikere óta sokat fejlődött ez az iskola is, s hogy a magyar művészet az általános európai fejlődés első

Konecsni György

Nemzetközi Idegenforgalmi Plakátművészeti és Fényképkiállítás. Az Orsz. M. Iparművészeti Társulat Mária Valéria-utcai kiállítási csarnokaiban 1941. évi január hó 31-én nyílott meg ünnepélyes keretek között a Nemzetközi Idegenforgalmi Plakátművészeti és Fényképkiállítás. E sorokban nem térhetünk ki bővebben a kiállítás fényképanyagára; meg kell azonban jegyeznünk, hogy amit elmondhatnánk arról, az csak őszinte dícséret volna úgy a művészi képek, mint a válogatott anyag csoportosítása és elrendezése iránt. A gondolat is helyes volt, a kiállításban így összekapcsoltan hozni a kétfajta anyagot: a fénykép a propagandában valóban értékes társa a plakátnak. A plakátművészeti rész nemcsak fölöttébb érdekes beszámolót jelent egyes nemzetek és országok idegenforgalmi vonatkozású plakátművészetének mostani helyzetéről (sőt világrészek plakátjait is látjuk e kiállításon), hanem a nemzetek plakátjainak egymással való összevetése által dióhéjban a plakát fejlődéstörténetét is tartalmazza. Az amerikaiaknak a természetelviség ma már banális jegyeit tükröző plakátművészetétől ha nem is bő, de jól demonstráló sorozatban végig lehet tekinteni a fejlődés útját. Éppen ezért sajnáljuk, hogy Jules Chere-től nem láthattunk munkát és így a kiállítás Cassandre-plakátja képviseli a felszabadulás irányzatának első eredményeit a képszerű megoldással, a naturalisztikus plakátillusztrációval szemben. A kialakulást lényegesen befolyásolta annak a felismerése, hogy a plakáton alkalmazott díszítés nem vihet csak díszítő szerepet, hanem annak egyszersmind a plakát szellemi tartalmának gazdagítását, hangulatát is szolgálnia kell.

Szépművészet 1941. jún.

A kiállítás ékes magyar darabjai a válogatott nemzetközi anyag mellett is szembeötlőek. Ez az anyag országos művészi plakátpályázat eredményeképen gyűlt össze, melyet az ország keleti és erdélyi részeinek visszatérése alkalmából jelentős pályadíjak mellett az Idegenforgalmi Propaganda Mnkaközösség írt ki Erdély turisztikai szépségeinek, népi és táji érdekességeinek fokozott propagálása céljából. A kiállítás fényképanyaga szintén hasonló pályázat eredményeiből adódott. A plakátpályázati díjak nyertesei: I. díj Konecsni György, II. díj: Konecsni György, III. díj: Lőrincz Gyula, IV. díj: Szathmáry István, V. díj: Bánhidy Andor. A pályázatok elbírálása az Orsz. Irodalmi és Művészeti Tanács útján történt és a tanács vállalta a kiállítási anyag egy részének válogatását is, míg a kiállítást Richter Aladár rendezte. Az installációt ifj. Szabó István építőművész tervezte és építette. A tárlókban a kiállítás plakát- és fényképanyaga mellett Magyarország, Németország, Olaszország és Jugoszlávia idegenforgalmi prospektusaiból nemzetközi anyag mellett válogatott anyagot mutattak be.

Bolgár földön

Az ujságíró nem csupán hű krónikása az eseményeknek, irányítója a közvéleménynek és őrzője a nemzet szellemi és erkölcsi értékeinek, hanem egyre inkább *diplomata is,* aki a háború viharában sem feledkezik meg erről a hivatásáról, sőt, mintha fokozott mértékben teljesítené azt. Megfordulnak nálunk is szép számban külföldi ujságírók, akik a magyar élet megnyilvánulásait és a háborús nehézségekben küzdő magyar nép erőfeszítéseit tanulmányozzák: jól megismernek bennünket és azzal, hogy hű és tárgyilagos beszámolókat írnak a látottakról, mintegy *előkészítői* annak a megértésnek és bizalomnak, amelynek jegyében kell majd ujjáépülnie Európának. Hagyományos kapcsolatokat megerősíteni és a baráti szálakat szorosabbra fűzni: az ujságíró tolla kiválóan ért ehhez s ma már mindenütt megbecsülik és nagyra értékelik azt a munkát, amelyet ezen a téren az ujságírók fejtenek ki. Napok óta Bulgáriában jár egy magyar ujságíró-csoport, amelynek tagjait, amint a tudósításokból kitűnik, mindenfelé a legmelegebb fogadtatásban és ünneplésben részesítik. A testvéri bolgár nép ép úgy, mint a magyar, kemény küzdelmet vív jövőjéért s a magyar ujságírók most közvetlen szemlélői ezeknek az erőfeszítéseknek. Thuránszky László, az ujságíró-csoport vezetője egyik beszédében megilletődéssel mutatott rá arra, hogy mindannyian mennyire érzik a testvéri és baráti környezet melegét s ha valakit a magyar szívébe fogad, azt mindenkor meg is tartja ott.

Egészen bizonyos, hogy a magyar ujságírók bulgáriai látogatása még szorosabbra fűzi azokat a baráti szálakat, amelyek bennünket, magyarokat a bolgár testvérnéphez kapcsolnak. Bizonyára nagy élmény volt számukra, amikor ott jártak a várnai csatatéren, ahol Ulászló királyunk esett el, vagy amikor meglátogatták Sumenben azt a házat, ahol Kossuth Lajos lakott. Nemcsak őstörténetünknek a távoli multba vesző közös emlékei fűznek bennünket bolgár testvéreinkhez, hanem önálló állami életünk tíz évszázadának eseményei is. Amerre a magyar ujságírók jártak, mindenütt olyan emlékekre bukkantak, amelyek történelmünk *közös vonásaira* mutatnak és bizonyítják, hogy a magyar és bolgár nép mindenkor igaz barátságban és megértésben élt egymással. A Kossuth Lajos sumeni lakóházában tett látogatás alkalmat adott arra, hogy a magyar ujságíró Kossuth szellemét idézve hitet tegyen ama eszmények mellett, amelyek mindkét nép lelkében oly elevenen élnek. Törs Tibor, a képviselőház alelnöke fejezte ki itt azokat a gondolatokat, amelyek minden magyar ujságíró lelkét hevítik. Kossuth szabadsággondolata és a magyar gondolatszabadság mellett tett hitet minden magyar ujságíró nevében, aki ezekben a nehéz időkben hazája boldogulásáért dolgozik.

A bulgáriai tanulmányút nemcsak azért hasznos és kelt mindenfelé figyelmet, mert a két testvérnép között elmélyíti a közös multunkban gyökerező testvéri kapcsolatokat, hanem azért is, mert teljes egészében nyilatkozik meg benne az, miként fogják fel mai hivatásukat és hogyan gyakorolják azt a magyar ujságírók és milyen magas eszmények szolgálatában igyekeznek kötelességeiket teljesíteni, a kölcsönös megértés és bizalom útját egyengetve ott, ahol oly szívélyes és meleg fogadtatásban van részük, mint Bulgáriában.

Interpellációs pártértekezlet lesz ma este a MÉP-ben

A Magyar Élet Pártja ma este akadémiautcai székházában *interpellációs pártértekezletet tart.* A kormánypárti törvényhozók az értekezleten előterjesztett interpellációkban több időszerű kérdésben kérnek felvilágosítást a kormány tagjaitól. A felvetett kérdésekre az illetékes szakminiszterek azonnal válaszolnak. Az interpellációs pártértekezleten előreláthatólag résztvesz *Kállay* Miklós miniszterelnök is.

Veszedelmes szellemkutató szektát alapított egy óbudai asszony

Zsarolta, házasította és szerecsen gyerekkel fenyegette áldozatait

Óbudán, az elmult hetekben, különösen az asszonyok körében szájról-szájra tovább adott hírek terjedtek el egy nőről. Úgy szóltak ezek a hírek, hogy *csodálatos, földöntúli hatalma van.* A kósza híresztelések szerint nemcsak a jövőbe lát ez a titokzatos személy, hanem bűnbocsátó és feloldozó hatalma is van. Lassanként egészen új szekta alakult a csendes, romantikus Óbudán. Azt vallották ennek a szektának a tagjai, hogy *nem kell templomba járni,* nem kell gyónni és áldozni, mert *Ilona médium, a szent asszony, akiben egy középkori magyar apáca, Ilona nővér lelke él,* feloldozásával közvetlenül üdvözíti a hozzáfordulókat.

A suttogások mind szélesebb körben terjedtek és végül is a hatalmas arányú leleplezést eredményezték. *A leleplezést egy férj robbantotta ki.* Megjelent a főkapitányságon és előadta, hogy feleségét hatalmában tartja egy titokzatos nő, aki már azt követeli, hogy váljon el tőle és menjen máshoz férjhez.

Fogadónap elsötétített szobában

A feljelentés után detektivek mentek ki a panaszos férfi lakására és óvatosan vallatni kezdték a szinte önkivületi állapotban lévő asszonyt. Nagy nehezen elzokogta, hogy pártfogója szellemekkel összeköttetésben álló nő. *Wrabel* Sándorné, született *Bakonyi* Erzsébet, a Szél-utca 3. szám alatt lakik. Egy barátnője biztatására ment el hozzá, hogy jósoltasson. *Wrabelné,* a jósnő, aki egyébként egy üzemi altiszt felesége, *elsötétített szobában fogadta.* A szobát kisérteties fényforrások világították meg. Egy imazsámolyra kellett térdelni es térdepelve kellett kitölteni egy kérdőivet.

Választ kellett adnia a kérdőíven családi körülményeiről, vagyoni állapotáról és sok minden egyébről. A kérdőív alján *nagy körpecsét volt: Szellemkutatók Társasága, 1934* felirással. Azután elbocsátotta a jósnő azzal a szigorú paranccsal, hogy másnap délután négy órára térjen vissza, mert különben a szellemek életét tönkre teszik.

„Feloldozás" — bűnök alól

Mikor másnap az úriasszony visszatért a jósnőhöz, a »szellemekkel összeköttetésben álló« Wrabelné azt mondotta, hogy most már vesse papírra bűneit, adja át neki, *majd ő érintkezésbe lép a szférák hullámaival* és föloldozza őt vétkei alól. A szerencsétlen hiszékeny úriasszony — előadása szerint — tétovázás nélkül engedett az elvetemedett óbudai »médium« parancsának, valamennyi képzelt vétkét papírra vetette és átadta az asszonynak.

A harmadik szeánszon *Wrabelné* ezt mondta:

— *Ön el fog válni az urától! Én majd összehozom egy másik férfival, akitől gyermeke születik. A gyermek próféta lesz, a maga feje felett pedig glória fog ragyogni.*

Az asszony idegrendszerét az elmúlt két szeánsz már egészen feldúlta, valóságos révületben tért haza, kijelentette a férjének, isteni parancsra el kell válnia, mert ő arra hivatott, hogy új prófétát adjon a világnak. Ez a kijelentés késztette azután a férjet arra, hogy a főkapitányságra siessen. Az asszony vallomása alapján a detektívek nyomban kimentek a Szél-utcába, hogy utánajárjanak a jósnő üzelmeinek.

Az ájtatos gyülekezet

A lakás előszobájában egész gyülekezetet találtak, legnagyobbrészt nőket, akik ájtatos énekszó és ima mellett várták, hogy az új szekta főpapnője elé kerüljenek.

A detektívek természetesen rögtön végetvetettek a szeánsznak. Megkezdték a kihallgatásokat. Hamarosan megrendítő képe tárult fel annak, mit tud művelni ilyen hiszékeny, megszállott lelkekkel szemben szuggesztivitást gyakorló, elvetemült asszony. *Wrabelné* valamennyi áldozatát a végletekig zsarolta.

Erre különösen alkalmasak voltak a mindig követelt gyónólevelek. Lakásán rengeteg ilyen gyónólevelet találtak elrejtve. Ezekben a hozzájáró asszonyok részletesen felsorolták mindazt, amit bűnüknek tartottak, így akartak a jósnő lelki kényszerének hatása alatt bűnbocsánatot nyerni. Wrabelné azután a gyónólevelek révén egyre súlyosabb követelésekkel állott elő, azzal fenyegette áldozatait, *ha nem teljesítik a kívánságait, akkor bűneik napvilágra kerülnek,* de ezenfelül eléri őket a földöntúli erők boszszúja.

Találtak a detektívek olyan leveleket is, amelyben a jósnő egyenesen felszólítja áldozatait, hogy csalják meg férjüket azzal a férfivel, akit ő kijelöl számukra. Egyik levélfogalmazványban megfenyegeti a címzett hívőt, hogy amennyiben egyetlen szót is mer ejteni idegenek előtt a nála hallottakról, akkor »*szerecsen gyerekei születnek*«.

A detektívek természetesen a jósnőt egész irattárával együtt a főkapitánysága vitték, ahonnan újabb kihallgatás után egyenesen a toloncházba került. Az eljárás tovább folyik annak megállapítására, kik voltak az új szekta veszedelmes »papnőjének« áldozatai. Óbudán valósággal fellélegzettek az emberek, hogy megszabadultak ennek a fenyegető igézetnek a varázslata alól.

Szentiványi Jenő

Borisz bolgár király kitüntette a magyar ujságírókat

Szófia, június 10. A magyar ujságírók Sumenből szerdán reggel visszaérkeztek a fővárosba. Szófiai tartózkodásuk utolsó napján megtekintették a várost, délben pedig *Szerafimov* meghatalmazott miniszter, sajtófőnök vendégei voltak. Az ebéd alkalmával *Zimmer* Ferenc, a Magyar Távirati Iroda főszerkesztője köszönetet mondott a magyar ujságírócsoport nevében a bolgárok hatnapos szíves vendéglátásáért.

— Néhány felejthetetlenül szép és benyomásokban gazdag nap után — mondotta — még nem állíthatjuk magunkról, hogy Bulgária alapos ismerői lettünk, de annyit mégis mondhatunk, hogy *megismerhettünk egy derék, dolgos, törekvő népet, amelyre főként jól szervezett hadserege és kiváló közigazgatása révén még fontos vezetőszerep vár a Balkán népei között.*

Zimmer Ferenc ezután külön köszönetet mondott mindazoknak, akiknek szeretete a magyar ujságírók majdnem egyhetes bulgáriai látogatását mindvégig kellemessé és oly meleggé tette.

Borisz cárra, a vitéz bolgár nép felvirágozására és a bolgár-magyar ujságíró barátság elmélyülésére emelte poharát.

A beszédre *Damev* Vladimir, a Bolgár Táviratí Iroda főszerkesztője válaszolt. Istenhozzádot mondva a magyar ujságíróknak.

— Alig néhány nappal ezelőtt ismertük meg egymást — mondotta — és *máris barátok, sőt jóbarátok vagyunk.* Ez azonban nem véletlen, mert *a közös eredet, a közös történelmi mult és az együttesen elszenvedett megpróbáltatások szükségszerűen hozták létre a két nemzet fiai között a rokonszenvet* és a szív mélyéről fakadó megértést.

A délután programjának kiemelkedő pontja az volt, hogy

Borisz cár kihallgatáson fogadta vitéz Thuránszky Lászlót, a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetőjét.

Délután ½5 órakor *Szerafimov* sajtófőnök *átnyujtotta azokat a bolgár érdemrendeket, amelyekkel Borisz cár a magyar ujságírókat kitüntette.*

A Szent Alexandar-rend II. osztályát kapták vitéz *Thuránszky* László és *Törs* Tibor. *A polgári érdemrend II. osztályát Kolosváry-Borcsa* Mihály, *a Szent Alexandar-rend III. osztályát Zilahi-Sebess* Jenő és *Zimmer* Ferenc; *a polgári érdemrend III. osztályát Tóth* László, gróf *Dessewffy* Gyula, *Goldschmied* György, *Ráttkay* Kálmán és *Zathureczky* Gyula; *a bolgár érdemrend IV. osztályát Darvas* János, *Lovik* Károly, *Szerelemhegyi* Ervin, *Tolly* Jeno és *Gondi* Ferenc.

Délután 5 órai kezdettel

ünnepi fogadás volt Jungerth-Arnóthy Mihály követnél

a magyar ujságírók tiszteletére. A fogadáson résztvett több mint 200 személy a bolgár ujságírás és közélet előkelő személyiségeiből, a diplomáciai kar vezetőiből és a magyar-bolgár kulturális intézményekből.

A magyar ujságírók hatnapos bulgáriai látogatása szerdán este ért véget. *Az állomáson ünnepélyes búcsúztatás* volt, amelyen megjelentek *Szerafimov* meghatalmazott miniszter, sajtófőnök, *Jungerth-Arnóthy* Mihály magyar követ, a bolgár külügyminisztériumi sajtóosztály főtisztviselői és a nemzeti propagandahivatal és a bolgár ujságíróegyesület vezetői, a Magyar-Bolgár Társaság és a Magyar-Bolgár Kamara vezetősége, több nemzetgyülési képviselő, számos ujságíró és mindazok, akikkel a magyar ujságírók bulgáriai tartózkodásuk során érintkezésbe léptek.

A magyar ujságírók vonata este 7 óra 50 perckor hagyta el Szófiát. A bolgár sajtóiroda részéről *Dimitriev* Andrei, a magyar ügyek referense kísérte el őket a határig.

MA, csütörtökön este megnyílik
a
MARGITSZIGETI
PICCADILLY
és
CSÁRDA
Asztalrendelés: 120-620

Az első siker

A társaságban már mindenki eleget tett egyik kedves barátnőnk ötletének: elmondta élete első sikerét. Szerelmi, előadói, művészi s más sikerekről szóltak e történetek, amelyeknek egyikmásikánál méla unalom nehezedett reánk. De aztán megszólalt Feri barátunk, mintha csak utolsónak tartogatta volna a maga első sikerének hiteles történetét.

— Akkor még sportfiú voltam, — kezdte — s bátyám, az énekes még csak otthon, a városkánkban dalolgatott a barátainak. Pestre szórakozni járt s felruccant például azon a napon, amikor látni akart engem, hogyan szereplek a főiskolások országos atletikai versenyén, a magasugrásban. Pesten ez a verseny volt első komoly szereplési alkalmam. Fűtött a lámpaláz, de valahogyan biztam a sikerben. A bajnokság nekem integetett. Simán és könnyedén vittem át a számomra félelmetes magasságokat, amikor egyszer csak a zsúfolt tribün zsongása elhalkult. A rekord előtt álltam. Ebbe a csöndbe élesen hasított bele egy magas tenor s egy rekedtes, de idegeket borzoló bariton:

— Sárga, ne hagyd! ... Sár-ga! Ne ... hagyd!

Mintha láthatatlan karmesteri pálca vezényelte volna ezt az egyszerre zengő két hangot. Tudtam, hogy nekem szól, barátaim is, a családom engem becézett Sárgának. Rögtön megismertem a bátyám s az ő gyerekkori barátjának, Lajosnak, az akkoriban arrivált kedélyes drámairónak a hangját. Nos, mondtam, Sárga, csakugyan ne hagyd magad. Megcéloztam a magasban lebegő lécet s neki! ...

Sikeremet (mert hiszen az következett!) tapsorkán követte. A díjkiosztás következett s én büszkén vonultam le, mellemet kidüllesztve, a főiskolás címer fölött pedig feltűnően domborítva a cizellált gyönyörű arany medáliát. A kijáratnál már ott várt Bátyus és Lajos, az író.

— Mutasd az érmet! — csapott le rám Bátyus, miközben Lajos úr a két kezemet szorongatta. Mintha csak le akarta volna őket fogni.

— Tessék! — toltam közelebb büszkén érmes mellemet.

Mire Bátyus szó nélkül leemelte a nehéz aranyat:

— Jól van, öcskös. Bravó! Ezt én most hazaviszem Anyuskánknak, hadd örüljön ő is, a drága, — a te sikeredet.

— Igen, ez a helyes! — bökte ki Lajos úr. — Örüljön édesanyátok.

— Majd én! — mondtam, szinte kiáltottam, mert volt érmem s már nem is volt. Bátyus és Lajos valósággal eltűntek vele a pályáról s a tribünről özönlő közönség forgatagában. Mit tehettem? Öltözés után telefonáltam a szállóba, ahol Lajos állandóan lakott. Bátyus pedig alkalmi vendég volt. Tiltakozva mondták:

— Kérem, a szerkesztő úr és az ön bátyja, bajnok úr vidékre utaztak.

Bajnok úr ... Ez jólesett. Tehát már a dohányutcai szállóban is tudják, hogy bajnok lettem. Országos főiskolai magasugró rekorder. Ez szép és kedves. Úgylátszik, Lajos és Bátyus dicsekedtek el a sikeremmel. S utá[illegible] anyuskához. Néhány [illegible] a bűvkörben s [illegible] Anyuska megölelt, [illegible] csorára, elvitt a roko[illegible] a bajnokságról szó sem ese[illegible] p aztán már kérdezősködtem:

— Anyuskám Bátyus nem szólt semmit?

S ekkor majd hanyattvágódtam, mert kiderült, hogy már egy hete nem is látták otthon, tehát éppen azóta, hogy Pestre utazott. Anyám azt sem tudta, mi a bajnokság s hogy mi történt velem. Éppen magyarázni akartam a dolgokat, rávilágítani az én első sikerem lényegére amikor beállított a sürgönyhordó. Bátyus táviratozott:

»Suergoesen kueldj anyuskám oetszáz pengoet stop Lajossal nem tudunk innen elutazni stop kézcsók Sándor stop«

A táviratot Siófokon adta fel, a játékkaszinó szomszédságában levő postahivatalban. S az éremről, melyet soha nem láttam többé viszont, csak annyit tudtam meg, hogy kétszáz pengő indulóköltséget jelentett zálogházi becslés alapján a siófoki útra.

Szabó József

Felfüggesztették a Baross Szövetség autonómiáját

A *Baross Szövetségnek* a legutóbbi napok folyamán kifejlődött *belső ellentétei* miatt a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter az iparügyi miniszterrel egyetértően *vizsgálatot rendelt el és annak tartamára a szövetség önkormányzatát felfüggesztette.* A szövetséghez miniszteri biztosként dr. *Gál László* miniszteri osztálytanácsost rendelte ki.

Ez a rendelkezés az évtizedek óta a keresztény nemzeti szellemet szolgáló egyesület érdemes működését nem érinti, abban *semminemű* fennakadás ezután sem lesz.

Országos földalatti villamos Franciaországban

Vichy, június 10. A párisi »metro«, a francia főváros híres földalatti villamosa úgy növekszik, mintha elefantiázisban szenvedne. E villamos születése körülbelül egybeesik a *pesti* földalattiéval. De míg a budapesti vonal ugyanott tart, ahol 1896-ban, vagyis a kétkilométeres hálózatnál, addig a »metro« már a *kétszázadik* kilométer felé halad. Az elmult esztendők során ez a metro *elhagyta Párist* és kifutott egészen Montrougeig, Gentilly-ig, Saint-Denisig. Közben még tovább fejlesztették elannyira, hogy a metro *már nem párisi, hanem megyei villamos.*

Mi több, felmerült annak a terve, hogy *országos villamos* legyen.

E nagyarányú álmokból is látszik már, hogy a metro *ragyogó üzlet.* A háborút megelőző időkben az 1931-es esztendő volt a rekordév. Ekkor rendezték meg Párisban a gyarmati világkiállítást, amely az ország és földkerekség minden részéből rengeteg embert csábított a Szajna mellé. Ez esztendőben *a földalatti villamos nem kevesebb, mint 929 millió utast szállított.*

A métro igazi diadalát azonban, bármily groteszkül hangzik is, *a vereség hozta meg.* Tudvalevő, hogy Páris utcáiról eltűntek az autók, ritkaságszámba mennek az autóbuszok s miután ló sem akad, az egyetlen közlekedési lehetőség a földalatti villamos. A minap megjelent kimutatás szerint az elmult évben már *egymilliárd és 225 millió utasa volt a metrónak*, tehát 300 millióval több, mint a gyarmati kiállítás rekordesztendejében.

Ebből önként következik, hogy a metro *túlzsúfolt.* Jóllehet egy vonalon óránként negyven szerelvény robog el egyik és negyven szerelvény a másik irányba, a szerencsétlenségek száma *elenyészően* kicsi. A földalatti villamos organizációja ugyanis tökéletes és jelzés-szerkezete úgyszólván lehetetlenné teszi a szerencsétlenséget.

V. S.

Ötnapos rekordidő alatt épült fel a barcelonai magyar pavillon

Barcelona, június 10. *Ambro* Ferenc madridi magyar követ, báró *Wimpffen* Ivánnak, a követség sajtóattaséjának kíséretében a barcelonai nemzetközi vásár magyar pavillonjának megnyitására szerdán repülőgépen *Barcelonába érkezett*. A repülőtéren a város kiküldöttei fogadták. A magyar kiállítási anyag viszontagságos út után érkezett meg Barcelonába. A külkereskedelmi hivatal kiküldöttei *Boross* Sándor igazgató vezetésével *öt nap alatt építtették fel a magyar pavillont.* A magyar népművészeti stílusban épült pavillont, a művészi képeket és a székely faragásos kereteket *Fekete* István építész, *Konecsny* György és *Szücs* Pál tervezte.

A pavillont, amely a két ország áruforgalmának anyagán kívül Spanyolország és Magyarország történelmi kapcsolatait is bemutatja, *ma nyitják meg ünnepélyes szertartással.* A megnyitó után *Ambro* Ferenc követ vendégül látja a barcelonai sajtó képviselőit.

— **Házasság.** *Gerbert* Kálmánné szül. *Jakab* Erzsébet (Szombathely) és dr. *Molnár* Árpád budapesti kir. büntetőtörvényszéki tanácselnök házasságot kötöttek. Tanuk voltak: dr. *Török* Andor ny. alispán, országgyűlési képviselő és *Ludvig* György vezérezredes.

Kerék Eszter és *Wehrmann* László t. hadnagy június 12-én délután hét órakor tartják esküvőjüket a felsőkrisztinavárosi plébániatemplomban.

Nyilttér

Leszármazása kutatásának
ügyében forduljon
HERALDIKA NEMESSÉGI
irodához IV., Gróf Károlyi-u. 14. T: 381-199, 184-644.

— **Toborzó hölgyek eskütétele.** Női honvédelmi munkaszervezet és a XIII. ker. propaganda hölgyei ünnepélyes külsőségek mellett letették az esküt a Vármegyeháza nagytermében. Báró *Karg* Györgyné, a Női honvédelmi munkaszervezet propaganda osztályának országos vezetője beszélt a toborzó hölgyekhez, akik a legrövidebb időn belül megkezdik a Női Önkéntes Honvédelmi Munkaszervezetben a toborzás szép és felelősségteljes munkáját. Az eskütételen a központi vezetőség részéről megjelent vitéz dr. *Ordódy* Sándorné és lovag *Kollmann* Árpád őrnagy összekötőtiszt.

— **Új osztállyal bővül a Hadimúzeum.** A Hadimúzeum igazgatósága elhatározta, hogy a honvédség 1921 utáni anyagából új osztályt létesít. A Hadimúzeum felkérte a Magyar Tűzharcos Szövetséget, hogy bocsássa rendelkezésre erre a célra felhasználható gyűjteményanyagát.

LÓSPORT

Adogató nyerte a Júniusi hendikepet

A tegnapi lóversenyek főszáma a 2400 méteres *Júniusi hendikep* volt, amelyet a favorit *Adogató* nyert meg ötnegyed hosszal *Intermezzo* ellen, *Heves* három hosszal harmadik lett.

Általában kisebb meglepetések voltak az egyes versenyekben és a totalizatőr-osztalékok figyelemreméltó összegeket tettek ki. A Szentendrei díjban *Hiú* közel nyolcszoros tétosztalékkal örvendeztette meg a jószimatú fogadókat. *Hiú—Eszter* befutóra több mint ötvenszeres pénzt fizettek. A korteherversenyben Horthy Jenő *Szimultáns* nevű lova győzött, míg a hendikepben meglepetésre *Forma, Ficsúr, Dorbézló* volt a befutási sorrend. A Welter-hendikep első részében *Azile, Palotás II.* és *Sybarit* a második részben *Csürdöngölő, Articsóka* és *Dehogy* voltak elől.

Adhat-e Defilé 40 métert Dárdának?

A mai ügetőversenyeken ismét rekordprogram kerül lefutásra. A főszám a 7000 pengős *Gróf Lónyay Gábor-emlékverseny* lesz, amelynek *Defilé* a favoritja. Kérdés azonban, hogy *Defilé* adhat-e 40 méter előnyt *Dárdának?* Igaz, hogy a Gróf Szapáry-emlékversenyben 20 méter hátrány mellett könnyen megverte *Dárdát* és munkáiban olyan jól dolgozik, hogy újabb győzelme várható, de a mostani nagyobb térhátránnyal mégis csak óvatosságra int vele szemben.

A *Júniusi díjban* két ló, *Ciráda MIR* és Csoda közül várjuk a nyerőt. A harmadik figyelemreméltó verseny a két részben lefutásra kerülő *Júniusi hendikep.* Ezenkívül még több érdekes verseny szerepel a programon, mindegyikben hatalmas mezőnyök lesznek.

Jelöltjeink a mai ügetőre:

I. Fasiszta—Mese—Rézangyal. II. Elektra—Lidérc B.—Arad. III. Buda—Kabak—Azért is. IV. Gyöngyöm—Drága—Siker. V. Graciosa—Saljapin, Aranyvirág—Babsi, Bomba—Fruska. VI. Dárda—Defilé—Diana. VII. Adam the Harvester—Bob—Csalóka. VIII. Ciráda MIR—Csoda—Siroceo. IX. Arany—Muki—Ébredő. X. Emőd—Pamuki Hárpia—Gazsi. XI. Canadian Express—Peter Watta—Kőszeg. XII. Hádli—Dudás—Csillám.

Országos lovasmérkőzések Siófokon

Június 12., 13., 14. napjain, a pünkösdi ünnepeken a Nemzeti Lovarda Siófokon országos lovasmérkőzéseket rendez, amelyeken Magyarország legkiválóbb úrlovasnői és úrlovasai vesznek részt, élükön a híres őrkényi lovaglótanári iskola tisztikarával. A háromnapos lovasmérkőzés nagy arányát mutatja, hogy 140 ló érkezik Siófokra, amelyek különböző díjugratásokban, vadászugratásokban és magasugratásokban vesznek részt.

RÁDIÓ

Csütörtök, június 10.

BUDAPEST I.: 12.00 Harangszó, Fohász, Himnusz. — 12.10 Zenekari művek. — 12.40 Hírek. — 13.20 Időjelzés, vízállásjelentés. — 13.30 Honvédeink üzennek. — 14.00 Weidinger Ede szalonzenekara. — 14.30 Hírek. Műsorismertetés. — 15.00 BSZKRT-zenekar. — 16.00 Pünkösdi program. — 16.20 Hírek német, román, szlovák és ruszin nyelven. — 16.45 Időjelzés, hírek. — 17.00 Szelényi Tibor Zoltán énekel. — 17.20 Növényegészségügyi időszerű tanácsadó. — 17.45 Cigányzene. — 18.20 Előadás. — 18.40 Mozart: Vonósnégyes. — 18.50 Hírek. — 19.00 Elfelejtett magyar zeneművek. — 20.05 Műteremsarok. — 20.15 Táncoló hullámok. Horváth Jenő és Meczeki Rudolf kétzongorás táncműsora. — 20.35 Elbeszélés. — 21.50 Balerzene. — 21.40 Hírek. — 22.10 Hans Dönschede hegedül. — 22.45 Csárdások. Hanglemezek. — 23.00 Nagy mesterek — örök művek. — 23.45 Hírek.

BUDAPEST II.: 17.00 Kassa. — 19.00 Francia nyelvoktatás. — 19.25 Előadás. — 19.45 Budapesti Általános Munkásdalegylet. — 20.15 Előadás. — 20.30 Operaház zenekara. — Utána Hírek.

— **Ápolónő- és védőnőképzőtanfolyam.** A Magyar Királyi Országos Közegészségügyi Intézet kötelékébe tartozó budapesti, kassai, kolozsvári és szegedi Állami Ápolónő- és Védőnőképző Intézetben ez év szeptemberében hároméves tanfolyam kezdődik, amelyen zöldkeresztes és szociális védőnőket képeznek ki. Részletes tájékoztatót a M. Kir. Országos Közegészségügyi Intézet (Budapest, IX., Gyáli-út 4. szám) igazgatósága és a vidéki intézetek vezetősége nyujt.

Június 10-én
délután ½3 órakor
ügetőversenyek

Konecsni György
festő.

M.D.K

Méltatás.

D. Fehér Zsuzsa: Húsz év után
Művészet, 1965. április – 3 lap

Konecsni György grafikus M.D.K.

Választmányi tag

Dutka Mária: A Képzőművészek Szövetsége megválasztotta uj vezetőségét

Magyar Nemzet 1963. február 17. 9.l.

Konecsny György, festő MDK

Meghívták pályázatra: a parlament elnöki tanácsa fogadótermére kell egy nagyobb faliképet kéniteni.

— : Ma hallottuk 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1962. nov. 30.

Felvétel

Magyar Foto: M U 3905/14 Hegedüsné

A Plakátművészeti Kiállítás megnyitása az Ernst-Múzeumban (megnyitó Kemeny György)

1953. IX. 5.

Meg. van

Konecsni György

"Milpengős" 11 értékből álló általános forgalmu bélyegsorozat bélyegképének terve. 1946. repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája. Bp. 1967. 207-10[illegible].1.

M.D.K.

Konecsni György

A "100 éves vasut" 4 értékből álló emlékbélyegsorozat bélyegképének terve, 1946. repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája.
Bp. 1967. 213-215.1.

M.N.M.

Konecsni György

A forint-fillér általános forgalmu , 13 értékből álló bélyegsorozat bélyegképének terve. 1946.
repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája.
Bp. 1967. 255- 257.l.

M.D.K.

Konecsni György

Az adópengős bélyegsorozat bélyegképének terve.
1946, repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája.
Bp. 1967. 216.l.

M.N.M.

Konecsni György

"Parasztnapok" feláras alkalmi , 3 cimletből álló bélyegsorozat bélyegképének terve, 1946. rep .

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája.
Bp. 1967. 260.l.

M.D.K.

Konecsni György

Szakszervezet I. 8 cimletből álló alkalmi bélyegsorozat terve, 1945.

repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája, Bp. 1967. 143-144.l.

M.D.K.

Konecsni György

A magyar békeszerződés alkalmából kiadott 1947-es "Béke II. alkalmi bélyegkép bélyeg terve, 1945,
repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája.
Bp. 1967. 274.l.

M.N.M.

Konecsni György

A "30 éves a Szovjetunio" feláras 3 sorozatból álló emlékbélyeg-sorozat bélyegképének terve, 1947.

repr.

Fékozdi László: A magyar bélyegek monográfiája.
Bp. 1967. 275-276.l.

Konecsni György.

A földalatti gyorsvonat föld alá vezető lépcsőjének bejáratánál elhelyezendő ipari témájú freskó-pályamunkák kompozíciójának tökéletesítésére kértek fel.

Magyar Nemzet, 1957. Sept. 21.

M.D.K.

Konecsni György
festő-

grafikai szerepelnek a Petőfi
Irodalmi Múzeum kiállításán.

V.L.Á.: Magyar Irodalom —
Művészet, 1966. január -41 lap

MDK.

Konecsni György

Plakátterveiről

Müvészet 1965 nov. lap -

Konecsni György

főiskolai tisztelet díjas tanárt az Ipar-művészeti Főiskola létszámába főiskolai rendes tanárrá az I. illetménycsoportba 1948. jan. 1. hatályával kinevezték.

Köznevelés

1948. febr. 15

38. l.

Művészet 1940. 33. 2 lk.

Konecsny György
és Szűcs Pál

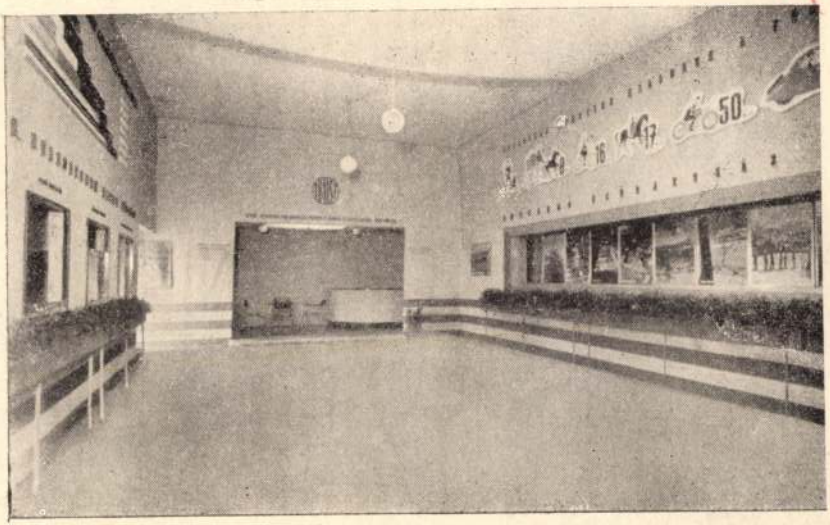

Enteriőr a MÁV pavilonjából — Intérieur dans le Pavillon des Chemins de fer

Tervezte — Composé par: Konecsny György és Szűcs Pál

A XXXV. Budapesti Nemzetközi Vásárról.

Elegáns nők szorgoskodtak egy nagyon kecses gép a Vitos-szemszedő gép körül és kiigazították a selyemharisnyákat, a legkisebb hibákat is gondosan eltüntetve. A fülke másik fele gépészeti kiállítás volt. Ékszíjjak, szabályozó hajtóművek, őrlőgépek, gépkések, természetes festékek sorakoztak fel egymás mellett izléses változatosságban.

(—) Az Olympia irodagépek kft. elsőízben vett részt a Nemzetközi Vásáron. A kiállításon feltünést keltett a nagyméretü és művészi kivitelü pavillon, ahol a vállalat egy üvegből készült irógéppel bizonyította, hogy az európai építésü írógépek ma már felülmulják az amerikai építésü gépeket. A vállalat a kiállításon száznál több írógépet adott el a kiállított írógépekből. Eladott továbbá több „Mauser" összeadó és „Triumphator" szorzógépet. Félezernél több érdeklődőnek mutatták be azóta az Olympia írógépeket. Ezekből is természetesen több gépet vásároltak meg az érdeklődők. Az Olympia irodagépek kft. tizennyolc főnyi eladótisztviselőjének nagy munkát sikerül a Nemzetközi Vásárral kapcsolatban megoldani. A pavillont az Olympia Büromaschinen Werke A. G. Erfurt propagandaosztálya tervezte és Basch Andor okl. építészmérnök építette.

Konecsni György, ip.müv. MDK

az Iparművészek Orsz. Egyesületének ezüstérmét kapta.

Az Orsz. Iparműv. Társ. kiállításáról.
Művészet. 1938. III. évf. 22. sz. 162. old.

MDK

Koneczny György, ép.

Enteriör a MÁV pavillonjából. Tervezték: Koneczny György és Szücs Pál, építészek.

A XXXV. Budapesti Nemzetközi Vásárról.
Művészet. 1940. 33. sz.

M.D.K.

Konecsni György
grafikus

Ödipusza valamint Illyés Gyula
Dózsa drámájához alkotott pla-
kátja nyert díjat.

Szamosi Ferenc: Az év legjobb plakátjai – 1962
Művészet, 1963. augusztus – 21 lap

MDK.

Konecsni György

Említés zalaegerszegi freskójáról

Szocialista Müvészetért 1965 ápr.lap -

Konecsni György grafikus M.D.K.

Részt vett a kiállitáson

B artók:Csodálytos mandarin

Bach:Brandenburgi verseny

B artók: Tizennégy bagatell

Mozart: Eine kleine Nachtmusik

Flórián László: Hanglemez-grafikák kiállitása

Magyar Nemzet 1963. május 7. 4.1.

Kocsis György

Liska Lajos: A pszeudókritikáról
Az ötvenes évek művészet-
kritikája

Művésznek, 1983. szeptember

Konecsni György.

A Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetségének évi közgyűlésén az új tisztikart elnökségébe választották.

Szabad Nép, 1952. máj. 24.

KONECSNI György

diszlettervei - OSZK Évk, 1973 (1976) 179.p.

Jegyzékszám: 6401

zőlőgazdaságtudományi Karának

la Évkönyve

3,

3,9.

KONECSNI György

gyulai márványmozaikját Hegyi György és Rác András kivitelezte

CSAPÓ György: Hegyi György. - Bp. : Képzőművészeti Kiadó, 1990. - (Mai magyar művészet) 26.p.

Konecsni György, festő

L: Papp Gábor

Vadas József Embléma 13

Élet és Irodalom Bp. 1983. aug. 19. XXVII/33

Koncsni György, festő

L: Papp Gábor

Vadas József: Több : kevesebb

13

Élet és Irodalom, Bp. 1983. ápr. 22. XXVII/16

Toneconi György

Budapest - Reklámváros
sorozatban tőle M. Kir.
Operaház, tollrajz, repr.

Reklámélet 1938. 4. 7.
39. l.

t, a legmelegebben partoini és
ábaa

Konecsni György

A szent István év plakátja, szines repr.

Reklámélet

1938. 4. sz.

M O L Á S

eptember 6.-án kelt 27.735/1941.III.

Konecsni György

vál

z

Magyar Kulturszemle

1940. 5. 7. 122. l.

(A Külkereskedelmi Hivatal Pavillonja.)

Koncesni György

wód

Kozma Lajos

A bélyeg művészetéről,

Budapest. 1946.

338. l.

Tegyrék!

1. Képkeret hiányzó

-és javítása.

Bpest. 928. V/19.

Konecsni György

szerzete az Országos

Parasztnapok 1946.

c. emlékbélyegzőjét

Magyar Közlöny

1946. szept. 5.

(képpel)

Vác megyei város közműveitől

136/1945. közmű sz.

T. fogyasztónk!

Értesítjük t. fogyasztóinkat, hogy a felemelt díjak megnövekedett kiadásaink ideiglenes fedezésére szolgálnak mindaddig, míg a Közellátási miniszter úrnak az árrendezésre vonatkozó s minden a díjakat érintő ártényező figyelembevételével megállapítandó díjak mértékéről rendeletileg nem intézkedik. A jelenleg engedélyezett szorzószám a multévi díjaknak tízszerese. A vízdíjaknál a szorzószám április és május hóra egyenkint ötszörös, június hótól kezdve tízszeres.

Vác, 1945 július 4.

Vác m. város közművei üzemvezetősége

Pestvidéki Nyomda Vácon 336/45

Koncesni György

magyar posta

Készítette a Szakszer-
vezeti bélyegeuk rajzát
1945-ben

Forum Indyan

VII-ème 1937

, , 3 , , , , ,

, 10. 7

Koncesni György

tervezte a magyar posta „Nemzeti segély a vértanukért" c. bélyegsorozat 20+20 és 6+6 Pengős értékét 1945-ben

Képes Figyelő

1945. 6. sz.

MDK

Koncsni György

Árviz

Bencze László:A magyar képzőművészet mai eredményei /Gondolatok a VI.Magyar Képzőművészeti Kiállításról/ Csillag, 1956.X.évf.február
346-353-355.l.

Konecsni György MDK

Rényi P: A VI. M. Képzm. Kiáll. festményeiről.
MN. 1956. jan. 28.

MDK

Konecsni György festő, grafikus

Gönczi-Szabó: Az 1956.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája Művért 1957.VI.évf.4.sz. 341.l.

Konecsni György M.D.U

Szé Zerfehérvári

Freskója vázonra van festve s ajután van a falba illesztve.

Z. Gács György A festészet technológiája
Bp. 1954, 103

M.D.H.

MDK

Konecsni

és Kádár nagyméretű képbem dolgozták fel Dózsa seregének útkelését a Tiszán. A festmény szerepel a II. magyar képző-művészeti kiállításon.

Sz. É.: Séta a II. magyar képzőművészeti kiállításon.

Nők Lapja, Bp. 1951. november 7. [10-11. l.]

MDK

Konecsni György, grafikus

műve a Karinthy Ferenc: Szellemidézés című darabjához készült plakát. (repr.)

Hétköznapok tárlata. (képfelirat.)

Nők Lapja, Bp. 1957. november 7. [3. l.]

MDK

Konecsni György

festménye: 1848. március 15-e — szerepel a december 21-én megnyíló III. Magyar Képzőművészeti Kiállításon. (repr.)

December 21-én megnyílik a III. Magyar Képzőművészeti Kiállítás. (képaláírat.)

Nők Lapja, Bp. 1952. december 18. [20. l.]

Koncsni György
festő

M.D.K.

„Toborzás"

Márc. 27-én nyílik a Tanácskörtársaság emlékét idéző.
Magyar Nemzet, 1959. márc. 22.

9 l

Konecsni György
festő

M.D.K.

Kádár és Konecsni közös képük a „Vihar előtt".

L. Aljosina: Szovjet lap bírálata a moszkvai biennalen
Magyar Nemzet, 1959. ~~jan~~ febr. 25.

4 l.

Konocsni György
festő

M.D.K.

Grafikai lapokat készített a Tanácsköztársaság évfordulójára, ami a VII. Nemzeti Kiállitason is részt vesz.

Grafikai vonozatok a Tanácsköztársaság évfordulójára
Magyar Nemzet, 1959. márc. 7.

5l

M.D.K

Thoneczni György
festő

Méltatás.

Dretka Mária: Uj hosszerű törekvések a VII. Magyar.
Magyar Nemzet, 1959. márc. 29.

8 l.

Konecsni György
festő

M.D.K.

A konzultációs bizottság munkájában részt vesz

Képzőművészeink kiállítása a Tanácsköztársaság ünnepe
Magyar Nemzet, 1959. jan. 31.

hc

M.D.K.

Thorecsni György
festő

A tabi új iskolát festményre díszíti.

Napló
Magyar Nemzet, 1959. jan. 8.

4.l

MDK

Konecsni György

és kádár György

„Vikar elött" c. jeszmény-ik említve, mint a magyar forradalomtörténeti festének jellemző példája
(A nor. ornády) képzőmű-i riáll.-aa
(Sz. U.-ban)

L. Aljosina: A négyi magyar-ornány művénete
szovjet művénelbestének, XIV.
Bp. 1959. 10 l.

MDK

Konecsni György festőmüv.

Németh L: IV. Magy. Képzőm. kiáll.
Szabad Nép, 1954. jan. 18.

Konecsni György, festő MDK

1919-ben jelentkezés a vöröshadseregbe című képe. Repr.

– A VII. Magyar képzőművészeti kiállítás képeitől

Népszabadság, bp. 1959. ápr. 12. 7. l.

Konecsni György, festő

MTDk.

A Tanácskörtörténeti 40. évfordulója alkalmából kiadott albumban megjelent grafikáiról.
(Képzőművész. Alap kiadása)

—: Magyar grafikusok a Tanácsköztársaságról

Népszabadság, Bp. 1959. márc. 7. 4. l.

Konecsni György, festő MDK.

Kiállításra kerül
Toborzó című kompozíciója.

–: Március 27-én nyílik a VII. Magyar Képzőművészeti Kiállítás

Népszabadság, Bp. 1959. márc. 11. 9. l

Konecsni György /sz. 1908/

festő

Kegr.:

85. 1845. Március 15., 1952.
o.v. 125x160. Szépm. Muz.

Arudi Nóra: Szép kép a magyar történelemből.
Sp. 1955.

MDK

Konecsni György
Festő

Kádár György és Konecsni György:

"Vihar előtt"

21.o.

Aradi Nóra: Száz kép a magyar történelemből.
Bp. 1955.

Konecsni György
festő

M.D.K.

Petőfi illusztrációja

Magyar Nemzet, 1959. aug. 16.
A Petőfi Szodalmi Muzeum évkönyve

6 l.

Konecsni György

festő

Kegyr.:

81. Kádár-Konecsni: "Vihar előtt" 1951.
o.v. 350x515. Szépm. Muz.

Aradi Béla: Szín kép a magyar történelemből.

Bp. 1955.

Konecsni György, festő

és Kádár György:

"Vihar előtt" részlet repr.

Horváth Miller: 150 év magyar művészete
Bildende Kunst, Dresden 1953. 54. o.

Külf. Folyóiratok szemléje
MMv. Ért. 1956. V. évf. 1. sz. 84. o.

M.DK

Konecsni György arcképe, repr.
Csáky-Maronyák József müve.

IV. M.Képzőmüv. Kiáll. 1953. dec.

MDK

Konecsni György festő, grafikus

Szöveg-archiv anyagából

Dávid Katalin: A Művészettörténeti Dokumentációs Központ Adattára Művért 1957.VI.évf.4.sz.322.l.

MDK

Konecsni György

Dutka M: A IV. M. Képzm. Kiáll. festményei. MN.
1954. jan. 10. 5 l.

Konecsni György

Kovács László: A III. M. Képzm. Kiáll. SzN. 1953. jan. 9.

MDK

Konecsni György grafikus tanár

Abonyi Arany: A M.Képzm.Főisk. hallgatóinak dipl. munkái. SzM. 1951. 7.sz. 306-307 l.

MDK

Konecsni György festő, grafikus

Bencze László: Válasz Bernáth Aurélnak. Csillag, 1954. VIII.évf. ~~xxxxxx~~ augusztus 1561.1567.1.

Konecsni György
festőművész MDK

a mezőkövesdi 12 tantermes iskolára
nagyméretű szgrafittót keszit.

Müterem 1958 I. évf. 11. sz. 46.o.

Konecsni György

L. G.: Mai magyar festészet kiáll. (kér ofi pelota)

Szodalmi Kiszó 1956 VI ért. 9 n. márc. 3. 80.

KONECSNI György

Darvas J.: Mai életünk a képzőművészetben

Művelt Nép 1955 ut ért 52 n. dec. 25, 1 l.

M. D. K.

KONECSNI György Festő

KÁDÁR György

Vihar előtt

Művért. 1952.

Pogány Ö. Gábor: A III. Magyar Képzőművészeti kiállítás után 156. l.

Konecsni

Kádár-Konecsni "Vihar előtt" c.

festményének

reprodukcióját közli az
Iszkusztvo 1956. évi 5. száma A. Tyihomirov
érdekes cikkében a három szovjet városban
bemutatott Magyar Forradalmi Kiállításról.

Műterem 1956 I.évf. 11. sz. 43.o.

M.D.K.

Konecsni György
festő

IV. Magyar Képzőművészeti Kiállításon
vesz részt.

Gradi Nóra: A magyar történelmi festészet fejlődése 12 l.

KONECSNI György

Hajdu B.: Orv. Képzőműv. iskolák. Miskolcon

Művelt Nép, 1955. 11. évf. 29. n. július 17, 5. l.

Konecsni György fest

Nonlosi: Képzőművészetünk 10 éve

Nepszava, 1955, május 22, 83 évf. 119 n.
4 l.

Konecsni György festőm.

Árvíz, olajt.

Gogolák: A VI. m. kerületi kiáll. festményei és grafikái
Nejszava 1955 dec. 31. 83 évf. 308 sz. 3 l.

Konecsni György

fest

n. gy: osm. kép zim. kiáll. Miskolcon

Nepszava 1955. jul. 27. 83 évf. 175 n.

4 l.

KONECSNI György

Árvi

NN: Dec. 17-én nyilik ...
P: A VI. magyar kép. ism. kiáll. megnyitása előtt
Művelt Nép 1955 VI. érf. 50. h. dec. 11. 1 l.
" " " " 51 " " 18 1 l.

Konecsni Gyorgy MDK

"Rembrandt" /Nemezeti Szinház, Bp/ Fény-árnyék hatásokra épülő szinpadkép.
repr. 14.o.

Maksay László: Szinpadképfestészetünk uj törekvései.
Müterem 1956 I.évf. 7. sz. 14-19.o.

Konecsni György MDK

A győri pályaudvar belső helyiségében kerül egy mozaikja.

Műterem 1958 I. évf. I. sz. 44 o.

K. D. K.

KONECSNI János tarsekas mester

Habán mester, Dejte, 1860 körül

Csányi 1954. 111. l. v. t.

M. D. K.

KONECSNI Miklós fazekasmester

Hlabán mester, Dejte

Csányi 1954. 112. l. VI. t.

M.D.K.

Konecsny Ödön.

Festőművész falfestményével szerepel a páris világkiállitás magyar pavillonjában.

Városok Lapja 1937. XXXII.évf. 17.szám. 538. oldal.

Gecső Jenő:A Párisi Világkiállitás.

KONEČNÝ PETER

~~Tom~~ 1945-ben tőbb művészzel közös kiállítása volt Kassán.

Tomáš Štraus: Anton Jasusch a zrod východoslovenskej avantgardy dvadsiatych rokov. Bratislava, 1966. 110. l.

Konecsni Viktor

MN 80. II. 1.

NAPLÓ

A Csehszlovák Kulturális és Tájékoztató Központ Népköztársaság úti helyiségeiben csütörtökön megnyílt Viktor Konecny szobrászművész rajzainak és domborműveinek kiállítása. Megnyitóbeszédet Chovan Tibor, a Csehszlovák Kultúra helyettes igazgatója mondott. Fából készült, tökéletesen kidolgozott és képzeletgazdag domborművei már ismertek; rajzait most állítja ki először. Két rajzsorozata a derűs játékoktól az értelem, a tudat kérdései, az ember helye a világban kérdéseiről szól.

Magyar Nemzet
1980. február 1.

Koncsni Zizi

a bpesti Kulturális Kapcsolatok Intézetében megnyilt kiállítás alkalmával mutatta be műveit.

Bauer Jenő: Csomagolási ötletek, alkalmazott grafikai kiállítás. „Művészet" folyóirat, Bpest, 1968. febr. 2. p. 28 l.

MDK

Konecsni Zsizsi

Csomagolási ötletek kiáll. 1967. ~~kultxint.~~
Kultint.